

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1937

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige var från 1863 till och med 1970 det högsta beslutande valda organet i en stad i Sverige och ersatte allmän rådstuga. Vid kommunreformen 1971 ersattes stadsfullmäktige i likhet med motsvarande organ i tidigare landskommuner och köpingar, kommunalfullmäktige, av kommunfullmäktige.

Stadsfullmäktige huvudsakliga uppgift är att fatta beslut och fatta politiska beslut för kommunen. Stadsfullmäktige representerar medborgarna och väljs genom allmänna val vart fjärde år.

De viktigaste funktionerna och uppgifterna för stadsfullmäktige inkluderar:

1. Budget och ekonomi: Stadsfullmäktige ansvarar för att fastställa kommunens budget och besluta om kommunens ekonomi, inklusive skatter och avgifter.
2. Politiska beslut: Stadsfullmäktige fattar beslut om viktiga politiska frågor som påverkar kommunen och dess invånare. Det kan handla om allt från skolpolitik och hälso- och sjukvård till stadsplanering och miljöfrågor.
3. Tillsättning av nämnder och styrelser: Stadsfullmäktige tillsätter vanligtvis olika nämnder och styrelser som ansvarar för specifika områden som utbildning, socialtjänst, kultur och teknik. Dessa nämnder är ansvariga för att genomföra beslut och arbeta med att förvalta kommunens verksamheter inom deras respektive områden.
4. Kontroll och granskning: Stadsfullmäktige har en övervakande funktion och ska se till att kommunens förvaltning agerar i enlighet med de politiska beslut som har fattats och att kommunens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt.
5. Representation av medborgarna: Stadsfullmäktige fungerar som en plattform där medborgarna kan få sina röster hörda genom sina valda representanter. Fullmäktigeledamöterna är förtroendevalda som ska företräda medborgarnas intressen och agera på deras vägnar.

Det är viktigt att notera att exakta befogenheter och ansvarsområden för stadsfullmäktige kan variera något beroende på kommunens storlek och lokala regleringar. Men i allmänhet har stadsfullmäktige en central roll som den högsta beslutande församlingen i en kommun.

Publicering

Karlstads Kommunarkiv har beslutat (2023) att digitalisera och publicera en del av stadens protokoll/handlingar. Publiceringen sker som sökbara pdf-filer.

Dessa görs tillgängliga i kommunarkivets album hos [wermlandsbilder.se](https://www.wermlandsbilder.se). Filerna är fritt tillgängliga och går att ladda ner.

I och med detta ökar möjligheterna för allmänhet och de som forskar i Karlstads historia att få en inblick i de beslut som format staden.

(Order)

35069

Ref.

REGISTER

till

Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1937

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
A.				
A.-B. Huzells Järnhandel: Angående ansökan om tillstånd till försäljning av explosiv vara klass I	120	20/5	5	62
A.-B. Karlstads Omnibuscentral: Anslag till	121	20/5	5	63
A.-B. Värmlands Travbana: Angående försäljning till — av markområde.....	77	15/4	4	1
Allmänna luftskyddet: Anslag till — för år 1938	281	16/12	11	41
Allmänna val:	310	16/12	—	—
Andersson Mia: Angående löneökning åt —	150	17/6	6	87
Annonsering av kungörelser:	307	16/12	—	—
Ansvarsfrihet: Angående — för Stadens delegationer.....	270	18/11	10	39
Arbetarnas Bildningsförbund: Anslag till — för lösandet av lokalfrågan	194	16/7	8	107
Anslag till — för verksamheten under år 1938	237	21/10	9	73
Inbjudan till fullmäktige att bese förbundets nya studielokaler	277	16/12	—	—
K. B:s res. Angående lån ur stadens donationer och fonder	280	16/12	—	—
Arbetslöshetskommittén: Anslag till —	232	21/10	9	63
Arkiv: Angående ersättning för arbete med —	221	21/10	9	36
Automobilskattemedel: Angående disponerandet av —	300	16/12	11	68

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Avlopps- och vattenledningar:				
Angående framdragande av — i				
Kanikenäsgatan	81	15/4	4	26
» » » — i Rudsområdet...	142	17/6	6	39
» » » fotsatt framdragande av — till Färjestad och Rud	264	18/11	10	21
Avloppsverket:				
Kapitalutgifter för år 1938.....	299	16/12	11	27
B.				
Badhusstyrelsen:				
Angående utökning av ledamöter i	303	16/12	11	71
» ombyggnad av badhuset	197	16/9	8	121
Barnvårdscentralen:				
Anslag till — för år 1938	186	16/9	8	62
Barnkrubban:				
Anslag till — för år 1938	193	16/9	8	99
» » ombyggnad av —	147	17/6	6	82
» » — för år 1938	258	18/11	10	5
Barnvårdsnämnden:				
Angående arvode åt ordföranden i —.....	261	18/11	10	14
» avsägelse att vara suppleant i	278	16/12	—	—
Barnens sångarting:				
Anslag till —	115	20/5	5	43
Begagnade föremål:				
Ansökan om tillstånd att idka handel med —...	126	20/5	5	77
» » » » » » » —...	257	18/11	10	4
» » » » » » » —...	301	16/12	11	69
Bekvämlighetsinrättning:				
Anslag till — i Järnvägsparken	234	21/10	9	69
Belysningsstyrelsen:				
Anslag till — för inköp av elektrobil.....	199	16/9	8	131
Förslag till förbättring av gatubelysningen.....	225	21/10	9	43
Anslag till kapitalutgifter å skattestat för år 1938	226	21/10	9	47
Anslag till kapitalutgifter för år 1938	227	21/10	9	49
Anslag för ordnandet av belysning vid skidbacken å Svinbäcken.....	293	16/12	11	49
Angående förslag om godkännande av överens-				

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Belysningsstyrelsen:				
kommelser mellan Karlstad stad, Uddeholms A.-B. och Kohlsäters A.-B.....	306	16/12	—	—
Angående bordlagt förslag om godkännande av överenskommelse mellan Karlstads stad, Uddeholms A.-B. och Kohlsäters A.-B.	316	29/12	—	—
Beredningsutskottet:				
Val till ledamöter i —	21	21/1	—	—
» » suppleanter i —.....	22	21/1	—	—
» » ledamot och suppleant i —	308	16/12	—	—
Beredskapsarbeten:				
Angående yttrande över betänkande med utredning och förslag rörande —	287	16/12	11	36
Bergerska fonden:				
Utdelning av räntan å — för år 1936	12	21/1	1	28
Berg, K. J.:				
Framställning om förtidspension	40	18/2	2	21
Björk, Wald:				
Angående tillstånd att idka yrkesmässig handel med skrot	301	16/12	11	69
Borgmästaren:				
Angående av — gjord framställning om rätt att vara styrelseledamot i Göteborgs Banks avdelningskontor	20	21/1	—	—
Länsstyrelsens bifall till — framställning om —	30	18/2	—	—
Byggnader, stadens:				
Anslag till ombyggnad och reparationer av fastigheten Fredricelund	104	20/5	5	16
Tilläggsanslag för år 1936	203	16/9	8	141
Anslag för reparation och underhållningsarbeten	224	21/10	9	41
Byggnadsnämnden:				
Förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja	9	21/1	1	21
Fastställelse av förslag till ändring i stadsplanen för kvarteret Bryggaren jämte stadsplanebestämmelser.....	49	18/3	—	—
Förslag till jämkning i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Enhörningen	50	18/3	3	1
Anslag för utarbetandet av stomplan	55	18/3	3	17

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Byggnadsnämnden:				
Kungl. brev med fastställelse av utomplansbestämmelser	74	15/4	—	—
Kungl. brev angående rätt att avyttra viss mark av donationsjord	75	15/4	—	—
Förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius	84	15/4	4	43
Förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan	88	15/4	4	64
Angående återkallande av förslag till stadsplan för Norrstrand	98	20/5	—	—
Förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga	125	20/5	5	72
Angående fastställelse å ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för kvarteret Enhörningen	136	17/6	—	—
Kungl. Maj:ts resolution på besvär L. J. Eriksson framfört om ändring av avstyckningsplan	137	17/6	—	—
Länsstyrelsens utslag angående jämkning av stadsplan för stadsdelen Haga	161	16/9	—	—
Förslag om ändring av stadsplanebestämmelser för kvarteret Löjtnanten	166	16/9	8	2
Förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Sundsta och Norrstrand	217	21/10	9	1
Angående nya stadsplanebestämmelser för stadsdelen Tingvalla	246	21/10	9	109
Kungl. Maj:ts resolution angående byggnadsplan för området Strand	254	18/11	—	—
Anslag för utarbetandet av stads- och stomplaner	296	16/12	11	63
C.				
Calsson, J. A.:				
Angående köpekontrakt	48	18/3	—	—
Centralförbundet för nykterhetsundervisning.				
Anslag till —	32	18/2	2	1
» » —	238	21/10	9	80
Centralförrådet:				
Kapitalutgifter för — för år 1938	297	16/12	11	65

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
D.				
Dalgren, Lars:				
Uppdrag att författa andra delen av Karlstads stads historia.....	33	18/2	2	4
Donationsjord:				
Kungl. brev angående rätt att avyttra viss mark av —	75	15/4	—	—
Drätselkammaren:				
K. B.:s fastställelse av beslut ang.				
Arvode till ordföranden i —	4	21/1	—	—
Val av ledamöter i —	23	21/1	—	—
» » suppleanter i —	24	21/1	—	—
Angående bemyndigande åt — att försälja tomter	38	18/2	2	16
Anmälan om kursvinst å försålda obligationer...	119	20/5	5	60
Avsägelse att vara ledamot i —	214	21/10	—	—
Angående disponerandet av influtna automobilskattemedel under budgetåret 1936—1937.	300	16/12	11	68
Arvode till ordföranden i —	291	16/2	—	—
Val av ledamot i —	309	16/12	—	—
E.				
Eckerbom, Nils B.:				
Anslag till — för ordnandet av lagfarter m. m....	198	16/9	8	129
Elektricitetsverket:				
Anslag till — för inköp av elektrobil	199	16/9	8	131
Kapitalutgifter för år 1938	227	21/10	9	49
Anslag till kapitalutgifter å skattestat för år 1938	226	21/10	9	47
Anslag till — för utvidgning av ångcentralen.....	294	16/12	11	53
Eriksson, L. J.:				
Angående besvär om ändring i avstyckningsplan	137	17/6	—	—
Explosiv vara:				
Angående tillstånd att försälja —	120	20/5	5	62
F.				
Fackliga Centralorganisationen:				
Anslag till musikkåren	175	16/9	8	34

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Fastighetsförsäljning:				
Angående försäljning av Klarastrand 7 b.	16	21/1	1	35
» » » Stadsägorna 1182 A. o. 1643	201	16/9	8	137
» » » tomten n:o 8 i kv. Duvan	202	16/9	8	139
Fastighetsinköp:				
Angående köpekontrakt rörande stadsägor	48	18/3	—	—
Inköp av fastigheten Lugnet	53	18/3	3	11
Angående inköp av kvarteret Ödlan	54	18/3	3	15
Angående Villaområdet 1 ¹ i Råtårp	262	18/11	10	17
Angående köpeskillingen för egendomen Lugnet	295	16/12	11	62
Taxeringsnämnd:				
Val av ledamöter i — för år 1938	208	16/9	8	151
Fattigvårdsstyrelsen:				
Förslagsanslag till folkpensionsförskott	99	20/5	5	1
Anslag till —	116	20/5	5	47
Lönstillägg åt sjuksköterskan Mia Andersson	150	17/6	6	87
Anslag till uthusbyggnad vid Kroniska sjukhemmet	288	16/12	11	40
Arvode till ordföranden i —	291	16/12	11	45
Festskrift:				
Angående utgivandet av —	127	20/5	5	78
Fleischer, Itzig:				
Ansökan om tillstånd att idka handel med be- gagnade föremål	126	20/5	5	77
Flickskolestyrelsen:				
Anslag till — för år 1938	36	18/2	2	9
Angående sänkning av terminsavgifterna	56	18/3	3	19
Anslag till — för till- och påbyggnad av gymnastik- salen m. m.	196	16/9	8	112
Folkskoleseminariet:				
Anslag till skolresor	181	16/9	8	45
Folkskolestyrelsen:				
Angående utökning av ledamöter i styrelsen	19	21/1	—	—
Angående tillsättandet av skolsköterska	144	17/6	6	44
Anslag till skolhusbyggnad å Västerstrand	145	17/6	6	51
Anslag till plåtbeläggning av yttertaket å Herr- hagsskolan	195	16/9	8	111
Angående ekonomiska förpliktelser till följd av ökad lästid	284	16/12	11	26
Angående löneförhöjning åt folkskoleinspektören	285	16/12	11	31

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Folkpension:				
Angående förslagsanslag till pensionsförskott.....	99	20/5	5	1
Forminnes och Museieföreningen:				
Anslag till — för år 1938	189	16/9	8	75
Fredricelund:				
Anslag till ombyggnad och reparationer	104	20/5	5	16
Frälsningsarmén:				
Anslag till musikkåren	177	16/9	8	37
G.				
Gasverket:				
Kapitalutgifter å skattestat för år 1938	226	21/10	9	47
Gator:				
Anslag till underhåll av gator och vägar för år 1938	228	21/10	9	55
Förslag till ny- och ombyggnad av — m. m. under år 1938	229	21/10	9	58
Anslag till iordningställande av Hantverkaregatan	230	21/10	9	61
Gatubelysningen:				
Förslag till utökning och förbättring av —	225	21/10	9	43
Gatunamn:				
Angående framställning om ändrat namn å Skin- nargränd	65	18/2	3	58
Angående förslag till namn å gator inom stads- delarna Klara, Sundsta, Norrstrand o. Norrmalm	152	17/6	6	97
Gatunamn- och husnummerskyltar:				
Anslag till —	61	18/3	3	33
Gatu- och parkförvaltningen:				
Angående överskridet anslag	265	18/11	10	25
Granskningskommission:				
Angående förslag till särskild granskning av sta- dens räkenskaper	271	18/11	10	41
Val av ledamöter i —	304	16/12	11	72
Gymnastikföreningen:				
Anslag till — för år 1938	191	16/9	8	94
» » barnläger under år 1938.....	192	16/9	8	96

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
H.				
Hamnstyrelsen:				
Angående hemställan om förbättrade löneförmåner åt Johan Olsson	83	15/4	4	38
Anslag till —	219	21/10	9	31
Hembygdsrådet:				
Anslag till — för år 1938	183	16/9	8	49
» » minnesskrift	260	18/11	10	12
Herrhagsskolan:				
Anslag till — för ny plåtbeläggning av yttertaget	195	16/9	8	111
Hiller, C. V.:				
Angående köp av stadsägorna n:o 1182 A o. 1643	201	16/9	8	137
Husnummer- och gatuskyltar:				
Anslag för inköp av —	61	18/3	3	33
Husmodersföreningen:				
Anslag till — för år 1938	182	16/9	—	—
Hälsovårdsnämnden:				
Förslag till matvarustadga	13	21/1	1	1
Förslag till ordningsregler för saluhallen	43	18/2	2	29
Angående nytt förslag till matvarustadga	64	18/3	3	38
Framställning om löneroglering för hälsovårds- inspektörerna	118	20/5	5	50
Framställning om löneroglering för stadssjuk- sköterskorna	149	17/6	6	85
Angående fastställelse av ordningsstadga för Karl- stad stad	163	16/9	—	—
Angående anställandet av ytterligare en hälso- vårdsinspektör	218	21/10	9	26
Höfde, Hugo:				
Anslag för tilläggsarvode åt —	240	21/10	9	87
I.				
Idrottsplatsen Tingvalla:				
Anslag till —	86	15/4	4	50
Inkomst- och utgiftsstat för år 1938	—	—	—	—
Instruktion:				
Angående nya instruktioner för stadens befatt- ningshavare	143	17/6	6	42

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dagför beslut	N:o	Sida
Interpellation:				
Arvid Johansson, angående förhållandena inom Karlstad Stadskassa	67	18/3	—	—
Erik Svensson, angående tioårsrevision	68	18/3	—	—
Angående Arvid Johanssons bordlagda —	92	15/4	—	—
J.				
Johansson, Arvid:				
Interpellation angående förhållandena inom Karl- stad Stadskassa.....	67	18/3	—	—
Johansson, Karin:				
Angående inköp av kvarteret Ödlan	54	18/3	3	15
Johansson, Arvid:				
Angående — bordlagda interpellation.....	92	5/4	—	—
Johansson, Gunnar:				
Framställning om krav av tioårsrevision	73	15/4	—	—
Johansson, Helge:				
Avsägelse att vara suppleant i barnavårdsnämnden	278	16/12	—	—
Jönsson, Johan Sterbhus:				
Angående avtal om avstående till staden av tomt- områden	204	16/9	—	—
K.				
Karlstads Barnavårdscentral:				
Anslag till — för år 1938	186	16/9	8	62
Karlstads Barnkrubba:				
Anslag till — för ombyggnad av —	147	17/6	6	82
Anslag till — för år 1938	193	16/9	8	99
» » » » »	258	18/11	10	5
Karlstads Fackliga Centralorganisation:				
Anslag till musikkåren	175	16/9	8	34
Karlstads Gymnastikförening:				
Anslag till — för år 1938	191	16/9	8	94
» » barnläger	192	16/9	8	96
Karlstads Husmodersförening:				
Anslag till — för år 1938	182	16/9	8	48

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Karlstads Högre allmänna läroverk:				
Val av ledamöter i lokalstyrelsen.....	129	20/5	5	79
Anslag till — för reparation	205	16/9	8	147
Karlstads Högre elementarläroverk för flickor:				
Anslag till — för år 1938	36	18/2	2	9
Angående sänkning av terminsavgifterna	56	18/3	3	19
Anslag till — för till- och påbyggnad av gymnastiksalen m. m.....	196	16/9	8	112
Karlstads Orkesterförening:				
Anslag till — för år 1938	185	16/9	8	53
Karlstads Omnibuscentral:				
Anslag till — för ordnandet av provisoriska anordningar för omnibustrafiken	121	20/5	5	63
Karlstads landsförsamling:				
Revisionsberättelse för — räkenskaper för år 1933	90	15/4	4	68
Karlstads Simsällskap:				
Anslag till — för år 1938	179	16/8	8	41
Karlstads skolor för yrkesundervisning:				
Val av en tredje suppleant i styrelsen för — ...	19	21/1	1	43
Tilläggsanslag för reparationer och ombyggnadsarbeten	51	18/3	3	4
Angående befrielse att vara suppleant i styrelsen för —	138	17/6	—	—
Anslag till — kostnader för —	200	16/9	8	135
Avsägelse att vara ledamot av styrelsen för — ...	214	21/10	—	—
Arvode åt rektor vid — för år 1937	222	21/10	9	37
Karlstads Skollovskoloniförening:				
Anslag till — för år 1938	187	16/9	8	67
Karlstads stads historia:				
Angående uppdrag till lektor L. Dalgren	33	18/2	2	4
Angående inköp av handlingar rörande — m. m.	62	18/3	3	34
Karlstads stifts- och läroverksbibliotek:				
Anslag till — för år 1938	180	16/9	8	43
Karlstads System A.-B.				
Ansökan om rätt till detaljhandel	112	20/5	5	34
Ansvarsfrihet för — för år 1936	128	20/5	5	78
K. B.:s res. angående oktroj för —	253	18/11	—	—
Karlstads Teater A.-B.				
Anslag till — för år 1938	184	16/9	8	53

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Karlstadsavdelningen av Motormännens Helnykterhetsförbund:				
Anslag till — för år 1938	113	20/5	5	39
Kanikenäsbadet:				
Anslag till —	148	17/6	6	84
Konstverk:				
Angående disponent S. Wennbergs donation	165	16/9	8	1
Kommunala Centralbyrån:				
Angående utgivandet av festskrift	127	20/5	5	78
Kroniska Sjukhuset:				
Anslag till uthusbyggnad vid —	288	16/12	11	40
Kronokassören:				
Angående befrielse för — att emottaga deklara- tioner m. m.	15	21/1	1	32
Framställning om lönereglering för å kronokassörs- kontoret anställda biträden	39	18/2	2	17
Kungl. brev:				
Angående fastställelse av förslag till ändring av stads- planen för norra delen av stadsdelen Kvarnberget	8	21/1	—	—
Angående tillstånd för staden att försälja tvenne fastigheter av donationsjord	47	18/3	—	—
Angående fastställelse av ändring i stadsplanen för kvarteret Bryggaren	49	18/3	—	—
Angående förslag till utomplansbestämmelser.....	75	15/4	—	—
Angående rätt för staden att avyttra viss mark av donationsjord	75	15/4	—	—
Angående bifall till gjord framställning att få upptaga ett amorteringslån å 156,500 kronor	89	15/4	—	—
D:o d:o å 485,300 kronor.....	96	20/5	—	—
Angående bifall till begäran om att få återkalla framställning om fastställande av stadsplan för stadsdelen Norrstrand	98	20/5	—	—
Angående fastställelse av förslag till stadsplane- bestämmelser för kvarteret Freja	134	17/6	—	—
Angående medgivande att ur stadens donations- jordsfond få bestrida kostnader för vissa gatu- arbeten	279	16/12	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Kungl. Järnvägsstyrelsen:				
Avstyrkande av förslag om nedläggande av il- och fraktgodstrafik vid Karlstads östra station	29	18/2	—	—
Kylanderska fonden:				
Ränteavkastningen av — för år 1936	5	21/1	—	—
Användningen av räntan å — under år 1936 ...	6	21/1	—	—
L.				
Landshövdingen Ivar Vennerström:				
Hälsningsanförande till Stadsfullmäktige	27	18/2	—	—
Larsson, John:				
Avsägelse att vara suppleant i lärlings- och yrkeskolan	138	17/6	—	—
Larsson, Elov:				
Avsägelse att vara ledamot av pensionsnämnden	154	17/6	6	99
Lidback, Erik:				
Angående Kungl. brev om rätt att inköpa tvenne fastigheter	47	18/3	—	—
Lundberg, A. H.:				
Angående understöd till	17	21/1	1	37
Lundblad, Erik				
Angående avgjord framställning om rätt att vara medlem av styrelsen för Göteborgs Banks avdelningskontor	20	21/1	1	44
Länsstyrelsens bifall till — framställning	30	18/2	—	—
Luftskydd:				
Anslag till — för år 1938	—	—	—	—
Luftskyddsnämnd:				
Angående tillsättandet av —	243	21/10	9	104
Lugnet:				
Inköp av egendomen —	53	18/3	3	11
Angående köpeskillingen för —	295	16/12	11	62
Lån:				
Angående upptagande av ett amorteringslån å 485,300 kronor	14	21/1	1	29
Kungl. Brev angående tillstånd att upptaga ett amorteringslån å 156,500 kronor	89	15/4	4	67
Kungl. brev med bifall till framställning om upptagande av ett amorteringslån å 485,300 kronor	96	20/5	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Lån:				
Angående tertierlån till viss bostadsbyggnad	286	16/12	11	34
Långs egendom:				
Anslag till planerade arbeten å —	140	17/6	6	17
» » täckande av reparationer å —	141	17/6	6	28
Läroverket:				
Val av ledamöter i lokalstyrelsen	129	20/5	5	79
Anslag till — för reparationer	205	16/9	8	147
Lönenämnden:				
Angående godkännande av upprättat förslag till värdering av naturaförmåner och sportler	220	21/10	—	—
Löneärenden:				
Angående löneroglering för anställda å kronokassörskontoret	39	18/2	2	17
Angående semester och löneförmåner åt poliskommissarien, kriminalöverkonstapeln, överkonstaplar samt kriminalkonstaplarna	82	15/4	4	27
Angående löneförbättring till hamnservis Johan Olsson	83	15/4	4	38
Angående löneförbättring till avdelningssköterskan Mia Andersson	150	17/6	6	87
Angående löneförhöjning till magistratens och rådhusrättens skrivbiträden	151	17/6	6	90
M.				
Magistraten:				
Angående framställning om löneförhöjning för anställda skrivbiträden	151	17/6	6	90
Magnusson, C. J.:				
Angående köp av fastighet	16	21/1	1	35
Mantalsskrivning:				
Kommunala ombud vid —	207	16/9	8	149
Angående hinder att fullgöra uppdrag vid — ...	247	21/10	9	111
Mariebergsskogens friluftscen:				
Anslag till —	259	18/11	10	8
Mariebergsskogs nämnden:				
Anslag till —	190	16/9	8	85

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dagför beslut	N:o	Sida
Markbyte:				
Angående — i kvarteret Tjuren	111	20/5	5	30
Markförsäljning:				
Angående — till A.-B. Värmlands Travbana.....	77	15/4	4	1
Matvarustadga:				
Förslag till —	13	21/1	1	1
Nytt förslag till —	64	18/3	3	38
Fastställande av —	162	16/9	—	—
Mellqvistska studiestipendiefonden:				
Utdelning av räntan å —	66	18/3	3	62
Mellqvistska slöjdstipendiet:				
Utdelning av räntan å —	153	17/6	6	98
Metallvaror:				
Angående tillstånd till handel med begagnade —	7	21/1	—	—
Motormännens Helnykterhetsförbund:				
Anslag till —	113	20/5	5	39
N.				
Namn:				
Angående ändring av namn å Skinnargränd	65	18/2	3	58
Angående ändring av namn å gator inom stads- delarna Klara, Sundsta Norrstrand o. Norrmalm	152	17/6	6	97
Nelson, Albert:				
Angående pension.....	256	18/11	10	1
Nygren, C. E.				
Anslag till en minnessten å C. E. Nygrens grav	34	18/2	2	5
Anslag till inköp av samlingar rörande Karlstads stads historia m. m.	62	18/2	3	34
Nykterhetsnämnden:				
Verksamhetsberättelse för år 1637	216	21/10	—	—
Inkomst- och utgiftsstat för år 1938	233	21/10	9	67
Nykterhetsundervisning:				
Anslag till —	32	18/2	2	1
» » —	238	21/10	9	80
O.				
Obligationer:				
Angående kursvinst å försålda —	119	20/5	5	60
Anmälan om försålda —	267	18/11	10	33

	Ser. B.		Ser. A	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Olsson, Johan:				
Angående löneförmåner	83	15/4	4	38
Omnibuscentralen:				
Anslag till —	121	20/5	5	63
Ordförande och vice ordförandeval inom vissa dele-				
gationer	31	18/2	—	—
Ordningsregler för saluhallen	43	18/2	2	29
Fastställelse av —	135	17/6	—	—
Ordningsstadga:			1936/6	63
Förslag till ny — för Karlstad stad	18	21/1	1937/1	40
Omarbetat förslag till —	139	17/6	6	1
Fastställande av	163	16/9	—	—
Orkesterföreningen:				
Anslag till — för år 1938	185	16/9	8	58
Ortsombud:				
Angående utseende av —	272	18/11	10	44
P.				
Pension:				
Angående förtidspension till exekutionsvaktmästare				
K. J. Berg	40	18/2	2	21
Angående pension till Albert Nelson —	256	18/11	10	1
Pensionsnämnden:				
Angående befrielse från att vara ledamot av —..	154	17/6	6	99
Val av ledamot i —	154	17/6	6	99
Arvode till ordförandena i —	292	16/12	11	47
Persson, K. O.:				
Angående tillstånd att idka handel	257	18/11	10	4
Pilsnerdricka:				
Yttrande över försäljningsansökningar från:				
Karl Wahlberg	41	18/2	2	26
Elin Berglind (Travbanan).....	42	18/2	2	28
Gillis Uebel	105	20/5	5	21
Helena Kassel	106	20/5	5	22
Elin Berglind.....	107	20/5	5	24
Anders F. Wahlin	108	20/5	5	25

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Pilsnerdricka:				
Nancy Enwall-Gardell	109	20/5	5	27
Ada Jörnmark	110	20/5	5	28
Nina Ahlquist	117	20/5	5	48
Henry Odén	122	20/5	5	67
Erik Andersson.....	123	20/5	5	69
Gunnar Eriksson	124	20/5	5	70
Polisnämnden:				
Val till ordförande och vice ordförande	76	15/4	—	—
Avsägelse att vara suppleant i	214	—	—	—
Polisverket:				
Angående Stadsrevisionens rapport rörande granskning av inköp utav beklädnadspersedlar och material till	91	15/4	4	69
Polisväsendet:				
Angående ökad semester och löneförmåner rörande vissa befattningshavare inom poliskåren ...	82	15/4	4	27
Angående överflyttning av polischefsbefattningen	241	21/10	9	90
Angående vidtagande av anstalter för poliskårens uppbringande i full styrka	242	21/10	9	95
Angående överflyttandet av chefskapet för polisen till stadsfiskalen	269	18/11	10	36
Angående anställande av ett skrivbiträde åt stadsfiskalen och polisen.....	268	18/11	10	34
R.				
Rakstugor:				
Förslag till stadga för —	35	18/2	1936/3	35
Fastställelse av stadga för	95	20/5	1937/2	7
Revision:				
Framställning om krav på tioårsrevision	73	15/4	—	—
Revisionsberättelse:				
För år 1936 över Karlstads landsförsamlings räkenskaper för år 1933	90	15/4	4	68
Revisionsinstitut:				
Angående medverkan från Karlstads stad om upprättandet av ett kommunernas revisionsinstitut	75	15/4	4	20

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
S.				
Saluhallen:				
Förslag till ordningsregler för —	43	18/2	2	219
Fastställande av ordningsregler för —	135	17/6	—	—
Simsällskapet:				
Anslag till — för anställande av en simlärare ...	179	16/9	8	41
Sjukkassor:				
Angående framställning om bidrag till —	266	18/11	10	28
Skogsaccis:				
Fastställande av skattesats för —	11	21/1	1	27
Skollovskoloniföreningen:				
Anslag till — för år 1938	187	16/9	8	67
Skolsköterska:				
Tillsättandet av —	144	17/6	6	44
Slummens barnkoloni:				
Anslag till — för år 1938	178	16/9	8	39
Stadens fonder:				
Förslag till kommunal fondbildning	282	16/12	11	1
Angående framställning i fråga om de fonder som icke beröras av lagen om kommunal fondbildning	283	16/12	11	21
Stadga:				
Förslag till matvarustadga	13	21/1	1	1
Förslag till ordningsstadga för Karlstad	18	21/1	1936/6	63
» » stadga för rakstugor	35	18/2	1937/1	40
» » ny matvarustadga för Karlstad	64	18/3	1936/3	35
Fastställelse av stadga för rakstugor	95	20/5	1937/2	7
» » matvarustadga för Karlstad	162	16/9	—	—
» » ordningsstadga » »	163	16/9	—	—
Stadsfiskalen:				
Anslag till vikarie åt —	10	21/1	1	25
» » » » —	206	16/9	8	148
» för tilläggsarvode åt t. f. —	240	21/10	9	87
Stadsfullmäktige:				
Ledamöter och suppleanter i	1	21/1	—	—
Tillförordnad sekreterare hos —	3	21/1	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Stadsfullmäktige:				
Angående festskrift för firande av —	127	20/5	5	78
Avsägelse att vara ledamot av	212	21/10	—	—
Anmälan om doktor Hugo Severins bortgång samt anhållan om val av ledamot efter Hugo Severin	251	18/11	—	—
Magistratens protokoll angående val av ledamot efter Hugo Severin	276	16/12	—	—
Magistratens protokoll angående val av ledamot efter Axel Svensson	252	18/11	—	—
Val av ordförande för år 1938	311	16/12	—	—
» » vice ordförande för år 1938.....	312	16/12	—	—
Stadsplan:				
Fastställelse av förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för norra delen av stadsdelen Kvarnberget	8	21/1	—	—
Förslag till ändring av — för kvarteret Bryggaren	49	18/3	—	—
Förslag till jämkning av — för stadsdelen Haga	125	20/5	5	72
Angående återkallandet av fastställelse av stadsplan för Norrstrand	98	20/5	—	—
Angående ändring av — för kvarteret Enhörningen	136	17/6	—	—
Angående sökt fastställelse av förslag om jämkning i stadsplan för stadsdelen Haga	161	16/9	—	—
Stadsplanbestämmelser:				
Förslag till — för kvarteret Freja	9	21/1	1	21
» » jämkning av — för kvarteret Enhörningen	50	18/3	3	1
Förslag till — för kvarteret Mercurius	84	15/4	4	43
» » — » » Gruvan	88	15/4	4	64
Fastställelse av — för kvarteret Freja	134	17/6	—	—
» » — » » Enhörningen ...	136	17/6	—	—
Förslag till ändring av — för kvarteret Löjtnanten	166	16/9	8	2
» » — för kvarteret Trätälja	167	16/9	8	5
» » — » » Monitorn	168	16/9	8	8
» » — » » Lantmätaren	169	16/9	8	12
» » — » » Höken	170	16/9	8	16
» » — » » Björnen	171	16/9	8	20
» » — » » Enigheten	172	16/9	8	23
» » — » » Duvan	174	16/9	8	31

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Stadsplanebestämmelser:				
Förslag till — för stadsdelen Sundsta och del av Norrstrand	217	21/10	9	1
Angående nya — för stadsdelen Tingvalla.....	246	21/10	9	109
Stadssjuksköterskorna:				
Angående lönerreglering för —	149	17/6	6	85
Stadsrevisionen:				
Svar av — rörande Arvid Johansson interpellation angående	92	15/4	—	—
Rapport angående gjord granskning av inköp utav beklädnadsartiklar m. m. till polisverket	91	15/4	4	69
Meddelande om försenad revision för år 1936 ...	133	17/6	—	—
Förslag om tillsättande av stadsrevisor	155	17/6	—	—
Angående tillsättandet av fast avlönad stadsrevisor	239	21/10	9	84
Revisionsberättelse för år 1936	270	18/11	10	39
Angående förslag om särskild granskning av stadens räkenskaper	271	18/11	10	41
Stagnellska sjukhuset:				
Anslag till —	52	18/3	3	7
Stomplan:				
Anslag till utarbetandet av —	55	18/3	3	17
Statens järnvägar:				
Avstyrkande av förslag om nedläggande av lokala il- och fraktgodstrafik vid Karlstad östra station	29	18/2	—	—
Svenska stadsförbundet:				
Angående upprättande av ett kommunernas revisionsinstitut	78	15/4	4	20
Svensson, Erik:				
Interpellation angående tioårsrevision	68	18/3	—	—
Sångarting:				
Anslag till —.....	115	20/5	5	43
Söderquist, A.:				
Angående ersättning för åt barnavårdsnämnden gjorda delgivanden	85	18/4	4	46
Systemaktiebolag, Karlstads:				
Oktroj för —	112	20/5	5	34
Ansvarsfrihet för år 1936	128	20/5	5	78
Konungens Befallningshavandes resolut. angående oktroj för —.....	253	18/11	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Dato
T.				
Taxeringsnämnden:				
Val av — för år 1938	208	16/9	8	149
Avsägelse att vara ledamot av —	214	21/10	—	—
Teater A.-B.:				
Anslag till —	184	16/9	8	53
Tingvalla Idrottsplats:				
Anslag till —	86	15/4	4	50
Tjerneld, Ivar:				
Angående friluftkonserter och simundervisning vid Alsters Strandbad	164	16/9	—	—
Tomter:				
Angående bemyndigande för drätselkammaren att försälja —	38	18/2	2	16
Trafikens ordnande:				
Angående tillsättande av en kommitté för utredning av —	302	16/12	11	70
Travbanan:				
Angående försäljning av markområde till —	77	15/4	4	1
Turistföreningen:				
Anslag till — för år 1938	188	16/9	8	73
U.				
Understöd:				
Angående — åt A. H. Lundberg	17	21/1	1	37
» — » Wilh. Andersson	236	21/10	9	71
Utgifts- och inkomststat för år 1938	305	16/12	12	1
Utskylder:				
Efterskänkande av —:				
Magnus Dahlén påförda	57	18/3	3	28
A. G. Larsson »	58	18/3	3	29
G. Härnblom »	59	18/3	3	31
C. Falkman »	60	18/3	3	32
J. E. Boström »	79	18/4	4	24
K. J. Jansson »	80	18/4	4	25
E. G. Widstrand »	100	20/5	5	3
V. F. Danielsson »	101	20/5	5	4

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Utskylder:				
N. Dahlman påförda	102	20/5	5	6
Å. Bolander »	114	20/5	5	42
F. G. Ekenberg.....	235	21/10	9	70
Utomplansbestämmelser för Karlstad stad:				
Fastställande av —	74	15/4	—	—
V.				
Val:				
Val av en tredje suppleant i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning	19	21/1	—	—
Val av ordförande och vice ordförande i vissa delegationer	31	18/2	—	—
Allmänna val.....	76	15/4	—	—
Val av Taxeringsnämnd för år 1938	208	16/9	8	151
Angående val av ledamot i belysningsstyrelsen...	160	16/9	—	—
Val av ledamöter i Luftskyddsnämnden.....	243	21/10	9	104
Val av ledamöter i granskningskommissionen ...	304	16/12	11	72
Vattenledningar:				
Framdragande av — till Nya kyrkogården	146	17/6	6	77
Vatten- och avloppsledningar:				
Framdragande av — i Kanikenäsgatan	81	15/4	4	26
» » — i Rudsområdet	142	17/6	6	39
Fortsatt framdragande av — inom Rud och Färjestad	264	18/11	10	21
Vattenledningsverket:				
Kapitalutgifter för år 1938	298	16/12	11	66
Varmbadhuset:				
Anslag för ombyggnad av —	197	16/9	8	121
Angående utökning av ledamöter i styrelsen för —	303	16/12	11	71
Wennberg, Simon:				
Angående donerat konstverk	165	16/9	8	1
Witalis Jansson & C:o:				
Hemställan om ersättning för —	87	15/4	4	51
Väg:				
Anslag till permanentbeläggning av östra infartsvägen	37	18/2	2	11
Angående väg från Vidön till Romstad	103	20/5	5	7
Anslag till underhåll av Knappstadsvägen	231	21/10	9	63

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Värmlands forminnes och Museiförening:				
Anslag till — för år 1938	189	16/9	8	75
Värmlands Regemente:				
Anslag till musikkåren för år 1938	176	16/9	8	36
Värmlands läns Turistförening:				
Anslag till — för år 1938	188	16/9	8	73
Y.				
Yttrande över:				
Upprättat förslag till anläggning av väg från Vidöns hällplats till Romstad	103	20/5	5	7
Överflyttande av chefskapet över befattningsha- varna inom polisväsendet i Karlstad från borg- mästaren till stadsfiskalen	269	18/11	10	36
Utredning med förslag rörande beredskapsarbeten	287	16/12	11	36
Yrkesskolan:				
Val av en tredje suppleant i styrelsen för — ...	19	21/1	1	43
Tilläggsanslag för reparationer och ombyggnads- arbeten	51	18/3	3	4
Angående befrielse från att vara suppleant i sty- relsen för —	138	17/6	—	—
Anslag till — kostnader för —	200	16/9	8	135
Arvode åt rektor vid — för år 1937	222	21/10	9	37
Avsägelse att vara ledamot av styrelsen för —...	214	21/10	—	—
Z.				
Ziegler, Otto:				
Angående försäljning till — av tomten n:o 8 i kvarteret Druvan	202	16/9	8	139
Å.				
Ångcentralen:				
Anslag till utvidgning av —	294	16/12	11	53
Ålderdomshem:				
Angående upplåtande av område för —	263	18/11	10	19

Stadsfullmäktiges i Karlstad

Handlingar.

1937.

Den 21 Januari

N:o 1.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över hälsovårdsnämndens förslag till matvarustadga för Karlstads stad;
- 4:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja inom stadsdelen Tingvalla;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för ersättning till vikarie för stadsfiskalen i staden;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå;
- 7:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens förslag angående fördelning av räntan å »Bergerska fonden»;
- 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om upptagande av ett å 25 års amortering ställt lån;
- 9:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående emottagande och ordnande av deklarationer m. m.
- 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående försäljning av fastigheten Klarastrand N:o 7 B;
- 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om understöd till förre brandmannen Henning Lundberg;
- 12:o) D:o d:o över magistratens förslag till ordningsstadga för Karlstads stad;
- 13:o) Beredningsutskottets förslag i anledning av väckt motion om

val av ytterligare en suppleant i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning;

- 14:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning av borgmästaren Erik Lundblads framställning om rätt att vara medlem av styrelsen för Aktiebolaget Göteborgs Banks Karlstadskontor med mera.

15:o) Val av sju ledamöter och fem suppleanter i beredningsutskottet för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1939;

16:o) Val av sju ledamöter och fem suppleanter i drätselkammaren för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1939.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 21 januari 1937.

§ 1.

Företogs upprop av stadsfullmäktige, vilka för år 1937 äro: doktor Hugo Severin, speditören J. A. Håkansson (ordförande), plåtslagaren O. W. Karlsson, plåtslagaren Olof Eriksson, byggmästaren Olof Wästlund, maskinisten Nils O. Hult, hallmästaren Reinhold Ohlsson, grosshandlaren Anders Löfberg, ekonomichefen Efr. Eliaeson, vaktmästaren Andreas Johansson, trafikbiträdet J. W. Sjöstedt, snickaren Arvid Johansson, lektorn Lars Dahlgren, direktören L. Thorngren, faktorn Axel Edén, fru Ester Löfgren, lektorn Per Stolpe, fabrikören Reinh. Ternqvist, fabrikören Axel Svensson, bankombudsmannen Th. Pettersson (vice ordförande), direktören Eskil Melcher, direktören E. Ander, fattigvårdstillsyningsmannen Per Larsson, byggnadssnickaren Rickard Löfgren, hypoteksombudsmannen Harry Almquist, landstingsdirektören Aug. Lindh, landstingsmannen Axel W. Karlsson, byggnadssnickaren Simon Wahrfält, konsult Herman Geijer, bryggeriarbetaren Erik Svensson, fru Karin Johansson, sågverksarbetaren Karl Hardin, bankdirektören Bertil Österberg, arbetaren Carl Alb. Andersson, handlanden Petrus Lindkvist och järnvägsmannen Nils Skoglund.

Vid uppropet befunnos samtliga ledamöter vara vid sammanträdet närvarande med undantag av herr Arvid Johansson, för vilken anmäls nu godkänt förfall.

Å magistratens vägnar tillstädeskom herr borgmästaren Erik Lundblad.

§ 2.

Att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll utsågos herrar Stolpe och Axel W. Karlsson.

§ 3.

Anmäldes att till stadsfullmäktiges sekreterare tills vidare under år 1937 blivit utsedd t. f. stadsombudsmannen Nils B. Eckerbom.

§ 4.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 22 december 1936 innefattande fastställelse å stadsfullmäktiges i staden beslut den 19 november 1936, att för år 1937 skulle till kammarens ordförande utgå arvode med 3,000 kronor.

§ 5.

Föredrogs och lades till handlingarna utdrag av drätselkammarens protokoll för den 11 januari innevarande år, § 9, med meddelande, att räntekastningen från »P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn» under nästlidet år utgjorde 538 kronor.

§ 6.

Föredrogs och lades till handlingarna utdrag av folkskolestyrelsens protokoll för den 4 januari 1937, § 12, med meddelande angående användningen av under år 1936 disponibla räntemedel från »P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn».

§ 7.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet resolutioner den 17 december 1936, varigenom följande personer medgivits tillstånd att i nedan angivna lokaler idka yrkermässig handel med begagnade metallvaror:

- 1) direktören Enok Kilian Asplund i lokaler i fastigheterna N:o 20 vid Kungsgatan och N:o 15 vid Drottninggatan;
- 2) juveleraren Frans Axel Konrad Franzon i lokal i huset N:o 9 vid Tingvallagatan;
- 3) guldsmeden Thure Ahlgren i lokal i fastigheten N:o 12 vid Hagatorget;
- 4) guldsmeden Erik Viktor Johansson i lokal i huset N:o 9 vid Järnvägsgatan;
- 5) guldsmederna Oskar Andersson och Albin Adolf Leopold Hedberg i lokal i huset N:o 16 vid Kungsgatan;
- 6) urmakaren Anton Edvard Mollstedt i lokal i huset N:o 12 vid Kungsgatan;
- 7) urmakaren Artur Theodor Gustafsson i lokal i huset N:o 11 vid Östra Torggatan;
- 8) handelsidkerskan Signe Matilda Åström i lokal i huset N:o 15 vid Drottninggatan;
- 9) urmakaren Erik Hilding Hjortsberg i lokal i huset N:o 8 vid Järnvägsgatan;
- 10) urmakaren Carl Oskar Gustafsson i lokal i huset N:o 14 vid Järnvägsgatan; samt
- 11) urmakaren Anders Gustaf Härnblom i lokal i fastigheten Sundby N:o 17.

§ 8.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. brev av den 13 november 1936 innefattande fastställelse av ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 maj nämnda år antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för norra delen av stadsdelen Kvarnberget.

§ 9.

På framställning av byggnadsnämnden, vilken framställning av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av nämnden i dess protokoll för den 8 januari 1937, § 23, framlagt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja här i staden; och skulle å det sålunda antagna förslaget sökas Kungl. Maj:ts fastställelse.

Se ser. A, N:o 1, sid. 21.

§ 10.

På av drätselkammaren gjord framställning, över vilken beredningsutskottet avgivit yttrande, beslöto stadsfullmäktige utan votering,

att bevilja anslag av 2,400 kronor till täckande av kostnader under tiden från och med den 1 januari till och med den 30 juni 1937 för ersättning till vikarie åt stadsfiskalen med bestämmelse, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle, i den mån medel därtill icke finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 1, sid. 25.

§ 11.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för under år 1937 inom staden avverkat skattepliktigt virke, till 2 kronor 30 öre.

Se ser. A, N:o 1, sid. 27.

§ 12.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna fattigvårdsstyrelsens av drätselkammaren överlämnade förslag angående fördelning av räntan å »Bergerska fonden» för år 1936, vilket räntebelopp utgjorde 161 kronor 40 öre.

Se ser. A, N:o 1, sid. 28.

§ 13.

Företogs till behandling av hälsovårdsnämnden i protokollsutdrag den 21 oktober 1936, § 358, framlagt förslag till matvarustadga för Karlstad stad. I ärendet hade beredningsutskottet inkommit med yttrande.

Se ser. A, N:o 1, sid. 1.

Sedan ärendet föredragits, uppstod överläggning, varunder yrkades av: *herr ordföranden*, att ärendet måtte återremitteras till hälsovårdsnämnden; samt

herr Lindh med flera, att ärendet måtte återremitteras med uppdrag för hälsovårdsnämnden att i stadgan intaga förbud mot nyttjande av sågspån som golvströ i sådana lägenheter, som avses i hälsovårdsstadgans § 11.

Sedan diskussionen förklarats avslutad och propositioner på bifall till ett vart av de gjorda yrkandena framstälts, biföllo stadsfullmäktige utan votering *herr ordförandens* yrkande och beslöto alltså

att återremittera ärendet till hälsovårdsnämnden.

§ 14.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att upptaga ett å 25 års amortering ställt lån å 485,300 kronor till gäldande av de utgifter, som funnes angivna i kammarens protokoll för den 11 innevarande januari, § 7.

Tillika beslöto stadsfullmäktige utan votering att underställa detta beslut Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse samt att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upplåning.

Se ser. A, N:o 1, sid. 29.

§ 15.

Uti nu föredraget protokollsutdrag av den 11 januari detta år, § 4, hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte befria kronokassören från det honom enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1932, § 172, givna uppdraget att emottaga och ordna inkommande deklarationer och andra uppgifter vid taxering för inkomst eller förmögenhet samt att fullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med magistraten på lämpligt sätt låta ordna emottagandet och ordnandet av dylika handlingar.

På tillstyrkan av beredningsutskottet, som uppå remiss avgivit yttrande i ärendet, beslöto stadsfullmäktige bifalla, vad drätselkammaren sålunda hemställt.

Se ser A, N:o 1, sid. 32.

§ 16.

Föredrogs av drätselkammaren i protokollsutdrag den 29 december 1936, § 874, gjord hemställan om fullmäktiges godkännande av ett mellan drätselkammaren och gårdsägaren C. J. Magnusson upprättat köpekontrakt angående försäljning av den staden tillhöriga fastigheten Klarastrand N:o 7 B, vilken hemställan av beredningsutskottet tillstyrkts.

Se ser. A, N:o 1, sid. 35.

Efter handlingarnas föredragning uppstod överläggning, varunder yrkades av

herr vice ordföranden, att stadsfullmäktige måtte godkänna försäljningen under förutsättning att i köpehandlingen bleve i behörig form intagen uttrycklig bestämmelse, att från försäljningen undantoges *dels* mark, som skulle utav den ifrågavarande fastigheten ingå i gator och andra allmänna platser, *dels* kvartersmark, som genom gator avskäres från huvudfastigheten och faller inom annat kvarter; samt

fru Karin Johansson, att ärendet måtte återremitteras till drätselkammaren.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, framställde herr ordföranden först propositioner på *dels* bifall till och *dels* avslag å fru Johanssons återremissyrkande, varvid stadsfullmäktige utan votering biföllo den sista av dessa båda propositioner.

Härefter biföllo stadsfullmäktige utav votering herr vice ordförandens yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda i ärendet beslutat

att godkänna det mellan drätselkammaren och gårdsägaren C. J. Magnusson upprättade köpekontraktet angående försäljning av den staden tillhöriga fastigheten Klarastrand N:o 7 B under förutsättning att i köpehandlingen i behörig form intoges uttrycklig bestämmelse, att från försäljningen undantoges *dels* mark, som skulle utav den ifrågavarande fastigheten ingå i gator och andra allmänna platser, *dels ock* kvartersmark, som genom gator komme att avskäras från huvudfastigheten och falla inom annat kvarter.

§ 17.

Uti nu föredraget protokollsutdrag av den 11 i denna månad, § 12, hade drätselkammaren hemställt, *att* stadsfullmäktige ville med hänsyn till de ömmande omständigheter, som förelåge, bevilja stadsarbetaren August Henning Lundberg ett årligt understöd av 750 kronor att utan dyrtidstillägg utgå, om

och så länge han under tiden från och med den 27 januari 1937 till och med den 26 juli 1939 vore arbetsförmögen *samt att* ifrågavarande belopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Beredningsutskottet, som i ärendet avgivit begärt yttrande, hade tillstyrkt den av drätselkammaren gjorda hemställan med den förändringen, att utskottet föreslagit, att det till Lundberg avsedda understödet bestämdes till 800 kronor.

Se ser. A, N:o 1, sid. 37.

Efter handlingarnas föredragning uppstod överläggning, varunder yrkades av *herr Carl Alb. Andersson* med flera, att fullmäktige — under åberopande av drätselkammarens i ärendet gjorda motivering — måtte bestämma det till Lundberg utgående understödet till samma belopp, vartill full pension jämte därå utgående dyrtidstillägg komme att utgå enligt stadskamrerarens i ärendet avgivna yttrande; samt

herr Almqvist bifall till beredningsutskottets förenämnda hemställan.

Sedan diskussionen förklarats avslutad och propositioner på bifall till ett vart av de gjorda yrkandena framstälts, biföllo stadsfullmäktige utan votering *herr Anderssons* yrkande och beslöto alltså

att med hänsyn till de ömmande omständigheter som i förevarande fall förelågo bevilja stadsarbetaren August Henning Lundberg ett årligt understöd av 1,330 kronor 40 öre att utgå, om och så länge han under tiden från och med den 27 januari 1937 till och med den 26 juli 1939 är arbetsförmögen; samt

att ifrågavarande belopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

§ 18.

Uti det under § 131 i protokollet för den 18 juni 1936 antecknade ärendet, innefattande magistratens förslag till ordningsstadga för Karlstad, vilket förslag vid sammanträde nyssnämnda dag återremitterats till magistraten, hade magistraten nu inkommit med nytt förslag.

På tillstyrkan av beredningsutskottet, som avgivit yttrande i saken, beslöto stadsfullmäktige

att godkänna magistratens vid stadsfullmäktiges sammanträde den 18 juni 1936 framlagda förslag till ordningsstadga för Karlstad med däruti nu gjorda förändringar; samt

att å beslutet söka Konungens Befallningshavandes fastställelse.

Se ser. A, 1936 N:o 6, sid. 63, samt ser. A, 1937 N:o 1, sid. 40.

§ 19.

Upptogs nu åter till behandling det under § 241 i protokollet för den 17 december 1936 antecknade ärendet, innefattande en av herr vice ordföranden väckt motion därom, att i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning skulle, utöver dess sju ledamöter och bitillsvarande två suppleanter, väljas en tredje suppleant.

I ärendet hade beredningsutskottet jämlikt stadsfullmäktiges beslut ovan nämnda dag avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 1, sid 43.

Beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredrogs och bifölls, vadan stadsfullmäktige beslöto

att styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning skall bestå av sju ledamöter och tre suppleanter: samt

att som tredje suppleant i nyssnämnda styrelse utse borgmästarinnan Anna Lundblad.

§ 20.

I enlighet med av beredningsutskottet uti nu föredraget protokollsutdrag av den 15 innevarande januari, § 14, gjord hemställan beslöto stadsfullmäktige

att förklara, att fullmäktige icke hade något att erinra emot bifall till en av borgmästaren Erik Lundblad hos länsstyrelsen gjord framställning om rätt att under sin återstående tjänstetid vara medlem av styrelsen för Aktiebolaget Göteborgs Banks avdelningskontor här i staden samt ombudsman vid detsamma.

Se ser. A, N:o 1, sid. 44.

I protkollet skulle antecknas, att stadsfullmäktiges förestående beslut fattats utan votering, men att herr Erik Svensson under överläggningen yrkat, att fullmäktige — under motivering att borgmästaren icke borde med sin tjänst få förena annat uppdrag — målte avstyrka bifall till förevarande framställning.

§ 21.

Till ledamöter av beredningsutskottet för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1939 valdes med acklamation plåtslagaren O. W. Karlsson, doktor Hugo Severin, lektorn Per Stolpe, vaktmästaren Andreas Johansson, hypoteksombudsmannen Harry Almqvist, lektorn Lars Dalgren och sågverksarbetaren Karl Hardin.

§ 22.

Till suppleanter i beredningsutskottet för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1939 valdes med acklamation grosshandlaren Anders Löffberg, byggnadssnickaren Simon Warfält, bankdirektören Bertil Österberg, fru Karin Johansson och faktorn Axel Edén.

§ 23.

Till ledamöter av drätselkammaren för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1939 valdes med acklamation speditören J. A. Håkansson, bankombudsmannen Thure Pettersson, fabrikören Axel Svensson, ekonomichefen Efr. Eliaeson, plåtslagaren Olof Eriksson, fabrikören Reinh. Ternqvist och lektorn Lars Dalgren.

§ 24.

Till suppleanter i drätselkammaren för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1939 valdes med acklamation byggmästaren Olof Wästlund, konsuln Herman Geijer, maskinisten Nils O. Hult, landstingsdirektören Aug. Lindh och landstingsmannen Axel W. Karlsson.

§ 25.

Tillkännagav herr ordföranden, att protokollet komme att justeras å drätselkammarens sessionssal tisdagen den 26 innevarande januari klockan 16.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Justerat den 26 januari 1937.

J. A. HÅKANSSON.

PER STOLPE. AXEL KARLSSON.

Att detta protokoll denna dag blivit offentligen uppläst, betygar

Karlstad den 26 januari 1937.

Ex officio:

NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 18 Februari

N:o 2.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över Centralförbundets förnykterhetsundervisning och Kursbestyrelsens framställning om anslag till en upplysningskurs i Filipstad under år 1937;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia med mera;
- 5:o) D:o d:o över herrar Petterssons och Severins motion angående resande på stadens bekostnad av en minnessten å majoren C. E. Nygrens grav;
- 6:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens förslag till stadga för rakstugor samt lokaler för hårskötsel och s. k. skönhetsvård i Karlstad;
- 7:o) D:o d:o över flickskolestyrelsens framställning angående bidrag från staden till skolans uppehållande;
- 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till omläggning av västra landsvägen;
- 9:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om bemyndigande att försälja tomter och avstyckningar i staden;
- 10:o) D:o d:o över kronokassörens framställning om lönereglering för de å kronokassörskontoret anställda biträdena med mera;
- 11:o) D:o d:o över exekutionsvaktmästaren K. J. Bergs framställning om förtidspensionering;
- 12:o) D:o d:o över Karl Wahlbergs ansökan om tillstånd att i fastig-

heten Västra Haga N:o 12 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II;

13:o) D:o d:o över fru Elin Berglinds ansökan om tillstånd att inom å travbaneområdet vid Färje-

stad i Karlstad anordnade serveringsbyggnader utskänka pilsnerdricka, klass II;

14:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens förslag till ordningsregler för Saluhallen i Karlstad.

PROTOKOLL

hället hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 februari 1937.

Närvarande: Samtliga ledamöter med undantag av herr Ander, för vilken anmäls nu godkänt förfall.

Å magistratens vägnar tillstädeskom herr borgmästaren Erik Lundblad.

§ 26.

Att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll utsågos herrar Lindh och Edén.

§ 27.

Det antecknades, att herr landshövdingen Ivar Vennerström infunnit sig vid sammanträdet, samt att herr ordföranden framförde fullmäktiges tacksamhet, för det landshövdingen velat bevista dagens sammanträde.

I övrigt anförde herr ordföranden i huvudsak följande:

»Ni är ingen främling, herr landshövding, vare sig i Karlstad eller i denna församling. Det är ej så länge sedan Ni i egenskap av tidningsman hade tillfälle att utöva kritik över fullmäktiges arbete, och jag har intet belägg för, att några större konflikter förekommo mellan tidningspressen och fullmäktige då än nu. Detta bevisar, att våra tidningsmän lagt sig vinning om att förstå de svårigheter, som stadens styresmän haft att kämpa med. Från att tidigare som tidningsman för den stora allmänheten framlägga Edra synpunkter på de åtgärder, som fullmäktige vidtagit, har Ni nu som konungens troman att granska desamma, och vi hoppas på fortsatt välvilja, under förutsättning att fullmäktiges beslut komma att hålla sig inom laglighetens ramar, vilket även jag hoppas. Med dessa ord ber jag få hälsa Eder välkommen som landshövding till Värmlands län och medborgare i staden Karlstad.

Då Ni nu återkommit hit till Karlstad, fann Ni säkert staden sig ganska lik som förr, varför jag ej behöver närmare presentera densamma, men jag vill med Eder tillåtelse föredra några statistiska uppgifter, utvisande Karlstads stads utveckling under tiden 1910—1936.»

Slutligen belyste herr ordföranden med en del sifferuppgifter Karlstads stads utveckling under ovannämnda år.

Härefter tackade herr landshövdingen för de hälsningsord, som riktats till honom, samt lyckönskade staden till den raska utveckling, som lyste igenom i det av herr ordföranden anförda siffermaterialet.

Herr landshövdingen sade sig dock på en punkt vara nödsakad att korrigera herr ordföranden, nämligen däri, att staden vore sig ganska lik mot förr. Herr landshövdingen sade sig finna den ganska förändrad. En omfattande utveckling hade ägt rum. Då herr landshövdingen som skolpojke hade vistats här, hade man hållit på med det så kallade helgerånet att riva Hybelejens kvarn. Teatern hade varit under uppförande, det nya lasarettet hade icke funnits och ej heller det nya seminariet, friluftsmuseet på Marieberg, den nya stadsdelen där, museet på Sandgrund, den nya bebyggelsen på Sundsta och bron dit. Den förnämliga yttre hamnen och bebyggelsen däromkring hade ej heller funnits. Ett vackrare och större Karlstad hade vuxit fram. Men om det smakade något, så hade det också kostat något. Herr landshövdingen sade sig visserligen finna att relationen mellan skulder och tillgångar genomgått en utveckling till det bättre, sedan man år 1918 nått ett så kallat högvattenmärke i fråga om skuldernas procentuella andel av tillgångarna, men han funne dock, att beskattningen i Karlstad vore högre än någonsin, samt att den hölle sig ej så litet över genomsnittet i Sveriges städer. Vidare konstaterade herr landshövdingen, att Karlstads stads skulder hölle sig omkring tio procent över genomsnittet för Sveriges städer. Med anledning härav förklarade herr landshövdingen, att det uppenbarligen krävdes en stark omsorg och en kringsynt omsikt, om staden skulle kunna slå sig genom en ny ekonomisk kris, om och när en sådan inträffade.

Slutligen uttalade herr landshövdingen den förhoppningen, att utvecklingen i Karlstad skulle ske på ett sådant sätt, att länsstyrelsen icke skulle behöva »hålla tummen på ögat» på herrar och damer stadsfullmäktige.

§ 28.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till polismynden, lönenämnden, drättselkammaren och beredningsutskottet:*

En av magistraten överlämnad framställning från Karlstads Konstapelsförening angående förbättrade semesterförhållanden för den patrullerande polispersonalen.

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

En av fru Karin Johansson väckt motion om inköp av kvarteret Ödlan i stadsdelen Haga.

§ 29.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 17 december 1936, § 246, närmare utvisar, beslutat avstyrka av Kungl. Järnvägsstyrelsen väckt förslag om nedläggande av statens järnvägars lokala il- och fraktgodstrafik vid Karlstads Östra station, så hade nu styrelsen i skrivelse den 26 januari 1937 meddelat, att styrelsen beslutat, att järnvägsstationsförhållandena i Karlstad åtminstone tills vidare skulle få förbli oförändrade.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige att lägga skrivelsen till dagens protokoll.

§ 30.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 21 sistlidne januari, § 20, närmare utvisar, förklarat sig intet hava att erinra emot bifall till en av borgmästaren Erik Lundblad hos länsstyrelsen gjord framställning om rätt att under sin återstående tjänstetid vara medlem av styrelsen för Aktiebolaget Göteborgs Banks avdelningskontor här i staden samt ombudsman vid detsamma, så hade nu länsstyrelsen meddelst översändande av avskrift utav en till Lundblad ställd skrivelse i ärendet låtit meddela stadsfullmäktige, att länsstyrelsen bifallit Lundblads ovannämnda framställning.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige att lägga skrivelsen i fråga till dagens protokoll.

§ 31.

Det skulle i protokollet antecknas, att från nedan nämnda styrelser och nämnder inkommit meddelanden om deras konstituering samt att därvid utsetts:

i *beredningsutskottet*: till ordförande doktor Hugo Severin och till vice ordförande plåtslagaren O. W. Karlsson;

i *drätselkammaren*: till ordförande speditören J. A. Håkansson och till vice ordförande bankombudsmannen Thure Pettersson;

i *lönenämnden*: till ordförande direktören Ernst Ander och till vice ordförande fabrikören Reinh. Ternqvist;

i *byggnadsnämnden*: till ordförande häradsförordningen Torsten Nilsson och till vice ordförande sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld;

i *nykterhetsnämnden*: till ordförande sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld och till vice ordförande rådmannen Gustaf E. Berg;

i *folkskolestyrelsen*: till ordförande lektorn Lars Dalgren och till vice ordförande fabrikkörens Reinh. Ternqvist;

i *belysningsstyrelsen*: till ordförande direktören Karl Wilh. Nyström och till vice ordförande speditören J. A. Håkansson;

i *brandstyrelsen*: till ordförande byggmästaren Olof Wästlund och till vice ordförande förmanen W. Wiktorin;

i *styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningssanstalt*: till ordförande lektorn Brynolf Fänge och till vice ordförande fru Nancy Enwall-Gardell;

i *saluhallsstyrelsen*: till ordförande stadsveterinären Hugo Berg och till vice ordförande byggmästaren Ernst Forsgren;

i *styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning*: till ordförande folkskolläraren Ernst Strandman och till vice ordförande fabrikkörens Axel Svensson;

i *flickskolestyrelsen*: till ordförande lektorn Ernst Lundholm och till vice ordförande landshövdingenskan Sandra Unger;

i *hamnstyrelsen*: till ordförande konsulen Herman Geijer och till vice ordförande speditören J. A. Håkansson;

i *badhusstyrelsen*: till ordförande doktor Hugo Severin och till vice ordförande borgmästaren Erik Lundblad;

i *hälsovårdsnämnden*: till ordförande landstingsdirektören Aug. Lindh och till vice ordförande handelsföreståndaren Alb. Svensson; samt

i *trafiknämnden*: till ordförande lektorn V. Vendel och till vice ordförande konsulen Herman Geijer.

§ 32.

Med bifall till en av Centralförbundet för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsen gjord framställning, över vilken nykterhetsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtande, beslöt stadsfullmäktige utan votering att anvisa anslag av högst 300 kronor till en upplysningskurs i Filipstad innevarande år, att utgå i den mån det med vederbörliga

verifikationer styrktes, att underskott å kursen uppstått, med bestämmelse tillika, att erforderligt belopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Se serien A, N:o 2, sid. 1.

§ 33.

Uti nu föredraget protokollsutdrag av den 26 sistlidne januari, § 64, hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att gå i författning om utgivande av andra delen av Karlstads stads historia;

att uppdraga *dels* åt lektorn Lars Dalgren att författa ifrågavarande historia, vilket uppdrag lektorn Dalgren förklarar sig villig att mottaga, *dels* ock åt drätselkammaren att teckna kontrakt med lektorn Dalgren om saken; samt

att av Kulturfondens avkastning för år 1936 för ifrågavarande ändamål anslå ett belopp av 5,806 kronor 23 öre.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit begärt yttrande.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt bifalla, vad drätselkammaren sålunda i ärendet hemställt.

Se serien A, N:o 2, sid. 4.

§ 34.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 137 i protokollet för den 17 september 1936, hade drätselkammaren inkommit med begärt yttrande över en av herrar vice ordföranden och Severin väckt motion om resande på stadens bekostnad av en minnessten å framlidne majoren C. E. Nygrens grav.

I ärendet hade jämväl beredningsutskottet avgivit begärt yttrande.

Se serien A, N:o 2, sid. 5.

Efter ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige enhälligt,

att å stadens bekostnad låta resa en minnesvård å framlidne majoren C. E. Nygrens grav i överensstämmelse med av stadsarkitekten uppgjort förslag;

att för ifrågavarande ändamål anslå ett belopp av 335 kronor, att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga; samt

att major Nygrens grav för all framtid skulle underhållas på stadens bekostnad.

§ 35.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 19 mars 1936, § 64, närmare utvisar, till hälsovårdsnämnden återremitterat ett av nämnden uppgjort »Förslag till stadga för rakstugor samt lokaler för hårskötsel och s. k. skönhetsvård i Karlstad», så hade nu hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige inkommit med nytt förslag i ärendet, över vilket beredningsutskottet avgivit begärt utlåtande.

Se serien A 1936, N:o 3, sid. 35 och serien A 1937, N:o 2, sid. 7.

Efter ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige enhälligt,
att godkänna det av hälsovårdsnämnden nu framlagda förslaget; samt
att underställa förslaget Konungens Befallningshavandes prövning och fastställelse.

§ 36.

Jämlikt erhållet uppdrag hade drätselkammaren och beredningsutskottet nu inkommit med yttranden i anledning av flickskolestyrelsens i dess protokoll för den 28 januari 1937, § 5, gjorda hemställan, att stadsfullmäktige ville förbinda sig att under anslagsperioden 1 juli 1937—30 juni 1938 bevilja skolan

dels ett anslag av 4,800 kronor eller eventuellt lika med det allmänna statsbidrag, som Kungl. Maj:t kommer att bevilja, till skolans uppehållande;

dels ett anslag av 800 kronor för undervisning i huslig ekonomi, allt för år räknat; och

dels bidrag till de vid skolan anställda lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder.

Se serien A, N:o 2, sid. 9.

Efter ärendets föredragning yrkade herr vice ordföranden bifall till flickskolestyrelsens framställning med det tillägget, att av stadsfullmäktige beviljat anslag även komme att användas som bidrag till ålderstillägg för de vid skolan anställda lärarinnorna.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige enhälligt att bifalla flickskolestyrelsens i ärendet gjorda hemställan med däri av herr vice ordföranden under överläggningen yrkat tillägg.

§ 37.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige enhälligt,

att bemyndiga drätselkammaren att omedelbart igångsätta och sedermera slutföra arbete med omläggning, förbättring och permanentbeläggning av västra infartsvägen till Karlstad i enlighet med en i Karlstads byggnadskontoret den 29 maj 1936 uppgjord arbetsplan rörande sagda arbete;

att därvid skola iakttagas de föreskrifter och villkor, som komma att gälla för utbekommande av det beviljade statsbidraget;

att för stadens andel i kostnaderna anvisa ett belopp av 215,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas;

att bemyndiga drätselkammaren att ingå de avtal och träffa de överenskommelser, som för företagets utförande bliva erforderliga, med rätt för kammaren att enligt Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens direktiv och godkännande, inom ramen för det beviljade anslaget och med bibehållande av vägens huvudsträckning, vidtaga de jämkningar i förslaget och arbetsplanen, som efter renstakningen av vägen eller på grund av under byggnadstiden framkommande omständigheter kunna bli lämpliga eller nödvändiga, ävensom vidtaga alla övriga i ärendet erforderliga åtgärder; samt

att å beslutet, i vad detsamma avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Se serien A, N:o 2, sid. 11.

§ 38.

Företogs till behandling en av drätselkammaren gjord framställning om bemyndigande för kammaren att till pris och på villkor i övrigt, som kammaren kunde för vart fall finna lämpligt, försälja tomter och avstyckningar i staden, i vilket ärende beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se serien A, N:o 2, sid. 16.

Efter ärendets föredragning beslöto fullmäktige i enlighet med beredningsutskottets hemställan att på så vis bifalla drätselkammarens ovannämnda framställning, att det av kammaren äskade bemyndigandet lämnades endast beträffande obebyggda tomter och avstyckningar.

§ 39.

Upptogs till behandling av kronokassören gjord framställning om löne-reglering för de å kronokassörskontoret anställda biträdena ävensom semester-rätt för tredje ordinarie biträdet därstädes, över vilken framställning löne-nämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se serien A, N:o 2, sid. 17.

Vid ärendets föredragning biföllo stadsfullmäktige beredningsutskottets i ovannämnda yttrande gjorda hemställan med däri av herr Erik Svensson under överläggningen i ärendet påyrkat tillägg och beslöto alltså,

att på så vis bifalla kronokassörens framställning, att Karin Larsson erhöle 225 kronor i månaden, Stig Olof Olsson 175 kronor i månaden och Eva Norling 150 kronor i månaden, samtliga löner utgående utan ålders- och dyrtidstillägg;

att tredje ordinarie biträdet å kronokassörskontoret skulle komma i åt-njutande av semesterförmåner efter samma grunder som övriga biträden å kontoret; samt

att de ifrågavarande lönerna skulle utgå från och med den 1 januari innevarande år.

§ 40.

Företogs till behandling en av exekutionsvaktmästaren K. J. Berg gjord framställning om förtidspensionering, över vilken framställning lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se serien A, N:o 2, sid. 21.

Sedan ärendet föredragits, beslöto stadsfullmäktige enhälligt,

att avslå ifrågavarande framställning under hänvisning till, att Berg den 1 nästkommande oktober komme att erhålla förtidspension, för den händelse att han vid denna tidpunkt fortfarande kunde styrka sjukdom.

§ 41.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över Karl Wahlbergs ansökan att få till avhämtning försälja pilsner-dricka, klass II, i fastigheten Västra Haga N:o 12 här i staden, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se serien A, N:o 2, sid. 26.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits beslöto stadsfullmäktige,

att tillstyrka bifall till det sökta tillståndet för tiden intill den 1 oktober 1938.

§ 42.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över fru Elin Berglinds ansökan om tillstånd att inom å travbaneområdet vid Färjestad här i staden anordnade serveringsbyggnader få utskänka pilsnerdricka, klass II, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se serien A, N:o 2, sid. 28.

Beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredrogs.

Härefter beslöto stadsfullmäktige,

att tillstyrka bifall till det sökta tillståndet under enahanda villkor, som föreskrivits i Konungens Befallningshavandes för sökanden meddelade tillståndsbevis den 17 oktober 1936.

§ 43.

Föredrogs av hälsovårdsnämnden uti protokollsutdrag för den 9 december 1936, § 421, framlagt förslag till ordningsregler för saluhallen här i staden, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit begärt yttrande.

Se serien A, N:o 2, sid. 29.

Efter ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige,

att godkänna det av hälsovårdsnämnden sålunda framlagda förslaget; samt

att underställa förslaget Konungens Befallningshavandes prövning och fastställelse.

§ 44.

Tillkännagav herr ordföranden, att protokollet komme att justeras å drätselkammarens sessionssal lördagen den 20 innevarande februari klockan 15.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Justerat den 20 februari 1937.

J. A. HÅKANSSON.

AXEL EDÉN. AUG. LINDH.

Att detta protokoll denna dag blivit offentligen uppläst betygar

Karlstad den 20 februari 1937.

Ex officio:

NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 18 Mars

N:o 3.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över byggnadsnämndens förslag till jämkning i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Enhörningen;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag till yrkesskolorna;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag till Stagnellska sjukhuset;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om förvärv för stadens räkning av fastigheten Lugnet;
- 7:o) D:o d:o över av fru Karin Johansson väckt motion om inköp av kvarteret Ödlan;
- 8:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning om utarbetande av stomplan för Karlstads stad;
- 9:o) D:o d:o över fru Esther Löfgrens m. fl. motion angående sänkning av terminsavgifterna vid flickskolan m. m.;
- 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om efterskänkande av avlidne målaren Lars Magnus Dahlén påförda kommunalutskylder;
- 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om efterskänkande av avlidne modellsnickaren Anders Gustaf Larsson påförda kommunalutskylder;
- 12:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om efterskänkande av avlidne urmakaren Gösta William Härnblom påförda kommunalutskylder;

- 13:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om efterskänkande av avlidne f. d. maskinisten Carl Gustaf Falkman påförda kommunalutskylder;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för anskaffande och uppsättande av gatunamns- och husnummerskyltar;
- 15:o) D:o d:o över särskilda kommitterades framställning om inköp av utav Major C. E. Nygrens sterbhus innehavda samlingar rörande Karlstads stads historia med mera;
- 16:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående försäljning av mark till Aktiebolaget Värmlands Travbana;
- 17:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens förslag till matvarustadga för Karlstads stad;
- 18:o) D:o d:o över ett antal fastighetsägares av herr Arvid Johansson som motion upptagna framställning angående ändrat namn å Skinnargränd;
- 19:o) Beredningsutskottets förslag angående fördelning av räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 18 mars 1937.

Närvarande: samtliga ledamöter med undantag av herrar Ander, Almqvist, Geijer och Österberg, för vilka anmäls nu godkänt förfall.

Å magistratens vägnar tillstädeskom herr borgmästaren Erik Lundblad.

§ 45.

Att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll utsågos herrar Axel Svensson och Rickard Löfgren.

§ 46.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till byggnadsnämnden, hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

En från styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor överlämnad framställning om beviljande av ett anslag av 116,000 kronor för till- och påbyggnad av gymnastikflygeln samt anskaffande av lös inrednings- och undervisningsmateriel.

B. *Till byggnadsnämnden, hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

En från badhusstyrelsen överlämnad framställning om beviljande av ett förslagsanslag å 325,000 kronor för utförande av ombyggnad av badhuset.

C. *Till beredningsutskottet:*

En från stadsrevisionen överlämnad rapport rörande granskning av inköp utav beklädnadspersedlar och materiel till polisverket.

§ 47.

Föredrogs och lades till handlingarna en av Kungl. Socialdepartementet till stadsfullmäktige överlämnad avskrift av departementets skrivelse den 12 innevarande mars till länsstyrelsen i länet med förklaring, att Kungl. Maj:t icke funnit hinder möta från Kungl. Maj:ts och kronans sida för staden att till kaptenen Erik Lidback för 685 kronor 50 öre respektive 1,416 kronor

25 öre försälja tvenne från fastigheten av donationsjords natur Våxnäs litt. P 1⁶ avstyckade områden om 3,735 respektive 7,739 kvadratmeter.

§ 48.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 28 maj 1936, § 98, närmare utvisar, godkänt, bland annat, mellan drätselkammaren och J. A. Carlsson samt dennes hustru Selma Carlsson upprättat köpekontrakt rörande stadsägorna N:ris 624 + 678, 678 D, 678 E, 680 och 719 A, så hade drätselkammaren uti nu föredraget protokollsutdrag för den 1 innevarande mars, § 198, anmält, att sistnämnda stadsäga, vilken aldrig tillhört makarna Carlsson och aldrig varit avsedd att ingå i köpet ifråga, av förbiseende medtagits i köpekontraktet, varför kammaren, sedan misstaget upptäckts, låtit stryka stadsägan ur kontraktet ifråga.

Stadsfullmäktige beslöto att med godkännande av den utav drätselkammaren vidtagna åtgärden lägga protokollsutdraget till handlingarna.

§ 49.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. brev av den 5 sistlidne februari, innefattande fastställelse av ett utav stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 november 1936 antaget förslag till ändring i stadsplanen för staden beträffande kvarteret Bryggaren i stadsdelen Klara jämte stadsplanebestämmelser för sagda kvarter; och beslöto stadsfullmäktige tillika, att drätselkammaren och byggnadsnämnden skulle meddelas underrättelse härom.

§ 50.

På framställning av byggnadsnämnden, vilken framställning av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av nämnden i dess protokoll för den 21 oktober 1936, § 569, framlagt förslag till jämkning i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Enhörningen inom Tingvallastaden; och skulle å det sålunda antagna förslaget sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 3, sid. 1.

§ 51.

På därom av drätselkammaren i protokollsutdrag den 8 innevarande mars, § 201, gjord hemställan, varöver beredningsutskottet avgivit begärt yttrande, beslöto stadsfullmäktige enhälligt

att för ombyggnads- och reparationsarbeten å yrkesskolan bevilja ett tilläggsanslag av 18,387 kronor 50 öre; samt

att sagda belopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 3, sid. 4.

§ 52.

Uti nu föredraget protokollsutdrag för den 8 innevarande mars, § 202, hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ombyggnad av Stagnellska sjukhuset anslå — utöver i stadsfullmäktiges protokoll den 19 mars 1936, § 62, beviljade 46,400 kronor — ett ytterligare belopp av 13,500 kronor att utgå av tillgängliga medel för att, om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit begärt yttrande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 7.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

§ 53.

Företogs till behandling av drätselkammaren i protokollsutdrag den 8 innevarande mars, § 200, gjord hemställan, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna mellan drätselkammaren och ägarna till fastigheten Lugnet upprättade köpekontrakt angående förvärv för stadens räkning av sagda fastighet;

att köpeskillingarna skulle förskottas av tillgängliga medel; samt

att drätselkammaren sedermera till fullmäktige skulle inkomma med förslag till slutlig medelsanskaffning.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit begärt yttrande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 11.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

§ 54.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 28 i protokollet för den 18 sistlidne februari, hade drätselkammaren och beredningsutskottet nu inkom-

mit med begärda yttranden över en av fru Karin Johansson väckt motion angående inköp för stadens räkning av kvarteret Ödlan i stadsdelen Haga.

Se serien A, N:o 3, sid. 15.

Sedan ärendet föredragits, beslöto stadsfullmäktige enhälligt

att den i ärendet väckta motionen icke skulle till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 55.

Sedan byggnadsnämnden medelst överlämnande av protokollsutdrag för den 5 sistlidne mars, § 94, anhållit, att stadsfullmäktige ville *dels* uppdraga åt byggnadsnämnden att fullfölja och utföra arbete med utarbetande av en stomplan för Karlstads stad och *dels* till arbetets bedrivande bevilja tills vidare 500 kronor, så hade nu drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka i ärendet avgivit infordrade yttranden, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att uppdraga åt byggnadsnämnden att påbörja utarbetandet av en stomplan för Karlstads stad, på sätt nämnden i ovanberörda protokollsutdrag föreslagit; samt

att för arbetets bedrivande tills vidare bevilja ett anslag av 500 kronor att utgå av tillgängliga medel för att, om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Se ser. A, N:o 3, sid. 17.

Vid ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige att bifalla, vad drätselkammaren och beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

§ 56.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 51 i protokollet för den 19 mars 1936, hade nu styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor, drätselkammaren och beredningsutskottet inkommit med begärda yttranden över en av fru Esther Löfgren med flera väckt motion om sänkning av terminsavgifterna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor med mera.

Se ser. A, N:o 3, sid. 19.

Vid ärendets föredragning uppstod överläggning, varunder yrkades av

herr Eliaeson, att den i ärendet väckta motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda; samt

herr vice ordföranden bifall till vad beredningsutskottet i ovanberörda yttrande hemställt.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, framställdes propositioner på bifall till ett vart av de gjorda yrkandena. Då *herr ordföranden* därvid förklarade propositionen på bifall till *herr vice ordförandens* yrkande vara med övertvägande ja besvarad, begärdes votering, vilken ägde rum i enlighet med följande justerade voteringsproposition:

»Den, som vill, att stadsfullmäktige skola bifalla *herr vice ordförandens* yrkande, röstar ja.

Den, det ej vill, röstar nej. Vinner nej hava stadsfullmäktige beslutat i enlighet med *herr Eliaesons* yrkande.»

Vid verkställd omröstning beslöto stadsfullmäktige med 16 röster, däribland *herr ordförandens* utslagsröst, mot 16, vilka senare avgåvos för bifall till *herr vice ordförandens* yrkande, att bifalla *herr Eliaesons* yrkande, och hade stadsfullmäktige sålunda beslutat,

att den i ärendet väckta motionen icke skulle till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 57.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att efterskänka de avlidne målaren Lars Magnus Dahlén påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 114 kronor 45 öre.

Se ser, A, N:o 3, sid. 28.

§ 58.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne modellsnickaren Anders Gustaf Larsson påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 187 kronor 17 öre, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit utlåtande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 29.

Överläggning uppkom, varunder yrkades av

herr Erik Svensson, att jämväl den Larsson påförda fastighetsskatten skulle efterskännas; samt

herr vice ordföranden bifall till drätselkammarens framställning.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att efterskänka de avlidne modellsnickaren Anders Gustaf Larsson påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 187 kronor 17 öre.

§ 59.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne urmakaren Gösta William Härnblom påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 124 kronor 46 öre, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit utlåtande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 31.

Överläggning uppkom, varunder yrkades av *herr Erik Svensson*, att jämväl den Härnblom påförda fastighetsskatten skulle efterskännas; samt

herr vice ordföranden bifall till drätselkammarens framställning.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att efterskänka de avlidne urmakaren Gösta William Härnblom påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 124 kronor 46 öre.

§ 60.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne f. d. maskinisten Carl Gustaf Falkman påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 76 kronor 1 öre, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit utlåtande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 32.

Överläggning uppkom, varunder yrkades av *herr Erik Svensson*, att jämväl den Falkman påförda fastighetsskatten skulle efterskännas; samt

herr vice ordföranden bifall till drätselkammarens framställning.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att efterskänka de avlidne f. d. maskinisten Carl Gustaf Falkman påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 76 kronor 1 öre.

§ 61.

På därom av drätselkammaren uti nu föredraget protokollsutdrag av den 22 sistlidne februari, § 145, gjord hemställan och på tillstyrkan av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige

att för anskaffande och uppsättande av gatunamns- och husnummer-skyltar anvisa ett nytt anslag av 2,000 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 3, sid. 33.

§ 62.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 15 oktober 1936, § 191, närmare utvisar, uppdragit åt en kommitté, bestående av lektorerna Per Stolpe och Lars Dalgren samt doktorn Hugo Severin, att träda i förbindelse med framlidne majoren C. E. Nygrens sterbhusdelägare för att undersöka möjligheterna för överförande i stadens ägo av utav sterbhuset innehavda samlingar rörande Karlstads stads historia med mera, så beslöto nu stadsfullmäktige på förslag av kommitterade och på tillstyrkan av drätselkammaren och beredningsutskottet

att inköpa vissa av kommitterade närmare angivna samlingar till ett pris av 5,000 kronor; samt

att ifrågavarande summa skulle utgå ur kulturfondens avkastning.

Se ser. A, N:o 3, sid. 34.

§ 63.

Företogs till behandling av drätselkammaren framlagt förslag därom, att viss från fastigheten Färjestad 1¹ avstyckad mark skulle försäljas till Aktiebolaget Värmlands Travbana, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit begärt utlåtande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 37.

Härvid anmälde herr ordföranden att han, som vore ordförande i sagda bolag, ansåge sig förhindrad att leda förhandlingarna vid behandlingen av detta ärende samt uppdrog åt herr vice ordföranden att leda förhandlingarna.

Sedan ärendet föredragits, uppstod överläggning, varunder yrkades av *herr Melcher*, att ärendet måtte återremitteras till drätselkammaren för ytterligare utredning; samt

herr Wästlund bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, framställde herr ordföranden propositioner på *dels* bifall till och *dels* avslag å herr Melchers yrkande om återremiss av ärendet, varvid stadsfullmäktige efter votering, i vilken herrar ordföranden och Hult icke deltog, med 17 röster mot 13 biföllo den första av dessa båda propositioner.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat
att för ytterligare utredning återremittera ärendet till drätselkammaren.

§ 64.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 21 sistlidne januari, § 13, närmare utvisar, till hälsovårdsnämnden återremitterat ett av nämnden uppgjort förslag till matvarustadga för Karlstads stad, så hade nu hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige inkommit med nytt förslag i ärendet, över vilket beredningsutskottet avgivit begärt utlåtande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 38.

Efter ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige enhälligt
att godkänna det av hälsovårdsnämnden nu framlagda förslaget; samt
att underställa förslaget Konungens Befallningshavandes prövning och fastställelse.

§ 65.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 239 i protokollet för den 17 december 1936, hade namnberedningen och beredningsutskottet nu inkommit med begärda yttranden över ett antal fastighetsägares av herr Arvid Johansson som motion upptagna framställning om ändrat namn å Skinnargränd.

Se ser. A, N:o 3, sid. 58.

Vid ärendets föredragning uppstod överläggning, varunder yrkades av
herr Arvid Johansson, att namnet Skinnargränd måtte utbytas mot Råd-
mansgatan; samt

herr O. W. Karlsson bifall till beredningsutskottets förslag, att namnet Skinnargränd måtte utbytas mot Skinnargatan.

Sedan diskussionen förklarats avslutad och propositioner på bifall till ett vart av de gjorda yrkandena framstälts, biföllo stadsfullmäktige efter votering med 19 röster mot 13, vilka senare tillföllo herr Arvid Johanssons yrkande, beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige hade sålunda i ärendet beslutat,
att namnet Skinnargränd skulle utbytas mot namnet Skinnargatan.

§ 66.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering, att tillgängliga räntan å Mellqvistska studiestipendie-

fonden, uppgående till 459 kronor, skulle med lika belopp fördelas mellan Åke Gävert, Brita Görling, Maj Cervén och Margot Strömblad.

Se ser. A, N:o 3, sid. 62.

§ 67.

Efter det kallelselistan till dagens sammanträde genomgått och övriga förekommande ärenden behandlats, anförde herr Arvid Johansson följande:

»Herr Ordförande.

Jag anhåller om att få föra på tal en fråga, som i dessa dagar utgör det allmänna samtalsämnet i vår stad och i vilken det därför är angeläget att bringa i största möjliga klarhet. Jag syftar på de förhållanden inom Karlstads stadskassa, vilka genom tidningarna kommit till allmänhetens kännedom och varom ryktessmidarna haft så mycket att berätta. Enligt vad man kunnat utläsa ur de svar landsfogden givit tidningarna vid deras förfrågningar hos honom, skulle stadskassören Gustav Nilsson ha erkänt, att han vid tvenne tillfällen under december månad tillgripit sammanlagt 5,600 kr., varav dock 1,500 använts till täckning av det första tillgreppet, varjämte mot honom reses anklagelse för att i januari ha tillgripit ytterligare 3,800 kr. Det sammanlagda beloppet skulle, så vitt icke nya upptäckter göres, uppgå till i det närmaste 10,000 kr. ehuru stadens förlust hittills reduceras med ovannämnda 1,500 kr.

Samtidigt som man uppskattar den raskhet, varmed stadens myndigheter ingripit för att uppklara denna sak, måste det beklagas att något dylikt kunnat inträffa. Man måste också beklaga de ryktessmidierier, som igångsatts och vilka göra gällande, att hela den kommunala förvaltningen vore korrumperad. Det är svårt att finna, att någon önskan till en bättre medborgaranda talar ur de angrepp som från visst håll riktas mot myndigheterna. Det synes också vara så, att de nu påtalade oegentligheterna begåtts efter det denna kampanj började. Så mycket mera angeläget är det emellertid, att alla fakta lägges i dagen och att allt göres för att få klarhet i sakerna och framför allt att detta klarläggande delgives allmänheten.

Det har också i staden spritts rykten kring förvaltningen av medel från en exekutiv auktion, men då förvaltaren ifråga icke sorterar under stadsfullmäktige eller densamma underlydande myndigheter saknar jag anledning uppehålla mig vid denna fråga.

Jag anhåller, hr ordförande, att till den eller de myndigheter det vederbör få rikta följande frågor:

1) Vad är fakta i den förskingringsaffär i stadskassan, varom underrättelse genom tidningspressen och på andra vägar delgivits allmänheten?

2) Har upptäckten av dessa oegentligheter föranlett stadsrevisionen till ytterligare undersökningar?

3) Kan det nuvarande systemet för kommunal revision anses fullt betryggande eller gives möjligheter till ytterligare effektivisering av detsamma?

4) På vilket sätt är den ständiga kassakontrollen ordnad och kan den, med hänsyn till det sätt, varpå enligt uppgift stadskassörens förskingring den 31 december i fjol ägde rum, göras ytterligare effektiv.»

Stadsfullmäktige beslöto medgiva interpellationens framställande samt bordlägga ärendet till ett kommande sammanträde.

§ 68.

Anhöll herr Erik Svensson att få till herr ordföranden framställa en förfrågan, huruvida drätselkammaren hade för avsikt att med anledning av de nu upptäckta förskingringarna å stadskassan låta anordna tioårsrevision.

Sedan stadsfullmäktige medgivit interpellationen, förklarade herr ordföranden, att de av herr Svensson påtalade förskingringarna för närvarande voro föremål för polisutredning samt att drätselkammaren på sakens nuvarande ståndpunkt icke haft någon som helst anledning, att besluta om verkställande av tioårsrevision.

§ 69.

Tillkännagav herr ordföranden, att protokollet komme att justeras å drätselkammarens sessionssal måndagen den 22 innevarande mars klockan 17.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Justerat den 22 mars 1937.

J. A. HÅKANSSON.

R. LÖFGREN.   AXEL SVENSSON.

Att detta protokoll blivit denna dag offentligen uppläst, betygar
Karlstad den 22 mars 1937.

Ex officio:

NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 15 April

N:o 4.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens framställning angående försäljning av mark till Aktiebolaget Värmlands Travbana;
- 4:o) D:o d:o över Svenska Stadsförbundets skrivelse angående upprättande av ett kommunernas revisionsinstitut;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne byggnadssnickaren John Eugén Boström påförda kommunalutskylder;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne f. d. verkmästaren Karl Johan Jansson påförda kommunalutskylder;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kanikenäsgatan;
- 8:o) D:o d:o angående ökad semesterledighet och förbättrade löneförmåner för personalen vid polisverket;
- 9:o) D:o d:o angående löneförbättring för hamnservisen;
- 10:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Merkurius;
- 11:o) D:o d:o över förre detektivkonstapeln Aug. Söderkvists framställning om ersättning för vissa av Söderkvist för barnavårdsnämndens räkning verkställda delgivningar;

- 12:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till snöskottning å idrottsplatsen Tingvalla;
- 13:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående utbetalande av 4,107 kronor 56 öre till firman Witalis Jansson & C:o;
- 14:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan inom stadsdelen Tingvalla;
- 15:o) Beredningsutskottets framställning angående bemyndigande för drätselkammaren att upptaga lån till gäldande av utgifter för inköp av egendomarna Alfhem, Karlsgrund och Fredricelund;
- 16:o) Beredningsutskottets utlåtande över revisionsberättelse beträffande Karlstads landsförsamlings räkenskaper för år 1933;
- 17:o) D:o d:o över stadsrevisionens anmälan angående verkställd granskning beträffande inköp av beklädnadspersedlar med mera för polisverkets räkning
-

PROTOKOLL

hålet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 april 1937.

Närvarande: Samtliga ledamöter

Å magistratens vägnar tillstädsekom herr borgmästaren Erik Lundblad.

§ 70.

Att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll utsågos herrar Per Larsson och Österberg.

§ 71.

Föredrogos följande väckta motioner, nämligen:

av herrar Severin, Stolpe, Löfberg och Almqvist om uppdragande åt beredningsutskottet att i samråd med stadens revisorer genom en på området erfaren yrkesrevisor låta verkställa en särskild undersökning rörande stadens räkenskaper och förvaltning;

av herr Erik Svensson om uppdrag åt auktoriserad revisor att verkställa en tioårsrevision inom stadens förvaltning;

av herr Österberg om tillsättande av en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor; samt

av herrar Hardin och Warfält om verkställande av en femårsrevision av under drätselkammaren lydande organs och medelsförvaltares räkenskaper.

Efter föredragning härav yrkades av

herr ordföranden, att samtliga motioner skulle för yttrande remitteras till stadsrevisorerna och beredningsutskottet; samt

herr Almqvist, att motionerna dessutom skulle för yttrande remitteras till drätselkammaren.

Sedan debatten förklarats avslutad, framställde herr ordföranden propositioner på bifall till ett vart av de gjorda yrkandena. Då herr ordföranden därvid förklarade propositionen på bifall till det förstnämnda yrkandet vara med övervägande ja besvarad, begärdes votering, vilken ägde rum i enlighet med följande justerade voteringsproposition:

»Den, som vill, att motionerna skola remitteras till stadsrevisorerna och beredningsutskottet, röstar ja.

Den, som vill, att motionerna skola remitteras till stadsrevisorerna, drätselkammaren och beredningsutskottet, röstar nej. Vinner nej hava stadsfullmäktige beslutat att för yttrande remittera ifrågavarande motioner till stadsrevisorerna, drätselkammaren och beredningsutskottet.»

Vid verkställd omröstning, i vilken herrar ordföranden, vice ordföranden, Wästlund, Dalgren, Ternqvist, Axel Svensson, Lindh, Axel W. Karlsson, Geijer och Skoglund icke deltog, beslöto stadsfullmäktige med 14 röster mot 12, vilka senare avgåvos för bifall till herr Almqvists yrkande, att bifalla herr ordförandens yrkande, och hade stadsfullmäktige sålunda beslutat,

att ifrågavarande motioner för yttrande skulle remitteras till stadsrevisorerna och beredningsutskottet.

§ 72.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till beredningsutskottet:

En från Kommunala Centralbyrån inkommen skrivelse med förfrågan, huruvida Karlstads stad vore intresserad av utgivandet av en festskrift för firande av stadsfullmäktigeinstitutionens under 1938 infallande 75 års-jubileum.

B. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

En till länsstyrelsen i länet ställd och av magistraten till stadsfullmäktige för yttrande överlämnad framställning från Ernst Forsgren om tillstånd att i lokal vid Tingvallagatan N:o 21 få försälja explosiv vara av första klass.

C. Till beredningsutskottet:

En till länsstyrelsen i länet ställd och av magistraten till stadsfullmäktige för yttrande överlämnad framställning från Itzig Fleischer om tillstånd att bedriva handel med vissa begagnade föremål.

D. Till beredningsutskottet:

Av Karlstads Systemaktiebolag överlämnad förvaltnings- och revisionsberättelse för verksamhetsåret 1936.

§ 73.

Föredrogs och lämnades utan någon stadsfullmäktiges åtgärd en av Gunnar Johansson överlämnad framställning med »krav om tioårsrevision i Karlstad», vilket krav enligt uppgift skulle hava uttalats vid ett i Haga Ordenshus den 5 april innevarande år avhållet diskussionsmöte.

§ 74.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. brev av den 5 sistlidne mars, innefattande fastställelse med vissa i brevet närmare angivna undantag av ett utav stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 mars 1936 antaget förslag till utomplansbestämmelser för Karlstad; och skulle drätselkammaren samt byggnadsnämnden meddelas underrättelse härom genom överlämnande av avskrift utav förberörda Kungl. brev.

§ 75.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. brev av den 19 sistlidne mars, varav inhämtades att Kungl. Maj:t icke funnit en av stadsfullmäktige gjord framställning om rätt för staden att avyttra viss mark av donationsjords natur böra föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd; och skulle drätselkammaren och byggnadsnämnden lämnas underrättelse härom.

§ 76.

Det skulle i protokollet antecknas, att från nedannämnda nämnder inkommit meddelanden om deras konstituering samt att därvid utsetts:

i *polisnämnden*: till ordförande bankombudsmannen Thure Pettersson och till vice ordförande ekonomichefen Efraim Eliaeson; samt

i *namnberedningen*: till ordförande doktorn Per Clarholm.

§ 77.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 18 sistlidne mars, § 63, närmare utvisar, till drätselkammaren för ytterligare utredning återremitterat ärende angående försäljning till Aktiebolaget Värmlands Travbana av ett utav bolaget för närvarande arrenderat område å den staden tillhöriga fastigheten Färjestad 1¹, så hade nu drätselkammaren inkommit med den av fullmäktige äskade förnyade utredningen i ärendet.

Jämväl beredningsutskottet hade avgivit nytt yttrande.

Se serien A, N:o 4, sid. 1.

Vid ärendets föredragning anmälde herr ordföranden, att han fortfarande ansåge sig förhindrad att leda förhandlingarna vid behandlingen av detta ärende samt uppdrog åt herr vice ordföranden att övertaga ordförandeskapet.

Sedan ärendet föredragits, uppstod överläggning, varunder yrkades av

herr Stolpe, att stadsfullmäktige icke måtte till Aktiebolaget Värmlands Travbana försälja förenämnda område; samt

herr Eliaeson, bifall till beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan.

Sedan diskussionen förklarats avslutad och propositioner på bifall till ett vart av de gjorda yrkandena framställt, biföllo stadsfullmäktige efter votering, i vilken herr Melcher icke deltog, med 33 röster mot 2, vilka senare tillföllo herr Stolpes yrkande, beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige hade således i ärendet beslutat

att till Aktiebolaget Värmlands Travbana försälja det från fastigheten Färjestad 1¹ avstyckade området om ungefär 16,1 hektar, vilket för närvarande arrenderas av bolaget; samt

att för försäljningen skulle gälla de villkor, som angåves i uti drätselkammarens protokoll för den 1 mars 1937, under § 176, intaget förslag till köpekontrakt rörande försäljning av ifrågavarande område med de förändringarna att *dels* de i punkt 5 av ifrågavarande kontrakt intagna orden »och idrottsändamål» skulle utbytas mot orden »med eller utan förening med idrott», *dels ock* att i nyssberörda förslag till kontrakt skulle införas ett moment av följande lydelse:

»Därest området eller del därav användes för annat än här ovan angivet ändamål, skall säljaren äga rätt att köpa fastigheten åter enligt lagen den 20 juni 1924 om återköpsrätt till fast egendom.»

§ 78.

Uppå remiss från herr ordföranden hade stadsrevisionen avgivit yttrande över en av Svenska Stadsförbundet i skrivelse den 5 mars 1937 gjord förfrågan, huruvida förbundet kunde räkna på medverkan från Karlstads stad i fråga om upprättande av ett kommunernas revisionsinstitut, i vilket ärende jämväl beredningsutskottet inkommit med begärt utlåtande.

Se serien A, N:o 4, sid. 20.

Vid ärendets föredragning biföllo stadsfullmäktige den av stadsrevisionen gjorda hemställan, vadan fullmäktige beslöto

att giva sin anslutning till tanken på upprättandet av ett kommunernas revisionsinstitut; samt

att preliminärt uttala sig för ett anlåtande av revisionshjälp från sagda institut.

§ 79.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne byggnadssnickaren John Eugén Boström påförda kommunalutskylderna för åren 1932 och 1936 till ett sammanlagt belopp av 210 kronor 95 öre, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit utlåtande.

Se ser. A, N:o 4, sid. 24.

Efter ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige enhälligt, på sätt drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 80.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att efterskänka de avlidne f. d. verkmästaren Karl Johan Jansson för år 1936 påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 307 kronor 80 öre.

Se ser. A; N:o 4 sid. 25.

§ 81.

Vid föredragning av ett utav drätselkammaren i protokollsutdrag den 22 mars 1937, § 259, framlagt förslag angående framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kanikenäsgatan, vilket förslag av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige enhälligt, vad drätselkammaren i ärendet hemställt, och beslöto alltså

att anslå ett belopp av 2,000 kronor för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kanikenäsgatan från Långgatan till tomten N:o 177 i kvarteret Idun; samt

att ifrågavarande belopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 4, sid 26.

§ 82.

Jämlikt uppdrag hade polisnämnden, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet nu inkommit med begärda yttranden i anledning av framställningar från *dels* poliskommissarien, kriminalöverkonstapeln, överkonstaplarna vid ordningspolisen samt kriminalkonstaplarna om ökad semester-

ledighet och förbättrade löneförmåner, *dels ock* Karlstads konstapelsförening om ökad semesterledighet.

Se ser. A, N:o 4, sid 27.

Vid ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige att på så vis bifalla de gjorda framställningarna,

att den till kriminalkonstaplarna utgående grundlönen bestämdes till 2,700 kronor med tre ålderstillägg å vardera 270 kronor, att utgå efter respektive tre, sex och nio års tjänstgöring, jämte dyrtidstillägg i likhet med stadens övriga befattningshavare;

att sagda löneförändring skulle träda i kraft den 1 nästkommande juli månad;

att semestertiden för ordinarie kriminalöverkonstapel, överkonstapel vid ordningspolisen och kriminalkonstapel skulle utgöra: under fyrtio års ålder tjuguen dagar och därefter trettio dagar;

att semestertiden för ordinarie konstapel vid ordningspolisen, distriktkonstapel och extra konstapel från och med andra tjänsteåret vid Karlstads stads poliskår skulle utgöra: under trettio års ålder femton dagar, i åldern från och med fyllda trettio år intill uppnådda fyrtio år tjuguen dagar samt över fyrtio år trettio dagar;

att polismännen skulle vara skyldiga att uttaga dem tillkommande semester å tid, som polischefen kunde finna lämplig; samt

att ovannämnda semesterbestämmelser skulle tillämpas från och med den 1 januari innevarande år.

§ 83.

Företogs till behandling av hamnstyrelsen i protokollsutdrag den 15 mars 1937, § 13, gjord hemställan om förbättrade löneförmåner för hamnservisen Johan Olsson, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden.

Se ser. A, N:o 4, sid. 38.

Vid ärendets föredragning biföllo stadsfullmäktige enhälligt, vad hamnstyrelsen därutinnan hemställt, och beslöto alltså,

att i 1937 års stat för hamnservisen Johan Olsson upptagna löneförmåner skulle utgå från och med den 1 januari 1937.

§ 84.

På framställning av byggnadsnämnden, vilken framställning av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av nämnden i dess protokoll för den 19 sistlidne mars, § 126, framlagt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius inom stadsdelen Tingvalla; och skulle å det sålunda antagna förslaget sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 4, sid. 43.

§ 85.

Företogs till behandling av förre detektivkonstapeln Aug. Söderkvist i skrivelse den 5 november 1936 gjord framställning om ersättning för vissa av Söderkvist under åren 1916—1919 för barnavårdsnämndens räkning verkställda delgivningar.

Drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka jämlikt erhållna uppdrag avgivit yttranden i ärendet, hade hemställt, att framställningen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Se ser. A, N:o 4, sid. 46.

Vid ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige,

att Söderkvists förevarande framställning icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

§ 86.

På därom av drätselkammaren uti nu föredraget protokollsutdrag av den 5 innevarande månad, § 268, gjord hemställan och på tillstyrkan av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige

att såsom bidrag till styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla åsamkade utgifter för snökörnings- och snöskottningsarbeten å idrottsplatsen anslå ett belopp av 1,000 kronor att utgå ur Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 4, sid. 50.

§ 87.

Uti skrivelse den 15 sistlidne mars hade firman Witalis Jansson & C:o hemställt om ersättning med 4,107 kronor 56 öre för vissa genom stadskassören

Gustaf Nilssons bedrägerier firman åsamkade förluster, vilken hemställan av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts.

Se ser. A, N:o 4, sid. 51.

Vid ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige

att, under åberopande av vad drätselkammaren i ovanberörda yttrande anfört, till Firman Witalis Jansson & C:o låta utbetala ifrågavarande belopp 4,107 kronor 56 öre; samt

att nämnda belopp skulle utgå av tillgängliga medel för *att*, om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

§ 88.

På framställning av byggnadsnämnden, vilken framställning av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av nämnden i dess protokoll för den 6 november 1936, § 597, framlagt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan inom Tingvallastaden; och skulle å det sålunda antagna förslaget sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 4, sid 64.

§ 89.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 28 maj 1936, § 98, närmare utvisar, beslutat upptaga ett på 30 års amortering ställt lån å 156,500 kronor till gäldande av utgifter för inköp av egendomarna Alfhem, Karlsgrund och Fredricelund samt fullmäktige i skrivelse den 17 december 1936 anhållit om Kungl. Maj:ts fastställelse å ifrågavarande beslut, så hade nu finansdepartementet i skrivelse den 2 i denna månad meddelat, att Kungl. Maj:t endast på så sätt bifallit stadsfullmäktiges ifrågavarande framställning, att staden berättigats att för ovannämnda ändamål upptaga ett lån å 156,500 kronor, att genom årliga avbetalningar gäldas under loppet av högst 25 år från lånets upptagande, och skulle lånet vara upptaget senast den 2 april 1938, vid äventyr att medgivandet till dess upptagande skulle anses förfallit.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige att lägga skrivelsen till handlingarna.

Tillika beslöto fullmäktige efter hemställan av beredningsutskottet

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upplåning.

Se ser. A, N:o 4, sid. 67.

§ 90.

Uti nu föredragen skrivelse hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelse över Karlstads landsförsamlings räkenskaper för år 1933 jämte av magistraten införskaffad utredning.

Beredningsutskottet hade uppå remiss avgivit yttrande i ärendet.

Se ser. A, N:o 4, sid 68.

Stadsfullmäktige beslöto lägga de inkomna handlingarna till dagens protokoll samt att för sin del bevilja ansvarsfrihet för det år, revisionen omfattade.

§ 91.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 46 i protokollet för den 18 mars 1937, hade beredningsutskottet nu inkommit med begärt utlåtande över en från stadsrevisionen överlämnad rapport rörande granskning av inköp utav beklädnadspersedlar och materiel till polisverket.

Se ser. A, N:o 4, sid 69.

Stadsfullmäktige beslöto att lägga ifrågavarande rapport till handlingarna.

§ 92.

Vid företagande till förnyad behandling av herr Arvid Johanssons under § 67 i protokollet för den 18 sistlidne mars bordlagda interpellation angående stadskassören Gustaf Nilssons förskingringar, anmälde nu herr ordföranden att från stadsrevisionens ordförande inkommit svar, som med däri åberopade bilagor var av följande lydelse:

»Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till Stadsrevisionen har för yttrande remitterats en av herr Arvid Johansson vid stadsfullmäktiges sammanträde den 18 mars 1937 framställd interpellation med anledning av stadskassören Gust. Nilssons förskingringar av medel ur den av honom för stadens räkning omhänderhavda kassan. Stadsrevisionen beslöt efter överläggning att avgiva följande svar å de framställda frågorna:

1. Vid en av hrr ordföranden och v. ordföranden i stadsrevisionen den 26 febr. d. å. företagen inventering av den av stadskassören Gustaf Nilsson för stadens räkning omhänderhavda kassan upptäcktes en brist på kr. 5,400:—. Upptäckten av denna brist meddelades omedelbart till stadskamreraren, som pr telefon genast underrättade Drätselkammarens ordförande. Under det därefter anställda kontrollarbetet konstaterades ytterligare oredovisade belopp å cirka kr. 1,000:—.

Vid en därefter av drätselkammarens ordförande, vice ordförande och, som medlem av stadsrevisionen, advokaten Enar Lundström, den 13 mars 1937 företagen uppräknig av kassan, sådan den befanns vid Nilssons avstängning den 27 febr. och efter det Nilsson tillrättaskaffat vissa belopp, har bristen visat sig enligt räkenskaperna utgöra kr. 3,829:33. Nilsson säger sig ej kunna förklara denna brist.

Nilsson har emellertid erkänt att han i december 1936 tillgripit valutan för en Firman Witalis Janssons räkning å kr. 4,107:56.

Totala kassabristen skulle således uppgå till kr. 7,936:89.

Vid nu pågående revision hava dock siffergranskarne upptäckt några ytterligare brister å något hundratal kronor, om vilka utredningen ännu ej är slutförd.

2. Enär orsaken till bristen icke hade kunnat genom stadens egna tjänstemäns undersökningar klarläggas, anmäldes saken till drätselkammarens ordförande skriftligen den 3 mars, och siffergranskarne inom revisionen beordrades att fortsätta undersökningen, vilken dock försenades därigenom att landsfogden tog hand om alla räkenskapsböcker för att genom en av honom tillkallad revisor företaga särskild undersökning. Sifferrevisorernas arbete kunde därför börja först den 19 mars sent på eftermiddagen.

3. Som svar på frågan 3 hänvisas till Stadsrevisionens yttrande angående remiss av förslag om upprättande av ett under Stadsförbundet sorterande revisionsinstitut. Detta yttrande närlägges här som bilaga.

4. Beträffande den ständiga kassakontrollen hänvisas till den redogörelse, som stadskamreraren avlämnat och som bilägges i avskrift.

Karlstad den 5 april 1937

ERNST STRANDMAN.
Ordförande i Stadsrevisionen.

Avskrift.

Till Stadsrevisionen.

Härmed får jag överlämna begärd uppgift rörande arbetets gång och kontrollåtgärder ifråga om kassarörelsen vid Karlstads Stadskassa.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 1 april 1937.

H. WESTLIN.

P. M.

rörande arbetets gång och kontrollåtgärder ifråga om kassarörelsen
vid Karlstads Stadskassa.

Till Kassen inkommande räkningar äro av två slag, dels sådana som ingivits till delegationerna och där granskats eller attesterats av därtill behörig person, varefter dessa räkningar översänts till stadskassan för betalning, dels sådana räkningar som presenterats direkt i Kassen sedan betalningsmottagaren själv anskaffat vederbörlig attest. Den första kategorien räkningar granskas nu å Stadskassan (Herr H. Pettersson), varvid tillses att eventuella kassarabatter avdragas, ävensom att littrabeteckningen och fördelningen är den rätta. Sedan detta skett överlämnas räkningarna till Stadskamreraren, som efter granskning förser dem med påskrift om utanordning, varefter räkningarna överlämnas till Stadskassören för utbetalnings verkställande.

Den andra gruppen räkningar ingives direkt till Kassören, som jämte Kassa-kontrollanten i så fall är ansvarig för attestens riktighet och hava båda absolut skyldighet, att i tveksamt fall före utbetalningen förevisa verifikationen för Stadskamreraren i och för utanordning.

Räkningarna utav båda kategorierna utbetalas sedan av Kassören, som bokför desamma på ett löst blad, varefter verifikationerna överlämnas till Kassakontrollanten, vilken granskar att räkningen är i vederbörlig ordning attesterad och kvitterad. Räkningen uppföres å Kontrollantens kontrollblad samt förses med löpande nummer för året.

Inbetalningarna mottagas och bokföres av Kassören, som överlämnar verifikationen jämte inbetalningsnota till Kontrollanten, som har att med sin namnteckning annotera inbetalningen, ävensom bokföra densamma å förenämnda kassabladd.

På middagen överlämnas samtliga verifikationer ävensom inbetalningsreversal till bokföringsavdelningen (Herr H. Petterson), vilken tillser att räkningen nu förses med huvudbeteckning, om så ej tidigare skett, ävensom å räkningens övre del inslår slutsumma medelst Todd Century Protectograph. Omedelbart sedan denna procedur verkställts överlämnas samtliga såväl debet som kreditverifikationer till Stadskamreraren för slutlig granskning och utanordnas i de fall, då räkningen överlämnats direkt till Kassören. Vid denna sista av Stadskamreraren verkställda granskning är absolut ifrånsagt att samtliga räkningar

skola finnas med, alltså bokföringsavdelningen ansvarar för att icke någon räkning eller verifikation får saknas, utan att i så fall en interimverifikation med angivande av nummer, summa och littera, ävensom vem som skall redovisa verifikationen ifråga finnes bilagd. Härefter överlämnas samtliga verifikationer till Kassakontrollanten i och för införande i avräkningsboken. När detta införande verkställts, i regel nästa dag, överlämnas desamma till bokföringsavdelningen (Fröken Möller), som inför verifikationerna i huvudkassan, där de bokförs dels i en huvudkolumn gemensam för alla räkningar och dels i en särskild kolumn för varje delegation eller avdelning. Varje dag skall huvudkolumnen i huvudkassan avstämmas med kassakontrollantens kassablad. Räkningarna insättes därefter i olika pärmar, en särskild pärm för varje delegation eller huvudavdelning.

Varje månad upprättas kassarapport, därvid utgifter och inkomster tagas ur avräkningsböckerna, vilka på detta sätt avstämmas mot huvudkassans specialkolumner.

Omedelbart på nyåret inläses alla verifikationerna, varefter desamma överlämnas till bokbindaren för bindning.

Tidigare till stadskassören given order, att eventuella överskott respektive underskott skulle i kassan antecknas, har fr. o. m. den 1 mars ersatts med bestämmelse, att kassarapport enligt här bilagt förmlär, undertecknat av kassören och kassakontrollanten, omedelbart vid varje kassaslut skall till stadskamreraren ingivas.

Avskriftens likhet med originalet intygas:

ERNST STRANDMAN.

Genomslagskopia.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Stadsrevisionen har för yttrande mottagit en till Stadsfullmäktiges hr ordförande ställd skrivelse angående upprättandet av ett »*Kommunernas revisionsinstitut*».

Vid sammanträde den 30 mars beslöt revisionen efter överläggning uttala följande:

Karlstads stad har hittills haft möjlighet att för revision av räkenskaper och förvaltning få personer, som på olika sätt varit kompetenta och skickade

som revisorer. Ett ansvarsmedvetet arbete har också under årens lopp nedlagts på uppdraget.

Men stadens räkenskaper ha, i samma mån som staden tillväxt i storlek, blivit allt mer omfattande; så ock förvaltningen i övrigt. Revisionsarbetet har därför kommit att kräva allt mera tid. Då revisorerna givetvis måste väljas bland personer, som dagligen ha eget krävande arbete, så blir det endast med svårighet, som de kunna hinna att så grundligt, som de önska, undersöka och granska förvaltningsärenden och räkenskaper. För denna senare uppgift arbeta dock också särskilda, av sakrevisorerna enligt beslut av Stadsfullmäktige, valda och avlönade siffergranskare.

För framtiden torde det sannolikt bli allt svårare att få tillräckligt kvalificerade, frivilliga arbetskrafter att åtaga sig det ansvarsfulla och krävande men oavlönade uppdraget. Utvägar måste därför sökas att lätta sakrevisorernas arbetsbörda, utan att något därför eftersättes i revisionsarbetets effektivitet. Det påtänkta »revisionsinstitutet» skulle härvid kunna bli till hjälp, varjämte genom detsammes råd och upplysningar en del av revisorernas arbetsuppgifter skulle kunna utföras mera effektivt.

Kommunala revisorer måste dock alltjämt väljas, liksom också kommunalt valda och avlönade siffergranskare.

Anlitandet av »revisionsinstitutet» kommer givetvis att medföra en del kostnader, men sådana måste nog ändå under alla förhållanden inom en nära framtid bli nödvändiga för en fortsatt effektiv revision.

Sakrevisorerna vilja därför som sin mening uttala

att Stadsfullmäktige böra giva sin anslutning till tanken på upprättandet av ett »kommunernas revisionsinstitut», samt preliminärt uttala sig för ett anlitande av revisionshjälp från detsamma.

Remisshandlingen återsändes.

Karlstad den 30 mars 1937

ERNST STANDMAN.
Ordförande i Stadsrevisionen.»

Efter handlingarnas föredragning framförde herr Arvid Johansson sitt tack för svaret.

§ 93.

Tillkännagav herr ordföranden, att protokollet komme att justeras å drätselkammarens sessionssal lördagen den 17 innevarande april klockan 15.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Justerat den 17 april 1937.

J. A. HÅKANSSON.
BERTIL ÖSTERBERG. PER LARSSON.

Att detta protokoll denna dag blivit offentligen uppläst betygar
Karlstad den 17 april 1937.

Ex officio:
NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad

Handlingar.

1937.

Den 20 Maj

N:o 5.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över fattigvårdsstyrelsens framställning om förslagsanslag av 3,000 kronor till folkpensionsförskott;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne chauffören Erik Gustaf Widstrand påförda kommunalutskylder;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne Vilhelm Fredrik Danielsson påförda kommunalutskylder;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne Nils Karl Georg Dahlman påförda kommunalutskylder;
- 7:o) D:o d:o över Karlstads Härads Vägstyrelsens förslag till ny väg från Vidön till Romstad i Karlstad;
- 8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för ombyggnad och reparationer av fastigheten Fredricelund;
- 9:o) D:o d:o över Gillis Uebels ansökan om tillstånd att i fastigheten Herrgårdsgatan N:o 22 få utskänka pilsnerdricka, klass II;
- 10:o) D:o d:o över Helena Kässels ansökan om tillstånd att å Restaurant Nickebo få utskänka pilsnerdricka, klass II;
- 11:o) D:o d:o över Elin Berglinds ansökan om tillstånd att i fastigheten Västra Torggatan N:o 19 få utskänka pilsnerdricka klass II;

- 12:o) D:o d:o över Anders F. Wahllins ansökan om tillstånd att i fastigheten Tingvallagatan N:o 19 få utskänka pilsnerdricka, klass II;
- 13:o) D:o d:o över Nancy Enwall-Gardells ansökan om tillstånd att i fastigheten Järnvägsgatan 11 försälja pilsnerdricka, klass II;
- 14:o) D:o d:o över Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan N:o 46 få försälja pilsnerdricka, klass II;
- 15:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag till markbyte i kvarteret Tjuren;
- 16:o) D:o d:o över magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Karlstads Systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden;
- 17:o) D:o d:o över Karlstadsavdelningens av Motormännens Hellykterhetsförbund av herrar Pettersson, Eliaeson och Severin såsom motion upptagna framställning om anslag för år 1937;
- 18:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne Åke Bolander påförda kommunalutskylder;
- 19:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till ett barnens sångarting i Karlstad;
- 20:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag i anledning av träffat avtal med vissa befattningshavare vid stadens fattigvårdsanstalt;
- 21:o) D:o d:o över Nina Ahlqvists ansökan om tillstånd att i fastigheten Östra Torggatan N:o 10 få utskänka pilsnerdricka, klass II;
- 22:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning om reglering av de hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Floidin tillkommande löneförmånarna;
- 23:o) D:o d:o över drätselkammarens anmälan om uppkommen kursvinst;
- 24:o) D:o d:o över Aktiebolaget Huzells Järnhandels ansökan om tillstånd att i fastigheten Tingvallagatan N:o 21 få försälja explosiv vara av första klass;
- 25:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till

- provisoriska anordningar för omnibusstation vid Norra Strandgatan;
- 26:o) D:o d:o över Henry Odéns ansökan om tillstånd att i fastigheten Västra Torggatan N:o 17 få utskänka pilsnerdricka, klass II;
- 27:o) D:o d:o över Erik Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten Brogatan N:o 9 få försälja pilsnerdricka, klass II;
- 28:o) D:o d:o över Gunnar Erikssons ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 4 vid Västra Torggatan få utskänka pilsnerdricka, klass II;
- 29:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga;
- 30:o) D:o d:o över Itzig Fleischers ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål;
- 31:o) D:o d:o över Kommunala Centralbyråns skrivelse angående utgivande av festskrift för firande av stadsfullmäktigeinstitutionens 75-årsjubileum;
- 32:o) D:o d:o över vederbörande revisorers förvaltnings- och revisionsberättelser för verksamhetsåret 1936 vid Karlstads Systemaktiebolag;
- 33:o) Beredningsutskottets förslag till val av två ledamöter och två suppleanter i lokalstyrelsen för Karlstads högre allmänna läroverk.
-

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 maj 1937.

Närvarande: Samtliga ledamöter med undantag av herrar Thorngren och Melcher, för vilka anmäls nu godkänt förfall.

Å magistratens vägnar tillstädeskom herr borgmästaren Erik Lundblad.

§ 94.

Att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll utsågos herrar Wästlund och Arvid Johansson.

§ 95.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet resolution ifråga om fastställelse av stadga för rakstugor samt lokaler för hårskötsel och s. k. skönhetsvård i Karlstad.

§ 96.

Sedan Stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 21 sistlidne januari, § 14, närmare utvisar, beslutat upptaga ett å 25 års amortering ställt lån å 485,300 kronor samt fullmäktige därpå i skrivelse den 16 februari innevarande år anhållit om Kungl Maj:ts fastställelse å ifrågavarande beslut, så hade nu länsstyrelsen i länet överlämnat avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 16 sistlidne april med meddelande, att Kungl. Maj:t bifallit stadsfullmäktiges förenämnda framställning.

Sedan herr ordföranden upplyst, att drätselkammaren redan tagit del av skrivelsen, beslöto stadsfullmäktige att lägga densamma till handlingarna.

§ 97.

Följande ärenden remitterades för yttrandes avgivande:

A. Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

Av magistraten överlämnade framställningar om löneförhöjningar för vissa hos magistraten anställda skrivbiträden.

B. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Från fattigvårdsstyrelsen inkommen framställning om löneförhöjning för avdelningssköterskan vid Karlstads stads ålderdomshem.

C. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Från hälsovårdsnämnden inkommen framställning om löneförhöjning för stadssjuksköterskorna.

D. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Dels från badhusstyrelsen inkommen skrivelse dels ock av ej mindre herr Österberg än även herrar O. W. Karlsson, Ternqvist och Severin väckta motioner angående anslag till ombyggnad av varmbadhuset.

E. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

En av herr Österberg väckt motion om tillsättande av en kommitté för utarbetande av nya instruktioner för stadens befattningshavare.

F. *Till barnavårdsnämnden, yrkes- och lärlingskolan, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

En av fru Löfgren samt herrar O. W. Karlsson och Axel Svensson väckt motion om reserverande av tomt för byggande av barnkrubba.

G. *Till biblioteksstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

En av Arbetarnas Bildningsförbund i Karlstad gjord och av herrar Eliaeson och Andreas Johansson samt fru Karin Johansson som motion upptagen framställning om anslag till nyssnämnda förbund.

§ 98.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 17 september 1936, § 164, närmare utvisar, beslutat att hos Kungl. Maj:t återkalla en av stadsfullmäktige hos Kungl. Maj:t gjord framställning om fastställelse av ett av fullmäktige den 20 april 1933 antaget förslag till stadsplan för Norrstrand, på det ifrågavarande förslag måtte undergå omarbetning i vissa anmärkta avseenden, så anmälde nu herr ordföranden, att Kungl. Maj:t bifallit fullmäktiges begäran om att få återkalla ärendet samt återställt samtliga handlingar.

Stadsfullmäktige beslöt överlämna handlingarna i ärendet till byggnadsnämnden med uppdrag för nämnden att låta verkställa omarbetning av berörda förslag till stadsplan samt därefter till fullmäktige inkomma med detsamma.

§ 99.

Uppå remiss från herr ordföranden hade nu drätselkammaren och beredningsutskottet inkommit med begärda yttranden över Karlstads Fattigvårdsstyrelsens framställning om ett förslagsanslag å 3,000 kronor till folkpensionsförskott.

Se ser. A, N:o 5, sid. 1.

Handlingarna i ärendet föredrogos, varefter stadsfullmäktige beslöto att till fattigvårdsstyrelsens förfogande ställa ett förslagsanslag å 3,000 kronor, vilket av styrelsen finge disponeras till folkpensionsförskott; samt att ifrågakvarande belopp skulle utgå av tillgängliga medel.

§ 100.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige enhälligt att efterskänka de avlidne chauffören Erik Gustaf Widstrand för år 1936 påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 206 kronor 34 öre.

Se ser. A, N:o 5, sid. 3.

§ 101.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne verkmästaren Vilhelm Fredrik Danielsson påförda kommunalutskylderna för år 1936 till ett belopp av 295 kronor 84 öre, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit utlåtande.

Se ser. A, N:o 5, sid. 4.

Efter ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige enhälligt, på sätt drätselkammaren föreslagit.

§ 102.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige enhälligt att efterskänka de avlidne försäljningschefen Nils Karl Georg Dahlman påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 430 kronor 95 öre.

Se ser. A, N:o 5, sid. 6.

§ 103.

Sedan länsstyrelsen i länet i skrivelse den 4 augusti 1936 anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över ett av majoren Claes Tisell upprättat

förslag till anläggning av väg från Vidöns hållplats i Hammarö socken till Romstad i Karlstad, uti vilket ärende byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, så beslöto nu stadsfullmäktige

att — under åberopande av vad drätselkammaren i sitt här ovan omförmälta utlåtande anfört — avstyrka anläggandet av den i det föreliggande förslaget ifrågasatta vägen från Vidön till Romstad.

Se ser. A, N:o 5, sid. 7.

§ 104.

Uti nu föredraget protokollsutdrag av den 26 april 1937, § 348, hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige

att bevilja ett anslag av 19,000 kronor för ombyggnad och reparationer av fastigheten Fredricelund, allt i enlighet med av stadens fastighetsförvaltare uppgjord kostnadsberäkning; samt

att bestämma, att av sagda belopp skulle 15,500 kronor utgå av fastighetsförsäljningsmedel samt 3,500 kronor i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 5, sid. 16.

På tillstyrkan av beredningsutskottet, som avgivit yttrande i ärendet, beslöto stadsfullmäktige bifalla, vad drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 105.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Gillis Uebel hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i hotell Ritz i fastigheten N:o 22 vid Herrgårdsgatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid 21.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits, beslöto stadsfullmäktige

att tillstyrka bifall till det sökta tillståndet för tiden intill den 1 oktober 1938 under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna.

§ 106.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Helena Kassel hos Konungens Befallningshavande i länet gjord

ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i Nickebo restaurant här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 22.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits, beslöto stadsfullmäktige

att tillstyrka bifall till det sökta tillståndet för tiden intill den 1 oktober 1938, under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna.

§ 107.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Elin Berglind hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i restaurant Gillet i fastigheten N:o 19 vid Västra Torggatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid 24.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits, beslöto stadsfullmäktige

att tillstyrka bifall till det sökta tillståndet för tiden intill den 1 oktober 1938 under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna.

§ 108.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Anders F. Wahlin hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i restaurant Centrum i fastigheten N:o 19 vid Tingvallagatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 25.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits, beslöto stadsfullmäktige

att tillstyrka bifall till det sökta tillståndet för tiden intill den 1 oktober 1938 under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna.

§ 109.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Nancy Enwall-Gardell hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i den av sökanden bedrivna delikatess- och matvaruaffären i fastigheten N:o 11 vid Järnvägsgatan här i staden försälja pilsnerdricka klass II i samband med försändande av matportioner liksom ock i förening med försäljning av lunch- och frukostkorgar, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 27.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits, beslöto stadsfullmäktige

att tillstyrka bifall till det sökta tillståndet för tiden intill den 1 oktober 1938 under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna.

§ 110.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Ada Jörnmark hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937, få i fastigheten N:o 46 vid Kvarnbergsgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 28.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits, beslöto stadsfullmäktige

att tillstyrka bifall till det sökta tillståndet för tiden intill den 1 oktober 1940 under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna.

§ 111.

På förslag av drätselkammaren, vilket förslag av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige

att godkänna av drätselkammaren upprättat förslag till avtal om markbyte i kvarteret Tjuren; samt

att i avtalet omförmäld, staden åvilande mellanavgift skulle utgå ur tillgängliga tomtförsäljningsmedel.

Se ser. A, N:o 5, sid. 30.

§ 112.

Företogo stadsfullmäktige till behandling Karlstads Systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden, uti vilket ärende nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivit infortrade yttranden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 34.

På yrkande av herr O. W. Karlsson beslöto stadsfullmäktige att förorda bifall till Karlstads Systemaktiebolags ifrågavarande ansökan under de villkor, som av beredningsutskottet föreslagits, med den förändringen likväl, att orden »övre avdelningen å Stadskällaren» ändrades titl »övre avdelningarna å Stadskällaren».

§ 113.

Företogs till behandling en från Karlstadsavdelningen av Motormännens Helnykterhetsförbund inkommen samt av herrar vice ordföranden, Eliaeson och Severin såsom motion upptagen framställning om anslag till avdelningen ifråga, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 39.

Vid ärendets föredragning biföllo Stadsfullmäktige beredningsutskottets i ovannämnda yttrande gjorda hemställan med däri av herr Österberg under överläggningen i ärendet påyrkad förändring och beslöto alltså

att bevilja Karlstads lokalavdelning av Motorförarnas Helnykterhetsförbund anslag för år 1937 med 150 kronor; samt

att sagda belopp skulle utgå ur kulturfonden.

§ 114.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige enhälligt att efterskänka de avlidne installationsmästaren Åke Bolander påförda, under år 1937 förfallande kommunalutskylderna till ett belopp av 201 kronor 89 öre.

Se ser. A, N:o 5, sid. 42.

§ 115.

Jämlikt erhållet uppdrag hade drätselkammaren nu inkommit med begärt yttrande över en av herr Dalgren såsom motion upptagen framställning om anslag till ett barnens sångarting i Karlstad, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit begärt utlåtande.

Se ser. A, N:o 5, sid. 43.

Vid ärendets föredragning biföllo stadsfullmäktige drätselkammarens i ovannämnda yttrande gjorda hemställan med däri av herr Österberg under överläggningen i ärendet påyrkad förändring och beslöto alltså

att för ifrågavarande ändamål anslå ett belopp av 300 kronor att utgå ur kulturfonden.

§ 116.

Uti nu föredraget protokollsutdrag av den 26 sistlidne april, § 369, hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till en av Karlstads stads fattigvårdsstyrelse gjord framställning om ett förslagsanslag å 2,300 kronor till täckande av vissa utgifter, som uppkommit därigenom, att fattigvårdsstyrelsen med Svenska Kommunalarbetareförbundet och dess avdelning N:o 60 här i staden träffat avtal angående tjänste- och lönebestämmelser för vissa befattningshavare vid stadens fattigvårdsanstalter samt föreslagit stadsfullmäktige

att till berörda ändamål anslå ett belopp av förslagsvis 2,300 kronor; samt *att* bestämma att sagda belopp skulle utgå av tillgängliga medel för att, om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas till uttaxering. I ärendet hade beredningsutskottet avgivit begärt utlåtande.

Se ser. A, N:o 5, sid. 47.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla, vad drätselkammaren sålunda i ärendet hemställt.

§ 117.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Nina Ahlqvist hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937, få i Café Värmland i fastigheten N:o 10 vid Östra Torggatan här i staden

idka utskänkning av pilsnerdricka klass II i samband med måltid, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 48.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits beslöto stadsfullmäktige

att avstyrka bifall till den gjorda framställningen.

§ 118.

Företogo stadsfullmäktige till behandling av hälsovårdsnämnden gjord framställning om lönereglering för hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 50.

Efter ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige enhälligt att på så sätt bifalla framställningen,

att till en var av hälsovårdsinspektörerna skulle utgå en årlig grundlön av 2,700 kronor, varav två tredjedelar skulle utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, samt tre ålderstillägg, vart och ett å 270 kronor, att utgå efter respektive tre, sex och nio års tjänstgöring, samt dyrtidstillägg i likhet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder;

att särskild ersättning för av hälsovårdsinspektörerna förrättad bostadstillsyn och yrkesinspektion icke skulle utgå;

att från staten utgående ersättning för dylik tillsyn och inspektion skulle tillfalla staden;

att särskild beklädnadsersättning till hälsovårdsinspektörerna icke skulle utgå;

att velocipedslitningsersättning skulle utgå till hälsovårdsinspektörerna med 50 kronor per år;

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att, därest hälsovårdsinspektörernas tjänstgöring så fordrade, tillhandahålla dem särskilda skyddskläder;

att nuvarande innehavarna av befattningarna, K. G. Berg och Olof Flodin, skulle anses hava intjänt samtliga ålderstillägg; samt

att ifrågavarande löneförmåner skulle gälla från och med den 1 januari 1937.

§ 119.

Uti nu föredraget protokollsutdrag av den 19 april 1937, § 328, hade drätselkammaren anmält, att kammaren vid försäljning av år 1920 inköpta Svenska Statens 3 % obligationer av år 1894 gjort en kursvinst å 97,940 kronor samt föreslagit stadsfullmäktige

att av sagda belopp 22,940 kronor måtte avsättas till en kursregleringsfond för mötande av eventuella kursförluster vid kapitalplaceringar samt att återstående 75,000 kronor måtte få balanseras, till dess drätselkammaren kunde inkomma med förslag till medlens användande.

Beredningsutskottet hade uti infordrat utlåtande tillstyrkt drätselkammarens förslag.

Se ser. A, N:o 5, sid. 60.

Vid ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 120.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 72 i protokollet för den 15 sistlidne april, hade drätselkammaren och beredningsutskottet inkommit med yttranden över en av Aktiebolaget Huzells Järnhandel gjord ansökan om tillstånd att i lokaler uti fastigheten N:o 21 vid Tingvallagatan få försälja explosiv vara av första klass.

Se ser. A, N:o 5, sid. 62.

Vid ärendets föredragning beslöto stadsfullmäktige

att avstyrka bifall till ifrågavarande framställning, på skäl, som av drätselkammaren i dess ovanberörda yttrande anförts.

§ 121.

Med bifall till därom av drätselkammaren i protokollsutdrag den 10 maj 1937, § 421, gjord hemställan, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige

att för vidtagande av vissa provisoriska anordningar för omnibustrafiken här i staden anslå ett belopp av 12,000 kronor;

att av sagda belopp 10,000 kronor skulle förskotteras av tillgängliga medel *att* av Aktiebolaget Karlstads Omnibuscentral mot en ränta av tre procent å utestående belopp återbetalas under en tid av fem år;

att återstående 2,000 kronor skulle, i den mån medel ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att med Aktiebolaget Karlstads Omnibuscentral upprätta särskilt kontrakt rörande återbetalningen av ovannämnda belopp å 10,000 kronor.

Se ser. A, N:o 5, sid. 63.

§ 122.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Henry Odén hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937, få i en tillämnad matservering i fastigheten N:o 17 vid Västra Torggatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 67.

Vid ärendets föredragning uppstod överläggning, varunder yrkades av *herr Dalgren*, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till den gjorda framställningen; samt

herr Severin, bifall till nykterhetsnämndens av beredningsutskottet tillstyrkta hemställan i ärendet.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, biföllo stadsfullmäktige efter votering, i vilken herr ordföranden icke deltog, med 21 röster mot 12, vilka tillföllo herr Severins yrkande, herr Dalgrens förslag och beslöto alltså

att avstyrka bifall till den gjorda framställningen.

§ 123.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av Erik Andersson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i fastigheten N:o 9 vid Brogatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 69.

Vid ärendets föredragning uppstod överläggning varunder yrkades av *herr Warfält*, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till den gjorda framställningen; samt

herr Hult, bifall till nykterhetsnämndens av beredningsutskottet tillstyrkta hemställan i ärendet.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, biföllo stadsfullmäktige efter votering, i vilken herr ordföranden icke deltog, med 25 röster mot 8, vilka tillföllo herr Hults yrkande, herr Warfälts förslag och beslöto alltså att avstyrka bifall till den gjorda framställningen.

§ 124.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningutskottet inkommit med yttrande över en av Gunnar Eriksson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937, få i hotell Centric i fastigheten N:o 4 vid Västra Torggatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster, vid vilket yttrande fanns fogat ett av nykterhetsnämnden avgivet utlåtande i ärendet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 70.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits, beslöto stadsfullmäktige att avstyrka bifall till den gjorda framställningen.

§ 125.

På framställning av byggnadsnämnden, vilken framställning av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige godkänna av nämnden i dess protokoll för den 16 april 1937, § 181, framlagt förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga, avseende Åttkantsgatans sträckning; och skulle å det sålunda framlagda förslaget sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 5, sid. 72.

§ 126.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 72 i protokollet för den 15 sistlidne april, hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en av lagerchefen Itzig Fleischer hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att idka sådan handel med begagnade föremål, som omförmäles i Kungl. Förordningen den 28 maj 1918 angående handel med vissa begagnade föremål med mera.

Se ser. A, N:o 5, sid. 77.

Vid ärendets föredragning uppstod överläggning, varunder yrkades av *herr Wästlund*, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till den gjorda framställningen; samt

herr Sjöstedt, bifall till beredningsutskottets hemställan i ärendet.

Sedan diskussionen förklarats avslutad och propositioner på bifall till ett vart av de gjorda yrkandena framställda, biföllo stadsfullmäktige utan votering *herr Sjöstedts* yrkande och beslöto alltså

att tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

§ 127.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 72 i protokollet för den 15 sistlidne april, hade beredningsutskottet inkommit med yttrande över en från Kommunala Centralbyrån överlämnad skrivelse med förfrågan, huruvida Karlstads stad vore intresserad av utgivandet av en festskrift för firande av stadsfullmäktigeinstitutionens under år 1938 infallande 75-årsjubileum.

Se ser. A, N:o 5, sid. 78.

Med bifall till därom av *herr vice ordföranden* under överläggningen gjort yrkande beslöto stadsfullmäktige

att uppdraga åt drätselkammaren att efter den ytterligare utredning, som kammaren kunde finna erforderlig, avgiva svar i ärendet till Kommunala Centralbyrån.

§ 128.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet utlåtande beslöto stadsfullmäktige förklara sig icke hava något att erinra mot, att ansvarsfrihet beviljades Karlstads Systemaktiebolags styrelse för 1936 års räkenskaper och förvaltning.

Se ser. A, N:o 5, sid. 78.

§ 129.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag beslöto stadsfullmäktige, att till ledamöter i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket här i staden för tiden från och med den 1 juli 1937 till och med den 30 juni 1941 utse till ledamöter förre lasarettsläkaren *Per Clarholm* och byggmästaren

Olof Wästlund samt till suppleanter folkskolläraren Ernst Strandman och byggmästaren C. A. Swärd; och skulle Strandman tjänstgöra vid förfall för Clarholm och Swärd vid förfall för Wästlund.

Se ser. A, N:o 5, sid. 79.

§ 130.

Tillkännagav herr ordföranden, att protokollet komme att justeras å drätselkammarens sessionssal lördagen den 22 innevarande maj klockan 14,30.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Justerat den 22 maj 1937.

J. A. HÅKANSSON.

OLOF WÄSTLUND. ARVID JOHANSSON.

Att detta protokoll denna dag blivit offentligen uppläst, betygar
Karlstad den 22 maj 1937.

Ex officio:

NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 17 Juni

N:o 6.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över magistratens förslag till ordningsstadga för Karlstads stad;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till under år 1937 planerade arbeten å egendomen Lång;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till utförda arbeten å egendomen Lång;
- 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Rud och Färjestad;
- 7:o) D:o d:o över herr Österbergs motion angående tillsättande av en kommitté på fem personer med uppdrag att utarbeta förslag till nya instruktioner för stadens befattningshavare;
- 8:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående tillsättande av en skolsjuksköterska vid härvarande folkskolor;
- 9:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående byggande av ny skolbyggnad å Västerstrand;
- 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående framdragande av vattenledning till Nya Kyrkogården;
- 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om extra anslag till Föreningen Karlstads Barnkrubba;
- 12:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för reparation av hopptornet vid Kankenäsbadet;

- 13:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning angående löneförhöjning åt stadssjuksköterskorna;
- 14:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning om löneförhöjning åt avdelningssköterskan Mia Andersson;
- 15:o) D:o d:o över magistratens framställning angående löneförhöjningar åt vid magistraten och rådhusrätten anställda skrivbiträden;
- 16:o) D:o d:o över namnberedningens förslag till namn å gator inom stadsdelarna Klara, Sundsta och Norrmalm;
- 17:o) Beredningsutskottets förslag angående fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet;
- 18:o) D:o d:o till val av ledamot i pensionsnämndens 1:sta distrikt;
- 19:o) Beredningsutskottets utlåtande över väckta motioner angående revision av stadens räkenskaper eller tillsättande av yrkesrevisor.
-

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 17 juni 1937.

Närvarande: Samtliga ledamöter med undantag av herr Thorngren, fru Löfgren, herrar Axel Svensson och Almqvist, fru Johansson samt herr Skoglund.

Å magistratens vägnar tillstädeskom herr borgmästaren Erik Lundblad.

§ 131.

Att justera dagens protokoll utsågos herrar vice ordföranden, Severin och Reinhold Ohlsson.

§ 132.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

Från folkskolestyrelsen inkommen framställning om anslag å 20,000 kronor för ny plåtbeläggning å Herrhagsskolans yttertak.

B. Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

Från folkskolestyrelsen inkommen framställning om höjning av folkskoleinspektörens lön.

C. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

Av magistraten i skrivelse denna dag överlämnad framställning med klagomål över de i Våxnäsparken befintliga tivoliföretagen.

§ 133.

Föredrogs och lades till handlingarna en från stadsrevisionens ordförande inkommen skrivelse med meddelande, att sakrevisorerna och siffergranskarna icke haft möjlighet att fullgöra revisionsarbetet för år 1936 inom sådan tid, att revisorernas berättelse inom föreskriven tid kunde överlämnas till stadsfullmäktige.

§ 134.

Föredrogs Kungl. brev av den 13 sistlidne maj, innefattande fastställelse med vissa i brevet närmare angivna undantag av ett utav stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 januari 1937 antaget förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja; och beslöto stadsfullmäktige, att handlingarna i ärendet skulle överlämnas till byggnadsnämnden.

§ 135.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet resolution av den 21 sistlidne maj i fråga om fastställelse av ordningsregler för saluhallen i Karlstad.

§ 136.

Föredrogs Konungens Befallningshavandes i länet resolution av den 10 i denna månad i fråga om sökt fastställelse å viss ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för kvarteret Enhörningen i Karlstad; och beslöto stadsfullmäktige, att samtliga handlingar i ärendet skulle överlämnas till byggnadsnämnden för på nämnden ankommande åtgärder.

§ 137.

Föredrogs Kungl. Maj:ts resolution av den 30 sistlidne april på de besvär, som anförts av L. J. Eriksson såsom ägare till viss del av hemmanet Kroppkärr under yrkande om sådan ändring i avstyckningsplanen för delar av hemmanen Kroppkärr och Svinbäcken, att klaganden berättigades uppföra bostadshus å sin fastighet på mindre avstånd från allmänna landsvägen än i planen förutsattes samt att utfartsväg från berörda fastighet finge på visst sätt anordnas. Stadsfullmäktige beslöto överlämna handlingarna i ärendet till byggnadsnämnden.

§ 138.

I skrivelse den 15 i denna månad hade filaren John Larsson anmält, att han skulle avflytta från staden och med anledning härav anhållit om befrielse från uppdraget att vara suppleant i styrelsen för Karlstads lärlings- och yrkesskolor.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla den gjorda framställningen samt uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till suppleant i Larssons ställe.

§ 139.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 21 sistlidne januari, § 18, närmare utvisar, beslutat *dels* godkänna av magistraten vid stadsfullmäktiges sammanträde den 18 juni 1936 framlagt förslag till ordningsstadga för Karlstads stad med vissa senare däri gjorda förändringar, *dels ock* å beslutet söka Konungens Befallningshavandes i länet fastställelse, så hade magistraten i skrivelse den 10 maj innevarande år anmält, att Konungens Befallningshavande i fråga om de i förslaget upptagna trafikbestämmelserna funnit anledning till vissa erinringar mot förslaget, varför magistraten, enär Konungens Befallningshavande på angivna grund funnit sig förhindrad att i oförändrat skick fastställa förslaget, efter att hava återkallat begäran om fastställelse å berörda förslag, utarbetat nytt förslag till ordningsstadga i huvudsaklig överensstämmelse med de av Konungens Befallningshavande uttalade önskingarna.

Sedan det sålunda omarbetade förslaget, över vilket beredningsutskottet avgivit infordrat utlåtande, genomgåts, beslöto stadsfullmäktige

att för sin del antaga det nu framlagda förslaget till ordningsstadga för Karlstads stad; samt

att därå söka Konungens Befallningshavandes i länet fastställelse.

Se serien A, N:o 6, sid. 1.

§ 140.

Upptogs till behandling av drätselkammaren i protokollsutdrag av den 10 sistlidne maj, § 434, gjord framställning om anslag till under innevarande år planerade arbeten å egendomen Lång, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit ett i dess protokollsutdrag för den 11 i denna månad, § 104, innefattat yttrande.

Se serien A, N:o 6, sid. 17.

Sedan beredningsutskottets i berörda yttrande gjorda hemställan föredragits, uppstod överläggning, varunder yrkades av

herr Hult bifall till beredningsutskottets förslag med följande tillägg: »samt uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag om egendomens försäljning.»; samt

herr Lindh bifall till beredningsutskottets förslag oförändrat.

Sedan överläggningen förklarats avslutad samt herr ordföranden framställt propositioner på bifall till ett vart av de under överläggningen gjorda yrkandena, beslöto stadsfullmäktige utan votering i enlighet med herr Lindhs yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda bifallit beredningsutskottets i ovanberörda protokollsutdrag gjorda hemställan och alltså beslutat

att för nedläggande av vattenledning å egendomen Lång, vidtagande av reparationer å egendomen samt dränering av densamma anslå ett belopp av 12,890 kronor med bestämmelse tillika, att av sagda belopp 11,404 kronor skulle utgå av tillgängliga tomtförsäljningsmedel samt 1,486 kronor skulle, i den mån medel icke funnes tillgängliga, i nästa års stat upptagas till uttaxering; samt

att för rappning av slottet anslå ett belopp av förslagsvis högst 7,000 kronor att, i den mån medel ej funnes tillgängliga, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

§ 141.

Med bifall till av drätselkammaren i nu föredraget protokollsutdrag av den 10 sistlidne maj, § 433, gjord hemställan, över vilken beredningsutskottet avgivit begärt utlåtande, beslöto stadsfullmäktige

att till täckande av kostnaderna för utförda reparationer å egendomen Lång anslå ett belopp av 47,459 kronor 54 öre; samt

att av detta belopp 40,000 kronor skulle utgå ur tillgängliga tomtförsäljningsmedel och 7,459 kronor 54 öre skulle utgå av tillgängliga medel för att, om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Se serien A, N:o 6, sid. 28.

§ 142.

Uti nu föredraget protokollsutdrag av den 31 sistlidne maj, § 463, hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Ruds område öster om Färjestadsvägen anvisa anslag å sammanlagt 38,000 kronor;

att av sagda belopp 10,000 kronor, vilket belopp ägarna till Rud jämlikt i ovanberörda protokollsutdrag intaget avtal förbundit sig att inbetala till stadskassan, så snart ledningarna å i avtalet närmare angivna sträckor vore färdiga, måtte få förskotteras av tillgängliga medel;

att återstående 28,000 kronor skulle anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas;

att å beslutet, i vad detsamma avsåge upplåningen, söka vederbörlig fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upplåning.

Uti ärendet hade beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande.

Se serien A, N:o 6, sid. 39.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla vad drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 143.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 97 i protokollet för den 20 sistlidne maj, hade drätselkammaren och beredningsutskottet nu inkommit med begärda yttranden över en av herr Österberg väckt motion om tillsättande av en kommitté för utarbetande av nya instruktioner för stadens befattningshavare.

Se serien A, N:o 6, sid. 42.

Drätselkammarens och beredningsutskottets berörda yttranden föredrogos, varefter stadsfullmäktige beslöto

att tillsätta en kommitté på fem personer med uppdrag att, i den mån det kunde anses nödvändigt och lämpligt, utarbeta förslag till nya reglementen och instruktioner för stadens delegationer och befattningshavare;

att till medlemmar i sagda kommitté utse herrar bankdirektören Bertil Österberg, sammankallande, maskinisten Nils O. Hult, advokaten Enar Lundström, snickaren Arvid Johansson och fabrikören Reinhold Ternqvist; samt

att föreskriva, att av kommittéerade utarbetade förslag till reglementen och instruktioner skulle underställas vederbörande delegationer för yttrande, innan de för godkännande framlades för stadsfullmäktige.

§ 144.

Företogs till behandling folkskolestyrelsens framställning om tillsättande av en skolsköterska vid härvarande folkskolor.

I ärendet hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet på anmodan av stadsfullmäktige avgivit yttranden.

Se serien A, N:o 6, sid. 44.

Vid ärendets föredragning biföllo stadsfullmäktige av drätselkammaren i berörda yttrande gjord hemställan och beslöto alltså,

att en skolsköterskebefattning skulle uppföras å folkskolestyrelsens ordinarie stat;

att skolsköterskans årslön skulle utgöra 1,800 kronor jämte dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna bliva bestämda för stadens övriga befattningshavare;

att till skolsköterskan skulle utgå tre ålderstillägg, vart och ett å 180 kronor, efter tre, sex och nio års väl vitsordad tjänstgöring;

att skolsköterskan skulle tillerkännas rätt att inträda såsom medlem i Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa;

att bemyndiga folkskolestyrelsen att såsom skolsköterska anställa syster Greta Stenarson, vilken sedan höstterminen 1931 enligt en av folkskolestyrelsen preliminärt utarbetad instruktion varit anställd såsom skolsköterska vid stadens folkskolor mot ett arvode av två kronor för varje fullgjord arbetstimma;

att i nästföregående moment omförmälda anställning skulle anses hava tagit sin början den 1 januari 1937; samt

att för innevarande år bevilja ett tilläggsanslag av 1,266 kronor att utgå till ifrågavarande tjänst.

§ 145.

Upptogs till behandling drätselkammarens protokollsutdrag för den 31 sistlidne maj, § 464, med en av folkskolestyrelsen ingiven framställning om anslag för uppförande av ny skolbyggnad å Västerstrand.

Uti ärendet hade byggnadsnämnden, hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 6, sid. 51.

Vid ärendets föredragning biföllo stadsfullmäktige av drätselkammaren i berörda protokollsutdrag gjord hemställan och beslöto alltså

att låta utföra den av folkskolestyrelsen ifrågasatta skolbyggnaden å Västerstrand för en beräknad kostnad av 540,000 kronor, under förutsättning att statsbidrag erhöles till byggnadsföretaget med tre fjärdedelar av bidragsunderlaget;

att uppdraga åt drätselkammaren att till vederbörande myndighet ingiva ansökning om tillstånd till byggnadsarbetets utförande och bidrag till byggnadskostnaderna; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att senare inkomma med förslag till medelsanskaffning.

§ 146.

Uti nu föredraget protokollsutdrag av den 24 sistlidne maj, § 447, hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för framdragande av vattenledning till Nya Kyrkogården i enlighet med förslag, som angivits på en å stadens byggnadskontor uppgjord och i ärendet företedd ritning, anvisa anslag å 18,900 kronor att anskaffas genom upptagande av ett å 25 år ställt amorteringslån;

att å beslutet söka vederbörlig fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upplåning.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande.

Se serien A, N:o 6, sid. 77.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla vad drätselkammaren sålunda i ärendet hemställt.

§ 147.

På därom av drätselkammaren i protokollsutdrag den 31 sistlidne maj, § 459, gjord hemställan, vilken av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige

att till täckande av kostnaderna för sakkunnig utredning och beräkning av kostnaderna för reparation av och i samband därmed ombyggnad av Barnkrubbans fastighet, Hagagatan 35, bevilja Föreningen Karlstads Barnkrubba ett extra tillfälligt anslag å 475 kronor med bestämmelse tillika, att beloppet i fråga skulle, för den händelse medel ej funnes tillgängliga, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Se serien A, N:o 6, sid. 82.

§ 148.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord hemställan, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige

att för reparation av hopptornet vid Kanikenäsbadet anslå ett belopp av 1,000 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande belopp skulle, i den mån medel icke finnes tillgängliga, i nästkommande års stat upptagas till uttaxering.

Se serien A, N:o 6, sid. 84.

§ 149.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 97 i protokollet för den 20 sistlidne maj, hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet nu inkommit med begärda yttranden i anledning av hälsovårdsnämndens framställning om löneroglering för stadssjuksköterskorna.

Se serien A, N:o 6, sid. 85.

Stadsfullmäktige beslöto att endast på så vis bifalla framställningen,

att det till stadsjuksköterskorna utgående ålderstillägget bestämdes till 10 procent av nu gällande grundlön; samt

att sagda ålderstillägg förklarades skola utgå från och med den 1 nästkommande juli månad.

§ 150.

Upptogs till behandling av fattigvårdsstyrelsen uti protokollsutdrag för den 5 sistlidne maj, § 93, gjord framställning om löneförhöjning för avdelningssköterskan vid Karlstads stads ålderdomshem, Mia Andersson, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 20 sistlidne maj, § 97, avgivit infordrade utlåtanden.

Se serien A, N:o 6, sid. 87.

Vid ärendets föredragning biföllo stadsfullmäktige utan votering lönenämndens i ärendet gjorda hemställan med däruti av herr vice ordföranden under överläggningen i ärendet påyrkad förändring och beslöto alltså

att, med hänsyn till den långa tid, syster Mia Andersson, varit anställd i stadens tjänst, bevilja henne ett personligt lönetillägg å 260 kronor per år att jämte halvt dyrtidstillägg utgå från och med den 1 sistlidna maj månad.

§ 151.

Jämlikt erhållet uppdrag, antecknat under § 97 i stadsfullmäktiges protokoll för den 20 maj 1937, hade nu lönenämnden, drätselkammaren och

beredningsutskottet inkommit med begärda yttranden över av magistraten överlämnade framställningar om löneförhöjning åt vissa hos magistraten och rådhusrätten anställda skrivbiträden.

Se serien A, N:o 6, sid. 90.

Vid ärendets föredragning yrkades av

herr borgmästaren, att ärendet måtte för förnyat yttrande återremitteras till de delegationer, som nu avgivit yttranden, eller, om stadsfullmäktige funne sig genast kunna bifalla magistratens framställning i ärendet, bifall till densamma; samt

herr vice ordföranden bifall till beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, framställde herr ordföranden först propositioner på *dels* bifall till och *dels* avslag å herr borgmästarens yrkande om återremiss av ärendet, därvid stadsfullmäktige utan votering biföllo den senare av dessa båda propositioner.

Sedan stadsfullmäktige sålunda beslutat att upptaga ärendet till avgörande denna dag, biföllo fullmäktige utan votering beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan, vadan fullmäktige beslöto

att avslå den av Eric Nyqvist och Sven Andersson gjorda framställningen;

att bevilja Karin Gullberg ett månatligt arvode av 225 kronor med rätt för henne att såsom hittills åtnjuta tre veckors semester om året;

att förklara sig intet hava att erinra däremot, att ersättning till det extra skrivbiträdet hos magistraten och rådhusrätten utginge med 210 kronor i månaden med rätt till fjorton dagars semester om året; samt

att ifrågavarande förmåner skulle träda i kraft den 1 nästkommande juli månad.

§ 152.

Företogo stadsfullmäktige till behandling namnberedningens förslag till namn å gator inom stadsdelarna Klara, Sundsta, Norrstrand och Norrmalm, därvid namnberedningens förslag beträffande gatunamnen funnes angivna å av stadsingenjören upprättade kartor, vilka vid sammanträdet funnos uppsatta för granskning å stora rådhusalen.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit begärt utlåtande.

Se serien A, N:o 6, sid. 97.

Sedan handlingarna föredragits, upplystes det, att det av beredningsutskottet föreslagna namnet Vinkelgatan redan vore upplaget för annan gata.

Härefter yrkades av

herr O. W. Karlsson bifall till namnberedningens förslag i ärendet; samt *herr Geijer*, att ärendet måtte återremitteras till namnberedningen för ny granskning.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, avslogo stadsfullmäktige först utan votering *herr Geijers* yrkande om återremiss.

Härefter framställde *herr ordföranden* propositioner på bifall till *dels* beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan *dels ock* *herr O. W. Karlsons* under överläggningen gjorda yrkande, och beslöto stadsfullmäktige utan votering i enlighet med den sista av dessa propositioner.

Stadsfullmäktige hade alltså i ärendet beslutat

att godkänna de av namnberedningen föreslagna gatunamnen Kaserngatan, Norrbogatan, Krokiga gatan och Scheelegatan.

§ 153.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige, att tillgängliga räntan, 459 kronor, å Mellqvistska slöjdstipendiefonden skulle med hälften till vardera fördelas mellan folkskollärarna Viktor Pettersson och Åke Bäcklund, båda i Karlstad, med skyldighet för dem att vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt för dem att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften, då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Se serien A, N:o 6, sid. 98.

§ 154.

Föredrogs en från överläraren Elof Larsson inkommen framställning om befrielse från uppdraget att vara ledamot av pensionsnämnden inom Karlstads stads första distrikt.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige att godkänna den gjorda avsägelsen.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige vidare

att i Larssons ställe utse handlanden Petrus Lindkvist till ledamot av pensionsnämnden i Karlstads stads första pensionsdistrikt för tiden till den 1 januari 1938; samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till suppleant i Lindkvists ställe.

Se serien A, N:o 6, sid. 99.

§ 155.

Företogos till behandling de under § 71 i protokollet för den 15 sistlidne april antecknade ärendena, innefattande följande av nedannämnda herrar ledamöter väckta motioner, nämligen:

av herrar Severin, Stolpe, Löfberg och Almqvist om uppdragande åt beredningsutskottet att i samråd med stadens revisorer genom en på området erfaren yrkesrevisor låta verkställa en särskild undersökning rörande stadens räkenskaper och förvaltning;

av herr Erik Svensson om uppdrag åt auktoriserad revisor att verkställa en tioårsrevision inom stadens förvaltning;

av herr Österberg om tillsättande av en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor; samt

av herrar Hardin och Warfält om verkställande av en femårsrevision av under drätselkammaren lydande organs och medelförvaltares räkenskaper.

Beredningsutskottet, som jämlikt uppdrag haft att yttra sig i ärendena, hade, med överlämnande av utskottets protokoll för den 11 i denna månad, § 119, förklarat sig ämna senare inkomma med yttrande rörande de av ovan nämnda motioner, som avsågo en tillbakaverkande revision, samt föreslagit,

att stadsfullmäktige ville besluta tillsätta en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor; samt

att fullmäktige tillika ville uppdraga åt stadsrevisionen att inkomma med närmare förslag i ärendet.

Vid ärendets föredragning uppstod överläggning, varunder yrkades av herr Melcher, att stadsfullmäktige ville bifalla beredningsutskottets förslag med den förändringen, att fullmäktige endast i princip uttalade sig för tillsättandet av en stadsrevisor; samt

herrar Severin och Andreas Johansson bifall till beredningsutskottets förslag oförändrat.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, framställdes propositioner på bifall till ett vart av de gjorda yrkandena, varvid stadsfullmäktige utan vo-

tering biföllo de av herrar Severin och Andreas Johansson framställda yrkandena om bifall till beredningsutskottets förslag oförändrat.

Stadsfullmäktige hade alltså i ärendet beslutat

att tillsätta en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor; samt

att uppdraga åt stadsrevisionen att till stadsfullmäktige inkomma med närmare förslag i ärendet.

§ 156.

Tillkännagav herr ordföranden, att protokollet komme att justeras å drätselkammarens sessionssal lördagen den 19 i denna månad klockan 14.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Justerat den 19 juni 1937.

TH. PETTERSSON.

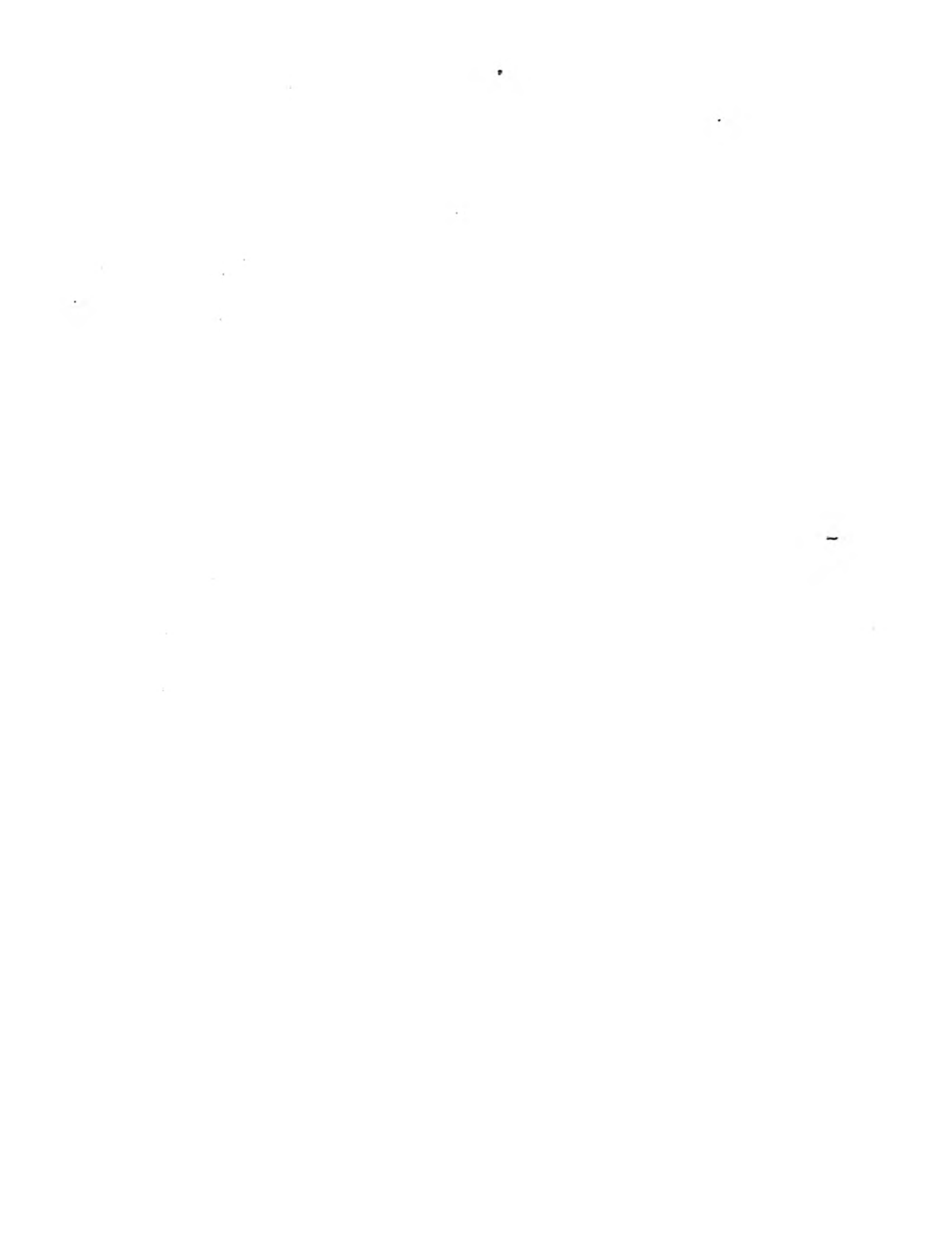
HUGO SEVERIN. REINH. OHLSON.

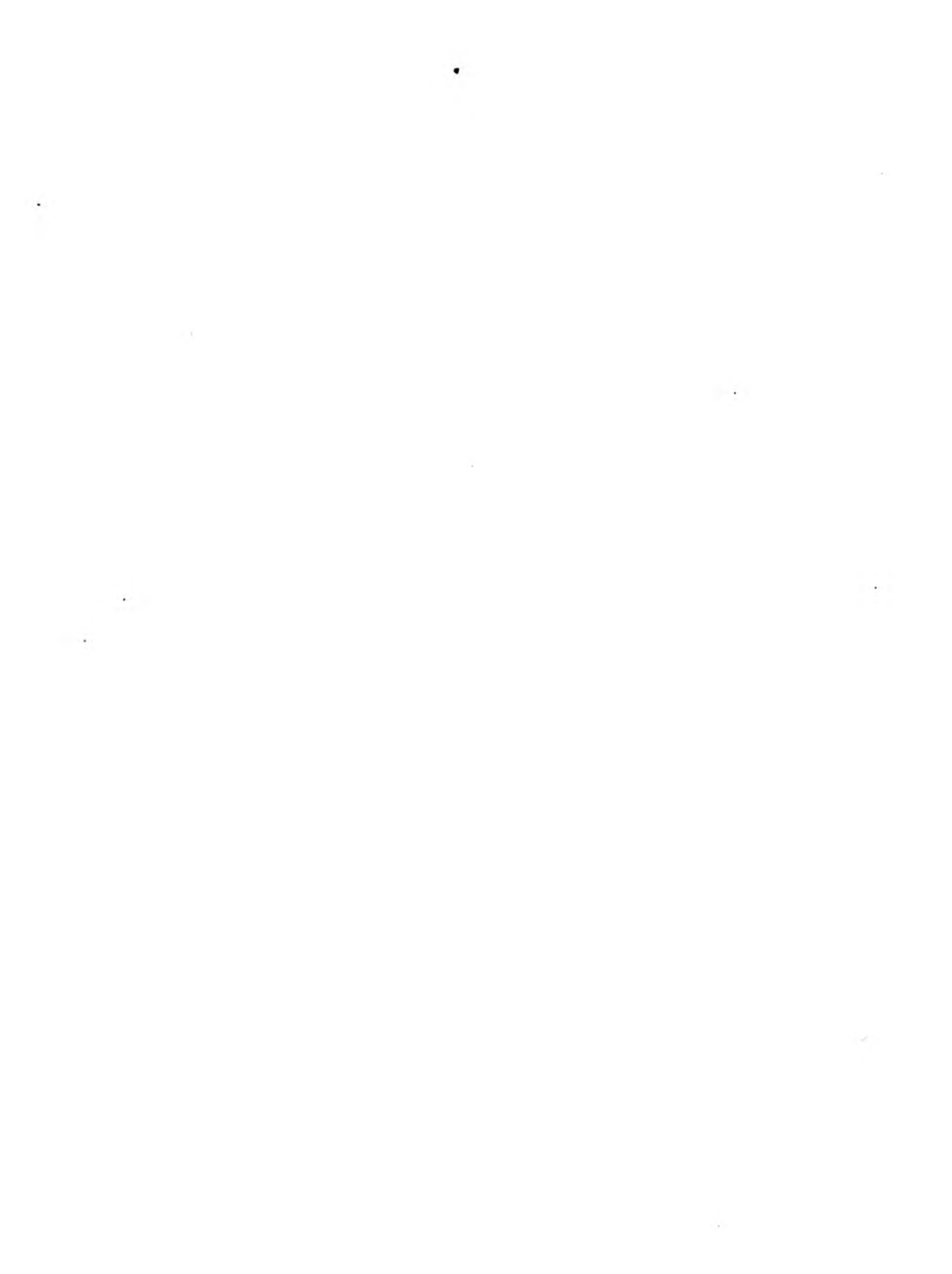
Att detta protokoll denna dag blivit offentligen uppläst, betygar

Karlstad den 19 juni 1937.

Ex officio:

NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 16 September

N:o 7.

Föredragningslista:

- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens anmälan om av disponenten Simon Wennberg till staden donerat konstverk;
- 4:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Löjtnanten inom stadsdelen Klara;
- 5:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Trätälja inom stadsdelen Tingvalla;
- 6:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Monitorn inom stadsdelen Tingvalla;
- 7:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lantmätaren inom stadsdelen Tingvalla;
- 8:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Höken inom stadsdelen Tingvalla;
- 9:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Björnen inom stadsdelen Tingvalla;
- 10:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enigheten inom stadsdelen Tingvalla;
- 11:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Druvan inom kvarteret Tingvalla;
- 12:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Duvan inom stadsdelen Tingvalla;
- 13:o) D:o d:o över Karlstads Fackliga Centralorganisations musikkårs av herrar Eliaeson och Hardin såsom motion upptagna framställning om anslag till musik-

- kårens verksamhet under år 1938;
- 14:o) D:o d:o över chefens för Värmlands Regemente framställning om anslag till friluftskonserter under år 1938;
- 15:o) D:o d:o över Frälsningsarméns Musikkårs i Karlstad av herrar Eliaeson och Wästlund såsom motion upptagna framställning om anslag till kårens verksamhet;
- 16:o) D:o d:o över Frälsningsarméns av herr Wästlund som motion upptagna framställning om anslag till Karlstads Slumstations barnkoloni;
- 17:o) D:o d:o över Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1938;
- 18:o) D:o d:o över Karlstads stifts- och läroverksbiblioteks framställning om anslag till bibliotekets verksamhet under år 1938;
- 19:o) D:o d:o över lärarkollegiets vid folkskoleseminariet framställning om anslag till skolresor för barn vid övningsskolan;
- 20:o) D:o d:o över Karlstads Husmoderförenings framställning om anslag till barnträdgårdsverksamheten under år 1938;
- 21:o) D:o d:o över Hembygds Gilllets av herrar Severin, Edén och Geijer såsom motion upptagna framställning om anslag för år 1938;
- 22:o) D:o d:o över Karlstads Teater Aktiebolags av herrar Håkanson och Pettersson såsom motion upptagna framställning angående anslag till bolagets verksamhet under år 1938;
- 23:o) D:o d:o över Karlstads Orkesterförenings framställning om anslag för verksamhetsåret 1937—1938;
- 24:o) D:o d:o över lokalkommitténs för Karlstads Barnavårdscentral framställning om anslag för verksamheten under år 1938;
- 25:o) D:o d:o över Karlstads Skollovskoloniförenings framställning om anslag för år 1938;
- 26:o) D:o d:o över Värmlands läns Turisttrafikförenings framställning om anslag för år 1938;
- 27:o) D:o d:o över Värmlands Fornminnes- och Museiförenings framställning om anslag för år 1938;
- 28:o) D:o d:o över Mariebergsskogs-nämndens framställning om anslag för anordnande av underhållningsprogram i samt skötsel av Mariebergsskogen med mera under år 1938;

- 29:o) D:o d:o över Karlstads Gymnastikförenings framställning om anslag för verksamheten under år 1938;
- 30:o) D:o d:o över Karlstads Gymnastikförenings framställning om anslag för anordnande av ett dagläger för skolbarn från Karlstad;
- 31:o) D:o d:o över styrelsens för Föreningen Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1938;
- 32:o) D:o d:o över Arbetarnas Bildningsförbunds av herrar Eliaeson, Andreas Johansson och fru Johansson såsom motion upptagna ansökan om stadens bistånd vid lösande av föreningens lokalfråga;
- 33:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning om anslag för ny plåtbeläggning å Herrhagsskolans yttertak;
- 34:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om anslag för till- och påbyggnad av gymnastikflygeln med mera vid läroverket;
- 35:o) D:o d:o över badhusstyrelsens framställning om anslag för ombyggnad av varmbadhuset samt i anledning därav inkomna motioner;
- 36:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning i fråga om arvode för biträde vid ordnande av lagfarter och inteckningsdöningar;
- 37:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens framställning om anslag till inköp av en lastautomobil för elektricitetsverkets räkning;
- 38:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna;
- 39:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående försäljning av stadsägorna N:ris 1182 och 1643;
- 40:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående försäljning av tomten N:o 8 i kvarteret Duvan;
- 41:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för underhåll av under kammarens vård stående fastigheter för år 1936;
- 42:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om godkännande av avtal med Johan Jönssons sterhusdelägare om avstående till staden av två områden av stadsägna N:o 876 vid Älvkullen;

- 43:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till reparationer å högre allmänna läroverket;
- 44:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag till avlöning åt vikarie för stadsfiskalen;

- 45:o) D:o d:o över magistratens förslag till kommunalombud vid mantalsskrivningen år 1938;
- 46:o) Beredningsutskottets förslag till val av nämnd för allmän fastighetstaxering år 1938.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 september 1937.

§ 157.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herr Axel Svensson, vilken emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 158.

Allt jämte herr ordföranden måndagen den 20 september 1937 klockan 4 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos fru Johansson och herr Lindkvist.

§ 159.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till namnberedningen och beredningsutskottet:*

En från ett antal fastighetsägare å Norrstrand inkommen, av herr Axel Karlsson såsom motion upptagen framställning att gatunamnet Vrångagatan måtte utbytas mot annat lämpligare namn; och beslöt stadsfullmäktige i detta sammanhang anhålla, att namnberedningen ville vid avgivande av förslag till namn å gator och dylikt angiva motiv för sina förslag.

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

En från Centraförbundet för nykterhetsundervisning inkommen, av herr Lindh såsom motion upptagen framställning, att fullmäktige måtte bevilja ett anslag av 240 kronor till nykterhetskurs här i staden den 9 och 10 oktober 1937.

Motion av fru Johansson och herr Andersson om anslag av 1,250 kronor under år 1938 till Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning här i staden.

C. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

En från magistraten inkommen den 15 september 1937 dagtecknad framställning i fråga om löner till andra och tredje biträdena å kronokassörskontoret under den tid andra biträdet erhållit tjänstledighet.

§ 160.

Sedan direktören Carl Vilhelm Nyström, som valts att tjänstgöra som ledamot i belysningsstyrelsen, numera avlidit, uppdrogo stadsfullmäktige till valberedningen att inkomma med förslag till ny ledamot i styrelsen.

§ 161.

Föredrogs länstyrelsens utslag den 25 juni 1937 av innehåll att av stadsfullmäktige den 20 maj 1937 antaget förslag om jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga, avseende Åttkantsgatans sträckning, icke kunnat av länsstyrelsen fastställas; och skulle utslaget överlämnas till byggnadsnämnden för kännedom och iakttagande.

§ 162.

Föredrogs länsstyrelsens resolution den 1 juni 1937, innefattande fastställelse av matvarustadga i Karlstad; och skulle resolutionen överlämnas till hälsovårdsnämnden för kännedom och iakttagande.

§ 163.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 12 augusti 1937 om fastställande av ordningsstadga för staden.

§ 164.

Föredrogs och lades till handlingarna en från ingenjören Ivar Tjerneld inkommen skrivelse i fråga om anordnande av friluftskonserter och simundervisning vid Alsters strandbad.

§ 165.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige enhälligt och med uttalande av stadens tacksamhet till donator mottaga ett av disponenten Simon Wennberg till staden donerat konstverk att uppställas i den nya parkanläggningen vid Mariebergsviken.

Se ser. A, N:o 8, sid. 1.

§ 166.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 18 juni

1937, § 309, angivet förslag till ändring av stadsplanebestämmelser för kvarteret Löjtnanten inom stadsdelen Klara; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 8, sid. 2.

§ 167.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 18 juni 1937, § 316, avgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Trätälja inom stadsdelen Tingvalla; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 8, sid. 5.

§ 168.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 18 juni 1937, § 320, avgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Monitorn inom stadsdelen Tingvalla; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 8, sid. 8.

§ 169.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 18 juni 1937, § 317, avgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lantmätaren inom stadsdelen Tingvalla; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 8, sid. 12.

§ 170.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 18 juni 1937, § 310, avgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Höken inom stadsdelen Tingvalla; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 8, sid. 16.

§ 171.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 18 juni 1937, § 313, avgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Björnen inom stadsdelen Tingvalla; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 8, sid. 20.

§ 172.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 18 juni 1937, § 319, avgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enighet inom stadsdelen Tingvalla; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 8, sid. 23.

§ 173.

Företogo stadsfullmäktige till behandling ett av byggnadsnämnden avgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Druvan inom stadsdelen Tingvalla, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infördrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 27.

Under överläggningen yrkade herr Pettersson bifall till drätselkammarens förslag, under det herr Severin yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige biföllo utan votering beredningsutskottets förslag och hade sålunda beslutat återremittera ärendet till byggnadsnämnden med uppdrag att inkomma med nytt förslag.

§ 174.

På därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av byggnadsnämnden jämlikt dess protokoll den 18 juni 1937, § 314, avgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Duvan inom stadsdelen Tingvalla; och skulle å detta beslut sökas vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 8, sid. 31.

§ 175.

Med bifall till därom gjord framställning, som av herrar Eliaeson och Hardin upptagits som motion, och över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1938 bevilja Karlstads Fackliga Centralorganisations musikkår ett anslag av 500 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8 sid. 34.

§ 176.

På därom av chefen för Värmlands Regemente gjord framställning, var- över drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att till regementschefens förfogande ställa ett anslag av 500 kronor för anordnande av friluftskonserter inom staden under år 1938 under villkor, att frågan om tid och plats för konserterna skall avgöras i samråd med stadsfullmäktiges ordförande efter magistratens hörande i vederbörlig ordning, och skulle ifrågavarande anslagsbelopp utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 36.

§ 177.

Företogo stadsfullmäktige till behandling Frälsningsarméns Musikkårs av herrar Eliaeson och Wästlund såsom motion upptagna framställning om anslag till kårens verksamhet under år 1938.

Se ser. A, N:o 8, sid. 37.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infor- drade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 38.

Överläggning uppkom, varunder herr Erik Svensson yrkade avslag å beredningsutskottets förslag under det herr Eliaeson yrkade bifall till detsamma.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja Frälsningsarméns Musikkår anslag av 300 kronor för år 1938 med bestäm- melse, att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

§ 178.

Med bifall till därom gjord framställning, som av herr Wästlund upp- tagits som motion och över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet

avgivit tillstyrkande utlåtanden beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1938 bevilja slummens barnkoloni ett anslag av 500 kronor att i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 39.

§ 179.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts beslöto stadsfullmäktige utan votering för år 1938 bevilja Karlstads Simsällskap ett anslag av 700 kronor såsom bidrag till kostnader för anställande av simlärare, under villkor, att sällskapet under samma års säsong lämnade stadens skolungdom tillfälle till kostnadsfri simundervisning varje dag mellan klockan 10 före middagen och 1 efter middagen; och skulle sålunda beviljat anslagsbelopp utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 41.

§ 180.

Med bifall till därom gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för år 1938 bevilja Karlstads stifts- och läverksbibliotek anslag med dels 1,000 kronor för expeditonskostnader dels ock 1,000 kronor till inbindning med bestämmelse tillika, att ifrågavarande båda anslag skola utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 43.

§ 181.

I enlighet med framställning från lärarkollegiet vid folkskoleseminariet och på tillstyrkan av drätselkammaren och beredningsutskottet, beviljade stadsfullmäktige utan votering ett anslag av 100 kronor för år 1938 till skolresor för barn vid seminariets övningsskola; och bestämdes att detta anslagsbelopp skulle, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 45.

§ 182.

På av Karlstads Husmodersförening gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden beslöto stadsfullmäktige utan votering att för föreningens barnträdgårdsverk-

samhet under år 1938 bevilja anslag av 500 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 48.

§ 183.

På därom gjord framställning, som av herrar Severin, Edén och Geijer upptagits såsom motion samt i avgivna utlåtanden tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beviljade stadsfullmäktige utan votering Hembygds-gillet för år 1938 ett anslag av 300 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 49.

§ 184.

Med bifall till därom gjord framställning, som av herrar Håkansson och Pettersson upptagits såsom motion och blivit tillstyrkt av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja Karlstads Teateraktiebolag anslag av 1,000 kronor för år 1938 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 53.

§ 185.

Med bifall till därom gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja Karlstads Orkesterförening anslag med ett belopp av 2,500 kronor för verksamhetsåret 1937—1938 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 58.

§ 186.

Med bifall till därom gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beviljade stadsfullmäktige utan votering lokalkommittén för Karlstads Barnavårdscentral för dess verksamhet under år 1938 ett anslag av 2,500 kronor att, i den mån medel ej därtill funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 62.

§ 187.

På därom av Karlstads Skollovskoloniförening gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att bevilja föreningen ett anslag av 3,000 kronor för dess verksamhet under år 1938 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslag skall, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 67.

§ 188.

Företogo stadsfullmäktige till behandling en av Värmlands läns Turisttrafikförening gjord framställning om anslag till föreningens verksamhet under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid kammaren tillstyrkt ett anslag av 300 kronor men beredningsutskottet tillstyrkt ett anslag av 500 kronor.

Se ser. A, N:o 8, sid. 73.

Sedan herr Pettersson yrkat bifall till drätselkammarens förslag och herr Geijer till beredningsutskottets förslag, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja Värmlands läns Turisttrafikförening för år 1938 ett anslag av 500 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

§ 189.

På därom gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beviljade stadsfullmäktige utan votering Värmlands Fornminnes- och Museiförening ett anslag för år 1938 av 3,000 kronor, att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 75.

§ 190.

På därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering Mariebergsskogs-nämndens anslag med dels 500 kronor till underhållningsprogram dels ock 1,250 kronor till parkens städning och utfodring av fåglarna därstädes med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslag skola utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 85.

§ 191.

På därom gjord framställning över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja Karlstads Gymnastikförening för dess verksamhet under år 1938 ett anslag av 1,200 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 94.

§ 192.

På därom gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja Karlstads Gymnastikförening anslag med dels 1,500 kronor för anordnande under år 1938 av ett barnläger för skolbarn från Karlstad dels ock 500 kronor till täckande av under år 1937 uppkommet underskott för ifrågavarande barnläger med bestämmelse tillika att ifrågavarande anslag skola utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 96.

§ 193.

Företogo stadsfullmäktige till behandling styrelsens för Föreningen Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 99.

Överläggning uppkom, varunder herr Österberg, under anförande av att försäljning av barnkrubbans fastighet ännu icke kommit till stånd, varför frågan om anslagsbeloppets storlek kommit i ett nytt läge, yrkade att ärendet för ytterligare utredning måtte återremitteras till drätselkammaren och beredningsutskottet, uti vilket yrkande fru Löfgren instämde.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att för ytterligare utredning återremittera ärendet till drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 194.

Företogo stadsfullmäktige till behandling Arbetarnas Bildningsförbunds av herrar Eliaeson, Andreas Johansson och fru Johansson såsom motion upptagna ansökan om stadens bistånd vid lösande av förbundets lokalfråga, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 107.

Överläggning uppkom, varunder

herr Österberg, under anförande av, att förbundet borde lämnas bistånd vid lösande av sin lokalfråga men att det syntes principiellt oriktigt att för ändamålet bevilja lån ur stadens donationer och fonder, yrkade att fullmäktige måtte bevilja förbundets lokalavdelning här i staden anslag med 1,000 kronor för vart och ett av åren 1937—1941 med bestämmelse att anslagsbeloppen skulle anskaffas genom uttaxering, uti vilket yrkande herr Almqvist instämde,

herrar Thorngren, Lindh och Dalgren yrkade, att ärendet måtte för ytterligare utredning återremitteras till drätselkammaren och beredningsutskottet.

fru Johansson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

herr Eliaeson yrkade likaledes bifall till beredningsutskottets förslag samt att vid bifall härtill stadsfullmäktige måtte underställa beslutet länsstyrelsens prövning.

herr Eriksson yrkade att stadsfullmäktige måtte besluta att inköpa den bostadslägenhet i fastighen Mariedal N:o 8, som nu avsåges såsom lokal för förbundets verksamhet samt ställa den till förbundets förfogande.

Stadsfullmäktige beslöto till en början vid anställd votering med 20 röster mot 13, vilka voro för bifall till yrkandet om ärendets återremiss, att omedelbart företaga detsamma till avgörande.

Sedan herr ordföranden vid framställd proposition å övriga olika yrkanden förklarat sig anse herr Eliaesons förslag vara med övervägande ja bifallet, beslöto stadsfullmäktige med 27 röster mot 5, vilka voro för bifall till herr Erikssons yrkande, att till kontraposition antaga herr Österbergs yrkande.

Slutligen beslöto fullmäktige med 19 röster mot 14 att bifalla herr Eliaesons yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat

att bemyndiga drätselkammaren att för nu avsett ändamål bevilja Arbearnas Bildningsförbund i Karlstad ett lån ur stadens donationer och fonder av 5,000 kronor att med lika belopp återbetalas under tio år från lånets utlämnande samt mot en räntesats av 3,5 procent å oguldet belopp med rätt emellertid för kammaren att avpassa räntesatsen efter framdeles rådande ränteläge samt

att underställa beslutet Konungens Befallningshavandes i länet prövning och fastställelse.

§ 195.

Med bifall till därom av folkskolestyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för ny plåtbeläggning av Herrhagsskolans yttertak bevilja anslag av 20,000 kronor att, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 111.

§ 196.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för till- och påbyggnad av gymnastiksalen vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor i huvudsaklig överensstämmelse med uppgjort förslag och för anskaffande av inrednings- och undervisningsmaterial anvisa anslag av tillhopa 116,000 kronor.

att av nämnda anslagsbelopp 110,000 kronor skall anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas och återstoden 6,000 kronor, genom uttaxering, i den mån medel därtill ej funnos tillgängliga, att bemyndiga drätselkammaren att låta utföra arbetet; samt att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka Kungl. Maj:ts fastställelse.
Se ser. A, N:o 8, sid. 112.

§ 197.

Företogo stadsfullmäktige till behandling badhusstyrelsens framställning om anslag för ombyggnad av varmbadhuset samt i anledning därav inkomna motioner, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 8, sid. 121.

Överläggning uppkom, varunder

herr Hult, med instämmande av herr Andersson, yrkade att frågan måtte bordläggas i avvaktan på dels fullständig utredning angående anskaffande av erforderliga medel till byggnadsföretagets utförande dels framläggande av stadsplan för det område, å vilket badhuset vore beläget, och yrkade herr Hult därest bordläggningsyrkandet icke bleve bifallet, avslag å föreslagna anslaget av 41,830 kronor 78 öre till badhusets ombyggnad,

herrar O. W. Karlsson, Severin och Österberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag,

herr Eliaeson yrkade likaledes bifall till beredningsutskottets förslag med tillägg, att fullmäktige måtte besluta, att badhusstyrelsen och drätselkammaren, innan frågan om badhusets modernisering och ombyggnad slutgiltigt avgöres och byggnadsarbetet igångsättes, skola till stadsfullmäktige inkomma med förslag till anskaffande av de ytterligare medel, som utöver redan beviljade, kunna erfordras för ifrågavarande ändamål samt att hos byggnadsnämnden hemställa om upprättande av förslag till stadsplan för det mellan pråmkanalen, Klarälven, Norra Strandgatan och Östra Torggatan belägna område, upptagande tomter för badhus med simhall ävensom för byggnad för hör- och samlingsalar,

herr Hult, med hänsyn till herr Eliaesons nu framställda yrkande, återtog sitt yrkande om bordläggning,

herrar Stolpe och Almqvist yrkade, att drätselkammaren och beredningsutskottets förslag, i vad beträffade anslag av uti ärendet ifrågakomna kursvinst å 75,000 kronor måtte återremitteras till kammaren och utskottet för utredning, huruvida fullmäktige ägde att på föreslaget sätt disponera över nämnda medel.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto fullmäktige utan votering, att därest medel kunna anskaffas, låta utföra ombyggnad av varmbadhuset i huvudsaklig överensstämmelse med det av badhusstyrelsen framlagda förslaget samt kostnadsfritt upplåta för ändamålet erforderlig plats;

att den genom stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1919, § 126, bildade fonden för förskönande av antingen västra Klarälvstranden eller stora torget eller ock för anläggande av ett kallbadhus för staden, vilken fond den 1 januari innevarande år uppgick till 41,830 kronor 78 öre, finge tagas i anspråk för ombyggnad av varmbadhuset;

att upphäva sitt beslut av den 16 maj 1929, § 100, angående förvaltandet av Carlos Malméns fond;

att sagda fond, vilken den 1 januari innevarande år uppgick till 58,780 kronor 78 öre, finge tagas i anspråk för ombyggnad av varmbadhuset;

att uppdraga dels åt badhusstyrelsen, att hos Kungl Maj:t göra framställning om bidrag av lotterimedel för ifrågavarande ändamål, dels ock åt drätselkammaren att undersöka, huruvida ytterligare fondmedel skulle kunna tagas i anspråk för täckande av det belopp, som kunde komma att fattas för genomförande av de planerade ombyggnadsarbetena;

att badhusstyrelsen och drätselkammaren, innan frågan om hadhusets modernisering igångsättes, skola till stadsfullmäktige inkomma med förslag till anskaffande av de ytterligare medel, som, utöver redan beviljade, kunna erfordras för ifrågavarande ändamål; samt

att hos byggnadsnämnden hemställa om upprättande av förslag till stadsplan för det mellan pråmkanalen, Klarälven, Norra Strandgatan och Östra Torggatan belägna område upptagande tomter för badhus med simhall ävensom byggnad för hör- och samlings-salar.

Fullmäktige beslöto vidare vid anställd votering med 20 röster mot 15, vilka voro för bifall till beredningsutskottets förslag därutinnan, att återremittera frågan om anslag å 75,000 kronor av uppkommen kursvinst till ombyggnadsarbetets utförande med uppdrag till drätselkammaren och beredningsutskottet att verkställa utredning, huruvida fullmäktige ägde att på föreslaget sätt disponera över meromnämnda belopp.

§ 198.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja anslag av 1,200 kronor till arvode åt juris kandidaten Nils B. Eckerbom för biträde vid ordnande av lagfarter och inteckningsdödningar beträffande av staden förvärvade markområden.

Se ser A, N:o 8, sid. 129.

§ 199.

Belysningsstyrelsen hade inkommit med hemställan om anslag av 5,000 kronor till inköp av elektrobil för elektricitetsverkets räkning.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade yttranden, därvid kammaren föreslagit fullmäktige att icke för närvarande bifalla belysningsstyrelsens ifrågavarande hemställan, under det utskottet tillstyrkt densamma.

Se ser. A, N:o 8, sid. 131.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att för ifrågavarande ändamål bevilja belysningsstyrelsen ett anslag av 5,000 kronor att, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

§ 200.

På därom av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts,

beslöto stadsfullmäktige utan votering att åtaga sig erforderliga kostnader för lärares avlöning samt för lokaler och material under tiden 1 juli 1937 —30 juni 1938; och skulle härför erforderligt belopp, i den mån medel därtill ej funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 135.

§ 201.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna försäljning till banmästaren C. V. Hiller av stadsägorna 1182 A och N:o 1643 mot en köpeskillning av 1188 kronor 29 öre samt att uppdraga åt kammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till ifrågavarande försäljning, vilken avsåge donationsjord.

Se ser. A, N:o 8, sid. 137.

§ 202.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att med godkännande av den 6 augusti 1937 därom upprättat köpekontrakt till konsuln Otto Ziegler mot en köpeskillning av 225,000 kronor försälja tomten N:o 8 i kvarteret Duvan inom stadsdelen Tingvalla.

Se ser. A, N:o 8, sid. 139.

§ 203.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för underhåll av stadens byggnader under år 1936 bevilja tilläggsanslag av 24,282 kronor 64 öre att, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 141.

§ 204.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna mellan staden och Johan Jönssons sterbhusdelägare den 12 juli 1937 upprättat avtal angående avstående till staden av två områden av stadsägan N:o 876 vid Älvkullen.

Se ser. A, N:o 8, sid. 145.

§ 205.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till reparationer vid högre allmänna läroverket anvisa ett anslag av 2,796 kronor att, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 147.

§ 206.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till läckande av kostnader för avlöning åt vikarie för stadsfiskalen under tiden från och med den 1 juli till och med den 31 december 1937 anvisa ett anslag av 2,400 kronor att, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 8, sid. 148.

§ 207.

Företogo stadsfullmäktige till behandling beredningsutskottets förslag till val av kommunalombud vid mantalsskrivningen år 1938 samt beslöto med godkännande av inkommen avsägelse, att till ombud för 1938 utse rådhusvaktmästaren Gunnar Malm, poliskonstapeln Henrik Janzén, poliskonstapeln Oskar Nilsson, f. poliskonstapeln Rickard Söderlund, kontoristen Erik Persson, kontoristen Axel Wirén, snickaren Adolf Karlsson och försäljaren Gunnar Strid.

Se ser. A, N:o 8, sid. 149.

§ 208.

Företogo stadsfullmäktige till behandling beredningsutskottets förslag till val av nämnd för allmän fastighetstaxering år 1938 samt beslöto med godkännande av från speditören J. A. Håkansson, plåtslagaren O. W. Karlsson och skolvaktmästaren Andreas Johansson inkomna avsägelser, att till ledamöter utse byggmästaren Olof Wästlund med fabrikören Reinh. Ternqvist som suppleant, handlanden Fritz Johansson med byggnadssnickaren Simon Warfält som suppleant samt byggnadssnickaren P. A. Nilsson med maskinisten Nils O. Hult som suppleant.

Se ser. A, N:o 8, sid. 151.

§ 209.

Det skulle till protokollet antecknas, att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 20 september 1937.

J. A. HÅKANSSON.

KARIN JOHANSSON. P. LINDKVIST.

Offentligen uppläst måndagen den 20 september 1937; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 21 Oktober

N:o 8.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över byggnadsnämndens förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand;
- 4:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning om tillsättande av ytterligare en hälsovårdsinspektör;
- 5:o) D:o d:o över hamnstyrelsens framställning om anslag för anordnande av vissa lokaler och utökning av kranspåren vid yttre hamnen;
- 6:o) D:o d:o över lönenämndens förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till ersättning för arbete med stadens arkivhandlingar med mera;
- 8:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning om arvode till skolans rektor för år 1938;
- 9:o) D:o d:o över magistratens framställning i fråga om löneförmåner för biträdena å kronokassörskontoret;
- 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1938;
- 11:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens förslag till utökning och förbättring av gatubelysningen inom staden;

- 12:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för gasverket under år 1938;
- 13:o) D:o d:o över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter för elektricitetsverket under år 1938;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1938;
- 15:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator med mera under år 1938;
- 16:o) D:o d:o över herr Ohlssons motion angående iordningställande av Hantverkaregatan;
- 17:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för underhåll av Knapptadsvägen;
- 18:o) D:o d:o över arbetslöshetskommitténs framställning att av för innevarande år beviljat men icke använt anslag till dagunderstöd och hyreshjälp få använda ett belopp av 10,000 kronor för anordnande under innevarande höst av arbeten för de arbetslösa;
- 19:o) D:o d:o över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1938;
- 20:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för anordnande av bekvämlighetsinrättning i Järnvägsparken;
- 21:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av utskylder påförda avlidne försäljningschefen Fritz Gustaf Ekenberg;
- 22:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående understöd till kommunalarbetaren Wilhelm Andersson;
- 23:o) D:o d:o över Arbetarnas Bildningsförbunds av fru Johansson och herr Andersson såsom motion upptagna framställning om anslag för verksamheten under år 1938;
- 24:o) D:o d:o över Centralförbundets för nykterhetsundervisning framställning om anslag för anordnande av instruktionskurs i Karlstad under oktober månad 1937;
- 25:o) D:o d:o över stadsrevisionens förslag i fråga om anställning och löneförmåner för blivande stadsrevisor;

- 26:o) D:o d:o överdrätselkammarens framställning om anslag för tilläggsarvode åt t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde;
- 27:o) D:o d:o över länsstyrelsens skrivelse med tillhörande handlingar angående överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i staden å t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde;
- 28:o) D:o d:o över länsstyrelsens skrivelse med åtföljande handlingar angående vidtagande av anstalter för poliskårens uppbringande till fulltalig styrka;
- 29:o) D:o d:o över Konungens Befallningshavande i länet framställning angående tillsättande av en luftskyddsnämnd här i staden;
- 30:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning att stadsfullmäktige i och för omarbetning av förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius måtte hos Kungl. Maj:t återkalla sin underdåniga begäran om fastställelse av förslaget;
- 31:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning om återremiss av antagna stadsplanebestämmelser för kvarteren Trätälja, Monitorn, Lantmätaren, Höken, Björnen, Enigheten och Duvan i och för omarbetning;
- 32:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning att stadsfullmäktige måtte genom ett principuttalande giva byggnadsnämnden del av sina önskemål i fråga om femvåningsbebyggelse inom stadsdelen Tingvalla;
- 33:o) Beredningsutskottets förslag till fyllnadsval av mantalskrivningsombud för år 1938.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 21 oktober 1937.

§ 210.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Severin, O. W. Karlsson, Wästlund, Arvid Johansson, Thorngren, Axel Svensson, Melcher och Ander, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 211.

Att jämte herr ordföranden måndagen den 25 oktober 1937 klockan 3 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Andreas Johansson och Geijer.

§ 212.

Föredrogs från fabrikören Axel Svensson inkommen avsägelse att vara ledamot av bland annat stadsfullmäktige, och beslöto stadsfullmäktige med godkännande av avsägelsen hos magistraten anmäla vad sålunda förekommit för företagande av sammanräkning för utseende av ledamot i den avgångnes ställe.

§ 213.

Föredrogs från fabrikören Axel Svensson inkomna avsägelser att vara ledamot av drätselkammaren, styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning och taxeringsnämnden samt suppleant i polisnämnden; och beslöto fullmäktige med godkännande av avsägelserna remittera ärendet till valberedningen för förslag.

§ 214.

I sammanhang med föredragning av de under nästföregående paragraferna antecknade avsägelserna från fabrikören Axel Svensson att vara ledamot av stadsfullmäktige, drätselkammaren, styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning, taxeringsnämnden samt suppleant i polisnämnden uttalade herr ordföranden och skulle till protokollet antecknas stadsfull-

mäktiges och samhällets tacksamhet till fabrikören Svensson, som redan 1910 invalts i stadsfullmäktige, för det initiativrika och samhällsgagnande arbete han städse till stadens båtnad utfört.

§ 215.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till beredningsutskottet:*

En från magistraten överlämnad av Karl Oskar Persson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i staden bedriva handel med skrot och lump samt därmed jämförliga varor.

Herr Axel Karlssons, fru Johanssons och herr Anderssons motion att stadsfullmäktige måtte besluta om en snar och grundlig undersökning om möjligheten för ett rationellt ordnande och utbyggande av den verksamhet, som bedrivs av barnkrubban och barnträdgården med mera samt att överlåta undersökningen åt en kommitté.

B. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Barnavårdsnämndens framställning angående förhöjt arvode till nämndens ordförande.

§ 216.

Föredrogs och lades till handlingarna nykterhetsnämndens verksamhetsberättelse för år 1938.

§ 217.

På framställning av byggnadsnämnden, vilken framställning av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av nämnden upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand, och skulle å det sålunda antagna förslaget sökas Kungl. Maj:ts fastställelse.

Se ser. A, N:o 9, sid. 1.

§ 218.

Med bifall till därom av hälsovårdsnämnden gjord framställning, över vilken lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bemyndiga

hälsovårdsnämnden att från och med den 1 januari 1938 tillsätta ytterligare en hälsovårdsinspektör med samma löneförmåner, som blivit bestämda för de nu anställda inspektörerna.

Se ser. A, N:o 9, sid. 26.

§ 219.

Med bifall till därom gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering,

att för anordnande av vissa lokaler och utökning av kranspåren vid yttre hamnen bevilja styrelsen anslag av sammanlagt 25,800 kronor,

att bestämma att förenämnda anslagsbelopp skall anskaffas, 9,800 kronor genom användande av tillgängliga, redan uttaxerade medel och återstoden, 16,000 kronor, genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas; samt att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Se ser. A, N:o 9, sid. 31.

§ 220.

På av lönenämnden gjord framställning, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna av nämnden den 6 oktober 1937 upprättat förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler för år 1937.

Se ser. A, N:o 9, sid. 33.

§ 221.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, över vilken beredningsutskottet avgivit infordrat utlåtande, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till ersättning för arbete med stadens arkivhandlingar med mera bevilja anslag av 1,853 kronor att, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 9, sid. 36.

§ 222.

På därom av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning, som av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet

tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för kalenderåret 1937 fastställa arvudet åt rektor vid nämnda skolor till 1,500 kronor utan dyrtidstillägg.

Se ser. A, N:o 9, sid. 37.

§ 223.

Med bifall till därom av magistraten gjord framställning, som av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige

att bestämma lönerna för biträdena å kronokassörskontoret till, för första biträdet 225 kronor i månaden, för andra biträdet 175 kronor i månaden och för tredje biträdet 150 kronor i månaden men att dyrtidstillägg å dessa löner icke skall utgå, samt

att samtliga ifrågavarande beträden skola åtnjuta årlig semester av fjorton dagar.

Se ser. A, N:o 9, sid. 38.

§ 224.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1938 i enlighet med ett av särskilda kommitterade den 11 oktober 1937 uppgjort förslag ett anslag av 56,200 kronor med bestämmelse, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 9, sid. 41.

§ 225.

Företogo stadsfullmäktige till behandling belysningsstyrelsens förslag till utökning och förbättring av gatubelysningen inom staden under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 9, sid. 43.

Sedan herr ordföranden upplyst, att anläggningskostnaden 17,670 kronor finnes intagen i belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter för elektricitetsverket för år 1938, beslöto stadsfullmäktige godkänna ifrågavarande lyshållningsförslag för år 1938.

§ 226.

Med bifall till därom av belyningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering anslag av 18,500 kronor till kapitalutgifter å skattestat för gasverket under år 1938 att användas för vissa angivna ändamål med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga.

Se ser. A, N:o 9, sid. 47.

§ 227.

Med bifall till därom av belyningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att till kapitalutgifter för elektricitetsverket under år 1938 bevilja anslag av sammanlagt 207,395 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle anskaffas, 155,025 kronor genom upplåning att sedermera fonderas samt återstoden 52,370 kronor genom uttaxering, i den mån medel ej därtill funnos tillgängliga,

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse, samt att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upplåning.

Se ser. A, N:o 9, sid 49.

§ 228.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1938 anslag av sammanlagt 148,400 kronor, att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej funnos tillgängliga.

Se ser. A, N:o 9, sid. 55.

§ 229.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering,

att godkänna av byggnadschefen uppgjort förslag till ny- och ombyggnad av gator med mera under år 1938,

att för utförande av ifrågavarande arbeten bevilja anslag av tillhoppa 64,400 kronor med bestämmelse, att beloppet skall anskaffas, 23,000 kronor ur tomförsäljningsmedel, 9,000 kronor ur donationsjordsfonden och återstoden 32,400 kronor genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga, samt

att göra underdånig ansökan om tillstånd för användande av ovan nämnda 9,000 kronor ur den fond, som bildats genom influtna köpeskillingar för försåld donationsjord.

Se ser. A, N:o 9, sid. 58.

§ 230.

Med bifall till därom av herr Ohlsson väckt motion, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för iordningsställande av Hantverkaregatan bevilja anslag av 10,500 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 9, sid. 61.

§ 231.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för underhåll av Knappstadsvägen anvisa anslag av 6,500 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 9, sid. 63.

§ 232.

Företogo stadsfullmäktige till behandling arbetslöshetskommitténs framställning att av för innevarande år beviljat men icke använt anslag till dagunderstöd och hyreshjälp få använda ett belopp av 10,000 kronor för anordnande under innevarande höst av arbeten för de arbetslösa, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 9, sid. 64.

Herr Andersson yrkade att arbeten för de arbetslösa omedelbart måtte igångsättas och beslöto stadsfullmäktige härefter utan votering bifalla arbetslöshetskommitténs ifrågavarande framställning samt bemyndiga drätselkammaren att omedelbart låta anordna för ändamålet lämpliga arbeten.

§ 233.

I enlighet med av drätselkammaren och beredningsutskottet avgivna utlåtanden beslöto stadsfullmäktige utan votering godkänna ett av nykterhetsnämnden den 23 september 1937, § 517 i protokollet, upprättat förslag till inkomst- och utgiftstat för år 1938 samt bestämma att anslagsbeloppet 2,950 kronor skall anskaffas, 825 kronor 52 öre från räntan å fonderade rusdrycksmedel och återstoden 2,124 kronor 48 öre genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 9, sid. 67.

§ 234.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för anordnande av bekvämlighetsinrättning i Järnvägsparken anvisa anslag av 3,000 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 9, sid. 69.

§ 235.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att efterskänka avlidne försäljningschefen Fritz Gustaf Ekenberg för år 1936 påförda stadsutskylder till ett belopp av 900 kronor 62 öre.

Se ser. A, N:o 9, sid. 70.

§ 236.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja kommunalarbetaren Wilhelm Andersson understöd med 1,020 kronor 60 öre om året jämte dyrtidstillägg därå enligt för hans pensionering gällande grunder med bestämmelse att ifrågavarande understöd skall utgå från och med den 1 oktober 1937 tills pensionsbrev kan för honom utfärdas.

Se ser. A, N:o 9, sid. 71.

§ 237.

Med bifall till därom gjord framställning, som av fru Johansson och herr Andersson upptagits som motion, och över vilken drätselkammaren

och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering bevilja Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning här i staden anslag av 1,250 kronor för verksamheten under år 1938 med bestämmelse att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 9, sid. 73.

§ 238.

Med bifall till därom gjord framställning, vilken av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige att för anordnande av instruktionskurs i Karlstad under oktober månad 1937 bevilja Centralförbundet för nykterhetsundervisning anslag av 240 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 9, sid. 80.

§ 239.

Sedan stadsfullmäktige den 17 juni 1937, under § 155 i då hållet protokoll, beslutat tillsätta en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor samt uppdragit åt stadsrevisionen att inkomma med närmare förslag i ärendet, hade från revisionen inkommit förslag, varöver lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden,

Se ser. A, N:o 9, sid. 84.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering

dels beträffande kompetensvillkoren antaga så lydande bestämmelser: »Till stadsrevisor må endast den antagas, som dels avlagt ekonomisk examen vid svensk handelshögskola, i vilken examen ingått ämnena handelsteknik, rättsvetenskap och nationalekonomi med sådana vitsord, som krävas för erhållande av auktorisering såsom revisor, eller styrkt, att han äger jämförlig utbildning, och dels genom praktisk verksamhet förvärvat erfarenhet i räkenskaps- och förvaltningsfrågor,»

dels angående tillsättandet denna bestämmelse: »Då stadsrevisor-tjänsten skall tillsättas, kungör stadsrevisionen densamma ledig med utsättande av viss tid, inom vilken tjänsten må sökas. Stadsrevisorn tillsättes av stadsrevisionen medelst förordnande tillsvidare och med 6 månaders ömsesidig uppsägning,»

dels och bestämma stadsrevisorers lön till 4,800 kronor om året, varav två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar samt tre ålders-tillägg å vardera 480 kronor att utgå efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring jämte dyrtidstillägg enligt för stadens övriga befattningshavare gällande grunder.

§ 240

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning om anslag för tilläggsarvode åt t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande.

Se ser. A, N:o 9 sid 87.

Sedan herr Erik Svensson framhållit att stadsfullmäktige borde besluta om löneförhöjningar av nu ifrågavarande slag och icke allenast bevilja anslag, så beslöt stadsfullmäktige utan votering att till personligt arvodes tillägg till t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde i vad avsåge år 1937 bevilja anslag av 300 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga.

§ 241.

Företogo stadsfullmäktige till behandling Konungens Befallningshavandes i länet skrivelse med tillhörande handlingar angående överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet här i staden å t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde, uti vilket ärende polisnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 9 sid. 90.

Överläggning uppkom, varunder

herr Almqvist framhöll, att en sådan överflyttning av polischefskapet, som nu ifrågasatts vore i hög grad betingad av utvecklingen inom polisväsendet och med hänsyn till olämpligheten av att ledamot av den dömande myndigheten vore chef för polisen, vilket förhållande även beaktats i framkomna omorganisationsförslag och även föranlett ändring i nu avsedd riktning inom ett stort antal städer; då nuvarande polischefen önskade bliva befriad från uppdraget samt t. f. stadsfiskalen Höfde vore väl vitsordad och för uppdraget lämplig och den ifrågasatta anordningen icke medförde någon kostnad för staden, så syntes alla skäl tala för att en överflyttning på angivet sätt skedde och yrkade herr Almqvist att stadsfullmäktige måtte avgiva de

yttrande, att fullmäktige intet hade att erinra mot att chefskapet för befattningshavarne vid polisväsendet måtte tillsvidare och så länge juris kandidaten Hugo Höfde innehade förordnande såsom stadsfiskal överflyttas å Höfde samt att Höfde numera tillerkänts den för uppdraget ifrågasatta arvodesökningen,

herrar Hult, Eliaeson och Dalgren framhölle att, med hänsyn därtill, att en omprövning av hithörande förhållanden komme att ske vid nuvarande borgmästarens avgång från sitt ämbete, några ändringar för närvarande icke borde vidtagas, samt

herr Österberg instämde i vad herr Almqvist anfört och yrkat.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering, med 24 röster mot 4, vilka voro för bifall till herr Almqvists yrkande, att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad polisenämnden i saken anfört.

§ 242.

Företogo stadsfullmäktige till behandling länsstyrelsens skrivelse med åtföljande handlingar angående vidtagande av anstalter för poliskårens i staden uppbringande till fulltalig styrka, uti vilket ärende polischefen, polisenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 9, sid. 95.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att i ärendet såsom yttrande åberopa vad polischefen anfört samt att för ändamål, polisenämnden föreslagit, anvisa anslag av 5,000 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga.

§ 243.

Företogo stadsfullmäktige till behandling Konungens Befallningshavandes i länet skrivelse angående tillsättande av en luftskyddsnämnd här i staden, uti vilket ärende drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, n:r 9, sid. 104.

Fullmäktige beslöto utan votering tillsätta en luftskyddsnämnd för staden samt vid med acklamation företaget val till ledamöter i nämnden för tiden till den 1 januari 1942 utse speditören J. A. Håkansson, fängelsedirektören E. Kastengren, byggmästaren Olof Wästlund, ingenjören Gust. Ryrfelt och

byggnadschefen Erik Björkman samt till suppleanter, att inkallas i här nämnd ordning, snickaren Arvid Johansson, telegrafassistenten Rudolf Nordström, brandchefen A. A. Engström, sparbanksdirektören Gust. Liljeberg och överläraren Karl-Ivar Asplund. Tillika beslöto fullmäktige uppdraga åt spe- ditören J. A. Håkansson att kalla nämnden till dess första sammanträde.

§ 244.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att återkalla sin hos Kungl. Maj:t gjorda framställning om fastställelse av förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Merkurius inom stadsdelen Tingvalla samt att återremittera detsamma till byggnadsnämnden för omarbetning.

Se ser. A, N:o 9, sid. 106.

§ 245.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att med upphävande av sina den 16 september 1937 fattade beslut angående förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Trätälja, Monitorn, Lantmätaren, Höken, Björnen, Enigheten och Duvan, att återremittera förslagen till byggnadsnämnden för omarbetning.

Se ser. A, N:o 9, sid. 107.

§ 246.

I anledning av från byggnadsnämnden inkommen framställning, över vilken beredningsutskottet avgivit utlåtande, beslöto stadsfullmäktige utan votering avgiva det uttalandet att byggnadsnämnden vid förslag till nya stadsplanebestämmelser för stadsdelen Tingvalla måtte intaga medgivande till byg- gande av femvåningshus inom de centrala delarna och särskilt inom sådana kvarter, där redan nu finnes bebyggelse till motsvarande höjd eller — och framför allt — där grundförhållandena äro så ogynnsamma att femvånings- bebyggelse ur ekonomisk synpunkt måste anses påkallad.

Se ser. A, N:o 9, sid. 109.

§ 247.

Sedan magistraten anmält att rådhusvaktmästaren Gunnar Malm, samt poliskonstaplarna Henrik Janzén och Oskar Nilsson voro förhindrade att

fullgöra uppdrag såsom mantalsombud vid 1938 års mantalsskrivning i staden, så beslöto fullmäktige att till ombud i stället för de sålunda förhindrade utse f. polisöverkonstapeln G. A. Möller, f. poliskonstapeln A. Y. Nilsson och kontoristen Stig Ander samt till suppleanter för nu och förut utsedda mantalsskrivningsombud för år 1938 journalisten Gösta Clawe, livförsäkringsinspektören Karl Adolf Eriksson och bokföraren Viktor Nilsson.

Se ser. A, N:o 9, sid. 111.

§ 248.

Det skulle till protokollet antecknas, att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 25 oktober 1937.

J. A. HÅKANSSON.

ANDREAS JOHANSSON. HERMAN GEIJER.

Offentligen uppläst måndagen den 25 oktober 1937; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 18 November

N:o 9.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över magistratens framställning angående pension till stadsfiskalen Albert Nelson;
- 4:o) D:o d:o över Karl Oskar Perssons ansökan om tillstånd att idka handel med skrot och lump samt därmed jämförliga varor;
- 5:o) D:o d:o över styrelsens för Föreningen Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1938;
- 6:o) D:o d:o över herrar Lindhs, Geijers och Håkanssons motion angående anslag till byggande av en friluftsscen i Mariebergsskogen;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag till Hembygds-gillet för utgivande av en minnesskrift;
- 8:o) D:o d:o över barnavårdsnämndens framställning angående arvode till dess ordförande för år 1938;
- 9:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om inköp av lägenheten Villaområdet 1¹ i Råtorp;
- 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om upplåtande av område för uppförande av ålderdomshem å Herrhagen samt utseende av två ledamöter och en suppleant i styrelsen för nämnda hem, som skall kallas »Carl och Anna Lundins minne» eller »Minnet»;
- 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag för fortsatt framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Färjestad och Rud;

- 12:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för täckande av under år 1936 överskridna anslag tillhörande gatu- och parkförvaltningen;
- 13:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning i anledning av inkomna ansökningar från ett antal sjukkassor om bidrag från staden till sjukkassorna;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens anmälan angående försäljning av obligationer;
- 15:o) D:o d:o över magistratens framställning om att ett för stadsfiskalen och polisen gemensamt skrivbiträde måtte anställas från och med den 1 januari 1938;
- 16:o) D:o d:o över länsstyrelsens skrivelse med tillhörande handlingar ifråga om stadsfullmäktiges yttrande rörande överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i Karlstad från borgmästaren till stadsfiskalen;
- 17:o) D:o d:o över stadsrevisionens av magistraten överlämnade berättelse angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1936;
- 18:o) D:o d:o över motioner angående särskild revision av stadens räkenskaper och förvaltning;
- 19:o) Beredningsutskottets förslag till val av ortsombud att avgiva yttrande över ansökningar om bosättningslån.

PROTOKOLL

hålet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 18 november 1937.

§ 249.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar Wästlund och Lindh, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 250.

Att jämte herr ordföranden måndagen den 22 november 1937 klockan 5 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Almqvist och Hardin.

§ 251.

Herr ordföranden erinrade om den stora förlust staden lidit genom doktor Hugo Severins bortgång samt anförde därvid följande:

»Budskapet om doktor Hugo Severins bortgång mottogs i hela vår stad med sorg och beklämning. Icke minst inom stadsfullmäktige, som han tillhört i ett trettiotal år, kännes saknaden stor. Alla komma vi länge att minnas den resliga gestalten med sin klara syn på de frågor, som särskilt intresserade honom. Mången gång kunde han med sina övertygande argument och sin goda framställningskonst få mången förut tveksam över på sin sida i de frågor, som varit föremål för behandling. Detta har sannolikt varit staden till stort gagn. Vi tacka honom för det intresserade arbete han nedlagt inom fullmäktige och i staden i övrigt.»

I sammanhang härmed beslöto fullmäktige hos magistraten anmäla doktor Hugo Severins frånfälle samt hemställa om ny sammanräkning för utseende av ledamot i den avlidnes ställe.

§ 252.

Föredrogs utdrag av magistratens protokoll den 8 november 1937, § 400, utvisande att vid röstsammanräkning samma dag till ledamot av stadsfullmäktige i stället för fabrikören Axel Svensson, vilken av sagt sig uppdraget, utsetts folkskolläraren Ernst Strandman.

I sammanhang härmed hälsade herr ordföranden herr Strandman välkommen i fullmäktige, som han förut under många år tillhört, samt uttalade den förvissningen att samarbetet skulle bliva till gagn för staden.

§ 253.

Föredrogs och lades till hanlingarna Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 14 oktober 1937, innefattande tillstånd för Karlstads Systemaktiebolag att under vissa angivna villkor under tiden från och med den 1 januari till och med den 30 september 1938 inom Karlstads stad idka detaljhandel med rusdrycker.

§ 254.

Föredrogs Kungl. Majt:s resolution den 15 oktober 1937, varigenom lämnats utan bifall anförda besvär över länsstyrelsens utslag den 31 maj 1933 med fastställelse av byggnadsplan för området Strand; och skulle resolutionen överlämnas till byggnadsnämnden för kännedom.

§ 255.

Följande ärenden remitterades för yttrandes avgivande:

A. *Till byggnadsnämnden:*

Magistratens skrivelse den 15 november 1937 med överlämnande av avskrift av Kungl. brev den 8 oktober 1937 angående ändring av stadsplanen för kvarteren Glasberget och Tranan samt Vasalunden inom stadsdelen Herrhagen.

B. *Till beredningsutskottet:*

Ellen Olivia Bönqvists ansökan om tillstånd att till resande få utan den tidsbegränsning som angåves i lagen den 30 maj 1919 få försälja alkoholhaltiga drycker, frukt och choklad.

Herr Geijers motion att stadsfullmäktige måtte tillsätta en kommitté av förslagsvis tre eller fem personer för utredning angående anordningar för trafiksäkerheten inom staden.

C. *Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Rådhuskanslisterna Erik Nyqvists och Sven Anderssons av magistraten med tillstyrkan överlämnade ansökningar om löneförhöjning.

§ 256.

Justitiekanslersämbetet hade i skrivelse den 5 november 1937 meddelat magistraten, att ämbetet den 4 i samma månad beviljat stadsfiskalen Albert Nelson avsked från hans befattning under vissa i skrivelsen angivna förutsättningar beträffande Nelsons och hans efterlevandes pensionering.

Ämbetet hade tillika anhållit, att magistraten ville till stadsfullmäktige göra framställning att i fråga om pensioneringen fatta beslut av det innehåll, som angivits i ovannämnda skrivelse.

Sagda skrivelse hade därefter av magistraten med tillstyrkan överlämnats till fullmäktige, varefter lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet i ärendet avgivit utlåtanden samt hemställt, att fullmäktige måtte besluta om pensionering av Nelson samt hans hustru och son i enlighet med vad i Justitiekanslersämbetets ifrågavarande skrivelse blivit nämnt.

Se ser. A, N:o 10, sid. 1.

Vid nu företagen behandling av denna fråga beslöto stadsfullmäktige utan votering,

att bevilja stadsfiskalen Albert Nelson årlig pension under hans återstående livstid i ett för allt med 5,000 kronor samt efter hans död hans hustru Leonarda Eugenie Nelson, född Ekelund, och hans son Albert Hans Urban årlig pension i ett för allt, hans hustru så länge hon lever ogift och hans son intill fyllda aderton år, om hans hustru ensam lever efter, ettusen-femhundra kronor, om både hans hustru och hans son leva efter, ettusen-femhundra kronor till hustrun och sjuhundrafemtio kronor till sonen och om allenast hans son lever efter, ettusentrehundra kronor,

att för ändamålet erforderliga medel skola anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga, samt

att underställa beslutet Konungens Befallningshavandes i länet prövning och fastställelse.

§ 257.

Med bifall till beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att för sin del förklara sig intet hava att erinra mot att Konungens Befallningshavande i länet beviljade Karl Oskar Persson tillstånd att inom länet idka handel med skrot och lump samt därmed jämförliga varor.

Se ser. A, N:o 10, sid. 4.

§ 258.

Med bifall till därom av Föreningen Karlstads Barnkrubba gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja föreningen ett anslag för år 1938 av 4,900 kronor under villkor att föreningens verksamhet under sagda år komme att bedrivas i minst samma omfattning, som under innevarande år, ävensom bestämma att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke funnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 10, sid. 5.

§ 259.

På därom av Föreningen Mariebergsskogens friluftsscen gjord ansökan, som av herrar Lindh, Geijer och Håkansson upptagits såsom motion samt i avgivna utlåtanden tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för byggande av en friluftsscen i Mariebergsskogen bevilja anslag av 8,000 kronor att utgå av tillgängliga medel från kulturfonden.

Se ser. A, N:o 10, sid. 8.

§ 260.

Med bifall till därom gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för utgivande av en minnesskrift bevilja Hembygdsgillet anslag av sammanlagt 1,000 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 10, sid. 12.

§ 261.

På därom av barnavårdsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1938 bevilja barnavårdsnämndens ordförande arvode med 800 kronor att anskaffas genom uttaxering samt att underställa beslutet härom Konungens Befallningshavandes i länet prövning och fastställelse.

Se ser. A, N:o 10, sid. 14.

§ 262.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att godkänna förvärv för stadens räkning av fastigheten Villaområdet 1¹ i Råtorp,

att för köpeskillings gäldande anvisa anslag av 2,200 kronor ävensom bestämma, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill eljest icke funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att *dels*, i den mån så skulle visa sig erforderligt, vidtaga ändringar i köpekontraktet, *dels ock* i övrigt vidtaga alla i ärendet erforderliga åtgärder.

Se ser. A, N:o 10, sid. 17.

§ 263.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning om upplåtande av område för uppförande av ålderdomshem å Herrhagen samt utseende av två ledamöter och en suppleant i styrelsen för nämnda hem, som skall kallas »Carl och Anna Lundins minne» eller »Minnet», och uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit infordrat utlåtande

Se ser. A, N:o 10, sid. 19.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering

att kostnadsfritt upplåta det i handlingarna avsedda området för uppförande av meromnämnda ålderdomshem, som skall kallas »Carl och Anna Lundins minne» eller »Minnet»,

att till ledamöter i styrelsen för hemmet för tiden till den 1 januari 1942 utse speditören J. A. Håkansson och grosshandlaren Anders Löfberg med hypoteksombudsmannen Harry Almquist som suppleant,

att hemställa att kyrkorådet måtte för sin del verkställa val beträffande ifrågavarande styrelse, samt

att om testamentets innehåll och vad i övrigt i ärendet förekommit underätta domprosten i Karlstad.

§ 264.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, över vilken beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att för fortsatt framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Färjestad och Rud anvisa anslag av 35,000 kronor att anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas,

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse, samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt verkställa ifrågavarande upplåning.

Se ser. A, N:o 10, sid. 21.

§ 265.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, över vilken beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att för täckande av under år 1936 överskridna anslag tillhörande gatu- och parkförvaltningen bevilja tilläggsanslag för år 1936 med tillsammans 92,360 kronor 47 öre,

att detta anslagsbelopp skall anskaffas, 23,568 kronor 86 öre ur donationsjordsfonden och återstoden 68,791 kronor 61 öre genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga, samt

att hos Kungl. Maj:t göra framställning att ovanskrivna belopp, 23,568 kronor 86 öre, må utgå av den fond, som bildats av influtna köpeskillingar för försåld donationsjord.

Se ser. A, N:o 10, sid. 25.

§ 266.

Företogo stadsfullmäktige till behandling drätselkammarens framställning i anledning av inkomna ansökningar från ett antal sjukkassor om bidrag från staden, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit infordrat utlåtande.

Se ser. A, N:o 10, sid. 28.

Överläggning uppkom, varunder

herr Eriksson yrkade, att både de erkända sjukkassorna och yrkessjuk-kassorna måtte erhålla bidrag med 2 kronor per medlem,

herr Sjöstedt yrkade, att framtidsförbundets sjukkassa måtte erhålla bidrag lika med det, som föreslagits till yrkessjuk-kassorna,

herr O. W. Karlsson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag oför-

ändrat med framhållande av, att de erkända sjukfassornas verksamhet både ur medlemmarnas och samhällets synpunkt vore förmånligare än övriga sjukfassors,

herr Erik Svensson yrkade, att samtliga de sjukfassor, som av staden sökt bidrag måtte erhålla sådant med två kronor för varje inom staden mantalsskriven sjukpenningförsäkrad medlem samt att fullmäktige måtte för ändamålet bevilja förslagsanslag av 9,000 kronor att anskaffas genom uttaxering,

herr Löfberg yrkade, att samtliga sökande sjukfassor måtte erhålla bidrag från staden, samt

herr Hardin instämde i herr O. W. Karlssons yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige,

att för år 1938 bevilja bidrag med dels två kronor för inom staden mantalsskriven sjukpenningförsäkrad medlem i de erkända sjukfassorna dels ock en krona för sådan medlem i de före den 1 januari 1934 bildade, icke erkända sjukfassorna, verksamma vid lokala företag inom staden, så kallade yrkessjukfassor, samt

att för ändamålet bevilja förslagsanslag av 7,000 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke funnos tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Det skulle antecknas, att vid i ärendet anställda voteringar beredningsutskottets förslag beträffande yrkessjukfassorna bifallits med 23 röster mot 10, vilka voro för anslag av 2 kronor per medlem samt att framställningen från Framtidsförbundets sjukfassa blivit avslagen med 20 röster mot 13, vilka voro för anslag av 1 krona per medlem, ävensom att beslutet i fråga om de erkända sjukfassorna fattats utan votering.

§ 267.

Föredrogs och skulle i protokollet intagas inkommen anmälan, att drätselkammaren försålt Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obligationer och att därvid uppstått en kursvinst av tillhopa 217,004 kronor 26 öre samt att kammaren sedermera ville till fullmäktige avgiva förslag till ifrågasvarande medels användning.

Se ser. A, N:o 10, sid. 33.

§ 268.

På av magistraten gjord framställning, som av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet blivit tillstyrkt, beslöto stadsfullmäktige utan votering att låta från den 1 januari 1938 tillsvidare anställa ett för stadsfiskalen och polisen gemensamt skrivbiträde mot en avlöning av 150 kronor i månaden, varå dyrtidstillägg emellertid icke skulle utgå.

Se ser. A, N:o 10, sid. 34.

§ 269.

Företogo stadsfullmäktige till behandling länsstyrelsens skrivelse med tillhörande handlingar ifråga om yttrande rörande överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i Karlstad från borgmästaren till stadsfiskalen, uti vilket ärende polisenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 10, sid. 36.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering förklara sig icke hava något att erinra mot den i ärendet nu ifrågasatta överflyttningen av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i Karlstad från borgmästaren till stadsfiskalstjänsten.

§ 270.

Angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1936 hade till stadsfullmäktige inkommit vederbörlig berättelse, i anledning varav beredningsutskottet avgivit infordrat utlåtande,

Se ser. A, N:o 10, sid. 39.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med beredningsutskottets förslag att bevilja samtliga stadens delegationer full ansvarsfrihet för 1936 års räkenskaper och förvaltning.

§ 271.

Företogo stadsfullmäktige till behandling väckta motioner om särskild granskning av stadens räkenskaper och förvaltning, vilka motioner funnos intagna i stadsfullmäktiges handlingar den 17 juni 1937 i serien A. N:o 6, sid. 100 och följande.

Stadsrevisionen och beredningsutskottet hade över motionerna avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 10, sid 41.

Överläggning uppkom varunder

herr O. W. Karlsson, som anfört reservation mot beredningsutskottets förslag i ärendet, nu förklarade sig intet hava att erinra mot förslaget beträffande tillsättande av en granskningskommission men yrkade att densamma skulle bestå av en utomstående jurist, den stadsrevisor, som enligt fullmäktiges därom fattade beslut komme att inom den allra närmaste framtiden tillsättas, och en med den kommunala förvaltningen i Karlstad väl förtrogen person,

herrar Stolpe, Österberg och Strandman yrkade bifall till beredningsutskottets förslag oförändrat, samt

herr Erik Svensson likaledes yrkade bifall till utskottets förslag under anförande, att därigenom bleve tillgodosett vad han i sin motion åsyftat.

Efter slutad överläggning beslöto stadsfullmäktige med bifall till därom framställda yrkanden utan votering,

att tillsätta en kommission bestående av tre opartiska ledamöter, varav en utomstående jurist, en av handelskammare auktoriserad revisor och en med den kommunala förvaltningen i Karlstad väl förtrogen person, för att verkställa en särskild granskning av stadens räkenskaper och förvaltning med rätt för kommissionen att, därest den så anser påkallat, helt eller delvis gå tillbaka i tiden tio år,

att förklara de i ärendet väckta motionerna i övrigt ej föranleda någon fullmäktiges vidare åtgärd, samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter uti ifrågavarande granskningskommission.

§ 272.

Med bifall till av beredningsutskottet gjord framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering uppdraga åt drätselkammaren att utse ortsombud jämte ersättare enligt bestämmelserna i Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 september 1937 om statliga bosättningslån.

Se ser. A, N:o 10, sid. 44.

§ 273.

Det skulle till protokollet antecknas, att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 22 november 1937.

J. A. HÅKANSSON.

HARRY ALMQUIST. KARL HARDIN.

Offentligen uppläst måndagen den 22 november 1937; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 16 December

N:o 10.

Föredragningslista:

- 1:o) Val av justeringsmän;
- 2:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens förslag rörande omläggning av stadens fonder i enlighet med bestämmelserna i lag om kommunal fondbildning;
- 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning i fråga om de stadens fonder, som icke beröras av lagen om kommunal fondbildning;
- 5:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående utökning av den årliga lästiden vid Karlstads Folkskolor till 39 veckor;
- 6:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning i fråga om löneförhöjning till folkskoleinspektören;
- 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning att staden måtte åtaga sig att förmedla statslån till viss bostadsbyggnadsverksamhet;
- 8:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag till yttrande över betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten avgivet av 1936 års utredning angående sådana arbeten;
- 9:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag till uppförande vid Kroniska sjukhemmet av en uthusbyggnad;
- 10:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om förslagsanslag under år 1938 av 5,000 kronor för det så kallade allmänna luftskyddet;
- 11:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om arvode till dess ordförande för år 1938;

- 12:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning att arvode till dess ordförande måtte bestämmas för år 1938;
- 13:o) D:o d:o över framställning om dels extra ersättning för år 1937 dels ock ökat arvode för år 1938 till ordförandena i stadens fyra pensionsnämnder;
- 14:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående belyningsanordning vid skidbacken å Svinbäckshöjden;
- 15:o) D:o d:o över belyningsstyrelsens framställning om anslag för utbyggande av elektricitetsverkets ångcentral;
- 16:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning i fråga om anskaffning av medel till köpeskillingarna för av staden inköpta egendomen Lugnet;
- 17:o) D:o d:o över byggnadsnämndens framställning om särskilt anslag å 15,000 kronor för utarbetande av stads- och stomplaner för staden;
- 18:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till kapitalutgifter för centralförrådet under år 1938;
- 19:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till kapitalutgifter för vattenledningsverket under år 1938;
- 20:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till kapitalutgifter för avloppsverket under år 1938;
- 21:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag till användning av stadens andel av under budgetåret 1936—1937 influtna automobilskattemedel;
- 22:o) D:o d:o över Vald. Björcks ansökan om tillstånd att idka yrkesmässig handel med skrot;
- 23:o) D:o d:o över herr Geijers motion angående tillsättande av en kommitté för utredning angående vidtagande av åtgärder för trafikens ordnande inom staden;
- 24:o) D:o d:o över badhusstyrelsens framställning angående ökning av antalet ledamöter i styrelsen;
- 25:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamöter i en särskild kommission för granskning av stadens räkenskaper och förvaltning;
- 26:o) Beredningsutskottets utlåtande över förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938;

-
27:o) Beslut angående kungörelse av stadsfullmäktiges sammanträden under år 1938;	30:o) Val till kommunala uppdrag, som vid innevarande års utgång bliva lediga;
28:o) Val av en ledamot i beredningsutskottet för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1939;	31:o) Val av ordförande i stadsfullmäktige för år 1938;
29:o) Val av en ledamot i drätselkammaren för tiden till stadsfullmäktiges första sammanträde år 1939;	32:o) Val av vice ordförande i stadsfullmäktige för år 1938;
	33:o) Val av sekreterare hos stadsfullmäktige för år 1938.
-

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 december 1937.

§ 274.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar O. W. Karlsson, Ohlson, Ternqvist, Lindh och Skoglund, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 275.

Att jämte herr ordföranden lördagen den 18 december 1937 klockan 4 efter middagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Ander och Andersson.

§ 276.

Föredrogs och lades till handlingarna utdrag av magistratens i Karlstad protokoll den 6 december 1937, § 459, utvisande att till ledamot av stadsfullmäktige efter avlidne doktor Hugo Severin valts lektorn Ernst Lundholm; och hälsade herr ordföranden den nya ledamoten välkommen i stadsfullmäktige.

§ 277.

Föredrogs en från Arbetarnas Bildningsförbunds Karlstadsavdelning inkommen skrivelse med inbjudan till stadsfullmäktige att efter fullmäktiges sammanträde denna dag bese avdelningens nya studielokaler i fastigheten Mariedal N:o 8.

§ 278.

Föredrogs från folkskolläraren Helge Johansson inkommen avsägelse att vara suppleant i barnavårdsnämnden för tiden till den 1 januari 1940; och beslöto stadsfullmäktige, med godkännande av avsägelsen, att överlämna densamma till beredningsutskottet för förslag av val.

§ 279.

Föredrogs och överlämnades till drätselkammaren för kännedom avskrift av skrivelse från Kungl. Socialdepartementet innefattande Kungl. Maj:ts medgivande att ur stadens donationsjordsmedelsfond må bestridas kostnader med

90,700 kronor för vissa gatuarbeten, köpeskillingen för stadsägan N:o 1321 inom kvarteret Hyveln samt vissa fyllnadsarbeten å tomtområdet vid Arvidslund söder om kvarteret Maskinisten.

§ 280.

Föredrogs och skulle till drätselkammaren för kännedom överlämnas Konungens Befallningshavandes resolution den 26 november 1937, utvisande att Konungens Befallningshavande icke funnit till vidare yttrande eller åtgärd föranleda stadsfullmäktiges framställning om prövning och fastställelse av sitt beslut att bevilja Arbetarnas Bildningsförbund i Karlstad ett lån ur stadens donationer och fonder.

§ 281.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande till drätselkammaren och beredningsutskottet:

Länsstyrelsens remiss den 7 december 1937 med anmodan till stadsfullmäktige att före den 10 januari 1938 avgiva yttrande över förslag rörande statsunderstöd till kommuner och kommunala stiftelser för uppförande av bostäder åt äldre och änkor.

Länsstyrelsens remiss den 9 december 1937 med anmodan till stadsfullmäktige att senast den 15 januari 1938 inkomma med yttrande över kommunalskatteberedningens förslag om avskaffande av vissa personella utskylder, såsom mantalpenningar, sjukvårdsavgifter och folkskoleavgifter.

Länsstyrelsens remiss den 7 december 1937 med anmodan till stadsfullmäktige att senast den 15 januari 1938 avgiva yttrande över 1936 års skattekommittés betänkande med förslag till omläggning av den direkta statsbeskattningen.

Länsstyrelsens remiss den 9 december 1937 med anmodan till stadsfullmäktige att före den 15 januari 1938 inkomma med yttrande över betänkande med förslag rörande lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning åt mindre bemedlade barnrika familjer i egna hem med mera.

§ 282.

Med bifall till därom av drätselkammaren framställt förslag rörande omläggning av stadens fonder i enlighet med bestämmelserna i lag om kommunal fondbildning, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit utlåtande, beslöto stadsfullmäktige utan votering,

att sammanslå Nykterhetsfonden med Kulturfonden,

att godkänna förslag till reglemente för Kulturfonden samt underställa beslutet härom vederbörlig fastställelse,

att bilda en fond benämnd Fastighetsförsäljningsfonden, vari skall ingå förutom fonden med samma namn, Jordförvärvsfonden, Förnyelsefonden, Gatumarkersättningsfonden och Fonden av vinstmedel för fastighetsförsäljningar samt att underställa beslutet härom vederbörlig fastställelse,

att bilda en fond benämnd Väg- och brofonden, vari skall ingå Järnvägsfonden, Fonden för Östra bron och Fonden för Västra bron,

att godkänna förslag till reglemente för Väg- och brofonden samt underställa beslutet härom vederbörlig fastställelse, samt

att av Låneregleringsfonden ett belopp av 204,569 kronor 83 öre skall ingå i staten för år 1938.

Se ser. A, N:o 11, sid. 1.

§ 283.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning i fråga om de stadens fonder, som icke beröras av lagen om kommunal fondbildning, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för närvarande icke vidtaga annan åtgärd beträffande ifrågakvarande fonder än att uppdraga åt drätselkammaren att sedermera inkomma med förslag till desammas disposition.

Se ser. A, N:o 11, sid. 21.

§ 284.

Med bifall till därom av folkskolestyrelsen gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, beslöto stadsfullmäktige utan votering,

att staden skall från och med den 1 januari 1938 ikläda sig de förpliktelser i ekonomiskt hänseende, som komma att bliva en följd av att den årliga lästiden vid stadens folkskolor från och med nästkommande kalenderår utökas till 39 veckor;

att § 12 mom. 1 av det för stadens skoldistrikt nu gällande reglementet skall erhålla följande lydelse:

»Den årliga undervisningstiden utgör 39 veckor, fördelade på en hösttermin och en vårtermin.

Höstterminen omfattar 17 veckor och vårterminen 22 veckor.
Läsåret börjar med höstterminen;»

att ovannämnda beslut skola äga tillämpning från och med den 1 januari 1938; samt

att bemyndiga folkskolestyrelsen att i vederbörlig ordning göra framställning om härav föranledd ändring i skolreglementet.

Se ser. A, N:o 11, sid. 26.

§ 285.

Företogo stadsfullmäktige till behandling folkskolestyrelsens framställning i fråga om löneförhöjning till folkskoleinspektören, uti vilket ärende lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 11, sid. 31.

Överläggning uppkom, varunder herr Dalgren yrkade

att stadsfullmäktige måtte från och med läsåret 1937—1938 bevilja folkskoleinspektören löneförhöjning med 1,000 kronor motsvarande det bidrag, som erhöles från staten, att utgå så länge detta bidrag erhöles under villkor att inspektören under angivna tid åtog sig den undervisningsskyldighet, som angåves i folkskolestyrelsens protokoll.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering bifalla herr Dalgrens i ärendet gjorda yrkande.

§ 286.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, över vilken beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtande, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att staden skall enligt bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1937 angående tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet åtaga sig att utan kostnad för statsverket eller låntagare förmedla lån av nu ifrågavarande art.

Se ser. A, N:o 11, sid. 34.

§ 287.

På anmodan av Konungens Befallningshavande i länet hade stadsfullmäktige att avgiva yttrande över betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten, avgivet av 1936 års utredning angående sådana arbeten.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden.

Se ser. A, N:o 11, sid. 36.

Vid nu företagen behandling av ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering att såsom yttrande åberopa vad drätselkammaren i saken anfört.

§ 288.

Med bifall till därom av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till uppförande vid Kroniska sjukhemmet av en uthusbyggnad anvisa anslag av 6,000 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 11, sid. 40.

§ 289.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att under år 1938 för det så kallade allmänna luftskyddet bevilja förslagsanslag av 5,000 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Se ser. A, N:o 11, sid. 41.

§ 290.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1938 skall till kammarens ordförande utgå arvode med 3,000 kronor, vilket vore enahanda arvode, som bestämts för innevarande år.

Se ser. A, N:o 11, sid. 44.

§ 291.

På därom av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1938 skall till styrelsens ordförande utgå arvode med 1,200 kronor, vilket vore enahanda arvode, som bestämts för innevarande år.

Se ser. A, N:o 11, sid. 45.

§ 292.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att för år 1937 bevilja en var av ordförandena i stadens fyra pensionsnämnder extra ersättning med 500 kronor,

att för år 1938 bevilja dem vardera arvode av 1,000 kronor, varå dyrtidstillägg icke skall utgå; samt

att för ändamålet erforderliga medel skola anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 11, sid. 47.

§ 293.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bemyndiga belysningsstyrelsen att låta utföra belysningsanordning vid skidbacken å Svinbäckshöjden,

att för ändamålet anvisa anslag av tillhopa 1,050 kronor,

att för strömkostnaden anvisa anslag för år 1938 av 45 kronor; samt

att ifrågavarande båda anslagsbelopp å sammanlagt 1,095 kronor skola anskaffas av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Se ser. A, N:o 11, sid. 49.

§ 294.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för utvidgning av elektricitetsverkets ångcentral i enlighet med av belysningsingeniören upprättat förslag bevilja anslag av 225,000 kronor att anskaffas ur Fastighetsförsäljningsfonden.

Se ser. A, N:o 11, sid. 52.

§ 295.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering bestämma att köpeskillingarna för av staden inköpta egendomen Lugnet å sammanlagt 155,000 kronor skola anskaffas ur Fastighetsförsäljningsfonden.

Se ser. A, N:o 11, sid. 62.

§ 296.

På därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för utarbetande av stads- och stomplaner för staden bevilja byggnadsnämnden särskilt anslag å 15,000 kronor utöver det i nämndens stat för samma ändamål upptagna beloppet med bestämmelse att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 11, sid. 63.

§ 297.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering anslag av 28,500 kronor till kapitalutgifter för centralförrådet under år 1938 för vissa i handlingarna angivna ändamål med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 11, sid. 65.

§ 298.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering anslag av 14,000 kronor till kapitalutgifter för vattenledningsverket under år 1938 för vissa i handlingarna angivna ändamål med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 11, sid. 66.

§ 299.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige utan votering anslag av 8,300 kronor till kapitalutgifter för avloppsverket under år 1938 för vissa i handlingarna angivna ändamål med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnes tillgängliga.

Se ser. A, N:o 11, sid. 67.

§ 300.

Beslöto stadsfullmäktige utan votering att under budgetsåret 1936—1937 influtna men icke disponerade automobilskattemedel till ett belopp av 147,743 kronor 4 öre skulle disponeras i enlighet med en av drätselkammaren enligt sitt protokoll den 6 december 1937, § 1009, gjord, av beredningsutskottet tillstyrkt framställning.

Se ser. A, N:o 11, sid. 68.

§ 301.

Med bifall till beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att för sin del förklara sig intet hava att erinra mot att Konungens Befallningshavande i länet beviljade Vald. Björck tillstånd att idka yrkesmässig handel med skrot.

Se ser. A, N:o 11, sid. 69.

§ 302.

På därom av herr Geijer väckt motion, över vilken beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för utredning angående vidtagande av åtgärder för trafikens ordnande inom staden tillsätta en kommitté på fem personer samt att till ledamöter i samma utse borgmästaren E. Lundblad, sammankallande, lektorn Per Stolpe, konsuln Herman Geijer, byggnadschefen Erik Björkman och chauffören Gunnar Johansson.

Se ser. A, N:o 11, sid. 70.

§ 303.

Företogo stadsfullmäktige till behandling badhusstyrelsens framställning angående ökning av antalet ledamöter i styrelsen, uti vilket ärende beredningsutskottet avgivit infortrat utlåtande.

Se ser. A, N:o 11, sid. 71.

Herr Pettersson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag att badhusstyrelsen skall bestå av fem ledamöter i stället för som nu vore bestämt tre ledamöter samt vidare att, då vid bifall till detta yrkande, fullmäktige nu hade att utse fyra ledamöter, två av dessa skulle utses för tiden till den 1 januari 1939 och två för tiden till den 1 januari 1941.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering i enlighet med herr Petterssons yrkande.

§ 304.

Med bifall till av heredningsutskottet avgivet förslag till val av ledamöter i en särskilt kommission för granskning av stadens räkenskaper och förvaltning beslöto stadsfullmäktige vid med acklamation företagna val att till ledamöter uti ifrågavarande granskningskommission utse förste kanslisekreteraren i finansdepartementet, Bengt Arfwidson, auktoriserade revisorn Oscar Lindahl i Stockholm och plåtslagaren O. W. Karlsson samt till ordförande i sagda kommission kanslisekreteraren Arfwidson.

Se ser. A, N:o 11, sid. 72.

§ 305.

Från magistraten hade till stadsfullmäktige överlämnats följande med därtill hörande handlingar så lydande förslag till utgifts- och inkomststat för Karlstads stad för år 1938.

Se ser. A, N:o 12, sid. 1.

På förslag av budgetsberedningen och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att antaga det sålunda framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1938.

§ 306.

Beslöto stadsfullmäktige bordlägga ett från belysningsstyrelsen inkommet förslag om godkännande av överenskommelser *dels* mellan Karlstads stad, Uddeholms Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag *dels ock* mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag i anledning av att de industriella anläggningarna vid Kohlsäter blivit nedlaga.

§ 307.

Med bifall till därom framställt förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att fullmäktiges kungörelser skulle under år 1938 införas i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad, samt i sammanhang härmed att stadsfullmäktiges sammanträden skulle hållas tredje helgfria torsdag i varje månad med undantag för juli och augusti månader.

§ 308.

Stadsfullmäktige, som hade att företaga val av ledamot i beredningsutskottet efter avlidne doktor Hugo Severin, beslöto vid med acklamation företagna val till ledamot utse grosshandlaren Anders Ljöfberg och till suppleant i dennes ställe folkskolläraren Ernst Strandman.

§ 309.

Stadsfullmäktige, som hade att företaga val av ledamot i drätselkammaren efter fabrikören Axel Svensson, vilken avsgat sig ifrågavarande uppdrag, beslöt vid med acklamation företagna val att till ledamot utse byggmästaren Olof Wästlund och till suppleant i dennes ställe sågverksarbetaren Karl Hardin.

§ 310.

Då stadsfullmäktige nu skulle förrätta val till de kommunala befattningar och uppdrag, som vid innevarande års utgång bleve lediga, förelågo ett antal avsägelser, vilka blevo av stadsfullmäktige godkända.

Vid härefter företagna val beslöto stadsfullmäktige utse:

1) i hälsovårdsnämnden för tiden till den 1 januari 1942 till ledamöter snickaren Arvid Johansson och snickaren P. A. Nilsson samt till suppleanter tandläkaren Holter Hultman och järnvägsmannen Nils Skoglund;

2) i hamnstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1941 speditören J. A. Håkansson och trafikbiträdet J. W. Sjöstedt samt till suppleanter för år 1938 fattigvårdstillsyningsmannen Per Larsson, kamreraren Gunnar Hanson och grosshandlaren Alfr. Hanes;

3) i belysningsstyrelsen till ledamot för tiden till den 1 januari 1941 direktören Lennart Thorngren, till ledamot för tiden till den 1 januari 1942 direktören E. Ander samt till suppleanter för år 1938 järnhandlaren Robert Österberg, ingenjören K. Nystedt, ingenjören Gust. Ryrfeldt och montören Edvin Nilsson;

4) i brandstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1941 förmannen W. E. Wiktorin och kassören A. O. Alstermark samt till suppleanter för år 1938 ritaren J. A. Andersson, plåtslagaren Valter Pettersson och sågverksarbetaren C. J. Gräås;

5) i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning till ledamot för tiden till den 1 januari 1940 borgmästarinnan Anna Lundblad, till ledamöter för tiden till den 1 januari 1941 fabrikören K. F. Rabe och ingenjören T. Lindstedt samt till suppleanter för år 1938 handlanden Petrus Sandberg, fru Aina Pettersson och överläraren Karl-Ivar Asplund;

6) i styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor till ledamöter för tiden till den 1 januari 1941 bankdirektören K. Östman och fru

Gerda Olsson samt till suppleanter för år 1938 folkskoleinspektören Axel Rydborg och fru Helena Wiktorin;

7) i styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningssanstalt för tiden till den 1 januari 1942 till ledamöter lektorn Brynolf Fänge, bibliotekarien G. A. Gustafsson, komministern Claes Jacobsson och skolvaktmästaren Andreas Johansson samt till suppleanter föreståndarinnan Edith Ahrenlöf och byggnadsarbetaren Fritiof Wänsberg;

8) i badhusstyrelsen till ledamöter för tiden till den 1 januari 1939 bankdirektören Bertil Österberg och ombudsmannen C. Alb. Andersson, till ledamöter för tiden till den 1 januari 1941 köpmannen Mats Ronge och sysslomannen Herman Norling samt till suppleanter för år 1938 byggnadschefen Erik Björkman och järnsvarvaren Robert Dahlén;

9) i barnavårdsnämnden för tiden till den 1 januari 1942 till ledamöter överläraren G. Starck, folkskoleinspektören Bror Larsson, snickaren Arvid Johansson och domprosten Sven Svenaeus och till suppleanter komminister Claes Jacobsson, bataljonsläkaren E. Gedda, folkskolläraren Nils Husberg, fru Karin Johansson och småskollärarinnan Ingrid Backman samt till vice ordförande för tiden till den 1 januari 1942 överläraren G. Starck;

10) i stadens taxeringsnämnder för år 1938;

inom första distriktet: byggmästaren Ernst Forsgren med bibliotekarien G. A. Gustafsson som suppleant, skolvaktmästaren Andreas Johansson med exekutionsvaktmästaren G. Wallentin som suppleant, sparbanksdirektören Ragn. Tjerneld med kontoristen E. H. Steinorth som suppleant och konduktören F. Lindström med banarbetaren F. E. Hane som suppleant;

inom 2:dra distriktet: fabrikören Per Eliasson med lektorn Ernst Lundholm som suppleant, kaptenen Erik Rune med fanjunkaren Otto Engström som suppleant, svarvaren Viktor Kihlström med byggnadssnickaren Erik Eriksson som suppleant och stationskarlen A. E. Johansson med sågverksarbetaren J. A. Eklund som suppleant;

inom 3:dje distriktet: löjtnanten N. G. Mellqvist med handlanden Enock Nilsson som suppleant, disponenten Simon Wennberg med ingenjören K. Nystedt som suppleant, ombudsmannen C. Alb. Andersson med guldlistarbetaren Sven Johansson som suppleant och sågverksarbetaren C. J. Gräås med eldaren Paul Hall som suppleant;

inom 4:de distriktet: byggmästaren C. A. Swärd med byggmästaren Alfr. Boström som suppleant, ekonomichefen Efr. Eliaeson med bokhållaren Filip Carlsson som suppleant, järnarbetaren Karl Zaletti med maskinarbetaren Sven Nord som suppleant och kassören Gust. Calais med bokhållaren L. G. Larsson som suppleant;

inom 5:te distriktet: handlanden Fritz Johansson med handlanden Otto Hansson som suppleant, kontoristen Gust. E. Johansson med fabrikören Carl Jakobsson som suppleant, kassören R. Skoglund med gjutaren Karl Nordström som suppleant och glasarbetaren Emil Gustafsson med typografen Gunnar Olsson som suppleant;

inom 6:te distriktet: fabrikören Daniel Larsson med handlanden Axel Klarström som suppleant, verkmästaren S. P. Florell med ingenjören J. Nobel som suppleant, snickaren Arvid Johansson med snickaren Rickard Löfgren som suppleant och snickaren Adolf Karlsson med plåtslagaren Valter Pettersson som suppleant;

inom 7:de distriktet: byggmästaren E. G. Magnusson med ingenjören H. Augensen som suppleant, lantbrukaren Joh. Carling med lantbrukaren Agne Modén som suppleant, lokföraren David Ekelund med handlanden Karl Larsson som suppleant och fanjunkaren J. Benander med tegelarbetaren Hj. Sundell som suppleant.

Det skulle här antecknas, att lokföraren David Ekelund av stadsfullmäktige utsetts att taga särskilt befattning med inom 7:de distriktet avgivna virkesdeklarationer;

inom 8:de distriktet: speditören J. A. Håkansson med bokhållaren Oskar Karlsson som suppleant, byggmästaren Olof Wästlund med ingenjören Bror Håkansson som suppleant, gjutaren Gustaf Karlsson med kamreraren Gunnar Hanson som suppleant och kamreraren Frey Timén med typografen Carl C:son Frosterud som suppleant;

11) i stadsrevisionen till vice ordförande för tiden till den 1 januari 1940 bankdirektören Bertil Österberg;

12) i stadsrevisionen för år 1938 till sakrevisorer stationsskrivaren E. Kjellenberg, bankkassören Th. Aldén och advokaten Enar Lundström samt till suppleanter bokhållaren Filip Carlsson, landstingsbokhållaren Jens Anderson och banktjänstemannen Carl Larsson;

13) i stadsrevisionen till inventerings- och besiktningsmän för år 1938 järnhandlaren Robert Österberg, lagerchefen Oscar Starck, byggmästaren C. A. Swärd, muraren Fredrik Andersson, köpmannen John Persson och kontoristen E. H. Steinorth samt till suppleanter att tjänstgöra i här nämnd ordning ingenjören A. F. Nilsson, ingenjören C. Otto Brodin, materialförvaltaren G. V. Forsberg och köpmannen Mats Ronge;

14) till revisor för högre allmänna läroverkets byggnadsfond för år 1938 riksbanksdirektören J. Ahlberg med bankdirektören K. Östman som suppleant;

15) till ledamot i styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag för tiden till den 1 oktober 1938 f. lektorn V. Vendel med sparbanksdirektören R. Tjerneld som suppleant;

16) till ledamöter i nämnden för utdelning år 1938 av räntan å fonden »Mæchels gåva» fru Ida Hedström, fröken Gertrud Mæchel, fru Helfrid Severin, fru Esther Löfgren och stadsnotarien Rolf Mæchel;

17) i stadens pensionsnämnder:

inom 1:sta distriktet för tiden till den 1 januari 1942 snickaren P. A. Nilsson med brandmannen A. Kraft som suppleant och handlanden Petrus Lindkvist med ölutköraren E. Hörnfeldt som suppleant samt till suppleant för tiden till den 1 januari 1940 fattigvårdstillsyningsmannen A. Ingvar;

inom 2:dra distriktet för tiden till den 1 januari 1942 kassören A. O. Alstermark med byggmästaren J. A. Frimodig som suppleant och doktor E. Gedda med stadssjuksköterskan Stina Mide som suppleant;

inom 3:dje distrikt för tiden till den 1 januari 1942 kyrkoskrivaren J. E. Andersson med fru Terese Skarin som suppleant och köpmannen Mats Ronge med sågverksarbetaren Gust. Jansson som suppleant samt till suppleant för tiden till den 1 januari 1940 lagerchefen N. J. Nilsson;

inom 4:de distriktet för tiden till den 1 januari 1942 förste provinsialläkaren E. Edlund med järnvägsmannen Nils Skoglund som suppleant och fanjunkaren J. Benander med byggnadssnickaren Allan Johnsson som suppleant;

18) i arbetslöshetskommittén för tiden till den 1 januari 1939 till ledamöter fru Alma Norsell, verkmästaren S. P. Florell, handlanden Petrus Lindkvist, disponenten Karl Jakobsson, rådmannen Harry Jacobson, ombuds- C. Alb. Andersson, snickaren Ernst Hallén och järnarbetaren Karl Rahm samt till suppleanter fabrikören Alfr. Larsson, svarvaren Axel Pettersson, disponenten Enoch Asplund och chauffören Knut Pallin;

19) i arbetslöshetskommittén för tiden till den 1 januari 1939 till revisorer bankkassören Th. Aldén och materialförvaltaren G. V. Forsberg samt till suppleanter landstingsbokhållaren Jens Andersson och banktjänstemannen Carl Larsson;

20) i idrottsplatskommittén för tiden till den 1 januari 1942 tandläkaren Holter Hultman, kaptenen Erik Björnlund, e. länsjägmästaren Eric Darle och skolvaktmästaren Andreas Johansson;

21) i lönenämnden för tiden till den 1 januari 1939 till suppleant Ingeniören Gust. Ryrfeldt;

22) i nykterhetsnämnden för tiden till den 1 januari 1939 till ledamot byggnadssnickaren Simon Warfält;

23) till huvudmän i Karlstads Sparbank för tiden till och med ordinarie årssammanträdet år 1942 f. lektorn V. Vendel, f. folkskolläraren E. Strandman och direktören E. Ander;

24) till fullmäktig i Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa för tiden till och med 1939 års fullmäktigesammanträde speditören J. A. Håkansson med bankombudsmannen Th. Pettersson som suppleant;

25) i polisnämnden för tiden till den 1 januari 1939 till suppleant typografen Gunnar Olson;

26) till sakkunniga vid sjöförklaringar under år 1938 hamnkaptenen J. Österberg, disponenten Simon Wennberg, direktören Axel F. Olsson, sjökaptenen Bernt Zachrisson och verkmästaren A. V. Andersson;

27) till sakkunniga vid brandsyn under år 1938 stadsarkitekten Olle Lagergren och byggmästaren Gottfrid Johansson med fastighetsförvaltaren Otto Feldt och byggmästaren Oscar Gustafsson som suppleanter;

28) i »Emma Dyrssens Minnesfond» till ledamot för tiden till den 1 januari 1941 hypotekskamreraren Gustaf Nordström.

Det antecknades, att samtliga här ovan angivna val företagits med acklamation med undantag av valet av ledamot i yrkesskolestyrelsen, därvid borgmästarinnan Anna Lundblad valdes med 16 röster mot 15, vilka tillföllo överläraren Karl-Ivar Asplund.

§ 311.

Till stadsfullmäktiges ordförande under år 1938 utsågs med acklamation speditören J. A. Håkansson.

§ 312.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande under år 1938 utsågs med acklamation bankombudsmannen Th. Pettersson.

§ 313.

Uppdrogs åt herrar ordföranden och vice ordföranden samt beredningsutskottets herr ordförande att utse sekreterare hos stadsfullmäktige och beredningsutskottet för år 1938.

§ 314.

Det antecknades att herr borgmästaren Erik Lundblad övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 18 december 1937.

J. A. HÅKANSSON.

E. ANDER. C. ALB. ANDERSSON.

Offentligen uppläst lördagen den 18 december 1937; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 29 December

N:o 11.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 29 december 1937.

§ 315.

Vid förrättat upprop befinnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av herrar O. W. Karlsson, Svensson och Skoglund, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 316.

Företogo stadsfullmäktige till behandling belysningsstyrelsens vid sammanträde den 16 december 1937, under § 306 i då hållet protokoll, bordlagda förslag om godkännande av överenskommelser *dels* mellan Karlstads stad, Uddeholms Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag *dels ock* mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag i anledning av att de industriella anläggningarna vid Kohlsäter blivit nedlagda.

Se ser. A, N:o 11^{1/2}.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att godkänna ifrågavarande båda överenskommelser med följande av Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag numera godtagna ändringar i fråga om överenskommelsen mellan Karlstads stad, banken och Kohlsäters Aktiebolag nämligen att

§ 1 skall erhålla följande lydelse: »Kontraktet mellan parterna den 25 februari 1933 om rabatt å Kohlsäters Aktiebolags elektriska energiavgifter med mera upphör att gälla den 1 januari 1938 och banken frikallas därmed från sin garanti enligt §§ 3 och 8 i kontraktet samt bolaget från skyldigheten att i sin styrelse hava representant för staden;» samt

§ 2 skall erhålla följande lydelse: »Banken befriar staden från dess betalningsskyldighet för trenne av staden utställda och av bolaget accepterade växlar å sammanlagt Kr. 87,318: 50.

Banken berättigar staden att utbekomma och disponera över ett på räkning hos banken insatt belopp av Kr. 25,000: —, utgörande likvid för aktierna i Kohlsäters Aktiebolag, jämte per den 31 december 1937 upplupna räntor därå, eller tillhopa Kr. 27,716: —.»

§ 317.

Efter därom framställt förslag förklarades dagens protokoll genast justerat och utsågo stadsfullmäktige herrar Ohlsson och Lundholm att jämte herr ordföranden, med anteckning om justeringen, underskriva protokollet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat:

J. A. HÅKANSSON.

REINH. OHLSSON. ERNST LUNDHOLM.

Offentligen uppläst torsdagen den 30 december 1937; betygar

I tjänsten:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 21 Januari

N:o 1

Hälsovårdsnämndens förslag till matvarustadga för Karlstads stad.

*Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde
med hälsovårdsnämnden den 21 oktober 1936.*

§ 358.

Beslöt hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige med anhållan om godkännande överlämna ett så lydande förslag till matvarustadga:

”Förslag till matvarustadga i Karlstad.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Omfattning. Envar, som i Karlstad idkar handel med mjölk, mejeriprodukter, ägg, bröd, konditorivaror, konfektyrer, kött, fläsk, charkuterivaror, vilt, fisk, specerier, grönsaker och frukt, saft, malt- och läskedrycker eller sådana varor för försäljning bereder, bearbetar, serverar, förvarar eller transporterar, så ock annan, som beröres av stadgans bestämmelser, skall ställa sig till efterrättelse vad härom i denna stadga föreskrives.

§ 2.

Tillstånd. *Mom. 1.* Den, som i lägenhet inom staden Karlstads planlagda område ävensom inom övriga delar av staden ämnar idka handel med ett eller flera av de i § 1 nämnda varuslag eller sådan vara för försäljning bereda, bearbeta, servera eller förvara, är skyldig att till hälsovårdsnämnden inlämna skriftlig anhållan om tillstånd därtill samt godkännande av den för rörelsen avsedda lägenheten eller därtill av annan myndighet anvisade platsen, vilken ej får tagas i bruk förrän hälsovårdsnämnden lämnat tillstånd, och densamma får endast användas till det ändamål, för vilket den är avsedd.

Ny ägare. *Mom. 2.* Övergår sådan lägenhet till ny innehavare, skall denne ofördröjligen till hälsovårdsnämnden ingiva skriftlig ansökan om tillstånd till övertagandet. Hälsovårdsnämndens tillstånd skall även inhämtas, om verksamheten eller lokalerna förändras.

Tryckt stadga. *Mom. 3.* Inom sådan lägenhet skall ett exemplar av denna stadga, som i tryck kostnadsfritt tillhandahålles av hälsovårdsnämnden, finnas lätt tillgängligt på synligt ställe.

Tillträde. *Mom. 4.* Hälsovårdsnämnden eller dess tjänsteman eller av hälsovårdsnämnden förordnad annan person får ej förvägras tillträde till här omförmälda lägenheter samt nödig handräckning vid utförandet av tjänsteuppdrag.

§ 3.

Läge. *Mom. 1.* Lägenhet, varest i § 1 omförmälda födoämnen och **Beskaffenhet.** dryckesvaror till försäljning beredas, försäljas eller till försäljning förvaras, må ej läggas på mindre avstånd än sex meter från avträde och urinkur eller från stall, fähus och svinhus eller därtill hörande gödselbehållare. Sådan lägenhet skall vara tillräckligt rymlig och ljus samt försedd med erforderliga anordningar för luftväxling.

Vatten. *Mom. 2.* Vattenledning med avlopp skall inledas i lägenheten, **Tvättställ.** och inom densamma skall finnas tillräckligt antal ändmålsenliga tvättställ med såpa eller tvål, borstar och handdukar, hälsovårdsnämnden dock obetaget att, då rörelsens art eller ringa omfattning därtill föranleder, medgiva lindring härutinnan.

Förbindelse. *Mom. 3.* Lägenheten får icke stå i förbindelse med bostad
Annan lokal. och ej heller i övrigt vara så förbunden med annan lokal, att
sanitära olägenheter därav kunna uppkomma.

§ 4.

Renlighet. *Mom. 1.* Förvaring, transport, beredning, bearbetning, upp-
läggning, servering eller annan hantering av vara, som är avsedd
att försäljas till födoämne, skall verkställas på sådant sätt, att va-
ran icke förorenas.

Personal. Personalen skall städse iakttaga renlighet och snygghet till
person och klädsel. Andra är det förbjudet att beröra till salu
hållna födoämnen.

Omhölje. *Mom. 2.* Persedel, som användes till omhölje, underlag eller
betäckning för födoämne, skall vara ren och snygg. Makulatur
får ej användas som omslag direkt på varan.

Fordon. *Mom. 3.* Fordon, som användes för transport av födoämnen,
skall hållas rent och snyggt och får ej samtidigt brukas till forsling
av sådana ämnen, som kunna skada födoämnen. Användas för
transport täckta vagnar, skola dessa invändigt vara målade med
vit oljefärg samt vara försedda med anordning för dammsfri luft-
växling. Vagnarnas körsvenner eller andra personer få ej taga
plats på födoämnen eller deras omhöljen.

§ 5.

Åtskild för-
varing. *Mom. 1.* I lägenhet, där flera av de i denna stadga omnämnda
födoämnen samtidigt eller jämte andra inom rörelsen tillåtna varu-
slag hållas till salu, skola dessa varor förvaras så, att de ej kunna
bibringa varandra skadliga egenskaper.

Otillåtna
varor. *Mom. 2.* I lägenhet, där födoämne försäljes, förvaras, beredes
eller bearbetas, få ej förvaras eller försäljas varor, som kunna
meddela matvarorna främmande lukt eller smak eller på annat
sätt göra dem otjänliga till förtäring.

§ 6.

Sjukdom hos
personalen. Förekommer beträffande person, som är sysselsatt i sådant
arbete, varom i § 1 sägs, skäligen anledning antaga, att han är be-

häftad med sjukdom eller smitta, varav menlig inverkan på den av honom bearbetade eller hanterade varans beskaffenhet kan uppstå, är han skyldig att efter anmodan av hälsovårdsnämnden och på dess bekostnad undergå läkareundersökning. Befinnes han vid läkareundersökningen vara behäftad med sjukdom eller smitta, som nu är sagd, må hälsovårdsnämnden förbjuda, att han utför arbete, varom här är fråga.

§ 7.

Beslag. Beslagtagna födoämnen skola, om så påfordras, på ägarens bekostnad forslas till någon av hälsovårdsnämnden anvisad plats.

§ 8.

Hund o. katt. Hund eller katt får icke medföras eller vistas i sådan lägenhet, som i denna stadga avses, ej heller å öppen plats, där födoämnen till salu hållas, under de tider, försäljning av födoämnen där är tillåten.

Särskilda bestämmelser.

§ 9.

A. Angående slakterier.

Läge. *Mom. 1.* Slakteri må förläggas endast å öppen och rymlig tomt i sådan trakt av staden eller dess område, som ej är tätt bebyggd.

Beskaffenhet. *Mom. 2.* All slakt skall verkställas i avskilt rum, som skall vara rymligt och ljust. Golvet skall vara av sten, vattentät betong eller annat lika tjänligt ämne. Väggarna skola till en meters höjd från golvet vara klädda med cement eller kakel samt i övrigt, liksom taket, målade med ljus (ej röd) oljefärg. I lokalen skall finnas vattenledning samt golvvavlopp. För ventilation skall finnas friskluftsintag och evakueringskanal.

Mom. 3. Styckningsbord skola vara av hårt träslag och så beskaffade, att de med lätthet kunna rengöras. Lokal och redskap skola efter slutat arbete för dagen noga rengöras.

Mom. 4. Till uppsamling under arbetets fortgång av fast avfall skola täta, lätt flyttbara kärl eller behållare användas. Dessa skola dagligen tömmas och sköljas med vatten.

Mom. 5. Tömning eller rengöring av magsäckar och tarmar, talgsmältning och dylikt må icke företagas i slaktrummet.

§ 10.

B. Angående korvfabriker och charkuteri.

Golv. *Mom. 1.* I korvfabrik och charkuteri skall golvet ligga 30 cm. över angränsande marks yta samt vara av sten eller annat ämne, som ej insuper eller genomsläpper vätska, och försett med golvavlopp.

Tak och väggar. *Mom. 2.* Taket och väggarna i sådan lägenhet skola, därest de ej äro klädda med kakel eller annat lika tjänligt ämne, vara målade med ljus (ej röd) oljefärg. Över arbetsbord skall väggen till $\frac{1}{2}$ meters höjd vara klädd med kakel eller annat lika tjänligt hållbart ämne. I sådan lägenhet skall finnas friskluftsintag och erforderligt antal evakueringsventiler.

Kök- och röktrum. *Mom. 3.* Sådan lägenhet skall genom läta väggar, i vilka dock tätt slutande dörr får finnas, vara skild från rum, i vilket kokpanna eller rökanordning finnes. Kok- och röktrum skall hava anordning för immans och rökens avledande, så att övriga lokaler ej därav besväras.

Förbjudna varor. *Mom. 4.* Inom sådan lägenhet får ej tömning eller rengöring av magsäckar eller tarmar äga rum, ej heller kött eller fläsk förvaras, som ej är försett med lagenlig slakthus-, köttbesiktningsbyrå- eller importkontrollstämpel.

Bord. *Mom. 5.* Arbetsbord och diskar skola vara öppna och belagda med skivor av slipad sten, rostfritt stål eller annat, lika tjänligt, för väta ogenomträngligt, glatt ämne (ej zink- eller galvaniserad plåt), samt hava underredet målat med ljus (ej röd) oljefärg.

Inredning. *Mom. 6.* Stänger och krokar för upphängning av kött skola vara av rostfri metall och så anbragta, att på dem upphängda varor ej beröra väggarna. Styckningskubb skall vara av hårt träslag

och hava jämn yta. Styckningsbänk skall vara av sådan beskaffenhet, att den lätt kan rengöras. Varorna få ej förvaras i kärl av zink- eller galvaniserad plåt.

Rengöring. *Mom. 7.* Arbetslokalerna, inredning och redskap skola efter slutat arbete på dagen noga rengöras.

Saltningslokal. *Mom. 8.* Saltningslokal får ligga under angränsande marks yta. Dess golv skall vara av sten eller annat ämne, som ej in-super eller genomsläpper väta, och vara försett med golvavlopp. Väggar och tak böra vara av stålslipad betong eller målade i ljus färg. I saltningslokal skall finnas friskluftsintag och evakueringskanaler.

Personal. *Mom. 9.* Affärsinnehavaren eller föreståndaren är ansvarig för att den i rörelsen sysselsatta personalen under arbetet är iklädd rena och hela skyddskläder och huvudbonader av ljus tvättbart tyg.

Mom. 10. För personalen skall i arbetslokalens närhet finnas ett tillräckligt rymligt och uppvärmt, med nödiga ventilationsanordningar försett, ljus tvätt- och omklädningsrum, som skall vara ändamålsenligt möblerat. Sådant rum får icke användas till bostad.

§ 11.

C. Angående tarmrenseri.

Lokal för tarmrenseri skall uppfylla samma fordringar, som ställas på korvfabrik.

§ 12.

D. Angående handel med kött och fläsk.

Lokal. *Mom. 1.* Handel med färskt kött och fläsk får bedrivas endast i sådan lokal, som uppfyller samma fordringar, som ovan ställas på korvfabrik och charkuteri; dock skall vägg, där kött hänger fritt, till 180 cm:s höjd vara kakelklädd.

Inredning. *Mom. 2.* Disken skall vara öppen eller inklädd med glas, försedd med skiva av slipad sten eller annat för väta ogenomträngligt, glatt ämne (ej zink- eller galvaniserad plåt) samt liksom hyllor, hyllfack och övrig inredning målade med ljus oljefärg och lätt att rengöra.

- Tillåtna varor.** *Mom. 3.* I lägenhet, där färskt kött eller fläsk försäljes eller till försäljning förvaras, få förutom dessa varor ej försäljas eller förvaras andra varor än salt, rökt eller torkat kött eller fläsk, charkuterivaror, blod, hermetiskt tillslutna konserver, fågel eller villebråd, smör, margarin, ost, ägg, ister, smält fett, rökt fisk, kokta skaldjur, rotfrukter utom potatis och färska grönsaker samt i cellophan, paraffinerat, vaxat eller eljest lufttätt papper helt inneslutet mjukt bröd.
- Förvaringskärl.** *Mom. 4.* Köttfärs och dylika varor skola vid förvaring i butik vara upplagda på lämpliga kärl av porslin, glas eller dylikt. Varorna på disken skola genom ändamålsenliga anordningar skyddas för beröring av kunder. Kärl av zink- eller galvaniserad plåt få ej användas till förvaring av ovan angivna varor.
- Stämpel.** *Mom. 5.* Färskt kött och fläsk, som ej är försett med lagenlig slakthus-, köttbesiktningsbyrå- eller importkontrollstämpel får icke försäljas eller förvaras i sådan lägenhet, som ovan sägs, eller på torg salubjudas. Charkuterivaror från annan ort skola på emballaget hava lagenlig stämpel.
- Personal m. m.** *Mom. 6.* Beträffande personal samt tvätt- och omklädningsrum för kött- och fläskhandel gäller vad i § 10 mom. 9 och 10 härovan är stadgat.

§ 13.

E. Angående bageri och konditori.

- Golv.** *Mom. 1.* Bageri och konditori-verkstad må ej läggas i lägenhet med golvet under markens yta. I sådan lägenhet skall golvet vara av vattentät betong eller annat lika tjänligt ämne samt försett med golvavlopp.
- Tak, väggar, ventiler.** *Mom. 2.* Taket och väggarna skola, därest de ej äro beklädda med kakel eller annat lika tjänligt ämne, vara målade med ljus oljefärg. Över arbetsbord skall väggen till $\frac{1}{2}$ meters höjd vara klädd med kakel eller annat hållbart material, som är lätt att rengöra. I sådan lokal skall finnas friskluftsintag och evakueringskanaler.

- Eldningsrum. *Mom. 3.* Därest i sådan lägenhet ugn för eldning med kol användes, ävensom eljest, då hälsovårdsnämnden finner så behöfligt, skall särskilt eldningsrum vara anordnat.
- Lagerrum. *Mom. 4.* För förvaring av mjöl, smör och andra råvaror skall finnas lämpligt rum.
- Avsvalning. *Mom. 5.* Bageriprodukter få ej för avsvalning eller annat ändamål utställas på gårdar, i trappor, portgångar eller dylika platser.
- Packrum. *Mom. 6.* Då rörelsens omfattning så fordrar, skall särskilt packrum finnas.
- Bord och bingar. *Mom. 7.* Bakbord och mjölbingar få ej vara väggfasta och skola vara så beskaffade att de med lätthet kunna rengöras. Bordens underrede och mjölbingarnas utsida skola vara målade med ljus oljefärg.
- Personal. *Mom. 8.* Beträffande personalen samt tvätt- och omklädningsrum för bageri m. m. gäller vad härovan i § 10 mom. 9 och 10 är stadgat.
- Transport. *Mom. 9.* Bröd och konditorivaror, som äro avsedda för försäljning, få forslas endast i slutna vagnar eller väl täckta lådor.

§ 14.

F. Angående handel med fisk, skaldjur och dylikt.

- Lokal. *Mom. 1.* I lägenhet, där färsk fisk och dylikt försäljes, skola väggar och tak vara målade med ljus oljefärg eller beklädda med kakel eller annat lika tjänligt ämne. Golvet skall vara av vattentätt material och försett med golvvavlopp. Diskar och bord, avsedda för uppläggning av varorna, skola vara försedda med skivor av något för väta ogenomträngligt, glatt ämne (*ej zink- eller galvaniserad plåt*). I lägenheten skall finnas vattenledning.
- Förvaring. *Mom. 2.* Till förvaring av fisk få endast användas snygga, väl rengjorda, korgar, backar eller lådor. Varorna skola genom lämplig anordning vara skyddade mot direkt solljus.

§ 15.

G. Angående handel med specerier, frukt, grönsaker och konfektyrer.

- Lokal. *Mom. 1.* I lägenhet, avsedd för handel med specerier, frukt, grönsaker och konfektyrer, skall golvet där det icke är av sten eller dylikt, vara belagt med linoleum eller med annat lika tjänligt ämne, som gör golvet lätt att rengöra. Väggar och tak skola vara oljemålade eller beklädda med kakel eller med annat lika tjänligt ämne. Bord och diskar skola hava skivor som äro lätta att rengöra. All inredning av trä eller trämassa skall vara oljemålad.
- Förvaring. *Mom. 2.* I dylik lägenhet får ej mjöl, kli, gryn, ärter, bönor, kaffe, kryddor och dylikt förvaras i säckar utan endast i sådana med lock försedda, helst flyttbara kärl eller lådor, som äro lätta att rengöra.
- Ost och smör. *Mom. 3.* Ost och smör skola var för sig förvaras i därför avsedda fack med glasskydd samt med underlag av glas, sten eller annat lämpligt ämne.
- Fotogen. *Mom. 4.* Upptappning av fotogen skall ske i avskilt, väl ventilerat skåp.
- Lagerrum. Skåp. *Mom. 5.* Till speceributik skall höra lämpligt lagerrum av samma beskaffenhet som butiks-rummet, samt skåp eller garderob för personalens kläder.
- Förbjudna varor. Bröd. *Mom. 6.* Kött, fläsk och charkuterivaror få ej förvaras eller försäljas i sådana lägenheter, som i denna § omnämnas, och mjukt bröd endast, om det är helt inneslutet i cellophan, paraffinerat, vaxat eller eljest lufttätt papper eller omslag.

§ 16.

H. Angående restauranger, kaféer och andra offentliga lokaler.

- Lokal. *Mom. 1.* Restaurang, kafé och offentlig måltidslokal med därtill hörande kök, skafferier och serveringsrum samt lagerlokal skall städse hållas i snyggt och ordentligt skick. Väggarna i kök och skafferier skola vara oljemålade eller beklädda med tjänligt ämne; golvet skall vara av material, som är lätt att hålla rent. Väggar och tak i lagerlokalerna skola vara läta och jämna samt olje-

målade. Matvarukällaren skall vara tillräckligt rymlig, ljus och luftig. Lokalerna få ej användas till bostad.

Mom. 2. I samtliga dessa lokaler skola finnas tillräckligt antal friskluftsintag och evakueringskanaler.

Mom. 3. I serveringslokal skall, där så erfordras, på lämpliga platser finnas nödigt antal spottkoppar med vatten eller desinfektionsvätska. De skola rengöras dagligen före lokalens öppnande om morgonen samt eljest så ofta behovet påkallar.

Mom. 4. I rörelsen använd servis och andra kärl skola hållas noga rena.

§ 17.

I. Angående handel i kiosk.

Kiosk. Kiosk skall vara tillräckligt rymlig för rörelsens omfattning. Väggar och tak skola vara målade med ljus oljefärg; golv skall vara av material, som är lätt att rengöra. Inredningen skall vara av sådan beskaffenhet, att den med lätthet kan rengöras.

Användes fotogenlampa för belysningen, skall ventilationsanordning så anbringas att fotogenos ej finnes inom kiosken.

Kiosk skall nöjaktigt kunna uppvärmas.

I kiosk skall finnas anordning för uppvärming av vatten för diskning av glas o. d.

För kiosk gäller vad i § 15 mom. 6 stadgas.

§ 18.

J. Angående handel med mjölk, grädde och mejeriprodukter.

Mjölkhandel. *Mom. 1.* Mjölkhandel får idkas endast

a) i inkom för sådan handel avsedd salubod (mjölkbod);

b) å allmän saluplats, i den mån gällande ordningsföreskrifter medgiva och med sådan av hälsovårdsnämnden godkänd anordning, att förorening av mjölken undviks;

c) genom kringsändande av tingad mjölk till kunder.

Hälsovårdsnämnden vare dock oförhindrad att medgiva försäljning av mjölk i annan salubod än som ovan sägs, då mjölkens förvaring prövas vara så ordnad, att mjölken icke kan röna skadlig inverkan av andra varor.

Ansökan. *Mom. 2.* Envar, som vill idka mjölkhandel i salubod inom staden eller å dess område, åligger att, innan försäljningen börjar, därom göra skriftlig ansökan hos hälsovårdsnämnden och avvakta dess tillstånd.

Vid dylik handels överlåtande till annan person åligger nya innehavaren att göra enahanda ansökan.

Mom. 3. I mejerirörelse eller sådan mjölkförsäljningsrörelse, som bedrives i s. k. mjölkmagasin, må icke sysselsättas annan än den, som hos hälsovårdsnämnden med läkareintyg, ej äldre än ett år före påbörjandet av sådan sysselsättning, styrkt sig icke vara behäftad med smittosam lungdot.

Mjölkbods läge. *Mom. 4. 1.* Mjölkbod skall vara sunt belägen, minst 6 meter från stall, fähus, svinhus, avträde samt uppsamlingsställe för spillning, sopor och illaluktande ämnen i allmänhet, samt hava ingång omedelbart från gata, väg, port eller gård.

Stadgar. I mjölkbod skall å ett för allmänheten lätt i ögonen fallande Leverantörsförteckning. ställe vara *dels* upphängt ett exemplar av dessa stadgar, som tillhandahållas av hälsovårdsnämnden, *dels ock* uppslagen en förteckning över de leverantörer, som lämna mjölk till boden.

Beskaffenhet. *2.* Lägenhet, vari mjölk eller grädde säljes eller till försäljning förvaras, skall vara sund, ljus, rymlig, luftig, i möjligaste måtto fuktfri och ändamålsenligt inredd samt städse hållen i rent och snyggt skick.

Därest ej andra lika ändamålsenliga, av hälsovårdsnämnden godkända anordningar vidtagas, böra följande närmare bestämmelser lända till efterrättelse:

Inre höjd. Luftväxling. a) Mjölkbod bör hava en inre höjd av minst 2,70 meter och så anordnad luftväxling, att damm och flugor så vitt möjligt utestängas;

Golv. b) golvet, som skall ligga högre än angränsande markens yta, måste genom beläggning med cement eller dylikt vara så tätt, att det ej genomsläpper eller insuper väta och orenlighet, samt för övrigt lätt att tvätta rent och försett med golvavlopp;

- Väggar o. tak. c) väggarna liksom taket skola vara fullkomligt täta, dessutom jämna, släta och målade med ljus oljefärg samt för övrigt lätta att rentvätta;
- Disk. d) disk skall hava skiva av slipad marmor eller annat lämpligt, glatt och för väta ogenomträngligt ämne;
- Inredning. e) inredning av trä eller trämassa skall vara oljemålad, så att avtvättning lätt kan ske.
- Användning. 3. Lägenhet, varom här talas, får icke användas för annat ändamål än det, som vid ansökan därom uppgivits, ej heller stå i förbindelse med bostad eller i övrigt vara så förbunden med annan lokal, att sanitära olägenheter därav kunna uppkomma.
- Varor. 4. I mjölkbod få ej, utom mjölk och grädde, saluhållas eller förvaras andra varor än smör, ost i mindre mängd, margarin, ägg, bröd och annat bakverk, karameller samt saft och läskedrycker i tillslutna flaskor; dock skola dessa varor hållas väl avskilda från mjölkvarorna.
- Rengöring. 5. Rengöring av lägenheten skall ske med nödig hänsyn till, att mjölken ej orenas genom uppvirvling av damm.
- Diskrum. 6. Där rörelsens omfattning så fordrar skall särskilt diskrum inrättas.
- Mejeri. 7. Här givna föreskrifter skola tillämpas även på lägenhet, som användes för mejerirörelse.
- Fordon. *Mom.* 5. Fordon, varifrån mjölk och grädde utlämnas till kunder, skall städse hållas rent och snyggt och får ej samtidigt brukas till forsling av ämnen, som kunna förorena det eller menligt inverka på mjölken eller grädden.
- Kärl. *Mom.* 6. 1. Kärl, vari saluhållen eller tingad mjölk eller grädde förvaras, skall vara ändamålsenligt samt städse rent och snyggt och får ej användas till förvaring av annat ämne.
- Utomhus. 2. Kärl, vari mjölk eller grädde forslas, skall vara väl tillslutet.
- Rengöring. 3. Före ny påfyllning skall mjölk-kärl väl rengöras.
Till rengöringen skall användas kallt vatten samt därefter sodalut, kalkvatten eller dylikt, och slutligen skall kärlet väl sköljas med kokhett vatten.

4. Kärl, varmed mjölk å saluställe upphämtas ur behållare eller mätes, skall hava passande handtag, så att varje beröring av mjölken med händerna undvikas.

Dylikt kärl får ej användas att dricka eller smaka ur, ej heller för andra ändamål, än det vartill det är avsett.

Omrörare. 5. Omrörare av ändamålsenligt material skall finnas i varje försäljningslokal.

Personal. *Mom. 7.* 1. Den, som skall sköta mjölkförsäljning eller syssla med mjölk i mejeri, må icke vara behäftad med hudutslag, framförallt ej å händerna och underarmarna, ej heller med lungrot eller annan smittosam sjukdom samt måste städse iakttaga snygghet och renlighet så väl till sin person som i klädsel.

Sjukdom. 2. Inträffar sjukdomsfall hos någon, som har bestyr i mjölkbod eller dit hörande förvaringsrum eller i mejeri eller i sådan persons bostad, och finnes skälig anledning misstänka, att sjukdomen är av smittosam art, skall detta genast av innehavaren anmälas hos hälsovårdsnämnden.

Innan denna efter ofördröjligen undersökning av förhållandena avgivit sitt utlåtande samt givna föreskrifter iakttagits till förekommande av sjukdoms spridning genom mjölken, får icke mjölk eller grädde utlämnas från salustället eller dit hörande förvaringsrum.

Saluförbud. 3. Yppar sig inom eller i grannskapet av egendom, varifrån mjölk lämnas, nervfeber, scharlakansfeber, elakartad halssjukdom eller annan smittosam sjukdom, äger hälsovårdsnämnden, när så prövas nödigt, förbjuda införsel och försäljning inom staden och å dess område av mjölk eller grädde därifrån, så vida icke egendomens innehavare ställer sig till noggrann efter rättelse de föreskrifter, som av hälsovårdsnämnden meddelas för att hindra smittans spridning genom mjölken eller grädden inom staden och å dess område.

Sjukdom i ladugård. 4. Innehavare av ladugård inom staden och å dess område, är skyldig att ofördröjligen hos stadsveterinären anmäla, då något fall av sjukdom, som kan misstänkas vara smittosam, inträffar bland hans kreatur, och stadsveterinären kan förbjuda saluhållande av mjölk eller grädde därifrån tills undersökning skett.

- Förbud att syssla med mjölk. 5. Den, som är behäftad med hudutslag på sådana delar av kroppen som vid arbetet äro bara eller lider av smittosam sjukdom eller nyligen tillfrisknat därifrån eller har närmare beröring med sådan sjuk, må icke mjölka kor eller syssla med mjölkkärl eller på annat sätt biträda vid hantering av mjölk, avsedd att användas i mejeri eller säljas inom staden och å dess område.
- Undersökning av ladugård. 6. Om hälsovårdsnämnden finner anledning låta undersöka sådan ladugård utom staden, varifrån mjölk eller grädde lämnas till bearbetning eller försäljning inom staden, jämte därtill hörande kreatur och inrättningar, men ladugårdens ägare eller arrendator icke vill medverka därtill, äger hälsovårdsnämnden förbjuda försäljning och bearbetning inom staden av mjölk och grädde från ladugården.
- Mjölk och grädde. *Mom. 8.* 1. Oskummad mjölk bör hålla minst 3 % fett, och endast sådan mjölk, som ej berövats något av sina naturliga beståndsdelar, får säljas under denna benämning.
- Beskaffenhet. Tjock (fet) grädde bör hålla minst 30 % fett.
Tunn (halvfet) grädde bör hålla minst 10 % fett.
2. Mjölk må ej utbjudas till salu såsom oskummad, då den är blandad med skummad eller separerad.
- Mjölk och grädde, som ej må avyttras. 3. Mjölk eller grädde får ej avyttras eller å saluställe förvaras eller i syfte att användas till människoföda införas till staden eller överlämnas till annan, då den såsom otjänlig till människoföda bör anses.
- Såsom otjänlig till människoföda anses:
- a) Mjölk, som levereras från ladugård, mejeri eller mjölkförsäljningsställe, varest mjölken bearbetats eller hanterats av person, vilken är eller misstänkes vara behäftad med sådan sjukdom eller smitta, att mjölken skäligen är att anse såsom farlig att förtära. Sådan sjukdom eller smitta är t. ex. tyfus, paratyfus, rödsot, undulantfeber, difteri, scharlakansfeber och tuberkulos;
- b) mjölk, som härrör från djur, i fråga om vilket gällande författningsbestämmelser föreskriva att dess mjölk icke må användas till människoföda;

c) mjölk efter djur, som lider av smittosam diarrhé, stinkande flytning från genitalia, vargörande processer, som kunna förorena mjölken, eller av annan sjukdom, åtföljd av hög feber eller stor kroppslig svaghet;

d) mjölk från djur, som lider av juvertuberkulos eller annan smittofarlig tuberkulosform, ävensom djur med annat infektiöst juverlidande (t. ex. pyogenes-, coli- eller stafylococcinfektion) med påvisbart smittoämne;

e) mjölk från djur med juverlidande förorsakat av streptococcer (streptococcmastit), därest mjölken är synbart förändrad;

f) mjölk med tydligt framträdande, från det normala avvikande färg, konsistens, lukt eller smak, ävensom mjölk, som är synbart förorenad av inflammatoriska produkter eller utifrån här rörande orenlighet;

g) mjölk, som betecknas som söt, men som är förändrad genom sur jäsning;

h) mjölk, som vid reduktasprovet avfärgats inom 20 min. eller som vid provets utförande som reduktas-jäsningsprov visar riklig gas- eller vasslebildning;

i) surmjölk, som innehåller större mängd vassla eller gasblåsor;

k) steriliserad mjölk, som visar avvikelser från det normala, t. ex. koagulation, gasbildning;

l) mjölk, som innehåller främmande ämnen som stärkelse, soda, krita, formalin, vätesuperoxid, borsyra och dylikt;

m) mjölk, för vilken såsom villkor för dess användande till människoföda pasteurisering föreskrivits, men som befunnits icke hava varit tillräckligt upphettad.

Mjölk, som beslagtagits för att användas som djurföda, skall innan den återsändes, denatureras med ett för djur oskadligt färgämne, t. ex. eosin.

Mjölkrester.

4. Återstod av mjölk eller grädde, som utlämnats till smakning eller drickning, får icke tömmas tillbaka i förvaringskärl.

Kontroll-
mjölk.

Mom. 9. 1. Mjölk eller grädde må ej utan hälsovårdsnämndens tillstånd försälas under benämning, som kan giva allmänheten den föreställningen, att mjölken eller grädden är av särskilt god beskaffenhet eller blivit producerad eller behandlad på ett synnerligen betryggande sätt.

2. Oskummad mjölk må försälas under benämningen kontrollmjölk endast på följande villkor;

att ansökan härom till hälsovårdsnämnden ingivits jämte uppgift om den eller de ladugårdar, varifrån mjölken erhålles, samt om det antal djur, som för ändamålet finnes uppställt i varje ladugård;

att intyg företes *dels* av en utav hälsovårdsnämnden förordnad veterinär, att djuren kunna anses fria från tuberkulos och i övrigt friska, samt att ladugården med därtill hörande inrättningar är från hygienisk synpunkt tillfredsställande, *dels ock* av en utav hälsovårdsnämnden förordnad läkare, att hälsotillståndet hos den vid ladugården sysselsatta personalen och de hygieniska förhållandena, varunder den lever, äro oklanderliga; och

att anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna godkännas, äro vidtagna för mjölkens transport till staden och behandling därstädes.

Sedan tillstånd att försälja kontrollmjölk från viss ladugård meddelats, skall ladugården stå under tillsyn av läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden förordnats att genom inspektioner övervaka, att förhållandena allt jämt motsvara de här ovan uppställda fordringarna.

Kärl.

3. Kontrollmjölk skall försändas från egendomen till staden samt inom staden distribueras i kontrollslutna kärl, försedda med märken angivande mjölkens beskaffenhet och leverantörens namn. Dessa märken skola å transportkärlen vara fast anbragta, t. ex. inpressade eller fastlödda.

I sålunda märkta kärl får mjölk eller grädde av annat slag ej förvaras.

Pasteuriserad
mjölk.

4. Oskummad mjölk må efter ansökning hos hälsovårdsnämnden försälas under benämningen »pasteuriserad», om den lokal,

vari pasteuriseringen skall försiggå, av nämnden befinnes för ändamålet lämplig och behandlingsmetoden av nämnden godkännes.

Sådan mjölk skall försälas i kontrollslutna kärl med därpå anbragt uppgift om pasteuriseringsdatum och leverantörens namn.

5. Kostnaden för den kontroll, som i denna § omförmäles, skall av ladugårdens ägare eller innehavare gäldas till hälsovårdsnämnden enligt en av nämnden fastställd taxa.

6. Tillstånd, som enligt denna § meddelas, kan av hälsovårdsnämnden återkallas i händelse av förseelse mot däri givna föreskrifter eller i överensstämmelse därmed utfärdade bestämmelser.

7. Utöver vad här ovan i denna § finnes stadgat, äger hälsovårdsnämnden uti de hänseenden, som avses i denna § utfärda särskilda bestämmelser.

Hälsopolis.

Mom. 10. 1. Hälsopolisen må icke inom staden och dess område vägras tillträde till ladugård, mejeri eller saluställe eller därtill hörande förvaringsrum för mjölk eller grädde och övriga lägenheter eller att där mot gottgörelse efter gängse pris taga prov av varorna.

2. Mjölförsäljare är skyldig att vid förfrågan för hälsopolisen uppgiva, varifrån den saluhållna mjölkvaran bekommit.

Komplettering.

Mom. 11. Till främjande av ordning och snygghet vid mjölkning, mjölkens behandling, förvaring, forsling och försäljning äger hälsovårdsnämnden för övrigt att i överensstämmelse med dessa stadgar meddela de särskilda bestämmelser, nämnden kan finna påkallade.

§ 19.

K. Angående handel på torg och öppna platser.

I fråga om handeln på torg och öppna platser hänvisas till de stadgar, som Magistraten i Karlstad därför utfärdar.

Ytterligare föreskrifter.

§ 20.

Mom. 1. Till befordrandet av ordning och snygghet äger hälsovårdsnämnden att i överensstämmelse med denna stadga meddela de ytterligare föreskrifter nämnden kan finna påkallade.

Mom. 2. Denna stadga skall i tryckt exemplar kostnadsfritt tillhandahållas av hälsovårdsnämnden.

Jämkning i stadgans bestämmelser.

§ 21.

Från föreskrifterna i denna matvarustadga må hälsovårdsnämnden medgiva undantag, då lokala förhållanden eller andra omständigheter av betydelse i saken göra sådant önskvärt, dock allenast, där det icke strider mot hälsovårdsstadgan eller eljest gällande författningar samt utan våda och annans förnärmande kan ske.

Ansvarsbestämmelser.

§ 22.

Mom. 1. Överträder någon bestämmelserna i denna stadga eller underlåter någon att ställa sig de enligt densamma av hälsovårdsnämnden giva föreskrifter till efterrättelse ådömes dagsböter, där ej straff enligt allmänna lagen bör följa på förseelsen eller särskilt vite blivit satt.

Mom. 2. Till ansvar må ej föranleda, om mjölk eller grädde har lägre fetthalt än den föreskrivna minsta, så vida icke minst tre hos samma mjölkförsäljare inom en månad tagna och vederbörligen undersökta prov visa en lägre fetthalt än den bestämda, ej heller om en lägre fetthalt hos oskummad mjölk än den bestämda skäligen kan tillskrivas tillfälligheter eller förhållanden, som av vederbörande ladugårdsinnehavare eller mjölkförsäljare ej utan stora svårigheter kunna förebyggas.

Mom. 3. Den, som under tid, då han för förseelser mot dessa stadgar eller av hälsovårdsnämnden med stöd av dem givna bestämmelser är ställd under åtal, fortsätter eller upprepar förseelsen, skall, när han därtill varder lagligen förvunnen, ådömes — för varje gång åtal mot honom ägt rum och han därav undfått del — böter.

Mom. 4. Bestämmelserna i denna stadga gälla såväl för stadens planlagda område som ock för övriga delar av staden.

§ 23.

Tillämpnings-
område och
tid för ikraft-
trädandet.

Denna matvarustadga skall i stället för tidigare gällande föreskrifter uti däri omhandlade ämnen lända till efterrättelse icke blott i den del av staden, där hälsovårdsstadgan för rikets städer gäller, utan även i stadens övriga områden från och med fyra månader efter det stadgan genom laga kraftvunnet beslut fastställts.”

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Justerat den 11 nov. 1936.

AUG. LINDH.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.*

§ 3.

Sedan hälsovårdsnämnden medelst översändande av utdrag av sitt protokoll för den 21 oktober 1936, § 358, hos stadsfullmäktige anhållit om godkännande av ett utav hälsovårdsnämnden uppgjort förslag till matvarustadga för Karlstad, så hade nu beredningsutskottet uppå remiss att yttra sig över sagda förslag.

Beredningsutskott genomgick omförmälda förslag § för §.

Vid föredragning av 1 § beslöt beredningsutskottet enhälligt föreslå stadsfullmäktige att i stället för det i paragrafen förekommande ordet »vilt» insattes orden »fågel och villebråd» samt att efter ordet »fisk» insattes ordet »skaldjur».

Härefter beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte godkänna vad hälsovårdsnämnden under §§ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 och 9 föreslagit.

Beträffande § 10 beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att 1 mom. i sagda paragraf erhöles följande lydelse: »Mom. 1. I korvfabrik och charkuteri skall golvet ligga minst 30 cm. — — — avlopp.»

§ 11 beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att oförändrad godkänna.

Vid föredragning av § 12 beslöt beredningsutskottet enhälligt föreslå stadsfullmäktige att *dels* mom. 2 erhöles följande lydelse: »Mom. 2. Disken — — — (ej zink- eller galvaniserad plåt). All inredning av trä skall vara målad med ljus oljefärg och lätt att rengöra.», *dels* i mom. 3 ordet »salt» utbyttes mot ordet »saltat», *dels* i samma mom. efter ordet »lufttätt» tillades orden »och genomskinligt» *dels ock* till paragrafen fogades ett nytt mom. av följande lydelse: »Mom. 7. Golven i här avsedda lokaler skola rengöras minst en gång dagligen efter slutat arbete, vilken rengöring skall ske med användande av vatten och erforderligt tvättmedel.»

Det skulle här antecknas, att under diskussionen om § 12 herr Stolpe föreslog, att beredningsutskottet skulle hos stadsfullmäktige hemställa, att i paragrafen jämväl intoges bestämmelse, avseende förbud mot nyttjande av sågspån som golvströ i sådana lägenheter, som avses i hälsovårdsstadgans §§ 11 och 46. vilket yrkande beredningsutskottet avlog. Häremot anmälde herr Stolpe reservation.

Beredningsutskottet beslöt hemställa hos stadsfullmäktige, att fullmäktige måtte godkänna § 13 i oförändrat skick.

Beträffande § 14 beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa, att mom. 2 i förevarande paragraf erhöles följande lydelse: »Mom. 2. Till förvaring av fisk och skaldjur få endast användas snygga, väl rengjorda, korgar, backar, lådor eller sumpar med rinnande vatten. Varorna skola genom lämplig anordning vara skyddade mot direkt solljus.»

Vid föredragning av förslagets 15 § beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa, att i mom. 6 efter ordet »lufttätt» tillades orden »och genomskinligt».

Härefter beslöt beredningsutskottet att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte godkänna §§ 16 och 17 i oförändrat skick.

Vid föredragning av § 18 i förevarande förslag beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa, att giltighetstiden av det under mom. 3 i sagda § omförmälda läkareintyget måtte ändras från ett år till tre månader.

Slutligen beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville godkänna §§ 19, 20, 21, 22 och 23 i oförändrat skick.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja inom stadsdelen Tingvalla.

Utdrag av protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 8 januari 1937.

§ 23.

Sedan byggnadsnämnden tidigare uppgjort och till granskning i vederbörlig ordning utställt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja inom stadsdelen Tingvalla, mot vilka förslag erinringar inkommit, i anledning varav omarbetningar företagits, så hade, efter det mot det sist utställda förslaget anmärkning framställdes allenast i avseende å bebyggelsen av tomt N:o 9 mot Drottninggatan, förslaget i denna del jämkats i enlighet med markägarens önskemål, och hade därefter, jämlikt därom fattat beslut, handlingarna i ärendet hållits för allmänheten tillgängliga å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 19 september till och med den 23 oktober 1936, därom kungörelse varit införd i Nya Wermilands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad för den 19 september 1936 samt skriftlig underrättelse i rekommenderade brev med allmänna posten den 18 september 1936 tillsänts samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom Karlstads Drätselkammare.

Ifrågavarande förslag till stadsplanebestämmelser närmare utmärkta å uppgjord karta, lydde sålunda:

›Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja i Karlstad.

Kvarteret Freja är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de nu föreslagna stadsplanebestämmelserna har det i de provisoriska byggnadsföreskrifterna bestämda våningsantalet bibehållits.

Å tomterna N:ris 4 och 5 funnos redan år 1930 tidsenliga gatu- och gårdsbyggnader uppförda till de taklisthöjder, som finnas angivna å kartan. Å tomten N:o 3 finnes ny gårdsbyggnad (magasin) uppförd i 3 våningar och en höjd av 12 meter till taklisten och 14 meter tillnock, och å tomt N:o 8 finnes magasinsbyggnad i 4 våningar och till en höjd till taklisten av 10 meter. Dessa magasinsbyggnader hava varit bestämmande för den nu föreslagna bebyggelsen i kvarterets inre. Å dessa gårdsbyggnader, vilka äro avsedda till magasin o. dyl. har våningsantalet sålunda bestämts till 4 våningar (de flesta tomterna ägas av större handelsföretag). Höjd från golv till tak i magasinsbyggnader kan göras låg.

De i ost-västlig riktning föreslagna 2 vånings gårdsbyggnaderna hava ansetts behövlige ur arkitektonisk synpunkt.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med F_{II} får byggnad icke innehålla flera än 2 våningar och icke uppföras till större höjd än 7,5 meter till taklisten och 8,30 meter till taknocken.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med F_{III} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar och icke uppföras till större höjd än 12 meter till taklisten och 14 meter till taknocken.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med F_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar och icke uppföras till större höjd än 10,50 meter till taklist och 14 meter till taknock.

§ 4.

Å kvartersmark betecknad med F få bostadslägenheter icke inredas i första och andra våningen.

§ 5.

Å kvartersmark betecknad med S_{III} och S_{IV}, som är avsedd för slutet byggnadssätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel och till den nockhöjd, som på kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat.

§ 6.

Å kvartersmark betecknad med S_{III} får byggnad icke innehålla flera än 3 våningar och å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar.

Boningsrum får icke inredas i första våningen.

§ 7.

De i §§ 2, 3 och 5 angivna byggnadshöjderna, må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl därtill föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 8.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns, skall densamma förläggas minst 6 meter från sådan gräns.

§ 9.

Å kvartersmark betecknad med prickning får byggnad icke uppföras.

§ 10.

Å kvartersmark betecknad med ovaler får ej annan byggnad uppföras än gårdsöverbyggnad, som må uppföras till högst den höjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom rektangel, dock må byggnadsnämnden medgiva att anordningar för ljusintag uppföras över angivna högsta höjd.

Därest gård icke i sin helhet överbygges, får överbyggnads avstånd till tomtgräns icke göras mindre än 6 meter.

§ 11.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 12.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9 meter, dock att byggnadsnämnden i särskilda fall må kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6 meter.

§ 13.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Karlstad den 16 maj 1935.

OLLE LAGERGREN.»

Intill granskningstidens utgång hade ingen rättsägare nu avhörts med erinran mot förslaget, och hade från drätselkammaren inkommit följande godkännande därav:

»Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 september 1936.

§ 579.

Från byggnadsnämnden hade inkommit meddelande att handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja inom stadsdelen Tingvalla finnes för påseende tillgängliga å stadsarkitektkontoret; och beslöt kammaren förklara sig intet hava att erinra mot ifrågavarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.»

Byggnadsnämnden beslöt med godkännande för sin del av förslaget överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte antaga ifrågavarande förslag till stadsplanebestämmelser och därå söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.

§ 4.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Freja inom stadsdelen Tingvalla, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning angående täckande av kostnader för ersättning till vikarie åt stadsfiskalen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 januari 1937.

§ 11.

Från stadskamreraren hade till drätselkammaren inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

En från Magistraten denna dag hit inkommen avskrift av Justitiekanslersämbetets skrivelse av den 22 december 1936 rörande tjänstledighet för stadsfiskalen i Karlstad, Albert Nelson, överlämnas härmed med anhållan om anvisande av medel för vikariatets uppehållande.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 9 januari 1937.

H. WESTLIN.»

Vid skrivelsen var fogad följande handling:

»Avskrift av avskrift.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET.

Till juris Kandidaten Hugo Hansson.

Sedan justitiekanslersämbetet, efter ansökan, beviljat stadsfiskalen i Karlstad Albert Nelson tjänstledighet under tiden från och med den 1 januari till och med den 30 juni 1937, förordnar ämbetet härigenom Eder att under omförmälda tid tills vidare uppehålla stadsfiskalsbefattningen i nämnda stad.

Stockholm den 22 december 1936.

K. G. HJÄRNE.

Henrik Olschanski.

Rätt avskrivet betygar:

Stockholm i justitiekanslersexpeditionen den 22 december 1936.

A. BLIX.

Resolution.

Överlämnas till Magistraten i Karlstad för kännedom.
Stockholm den 22 december 1936.

K. G. HJÄRNE.

Henrik Olschanski.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

HARRY JACOBSON.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja anslag av 2,400 kronor till täckande av kostnader under tiden från och med den 1 januari till och med den 30 juni 1937 för ersättning till vikarie åt stadsfiskalen ävensom bestämma att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill icke finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.

§ 5.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till täckande av kostnaderna för ersättning till vikarie för stadsfiskalen i staden; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drättselkammarens framställning angående fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 11 januari 1937.

§ 8.

Från stadskamreraren hade till drättselkammaren inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drättselkammaren.

Jämlikt bestämmelserna i lag om skogsaccis den 28 september 1928 skola stadsfullmäktige fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke.

Ifrågavarande skattesats skall för ett hundra kronor taxerat rotvärde å den avverkade skogen utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom staden, skolande skattesatsen jämkas till närmast högre femtal ören.

Utdebiteringen pr skattekrona här i staden har för de senaste fem åren utgjort:

för år 1932	Kr. 8: 65
» » 1933	» 9: 50
» » 1934	» 9: 40
» » 1935	» 8: 90
» » 1936	» 8: 90

På grund av det anförda, tillåter jag mig föreslå, att drättselkammaren måtte hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige för år 1937 fastställer ifrågavarande skattesats till 2 kronor 30 öre.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 2 januari 1937.

H. WESTLIN.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för år 1937 fastställa skattesatsen, efter vilken skogsaccis skall utgå, till 2 kronor 30 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.

§ 6.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående fastställande av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Fattigvårdsstyrelsens förslag angående fördelning av räntan å »Bergerska fonden».

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 januari 1937.

§ 10.

Ett från fattigvårdsstyrelsen i skrivelse den 4 januari inkommet förslag till utdelning av räntan å »Bergerska fonden» för år 1936 beslöt drätselkammaren överlämna till stadsfullmäktiges beredningsutskott med tillkännagivande, att ifrågavarande räntemedel vid 1936 års slut uppginge till ett belopp av 161 kronor 40 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.*

§ 7.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens, av drätselkammaren överlämnade förslag angående fördelning av räntan å »Bergerska fonden» för år 1936, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att ifrågavarande räntemedel skola fördelas i enlighet med det av fattigvårdsstyrelsen avgivna förslaget.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om upptagande av ett å 25 års amortering ställt lån.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 januari 1937.

§ 7.

Rörande av stadsfullmäktige beslutad men ännu icke verkställd upplåning hade stadskamreraren ingivit en så lydande handling:

»Till Drätselkammaren.

Med bifogande av specifikation å av stadsfullmäktige beslutad upplåning, som ännu icke blivit underställd Kungl. Maj:ts prövning, får jag härmed vördsam samt hemställa, att kammaren måtte ingå till stadsfullmäktige med framställning, att fullmäktige ville besluta att för i förteckningen angivna ändamål upptaga ett å 25 års amortering ställt amorteringslån å kronor Fyrahundraåttiofemtusen-trehundra (485,300: —) samt att därtill söka Kungl. Maj:ts tillstånd, varjämte drätselkammaren torde begära bemyndigande att, sedan sagda tillstånd erhållits, verkställa den ifrågavarande upplåningen på tid och sätt kammaren kan finna för staden fördelaktigt.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 4 januari 1937.

H. WESTLIN.»

Vid denna var fogad en så lydande sammanställning:

Beslut		Handl. n:r	Ser. A. sid.	Ä n d a m å l	Belopp	
År	§					
1	1935	210	11	8	Reningsverkets å Sandgrund utökning med ett 4:de snabbfilter, med fullständig utrustning placerat å härför reserverad plats inom det år 1924 byggda snabbfilterhuset, inkl. anskaffning av omrörare i fällningsbassängen	35,000: —
2	1935	214	11	16	Utsträckning av vatten- och avloppsledningar i Rudsvägen	8,200: —
3	1935	214	11	16	Utfyllning av området mellan Rudsvägen och Stadsågan 840 vid Arvidslund samt nedläggande av vatten- och avloppsledningar	5,300: —
4	1936	121	6	18	2 st. spänningsregulatorer för mindre distributionstransformatorer	4,000: —
5	1936	121	6	18	Transformatorstation inom vattenverkets område	30,000: —
6	1936	192	9	69	Inköp av fastigheten Färjestad 1 ⁵⁵ benämnd Klaratjärn n:r 4	20,000: —
7	1936	193	9	72	Anordnande av en skyddsvall mot Klarälven vid Färjestad, Älvkullen och Koloniträdgårdarna	53,000: —
8	1936	210	10	10	Framdragande av ledningar för vatten och avlopp till Norrmalm och Färjestad.....	122,000: —
9	1936	214	10	19	Manöverapparat för omformarestationens likriktare	5,000: —
10	1936	214	10	19	Högspännings-luftledning från Ulleberg till en punkt 1,500 m. söder därom och anordnande därstädes av en transformatorstation	6,800: —
11	1936	214	10	19	Högspännings-luftledning från Rudsberget till nya kyrkogården	5,000: —

	Beslut		Handl. n:r	Ser. A. sid.	Ä n d a m å l	Belopp
	År	§				
12	1936	214	10	19	Högspänningskabel mellan mottagningsstation II och omformarestation.....	6,000: —
13	1936	214	10	19	Ny transformatorstation i Gustafslunden i Haga	12,000: —
14	1936	214	10	19	Transformatorstation i Telegrafverkets byggnad	10,000: —
15	1936	230	10	93	Inköp av egendomen Kroppkärr	127,000: —
16	1936	253	11	36	Utsträckning av avloppsledningen i Hööks-gatan	18,000: —
17	1936	254	11	38	Utsträckning av vattenledningen i Hööks-gatan	18,000: —
Kronor						485,300: —

Efter föredragning av ovanintagna handlingar beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att upptaga ett å 25 års amortering ställt lån å 485,300 kronor;

att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upplåning.

Denna paragraf justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.

§ 8.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om upptagande av ett å 25 års amortering ställt lån, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drättselkammarens framställning angående emottagande och ordnande av deklARATIONER m. m.

Till Drättselkammaren.

I bilagda skrivelse från kronokassören har av denne satts i fråga *anlingen* upphörande av det uppdrag, som av Stadsfullmäktige genom beslut den 21 januari 1932 och den 17 november samma år lämnats kronokassören att emottaga och ordna inkommande deklARATIONER samt ombesörja insortering av löne- och andra uppgifter, *eller ock* förhöjning av det för nämnda uppdrag åt kronokassören till arvode och kostnader anvisade anslaget 800 kronor.

Då det ifrågavarande arbetet uppenbarligen är av den betydelse för staden och särskilt för den deklarerande allmänheten, att ett planmässigt ordnande därav icke bör eftersättas, även om kostnaden för detsamma icke längre kan hållas nere vid den hittillsvarande, får Magistraten hemställa, att Drättselkammaren ville efter samråd med kronokassören till Stadsfullmäktige avgiva det förslag i ärendet vartill kammaren må finna skäl föreligga.

Karlstad den 31 oktober 1936.

På Magistratens vägnar:
GUSTAF E. BERG.

Till Magistraten i Karlstad.

Genom beslut den 21 januari 1932 uppdrogo Stadsfullmäktige i Karlstad åt kronokassören att under sagda år emottaga och ordna inkommande deklARATIONER samt ombesörja insortering av löne- och andra uppgifter samt anvisade såsom arvode åt kronokassören därför och ersättning till erforderligt antal biträden ett anslag av 800 kronor. Den 17 november samma år beslöt Stadsfullmäktige att nämnda uppdrag skulle under avgivna förutsättningar tills vidare fortfa. Av allmänna medel utbetalas årligen av Länsstyrelsen till staden kronor 400 som bidrag till kostnaderna.

Under innevarande år fullgjordes detta uppdrag av undertecknad, som vid tiden för arbetet ifråga uppehöll kronokassörstjänsten på förordnande. I anledning av de erfarenheter, jag därvid erhö, hemställer jag härmed vördsamt att

genom Magistraten få bringa till Stadsfullmäktiges kännedom, att jag icke på hittillsvarande villkor är villig att vidare åtaga mig ifrågavarande uppdrag. Mina skäl härför äro i huvudsak följande.

Ovannämnda belopp, kronor 800, lämnar icke skälig ersättning för med uppdraget förenat arbete och ansvar. Då detta belopp fastställdes, utgjorde antalet deklARATIONER för staden 9,993, under det att antalet år 1936 stigit till 13,456. Detta innebär en ökning av icke mindre än över 34 %, delvis beroende på inkorporeringen med staden av Karlstads och delar av Grava socknar. Antalet övriga taxeringsuppgifter hava ökat från 17,572 till 19,847. Taxeringsdistrikten voro då fyra och äro nu åtta.

Deklarationer och övriga uppgifter ha hittills uppsamlats å kronouppbörds-kontoret, där allt arbete gjorts med undantag av själva finsorterandet efter mantalslängderna, vilket skett på stora rådhusalen. Det torde säga sig självt, vilket störande moment detta måste innebära för övrigt arbete på kontoret just vid en tid, då bl. a. mantalslängder, taxeringslängder, pensionsförteckningar och röstlängder äro under arbete. För övrigt pågår arbetet med deklARATIONERNA långt fram emot tiden för taxeringsarbetets avslutande hos taxeringsnämnderna, då som bekant efter hand inkomma uppskovsdeklARATIONER, infordrade deklARATIONER och uppgifter, underrättelser från andra taxeringsnämnder m. m. för att icke nämna alla telefonförfrågningar o. d. från deklARANter. Dessutom vill jag nämna, att själva ordnandet och sorterandet av deklARATIONERNA icke utgör det mest omfattande arbetet. Men om jag nämner, att kanske 75 % av samtliga uppgifter till deklARATIONERNA icke äro försedda med annat än de deklARANterandes gatuadresser, torde inses, vilken tid det tager i anspråk att från särskilda förteckningar å uppgifterna utsätta tomt och stadsägonummer, efter vilka mantalslängderna författningsenligt äro upplagda. Arbetet ökas ytterligare därav, att adresserna i anmärkningsvärd stor utsträckning äro felaktiga, vilket ökar svårigheterna så mycket mera, som icke något mantalsregister för staden finnes upplagt. Kontoret saknar åtminstone i nuvarande lokaler utrymme för ifrågavarande arbete. Jag anser därjämte, att man varken kan eller har rätt att använda för kontorets ordinarie arbeten anställd nödig personal för någon del av här ifrågavarande arbete. I varje fall kan man det icke, om man ännar sköta kontoret åliggande göromål efter sunda principer.

Därest arbetet lämpligen anses böra ledas från kronouppbördskontoret, utgöra de första förutsättningarna härför sålunda, att nödiga lokaler, förslagsvis stora rådhusalen, anvisas för detsamma och att arvodet sättes så högt, att det

förslår till avlöning av från arbetet å kronouppbördskontoret fullt fristående personal och lämnar skäligt överskott till den för detsamma ansvarige. Jag skulle för närvarande tänka mig en summa av 1200—1500 kronor per år.

För ernående av bästa möjliga lösning av frågan och för att bli i tillfälle att ytterligare utveckla mina synpunkter, skulle jag vara intresserad av att diskutera densamma med representanter för dem den vederbör. Jag utgår nämligen ifrån, att det främst i den deklarerande allmänhetens intresse är för staden önskvärt med en uppsamlingscentral med hittillsvarande funktioner.

Karlstad i kronouppbördskontoret den 23 oktober 1936.

N. HERTING.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 januari 1937.

§ 4.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 2 november 1936, § 705, närmare utvisar, i och för utredning remitterat en från magistraten inkommen framställning angående mottagande och ordnande av deklARATIONER med mera till en kommitté, bestående av herrar ordföranden, Hult, Karlsson och stadskamreraren, så tillkännagav nu herr ordföranden, att kommittéerade beslutat hemställa, att drätselkammaren ville förslå stadsfullmäktige, att fullmäktige måtte befria kronokassören från det honom enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1932, § 172, givna uppdraget att emottaga och ordna inkommande deklARATIONER och andra uppgifter vid taxering för inkomst eller förmögenhet samt uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med magistraten på lämpligt sätt låta ordna emottagandet och ordnandet av dylika handlingar.

Drätselkammaren beslöt i enlighet med kommittérades av herr ordföranden framlagda förslag, och hade kammaren sålunda beslutat att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte befria kronokassören från det honom enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1932, § 172, givna uppdraget att emottaga och ordna inkommande deklARATIONER och andra uppgifter vid taxering för inkomst eller förmögenhet; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med magistraten på lämpligt sätt låta ordna emottagandet och ordnandet av dylika handlingar.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.

§ 9.

Beredningsutskottet hade att på remiss yttra sig över drätselkammarens framställning angående emottagande och ordnande av deklARATIONER och andra uppgifter vid taxering för inkomst eller förmögenhet; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning angående försäljning av fastigheten Klarastrand N:o 7 B.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 december 1936.

§ 874.

Sedan drätselkammaren på sätt dess protokoll för den 9 sistlidne november, § 779, utvisar, beslutat att för en köpeskilling av 10,000 kronor försälja fastigheten Klarastrand 7 B till gårdsägaren C. J. Magnusson samt i samband därmed uppdragit åt stadsombudsmannen att med köparen upprätta vederbörliga köpehandlingar, så föredrogs nu ett av stadsombudsmannen upprättat så lydande köpekontrakt:

”Köpekontrakt.

Till gårdsägaren C. J. Magnusson, Karlstad, upplåter och försäljer drätselkammaren i Karlstad den staden tillhöriga fastigheten Klarastrand N:o 7 B mot en köpeskillning av Tiotusen (10,000) kronor och i övrigt på följande villkor:

- 1:o) Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.
- 2:o) Fastigheten, som försäljes gravationsfri får tillträdas, så snart stadsfullmäktiges beslut om köpet vunnit laga kraft.
- 3:o) Köpeskillingen, Tiotusen (10,000) kronor, erlägges på följande sätt:
  - a) Å tillträdesdagen betalas kontant ..... Kr. 3,000: —
  - b) Sedan köparen i Karlstads Sparbank erhållit lån å 7,000 kronor mot inteckning, skall köparen — så snart lånet utlämnats av banken — till staden inbetala denna summa ..... Kr. 7,000: —
Kr. 10,000: —

4:o) å under 3:o b) här ovan omförmält belopp å 7,000 kronor erlägger köparen ränta från tillträdesdagen, tills beloppet inbetalts, efter den räntefot, som vid ifrågavarande tillfälle tillämpas av Karlstads Sparbank vid utlåning mot första inteckning.

5:o) Köparen är berättigad att efter erläggande av under 3:o a) här ovan omförmält belopp å 3,000 kronor erhålla kvitterat köpebrev.

6:o) Alla skatter och onera, som förfalla till betalning före tillträdesdagen, betalas av säljaren och de, som förfalla efter tillträdesdagen, av köparen.

7:o) Staden garanterar nödig åtkomst för lagfarts vinnande.

8:o) Köparen skall ensam vidkännas lagfartskostnaderna för detta fång.

9:o) Av detta kontrakt äro tvenne exemplar upprättade, varav köpare och säljare tagit var sitt.

Karlstad den 29 december 1936:

För Karlstads Drätselkammare.”

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren för sin del godkänna detsamma samt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte godkänna ifrågavarande försäljning under villkor, som angåves i ovanintagna kontrakt.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.*

§ 10.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning angående försäljning av fastigheten Klarastrand N:o 7 B; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

all stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om understöd till förre brandmannen Henning Lundberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 januari 1937.

§ 12.

Till drätselkammaren hade inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Med stöd av bilagda intyg får jag härmed vördsamt anhålla att erhålla förtidspensionering fr. o. m. den tidpunkt då min nuvarande sjukpenningstilldelning utgår, nämligen 27 jan. 1937.

Karlstad den 20 dec. 1936.

HENNING LUNDBERG.»

Vid skrivelsen var fogat ett så lydande läkareintyg:

»Kommunalarbetaren Henning Lundberg, som lider av sviterna efter organisk hjärnsjukdom är för närvarande fullt arbetsoförmögen och kommer denna arbetsoförmåga med största sannolikhet att bli bestående för framtiden, vilket härmed på begäran intygas.

Karlstad den 18 dec. 1936.

ERIK HIDÉN.

t. f. 2:dre stadsläkare.»

I ärendet hade stadskamreraren avgivit följande yttrande:

»Till Drätselkammaren.

Härmed får jag till Drätselkammaren överlämna en framställning från f. d. brandmannen, numera stadsarbetaren n:r 801 August Henning Lundberg om förtidspension fr. o. m. den 27 innevarande januari månad.

I enlighet med Drätselkammarens beslut av den 9 november 1936, § 776, är Lundberg pensionsberättigad vid uppnådda 67 års ålder, vilket inträffar den 11 juli 1952. Jämlikt gällande pensionsreglemente äger befattningshavare rätt till förtidspension först då hans arbetsoförmåga varat minst tre år.

Lundberg har uppburit sjukavlöning sedan den 27 juli 1936, vilken avlöning emellertid skall i enlighet med gällande arbets- och löneavtal upphöra att utgå fr. o. m. den 27 innevarande månad. Som han enligt närlagda läkarbetyg sannolikt ej vidare torde bli arbetsför, kan han sålunda efter nämnda dag ej komma i åtnjutande av inkomst från staden intill den 27 juli 1939 då hans arbetsoförmåga varat i föreskrivna tre år och han alltså enligt pensionsreglementet blir berättigad till förtidspension.

Lundbergs anmälda slutlön är 1,200:— kronor och pensionsunderlaget 1,464:— kronor. Full pension uppgår till kr. 878:40 för år jämte härå utgående dyrtidstillägg.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 4 januari 1937.

H. WESTLIN.»

Efter föredragning av här ovan intagna handlingar uppstod överläggning, varunder yrkades av

herr Geijer, att kammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte med hänsyn till de ömmande omständigheter, som förelåge,

bevilja Lundberg ett årligt understöd av 750 kronor att utan dyrtidstillägg utgå, om och så länge han under tiden från och med den 27 januari 1937 till och med den 26 juli 1939 vore arbetsoförmögen;

herr Ternqvist — med instämmande i övrigt i herr Geijers yrkande — att det ifrågasatta understödet måtte bestämmas till 600 kronor per år; samt

herr ordföranden — jämväl med instämmande i övrigt i herr Geijers yrkande — att understödet med hänsyn därtill, att Lundbergs pension komme att uppgå till 878 kronor 40 öre, måtte bestämmas till 800 kronor per år.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, framställde herr ordföranden proposition på ett vart av de under överläggningen väckta yrkandena.

Då herr ordföranden därvid förklarade den sistnämnda av dessa propositioner vara med övervägande ja besvarad, begärdes votering, i anledning varav och sedan herr Geijers yrkande utan votering antagits till kontraposition i huvudvoteringen, följande voteringsproposition uppsattes och godkändes:

»Den, som vill, att drätselkammaren hos fullmäktige skall hemställa i enlighet med herr ordförandens yrkande, röstar ja.

Den, det ej vill, röstar nej. Vinner nej har kammaren beslutat i enlighet med herr Geijers yrkande.»

Vid verkställd votering avgåvos 3 ja-röster och 4 nej-röster, vid vilket förhållande kammaren sålunda beslutat att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville med hänsyn till de ömmande omständigheter, som i förevarande fall förelåge, bevilja Lundberg ett årligt understöd av 750 kronor att utan dyrtidstillägg utgå, om och så länge han under tiden från och med den 27 januari 1937 till och med den 26 juli 1939 vore arbetsoförmögen; samt

att ifrågavarande belopp skulle, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.*

§ 11.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om understöd till förre brandmannen Henning Lundberg.

Sedan handlingarna i ärendet föredragits, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan med den förändringen, att beloppet av det till Lundberg utgående understödet bestämdes till 800 kronor.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets utlåtande över magistratens förslag till ordningsstadga för Karlstads stad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.*

§ 12.

Sedan stadsfullmäktige på sätt dess protokoll för den 18 juni 1936, § 131, närmare utvisar, till magistraten återremitterat ett av magistraten framlagt förslag till ordningsstadga för Karlstads stad, så hade nu magistraten till stadsfullmäktige överlämnat en så lydande skrivelse:

»Till Stadsfullmäktige.

Sedan Stadsfullmäktige den 18 juni 1936 återremitterat det av Magistraten uppgjorda förslaget till ny ordningsstadga för Karlstad i ändamål att förslaget i anledning av anmärkningar, som hos Stadsfullmäktige gjorts, måtte av Magistraten överses, så får Magistraten, som vid utlyst sammankomst givit Stadsfullmäktiges ledamöter tillfälle diskutera förslaget med Magistraten, härmed

hemställa, att det förut avlämnade förslaget i nedan berörda delar ändras på sätt som följer, men i övrigt oförändrat godkännes. Vid diskussionsmöte genomgicks förslaget i dess helhet.

Magistraten vill till en början anföra, att Magistraten ansett sig böra avvakta den från senaste årsskiftet gällande ändrade allmänna trafiklagstiftningen, innan Magistraten skulle inkomma med detta yttrande.

Förändringar, som nu föreslås:

Uti ingressen ändras datum för vägtrafikstadgan, vilket numera är den 23 oktober 1936.

§ 2.

5. Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 18 juni 1936 yrkades av Herr Geijer att i denna punkt upptagen begränsning av den tillåtna körhastigheten borde utgå.

Magistraten anser, att ifrågavarande punkt bör bibehållas oförändrad med hänsyn särskilt till äldre personers möjlighet att färdas över ifrågavarande fyra broar samt körbanornas och gångbanornas ringa bredd. Någon betydelse för biltrafiken kan inskränkningen icke gärna anses medföra.

Vid diskussionsmötet var allmänna meningen för punktens bibehållande oförändrad.

---

13. Denna punkt bör, för att korrespondera med § 4 på behörigt sätt, ändras så:

»13. Motorfordon eller fordon med förspänd dragare må ej framföras å vägar inom stadens parker och planteringar, där ej sådan trafik är för allmänna arbeten nödig eller av Magistraten särskilt medgiven.»

---

§ 3. föreslås erhålla följande lydelse:

»Beträffande cykelåkning skall utöver vad om fordon i allmänhet är stadgat, följande lända till efterrättelse:

1. Utan tillstånd av Magistraten får cykelåkning ej äga rum å annan allmän plats inom staden än sådan, som är upplåten för körtrafik eller enligt uppsatt anslag är för cykelåkning anvisad eller för sådan åkning särskilt iordningställd.

Det åligger cyklande att ständigt hålla så långt till vänster i sin färdriktning i körbanan, som med hänsyn till gående eller eljest utan olägenhet kan ske.

2. Det är förbjudet att färdas å cykel över gångbana från eller till gård eller tomt.

3. Det är cyklande förbjudet:

att onödigtvis eller för övning åka annat än rakt framåt,

att medföra börda eller last av mera än tre meters längd eller som skjuter mera än en halv meter utanför cykelns sida,

att låta sig dragas av annat fordon, samt

att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd.

4. Cykel må icke ställas så, att den kan bli hinder i trafiken. Tvåhjulig cykel skall, om den ställes utan stöd av husvägg, inhägnad, lämpligt fast föremål eller på platsen befintlig anordning för cyklars uppställande, vara försedd med egen stödanordning, som håller densamma upprätt.

5. Till cykel kopplad släpvagn må inom staden användas under villkor:

att släpvagn och kopplingsanordning, medelst vilken släpvagnen förbindes med cykeln, äro av tillförlitlig och lämplig konstruktion,

att vagnens bredd, mått från vagnens yttersidor, icke överstiger 110 centimeter och sammanlagda längden av släpvagn och cykel med därå förd last icke 6 meter,

att å släpvagnen icke på en gång transporteras gods, vars vikt överstiger 200 kilogram eller är så skrymmande, att det sträcker sig över släpvagnens sidor, samt

att cykeln med tillkopplad släpvagn ej får föras av person, som icke fyllt femton år.»

Vad ursprungliga förslaget innehöll om cykelregistrering är sålunda, såsom Beredningsutskottet yrkat, uteslutet. Likaså har Magistraten tillmötesgått utskottets yrkande i fråga om cykelåkning över gångbana. Övriga förändringar avse att tillmötesgå vid diskussionsmötet framkomna anmärkningar och förslag.

§ 5.

2. Detta stycke har gjorts tillämpligt även å hästar och har förändrats sålunda:

»2. Andra större nötkreatur och hästar skola etc.

§ 15.

3. Detta stycke har gjorts tillämpligt även å större buskar och har förändrats sålunda:

»3. Träd och större buskar, som från tomt skjuta över gatulinien, skola utanför etc.

§ 20. Med beaktande av vad vid Stadsfullmäktigesammanträdet den 20 juni 1936 och vid ovanberörda diskussionssammankomst anmärkts, har andra stycket i punkt 3 uppmjukats och förtydligats i syfte att begränsa dess tillämplighet; och föreslås nu följande lydelse av detta stycke:

»Enahanda förbud skall gälla jämväl annat arbete av tillfällig natur och av beskaffenhet att åstadkomma för närboende eller allmänheten störande buller.»

Remisshandlingarna återställas.

Karlstad den 12 januari 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.»

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig över magistratens ovannämnda förslag till ordningsstadga med däri i den här ovan intagna skrivelsen föreslagna förändringar, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna ovanberörda förslag till ordningsstadga med däri av magistraten nu föreslagna ändringar.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets förslag i anledning av väckt motion om val av ytterligare en suppleant i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.

§ 13.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av stadsfullmäktiges herr vice ordförande väckt motion därom, att i styrelsen för Karlstads

skolor för yrkesundervisning skulle, utöver dess sju ledamöter och hittillsvarande två suppleanter, väljas en tredje suppleant.

Sedan antecknats, att stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 december 1936 till suppleanter i nyssnämnda styrelse för år 1937 valt filaren John Larsson och handlanden Petrus Sandberg, beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige ville bifalla ovanberörda motion samt till tredje suppleant utse borgmästarinnan Anna Lundblad.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets utlåtande i anledning av borgmästaren Erik Lundblads framställning om rätt att vara medlem av styrelsen för Aktiebolaget Göteborgs Banks Karlstadskontor med mera.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 januari 1937.

§ 14.

Sedan magistraten i anledning av länsstyrelsens skrivelse den 29 december 1936 anmodat stadsfullmäktige att yttra sig över en av borgmästaren Erik Lundblad till länsstyrelsen gjord framställning om tillstånd att få vara ledamot av styrelsen för Aktiebolaget Göteborgs Banks Karlstadskontor samt ombudsman vid detsamma, beslöt beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, att hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara, att fullmäktige icke hade något att erinra emot bifall till förevarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 18 Februari

N:o 2

Centralförbundets för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsens framställning om anslag till en upplysningskurs i Filipstad under år 1937.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning (C. F. N), som har till syfte mål att främja upplysningsarbetet i nykterhetsfrågan och därmed sammanhängande etiska, socialekonomiska och hygieniska spörsmål, anordnar för sådant ändamål bl. a. allmänna upplysningskurser i alkoholfrågan. T. o. m. år 1936 ha 209 sådana kurser hållits.

Vid organiserandet av dessa kurser har samarbete ägt rum mellan C. F. N. och för ett objektvt upplysningsarbete intresserade personer, oberoende av principiella ståndpunkter i övrigt. I överensstämmelse härmed och i enlighet med Kungl. Maj:ts föreskrift äro även politiska och religiösa strider och förhandlingar förbjudna.

Erfarenheten från hittills hållna kurser har visat, att på detta område ett intresserat och fruktbarande samarbete kunnat ske mellan de olika meningriktningarna på det nykterhetspolitiska området. Så ha ej blott behöfliga anslag lämnats, utan jämväl i övrigt — vid kursprogrammets utarbetande etc. — har samarbetet varit utmärkt. Så långt C. F. N. av uttalanden i pressen och annorledes kunnat inhämta, ha kurserna överallt vunnit erkännande för vederhäftighet och objektivitet.

Inom Värmlands län har förbundet tidigare hållit kurser i Kristinehamn 1907 och 1934, i Karlstad 1910 och 1925, i Arvika 1916 och 1928, i Filipstad 1922 och i Sunne 1931. Om behövliga anslag erhållas, kommer nästa kurs inom länet att förläggas till Filipstad 1937 under tiden 20—23 mars.

Med ledning av vunnen erfarenhet från senast hållna kurser ha utgifterna beräknats till cirka 5,500 kr. Till den planerade kursen har landstinget anslagit 1,500 kr. Som emellertid detta belopp icke är tillräckligt för säkerställande av kursens ekonomi, är dess tillkomst även beroende på det intresse och tillmötesgående, som den kan komma att röna hos övriga myndigheter och korporationer inom länet.

Beträffande kursens program får C. F. N. hänvisa till vad därom säges i en till denna ansökan fogad *bilaga (cirkulär N:r 2 B)*, vari bl. a. redogöres för orsaken till att programmets utarbetande måste anstå, till dess anslagsfrågorna blivit avgjorda.

Under återopande av vad sålunda anförts får Centralförbundet för nykterhetsundervisning och dess kursbestyrelse i Filipstad vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige i Karlstad måtte anslå ett belopp på kr. 500:— eller annat belopp, som må finnas möjligt, såsom bidrag till den av förbundet år 1937 planerade allmänna upplysningskursen i Filipstad samt att meddelande om beslutet snarast möjligt sändes till undertecknad Sandin.

För Centralförbundet för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsen i Filipstad:

OLOF OLSSON
Centralförbundets ordf.

JALMAR FURUSKOG
Rektor
Kursbestyrelsens ordf.

Aug. Ljunggren
Centralförbundets ledare.

F. Sandin
Överlärare
Kursbestyrelsens sekr.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 11 december 1936.

§ 751.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över Centralförbundets för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsen gjorda framställning om anslag till upplysningskurs i Filipstad år 1937.

Sedan antecknats, att stadsfullmäktige tidigare beviljat anslag till ett flertal dylika kurser inom länet, beslöt nykterhetsnämnden hemställa;

att stadsfullmäktige ville för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag av högst 300 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 januari 1937.

§ 72.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av Centralförbundet för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsen gjord framställning om anslag till en upplysningskurs i Filipstad år 1937, uti vilket ärende nykterhetsnämnden lämnat utlåtande.

Efter handlingarnas föredragning beslöt drätselkammaren hemställa,
att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa anslag av högst 300 kronor att utgå i den mån det med vederbörliga verifikationer styrktes, att underskott å kursen uppstått, med bestämmelse tillika, att erforderligt belopp skulle anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill icke funnes tillgängliga.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 18.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av Centralförbundet för nykterhetsundervisning och Kursbestyrelsen gjord framställning om anslag till en upplysningskurs i Filipstad år 1937, uti vilket ärende nykterhetsnämnden och drätselkammaren avgivit utlåtanden; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia med mera.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 januari 1937.

§ 64.

Från stadskamreraren hade inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Enligt vid Drätselkammarens nästföregående sammanträde avlämnad rapport, kvarstår av Kulturfondens avkastning för år 1936 kronor 5,806:23.

Jag tillåter mig vördsamt hemställa, att Drätselkammaren ville taga under överbägande huruvida icke dessa medel lämpligen borde användas till utgivande av Karlstad stads Historia, del II, vars utgivande i utsikt ställts redan under föregående år.

Enligt mig lämnade upplysningar, är lektor Lars Dalgren villig åtaga sig detta arbete för en kostnad, som han preciserat till 5 à 6,000 kronor.

Till tryckningskostnader finnes av tidigare för ändamålet anvisade medel oanvänt kronor 2,615:09, en summa som är otillräcklig för täckande av ovan nämnda kostnader, men som lämpligen torde kunna utfyllas genom under nästkommande år disponibla räntemedel ur »C. A. Fahlgrens donationsfond».

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 20 januari 1937.

H. WESTLIN.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren, som förklarade sig ämna till stadsfullmäktige inkomma med förslag till medels anskaffning till de i stadskamrerarens skrivelse omförmälda tryckningskostnaderna, när denna fråga bleve aktuell, enhälligt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville gå i författning om utgivande av andra delen av Karlstads stads historia,

att fullmäktige ville uppdraga dels åt lektorn Lars Dalgren, att författa ifrågavarande historia, vilket uppdrag lektor

Dalgren förklarar sig villig mottaga, *dels ock* åt drätselkammaren att teckna kontrakt med Dalgren om saken; samt

att fullmäktige av Kulturfondens avkastning för år 1936 för ifrågavarande ändamål ville anslå ett belopp av 5,806 kronor 23 öre.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 19.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren gjord framställning om anslag för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia med mera; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Herrar Petterssons och Severins motion angående resande på stadens bekostnad av en minnessten å majoren

C. E. Nygrens grav.

Till Stadsfullmäktige

I och med Major C. E. Nygrens frånhälle har Karlstad förlorat en man, som med sällsynt oegennyttia offrat tid och arbete för sin födelsestads bästa. Tack vare hans synnerligen omfattande, blott delvis från trycket utgivna forskningar, bedrivna med en kärleksfull noggranhet, känna vi stadens historia bättre än eljest säkerligen varit möjligt.

Såsom ett uttryck för vår uppskattning av och tacksamhet för denna livsgärning vore det staden värdigt att på Nygrens grav uppsätta en minnesvård.

Undertecknade vilja därför föreslå, att Stadsfullmäktige måtte på Major C. E. Nygrens grav bekosta resandet av en minnessten och att detta uppdrag lämnas till en kommitté på förslagsvis tre personer samt för all framtid sörja för gravens underhåll.

Karlstad den 12 sept. 1936.

TH. PETTERSSON.

HUGO SEVERIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 januari 1937.

§ 58.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 21 september 1936, § 572, närmare utvisar, uppdragit åt herr vice ordföranden och stadsarkitekten att inkomma med förslag till minnesvård å framlidne majoren C. E. Nygrens grav, så hade nu stadsarkitekten inkommit med förslag i ärendet, enligt vilket förslag kostnaderna för minnesvård komme att uppgå till 335 kronor.

Efter föredragning av ärendet beslöt drätselkammaren enhälligt att hos stadsfullmäktige hemställa

att fullmäktige ville besluta att å stadens bekostnad låta resa en minnesvård å framlidne majoren C. E. Nygrens grav, i överensstämmelse med av stadsarkitekten uppgjort förslag; samt

att fullmäktige för ifrågavarande ändamål ville anslå ett belopp av 335 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej funnes tillgängliga.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.*

§ 20.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av herrar Thure Pettersson och Hugo Severin väckt motion angående resande på stadens bekostnad av en minnessten å framlidne majoren C. E. Nygrens grav, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit utlåtande, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit; samt

att fullmäktige dessutom ville besluta att major Nygrens grav för all framtid skulle underhållas på stadens bekostnad.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Hälsovårdsnämndens förslag till stadga för rakstugor samt lokaler för hårskötsel och s. k. skönhetsvård i Karlstad.

(Se ock stadsfullmäktiges protokoll den 19 mars 1936, § 64 jämte tillhörande tryckta handlingar)

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 13 maj 1936.

§ 172.

Sedan stadsfullmäktige den 19 mars, § 64 i protokollet till bland annat hälsovårdsnämnden återremitterat ett av nämnden uppgjort »Förslag till stadga för rakstugor samt lokaler för hårskötsel och s. k. skönhetsvård i Karlstad» hade förslaget underkastats förnyad granskning och föredrogs nu följande från Karlstads Frisörmästare inkommen skrivelse:

»Till Hälsovårdsnämnden, Karlstad.

Sedan tillfälle beretts oss att få yttra oss över förslaget till ny ordningsstadga för frisöryrket i Karlstad vilja vi förslå att § 1 i första stycket får följande lydelse.

Envar, som i Karlstad eller inom stadens område mot betalning betjänar allmänheten med frisöryrket skall ställa sig till efterrättelse vad i dessa föreskrifter är stadgat.

Ett önskemål är att ordet väggventil § 1 första stycket borttages. Det kan vara tillfyllest med »lätt att vädra». Att ordet spottkoppar § 2 även bortfaller.

Det kan ej anses så synnerligen hygieniskt att i våra numera rätt så propra och välordnade lokaler, ha en eller flera spottkoppar stående, vilka alltför ofta bli belamrade med en massa skräp.

För Karlstads Frisörmästare
JOHN KARLSSON.»

Efter överläggning beslöt nämnden föreslå,

att § 15 i stadgan skulle erhålla följande lydelse: »Envar som i Karlstad mot betalning betjänar allmänheten i de avseenden, som här ovan angivits, är skyldig ställa sig till efterrättelse vad i denna stadga finnes föreskrivet»,

att såsom § 16 intages följande stadgande: »Redan i bruk varande lokaler av nu ifrågavarande slag skola hos hälsovårdsnämnden anmälas för godkännande inom två månader från denna stadgas ikraftträdande»; samt

att nuvarande § 15 skall betecknas såsom § 17.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.*

§ 21.

Sedan stadsfullmäktige den 19 mars 1936, under § 64 i protokollet, till hälsovårdsnämnden återremitterat ett av nämnden uppgjort »Förslag till stadga för rakstugor samt lokaler för hårskötsel och s. k. skönhetsvård i

Karlstad» så hade nu hälsovårdsnämnden medelst överlämnande av protokollsutdrag för nämndens sammanträde den 13 maj 1936, § 172, inkommit med nytt förslag i ärendet.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande i ärendet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad hälsovårdsnämnden i förenämnda protokollsutdrag föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Flickskolestyrelsens framställning angående bidrag från staden till skolans uppehållande.

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 28 januari 1937.

---

§ 5.

Med anledning av vad i den fortfarande gällande Kungl. Kungörelsen den 2 dec. 1932 angående ansökan om statsunderstöd åt privatläroverk (Sv. författningssamling n:r 541) stadgas angående kommunala bidrag till underhåll såsom villkor för erhållande av statsunderstöd beslöt styrelsen att hos Stadsfullmäktige göra hemställan om, att Stadsfullmäktige ville förbinda sig att under anslagsperioden 1 juli 1937—30 juni 1938 bevilja skolan:

dels ett anslag av Fyratusenåttahundra (4800) kronor (eller eventuellt lika med det allmänna statsbidrag som Kungl. Maj:t kommer att bevilja) till skolans uppehållande,

dels ett anslag av Åttahundra (800) kronor för undervisningen i huslig ekonomi, allt för år räknat;

dels bidrag till de vid skolan anställda lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Rätt utdraget betygar:
ERNST LUNDHOLM.
Ordf.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 februari 1937.

§ 81.

Sedan stadsfullmäktiges herr ordförande till drätselkammaren för yttrande remitterat en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning därom, att stadsfullmäktige måtte förbinda sig att för tiden från och med den 1 juli 1937 till och med den 30 juni 1938 bevilja skolan anslag *dels* för skolans uppehållande, *dels* för undervisning i huslig ekonomi, *dels ock* till bidrag för de vid skolan anställda lärarinnornas pensionering, så beslöt nu drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla skolstyrelsens ifrågavarande framställning, ävensom bestämma, att för ändamålet behöfliga anslagsbelopp skola, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 22.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning om bidrag från staden till nämnda läroverks uppehållande med mera, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit utlåtande.

Sedan handlingarna i ärendet föredragits, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag till omläggning av västra infartsvägen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 februari 1937.

§ 116.

Sedan frågan om omläggning av västra infartsvägen till staden under flera år varit föremål för utredningar, samt *dels* byggnadsnämnden vid sammanträde den 21 maj 1932, under § 95 i protokollet, prövat och godkänt av stadsingeniören uppgjort förslag till ändrad sträckning av vägen ifråga *dels ock* drätselkammaren under åren 1933—1935 låtit verkställa omfattande terrängundersökningar, så hade kammaren den 18 maj 1936, under § 398 i protokollet, slutgiltigt fastställt de närmare grunderna för en arbetsplan rörande sagda omlägningsarbete.

Härefter hade kammaren till Kungl. Maj:t ingått med framställning om statsbidrag att utgå av tillgängliga medel ingående i städernas utjämningsandel av automobilskattemedel, vid vilken framställning fogats en av Karlstads stads byggnadskontor den 29 maj 1936 dagtecknad och på basis av *dels* byggnadsnämndens beslut den 21 maj 1932 *dels ock* de i drätselkammarens beslut av den 18 maj 1936 lämnade direktiven upprättad arbetsplan rörande arbete med omläggning, förbättring och permanentbeläggning av västra infartsvägen till Karlstad.

Med anledning av ovanberörda framställning hade från Kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till drätselkammaren nu inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Genom beslut den 18 december 1936 har Kungl. Maj:t tilldelat staden Karlstad ett bidrag av 300,000 kronor att utgå av tillgängliga medel ingående i städernas utjämningsandel av automobilskattemedel i och för omläggning och förbättring av västra infartsvägen mellan stadens gräns mot Karlstads härads vägdistrikt vid Sörmon och förstadsamhället Strand (delarna I—III) jämte vägbro över Karlstad—Skoghalls järnväg, vilket arbete enligt en härhos i transumt bifogad P. M. beräknats kosta 900,000 kronor, och till vilket tidigare beviljats 90,000

kronor å en beräknad kostnad för viss del av företaget av 198,500 kronor, varjämte Kungl. Maj:t förklarar, att till företaget må, i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer och allenast i den mån medel bliva för ändamålet tillgängliga, utgå bidrag med sammanlagt högst 80 % av den till 900,000 kronor beräknade kostnaden.

I anledning härav åligger det staden

att utföra arbetet i huvudsaklig överensstämmelse med den i förenämnda granskningspromemoria omnämnda av Kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkända arbetsplanen;

att fullborda arbetet inom ett år efter den tidpunkt, då slutligt bidrag till företaget beviljats;

att beträffande arbetsplan, ledning av och kontroll å arbetet m. m. ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som under arbetets gång kunna komma att meddelas av Kungl. styrelsen eller dess kontrollant samt beträffande den kontroll Kungl. styrelsen kan finna skäl föreskriva, gälda den del av kostnaden härför, som ej täckes av statsmedel;

att beträffande brobyggnaden i god tid före arbetets igångsättande till Kungl. styrelsen för granskning och godkännande insända å väv upprättad arbetsritning och sammanställning jämte trenne kopior av vardera ävensom hållfasthetsberäkning i två exemplar;

att till Kungl. styrelsen för prövning och godkännande insända de till grund för entreprenadanbuds ingivande liggande programhandlingarna, samtliga inkomna anbud i original, vilka sedermera komma att återställas till staden, förteckning över inkomna anbud jämte det vid anbudens öppnande förda protokollet;

att av egna medel (ej ordinarie automobilskattemedel eller statsbidrag, som anvisats till statskommunalt arbete) tillskjuta vad utöver bidraget av automobilskattemedel erfordras för arbetets färdigställande.

Kungl. styrelsen har tillika velat erinra därom, att, därest verkliga kostnaden för arbetets utförande befinnes lägre än den beräknade, statsbidraget skall utgå allenast med så stor del av verkliga kostnaden, som det beviljade statsbidraget utgjort av den beräknade kostnaden.

Statens kontroll kommer att utövas av vägingenjören i länet med biträde av härför av Kungl. styrelsen förordnad platskontrollant. Avsyring av företaget kommer beträffande tillfartsvägarna att verkställas av vägingenjören och beträffande brobyggnaden att verkställas av byråchefen och broinspektören. Då arbetet är slutfört, har staden därför att i och för avsyring av företaget härom göra

anmälan hos avsyningsförrättarna, varefter Kungl. styrelsen, sedan bevis om avsyningen till Kungl. styrelsen inkommit, företager till prövning frågan om företagets godkännande och utbetalning av återstoden av bidraget.

Vid avsyningen skall sammandrag av räkenskaperna, utvisande arbetets verkliga kostnad och vilka medel därtill använts samt upprättat i enlighet med föreskrifterna i Kungl. styrelsens cirkulärskrivelse till städerna den 26 januari 1932, för avsyningsförrättarna företes. Sammandraget skall, försett med påskrift av avsyningsförrättarna om granskning med ledning av företedda verifikationer, jämte dennes avsyningsbevis bifogas ansökan om godkännande av företaget.

Därest staden skulle finna ändring i arbetsplanen eller i arbetstidens längd önskelig, bör särskild framställning därom göras till Kungl. styrelsen.

Kungl. styrelsen får slutligen meddela, att så snart till styrelsen inkommit *dels* närslutna avskrift med den därå tecknade förbindelsen, underskriven å stadens vägnar och vederbörligen bevittnad samt åtföljd av protokoll, utvisande vederbörandes behörighet att underskriva förbindelsen, *dels ock* vederbörlig uppgift att arbetet påbörjats, komma fyra femtedelar av det beviljade bidraget att översändas till Eder.

Avskrift av denna skrivelse överlämnas samtidigt till vägingenjören i Värmlands län.

Stockholm den 1 februari 1937.

På Kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsens vägnar:

E. G. BRANUE.»

Vid ärendets föredragning fanns tillgänglig ovannämnda arbetsplan.

Det antecknades, att stadsfullmäktige på grund därav, att den planerade nya västra infartsvägen enligt den av byggnadsnämnden föreslagna sträckningen till stor del komme att gå över egendomarna Karlsgrund, Alfhem och Fredricelund, vid sammanträde den 28 maj 1936, under § 98 i protokollet, beslutat inköpa sagda egendomar för en summa av tillhoppa 156,500 kronor.

I ärendet förelåg nu jämväl en av byggnadschefen upprättad promemoria av följande lydelse:

»P. M. angående anslagsberäkning för ombyggnad av Västra infartsvägen till Karlstad.

Sedan Kungl. Maj:t den 18 dec. 1936 godkänt förslag till ombyggnad, ändring och permanentbeläggning av västra infartsvägen till Karlstad samt beviljat

statsbidrag till arbetet, kunna de kostnader, för vilka anslag från staden erfordras, beräknas sålunda:

Beräknad total anläggningskostnad ..... Kr. 913,000:—

Statsbidrag:

80 % å 900,000:— = ... 720,000:—

Bidrag från Karlstad-Skoghalls

järnväg ..... 1,000:— » 721,000:—

Stadens beräknade andel i anläggningskost-

nader alltså..... Kr. 192,000:—

Härtill kommer erforderligt anslag till lösen

av mark för vägen å de områden, som

icke ägas av staden, förslagsvis av stads-

ingeniören beräknad till i runt tal ... » 23,000:—

Summa anslag Kr. 215,000:—

Anm.

Vägen kommer enligt förslaget att även passera över staden numera tillhöriga egendomarna Alfhem, Karlsgrund och Fredricelund samt över till inköp föreslagna egendomen Lugnet.

Värdet av den mark, som för vägen behöver disponeras å nämnda egendommar, har av stadsingeniören beräknats till i runt tal 9,500 kronor, varvid å-priset pr kvm. för av vägen i anspråk tagna marken satts lika med det genomsnittspris pr kvm., som inköpet av dessa egendommar betingat.

Man har anledning beräkna att värdestegringen å nämnda egendommar med anledning av den nya väganläggningen kommer att bliva större än beräknade värdet av erforderliga vägmarken, som tages från nämnda egendommar.

Karlstad den 5 febr. 1937.

ERIK BJÖRKMAN.»

Efter ärendets föredragning samt en stunds överläggning beslöt drätselkammaren enhälligt att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att omedelbart igångsätta och sedermera slutföra ifrågavarande företag;

att därvid skola iakttagas de föreskrifter och villkor, som komma att gälla för utbekommande av det beviljade statsbidraget;

att för stadens andel i kostnaderna anvisa ett belopp av 215,000 kronor att anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas; samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå de avtal och träffa de överenskommelser, som för företagets utförande bliva erforderliga, med rätt för kammaren att enligt Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens direktiv och godkännande, inom ramen för det beviljade anslaget och med bibehållande av vägens huvudsträckning, vidtaga de jämkningar i förslaget och arbetsplanen, som efter renstakningen av vägen eller på grund av under byggnadstiden framkommande omständigheter kunna bli lämpliga eller nödvändiga, ävensom vidtaga alla övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 23.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till omläggning av västra infartsvägen till staden, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om bemyndigande att försälja tomter och avstyckningar i staden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 februari 1937.

§ 113.

Beslöt drätselkammaren enhälligt att hos stadsfullmäktige hemställa,
att fullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor i övrigt, som kammaren kunde för vart fall finna lämpligt, försälja tomter och avstyckningar i staden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 24.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av drätselkammaren gjord framställning om bemyndigande för kammaren att försälja avstyckningar och tomter till pris och på villkor i övrigt, som kammaren kunde för vart fall finna lämpligt; och beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville på så vis bifalla drätselkammarens ovannämnda framställning, att det av kammaren äskade bemyndigandet endast lämnades beträffande obebyggda tomter och avstyckningar.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Kronokassörens framställning om lönereglering för de å kronokassörskontoret anställda biträdena med mera.

Till Magistraten i Karlstad.

Enligt den för kronouppbördskontoret fastställda lönestaten utgöra lönerna för å kontoret anställda tre ordinarie kontorsbiträden resp. 200, 125 och 120 kronor per månad räknat. Biträdena hava varit anställda å kontoret i resp. 15, 2 och 2½ år. Tjänsterna torde vara avsedda för kvinnliga befattningshavare, ehuru andra biträdet för närvarande är manligt.

Efter mitt förmenande måste dessa löner i och för sig och särskilt med hänsyn till arbetes omfång och art anses vara för knappt tilltagna. Anledningen till att lönerna vid den nyligen genomförda omorganisationen beträffande kontoret sattes så låga undandrager sig mitt bedömande. Men även om förre kronokassören icke själv ansett sig kunna betala sina biträden högre löner, synes mig dock anledning icke föreligga att i varje fall sätta lönerna lägre än t. ex. för stadskassans kvinnliga biträden. Jämställdheten mellan kronokassörens och stadskassans biträden har f. ö. helt nyligen poängterats vid behandlingen av frågan om semester för de förra.

Följden av de enligt mitt förmenande allt för snävt tilltagna löneförmanerna torde åtminstone beträffande de två lägst avlönade biträdena bliva, att dessa så snart som möjligt måste söka sig andra bättre avlönade anställningar, och följderna av täta biträdesbyten blir givetvis, att arbetet blir lidande allra helst som de olika göromålen å kontoret till största delen äro av den beskaffenheten, att de icke återkomma mera än en gång årligen, och det sålunda tager minst ett år för att vederbörande skall bliva i tillfälle att hjälpligt sätta sig in i alla förekommande arbeten. Att därjämte ev. nödgas rekrytera personalen bland i och för sig mindre väl kvalificerade personer är absolut förkastligt. Arbetet med upprättande av exempelvis mantals-, taxerings- och röstlängder samt uppbördsböcker är ett sådant absolut precisionsarbete, att arbetskraften därtill måste sökas bland de allra bästa. De nu anställda biträdena ha givit mig enbart goda erfarenheter och äro väl förtjänta av löner, som icke giva enbart existensminimum.

I anslutning till vad jag sålunda anfört nödgas jag redan nu vördsamt hemställa, särskilt som det står klart för mig, att jag måste räkna med att

åtminstone de båda lägst avlönade biträdena under nuvarande förhållanden se sig om efter bättre platser, att Magistraten ville hos vederbörande göra framställning om nödig förbättring av lönerna för kontorets biträden. Jag har gjort mig underrättad om, att stadskassans kvinnliga biträden uppbära 206, 180 samt 132 kronor per månad beroende av anställningstidens längd. Magistratens kvinnliga skrivbiträden uppbära enligt uppgift 200—210 kronor per månad.

För min del skulle jag vilja föreslå, att biträdena å kronouppbördskontoret tillerkännas rätt till dyrtidstillägg å sina löner med rätt att efter samma grunder som å stadskassan komma i åtnjutande av sedvanliga löneförhöjningar.

Som jag tidigare nämnt torde befattningarna åtminstone för överskådlig tid lämpligen kunna innehavas av kvinnliga biträden. Sålänge nuvarande kontorsbiträdet Stig Olsson kvarstår på sin befattning, skulle jag dock vilja föreslå, att han om möjligt beredes ett lönetillägg så att han per månad får uppbära förslagsvis 200 kronor. Hans arbetsprestation och fallenhet för arbetet motiverar detta. Likväl bör han dock inom en nära framtid kunna erhålla bättre avlönad befattning.

Slutligen får jag lika värdsamt hemställa, att även tredje ordinarie biträdet å kontoret beredes semesterförmåner efter samma grunder som övriga biträden. Någon anledning varför hon icke skulle äga rätt därtill synes mig icke föreligga.

Karlstad i kronouppbördskontoret den 19 oktober 1936.

N. HERTING.

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed med tillstyrkande överlämna bifogade framställning från kronokassören avseende förbättrade löneförmåner för å kronokassörskontoret anställda kontorsbiträden ävensom semesterrätt för tredje ordinarie biträdet.

Till den utförliga motiveringen, som synes Magistraten fullt bärande, har Magistraten inlet att tillägga.

Då de föreslagna löneförbättringarna skäligen böra komma vederbörande till del redan från och med nästa års ingång, hemställes, att ärendet måtte handläggas så skyndsamt, att detta kan bli fallet.

Karlstad den 31 oktober 1936.

På Magistratens vägnar:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 februari 1937.

§ 124.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över kronokassörens framställning om förbättrade löneförmåner för å kronokassörskontoret anställda kontorsbiträden ävensom semesterrätt för tredje ordinarie biträdet därstädes.

Då ärendet nu företogs till behandling förelåg ett så lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 18 januari 1937.

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över kronokassörens framställning om förbättrade löneförmåner för å kronokassörskontoret anställda kontorsbiträden ävensom semesterrätt för tredje ordinarie biträdet därstädes.

I ärendet förelåg jämväl av stadskamreraren gjord utredning om de kvinnliga kontorsbiträdenas å stadskassan avlöningsförmåner under år 1936.

Efter föredragning av de till ärendet hörande handlingarna uppstod överläggning, varunder yrkades av

herr Axel W. Karlsson med instämmande av *herr Carl Alb. Andersson*, att lönenämnden måtte besluta att hos stadsfullmäktige hemställa, att de å krono-

kassörskontoret anställda biträdena komme i åtnjutande av samma löneför-
måner som de å stadskassan anställda biträdena; samt

herr Kastengren, att lönenämnden hos stadsfullmäktige måtte hemställa om
avslag på framställningen i fråga under hänvisning till, att *dels* de i ansök-
ningen omförmälda biträdenas löner reglerats så sent som i februari 1936;
dels ock en allmän lönereglering inom kort vore förestående.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, framställde herr ordföranden pro-
positioner på ett vart av de gjorda yrkandena, varvid lönenämnden utan vote-
ring beslöt i enlighet med herr Kastengrens yrkande.

Lönenämnden hade sålunda i ärendet beslutat att hos stadsfullmäktige
hemställa,

att fullmäktige ville avslå den i ärendet gjorda framställ-
ningen under hänvisning till, att *dels* de i ansökningen omför-
mälda biträdenas löner reglerats så sent som i februari 1936,
dels ock en allmän lönereglering inom kort vore förestående.

Mot detta beslut reserverade sig herr Axel W. Karlsson.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.»

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöt drätselkammaren
att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville på så vis bifalla framställningen i
fråga, att Karin Larsson erhöles 225 kronor i månaden, Stig
Olof Olsson 175 kronor i månaden och Eva Norling 150 kronor
i månaden, samtliga löner utgående utan ålders- och dyr-
tidsstillägg, vid vilket förhållande ifrågavarande biträden
komme att i lönehänseende bliva jämnställda med de å stads-
kassan anställda biträdena.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.*

§ 25.

Beredningsutskottet hade uppå remiss att yttra sig över en av kronokassören gjord framställning om förbättrade löneförmåner för å kronokassörskontoret anställda kontorsbiträden ävensom semesterrätt för tredje ordinarie biträdet därstädes.

I ärendet hade lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade yttranden.

Sedan ärendet nu föredragits, beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren hade i ärendet föreslagit; samt

att fullmäktige dessutom ville bestämma, att tredje ordinarie biträdet å kronokassörskontoret skulle komma i åtnjutande av semesterförmåner efter samma grunder som övriga biträden å kontoret.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Exekutionsvaktmästaren K. J. Bergs framställning om förtidspensionering.

Överlämnas till Stadsfullmäktige med förordande.

Karlstad den 18 september 1936.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Magistraten i Karlstad.

Undertecknad, vilken sedan den 19 sept. 1934, på grund av sjukdom, varit oförmögen att fullgöra tjänsten, anhöll i januari 1935, med bifogande

av läkareintyg av förste stadsläkaren i Karlstad, att jag måtte erhålla sjukpension utan att invänta tre års sjukledighet.

Som stöd härför anförde jag att andra befattningshavare i stadens tjänst vid sjukdom erhöles två tredjedelar av sin inkomst, under det att exekutionsvaktmästarnes inkomst, vilken huvudsakligast utgöres av sportler, blir alldeles otillräcklig, i synnerhet som jag för min sjukdom ständigt är i behov av insulin och särskild diet, jämte övrig medicin.

Med samma motivering och då därtill kommer att så lång tid förflutit sedan jag blev oförmögen att fullgöra tjänsten, får jag, med bifogande av läkareintyg härmed vördsamt anhålla att Magistraten ånyo ville hos vederbörande göra framställning om och förorda att jag från och med den förste januari 1937 måtte erhålla sjukpension med dyrtidstillägg.

Dessutom anhåller jag att staden ville bidra med någon ersättning till vikarie under den tid sådan förordnats.

Som närslutna åldersintyg utvisar är jag den 26 februari 1937 60 år gammal och har varit i stadens tjänst sedan den förste februari 1902, därav vid Karlstads förenade brand och poliskår till den 1 oktober 1903 och därefter vid poliskåren till den 1 februari 1909 samt från sistnämnda tid tjänstgjort som exekutionsvaktmästare, sålunda en sammanhängande tjänstetid av nära 35 år.

Karlstad den 1 september 1936.

K. J. BERG.

Till Magistraten i Karlstad.

Med översändande av exekutionsbiträdet K. J. Bergs skrivelse till Magistraten den 1 i denna månad samt skrivelsen bifogade åldersbetyg och läkareintyg, får jag för min del vördsamt tillstyrka bifall till Bergs hemställan om förtidspensionering på grund av sjukdom.

På min framställning har Magistraten genom beslut den 3 juli i år förordnat kontorsbiträdet Nils Carlsson att intill innevarande års utgång uppehålla Bergs tjänst. Därvid har föreskrivits bl. a., att vikarien, så länge han uppehåller tjänsten skall äga att av Berg tillgodonjuta en lön av lägst 175:— kronor i månaden. Skulle emellertid vikariatet behöva förlängas vid årets

slut, är det icke sannolikt, att nuvarande vikarien i fortsättningen åtnöjer sig med en lön av 175:— kronor i månaden eller att annan kompetent och för vikariatet i övrigt lämplig person skall kunna uppbringas för en kostnad, som Berg med sina inkomster kan bestrida. Anordningen med vikarie var också, såsom jag då i ärendet framhöll, en nödfallsutväg, ett provisorium intill dess frågan om Bergs förtidspensionering hunnit avgöras. I egenskap av stadsfogde finner jag det också angeläget, att frågan om Bergs förtidspensionering snarast bringas inför stadsfullmäktiges avgörande.

Karlstad den 7 september 1936.

A. ELLWÉN.

Exekutionsvaktmästare K. J. Berg.

Född den 26 febr. 1877. Gift. Inga barn under 21 år.

Pensionsålder: 67 år. Anställd hos staden 1902.

Uppnådd pensionsålder den 1 mars 1944, varvid antalet tjänsteår hos staden uppgår till 42.

Vid eventuell förtidspensionering fr. o. m. 1 januari 1937 uppgår tjänsteåren hos staden till 35.

Nuvarande avlöningsförmåner:

Lön	1,500:—
Ålderstillägg	450:—
Sportler (beräknade)	2,500:—
	<u>Slutlön Kronor 4,450:—</u>
Dyrtdistillägg ¹⁾ f. n.	936:—
	<u>Summa avlöning Kronor 5,386:—</u>

Nuvarande pensionsunderlag: 5,061:—, varå full pension utgår med

	Kronor 3,036: 60
jämte dyrtdistillägg, f. n. »	840:—
	<u>Summa pensionsförmåner Kronor 3,876: 60</u>

¹⁾ Dyrtdistillägg utgår å lön och ålderstillägg samt å ett belopp av Kr. 1,400:— kronor av garanterad uppbořdsprovision.

Avlöningsförmåner vid sjukledighet: lön Kr. 1,500: —, ålderstillägg Kr. 450: —, eller tillhoppa Kr. 1,950: — jämte härå utgående dyrtidstitlägg, f. n. Kr. 540: —, Summa Kr. 2,490: —.

Berg har sedan den 19 sept. 1934 åtnjutit förenämnda sjukavlöning. Jämlikt för stadens befattningshavare gällande pensionsreglemente är han berättigad att fr. o. m. 1 okt. 1937 erhålla förtidspension på grund av sjukdom, vilken förtidspension utgår med samma belopp som full pension.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 6 nov. 1936.

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 18 januari 1937.

§ 7.

Uppå remiss från drätselkammaren hade lönenämnden att avgiva yttrande över en av exekutionsvaktmästaren K. J. Berg gjord framställning om erhållande av förtidspension från och med den 1 januari 1937.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt lönenämnden föreslå drätselkammaren,

att kammaren ville — under hänvisning till, att Berg den 1 oktober innevarande år komme att erhålla förtidspension, för den händelse att han vid detta tillfälle fortfarande kunde styrka sjukdom — hemställa om avslag å Bergs framställning om erhållande av pension från och med den 1 januari 1937.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 februari 1937.

§ 111.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av exekutionsvaktmästaren K. J. Berg gjord framställning om erhållande av förtidspension från och med den 1 januari innevarande år.

Lönenämnden, som i ärendet avgivit yttrande, hade hemställt, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville hemställa om avslag å Bergs ifrågavarande framställning under hänvisning till, att Berg den 1 oktober detta år komme att erhålla förtidspension, för den händelse att han vid denna tidpunkt fortfarande kunde styrka sjukdom.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet samt hållen överläggning beslöt drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville avslå Bergs ifrågavarande framställning under hänvisning till, att han den 1 nästkommande oktober komme att erhålla förtidspension, för den händelse att han vid denna tidpunkt fortfarande kunde styrka sjukdom.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 26.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av exekutionsvaktmästaren K. J. Berg gjord framställning om förtidspensionering, över vilken framställning lönenämnden och drätselkammaren avgivit infortrade yttranden.

Efter ärendets föredragning beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Karl Wahlbergs ansökan om tillstånd att i fastigheten Västra Haga N:o 12 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Jämlikt paragraf 8 i Kungl. Förordningen den 11 juli 1919 får jag, som kommer att övertaga den av min avlidne fader, Handlanden August Wahlberg bedrivna handelsrörelsen, härmed vördsamt anhålla om tillstånd att i huset Västra Haga n:o 12 i Karlstad tills vidare intill den 1 oktober 1938 till avhämtning få försälja pilsnerdricka.

Detta tillstånd har förut innehafts av min förutnämnde fader, Handlanden August Wahlberg.

Jag vill i detta sammanhang upplysningsvis meddela, att jag de senaste sex åren utan anmärkning handhaft skötseln av denna rörelse på grund av min faders alltmer tilltagande ohälsa.

Vid ansökan fogas:

- 1) åldersbevis,
- 2) myndighetsbevis,
- 3) konkursbevis, samt
- 4) intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 14 december 1936.

KARL WAHLBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 4 januari 1937.

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Karl Wahlberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att tills vidare intill den 1 oktober 1938 få i huset Västra Haga N:o 12 i Karlstad till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Enär såsom av ansökningen framginge, fråga icke vore om beviljande av en ny rättighet, utan endast om övertagande av en tidigare beviljad och detta därtill under begränsad tid, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet för tiden intill den 1 oktober 1938.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

LARS DALGREN.

Ex protocollo:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 28.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av Karl Wahlberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att tillsvidare intill den 1 oktober 1938 få uti huset Västra Haga N:o 12 härstädes försälja pilsnerdricka klass II till avhämtning.

Uti ärendet hade nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande.

Efter ärendets föredragning beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla, vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Fru Elin Berglinds ansökan om tillstånd att inom å travbaneområdet vid Färjestad i Karlstad anordnade serveringsbyggnader utskänka pilsnerdricka, klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att under år 1937 å de dagar då travtävlingar pågå under tiden klockan 13—17 få inom å travbaneområdet vid Färjestad anordnade serveringsbyggnader utskänka pilsnerdricka klass II.

Vid ansökan fogas:

- 1) åldersbevis;
- 2) konkursbevis;
- 3) myndighetsbevis;
- 4) intyg om ordentlighet och lämplighet, samt
- 5) bevis om att sökanden disponerar området.

Karlstad den 14/1 1937.

ELIN BERGLIND.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 11 februari 1937.

§ 47.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Elin Berglind hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under år 1937 å de dagar då travtävlingar pågå, få under tiden klockan 13—17 inom å travbaneområdet vid Färjestad anordnade serveringsbyggnader utskänka pilsnerdricka klass II.

Sedan antecknats, att sökanden under år 1936 innehaft enahanda tillstånd utan att nykterhetsnämnden veterligt anmärkning framställts mot det sätt, varpå rättigheten utövats, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet under enahanda villkor, som föreskrivits i Konungens Befallningshavandes för sökanden meddelade tillståndsbevis den 17 oktober 1936.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 29.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av Elin Berglind hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under år 1937 å de dagar, då travtävlingar pågå, få under tiden klockan 13—17 inom å travbaneområdet vid Färjestad anordnade serveringsbyggnader utskänka pilsnerdricka klass II.

Uti ärendet hade nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande.

Efter ärendets föredragning beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla, vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Hälsovårdsnämndens förslag till ordningsregler för Saluhallen i Karlstad.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 9 december 1936.

§ 421.

Sedan, på sätt hälsovårdsnämndens protokoll för den 11 sistlidne november, § 381, närmare utvisar, av särskilda kommitterade framlagts förslag

till ordningsregler för saluhallen i staden, samt hälsovårdsnämnden uppdragit åt herr vice ordföranden att jämte sekreteraren granska detsamma, så anmälde nu herr vice ordföranden, att han på grund av sekreterarens sjukdom ensam genomgått det av kommitterade utarbetade förslaget samt på grundval av detta utarbetat ett nytt förslag, vilket vore av följande lydelse:

»Ordningsregler för Saluhallen i Karlstad.

1. Endast livsförnödenheter med undantag av specerier och mjölk, som ej förvaras i slutna kärl, må utan saluhallsstyrelsens särskilda skriftliga medgivande säljas eller förvaras i saluhallen.

Vara eller annat, som befinnes sprida mycket damm eller dålig lukt eller kan giva födoämnen bismak eller påskynda deras förskämning eller ock på annat sätt göra dem onjutbara, må icke i saluhallen införas.

2. Inom saluhallen får ej användas otätt kärl till förvaring av flytande ämne eller i dylikt inlagda varor, ej heller utslås vätska, som kan vålla osundhet eller osnygghet eller sprida dålig lukt.

3. Avskräde, avfall, papperslappar, trasor och dylikt skall varje försäljare uppsamla från sin plats i lätt flyttbart, tätt kärl och senast, när han slutar sin handel för dagen, bortföra till därför anvisad plats.

Avfall och dylikt skall varje dag bortföras och får icke kvarlämnas inom hallen under natten. Kärl, vari sådant uppsamlas, skall efter varje tömning väl rengöras.

4. Försäljare måste noggrant iakttaga ordning och snygghet inom saluhallsbyggnaden. Inredning och redskap skola dagligen rengöras. Golvet skall vid behov och minst en gång dagligen efter slutat arbete rengöras med vatten och erforderliga tvättmedel.

Torrsopning får ej äga rum.

5. Endast hallmästaren äger tända eller släcka belysningen inom saluhallen.

6. Ingen annan än hyresgäst eller dennes biträde får inom saluhallen med dess källare utbjuda, förevisa, sälja eller förvara varor av något slag.

7. Gångarna i saluhallsbyggnaden få icke belamras med lådor, tomkärl eller andra föremål.

8. Färsk fisk får säljas endast i därför anvisad del av saluhallen. Där må icke för vägning av levande fisk betzman användas så, att kroken instickes i fisken.

Färsk fisk får förvaras öfver natten inom saluhallen, endast om den är väl nedisad i lämpligt kärl.

9. Att röka tobak inom saluhallsbyggnaden är förbjudet liksom att spotta annat än i därför avsedda kärl.

10. Hundar eller kattor få icke medföras eller insläppas i saluhallen.

11. Skyltning må ske endast å därför avsedd och av styrelsen anvisad plats.

12. Allt förtärande av spritdrycker inom saluhallens lokaler är förbjudet.

13. Av hallmästaren eller hälsopolisen gjorda erinringar rörande ordning och snygghet inom saluhallen skola noggrant iakttagas.

14. I övrigt skola i tillämpliga delar föreskrifterna i matvarustadgan för Karlstad stad lända till efterrättelse.

15. För brott mot någon av ovan givna föreskrifter är straffet dagsböter.»

Efter föredragning härav beslöt hälsovårdsnämnden att till stadsfullmäktige med anhållan om godkännande överlämna det här ovan intagna förslaget till ordningsregler för saluhallen i Karlstad.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.*

§ 30.

Sedan hälsovårdsnämnden med anhållan om godkännande till stadsfullmäktige överlämnat av nämnden uppgjort förslag till ordningsregler för saluhallen i staden, så hade nu beredningsutskottet att uppå remiss avgiva yttrande i ärendet.

Efter tagen del av handlingarna beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville godkänna det av hälsovårdsnämnden framlagda förslaget.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 18 Mars

N:o 3

Byggnadsnämndens förslag till jämkning i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Enhörningen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 mars 1937.

§ 205.

Från byggnadsnämnden hade till drätselkammaren inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 21 oktober 1936.

§ 569.

På vederbörandes begäran hade Stadsingeniören utarbetat förslag till jämkning i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Enhörningen inom stadsdelen Tingvallastaden härstädes; och ingav nu stadsingeniören berörda jämkningsförslag, avfattat å karta samt i beskrivning, så lydande:

›**Beskrivning över förslag, till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enhörningen inom Tingvallastaden i Karlstad.**

Kvarteret Enhörningen är beläget inom Tingvallastaden. Stadsplan rörande kvarteret fastställdes den 21 september 1934 av Kungl. Maj:t, dock med undan-

tag av stadsplanebestämmelserna för kvarteret. Dessa fastställdes av Kungl. Maj:t den 14 augusti 1936.

Ändringarna från tidigare förslag bestå däri, att gårdsöverbyggnaderna emellan lamellbebyggelsen invid Karlbergsgatan slopas men taklisthöjden å kvarvarande delar av gårdsöverbyggnaderna ökas till å kartan angiven höjd. En förskjutning av byggnadskropparna invid Karlbergsgatan föreslås, på grund av Baptistförsamlingens önskemål angående större tillbyggnad av sin samlingslokal. Å gatubyggnaderna invid Tingvallagatan föreslås förhöjd taklisthöjd för de delar av vinden, som få inredas.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Å kvartersdelar, som äro utmärkta med prickning, får ej byggnader uppföras.

§ 2.

Inom kvartersdelar utmärkta med S och siffra inom cirkel få endast uppföras bostads- eller affärshus av sten och i övrigt av följande beskaffenhet. De skola uppföras till de taklisthöjder över stadens nollplan, som för varje hus eller husgrupp angivits med siffra inom cirkel, varvid prickstreckad grov linje anger gräns mellan hus eller husgrupper med olika höjd. Då särskilda skäl föreligga, äger byggnadsnämnden medgiva avvikelser från förutnämnda höjder intill 1 meter och från gräns mellan hus med olika höjd intill 2 meter. Mot områden utmärkta med ovaler eller prickning skola dessa byggnader hava fönsterrätt oberoende av avstånd till granntomt. Brandmurar behöva således icke uppföras i tomträns mot sådana områden. Husen få uppföras med det antal våningar, som med iakttagande av byggnadsstadgans och byggnadsordningens föreskrifter angående rumshöjd befinnes lämplig för husens ändamål. Med byggnadsnämndens medgivande må vinden inredas med bostadsrum eller affärslokaler i så stor utsträckning, som lämpligen kan ske, men taken få ej givas brantare lutning än 30° och inga uppbyggnader få överskjuta en linje dragen i 60° lutning från den fastställda taklisthöjden. Uppbyggnaderna ovan taket få ej upptaga mer än $\frac{1}{3}$ av fasadlängden för varje hus å en och samma tomt.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med ovaler får ej annan byggnad uppföras än gårdsöverbyggnad, som må uppföras till högst den höjd, som å kartan finnes

angiven med siffra inom rektangel, dock må byggnadsnämnden medgiva att anordningar för ljusintag uppföras över angivna högsta höjd.

Därest inre del av gård endast delvis överbygges, skall den icke överbyggda delen av gården uppfyllas till samma plan, som motsvarar gårdsöverbyggnadens höjd.

Ovan åsyftade höjder för taklister och gårdsplaner ävensom å kartan angivna gatuhöjder hänföra sig till stadens nollplan.

Karlstad den 9 mars 1937.

HADAR GRUDE.»

Byggnadsnämnden beslöt godkänna det sålunda ingivna jämkningsförslaget samt att detsamma, sedan skriftligt godkännande från samtliga rättsägare inkommit, skulle med tillstyrkande av dess antagande översändas till Stadsfullmäktige.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Ex protocollo:

ROLF MÆCHEL.»

Vid protokollsutdraget fanns fogat *dels* karta med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enhörningen, *dels ock* bevis, att samtliga sakägare med undantag av Karlstads stad godkänt sagda förslag.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt drätselkammaren att för sin del godkänna förslaget i fråga samt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville antaga förslaget och därå söka vederbörlig fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 35.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till jämkning i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Enhörningen, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om tilläggsanslag till yrkesskolorna.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 8 mars 1937.*

§ 201.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges herr ordförande hade drätselkammaren att yttra sig över en till stadsfullmäktige ställd skrivelse, vilken med däri åberopade handlingar var av följande lydelse:

»Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Byggnadskommittéerade för ombyggnad av Yrkesskolan i kv. Älgen härstädes få härmed, sedan ombyggnads- och reparationsarbetena vid nämnda skola blivit avslutade och slutbesiktigade, hänvisande till bifogade ekonomiska tablå, hos Stadsfullmäktige hemställa om tilläggsanslag; dels 10,000: — för anskaffandet av linoleummattor och möbler och dels 8,387: 50 kr. för under arbetets gång påträffade bristfälligheter vilka icke tidigare hade kunnat förutses.

Sålunda har skiffertaket vilket var avsett att repareras helt utbytlts mot nytt tak av galv. plåt (2,600: — kr.).

Likaså har utvändiga vatten och avloppsledningar måst omläggas (s:a 2,500: — kr.).

Sedan Stadsfullmäktige beviljat byggnadsanslaget framkom förslag att förflytta köket till övre våningen, vilket av Drätselkammaren godkändes och förorsakade en merkostnad av c:a 3,300: — kronor.

Karlstad den 5 mars 1937.

Byggnadskommittéer

J. A. HÅKANSSON.»

»Till Byggnadskommittén för Yrkesskolan, Karlstad.

Undertecknade få härmed anmäla att ombyggnads- och reparationsarbetena å Yrkesskolan äro slutförda och få vi med anledning härav avgiva bifogad tablå över kostnaderna för arbetet i sin helhet.

Som framgår av redogörelsen uppgår totalkostnaden för ombyggnads- och reparationsarbetet inklusive ledningar, mattor, möbler och armatur till Kronor 93,512: 54.

Stadsfullmäktige har för byggnadsarbetet och ledningar beviljat ett anslag av Kronor 75,125: — och fordras således ett fyllnadsanslag av sammanlagt Kronor 18,387: 54, vari ingå 10,000: — kr. för möbler och mattor varom Drätselkammaren beslutat den 7 september 1936.

Karlstad den 1 mars 1937.

OTTO FELDT.

OLLE LAGERGREN.»

»Ombyggnads- och reparationsarbeten å yrkesskolan, kv. Älgen i Karlstad.

Ekonomisk tablå den 25 februari 1937.

Byggnadsarbeten enl. entreprenadkontr. av den 18/s 1936	42,100: —	
Tilläggsarbeten: enligt extraräkning av den 18 september 1936	3,536: 61	
omtäckning av taket enligt anbud av den 16 september 1936	2,600: —	
Diverse arbeten	3,573: 02	51,809: 63

Värme- och Sanitär ­ anläggning enligt entreprenad	23,635: —	
Extraräkningar av den 2 okt. och 31 okt. 1936	2,481: 79	26,116: 79
<i>Elektr. installationsarbeten</i> enl. entreprenad	3,385: —	
Extraräkning av den ³¹ /12 1936	615: 51	
Förändring av servisledning enl. räkn. (El-verket)	156: 23	
Elektrisk spis till skolköket	300: —	4,456: 74
<i>Linoleummattor och div. möbler</i>	5,077: 39	
Möbler från Walfrid Svensson & C:o, ...	2,353: —	
Gardiner, cirka	800: —	
Elektrisk armatur enl. räkning	805: 89	
Påläggning av mattor enl. räkning	593: 10	9,629: 38
<i>Ritningar och arbetsledning</i>	1,500: —	
Sammanlagda kostnaden inklusive inventarier Summa Kronor		93,512: 54

Anslag:

Av Stadsfullmäktige den 20 februari 1936 beviljade anslag enligt beräknade av den ²⁰ /11 1934	75,125: —	
Av Drätselkammaren den 7 sept. 1936 § 570 anvisade medel till anskaffandet av mattor och möbler (ej ännu av Stadsfullmäktige beviljade)	10,000: —	85,125: —

Tilläggsarbeten vartill extra anslag erfordras.

1) Nyttäckning av vattentaket i stället för omläggning enligt anbud	2,600: —	
2) Nya yttre vatten- och avloppsledningar dragna från Hamngatan, stuprörsledningar och gasledningar till 3:dje vån. samt drickfontärn m. m.....	2,481:79	
3) Merkostnad å byggnadsarbetet i anledning av salsalens, skolkökets och tvättstugans förläggning till 3:dje våningen m. m.	3,305: 75	8,387: 54
	Summa Kronor	93,512: 54

Karlstad den 25 februari 1937.

OTTO FELDT.»

Efter föredragning av handlingarna i fråga beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för i handlingarna omförmält ändamål bevilja ett tilläggsanslag av 18,387 kronor 50 öre ävensom bestämma, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.

§ 36.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag till yrkesskolan; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet hemställt.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om tilläggsanslag till Stagnellska sjukhuset.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 mars 1937.

§ 202.

Till drätselkammaren hade inkommit en med därvid fogad kostnadkalyf så lydande handling:

»Till Drätselkammaren.

Byggnadskommittén för ombyggnad av Stagnellska sjukhuset får nu anmäla att arbetet är slutligt färdigt. Såsom avsyningsdag har kommittén beslutat den 15 december 1936 efter vilken tid reparationer av äldre elektriska ledningar pågått. Sedan arbetet nu är fullt färdigt får kommittén med överlämnande av bifogade kostnadskalkyler anhålla om ett tilläggsanslag av kronor 13,500:—.

Kostnaderna för ombyggnaden har betydligt överskridit det av stadsfullmäktige beviljade anslaget beroende på att såväl värmeledningen som den elektriska ledningen voro i betydligt sämre skick än vad som beräknats. Reparation av den elektriska anläggningen hade med en kostnad på c:a 5,000:— kronor måst utföras även om ombyggnaden icke kommit till stånd, ävenså utbyte av värmepannor (c:a 3,500:—) och andra reparationer å såväl värme- och sanitäranläggning. I övrigt hänvisas till bilagda kostnadskalkyler.

Karlstad den 3 mars 1937.

För Byggnadskommittéradet:

J. A. HÅKANSSON.»

»Till Byggnadskommittén för Stagnellska Sjukhuset.

Arbetet å Stagnellska Sjukhuset har slutförts och sluträkningar med de olika entreprenörerna hava nu inkommit. Arbetet torde i huvudsak varit färdigt så att slutbesiktningsdagen kan bestämmas till den 15 december 1936, ehuru väl komplettering av äldre elektriska anläggningen pågått till slutet av januari månad i år.

Ekonomisk tabell beträffande ombyggnad av Stagnellska Sjukhuset.

	Beräknad kostnad	Anbud	Tillägg	Summa
<i>Byggnadsarbetet</i>	23,900:—	25,200:—	—	
Evakueringssystem	930:—	—	—	
Målning av hela byggnaden	—	—	3,988: 74	
Ny skorsten	—	—	450:—	
Plåttak över balkong	—	—	48:—	
Skåpskiva av bok samt håltagning för v. v.-beredare	—	—	100:—	
	24,830:—	25,200:—	4,586: 74	29,786: 74

Värme- och sanitäranläggning	8,000: —	12,850: —	—	
Tillägg enl. räkning ^{30/11}	—	—	2,592: 32	
» » » ^{11/12}	—	—	81: 70	
» » » ^{11/12}	—	—	76: 55	
	<hr/>			
	8,000: —	12,850: —	2,750: 57	15,600: 57
<i>Elektrisk installation</i>	4,900: —	} 3,850: —	—	
	3,200: —		—	
	1,250: —		965: —	—
	1,470: —		1,470: —	—
Flyttning av centraler m. m.	—	—	785: —	
El. spis	—	—	741: 55	
Kylrumsdörr	—	—	223: 90	
Beräknade ytterligare rep. av gamla ledningarsamt Elektricitetsverkets servis	—	—	1,000: —	
	<hr/>			
	10,820: —	6,285: —	2,750: 45	9,035: 45
Diverse och oförutsedda.....	2,750: —	—	—	976: 56
	<hr/>			
	46,400: —	—	—	55,399: 32

Anslagssumman 46,400: — kronor har sålunda överskridits med c:a 10,000: — kronor. Överskridandet har sin grund i det förhållandet att reparationer och förbättringar utförts i större utsträckning än vad som tidigare varit avsett. Detta gäller i huvudsak den sanitära inredningen, som befanns mera bristfällig än väntat och i stor utsträckning måst utbytas mot ny. Den för värme- och sanitäranläggningen uppgivna anslagssumman av kronor 8,000: — var för lågt beräknad, och lägsta anbudet härå uppgick till 12,850: — kronor.

När de nyinredda lokalerna blivit nymålade ansågs kontrasten mellan den nya och gamla målningen väl stor, varför hela byggnaden ommålades medförande en tilläggskostnad av c:a 4,000: — kronor.

Utöver vad sålunda utförts har på tillskyndan av Ingeniör S. Melin de elektriska ledningarna omdragits i de delar av byggnaden, som icke berörts av nu ifrågavarande ombyggnad.

Ingeniör Melin hade sedan år 1933 i egenskap av besiktningsman för brandstodsbolaget utdömt den elektriska anläggningen. Vid uppgörande av förslag till ifrågavarande ombyggnad hade här ifrågavarande bristfälligheter uppmärksamrats, men ansetts att detta kunde utföras senare, när så var oundgängligen nödvändigt. Då man kom i beröring med de gamla ledningarna, visade det sig, att de voro omöjliga att skarva. Trådarna hade även här och var fastnat i rören, så att dessa måste huggas ut. Förhållandet visade sig lika för hela byggnaden, vilket gav sig till känna vid utbyte av armatur. På så sätt har ledningsnätet till större delen förnyats, även i de delar av byggnaden, som icke berörts av ombyggnaden.

Denna omläggning av de gamla ledningarna har dragit en kostnad av kronor 3,543:54.

Räkningarna härå har detaljgranskats av Ingeniör S. Melin vars utlåtande härtill bifogas. Ingeniör Melin har sålunda bekräftat att arbetet är utfört enligt räkningen, men att i ett par fall arbetet skulle kunna utförts på tillfredsställande sätt med mindre kostnad.

Eburuväl någon beställning på sagda arbeten icke utgått från undertecknad, anser jag mig dock böra tillstyrka utbetalning, dock med ett avdrag av kronor 43:54 för de mer än nödvändigt påkostade anordningarna och för begärt tillägg å ventilatorn.

Utöver ovannämnda 10,000:— kronor skulle sålunda för reparation av de gamla ledningarna tillkomma ett belopp av kronor 3,500:—.

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 23 februari 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för i handlingarna omförmält ändamål bevilja ett tilläggsanslag av 13,500 kronor ävensom bestämma, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsulskott den 12 mars 1937.*

§ 37.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag till Stagnellska sjukhuset; beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet hemställt.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om förvärv för stadens räkning av fastigheten Lugnet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 mars 1937.

§ 200.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 1 sistlidne februari, § 84, närmare utvisar, godkänt då föredragna förslag till köpekontrakt mellan Karlstad stad och ägarna av fastigheten Lugnet angående köp av sagda egendom, så anmälde nu herr ordföranden, att köpekontrakten vederbörligen blivit undertecknade.

De sålunda upprättade köpehandlingarna voro av följande lydelse:

»KÖPEKONTRAKT.

Till Karlstads stad upplåta och försälja undertecknade, Erik Olsén och Aksel Olsén, dels de inom Karlstads stad belägna stadsägorna n:ris 661+662+663+664, 665+673+674+676+677+681+703+801+815, samt 801 A, dels ock

den likaledes inom Karlstads stad belägna fastigheten Våxnäs 1¹² (Lilla Sixlyckan) jämte så stor del av fastigheten Våxnäs 1¹³ (Sixbacken), som vid nu planerad ny sträckning av stadens västra infartsväg kan behöva tagas i anspråk för detta ändamål.

För köpet gälla följande villkor:

1:o) Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.

2:o) Köpeskillingen är bestämd till Etthundrafemtusen (105,000) kronor.

3:o) Tillträde av fastigheterna, vilka mottagas i befintligt skick, skall ske, så snart stadsfullmäktiges beslut om köpet vunnit laga kraft.

4:o) Köpeskillingen skall erläggas på tillträdesdagen mot det att säljarna förete bevis därom, att fastigheterna äro gravationsfria, samt överlämna nödiga åtkomsthandlingar för lagfart å detta fång med undantag för stadsägoområdet N:o 703 (i Grundviken), beträffande vilket område säljarna avsäga sig all hemulsskyldighet.

5:o) Å fastigheterna belöpande kostnader för invallning vid Romstad skola övertagas av köparen mot avdrag å köpeskillingen av *dels* 2,235 kronor 65 öre, *dels ock* den ränta å sagda belopp, som det åligger ägaren av ifrågavarande fastigheter att betala för tiden från och med den 1 januari 1937 till tillträdesdagen.

6:o) Köparen skall respektera kontrakt av den 14 mars 1932 beträffande utarrendering för tiden till den 14 mars 1939 av försålda fastigheterna till Robert Sjögren.

7:o) Köparen äger att uppbära den i arrendekontraktet bestämda arrendeavgiften för tiden från och med den 15 mars 1937; skolande säljarna äga rätt att uppbära den i april 1937 förfallande arrendeavgiften, som avser tiden före den 15 mars sagda år.

8:o) Från köpet undantages huvudbyggnaden jämte ett jordområde om cirka ett hektar runt om densamma, inbegripande även den inom egendomens nuvarande inhägnade trädgård fallande delen av å karta utmärkt väg, för vars framtida utläggande det skall i stället åligga staden att upplåta nödig annan mark å den nu av staden inköpta fastigheten.

9:o) Köparen förbinder sig att betala kostnaderna för avstyckning av det under mom. 8) här ovan omförmälda jordområdet.

10:o) Alla skatter och onera, som förfalla till betalning före tillträdesdagen, betalas av säljarna och de, som förfalla därefter, av köparen.

11:o) Kostnaderna för lagfart å detta fång betalas av köparen ensam.

Härav äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 2 mars 1937.

För Karlstads Drätselkammare:

J. A. HÅKANSSON.

Nils B. Eckerbom.

A. OLSÉN

för egen och min hustru Maggie Olséns
del samt såsom befullmäktigat ombud
för E. Olsén och Tora Olsén.

På en gång närvarande köpevitnen:

JOHN WIDING.

GUNNAR QVARNSTRÖM.»

»KÖPEKONTRAKT.

Till Karlstads stad upplåta och försälja undertecknade, Erik och Aksel Olsén samt Alfred Stenhagen, de oss tillhöriga inom Karlstads stad belägna fastigheterna Våxnäs 1⁹⁰ samt stadsägorna 818 och 660+817 med undantag av därifrån gjorda avstyckningar.

För köpet gälla följande villkor:

1:o) Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.

2:o) Köpeskillingen är bestämd till Femtiotusen (50,000) kronor.

3:o) Tillträde av fastigheterna, vilka mottagas i befintligt skick, skall ske, så snart stadsfullmäktiges beslut om köpet vunnit laga kraft.

4:o) Köpeskillingen skall erläggas å tillträdesdagen mot det att säljarna förete bevis därom, att fastigheterna äro gravationsfria, samt överlämna nödiga åtkomsthandlingar för lagfart å detta fång.

5:o) Å Våxnäs 1⁹⁰ belöpande odlingslån, uppgående till 542 kronor 94 öre, skall övertagas av köparen mot motsvarande avdrag å köpeskillingen.

6:o) Köparen skall respektera kontrakt av den 14 mars 1932 beträffande utarrendering för tiden till den 14 mars 1939 av försålda fastigheterna till Robert Sjögren.

7:o) Köparen äger rätt uppbära den i arrendekontraktet bestämda arrendeavgiften för tiden från och med den 15 mars 1937; skolande säljarna äga rätt att uppbära den i april 1937 förfallande arrendeavgiften, som avser tiden före den 15 mars sagda år.

8:o) Alla skatter och onera, som förfalla till betalning före tillträdesdagen, betalas av säljarna och de, som förfalla därefter, av köparen.

9:o) Kostnaden för lagfart och detta fång betalas av köparen ensam.

Härav äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 2 mars 1937.

För Karlstads Drätselkammare:

J. A. HÅKANSSON.

Nils B. Eckerbom.

A. OLSÉN

för egen och min hustru Maggie Olséns
del samt såsom befullmäktigt ombud för
A. Stenhagen, E. Stenhagen, E. Olsén
och Tora Olsén.

På en gång närvarande köpevitnen:

JOHN WIDING.

GUNNAR QVARNSTRÖM.»

Drätselkammaren beslöt nu att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att godkänna ovanintagna kontrakt angående förvärv för stadens räkning av fastigheten Lugnet;

att köpeskillingarna skulle förskotteras av tillgängliga medel; samt

att drätselkammaren sedermera till fullmäktige skulle inkomma med förslag till slutlig medelanskaffning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 38.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om förvärv för stadens räkning av fastigheten Lugnet; och beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige

att bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Av fru Karin Johansson väckt motion om inköp av
kvarteret Ödlan.**

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Undertecknad får härmed vördsamt framhålla, att stadsdelen Haga, jämfört med övriga stadsdelar, är rätt missgynnad beträffande park, eller öppen lekplats, varför det rätt stora barnantal som finnes inom stadsdelen, får hålla till på gatorna med sin lek, ett i och för sig ganska riskabelt förhållande; som snarast på ett lämpligt sätt borde avhjälpas.

Då jag fått kännedom om att kvarteret »Ödlan» inom stadsdelen skall avstyckas till byggnadstomter, för att sedermera försäljas, har osökt frågan uppstått: Är icke detta kvarter både beträffande läge, och den redan utväxta parken, det lämpligaste området inom stadsdelen där en sådan lekplats skulle kunna ordnas? Ingen risk för älven, enär de byggnader som finnas å kvarteret äro belägna mot älven och böra kunna från parkområdet avstyckas, samt användas för annat ändamål, ex. som verkstadslokaler eller dylikt. Villan i parken med sina lokaliteter, skulle väl i en framtid lämpa sig utmärkt till hem för den allt mera i vår stad omfattande barnträdgårdssamheten.

Med stöd av vad sålunda anförts, får jag vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ovan angivna ändamål inköpa kvarteret »Ödlan» inom stadsdelen Haga.

Karlstad den 18 Februari 1937.

KARIN JOHANSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 mars 1937.

§ 204.

Sedan drätselkammaren till tomtkommitterade för yttrande remitterat *dels* den 26 oktober 1936, under § 672 i protokollet en från disponenten Karl Dahlgren till staden gjord hembjudan att få inköpa tomtområde inom kvarteret Ödlan i Haga, *dels ock* den 22 februari 1937, under § 141 i protokollet, en av fru Karin Johansson i stadsfullmäktige väckt motion angående inköp av kvarteret Ödlan, vilken motion för yttrande remitterats till drätselkammaren, så hade nu tomtkommitterade i skrivelse den 7 i denna månad avstyrkt inköp av mark inom sagda kvarter.

Till drätselkammaren hade vidare denna dag inkommit en skrivelse av följande lydelse:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Betr. tomt N:r 2 Kv. Ödlan.

Åberopar mitt aktningsfulla av den 20 okt. 1936 samt de förhandlingar, som förts mellan herrar kommitterade och undertecknad lördagen den 6 d:s.

Med anledning härav har jag härmed äran lämna ett fast anbud av

Kr. 375,393: —

för mitt bolag tillhörigt område i Kvarteret Ödlan med därå uppförda byggnader.

I anbudet ingår ej lager, maskiner eller inventarier av något slag.

Anbudet är från min sida gällande till den 15 i denna månad, och utbeder jag mig inom denna tid benäget svar härå.

Karlstad den 8 mars 1937.

KARL DAHLGREN.»

Då ärendet nu företogs till behandling, beslöt drätselkammaren enhälligt,
att hos stadsfullmäktige avstyrka inköp av mark inom
kvarteret Ödlan.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 39.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 18 februari 1937,
§ 28, närmare utvisar, för yttrande remitterat till, bland annat, berednings-
utskottet en av fru Karin Johansson väckt motion angående inköp för sta-
dens räkning av kvarteret Ödlan, så företog nu beredningsutskottet detta
ärende till behandling.

Drätselkammaren hade avgivit begärt yttrande i ärendet.

Efter handlingarnas föredragning beslöt beredningsutskottet under hän-
visning till det oskäligen pris, som begärdes för ifrågavarande kvarter, att
hos stadsfullmäktige hemställa,

att den av fru Karin Johansson väckta motionen icke
måtte föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Byggnadsnämndens framställning om utarbetande av stom- plan för Karlstads stad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 8 mars 1937.*

§ 203.

Från byggnadsnämnden hade till drätselkammaren inkommit ett så
lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokollet hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 5 mars 1937.

§ 94.

Byggnadsnämnden hade under åren efter senaste inkorporering med staden av nya områden uppmärksammat önskvärdheten av att en stomplan för stadens ytterområden bleve utarbetad.

Det hade syntes byggnadsnämnden vara av vikt, att stadens myndigheter övervägde, vilka områden som i framtiden kunde befinnas behövlige för huvudtrafikleder, allmänna platser, friluftsbad och andra ändamål, som borde tillgodoses, samt att staden i tid försäkrade sig om att dessa områden icke bleve till men för sådana ändamål på annat sätt utnyttjade.

En omständighet som för närvarande syntes byggnadsnämnden göra behovet av en stomplan särskilt aktuell vore, att staden hos Kungl. Maj:t anhållit om generellt tillstånd att till enskild ägo avyttra donationsjord. På grund av att stomplan saknades, hade såväl Konungens Befallningshavande i Värmlands län som Kungl. Byggnadsstyrelsen avstyrkt bifall till ansökningen, och det syntes icke byggnadsnämnden vara att förvänta, att det begärda tillståndet kunde vinnas, förrän stomplan blivit antagen och fastställd.

Byggnadsnämndens ordförande anmälde nu, att frågan om en stomplan förberedelsevis dryftats vid ett sammanträde, som av honom i närvaro av länsarkitekten hållits med byggnadschefen, stadsingenjören och stadsarkitekten, och företeddes nu inför byggnadsnämnden av den sistnämnde å en översiktskarta över stadens område avfattat första utkast till stomplan.

Då av ovan angivna jämte andra skäl tiden syntes byggnadsnämnden inne att på allvar påbörja utarbetandet av en stomplan,

beslöt byggnadsnämnden hos Stadsfullmäktige anhålla, att Stadsfullmäktige ville dels uppdraga åt byggnadsnämnden att fullfölja och utföra sagda arbete och dels till arbetets bedrivande bevilja tills vidare 500 kronor.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

ROLF MÆCHEL.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att uppdraga åt byggnadsnämnden att påbörja utarbetandet av en stomplan för Karlstads stad, på sätt byggnadsnämnden i ovan intagna protokollsutdrag föreslagit; samt

att för arbetets bedrivande tills vidare bevilja ett anslag av 500 kronor ävensom bestämma, att ifrågavarande anslagsbelopp skall, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 mars 1937.

§ 40.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av byggnadsnämnden gjord framställning om upprättande av stomplan för Karlstads stad, i vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat yttrande; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens i berörda ärende gjorda hemställan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Fru Esther Löfgrens m. fl. motion angående sänkning av terminsavgifterna vid flickskolan med mera.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Genom inrättandet av en realskolelinje vid härvarande högre elementarläroverk för flickor har från och med vårterminen 1936 tillfälle beretts även

kvinnliga elever i Karlstad att avlägga realexamen. Fortfarande äro emellertid de kvinnliga elevernas utbildningsmöjligheter i Karlstad avsevärt sämre än på andra platser med samrealskolor eller kommunala mellanskolor. Sålunda kunna icke elever vid flickskolans realskolelinje i Karlstad *utan prövning i alla ämnen* vinna inträde i härvarande fyraåriga latingymnasiums första ring, en möjlighet, som dock står öppen för alla elever vid samrealskolor och kommunala mellanskolor. Därtill kommer ytterligare den omständigheten, att terminsavgifterna vid flickläroverket i Karlstad äro ända upp till 70 % *högre* än vid statens samrealskolor. Medan sålunda elever vid härvarande flickläroverk måste betala ända upp till 100 kronor i terminsavgift, uppgå terminsavgifterna vid statens samrealskolor i allmänhet icke till 60 kronor. Vid *Kristinehamns kommunala flickskola*, som läsåret 1934—35 i statsanslag erhöll 43,658:03 kr. och i anslag av kommunen 13,645:53 kr., var terminsavgiften samma år 60 kr.; mindre bemedlade elever betalte 30 kr., och för medellösa var undervisningen *avgiftsfri*. Under vårterminen 1935 voro vid samma skola 7 lärjungar befriade från avgift, 44 halvbetalande och 71 helbetalande.

På grund av vad här ovan anförts få vi därför anhålla hos stadsfullmäktige om verkställande av skyndsamt utredning och framläggande av förslag i syfte dels att åstadkomma en *sänkning av flickornas terminsavgifter* till exempelvis högst 60 kr., dels att bereda de elever, som flyttats till högsta klassen vid härvarande *flickskola*, möjlighet att övergå till det fyraåriga latin-gymnasiets första ring *på samma villkor*, som gälla för samrealskolor och kommunala mellanskolor.

Karlstad i januari 1936.

NAMNUNDERSKRIFTER.

Ovanstående framställning upptages som motion av:

ESTHER LÖFGREN.

E. MELCHER.

LARS DALGREN. OLOF WÄSTLUND. KARIN JOHANSSON.

*Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde
med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk
för flickor den 28 januari 1937.*

---

§ 9.

Föredrogs den till styrelsen remitterade motionen från fru Esther Löfgren m. fl. angående *dels* sänkning av terminsavgifterna vid flickskolan, *dels* lättnad vid övergång från flickskolan till gymnasiet. Styrelsen beslöt efter hållen överläggning att tillstyrka en sänkning av terminsavgiftsbeloppen med c:a 25 %, så att fr. o. m. höstterminen 1937 flickskolans terminsavgifter bestämmas till:

55 kr. för klass 1⁷

65 » » » 2⁷—4⁷ samt I^R och II^R

75 » » » 5⁷—7⁷ samt III^R.

Åt ordföranden uppdrogs att uppsätta skrivelse i ärendet med den utredning och motivering, som framlagts under diskussionen.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Rätt utdraget betygar:

ERNST LUNDHOLM.

Ordförande.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Till styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor har för yttrande remitterats en motion av fru Esther Löfgren m. fl. angående, *dels* sänkning av terminsavgifterna vid flickskolan, *dels* åtgärder för att underlätta övergången från flickskolan till statsgymnasium, och får jag härmed å styrelsens vägnar anföra:

Vad det sista önskemålet beträffar, har genom Kungl. Maj:ts nådiga brev av den 21 augusti 1936 rättighet till övergång från realskolelinjen till gymnasiet beviljats under samma villkor som från statsskolor och kommunala mellanskolor. Från den egentliga flickskolans tre högsta klasser har även medgivits övergång till gymnasiet under villkor betydligt lättare än som förut varit fallet.

Önskemålet om sänkning av terminsavgiften har styrelsen tänkt sig kunna realiseras genom omläggning av den nuvarande flickskolan till kommunal flickskola, något som antagligen skulle vara ekonomiskt gynnsamt för staden och

dessutom medföra en sänkning av terminsavgiften till de av motionärerna önskade beloppen. Redan vid slutet av föregående vårtermin tog styrelsen itu med en undersökning av möjligheterna av en dylik omläggning. En förfrågan hos vederbörande myndigheter visade, att det förefanns en viss tvekan om den inrättade realskolelinjen skulle kunna förenas med en kommunal flickskola. En hänvändelse till chefen för ecklesiastikdepartementet har emellertid numera gjort det klart, att för närvarande vederbörande författningar synas vara sådana, att statsbidrag till en realskolelinje, förbunden med en kommunal flickskola, knappast vore att påräkna.

Styrelsen anser emellertid, att den nyinrättade realskolelinjen med dess enda möjlighet för Karlstadflickorna att avlägga realexamen innebär så stora fördelar, att man ej velat offra denna linje för att få en kommunal flickskola. Då hos alla myndigheter visats stor förståelse för det berättigade i att söka kombinera denna linje med en kommunal flickskola, ämnar styrelsen fortsätta sina bemödanden att genom en kungl. proposition eller riksdagsmotion få en författningsändring till stånd.

Utsikterna att nå detta önskemål kan styrelsen ej bedöma, men säkert är emellertid, att det i varje fall kan komma att dröja ett par år, innan man genom skolans önskade omläggning skulle kunna utan vidare få en sänkning av terminsavgiften.

De i jämförelse med gossläroverket höga skolavgifterna och den stora betydelse som ur samhällets synpunkt måste tillmätas den högre flickskoleundervisningen är enligt styrelsens mening skäl nog att redan nu söka tillmötesgå motionärernas önskemål.

De nuvarande terminsavgifterna fixerades till sina belopp år 1921, då en höjning på 20—25 kr. av förutvarande belopp fastställdes. Enbart hänsyn till det allmänna prisläget ändringar sedan kristiden motiverar således en reducering. De av motionärerna anförda skälen till en rimligare och rättvisare avvägning av flickskolans terminsavgifter äro dessutom av den art, att styrelsen för sin del anser sig förpliktigad att föreslå en sänkning med 25 % till belopp, som här nedan skola angivas och som även framgå av särskild bilaga, där f. ö. olika sänkingsalternativ äro upptagna jämte den ökning i stadens anslag, som de olika alternativen skola innebära. Om stadsfullmäktige skulle ställa sig tveksamma inför denna utgiftsökning, kan det erinras om vilka ekonomiska uppoffringar många städer och samhällen under de senare åren fått göra för att få högre skolundervisning för ungdom till stånd.

Styrelsen får således med anledning av motionen föreslå, att fr. o. m. höstterminen 1937 flickskolans terminsavgifter bestämmas till

55 kr. för klass 1⁷

65 » » » 2⁷—4⁷ samt I^R och II^R

75 » » » 5⁷—7⁷ samt III^R.

Karlstad den 1 februari 1937.

Å skolstyrelsens vägnar:

ERNST LUNDHOLM.

Ordförande.

Bilaga till flickskolestyrelsens yttrande ang. motion från fru Esther Löfgren m. fl.

Läsåret 1935—36:

Inkomster:

Inskrivningsavgifter	960:—	} 41 %
Terminsavgifter	69,370:—	
Statsbidrag	67,581: 96	40 %
Kommunalt anslag.....	10,863:—	} 19 %
Brist (tillskjuten av staden)	21,549: 61	
	<u> </u>	
	= 170,324: 57	

Summa terminsavgifter, om alla elever betalat hel avgift ..... 78,170:—

Nedsättningar och totalbefrielser ..... 8,800:—

Verkliga terminsavgiftssumman 69,370:—

Klass	Term.- avg. Kr.	Antal elever	
		Ht 1935	Vt 1936
1 ⁷	70	64	64
2 ⁷	85	64	65
3 ⁷ +I ^R	85	75	75
4 ⁷ +II ^R	90	62	61
5 ⁷ +III ^R	100	57	56
7 ⁸	100	69	69
8 ⁸	100	49	47

Sänkningalternativ.

Klass	Nuv. terminsavgift	Terminsavgift sänkt med					
		15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %
1 ⁷	70	60	55	55	50	45	40
2 ⁷	85	70	70	65	60	55	50
3 ⁷ +I ^R	85	70	70	65	60	55	50
4 ⁷ +II ^R	90	75	70	65	60	60	55
5 ⁷ +III ^R	100	85	80	75	70	65	60
6 ⁷	100	85	80	75	70	65	60
7 ⁷	100	85	80	75	70	65	60

Verkan under läsåret 1935—36 av ovanstående sänkningalternativ:

	Vid nuv. terminsavgifter	Efter sänkning med					
		15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %
Summa, om alla elever betala full avgift	78,445	65,930	62,940	59,195	54,810	51,040	46,655
Inkomstminskning från nuv. belopp	—	12,515	15,505	19,250	23,635	27,405	31,790
Bristen i skolans stat = ...	21,550	34,065	37,055	40,800	45,185	48,955	53,340
Bristen + det kommunala anslaget = ...	32,413	44,928	47,918	51,663	56,048	59,818	64,203

Vid 25 % sänkning av terminsavgifterna skulle under läsåret 1935—36 terminsavgiftssumman hava nedgått till ..... Kr. 59,195:—

Avdrages den verkliga summan av nedsättningar och totalbefrielser under läsåret, utgörande ..... » 8,800:—

erhålles en terminsavgiftssumma å ..... Kr. 50,395:—

som jämte läsårets inskrivningsavgifter ..... » 960:—

utgör Kr. 51,355:—

Stadens totala tillskott (anslag + statbrist) skulle då uppgå till Kr. 51,663:— d. v. s. skolan själv (= eleverna) och staden, som nu bidraga till omkostnaderna med 41 % respektive 19 %, skulle vid 25 % sänkning av terminsavgifterna komma att bidra med ungefär lika belopp eller 30 % vardera.

	Vid nuv. term.-avg.	Efter sänkning med					
		15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %
Elevavg. { belopp	70,605	58,090	55,100	51,355	46,970	43,200	38,815
(verkliga) { %	41	34	32	30	27	25	23
Stadens hela { belopp...	32,413	44,928	47,918	51,663	56,048	59,818	64,203
tillskott { %	19	26	28	30	33	35	37

Terminsavgifter.

A. Enskilda flickskolor.

Malmö: Tekla Åbergs högre läroverk för flickor	80—125	Kr.
Norrköpings norra läroverk för flickor.....	100	»
Uppsala enskilda läroverk och privatgymnasium	90—130	»
Västerås högre elementarläroverk för flickor	51:50—110	»*
Karlstads högre elementarläroverk för flickor	70—100	»

B. Kommunala flickskolor.

Borås.....	50	Kr.
Gävle.....	50	»
Halmstad	40	»
Kalmar	50—90	»
Kristinehamn	60	»
Linköping.....	75	»
Nyköping	50—60	»
Sundsvall	55	»
Växjö.....	50	»
Örebro	50	»
Östersund.....	50	»

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 mars 1937.

§ 177.

Vid sammanträde den 22 sistlidne februari, under § 169, i protokollet, hade drätselkammaren bordlagt en av fru Esther Löfgren med flera såsom

*) Särskild bilaga kommer senare från Västerås.

motion upptagen framställning om *dels* sänkning av terminsavgifterna vid flickskolan, *dels ock* lättnad vid övergång från flickskolan till gymnasiet, vilken framställning jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 19 mars 1936 för yttrande remitterats till, bland annat, drätselkammaren.

Då detta ärende nu upptogs till behandling, uppstod överläggning, varunder yrkades av

herr Eliaeson, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige, att motionen icke måtte föranleda någon fullmäktiges vidare åtgärd;

herr Axel Svensson, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att besluta en sänkning av de ifrågavarande terminsavgifterna med cirka 15 procent; samt

herr vice ordföranden, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att besluta en sänkning av terminsavgifterna med cirka 25 procent.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, hemställde herr ordföranden, att drätselkammaren ville godkänna den föredragningsordningen, att först skulle till avgörande företagas fråga om sänkning av terminsavgifterna, dock utan angivande av, med vilket belopp sänkningen skulle ske, samt därefter, om drätselkammaren beslutat föreslå en sänkning av avgifterna, fråga om med vilket belopp dessa skulle sänkas.

Efter det drätselkammaren godkänt denna föredragningsordning, framställde herr ordföranden först propositioner på *dels* bifall till förslag om sänkning av terminsavgifterna och *dels*, i enlighet med herr Eliaesons yrkande, avslag å detsamma. Då herr ordföranden därvid förklarade den första av dessa båda propositioner vara med övervägande ja besvarad, begärdes votering, i anledning varav följande voteringsproposition uppsattes och godkändes:

»Den, som vill, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige skall hemställa om en sänkning av terminsavgifterna vid flickskolan röstar ja.

Den, det ej vill, röstar nej. Vinner nej, har drätselkammaren beslutat att hos stadsfullmäktige hemställa, att ifrågavarande motion icke måtte föranleda någon fullmäktiges vidare åtgärd.»

Vid verkställd omröstning avgåvos 4 ja-röster och 3 nej-röster, vadan drätselkammaren bifallit ja-propositionen.

Mot detta beslut reserverade sig herr Eliaeson.

Då härefter fråga om, med vilket belopp drätselkammaren skulle föreslå stadsfullmäktige att sänka avgifterna, upptogs till behandling, framställde

herr ordföranden propositioner på bifall till *dels* herr Axel Svenssons yrkande, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige skulle hemställa, att avgifterna sänktes med cirka 15 procent och *dels* herr vice ordförandens yrkande, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige skulle hemställa om sänkning av avgifterna med cirka 25 procent; och beslöt drätselkammaren efter votering, i vilken herr Elieason och Ternqvist icke deltog, med 3 röster mot 2 i enlighet med den första av dessa propositioner.

Drätselkammaren hade således bifallit herr Axel Svenssons gjorda yrkande och alltså beslutat att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville besluta att flickskolans terminsavgifter från och med höstterminen 1937 skulle utgöra
60 kronor för klass 1⁷;
70 kronor för klass 2⁷ och 3⁷ samt I^R;
75 kronor för klass 4⁷ och II^R; samt
85 kronor för klass 5⁷—7⁷ samt III^R.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 41.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av fru Esther Löfgren med flera väckt motion angående sänkning av terminsavgifterna vid flickskolan med mera, i vilket ärende flickskolestyrelsen och drätselkammaren avgivit infortrade yttranden, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet hemställt.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Drätselkammarens framställning om efterskänkande av
avlidne målaren Lars Magnus Dahléns påförda
kommunalutskylder.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 1 mars 1937.*

§ 195.

Till drätselkammaren hade inkommit en så lydande skrivelse:

Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla, att kommunal inkomstskatt för
numera avlidne målaren Lars Magnus Dahléns, Romstad n:o 28, måtte avskrivas.

Skatten utgjorde år 1935 kr. 53:57

» 1936 » 60:88

Vid mannens död hade familjen ytterst dålig ekonomi och åtnjuter sedan
jan. 1937 full försörjning från Fattigvården.

Karlstad den 10 febr. 1937.

LARS MAGNUS DAHLÉNS STERBHUS

g:m Bror Löfgren.

Kassör, Karlstads Fattigvård.

Efter föredragning härav upplyste stadskamreraren, att de i skrivelsen
omförmälda beloppen icke utgjorde fastighetsskatt samt att i boet icke
funnes någon behållning.

Då ömmande omständigheter finge anses föreligga, fann drätselkam-
maren sig böra hos stadsfullmäktige hemställa,

*att fullmäktige måtte efterskänka de avlidne målaren
Lars Magnus Dahléns påförda kommunalutskylderna till ett
belopp av 114 kronor 45 öre.*

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 42.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne målaren Lars Magnus Dahlén påförda kommunalutskylderna; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Drätselkammarens framställning om efterskänkande av
avlidne modellsnickaren Anders Gustaf Larsson påförda
kommunalutskylder.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 1 mars 1937.*

§ 194.

Efter remiss av stadsfullmäktiges herr ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en till stadsfullmäktige ställd skrivelse av följande innehåll:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Min make, modellsnickaren Anders Gustaf Larsson från Västra Rosenlund 14 i Kroppkärr, Karlstad, avled den 28 juni 1936 och efterlämnade som dödsbodelägare undertecknad, hans hustru, samt tre barn i ett tidigare äktenskap. Som framgår av bouppteckningen utgjorde behållningen i boet kr. 3,224: 80. Bland skulderna finnes även vissa resterande skatter, bl. a. den avlidne debiterad kommunalskatt till Karlstads stad för år 1935 kr. 92:— och för år 1936 ett belopp, vars storlek icke är känt, alldenstund debetsedel ännu icke

bekommits. På grund av boets ringa behållning och då jag, som icke kan få någon nämnvärd arbetsinkomst, är i högsta grad beroende av min giftorätsandel i boet samt jämväl övriga dödsbodelägarna äro i små ekonomiska omständigheter, får jag härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige ville befria sterbhuset från erläggandet av ovan nämnda kommunalutskylder till Karlstads stad. Avskrift av bouppteckningen jämte hithörande debetsedlar bifogas.

Karlstad den 23 januari 1937.

HELGA LARSSON.

Änka.

Nuvarande adress: Älvros 4, Karlstad.

Det skulle till protokollet antecknas, att behållningen i boet utgjorde 3,224 kronor 80 öre samt att av de oguldna kommunalutskylderna, 257 kronor 3 öre, 69 kronor 86 öre utgjorde fastighetsskatt, vilken skatts efterskänkande kammaren icke ansåg sig kunna tillstyrka.

Då ömmande omständigheter finge anses föreligga, fann drätselkammaren sig böra hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville efterskänka de avlidne modellsnickaren Anders Gustaf Larsson påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 187 kronor 17 öre.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.

§ 43.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne modellsnickaren Anders Gustaf Larsson påförda kommunalutskylderna, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Drätselkammarens framställning om efterskänkande av avlidne
urmakaren Gösta William Härnblom påförda
kommunalutskylder.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 1 mars 1937.*

§ 191.

Från Astrid Härnblom hade till drätselkammaren inkommit en den 24 februari 1937 dagtecknad framställning om befrielse från den urmakaren Gösta William Härnblom för innevarande år påförda kommunalskatten.

Vid skrivelsen var fogad en den 23 november 1936 upprättad boupp-
teckning efter Gösta William Härnblom, varav inhämtades, att behållningen
i boet uppginge till 1,701 kronor.

Sedan ärendet föredragits, upplyste stadskamreraren, att de oguldna kom-
munalutskylderna utgjorde 171 kronor 89 öre, varav 47 kronor 43 öre ut-
gjorde fastighetsskatt.

Drätselkammaren, som icke fann sig kunna tillstyrka efterskänkande
av fastighetsskatten, beslöt att hos stadsfullmäktige hemställa,

*att fullmäktige — enär ömmande omständigheter föreläge
— ville efterskänka de avlidne urmakaren Gösta William
Härnblom påförda kommunalutskylderna till ett belopp av
124 kronor 46 öre.*

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 44.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätsel-
kammarens framställning om efterskänkande av de avlidne urmakaren Gösta
William Härnblom påförda kommunalutskylderna; och beslöt berednings-
utskottet hemställa,

all stadsfullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om efterskänkande av avlidne f. d. maskinisten Carl Gustaf Falkman påförda kommunalutskylder.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 mars 1937.

§ 178.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 17 december 1936, § 242, närmare utvisar, beslutat efterskänka de avlidne f. d. maskinisten Carl Gustaf Falkman för åren 1934 och 1935 påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 198 kronor 60 öre, så hade nu Falkmans efterlämnade hustru, Albertina Falkman, i skrivelse den 27 februari 1937 hos drätselkammaren anhållit om efterskänkande av jämväl de kommunalutskylder, som påförts Falkman för år 1936.

Från drätselkammarens protokoll för den 30 november 1936, § 788, antecknades, att behållningen i boet efter Carl Gustaf Falkman utgjorde 593 kronor 16 öre.

Stadskamreraren upplyste, att de nu ifrågavarande utskylderna uppgingo till 121 kronor 77 öre, varav 45 kronor 76 öre utgjorde fastighetsskatt. Vidare upplyste stadskamreraren, att fru Falkman förklarar sig villig att betala fastighetsskatten.

Då ömmande omständigheter finge anses föreligga, fann drätselkammaren sig böra hos stadsfullmäktige hemställa,

all fullmäktige måtte efterskänka avlidne f. d. maskinisten Carl Gustaf Falkman för år 1936 påförda kommunalutskylder till ett belopp av 76 kronor 1 öre.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 45.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne f. d. maskinisten Carl Gustaf Falkman påförda kommunalutskylderna, beslöt hemställa,
att stadsfullmäktige ville bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag för anskaffande och uppsättande av gatunamns- och husnummerskyltar.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 februari 1937.

§ 145.

Sedan stadsfullmäktige den 15 oktober 1936, § 181, för anskaffande och uppsättande av gatunamns- och husnummerskyltar beviljat anslag av 3,000 kronor, så hade nu stadsarkitekten i skrivelse den 17 i denna månad anhållit, att drätselkammaren måtte ingå till stadsfullmäktige med begäran om nytt anslag för detta ändamål, enär det föregående anslaget vore i det närmaste förbrukat. Tillika hade stadsarkitekten anhållit, att drätselkammaren måtte bemyndiga honom att omedelbart beställa erforderliga skyltar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöt drätselkammaren *dels* bemyndiga stadsarkitekten att omedelbart beställa erforderliga skyltar, *dels ock* hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige för anskaffande och uppsättande av gatunamns- och husnummerskyltar måtte anvisa ett nytt anslag av 2,000 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 46.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om anslag för anskaffande och uppsättande av gatunamns- och husnummerskyltar; och beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige

att bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Särskilda kommitterades framställning om inköp av utav
Major C. E. Nygrens sterbhus innehavda samlingar
rörande Karlstads stads historia m. m.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 1 mars 1937.*

§ 187.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 15 oktober 1936, § 191, närmare utvisar, uppdragit åt en kommitté, bestående av lektorerna Per Stolpe och Lars Dalgren samt doktorn Hugo Severin, att träda i förbindelse med framlidne majoren C. E. Nygrens sterbhusdelägare för att undersöka möjligheterna för överförande i stadens ägo av utav sterbhuset innehavda samlingar rörande Karlstads stads historia m. m., så hade nu kommitterade till stadsfullmäktige ingivit en så lydande skrivelse:

Till Stadsfullmäktige.

Den 17 september 1936 motionerade Herrar Stolpe och Dalgren att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt en kommitté att träda i förbindelse med framlidne Majoren C. E. Nygrens sterbhus för att undersöka möjligheterna för överförande i stadens ägo av samlingar rörande Karlstads stads historia m. m., bestående av böcker, avskrifter ur arkivhandlingar, fotografier, tidningsartiklar

m. m., vilka torde vara i sitt slag enastående. Det framhålles i motionen, att det uppenbart är av största vikt och intresse, att dessa samlingar om möjligt icke skingras, utan bevaras inom staden till gagn för framtida forskare i dess historia, särskilt som Major Nygren själv fick tillfälle att av trycket utgiva blott en första del därav, sträckande sig fram till början av 1700-talet.

Den 15 oktober 1936 beslöto Stadsfullmäktige att för ändamålet tillsätta en kommitté och till densamma utse undertecknade.

Vi ha nu fullgjort vårt uppdrag och bedja härvid få meddela, att den del av Nygrens efterlämnade bibliotek, som sterbhuset önskade sälja, i sin helhet inköpts av ett antikvariat och att de värdefulla domboksavskrifterna (omfattande åren 1594—1815) icke voro till salu, men dock beredvilligt förklarats stå till förfogande för planerad fortsättning av Karlstads stads historia.

Till förvärv erbjudes staden:

- 1) Ett stort antal (c:a 700 st.) fotostater
- 2) Flera, delvis värdefulla kartor
- 3) Gamla köpebrev och räkenskapsböcker
- 4) Karlstad-tryck (reglementen o. d.)
- 5) Avskrifter ur tidningar från början av 1800-talet, omkring 1865 och vid stadens 300-årsjubileum
- 6) Diverse anteckningar från gamla Karlstad
- 7) Anteckningar ur stadens jordeböcker 1717
- 8) En mängd avskrifter i vitt skilda ämnen
- 9) Fotografier från Karlstad, dels lösa, dels samlade i 12 album
- 10) Fotografisamling i 3,851 numrerade kuvert med åtföljande registrerade uppgifter, upptagande 4 kartonger
- 11) Biografiska notiser, avskrivna ur N. W. T. från dess början, samlade i 30 kartonger.

Dessa samlingar äro av sterbhuset åsatta ett pris av 5,000: —, en summa som det varit oss omöjligt att nedbringa. Med hänsyn till samlingarnas omfattning och egenartade beskaffenhet och framför allt deras värde för utarbetandet av den planerade fortsättningen av Karlstads stads historia tillstyrka vi för vår del inköpet av framlidna Major C. E. Nygrens ovan angiva samlingar till ett pris av kr. 5,000: —.

Karlstad den 25 februari 1937.

LARS DALGREN.

HUGO SEVERIN.

PER STOLPE.

Efter remiss av stadsfullmäktiges herr ordförande hade nu drätselkammaren att avgiva yttrande i ärendet.

Sedan skrivelsen föredragits, beslöt drätselkammaren enhälligt att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta,

att inköpa de i skrivelsen omförmälda samlingarna till ett pris av 5,000 kronor; samt

att ifrågavarande summa måtte tagas av Kulturfondens avkastning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.

§ 47.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 15 oktober 1936, § 191, närmare utvisar, uppdragit åt en kommitté, bestående av lektorerna Per Stolpe och Lars Dalgren samt doktorn Hugo Severin, att träda i förbindelse med framlidne majoren C. E. Nygrens sterbhusdelägare för att undersöka möjligheterna för överförande i stadens ägo av utav sterbhuset innehavda samlingar rörande Karlstads stads historia med mera, så hade nu beredningsutskottet uppå remiss att avgiva yttrande över en av kommitterade gjord framställning om inköp av de utav sterbhuset innehavda samlingarna.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit begärt utlåtande.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drättselkammarens framställning angående försäljning av mark till Aktiebolaget Värmlands Travbana.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 1 mars 1937.

§ 176.

Sedan drättselkammaren, på sätt dess protokoll för den 9 sistlidne februari, § 123, närmare utvisar, bordlagt fråga angående försäljning till Aktiebolaget Värmlands Travbana av visst område, avsett att avstyckas från den staden tillhöriga fastigheten Färjestad 1¹, samt under tiden vissa underhandlingar förts mellan bolaget och av drättselkammaren utsedda representanter, så upptogs nu frågan till förnyad behandling.

Härvid föredrogs ett så lydande:

»Förslag till köpekontrakt.

Till Aktiebolaget Värmlands Travbana upplåter och försäljer Karlstads stad ett å en av stadsingeniören Hadar Grude den 27 februari 1937 uppgjord kartskiss närmare angivet område om cirka 16,1 hektar, vilket område skall avstyckas från den staden tillhöriga fastigheten Färjestad 1¹.

För köpet gälla följande villkor:

- 1:o. Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.
- 2:o. Köpesskillingen är bestämd till Trettiotusen (30,000) kronor.
- 3:o. Tillträde av det försålda området, vilket mottages i befintligt skick, skall ske, så snart stadsfullmäktiges beslut om försäljningen vunnit laga kraft.
- 4:o. Köpesskillingen skall erläggas å tillträdesdagen mot det att säljaren företer bevis därom, att det försålda området är gravationsfritt, samt överlämnar nödiga åtkomsthandlingar för lagfart å detta fång.
- 5:o. Köparen medger och förbinder sig att medverka till, att det försålda området i en framdeles fastställd stomplan avsättes för travsport och idrottsändamål.
- 6:o. Alla skatter och onera, som förfalla till betalning före tillträdesdagen, betalas av säljaren och de, som förfalla därefter, av köparen.
- 7:o. Kostnaderna för avstyckning av det försålda området betalas av säljaren under det att kostnaderna för lagfart å detta fång betalas av köparen ensam.

Härav äro två exemplar upprättade, varav köpare och säljare tagit var sitt. . .
Karlstad den

För Karlstads Drätselkammare. För Aktiebolaget Värmlands Travbana».

Efter tagen del härav samt en stunds överläggning beslöt drätselkammaren att för sin del godkänna ovanintagna kontrakt samt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville godkänna försäljningen i fråga under villkor, som angåves i nyssnämnda kontrakt.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.

§ 48.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående försäljning av mark till Aktiebolaget Värmlands Travbana, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla den av drätselkammaren i ärendet gjorda framställningen.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Hälsovårdsnämndens förslag till matvarustadga för Karlstads stad.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 3 mars 1937.

§ 71.

Sedan hälsovårdsnämnden, på sätt dess protokoll för den 10 sistlidne februari, § 53, närmare utvisar, uppdragit åt herrar ordföranden, vice ordföranden

och Högström att jämte sekreteraren inkomma med förslag till matvarustadga för Karlstads stad, så föredrogs nu av kommitterade upprättat förslag till dylik stadga.

Efter föredragning härav och sedan hälsovårdsnämnden företagit vissa smärre ändringar i detsamma, beslöt nämnden att till stadsfullmäktige med anhållan om godkännande överlämna följande:

”Förslag till matvarustadga i Karlstad.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Omfattning. Envar, som i Karlstad idkar handel med mjölk, mejeriprodukter, ägg, bröd, konditorivaror, konfektyrer, kött, fläsk, charkuterivaror, fågel och villebråd, fisk och skaldjur, specier, grönsaker, frukt och svamp, saft, malt- och läskedrycker eller sådana varor för försäljning bereder, bearbetar, serverar, förvarar eller transporterar, så ock annan, som beröres av stadgans bestämmelser, skall ställa sig till efterrättelse vad härom i denna stadga föreskrives.

§ 2.

Tillstånd. *Mom. 1.* Den, som i lägenhet inom staden Karlstads planlagda område ävensom inom övriga delar av staden ämnar idka handel med ett eller flera av de i § 1 nämnda varuslag eller sådan vara för försäljning bereda, bearbeta, förvara eller servera, är skyldig att till hälsovårdsnämnden inlämna skriftlig anhållan om tillstånd därtill samt om godkännande av den för rörelsen avsedda lägenheten eller därtill av annan myndighet anvisade platsen. Dylik lägenhet eller plats får ej tagas i bruk förrän hälsovårdsnämnden lämnat tillstånd, och densamma får endast användas till det ändamål, för vilket den är avsedd.

Ny ägare. *Mom. 2.* Övergår sådan lägenhet till ny innehavare, skall denne ofördröjligen till hälsovårdsnämnden ingiva skriftlig ansökan om tillstånd till övertagandet. Hälsovårdsnämndens tillstånd skall även inhämtas, om verksamheten eller lokalerna förändras.

Tryckt stadga. *Mom. 3.* Inom sådan lägenhet skall ett exemplar av denna stadga, som i tryck kostnadsfritt tillhandahålles av hälsovårdsnämnden, finnas lätt tillgängligt på synligt ställe.

Tillträde. *Mom. 4.* Hälsovårdsnämnden eller dess tjänsteman eller av hälsovårdsnämnden förordnad annan person får ej förvägras tillträde till här omförmälda lägenheter samt nödig handräckning vid utförandet av tjänsteuppdrag.

§ 3.

Läge. *Mom. 1.* Lägenhet, varest i § 1 omförmälda födoämnen och
Beskaffenhet. dryckesvaror till försäljning beredas, försäljas eller till försäljning förvaras, må ej läggas på mindre avstånd än sex meter från avträde och urinkur eller från stall, fähus och svinhus eller därtill hörande gödselbehållare. Sådan lägenhet skall vara tillräckligt rymlig och ljus samt försedd med erforderliga anordningar för luftväxling.

Vatten. *Mom. 2.* Vattenledning med avlopp skall inledas i lägenheten,
Tvättställ. och inom densamma skall finnas tillräckligt antal ändmålsliga tvättställ med såpa eller tvål, borstar och handdukar, hälsovårdsnämnden dock obetaget att, då rörelsens art eller ringa omfattning därtill föranleder, medgiva lindring härutinnan.

Förbindelse. *Mom. 3.* Lägenheten får icke stå i förbindelse med bostad
Annan lokal. och ej heller i övrigt vara så förbunden med annan lokal, att sanitära olägenheter därav kunna uppkomma.

§ 4.

Renlighet. *Mom. 1.* Förvaring, transport, beredning, bearbetning, upp-
läggning, servering eller annan hantering av vara, som är avsedd att försäljas till födoämne, skall verkställas på sådant sätt, att varan icke förorenas.

Personal. Personalen skall städse iakttaga renlighet och snygghet till
person och klädsel. Annan än personalen får icke beröra till salu hållna födoämnen.

Omhölje. *Mom. 2.* Persedel, som användes till omhölje, underlag eller
betäckning för födoämne, skall vara ren och snygg. Makulatur får ej användas som omslag direkt på varan.

Fordon. *Mom. 3.* Fordon, som användes för transport av födoämnen, skall hållas rent och snyggt och får ej samtidigt brukas till forsling av sådant som kan skada födoämnen. Användas för transport täckta vagnar, skola dessa invändigt vara målade med vit oljefärg samt vara försedda med anordning för dammfri luftväxling. Vagnarnas körsvenner eller andra personer få ej taga plats på födoämnen eller deras omhöljen.

§ 5.

Åtskild förvaring. *Mom. 1.* I lägenhet, där flera av de i denna stadga omnämnda födoämnen samtidigt eller jämte andra inom rörelsen tillåtna varuslag hållas till salu, skola dessa varor förvaras så, att de ej kunna bibringa varandra skadliga egenskaper.

Otillåtna varor. *Mom. 2.* I lägenhet, där födoämnen eller dryckesvaror försäljas, förvaras, beredas eller bearbetas, må ej förvaras eller försäljas ämne, som kan meddela matvarorna främmande lukt eller smak eller på annat sätt göra dem otjänliga till förtäring.

§ 6.

Sjukdom hos personalen. Förekommer beträffande person, som är sysselsatt i sådant arbete, varom i § 1 sägs, skäligen anledning antaga, att han är behäftad med sjukdom eller smitta, varav menlig inverkan på den av honom bearbetade eller hanterade varans beskaffenhet kan uppstå, är han skyldig att efter anmodan av hälsovårdsnämnden och på dess bekostnad undergå läkareundersökning. Befinnes han vid läkareundersökningen vara behäftad med sjukdom eller smitta, som nu är sagd, må hälsovårdsnämnden förbjuda, att han utför arbete, varom här är fråga.

§ 7.

Beslag. Beslagtagna födoämnen skola, om så påfordras, på ägarens bekostnad forslas till någon av hälsovårdsnämnden anvisad plats.

§ 8.

Hund o. katt. Hund eller katt får icke medföras eller vistas i sådan lägenhet, som i denna stadga avses, ej heller å öppen plats, där födoämnen till salu hållas, under de tider, försäljning av födoämnen där är tillåten.

§ 9.

Rengöring. *Mom. 1.* Golv och redskap i här avsedda lokaler skola rengöras minst en gång dagligen efter slutat arbete. Rengöring skall ske med användande av vatten och erforderligt rengöringsmedel.

Mom. 2. Sågspån må icke brukas som golvströ i sådana lägenheter, som avses i hälsovårdsstadgans § 11, i annat fall än där vederbörande yrkesinspektör det föreskrivit.

Särskilda bestämmelser.

§ 10.

A. Angående slakterier.

Läge. *Mom. 1.* Slakteri må förläggas endast å öppen och rymlig tomt i sådan del av staden eller dess område, som ej är tätt bebyggt.

Beskaffenhet. *Mom. 2.* All slakt skall verkställas i avskilt rum, som skall vara rymligt och ljust. Golvet, som ej får ligga under markens yta, skall vara av sten, vattentät betong eller annat lika tjänligt ämne. Väggarna skola till minst en meters höjd från golvet vara klädda med cement eller kakel samt i övrigt, liksom taket, målade med ljus (ej röd) tvättbar färg. I lokalen skall finnas vattenledning samt golvavlopp. För ventilation skall finnas friskluftsintag och evakueringskanal.

Mom. 3. Styckningsbord skola vara av hårt träslag och så beskaffade, att de med lätthet kunna rengöras.

Mom. 4. Till uppsamling under arbetets fortgång av fast avfall skola täta, lätt flyttbara kärl eller behållare användas. Dessa skola dagligen tömmas och sköljas med vatten.

Mom. 5. Tömning eller rengöring av magsäckar och tarmar, talgsmältning och dylikt må icke företagas i slaktrummet.

§ 11.

B. Angående korvfabriker och charkuteri.

Golv. *Mom. 1.* I korvfabrik och charkuteri skall golvet ligga minst 30 cm. över angränsande marks yta samt vara av sten eller annat

ämne, som ej uppsuger eller genomsläpper fuktighet, och vara försett med golvavlopp.

Tak och
väggar.

Mom. 2. Taket och väggarna i sådan lägenhet skola, därest de ej äro klädda med kakel eller annat lika tjänligt ämne, vara målade med ljus (ej röd) tvättbar färg. Över arbetsbord skall väggen till minst $\frac{1}{2}$ meters höjd vara klädd med kakel eller annat lika tjänligt hållbart ämne. I sådan lägenhet skall finnas friskluftsintag och erforderligt antal evakueringsventiler.

Kök- och
rökrum.

Mom. 3. Sådan lägenhet skall genom täta väggar, i vilka dock lätt slutande dörr får finnas, vara skild från rum, i vilket kokpanna eller rökanordning finnes, såvida icke sådan av hälsovårdsnämnden godkänd ventilationsanordning för immans och rökens avledande vidtagits, att övriga lokalen ej därav besväras.

Förbjudna
varor.

Mom. 4. Inom sådan lägenhet får ej tömning eller rengöring av magsäckar eller tarmar äga rum, ej heller kött eller fläsk förvaras, som ej är försett med lagenlig slakthus-, köttbesiktningsbyrå- eller importkontrollstämpel.

Bord.

Mom. 5. Arbetsbord och diskar skola vara öppna och belagda med skivor av slipad sten, rostfri plåt eller annat, lika tjänligt, för väta ogenomträngligt, glatt ämne (*ej zink- eller galvaniserad plåt*), samt hava underredet målat med ljus (ej röd) tvättbar färg.

Inredning.

Mom. 6. Stänger och krokar för upphängning av kött skola vara av rostfri metall och så anbragta, att på dem upphängda varor ej beröra väggarna. Styckningskubb skall vara av hårt träslag och hava jämn yta. Styckningsbänk skall vara av sådan beskaffenhet, att den lätt kan rengöras. Varorna få ej förvaras i kärl av zink- eller galvaniserad plåt.

Saltning-
lokal.

Mom. 7. Saltningslokal får ligga under angränsande marks yta. Dess golv skall vara av sten eller annat ämne, som ej uppsuger eller genomsläpper fuktighet, och vara försett med golvavlopp. Väggar och tak böra vara av stålslipad betong eller målade i ljus färg. I saltningslokal skall finnas friskluftsintag och evakueringskanaler.

Personal.

Mom. 8. Affärsinnehavaren eller föreståndaren är ansvarig för att den i rörelsen sysselsatta personalen under arbetet är

inkladd rena och hela skyddskläder och huvudbonader av ljust tvättbart tyg.

Mom. 9. För personalen skall i arbetslokalens närhet finnas ett tillräckligt rymligt och uppvärmt, med nödiga ventilationsanordningar försett, ljust tvätt- och omklädningsrum, som skall vara ändamålsenligt möblerat. Sådant rum får icke användas till bostad.

§ 12.

C. Angående tarmrenseri.

Lokal för tarmrenseri skall uppfylla samma fordringar, som ställas på saltningslokal.

§ 13.

D. Angående handel med kött och fläsk.

Lokal. *Mom. 1.* Handel med färskt kött och fläsk får bedrivas endast i sådan lokal, som uppfyller samma fordringar, som ovan ställas på korvfabrik och charkuteri; dock skall vägg, där kött hänger fritt, till minst 180 cm:s höjd vara kakelklädd.

Inredning. *Mom. 2.* Disken skall vara öppen eller inkladd med glas, försedd med skiva av slipad sten, rostfri plåt eller annat för fuktighet ogenomträngligt, glatt ämne (*ej zink- eller galvaniserad plåt*). All inredning av trä skall vara målad med ljus, tvättbar färg och lätt att rengöra.

Tillåtna varor. *Mom. 3.* I lägenhet, där färskt kött eller fläsk försäljes eller till försäljning förvaras, få förutom dessa varor ej försäljas eller förvaras andra varor än saltat, rökt eller torkat kött eller fläsk, charkuterivaror, blod, hermetiskt tillslutna konserver, fågel eller villebråd, smör, margarin, ost, ägg, ister, smält fett, rökt fisk, kokta skaldjur samt i cellophan, paraffinerat, vaxat eller eljest lufttätt papper helt inneslutet mjukt bröd. Färska grönsaker och rotfrukter, utom potatis, får försäljas endast då de förvaras på sådant sätt som i varje särskilt fall kan av hälsovårdsnämnden godkännas. Personalen bör noga iakttaga aktsamhet och renlighet vid hanteringen av dessa varor.

Förvaringskärl. *Mom. 4.* Köttfärs och dylika varor skola vid förvaring i butik vara upplagda på lämpliga kärl av porslin, glas, rostfri plåt eller

dylikt. Varorna på disken skola genom ändamålsenliga anordningar skyddas för beröring av kunder. Kärl av zink- eller galvaniserad plåt få ej användas till förvaring av ovan angivna varor.

Stämpel. *Mom. 5.* Färskt kött och fläsk, som ej är försett med lagenlig slakthus-, köttbesiktningsbyrå- eller importkontrollstämpel får icke försäljas eller förvaras i sådan lägenhet, som ovan sägs, eller på torg salubjudas. Charkuterivaror från annan ort skola på emballaget hava lagenlig stämpel.

Personal m. m. *Mom. 6.* Beträffande personal samt tvätt- och omklädningsrum för kött- och fläskhandel gäller vad i § 10 mom. 9 och 10 härovan är stadgat.

§ 14.

E. Angående bageri och konditori.

Golv. *Mom. 1.* Bageri och konditori-verkstad må ej läggas i lägenhet med golvet under markens yta, såvida ej hälsovårdsnämnden på särskilda skäl medgiver undantag. Golvet skall vara av vattentät betong eller annat lika tjänligt ämne samt försett med golvavlopp.

Tak, väggar, ventiler. *Mom. 2.* Taket och väggarna skola, därest de ej äro beklädda med kakel eller annat lika tjänligt ämne, vara målade med ljus, tvättbar färg. Över arbetsbord skall väggen till minst $\frac{1}{2}$ meters höjd vara klädd med kakel eller annat hållbart material, som är lätt att rengöra. I sådan lokal skall finnas friskluftsintag och evakueringskanaler.

Lagerrum. *Mom. 3.* För förvaring av mjöl, smör och andra råvaror skall finnas lämpligt rum.

Avsvalning. *Mom. 4.* Bageriprodukter få ej för avsvalning eller annat ändamål utställas på gårdar, i trappor, portgångar eller dylika platser samt ej öppet förvaras lägre än i jämnhöjd med disken.

Packrum. *Mom. 5.* Då rörelsens omfattning så fordrar, skall särskilt packrum finnas.

Bord och bingar. *Mom. 6.* Bakbord och mjölbingar få ej vara väggfasta och skola vara så beskaffade att de med lätthet kunna rengöras. Bordens underrede och mjölbingarnas utsida skola vara målade med ljus lätt tvättbar färg.

Personal. *Mom. 7.* Beträffande personalen samt tvätt- och omklädningsrum för bageri m. m. gäller vad härovan i § 10 mom. 9 och 10 är stadgat.

Transport. *Mom. 8.* Bröd och konditorivaror, som äro avsedda för försäljning, få forslas endast i slutna vagnar eller väl täckta in- och utvändigt lätt tvättbara lådor.

§ 15.

F. Angående handel med fisk, skaldjur och dylikt.

Lokal. *Mom. 1.* I lägenhet, där färsk fisk, skaldjur och dylikt försäljes, skola väggar och tak vara målade med ljus, lätt tvättbar färg eller beklädda med kakel eller annat lika tjänligt ämne. Golvet skall vara av vattentätt material och försett med golvvavlopp. Diskar och bord, avsedda för uppläggning av varorna, skola vara försedda med skivor av något för fuktighet ogenomträngligt, glatt ämne (*ej zink- eller galvaniserad plåt*). I lägenheten skall finnas vattenledning.

Förvaring. *Mom. 2.* Till förvaring av fisk få endast användas snygga, väl rengjorda, korgar, backar, lådor eller sumpar med rinnande vatten. Varorna skola genom lämplig anordning vara skyddade mot direkt solljus.

§ 16.

G. Angående handel med specerier, frukt, grönsaker och konfektyrer.

Lokal. *Mom. 1.* I lägenhet, avsedd för handel med specerier, frukt, grönsaker och konfektyrer, skall golvet där det icke är av sten eller dylikt, vara belagt med linoleum eller med annat lika tjänligt ämne, som gör golvet lätt att rengöra. Väggar och tak skola vara oljemålade eller beklädda med kakel eller med annat lika tjänligt ämne. Bord och diskar skola hava skivor som äro lätta att rengöra. All inredning av trä eller trämassa skall vara oljemålad.

Förvaring. *Mom. 2.* I dylik lägenhet får ej mjöl, kli, gryn, ärter, bönor, kaffe, kryddor och dylikt förvaras i säckar utan endast i sådana med lock försedda, flyttbara kärl eller lådor, som äro lätta att rengöra.

- Ost och smör. *Mom. 3.* Ost och smör skola var för sig förvaras i därför avsedda fack med glasskydd samt med underlag av rostfri plåt, glas, sten eller annat lämpligt ämne.
- Fotogen. *Mom. 4.* Upptappning av fotogen eller annan illaluktande vätska får ske endast i avskilt, väl ventilerat skåp eller utrymme på plats, som av hälsovårdsnämnden i varje fall godtagits.
- Lagerrum.
Skåp. *Mom. 5.* Till speceributik skall höra lämpligt lagerrum av samma beskaffenhet som butiks-rummet. För personalens kläder skall finnas särskilt avklädningsrum eller lämpligt placerat skåp eller garderob.
- Förbjudna
varor.
Bröd. *Mom. 6.* Kött, fläsk och charkuterivaror få ej förvaras eller försäljas i sådana lägenheter, som i denna § omnämnas, och mjukt bröd endast, om det är helt inneslutet i cellophan, paraffinerat, vaxat eller eljest lufttätt papper eller omslag.

§ 17.

H. Angående restauranger, kaféer och andra offentliga lokaler.

- Lokal. *Mom. 1.* Restaurang, kafé och offentlig måltidslokal med därtill hörande kök, skafferier och serveringsrum samt lagerlokal skall städse hållas i snyggt och ordentligt skick. Väggarna i kök och skafferier skola vara oljemålade eller beklädda med tjänligt ämne; golvet skall vara av material, som är lätt att hålla rent. Väggar och tak i lagerlokalerna skola vara täta och jämna samt oljemålade. Matvarukällaren skall vara tillräckligt rymlig, ljus och luftig. Lokalerna få ej användas till bostad.
- Mom. 2.* I samtliga dessa lokaler skola finnas tillräckligt antal friskluftsintag och evakueringskanaler.
- Mom. 3.* I serveringslokal skall, där så erfordras, på lämpliga platser finnas nödigt antal spottkoppar med vatten eller desinfektionsvätska. De skola rengöras dagligen före lokalens öppnande om morgonen samt eljest så ofta behovet påkallar.
- Mom. 4.* I rörelsen använd serviser och andra kärl skola hållas noga rena.

§ 18.

I. Angående handel i kiosk.

Kiosk.

Kiosk skall hava erforderliga anordningar för luftväxling och ljus. Väggar och tak skola vara målade med lätt tvättbar färg. Golvet skall vara lätt att rengöra. Inredningen skall vara av sådan beskaffenhet, att den med lätthet kan rengöras.

Kiosk skall nöjaktigt kunna uppvärmas.

I kiosk skall finnas vattenbehållare av tillräcklig storlek för rent vatten, anordning för uppvärmning av diskvatten samt tvättfat för personalen.

För kiosk gäller vad i § 16 mom. 6 stadgas.

§ 19.

J. Angående handel med mjölk, grädde och mejeriprodukter.

Mjölkhandel.

Mom. 1. Mjölkhandel får idkas endast

a) i inkom för sådan handel avsedd salubod (mjölkbod);

b) å allmän saluplats, i den mån gällande ordningsföreskrifter medgiva och med sådan av hälsovårdsnämnden godkänd anordning, att förorening av mjölken undvikas;

c) genom kringsändande av tingad mjölk till kunder.

Hälsovårdsnämnden vare dock oförhindrad att medgiva försäljning av mjölk eller grädde i annan salubod än som ovan sägs, då mjölkens förvaring, hantering och försäljning prövas vara så ordnad, att mjölken icke kan röna skadlig inverkan.

Ansökan.

Mom. 2. Envar, som vill idka mjölkhandel i salubod inom staden eller å dess område, åligger att, innan försäljningen börjar, därom göra skriftlig ansökan hos hälsovårdsnämnden och avvakta dess tillstånd.

Vid dylik handels överlåtande till annan person åligger nya innehavaren att göra enahanda ansökan.

Mom. 3. I mejerirörelse eller sådan mjölkförsäljningsrörelse, som bedrives i s. k. mjölkmagasin, må icke sysselsättas annan än den, som hos hälsovårdsnämnden med läkareintyg, ej äldre än 3 månader före påbörjandet av sådan sysselsättning, styrkt sig icke vara behäftad med smittosam lungdot.

- Mjölkbods läge. *Mom. 4. 1.* Mjölkbod skall vara sunt belägen, minst 6 meter från stall, fähus, svinhus, avträde samt uppsamlingsställe för spillning, sopor och illaluktande ämnen i allmänhet, samt hava ingång omedelbart från gata, väg, port eller gård.
- Stadgar. I mjölkbod skall å ett för allmänheten lätt i ögonen fallande Leverantörsförteckning. ställe vara *dels* upphängt ett exemplar av denna stadga, som tillhandahålles av hälsovårdsnämnden, *dels ock* anslagen en förteckning över alla de leverantörer, som lämna mjölk till boden.
- Beskaffenhet. 2. Lägenhet, vari mjölk eller grädde säljes eller till försäljning förvaras, skall vara sund, ljus, rymlig, luftig, i möjligaste måtto fuktfri och ändamålsenligt inredd samt städse hållen i rent och snyggt skick.
- Därest ej andra lika ändamålsenliga, av hälsovårdsnämnden godkända anordningar vidtagas, böra följande närmare bestämmelser lända till efterrättelse:
- Inre höjd. a) Mjölkbod bör hava en inre höjd av minst 2,70 meter Luftväxling. och så anordnad luftväxling, att damm och flugor så vitt möjligt utestängas;
- Golv. b) golvet, som skall ligga högre än angränsande markens yta, måste genom beläggning med cement eller dylikt vara så tätt, att det ej genomsläpper eller uppsuger fuktighet och orenlighet, samt för övrigt lätt tvättbart och försett med golvavlopp;
- Väggar o. tak. c) väggarna liksom taket skola vara fullkomligt täta, dessutom jämna, släta och lätt tvättbara;
- Disk. d) disk skall hava skiva av slipad marmor eller annat lämpligt, glatt och för väta ogenomträngligt ämne;
- Inredning. e) inredning av trä eller trämassa skall vara oljemålad, så att avtvättning lätt kan ske.
- Användning. 3. Lägenhet, varom här talas, får icke användas för annat ändamål än det, som vid ansökan därom uppgivits, ej heller stå i förbindelse med bostad eller i övrigt vara så förbunden med annan lokal, att sanitära olägenheter därav kunna uppkomma.
- Varor. 4. I mjölkbod få ej, utom mjölk och grädde, saluhållas eller förvaras andra varor än smör, ost i mindre mängd, margarin, ägg,

bröd och annat bakverk, karameller samt saft och läskedrycker i tillslutna flaskor; dock skola dessa varor hållas väl avskilda från mjölkvarorna.

Rengöring. 5. Rengöring av lägenheten skall ske med nödig hänsyn till, att mjölken ej orenas genom uppvirvling av damm.

Diskrum. 6. Där rörelsens omfattning så fordrar skall särskilt diskrum inrättas.

Mejeri. 7. Här givna föreskrifter skola tillämpas även på lägenhet, som användes för mejerirörelse.

Fordon. *Mom. 5.* Fordon, varifrån mjölk och grädde utlämnas till kunder, skall städse hållas rent och snyggt och får ej samtidigt brukas till forsling av ämnen, som kunna förörena det eller menligt inverka på mjölken eller grädden.

Kärl. *Mom. 6. 1.* Kärl, vari saluhållen eller tingad mjölk eller grädde förvaras, skall vara ändamålsenligt samt städse rent och snyggt och får ej användas till förvaring av annat ämne.

Utomhus. 2. Kärl, vari mjölk eller grädde forslas, skall vara väl tillslutet.

Rengöring. 3. Före ny påfyllning skall mjölkkärl väl rengöras. Till rengöringen skall användas kallt vatten samt därefter sodalut, kalkvatten eller dylikt, och slutligen skall kärlet väl sköljas med kokhett vatten.

4. Kärl, varmed mjölk å saluställe upphämtas ur behållare eller mätes, skall hava passande handtag, så att varje beröring av mjölken med händerna undvikas.

Dylikt kärl får ej användas att dricka eller smaka ur, ej heller för andra ändamål, än det vartill det är avsett.

Omrörare. 5. Omrörare av ändamålsenligt material skall finnas i varje försäljningslokal.

Personal. *Mom. 7. 1.* Den, som skall sköta mjölkförsäljning eller syssla med mjölk i mejeri, må icke vara behäftad med hudutslag, framförallt ej å händerna och underarmarna, ej heller med lungrot eller annan smittosam sjukdom samt måste städse iakttaga snygghet och renlighet så väl till sin person som i klädsel.

Sjukdom.

2. Inträffar sjukdomsfall hos någon, som har bestyr i mjölkbod eller dit hörande förvaringsrum eller i mejeri eller i sådan persons bostad, och finnes skälig anledning misstänka, att sjukdomen är av smittosam art, skall detta genast av innehavaren anmälas hos hälsovårdsnämnden.

Innan denna efter ofördröjligen undersökning av förhållandena avgivit sitt utlåtande samt givna föreskrifter iakttagits till förekommande av sjukdoms spridning genom mjölken eller produkt därav, får utlämning ske varken från salustället eller dit hörande förvaringsrum.

Saluförbud.

3. Yppar sig inom eller i grannskapet av egendom, varifrån mjölk eller produkt därav lämnas, nervfeber, scharlakansfeber, elakartad halssjukdom eller annan smittosam sjukdom, äger hälsovårdsnämnden, när så prövas nödigt, förbjuda införsel och försäljning inom staden och å dess område av mjölk eller grädde därifrån, så vida icke egendomens innehavare ställer sig till noggrann efterrättelse de föreskrifter, som av hälsovårdsnämnden meddelas för att hindra smittans spridning genom mjölken eller produkt därav inom staden och å dess område.

Sjukdom i ladugård.

4. Innehavare av ladugård inom staden och å dess område, är skyldig att ofördröjligen hos stadsveterinären anmäla, då något fall av sjukdom, som kan misstänkas vara smittosam, inträffar bland hans kreatur, och stadsveterinären kan förbjuda saluhållande av mjölk eller produkt därav därifrån tills undersökning skett.

Förbud att syssla med mjölk.

5. Den, som är behäftad med hudutslag på sådana delar av kroppen som vid arbetet äro bara eller lider av smittosam sjukdom eller nyligen tillfrisknat därifrån eller har närmare beröring med sådan sjuk, må icke mjölka kor eller syssla med mjölkkärl eller på annat sätt biträda vid hantering av mjölk, avsedd att användas i mejeri eller säljas inom staden och å dess område.

Undersökning av ladugård.

6. Om hälsovårdsnämnden finner anledning låta undersöka sådan ladugård utom staden, varifrån mjölk eller produkt därav lämnas till bearbetning eller försäljning inom staden, jämte därtill hörande kreatur och inrättningar, men ladugårdens ägare eller arrendator icke vill medverka därtill, äger hälsovårdsnämnden

förbjuda försäljning och bearbetning inom staden av mjölk och grädde från ladugården.

Mjök och grädde. *Mom. 8. 1.* Oskummad mjök bör hålla minst 3 % fett, och endast sådan mjök, som ej berövats något av sina naturliga beståndsdelar, får säljas under denna benämning.

Beskaffenhet. Tjock (fet) grädde bör hålla minst 30 % fett.
Tunn (halvfet) grädde bör hålla minst 10 % fett.

2. Mjök får ej utbudas till salu såsom oskummad, då den är blandad med skummad eller separerad.

Mjök och grädde, som ej må avyttras. 3. Mjök eller grädde får ej avyttras eller å saluställe förvaras eller i syfte att användas till människoföda införas till staden eller överlämnas till annan, då den såsom otjänlig till människoföda bör anses.

Såsom otjänlig till människoföda anses:

a) Mjök, som levereras från ladugård, mejeri eller mjölkförsäljningsställe, varest mjölken bearbetats eller hanterats av person, vilken är eller misstänkes vara behäftad med sådan sjukdom eller smitta, att mjölken skäligen är att anse såsom farlig att förtära. Sådan sjukdom eller smitta är t. ex. tyfus, paratyfus, rödsot, undulantfeber, difteri, scharlakansfeber och tuberkulos;

b) mjök, som härrör från djur, i fråga om vilket gällande författningsbestämmelser föreskriva att dess mjök icke må användas till människoföda;

c) mjök efter djur, som lider av smittosam diarrhé, stinkande flytning från genitalia, vargörande processer, som kunna förorena mjölken, eller av annan sjukdom, åtföljd av hög feber eller stor kroppslig svaghet;

d) mjök från djur, som lider av juvertuberkulos eller annan smittofarlig tuberkulosform, ävensom djur med annat infektiöst juverlidande (t. ex. pyogenes-, coli- eller stafylococcinfektion) med påvisbart smittoämne;

e) mjök från djur med juverlidande förorsakat av streptococcer (streptococcmastit), därest mjölken är synbart förändrad;

f) mjölk med tydligt framträdande, från det normala avvikande färg, konsistens, lukt eller smak, ävensom mjölk, som är synbart förorenad av inflammatoriska produkter eller utifrån härrörande orenlighet;

g) mjölk, som betecknas som söt, men som är förändrad genom sur jäsning;

h) mjölk, som vid reduktasprovet avfärgats inom 20 min. eller som vid provets utförande som reduktas-jäsningsprov visar riklig gas- eller vasslebildning;

i) surmjölk, som innehåller större mängd vassla eller gasblåsor;

k) steriliserad mjölk, som visar avvikelser från det normala, t. ex. koagulation, gasbildning;

l) mjölk, som innehåller främmande ämnen som stärkelse, soda, krita, formalin, vätesuperoxid, borsyra och dylikt;

m) mjölk, för vilken såsom villkor för dess användande till människoföda pasteurisering föreskrivits, men som befunnits icke hava varit tillräckligt upphettad.

Mjölk, som beslagtagits för att användas som djurföda, skall innan den återsändes, denatureras med ett för djur oskadligt färgämne, t. ex. eosin.

Mjölkrester.

4. Återstod av mjölk eller grädde, som utlämnats till smakning eller drickning, får icke tömmas tillbaka i förvaringskärl.

Kontrollmjölk.

Mom. 9. 1. Mjölk eller grädde må ej utan hälsovårdsnämndens tillstånd försäljas under benämning, som kan giva allmänheten den föreställningen, att mjölken eller grädden är av särskilt god beskaffenhet eller blivit producerad eller behandlad på ett synnerligen betryggande sätt.

2. Oskummad mjölk må försäljas under benämningen kontrollmjölk endast på följande villkor;

att ansökan härom till hälsovårdsnämnden ingivits jämte uppgift om den eller de ladugårdar, varifrån mjölken erhålles, samt om det antal djur, som för ändamålet finnes uppställt i varje ladugård;

att intyg företes *dels* av en utav hälsovårdsnämnden förordnad veterinär, att djuren kunna anses fria från tuberkulos och i övrigt friska, samt att ladugården med därtill hörande inrättningar är från hygienisk synpunkt tillfredsställande, *dels ock* av en utav hälsovårdsnämnden förordnad läkare, att hälsotillståndet hos den vid ladugården sysselsatta personalen och de hygieniska förhållandena, varunder den lever, äro oklanderliga; och

att anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna godkännas, äro vidtagna för mjölkens transport till staden och behandling därstädes.

Sedan tillstånd att försälja kontrollmjölk från viss ladugård meddelats, skall ladugården stå under tillsyn av läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden förordnats att genom inspektioner övervaka, att förhållandena allt jämt motsvara de här ovan uppställda fordringarna.

Kärl.

3. Kontrollmjölk skall försändas från egendomen till staden samt inom staden distribueras i kontrollslutna kärl, försedda med märken angivande mjölkens beskaffenhet och leverantörens namn. Dessa märken skola å transportkärlen vara fast anbragta, t. ex. inpressade eller fastlödda.

I sålunda märkta kärl får mjölk eller grädde av annat slag ej förvaras.

Pasteuriserad
mjölk.

4. Oskummad mjölk må efter ansökning hos hälsovårdsnämnden försäljas under benämningen »pasteuriserad», om den lokal, varå pasteuriseringen skall försiggå, av nämnden befinnes förändamålet lämplig och behandlingsmetoden av nämnden godkännes.

Sådan mjölk skall försäljas i kontrollslutna kärl med därpå anbragt uppgift om pasteuriseringsdatum och leverantörens namn.

5. Kostnaden för den kontroll, som i denna § omförmäles, skall av ladugårdens ägare eller innehavare gäldas till hälsovårdsnämnden enligt en av nämnden fastställd taxa.

6. Tillstånd, som enligt denna § meddelas, kan av hälsovårdsnämnden återkallas i händelse av förseelse mot däri givna föreskrifter eller i överensstämmelse därmed utfärdade bestämmelser.

7. Utöver vad här ovan i denna § finnes stadgat, äger hälsovårdsnämnden uti de hänseenden, som avses i denna § utfärda särskilda bestämmelser.

Hälsopolis.

Mom. 10. 1. Hälsopolisen må icke inom staden och dess område vägras tillträde till ladugård, mejeri eller saluställe eller därtill hörande förvaringsrum för mjölk eller grädde och övriga lägenheter eller att där mot gottgörelse efter gängse pris taga prov av varorna.

2. Mjölkförsäljare är skyldig att vid vederbörlig förfrågan uppgiva, varifrån den saluhållna mjölkvaran bekommit.

Komplettering.

Mom. 11. Till främjande av ordning och snyggbet vid mjölkning, mjölkens behandling, förvaring, forsling och försäljning äger hälsovårdsnämnden för övrigt att i överensstämmelse med dessa stadgar meddela de särskilda bestämmelser, nämnden kan finna påkallade.

§ 20.

K. Angående handel på torg och öppna platser.

I fråga om handeln på torg och öppna platser hänvisas till de stadgar, som därför utfärdas.

Jämkning i stadgans bestämmelser.

§ 21.

Från föreskrifterna i denna stadgas särskilda bestämmelser i fråga om lokalernas anordning och beskaffenhet må hälsovårdsnämnden under högst fem år från stadgans ikraftträdande medgiva undantag, då lokala förhållanden eller andra omständigheter av betydelse i saken göra sådant önskvärt, dock allenast, där det icke strider mot hälsovårdsstadgan eller eljest gällande författningar samt utan våda och annans förnärmande kan ske.

Ansvarsbestämmelser.

§ 22.

Mom. 1. Överträder någon bestämmelserna i denna stadga eller underlåter någon att ställa sig de enligt densamma av hälso-

vårdsnämnden giva föreskrifter till efterrättelse ådömes dagsböter, där ej straff enligt allmän lag eller författning bör följa på förseelsen eller särskilt vite blivit satt.

Mom. 2. Till ansvar må ej föränleda, om mjölk eller grädde har lägre fetthalt än den föreskrivna minsta, så vida icke minst tre hos samma mjölkförsäljare inom en månad tagna och vederbör- ligen undersökta prov visa en lägre fetthalt än den bestämda, ej heller om en lägre fetthalt hos oskummad mjölk än den bestämda skäligen kan tillskrivas tillfälligheter eller förhållanden, som av vederbörande ladugårdsinnehavare eller mjölkförsäljare ej utan stora svårigheter kunna förebyggas.

Mom. 3. Den, som under tid, då han för förseelser mot dessa stadgar eller av hälsovårdsnämnden med stöd av dem givna bestämmelser är ställd under åtal, fortsätter eller upprepar förseelsen, skall, när han därtill varder lagligen förvunnen, ådömes — för varje gång åtal mot honom ägt rum och han därav undfått del — ansvar.

Mom. 4. Bestämmelserna i denna stadga gälla såväl för stadens planlagda område som ock för övriga delar av staden.

§ 23.

Tillämpnings-
område och
tid för ikraft-
trädandet.

Denna matvarustadga skall i stället för tidigare gällande före- skrifter uti däri omhandlade ämnen lända till efterrättelse icke blott i den del av staden, där hälsovårdsstadgan för rikets städer gäller, utan även i stadens övriga områden från och med fyra månader efter det stadgan genom laga kraftvunnet beslut fastställts.”

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 49.

Beredningsutskottet hade att avgiva yttrande över ett av hälsovårdsnämnden framlagt förslag till matvarustadga för Karlstads stad.

Då detta ärende nu företogs till behandling, förelåg en till stadsfullmäktige ställd skrivelse av följande innehåll:

»Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då vi försport, att i ett kommande förslag till Matvarustadga för Karlstads stad sågspån kommer att förbjudas såsom golvströ i charkuteriaffärer, få vi härmed vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige ville noga pröva denna fråga.

Vi undertecknade charkuterister i Karlstad som under en följd av år använt sågspån som golvströ i våra affärer och som endast haft goda erfarenheter av detta bindmedel vilket också på ett verksamt sätt förhindrar halka få härmed vördsamt anhålla, att vi jämväl i framtiden få använda detta skyddsmedel och förbinda vi oss att framdeles ordentligt handhava ovannämnda golvströ på ett fullt betryggande sätt och utbyta detsamma minst två gånger om dagen.

Beträffande Saluhallen med det begränsade utrymme som där står varje köpman till buds anse vi för vår del det alldeles nödvändigt med sågspån som golvströ för erhållande av bästa möjliga renlighet och för förhindrande av olycks-händelse som, enligt vad erfarenheten visar, lätt förekomma i charkuteriaffärer utan ovannämnda golvströ.

Karlstad den 3 mars 1937.

Handelsbol. K. P. Dahlberg. Carl Carlsson. J. G. Nyquist. Bröderna Setterström. A. P. Forssell. G. Branzén. Oscar Larsson. David Forsén. J. G. Nymans Söner. K. W. Forsberg. Bröderna Johansson. Bröderna Kruse. Walfr. Renvall. Aug. Hindersons Eftr., Hugo Hinderson. L. D. Danielsson. Per Lundberg. K. M. Forsberg. Simon Svensson. H. M. Barthelson. Daniel Pettersson. Eric Persson. G. C:s Livsmedel. N. J. Eriksson. Karlstads kooperativa handelsförening u. p. a., Albert Svensson. John Pettersson. Ivar Lundvall. K. J. Barthelsson. Karolina Anderson.»

Efter ärendets föredragning och en stunds överläggning beslöt beredningsutskottet att göra följande uttalande:

»Ehuru meningarna inom beredningsutskottet äro delade angående nödvändigheten av den uti 9 § 2 mom. uti förevarande stadga intagna bestämmelsen, finner sig dock beredningsutskottet, som med hänsyn till den ställning, Länsstyrelsen och förste provinsialläkaren intagit i ärendet, anser det föga sannolikt, att stadgan kommer att fastställas utan ifrågasättande bestämmelse, böra hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville godkänna ovannämnda stadga i dess nu föreliggande skick.»

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Ett antal fastighetsägares av herr Arvid Johansson som motion upptagna framställning angående ändrat namn å Skinnargränd.

Till Karlstads Stadsfullmäktige, Karlstad.

Enligt meddelande från stadsingenjörskontoret har den gata vid vilken undertecknades fastigheter äro belägna blivit kallad »Skinnargränd». Vi förstå till fullo de svårigheter som kunna uppstå då det gäller att finna lämpliga gatunamn för hela stadsdelar men vilja i detta fall ifrågasätta om inte ett lämpligare namn funnits att tillgå.

Alltsedan namnet blev bekantgjort har vi från flera håll utsatts för spe och löje. Våra hyresgäster har förmenat, att de för namnets skull inte kunna bo kvar o. s. v. Även om dessa rätt så otrevliga omständigheter så småningom komma i ett bättre läge, frukta vi dock för, att vi såsom fastighetsägare även i framtiden får räkna med nackdelar på grund av gatunamnet.

I namnfrågan tillåta vi oss i detta sammanhang göra ett positivt förslag. Vi utgår härvid ifrån att stadsfullmäktige funnit lämpligt fastställa gatunamnen »Länsmansgatan» och »Fogdegatan». Enligt vår mening, hade det legat nära till hands att fortsätta med de analoga namnen Borgmästaregatan och Rådmansgatan m. fl.

I anslutning till vad vi här ovan anfört vilja vi anhålla Stadsfullmäktige ville besluta att, namnet »Skinnargränd» utbytes mot Rådmansgatan.

Karlstad den 14 dec. 1936.

KARL ERIKSSON.

Södra Björneborg 18

OLOF NILSSON.

Södra Björneborg 12

HARALD BACKMAN.

Södra Björneborg 20

PAUL BACKMAN.

Södra Björneborg 14

E. V. & N. G. ERIKSSON.

Södra Björneborg 19

ERIK WIK.

Södra Björneborg 17

Upptages som motion:

ARVID JOHANSSON.

Till Stadsfullmäktige.

Till namnberedningen har för yttrande remitterats en av en del fastighetsägare på Norrstrand gjord och av herr Arvid Johansson som motion upptagen framställning att Fullmäktige, med upphävande av sitt tidigare fattade beslut att en av de nya gatorna på Norrstrandsområdet skulle benämnas Skinnargränd, i stället skulle besluta att detta namn skulle utbytas mot något annat, exempelvis Rådmansgatan. Vid avgivande av det begärda yttrandet ber namnberedningen till en början få erinra därom, att då namnberedningen tillkom och Fullmäktige till dess ledamöter utsågo lektor Vendel, major Nygren samt undertecknad Clarholm, samtliga tillhörande gamla Karlstadssläkter och samtliga väl förtrogna med vår stads historia och varmt intresserade för densamma, ansåg sig namnberedningen berättigad att i detta val utläsa en Fullmäktiges önskan att särskilt få uppslag till namn, som hade rotfäste i stadens gamla historia eller på ett eller annat sätt voro förknippade med stadens senare utveckling och därför värda att åt framtiden och kommande generationer bevaras. Vid olika tillfällen har emellertid sådana namnberedningens uppslag ej vunnit Fullmäktiges bifall och måhända har detta i viss mån varit beroende på att förslagen ej varit tillräckligt historiskt belysta eller nog utförligt motiverade. Förmodligen var det väl av en sådan anledning, som Fullmäktige, då en namnfråga senast behand-

lades, icke ville biträda förslaget om namnet »Skomakaregalan». Beredningens motiv till nämnda förslag var väl närmast, att man ansåg att även i Karlstad, i likhet med vad som skett i åtskilliga andra städer, borde ått eftervärlden bevaras namnet på ett gammalt aktat yrke, vars utövare icke blott hörde till vår stads allra första borgare, utan ock har att uppvisa åtskilliga medlemmar av sitt skrå, vilka vid sidan av sin yrkesutövning gjort många insatser i arbetet för stadens bästa och förkovran. I mantalslängden för år 1585 eller året efter stadens grundande förekommer redan bland de till knappt ett tiotal uppgående hantverkare, som då funnos i staden, även dess förste skomakare, vilken tillika var en av stadens första rådmän. Då nu efter flydda tre och ett havt århundraden skomakeri som hantverk allt mer och mer undantränges av fabriksarbete och det säkerligen ej dröjer många decennier till det är blott en saga, hade namnberedningen ansett detta förhållande vara ett ytterligare skäl att på sätt, som föreslagits, bevara minnet av det gamla »hedervärda skomakareämbetet». Beträffande så den föreliggande motionen om utbytande av namnet »Skinnaregränd» mot något annat, ber namnberedningen först få påpeka, att »Skinnare» likaledes var benämningen på en av det äldsta Karlstads »skråämbetsmän». »Erick Skinnare» förekommer i längden för år 1610. Ordets betydelse framgår av en gammal ordbok, däri det heter »Skinnaren reeder skinwahrur uthaff skin» d. v. s. skinnareyrket inrymde väl att börja med alla de olika grenar inom facket, vilka sedermera under tidernas lopp blivit utbrutna och fått sina egna speciella yrkesmän såsom logarvare, garvare, fällberedare, karduanmakare, sämskmakare, buntmakare, körsnär etc. Flera av vår stads skinnberedare hava intagit bemärkta platser i dess historia. Måhända kan det vara av ett visst intresse att här i korthet skissera vad en sådan yrkesman och framstående borgare i vår stad på 1600- och 1700-talet hade att bestyra. Hans Keyser var hans namn och detta förekommer ofta i de gamla urkunderna. Hans titlar voro mycket växlande, ömsom kallades han »mäster», »monsieur», »fällberedare», »kardaunsmakare» (= beredare av bock- och getskinn), »karduanmakaremästare», »sämskmakare», »handlande» och »rådman». Bland hans olika särskilda uppdrag må nämnas, att han var förordnad att vara stadens uppborädsman, d. v. s. indrivare av dess kontributioner, att »observera stensättningen i staden», att vara »inspektör för ämbetsmännen», varmed tydligen avses »skråämbetsmännen» samt att hava tillsyn över slomfisket. Jämte tvenne andra »deputerade» hade han dessutom åliggerandet att

vid eldsvådor tillse såväl att åkarne och övriga, som voro uttagna att framföra vatten, skyndsamt fullgjorde denna sin skyldighet, som att »kaar, som funnos där elden utbrutit eller i grannskapet uttoges för att hava det framförda vattnet uti» etc. etc. Slutligen var han jämte åtskilligt annat förordnad att vara kapten för stadens borgaregarde, vilket bl. a. skulle utgöra det militära inslaget vid furstliga personers besök i staden. Som man torde finna var Hans Keyser en mycket betrodd man och man torde ej vilja förmena honom att han, då han vid olika tillfällen även valdes till gästgivare, vilken betraktades som en stadens ämbetsman, bad att få »slippa taflan» (gästgivare hade skylt på sitt hus), »helst han har så ringa hus, varuti folk kunna sig ackommodera». Trots husets ringhet blev en av hans söner, som var löjtnant vid »Adelsfanan» tillsammans med en frände, vilken var ryttmästare därsammanstädes, adlad med namnet Adelsvärd.

Det torde vara överflödigt erinra därom, att även i vår stads senare historia det funnits åtskilliga borgare tillhörande såväl skomakerifacket som skinnberedarne, vilkas insatser i det kommunala livet äro väl värda att i minne bevaras. Icke mindre än nio stycken hava tillhört stadens Fullmäktige. För att nu återgå till benämningen Skinnare på utövarne av ett visst hantverk ber namnberedningen få påpeka att detta namn ingalunda är något för vår stad eller för vårt land egenartat. I Danmark kallades de Skinner, på Island Skinnari och i Tyskland Schinner och i vissa delar av vårt land såsom t. ex. i Dalarne är detta gamla namn i bruk ännu idag. Så hör man ofta där talas om Malungsskinnare = skinnhandlande och skinnberedare och i Stockholm bevaras ju ännu minnet av den gamla yrkesbenämningen kvar genom de kända namnen Skinnarviken, Skinnarviksgränd och Skinnarviksbergen. Slutligen må ock nämnas, att i det såväl utom som inom idrottskretsar kända »Skinnarloppet», som går av stapeln i Malung med tävlande från föreningar från såväl in- som utlandet, har som pris utdelats den s. k. »Skinnartrofén».

Med hänsyn till vad namnberedningen nu anfört anser sig Beredningen icke kunna tillstyrka bifall till den föreliggande motionen.

Karlstad den 9 mars 1937.

På namnberedningens vägnar:

PER CLARHOLM.

Hadar Grude.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 50.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över ett antal fastighetsägares av herr Arvid Johansson som motion upptagna framställning angående ändrat namn å Skinnargränd.

I ärendet hade namnberedningen avgivit infordrat yttrande.

Efter tagen del av ärendet och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att namnet å ifrågavarande gata måtte ändras från Skinnargränd till Skinnargatan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Beredningsutskottets förslag angående fördelning av räntan
å Mellqvistska studiestipendiefonden.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 mars 1937.*

§ 51.

Sedan åtta ansökningar till stipendier ur Mellqvistska studiestipendiefonden inom behörig tid inkommit hade beredningsutskottet nu att avgiva förslag till stipendiets fördelning.

Utskottet beslöt efter tagen del av handlingarna hemställa,

att tillgängliga räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden, uppgående till 459 kronor, måtte med lika belopp till var och en fördelas mellan Åke Gävert, Brita Görling, Maj Cervén och Margot Strömblad.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 15 April

N:o 4

Drätselkammarens framställning angående försäljning av mark till Aktiebolaget Värmlands Travbana.

(Se även stadsfullmäktiges tryckta handlingar den 18 mars 1937, ser. A. n:o 3, sid. 37).

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 11 januari 1937.*

§ 3.

Från Aktiebolaget Värmlands Travbana hade till drätselkammaren inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

När Aktiebolaget Värmlands Travbana på sin tid ingick till Drätselkammaren med framställning rörande förhyrande av mark för den då planerade travbaneanläggningen å Färjestad ingick i framställningen, att den arrenderade marken skulle få av bolaget vid senare tidpunkt förvärvas. Drätselkammaren ansåg sig då ej kunna bifalla denna framställning, men lovade upptaga frågan till behandling vid senare tidpunkt.

Sedan travbanebolaget redan nu nedlagt betydande kostnader å anläggningar av olika slag ute å travbanan, och då det är nödvändigt för en lugn utveckling och ett fullständigt iordningsställande av banan med därtill hörande byggnader

och utrustning, att bolaget kommer i besittning av äganderätten till de områden varå så betydande värden nedlagts, återkomma vi nu med en framställning om, att Drätselkammaren ville till oss försälja den mark som befinner sig inom travbanans inhägnad.

Vi tro, att Drätselkammaren hunnit bedöma vår verksamhet och kunnat finna, att den är av ett icke föraktligt värde för staden ur olika synpunkter, och att verksamheten därför är värd ett tillmötesgående från stadens sida i nu ifrågasatt avseende. Andra städer, där travbaneanläggningar kommit till stånd, ha varit väl medvetna om dessas betydelse och ha också bidragit på olika sätt genom markupplåtelser och ekonomiskt stöd.

Vi vilja till belysande härav framhålla bl. a. följande beträffande några andra banor:

Vi undantaga då *Solvalla*, Stockholm, och *Jägersro*, Malmö, vilka tillkommo för mycket längesedan och under väsentligt andra förhållanden, helt undandragande sig jämförelse.

Bergsåker, utanför Sundsvall, startade år 1931 under synnerligen gynnsamma förhållanden. Banan är förlagd inom Selångers socken på egendomen Bergsåkers mark, vilken egendom i sin helhet förvärvades av bolaget.

Åby-banan, Mölndal, har fått banan anlagd såsom A. K.-arbete, därvid staten bidragit med Kr. 187,680:— och Mölndals stad med Kr. 46,920:—. Därjämte har staden, enligt uppgift av stadskamreraren, förskotterat 150,000:— kr., »för vilka ränta ej beräknas och ännu ej bestämts om och när de skola återbetalas».

Östersund har erhållit statsbidrag med 51,660:— kronor, varjämte staden bidragit med dels *fri tomtmark* och dels ett räntefritt lån å 25,000:— kronor. Därjämte har staden bekostat tillfartsvägar samt ledningar för vatten och avlopp till banområdet.

Geule, en bana som ännu bara påbörjats, har erhållit anslag med 59,700:— kronor, därav från staten 27,200:— kronor och från staden 32,500:— kronor. Detta anslag är uttryckligen ifrånsagt vara en första början till bankroppens iordningsställande och kommer staden att i fortsättningen stödja bolaget i den utsträckning som erfordras för att företaget skall komma till stånd.

Att vår verksamhet är av stor betydelse för staden torde ligga i öppen dag. Vi kunna beträffande arbetet på banan anföra följande till belysande av den sysselsättning, vi där givit innevånare och skattedragare i Karlstad stad:

För hittills utfört arbete å banan hava åtgått 7,422 arbetsdagsverken och 634 kördagsverken tillhopa 9,056 dagsverken, motsvarande 32 man under ett år.

Härav har i stadens regi utförts 2,863 arbetsdagsverken och 707 kördagsverken. Under den värsta arbetslösheten vintern 1935—1936 sysselsattes å travbanan vid Färjestad 80—90 nödhjälpsarbetare dagligen, en anordning som sannerligen icke förbilligade arbetet.

Härtill kommer, att betydande ersättningar utgå till personer, som äro anställda vid driften av rörelsen å banan och vid tävlingarna där. De äro f. n. öfver 100 per tävlingsdag och arvodet per dag till dessa uppgår till 1,500:— å 1,600:— kronor. Att travbanans verksamhet även i övrigt tillför staden och dess innevånare icke föraktliga belopp framgår av, att ute vid banan finnes stationerad en stab på ett 50-tal personer från annan ort, hästägare, tränare och körare, och att där stadigvarande ligger ett 100-tal hästar. De förra bo och äta i regel hos privatpersoner i staden och de göra sina inköp i stadens affärer. För hästarnas utfodring åtgår rätt betydande mängder foder, som inköpes i staden. Även övrig utrustning förmedlas i stor utsträckning av stadens affärsmän. Vid travdagarna komma tusentals människor till Karlstad, där de tillföra hotell, kaféer och andra näringsställen betydande belopp, vilket medför stora inkomster såväl för dessa som deras leverantörer av olika slag. Härtill kommer vidare inkomster för stadens tryckerier och tidningar, för bilar och bussar o. s. v. Och slutligen har staden en direkt inkomst genom nöjesskatten samt staten genom sin andel av totalisatoromsättningen.

Det kan därför icke vara för mycket sagt, att staten, Karlstad stad, dess näringsidkare samt enskilda innevånare ha en betydande fördel av tillkomsten av travbanan i staden, som därmed bör vara ett samhällsintresse.

För att från stadens sida förebygga, att marken ifråga en gång i framtiden, då staden eventuellt växt ut åt detta håll, skulle från bolagets sida kunna göras till föremål för tomtförsäljning, kan mycket väl i avtalet med bolaget inryckas en paragraf, som skett å andra håll (exempelvis vid det stora stadionbygget å Råsunda, där anläggningen förlagts mitt uti dyrbar tomtmark) att marken, då den ej längre användes för avsett ändamål, sportslig anläggning, skall hembjudas staden till återköp för samma belopp, som bolaget nu erlagt, sedan staden inlöst därå befintliga byggnader till pris, som, om parterna ej komma överens, avgöres av skiljenämnd. Då har staden säkrat sig även i detta avseende.

Under hänvisning till vad som ovan sagts, till exempel vad som anförts från andra städer, till de fördelar travbanebolaget tillför staden och till betydelsen av en jämn och lugn utveckling av anläggningarna å Färjestads travbana få vi hemställa, att Drätselkammaren ville gå i författning om att till Aktiebolaget

Värmlands Travbana försälja den mark, som nu finnes inhägnad vid travbanan och att priset därvid sättes på ett tillmötesgående sätt.

Karlstad den 9 januari 1937.

Aktiebolaget Värmlands Travbana.

J. A. HÅKANSSON.

H. Westlin.»

Efter föredragning härav, beslöt drätselkammaren, som förklarade sig villig att till bolaget överlåta det i skrivelsen omförmälda området, att uppdraga åt herrar Ternqvist, Wästlund och fastighetsförvaltaren att med bolaget föra vidare underhandlingar om pris med mera.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 februari 1937.

§ 123.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 11 januari 1937, § 3, närmare utvisar, beslutat att till Aktiebolaget Värmlands Travbana överlåta visst i ovannämnda protokoll närmare angivet område samt uppdragit åt herrar Ternqvist och Wästlund samt fastighetsförvaltaren att med bolaget föra vidare underhandlingar om pris med mera, så hade nu från kommitterade inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Sedan Drätselkammaren enligt beslut av den 11 januari 1937 uppdragit åt undertecknade att föra underhandling med representanter för Aktiebolaget Värmlands Travbana, vilka till Drätselkammaren inkommit med framställning om, att ovannämnda bolag må av staden förvärva det markområde å Färjestad där travbanan är förlagd, får härmed till kammaren avge rapport över hittills förda underhandlingar.

Enligt från stadsingeniörskontoret inhämtad uppgift innehåller det ifrågasvarande markområdet cirka 158,000 kvm. = 15,8 hektar. Som utgångspunkt för värdering av marken för stadens vidkommande hava vi sökt bedöma det, dels som tomtmark och dels som jordbruk i samband med gården.

Beträffande värdet som tomtmark, kan det betraktas som ganska värdefullt genom sitt höga och utmärkta läge vid allmän väg. Avståndet från staden torde dock ge anledning förmoda, att området på överskådlig framtid, ej kommer att erfordras för bebyggelse.

Beträffande markens värde som jordbruk är allmänt känt, att området ifråga är av mindre god beskaffenhet, dock på grund av dess välbelägenhet å egendomen bedömmes av nuvarande arrendatorn i motsatt riktning och i förhållande till för gården gällande arrendesumma värderas av honom till 1,150: — kr. pr år. För erhållandet av ett markvärde som jordbruk kan man som utgångspunkt tillämpa nämnda arrendevärde 1,150: — kr. och finna vi att denna summa kapitaliserat efter en räntesats av $3\frac{1}{4}$ % skulle för närvarande motsvara ett kapitalvärde av 32,500: — kr. Det är dock sannolikt att jorden kommer att stiga i värde och om en högre räntesats kan påläggas markvärdet i förhållande därtill, kommer detta att ge ett högre kapitalvärde.

Kommitterade hava efter ingående överläggningar enats om, att marken bör ha ett jordbruksvärde av 32,500: — kronor, vilket meddelats representanterna för bolaget och vid med dem förd underhandling rundat ner summan till jämnt 30,000: — kronor.

Någon närmare överenskommelse har dock ej träffats, då vid underhandlingen bolagets representanter förklarade sig ej kunna betala detta pris, då bolagets anbud var blott 20,000: — kr. utan styrelsens hörande.

Beträffande villkoren i övrigt anse vi, att i den händelse Travbanans verksamhet skulle upphöra, staden skall äga rätt att återköpa markområdet till samma belopp som inköpssumman, dock med skyldighet för staden att inlösa därå uppförda byggnader och inhägnader till pris som motsvarar det värde byggnaderna kan hava för staden med hänsyn till vilket ändamål de i framtiden kunna utnyttjas till.

Karlstad den 8 februari 1937.

REINH. TERNQVIST.

OLOF WÄSTLUND.

OTTO FELDT.

Från Travbolaget förelåg jämväl en skrivelse av denna lydelse:

»Färjestads egendom.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 19 mars 1931, § 67, inköptes 1 mantal Färjestad n:r 1, lägenheten Rosendal n:r 1 Färjestad 1⁷⁸, lägenheten Kristinedal n:r 2 Färjestad 1⁴⁴, lägenheten Skogshult n:r 1 Färjestad 1⁴⁰ samt tomtområdet n:r 1 Färjestad 1⁹³ för en sammanlagd köpeskilling av Kr. 118,900:—. Under tiden efter fastighetens förvärvande har utförts

nybyggnader med.....	64,000:—	
varemot under samma tid försåls huvudbyggnaden med parken för.....	50,000:—	14,000:—
Sammanlagda kostnaden för fastighetsförvärvet utgör sålunda Kr.		132,900:—

Arealuppgift:

	Hektar åker	Hektar ängsmark	Hektar skogsmark
Färjestad n:r 1	77,40	0,60	338
Rosendal n:r 1 Färjestad 1 ⁷⁸	5,5130	1,3230	—
Kristinedal n:r 2 Färjestad 1 ⁴⁴	9,80	0,0730	0,4936
Skogshult n:r 1 Färjestad 1 ⁴⁰	2,70	0,1580	2,0570
Summa	95,4130	2,1540	340,5506

Taxeringsvärde:

	Summa	Öppen jord	Skogsmark	Skogsvärde
År 1931	145,000:—	82,900:—	16,200:—	45,900:—
» 1936	166,100:—	116,300:—	11,700:—	38,100:—

Brandförsäkringsvärde:

Byggnader	145,400:—	
Skog	100,000:—	245,400:—

Egendomens beräknade värde med hänsyn tagen dels till Travbanebolagets anbud och dels till den av särskilda kommitterade föreslagna köpesumman:

Travbanebolagets anbud	20,000:—
motsvarande Kr. 1,250:— per hektar. Härvid kvarstår av egendomen:	
79,4130 hektar åkermark	à 1,250:— 99,266: 25
2,1540 » ängsmark	» 250:— 538: 50
340,5506 » skogsmark inklusive skogsvärde	60,000:—
Byggnader med bokfört värde	84,000:—
Summa värde Kronor	243,804: 75
	263,804: 75

<i>Kommitterades förslag</i>	30,000: —
motsvarande Kr. 1,875: — per hektar. Härvid kvarstår av egendomen:	
79,4130 hektar åkermark	à 1,875: — 148,899: 37
2,1540 » ängsmark	» 250: — 538: 50
340,5506 » skogsmark inklusive skogsvärde	60,000: —
Byggnader med bokfört värde	84,000: — 293,437: 87
	<hr/>
Summa värde Kronor	323,437: 87»

Efter föredragning av ovanintagna handlingar och en stunds överläggning beslöt drätselkammaren att för ytterligare utredning bordlägga ärendet; och skulle under tiden undersökas, huruvida Travbanebolaget kunde vara villigt att i stället för hela travbaneområdet inköpa endast den mark, varå bolagets hus voro belägna, samt den så kallade stallbacken.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 februari 1937.

§ 136.

Från magistraten hade till drätselkammaren inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Till Magistraten har från Gösta Bengzon inkommit en skrivelse, varav transumt i Drätselkammaren berörande delar här bifogas.

I anledning av skrivelsens innehåll får Magistraten härigenom anmoda Drätselkammaren att inom utgången av innevarande november månad inkomma med yttranden, redogörelser och förklaringar i följande avseenden, nämligen

— — — — —
dels beträffande punkt 3:o i anmälningsskriften kammarens förklaring över den gjorda anmälningen, åtföljd av utdrag av kammarens protokoll angående

det beslut, som kan hava fattats angående de påstådda utbetalningarna, samt uppgift angående sammanlagda beloppet av berörda utbetalningar;

Karlstad den 6 november 1936.

På Magistratens vägnar:

HARRY JACOBSON.»

De i skrivelsen omförmälda handlingarna voro av följande lydelse:

Transumt.

»Till Magistraten i Karlstad.

Ända sedan i mars månad detta år har jag i tidningen Värmländske Fri-skytten publicerat artiklar av vilkas väldokumenterade innehåll det klart fram-gått att uppenbara oegentligheter begåtts av vissa befattningshavare inom stadens kommunalförvaltning. Veterligen har mitt offentliga påtalande härav föranlett drätselkammaren att dryfta några av de påtalade förhållandena, men resultatet synes endast ha blivit att drätselkammaren skyddat de anklagade, oaktat dessa ej kunnat visa att de av mig gjorda anklagelserna varit ogrundade.

Då Magistraten författningsenligt är övervakande myndighet över såväl drät-selkammaren som övriga stadens styrelser, delegationer och nämnder tar jag mig härmed friheten att direkt till Magistraten lämna anvisning om de missför-hållanden som jag själv anser och som jag funnit allmänna opinionen kräva att de böra bli föremål för magistratens undersökning och de vidare åtgärder som denna undersökning må föranleda Magistraten att vidtaga.

3:o torde Magistraten få det klarlagt med vilken rätt drätselkammaren tagit den betydande summan av över 40,000 kronor av stadens medel i anspråk för att bestrida anläggnings- och underhållskostnader för Färjestads travbana och huruvida i samband därmed stadens intressen blivit på ett betryggande sätt bevakade. För allmänheten ligger det ju nära till hands att misstänka, att dessa stadens intressen blivit eftersatta, då ledningen för travbanan ligger i händerna på personer, vilka såsom drätselkammarens främste tjänste- och förtroendemän

i åtskilliga andra här åberopade förhållanden synas ha svikit allmänhetens förtroende och riktat för staden främmande och motsatta intressen.

I förhoppning att Magistraten finner det med sina egna skyldigheter och stadens medborgares intressen förenligt att grundligt utreda här påvisade missförhållanden och genom lämpliga åtgärder bringa ett bättre sakläge tillstånd inom här berörda grenar av stadsförvaltningen, tecknar jag

Karlstad den 13 oktober 1936.

Vördsamt

GÖSTA BENZON

Adress: KLARA 1, KARLSTAD

I transummerade delar rätt avskrivet: betyga

KARL HJ. WADELL. K. GULLBERG.»

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöt drätselkammaren enhälligt att till magistraten avgiva en skrivelse, som med däri åberopade bilagor var av följande innehåll:

»Till Magistraten.

Efter att hava tagit del av herr Gösta Benzons till Magistraten ingivna anmälan, som för yttrande överlämnats till Drätselkammaren, får kammaren under hänvisning till härvid fogade särskilda förklaringar av stadskamreraren Westlin och stadskassören Nilsson, som eget yttrande anföra,

---

beträffande punkt 3 i anmälningsskriften:

Vid sammanträde den 14 oktober 1935 beslöt drätselkammaren efter framställning från Aktiebolaget Värmlands Travbana att vissa arbeten skulle för bolagets räkning utföras såsom kommunalt reservarbete på aktiebolagets bekostnad (bil. 4).

De utförda arbetenas omfattning framgår av härvid fogad uppställning och belöpa sig till 42,824:36 kronor (bil. 5).

Stadens revisorer ha funnit beslutet lovvärt och vittnande om drätselkammarens intresse att lösa ett allvarligt problem (arbetslösheten) på ett för staden förmånligt sätt, men hava i en särskild P. M. (bil. 6) funnit sig böra fästa

kammarens uppmärksamhet på, att avbetalning på bolagets skuld bort kunna ske redan under den säsong, som avslutats å travbanan. Under hänvisning till bolagets egen förklaring (bil. 7) bekräftar kammaren, att bolaget den 16 juni 1936 gjort en första avbetalning å 10,000 kronor och ytterligare avbetalat sammanlagt 5,426 kronor 53 öre den 9, 10 och 31 december 1936 och förbundit sig att verkställa slutbetalning under instundande april månad.

Karlstad den 10 februari 1937.

KARLSTADS DRÄTSELKAMMARE:

J. A. Håkansson. Th. Pettersson. Axel Svensson. Efraim Eliaeson.
Lars Dalgren. Olof Eriksson. Reinh. Ternqvist. Olof Wästlund.
Nils O. Hult. Aug. Lindh. Axel Karlsson.»

Bil. 4.

Avskrift.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 14 oktober 1935.

§ 582.

Angående utförande i stadens regi av travbanan å Färjestads gård hade från Aktiebolaget Värmlands Travbana inkommit en så lydande framställning:

Avskrift.

»Till Drätselkammaren.

För ordnandet av travbana å stadens för ändamålet upplåttna mark å Färjestad erfordras en hel del terrasserings-, hårdgörings- och grusningsarbeten, som synnerligen väl lämpa sig komma till utförande såsom reservarbete i och för beredande av sysselsättning för bl. a. en stor del av de extra gatuarbetare, som staden för en tid sedan permitterat och som nu finnas anmälda såsom arbetslösa.

Då dessa arbetare äro särskilt skickade för utförandet av arbeten av nu nämnt slag få vi föreslå drätselkammaren ville genom gatuförvaltningens försorg utföra dessa arbeten å löpande räkning att av oss efter erhållna räkningar betalas till drätselkammarens för ändamålet havda kostnader; och anhålla vi sam-

tidigt att för arbetenas utförande få hyresfritt låna vältar, väghyvlar m. fl. redskap, vid tidpunkt då dessa kunna för stadens eget behov undvaras.

Karlstad den 13 oktober 1935.

Aktiebolaget Värmlands Travbana:

J. A. HÅKANSSON.

H. Westlin.

Rätt avskrivet intyga:

YNGVE OMBERG. SVEN DAHLMAN.»

Då med hänsyn till den nu rådande arbetslösheten ifrågavarande arbete vore synnerligen lämpligt att komma till utförande genom stadens försorg, enär en mycket stor arbetsstyrka kunde på en gång beredas sysselsättning efter uttagning genom arbetslöshetskommitténs försorg, beslöt drätselkammaren att ifrågavarande arbete skulle i härför lämpliga delar utföras såsom kommunalt reservarbete på aktiebolagets bekostnad, men skulle staden kostnadsfritt tillhandahålla erforderliga arbetsredskap.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Rätt avskrivet intyga:

YNGVE OMBERG. SVEN DAHLMAN.

Bil. 5.

Av Gatuförvaltningen under åren 1935—1936 utförda arbeten med iordningställande av Färjestads Travbana.

Gatuförvaltningens debiteringar:

1935, N:r 155.	A.-Bol. Värmlands Travbana	.....	115: 50	
» » 347.	D:o	.....	23,564: 12	
1936, » 24.	D:o	.....	13,714: 68	
» » 37.	Värmlands Förenade Travsällskap ...		2,273: 32	
» » 165.	A.-Bol. Värmlands Travbana	.....	3,156: 74	42,824: 36
	Summa Kronor			42,824: 36

Ovanstående belopp, Kronor 42,824:36, fördelar sig sålunda:

<i>Arbetsdagsverken</i>		24,963:42
2,571,5 dagsverken (efter 1:09 per tim.).....	22,423:48	
291,5 » (div. ackord)	2,539:94	
2,863,0 dagsverken.	Kronor 24,963:42	
<i>Körningskostnader inkl. utlägg för grus, sand, singel m. m.</i>		14,419:73
707 kördagsverken	12,960:98	
Utlägg för grus, sand, singel m. m.....	1,458:75	
	Kronor 14,419:73	
<i>Förmanspenningar</i>		805:—
<i>Diverse</i>		2,636:21
Material, klorcalcium m. m. från stadens materialförråd	2,327:33	
Virke från Firma Karl Olsson	246:18	
Ljuskopior och dupliceringspapper	59:50	
Smidesarbete	3:20	
	Kronor 2,636:21	
<i>Härav har influtit:</i>		
Juni 16	10,000:—	
Dec. 9	4,000:—	
» 31	500:—	14,500:—

Bil. 6.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 febr. 1937.

§ 118.

Ordföranden i Stadsrevisionen hade till drätselkammaren överlämnat avskrift av en utav sakrevisorerna för år 1936 upprättad promemoria rörande drätselkammarens förvaltning år 1935; varande sagda avskrift av följande lydelse:

»Avskrift av

P. M.

från sakrevisorerna ifråga om Drätselkammarens förvaltning år 1935.

Under revisionen av drätselkammarens räkenskaper och förvaltning har nedanstående varit av den art, att vi anse oss böra till den samlade revisionens prövning hänskjuta frågan, huruvida icke en särskild p. m. därom bör tillställas drätselkammaren.

5. Vid sammanträde i drätselkammaren den 14 okt. 1935 beslöts på framställning av A.-B. Värmlands Travbana rörande iordningställande av travbanan å Färjestad:

“Då med hänsyn till den nu rådande arbetslösheten ifrågavarande arbete vore synnerligen lämpligt att komma till utförande genom stadens försorg, enär en mycket stor arbetsstyrka kunde på en gång beredas sysselsättning efter uttagning genom arbetslöshetskommitténs försorg, beslöt drätselkammaren att ifrågavarande arbete skulle i härför lämpliga delar utföras såsom kommunalt reservarbete på aktiebolagets bekostnad, men skulle staden kostnadsfritt tillhandahålla erforderliga arbetsredskap.”

Beslutet är lovvärt och vittnar om drätselkammarens intresse att lösa ett allvarligt problem (arbetslösheten inom staden) på ett för staden förmånligt sätt. Arbetet påbörjades i slutet av år 1935. Vid årsskiftet hade staden förskotterat, genom likvid för utförda arbeten, åt det för ordnandet av travbana bildade bolaget, kr. 23,564: 12. Under innevarande år ha arbeten ytterligare utförts för kr. 15,952: —, så att stadens fordran den 12 juni 1936 utgjorde kr. 39,516: 12.

Revisionen anser sig böra fästa drätselkammarens uppmärksamhet på att avbetalning bort kunna ske under den säsong å travbanan, som nu avslutats. Någon bestämmelse därom finnes dock, såvitt framgår av drätselkammarens protokoll, ej i avtalet mellan drätselkammaren och bolaget.

Karlstad den 15 juni 1936.

ERNST STRANDMAN.

G. NORDSTRÖM.

Rätt avskrivet betygar:

ERNST STRANDMAN.»

Då ärendet nu företogs till behandling, förelåg en av herr ordföranden jämte t. f. stadsombudsmannen och stadskamreraren undertecknad skrivelse, vilken med därvid fogade bilagor var av denna lydelse:

»Till Drätselkammaren.

Med avledning av sakrevisorernas för år 1936 till Drätselkammaren avgivna promemoria angående Drätselkammarens förvaltning under år 1935 få undertecknade härmed anföra följande:

Vidkommande slutligen revisorernas anmärkning under punkt 5 i ovan nämnda promemoria få vi endast hänvisa till närslutna redogörelse (Bil. B.), varav framgår, att den första avbetalningen till staden skett redan den 16 juni med 10,000 kronor samt att ytterligare avbetalningar på tillhoppa 5,426 kronor 53 öre skett den 9, 10 och 31 december 1936. Härjämte få vi framhålla, att slutbetalning kommer att äga rum senast under april månad innevarande år.

Karlstad den 6 februari 1937.

J. A. HÅKANSSON.

H. WESTLIN:

NILS B. ECKERBOM.»

Bil. B = 7.

Drätselkammaren genomgick revisorernas promemoria punkt för punkt, varvid kammaren fattade följande beslut.

Beträffande punkterna 4 och 5. Beslöt Drätselkammaren låta vid det sagda bero med godkännande av den förklaring, som i ärendet avgivits.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Bil. B. = Bil. 7.

Av Gatuförvaltningen under åren 1935—1936 utförda arbeten med iordningställande av Färjestads Travbana.

Gatuförvaltningens debiteringar:

1935, N:r 155.	A.-Bol. Värmlands Travbana	.....	115: 50
» » 347.	D:o	.....	23,564: 12

1936, » 24.	D:o	.....	13,714: 68	
» » 37.	Värmlands Förenade Travsällskap ...		2,273: 32	
» » 165.	A.-Bol. Värmlands Travbana	.....	3,156: 74	42,824: 36
			<u>Summa Kronor</u>	42,824: 36

Ovanstående belopp, Kronor 42,824: 36, fördelar sig sålunda:

<i>Arbetsdagsverken</i>				24.963: 42
2,571,5 dagsverken (efter 1:09 per tim.).....			22,423: 48	
<u>291,5</u> » (div. ackord)			<u>2,539: 94</u>	
2,863,0 dagsverken.		Kronor		24,963: 42
<i>Körningskostnader inkl. utlägg för grus, sand, singel m. m.</i>				14,419: 73
707 kördagsverken			12,960: 98	
Utlägg för grus, sand, singel m. m.....			<u>1,458: 75</u>	
		Kronor		14,419: 73
<i>Förmanspenningar</i>				805: —
<i>Diverse</i>				2,636: 21
Material, klorcalcium m. m. från stadens materialförråd			2,327: 33	
Virke från Firma Karl Olsson			246: 18	
Ljuskopior och dupliceringspapper			59: 50	
Smidesarbete			<u>3: 20</u>	
		Kronor		2,636: 21

Å skulden till staden har den 16 juni samt 9, 10 och 31 december 1936 avbetalts tillhopa kronor 15,426: 53.

Utdrag av protokoll hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 mars 1937.

§ 225.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 18 innevarande mars, § 63, närmare utvisar, till drätselkammaren för ytterligare utredning återremitterat ärende angående försäljning till Aktiebolaget Värmlands Travbana av viss från fastigheten Färjestad 1¹ avstyckad mark, så upptogs detta ärende nu av drätselkammaren till förnyad behandling.

Härvid föredrogs en av bolaget till drätselkammaren ingiven handling av följande lydelse:

»P. M.

På begäran från Aktiebolaget Värmlands Travbana får jag härmed göra nedanstående utlåtande ifråga om innebörden av punkt 5 i ett upprättat förslag till köpekontrakt mellan bolaget och Karlstads Stad.

I 1931 års stadsplanelag har införts ett nytt planinstitut, kallat stomplan. Denna plan är avsedd att vara en planläggning i avseende å grunddragen för framtida ordnande och bebyggande av visst område utom stadsplanen. Den skall med andra ord bilda en stomme för den blivande stadsplanen. I första hand avses med stomplanen att säkerställa stadens rätt till huvudgator, parker, begravningsplatser, idrottsplatser och andra allmänna platser. Stomplan antages av stadsfullmäktige men skall, för att bli gällande, fastställas av Konungen. Ändringar i stomplanen kan företagas efter beslut av stadsfullmäktige. Om en sådan ändring icke är av väsentlig betydelse, fastställs den av Konungens Befallningshavande, men i andra fall av Konungen.

Stadsfullmäktige i Karlstad har beslutat, att stomplan skall upprättas. Under sådana omständigheter skall Konungens Befallningshavande meddela förbud att verkställa nybyggnad inom området, därest staden gör framställning härom.

Punkt 5 i köpekontraktet har denna lydelse:

“5:o) Köparen medger och förbinder sig att medverka till, att det försålda området i en framdeles fastställd stomplan avsättes för travsport och idrottsändamål.”

Utan stadsfullmäktiges godkännande får alltså det till försäljning ifrågasatta området icke användas för annat ändamål, än som angivits i kontraktet. Området får således icke bebyggas i strid mot stomplanen. I avvaktan på stomplanens fastställande kan staden anskaffa Konungens Befallningshavandes förbud mot bebyggelse i strid mot bestämmelserna i kontraktet. En ny ägare är bunden av dessa bestämmelser vare sig han förvärvat jordområdet genom frivillig försäljning eller genom exekutiv auktion.

Karlstad den 22 mars 1937.

ENAR LUNDSTRÖM.

Riktigheten av ovanstående intygar i tjänsten:

OLLE LAGERGREN.»

Med hänsyn till vad som förekommit i stadsfullmäktige vid ärendets behandling därstädes, beslöt drätselkammaren nu att till stadsfullmäktige överlämna *dels* utdrag av drätselkammarens protokoll för de sammanträden, då ärendet förut behandlats i drätselkammaren, nämligen den 11 januari 1937, § 3, och den 9 februari 1937, § 123, *dels ock* transumt av kammarens protokoll för den 10 februari 1937, § 136, omfattande de delar därav, som avsåge av kammaren fattade beslut angående utförande av vissa arbeten å Färjestads travbana.

I samband härmed antecknades, att antalet arbetslösa vid tiden för ifrågavarande arbetens igångsättande enligt uppgift från stadens arbetslöshetskommitté utgjorde 133 stycken.

Slutligen beslöt drätselkammaren att i ärendet göra följande uttalande:

»Drätselkammaren finner Aktiebolaget Värmlands Travbanas verksamhet vara i hög grad önskvärd för staden, *dels* på grund av den icke obetydliga nöjesskatt, som staden tillföres genom bolaget och *dels* på grund av det uppsving i stadens näringsliv, som är en följd av bolagets verksamhet. Då bolaget icke är ägare till den mark, varå travbanan är belägen, har bolaget ingen möjlighet att erhålla lån å de värdefulla anläggningar, som bolaget gjort och planerat att göra å travbanan. Drätselkammaren, som finner, att det skulle vara till nytta för staden, om bolaget sattes i tillfälle att fullfölja och utveckla sin rörelse, får sålunda — under åberopande av vad som ovan anförts samt under uttryckande av sin förvissning om, att bolaget kommer att betala ej mindre i rätt tid den av kammaren föreslagna köpeskillingen än även utan vidare dröjsmål den resterande anläggningskostnaden för travbanan — ånyo hemställa,

att stadsfullmäktige ville godkänna av drätselkammaren i dess protokoll för den 1 mars 1937, under § 176, framlagt förslag till köpekontrakt rörande det av Aktiebolaget Värmlands Travbana för närvarande arrenderade området.»

Som ovan:

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.*

§ 53.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 18 sistlidne mars, § 63, närmare utvisar, till drätselkammaren för ytterligare utredning återremitterat ärende angående försäljning till Aktiebolaget Värmlands Travbana av viss från fastigheten Färjestad 1¹ avstyckad mark, så hade nu drätselkammaren till fullmäktige inkommit med den av fullmäktige äskade förnyade utredningen.

Då beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, nu företog detsamma till behandling, förelåg en från bolaget ingiven skrivelse av följande lydelse:

»Uppgift å Aktiebolaget Värmlands Travbanas nedlagda kostnader
å Travbanan vid Färjestad.

Staketet	17,756: 59
Totalisatorbyggnader	16,311: 63
Inskrivning	3,303: 47
Entréer och spärrar	10,399: 25
Bekvämlighetsinrättning	2,889: —
Måldomartorn	4,729: 35
Bandomartorn	6,540: 16
Galgar	3,198: 17
Servering	2,526: 46
Elektriska	40,397: 19
Läktaren	1,286: 36
Smedja	1,040: 84
Stallet	25,725: 21
Barriér	1,668: —
Inventarier	810: 50
	<hr/>
	138,582: 18
Bankroppen	78,155: 10
	<hr/>
	Kronor 216,737: 28

Karlstad den 3 april 1937.

Aktiebolaget Värmlands Travbana
H. WESTLIN.»

Vidare föredrogs följande handling:

»På förekommen anledning få vi härmed intyga, att Karlstads stads resterande fordran av Aktiebolaget Värmlands Travbana för utförda anläggningsarbeten å travbanan vid Färjestad, kronor 28,208: 86, denna dag inbetalts genom bolagsstyrelsens ordförande, speditör J. A. Håkansson.

Karlstad den 9 april 1937.

TORBIOERN EKESTUBBE.

Stadskassör.

MÄRTHA CARLSSON.

Kassakontrollant.»

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta,

att till Aktiebolaget Värmlands Travbana försälja det område om ungefär 16,1 hektar, som för närvarande arrenderades av bolaget;

att ur det av drätselkammaren i dess protokoll för den 1 mars 1937, § 176, framlagda förslaget till köpekontrakt rörande ifrågavarande område skulle utgå de i punkt 5 av samma kontrakt intagna orden »och idrottsändamål», vilka borde utbytas mot orden »med eller utan förening med idrott»; samt

att i nyssberörda förslag infördes ett moment av följande lydelse:

»Därest området eller del därav användes för annat än här ovan angivet ändamål, skall säljaren äga rätt att köpa fastigheten åter enligt lagen den 20 juni 1924 om återköpsrätt till fast egendom.»

Mot beredningsutskottets beslut att tillstyrka ifrågavarande försäljning reserverade sig herr Stolpe.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Svenska Stadsförbundets skrivelse angående upprättande av ett kommunernas revisionsinstitut.

Stadsfullmäktiges ordförande, Karlstad.

Angående upprättande av ett kommunernas revisionsinstitut.

Såväl inom Svenska Stadsförbundet som inom Svenska landskommunernas förbund har frågan om åtgärder för åstadkommande av en effektivare kommunal revision länge stått på det aktuella arbetsprogrammet. För stadsförbundets del behandlades ärendet senast vid *fjolårets ordinarie kongress*. Styrelsen hade vid detta tillfälle framlagt två alternativa förslag till åtgärder. Det ena alternativet avsåg samarbete med landskommunernas förbund, det andra upprättande av en revisionsavdelning inom stadsförbundet, enbart för dess medlemmar. Kongressen bemyndigade förbundsstyrelsen att söka få till stånd åtgärder enligt någondera linjen.

De fortsatta förhandlingar med *Svenska landskommunernas förbund*, som förutsatts i framställningen till kongressen, ha av flera mellankommande skäl icke kunnat upptagas förrän i början av detta år. Vid de överläggningar, som då ägt rum mellan delegerade för de båda kommunförbundens styrelser, uttalade dessa sig enhälligt för ett fortsatt samarbete i syfte att söka åstadkomma ett för stads- och landskommuner gemensamt revisionsinstitut och styrelserna för de båda förbunden ha numera enats om vissa grundlinjer för ett sådant samarbete.

Innan verksamheten kan definitivt igångsättas, måste åtgärder emellertid vidtagas för att söka erhålla en så långt möjligt tillförlitlig kännedom om *intresset ute i kommunerna* för organisationens förverkligande. Genom ett framläggande redan nu av planerna i stora drag har förbundet därför velat bereda den enskilda staden tillfälle att *preliminärt* överväga sitt intresse för en kommande anslutning. Det är vår förhoppning att möjligheter för ett slutligt ställningstagande skola föreligga i god tid före höstens statbehandling.

Då man från stadsförbundets sida funnit ett samarbete med landskommunerna i revisionsfrågor särskilt önskvärt, ligger ett av de förnämsta skälen därtill i den omständigheten, att gemensamma åtgärder för revision enbart

för städernas del skulle påkalla långa resor och därav framkallade kostnader, även om revisorerna tänktes bosatta här och var ute i landet. Genom revisionens ordnande i omedelbart sammanhang för *kommuner i samma trakt* innefattande såväl stads- som landskommuner åter, skulle revisorernas arbetskraft kunna mera rationellt tillvaratagas och kostnaderna därigenom nedbringas. Den olägenhet, som kan ligga däri, att inom samma trakt skulle sammanföras kommuner av växlande storleksgrad och med olika krav på revisionens kvalitet, synes kunna undvikas genom att revisionsbyrån tillhandahölle revisorer med olika utbildning. Det torde bli behov såväl av handelskamrarnas auktoriserade revisorer och godkända granskningsmän som av personer, utexaminerade från handelshögskola, socialinstitutets kommunala linje och personer med skolning i praktiskt kommunalt arbete etc. Största vikt måste självfallet tillmätas kännedom om kommunal förvaltning och praktisk läggning hos vederbörande revisor.

Om än de anlitate revisorerna tänkas bosatta på olika ställen ute i landet, förutsättes det en central ledning, förslagsvis benämnd *kommunernas revisionsbyrå*, anknuten till de båda förbunden. De båda förbundsstyrelserna tänkas utse delegerade, som få ledningen av revisionen med biträde av en tjänsteman, samtidigt anställd såsom bokföringskonsulent hos stadsförbundet. Allt biträde vid revisionen skulle rekvireras från revisionsbyrån, och förbundens delegerade skulle äga tillse, att lämpliga personer anvisas i det speciella fallet. Från byrån skulle kunna tillhandahållas uppgifter om till kommunerna utbetalade statsbidrag etc. och genom rapporter ute från verksamhetsfältet skulle ledningen sättas i tillfälle att tillgodogöra samtliga de anslutna kommunerna de erfarenheter, som på olika håll vunnes under arbetet.

Själva *anlitandet* av revisionen förutsättes anpassat efter olika önskemål med hänsyn till hur siffergranskning etc. ordnats. Samhälle, som icke önskar fortlöpande revision, tänkes också kunna anlita revisionsbyråns revisorer för en undersökning av t. ex. om inom förvaltningen vidtagna kontrollåtgärder i ena eller andra fallet äro att anse såsom betryggande.

Beträffande *kostnaderna* kan i frågans nuvarande läge inga bindande utfästelser göras. I sin framställning till fjolårets kongress räknade styrelsen med en summa av 200 à 300 kr. för mindre städer med stigande belopp allt efter stadens storlek. Först när möjligheten att kunna åstadkomma en lämplig organisation kunnat mera ingående undersökas, kan det bli möjligt att närmare fixera kostnaderna. Som redan framhållits skulle dessa också i

sista hand bli beroende på bl. a. de fordringar, som ställas på revisionen i det särskilda fallet.

Den tilltänkta verksamheten torde få startas i relativt blygsamma former, då det av kongressen givna bemyndigandet innefattar »att kostnaderna i allt väsentligt bäras av de kommuner, som anlita verksamheten». Uteslutet är icke, att man till en början får stanna för en *försöksverksamhet*, inom något eller några mera begränsade områden, där intresset och möjligheterna för ett positivt resultat kunna visa sig särskilt gynnsamma.

Såsom framgår av ovanstående, är det icke meningen att vid denna tidpunkt kunna erhålla några definitiva och absolut förbindande uttalanden om en anslutning till den sålunda skisserade verksamheten. För det fortsatta organisationsarbetet skulle det emellertid vara av största värde, om genom Eder benägna förmedling detta cirkulär kunde bli föremål för överläggning inom beredningsutskott, bland stadens revisorer eller annan av Eder lämplig befunnen institution i Eder stads förvaltning. Ett meddelande motses därefter tacksamt, huruvida förslaget väckt så stort intresse, att man rent preliminärt skulle våga räkna med en anslutning från Eder stad, i den händelse det visar sig möjligt att för rimliga kostnader ställa revisionshjälp till stadens förfogande.

Benäget svar motses tacksamt *senast den 10 april 1937*.

För Svenska Stadsförbundet:

Enligt uppdrag:

HENNING KARLSON.

Stockholm den 5 mars 1937.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Stadsrevisionen har för yttrande mottagit en till stadsfullmäktiges hr ordförande ställd skrivelse angående upprättandet av ett »*Kommunernas revisionsinstitut*».

Vid sammanträde den 30 mars beslöt revisionen efter överläggning uttala följande:

Karlstads stad har hittills haft möjlighet att för revision av räkenskaper och förvaltning få personer, som på olika sätt varit kompetenta och skickade som revisorer. Ett ansvarsmedvetet arbete har också under årens lopp nedlagts på uppdraget.

Men stadens räkenskaper ha, i samma mån som staden tillväxt i storlek, blivit allt mera omfattande; så ock förvaltningen i övrigt. Revisionsarbetet har därför kommit att kräva allt mera tid. Då revisorerna givetvis måste väljas bland personer, som dagligen ha eget krävande arbete, så blir det endast med svårighet, som de kunna hinna att så grundligt, som de önska, undersöka och granska förvaltningsärenden och räkenskaper. För denna senare uppgift arbeta dock också särskilda, av sakrevisorerna enligt beslut av Stadsfullmäktige, valda och avlönade siffergranskare.

För framtiden torde det sannolikt bli allt svårare att få tillräckligt kvalificerade, frivilliga arbetskrafter att åtaga sig det ansvarsfulla och krävande men oavlönade uppdraget. Utvägar måste därför sökas att lätta sakrevisorernas arbetsbörda, utan att något därför eftersättes i revisionsarbetets effektivitet. Det påtänkta »revisionsinstitutet» skulle härvid kunna bli till hjälp, varjämte genom detsammans råd och upplysningar en del av revisorernas arbetsuppgifter skulle kunna utföras mera effektivt.

Kommunala revisorer måste dock alltjämt väljas, liksom också kommunalt valda och avlönade siffergranskare.

Anlitandet av »revisionsinstitutet» kommer givetvis att medföra en del kostnader, men sådana måste nog ändå under alla förhållanden inom en nära framtid bli nödvändiga för en fortsatt effektiv revision.

Sakrevisorerna vilja därför som sin mening uttala

att Stadsfullmäktige böra giva sin anslutning till tanken på upprättandet av ett »kommunernas revisionsinstitut», samt preliminärt uttala sig för ett anlitande av revisionshjälp från detsamma.

Remisshandlingen återsändes.

Karlstad den 30 mars 1937

ERNST STRANDMAN
Ordförande i Stadsrevisionen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.*

§ 54.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Svenska Stadsförbundet i skrivelse den 5 mars 1937 gjord förfrågan, huruvida förbundet kunde räkna på medverkan från Karlstads stad i fråga om uppriktande av ett kommunernas revisionsinstitut.

I ärendet hade stadsrevisionen avgivit begärt yttrande.

Efter ärendets föredragning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad stadsrevisionen i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Drätselkammarens framställning angående efterskänkande av
avlidne byggnadsnickaren John Eugén Boström påförda kom-
munalutskylder.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 22 mars 1937.*

§ 252.

Från Ester Boström, Kroppkärr, Karlstad, hade till drätselkammaren inkommit en den 8 i denna månad dagtecknad framställning med anhållan om befrielse från de Ester Boströms avlidne make, byggnadssnickaren John Eugén Boström, påförda kommunalutskylderna.

Vid skrivelsen var fogad bestyrkt avskrift av en den 6 i denna månad uppriktad bouppteckning efter John Eugén Boström, varav inhämtades, att denne såsom sterbhusdelägare efterlämnat änkan Sofia Boström samt att behållningen i boet utgjorde 39 kronor.

Sedan ärendet föredragits, upplyste stadskamreraren, att de oguldna kommunalutskylderna utgjorde 8 kronor 56 öre för år 1932 samt 202 kronor 39 öre för år 1936.

Då ömmande omständigheter finge anser föreligga, beslöt drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville efterskänka de avlidne byggnadsnickaren John Eugén Boström påförda kommunalutskylderna för åren 1932 och 1936 till ett belopp av sammanlagt 210 kronor 95 öre.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 55.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne byggnadsnickaren John Eugén Boström påförda kommunalutskylderna, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne f. d. verkmästaren Karl Johan Jansson påförda kommunalutskylder.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 mars 1937.

§ 246.

Från Sofia Jansson, Älvros 17, Karlstad, hade till drätselkammaren inkommit en den 11 i denna månad dagtecknad framställning om befrielse från den avlidne f. d. verkmästaren Karl Johan Jansson för år 1936 påförda kommunalskatten.

Vid skrivelsen var fogad transumt av en den 8 september 1936 upprättad bouppteckning efter Karl Johan Jansson, utvisande, att denne, som

avlidit den 15 juni 1936, efterlämnat änkan Anna Sofia Jansson och två myndiga söner samt att behållningen i boet uppginge till 12,518 kronor 76 öre.

Sedan ärendet föredragits, upplyste stadskamreraren, att de Jansson för år 1936 påförda kommunalutskylderna, som här vore ifråga, utgjorde 308 kronor 30 öre, varav 50 öre utgjorde hustruns mantalspengar.

Då ömmande omständigheter finge anses föreligga, beslöt drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville efterskänka de avlidne f. d. verkmästaren Karl Johan Jansson påförda kommunalutskylderna för år 1936 till ett belopp av 307 kronor 80 öre.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 56.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om efterskänkande av de avlidne förre verkmästaren Karl Johan Jansson påförda kommunalutskylderna; och beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kanikenäsgatan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 mars 1937.

§ 259.

För att möjliggöra reglering av bebyggelsen i kvarteret Iduns södra del på Herrhagen ansåg drätselkammaren det nödvändigt att nu framdraga

vatten- och avloppsledningar till sagda kvarter; och beslöt kammaren att med stöd av utav byggnadschefen gjorda beräkningar angående kostnaderna härför hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville anslå ett belopp av 2,000 kronor för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kanikenäsgatan från Långgatan till tomten N:o 177 i kvarteret Idun; samt

att fullmäktige ville bestämma, att ifrågavarande belopp skulle utgå av tillgängliga medel, för att, om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 57.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kanikenäsgatan från Långgatan till tomten N:o 177 i kvarteret Idun, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Angående ökad semesterledighet och förbättrade löneförmåner för personalen vid polisverket.

Till Herr Polischefen i Karlstad.

Undertecknade befattningshavare vid Karlstads poliskår få härmed vördsamt anhålla, att Herr Polischefen ville hos stadsfullmäktige i Karlstad utverka vissa ändringar i nu gällande bestämmelser beträffande oss till-

kommande semesterförmåner, beklädnadsersättningar och i visst avseende även beträffande oss tillkommande löneförmåner.

Polispersonalen i Karlstad nu tillkommande löne- och andra förmåner hava ursprungligen tillkommit såsom övergångsformer mellan de förmåner som åtnjuts före den senaste löneregleringen, och de slutliga förslag i frågorna, varom på sätt och vis löfte erhållits och vilka förslag väntats framkomma från den av stadsfullmäktige redan år 1918 tillsatta lönenämnden. Denna nämnds uppgifter hava bland annat varit att utarbeta reglementen för löner och andra förmåner till stadens olika befattningshavare, men hava några nämndens förslag ännu icke framkommit och torde icke heller, enligt vad som synes sannolikt, komma att framläggas inom den närmaste framtiden. För den skull få undertecknade härmed vördsamt anhålla om vissa förbättrade förmåner i avbidan på de slutliga förslag, som kunna komma att framläggas av lönenämnden.

Före upprättandet av denna vår begäran hava vi införskaffat uppgifter från ett antal städer i landet om de löne- och andra förmåner, som åtnjutas av polispersonalen i ifrågavarande städer. De sålunda erhållna uppgifterna hava avgivits och bestyrkts av polispersonal i chefs- eller annan befälsställning och torde få anses fullt tillförlitliga.

De förmåner, vilka denna vår ansökan avser, äro semester, beklädnadsersättning och de löneskillnader, som nu förefinnas mellan polispersonal i olika tjänstegrader, och få vi beträffande vart och ett av dessa förhållanden närmare anföra följande, nämligen:

Semester:

De polispersonalen nu tillkommande semesterförmånerna äro fastställda till för poliskommissarien en månad, för kriminalöverkonstapeln och överkonstaplarna vid ordningsavdelningen, oberoende av levnadsålder, tre veckor, samt för övrig ordinarie personal till 15 dagar före fyllda 40 levnadsår och tre veckor efter det nämnda åldersgräns uppnåtts.

I en del städer, från vilka uppgifter införskaffats, åtnjuter personalen semester enligt ungefär liknande bestämmelser som här. I Stockholm åtnjuter emellertid all ordinarie personal minst en månads semester, i Jönköping är semestern för all ordinarie personal bestämd till 14 dagar före 30 år, 21 dagar från nämnda ålder och till och med 40 år, därefter 30 dagar. Dessutom beviljas i Jönköping ytterligare ledighet under 3 dagar per år som

kompensation för tjänstgöring å sön- och helgdagar. I Norrköping är lägsta semestertiden för all ordinarie personal 3 veckor, och i Skövde åtnjuta överkonstaplarna och kriminalkonstaplarna, oavsett levnadsålder, 30 dagars semester. I Göteborg åtnjuter personalen före 30 år 14 vardagar, mellan 30 och 40 år 19 vardagar samt sedan 27 vardagar. I Kristinehamn åtnjuter polispersonalen enligt stadsfullmäktiges därstädes på grund av motion av stadsfullmäktiges ordförande, kontrollören Oskar Lokander, för kort tid sedan fattade beslut semester enligt följande bestämmelser: 21 dagar till uppnådda 45 års ålder, därefter en månad.

På grund av det krävande arbete, som åvilar polispersonalen, vilket arbete torde vara av samma natur, antingen detsamma utföres i Stockholm, Jönköping, Kristinehamn eller Karlstad, anse vi det skäligt, att för kriminalöverkonstaplarna, polisöverkonstaplarna och kriminalkonstaplarna semestertiden bestämmas till 21 dagar före fyllda 40 levnadsår och därefter till en månad.

Beklädnadsersättning:

Beklädnadsersättning utgår för närvarande här i staden med 250 kronor till poliskommissarien samt 200 kronor, allt per år räknat, till kriminalöverkonstaplarna, överkonstaplarna vid ordningspolisen och kriminalkonstaplarna.

I nedan angivna städer uppgår beklädnadsersättningen till följande belopp:

Göteborg: kriminalöverkonstaplar kronor 400 och kriminalkonstaplar kronor 360;

Örebro: ersättning till såväl ordnings- som kriminalpolispersonal utgår med belopp, som bestämmas årligen, för närvarande kronor 305;

Eskilstuna: poliskommissarien och personalen vid kriminalavdelningen 300 kronor, övrig personal fri beklädnad;

Jönköping: 265 kronor per år för alla jämte viss beklädnad in natura;

Sundsvall: poliskommissarien 300 kronor jämte dyrtidstillägg för reglerade verk, kriminalöverkonstaplarna och överkonstaplarna vid ordningsavdelningen 300 kronor jämte dyrtidstillägg för oreglerade verk samt kriminalkonstaplar och konstaplar 280 kronor jämte dyrtidstillägg för oreglerade verk;

Skövde: överkonstaplar och kriminalkonstaplar 300 kronor per år; och

Gävle: i nämnda stad har beklädnadsersättningen numera inarbetats i lönen, därförut var emellertid beloppet bestämt till 300 kronor per år.

Kostnaden för uniformsbeklädnad åt den polispersonal härstädes, som åtnjuter fri beklädnad, uppgick år 1933 till kronor 13,022:76, år 1934 till kronor

13,113:52 och för år 1935 till kronor 11,888:63. Genomsnittskostnaden per konstapel blir alltså för år 1933 kronor 361:74, för år 1934 kronor 364:26 och för år 1935 kronor 330:24. Medeltalet per konstapel för alla tre åren blir kronor 352:08.

Vi anse det rimligt, att den till oss utgående beklädnadsersättningen icke bestämmes till lägre belopp per individ än stadens genomsnittliga kostnad för beklädnad åt den personal, som åtnjuter beklädnad in natura, varför vi anse en ersättning av kronor 300 per år som skälig.

Löneförmåner:

Beträffande de rena löneförmånerna får till en början framhållas, att till all polispersonal här i staden utom till poliskommissarien ålderstilläggens storlek bestämts till 10 % av respektive grundlöner. Det synes rimligt, att även poliskommissariens ålderstillägg beräknas efter samma grunder.

Poliskommissarien åtnjuter en grundlön av kronor 4,450:—, kriminalöverkonstapeln kronor 3,000:—, polisöverkonstaplarna kronor 2,900:— och kriminalkonstaplarna kronor 2,600:—. Ordinarie poliskonstapel åtnjuter en grundlön av kronor 2,500:—. Löneskillnaden mellan konstapel och kriminalkonstapel är sålunda endast kronor 100:—, mellan kriminalkonstapel och polisöverkonstapel kronor 300:— och mellan sistnämnda tjänstegrad och kriminalöverkonstapels kronor 100:—.

I nedan angivna städer äro skillnadsbeloppen följande:

	kriminalöverk. polisöverkonst.	polisöverkonst. kriminalkonst.	kriminalkonst. poliskonstapel
Örebro	300:—	300:—	264:—
Karlskrona ...	303:35	lönerna lika	606:71
Jönköping.....	500:—	200:—	400:—
Borås	krim.-ö.-konst. finnes ej	200:—	(begynn.-lön 450:— slutlön) 650:—
Uppsala.....	500:—	500:—	500:—
Sundsvall	600:—	200:—	200:—
Gävle	256:—	512:—	256:—
Lund	280:—	560:—	280:—

Skillnaden i grundlön mellan de olika tjänstegraderna är alltså i övriga städer avsevärt större än här i staden. I synnerhet synes, särskilt med tanke på att för befordran till kriminalkonstapel härstädes erfordras samma kom-

petens som för befordran till polisöverkonstapel, skillnaden i grundlönerna för kriminalkonstapel och poliskonstapel vara orimligt liten.

Vi anse en skillnad å grundlönen av kronor 300:— mellan vardera av samtliga lönegrader såsom en lämplig beräkningsgrund.

På grund av vad vi ovan anfört, få vi vördsamt hemställa, att Herr Polischefen ville hos stadsfullmäktige utverka:

dels att kriminalöverkonstapeln, polisöverkonstaplarna och kriminalkonstaplarna beviljades semesterledighet med, före fyllda 40 år 21 dagar och därefter 30 dagar;

dels att beklädnadsersättningen till samtliga de befattningshavare, till vilka kontant beklädnadsersättning utgår, bestämmes till kronor 300 per år jämte dyrtidstillägg;

dels att poliskommissariens ålderstillägg beräknas enligt samma grunder, som gälla för övriga befattningshavare vid poliskåren;

dels ock att grundlönerna skola utgå med för poliskommissarien kronor 5,000:—, kriminalöverkonstapel kronor 3,400:—, polisöverkonstapel kronor 3,100:— och kriminalkonstapel kronor 2,800:—, ävensom att ålderstillägg och dyrtidstillägg å de sålunda begärda lönerna skola utgå enligt samma grunder, som nu tillämpas.

Slutligen hemställa vi, att de nya bestämmelserna bliva tillämpade från och med den 1 januari innevarande år.

Karlstad den 18 april 1936.

PER ZANDÉN.	A. JANSSON.	F. O. BJÖRCK.
JOHN BERGDAHL.	O. J. FINNSTRÖM.	AXEL KINBERG.
GUST. MALMBY.	K. HENRIK OHLSSON.	A. G. SKÖLD.
ROBERT WIDE.	HELGE ÖRTHBERG.	

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får överlämna denna av de vid Karlstads poliskår anställda befälspersoner och kriminalpoliser gjorda framställning om vissa förbättringar av deras löner och övriga förmåner. I huvudsak finner Magistraten icke något vara att erinra mot de av sökandena framställda kraven. Vid

föret inkomna löneregleringsförslag för polispersonalen — det sista återfinnes i Stadsfullmäktiges tryck 1930 N:r 12 sid. 199 — hava dessa avsett hela polispersonalen. Vad anledningen är till denna separata framställning från sökandena, känner Magistraten icke. Det är ej heller Magistraten bekant, om liknande krav nu äro att vänta från ordningspoliserna, vilket emellertid förefaller troligt.

Ehuru Stadsfullmäktige i allmänhet tidigare icke brukat bifalla framställningar om löneförbättringar att gälla retroaktivt från viss tid, synes det Magistraten, att denna framställning i vad den avser semesterbestämmelser skulle kunna behandlas oberoende av framställningen i övrigt samt kunna slutbehandlas vid Stadsfullmäktiges junisammanträde eller så tidigt, att de nya semesterbestämmelserna eventuellt skulle kunna vinna tillämpning redan instundande sommar.

Karlstad den 9 maj 1936.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

R E S.

Överlämnas till Stadsfullmäktige med tillstyrkande.

Karlstad den 18 februari 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, som av Karlstads Konstapelsförening blivit utsedda att hos Stadsfullmäktige göra framställning om förbättrade *semesterförhållanden för den patrullerande polispersonalen*, få härmed vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige ville taga nedanstående förslag till semester för ovannämnda personal under övervägande jämte motiveringen till detsamma samt, om det icke finnes oskäligt, bifalla förslaget.

Från och med andra tjänsteåret intill fyllda 29 levnadsår 14 söckendagar. Därefter till fyllda 39 levnadsår 19 söckendagar. Därefter under

återstående tjänstetid 27 söckendagar. Samtliga dessa tider ökade med under vars och ens semestertid inträffande sön- och helgdagar.

Som motivering för denna vår framställning tillåta vi oss påpeka att, på grund av den sedan några år förekommande personalbristen vid ordningspolisavdelningen, övertidstjänst och utbyte av dagtjänst mot nattjänst gjort den redan enligt tjänstefördelningen tillräckligt ansträngande tjänstgöringen i ännu högre grad upprivande. Fysisk spänstighet torde odisputabelt vara nödvändig för varje individ om han skall kunna fylla sin uppgift i samhället. För polismannen är den ett oeftergivligt villkor. Den fysiskt och som följd därav även psykiskt nedbrutne polismannen är utan gensägelse oförmögen att fullgöra vad samhället äger rätt att fordra av honom.

Enligt den tjänstefördelning, som på grund av polistjänstens natur måste upprätthållas, måste 58,75 procent av patrulleringstiden fullgöras under tiden mellan klockan 7,00 eftermiddagen och klockan 9,00 förmiddagen, alltså under den tid, som av naturen är avsedd till sömn och vila. Under år 1936 var den patrullerande personalen kommenderad att utföra övertidstjänst under icke mindre än 3,262,5 timmar, därav för stadens räkning 1,464,5 timmar och för enskilda företags 1,828 timmar. Då även denna tjänstgöring inträffar huvudsakligast nattetid samt under sön- och helgdagar är det tydligt att den inverkar menligt på personalens välbefinnande. Dessutom tillåta vi oss påpeka att en patrullerande polisman enligt tjänstefördelningen har 7 av årets söndagar lediga. Då den övervägande delen av övertidstjänsten inträffar å sön- och helgdagar decimeras detta antal betydligt.

Ovanstående semesterförslag är hämtat från Göteborg, där samtliga befattningshavare vid polisväsendet från extra konstapel till poliskommissarie åtnjuta semesterledighet efter dessa grunder.

Som ett belysande exempel på ovan omtalade personalbrist hava vi företagit jämförelser mellan invånareantal och polisnumerär i Göteborg och Karlstad. Vid årsskiftet 1936—1937 hade Göteborg 264,003 invånare och 387 ordinarie poliskonstaplar eller 1 konstapel på 682 invånare. Karlstad hade vid samma tid 27,026 invånare och 24 ordinarie poliskonstaplar eller 1 konstapel på 1,126 invånare. Vid ytterligare jämförelser kommer man till det resultatet att Karlstad, för att komma i nivå med Göteborg skulle behöva ytterligare 15 ordinarie poliskonstaplar. Statspolisavdelningarna äro i båda fallen frånräknade. Man må här även beakta att ungefär $\frac{1}{3}$ av de för patrulleringstjänst avsedda konstaplarna användas för andra uppgifter. Vidare

utföres inspektionstjänsten i Karlstad av de 2 äldsta ordinarie konstaplarna. I Göteborg finnas 44 centralkonstaplar för detta ändamål.

Karlstad den 20 januari 1937.

C. E. CARLSSON.

Poliskonstapel.

J. A. ANDERSSON.

Poliskonstapel.

ERIC KJELLBERG.

Poliskonstapel.

Med vitsordande av uppgifternas riktighet får jag värdsamt tillstyrka bifall till ansökningsen.

Karlstad den 27 jan. 1937.

PER ZANDÉN.

Poliskommissarie.

Utdrag av protokoll, hållet hos Karlstads stads polisnämnd den 15 mars 1937.

§ 4.

På remiss hade polisnämnden att avgiva yttrande angående tvenne till Stadsfullmäktige av Magistraten överlämnade framställningar: den ena från poliskommissarien, kriminalöverkonstapeln, överkonstaplarna och kriminalkonstaplarna om ökad semesterledighet och förbättrade löneförmåner, den andra från den patrullerande polispersonalen om ökad semesterledighet.

Efter handlingarnas föredragning och hållen överläggning beslöt nämnden följande yttrande:

Nu gällande lönestat hade fastställts för ej längre tid sedan än: för kriminalöverkonstapeln år 1934 och för övriga tjänstegrader år 1930. De förändringar i avlöningarnas penningvärde, som inträffade, kompenenserades ju delvis genom de utgående rörliga dyrtidstilläggen. För samtliga befattningshavare vid polisväsendet komme givetvis lönerna med ålderstillägg och beklädnadsersättningar att upptagas i lönenämndens snart förväntade allmänna lönestatsförslag och därvid till beloppen underkastas övervägande. Polisnämnden funne sig fördenskull icke kunna tillstyrka förevarande framställning om en separat lönereglering nu för alla befälsgraderna vid polisverket.

För kriminalkonstaplarna ansåge nämnden emellertid den gällande placeringen i lönehänseende mindre väl avvägd. Dessa befattningshavare åtnjöte en grundlön av 2,600 kronor, vilken med blott 100 kronor över-

stege de ordinarie ordningspoliskonstaplarnas grundlön 2,500 kronor, men vore 300 kronor lägre än överkonstaplarnas grundlön 2,900 kronor.

Genom sin av tjänstgöringens art begränsade dagliga arbetstid och genom åtnjutande av särskild ersättning för anbefalld övertidstjänstgöring kunde de ordinarie ordningspoliskonstaplarna på grund av den ringa löneskillnaden esomoftast bliva likställda i inkomsthänseende med kriminalkonstaplarna, måhända ock ernå högre inkomst i tjänsten än dem. Dessa sistnämnda finge däremot, då så påfordrades, utan särskild ersättning fullgöra avsevärt längre daglig tjänstgöring än de förra. Den större löneskillnaden mellan överkonstaplar och kriminalkonstaplar vore ock mindre motiverad, då för båda tjänstegraderna gällde samma kompetensfordran å högre polisutbildning.

Polisnämnden ville därför i den utsträckning tillstyrka kriminalkonstaplarnas framställning om löneförbättring, att deras grundlön av nämnden föresloges höjd till 2,700 kronor med tre ålderstillägg, vardera å 270 kronor, efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring och med dyrtidstillägg i likhet med stadens övriga befattningshavare.

Den föreslagna löneändringen ansåge nämnden böra träda i tillämpning den 1 nästa juli.

Helårskostnaden för löneförhöjningen jämte dyrtidstillägg kunde för de fem kriminalkonstaplarna sammanlagt beräknas till 780 kronor.

Vad anginge polispersonalens årliga semesterförmåner antecknades, att desamma, bestämda den 21 februari 1924 att tillämpas från den 1 juli 1923, utgjorde:

för överkonstaplar (kriminal- och ordningspolis-) 21 dagar;

för konstaplar (kriminal- och ordningspolis-) under 40 år 15 dagar, över 40 år 21 dagar; och

för extra konstaplar 12 dagar.

Nämnden funne framställningen om viss ökning av dessa förmåner rimlig och motiverad av tjänstgöringens art och de krav den ställde å personalen; och ville nämnden, som dock fann åldersgränserna böra vara 30 år och 40 år samt semesterdagarnas antal likformigt bestämda, tillstyrka följande ändrade bestämmelser om årlig semester för de särskilda tjänstegraderna:

för ordinarie kriminalöverkonstapel, överkonstapel vid ordningspolisen och kriminalkonstapel: under 40 års ålder tjuguen dagar, därefter trettio dagar;

för ordinarie konstapel vid ordningspolisen, distriktskonstapel och extra konstapel från och med andra tjänsteåret i Karlstads stads poliskår: under 30 års ålder femton dagar, i åldern från och med fyllda 30 år intill 40 år tjuguen dagar samt över 40 års ålder trettio dagar.

Dessa nya bestämmelser om semester torde böra tillämpas från och med innevarande år 1937.

Ökningen av antalet semesterdagar per år kunde för hela kåren beräknas till c:a 275 st. Då såsom förutsättning för utökningen borde stadgas skyldighet för polismännen att låta semesterledigheterna infalla under utsträcktare del av året än hittills i och för undvikande i möjligaste mån av ersättares förordnande, kunde beräknas, att kostnadsökningen skulle bli obetydlig. Såsom mått på maximikostnaden antecknades, att avlöningen till en extra konstapel under nio månader och beloppet av ifrågakommande vikariat-arvoden utgjorde tillsammans c:a 2,190 kronor förutom extra konstapels tjänstebeklädnad.

Som ovan.

Vid protokollet:
TH. PETTERSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 1 april 1937.*

§ 13.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över till stadsfullmäktige av magistraten överlämnade framställningar från *dels* poliskommissarien, kriminalöverkonstapeln, överkonstaplarna vid ordningspolisen samt kriminalkonstaplarna angående ökad semesterledighet och förbättrade löneförmåner, *dels ock* Karlstads konstapelsförening angående ökad semesterledighet.

I ärendet hade polisenämnden avgivit utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt lönenämnden, som med hänsyn till det inom nämnden pågående arbetet med utarbetande av förslag till en allmän löne reglering icke fann sig för närvarande kunna tillstyrka förevarande framställningar i vidare mån än polisenämnden föreslagit, att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige endast på så vis ville bifalla de i ärendet gjorda framställningarna, att fullmäktige beslöto,

att den till kriminalkonstaplarna utgående grundlönen bestämdes till 2,700 kronor med tre ålderstillägg å vardera 270 kronor efter respektive tre, sex och nio års tjänstgöring jämte dyrtidstilläggi likhet med stadens övriga befattningshavare;

att sagda löneförändring skulle träda i kraft från och med den 1 nästkommande juli månad;

att semestertiden för ordinarie kriminalöverkonstapel, överkonstapel vid ordningspolisen och kriminalkonstapel skulle utgöra: under 40 års ålder tjuguen dagar och därefter trettio dagar;

att semestertiden för ordinarie konstapel vid ordningspolisen, distriktskonstapel och extra konstapel från och med andra tjänsteåret vid Karlstads stads poliskår skulle utgöra: under trettio års ålder femton dagar, i åldern från och med fyllda trettio år intill uppnådda fyrtio år tjuguen dagar samt över fyrtio år trettio dagar;

att polismännen skulle vara skyldiga att uttaga dem tillkommande semester å tid, som polischefen kunde finna lämplig: samt

att ovannämnda semesterbestämmelser skulle tillämpas från och med den 1 januari innevarande år.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 april 1937.

§ 264.

Uppå remiss hade drätselkammaren att yttra sig över till stadsfullmäktige av magistraten överlämnade framställningar från *dels* poliskommissarien, kriminalöverkonstapeln, överkonstaplarna vid ordningspolisen samt kriminalkonstaplarna angående ökad semesterledighet och förbättrade löneförmåner, *dels ock* Karlstads konstapelsförening angående ökad semesterledighet, i vilket ärende polisnämnden och lönenämnden avgivit infordrade utlåtanden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 58.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över till stadsfullmäktige av magistraten överlämnade framställningar från *dels* poliskommissarien, kriminalöverkonstapeln, överkonstaplarna vid ordningspolisen samt kriminalkonstaplarna angående ökad semesterledighet och förbättrade löneförmåner, *dels* ock Karlstads konstapelsförening angående ökad semesterledighet.

I ärendet hade polisenämnden, lönenämnden och drätselkammaren avgivit infortrade yttranden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Angående löneförbättring för hamnservisen.

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 15 mars 1937.

§ 13.

Sedan hamnservisen Johan Olsson hos hamnstyrelsen anhållit att i lönehänseende bliva jämnställd med hamnförmannen, så upptogs detta ärende nu till behandling.

I ärendet företeddes följande handlingar:

»INSTRUKTION

för hamnservisen i Karlstads yttre hamn.

Hamnservisen, som antages och entledigas av Hamnstyrelsen, lyder närmast under hamnkaptenen och är, mot av Stadsfullmäktige fastställda löneförmåner tjänstgöringsskyldig från den 15 april till den 15 dec., samt för tid, som därutöver kan erfordras, mot dagspenning. Hans tjänstgöringsdistrikt är yttre hamnen jämte inloppskanalen och åligger det honom:

1. att på arbetstid, samt vid behov även andra tider på dygnet vistas inom sitt distrikt;
2. att sköta Temperleykranen samt, då tiden det tillåter, utöva tillsyn vid andra kranar inom distriktet;
3. att sköta fyrbelysningen inom hamnområdet ävensom den elektriska och eventuellt annan hamnbelysning inom distriktet.
4. att hålla snyggt och rent på kajen;
5. att tillse, det fartygen förtöja på av hamnkaptenen anvisade platser;
6. att varje dag på aftonen å hamnkontoret anmäla, av vem och i vilken omfattning kranen använts och tillfälliga upplagsplatser upptagits, samt inhämta underrättelse angående anmälda fartygs placering och kranars användning under påföljande dag;
7. att till hamnkontoret genast anmäla förekommande oordningar eller överträdelser av gällande hamnordning ävensom uppkommande bristfälligheter å kranar eller andra hamnens inom distriktet varande inrättningar eller anläggningar;
8. att med hamnservisen i inre hamnen tura om söndagsvakt;
9. att i övrigt biträda hamnkaptenen i sådant, som tillhör dennes tjänstbefattning, och ställa sig till efterrättelse av honom i tjänsten givna föreskrifter, även i fråga om sådant, som ej innefattas i denna instruktion; samt
10. att under tjänstgöring bära fastställt tjänstetecken.

Av Hamnstyrelsen antagen den $\frac{2}{3}$ 1908 § 29, efter ändring år 1910 § 51.»

»Hamnservisen Johan Olsson.

Anställdes som hamnservis år 1907.

Lön 1907	600 kr. per 8 mån.
» 1908	720 » » 8 »
» 1909	1,320 » » år
» 1910—1912	1,200 » » » tillika kranskötare
» 1913—1922	1,320 » » » » »
» 1923	1,440 » » » » »

Erhöll 1916 i form av ålderstillägg hyresbidrag med 200 kr. per år. I okt. 1922 avlogs framställning om 300 kr. ålderstillägg men erhöills i stället en löne-
påökning med 10 kr. per månad. Under åren 1923, 1924 och 1925 har han
i stället för begärd övertidsersättning erhållit gratifikation med 150 kr.

År 1926	Lön	2,990: 43	härav övertid	238: 83
» 1927	»	3,669: 72	»	» 536: 36
» 1928	»	3,631: 20	»	» 545: 28
» 1929	»	3,910: 41	»	» 836: 49
» 1930	»	3,656: 44	»	» 699: 52
» 1931	»	3,369: 36	»	» 469: 44
» 1932	»	3,255: 36	»	» 373: 44
» 1933	»	3,225: 84	»	» 379: 84
» 1934	»	3,344: 85	»	» 516: 85
» 1935	»	<u>3,435: 27</u>	»	» <u>583: 27</u>
	Summa	34,488: 88	»	» 5,179: 32

Genomsnitt

under sista 10-årsperioden 3,448: 89 » » 517: 93»

Det antecknades *dels* att Olssons nuvarande löneförmåner utgjorde 2,240 kronor per år, *dels ock* att i 1937 års stat för hamnservisen upptagits följande löneförmåner, nämligen:

Grundlön	2,000: —
Ålderstillägg, 3 stycken efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring	<u>600: —</u>
Slutlön	2,600: —

jämte dyrtidstillägg därå enligt vanliga principer.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt hamnstyrelsen att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville besluta att i 1937 års stat för hamnservisen Olsson upptagna löneförmåner skulle utgå från och med den 1 januari 1937.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Justerat:

J. A. HÅKANSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 1 april 1937.

§ 15.

Uppå remiss hade lönenämnden att yttra sig över en av hamnservisen Johan Olsson gjord framställning om löneförbättring, uti vilket ärende hamnstyrelsen avgivit utlåtande.

Det antecknades, att i hamnstyrelsens utlåtande åberopats en av hamnstyrelsen den 2 mars 1908 antagen samt sedermera år 1910 ändrad instruktion för hamnservisen i Karlstads yttre hamn, enligt vilken instruktion hamnservisen vore tjänstgöringsskyldig endast från och med den 15 april till och med den 15 december samt att hamnservisen erhöle dagspenning för den tid, som han därutöver tjänstgjorde.

Vid ärendets föredragning upplystes, att hamnkassören på förfrågan uppgivit, att nyssnämnda instruktion vore föråldrad och numera icke tillämpades samt att hamnservisen vore tjänstgöringsskyldig under hela året.

Med anledning av vad sålunda i ärendet förekommit, beslöt lönenämnden att — under framhållande av önskvärdheten därav, att ny instruktion för hamnservisen snarast möjligt utarbetades — hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bifalla vad hamnstyrelsen i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 april 1937.

§ 265.

Jämlikt erhållet uppdrag hade drätselkammaren att yttra sig över en av hamnservisen Johan Olsson gjord framställning om löneförbättring, uti vilket ärende hamnstyrelsen och lönenämnden avgivit infordrade utlåtanden.

Sedan ärendet föredragits, beslöt drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 59.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av hamnservisen Johan Olsson gjord framställning om förbättrade löneförmåner, över vilken framställning hamnstyrelsen, lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla vad hamnstyrelsen i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 april 1937.

§ 267.

Från byggnadsnämnden hade till drätselkammaren inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 19 mars 1937.

§ 126.

Jämlikt därom fattat beslut hade handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius inom Stadsdelen Tingvalla hållits för granskning tillgängliga för allmänheten från och med den 29 januari 1937 till och med den 3 mars 1937, varom kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Wermlands Folkblad den 29 januari 1937 samt skriftliga meddelanden i rekommenderade brev med allmänna posten den 30 januari 1937 avsänts till samtliga för byggnadsnämnden kända rättsägare ävensom stadens drätselkammare.

Under utställningstiden och allt hitintills hade icke någon anmärkning mot förslaget till nämnden inkommit.

Byggnadsnämnden tog nu förslaget under övervägande och beslöt efter överläggning överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågavarande stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius och å desamma söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

ROLF MÆCHEL.

Ex protocollo:

GUSTAF E. BERG.»

I ärendet företeddes följande:

»Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret
Merkurius i Karlstad.

Kvarteret Mercurius är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna har byggnaderna i gatulinjerna fastställts till 4 våningar och 14,0 meters höjd.

Inom kvarteret finnas tre byggnadskomplex, där taklisten överskrider sagda mått. Wermlandsbankens taklist ligger 16,90, Frimurarlogens byggnad 16,70 och Grand Hotells 15,70 meter över gatan. Då dessa byggnader äro av god beskaffenhet torde någon ombyggnad av dessa icke komma till stånd. Wermlandsbanken och Frimurarlogens byggnader äro belägna vid Tingvallagatan och Grand Hotell vid Drottninggatan. Byggnaderna vid Tingvallagatan hava sålunda föreslagits få inrymma 5 våningar och uppföras till 16,90 meters höjd och byggnaderna vid Drottninggatan hava föreslagits till 5 våningars höjd, men med övre våningen indragen 1,3 meter.

Att inom kvarteret förlägga vissa delar till gårdsutrymmen är icke möjligt. Ovannämnda tre byggnadskomplex, upptaga respektive tomter till hela ytan. Övriga tomter äro likaledes till stor utsträckning bebyggda. Då kvarteret är ett av de förnämsta affärskvarteren och då överbyggda gårdar säkerligen kommer att bliva en nödvändighet har bestämmelserna skrivits för att möjliggöra en bebyggelse med större byggnadskomplex.

Följande bestämmelser föreslås att gälla:

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} , S_V och S_{VV} skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel och till den nockhöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. De sålunda angivna höjderna må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar, och å kvartersmark betecknad med S_V och S_{Vv} får byggnad icke innehålla flera än 5 våningar. Å kvartersmark betecknad med S_{Vv} skall översta våningen indragas vid såväl gata som gård 1,30 meter räknat från yttre fasadliv.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med ovaler får gård helt överbyggas till högst den höjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom rektangel, dock må byggnadsnämnden medgiva att anordningar för ljusintag uppföras över angivna högsta höjd.

Därest gård icke i sin helhet överbygges får byggnads avstånd till annan byggnad å tomten icke göras mindre än 12 meter, dock må byggnadsnämnden kunna tillåta att detta avstånd minskas därest fönster eller andra ljusintag därav icke är beroende dock icke till mindre avstånd än 6,0 meter.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall avståndet till tomtgränsen utgöra minst 6,0 meter.

§ 4.

Boningsrum får icke inredas i bottenvåningen, icke heller må boningsrum inredas i övre våning i gårdshus där byggnadsnämnden prövar luft- och ljusförhållanden icke vara tillfredsställande.

§ 5.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Byggnadsnämnden må dock kunna tillåta att byggnader inredas för industriellt ändamål där tillbyggnad är nödvändig för äldre industriell anläggning och industrin är av sådan art, att den icke förorsakar buller eller lukt eller på annat sätt blir till men för grannar eller omgivning.

Karlstad den 25 januari 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Vidare företeddes karta med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt drätselkammaren att för sin del godkänna förslaget i fråga samt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville antaga förslaget och därå söka vederbörlig fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 60.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius, i vilket ärende drätselkammaren avgivit yttrande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Förre detektivkonstapeln Aug. Söderkvists framställning om ersättning för vissa av Söderkvist för barnavårdsnämndens räkning verkställda delgivningar.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under år 1930 ingav undertecknad till Barnavårdsnämnden i Karlstad en ansökan om utfående av ersättning för fyra stycken kostnadsräkningar, omfattande delgivningar för Nämndens räkning under åren 1916—1919.

Genom beslut den 20 maj 1931 avslag Nämnden denna min anhållan under motivering, dels att det vore ostridigt, att jag tidigare erhållit betalning

för av mig under nämnda år verkställda delgivningar med belopp, som Barnavårdsnämndens dåvarande ordförande funnit skäligt, dels ock på den grund, att Nämnden ansåge min fordran preskriberad. År 1932 gjorde jag en förnyad framställning, som jämväl lämnades utan avseende. Jag påpekade i denna senare ansökning, att jag av förutvarande kassören, herr David Karlström, år 1921 eller 1922 erhållit en avbetalning å min fordran hos Barnavårdsnämnden med 15 å 20 kronor, varå jag lämnat kvitto, samt att jag i slutet av år 1922 efter herr Frimodigs övertagande av kassörssysslan i Nämnden hos denne hemställt om likvid för min fordran utan att likväl erhålla sådant.

I december 1935 vände jag mig genom Stockholms stads rättshjälpsanstalt åter till Barnavårdsnämnden för att söka utfå min fordran, varpå Rättshjälpsanstalten i skrivelse till Nämnden bland annat anhöll om besked, huruvida mina uppgifter, att jag verkställt de i räkningarna upptagna delgivningarna, voro riktiga. Härtill svarade Nämnden, att »med mindre Söderkvist lämnar en fullständig utredning rörande de omständigheter på grund varav Söderkvist anser sig alltjämt hava fordran å nämnden, anser sig nämnden *icke behöva lämna några upplysningar i ärendet*». Nämnden vidhöll likaledes sitt den 20 maj 1931 fattade beslut.

I anledning av Nämndens svar till Rättshjälpsanstalten får jag framhålla, att jag lämnat en fullständig uppställning å alla de delgivningar, jag verkställt för Nämndens räkning, och varå jag alltså grundar min fordran. Någon närmare specifikation torde icke kunna fordras. Det torde tillkomma Nämnden att kontrollera, att mina uppgifter äro riktiga. Skulle Nämnden finna sig böra göra invändningar mot mina krav, blir jag alltså nödsakad att i en rättegång med vittnen styrka deras behörighet. Mot Nämndens påstående, att jag tidigare skulle hava erhållit ersättning »med belopp, som barnavårdsnämndens dåvarande ordförande funnit skäligt», vill jag endast invända, att Nämndens dåvarande ordförande säkerligen hade sig bekant, att det ej är han, som har att bestämma ett arvodes skälighet, utan att arvodets storlek är bestämd enligt lag. Jag anhåller alltså, med bifogade räkningar i avskrifter, att Stadsfullmäktige måtte förordna om beloppens utanordnande.

Karlstad den 5 november 1936.

AUG. SÖDERKVIST.

f. d. detektivkonstapel.

SUNDBY 16.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 april 1937.

§ 266.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en från förre detektivkonstapeln Aug. Söderkvist till stadsfullmäktige inkommen framställning angående utbekommande av ersättning för av Söderkvist under åren 1916—1919 för barnavårdsnämndens räkning verkställda delgivningar.

Det antecknades, att barnavårdsnämnden vid tre olika tillfällen avgivit yttranden över liknande av Söderkvist ingivna framställningar samt att nämnden vid samtliga tillfällen avstyrkt framställningarna i fråga. Barnavårdsnämnden, som avgivit yttrande jämväl beträffande nu förevarande framställning, hade med överlämnande av utdrag av nämndens protokoll för den 18 januari 1937, § 8, avstyrkt bifall till densamma under åberopande av, att Söderkvist icke förbragt någon som helst utredning i ärendet.

Vid ärendets föredragning förteddes *dels* de av Söderkvist i ansökningsen åberopade fyra räkningarna, vilka lydde å sammanlagt 188 kronor, *dels* ock en så lydande handling:

»P. M.

Söderkvist erhöll avsked från sin tjänst såsom detektivkonstapel den 17 april 1919 efter att hava innehaft ordinarie anställning i stadens poliskår sedan den 1 febr. 1902. De sista av nu ifrågavarande delgivningar och kallelser verkställdes den 5 april 1919, alltså medan S. ännu tillhörde poliskåren.

Uti lagen den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn, vilken ägde tillämpning till den 1 jan. 1926, stadgades i § 21: »Ordförande i barnavårdsnämnd äger att, där så prövas nödigt, påkalla biträde av polismyndighet». Sådant biträde utgjorde alltså för den funktionär, som fullgjorde detsamma, en tjänsteåtgärd, kunde därför icke anses såsom ett enskilt uppdrag, vilket medförde krav å ersättning. Detta förhållande bestyrkes av stadgandet i § 77 av den nyssnämnda lag avlösande lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård: »Barnavårdsnämnd eller dess ordförande äga att, där de så pröva nödigt för vidtagande av åtgärd, som enligt denna lag ankommer på dem, *utan kostnad för nämnden* erhålla handräckning av polismyndighet».

Från och med den 1 jan. 1918 tillkom lagen den 14 juli 1917 om barn utom äktenskap, uti vilken i § 13 stadgas: »Barnavårdsman vare berättigad att anlita polismyndigheten för verkställande av delgivningar». Det utsåges uttryckligen i lagberedningens motiv till samma lag, att polismyndigheten skall i detta avseende *kostnadsfritt* tillhandagå de av barnavårdsnämnden förordnade barnavårdsmännen.

Vare sig de delgivningar och kallelser, som å Söderkvists räkningar upptagits, grunda sig å 1902 års lag eller å 1917 års lag, måste de således avse utförda tjänsteuppdrag; och undertecknad, som under de närmast efter nu ifrågasvarande år följande fem åren 1920—1924, då samma lagstiftning gällde, var ordförande i barnavårdsnämnden, kan ej beteckna Söderkvists arvodeskrav annat än såsom, lindrigt uttryckt, oberättigat.

Karlstad den 2 april 1937.

TH. PETTERSSON.»

Drätselkammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta,

att ärendet icke skulle föranleda någon fullmäktiges vidare åtgärd.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 61.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en från förre detektivkonstapeln Aug. Söderkvist till stadsfullmäktige inkommen framställning angående utbekommande av ersättning för av Söderkvist under åren 1916—1919 för barnavårdsnämndens räkning verkställda delgivningar, uti vilket ärende barnavårdsnämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att framställningen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag till snöskottning å Idrottsplatsen Tingvalla.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 april 1937.

§ 268.

Från styrelsen för Idrottsplatsen Tingvalla hade till drätselkammaren inkommit en så lydande skrivelse:

»Till drätselkammaren i Karlstad.

Styrelsen för Idrottsplatsen Tingvalla vågar härmed vördsamt hemställa, att Drätselkammaren ur något för arbetslöshetens bekämpande till kammarens förfogande stående anslag ville bevilja styrelsen ett anslag av 1,000 kronor såsom bidrag till utförande av snöskottnings- och snökörningsarbete å idrottsplatsen.

Den ovanligt snörika vintern har medfört, att enorma snömassor hopat sig å idrottsplatsen och för att icke äventyra att idrottsplatsen kommer att befinna sig i obrukbart skick, när fotbollsäsongen om några veckor tager sin början, måste åtgärder snarast vidtagas för att få dessa snömängder bortforslade och sätta idrottsplatsen istånd. Kostnaderna för detta arbete har av styrelsen beräknats till c:a 1,800 kronor.

Idrottsplatsens finanser äro för närvarande icke de bästa. Förutom det lån å Kr. 1,000:—, som styrelsen nödgades upptaga hos Karlstads stad i mars 1936 för att finansiera arbetet med idrottsplatsens istandsättande efter vintersäsongens slut, häftar styrelsen i skuld för ett banklån å Kr. 700:—, för vilket arbetsutskottets ledamöter iklätt sig borgen. Mot dessa förbindelser svarar en kassabehållning av Kr. 1,000:—, varför nettoskulden sålunda utgör Kr. 700:—.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och med meddelande, att styrelsen för arbetets utförande ämnar anlita arbetskraft, som anvisas av stadens arbetslöshetskommitte, får styrelsen hemställa, att kammaren ville beakta den gjorda framställningen.

Karlstad den 28 mars 1937.

För styrelsen för
Idrottsplatsen Tingvalla
Enligt uppdrag:
G. NORBÄCK.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta

*att till i ovanintagna skrivelse omförmält ändamål anslå ett belopp av 1,000 kronor; samt
att sagda belopp skulle utgå ur Kulturfonden.*

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.*

§ 62.

Upptogs till behandling drätselkammarens framställning om anslag till snöskottning å Idrottsplatsen Tingvalla, över vilken framställning beredningsutskottet anmodats avgiva yttrande; och beslöt utskottet efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning att hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Drätselkammarens framställning angående utbetalande av
4,107 kronor 56 öre till firman Witalis Jansson & C:o.**

KARLSTADS POLIS

Kriminalavdelningen

Rapport

Tisdagen den 23 mars 1937.

Ang. Nilsson, Nils Gustav.

Vid fredagen den 26 februari 1937 av stadsrevisorerna folkskolläraren Ernst Strandman och bankdirektören Bertil Österberg företagen inventering av den

under Drätselkammaren i Karlstad stående kassa, som omhänderhaves av stadskassören Nils Gustav Nilsson, hade upptäckts att brist förelåge i kassan.

Sedan detta förhållande kommit till landsfogdens i Värmlands län kännedom, anställdes den 13 och 16 mars 1937 av landsfogden förberedande förhör med Nilsson, vilken vid nämnda tid för sjukdom vårdades å härvarande centrallasarett. Nilsson förnekade att han tillgripit eller på annat orättmätigt sätt förfogat över de penningar, som vid revisionen saknats i kassan. Någon förklaring till huru bristen uppkommit, kunde han icke giva.

Till landsfogdens kännedom hade jämväl kommit, att Nilsson i mars månad 1937 till firman Vitalis Jansson & C:o i Karlstad utfärdat en check å omkring 4,000:— kronor, dragen å hans egen checkräkning i Aktiebolaget Göteborgs Bank i Karlstad och avsedd att utgöra likvid för en av nämnda firma utfärdad räkning å till staden levererade varor.

Hörd härom erkände Nilsson, att han i mitten av december månad 1936 ur kassan tillgripit ett belopp av 1,500:— kronor. Då han icke under tiden närmast härefter kunnat ersätta detta belopp, hade han den 31 december 1936, då han haft att verkställa utbetalning av likvid för ett stort antal räkningar, uraktlåtit att utbetala likvid för en av firman Vitalis Jansson & C:o utfärdad räkning å omkring 4,000:— kronor. Räkningen hade lagts in bland betalda räkningar samt bokförts såsom betald, varvid Nilsson tillägnat sig det belopp, som motsvarat räkningens slutsumma. Därefter hade han av nämnda belopp lagt 1,500:— kronor, motsvarande det förut ur kassan tillgripna beloppet i kassan, under det återstoden förvarats i ett kuvert, som han haft förvarat i en kassalåda å stadskassan. Av dessa penningar hade han sedermera vid olika tillfällen använt olika belopp till sitt eget behov, tills penningarna varit förbrukade.

I anledning av förestående har landsfogden anbefallt, att ytterligare utredning angående de av Nilsson begångna förseelserna skulle verkställas.

Beträffande den vid inventeringen den 26 februari 1937 upptäckta bristen i kassan skulle bland annat förnyad inventering av kassan verkställas. Utredningen i avseende på nämnda förhållande pågår.

Beträffande transaktionen med den av firman Vitalis Jansson & C:o utfärdade räkningen har vederbörande i nämnda firma hörts samt uppgivit följande:

Trävaruhandlaren *Johan Valdemar Westlund* från Herrgårdsgatan n:r 8 i Karlstad:

Firman brukade leverera trävaror till Karlstad stad och utfärdades räkning å levererade varor varje månad. I december 1936 hade räkningar utfärdats dels

å ett belopp av kronor 171:56 för varor som levererats till Elektricitetsverket, dels å kronor 1,694:09 för varor, som levererats till Gasverket och slutligen en räkning å kronor 4,191:39 för varor, som levererats till stadens Centralförråd. Sistnämnda räkning var daterad den 20 december 1936. Från samtliga räkningars belopp skulle vid betalnings erläggande frändragas 2 % kassarabatt. De två förstnämnda räkningarna sändes för attest till vederbörande i respektive elektricitetsverket och gasverket. Räkningen å till Centralförrådet levererade varor sändes till förrådsförvaltaren Svärd, som skulle bestyrka att varorna emottagits samt vidareända räkningen till Byggnadschefen, som attesterade densamma och överlämnade den till Stadskassan. Då räkningarna kommo till Stadskassan brukade per telefon därifrån meddelas till firman, att betalning kunde hämtas.

Nyårsaftonen 1936 hade Westlund emottagit telefonmeddelande från Stadskassan att likvid för vissa räkningar kunde hämtas där. Westlund hade för den skull begivit sig till Stadskassan, där kassören Nilsson till honom överlämnat de å Elektricitets- och Gasverken utfärdade räkningarna, vilka varit i vederbörlig ordning attesterade och som Westlund kvitterat, varefter han fått mottaga betalning för räkningarna. Den å Centralförrådet utfärdade räkningen hade det däremot icke varit tal om. Detta hade Westlund icke heller reflekterat över, enär det förut vid något tillfälle inträffat, att det kunnat dröja någon tid, innan räkningar blivit attesterade. Då Westlund kommit åter till firmans kontor, hade han för sin kompanjon Jansson talat om, att han icke erhållit betalning för leverans till Centralförrådet, men hade icke heller Jansson funnit något anmärkningsvärt i detta förhållande.

Torsdagen den 4 mars på förmiddagen, då Westlund varit i sin bostad för att spisa frukost, hade stadskassören Nilsson telefonerat till Westlund och meddelat att han, som vore sjuk och befunne sig hemma i sin bostad, önskade få ett personligt samtal med Westlund. Han hade för den skull bett Westlund komma till honom i bostaden. Denna begäran hade Westlund bifallit samt efter avslutad måltid begivit sig till Nilssons bostad. Nilsson hade varit uppe men iklädd pyjamas. Han hade för Westlund berättat, att han den 31 december 1936 haft ett överskott i kassan å kronor 4,107:56 och att han icke då kunnat förstå hur överskottet uppkommit utan länge sökt finna förklaring till detsamma. Först några dagar innan samtalet mellan Nilsson och Westlund ägt rum hade han funnit här förut omnämnda räkning från firman Vitalis Jansson & C:o, vilken varit undanlagd i ett särskilt fack inom Stadskassan, där Nilsson brukar förvara räkningar, som voro attesterade och klara för betalning. Då han

sett att räkningen rätteligen bort hava betalats den 31 december 1936 samt att räkningens belopp, efter avdrag av den vanliga kassarabatten, överensstämde med det i kassan befintliga överskottet, hade han förstått att överskottet berott på, att räkningen icke betalats i rätt tid. Nilsson hade vidare påpekat, att det varit synnerligen mycket att göra på Nyårsaftonen, varför ett förbiseende eller misstag vid det tillfället lätt kunnat ske. Slutligen hade Nilsson uppgivit, att de betalda räkningarna för år 1936 samma dag, som samtalet mellan honom och Westlund ägde rum, skulle lämnas för inbindning och Nilsson önskade att här ifrågasvarande räkning från Vitalis Jansson & C:o skulle komma med, så att den icke behövde föras i ny räkning. Det skulle för Nilsson vara obehagligt om det bleve känt att det förelegat något slarv med avseende på likvideringen av räkningen ifråga. För den skull hade han icke velat, att räkningen skulle kvitteras och betalning uttagas i Stadskassan, utan hade han tagit med sig räkningen hem och nu bett Westlund att där kvittera räkningen och datera kvittensen den 31 december 1936, varemot Westlund skulle erhålla en check på räkningens belopp. Samtidigt som Nilsson framställt detta förslag, hade han lagt fram en förut ifylld check. Westlund hade trott på Nilssons uppgifter samt villfarit hans begäran och kvitterat räkningen, varvid han daterat kvittot den 31 december 1936. Westlund hade därpå tagit emot checken utan att närmare granska densamma. Han hade således till en början icke sett efter, om checken varit utfärdad för Stadskassan eller Nilsson personligen. Då Westlund skulle avlägsna sig hade emellertid Nilsson bett Westlund, att denne icke skulle presentera checken för inlösen före den 7 mars 1937. Det i Stadskassan uppkomna överskottet, varmed räkningen skulle betalas, funnos nämligen ännu i Stadskassan, men så snart Nilsson bleve frisk och komme i tjänstgöring, skulle han överföra beloppet på sin checkräkning i Aktiebolaget Göteborgs Bank, varefter Westlund kunde utfå beloppet där. Läkaren hade emellertid föreskrivit, att Nilsson skulle åtnjuta en veckas sjukledighet innan han kunde börja tjänstgöra och det bleve alltså den 7 mars 1937, han skulle träda i tjänst. Nilsson hade slutligen bett Westlund att icke för någon omtala det skedda, enär Nilsson då kunde få obehag för att han råkat förlägga räkningen.

Westlund hade tagit checken med sig till firmans kontor och lagt in den i ett kassaskåp där i tanke att den 7 mars 1937 taga ut beloppet å densamma. Påföljande dag den 5 mars, hade Westlund för sin kompanjon Vitalis Jansson omtalat händelsen och därvid även visat honom checken. Jansson och Westlund hade därvid närmare sett på den och uppmärksammat, att den saknade

datum. De hade därför kommit överens om, att Westlund skulle gå tillbaka till Nilsson med checken för att få datum ifylld. Samma dag, innan Westlund hunnit begiva sig till Nilsson, hade telefonledes från Stads-kassan begärts dubblettkvitto å firmans förutnämnda räkning av den 20 december 1936, enär ifrå-gavarande kvitto icke kunnat återfinnas i stads-kassan. Westlund hade då gått till Nilsson och begärt att få datum antecknat å checken. Detta hade Nilsson gjort samt antecknat datum den $\frac{7}{3}$ 1937. Westlund hade därjämte talat om, att från Stads-kassan begärts dubblettkvitto å förutnämnda räkning, i samband varmed Westlund erbjudit sig att taga med sig den kvitterade räkningen och lämna in den å Stads-kassan. Detta erbjudande hade Nilsson avböjt under förklaring, att han likväl skulle ha ett bud till Stads-kassan. Han skulle för den skull telefonera dit efter en pojke för att få nämnda bud utträttat och skulle pojken då också få taga med sig den kvitterade räkningen.

Därefter hade det icke varit tal om ifrå-gavarande angelägenhet förrän mån-dagen den 8 innevarande mars, då Nilsson klockan vid 10-tiden förmiddagen telefonerat till Westlund och meddelat, att läkaren nyss förut besökt honom och därvid föreskrivit, att han icke skulle gå i tjänst förrän tidigast den 11 mars. Nilsson hade för den skull begärt, att Westlund skulle vänta med att presentera checken för inlösen till nämnda dag. Detta hade Westlund lovat att göra. Torsdagen den 11 mars hade en broder till Nilsson telefonerat till Westlund och meddelat, att Nilsson förts till Centrallasarettet, där han troligen skulle få kvar-ligga en vecka. Han hade samtidigt framfört en hälsning från Nilsson, att det var »en sak», som Westlund skulle vara vänlig att vänta med en vecka.

Nu hade Westlund och Jansson börjat misstänka att de av Nilsson meddelade uppgifterna icke vore riktiga. För den skull hade Westlund fredagen den 12 mars på förmiddagen uppsökt Drättselkammarens ordförande J. A. Håkansson och för denne redogjort för det passerade. Håkansson hade bett att få låna den av Nilsson utfärdade checken samt lovat undersöka saken. Lör-dagen den 13 mars på morgonen hade Håkansson anmodat Westlund komma till honom i hans bostad, varvid Håkansson meddelat, att han undersökt huru det förhöll sig med saken och därvid funnit, att räkningen ifrå-ga i Stads-kassans räkenskaper varit införd som betald den 31 december 1936. Håkansson hade återlämnat checken till Westlund och uppmanat denne att gå till Aktiebolaget Göteborgs Bank och göra sig underrättad om, huruvida det fanns täckning för checkens belopp. Han hade vidare uppmanat Westlund att, därest han icke finge penningar å checken, ingiva en skrivelse med redogörelse för ärendet till Drättselkammaren.

Westlund hade samma dag begivit sig till Aktiebolaget Göteborgs Bank och där erhållit meddelande om, att medel för checkens inlösen icke funnes å utställarens konto i banken.

Sågverksägaren *Karl Vitalis Jansson* från Karlagatan n:r 8 i Karlstad: har i tillämpliga delar berättat i likhet med Wästlund.

Nilsson, som den 22 mars klockan 14,25 på order av landsfogden anhållits i bostaden samt avförts till polisstationen för att höras, har därvid om sig och angående saken uppgivit följande:

Hans fullständiga namn vore *Nils Gustav Nilsson*. Hans tilltalsnamn vore Gustav.

Under hustruns sjukdom samt vid hennes död ävensom genom de ekonomiska svårigheter, som Nilsson iråkat, hade han blivit i hög grad nervös. När han därför av konditor Bror Ekman vid olika tillfällen i början av december månad 1936 avfordrats betalning för skulden å kronor 1,500:—, hade han i sitt betryckta sinnestillstånd icke kommit sig för med att vidtaga åtgärder för att på ett legitimt sätt anskaffa pengar till ändamålet. Han hade emellertid väl förstått, att Ekman varit i stort behov att få pengarna och ansett det oförsvarligt att dröja med betalningen. För den skull hade han vid något tillfälle omkring den 15 december 1936 ur den av honom omhänderhavda kassan tillgripit 1,500:— kronor, som han överlämnat till Ekman som betalning för nämnda skuld.

I kassan brukade i regel finnas omkring 5,000:— à 6,000:— kronor.

Nilsson hade icke vidtagit någon åtgärd för att dölja tillgreppet.

Senaste kassainventeringen före tillgreppet hade skett i början av december månad 1936. Nilsson hade emellertid befarat att förnyad inventering varit att vänta i början av januari månad 1937. Han hade för den skull grubblat på, hur han skulle få pengar att täcka bristen i kassan. På grund av sitt nervösa tillstånd, hade han icke kommit att vidtaga någon åtgärd för att erhålla ett lån för ändamålet, utan hade bristen stått öppen ännu i slutet av december månad 1936.

Den 31 december 1936 hade Nilsson haft att verkställa utbetalning för ett mycket stort antal räkningar, som inkommit från olika leverantörer till staden. Dessa räkningar hade varit försedda med attest och utanordningsbeslut, varefter

vederbörande fordringsägare av en tjänsteman i stadskassan telefonledes meddelats, att likvid finge hämtas i kassan. Under det Nilsson varit sysselsatt med nämnda utbetalningar hade bland andra delägaren i firman Vitalis Jansson & C:o, Johan Valdemar Westlund, infunnit sig för att hämta likvid för av firman till staden levererade varor. Nilsson hade då funnit, att betalning skulle hämtas för tre olika räkningar, avseende leveranser till olika delegationer. En av dessa räkningar hade lytt på omkring 4,000: — kronor. Nilsson hade då kommit på tanken att utbetala likvid på endast två av räkningarna samt behålla beloppet för räkningen å omkring 4,000: — kronor, varigenom han skulle erhålla penningar att täcka den genom det föregående tillgreppet uppkomna bristen i kassan. Han hade för den skull lämnat de två andra räkningarna till Westlund, som kvitterat dem och därefter erhållit betalning för dem. Nilsson hade sedan lagt även den okvitterade räkningen bland de betalda räkningarna i förhoppning om, att kontrollanten på grund av den vid tillfället rådande stora brådskan icke skulle upptäcka, att räkningen saknade kvitto.

Som här förut omnämnts, överlämnades nämligen icke varje räkning för sig till kontrollanten, utan samlade kassören ett större antal räkningar, som samtidigt överlämnades. Nilsson hade räknat ut slutsumman på varje sådan bunt räkningar. Därefter hade även kassakontrollanten sammanräknat samma summor, varefter klumpsummorna stämts mot varandra och antecknats av kassören och kontrollanten å deras respektive kassablad. Kontrollanten hade tydligen icke märkt, att kvitto saknats å räkningen ifråga, enär han icke gjort några anmärkningar därom.

Nilsson hade icke hunnit att efter expeditionstidens slut den 31 december 1936 räkna kassan, utan hade han gjort detta först den 2 januari 1937. Då hade han avskilt ett belopp, motsvarande skillnaden mellan den ifrågavarande räkningens slutsumma samt det förut tillgripna beloppet å 1,500: — kronor. På så sätt hade den genom tillgreppet av sistnämnda belopp uppkomna bristen i kassan blivit täckt. Skillnadsbeloppet hade Nilsson lagt i ett kuvert, som han under en tid haft förvarat i sin kassalåda å stadskassans expedition. Av dessa penningar hade han därefter vid olika tillfällen tagit vissa belopp, som han behövt till betalning av skulder, tills hela beloppet varit förbrukat.

Vid något tillfälle under januari månad, tiden kunde Nilsson icke närmare angiva, hade en del räkningar och andra verifikationer, bland vilka även den här förut omnämnda okvitterade räkningen från Vitalis Jansson & C:o, varit liggande i ett konvolut, som förvarats i kassavalvet. Härunder hade Nilsson

tagit ut konvolutet samt förvarat den bland en del privata handlingar, som han haft liggande inom kassans lokaler. Nilsson hade nämligen haft för avsikt att skaffa penningar för att betala räkningen med och få den kvitterad. Under tiden som Nilsson sålunda innehåft räkningen, hade kontrollanten Ekestubbe verkställt en ytterligare granskning beträffande verifikationerna, i det han kollationerat verifikationernas slutsummor med de belopp, som funnits å den additionsmaskinsremsa, som funnits kvar, sedan han den 31 december 1936 summerat ihop beloppen av de verifikationer, som betalats och av kassören lämnats till honom för kontroll. Under arbetet med denna kollationering hade Ekestubbe upptäckt, att räkningen ifråga saknats, vilket han omtalat för Nilsson. Denne hade då sagt, att han tagit ut räkningen ur konvolutet, enär han upptäckt, att det vore något fel begånget med avseende å kassarabatten å räkningen, vilket fel han skulle försöka få rättat. Nilsson hade visat räkningen för Ekestubbe, så att denne kunnat kollationera även denna räknings belopp mot additionsmaskinsremsan. Därefter hade Nilsson åter tagit vara på räkningen. Senare hade han emellertid lagt den tillbaka å dess plats i konvolutet, så att den kommit med vid insorteringen i de olika pärmar, vari räkningarna förvarats. Efter ytterligare någon tid hade han tagit ut räkningen ur den pärm, vari den varit inlagd, i avsikt att ordna med betalning och anskaffande av kvittens å densamma. Därefter hade Nilsson haft räkningen förvarad dels bland sina privata handlingar i stadskassans lokaler och dels i sitt hem till den 4 mars 1937, då han satt sig i förbindelse med trävaruhandlanden Westlund för att få ordnat med kvittens. Angående händelseförloppet vid överlämnandet av en check å räkningens belopp till Westlund med mera berättade Nilsson i huvudsak lika med vad Westlund i sin här förut intagna berättelse härom uppgivit.

Då checken utfärdades, hade Nilsson haft endast ett obetydligt belopp inestående å sin checkräkning i Aktiebolaget Göteborgs Bank, men han hade haft för avsikt, att så snart han blivit frisk anskaffa penningar för täckning av beloppet.

Enligt från Aktiebolaget Göteborgs Bank inhämtad upplysning utgjorde det belopp, som Nilsson vid tiden för checkens utfärdande haft inestående å sin checkräkning i banken kronor 1:15.

Som ovan.

JOHN BERGDAHL.

A. G. Sköld.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 april 1937.

§ 269.

Föredrogs en så lydande handling:

»Karlstad den 15 mars 1937.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Jag ber härmed få meddela Eder följande:

Undertecknad uppringdes i telefon torsdagen den 4 mars klockan 10 fm. av hr stadskassör Gustav Nilsson, som bad mig att besöka honom i bostaden, vilket jag även gjorde. Väl hemkommen till hr Nilsson meddelade han mig följande: Vid årsskiftet hade han ett överskott i stadens kassa på kronor 4,107:56, en summa, som han då icke kunde finna någon förklaring till. Först för några dagar sedan hade hr Nilsson kommit till klarhet i saken, då han i ett av sina fack nere i stadskassan fann en faktura från vår firma på samma belopp som överskottet i kassan var. Nämnada faktura skulle nämligen betalats den 31 dec. f. å., men i den stora brådskan som råder en sådan dag, hade den som tidigare nämnts blivit förlagd. Herr Nilsson bad mig därför att kvittera fakturan med dato 31 dec. så att den kunde komma med i fjolårets verifikationer, vilka skulle skickas till inbindning. Jag kvitterade fakturan med dato 31 dec., samtidigt som hr Nilsson lämnade en check på beloppet utställd på Göteborgs Bank. När jag sedan skulle gå, meddelade herr Nilsson, att jag tyvärr icke kunde få penningarna på checken förrän måndagen den 8 mars, enär han var sjukledig till dess, och då penningarna för närvarande låg i stadskassan. Så snart han åter kom i tjänstgöring skulle han överföra penningarna till Göteborgs Bank. Fredagen den 5 mars begärde stadskassan ett dubblettkvitto på ovannämnda fakturabelopp. Med anledning härav gick jag hem till herr Gustav Nilsson och meddelade honom detta, samtidigt som jag erbjöd mig att själv gå ner till stadskassan med den av mig kvitterade fakturan, vilket dock herr Nilsson tacksamt avböjde då han skulle ringa till stadskassan efter ett bud. Måndagen den 8 mars uppringdes jag ånyo av herr Nilsson, som meddelade att doktorn sagt att han skulle vila ännu några dagar och bad mig vänta till på torsdagen den 11 mars, då han säkerligen skulle börja arbeta igen. Torsdagen den 11 mars ringde mig herr Nilssons broder och meddelade att herr Nilsson fraktats till lasarettet, men att han skulle vara tillbaka om en vecka. Jag började då miss-

tänka att allt icke stod rätt till och gick därför hem till herr J. A. Håkansson och redogjorde för hela händelseförloppet. Lördagen den 13 mars presenterade jag checken i Göteborgs Bank, vilka meddelade att medel saknades för likviderande av checken.

Med hänvisning till vad här ovan redogjorts för, och i betraktande av den ställning herr stadskassör Nilsson innehåft, anhålla vi vördsamt att Karlstads stad hålla oss skadelösa för stadskassörens bedrägliga förfaringsätt.

Högaktningfullt

JOHN WESTLUND.

Delägare i Firman Witalis Jansson & Co
Karlstad.

I skrivelsen omförmäld räkning var med vad därå fanns tecknat av följande lydelse:

»WITALIS JANSSON & C:o

Karlstad den 21 dec. 1936.

Karlstads Centralförråd, Karlstad.

DEBET.

					Fol.	à pris	Kronor
Dec. 1	34 st.	2"×5½"	spånt.	91,7 mtr	3234	0: 30,9	28: 34
	35 »	2"×6"	»	92,4 »	3234	0: 33,7	31: 14
	20 »	2"×6½"	»	54,2 »	3234	0: 36,5	19: 78
	6 »	2"×7"	»	15,7 »	3234	0: 39,3	6: 17
2	119 »	2"×5"—6½"	»	145,13 kbf	3242	1: 20	174: 16
3	18 »	6"×6"		81,5 mtr	3245	1: 05	85: 58
	17 »	1¼"×6"		80,6 »	3245	0: 21,1	17: 01
	58 »	3"×8"		270,8 »	3245	0: 67,4	182: 52
	11 »	2"×4½"	spånt.	26,7 »	3253	0: 25,3	6: 76
	66 »	2"×5½"	»	143,6 »	3253	0: 30,9	44: 37
	38 »	2"×6"	»	98,6 »	3253	0: 33,7	33: 23
	10 »	2"×6½"	»	24,8 »	3253	0: 46,5	9: 05
	3 »	2"×7"	»	7,5 »	3253	0: 39,3	2: 95
4	7 »	3"×7"	»	38,3 »	3260	0: 58,9	22: 56
	15 »	3"×8"	»	83,5 »	3260	0: 67,4	56: 28
	7 »	3"×9"	»	39,1 »	3260	0: 75,8	29: 64
5	71 »	2"×5"	»	85,97 kbf.	3262	1: 20	103: 16

7	21	»	3"×7"	spånt.	91,8	mtr	3266	0: 58,9	54: 07
	39	»	3"×8"	»	169,2	»	3266	0: 67,4	114: 04
	9	»	3"×9"	»	37,9	»	3266	0: 75,8	28: 73
	10	»	2"×5"	»	27,6	»	3268	0: 28,1	7: 76
	75	»	2"×6"	»	210,4	»	3268	0: 33,7	70: 90
	25	»	2"×6 ¹ / ₂ "	»	71,1	»	3268	0: 36,5	25: 95
8	3	»	3"×7"	»	16,6	»	3273	0: 58,9	9: 78
	25	»	3"×8	»	141,5	»	3273	0: 67,4	95: 37
	2	»	3"×9"	»	11,7	»	3273	0: 75,8	8: 87
10	36	»	3"×7"—9"	»	76,48	kbf.	3278	1: 20	91: 78
	84	»	2"×4 ¹ / ₂ "—7"	»	84,55	»	3282	1: 20	101: 46
	99	»	3"×7"—9"	»	223,79	»	3283	1: 20	268: 55
11	53	»	2"×4 ¹ / ₂ "—7"	»	56,81	»	3292	1: 20	68: 17
	15	»	6"×6"	»	69,7	mtr	3295	1: 05	73: 19
	13	»	3"×7"	»	54,1	»	3297	0: 58,9	31: 86
	6	»	3"×8"	»	25,0	»	3297	0: 67,4	16: 85
	10	»	3"×9"	»	41,6	»	3297	0: 75,8	31: 54
14	33	»	6"×6"	»	158,2	»	3302	1: 05	166: 11
	27	»	6"×6"	»	130,4	»	3302	1: 05	136: 92
15	9	»	rundtimmer				3310	1: 50	13: 50
17	2	»	2"×5"	spånt.	7,7	»	3316	0: 28,1	2: 17
	27	»	2"×5 ¹ / ₂ "	»	94,3	»	3316	0: 30,9	29: 14
	36	»	2"×6"	»	139,2	»	3316	0: 33,7	46: 91
	3	»	2"×6 ¹ / ₂ "	»	11,5	»	3316	0: 36,5	4: 20
	2	»	2"×7"	»	6,3	»	3316	0: 39,3	2: 48
	12	»	2"×5"	»	63,4	»	3316	0: 28,1	17: 82
	21	»	3"×8"	»	96,3	»	3316	0: 67,4	64: 91
	18	»	3"×7"	»	90,1	»	3324	0: 58,9	53: 07
	4	»	3"×8"	»	20,7	»	3324	0: 67,4	13: 95
	7	»	3"×9"	»	35,3	»	3324	0: 75,8	26: 76
19	22	»	2"×4 ¹ / ₂ "	»	80,0	»	3334	0: 25,3	20: 24
	31	»	2"×5"	»	116,9	»	3334	0: 28,1	32: 85
	7	»	2"×5 ¹ / ₂ "	»	25,8	»	3334	0: 30,9	7: 97
	7	»	2"×6"	»	24,5	»	3334	0: 33,7	8: 26
	2	»	2"×6 ¹ / ₂ "	»	7	»	3334	0: 36,5	2: 56
	2	»	2"×7"	»	7,9	»	3334	0: 39,3	3: 10

19	12	»	2"×4"	spånt.	42,9	mtr	3334	0: 22,5	9: 65
4	15	»	3"×7"	»	64,6	»	3650	0: 58,9	38: 05
	21	»	3"×8"	»	91,7	»	3650	0: 67,4	61: 81
	16	»	6"×6"	»	70	»	3652	1: 05	73: 50
	26	»	2"×4 ¹ / ₂ "	»	79,1	»	3655	0: 25,3	20: 01
	41	»	2"×5"	»	112,5	»	3655	0: 28,1	31: 61
	6	»	2"×5 ¹ / ₂ "	»	15,6	»	3655	0: 30,9	4: 82
	16	»	2"×6"	»	47,1	»	3655	0: 33,7	15: 87
	5	»	2"×6 ¹ / ₂ "	»	15,2	»	3655	0: 36,5	5: 55
	8	»	2"×7"	»	23	»	3655	0: 39,3	9: 04
	1	»	2"×8"	»	2,5	»	3655	0: 44,9	1: 12
7	18	»	6"×6"	»	86,8	»	3660	1: 05	91: 14
8	12	»	6"×6"	»	55,4	»	3669	1: 05	58: 17
	19	»	3"×7"—9"	»	47,72	kbf	3669	1: 20	57: 26
	49	»	3"×7"—9"	»	114,78	»	3669	1: 20	137: 74
	10	»	3"×7"	»	54,1	mtr	3675	0: 58,9	31: 86
	16	»	3"×8"	»	83,7	»	3675	0: 67,4	56: 41
	5	»	3"×9"	»	28,2	»	3675	0: 75,8	21: 38
9	99	»	3"×7"—9"	»	284,15	kbf	3679	1: 20	340: 98
	74	»	2"×5"—7"	»	74,38	»	3690	1: 20	89: 26
12	69	»	2"×5 ¹ / ₂ —7"	»	64,09	»	3692	1: 20	76: 91
14	48	»	3"×7"	»	192,1	mtr	3702	0: 58,9	113: 15
	69	»	3"×8"	»	278,6	»	3702	0: 67,4	187: 78
	21	»	3"×9"	»	84	»	3702	0: 75,8	63: 83
									<u>4,192: 29</u>

Pris enl. anbud ⁴/₁₁ NILS SWÄRD.

— 0: 90

Kollat NILS SWÄRD.

Summa kronor 4,191: 39

Karlstads

7A/V 11 f.

Stadsrev. ¹³/₃ 37
2 N. A.

ERIK BJÖRKMAN.

2 % 83: 834,107: 56

Kassaförd

1936

Mottaget: H. HOLMGREN. AUG. ANDERSSON.

Kvitteras den ³¹/₁₂ 1936.

Utanordnas:

WITALIS JANSSON & C:o.

H. WESTLIN.

g:m J. WESTLUND.

Efter ärendets föredragning beslöt drätselkammaren att överlämna ärendet till stadsfullmäktige med följande uttalande:

»Ehuru stadens skyldighet att till firman Witalis Jansson & C:o utbetala i förevarande räkning omförmält belopp 4,107 kronor 56 öre icke torde vara att anse såsom ostridig, får dock drätselkammaren — under hänvisning till de omständigheter, som i ärendet förekommit — hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till firman Witalis Jansson & C:o låta utbetala ifrågasvarande belopp 4,107 kronor 56 öre; samt

att sagda belopp skulle utgå av tillgängliga medel, för att, om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas till uttaxering.»

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 63.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av firman Witalis Jansson & C:o gjord framställning om ersättning för förluster, som firman åsamkats genom stadskassören Gustaf Nilssons bedrägerier.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit yttrande.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan inom stadsdelen Tingvalla.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 september 1936.

§ 578.

Från byggnadsnämnden hade inkommit meddelande att handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan inom stadsdelen Tingvalla finnes för påseende tillgängliga å stadsingenjörskontoret; och beslöt kammaren förklara sig intet hava att erinra mot ifrågavarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 6 november 1936.

§ 597.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan inom stadsdelen Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga i och för granskning å stadsingenjörskontoret från och med den 18 september 1936 till och med den 23 oktober 1936, därom kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, KarlstadsTidningen och Värmlands Folkblad den 18 september 1936 samt skriftliga meddelande i rekommenderade brev med allmänna posten tillsänts samtliga av förslaget berörda, för nämnden kända sakägare ävensom Karlstads Drätselkammare den 17 september 1936.

De föreslagna stadsplanebestämmelserna, närmare åskådliggjorda å upprättad karta, hade följande lydelse:

»Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan inom Tingvallastaden i Karlstad.

Kvarteret Gruvan är beläget inom Tingvallastaden, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda den 29 december 1865. För tomterna N:ris 5

och 6 ändrades tomtindelningen år 1909. Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933.

I de nu föreslagna stadsplanebestämmelserna har det i de provisoriska byggnadsföreskrifterna bestämda våningsantalet delvis ändrats.

Å tomten N:o 1 är uppfört ett stenhus i 4 våningar inrymmande lokaler för posten. Taklisthöjd och taknockhöjd äro respektive 34,60 och 39,25 meter. Vidare är å tomten uppförd en gårdsbyggnad av sten i 1 våning samt en gårdsbyggnad av sten i 2 våningar.

Å tomten N:o 2 är utefter Östra Kyrkogatan uppfört ett bostadshus av trä i 3 våningar, samt ett gårdshus av trä i 2 våningar jämte inredd vind.

Å tomten N:o 3 är uppfört ett bostadshus av sten i två våningar, ett bostadshus av trä i 2 våningar jämte inredd vind samt ett uthus av trä i 1 våning.

Å tomten N:o 4 är uppfört ett bostadshus av trä i 2 våningar jämte inredd vind samt ett uthus av trä i 1 våning.

Å tomten N:o 5 är uppfört ett bostadshus av trä i 2 våningar jämte inredd vind samt ett uthus av trä i 1 våning.

Å tomten N:o 6 är uppfört ett bostadshus i 1 våning jämte inredd vind samt ett uthus av trä i 1 våning.

Å tomten N:o 7 är uppfört ett bostadshus av trä i 2 våningar jämte inredd vind samt två stycken uthus av sten i 1 våning och två stycken uthus av trä i 1 våning.

Å tomten N:o 8 är uppfört två stycken bostadshus av sten i 4 våningar samt ett bostadshus av sten i 2 våningar.

Å tomten N:o 9 är uppfört ett bostadshus av sten i 5 våningar och ett bostadshus av sten i 4 våningar.

Taklist- och taknockhöjd äro å 5-vånings gatubyggnaden 33,30 resp. 37,30 meter, å 4-vånings gårdsbyggnaden resp. 30,10 och 32,80 meter. Höjdsiffrorna hänföra sig till stadens nollplan.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med AB får byggnad icke innehålla mera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 5,7 meter till taklist och 80 meter, till taknock. Bostadsrum får här ej inredas.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med F_1 får byggnad icke innehålla mera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 3,5 meter till taklist och 4,5 meter till taknock. Bostadsrum får här ej inredas.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med F_{II} får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter till taklisten och 8,5 meter till taknocken.

§ 4.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} och S_V , som äro avsedda för slutet byggnads sätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan angives med siffra inom cirkel, och till den taknockhöjd, som å kartan angives med siffra inom rektangel.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 5.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar och å kvartersmark betecknad med S_V får byggnad icke innehålla flera än 5 våningar.

§ 6.

De i §§ 1, 2, 3 och 4 angivna byggnadshöjderna må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl därtill föreligga, ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 7.

Å kvartersmark betecknad med prickning får byggnad icke uppföras.

§ 8.

Byggnad skall, med här nedan angivna undantag, förläggas 6 meter från tomtgräns då den ej uppföres i tomtgränsen.

Gårdsbyggnaderna å tomterna N:ris 2 och 7 må dock förläggas oberoende av detta avstånd.

Mot område, utmärkt med prickning, skola byggnader betecknade med S_{IV} , hava fönsterrätt.

§ 9.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Karlstad den 4 juni 1936.

HADAR GRUDE.»

Det anmäldes nu, att under granskningstiden och allt hitintills ingen erinran mot förslaget inkommit;

och beslöt byggnadsnämnden efter överläggning överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågasvarande förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 64.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gruvan inom stadsdelen Tingvalla, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets framställning angående bemyndigande för drätselkammaren att upptaga lån till gäldande av utgifter för inköp av egendomarna Alfhem, Karlsgrund och Fredricelund.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 65.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt dess protokoll för den 28 maj 1936, § 98, närmare utvisar, beslutat upptaga ett på 30 års amortering ställt lån å 156,500 kronor till gäldande av utgifter för inköp av egendomarna Alfhem,

Karlsgrund och Fredricelund samt fullmäktige i skrivelse den 17 december 1936 anhållit om Kungl. Maj:ts fastställelse å ifrågavarande beslut, så hade nu finansdepartementet i skrivelse den 2 i denna månad meddelat, att Kungl. Maj:t på så sätt bifallit stadsfullmäktiges framställning, att staden berättigats att för ovannämnda ändamål upptaga ett lån å 156,500 kronor, att genom årliga avbetalningar gäldas under loppet av högst 25 år från lånets upptagande, och skulle lånet vara upptaget senast den 2 april 1938, vid äventyr att medgivandet till dess upptagande skulle anses hava förfallit.

Beredningsutskottet, som tagit del av finansdepartementets ovannämnda skrivelse, beslöt nu föreslå stadsfullmäktige,

att fullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upplåning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets utlåtande över revisionsberättelse beträffande Karlstads landsförsamlings räkenskaper för år 1933.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 67.

I skrivelse den 30 januari 1937 hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelse över Karlstads landsförsamlings räkenskaper för år 1933 jämte av magistraten införskaffad utredning i ärendet.

Av handlingarna inhämtades, att drätselkammaren som på anmodan av magistraten haft att granska handlingarna i fråga, under åberopande av utav stadskamreraren gjord utredning beslutat låta bero vid vad i ärendet förekommit.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville låta bero vid vad i ärendet förekommit.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets utlåtande över stadsrevisionens anmälan angående verkställd granskning beträffande inköp av beklädnadspersedlar med mera för polisverkets räkning.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 april 1937.

§ 68.

Jämlikt erhållet uppdrag hade beredningsutskottet att yttra sig över en till stadsfullmäktige inkommen rapport från stadsrevisorerna angående granskning av de förhållanden, under vilka upphandling av beklädnadspersedlar med mera för polisverkets räkning ägde rum.

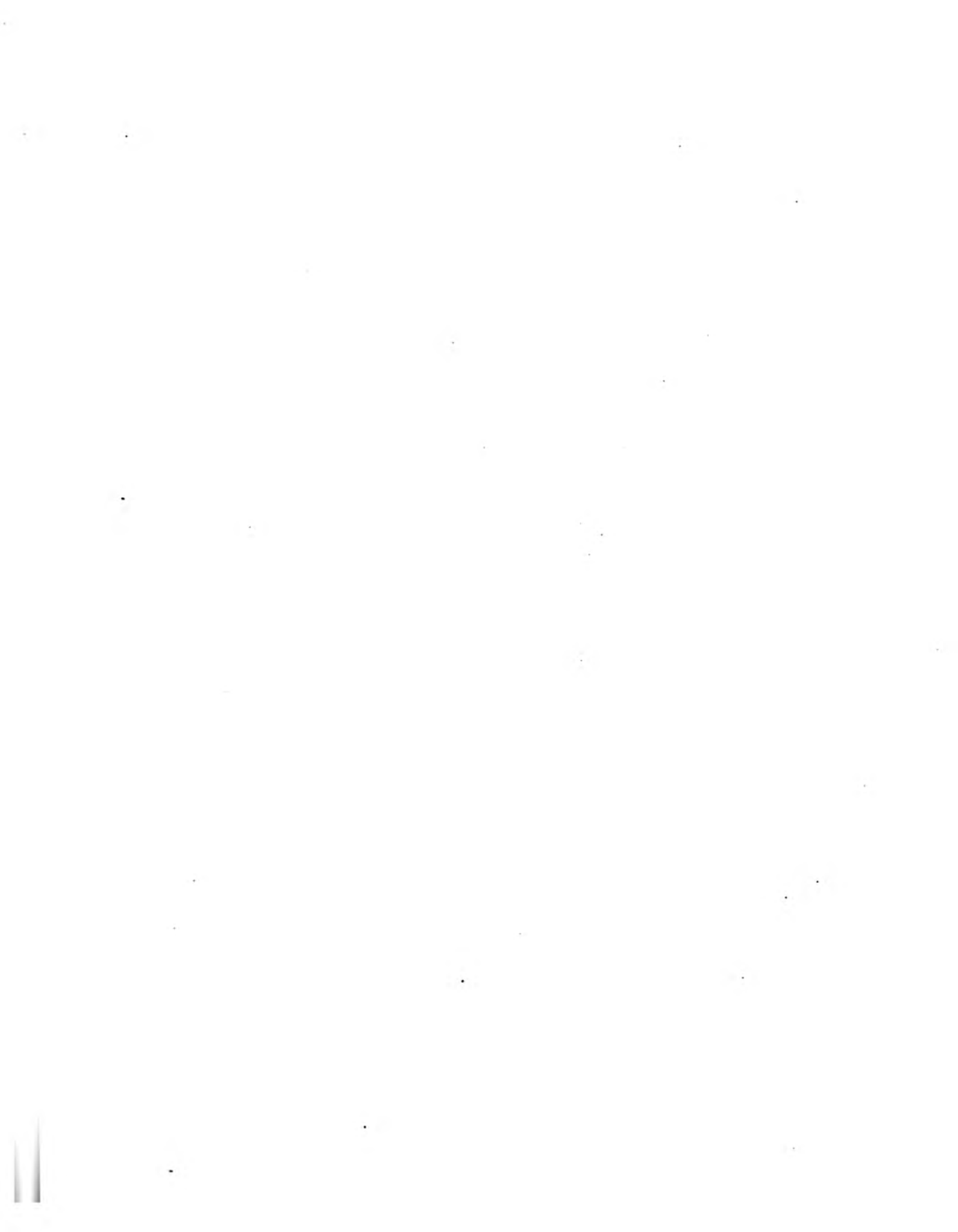
Av rapporten inhämtades, att revisorerna icke funnit anledning till anmärkning i berörda hänseende.

Beredningsutskottet beslöt föreslå stadsfullmäktige

att lägga rapporten till handlingarna.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 20 Maj

N:o 5

Fattigvårdsstyrelsens framställning om förslagsanslag av 3,000 kronor till folkpensionsförskott.

Till Stadsfullmäktige.

Enligt första stycket av 11 § folkpensioneringslagen har från och med den 1 januari 1937 möjligheter öppnats för kommunerna att till person, vilken hos pensionsnämnden ansökt om men ännu ej erhållit folkpension, lämna förskott på dylik pension. Sådant förskott medför för kommunerna rätt till gottgörelse ur det först till betalning förfallande pensionsbeloppet i den mån detta belopp avser tid, för vilken förskott utgivits.

Då som regel sex månader förflyter mellan det ansökan om folkpension inlämnas och den beviljade pensionen kommer pensionstagare tillhanda, uppstår oftast svårigheter för vederbörande att reda sig under den relativt långa väntetiden, varför också fattigvårdsstyrelsen allt som oftast måste lämna understöd i avvaktan på pensionens utbetalande.

Förskott varom här är fråga, får icke äga fattigvårdskaraktär, såvida ej pensionsansökan avslås. På grund härav bör förskott icke utgå från det anslag för lämnande av understöd enligt fattigvårdslagen, som kommun ställt till fattigvårdsstyrelsens förfogande, utan bör särskilt anslag anvisas, ur vilket förskott lämnas av fattigvårdsstyrelsen.

Därest en ansökan, som föranlett förskottering, sedermera avslås, skall det utgivna beloppet anses såsom fattigvård och förskottsanslaget gottgöras från fattigvårdsanslaget med det belopp som utgått.

Med stöd av vad som ovan anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige måtte till styrelsens förfogande ställa ett förslagsanslag å 3,000:— kronor att disponeras till folkpensionsförskott.

Karlstad den 7 april 1937.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse

P. LINDKVIST.

Ordförande.

Eric Ericson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 april 1937.

§ 321.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges herr ordförande hade drätselkammaren att yttra sig över en av Karlstads Fattigvårdsstyrelse gjord framställning om ett förslagsanslag å 3,000 kronor att disponeras till folkpensionsförskott.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöt drätselkammaren enhälligt att tillstyrka den av fattigvårdsstyrelsen gjorda framställningen och sålunda hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville till fattigvårdsstyrelsens förfogande ställa ett förslagsanslag å 3,000 kronor att av styrelsen disponeras till folkpensionsförskott; samt

att fullmäktige ville bestämma, att ifrågavarande belopp skulle utgå av tillgängliga medel.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 70.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens framställning om förslagsanslag av 3,000 kronor till folkpensionsförskott, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Drätselkammarens framställning angående efterskänkande av
avlidne chauffören Erik Gustaf Widstrand påförda
kommunalutskylder.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 26 april 1937.*

§ 349.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 11 januari 1937, § 30, närmare utvisar, till stadskamreraren för yttrande remitterat en från Signe Widstrand inkommen framställning om befrielse från de Widstrands avlidne man, chauffören Erik Gustaf Widstrand, påförda kommunalutskylderna för år 1936, så upplyste nu stadskamreraren, att ifrågavarande utskylder uppginge till 206 kronor 34 öre.

Av nu företedd, vederbörligen bestyrkt avskrift av en den 11 januari 1937 upprättad bouppteckning efter chauffören Erik Gustaf Widstrand inhämtades, att denne, som avlidit den 3 december 1936, såsom sterbhusdelägare efterlämnat hustrun Signe Ester Elisabet Widstrand och modern Hanna Josefina Widstrand samt att behållningen i boet utgjorde 1,840 kronor 27 öre.

Då ömmande omständigheter finge anses föreligga, beslöt drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville efterskänka de avlidne chauffören Erik Gustaf Widstrand påförda kommunalutskylderna för år 1936 till ett belopp av 206 kronor 34 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 71.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne chauffören Erik Gustaf Widstrand påförda kommunalutskylder; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om efterskänkande av avlidne Vilhelm Fredrik Danielsson påförda kommunalutskylder.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 maj 1937.

§ 411.

Uti skrivelse den 1 i denna månad hade Elin Danielsson i Hedemora anhållit om befrielse från de hennes avlidne man, verkmästaren Vilhelm Fredrik Danielsson, påförda kommunalutskylderna för år 1936.

Vid skrivelsen voro fogade *dels* vederbörligen bestyrkt avskrift av en den 15 februari 1937 upprättad bouppteckning efter Vilhelm Fredrik Danielsson, av vilken inhämtades, att denne, som avlidit den 28 september 1936, såsom sterbhusdelägare efterlämnat hustrun Elin Danielsson samt två syskon och tre syskonbarn samt att behållningen i boet uppginge till 5,519 kronor, *dels ock* debetsedel för verkmästaren Vilhelm Fredrik Danielsson över honom påförda utskylder för kommunala och kyrkliga behov i Karlstads stad för år 1936, varav inhämtades, att sagda utskylder uppginge till 295 kronor 84 öre.

Efter tillstyrkande av stadskamreraren samt då ömmande omständigheter finge anses föreligga, beslöt drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville efterskänka de avlidne verkmästaren Vilhelm Fredrik Danielsson påförda kommunalutskylderna för år 1936 till ett belopp av 295 kronor 84 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 72.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning; om efterskänkande av Vilhelm Fredrik Danielsson påförda kommunalutskylder; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drättselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne Nils Karl Georg Dahlman påförda kommunalutskylder.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 3 maj 1937.

§ 377.

Uti skrivelse, som kommit drättselkammaren till handa den 26 sistlidne april, hade Anna Dahlman anhållit om befrielse från de hennes avlidne son Nils Dahlman påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 430 kronor 95 öre.

Vid skrivelsen var fogad en den 23 april 1937 upprättad bouppteckning efter försäljningschefen Nils Karl Georg Dahlman, varav inhämtades, att denne, som avlidit den 3 sistlidne mars, såsom sterbhusdelägare efterlämnat modern Anna Lovisa Dahlman samt två systrar och en broder samt att boet visade en brist på 2,238 kronor 50 öre.

Sedan ärendet föredragits, vitsordade stadskamreraren den här ovan lämnade uppgiften, att de Nils Dahlman påförda kommunalutskylderna, vilka för närvarande voro oguldna, uppginge till ett belopp av 430 kronor 95 öre.

Då ömmande omständigheter finge anses föreligga, beslöt drättselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville efterskänka de avlidne försäljningschefen Nils Karl Georg Dahlman påförda kommunalutskylderna till ett belopp av 430 kronor 95 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 73.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drättselkammarens framställning om efterskänkande av Nils Karl Georg Dahlman påförda kommunalutskylder; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drättselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Karlstads Härad's Vägstyrelses förslag till ny väg från Vidön till Romstad i Karlstad.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Vägstyrelsen i Karlstads härad får härmed överlämna ett av Majoren Claes Tisell upprättat vägförslag jämte betänkande av den 30 maj 1936, avseende *anläggning av landsväg från Vidöns hållplats i Hammarö socken till Romstad inom Karlstad stad*, slutande på en kostnad av *Kronor 238,700:—*.

Av denna kostnad skulle Kr. 74,100:— falla på vägdistriktet samt Kr. 164,600:— på Karlstads stad.

Utdrag ur vägstyrelsens protokoll av den 15 juni 1936, bifogas härjämte. Skoghall den 17 juni 1936.

Karlstad Härad's Vägstyrelse:

GUST. JANSSON.

Ordförande.

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med vägstyrelsen i Karlstads härad måndagen den 15 juni 1936 i Karlstad.

§ 1.

Närvarande alla ledamöter.

---

§ 6.

Majoren Claes Tisell har efter anmodan utarbetat ett vägförslag Vidöns hållplats—Romstad inom Karlstads härad och Karlstads stad jämte bro över Dingelsundet.

Vägens längd utgör 4,100 meter och bredd 6 meter. Den beräknade kostnaden utgör *Kronor 238,700:—*. Härav kommer *Kronor 74,100:—* på Karlstads härad och *Kronor 164,600:—* på Karlstads stad. Bron över Dingelsundet är kostnadsberäknad till *Kronor 68,000:—*, vilken summa ingår i den beräknade kostnaden 238,700 kronor. Vägens kostnad är alltså beräknad till *Kronor 170,700:—*.

Efter granskning av förslaget beslöt vägstyrelsen enhälligt att för sin del förorda, att ifrågavarande vägföretag snarast möjligt kommer till utförande enär denna förbindelse skulle innebära en betydande avlastning för trafiken över Jakobsbergsbron, vilken redan nu visat sig alltför smal för den stora och tunga trafik den har att upptaga från Skoghalls industrisamhälle samt Hammarön i övrigt. Genom den föreslagna nya vägförbindelsen, kan en stor del av trafiken emellan Skoghall och Vidön till Karlstad ledas över Romstad och samtidigt erhålla de samhällen som ligga mellan Dingelsundet och staden bättre vägförbindelse.

Vägstyrelsen beslöt dessutom, att till Konungens Befallningshavande överlämna vägförslaget jämte kostnadsförslag och betänkande, samt uttalade, att under förutsättning Karlstads stad svarar för kostnaden för den del av vägen och bron som ligger inom staden, och bidrag av automobilskattemedel i vanlig ordning kan erhållas, sedermera föreslå vägstämman, att den åtager sig byggandet av den del som ligger inom häradet, ävenså att den blivande nya vägen intages till allmänt underhåll genom vägkassans försorg.

Justeras:
GUSTAF CLAEISSON.
OSKAR JONSSON.

Dag som ovan:
GUST. JANSSON.
Ordf.

Från protokollet rätt utdraget intygar:
GUST. JANSSON.

På grund av uppdrag har jag verkställt undersökning samt upprättat arbetsplan för anläggning av väg från Skoghall vid Vidön över Knapptad till Romstad inom Karlstads härads väghållningsdistrikt och Karlstads stad av Värmlands län och får härtill avgiva följande

BETÄNKANDE.

För c:a 10 år sedan ansågs trafiken mellan Hammarön och Karlstad hava blivit så pass stor, att de gamla färjorna knappast längre voro i stånd att nöjaktigt tillfredsställa densamma. Så byggdes den s. k. Jakobsbergsbron med allenast 5 meters bredd samt med såväl bro som tillfartsvägar i lutning,

allt på grund av att stark svårighet fanns att skaffa erforderliga tillräckliga medel. Sedan dess har trafiken ökat i hög grad och detta särskilt i vad angår Skoghall.

Härtill kommer, att då Nordmark—Klarälvens järnväg insatt busstrafik mellan Karlstad och Skoghall och denna gått över Jakobsbergsbron, så har nämnda järnvägs trafikområden — Knapptad med omnejd — blivit styvmoderligt behandlad, då samtidigt järnvägsturerna mellan Karlstad och Skoghall ansetts kunna betydligt minskas.

Följden av allt detta har blivit, att behov av ny vägförbindelse mellan Vidön och Karlstad blivit allt starkare.

Den nya vägförbindelsen utgår från Vidön strax norr om Vidöns järnvägsstation och strax söder om den tämligen nyuppförda skolan. Härelter följes järnvägen norrut så nära som möjligt, dock med nödvändig avvikelse för skyddande av en banvaktstuga. Så närmar sig landsvägslinjen ånyo järnvägen för att övertvåra Dingelsundet strax öster om denna. Landsvägsbron, vars landlästen och pelare kunna grundläggas å berggrund, har föreslagits i trenne spann om 20 meters fria öppningar, sålunda helt motsvarande järnvägsbrons byggnadssätt.

Sedan Dingelsundet lämnats går väglinjen tämligen nära järnvägen och går förbi Knapptads anhalt c:a 150 meter öster om densamma.

Härifrån går linjen väster om Knapptads by och träffar vid 3:dje kilometern den gamla dåliga byvägen. I huvudsak följes denna fram till Odlingsberg.

Efter att ha passerat denna punkt går linjen rakt mot Romstad, i vars tredje långgata anslutning erhålles. Skulle staden önska en annan anslutning, möter ur terrängsynpunkt intet hinder härför.

Den nya vägen som får en sammanlagd längd av 4,100 meter har beräknats draga en kostnad av 238,700 kronor, därav inom Karlstads härad 74,100 kr. och inom Karlstads stad 164,600 kronor.

Vägbredden har antagits till 6 meter.

Karlstad den 30 maj 1936.

CLAES TISELL.

KOSTNADSFÖRSLAG

för anläggning av väg från Vidöns hållplats över Dingelsundet—Knapstad till Romstad. Inom Karlstads härad och Karlstads stad.

Vägens längd = 4,100 meter. Vägens bredd = 6,0 meter.
Brantaste lutning 60‰.

1050 0/000—1/050. Från Vidöns hållplats till Karlstads stads gräns i Dingelsundet:

Kostnad	Antal à kr.	Kostnad Kr.	Summa Kr.
Röjning och stenbrytning	300 m. à 1:—	300:—	
Vägens dikning och planering.	620 » à 4:—	2,480:—	
Jordflyttning i linjen	200 m ³ à 2:50	500:—	
Bergsprängning.....	520 » à 8:—	4,160:—	
Skärvsättning i bergschakt ...	200 m à 3:—	600:—	
Plansprängning	120 m ² à 5:—	600:—	
Dikessprängning	60 m. à 4:—	240:—	
Bankfyllning från sidoschakt .	3,000 m ³ à 2:50	7,500:—	
Strandskoning mot H. V. Y....	200 m ² à 6:—	1,200:—	
Matjordsbeklädnings.....	2,500 » à 0:40	1,000:—	17,680:—
Stentrummor 0,5×0,5 2 st.....	20 m. à 40:—	800:—	
» 0,9×0,6 1 »	10 » à 60:—	600:—	
Bro över Dingelsundet halva kostnaden.....		34,000:—	
Sidotrummor.....	10 st. à 30:—	300:—	35,700:—
Handräcken	200 m. à 5:—	1,000:—	1,000:—
Packsten å 820 m. väg med 1,2 m ³ /m. beräknat från bergschakt	984 m ³ à 4:—	3,936:—	
Makadam å			
820 m. väg med 0,5 m ³ /m.	410 » à 6:—	2,460:—	
Grusning av			
1,010 m. väg med 0,6 m ³ /m.	606 » à 5:—	3,030:—	
Vältning.....		600:—	10,026:—
Arbetsledning etc. tillägges c:a 15 %			9,694:— 74,100:—
	Summa Kronor		74,100:—

1010 1/050—2/060. Från Karlstads härads gräns vid Dingelsundet
till Knappstads hållplats:

Vägens dikning och planering.	260 m. à	4:—	1,040:—	
Jordflyttning i linjen.....	100 m ³ à	2:50	250:—	
Bergsprängning	1,700 » à	8:—	11,500:—	
Skärvsättning i bergschakt ...	200 m. à	3:—	600:—	
Bankfyllning från sidoschakt	5,700 m ³ à	2:50	14,250:—	
Strandskoning	300 m ² à	6:—	1,800:—	
Matjordsbeklädnad	3,000 » à	0:40	1,200:—	30,640:—
Stentrummor 0,5×0,5 1 st. ...	10 m. à	40:—	400:—	
» 1,0×1,0 1 » ...	10 » à	100:—	1,000:—	
» 2,0×1,5 1 » ...	8 » à	250:—	2,000:—	
Bro över Dingelsundet halva kostnaden			34,000:—	
Sidotrummor	10 st. à	30:—	300:—	37,700:—
Handräcken	300 m. à	5:—	1,500:—	1,500:—
Packsten å 700 m. väg med 1,2 m ³ /m. beräknat från bergschakt	840 m ³ à	4:—	3,360:—	
Makadam å 700 m. väg med 0,5 m ³ /m.	350 » à	6:—	2,100:—	
Grusning av 970 m. väg med 0,6 m ³ /m.	582 » à	5:—	2,910:—	
Vältning.....			600:—	8,980:—
Arbetsledning etc. tillägges c:a 15 %			11,780:—	90,600:—
			<u>Summa Kronor</u>	<u>90,600:—</u>

2040 2/060—4/100. Från Knappstad hållplats till Romstad:

Röjning och stenbrytning ...	1,800 m. à	1:—	1,800:—
Vägens dikning och planering	520 » à	4:—	2,080:—
Jordflyttning i linjen	200 m ³ à	2:50	500:—
Bergsprängning.....	2,300 » à	8:—	18,400:—
Skärvsättning i bergschakt...	400 m. à	3:—	1,200:—
Plansprängning	1,400 m ² à	5:—	7,000:—
Dikessprängning	600 m. à	4:—	2,400:—
Bankfyllning från sidoschakt	4,500 m ³ à	2:50	11,250:—
Matjordsbeklädnad	3,000 m ² à	0:40	1,200:—

Anslutningsvägar vid sekt. 2/070 till Knapptad			
hållplats och med gamla vägen vid sekt. 2/400		600: —	46,430: —
Stentrummor 0,5×0,5 4 st....	40 m. à	40: —	1,600: —
» 1,0×1,0 1 st....	12 » à	100: —	1,200: —
» 1,5×1,5 1 st....	10 » à	175: —	1,750: —
Sidotrummor	20 st. à	30: —	600: —
Handräcken	400 m. à	5: —	2,000: —
Packsten å 440 m. väg med 1,2 m ³ /m. beräknat			
från bergschakt	528 m ³ à	4: —	2,112: —
Makadam å			
440 m. väg med 0,5 m ³ /m	220 » à	6: —	1,320: —
Grusning av			
2,040 m. väg med 0,6 m ³ /m	1,224 » à	5: —	6,120: —
Vältning		1,200: —	10,752: —
Arbetsledning etc. tillägges c:a 15 %			9,668: —
			<u>74,000: —</u>
	Summa Kronor		74,000: —

Sammandrag:

1,050 meter. Från Vidöns hållplats till Dingelsundet.....	74,100: —
1,010 » » Dingelsundet till Knapptads hållplats	90,600: —
2,040 » » Knapptads hållplats till Romstad ...	74,000: —
	<u>238,700: —</u>
4,100 meter väg kostar	Summa Kronor 238,700: —

Karlstad den 30 maj 1936.

CLAES TISELL.

SPECIALFÖRSLAG

för bro över Dingelsundet i 3 spann om 20 meters fri öppning å berggrund.

Grundgrävning och länshållning.....		2,500: —
Spåntning	96 m. 25: —	2,400: —
Formar	900 m ² 5: —	4,500: —
Betong i landfästen och pelare	400 m ³ 50: —	20,000: —
D:o i farbaneplatta	110 » 60: —	6,600: —
Armering.....	25 ton 350: —	8,750: —
Balkar med upplag	40 » 350: —	14,000: —

Asfaltisolering			500:—	
Asfaltkörbana	390 m ²	6:—	2,340:—	
Stekoner	80 m ³	20:—	1,600:—	
Handräcken	150 m.	15:—	2,250:—	
Ställningar etc.			2,560:—	68,000:—
				<u>Summa Kronor 68,000:—</u>

Karlstad den 30 maj 1936.

CLAES TISELL.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Med remisshandlingarnas återställande får jag härmed vördsamt avgiva infortrat yttrande över upprättat förslag till anläggning av väg från Vidöns hållplats i Hammarö socken över Dingelsundet och Knappstad till Romstad inom Karlstads stad.

Föreslagna vägen, som i sin helhet skulle hava en längd av 4,100 meter, skulle komma att till en längd av 1,050 meter ligga inom Hammarö socken av Karlstads härads väghållningsdistrikt med sträckning från Vidöns hållplats till Karlstads stads gräns vid Dingelsundet.

Vidön, varest Skoghalls järnvägsstation är belägen, tillhör Skoghalls industriområde, och uppgår befolkningen i Skoghalls industriområde till cirka 4,000 personer.

Från Skoghall till Karlstad finnes för närvarande god landsvägsförbindelse över den s. k. Jakobsbergsbron, och är avståndet från Skoghall till stadens centrum cirka en mil.

Jakobsbergsbron över Klarälven i gränsen mellan Karlstads stad och Hammarö socken har byggts med en körbanebredd av fem meter. På grund av den livliga trafiken mellan Karlstad och Skoghall samt Hammarö socken i övrigt, får brobredden anses vara knapp, helst som trafiken mellan Skoghall och Karlstad uppehålls bland annat med jämförelsevis stora omnibussar.

Skoghalls industrisamhälle har huvudsakligen vuxit upp till sin nuvarande storlek under de senaste femton åren, och har bebyggelsen i Hammarö socken i övrigt under denna tid jämväl väsentligen ökats. Utvecklingen visar icke tendenser till avtagande.

På grund härav får det anses lämpligt, att goda vägförbindelser anordnas mellan Karlstad och Hammarö socken, särskilt med avseende å Skoghalls

samhälle. I den mån som samhället ytterligare utvecklas, får nu ifrågasatta vägförbindelsen anses bliva för samfärdseln önskvärd och nödig.

Karlstad i Karlstads distrikts landsfiskalskontor den 26 juli 1936.

ADOLF MANBY.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 2 oktober 1936.

§ 533.

Till byggnadsnämnden hade från stadsfullmäktige remitterats ett förslag till ny väg Vidön—Romstad, upprättat av major Claes Tisell.

Efter granskning av förslaget förklarade sig byggnadsnämnden icke ur stadsplanesynpunkt ha något att erinra mot den föreslagna sträckningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 april 1937.

§ 337.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över ett av majoren Claes Tisell upprättat förslag till anläggning av väg från Vidöns hållplats i Hammarö socken till Romstad i Karlstad.

Det antecknades, att byggnadsnämnden uti beslut, antecknat under § 533 i nämndens protokoll för den 2 oktober 1936, vilket beslut kommit drätselkammaren till handa först den 8 i denna månad, förklarat sig icke hava något att erinra mot vägens sträckning ur stadsplanesynpunkt.

Efter ärendets föredragning och en stunds överläggning beslöt drätselkammaren att göra följande uttalande:

Det föreliggande förslaget upptar arbete för ny vägs anläggande från Vidön till gränsen av nybebyggda området vid södra Romstad. Vägen är avsedd att bliva en ny infartsled från Skoghallsverken till Karlstad samt därjämte väg till staden för fastigheter inom Knappstad, Dingelsundet med flera områden.

Det torde då böra noteras, att såsom konsekvens av en dylik vägs anläggande erfordras, att fortsättningen av vägen genom Västerstrand även ordnas för mottagande av trafiken å denna nya infartsled. Härom finnes för närvarande icke någon utredning. Till dylik utredning hör i första hand klarläggandet i stomplan eller stadsplan av lämpligaste sträckningen för denna nya infartsleds införande genom Västerstrand. Innan detta skett, kan icke någon tillförlitlig kalkyl upprättas beträffande de kostnader, som för stadens del skulle uppkomma såsom konsekvens av det föreliggande förslaget. Redan nu kan emellertid bedömas, att kostnaderna skulle bli avsevärda.

Drätselkammaren vill uttala, att, ehuru väl en ny infartsled här framdeles kan bli lämplig och nödvändig, tidpunkten ännu icke kan anses vara inne för denna frågas omedelbara lösning.

Med stadens bistånd har helt nyligen nya infartsleden från Hammarön och Skoghall ordnats över Jakobsberg, och först så sent som förra året har denna infartsled fullbordats genom vägens permanentbeläggning.

Att nu belasta stadens budget med kostnader för ytterligare en infartsväg från Skoghall anser drätselkammaren ekonomiskt oberättigat. Detta gäller även beträffande statsbidrag i form av bilskattemedel till företaget. Med den knapphet å bilskattemedel till nyanläggning och förbättring av vägar, som för närvarande förefinnes för staden och även för länet, måste tillses, att dessa medel i första hand användas till de för samfärdseln mest nödvändiga företagen. Dit kan för närvarande icke räknas nu föreliggande förslag till ny infartsled från Skoghall.

I avvaktan på eventuellt framtida realiserande av förslaget anser drätselkammaren, att från stadens sida bör tagas under omprövning, huruvida icke visst bistånd bör lämnas de nuvarande väghållningsskyldige till sådant istånd-sättande av de nuvarande inägovägarna till Knapptad med flera platser, att dessa vägar bli framkomliga för den trafik, som erfordras för därvarande bebyggelse. Utredning härom pågår för närvarande inom kammaren.

Under åberopande av vad sålunda anförts vill kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka anläggandet av den i det föreliggande förslaget omförmälda nya infartsvägen från Vidön till Romstad i Karlstad.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 74.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstads Härads Vägstyrelsens förslag till ny väg från Vidön till Romstad i Karlstad, uti vilket ärende byggnadsnämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden; och beslöt utskottet hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i
ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag för ombyggnad och reparationer av fastigheten Fredricelund.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 5 april 1937.*

§ 293.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 8 sistlidne mars, § 214, närmare utvisar, uppdragit åt herrar ordföranden och Ternqvist att med K. R. Nordkvist i Kil, Robert Sjögren, Lugnet, Karlstad och Gustaf Eriksson, Karlstad, underhandla angående utarrendering av fastigheten Fredricelund, så hade nu kommitterade lätit infordra anbud i enlighet med följande förslag:

*»Arrendeanbud infordras å egendomen Fredricelund för en arrendeperiod
av 5 år räknat från den 14 mars 1937.*

Tvenne alternativa anbud lämnas å här nedan angivna förslag:

Alternativ 1.

Egendomen i sin helhet med byggnader inklusive manbyggnaden med villkor att följande åtgärder bliva vidtagna:

1. Manbyggnaden repareras och förändras till tvenne lägenheter i enlighet med uppgjorda ritningar varjämte byggnaden förses med hydroforanläggning för vattenledning samt värmeledning-, badrum- och W. C.-anläggningar.
2. Nuvarande pump i manbyggnaden flyttas till ladugården.
3. Arbetarebostadens lägenheter repareras: Eldstäderna kompletteras, dörrar och fönster justeras, målas och tapetseras.
4. Tvättstuga iordningställes i befintligt uthus.

Nya infartsvägen får framdragas utan rätt till arrendeavdrag för förlorad mark.

Arrendatorn skall äga rätt att nyttja samtliga lägenheter och är han under arrendetiden skyldig på egen bekostnad verkställa erforderliga inre reparationer.

Alternativ 2.

Egendomen med alla byggnader inklusive manbyggnaden i oförändrat skick dock med nödtorftiga reparationer enligt nedanstående:

1. Hydroforanläggning för vattenledning i manbyggnaden.
2. Nuvarande pump flyttas till ladugården.
3. Bostaden i manbyggnaden repareras beträffande målning och tapetsering.
4. Arrendatorsbostadens lägenheter repareras; fönster och dörrar justeras, eldstäderna kompletteras, rummen målas och tapetseras, där så erfordras.
5. Tvättstuga iordningställes i befintligt uthus.

Nya infartsvägen får framdragas utan rätt till arrendeavdrag för förlorad mark.

Karlstad den 18 mars 1937.

KARLSTADS STADS FASTIGHETSKONTOR.»

Det antecknades *dels*, att endast Nordkvist och Eriksson inkommit med anbud, *dels ock* att Nordkvist bjudit 4,000 kronor per år för arrende enligt alternativ 1 och 2,500 kronor per år för arrende enligt alternativ 2 samt att Eriksson bjudit 4,000 kronor per år för arrende enligt alternativ 1.

Efter ärendets föredragning och en stunds överläggning beslöt drätselkammaren att antaga det av Gustaf Eriksson ingivna anbudet, under villkor att i arrendekontraktet intoges bestämmelse om, att Eriksson vore skyldig

att avflytta från den av honom nu bebodda fastigheten Alfhem, så snart som Fredricelund iordningställts i enlighet med bestämmelserna i alternativ 1; och skulle drätselkammaren senare till stadsfullmäktige ingå med begäran om anslag för ombyggnad av Fredricelund.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 april 1937.

§ 348.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 5 innevarande april, § 293, närmare utvisar, beslutat att till Gustaf Eriksson i Karlstad på i nyssnämnda protokoll närmare angivna villkor utarrendera den staden tillhöriga fastigheten Fredricelund, vid vilket sammanträde drätselkammaren jämväl förklarat sig senare ämna till stadsfullmäktige ingå med begäran om anslag för ombyggnad av den utarrenderade fastigheten, så hade nu fastighetsförvaltaren till drätselkammaren inkommit med en skrivelse, vilken med däri åberopad kostnadsberäkning var av följande lydelse:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknad får härmed i särskild bilaga avlämna sammandrag över kostnaderna för ombyggnads och reparationsarbeten i byggnaderna på Egendomen Fredricelund.

Sedan drätselkammaren funnit det förmånligt att mot en årlig arrendavgift av 4,000: — kronor pr år utarrendera egendomen med i arrendevillkoren intagen förpliktelse från Drätselkammaren, att på stadens bekostnad låta verkställa ombyggnad och modernisering av huvudbyggnaden, reparera arbetarebostaden, inreda tvättstuga m. m., fordras för bestridande av kostnaderna, enligt tidigare uppgjorda beräkningar ett anslag av 17,500: — kronor.

Det har emellertid vid utarrenderingen visat sig att stallet även bör repareras. Spiltorna sakna golv, spilterbalkar och krubbor ytterst bristfälliga så att de bör helt ersättas och i samband därmed inrättas med fodergång samt inreda en sel- och foderkammare och vattenbassäng.

Kostnaderna ökas således på grund av ovanstående tilläggsarbeten med kronor 1,500:— och får jag med anledning härav föreslå att Drätselkammaren med godkännande härav ingår till Stadsfullmäktige med begäran om ett anslag av sammanlagt 19,000:— kronor för ifrågavarande ändamål.

Karlstad den 24 april 1937.

OTTO FELDT.

Kostnadsberäkning.

å byggnadsarbeten vid Egendomen Fredricelund.

Förändring av huvudbyggnaden

omfattande delning av huset i två lägenheter, om 4 rum, hall, badrum, kök och jungfrukammare, anbringande av hydrofor för vattenledningen, införande av värmeledning och inrättandet av badrum och W. C. samt därvid sammanhängande reparationer m. m.

Flyttning och förändring av huvudtrappan jämte ny

kökstrappa till vinden	500:—	
Entrédörr med utvändiga trappor	260:—	
Komplettering av bjälklag, tak och golv	450:—	
Skorstensmur och öppen spis	500:—	
Nya väggar (plank).....	1,700:—	
Nya dörrar och fönster och förändring av gamla och listverk m. m.	690:—	
Skåpinredningar i kök m. m.	700:—	
Håltagningar och efterlagningar	300:—	
Elektriska ledningar	800:—	
Målningsarbeten (invändiga).....	2,000:—	
Div. oförutsedda arbeten	600:—	
	<u>8,500:—</u>	

Värmeledning, bad- och V. C.-inredningar inklusive

ledningar cirka	<u>7,000:—</u>	15,500:—
-----------------------	----------------	----------

Reparation av arbetarebostad.

Fönster, dörrar och golv samt eldstäder repareras, målning och tapetsering .....

1,500:—

Iordningställandet av tvättstuga.

Skorsten och tvättpanna	250: —	
Golv av betong.....	50: —	
Ledningar för vatten och avlopp	200: —	500: —

Stallbyggnaden.

Nya spilterbalkar, golv och krubbor samt inredning av selkammare och foderrum jämte nya dörrar m. m.	1,500: —
Summa kronor	19,000: —

Karlstad den 24 april 1937.

OTTO FELDT.»

Efter handlingarnas föredragning beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bevilja ett anslag av 19,000 kronor för ombyggnad och reparationer av fastigheten Fredricelund, allt i enlighet med av fastighetsförvaltaren uppgjord kostnadsberäkning; samt

att stadsfullmäktige ville bestämma, att av sagda belopp 15,500 kronor skulle utgå av fastighetsförsäljningsmedel samt 3,500 kronor skulle, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 75.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för ombyggnad och reparationer av fastigheten Fredricelund; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Gillis Uebels ansökan om tillstånd att i fastigheten Herrgårdsgatan N:o 22 få utskänka pilsnerdricka klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år räknat från den 1 oktober 1937 uti Hotell Ritz, Herrgårdsgatan 22, Karlstad, få idka utskänkning av pilsnerdricka kl. II till spisande gäster.

Vid ansökan fogas:

- 1) Åldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursbevis.
- 4) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 10 mars 1937.

GILLIS UEBEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 286.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Gillis Uebel hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i Hotell Ritz i fastigheten N:o 22 vid Herrgårdsgatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Det antecknades, att sökanden för närvarande innehade enahanda tillstånd och att nämnden veterligt ingen anledning till anmärkning mot det sätt, varpå rörelsen handhafs, förekommit.

Efter överläggning beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet att under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna, gälla under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937.

Som ovan.

In fidem:

LARS DALGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 76.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Gillis Uebels hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att uti Hotell Ritz, Herrgårdsgatan N:o 22 få utskänka pilsnerdricka, klass II, över vilken framställning nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden
i ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Helena Kässels ansökan om tillstånd att å Restaurant
Nickebo få utskänka pilsnerdricka klass II.**

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år räknat från den 1 oktober 1937 uti min Nickebo Restaurant i Karlstad, få till spisande gäster utskänka pilsnerdricka kl. II.

Vid ansökan fogas:

- 1) Åldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursbevis.
- 4) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 6 mars 1937.

HELENA KÄSSEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 285.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Helena Kässel hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i Nickebo Restaurant här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Det antecknades, att sökanden för närvarande innehade enahanda tillstånd och att, såvitt nämnden kunnat finna, sökanden vinnlagt sig om att undanrödja de anledningar till anmärkningar mot sättet för rörelsens handhavande, som tidigare förekommit.

Efter överläggning beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet att under enahanda villkor, som för närvarande vore föreskrivna, gälla under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937.

Som ovan.

In fidem:

LARS DALGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 77.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Helena Kässel hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att å Restaurant Nickebo få utskänka pilsnerdricka, klass II, över vilken framställning nykterhetsnämnden avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Elin Berglinds ansökan om tillstånd att i fastigheten Västra Torggatan N:o 19 få utskänka pilsnerdricka klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd, att under en tid av ett år räknat från den 1 oktober 1937 uti Restaurant Gillet, V:a Torggatan 19, Karlstad, få idka utskänkning av pilsnerdricka kl. II till spisande gäster.

Vid ansökan fogas avskrifter av:

- 1) Åldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursbevis.
- 4) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 5 mars 1937.

ELIN BERGLIND.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 279.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Elin Berglind hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få å Restaurant Gillet i fastigheten N:o 19 vid Västra Torggatan här i staden idka utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Det antecknades, att sökanden för närvarande innehade enahanda tillstånd och att nämnden veterligt ingen anledning till anmärkning mot det sätt, varpå rörelsen handhafts, förekommit.

Efter överläggning beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet att under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna, gälla under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937.

Som ovan.

In fidem:
LARS DALGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 78.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Elin Berglind hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att uti restaurant Gillet, Västra Torggatan N:o 19, få utskänka pilsnerdricka, klass II, över vilken framställning nykterhetsnämnden avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Anders F. Wahlins ansökan om tillstånd att i fastigheten
Tingvallagatan N:o 19 få utskänka pilsner-
dricka klass II.**

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att under en tid av ett år räknat från den 1 oktober 1937 uti Restaurant Centrum i huset n:r 19 vid Tingvallagatan i Karlstad, få idka utskänkning av pilsnerdricka kl. II till spisande gäster.

Vid ansökan fogas:

- 1) Åldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursbevis.
- 4) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 10 Mars 1937.

ANDERS F. WAHLIN.

Tingvallag. 19. Tel. 3456.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 283.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Anders F. Wahlin hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i Restaurant Centrum i fastigheten N:o 19 vid Tingvallagatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Det antecknades, att sökanden för närvarande innehade enahanda tillstånd och att nämnden veterligt ingen anledning till anmärkning mot det sätt, varpå rörelsen handhafts, förekommit.

Efter överläggning beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet att under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna, gälla under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937.

Som ovan

In fidem:

LARS DALGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 79.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Anders F. Wahlin hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att uti restaurant Centrum, Tingvallagatan N:o 19, få utskänka pilsnerdricka, klass II, över vilken framställning nykterhetsnämnden avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Nancy Enwall-Gardells ansökan om tillstånd att i fastigheten Järnvägsgatan 11 få försälja pilsnerdricka kl. II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd, att under en tid av ett år räknat från den 1 oktober 1937 uti den av mig bedrivna delikatess- och matvaruaffären Järnvägsgatan 11, få försälja pilsnerdricka kl. II i samband med försändande av matportioner, likaså ock i förening med försäljning av lunch- och frukostkorgar.

Vid ansökan fogas:

- 1) Åldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursbevis.
- 4) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 13 mars 1937.

NANCY ENWALL-GARDELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 277.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Nancy-Enwall-Gardell hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i den av sökanden bedrivna delikatess- och matvaruaffären i fastigheten Järnvägsgatan 11 här i staden försälja pilsnerdricka klass II i samband med försändande av matportioner liksom ock i förening med försäljning av lunch- och frukostkorgar.

Det antecknades, att sökanden för närvarande innehade enahanda tillstånd och att nämnden vederligt ingen anledning till anmärkning mot det sätt, varpå rörelsen handhafs, förekommit.

Efter överläggning beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet att under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna, gälla under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937.

Som ovan.

In fidem:

LARS DALGREN

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 80.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Nancy Enwall-Gardell hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten Järnvägsgatan 11 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, över vilken framställning nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan N:o 46 få försälja pilsnerdricka klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att fr. o. m. den 1 oktober 1937 t. o. m. den 30 september 1940 uti fastigheten n:r 46 vid Kvarnbergsgatan i Karlstad få till avhämtning försälja pilsnerdricka kl. II.

Vid ansökan fogas:

- 1) Åldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursbevis.
- 4) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 10 mars 1937.

ADA JÖRNMARK.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 278.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Ada Jörnmark hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937, få i fastigheten N:o 46 vid Kvarnbergsgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Det antecknades, att sökanden för närvarande innehade enahanda tillstånd och att nämnden veterligt ingen anledning till anmärkning mot det sätt, varpå rörelsen handhafs, förekommit.

Efter överläggning beslöt nämnden hemställa:

att stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet att under enahanda villkor, som för närvarande äro föreskrivna, gälla under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937.

Som ovan.

In fidem:

LARS DALGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 81.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Ada Jörnmark hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd

att i fastigheten Kvarnbergsgatan N:o 46 få till avhämtning försälja pilsnerdricka, klass II, över vilken framställning nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens förslag till markbyte i kvarteret Tjuren.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 mars 1933.

§ 168.

Angående byte av mark för reglering av tomterna N:o 1 och N:o 3 i kvarteret Tjuren hade från gårdägaren L. J. Larsson inkommit en med vad därå av tomtkommitterade numera tecknats så lydande skrivelse:

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknad ägare av stadsägan N:o 1305 benämnd Strömsholm N:o 11 får hämed på uppmaning lämna följande förslag till ägoutbyte för reglering av tomterna N:ris 1 och 3 i Kvarteret Tjuren åsyftande att staden erhåller tomten N:o 1 och jag tomten N:o 3 fullbildad.

Undertecknad lämnar till staden 122,7 kvm. av min äga att tillsammans med vad staden förut äger i N:o 1 fullbilda denna tomt. Detta område uppskattas till 4 kr. per kvm = 490:80 kronor.

Staden lämnar till mig dels 42,0 kvm som skola ingå i tomten N:o 3, dels 527,00 kvm av stadsägan N:o 1306 som ävenledes skola ingå i nämnda tomt. Som den förra arealen ingår i den gatumark jag år 1911 utan ersättning avstod till staden för genomförande av då tilltänkt stadsplan bör denna markremsa utan ersättning återgå i min ägo. Det senare området uppskattas till 3 kr. per kvm = 1,581 kronor. Mellanavgiften blir således 1,090:80 kronor och denna skall antingen erläggas kontant eller betalas genom inteckningsrevers på sätt, varom närmare kan överenskommas.

Staden tillträder sitt tillbytta område den 1 juni 1933 då det därå och i gatan stående uthuset skall vara nedrivet och platsen avröjd.

Undertecknad tillträder sina områden så snart det till staden överlåtna området är gravationsfritt.

Karlstad den 2 februari 1933.

L. J. LARSSON.

Ovanstående förslag till uppgörelse tillstyrkes av T. K:e den 7/3 1933.

för T. K:e

G. LOVÉN.

I enlighet med tomtkommittéens förslag beslöt kammaren bifalla ansökningen och skulle sålunda Larsson till staden överlåta ett område innehållande i areal 122,7 kvadratmeter av tomt N:o 1 inom kvarteret Tjuren mot en ersättning av 490 kronor 80 öre samt staden till Larsson överlåta dels 42 kvadratmeter utan ersättning dels 527 kvadratmeter mot en ersättning av 1,581 kronor, vilka båda områden ingå i tomten N:o 3 samma kvarter.

I övrigt skulle de i ovanintagna skrivelse nämnda villkor vara gällande.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 februari 1934.

§ 98.

Från gårdägaren Lars Johan Larsson hade angående byte av mark inom kvarteret Tjuren inkommit en med vad därå numera fanns tecknat så lydande ansökan:

»Till Drätselkammaren.

Undertecknad överenskom förra året med Drätselkammaren om markbyte i kv. Tjuren i Strömsholm så att staden fick tomten N:o 1 helt i sin ägo och jag tomten N:o 3 i min ägo varjämte uthuset i gatan bortrevs och nytt uthus uppfördes å tomten N:o 3. Jag skulle betala viss mellanavgift (omkring 1100 kronor) men som jag har svårt att komma ut med den summan får jag nu föreslå att staden köper min kvarvarande del av tomten N:o

2 så att staden även får den fullt i sin hand. Denna tomtedel innehåller enligt tomtbeskrivningen 351 kvm. och jag erbjuder den för 4 kr. per kvm. och med en månads uppsägningstid på mitt brukande av densamma. Jag förut sätter nämligen att det är bäst för jordens skötsel att jag använder den tills staden skall sälja den. Som på tomtdelen stå en hel del värdefulla fruktträd anser jag skäligt att jag får ersättning för dem och det vore bäst att värdering skedde av de träd som stå kvar då staden säljer tomten och som jag ej då flyttar över till min tomt. En sådan värdering kan ske av ojävig trädgårdsmästare som betalas av staden och mig med hälften från vardera.

Karlstad den 31 jan. 1934.

LARS JOHAN LARSSON.»

Tomtkommitterade anse att priset 4 kr. per kvm. är skäligt men anse ej att träden skola betalas av staden utan de böra bortflyttas av Larsson i den mån så låter sig göra då tomten skall säljas av staden; honom dock obetaget att träffa överenskommelse med köparen om deras kvarstående mot ersättning. Det av Larsson utbudna området får av honom utan avgift brukas till dess tomtförsäljning sker.

Karlstad den 13 februari 1934.

På uppdrag
G. LOVÉN»

Kammaren, som redan tidigare fattat beslut om byte med Larsson av mark inom ifrågavarande kvarter beslöt med upphävande av ifrågavarande beslut uppdraga åt stadsombudsmannen att upprätta förslag till byteshandling på grundvalen av tomtkommitterades nu avgivna utlåtande, varefter kammaren skulle företaga ärendet till vidare behandling.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 maj 1937.

§ 382.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 22 februari 1934, § 98, närmare utvisar, uppdragit åt stadsombudsmannen att på grundval av

utav tomtkommittéerade avgivet utlåtande upprätta förslag till avtal med gårdsägaren Lars Johan Larssons sterbhusdelägare angående byte av viss mark i kvarteret Tjuren, så förelåg nu ett av sagda sterbhusdelägare undertecknat bytesavtal av följande lydelse:

»BYTESAVTAL.

Emellan Karlstads stad, härnedan kallad staden, och L. Larssons sterbhusdelägare, här nedan kallade sterbhuset, är denna dag följande avtal träffat:

1:o Staden överlåter med full äganderätt till sterbhuset *dels* 527 kvadratmeter av stadsägan N:o 1306, *dels ock* 42 kvadratmeter av Smålandsgatan, vilken mark skall ingå i tomten N:o 3 i kvarteret Tjuren.

2:o Sterbhuset överlåter med full äganderätt till staden *dels* 122,70 kvadratmeter av stadsägan N:o 1305, vilken mark skall ingå i tomten N:o 1 i kvarteret Tjuren, *dels ock* 350,19 kvadratmeter av stadsägan N:o 1305, vilken mark skall ingå i tomten N:o 2 i samma kvarter.

3:o Av de under mom. 1 omförmälda områdena överlåtas 42 kvadratmeter utan ersättning till sterbhuset, varemot dessa för 527 kvadratmeter betala 1,581 kronor.

För de under mom. 2 omförmälda områdena erhåller sterbhuset en ersättning med 4 kronor per kvadratmeter eller tillhopa 1,891 kronor 56 öre.

Staden skall alltså till sterbhuset erlægga en mellanavgift på 310 kronor 56 öre.

4:o Samtliga områden skola överlämnas gravationsfria till vardera parten.

5:o Tillträdet av de å ömse sidor tillbytta områdena sker omedelbart vid detta kontrakts undertecknande.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 8 april 1937.

L. J. Larssons sterbhus:

BERTIL LARSSON.

ELSA LARSSON.

ELSA LARSSON.

BROR LARSSON.

FRITS LARSON.

SIGNE LARSON.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren för sin del godkänna avtalet i fråga samt föreslå stadsfullmäktige

*att godkänna detsamma; samt
att besluta, att den i avtalet omförmälda mellanavgiften
skulle utgå ur tillgängliga tomtförsäljningsmedel.*

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 82.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens förslag till markbyte i kvarteret Tjuren; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Karlstads Systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Karlstads Systemaktiebolag, som är bildat för att idka detaljhandel med rusdrycker, får härmed, jämlikt § 17 i Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, vördsamt anhålla om tillstånd att under

en tid av tre år, räknat från och med den 1 januari 1938, få i staden Karlstad idka detaljhandel med alla slag av rusdrycker enligt ovan angivna Kungl. förordning.

Bolaget hemställer, att antalet försäljningsställena fastställas till fjorton (14) stycken, nämligen:

två (2) för utminuterung av spritdrycker och vin,

sex (6) för utskänkning av spritdrycker och vin, samt

sex (6) för utskänkning av vin.

Angående grunderna för försäljningsställenas förläggning får bolaget anföra:

De två utminuteringsställena för spritdrycker och vin anser bolaget böra, såsom hittills, förläggas, det ena inom Tingvallastaden och det andra till bolagets fastighet kvarteret Ormen n:r 1.

Av de föreslagna sex försäljningsställena för utskänkning av spritdrycker och vin, finner bolaget, att såsom hittills ett bör förläggas till Stadshotellet i fastigheten kvarteret Vågen n:r 1, ett till Grand Hotell i fastigheten kvarteret Mercurius n:r 1, ett under månaderna maj—september till Stadsträdgården, ett till Frimurareorden i fastigheten kvarteret Mercurius n:r 4 och till bolagets egen restaurang Stadskällaren i fastigheten kvarteret Duvan n:r 3. Den sjätte rättigheten är avsedd att reserveras för framtida behov. Den kommer icke att av bolaget utövas annat än med Konungens Befallningshavandes, efter stadsfullmäktiges hörande, lämnade särskilda medgivande.

Bolaget har för avsikt att å annan överlåta de fyra första i föregående stycke omnämnda rättigheterna; och skall beträffande samtliga försäljningsställena utskänknigen äga rum även annorledes än vid måltid åt spisande gäster i den omfattning gällande rusdrycksförsäljningsförordning medgiver, såvida ej Konungens Befallningshavande eller Kungl. Kontrollstyrelsen finner nödigt härutinnan föreskriva inskränkningar, i vilket fall bolaget är villigt underkasta sig desamma.

Bolaget får vidare hemställa, att utskänkningstiden för Stadshotellet, Grand Hotell, Stadsträdgården, Frimurareorden och övre avdelningarna å Stadskällaren, ävensom för den reserverade rättigheten för utskänkning av spritdrycker och vin måtte utsträckas till klockan tolv midnatt, under villkor, att rusdryck icke till gäst där utlämnas, efter kl. 11,30 eftermiddagen å dagar, då teaterföreställning eller därmed jämförlig tillställning äger rum å stadens teater, och efter klockan elva eftermiddagen övriga dagar; samt att utskänknigen å dessa ställen måtte sön- och heldagar få äga rum efter kl. 7 efter-

middagen jämväl utan samband med servering av mat. För övre avdelningarna å Stadsköllaren tillåter sig bolaget vidare hemställa att utskänknings-tiden vid högst 45 tillfällen årligen må utsträckas till klockan två på natten under villkor, dels att ifrågavarande tillstånd endast begagnas vid enskild tillställning och dels att vederbörlig anmälan varje gång ingives till polis-myndigheten.

Bolaget tillåter sig även hemställa att Konungens Befallningshavande — efter av stadsfullmäktige i Karlstad vid behandling av denna oktrojansökan fattat beslut — efter för varje gång gjord ansökning, för visst tillfälle, såsom festligt samkväm eller annan särskild tillställning, måtte — utan stadsfull-mäktiges vidare hörande — efter inhämtande av magistratens yttrande bevilja utsträckning av tiden för utskänknings avslutande utöver den tid, som ifråga därom eljest blivit bestämd.

Den ansökta rättigheten till utskänkning av spritdrycker och vin å Fri-murareorden är endast avsedd för Ordens egna medlemmar vid logesamman-träden å Frimurareordens lokaler. Bolaget hemställer dock, att rätten till utskänkning å Frimurareordens lokaler måtte, såsom under innevarande oktrojperiod, vid de tillfällen, då, efter Logedirektoriums medgivande stora festsalen och angränsande sällskapsrum i våningen en trappa upp upplåtits till större allmänna fester och dylikt, få utsträckas till de i festligheterna deltagande personerna, dock endast efter i varje särskilt fall av Konungens Befallningshavande lämnat medgivande.

De sex rättigheterna för utskänkning av vin, av vilka en är avsedd att reserveras, har bolaget för avsikt att överlåta på lämpliga personer. Bolaget har tänkt sig att ifrågavarande rättigheter skulle vara förlagda såsom för närvarande, nämligen en till Frimurarelogens restaurang i fastigheten kvar-teret Mercurius n:r 4, en till Hotell Drott i fastigheten kvarteret Jägaren n:r 8, en till Café Mejt i fastigheten kvarteret Mercurius n:r 8, en till Café Gösta Berling i fastigheten kvarteret Enigheten n:r 4 och en till Central-hotellet i fastigheten kvarteret Duvan n:r 1.

Till sist får bolaget bifoga dels en förteckning över bolagets nuvarande aktieägare, dels ock ett exemplar av bolagsordningen.*

Karlstad den 18 mars 1937.

Styrelsen för Karlstads Systemaktiebolag
GUSTAF STRÖMBERG.

VALDEMAR VENDEL.

OTTO ZIEGLER.

O. W. KARLSSON.

GUNNAR GRÄSLUND.

*) Finnes bland stadsfullmäktiges otryckta handlingar.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 276.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över Karlstads Systemaktiebolags ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 januari 1938, få i Karlstad idka detaljhandel med alla slag av rusdrycker på sätt i ansökningen närmare angåves.

Det antecknades, att systembolagets ansökan icke innefattade annan förändring i förhållande till vad nu gällande tillstånd innehölle, än att bolaget begärt, att för övre avdelningen å stadskällaren utskänkningstiden vid högst 45 tillfällen årligen finge utsträckas till klockan två på natten under villkor *dels* att ifrågavarande tillstånd endast begagnades vid enskild tillställning, och *dels* att vederbörlig anmälan varje gång ingåves till polismyndigheten.

Nykterhetsnämnden, som icke hade annat att erinra vare sig mot sistberörda utsträckning av utskänkningstiden under därför förutsatta villkor eller mot bifall till ansökningen i övrigt, än att med hänsyn till innevarande års riksdag underställt lagförslag angående rusdrycksförsäljningen tillståndet syntes böra begränsas till ett år, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte under enahanda villkor, som nu gälla, ävensom de särskilda villkor, som ovan angivits, förorda bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande framställning, dock ej i avseende å längre tid än till den 1 januari 1939.

Som ovan.

In fidem:
LARS DALGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 83.

Beredningsutskottet hade att avgiva yttrande i anledning av magistratens resolution med inforordande av stadsfullmäktiges yttrande över Karlstads Systemaktiebolags hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökan om rätt till detaljhandel med rusdrycker inom staden för 1938—1940.

I ärendet hade nykterhetsnämnden avgivit infordrat utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förorda bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande framställning att gälla till den 1 januari 1939 under villkor, *att* den reserverade rättigheten till utskänkning av spritdrycker och vin icke finge av bolaget utövas annat än med Konungens Befallningshavandes, efter stadsfullmäktiges hörande, lämnade särskilda medgivande, *att* samtliga utskänkingsställen för vin förlades till Tingvallastaden, *att* å sistnämnda utskänkingsställen utskänkningsfinge försiggå endast i samband med servering av mat till spisande gäster, *att* utminuteringsfinge äga rum till den, som häftar för mer än två års kommunalutskylder, förfallna till betalning under de tre sistförflutna kalenderåren, därvid den, som häftade för mer än ett års dylika utskylder, icke medgaves större inköpsrätt än en liter i månaden, *att* utminuteringsfinge heller finge ske till

- 1:o) den, som för sig, hustru eller minderårigt barn åtnjöte fattigunderstöd, därest ej bolagets styrelse, efter fattigvårdsstyrelsens hörande funne fattigvårdsbehovet uppenbarligen hava sin grund i oförskylda omständigheter, i vilket fall bolagets styrelse skulle kunna medgiva en med hänsyn till förhållandena begränsad inköpsrätt,
- 2:o) den, som bruste i honom åliggande försörjningsplikt, samt
- 3:o) militärpersoner av manskaps grad, som vore boende i logement, dit rusdrycker icke finge medföras,

att åldersgränsen för inköpsrätt fastställdes till tjugotre år, därvid bolaget skulle låta sig angeläget vara att i fråga om tilldelningskvantiteten för de yngre åldersklasserna inskränka denna så långt möjligt, *att* utskänkningstiden för Stadshotellet, Grand Hotell, Stadsträdgården, Frimurarelogen och övre avdelningen i bolagets egen utskänkingslokal Stadskällaren i fastigheten N:o 3 i kvarteret Duvan ävensom för den reserverade rättigheten till utskänkning av rusdrycker och vin finge pågå

till klockan tolv midnatt, därvid dock rusdryck icke finge till gäst utlämnas, efter klockan 11,30 eftermiddagen å dagar, då teaterföreställning eller därmed jämförlig tillställning ägde rum å stadens teater och efter klockan 11 eftermiddagen övriga dagar, *att* för övre avdelningen å Stadskällaren utskänknings-tiden vid högst 45 tillfällen årligen finge utsträckas till klockan två på natten under villkor *dels* att ifrågavarande tillstånd endast begagnades vid enskild tillställning, och *dels* att vederbörlig anmälan varje gång ingåves till polismyndigheten, *att* utskänkningen å förenämnda ställen sön- och helgdagar finge äga rum efter klockan 7 eftermiddagen jämväl utan sammanhang med servering av mat, *att* rätten till utskänkning å Frimurareordens lokaler måtte vid de tillfällen, då, efter Logedirektionens medgivande, stora festsalen och angränsande rum i våningen en trappa upp upplåtits till större allmänna fester och dylikt, finge utsträckas till de i festligheterna deltagande personerna, dock endast efter i varje särskilt fall av länsstyrelsen lämnat medgivande samt *att* Konungens Befallningshavande måtte på sätt för närvarande ägde rum, efter infordrande av magistratens yttrande, utöva stadsfullmäktiges befogenhet i fråga om utsträckande på grund av särskilda omständigheter av tiden för utskänkningens avslutande.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Karlstadsavdelningens av Motormännens Helnykterhetsförbund av herrar Pettersson, Eliaeson och Severin såsom motion upptagna framställning om anslag för år 1937.

Till Karlstads Stadsfullmäktige, Karlstad.

Karlstadsavdelningen av Motorförarnas Helnykterhetsförbund får härmed till Stadsfullmäktige uttala ett värdsamt tack för det anslag av 150: — kronor, som avdelningen erhöll under år 1936.

Tack vare anslaget från Stadsfullmäktige samt från skolorna i Karlstad blev det oss möjligt att infria de utfästelser som gjordes i samband med föregående års anslagsansökan.

Sålunda har bedrivits en allmän upplysningsverksamhet genom affischer, trafikböcker, flygblad, tidningsnotiser, spridning av vår propagandatidning »Motorföraren» m. m.

För stadens trafik- och lastbilschaufförer samt andra för trafiken intresserade personer ha ordnats trafikmöten. Överlärare Nils Helger från Lidingö talade vid ett offentligt möte om »Alkohol och trafiksäkerhet». Förbundets synnerligen instruktiva film »I trafikvimlet» visades. Samme talare höll en instruktionsföreläsning om nykterhetsundervisning i skolorna avsedd för lärare och andra ungdomsledare.

Vid samtliga Karlstads skolor har ordnats trafiklektioner. Även då visades nämnda film. Dessa lektioner fingo av fackmännen de bästa lovord, och ansågos av dem alla fylla ett länge känt behov.

I samarbete med Karlstads Handelsförening har hållits en större trafik-kurs för ett hundratal av stadens cykelbud. Kursen avslutades med ett offentligt möte med tal av bl. a. Borgmästaren Lundblad. Denna trafik-kurs ansågs allmänt som synnerligen lyckad och värd att upprepas.

Större offentliga möten ha hållits i Skoghäll och Molkom. Föreläsare på dessa var distr.-chef G. V. Ekström, Karlstad. Trafikfilmen visades även här.

I övrigt får bifogade års- och revisionsberättelse vittna om avdelningens arbete för en bättre trafik-kultur.

Ehuru Motorförarnas Helnykterhetsförbund främst tager sikte på att åstadkomma nykterhet hos motorförarna, har det, som framgår av ovanstående redogörelse, icke begränsat sin verksamhet till enbart nykterhetsfrämjande åtgärder utan i mån av resurser kraftigt verkat för höjandet av trafik-kulturen i allmänhet hos alla trafikantgrupper. Oändligt mycket återstår att göra, innan trafiksäkerhet uppnåtts på våra gator och vägar, och M. H. F. är genom sin stora organisation i stånd att göra en värdefull insats för uppnåendet av detta mål. Vi vilja i detta sammanhang påpeka de svårartade trafikolyckor, som under sista tiden timat i vår stad. Ett riktigt krafttag för höjandet av trafik-kulturen är av nöden. Karlstadsavdelningen av M. H. F. är beredd att även i år intensifiera sin verksamhet för trafiksäkerhetens främjande i Karlstad och vägar därför räkna med ett förhöjt anslag från Stadsfullmäktige för i år.

Med stöd av vad vi ovan i korthet anfört våga vi vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av Femhundra (500: —) kronor till understödandet av M. H. F:s Karlstadsavdelnings verksamhet innevarande år. Därest detta anslag beviljas, ämna vi fortsätta vår upplysningsverksamhet som föregående år.

Karlstad den 10 april 1937.

för M. H. F:s Karlstadsavdelning.

D. HAGLUND.

Ordförande.

M. H. F:s begäran om anslag från Stadsfullmäktige även för år 1937 upptages såsom egen motion.

TH. PETTERSSON. EFRAIM ELIAESON. HUGO SEVERIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 maj 1937.

§ 380.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges herr ordförande hade drätselkammaren att yttra sig över en av herrar Th. Pettersson, Efraim Eliaeson och Hugo Severin såsom motion upptagen framställning från Karlstadsavdelningen av Motorförarnas Helykterhetsförbund angående anslag till avdelningen i fråga.

Vid framställningen funnos fogade styrelseberättelse och revisionsberättelse rörande Karlstadsavdelningen av Motorförarnas Helykterhetsförbund.

Efter ärendets föredragning beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads lokalavdelning av Motorförarnas Helykterhetsförbund anslag för år 1937 av 150 kronor, att, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 84.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstadsavdelningens av Motormännens Helnykterhetsförbund av herrar Pettersson, Eliaeson och Severin såsom motion upptagna framställning om anslag för år 1937, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning angående efterskänkande av avlidne Åke Bolander påförda kommunalutskylder.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 10 maj 1937.*

§ 422.

Uti skrivelse den 30 sistlidne april hade Elsa Bolander anhållit, att oguldet belopp av de kommunalutskylder, som för innevarande år påförts hennes avlidne make, installationsmästaren vid elektricitetsverket Åke Bolander, vilket belopp uppginge till 210 kronor, måtte efterskännas.

Vid skrivelsen fanns fogad en den 28 sistlidne april upprättad boupp-teckning efter Åke Bolander, utvisande, att han, som avlidit den 27 mars 1937, såsom sterbhusdelägare efterlämnat hustrun Elsa Maria Bolander och två omyndiga barn samt att behållningen i boet uppginge till 6,975 kr. 43 öre.

Stadskamreraren upplyste, att de kommunalutskylder, som för innevarande år påförts Åke Bolander, uppginge till 313 kronor 49 öre, varav 111 kronor 60 öre utgjorde fastighetsskatt, samt att vid första uppborädsstämman erlagts 103 kronor 49 öre, varför numera återstode obetalt ett belopp på 210 kronor.

Enär av fastighetsskatten återstode ett belopp på 8 kronor 11 öre, vilket belopp drätselkammaren icke fann sig kunna tillstyrka fullmäktige att efterskänka, beslöt kammaren, som ansåg ömmande omständigheter föreligga, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville efterskänka de avlidne installationsmästaren Åke Bolander påförda, under år 1937 förfallande kommunalutskylderna till ett belopp av 201 kronor 89 öre.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 85.

Uppå remiss hade beredningtutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av Åke Bolander påförda kommunalutskylder; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag till ett barnens sångarting i Karlstad.

Till Lärarpersonalen vid folkskolorna inom Värmlands län.

Värmlands länsförbund av S. A. F. beslöt vid sitt årsmöte i september 1936 att uppdraga åt en kommitté att söka ordna ett Värmlandsbarnens sångarting 1937. Till kommittéerade utsågos kantor Ryno Ankers, Långserud, överlärare A. Henriksson, Munkfors, folkskolinspektör G. Hörberg, Arvika,

folkskollärare Birger Kjellén, Väse, folkskollärare Erik Källkvist, Kristinehamn, överlärare Gust. Starck, Karlstad, och musikdirektör Olof Söderlund, Arvika.

Kommittén har nu beslutat inbjuda de värmländska skolbarnen till ett sångarting i Karlstad söndagen den 6 juni 1937. Barnen tänkas ankomma till Karlstad lördagen den 5 juni — ej allt för sent — varefter följer generalrepetition. På söndagen hålles konsert i Domkyrkan, och på eftermiddagen göres besök i Mariebergsskogen, där några sånger sjungas, dock ej konsert i vanlig mening. Avresan från Karlstad beräknas i allmänhet ske på måndagen. I samband med besöket kunna de, som så önska, begagna tillfället att studera stadens sevärigheter.

Tinget är avsett för barn å folkskolstadiet. Möjligen kommer särskild mindre kör av småskolebarn att sjunga några sånger. Likaså är föreslaget att inbjuda Åmåls stads gosskör — 70 gossar — till tinget. Kommittén räknar med att 600—800 folkskolebarn komma att delta.

Kostnaden för resan — som samtidigt blir en skolresa — måste åtminstone till större delen, bäras av deltagarna själva. Kommittén hoppas emellertid kunna bereda barnen kostnadsfri eller synnerligen billig inkvartering i Karlstad. Möjligen kan behållningen av inträdesavgifterna till konserten delvis användas för bidrag till barnens kostnader.

Om försöket slår väl ut — och det skall det väl göra — komma tingen att årligen upprepas, och förläggas de då för varje år till olika delar av Värmland. Härigenom lära barnen känna sitt eget landskap på samma gång de få vara med om verkliga stormöten för Värmlands barn.

För tinget har kommittén uppgjort följande preliminära program:

Psalm 643: 1—2.

- I. Härlig är jorden (2-stäm. enl. Hammarlund del I eller Berggren-Friberg-Tegnér; text enligt psalmboken)
- Den blida vår är inne (Koral ur Matteuspensioner. 2-stäm. enl. Hjort & Lundbergs »Flerstämmig sång» n:r 2)
- Helig, helig (Schubert. 3-stäm. enl. Dikt och ton av Anrep-Nordin)
- Tackom vår Gud (2-stäm. enl. Körsångsboken av Erlanson, Körling, Österberg)

- II. Sånger av småskolebarn från Karlstad och gosskör från Åmål.
- III. Vi äro den knoppande våren (Liljefors. Unisont enl. Erlanson, Kōrling, Österberg del I)
Sjung, sjung, det är sommardag! (2-stäm. enl. Kōrsångsboken av Erlanson m. fl.)
Värmlandsvisan (Unisont) Obs.! Endast *en* ton på där i »*där* vill jag leva»
Frihetssång (Unisont) Hugo Alfvéns sättning
Land, du välsignade (Unisont) R. Althén. (Finnes separat billigt hos Elkan & Schildknecht, Sthlm)

Det är nu för kommittén nödvändigt att ganska snart erhålla uppgift om antalet deltagare. Anmälan bör därför insändas helst före den 25 dennes och senast före den 1 mars. Anmälan, som skall innehålla uppgift om antalet barn, kan insändas till någon av undertecknade. Närmare upplysningar lämnas av kommittéerade. Framdeles kommer att till de anmälda skolorna utsändas dels definitivt program, dels ytterligare meddelanden rörande tinget.

Mottagaren härav ombedes, att tillställa samtliga skolor inom distriktet ett exemplar av detta meddelande.

Arvika i februari 1937.

Enligt uppdrag:

OLOF SÖDERLUND

adr. Arvika, tel. 689.

G. HÖRBERG

adr. Arvika, tel. 990.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 maj 1937.

§ 419.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges herr ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en framställning av följande innehåll:

»Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 5—7 juni 1937 komma omkring 1,000 värmlandsbarn att samlas i Karlstad till ett barnens sångarting. Ett stort antal komma från länets landsbygd, från det nordligaste till det sydligaste Värmland.

Ett sådant ting är förenat med stora kostnader. Meningen är visserligen att barnen själva skola bidra till kostnaden för resor och uppehåll, och kommittén, hoppas, att konserten i Domkyrkan skall giva ganska god inkomst. Men denna inkomst är osäker, och för många skolor, som ligga långt från länsstaden, blir det ganska dyrbart att deltaga. Kommittén skulle därför vara tacksam, om stadsfullmäktige i likhet med vad som skett i andra län, där liknande ting anordnats, ville anslå ett belopp såsom bidrag till kostnaderna för barnens uppehåll i staden under ovan nämnda dagar. Kommittén får därför vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige måtte för ändamålet anslå lägst 300 kr.

Preliminärt program för tinget bifogas.

Arvika den 3 maj 1937.

På kommittérades vägnar:

G. HÖRBERG,

ordförande, folkskolinspektör.»

Upptages som motion.

LARS DALGREN.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville för i skrivelsen omförmält ändamål anslå ett belopp av 300 kronor, att, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 86.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av herr Dalgren såsom motion upptagen framställning angående anslag till ett sångar-
ting i staden under innevarande sommar, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag i anledning av
träffat avtal med vissa befattningshavare vid
stadens fattigvårdsanstalt.**

*Utdrag av protokoll hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 26 april 1937.*

§ 369.

Från fattigvårdsstyrelsen hade inkommit en skrivelse av följande lydelse:

»Till drätselkammaren.

Fattigvårdsstyrelsen får härmed anmäla, att vid sammanträde den 16 april 1937 med delegerade för fattigvårdsstyrelsen och Svenska Kommunal-
arbetarförbundet och dess avdelning n:r 60 i Karlstad preliminärt avtal träffats
angående tjänste- och lönebestämmelser för vissa befattningshavare vid stadens
fattigvårdsanstalter. Den merkostnad för andra halvåret 1937, som genom
berörda avtal skulle uppkomma, utgör omkring 2,300 kronor.

Ett exemplar av avtalsbestämmelserna bifogas.*)

Karlstad den 26 april 1937.

För Karlstads stads fattigvårdsstyrelse

P. LINDKVIST.

ordförande

Eric Carlsson.»

Vid skrivelsen var fogad avskrift av det berörda förslaget till tjänste- och
lönebestämmelser vid Karlstads stads fattigvårdsanstalter.

Efter ärendets föredragning beslöt drätselkammaren att hos stadsfull-
mäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta,

*att till i ovanintagna skrivelse omförmält ändamål anslå
ett belopp av förslagsvis 2,300 kronor; samt*

*att sagda belopp skulle utgå av tillgängliga medel för att,
om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas
till uttaxering.*

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*) Finnes bland stadsfullmäktiges otryckta handlingar.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 87.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag i anledning av träffat avtal med vissa befattningshavare vid stadens fattigvårdsanstalt, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Nina Ahlqvists ansökan om tillstånd att i fastigheten Östra
Torggatan N:o 10 få utskänka pilsnerdricka klass II.**

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, i huset n:r 10 (Cafe Värmland) vid Östra Torggatan i Karlstad idka utskänkning av pilsnerdricka i samband med måltid.

Härmed fogas:

- 1) Åldersbevis
- 2) Myndighetsbevis
- 3) Konkursbevis
- 4) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 24 februari 1937.

NINA AHLQVIST.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 281.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Nina Ahlqvist hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937, få i Café Värmland i fastigheten N:o 10 vid Östra Torggatan här i staden idka utskänkning av pilsnerdricka klass II i samband med måltid.

Enär enligt nämndens förmenande icke något behov av pilsnerrättigheter för ifrågavarande rörelse förefanns vare sig ur allmänhetens synpunkt, då ju inom denna del av staden flera pilsnerrestauranter redan funnes, eller ur rörelsens egen, alldenstund densamma sedan många år kunnat drivas utan dylika rättigheter, beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka beviljande av det sökta tillståndet.

Som ovan.

In fidem:

LARS DALGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 88.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Nina Ahlqvist hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten Östra Torggatan N:o 10 få utskänka pilsnerdricka, klass II, över vilken framställning nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka beviljande av det sökta tillståndet.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Hälsovårdsnämndens framställning om reglering av de hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin tillkommande löneförmånerna.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 7 oktober 1936.

§ 314.

Från hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin hade angående reglering av löneförmåner inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

Undertecknade får härmed vördsamt anhålla att Hälsovårdsnämnden måtte hos stadsfullmäktige hemställa att våra löner som nu utgår enligt nedanstående litterering

Lön.....	kronor 2,100:—	litt. 11 A, a, l
Bostadstillsyn	» 300:—	» 11 A, d
Yrkesinspektion	» 150:—	» 11 A, e
Beklädnadsersättning...	» 200:—	» 11 A, 7, b.

Summa kronor 2,750:— jämte dyrtidstillägg,

måtte fastställas till kronor 2,750:— jämte tre ålderstillägg efter nuvarande indelning å vardera kronor 275:— samt att beklädnadsersättning utgår som hittills med kronor 200:— och att dessa löner måtte utgå från och med den 1 januari 1937, jämte dyrtidstillägg enligt nuvarande grunder.

Som motivering för denna vår hemställan få vi anföra att ålderstillägg å löner jämförliga med våra såsom kriminalkonstaplar, poliskonstaplar, fattigvårdstillsyningsmän och andra, ålderstillägg utgår med 10 % å grundlönerna.

Som vårt arbete såsom t. ex. vid smittreningar och andra arbeten gör att ombyte av kläder måste ske ofta, varför slitning av kläderna är, i förhållande till ovan nämnda grupper, för oss är ganska stor, likaledes vid mjölkkontrollen där man får kläder helt förstörda genom svavelsyra.

Karlstad den 6 oktober 1936.

K. G. BERG.

OLOF FLODIN.

Hälsovårdsinspektörer.»

Efter föredragning härav beslöt hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för var och en av hälsovårdsinspektörerna fastställa den årliga grundlönen till 2,750 kronor, varav två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar samt tre ålders-tillägg å 275 kronor efter respektive tre, sex och nio års tjänstgöring jämte dyrtidstillägg i enlighet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder,

att beklädnadsersättning skall för en var utgå med 200 kronor,

att ifrågavarande löneförmåner skola gälla från och med den 1 januari 1937, samt

att nuvarande innehavare av befattningarna K. G. Berg och O. Flodin skola anses hava intjänt samtliga ålderstillägg.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Av hälsovårdsinspektörerna begärda löner:

Grundlön	2,750: —	
Ålderstillägg	825: —	
Beklädnadsersättning	200: —	
Velocipedslitningsersättning	50: —	
Dyrtidstillägg beräknat efter 29 % å kr. 3,575 —	1,036: —	4,861: —

Nuvarande löner:

Grundlön	2,100: —	
Ålderstillägg	630: —	
Bostadstillsyn	300: —	
Yrkesinspektion	150: —	
Beklädnadsersättning	200: —	
Velocipedslitningsersättning	50: —	
Dyrtidstillägg beräknat efter 29 % å kr. 2,730:—	791: —	4,221: —

Ökning för var och en av hälsovårdsinspektörerna... Kronor 640: —

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 6 november 1936.

H. WESTLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 18 januari 1937.*

§ 8.

Sedan hälsovårdsnämnden meddelst överlämnande av utdrag av sitt protokoll för den 7 oktober 1936, § 314, hos stadsfullmäktige hemställt om reglering av hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin tillkommande löneförmåner, så hade nu lönenämnden att uppå remiss från fullmäktige avgiva yttrande i ärendet.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt lönenämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå hälsovårdsnämndens i ovannämnda protokollsutdrag gjorda framställning under motivering, att frågan om en omreglering av hälsovårdsinspektörernas arbete för närvarande vore under prövning.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 8 februari 1937.*

§ 112.

Drätselkammaren hade att uppå remiss avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige gjord framställning om reglering av de hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin tillkommande löneförmånerna.

Lönenämnden, som i ärendet avgivit begärt yttrande, hade hemställt, att stadsfullmäktige måtte avslå den gjorda framställningen under motivering, att frågan om en omreglering av hälsovårdsinspektörernas arbete för närvarande vore under prövning.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för var och en av hälsovårdsinspektörerna bestämma den årliga grundlönen till 2,700 kronor, varav två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, samt tre ålders-tillägg, vart och ett å 270 kronor, att utgå efter respektive

tre, sex och nio års tjänstgöring jämte dyrtidstillägg i likhet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder;

att särskild ersättning för av hälsovårdsinspektörerna för rättad hostadstillsyn och yrkesinspektion icke skall utgå;

att från staten eventuellt utgående ersättning för dylik tillsyn och inspektion skall tillfalla staden;

att särskild beklädnadsersättning för hälsovårdsinspektörerna ej skall utgå;

att hemyndiga hälsovårdsnämnden att, därest hälsovårdsinspektörernas tjänstgöring så fordrar, tillhandahålla dem särskilda skyddskläder;

att nuvarande innehavarna av befattningarna, K. G. Berg och Olof Flodin, skola anses hava intjänt samtliga ålders-tillägg; samt

att ifrågavarande löneförmåner skola gälla från och med den 1 januari 1937.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 februari 1937.

§ 27.

Sedan hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige hemställt om reglering av de hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin tillkommande löneförmånerna, över vilken framställning lönenämnden och drätselkammaren hörts, så hade nu beredningsutskottet att uppå remiss avgiva yttrande i ärendet.

Då detta nu föredrogs, förelåg en från stadskamreraren inkommen skrivelse av följande lydelse:

»Karlstad den 13 februari 1937

Till Beredningsutskottet.

Sedan jag blivit uppmärksamgjord på en felaktighet, som insmugit sig i uppgiften till lönenämnden om hälsovårdsinspektörernas nuvarande löner,

i det dyrtidstillägget där beräknats å endast grundlön jämte ålderstillägg, kr. 2,730:—, i stället för att detsamma rätteligen skall beräknas å samtliga kontanta löneförmåner, kr. 3,380:—, får jag härmed meddela, att beloppet å beräknat dyrtidstillägg för år skall vara kr. 972:— i stället för uppgivet belopp kr. 791:—, varigenom summan av utgående löneförmåner alltså blir kr. 4,402:—.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret dag som ovan.

H. WESTLIN.»

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöt beredningsutskottet att återremittera ärendet till drätselkammaren för förnyad behandling.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 februari 1937.

§ 148.

Sedan stadsfullmäktiges beredningsutskott, på sätt dess protokoll för den 13 innevarande februari, § 27, närmare utvisar, till drätselkammaren återremitterat en av hälsovårdsnämnden gjord framställning om löneroglering för hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin, så förelåg nu en från Berg och Flodin till kammaren inkommen skrivelse av följande lydelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med anledning av vår skrivelse till Hälsovårdsnämnden av den 6 oktober 1936 rörande våra löneförhållande, vilken av drätselkammaren behandlades vid sammanträde den 8 februari d. å., få vi till frågans vidare behandling vördsamt anhålla att drätselkammaren måtte vid förnyad prövning av vår lönefråga upptaga denna vår skrivelse till beaktande.

I det korrektur till Stadsfullmäktigetryck som är avsett att gälla för sammanträde den 18 februari d. å. se vi att drätselkammaren till en del tillstyrkt en höjning av vår lön, men dock avslagit vår begäran om beklädnadsersättning. Med anledning därav få vi vördsamt framhålla att lönerna när den andra hälsovårdstillsyningsmannatjänsten inrättades år 1906 här i staden bestämdes:

för denna kronor 1,500 pr år och för den då befintliga 1:sta tillsyningsmannatjänsten 1,800 kr. pr år. Tjänsterna voro då i lönehänseende ungefär lika med polisöverkonstaplarna; under de gångna 30 åren har utvecklingen inom dessa arbetsfält gått framåt, men dock tro vi att utvecklingen gått mest framåt inom den allmänna hälsovården och på det hygieniska området. Vid den år 1906 gällande 1874 års hälsovårdsstadga, samt den nu gällande stadgan är ju skillnaden avsevärd. Denna stadga kommer som bekant inom de närmaste åren att ytterligare utbyggas i synnerhet på det bostadssociala området, och likaledes väntas en ny livsmedelslagstiftning. Allt detta gör att kraven på en hälsovårdstillsyningsmans kunnighet, duglighet och utbildning blir allt större. Den fortsatta utbildningen som alltid kräves för en hälsovårdstillsyningsman, får ju i regel ske på dennes egna bekostnad, genom studier av facklitteratur och genom personliga besök under semestertid å andra platser.

Med hänvisning till ovanstående få vi därför hemställa, att drätselkammaren måtte i lönehänseende återföra oss till samma grupp som polisöverkonstaplarna, varför vi vördsamt hemställa, att drätselkammaren måtte hos Stadsfullmäktige föreslå att våra löner fastställas till kronor 2,900 pr år, jämte tre ålderstillägg å vardera 290 kronor pr år efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring, samt dyrtidstillägg enligt nuvarande beräkning, samt att ålderstilläggen skola anses vara inljänta och att dessa löner måtte utgå från och med den 1 januari 1937. Som drätselkammaren tidigare avstyrkt vår begäran om beklädnadsersättning avstå vi från denna begäran.

Drätselkammarens förslag jämfört med det av stadskamrerarekontoret upprättade betyder en ökning med kronor 356:20, men överskrider det nu enligt stat utgående endast med kronor 167:70. Enligt den av drätselkammaren beviljade löneförhöjningen (kronor 356:20) skulle alltså vår slutlön utgöra kronor 4,766:40. Som ovanstående begäran 2,900 kronor pr år jämte ålders- och dyrtidstillägg jämte cykelslitningsersättning således endast blir en förhöjning mot förut beviljade 356:20 kronor med kronor 146:90, våga vi hoppas att drätselkammaren måtte hos Stadsfullmäktige föreslå ovanstående förslag.

I ovanstående är räknat med ett dyrtidstillägg utgående med 29 %.

Karlstad den 16 februari 1937.

Högaktningsfullt

K. G. BERG. OLOF FLODIN.

Hälsovårdsinspektörer.»

B I L A G A

till vår framställning rörande lönerna av den 16 februari 1937.

L Ö N E R

enligt nu utgående stat:

Grundlön	2,100:—
Ålderstillägg	630:—
Bostadstillsyn	300:—
Yrkesinspektion	150:—
Beklädnadsersättning.....	200:—
Dyrtidstillägg efter 29 % ...	980:20
Cykelslitningsersättning ...	50:—

Summa Kr. 4,410:20

enligt vår begäran av den 16 febr. d.å.:

Grundlön	2,900:—
Ålderstillägg	870:—
Dyrtidstillägg efter 29 % ...	1,093:30
Cykelslitningsersättning ...	50:—

Summa Kr. 4,913:30

Enligt drätselkammarens förslag av den 8 febr. d. å.:

Grundlön	2,700:—
Ålderstillägg	810:—
Dyrtidstillägg efter 29 % ...	1,017:90
Cykelslitningsersättning.....	50:—

Summa Kr. 4,577:90

enligt vår begäran av den 6 okt. 1936:

Grundlön	2,750:—
Ålderstillägg	825:—
Beklädnadsersättning.....	200:—
Dyrtidstillägg efter 29 % ...	1,094:75
Cykelslitningsersättning ...	50:—

Summa Kr. 4,919:75

enligt stadskamrerarekontoret:

Grundlön	2,100:—
Ålderstillägg	630:—
Dyrtidstillägg å detta efter 29 %	791:70
Bostadstillsyn	300:—
Yrkesinspektion	150:—
Beklädnadsersättning.....	210:—
Velocipedslitningsersättning	50:—

Summa Kr. 4,221:70

Höjning av vår lön enligt drätselkammarens förslag jämfört med stadskamrerarekontorets:

Drätselkammarens.....	4,577:90
Stadskamrerarekontorets ...	4,221:70

Kr. 356:20

Enligt stat:

Drätselkammarens	4,577:90
Enligt stat	4,410:20

Kr. 167:70

Efter tagen del härav beslöt drätselkammaren att för yttrande remittera ärendet till lönenämnden.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 april 1937.

§ 314.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 22 februari 1937, § 148, närmare utvisar, till lönenämnden för yttrande remitterat ett från hälsovårdsnämnden inkommet förslag om lönereglering för hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin, så hade nu lönenämnden överlämnat följande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 1 april 1937.

§ 14.

Sedan lönenämnden, på sätt dess protokoll för den 18 sistlidne januari, § 8 närmare utvisar, beslutat avstyrka av hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin gjord framställning om reglering av dem tillkommande löneförmåner, samt drätselkammaren på visst i dess protokoll för den 8 sistlidne februari, § 112, närmare angivet sätt, beslutat tillstyrka ifrågavarande framställning, så hade nu ärendet av beredningsutskottet återremitterats för förnyat yttrande.

Ärendet företogs nu till behandling.

Ehuru lönenämnden fortfarande ansåg att ifrågavarande lönereglering tillsv vidare kunde anstå, ville dock nämnden — med hänsyn till drätselkammarens ovan åberopade beslut av den 8 sistlidne februari — icke vidhålla sitt tidigare avstyrkande, utan beslöt lönenämnden nu att ansluta sig till vad drätselkammaren i nyssnämnda beslut föreslagit med det tillägget, att velocipedslitningsersättning till hälsovårdsinspektörerna icke skulle utgå.

Lönenämnden beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta,

att till en var av hälsovårdsinspektörerna skulle utgå en årlig grundlön av 2,700 kronor, varav två tredjedelar skulle utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, samt tre ålderstillägg, vart och ett å 270 kronor, *att* utgå efter respektive tre, sex och nio års tjänstgöring samt dyrtidstillägg i likhet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder;

att särskild ersättning för av hälsovårdsinspektörerna förväntad bostadstillsyn och yrkesinspektion icke skulle utgå;

att från staten utgående ersättning för dylik tillsyn och inspektion skulle tillfalla staden;

att särskild beklädnadsersättning och velocipedslitningsersättning till hälsovårdsinspektörerna icke skulle utgå;

att bemyndiga hälsovårdsnämnden *att*, därest hälsovårdsinspektörernas tjänstgöring så fordrade, tillhandahålla dem särskilda skyddskläder;

att nuvarande innehavarna av befattningarna, K. G. Berg och Olof Flodin, skulle anses hava intjänt samtliga ålderstillägg; samt

att ifrågavarande löneförmåner skulle gälla från och med den 1 januari 1937.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.»

Efter ärendets föredragning uppstod överläggning, varunder yrkades av *herr Lindh* bifall till lönenämndens i ovanintagna protokollsutdrag intagna förslag med följande undantag, nämligen, *att* grundlönen bestämdes till 2,800 kronor, *att* vart och ett av de tre ålderstilläggen fastställdes till 280 kronor *samt att* velocipedslitningsersättning skulle utgå med 50 kronor per år; samt

herr Eliaeson bifall till lönenämndens förslag med den ändringen, *att* velocipedslitningsersättning skulle utgå med 50 kronor per år.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren utan votering i enlighet med *herr Eliaesons* yrkande; och hade drätselkammaren sålunda beslutat *att* hos stadsfullmäktige hemställa, *att* fullmäktige måtte besluta

att till en var av hälsovårdsinspektörerna skulle utgå en årlig grundlön av 2,700 kronor, varav två tredjedelar skulle utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, samt tre ålderstillägg, vart och ett å 270 kronor, att utgå efter respektive tre, sex och nio års tjänstgöring, samt dyrtidstillägg i likhet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder;

att särskild ersättning för av hälsovårdsinspektörerna förvärtad bostadstillsyn och yrkesinspektion icke skulle utgå;

att från staten utgående ersättning för dylik tillsyn och inspektion skulle tillfalla staden;

att särskild beklädnadsersättning till hälsovårdsinspektörerna icke skulle utgå;

att velocipedslitningsersättning skulle utgå till hälsovårdsinspektörerna med 50 kronor per år;

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att, därest hälsovårdsinspektörernas tjänstgöring så fordrade, tillhandahålla dem särskilda skyddskläder;

att nuvarande innehavarna av befattningarna, K. G. Berg och Olof Flodin, skulle anses hava intjänat samtliga ålderstillägg; samt

att ifrågakvarande löneförmåner skulle gälla från och med den 1 januari 1937.

Herr Lindh meddelade, att han, därest han haft rösträtt, skulle reserverat sig mot detta beslut.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 89.

Sedan beredningsutskottet, på sätt dess protokoll för den 13 februari 1937, § 27, närmare utvisar, till drätselkammaren för ytterligare utredning

återförvisat ett från stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande remitterat ärende angående löne reglering för hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin, så hade nu drätselkammaren efter hörande av lönenämnden inkommit med den av beredningsutskottet infordrade utredningen.

Sedan ärendet föredragits, beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens anmälan om uppkommen kursvinst.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 april 1937.

§ 328.

Till drätselkammaren hade inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

År 1920 inköpte Drätselkammaren nom. Tvåhundra två tusen etthundra fyrtio (202,140:—) kronor Svenska Statens 3 % obligationer av år 1894 för en summa av Etthundra fyra tusen två hundra sex (104,206:—) kronor och 19 öre, vilka obligationer i fondernas räkenskap bokförts med Kronor 104,200:—.

Sedan obligationerna på grund av lånets uppsägning denna dag inlösts med nominella beloppet Kronor 202,140:— har uppstått en kursvinst å Kronor 97,940:—, vilken vi föreslå använd så, att Kronor 22,940:— avsätts till »Kursregleringskonto» till mötande av eventuellt kommande kursförluster vid kapitalplaceringar samt att drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige

att fullmäktige måtte besluta anslå därefter disponibla Kronor 75,000:— till blivande ombyggnad av stadens varmbadhus.

Karlstad den 15 april 1937.

J. A. HÅKANSSON.

H. WESTLIN.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren,

att hos stadsfullmäktige göra anmälan om den uppkomna kursvinsten; samt

att föreslå stadsfullmäktige, att av sagda kursvinst 22,940:— kronor måtte avsättas till en kursregleringsfond för mötande av eventuella kursförluster vid kapitalplaceringar och återstående 75,000:— kronor balanserades, till dess kammaren till fullmäktige kunde inkomma med förslag till medlens användande.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 90.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en från drätselkammaren till stadsfullmäktige inkommen anmälan om uppkommen kursvinst samt kammarens i anledning därav framlagda förslag till användande av vinsten; och beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige,

att bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Aktiebolaget Huzells Järnhandels ansökan om tillstånd att i fastigheten Tingvallagatan N:o 21 få försälja explosiv vara av första klass.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 maj 1937.

§ 420.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 19 april 1937, § 332, närmare utvisar, bordlagt ett från stadsfullmäktige remitterat ärende angående framställning om tillstånd att i lokaler tillhöriga Aktiebolaget Huzells Järnhandel vid Tingvallagatan N:o 21 få försälja explosiv vara av första klass, så upptogs detta ärende nu till förnyad behandling.

Drätselkammaren, som inhämtat, att dylikt tillstånd redan förut innehades av firman E. Wallerstedt & Co. vid Tingvallagatan N:o 17, fann icke något behov föreligga av ytterligare en försäljningslokal för explosiv vara av första klass.

Med anledning härav beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,
att fullmäktige ville avstyrka ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 91.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över aktiebolaget Huzells Järnhandels framställning om tillstånd att uti lokaler vid Tingvallagatan N:o 21 härstädes få försälja explosiv vara av första klass, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande.

Beredningsutskottet beslöt föreslå stadsfullmäktige,

att avstyrka bifall till ifrågavarande framställning, på skäl som uti drätselkammarens yttrande angivits.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag till provisoriska anordningar för omnibusstation vid Norra Strandgatan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 maj 1937.

§ 421.

Från Aktiebolaget Karlstads Omnibuscentral förelåg en skrivelse av följande lydelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed få vi anhålla att Drätselkammarens tillstånd att få disponera förutvarande tennisbanorna norr om Strandgatan mellan Ö. och V. Torggatorna måtte förlängas utöver den $\frac{1}{4}$ tillsvidare.

Samtidigt ville vi hemställa att Drätselkammaren ville i avvaktan på den av kammaren igångsatta kommittens arbetsresultat låta provisoriskt iordningställa ovan angivna område för stations- och parkeringsändamål. Styrelsen vill i denna fråga hänvisa till de tidigare förhandlingar som förts med de tidigare kommitterade i denna fråga samt till den skrivelse vi mottagit från omnibusägarna i Karlstad.

Karlstad den 19 mars 1937.

OLOF WÄSTLUND.

Ordförande.

D. HAGLUND.

v. Ordförande.

HERMAN GEIJER.

ARVID CARLSSON.

WILH. WELIN.

HUGO CARLSSON.

E. MELCHER.

Verkst. direktör.»

Vid skrivelsen fanns fogad denna handling:

Avskrift.

»Till styrelsen för A.-B. Karlstads Omnibuscentral, Karlstad.

Sedan det nu kommit till vår kännedom att Drätselkammaren, i anledning av Stationsskrivare Kjellenbergs tidningsartikel förliden sommar, tillsatt en kom-

mitté för att utreda var Busscentralen i Karlstad för framtiden skall förläggas, får undertecknad enligt uppdrag av omnibussägarna i Karlstads rayonen äran anhålla att styrelsen måtte i vederbörlig ordning hos stadens myndigheter utverka erforderligt tillstånd till markområde vid Strandgatan för en provisorisk stationsanläggning vilken av Karlstads Busscentral kan få amorteras på fem år.

Redan 1935 förelåg behov av Busscentralens utvidgning och nu har både 1935 och 1936 gått och under denna tid har trafiken som bekant avsevärt ökat, vilket gör att trafiken med nuvarande utrymmen, är synnerligen svår att sköta och ofta föranleder olyckstillbud och ständiga risker.

Sedan Fastighetsbolaget fått nuvarande bygge färdigt till våren möjliggöres för oss att flytta över persontrafiken till Strandgatan med väntsal i nya huset och med en provisorisk refugeanordning i allén i stil med Byggnadschef Björkmans förslag samt det övriga området så hårdgjort att bussarna kunna framföras och parkeras.

Vi tillåta oss i detta sammanhang framhålla att den igångsatta utredningen synes oss betydelselös alldenstund att vi icke tänker gå med på någon flyttning till S. J.

Då det väl torde draga ut på tiden med utredningen, måste vi få detta klart och anhåller därför om frågans snara behandling.

Karlstad den 27 januari 1937.

För Omnibussägarna:

D. HAGLUND.

Rätt avskrivet intygar:

E. MELCHER.»

Beträffande kostnaderna för vissa provisoriska anordningar för omnibus-
trafiken vid Norra Strandgatan hade byggnadschefen uppgjort följande:

»KOSTNADSBERÄKNING

å provisoriska anordningar för omnibusstation vid Norra Strandgatan.

Ritning Litt. C. 124.

2,500 kvm. hårdgjord och grusad körbana	å 4: —	10,000: —
Dagvattenledning		2,000: —
Plattformer av trä för på- och avstigning		4,000: —
		<hr/>
		Kronor 16,000: —

Av förestående kostnader utgöra 11,000:— kr. sådana, som även ingå i förslaget till »permanent» omnibusstation, och avse alltså förarbeten för ett framtida eventuellt utförande av det »permanenta» förslaget.

Karlstad den 5 maj 1937.

ERIK BJÖRKMAN.»

Vid ärendets föredragning förelåg även ett från av drätselkammaren utsedda kommittéerade för omnibusfrågans lösande inkommet utlåtande, vari kommittéerade hemställt, att kammaren ville *dels* hos fullmäktige anhålla om ett anslag å 12,000 kronor till vissa provisoriska anordningar för omnibustrafiken i överensstämmelse med av byggnadschefen uppgjord kostnadsberäkning, *dels ock* uppdraga åt kommittéerade att fortsätta utredningen om lämplig plats för blivande omnibusstation här i staden.

I ärendet förelåg nu jämväl en från Aktiebolaget Karlstads Omnibuscentral inkommen skrivelse av följande lydelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med anledning av redogörelse, som lämnats av Direktör Haglund för senaste sammanträdet med Drätselkammarens kommitté för omnibusstationsfrågan, få vi anföra följande:

I anslutning till Herr Haglunds förslag äro vi beredda amortera kostnaderna för en tillfällig stationsplats å området norr om Strandgatan.

Vi önska därvid själva få utföra planerad refuge i trä. Stadens arbeten med hårdgörning m. m. som enligt byggnadschefens beräkning skulle kosta 9,000:— å 10,000:— kronor äro vi beredda att amortera med 2,000:— kronor per år under en kontraktstid av fem år.

Karlstad den 7 maj 1937.

A.-B. Karlstads Omnibusscentral:

OLOF WÄSTLUND.

E. Melcher.»

Drätselkammaren, som fann det sannolikt att utredningen angående en lämplig plats för omnibusstation i Karlstad komme att avsevärt draga ut på tiden, ansåg det nödvändigt, att vissa provisoriska anordningar med det

snaraste vidtoges för omnibustrafiken; och beslöt kammaren att *dels* medgiva Aktiebolaget Karlstads Omnibuscentral tillstånd att jämväl efter den 1 april innevarande år få tills vidare, till dess annorlunda kunde bliva bestämt, disponera förutvarande tennisbanorna mellan Östra och Västra Torggatorna, på sätt som hittills skett, *dels* uppdraga åt omnibuskommittéerade att fortsätta sitt utredningsarbete, *dels ock* hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta,

att till i byggnadschefens här ovan intagna kostnadsberäkning omförmälda provisoriska anordningar anslå ett belopp av 12,000 kronor;

att av sagda belopp 10,000 kronor skulle förskotteras av tillgängliga medel att av Aktiebolaget Karlstads Omnibuscentral mot en ränta av tre procent å utestående belopp återbetalas under en tid av fem år;

att återstoden 2,000 kronor skulle, i den mån medel ej finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att med Aktiebolaget Karlstads Omnibuscentral upprätta särskilt kontrakt rörande återbetalningen av ovannämnda belopp å 10,000 kronor.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 92.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om anslag till vissa provisoriska anordningar för omnibustrafiken här i staden; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Henry Odéns ansökan om tillstånd att i fastigheten Västra Torggatan N:o 17 få utskänka pilsnerdricka klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands Län.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att under en tid av tre år räknat från och med den 1 oktober 1937 få utskänka pilsnerdricka klass II i en tillämnad matservering i fastighetsaktiebolaget Karlstads Stadshotells fastighet, Västra Torggatan n:r 17 i Tingvallastaden.

Lokalen för den tilltänkta restauranten skulle förläggas norr om fastighetens huvudentré. Resturantens namn skulle bli »Källaren Munken». Som bekant har i denna lokal tidigare funnits en ölrestaurant med samma namn. För den händelse att den begärda rättigheten komme att beviljas är det min avsikt att serveringen i restauranten skulle ske enligt självserveringsprincipen; och skulle i så fall lokalen i de gamla stenvälven från 1600-talet komma att inredas i stil med Källaren Freden i Stockholm.

Jag har förut gjort en liknande ansökan till stadsfullmäktige, som i princip ställde sig mycket välvilliga till densamma. Ansökan kunde dock då ej bifallas i avvaktan på en beslutad utredning om förutsättningarna för ett kommunalt ölutskänkningsbolag. Nämnda utredning gav emellertid till resultat, att förutsättningarna för ett dylikt bolag ej förefunnes.

För utskänkningens även ur nykterhetsynpunkt riktiga handhavande torde min 20-åriga anmärkningsfria anställning å Stadshotellet i Karlstad borga.

Karlstad den 5 mars 1937.

HENRY ODÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 282.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Henry Odén hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937, få i en tillämnad matservering i fastigheten N:o 17 vid Västra Torggatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II.

Det antecknades, att enahanda ansökan två gånger förut av stadsfullmäktige avstyrkts, första gången med hänsyn till då föreliggande förslag om införande av det s. k. Sundsvallssystemet, och andra gången utan särskild motivering, sedan stadsfullmäktige avvisat nyssnämnda förslag; samt att nämnden icke hade något att erinra vare sig mot sökandens lämplighet för den sökta rättighetens handhavande eller mot den ifrågasatta lokalens läge.

Med hänvisning till vad nykterhetsnämnden i övrigt anfört i sitt den 25 september 1936, § 602, avgivna utlåtande, intaget i stadsfullmäktiges tryck för den 15 oktober 1936 Ser. A. N:o 9 sid. 58, beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till framställningen med den inskränkning, att utskänkning får äga rum endast till spisande gäster, som intaga måltid till ett värde motsvarande minst dubbla priset av den utskänkta pilsnerdrickan, samt att utskänkning icke får ske till större kvantitet än högst $\frac{1}{3}$ liter till samma person vid varje särskilt tillfälle.

Mot detta nämndens beslut reserverade sig herr Dalgren, som yrkat avstyrkande å framställningen, enär inga nya skäl för tillstyrkande av densamma blivit av sökanden andragna.

Som ovan.

In fidem:
LARS DALGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 93.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av Henry Odén hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937, få i en tillämnad matservering i fastigheten N:o 17 vid Västra Torggatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II, uti vilket ärende nykterhetsnämnden avgivit infordrat utlåtande beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla, vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Mot detta beslut reserverade sig herrar Dalgren, Johansson och Hardin.

Erik Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten Brogatan N:o 9 få försälja pilsnerdricka klass II.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att i fastigheten i kvarteret Castor 10 med adressnummer 9 vid Brogatan i Karlstad under en tid av ett år räknat från den 1 oktober 1937 få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Med hänsyn till det centrala läge som numera Sundsta intar och ett allmänt önskemål från mina kunders sida, att pilsnerdricka finnes till avhämtning, får jag härmed anhålla att denna min framställning måtte beviljas.

Bifogas:

- 1) Åldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursintyg.
- 4) Lämplighetsintyg.

Karlstad den 15 mars 1937.

ERIK ANDERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 280.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Erik Andersson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i fastigheten N:o 9 vid Brogatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Då nykterhetsnämnden med hänsyn till den numera avsevärda bebyggelsen inom stadsdelen Sundsta fann önskemålet om ett avhämtningsställe för

stadsdelen ej oberättigat, och som nämnden icke hade något att erinra vare sig mot sökanden eller den ifrågakomna lokalen, beslöt nämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka beviljande av det sökta tillståndet att gälla under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937.

Som ovan.

In fidem:
LARS DALGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlslad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 94.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av Erik Andersson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1937, få i fastigheten N:o 9 vid Brogatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II, uti vilket ärende nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande.

Sedan ärendet föredragits, beslöt beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville bifalla, vad nykterhetsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

**Gunnar Erikssons ansökan om tillstånd att i fastigheten
N:o 4 vid Västra Torggatan få utskänka
pilsnerdricka klass II.**

Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Undertecknad, som här i staden bedriver hotellrörelse under firma Hotell Centric, Gunnar Eriksson, får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att i hotellets matsal i fastigheten Västra Torggatan 4 få utskänka pilsner-

dricka under en tid av tre år, räknat från och med den 1 oktober 1937. Utdrag av handelsregistret jämte lämplighetsintyg bifogas.

Karlstad den 26 februari 1937.

GUNNAR ERIKSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 april 1937.

§ 284.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Gunnar Eriksson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år räknat från den 1 oktober 1937 få i Hotell Centric i fastigheten N:o 4 vid Västra Torggatan här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Enär inom ifrågavarande del av staden redan finnes ett flertal pilsnerrestauranter och ur allmänhetens synpunkt sålunda intet behov av pilsnerrättighet för ifrågavarande rörelse förefunnes beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka beviljande av det sökta tillståndet.

Som ovan.

In fidem:

LARS DALGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§. 95.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av Gunnar Eriksson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1937 få i hotell Centric i fastigheten N:o 4 vid Västra Torggatan här i staden utskänka pilsnerdricka, klass II, till spisande gäster, uti vilket ärende nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande, beslöt föreslå stadsfullmäktige,

att avstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Byggnadsnämndens förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 februari 1937.

§ 146.

Från byggnadsnämnden hade inkommit meddelande, att handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius inom stadsdelen Tingvalla samt förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga, avseende Åttkantsgatans sträckning, funnes för påseende tillgängliga, det förra förslaget å stadsarkitektkontoret och det senare förslaget å stadsingeniörskontoret; och beslöt kammaren förklara sig intet hava att erinra emot ifrågasvarande båda förslag.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 16 april 1937.

§ 181.

Jämlikt därom fattat beslut hade handlingar med förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga avseende Åttkantsgatans sträckning hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsingeniörskontoret från och med den 29 januari till och med den 3 mars 1937, därom kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 29 januari 1937 samt skriftliga meddelanden i rekommenderade brev med allmänna posten tillsänts samtliga för byggnadsnämnden kända, av förslaget berörda markägare ävensom stadens drätselkammare den 30 januari 1937.

Över förslaget, som närmare angivits å upprättad karta, hade uppgjorts följande:

› Beskrivning

till förslag till jämkning av stadsplanen för Haga berörande kvarteren Ödla, Braxen och Trekanten.

Förslag till jämkning av Åttkantsgatans sträckning är fastställt av Konungens Befallningshavande i Värmlands län år 1930.

Föreliggande förslag avser förändring av Åttkantsgatans västra del, som föreslås ändrad till sådan sträckning, att god förbindelse med Herrgårdsgatan kan komma till stånd för den händelse sådan i framtiden skulle visa sig önskvärd. Bredden av gatan föreslås till 7,00 meter, men kan denna, om broförbindelse med Herrgårdsgatan kommer till stånd, avsevärt breddas. Tomten N:r 3 i kvarteret Trekanten kan enligt föreliggande förslag bebyggas avsevärt förmånligare än enligt tidigare, utan att bebyggelsen av tomterna i detta kvarter och kvarteret Braxen försvåras.

Förslaget omfattar dessutom breddning av Åttkantsgatan framför kvarteret Ödlan, vilken motiveras av att kurvan vid vägporten i gatans östra del är mycket skarp, och som trafiken här är avsevärd, tarvar en förbättring.

Karlstad den 28 januari 1937.

HADAR GRUDE.»

Under granskningstiden hade mot förslaget till byggnadsnämnden inkommit följande skriftliga anmärkningar:

»Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

I tillfälle avgiva yttrande över upprättat förslag till ändring av Åttkantsgatans sträckning, får undertecknad vördsamt avgiva följande protest.

Innan jag ingår på bemötande av själva projektet, tillåter jag mig inledningsvis meddela, att de undert. för en del år sedan för relativt högt pris inköpte hörntomten n:r 47 i kvarteret Ödlan med därå befintliga äldre byggnader, meddelas *dels att* dåvarande tomtkarta, utvisande att en jordremsa öster om tomten, vid dennes bebyggande, får inlösas och *dels att* en byggnad, med huvudfasad åt Åttkantsgatan, får uppföras, vilka samtliga uppgifter senare bekräftades av dåvarande ordföranden i byggnadsnämnden, Rådmannen R. Rhodin och sekreteraren i samma nämnd, Rådmannen Gustaf E. Berg samt tjänstgörande stadsingeniören Gustaf Lovén. Tomtens bebyggelse ligger egentligen utanför ramen för nu föreliggande fråga och torde jag event. senare, i annat sammanhang, bliva i tillfälle återkomma till detta ärende. Jag får nu alltså ingå på bemötande av upprättat förslag om breddning av Åttkantsgatan på bekostnad av de norr om gatans östra del belägna tomterna.

Härmed går undert. in på själva sakfrågan. Om jag rätt uppfattat ärendet, torde vederbörande med förslaget avse att rätta ut kurvan vid Ö:a stationen, för att underlätta trafiken från stationen och från Herrhagen. Men då avståndet från Karlstads Ö:a station till hörnet av kvarteret Ödlan är c:a 70 à 80 meter och bredden av planen från Hotell Terminus till stadens tomt på södra sidan av Åttkantsgatan är rätt ansenlig är ju platsen ifråga som ett medelstort torg. Efter rätning av kurvan vid stationen och då bilarna hava god styrinrättning och kunna svänga, bör ju den rätta körriktningen kunna intagas *innan* Åttkantsgatans mynning uppnås. Jag tillåter mig i detta sammanhang erinra om att den ej så många gånger större platsen vid Centralstationen i Stockholm, med åtskilliga tiotal gånger större trafik, ej helt får disponeras av biltrafiken utan äro vissa gångbanor inlagda, och då bilarna komma ut på Vasagatan få även de svänga i 90 gr. vinkel, vare sig de skola till höger eller vänster. Att det här skulle erfordras en sträcka ända fram till Hagagatan, innan bilförarna hinna intaga den rätta körriktningen synes mig, såvida jag såsom mera än 10-årig körare av privatbil har *någon* förmåga att bedöma situationen, rent av grotesk. Från rent estetisk synpunkt synes mig förslaget avsevärt försämra gatubilden, ty att av en gata av regelbunden rektangulär form, för att öka bredden å den del av gatan där trafiken är minst, (mellan Haga- och Nygatan är den väl störst) göra gatulinjerna i form av en stympad kon, kan väl inte från någon synpunkt vara välbetänkt eller vackert.

Om nu staden, då det gäller köp av markområde tillämpade sådan affärsprincip att markägarna, då de, som i detta fall dyrt betalt varje m², ej allenast finge igen det utlagda beloppet med skälig ränta och vinst, utan även ersättning för vad det återstående området event. faller i värde efter den vidtagna åtgärden, vore ju fastighetsägarna ej alls så obenägna att göra »affärer» med staden, som i allmänhet synes vara fallet. Erfarenheten har nämligen visat, att, åtminstone i några fall, så icke är förhållandet.

På grund av det anförda yrkar jag avslag å det ifrågavarande förslaget.

Oaktat jag ämnar, om så mot förmodan skulle erfordras, till högsta instans fullfölja min talan, torde jag dock få anhålla, likaledes vördsammast, att, innan ärendet avgöres av stadens myndigheter, jag måtte beredas tillfälle få inkomma med påminnelser.

Karlstad den 25 februari 1937.

DAV. PETERSSON.»

»Till Byggnadsnämnden, Karlstad.

Betr. förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga, avseende Åttkantsgatans sträckning.

Efter vad vi erfarit skulle detta förslag framkommit för att underlätta trafiken från och till Herrhagen samt Östra stationen genom viadukten, där en besvärlig kurva förefinnes. Men avståndet mellan viadukten och hörnet av Åttkants- och Garvaregatorna är rätt stort och tämligen brett genom korsningen av nämnda gator, varigenom svårigheten med kurvan i viadukten till en del utjämnas. Därtill kommer att nämnda kurva är skarpast på södra sidan, varför en utvidgning åt norra sidan ej medför den lättnad i trafikhänseende som åsyftas.

Vad trafiken från och till Herrhagen beträffar, så torde väl denna i stor utsträckning även gå andra vägen via Gjuteribacken, så att någon trafikträngsel i Åttkantsgatan torde ej förefinnas, annat än vid infarten Haga 20.

Ur skönhetssynpunkt torde förslaget ej heller innebära någon fördel, då en snett framdragen gata, som sedan smalnar till på mitten, ej kan vara tilltalande, och ej heller ur trafiksynpunkt lämplig.

Betr. tomt N:r 2 kv. Ödlan, så torde blivande bebyggelse vid Åttkantsgatan och Garvaregatan bli lidande på den föreslagna snedsträckningen.

Stadsbilden skulle ock här efter bebyggelse bli allt annat än tilltalande

Med stöd av det anförda få vi därför vördsamt *avstyrka förslaget* om jämkning av stadsplan i stadsdelen Haga, avseende Åttkantsgatans sträckning mellan korsningen av Garvaregatan och till Nygatan.

Karlstad den 16 februari 1937.

A.-B. Alf. Lindgrens Läderfabrik

KARL DAHLGREN.»

»Till Karlstads Stads Byggnadsnämnd.

Genom Byggnadsnämndens skrivelse av den 29 jan. 1937 har jag satts i tillfälle att granska nu föreliggande förslag avseende Åttkantsgatans sträckning och därav följande jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga.

I egenskap av ägare för tomterna Åttkantsgatan n:r 16 och 18 har jag ingen anmärkning mot den föreslagna sträckningen av Åttkantsgatan. Jag förbehåller

mig rätt att av staden erhålla ersättning för den värdeminskning av fastigheten och de flyttningskostnader av hus och staket som genomförandet av nämnda stadsplane förslag för min del kommer att medföra.

Karlstad den 22 februari 1937.

BROR ENHOLM.»

»Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Sedan undertecknad tagit del av förslag till stadsplaneändring, avseende breddning av Åttkantsgatan, får jag härmed vördsamt anföra följande:

Att söka hindra föreslagna ändring av stadsplanen, därtill torde jag sakna laglig rätt. Men som min rörelse är beroende såväl av nuvarande tomtutrymme som läge, förbehåller jag mig rätt till full ersättning för hela fastigheten jämte den förlust jag kommer att åsamkas för rörelsens förflyttning till annan plats.

Karlstad den 23 februari 1937.

K. O. BERGQVIST.»

Efter överläggning i ärendet beslöt byggnadsnämnden för sin del att, utan avseende vid de framställda anmärkningarna, godkänna förslaget samt överlämna handlingarna till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte antaga ifrågavarande förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga och därå söka Konungens Befallningshavandes fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

ROLF MÆCHEL.

Ex protocollo:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 96.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över ett av byggnadsnämnden framlagt förslag till jämkning av stadsplanen för stadsdelen Haga beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets utlåtande över Itzig Fleischers ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.*

§ 98.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en till Konungens Befallningshavande i länet ställd ansökan om tillstånd för Itzig Fleischer, Vikensgatan 10, härstädes, att idka sådan handel med begagnade föremål, som omförmåles i Kungl. Förordningen den 28 maj 1918 angående handel med vissa begagnade föremål med mera; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till ifrågasvarande ansökning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets utlåtande över Kommunala Centralbyråns skrivelse angående utgivande av festskrift för firande av stadsfullmäktigeinstitutionens 75-årsjubileum.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 99.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en från Kommunala Centralbyrån inkommen skrivelse med

förfrågan, huruvida Karlstads stad vore intresserad av utgivandet av en festskrift för firande av stadsfullmäktigeinstitutionens under år 1938 infallande 75-årsjubileum.

Under framhållande av, att Karlstads stad vi firandet av stadsfullmäktigeinstitutionens 50-årsjubileum utgivit en festskrift, beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville låta meddela Kommunala Centralbyrån, att den av byrån berörda frågan för Karlstads stads del icke hade någon aktualitet.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets utlåtande över vederbörande revisorers förvaltnings- och revisionsberättelser för verksamhetsåret 1936 vid Karlstads Systemaktiebolag.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 100.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över vederbörande revisorers förvaltnings- och revisionsberättelser för verksamhetsåret 1936 vid Karlstads Systemaktiebolag; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot, att ansvarsfrihet beviljades bolagets styrelse för 1936 års förvaltning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets förslag till val av två ledamöter och två suppleanter i lokalstyrelsen för Karlstads högre allmänna läroverk.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 maj 1937.

§ 101.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av två ledamöter och två suppleanter i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket här i staden för tiden från och med den 1 juli 1937 till och med den 30 juni 1941, beslöt föreslå,

att fullmäktige ville utse till ledamöter förre lasarettsläkaren Per Clarholm och byggmästaren Olof Wästlund samt till suppleanter folkskolläraren Ernst Strandman och byggmästaren C. A. Swärd samt tillika bestämma, att Strandman skulle tjänstgöra vid förfall för Clarholm och Swärd vid förfall för Wästlund.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions.

2. It is essential to ensure that all entries are clearly legible and include the date, amount, and a brief description of the transaction.

3. Regularly reconciling the records with bank statements and other financial documents helps to identify any discrepancies.

4. Maintaining a consistent record-keeping system is crucial for the long-term financial health of the business.

5. The second part of the document provides a detailed overview of the various accounting methods used in the industry.

6. These methods include accrual accounting, cash accounting, and cost accounting, each with its own set of advantages and disadvantages.

7. Understanding these methods is essential for selecting the most appropriate one for your specific business needs.

8. The document also discusses the importance of proper documentation and the role of accountants in the financial reporting process.

9. Finally, it emphasizes the need for ongoing education and professional development in the field of accounting.

10. The document concludes by highlighting the value of a strong financial foundation for the success of any business.

11. In summary, this document provides a comprehensive guide to the fundamentals of accounting and financial management.

12. It is a valuable resource for anyone looking to improve their understanding of business finances and their overall financial performance.

13. The document is intended to serve as a practical reference for business owners, managers, and students alike.

14. We hope that this information will be helpful and that it will contribute to the success of your business.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 17 Juni

N:o 6

Magistratens förslag till ordningsstadga för Karlstads stad.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Stadsfullmäktige på sätt fullmäktiges protokoll för den 21 januari 1937, § 18 utvisar, beslutat att med vissa ändringar för sin del antaga ett av Magistraten framlagt förslag till ny ordningsstadga för staden samt att därå söka Konungens Befallningshavandes i länet fastställelse och det av fullmäktige sålunda godkända förslaget överlämnats till Konungens Befallningshavandes prövning, samt Magistraten erhållit kännedom om att Konungens Befallningshavande i fråga om de i förslaget upptagna trafikbestämmelserna funnit anledning till vissa erinringar mot förslaget — huvudsakligast av redaktionell natur — och därför, enär Konungens Befallningshavande på angivna grund funnit sig förhindrad att i oförändrat skick fastställa förslaget, velat giva Magistraten tillfälle att före utgången av april månad 1937 återkalla begäran om dess fastställande, har Magistraten efter återkallelse inom angiven tid av nämnda begäran utarbetat nytt förslag till ordningsstadga i huvudsaklig överensstämmelse med de av Konungens Befallningshavande uttalade önskningarna.

I formellt hänseende avviker det av Magistraten nu omarbetade förslaget, i det följande benämnt det nya förslaget, från det av fullmäktige förut granskade och antagna, nedan benämnt det gamla förslaget, i följande avseenden:

För vinnande av större överskådlighet har åt trafikbestämmelserna i det gamla förslaget, §§ 2—7, givits en ny uppställning i överensstämmelse med

motsvarande uppställning i vägtrafikstadgan. Sålunda hava i det nya förslaget de för samtliga fordon gällande bestämmelserna sammanförts i § 2 och därefter de särskilda bestämmelser, som ansetts erforderliga för olika slag av fordon införts: i § 3 för samtliga motorfordon, i § 4 för gående, i § 5 för cyklar, i § 6 för lättviktsmotorcyklar, i § 7 för fordon, förspända med dragare, i § 8 för dragkärror och i § 9 för kälkar och sparkstöttingar.

Ordalagen i de olika §§ hava i förekommande fall utbytt mot sådana, som överensstämma med eller närmare ansluta sig till vägtrafikstadgans uttryckssätt.

På grund av att trafikbestämmelserna på nämnt sätt dels uppdelats på ett större antal paragrafer än i det gamla förslaget och dels omgrupperats i annan ordning, har det blivit nödvändigt att utöka stadgans §§ från 37 till 41, vilket förorsakat, att det gamla förslagets §§ — även dem, som äro oförändrade — måst åsättas andra nummer, på sätt nedan framgår, därvid med utgångspunkt från bestämmelsens plats i det gamla förslaget anges dess plats i det nya:

§ 1 = § 1; § 2: 1, saknar motsvarighet av anledning, varom förmäles nedan. § 2: 2 = § 2: 1; med viss ändring i sak, varom se nedan. § 2: 3 = § 2: 2; § 2: 4 = § 2: 3; § 2: 5 mom. 1 första stycket = § 3: 1, med viss ändring i sak, varom se nedan. § 2: 5 mom. 1 andra st. = § 2: 4 mom. 1; § 2: 5 mom. 2 = § 4: 3; § 2: 5 mom. 3 = § 2: 4 mom. 2; § 2: 6 = § 7: 2; § 2: 7 = § 7: 3; § 2: 8 = § 2: 5; § 2: 9 första, andra och tredje st. = § 2: 6; § 2: 9 fjärde st. = § 5: 6; § 2: 10 = § 2: 5 med viss ändring i sak, varom se nedan. § 2: 11 = § 2: 7; § 2: 12 = § 2: 8; § 2: 13 = § 3: 2 (ang. motorfordon) och i § 7: 4 (fordon förspända med dragare). § 2: 14 = § 7: 5; § 2: 15 = § 7: 6, med viss ändring i sak, varom se nedan. § 2: 16 = § 2: 9; § 2: 17 = § 2: 10; § 2: 18 = § 2: 11 med viss ändring i sak, varom se nedan. § 2: 19 = § 2: 12; § 2: 20 = § 2: 13; § 2: 21 = § 8: 1; § 3: 1 = § 5: 1; § 3: 2 = § 5: 2; § 3: 3 = § 5: 3 med viss ändring i sak, varom se nedan. § 3: 4 = § 5: 4; § 3: 5 = § 5: 5; § 4 = § 10, med viss ändring i sak, varom se nedan. § 5 = § 11; § 6: 1 = § 4: 1; § 6: 2 = § 4: 2, med viss ändring i sak, varom se nedan. § 7 = § 9: 1, med viss ändring i sak, varom se nedan. § 7 = § 9: 1, med viss ändring i sak, varom se nedan. § 8 = § 12; § 9 = § 13; § 10 = § 14; § 11 = § 15; § 12 = § 16; § 13 = § 17; § 14 = § 18; § 15 = § 19; § 16 = § 20; § 17 = § 21; § 18 = § 22; § 19 = § 23; § 20 = § 24; § 21 = § 25; § 22 = § 26; § 23 = § 27; § 24 = § 28; § 25 = § 29;

§ 26 = § 30; § 27 = § 31; § 28 = § 32; § 29 = § 33; § 30 = § 34; § 31 = § 35; § 32 = § 36; § 33 = § 37; § 34 = § 38; § 35 = § 39; § 36 = § 40; § 37 = § 41.

I fråga om företagen ändring av formuleringen är särskilt att märka § 1 i det nya förslaget. För att åvägabringa överensstämmelse mellan de i §:s första stycke förekommande benämningarna och motsvarande benämningar i den av Kungl. Maj:t den 23 oktober 1936 utfärdade vägtrafikstadgan har »fotgängare» utbytt mot »gående» och »körande» mot »förare», varjämte för definitionen av varje benämning använts samma uttryckssätt som i vägtrafikstadgan. De i samband med »körbana» i det gamla förslaget förekommande orden »eller eljest allmänneligen befares» hava utslutits, när de syntas obehövliga. I det nya förslaget är tillagt en mening: »I övrigt äro de i denna stadga använda benämningarna överensstämmande med motsvarande benämningar i vägtrafikstadgan».

I sakligt hänseende hava nedanstående ändringar föreslagits:

§ 2:1 i det gamla förslaget har icke upptagits i det nya, emedan bestämmelserna i vägtrafikstadgan § 4 mom. 1 ansetts tillfyllest.

Av samma anledning har § 2:2 andra punkten icke upptagits i det nya förslaget. (Jämför vägtrafikstadgan § 5 stycket 3).

Till stadgandet i § 2:5 mom. 1 första stycket i det gamla förslaget har fogats ett tillägg: »dock att förbudet icke äger tillämpning i fall, som avses i 24 § 3 mom. i ovannämnda vägtrafikstadga.» Se § 3:1 i det nya förslaget.

Det generella förbudet i § 2:10 i gamla förslaget att stanna fordon framför fastighets inkörsport har slopats och i stället har föreslagits, att stannande framför inkörsport skulle vara tillåtet under samma betingelser som skulle gälla för rätt att lämna fordon stående å trafikled, där enligt Magistratens kungörelse parkering icke är tillåten; se § 2:5 i det nya förslaget.

Bestämmelserna i § 2:15 i det gamla förslaget föreslås tillämpliga endast å fordon, förspända med dragare. Se § 7:6 i det nya förslaget.

Å andra sidan skulle förbudet i § 2:18 i det gamla förslaget utsträckas till att omfatta samtliga fordon. Se § 2:12 i det nya förslaget.

Förbudet i § 3:3 i det gamla förslaget för cyklande att låta sig dragas av annat fordon föreslås utgå, när generellt förbud att hänga sig fast på rörelse varande fordon stadgas i § 2:10 i det nya förslaget.

Ur § 4 tredje stycket i det gamla förslaget föreslås, att orden »ävensom å trottoar» utgå, när bestämmelse i ifrågavarande hänseende finnes i ord-

ningsstadgan för rikets städer § 2 femte stycket sista punkten. Stadgandet i § 6:2 i det gamla förslaget om förbud för gående att onödigtvis uppehålla sig på körbana föreslås slopat, enär bestämmelse av samma innehåll finnes i vägtrafikstadgan § 14 mom. 1 fjärde stycket. Se § 4:2 i det nya förslaget.

Förbudet i § 7 andra stycket i det gamla förslaget föreslås bibehållet endast beträffande personer, som icke fyllt 15 år, enär det syns ur trafik-säkerhetssynpunkt onödigt att i vidsträcktare mån begränsa användnings-sättet för dylika fordon.

Bestämmelserna i § 6 i det nya förslaget sakna motsvarighet i det gamla.

De föreslagna bestämmelserna i det nya förslaget § 7:1, § 8:2 och § 9:2 sakna likaså motsvarighet i det gamla förslaget. Magistraten har emellertid funnit sig böra föreslå nämnda stadganden, enär beträffande här ifrågavarande slag av fordon samma synpunkter synas böra göra sig gällande som föranlett införandet i det gamla förslaget av ett stadgande av ifrågavarande innehåll.

Med överlämnande av det nu omarbetade förslaget får Magistraten hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för sin del antaga det nu föreliggande nya förslaget till ordningsstadga för staden och därå söka Konungens Befallningshavandes i länet fastställelse.

Karlstad den 10 maj 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

ORDNINGSSTADGA

för

Karlstads stad.

Utöver vad i Kungl. Ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 och Kungl. Maj:ts Vägtrafikstadga den 23 oktober 1936 stadgas, skola inom Karlstad följande bestämmelser tillämpas.

§ 1.

I denna stadga förstås med *trafikled* allmän väg, gata eller annan allmän plats, som är upplåten för allmän samfärdsel, så ock till farväg nyttjad enskild väg med *körbana* den del av trafikled, som är avsedd att trafikeras med fordon, med *gångbana* den del av trafikled, som är avsedd för gående, samt med *förare* envar, som å trafikled framför fordon, rider, leder kreatur eller åker skidor. I övrigt äro de i denna stadga använda benämningarna överensstämmande med motsvarande benämningar i vägtrafikstadgan.

Inledande bestämmelser.

Vad som stadgas om fordon, gäller i tillämpliga delar även om djur, som ridas eller ledas.

§ 2.

1. Ämnar förare stanna med fordon å körbanans högra sida i färdriktningen, må körbanans vänstra sida ej lämnas tidigare än nödvändigt.

Bestämmelser för samliga fordon

2. Helomvändning i trafikled skall ske åt höger, dock må sådan vändning ej utföras, där trafikledens bredd är så ringa, att fordonet tvärställt spärrar trafiken.

3. Omkörning av annat fordon är förbjuden dels, med undantag för Tingvallabron, å stadens broar, då mötande fordon nalkas, dels i allmänhet, då omkörning kan befaras medföra stockning eller annan olägenhet i trafiken.

4. Mom. 1. Fordon må icke utan nödtvång stannas eller backas å Jakobsbergsbron, Västra bron, Östra bron och Kanalbron eller i någon av stadens vägportar.

Mom. 2. Å Tingvallagatan må fordon stannas endast på körbanans vänstra sida i färdriktningen.

5. I trafikled, där enligt Magistratens kungörelse parkering ej är tillåten samt framför fastighets inkörspport må fordon icke lämnas stående annorledes än tillfälligt under kortare tid för åkandes av eller påstigande, för av- eller pålastning av gods eller för annat liknande ändamål. Ej heller må fordon stannas mellan trafikdelare och gångbana, då avståndet dem emellan är för litet att samtidigt bekvämt framläppa två fordon, eller så att det hindrar annat fordon, som förut befinner sig invid gångbanan, att fritt fortsätta sin färd.

Fordon, som till följe hinder i trafiken vid trafikledskorsning måste stannas må icke föras fram längre än till början av den korsande trafikledens körbana.

I andra fall må fordon icke stannas närmare trafikledskorsning än 6 meter.

6. Då fordon stannas i trafikled, skall det ställas så långt åt sidan av körbana, som utan hinder eller olägenhet för rörelsen å vidliggande gångbana kan ske.

I trafikled, där mellan särskild körbana av tuktad sten eller asfalt och gångbana finnes mellanrum belagt med kullersten, makadam eller dylikt, må fordon icke uppställas annorstädes än å sådant mellanrum. Fordonet skall ställas snett mot gatans längdriktning.

Uppställande av fordon å torg eller trafikleder av annan beskaffenhet än nyss nämnts skall ske enligt polisens anvisning, där så erfordras.

7. Då fordon är uppställt vid ena sidan av körbanan, må annat fordon icke uppställas vid motsatta sidan, där ej tillräckligt utrymme finnes för två fordon att obehindrat mötas mellan de sålunda uppställda fordonen, dock att förbudet ej gäller kortare uppehåll, som göres för åkandes av- eller påstigande.

8. Fordon, som hålla i trafikled för avhämtning av personer från offentliga eller enskilda tillställningar, skola ordna så, att de icke äro till större hinder för trafiken, än som är oundgängligt, och att de kunna framköras i ordning efter upprop.

9. Ingen får hänga sig fast på i rörelse varande fordon.

10. Gods av betydlig längd eller stort omfång må icke utan nödtvång bäras eller med fordon forslas i trafikled, där livlig trafik råder.

Är gods av beskaffenhet att vid transporten kunna medföra fara eller åstadkomma avsevärt hinder eller olägenhet för trafiken, får det ej med fordon forslas i trafikled utan Magistratens tillstånd och iakttagande av de särskilda föreskrifter, som av denna myndighet kunna varda meddelade.

11. På fordon får gods icke lastas på sådant sätt eller i sådan mängd, att någon del av lasset kan befaras falla av eller ock större hinder eller olägenhet för trafiken uppstå, än som är oundgängligen nödvändigt.

12. Skramlande gods får ej med fordon forslas i trafikled, utan att åtgärd vidtagits, varigenom bullret undvikes eller så mycket som möjligt försvagas.

13. När gods av stort omfång skall med fordon forslas till eller från tomt, får fordonet under av- eller pålastning icke ställas i trafikled, om lämplig plats finnes på tomten.

§ 3.

1. Å Jakobsbergsbron, Västra bron, Östra bron och Kanalbron må motorfordon ej framföras med högre hastighet än 25 kilometer i timmen, dock att förbudet icke äger tillämpning i fall, som avses i 24 § 3 mom. i ovannämnda vägtrafikstadga. Särskilda bestämmelser för samtliga motorfordon

2. Motorfordon må ej framföras å vägar inom stadens parker och planteringar, där ej sådan trafik är för allmänna arbeten nödig eller av Magistraten särskilt medgiven.

§ 4.

1. Om två eller flera personer stillastående uppehålla sig å gångbana, skola de lämna tillräcklig plats för gångtrafiken å minst halva gångbanans bredd. Särskilda bestämmelser för gående.

2. Gående bör ej gå över körbanan i sned riktning.

3. Trupp eller annan större skara personer må icke gå i takt över Västra bron.

§ 5.

1. Utan tillstånd av Magistraten får cykelåkning ej äga rum å annan allmän plats inom staden än sådan, som är upplåten för körtrafik eller enligt uppsatt anslag är för cykelåkning anvisad eller för sådan åkning särskilt iordningställd. Särskilda bestämmelser för cyklar.

Det åligger cyklande att ständigt hålla så långt till vänster i sin färdriktning i körbanan som med hänsyn till gående eller eljest utan olägenhet kan ske.

2. Det är förbjudet att färdas å cykel över gångbana, från eller till gård eller tomt.

3. Det är cyklande förbjudet:

att onödigtvis eller för övning åka annat än rakt framåt,

att medföra börda eller last av mera än tre meters längd eller som skjuter mera än en halv meter utanför cykelns sida, samt

att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd.

4. Cykel må icke ställas så, att den kan bliva till hinder i trafiken. Tvåhjulig cykel skall, om den ställes utan stöd av husvägg, inhägnad, lämpligt fast föremål eller på platsen befintlig anordning för cyklars uppställande, vara försedd med egen stödanordning, som håller densamma upprätt.

5. Till cykel kopplad släpvagn må inom staden användas under villkor, att släpvagn och kopplingsanordning, medelst vilken släpvagnen förbindes med cykeln, äro av tillförlitlig och lämplig konstruktion,

att vagnens bredd, mätt från vagnens yttersidor, icke överstiger 110 centimeter och sammanlagda längden av släpvagn och cykel med därå förd last icke 6 meter,

att å släpvagnen icke på en gång transporteras gods, vars vikt överstiger 200 kilogram eller är så skrymmande, att det sträcker sig över släpvagnens sidor samt

att cykeln med tillkopplad släpvagn ej får föras av person, som icke fyllt femton år.

6. Ej må någon i trafikled anbringa cykelställ utan tillstånd av magistraten, som därvid äger meddela föreskrifter i avseende å ställets typ och placering.

§ 6.

Vad i 5 § 1—4 mom. stadgats angående cykel skall äga motsvarande tillämpning i fråga om lättviktsmotorcykel, dock att sådan motorcykel icke må medelst motor framföras å plats, som är för cykelåkning anvisad eller särskilt iordningställd.

§ 7.

Denna § avser allenast fordon, förspänt med dragare och förare av dylikt fordon.

1. Det åligger förare att ständigt hålla så långt till vänster i sin färdriktning i körbanan som utan olägenhet kan ske.

2. Den, som icke kan köra eller behandla dragare, vare sig detta beror på okunnighet, lyte eller bristande kropps- eller själskrafter, må icke i trafikled framföra dragare.

3. Det är förare förbjudet att å fordonet intaga annan plats än sådan, varifrån han har dragaren väl i hand och fri utsikt framför sig. Finnes ej sådan plats, eller är lasset av den beskaffenhet, att dragaren anstränges, eller annan olägenhet uppstår genom att föraren befinner sig på fordonet, skall han gå bredvid detsamma på vänstra sidan, dock får han ej gå på gångbanorna.

4. Fordon må ej framföras å vägar inom stadens parker och planteringar, där ej sådan trafik är för allmänna arbeten nödig eller av magistraten särskilt medgiven.

5. Å trafikled eller annan allmän plats få hästar eller andra kreatur icke bindas vid byggnad, port, hägnad, träd, lyktstolpe eller annat föremål, som ej är för ändamålet avsett.

6. Det är förbjudet att utan nödtvång eller särskilt tillstånd av Magistraten låta en person föra två förspända fordon eller att i trafikled låta sådant fordon dragas i släp efter annat dylikt fordon.

§ 8.

1. Dragkärria får icke framföras annorledes än vid skalmarna och skall, Särskilda bestämmelser för dragkärrior.
då den, som framför kärrian, icke har fri utsikt framför sig, dragas och icke skjutas.

2. Det åligger förare av fordon, som i denna § avses, att ständigt hålla så långt till vänster i sin färdriktning i körbanan som utan olägenhet kan ske.

§ 9.

1. Kälkbacksåkning må äga rum endast å plats, som för sådant ändamål Särskilda bestämmelser av Magistraten anvisas.
ang. kälkar och sparkstöttingar.

Å platser, där kälkbacksåkning ej är tillåten, må sparkstötting eller kälke av person, som icke fyllt femton år, icke framföras på annat sätt än genom att skjutas eller dragas.

2. Det åligger förare av fordon som i denna § avses att ständigt hålla så långt till vänster i sin färdriktning i körbanan som utan olägenhet kan ske.

§ 10.

I stadens allmänna planteringar må fordon, för vars framförande ej användes maskinkraft eller dragdjur, icke framföras å annan led än sådan, som är för fordon upplåten, för så vitt fordonet icke användes för allmänna arbeten å platsen. Trafik i stadens planteringar m. m.

Från nu angivna förbud undantagas barnvagnar samt cyklar som ledas.

Å här ifrågakvarande platser må ej heller bäras börda, vilken till följd av sin storlek, osnygghet eller annan sin beskaffenhet är de gående till hinder eller annat men.

§ 11.

1. Tjurar skola, då de icke forslas i fordon under betryggande uppsikt, vara försedda med nosring eller broms samt var för sig ledas av minst två män. Ang. transport av kreatur.

2. Andra större nötkreatur och hästar skola, då de icke föras i fordon, köras eller ledas, högst två i bredd, på lämpligt sätt sammanbundna, varvid en person icke må föra flera än två kreatur.

3. Nötkreatur eller häst må icke föras av cyklande eller av någon, som saknar för ändamålet erforderlig kroppsstyrka.

4. Mindre boskapsdjur, såsom kalvar, får och svin, få icke forslas annorledes än i fordon, som är tillräckligt rymligt och i övrigt för ändamålet lämpligt.

5. Förare må ej i trafikled, där livlig trafik råder, medföra mera än en häst vid sidan av eller bakom fordonet eller vid förspänd häst, och må ridande ej föra mera än en häst vid sidan.

6. Kreatur få icke, då det utan väsentlig olägenhet kan undvikas, föras i trafikled, där livlig trafik råder, eller på sådan allmän plats, som icke är för fordon upplåten.

7. Vid kreaturstransporter må onödigt uppehåll icke ske.

8. Burar och andra redskap, som i staden eller å dess område användas för forsling av fjäderfä eller dess förvaring vid hamn, järnvägsstation eller annan allmän plats, skola vara rymliga och i övrigt för ändamålet lämpliga.

§ 12.

Ang. köbild- Vid köbildning äger var och en rätt till plats i kön i den ordning han
ning. kommit, och skall han därvid iakttaga de anvisningar, som av polispersonalen meddelas.

Ingen får tränga sig in i sålunda ordnad kö.

§ 13.

Ang. gatuför- Tidningskolportörer och andra gatuförsäljare få ej bedriva sin försäljning
säljning m.m. så, att trafiken därigenom hindras eller god ordning störes, ej heller genom skrik påkalla uppmärksamheten.

Detta gäller jämväl för personer, som, utan att begära betalning, utdela tryckta skrifter, reklamartiklar och dylikt.

Gossar under fjorton år och flickor under femton år vare förbjudet ej mindre å söckendagar efter klockan 8 eftermiddagen till klockan 8 förmiddagen än även å sön- och helgdagar hela dygnet att å gator och andra allmänna platser eller å utskänkningsställen eller i andra offentliga lokaler inom staden eller dess område till salu utbjuda eller utdela tryckalster, blommor, kramvaror eller annat.

§ 14.

Ang. lek å all- Bollsparkning eller annan lek, varav skada eller olägenhet kan uppkomma,
män plats. får icke äga rum å gata och ej heller å annan allmän plats, som icke blivit av Magistraten, efter vederbörandes hörande anvisad därtill.

§ 15.

Utan tillstånd av Magistraten och iakttagande av de föreskrifter som av nämnda myndighet kunna givas, må offentliga möten, processioner, eller andra tåg, med undantag dock för tågande trupper och begravningsprocessioner, icke anordnas i trafikled eller å annan allmän plats.

Ang. offentliga möten
m. m.

§ 16.

Vid offentlig föreställning eller tillställning, som omförmäles i 13 § ordningsstadgan för rikets städer, åligger det en var att hörsamma de tillsägelser, som för trafikens ordnande, ordningens upprätthållande eller olyckors förekommande meddelas av polisen.

Ang. allmän ordning vid offentliga föreställningar
m. m.

§ 17.

Handel med eller uppvisning av hästar får ej äga rum å trafikled eller annan allmän plats utan Magistratens tillstånd.

Ang. hästhandel.

§ 18.

I avseende å skyltning vid gata skall utöver vad i stadens byggnadsordning finns stadgat iakttagas, att på trafikled eller mot trafikled eller annan allmän plats vettande yttersida av vägg, plank, port eller dörr för skylningsändamål icke må utan Magistratens tillstånd utställas eller uthängas klädespersedlar, res-effekter, möbler eller andra av i respektive affärer salubjudna föremål.

Ang. skyltning.

§ 19.

1. Markis får icke å byggnad anbringas så, att dess underkant är lägre än 2,10 meter över den till byggnaden gränsande gångbanan eller trafikleden.
2. Det är förbjudet att på mindre än 2,10 meters höjd över till byggnad gränsande gångbana trafikled eller annan öppen plats hålla utåtgående fönster eller lucka öppen, så att den mera än 20 centimeter skjuter ut från husväggen.
3. Träd och större buskar, som från tomt skjuta över gatulinjen, skola utanför tomtgränsen avkvistast till en höjd av 2,10 meter från marken.

Ang. markis mot gata.

Ang. öppet fönster mot gata.

Ang. avkvistning av träd vid gata.

§ 20.

1. Annonser, affischer eller andra sådana tillkännagivanden må ej anbringas på offentliga minnesmärken och ej heller där Magistraten ej finner skäligt sådant tillåta, vid trafikled eller annan allmän plats anslås eller fästas på byggnader, plank, träd eller andra föremål.

Förbud mot affischering m. m. å vissa platser.

2. Det är likaledes förbjudet, att å mot trafikled eller annan allmän plats vettande yttersida av vägg, plank, port eller dörr rita eller skriva eller annorledes besudla densamma.

§ 21.

Ang. uppgrävning av trafikled. Då behov uppstår att för nedläggning av ledningsrör eller dylikt få trafikled uppbruten eller uppgrävd, skall, innan arbetet påbörjas, anmälan därom göras till poliskommissarien, och åligger det den, som i egenskap av förman för sådant arbete eller eljest har att däröver utöva närmaste tillsyn, att därvid iakttaga de föreskrifter, som till förekommande av olyckshändelse, trafikhinder eller olägenhet, av poliskommissarien kunna komma att meddelas.

§ 22.

Ang. asfaltkokning m. m. Utan tillstånd av poliskommissarien och iakttagande av de föreskrifter denne därvid meddelar, må kokning av asfalt eller annan åtgärd, som alstrar rök eller lukt, icke äga rum å trafikled eller annan allmän plats.

§ 23.

Ang. dammpiskning. Avdammning eller piskning av klädespersedlar, mattor, möbler och sängkläder eller annat dylikt kringspridande av damm må icke äga rum å eller ovanför trafikled eller annan allmän plats.

Dampiskning må i övrigt icke verkställas utomhus å annan tid av dygnet än från kl. 8 f. m. till kl. 8 e. m.

§ 24.

Bullerbestämmelser. 1. Inom gård i staden må ångvissla ej begagnas mellan kl. 8 e. m. och kl. 6 f. m. Ljudet av sådan vissla får ej vara alltför gällt eller störande.

2. Bearbetning, lossning, lastning eller annan hantering av järnbalkar och dylikt byggnadsmateriel skall ske på sådant sätt, att buller så mycket som möjligt undvikas.

3. Under tiden mellan kl. 10 e. m. och kl. 7 f. m. vare följande arbeten förbjudna, nämligen lossning, lastning och hantering av järnbalkar och dylikt byggnadsmateriel, nitning av järnkonstruktioner, stenkrossning med maskin, pålning och plåtslageriarbeten, därest icke arbetet utföres med sådana anordningar eller på sådant sätt att buller undvikas eller Magistraten eljest för särskilt fall finner skäligt medgiva undantag från förbudet.

Enahanda förbud skall gälla jämväl annat arbete av tillfällig natur och av beskaffenhet att åstadkomma för närboende eller allmänheten störande buller.

4. Det är förbjudet att eljest vid begagnande av motorfordon eller annat föremål, som vid användandet orsakar buller, eller vid verksamhet av vad art det vara må, vålla sådant buller, som kan undvikas och är av beskaffenhet att verka störande för närboende eller allmänheten.

§ 25.

För utförande av sång eller musik å allmän plats erfordras tillstånd av Ang. utomhusmusik.
Magistraten.

Å annan plats utomhus än i förra stycket sägs samt inomhus med öppnat Ang. störande musik.
fönster eller öppen dörr är användandet av grammofon, radiohögtalare o. dyl. förbjudet, om det genom ljudets styrka och uthållighet i avsevärd mån verkar störande för grannskapet.

Bullrande reklamanordningar, vartill hänföras grammofoner, radiohögtalare Ang. bullrande reklam.
och andra dylika apparater, där de brukas i reklam syfte, få, även om de äro placerade inomhus, därest de kunna verka störande för grannskapet, användas endast efter medgivande från Magistraten.

§ 26.

Såsom stängsel eller inhägnad utmed trafikled eller annan allmän plats får Ang. stängsel.
ej användas taggtråd intill 2,10 meters höjd från marken.

§ 27.

Till ansvar enligt denna stadga gör sig den förfallen, som å begravnings- Ang. åverkan.
plats, allmän parkanläggning eller annan allmän plantering åstadkommer skada å träd, buskar eller blommor, nedtrampar gräs, ristar eller ritar å bord, bänkar eller dylikt, så framt icke förseelsen är av sådan beskaffenhet, att straff därå följer enligt allmän lag.

§ 28.

Det åligger ägare av fjäderfä att tillse, att dessa hållas inom det av ägaren Ang. fjäderfä.
disponerade området.

Fjäderfä må icke hållas utomhus å sådan tid av dygnet, att närboendes nattro därigenom störes.

§ 29.

Varje invånare i staden, som hos sig hyser resande eller andra i staden Ang. rum för resande m. m.
icke mantals- eller kyrkoskrivna personer, är pliktig att om dem lämna de upplysningar, som av polismyndigheten påfordras.

Den, som yrkesmässigt eller eljest mot betalning tillhandahåller rum för resande eller som mot eller utan betalning hos sig hyser utlänning, är oavsett bestämmelsen i § 4 av Kungl. Stadgan angående hotell- och pensionatrörelse den 8 juni 1917, som i övrigt länder till efterrättelse, pliktig att på sätt och inom tid, som omförmåles i nämnda stadga, lämna däri föreskrivna anmälningar till polismyndigheten.

§ 30.

Ang. kortspel och spritföräring å allm. platser m. m. Å trafikledning, planteringar och andra för allmänheten upplåtta platser ävensom i mot sådana platser vettande portgångar får kortspel eller annat därmed jämförligt spel icke förekomma. Ej heller få alkoholhaltiga drycker där förtäras, såvida platsen icke tillhör område, där utskäningsrätt är medgiven.

§ 31.

Ang. skridskobanor. Utan Magistratens tillstånd må icke anläggas skridskobana, avsedd att upplåtas till begagnande av allmänheten.

§ 32.

Ang. tobaksrökning å teatern m. m. Inom teaterhuset, biograflokaler eller andra byggnader eller tält, uppförda för teatraliska föreställningar, konstridning, förevisande av djur eller annat dylikt ändamål, må tobaksrökning icke äga rum under tiden för föreställningen eller under det allmänheten anländer till sådan föreställning eller avlägsnar sig därifrån, dock att detta förbud icke avser tobaksrökning å scenen, där det erfordras av hänsyn till sceniska anordningar, eller inom foyern vid första raden.

§ 33.

Ang. vice värd för fastigheter. Ägare av fastighet i staden, som själv är bosatt å annan ort, är skyldig att härstädes hava befullmäktigat ombud, som äger mottaga meddelanden och förelägganden rörande fastigheten.

Skriftlig uppgift å ombudets namn och bostad jämte ombudets i vittnens närvaro tecknade erkännande av uppdragets åtagande skall å polisstationen ofördröjligen inlämnas.

§ 34.

Ang. husnummer. Varje husägare åligger att, sedan adressnummer å hans hus blivit på stadens bekostnad anbragt, ombesörja, att detsamma alltid hålles i behörigt skick.

§ 35.

Det är förbjudet att vare sig genom orenande eller genom utkastande av matrester, bär- och fruktskal, sönderslaget glas, papper eller annat avfall av liknande slag åstadkomma osnygghet i allmän plantering, å trafikled, gångbana, torg eller invid någon mot allmän plats vettande yttersida av vägg, plank, port eller dörr.

Förbud mot osnyggande å allmänna platser m. m.

Det är jämväl förbjudet såväl att å nu nämnda platser mata duvor som att utan Magistratens tillstånd i duvslag eller annorledes hålla duvor.

§ 36.

Det är förbjudet att å öppnen plats utmed Klarälven, Pråmkanalen eller å hamnområdet hava båtar upplagda eller förvarade annorstädes än å de ställen, som av Hamnstyrelsen eller Drätselkammaren därför särskilt anvisas.

Ang. båt-platser.

§ 37.

Tak och rännor å hus skola på föranstaltande av husägaren befrias från snö och is, som kan genom nedstörtande orsaka fara för dem, som färdas förbi, skolande husägaren vidtaga nödiga åtgärder till förekommande av olyckshändelse eller olägenhet i följd av arbetets verkställande.

Ang. bortskaffande av snö och is från tak och rännor.

Vid dylikt arbete å hustak skall varje arbetare hava ett biträde med utslutande uppgift att medelst en kring arbetarens liv fästad lina, som är med andra ändan slagen om något fast föremål, betrygga dennes säkerhet.

§ 38.

Ligger snö inne å gård i sådan myckenhet, att den kan vara till hinder för eldsläckningsarbete, skall densamma av ägaren ofördröjligen bostskaffas.

Ang. snö å gård.

§ 39.

I förestående paragrafer meddelade bestämmelser skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse ej allenast inom stadens planlagda område, utan även å stadens icke planlagda område.

Giltighetsområde.

§ 40.

För förseelse mot denna stadga eller de i enlighet därmed givna föreskrifter vare, där påföljd enligt allmän lag eller författning ej är särskilt stadgad, straffet böter från och med två till och med etthundra kronor.

Ansvarsbestämmelse.

§ 41.

Genom denna ordningsstadga upphäves ordningsstadgan för Karlstads stad, av Konungens Befallningshävande fastställd den 14 juli 1925, med däri sedermera vidtagna och fastställda ändringar.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.*

§ 103.

Sedan beredningsutskottet, på sätt dess protokoll för den 14 sistlidne maj, § 97, närmare utvisar, bordlagt ett från magistraten till stadsfullmäktige överlämnat förslag till ordningsstadga för Karlstads stad, vilket ärende för yttrande remitterats till beredningsutskottet, så upptogs nu detta ärende till förnyad behandling.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige,

att för sin del antaga det nu framlagda förslaget till ordningsstadga för Karlstads stad; samt

att därå söka Konungens Befallningshavandes i länet fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag till under år 1937 planerade arbeten å egendomen Lång.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 maj 1937.

§ 434.

Från fastighetsförvaltaren hade inkommit en skrivelse av följande lydelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Betr. reparationer å Lång.

Med anledning av från lägerledningen för arbetslägret å Långs egendom gjorda framställningar, om Karlstads Drätselkammares, i egenskap av fastighetsägare, medverkan till ordnandet av div. bristfälligheter å egendomen genom tillsläppande av material, varom undertecknad på uppdrag av Drätselkammarens kommitterade för Lång verkställt utredningar och efter underhandling med representanter för A. K. beslutats tillsläppa material i utsträckning kommitterades protokoll av den 26 nov. 1936 och 13 mars 1937 stadgar, får undertecknad härmed avgiva rapport över arbeten som sålunda äro planerade att utföras under år 1937 och samtidigt anges kostnaderna för desamma.

Vattenledning och hydrofor...

1. Större hydrofor med pump anskaffas att ersätta nu befintlig, som är för liten, för en kostnad av 1,075 kr. varav staden erlägger endast prisskillnaden mellan den nya och gamla pumpen med	412: —
2. Ny 2" vattenledning från pumpen till slottet samt 1½" rörledning från slottet till ekonomihusen. A. K. bekostar grävningsarbeten och staden rören inkl. läggning.....	1,192: —
3. Nytt större pumphus uppföres och bekostas av A. K.	
	Kronor 1,604: —

Svinhusbyggnaden:

Nuvarande oanvändbara svinhuset iordningställes med nytt tak, delvis nya väggar, nytt innertak, nya fönster och dörrar, golv och inredning, vartill staden bidrager med material till en kostnad av 3,000: —
Byggnadsarbetet ävensom övrig erforderlig material bekostas av A. K.

Vagnslider:

Nuvarande vagnslidret som är bristfälligt och därjämte opraktiskt rives och ersättes av nybyggnad som uppföres av A. K. Virket härtill tages ur skogen och sågningen bekostas av A. K.

Staden tillsläpper cement, takplåt och spik m. m. för..... 1,800: —

Arrendatorsbostaden:

Bostaden förses med värmeledning, varjämte erfordras diverse reparationer; såsom inläggning av trossbottnar med nya golv i bottenvåningen, tapeter och målning m. m. för en kostnad av ..... 4,290: —

Rödfärgning:

Rödfärgning av ekonomihusen skall påbörjas vartill staden tillsläpper rödfärg för ..... 196: —

Kronor 9,286: —

Dränering:

Södra skiftet skall täckdikas vartill staden tillhandahåller täckdikningsrör till en beräknad kostnad..... 2,000: —

Kronor 2,000: —

SAMMANDRAG.

Vattenledningen ..... 1,604: —

Material till byggnader..... 9,286: —

Dränering ..... 2,000: —

Summa Kronor 12,890: —

Utöver vad som härovan meddelats har kommitterade påtalat nödvändigheten av en yttre renovering av slottet och då A. K. enligt kontraktet är befriad från allt yttre underhåll på slottet kommer kostnaderna härför helt på staden.

Slottets fasader som nu delvis saknar puts ser allt annat än tilltalande ut, och repareras ej bristerna snarast torde större skador uppstå som komma att tarva mera omfattande åtgärder.

Byggnaden är nu till det inre rätt så väl iordningställd varför en yttre reparation är av nöden för att bevara vad som redan utträttats.

Undertecknad får därför föreslå att reparation av den trasiga putsen må igångsättas, den lösa putsen avlägsnas varefter spräckpanelas och spännes med duk varefter putsas lika med nuvarande puts.

Då det är omöjligt att förutse i vilken omfattning omputsning kommer att fordras har ej kostnaden kunnat exakt beräknas, varför jag får föreslå att Drätselkammaren må besluta om beviljandet av ett förslagsanslag av 7,000: — kronor för ifrågavarande ändamål.

Erforderliga anslag för arbeten på Lång att utföras under år 1937 blir således:

dels Kronor 12,890: — för materialier till beslutade reparationer m. m. som utföres av A. K. och

dels Kronor 7,000: — som förslagsanslag till yttre reparationer å slottet.

Karlstad den 30 april 1937.

Karlstads Stads Fastighetskontor

OTTO FELDT.

De i skrivelsen åberopade protokollen voro av denna lydelse:

*Protokoll hållet vid sammanträde å Lång den
26 november 1936.*

Närvarande: Speditören J. A. Håkansson, Fabrikör R. Ternqvist, Agronom G. Höglund, Ing. A. Elfver och undertecknad.

§ 1.

Det meddelades att under sommaren hade den gamla vattenledningen från myren till ekonomibyggnaderna upphört att tjänstgöra och möjligheten att sammankoppla pumpledningen med ledningarna till ekonomihuset numera ej heller gick för sig då avstängningen till myren var borta och då vattentillförseln till ladugården ej fick avstanna måste föranstaltas att nya ledningar med anslutning till pumpledningen vid arrendatorsbostaden framdrogs till ekonomihuset.

Ledningsarbetet kom till utförandet och överenskomms att staden skulle tillsläppa rören och lägret på egen bekostnad utföra grävnings- och lägningsarbeten.

Då åtgärderna för vattenledningens iståndsättande varit nödvändig beslöts, med godkännande av de vidtagna åtgärderna, förena kostnaderna härför, som enligt uppgift utgjorde 330: — kronor, med blivande kostnader för pumpens iståndsättande, vilken fråga skulle avgöras vid dagens sammanträde.

§ 2.

Lägerledningen hade meddelat att sedan numera samtliga hus på egendomen skulle förses med vatten från hydroforen det visat sig att densamma ej är tillräcklig för den stora vattenmängd som förbrukas och då därjämte lägerledningen gått i författning om inrättandet av tvättrum i slottets andra våning farhågor förelåg för att detta ej skulle erhålla vatten då det tappades på andra ställen.

Ing. Elfver från rörledningsfirman Eriksson & Larsson som på anmodan undersökt vad som var att åtgöra anläggningen föreslog vid dagens sammanträde att nuvarande hydrofor skulle utbytas mot en större med större kapacitet och tryckhöjd varjämte ny 2" rörledning skulle läggas från pumpen till slottet i stället för befintlig 1½" rörledning.

Efter överläggning i ärendet beslöts att anskaffa ny hydrofor med pump för en kostnad av 1,075:— kronor samt nedlägga ny rörledning från pumpen till slottet varjämte ny brunn skulle grävas och förses med brunnsringar av cement. Rörledningen inklusive läggning skulle enligt anbud kosta kronor 3:75 pr meter.

Då nuvarande pumphus är för litet att inrymma den nya hydroforen beslöts att nytt pumphus i form av källare skulle byggas i den närbelägna jordbanken.

§ 3.

Arbetet och kostnaderna för ovannämnda skulle fördelas på Karlstads stad och Arbetslägret sålunda:

1. Den nya pumpen med hydrofor för en kostnad kr. 1,075:— bekostas av A. K. dock skall staden erlægga skillnaden med vad den nya hydroforen är dyrare än den befintliga kostat staden i anläggningskostnad, vilken prisskillnad utgör 412:— kronor.

2. Arbetslägret uppför nytt pumphus på A. K:s bekostnad jämte ny brunn. Karlstads stad tillsläpper brunnsringar av cement.

3. För den nya vattenledningen utföres grävningsarbetet av arbetslägret på A. K:s bekostnad. Rör och läggning av samma bekostas av staden.

Sålunda överenskommits betygar

som ovan

OTTO FELDT.

Justerat

J. A. HÅKANSSON.

Protokoll, hållet vid sammanträde med lägerledningen å egendomen Lång den 13 mars 1937.

Närvarande: herrar speditören J. A. Håkansson, landstingsdirektören Aug. Lindh, fabrikören Reinh. Ternqvist samt agronomerna Andreen, Berglund och Höglund.

Vid protokollet undertecknad, t. f. stadsombudsman.

§ 1.

Sedan av stadens fastighetsförvaltare uppgjorts en kostnadsberäkning för diverse reparationer och ombyggnader vid egendomen Lång, som av lägerledningen därstädes föreslagits att utföras under år 1937 (bil. A.), så hade nu av staden utsedda kommitterade för egendomen Lång sammankommit med representanter för lägerledningen därstädes för att överlägga angående de föreslagna reparationerna samt angående i vad mån staden ville tillsläppa material för reparationernas utförande.

§ 2.

Beträffande de föreslagna reparationerna av *svinhuset*, så upplyste nu representanterna för lägerledningen, att A. K. själv ämnade släppa till de i fastighetsförvaltarens kostnadsberäkning upptagna posterna »45 lm. 5×5" bärinor och stolpar», »225 lm. 3×8" bjälkar» samt »65 tolfter förskalning till vindsgolv m. m.», vilket allt upptagits till 510 kronor. Vidare överenskoms nu att posterna »30 lm. hängrännor» samt »12 lm. stuprör» om sammanlagt 120 kronor skulle utgå.

Sedan kostnaderna för *svinhuset* sålunda nedbringats till cirka 3,000 kronor, beslöto stadens representanter att bifalla de återstående posterna.

§ 3.

Vidkommande den föreslagna nybyggnaden av *vagnslidret*, så godkändes denna nu av stadens representanter, varvid bestämdes, att framsidan av *vagnslidret* skulle ligga i jämnhöjd med framsidan av *ridhuset*.

§ 4.

Beträffande *Vålängsladan* bestämdes nu, att densamma skulle rivas, och skulle timret från densamma, i mån av lämplighet, användas till nybyggnader. Tillika bestämdes att *Vålängsladan* skulle utgå ur syneprotokollet utan någon senare förbindelse för någondera av parterna.

§ 5.

Den föreslagna kostnaden till *dräneringsrör* godkändes av stadens representanter.

§ 6.

Kostnaderna för *rödfärg* beslöto stadens representanter att godkänna.

§ 7.

Beträffande *gödselstaden* upplyste agronom Andreen, att lägerledningen med säkerhet icke hunne göra något åt denna under innevarande år. Med anledning härav ströks kostnaderna härför ur den av fastighetsförvaltaren uppgjorda kostnadsberäkningen.

§ 8.

De föreslagna reparationerna i *arrendatorsbostaden* beslöto stadens representanter att gå med på.

§ 9.

På förslag av agronom Andreen förklarade stadens representanter, att de icke hade något att erinra däremot, att lägerledningen inköpte *balkar till en is-stack* samt att ledningen låte ändra *fönstren i stallbyggnaden*, på sätt agronom Andreen nu närmare demonstrerade. Vidare förklarade sig stadens representanter principiellt intet ha att erinra emot en *brädfodring av magasinet*, ett arbete, som dock agronomen Andreen förklarade inte kunde medhinnas under innevarande år.

§ 10.

De av fastighetsförvaltaren föreslagna kostnadsberäkningarna skulle med i dag föreslagna förändringar utgöra cirka 11,300 kronor.

§ 11.

Då intet vidare förekom, förklarades sammanträdet avslutat.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Justerat

J. A. HÅKANSSON.

Bil. A.**Kostnadsberäkning å materialier**

till diverse reparationer och ombyggnader vid Långs gård av Lägerledningen
föreslagna att utföras under år 1937.

Svinhusbyggnaden:

40 säckar cement till golv för konstgödsförråd	112:—
80 säckar cement till grund och golv	224:—
6,000 st. 2 ¹ / ₂ × 5 × 10" tegel.....	480:—
50 hl. murkalk	225:—
9 st. fönster med glas och beslag.....	270:—
1 st. ytterdörr (större).....	50:—
1 st. ytterdörr (mindre)	40:—
3 st. invändiga dörrar	75:—
30 kbm. gjutgrus	135:—
10 kbm. mursand.....	90:—
45 lm. 5 × 5" bärlinor och stolpar	38:—
225 lm. 3 × 8" hjälkar	180:—
150 kvm. 1 × 6" sp. bräder till innertak	195:—
65 tolfte förskälning till vindsgolv m. m.	292:—
35 kvm. 2" plank till innerväggar	87:—
35 kvm. 1" sp. bräder.....	45:—
30 kbm. spån.....	120:—
221 kvm. korrugerad plåt	595:—
15 lm. nockplåt.....	30:—
30 lm. hängrännor	90:—
12 lm. stuprör	30:—
250 lm. 1" ohyvlade bräder till brädfodring i gaveln	50:—
Div. spik och smide.....	200:—
65 kvm. avbalkningsväggar.....	127:—
	Kronor 3,780:—

Vagnslider (nybyggnad).

Virke avverkat från skogen.	
60 säckar cement till 30 betongplintar.....	168:—
25 kbm. grus till d:o	115:—

Stenrösor för nuvarande vagnslider sönderslås till sparsten.

480 kvm. korrugerad plåt	1,296:—
40 lm.nockplåt.....	80:—
Spik, bult och div. smide	150:—
	Kronor 1,809:—

Vålängsladan.

Sten till komplettering av rösor.....	100:—
cirka 300 lm. 6×6" syllar och stolpar	330:—
» 500 kvm. 1" ohyvl. bräder till väggar	150:—
» 2,000 lm. 2×8" plank till golv	1,000:—
600 kvm. korrugerad plåt	1,620:—
45 lm. nockplåt.....	80:—
Rödfärg	25:—
	Kronor 3,305:—

<i>Dräneringsrör</i>	2,000:—
	Kronor 2,000:—

Rödfärg.

700 kg. rödfärg	196:—
	Kronor 196:—

Gödselstaden.

Cirka 125 säckar cement.....	350:—
80 kbm. grus.....	360:—
30 kbm. sand.....	150:—
	Kronor 860:—

Arrendatorsbostaden.

170 kvm. 1 ¹ / ₄ " sp. golvträ	340:—
20 kbm. spånfyllnad	150:—
50 tolfte trossbottenbräder.....	225:—
Spik och trossbottenpapp	100:—
Cirka 100 rullar tapeter	200:—
Färgmaterial jämte papp cirka	250:—
25 hl. murkalk	75:—
Diverse virke	250:—

Spik, smide och plåt	200:—
Värmeledning (approximativt beräknat)	2,500:—
	Kronor 4,290:—

SAMMANDRAG.

Svinhusbyggnaden.....	3,780:—
Vagnslider (nybyggnad)	1,809:—
Vålängsladan	3,305:—
Dräneringsrör	2,000:—
Rödfärg	196:—
Gödselstaden	860:—
Arrendatorsbostaden	4,290:—
	Kronor 16,240:—

Karlstad den 5 mars 1937.

OTTO FELDT.»

Vidare förelågo följande av stadskamreraren uppgjorda beräkningar:

»Statförslag för år 1937 för egendomen Lång:

Utgifter:

Ränta å nedlagt kapital	6,000:—
Skatter	1,000:—
Omkostnader för skogen	900:—
Underhåll	8,486:—
Brandförsäkring	100:—
	Kronor 16,486:—

Inkomster:

Hyror och arrenden	9,200:—
Skogsavverkning (rensningshuggning)	1,500:—
Elektrisk energi	3,500:—
Skogstillväxt	800:—
	Kronor 15,000:—

Underskott	1,486:—
	Kronor 16,486:—

Under år 1937 planerade arbeten å egendomen Lång.

Vattenledning och hydrofor	1,604:—
Ny svinhusbyggnad	3,000:—
Nytt vagnslider	1,800:—
Arrendatorsbostaden förses med värmeledning, varjämte erfordras diverse reparationer (inläggning av trossbottnar med nya golv i bottenvåningen, tapeter målning m. m.)	4,290:—
Värdeökning	3,000:—
Underhåll	1,290:—
Rödfärgning av ekonomihusen	196:—
Dränering av södra skiftet	2,000:—
Yttre reparation å slottet.....	7,000:—
	<hr/>
	Kronor 19,890:—

Av förestående Kr. 19,890:— anses följande vara hänförligt till underhåll:

Reparationerna i arrendatorsbostaden, med undantag av värmeledningsanläggningen	1,290:—
Rödfärgning av ekonomihusen	196:—
Yttre reparation å slottet.....	7,000:—
	<hr/>
	Kronor 8,486:—»

Sedan handlingarna i ärendet föredragits samt överläggning ägt rum, beslöt drätselkammaren att göra följande uttalande:

Då stadsfullmäktige i februari 1934 beslöto inköpa egendomen Lång, var avsikten att i samråd med Statens Arbetslöshetskommission därstädes upprätta ett arbetsläger för arbetslös manlig ungdom i och för avhjälpan av den vid dåvarande tidpunkt i staden rådande stora ungdomsarbetslösheten. Sedan förutsättningarna för ett dylikt arbetsläger bortfallit, i och med att den arbetslösa ungdomen i allt större utsträckning beretts arbete i hemorten, har drätselkammarens uppfattning varit, att staden icke längre hade någon anledning att behålla Lång. Redan under år 1936 ha också underhandlingar förts med Statens Arbetslöshetskommission angående försäljning till kommissio-

nen av egendomen. Då det emellertid visade sig att någon försäljning av Lång till Arbetslöshetskommissionen vid dåvarande tidpunkt icke kunde komma till stånd, enär kommissionen icke erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd till inköp av fastigheten i fråga, men kommissionen däremot på för staden förmånliga villkor förklarade sig villig att arrendera densamma, beslöt drätselkammaren att utarrendera egendomen till Arbetslöshetskommissionen på villkor, som angivas i ett den 26 februari 1936 dagtecknat arrendekontrakt. Drätselkammaren har dock fortfarande för avsikt att vid lämpligt tillfälle söka avyttra egendomen. I avvaktan härpå anser emellertid drätselkammaren det nödvändigt att vissa åtgärder vidtagas för underhåll av egendomen. Vidkommande det anslag å 12,890 kronor, som av fastighetsförvaltaren i ovanintagna skrivelse äskats för nedläggande av vattenledning, vidtagande av reparationer å vissa byggnader samt dränering av egendomen, har kammaren enhälligt ansett sig kunna tillstyrka stadsfullmäktige att bevilja detsamma. Beträffande det i nyssnämnda skrivelse omförmälda förslagsanslaget å 7,000 kronor till yttre reparationer å slottet, så har kammaren, som från början icke ämnat tillstyrka framställningen i denna del, dock — sedan upplysts, att det vore stor fara för slottets förstöring, därest icke snara åtgärder för rappning av detsamma vidtoges — velat föreslå stadsfullmäktige att för sagda ändamål bevilja ett förslagsanslag på högst 7,000 kronor.

Med anledning av vad sålunda anförts, får drätselkammaren hemställa, att fullmäktige ville besluta

att för nedläggande av vattenledning å egendomen Lång, vidtagande av reparationer å egendomen samt dränering av densamma anslå ett belopp av 12,890 kronor med bestämmelse tillika, att av sagda belopp 11,404 kronor skulle, utgå av tillgängliga tomtförsäljningsmedel samt 1,486 kronor skulle i den mån medel icke finnes tillgängliga, i nästa års stat upptagas till uttaxering; samt

all för rappning av slottet anslå ett belopp av förslagsvis högst 7,000 kronor att, i den mån medel ej finnes tillgängliga, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.*

§ 104.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av drätselkammaren gjord framställning om anslag till under år 1937 planerade arbeten å egendomen Lång.

Med hänsyn till att staden numera icke hade den användning för egendomen, som avsågs vid köpet, förklarade sig beredningsutskottet dela drätselkammarens mening, att egendomen vid lämpligt tillfälle borde avyttras. Under åberopande av vad kammaren i ärendet anfört beslöt utskottet emellertid hemställa hos stadsfullmäktige,

att fullmäktige ville bifalla drätselkammarens här föreliggande framställning.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag till utförda arbeten å egendomen Lång.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 maj 1937.

§ 433.

Från drätselkammarens kommitterade för egendomen Lång hade inkommit en med däri åberopade bilagor så lydande framställning:

»Till Drätselkammaren.

I en den 18 januari 1934 väckt motion hade herrar J. A. Håkansson, O. W. Karlsson, Anders Löfberg, Th. Pettersson och Hugo Severin hos stadsfullmäktige hemställt, att fullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att allsidigt utreda frågan om inköp av egendomen Lång för dess användande till arbetsläger för oförvällat arbetslös manlig ungdom.

Av den utav drätselkammaren i ärendet verkställda utredningen framgick, bland annat, att Statens Arbetslöshetskommission, som vid dåvarande tidpunkt

räknade med ungdomsarbetslöshet under ytterligare 5—7 år, vore villig att, därest köp av Långs egendom komme till stånd, därstädes anordna ett arbetsläger i egen regi med 60 platser, av vilka Karlstads stad skulle äga besätta 30, under förutsättning likväl, att det till egendomen hörande jordbruket utarrenderades samt att staden utan ersättning tillhandahölle nödiga byggnadsmaterialier för de reparationer och förbättringsarbeten, som kunde komma att utföras å till egendomen hörande byggnader.

Efter tillstyrkande av arbetslöshetskommittén, och drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 februari 1934, under § 29 i protokollet, bland annat, att inköpa egendomen Lång för anordnande av ett arbetsläger för oförvällat arbetslös manlig ungdom samt att uppdraga åt arbetslöshetskommittén att träffa närmare överenskommelse med Statens Arbetslöshetskommission angående ovannämnda arbetslägers ordnande.

Med hänsyn till vad som under utredningen i ärendet framkommit, får antagas, att stadsfullmäktige med detta bemyndigande avsett att låta utarrendera slottet jämte nödiga byggnader å Lång till Statens Arbetslöshetskommission på de villkor, som av kommissionen här ovan angivits.

Med stöd av detta bemyndigande träffade drätselkammaren den 28 februari och den 11 mars 1935 avtal om ythyrande av herrgårdsbyggnaden vid Långs egendom till Statens Arbetslöshetskommission. (Bil. A.).

Beträffande anordningarna vid egendomen skulle gälla en särskild i nyssnämnda kontrakt oberopad promemoria. (Bil. B.).

Enligt bestämmelserna i ovannämnda kontrakt med däri åberopad promemoria hade alltså staden att betala kostnaderna för material till de byggnadsarbeten, som arbetslöshetskommissionen kunde komma att utföra å till egendomen hörande byggnader. Såsom framgår av närslutna handlingar. (Bil. C. och D.) ha stadens nettokostnader för dessa arbeten belöpt sig till 56,059 kronor 54 öre.

Sedan förutsättningarna för ett arbetsläger för oförvällat arbetslös manlig ungdom under år 1935 åtminstone delvis kommit att ändras därigenom, att denna arbetslösa ungdom i allt större utsträckning beredes arbete å hemorten, framkom tanken, om ej tiden vore lämplig att avveckla affären genom försäljning av egendomen.

Vid denna tidpunkt kom det emellertid till vår kännedom, att socialministern givit vederbörande inom Statens Arbetslöshetskommission i uppdrag att undersöka möjligheterna för anordnande på lämplig plats av en försöksskola

för yrkesundervisning rörande lantbruk. Efter många och långa underhandlingar träffades med statens Arbetslöshetskommission avtal om arrendering av hela egendomen Lång för sådant ändamål. (Bil. E.).

Stadens delegerades synpunkter vid avslutandet av detta arrende var, att även om viss risk förefunnes, att den då börjande konjunkturförbättringen helt hastigt kunde komma att avbrytas och egendomens värde därvid falla, detta förhållande borde helt uppvägas av den ökning i egendomens värde, som absolut måste bli en följd av de kostnader ock det arbete, som staten komme att lägga ned på egendomen, och vore denna förbättring att förvänta såväl i fråga om den öppna jordens och skogens kultur som i fråga om en absolut nödvändig upprustning av ekonomibyggnaderna. Redan efter den korta tid, som gått sedan arrendets början, torde det vara absolut klart, att kommitterade räknat rätt härutinnan.

Sedan sålunda, på sätt ovan sagts, nytt avtal träffats med Statens Arbetslöshetskommission angående uthyrande av hela egendomen Lång, enligt vilket kontrakt staden endast efter överenskommelse med Arbetslöshetskommissionen skall vara skyldig tillsläppa eller bekosta material för förbättringar å egendomen, få undertecknade, vilka av drätselkammaren jämlikt kammarens beslut den 19 mars 1934, under § 163 i protokollet, utsetts att vidtaga alla de åtgärder, som kunna betingas därav, att egendomen Lång är stadens egendom, härmed föreslå, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige till täckande av de kostnader, som uppkommit på grund av utav Statens Arbetslöshetskommission med stöd av kontraktet av den 28 februari och den 11 mars 1935 vidtagna reparationer och förbättringsarbeten å egendomen Lång, måtte anslå ett belopp av sammanlagt 47,459 kronor 54 öre att utgå 40,000 kronor av tillgängliga tomtförsäljningsmedel samt 7,459 kronor 54 öre av uttaxerade medel.

Slutligen få vi framhålla, att anledningen till, att vi icke tidigare framkommit med något yrkande om anslag för täckande av ovannämnda utgifter har varit den, att vi icke kunnat på förhand beräkna, vilka arbeten kommissionen ämnat företaga. Såsom förut framhållits, har ej heller staden haft någon möjlighet att inverka på Arbetslöshetskommissionens arbeten utan jämlikt ovanberörda kontrakt endast haft att betala kostnaderna för desamma.

Karlstad den 10 maj 1937.

J. A. HÅKANSSON.

AUG. LINDH.

REINH. TERNQVIST.

Bil. A.

Hyreskontrakt.

Karlstads stads Drätselkammare uthyr härigenom till Statens Arbetslöshetskommission herrgårdsbyggnaden vid Långs egendom att användas till förläggning för frivillig arbetstjänst.

I upplåtelsen ingår dessutom nödiga uthusbyggnader.

I övrigt sker upplåtelsen på följande villkor:

§ 1.

Upplåtelsen omfattar tiden fr. o. m. den 5 april 1934 tills vidare med en månads ömsesidig uppsägning.

§ 2.

I hyra erlægges en avgäld av 200 kronor per månad, att betalas månadsvis i efterskott fr. o. m. den 1 mars 1935. Tidigare förfallna hyresbelopp gäldas efter det att räkning å desamma kommit kommissionen tillhanda.

§ 3.

Karlstad stad svarar för brandförsäkring av samtliga av kommissionen disponerade byggnader.

§ 4.

Bränsle till arbetslägret, som avverkas inom egendomen och framforslas genom arbetslägrets försorg betalas efter ett rotvärde av 50 öre pr kbm.

§ 5.

Elektrisk energi tillhandahålles enligt särskild överenskommelse.

§ 6.

I övrigt gäller den P. M. angående anordningar vid arbetslägret Lång, som tillställts stadsombudsmannen den 12 mars 1934.

Av detta kontrakt äro två lika lydande exemplar upprättade och växlade.

Stockholm den 28 febr. 1935.

Karlstad den 11 mars 1935.

för Statens Arbetslöshetskommission
Ungdomsavdelningen

Karlstads Drätselkammare

L. WENNERSTRÖM.

J. A. HÅKANSSON.

S. Gullberg.

Sven Heimer Svensson.

Bil. B.**Anordningar vid arbetslägret Lång i Arbetslöshetskommissionens egen regi.**

1. Förläggningen anordnas i corps de logiset å Långs egendom i Grums lk., vilken egendom inköpts av Karlstads stad i och för anordnande därstädes av ifrågavarande arbetsläger. Långs corps de logis upplåtes i befintligt skick av drätselkammaren i Karlstad till Statens Arbetslöshetskommission mot en årlig hyreskostnad av 1,200 kronor och en månads ömsesidig uppsägning, vilket belopp utgör hälften av den för närvarande beräknade hyran för byggnaden. Karlstads arbetslöshetskommitté ställer utan hyreskostnad till Arbetslöshetskommissionens förfogande en del förläggningsinventarier, i första hand 70 st. sängar.

2. Vid arbetslägret utgöras arbetsprojekten tills vidare i huvudsak av följande arbeten:

A) sådana arbeten å egendomen vilka enligt gällande bestämmelser få utföras i den frivilliga arbetstjänsten, nämligen, efter överenskommelse beträffande detaljerna med Karlstads arbetslöshetskommitté

a) skogsarbeten,

b) planeringsarbeten invid egendomens ekonomibyggnader,

c) reparations- och rivningsarbeten å vissa ekonomibyggnader,

d) reparationsarbeten å corps de logiset omfattande sådana ändringar och förbättringar, vilka betingas endast av byggnadens användning såsom arbetslägrets förläggning, då ett arbetsläger i Långs egendom icke längre motiveras av arbetslöshetsförhållandena avses byggnaden icke längre böra användas för bostadsändamål,

e) enklare diknings- och vägarbeten samt trädgårdsarbete,

f) sådana förbättrings- och driftarbeten för jordbruket, vilka med hänsyn till arbetsförhållandena vid jordbruket befinnas lämpliga att efter särskild överenskommelse med Karlstads arbetslöshetskommitté utföras i den frivilliga arbetstjänsten.

B) Hantverksarbeten.

För ovan under A) a—e upptagna arbeten bekostas material av Karlstads arbetslöshetskommitté (drätselkammare?). Arbetsredskap bekostas av Statens Arbetslöshetskommission, utom beträffande byggnadsarbeten, för vilka arbetsredskap bekostas av Karlstads arbetslöshetskommitté (drätselkammare).

3. Den för arbetslägret erforderliga personalen bekostas intill högst 3 lärare och 1 husmor av och anställs av Arbetslöshetskommissionen, enligt särskilt beslut. Eventuellt ytterligare med hänsyn till arbetsprojekten erforderlig personal bekostas av Karlstads arbetslöshetskommitté och anställs efter överenskommelse med arbetslöshetskommissionen.

4. I arbetslägret, vars första kurs, omfattande 4 månader, skall taga sin början under första hälften av april månad 1934, skola till en början mottagas minst 60 deltagare i åldern 18—21 år, undantagsvis 16—17 och 22—25 år. I den mån så befinner lämpligt utökas lägret. Till den första kursen erbjudas 30 platser Karlstads arbetslöshetskommitté och övriga platser till andra kommuner, i första hand i Värmlands län. Även i fortsättningen kommer Arbetslöshetskommissionen att — i den mån arbetslöshetsförhållandena så motivera — erbjuda Karlstads arbetslöshetskommitté det ovan angivna antalet platser vid lägret.

Bil. C.

Utförda förbättringar å egendomen Lång.

Slottet.

- 1:o. Matsalarna och dagrummet hava helt renoverats.
- 2:o. Köket har iordningställt och moderniserats.
- 3:o. Bageri har inretts å nedre våningen i slottet.
- 4:o. Ny expeditionslokal med direkt ingång från parken.
- 5:o. Alla rum genomgångna och renoverade.
- 6:o. Tvättrum, ävensom värmeledning och varmvattenbehållare.

Rättarebostaden.

En lägenhet, förut oanvändbar, har iordningställt, varjämte övriga lägenheter renoverats.

Bostadshuset Sandviken.

Detta boningshus, som kunde anses nära nog värdelöst som bostad har till såväl det yttre som det inre undergått en omfattande renovering.

Ladugården.

Halva ladugården var tidigare oanvändbar och således så gott som värdelös. Ladugården har nu renoverats med nya vatten- och avloppsledningar samt varm-

vattenberedare. Mjölkkammare med diskkammare har iordningställt, varjämte moderna belysningsanordningar installerats i ladugården. Yttertaket har omlagts med plåt å ena sidan.

Arbetarebostaden.

Byggnaden var från början oanvändbar som bostad. Numera har densamma tagits i anspråk dels för snickare- och målarverkstäder och dels har i bottenvåningen, som till större delen saknade inredning, inrättats tvättstuga och badavdelning.

Loge och lada.

Bjälklag med golv har inlagts i en del av byggnaderna, och dessutom har ena sidan av vattentaket försetts med plåt.

Redskapshus.

Emellan logen och ungdjursstallarna funnos resterna av något som en gång varit en byggnad. Dessa rester hava iordningställt, täckts och brädats, varigenom ett utmärkt redskapshus tillkommit.

Verkstadsbyggnad.

En helt ny verkstadsbyggnad har uppförts innehållande såväl snickareverkstad som smidesverkstad.

Ridhuset.

Tidigare totalt värdelöst, har numera ombyggts och försetts med ordentligt tak och användes till maskinhall.

Vedskjulet.

Likaledes fallfärdigt, har ombyggts och täckts med plåt. En del av byggnaden användes fortfarande till vedbod, och har övriga delen inretts till garage för tre bilar, ävensom magasin för förvaring av gödningsämnen.

Övriga förbättringar.

1:o. Elektriska ledningar, vilka förut voro totalt värdelösa hava såväl till det yttre som det inre helt omlagts.

2:o. Ny pump med motorhydrofor jämte diverse yttre vatten- och avloppsledningar.

3:o. Gårdsplanen vid ekonomibyggnaderna har dränerats och försetts med dagvattenbrunnar.

Värdeökningen kan approximativt beräknas sålunda:

Slottet	6,000:—
Rättarbostaden	3,500:—
Bostadshuset Sandviken	4,000:—
Ladugården.....	7,000:—
Arbetarbostaden	8,000:—
Loge och lada	4,000:—
Redskapshus	3,000:—
Verkstadsbyggnad	6,000:—
Ridhuset	1,000:—
Vedskjulet	2,000:—
Elektriska ledningar.....	7,000:—
Pump	1,000:—
Dränering	1,000:—
	Kronor 53,500:—

H. WESTLIN.

OTTO FELDT.

Egendomen Lång.

Utbetalt för fastighetsköpet inklusive lagfartskostnader... ..	141,400:—
Förskotterade kostnader för material och diverse.....	56,059: 54
	Kronor 197,459: 54

Anslagna belopp:

År 1934, § 29	140,000:—
» 1934, § 87	10,000:—
Ytterligare erforderligt anslag.....	47,459: 54

vilket föreslås upptaget:

Kr. 40,000:— bland kapitalutgifter och

» 7,459: 54 » verkliga utgifter.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 23 april 1937.

H. WESTLIN.

Bil. E.

Arrendekontrakt.

Till Statens Arbetslöshetskommission, här nedan kallad arrendatorn, utarrenderar Karlstads Drätselkammare härigenom staden tillhöriga inom Grums socken belägna egendomen Lång, utgörande 420 öre skatt Lång 1², $\frac{1}{3}$ mantal Skruvstatorp 1¹ och $\frac{1}{8}$ mantal Vålängen 1¹.

För arrendet gälla, utöver vad i lagen om nyttjanderätt till fast egendom är stadgat, följande villkor:

1:o. Arrendet, som får taga sin början den 14 mars 1936, skall fortgå till och med den 14 mars 1937.

Därest detta kontrakt icke uppsäges senast fyra månader före avtalade arrendetidens utgång skall detsamma vara förlängt för ett år varje gång.

2:o. Arrendeavgiften skall utgå med tillsammans niotusen (9,000: —) kronor om året, som betalas med en fjärdedel i efterskott sista helgfria dagen i varje kvartal.

3:o. Från arrendet undantages:

- a) den till egendomen hörande jakträtten;
- b) ett till idrottsplats avsett och brukat område å Vålängen i areal innehållande c:a 5,000 kvadratmeter;
- c) den del av trädgården jämte trädgårdsmästarebostaden som nu är utarrenderad.

4:o. Vid tillträdet är av egendomen

- en areal av 40 tunnland höstsådd,
- » » » 184 » höstplöjd och
- » » » cirka 40 tunnland frösådd.

Såsom ersättning härför efter ett à-pris av

50: — kr. pr tunnland för höstsådd	med kr. 2,000: —
20: — » » » » höstplöjning	» » 3,680: —
20: 50 » » » » frösådden	» » 820: —
ävensom för övertagandet av mjölkmaskins-	
anläggning	
värderad till	» 1,500: —
taggtråd värderad till	» 1,000: —

Kronor 9,000: —

erlägger arrendatorn en ersättning av ovanskrivna belopp eller niotusen (9,000: —) kronor.

Vid fastighetens avträdande är arrendatorn dels skyldig att avlämna såväl fastigheten i samma skick i nu berörda avseende som vid tillträdet som ock mjölkmaskinsanläggningen, dels ock berättigad till ersättning för höstsådd, höstplöjning och frösådd enligt ovan angivna à-priser samt för mjölkmaskinanläggningen och eventuellt överlämnad taggtråd enligt värdering efter vid tillträdet beräknade priser.

5:o. Arrendatorn äger rätt att efter utsyning å rot av egendomens skogar erhålla nödigt virke till reparationer av byggnader och hägnader. Därest dylikt virke ej kan erhållas å egendomens skogar, skall drätselkammaren för nämnda ändamål tillhandahålla arrendatorn sågtimmer eller sågat virke, varvid arrendatorn betalar hugglön samt i senare fallet såglön efter i orten gängse pris samt ombesörjer skälig transport med dragare.

Arrendatorn skall vidare efter utsyning å rot av egendomens skogar utan ersättning erhålla vedbrand till en kvantitet av högst 300 m³ pr år. Vedbrand utöver denna kvantitet skall arrendatorn erhålla mot ersättning av 50 öre pr m³.

6:o. Fastigheten skall tillträdas och avträdas efter syn i den ordning lagen om nyttjanderätt till fast egendom stadgar.

7:o. För de förbättringar å egendom tillhörande jord, skog, byggnader och hägnader eller dylikt, som kunna bliva utförda under arrendetiden skall staden icke vid arrendets frånträdande vara pliktig att utgiva ersättning, men skall staden i de fall överenskommelse därom träffas, tillsläppa eller bekosta material för förbättringarnas utförande.

Utvändig reparation av huvudbyggnaden skall bekostas av staden ensam.

8:o. Drätselkammaren skall tillhandahålla arrendatorn elektrisk energi till en maximal energimängd av 10,000 kwh pr år till pris motsvarande det nu för olika ändamål bestämda för kommissionen och för nuvarande arrendatorn.

9:o Tvister, som uppkomma på grund av detta kontrakt, skola avgöras av skiljemän enligt lag.

Stockholm den 26 februari 1936.

Karlstads Drätselkammare

J. A. HÅKANSSON.

/ *Sven Heimer Svensson.*

För Statens Arbetslöshetskommission

Ungdomsavdelningen

L. WENNERSTRÖM.

/ *Astrid Borelin.*

Härjämte föredrogs en av stadskamreraren uppgjord förteckning över utgifter och inkomster för egendomen Lång av följande lydelse:

Uppgift å utgifter och inkomster för egendomen Lång.

	Utgifter	Inkomster
1934	26,460: 05	1,229: 12
1935	40,129: 67	15,315: 05
1936	24,765: 28	5,828: 54
1937	1,940: 27	14,833: 52
	<u>Kronor</u> 93,295: 77	37,236: 23
Utgifter utöver inkomsterna.....		<u>56,059: 54</u>
	<u>Summa Kronor</u> 93,295: 77	93,295: 77

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren enhälligt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville för i ovanintagna skrivelse omförmålt ändamål anslå ett belopp av 47,459 kronor 54 öre med bestämmelse tillika att av nämnda belopp 40,000 kronor skulle utgå ur tillgängliga tomtförsäljningsmedel samt att 7,459 kronor 54 öre skulle utgå av tillgängliga medel för att, om så skulle visa sig erforderligt, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 105.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till utförda arbeten å egendomen Lång, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Rud och Färjestad.

(Se även stadsfullmäktiges handlingar 1936 ser. A, N:o 10 sid. 10.)

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 maj 1937.

§ 463.

Sedan under senare delen av föregående år underhandlingar förts med fastighetsägarna inom Rud och Färjestad för utredande av om, under vilka villkor och till vilken utsträckning dessa voro villiga att ekonomiskt medverka vid framdragande av vatten- och avloppsledningar till berörda områden samt dessa underhandlingar lett till resultat beträffande Norrmalm och södra delen av Färjestad, så hade byggnadschefen vid drätselkammarens sammanträde den 3 november 1936, under § 754 i protokollet, framlagt kostnadsberäkning för påbörjande av vatten- och avloppsledningar för Rud och Färjestad enligt förslag av december 1934, vilken kostnadsberäkning slutade på 160,000 kronor. Enär vid nyssnämnda tidpunkt berörda underhandlingar ännu icke slutförts med fastighetsägarna inom Rud samt östra, västra och norra delarna av Färjestad beslöt drätselkammaren att för det dåvarande hos stadsfullmäktige hemställa om anslag till ledningarna ifråga med allenast 122,000 kronor, vilken framställning stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 november 1936 biföllo. Under innevarande år hava ifrågasvarande underhandlingar fortsatts med fastighetsägarna inom Rud och föredrogs nu ett av byggnadschefen ingivet förslag till avtal med dessa, vilket förslag var av följande lydelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Efter förda underhandlingar angående utdragande av vatten- och avloppsledningar till Ruds område öster om Färjestadsvägen få vi meddela följande:

Om staden framdrager huvudledning för vatten och avlopp å sträckorna Ö—AA—AB—AC—AD samt AA—AK, enligt bilagda av stadens byggnadschef uppgjorda förslag, ritning litt. B 215 a och B 215 b och med därå angivna dimensioner samt medgiver oss och nuvarande fastighetsägare utmed ledningen

samt blivande köpare av tomter å vårt område att medelst biledningar verkställa inkoppling å ovannämnda huvudledningarna på de villkor som äro fastställda av stadsfullmäktige, så förbinda vi oss:

dels att så snart ledningarna å ovan nämnda sträckor äro färdiga till stadskassan såsom ett första bidrag till huvudledningarnas utförande inbetala Tio-tusen kronor (10,000:—);

dels att godkänna följande ytterligare villkor för dessa ledningars utförande och byggande, nämligen:

- 1) att staden utför ledningarna, som bliva stadens egendom, med rätt för staden att bestämma över inkopplingen till densamma även av fastigheter från angränsande områden,
- 2) att alla till ledningarna anslutna fastigheter inom områdena från anslutningsdagen till stadskassan inbetala *dels* en engångskostnad (kopplingsavgift) av 60 kronor per tomt, *dels* årligen under 25 år en avgift av 9:— kronor per rum, (motsvarande 5:— kr. för avloppsledningarna + 4:— kr. för vattenledningarna) utöver gällande taxa för vatten- och W. C.-avgifter,
- 3) att staden övertager allt underhåll och all skötsel av de föreslagna huvudledningarna,
- 4) att all för gator avsedd mark, vari ledningarna läggas kostnadsfritt överlämnas till staden,
- 5) att åt drätselkammaren uppdrages att med fastighetsägarna träffa närmare kontraktsuppgörelse angående sättet för erläggande av fastighetsägarnas ovan nämnda avgifter;

dels att utan krav från vår sida om ersättning medverka till och godkänna den gränsreglering och det markbyte, som föreslagits å av Stadsingeniör H. Grude den 29 maj 1937 upprättad karta med förslag till tomtgränsen mellan vårt område och före detta Berndtsonska området, som numerä inköpts av staden.

I sammanhang härav förklara vi de preliminära underhandlingarna och därvid diskuterade överenskommelser om köp av mark från nämnda s. k. Berndtsonska området annullerade och avstå från nämnda köp.

Karlstad den 29 maj 1937.

NILS PERSSONS STERBHUS

gm Hilma Persson.

Vid skrivelsen funnos fogade de däri omförmälda ritningarna.

Drätselkammaren beslöt för sin del godkänna det föreslagna avtalet samt hos stadsfullmäktige hemställa att fullmäktige ville besluta,

att för utförande av de i ovan intagna skrivelse omförmälda ledningsarbetena anvisa anslag å sammanlagt 38,000 kronor;

att av sagda belopp de 10,000 kronor, vilka ägarna till Rud jämlikt ovan intagna avtal förbundet sig att inbetala till stadskassan, så snart ledningarna å i avtalet angivna sträckor vore färdiga, måtte få förskotteras av tillgängliga medel;

att återstående 28,000 kronor skulle anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas;

att å beslutet, i vad det avsåge upplåningen, söka vederbörlig fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kam-maren kunde finna lämpligt verkställa ifrågavarande upplåning

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.*

§ 106.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en av drätselkammaren gjord framställning om anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Rud och Färjestad.

Sedan handlingarna i ärendet föredragits, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Herr Österbergs motion angående tillsättande av en kommitté på fem personer med uppdrag att utarbeta förslag till nya instruktioner för stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

På förslag av stadsrevisionen har, enligt vad jag har mig bekant, Drätselkammaren beslutat utarbeta nya instruktioner för vissa stadens befattningshavare.

Enär nu gällande instruktioner äro synnerligen föråldrade, måste detta Drätselkammarens beslut hälsas med allmän tillfredsställelse. Men då det är önskvärt, att ifrågavarande instruktioner blevo färdiga med det snaraste och då jag förmodar, att Drätselkammarens arbetsbörda med andra aktuella spörsmål är så tung, att omarbetningen av instruktionerna får stå tillbaka, tillåter jag mig föreslå,

att Stadsfullmäktige efter förslag av Beredningsutskottet måtte utse en kommitté på fem personer med uppdrag att i den mån, som så anses lämpligt och nödvändigt, utarbeta förslag på nya instruktioner för stadens befattningshavare.

Karlstad den 17 maj 1937.

BERTIL ÖSTERBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 maj 1937.

§ 443.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av bankdirektören Bertil Österberg i stadsfullmäktige väckt motion av innehåll, att fullmäktige måtte efter förslag av beredningsutskottet utse en kommitté på fem personer med uppdrag att i den mån, som kunde anses lämpligt och nödvändigt, utarbeta förslag till nya instruktioner för stadens befattningshavare.

Det antecknades, att drätselkammaren vid sammanträde den 8 sistlidne februari, under § 118 i protokollet, beslutat att från samtliga stadens delegationer infordra för delegationerna och dem underställda tjänstemän nu gällande reglementen och instruktioner med uppmaning tillika, att delegationerna ville till kammaren inkomma med eventuella önskemål beträffande ändringar i nyssnämnda reglementen och instruktioner.

Vid ärendets föredragning upplyste t. f. stadsombudsmannen, att han från samtliga styrelser och nämnder med undantag av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning och styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt erhållit de infordrade handlingarna.

Drätselkammaren, som med tillfredsställelse hälsade det av herr Österberg framlagda förslaget, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville, på skäl, som anförts i motionen, besluta,

att uppdraga åt beredningsutskottet att utse en kommitté på fem personer med uppdrag att i den mån, det kunde anses nödvändigt och lämpligt, utarbета förslag till nya reglementen och instruktioner för stadens delegationer och befattningshavare; börande dock förslagen, innan de framlämnades till stadsfullmäktige, underställas vederbörande delegation för yttrande.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 107.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av herr Österberg väckt motion om tillsättande av en kommitté på fem personer med uppdrag att utarbета förslag till nya instruktioner för stadens befattningshavare, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt föreslå stadsfullmäktige,

att för ändamål, herr Österberg föreslagit, tillsätta en kommitté;

att till medlemmar i sagda kommitté utse herrar bankdirektören Bertil Österberg, sammankallande, maskinisten Nils O. Hult, advokaten Enar Lundström, snickaren Arvid Johansson och fabrikören Reinhold Ternqvist; samt

att föreskriva, att av kommitterade utarbetade förslag till reglementen och instruktioner skulle underställas vederbörande delegationer för yttrande, innan de för godkännande framlades för stadsfullmäktige.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Folkskolestyrelsens framställning angående tillsättande av en skolsjuksköterska vid härvarande folkskolor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt hemställa att en skolskötersketjänst måtte uppföras å folkskolestyrelsens ordinarie utgifts- och inkomststat.

Karlstad den 16 oktober 1936.

Å Folkskolestyrelsens vägnar:

LARS DALGREN.

Ordförande.

Axel Rydborg.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 13 oktober 1936.*

---

§ 82.

Från den vid stadens folkskolor tjänstgörande skolsköterskan hade följande skrivelse inkommit:

»Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Undertecknad, som sedan höstterminen 1931 tjänstgjort som skolsköterska vid Karlstads Folkskolor, får härmed vördsamt hemställa till Folkskolestyrelsen om erhållande av fast tjänst.

Karlstad den 14 febr. 1936.

GRETA STENARSON.»

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

Byggnads- och ekonominämnden hade för yttrande översänt den inkomna skrivelsen till folkskolans läkare, och hade från honom följande yttrande inkommit:

»Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Skolsköterskans framställning om fast anställning får jag härmed vördsamt tillstyrka. Enligt allmän läkareuppfattning, vilken för övrigt torde delas av alla initierade, kan en modern skolhygien icke bedrivas vid en skola av Karlstads folkskolors storlek utan skolsköterska och under sådana förhållanden liksom med hänsyn tagit till syster Gretas fleråriga utmärkta sätt att fullgöra en skolsköterskas arbete, måste det anses som en fördel för skolan och en personlig rättvisa mot nuvarande innehavarinna, att tjänsten göres till ordinarie.

Jag tror, att det skulle vara av värde och förebygga eventuella framtida komplikationer, om samtidigt med sättandet av löneförmånerna för en sådan tjänst viss arbetstid stipulerades (visst antal timmar i medeltal pr dag eller dylikt), dock med hänsyn taget till att det mesta skolhygieniska arbetet vid våra skolor är förlagt till höstterminen,

Karlstad den 10 mars 1936.

E. GEDDA.

Skolläkare.»

Rätt avskrivit betygar:

AXEL RYDBORG.

För utredning i ärendet hade samma nämnd därefter tillsatt en särskild kommitté, som till nämnden ingivit följande av utredningen föranlett förslag:

»Till Karlstads Folkskolestyrelsens Byggnads- och Ekonominämnd.

I anledning av byggnads- och ekonominämndens beslut den 22 april 1936, § 57, med uppdrag att utreda frågan angående anställande av skolsköterska med fast anställning få undertecknade härmed vördsamt anföra följande.

Från och med höstterminen 1931 har enligt en av folkskolestyrelsen preliminärt utarbetad instruktion skolsköterska varit anställd vid stadens folkskolor, och har arvodet till samma skolsköterska utgått med två kronor för varje fullgjord arbetstimma. Sedan dess har ett permanent behov av ifrågavarande skolskötersketjänst till fullo blivit styrkt, och då de med tjänsten förenade arbetsuppgifterna numera antagit ett sådant omfång, att full sysselsättning kräves av dess innehavare, anse kommitterade att skolskötersketjänsten framdeles upptages i folkskolestyrelsens ordinarie stat och fast anställning beredes den av folkskolestyrelsen å tjänsten förordnade befattningshavaren.

I anledning härav vill kommitterade föreslå

att skolsköterska med fast anställning måtte från och med den 1 januari 1937 anställas vid stadens folkskolor;

att skolsköterskans tjänstetid bestämmas till i medeltal cirka 6 timmar pr läsdag, och att hon underkastas de bestämmelser för sin tjänsteutövning och angående andra med befattningen sammanhörande förhållanden, som kunna bli bestämda i för henne utarbetad instruktion;

att skolsköterskans årslön bestämmas till 1,800:— kronor, samt att därå må utgå dyrtidstillägg efter de grunder, som äro eller komma att bli bestämda för Karlstads stads övriga befattningshavare;

att till skolsköterskan må utgå tre ålderstillägg à 180:— kronor efter 3, 6 och 9 års oförvitlig tjänstgöring; samt

att skolsköterskan tillerkännes rätt att inträda som medlem i Sveriges kommunalanställdas pensionskassa.

Karlstad den 23 september 1936.

AXEL RYDBORG.

ERIK GEDDA.

REINH. TERNQVIST.

Undertecknad Ternqvist ansluter mig till förslaget i alla delar förutom föreslagna lönen, som kan ifrågasättas bör bestämmas till samma belopp som utgår till sjuksköterskan vid fattigvården.

REINH. TERNQVIST.»

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

I anledning härav hade byggnads- och ekonominämnden beslutat föreslå folkskolestyrelsen att hos stadsfullmäktige göra framställning om bifall till av kommitterade sålunda avgivet förslag.

Gent emot detta nämndens beslut hade Herr Ternqvist anhållit att till protokollet få antecknat, att han biträtt kommitterades förslag, dock med den förändringen, att skolsköterskans grundlön bestämmes till 1,600:— kronor. Folkskolestyrelsen beslöt nu dels enhälligt att hos stadsfullmäktige göra framställning om, att en skolsköterskebefattning måtte uppföras å folkskolestyrelsens ordinarie utgifts- och inkomststat, samt dels att av byggnads- och ekonominämnden för tjänsten i övrigt föreslagna bestämmelser måtte för nämnda befattning bli gällande.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 16 oktober 1936 klockan 2 e. m.

LARS DALGREN.

J. A. FRIMODIG.

HOLTER HULTMAN.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 18 januari 1937.*

§ 11.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att yttra sig över folkskolestyrelsens hemställan, att en skolskötersketjänst måtte uppföras å folkskolestyrelsens ordinarie utgifts- och inkomststat.

Sedan handlingarna i ärendet föredragits, uppstod en stunds överläggning, varunder herr vice ordföranden förklarade sig numera intet hava att erinra däremot, att den ifrågasatta skolsköterskans grundlön bestämdes till 1,800 kronor, under förutsättning att hennes tjänstgöringstid icke inskränktes på sätt folkskolestyrelsens byggnads- och ekonominämnd föreslagit.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt lönenämnden på förslag av herr Almqvist utan votering att i ärendet göra följande uttalande:

»Lönenämnden, som icke anser arbetstidens längd böra i instruktionen fastställas, tillstyrker bifall till folkskolestyrelsens framställning, dock med skyldighet för sköterskan att tjänstgöra i den utsträckning, folkskolestyrelsen kan komma att bestämma.»

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 maj 1937.

§ 442.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 8 sistlidne februari, § 122, närmare utvisar, bordlagt ärende angående tillsättande av en skolsjuksköterska vid härvarande folkskolor samt uppdragit åt herr Dalgren att införskaffa förslag till instruktion för ifrågavarande sköterska, så företogs nu ärendet till förnyad behandling.

Härvid föredrogs följande av folkskolestyrelsen fastställda:

»INSTRUKTION

för

Skolsköterskan vid Karlstads stads folkskolor.

Skolsköterskan åligger:

1. att biträda vid skolläkarens klassundersökningar och vid hans mottagningar för skolbarn samt å bestämd tid vara tillstädes å anvisad lokal i medeltal *minst en hallotimme dagligen*;
2. att biträda skolläkaren i arbete med förandet av journaler, hälsoregister och andra handlingar, som beröra hälsovården bland skolbarnen;

3. att utföra vägningar och mätningar samt andra undersökningar av skolbarnen enligt skolläkarens anvisningar;
4. att beträffande de s. k. observationsbarnen, eller i övriga fall där skolläkaren anser så önskvärt, besöka barnens hem, och där göra sig underrättad om hygieniska förhållanden o. dyl. samt över dessa barn upprätta och föra särskilda journaler enligt skolläkarens bestämmelser;
5. att till barnen och deras föräldrar meddela skolläkarens råd och anvisningar samt i görligaste mån kontrollera dessas efterlevnad;
6. att om ett barns målsman saknar medel att själv bekosta av skolläkaren anbefalld åtgärd, och av folkskolestyrelsen härför givna bestämmelser icke kunna tillämpas, anmäla förhållandet för folkskolinspektören;
7. att vid fall av tuberkulos bland skolbarnen eller deras omgivning uppehålla förbindelse med vederbörande dispensär, och där inlämna och inhämta behövliga uppgifter;
8. att vid fall av epidemisk sjukdom hos skolbarnen stå till skolläkarens förfogande för uppspårande av smittokällor och sekundärfall samt för hindrande av smittans spridning;
9. att hålla en hygienisk lektion för samtliga nybörjare;
10. att å viss erforderlig tid vara tillstädes å skolorna och där tillhandagå lärarepersonalen med upplysningar och anvisningar beträffande barn, som äro i behov av vård;
11. att biträda vid uttagning av barn till skollovskoloni och barnbespisning;
12. att i den mån skäligen semester det tillåter, och då så erfordras, handha ledningen av skolornas skollovskolonier samt i varje fall biträda med tillsynen över barnen vid samma kolonier;
13. att under sommarferierna förbereda årsberättelse över senaste läsårs hygieniska arbete samt upprätta hälsokort för det kommande läsårets nybörjare;
14. att i övrigt fullgöra de uppdrag, som å tjänstens vägnar givas av skolläkaren eller folkskolinspektören;
15. att underkasta sig de förändringar i denna instruktion, som av folkskolestyrelsen kunna varda beslutade.»

Sedan berörda instruktion föredragits samt överläggning hållits, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att en skolsköterskebefattning skulle uppföras å folkskolestyrelsens ordinarie stat;

att skolsköterskans årslön skulle utgöra 1,800 kronor jämte dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna bliva bestämda för stadens övriga befattningshavare;

att till skolsköterskan skulle utgå tre ålderstillägg, vart och ett å 180 kronor, efter tre, sex och nio års väl vitsordad tjänstgöring;

att skolsköterskan skulle tillerkännas rätt att inträda såsom medlem i Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa;

att bemyndiga folkskolestyrelsen att såsom skolsköterska anställa syster Greta Stenarson, vilken sedan höstterminen 1931 enligt en av folkskolestyrelsen preliminärt utarbetad instruktion varit anställd såsom skolsköterska vid stadens folkskolor mot ett arvode av två kronor för varje fullgjord arbetstimma;

att i nästföregående moment omförmäld anställning skulle anses hava tagit sin början den 1 januari 1937; samt

att för innevarande år bevilja ett tilläggsanslag av 1,266 kronor att utgå till ifrågavarande tjänst.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 108.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning om tillsättande av en skolsköterska vid härvarande folkskolor, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infortrade utlåtanden.

Efter ärendets föredragning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Folkskolestyrelsens framställning angående byggande av ny skolbyggnad å Västerstrand.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag med därvid fogade handlingar får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt hemställa att stadsfullmäktige ville bifalla folkskolestyrelsens däri gjorda förslag till ny skolbyggnad å stadsområdet Västerstrand i Karlstad samt för detta ändamål bevilja erforderliga medel.

Karlstad den 5 februari 1937.

Å Karlstads folkskolestyrelsens vägnar:

LARS DALGREN.

Ordförande.

Axel Rydborg.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 2 februari 1937.*

---

§ 20.

Genom beslut den 13 november 1934 hade folkskolestyrelsen till stadsfullmäktige ingått med hemställan om, att fullmäktige ville vidtaga åtgärder för att ett av styrelsen till fullmäktige samtidigt ingivet förslag till Tjäder-skolans om- och tillbyggnad måtte bringas till förverkligande.

Från stadsfullmäktige hade för yttrande till folkskolestyrelsen därefter överlämnats en från magistraten inkommen skrivelse av den 15 november 1934, vari framhållits dels nödvändigheten av en reglering av kvarteret Tjädern med hänsyn till blivande trafikleder mellan Tingvallastaden och stadsdelarna Viken och Kvarnberget, dels önskvärdheten av att, intill dess en sådan reglering komme till stånd, ingen ytterligare bebyggelse av kvarteret Tjädern tillätes. Sedan yttrande över denna magistratens skrivelse avgivits

av byggnadsnämnden i Karlstad, vars i frågan förda protokoll av den 16 november och 20 december 1934 tillställts folkskolestyrelsen, hade styrelsen den 26 februari 1935 yttrat sig över de i magistratens skrivelse anförda synpunkterna.

Genom utdrag av protokoll den 7 januari 1935 hade drätselkammaren hos folkskolestyrelsen hemställt om ytterligare utredning, huruvida icke, med hänsyn till barnantalets fördelning på skilda stadsområden, kunde befinnas lämpligt att uppföra en ny skolbyggnad i annan del av staden, t. ex. Västerstrand, varigenom barnantalet vid Tjäderskolan torde bli minskat och kostnaden för denna skolas iordningsställande eventuellt kunde nedbringas.

Sedan folkskolestyrelsen för yttrande överlämnat denna drätselkammarens hemställan till dess undervisnings- samt byggnads- och ekonominämnd hade undervisningsnämnden uppdragit *dels* åt överlärare G. Starck och folkskolinspektören att i ärendet verkställa utredning, som skulle åsyfta att åvägbringa en uppskattning av det antal barn, som, boende å området Strand och övriga väster och sydväst härom belägna stadsområden och födda under åren 1928—34, kunna väntas erhålla inträde i stadens folkskolor under år 1935 och närmast följande år, *dels* därefter åt överlärare E. Larsson att uppgöra förslag till skolväsendets anordning inom västra stadsområdet, särskilt med hänsyn till eventuellt behov av ett nytt skolhus å Västerstrand, samt sedan *dels ock* åt folkskolinspektören att verkställa förnyad utredning i samma ärende, och hade i anledning härav följande utlåtanden till nämnden ingivits:

»Till Karlstads Folkskolestyrels Undervisningsnämnd.

Med anledning av undervisningsnämndens beslut den 25 februari 1935 med uppdrag åt undertecknade att verkställa utredning angående eventuellt behov av en skolbyggnad å Västerstrand, varvid nämnden som direktiv för samma utredning bestämt, att densamma »skulle avse dels området Strand och dels övriga väster och sydväst härom belägna stadsområden och inriktas på en uppskattning av det antal barn, som med stöd av de för staden förda kyrkoböckerna och födda under åren 1928—1934, kunna väntas erhålla inträde i stadens folkskolor under innevarande och närmast följande år», och få undertecknade på grund härav vördsamt framlägga följande tablå över antalet inom Karlstads stad under åren 1928—1934 födda och inom ovannämnda stadsområden nu bosatta barn.

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Området Strand	12	13	5	11	9	6	10
Väster och sydväst om Strand belägna stadsområden	40	30	40	42	30	34	21
Summa	52	43	45	53	39	40	31

Karlstad den 13 april 1935.

GUSTAV STARCK.

AXEL RYDBORG.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

»Till Karlstads Folkskolestyrelsens Undervisningsnämnd.

Vid undervisningsnämndens sammanträde den 29 april 1935 förelåg från en av nämnden den 25 februari samma år tillsatt kommitté uppgift å barn födda under åren 1928—1934 och nu bosatta dels inom stadsdelen Strand och dels inom övriga väster eller sydväst därom belägna stadsområden, i den följande utredningen här benämnda Västerstrand. Efter överläggning beslöt undervisningsnämnden uppdraga åt undertecknad att uppgöra ett förslag till skolväsendets anordning inom västra stadsområdet särskilt med hänsyn till behovet av ett nytt skolhus å Västerstrand, och får undertecknad på grund härav vördsamt anföra följande.

Under de överläggningar som höllos dels inom den av Karlstads folkskolestyrelse tillsatta byggnadskommittén för Tjäderskolans om- och tillbyggnad och dels inom folkskolestyrelsen vid behandling av byggnadskommitténs framlagda förslag, blevo olika synpunkter framförda angående skolväsendets anordning inom Västerstrand. På byggnadskommitténs förslag beslöt emellertid folkskolestyrelsen uttala sig för det om- och tillbyggnadsförslag av Tjäderns folkskola, som i enlighet med av byggnadskommitténs givna direktiv uppgjorts av stadsarkitekten Olle Lagergren. Detta förslag innebar, att skolpliktiga barn bosatta inom de västra stadsdelarna skulle alltfört liksom hittills få sin undervisning förlagd till Tjäderns folkskola, givetvis med undantag för de barn, som tillhöra Bergviks folkskolas skolområde.

Bland övriga förslag till lösning av skolfrågan inom nämnda stadsområde och som under överläggningarna framkommit, märkas:

- I. Bergviks folkskola förflyttas till en mera centralt belägen plats inom Västerstrand, t. ex. till eller i närheten av Tallåsen eller Fredicelund, och samtliga skolpliktiga barn bosatta å stadsdelarna väster och sydväst om Strand erhålla där sin undervisning. Övriga å västra stadsdelarna bosatta barn få sin undervisning förlagd till Tjäders folkskola.
- II. Bergviks folkskola behålles på sin nuvarande plats, och en ny skolbyggnad uppföres vid eller i närheten av Karlsholm, och barn, vilka ej få sin undervisning i Bergviks folkskola men bosatta i Västerstrand och tillhörande klasserna 1 och 2, erhålla där sin undervisning, under det att övriga skolpliktiga barn inom nämnda område allt fort få sin undervisning förlagd till Tjäders folkskola.

För bedömande av möjligheterna att realisera det här ovan som N:r I betecknade förslaget har undertecknad utgått ifrån de nu på västra stadsområdena boende skolpliktiga barnen och som nu undervisas i Karlstads folkskolor och Vidöns folkskola. Se bil. A, B och C. Utredningen visar då att det system, som nu tillämpas vid Tjäders folkskola med tre läraravdelningar inom varje av klasserna 1 och 2 och två läraravdelningar inom varje av klasserna 3—6 komme att sönderbrytas, om en ny folkskola anordnades på Västerstrand. Inom somliga klasser skulle barnantalet, dock med ett betydligt färre antal inom varje lärareavdelning än vad som nu är fallet, giva möjlighet till två lärareavdelningar, i andra återigen, och då framför allt i klasserna 5 och 6, bleve barnantalet så ringa såväl i den å Västerstrand tilltänkta skolan som å Tjäderskolan, att knappast mera än en lärareavdelning kunde bildas inom varje av dessa årsklasser. Detta skulle då komma att innebära, att man finge ett skol-system, där man i varje av klasserna 3 och 4 kunde bilda två lärareavdelningar, en goss- och en flickavdelning, under det man i varje av klasserna 5 och 6 blott finge en lärareavdelning och i så fall en avdelning med såväl gossar som flickor.

Även om de skolpliktiga barn, som nu äro bosatta å stadsdelen Strand, se bil. B., och som under läsåret 1934—35 undervisats i någon av folkskolorna inom Tingvallastaden, överfördes till en å Västerstrand tilltänkt skola, skulle barnantalet inom de olika årsklasserna ej bliva sådant, att en lämplig skolenhet kunde bildas varken å Västerstrands tilltänkta skola eller Tjäders folkskola, förutsatt, nämligen att båda dessa skolor skulle vara anordnade enl. A-formen.

Att således för det nuvarande barnantalet inom västra stadsdelarna nedlägga Bergviks folkskola och uppföra en ny skola på Västerstrand och anordna den enligt A-formen torde vara uteslutet.

En annan möjlighet skulle då vara en skola anordnad enligt B¹-formen med två lärareavdelningar inom småskolestadiet och två lärareavdelningar inom folkskolestadiet. Visserligen kunde en sådan skola ej mottaga alla skolpliktiga barn, som för närvarande äro bosatta å Västerstrand, utan finge en del av dessa liksom barnen från Strand alltfort såsom hittills ha sin undervisning förlagd till Tjäderns folkskola, där varje lärareavdelning givetvis komme att bestå av färre antal barn än vad som nu är fallet, men som dock kunde behålla den nuvarande organisationen, endast med den skillnaden att det inom första och andra klasserna bleve två lärareavdelningar i stället för nuvarande tre.

En sådan anordning skulle medföra, att en ny läraretjänst bleve behöfvlig inom den egentliga folkskolan, under det att en läraretjänst kunde indragas i småskolan. I den föreslagna om- och tillbyggnaden av Tjäderns folkskola kunde de nu föreslagna klassrummens antal minskas med två men andra föreslagna utrymmen måste bibehållas. Härtill skulle dock komma en ny skolbyggnad å Västerstrand med 4 lärosalar och därjämte nödiga utrymmen för undervisning i gymnastik och slöjd etc.

De skolpliktiga barn, som under läsåret 1934—35 äro bosatta på Strand eller Västerstrand jämte de som från andra stadsdelar undervisas i Tjäderns folkskola under samma läsår, skulle vid en omorganisation med en A-skola på Tjädern och en B¹-skola på Västerstrand enligt ovanstående, fördela sig på olika klasserna enligt följande:

Första klass	74 st.,	2 lärareavdelningar	på Tjädern	och 1 på Västerstrand,
Andra »	80 »	2 »	» » » »	1 » »
Tredje »	58 goss. och 56 fl.,	3 lärareavd. på Tjädern	} och 1 på Västerstrand,	
Fjärde »	47 » » 40 »	2 » » »		
Femte »	38 » » 26 »	2 » » »		
Sjätte »	39 » » 35 »	2 » » »	} » 1 » »	

Fördelarna med en dylik organisation av skolväsendet inom västra stadsområdet skulle då bl. a. bestå däri, att Västerstrand i stället för Bergviks folkskola erhöle en ny skola med bättre organisationsform, nämligen av B¹-skola i stället för den nuvarande B²-skolan. Men å andra sidan finge de barn från dessa stadsdelar, som nu undervisas å Tjäderns folkskola, sin undervisning förflyttad från en A-skola till en skola med sämre organisationsform eller till en B¹-skola.

Det andra förslaget till lösning av skolväsendet inom västra stadsdelarna, som under överläggningarna framkommit, och som i utredningen här ovan be-

tecknats med N:r II, avser, att Bergviks folkskola behålles på sin nuvarande plats och med sin nuvarande skolform, och en ny skola för första och andra årsklasserna uppföres vid eller i närheten av Karlsholm. För bedömning av ett dylikt förslag har här nedan använts dels de uppgifter, som redan nu föreligga på barn, födda år 1928 och nu på våren vid Karlstads folkskolor inskrivna att tillhöra första årsklassen nästa läsår och dels den tablå, som uppgjorts av folkskolinspektör Axel Rydborg och överlärare Gustav Starck, och som upptager barn, födda under åren 1928—34 och nu bosatta å västra stadsdelarna.

Av de nu på våren vid Karlstads folkskolor i första årsklassen inskrivna och på Västerstrand bosatta barnen hava 24 inskrivits vid Tjäderns folkskola, 7 vid Bergviks folkskola, 1 vid Vidöns folkskola och 1 vid seminariets övningskola. Av de på Strand bosatta och likaledes i år inskrivna hava 6 inskrivits vid Tjäderns folkskola, 2 vid Norra skolan och 3 vid seminariets övningsskola. Härtill komma från Västerstrand till Tjäderns folkskola ytterligare 2 barn, vilka äro födda 1927 och skolpliktiga förra året men först i år inskrivna.

Samtliga de vid Tjäderns folkskola nu i vår inskrivna barn, som under läsåret 1935—36 komma att tillhöra första klassen, äro uppdelade på tre lärareavdelningar. Av ovanstående framgår, att de barn från Västerstrand, som under läsåret 1935—36 komma att tillhöra första klassen, äro tillräckligt många för att bilda en lärareavdelning, även sedan barnen från Bergviks skolområde frånräknats. Om barnen från Strand även överfördes till en eventuell småskola på Västerstrand bleve antalet för nästa läsår 33 stycken och kunde möjligen bilda två lärareavdelningar, en på 16 och en på 17 elever. En sådan anordning skulle komma att medföra, att blott en lärareavdelning i första klassen vid Tjäderns folkskola under nästa läsår bleve behöfvig, detta likväl under förutsättning av att i stället för de två barnen från Strand, som nu inskrivits att tillhöra Norra skolans förska klass men i ovanstående förslag tillförts Västerstrand, 5 à 6 barn, bosatta i Klara eller västra Tingvallastaden och som inskrivits att tillhöra första klassen vid Tjäderns folkskola, kunde överföras till de första årsklasserna, som under samma läsår komma att undervisas på Norra skolan och Tingvallaskolan.

Vad återigen angår antalet barn födda åren 1929—34, se bil. D., och som kunna väntas erhålla inträde vid stadens folkskola under åren 1936—41, visar det sig, att vissa årskullar äro så stora, om Strand och Västerstrand — Bergviks skolområde frånräknat — sammanslås till ett skolområde, att de kunna bilda två lärareavdelningar inom första och andra årsklasserna, under det att andra

ej äro tillräckliga att bilda mer än en avdelning. Av de på västra stadsdelarna kvarvarande barnen inom varje årskull, sedan seminariets övningsskola erhållit 20 st., kan därefter endast bildas en lärareavdelning, vilken skulle vara förlagd till Tjäderskolan. Samtliga år skulle dock dessa till Tjädern förlagda avdelningar få ett betydligt större barnantal än motsvarande avdelningar på Västerstrand, ja, t. o. m. något år, såsom av årskullen 1932 skulle barnantalet bliva för stort för en avdelning. Samtliga dessa beräkningar äro givetvis gjorda med den förutsättningen, att barnantalet inom varje årskull 1929—34 vore detsamma det år, då skolplikten inträder, som det för närvarande är.

Av vad ovan anförts angående årsklasserna 1928—34 torde framgå, att om en småskola uppföres på Västerstrand, denna endast borde avse en lärareavdelning inom varje årsklass samt att de från samma stadsdel i så fall överblivna barnen jämte barnen från Strand alltfört borde få sin undervisning förlagd till Tjäderskolan och där tillsammans med barnen från övriga västra stadsdelar bilda två lärareavdelningar inom varje årsklass. Genom en sådan anordning skulle givetvis det stora flertalet av barnen från Västerstrand erhålla en kortare skolväg än vad nu är fallet, och i den tilltänkta om- och nybyggnaden vid Tjädern skulle de nu 15 föreslagna klassrummen kunna minskas med två.

Att en sådan lösning av skolväsendet på de västra stadsdelarna som här närmast skisserats icke komme att innebära någon besparing utan i stället en stegring av utgifterna för stadens skolväsen torde vara klart. Därför tillåter jag mig till sist också få framföra ytterligare ett förslag till frågans lösning. Detta innebär att Tjäderskolan borde om- och tillbyggas i den omfattning, som nu av fokskolestyrelsen föreslagits, således med utrymme för samtliga skolpliktiga barn från de västra stadsdelarna, och att de barn, som äro bosatta på Västerstrand, genom stadens försorg erhöles fria bussresor till och från skolan. En sådan bussresa tur och retur Tjädern—Västerstrand, torde betinga ett pris av 8 kronor, vilket skulle om man beräknar 200 verkliga läsdagar per år, medföra en årlig kostnad av 1,600 kronor, en kostnad som säkerligen avsevärt understeg de kostnader som en nybyggnad skulle medföra, dels i förräntning och amortering av anläggningskostnaden och dels i de årliga driftkostnaderna.

Karlstad den 15 maj 1935.

ELOF LARSSON.

Bil. A.

Antalet skolpliktiga barn å Västerstrand och under läsåret 1934—35 undervisade i Karlstads folkskolor och Vidöns folkskola.

S k o l h u s	Klass	Gossar	Flickor	Summa antal	
				Gossar	Flickor
Tjädern	1	15	12		
Norra skolan	1	1	—		
Tingvallaskolan	1	—	—		
Bergvik.....	1	2	6		
Vidön	1	—	1	18	19
Tjädern	2	8	15		
Norra skolan	2	—	—		
Tingvallaskolan	2	—	1		
Bergvik.....	2	2	4		
Vidön	2	2	2	12	22
Tjädern	3	16	15		
Norra skolan	3	—	—		
Tingvallaskolan	3	—	—		
Bergvik.....	3	5	4		
Vidön	3	1	2	22	21
Tjädern	4	9	13		
Norra skolan	4	1	1		
Tingvallaskolan	4	—	—		
Bergvik.....	4	7	3		
Vidön	4	4	—	21	17
Tjädern	5	14	8		
Norra skolan	5	—	—		
Tingvallaskolan	5	1	—		
Bergvik.....	5	4	4		
Vidön	5	—	—	19	12
Tjädern	6	12	12		
Norra skolan	6	—	—		
Tingvallaskolan	6	—	6		
Bergvik.....	6	4	—		
Vidön	6	1	—	17	18

Bil. B.

Antalet skolpliktiga barn å Strand och under läsåret 1934—35
undervisade i Karlstads folkskolor.

S k o l h u s	Klass	Gossar	Flickor	Summa antal	
				Gossar	Flickor
Tjädern	1	2	1		
Norra skolan	1	2	1		
Tingvallaskolan	1	1	—	5	2
Tjädern	2	1	—		
Norra skolan	2	3	—		
Tingvallaskolan	2	—	1	4	1
Tjädern	3	3	2		
Norra skolan	3	—	—		
Tingvallaskolan	3	1	—	4	2
Tjädern	4	3	2		
Norra skolan	4	1	1		
Tingvallaskolan	4	—	1	4	4
Tjädern	5	2	—		
Norra skolan	5	—	—		
Tingvallaskolan	5	—	—	2	—
Tjädern	6	—	1		
Norra skolan	6	—	—		
Tingvallaskolan	6	—	1	—	2

Bil. C.

Antal barn i de olika klasserna vid Tjäders folkskola läsåret 1934—35 samt
i klasserna kvarvarande barn, om barnen från Västerstrand frånräknas.

	Tjädern		Västerstrand		Kvarvarande barn vid Tjädern om Västerstrands barn frånräknas	
	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
Klass 1	34	26	15	12	19	14
» 2	35	30	8	15	27	15
» 3	51	50	16	15	35	35
» 4	34	35	9	13	25	22
» 5	33	22	14	8	19	14
» 6	33	28	12	12	21	16

Bil. D.

	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Barn födda åren 1929—34 och nu bosatta inom de delar av Västerstrand, som lämpligen böra räknas till Bergviks skolområde.....	6	13	4	6	13	2
Barn födda åren 1929—34 och nu bosatta på Strand	13	5	11	9	6	10
Barn födda åren 1929—34 och nu bosatta på Västerstrand och som lämpligen kunna få sin undervisning i en på samma stadsdel anordnad småskola	24	27	38	24	21	19
Övriga barn från västra stadsdelarna och vid Tjäderns folkskola undervisade äro i regel bosatta å de stadsdelar, som öster ut begränsas av Järnvägsgatan och Orrholmsvägen samt i väster och norr av västra älvgrenen. Barnen från Klara, Regimentet, Sanna och Orrholmen pläga vara fördelade på de tre skolorna inom Tingvallastaden. Inom detta område äro födda under åren 1929—34 och där nu bosatta följande barn: (OBS.! Av barnen från Klara, Regimentet, Sanna och Orrholmen äro endast halva antalet medräknat)	45	46	45	51	39	34
Under förutsättning att seminariet även i fortsättningen kommer att förse sin övningskola med barn från sist nämnda område, måste från varje årskull frånräknas omkring 20 barn och skulle således återstå	25	26	25	31	19	14

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

»Till Karlstads Folkskolestyrelsens Undervisningsnämnd.

Jämlikt undervisningsnämndens beslut den 22 november 1935 med uppdrag till mig att verkställa förnyad utredning angående drätselkammarens beslut den

7 januari 1935 om undersökning, »huruvida icke, med hänsyn till barnantalets fördelning på skilda stadsområden, kunde befinnas lämpligt att uppföra en ny skolbyggnad i annan del av staden, t. ex. Västerstrand, varigenom barnantalet vid Tjäderskolan torde bli minskat och kostnaden för denna skolas iordningställande eventuellt kunna nedbringas», ber jag härmed att vördsamt få anföra följande.

I den framställning till stadsfullmäktige, som av folkskolestyrelsen genom beslut den 13 november 1934 blivit gjord, har räknats med, att den genom om- och tillbyggnad utökade Tjäderskolan skulle jämte skolhuset vid Bergvik fylla stadens behov av folkskolebyggnader för de västra stadsområdena. En skolbyggnad å Västerstrand skulle på grund härav icke erfordras, utan de i denna stadsdel boende skolbarnen skulle allt framgent komma att få sin undervisning förlagd till Tjäderskolan.

Genom drätselkammarens i ovannämnda beslut anbefallda utredning har frågan såtillvida erhållit en annan utgångspunkt, som utredningens syfte nu icke endast avser att utröna behovet av för västra stadsdelarna erforderliga skollokaler, utan även att undersöka var dessa lokaler med hänsyn till där undervisade skolbarns boplatz inom staden lämpligen böra förläggas.

Förutom den synpunkt, som drätselkammaren vid ärendets behandling sålunda anlagt på frågan, är det dock ytterligare ett annat hänsyn, som icke kan lämnas obeaktat, då det gäller planläggning av folkskoleväsendet inom staden. Detta hänsynstagande gäller skolformen.

Ända till det införlivningen med staden av vissa Karlstads och Grava socknar tillhörande områden ägde rum, voro samtliga normalklasser vid Karlstads folkskolor anordnade enligt A-formen, vilket innebär, att varje klass utgör en lärareavdelning. Den 1 januari 1934, då nämnda införlivning verkställdes, tillfördes emellertid stadens skoldistrikt fem nya skolor, av vilka samtliga, helt eller delvis, nu äro anordnade efter annan skolform. Tre av dessa skolor tillhöra formen B², inom vilken småskolestadiet (klasserna 1 och 2) och folkskolestadiet (klasserna 3—6) bilda var sin lärareavdelning, undervisade av resp. en småskollärare och en folkskollärare. En mycket tydlig tendens förefinnes bland skolbarnens målsmän att värdesätta denna skolform lägre än A-formen, och en strävan gör sig därför starkt märkbar att, då barnens skolvägar icke lägga för stora hinder i vägen, söka få skolbarnens undervisning förlagd till stadens mera centralt belägna skolhus, varest undervisningen helt är anordnad enligt A-formen. Vid organisationen av stadens folkskoleundervisning är det därför önskvärt, att hänsyn

tages till anförda omständigheter, så att samtliga vid stadens folkskolor undervisade barn kunna beredas en undervisning, som i alla avseenden fyller allmänhetens anspråk på likvärdighet. Den väckta tanken att uppföra ett nytt skolhus å Västerstrand har därför erbjudit ett utmärkt tillfälle att tillgodose anförda önskemål för stadens västra områden. Genom att nedlägga undervisningen vid det i många avseenden bristfälliga skolhuset vid Bergvik, varest undervisningen är anordnad enligt formen B², och hänvisa därstädes nu undervisade barn till det påtänkta skolhuset å Västerstrand samt inrätta undervisningen där enligt A-formen skulle ovananförda önskemål för västra stadsområdet vara uppnått. Flertalet av de vid Bergviks skola undervisade barnen skulle härigenom kunna beredas en kortare skolväg, och antalet av de barn, som på stadens bekostnad åtnjuta fria bussresor till och från skolan, komme säkert också att nedbringas, ty endast ett fåtal av barnen vid Bergviks skola äro bosatta så långt västerut, att deras skolvägar komma att bli längre till en skola på Västerstrand, än deras vägar nu äro till Bergviks skola. Ett betydelsefullt steg skulle härigenom ävenledes tagas i riktning mot en sådan planläggning av skolbyggnadsverksamheten, varigenom det övervägande antalet av skolbarnen kunna beredas möjlighet att, efter en mindre utsträckning av skolornas frukostrast, intaga frukostmålet i hemmen.

För bedömande av dels behovet av en skolbyggnad å Västerstrand samt dels denna byggnads omfång är det givetvis av största vikt att erhålla en uppgift på antalet av de barn, som skulle komma att frekventera nämnda skolhus. Enär så gott som samtliga å Västerstrand bosatta skolbarn nu undervisas å Tjäderskolan, och då det dessutom ifrågasatts att nedlägga undervisningen vid Bergviks skola, så synes frågan vinna i överskådlighet, om uppgift erhålles å det antal barn, som nu erhåller undervisning vid Tjäderskolan och Bergviks skola, och att undersökning därefter göres om antalet av dessa barn, som äro bosatta å Västerstrand och därtill angränsande områden. En dylik undersökning har nu företagits, och har det därvid visat sig, att vid Tjäderskolan och Bergviks skola denna dag undervisas 440 barn. De barn härav, som bo väster och nordväst om Klarälvens västra gren, och som komme att få sin undervisning lämpligast förlagd till ett skolhus på Västerstrand, utgöra 224. Tages därjämte hänsyn till de skolbarn (till antalet 15), som äro bosatta inom området Knapptad, och som jämlikt inkorporeringsbestämmelserna nu erhålla undervisning vid Vidöns skola inom Hammarö skoldistrikt, blir antalet av de barn, som kunna hänföras till en västerstrandsskola 239. Nämnda barn från

området Knapptad böra nämligen snarast beredas möjlighet till undervisning vid stadens folkskolor, om icke för annat så för att inbespara de utgifter för samma barns transport till och från Vidöns skola, som staden nu har att vidkännas.

Fördelas nu barnen klassvis på de skolor, varest de vid den tilltänkta anordningen komme att erhålla sin skolundervisning, så kan följande tablå erhållas:

S k o l h u s	Klass 1	Klass 2	Klass 3	Klass 4	Klass 5	Klass 6	Summa
Tjäderskolan.....	27	35	36	56	34	28	216
Västerstrandsskolan.....	40	43	34	54	36	32	239

Framhållas bör, att i den föreliggande utredningen ingen hänsyn tagits till inom området Strand bosatta barn, vilka nu undervisas å Norra skolan eller Tingvallaskolan, och vilka än ytterligare motivera behövligheten av ett skolhus å Västerstrand.

Behovet av ett nytt skolhus å Västerstrandsområdet, synes av de förebragta uppgifterna sålunda vara styrkt, att kravet härå från målsmännens sida torde i längden svårligen kunna lämnas obeaktat.

Skulle ett skolhus komma till stånd å Västerstrand, bör hänsyn tagas till, att folkskolans karaktär av obligatorisk 7-årig skola snart nog kan bli en verklighet. De lokaler, som med hänsyn härtill skulle bli erforderliga inom samma skolbyggnad, komma då att bli: 4 småskolesalar, 5 folkskolesalar, syslöjdsal, träslöjdsal, gymnastiksal med *åtminstone* duschrum, barnbispisningslokal, lärar-rum och vaktmästarebostad. Önskvärt vore dessutom, att tomtområdet kring det nya skolhuset tilltages så stort, liksom fallet var vid det nya skolhuset å Norrstrand, att möjligheter förefinnas för tillbyggnad, därest behov härav i framtiden skulle inställa sig.

Genom att nedlägga undervisningen vid Bergviks skola skulle en småskolesal, en folkskolesal, en lärosal, som tidigare använts till syslöjdsal, men av gymnastikkonsulenten föreslagits att inredas till gymnastiklokal, en träslöjdsal, en barnbispisningslokal och en vaktmästarebostad bli obehövliga.

Det förslag till Tjäderskolans om- och tillbyggnad, som till stadsfullmäktige ingivits, upptager, förutom ett antal speciallokaler, 16 lärosalar, vilket dock får anses vara det minsta möjliga antal, som erfordras, därest Tjäderskolan skall kunna mottaga jämväl alla å Västerstrand boende skolbarn.

Bleve tanken på ett skolhus å Västerstrand förverkligad, så kunde lokalbehovet vid Tjäderskolan inskränkas till 9 lärosalar, syslöjdsal, gymnastiksal,

som lämpligen kunde erhållas genom hopslagning av tvenne av skolans nuvarande lärosalar, duschrum, skolkökslokaler, hjälpklasslokal, barnbespisningslokal, lärarorum och vaktmästarebostad. Samtliga dessa lokaler, och dessutom ytterligare två lärosalar, kunna emellertid erhållas inom den gamla byggnadens murar, varföre någon tillbyggnad av Tjäderskolan då icke blev behöfvig. I gårdsbyggnaden skulle, såsom hittills, lokaler för gossarnas slöjdundervisning, toilettanordningar och övriga nödiga utrymmen kunna erhållas.

Genom den sålunda planlagda anordningen av folkskoleväsendet inom stadens västra områden skulle samundervisning inom båda här berörda skolhus bli en följd. I inget avseende innebär emellertid samundervisningen några nackdelar för barnens undervisning eller uppfostran, utan en mycket utbredd mening vill tvärtom göra gällande, att densamma medför stora fördelar.

Slutligen bör framhållas, att tillkomsten av ett skolhus å Västerstrand och tillämpningen av den ovan framlagda planen i övrigt kommer att medföra, att ytterligare en småskolläraryrketjänst erfordras, men att samtidigt en manlig folkskolläraryrketjänst blir obehöfvig, vadan lärareyrketjänsternas antal blir oförändrat.

Vad angår tidpunkten för och den inbördes ordningen vid en eventuell verkställighet av de tilltänkta byggnadsarbetena och därav följande organisationsförändringar inom stadens folkskolor bör anföras, att svårigheten att erhålla tjänliga skollokaler under Tjäderskolans ombyggnadstid och de säkerligen betydande hyreskostnaderna, som härvid skulle bli en följd, gör det angeläget, att skolhuset å Västerstrand först kommer till stånd. De av Karlstads skolor för yrkesundervisning inom gamla seminariebyggnaden disponerade lokalerna torde därefter underkastas en ytterst välbehöfvig renovering, och det finnes därvid anledning att framhålla, att nämnda lokaler med stor fördel kunna inredas jämväl för fortsättningsskolornas behov, ty efter införande av ett obligatoriskt sjunde skolår inom folkskolorna komma dessa senares behov av undervisningslokaler att utökas så, att utrymme för fortsättningsskolornas undervisning icke kan beredas inom Herrhags- och Tingvallaskolorna, varest fortsättningsskoleundervisningen nu till största delen är förlagd. Till sist bör så följa Tjäderskolans renovering i åtminstone huvudsaklig överensstämmelse med den framlagda planen.

På grund av vad sålunda anförts tillåter jag mig att vördsamt föreslå

att en skolbyggnad uppföres å Västerstrand, omfattande minst 9 lärosalar, syslöjdsal, träslöjdsal, gymnastiksal med åtminstone duschrum, barnbespisningslokal, lärarorum och vaktmästarebostad;

att undervisningen vid Bergviks skola därefter nedlägges;

att Tjäderskolan underkastas renovering, och att inom densamma inredas minst 9, helst 11, lärosalar, syslöjdsal, gymnastiksal med duschrum, skolkökslokaler, hjälpklasslokal, barnbespisningslokal, lärarorum och vaktmästarebostad, samt att i gårdsbyggnaden iordningställas lokaler för gossarnas slöjdundervisning och eventuellt, i stället för inom det egentliga skolhuset, även lokal för barnbespisningen; samt

att vid den gamla seminariebyggnadens renovering hänsyn jämväl tages till fortsättningsskolornas lokalbehov.

Karlstad den 26 november 1935.

AXEL RYDBORG.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

Jämlikt instruktion för skolläkaren i Karlstads stads skoldistrikt hade skolläkaren doktor E. Gedda anmodats yttra sig över nämnda utredningar, och hade häröver följande utlåtande avgivits:

»Till Karlstads Folkskolestyrelses Undervisningsnämnd.

Beredd tillfälle att taga del av de olika förslag, som förefinnas, till ordnande av skolokalfrågan för stadens västliga delar, får jag härmed vördsamt avgiva följande utlåtande.

Ett synnerligen viktigt skolhygieniskt önskemål är, att elevernas avstånd mellan hem och skola icke göres större, än att barnen på frukostrasten hinna hem för att intaga ett mål lagad mat. Med hänsyn härtill och de nackdelar för övrigt, som alltid vidlåda för långa skolvägar (ex. för klena barn), synes en viss decentralisering av skolväsendet bli nödvändig i en stad av Karlstads stora utsträckning i form av långsträckta, smala stadsområden längs älvgrenarna. Å andra sidan är det viktigt, att varje skolbyggnad lägges möjligast centralt i sitt upptagningsområde, varvid dock icke det geografiska centrum utan befolkningscentrum bör eftersträvas. Slutsatserna av detta bli: staden bör indelas i ett flertal, icke för stora upptagningsområden med inom vart och ett centralt belägna skollokaler.

Ur dessa synpunkter synes mig folkskolinspektörens av den 26 nov. 1935 dagtecknade förslag, innefattande nytt skolhus, centralt beläget i Västerstrand, nedläggande av det ur bebyggelsesynpunkt excentriskt belägna skolhuset vid Bergvik samt renovering av Tjäderskolan givet vara det bästa.

Härtill kommer, att Bergviks skolhus i sitt nuvarande skick är ur hygienisk synpunkt så bristfälligt, att det endast genom omfattande och dyrbara moderniseringsarbeten skulle kunna göras försvarligt att i fortsättningen användas som skollokal.

Karlstad den 30 november 1935.

ERIK GEDDA.

Skolläkare.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

Undervisningsnämnden, som därefter underkastat ärendet förnyad omprövning, hade därvid funnit, att det nu konstaterade stora antalet av å Västerstrand boende barn ävensom hänsyn till att skapa bättre skolförhållanden för stadens förortssamhällen och att möjliggöra inrättande av ett 7:de obligatoriskt skolår för samtliga stadens folkskolor åstadkommit för frågans bedömande förändrade utgångspunkter, och hade nämnden på grund härav enhälligt beslutat föreslå folkskolestyrelsen att godkänna och tillstyrka folkskolinspektörens ovananförda i ärendet avgivna förslag, varvid nämnden ytterligare velat understryka behovet av, att det å Västerstrand planerade skolhuset först komme till utförande. Styrelsens byggnads- och ekonominämnd, som jämväl förberedande behandlat här förevarande ärende, hade enhälligt beslutat föreslå styrelsen dels att i princip godkänna och tillstyrka folkskolinspektörens sålunda avgivna förslag och dels att hos drätselkammaren anhålla, att förslaget angående Tjäderskolans om- och tillbyggnad återförvisades till folkskolestyrelsen för omarbetning.

Efter överläggning i ärendet hade folkskolestyrelsen därefter enhälligt beslutat att godkänna och tillstyrka folkskolinspektörens i ovananförda skrivelse avgivna förslag samt för övrigt att bifalla vad av såväl undervisnings- som byggnads- och ekonominämnderna sålunda föreslagits.

Sedan drätselkammaren den 13 december 1935 på därom av folkskolestyrelsen gjord framställning beslutat medgiva styrelsen rätt att få anlita

stadsarkitekten för uppgörande av ritningar till dels nytt skolhus å Västerstrand och dels till Tjäderskolans ombyggnad, hade en för ändamålet av styrelsen särskilt tillsatt byggnadskommitté hos drätselkammaren hemställt om, att kammaren ville för det planerade skolhuset å Västerstrand upplåta tomt å stadens nyförvärvade mark inom nämnda stadsområde, varjämte kommitterade framhållit, att lämpligt område för tomten borde beredas å den plats, som begränsas av Karlstads—Skoghalls järnväg, västra landsvägen och tomtområdet Karlsgrund, mot vilket förslag drätselkammaren vid sammanträde den 27 april 1936 förklarat sig intet hava att erinra, varefter stadsarkitekten utarbetat ritningar till den nya skolbyggnaden å Västerstrand och härför uppgjort följande beskrivning:

»Till Folkskolestyrelsen.

Beskrivning till folkskolebyggnad å Västerstrand.

Grunden gjutes av betong å betongpålar.
Sockel av krysshamrad betong.
Yttertrappor och portomfattning av granit.
Ytterväggar av 1 1/2 stens tegel.
Väggar mellan skolrummen av 1 stens tegel.
Alla väggar kalkputsas in- och utvändigt.
Bjälklag av betong.
Trappor och vestibulgolv av kalksten.
Golv i korridorer av gummi-asfaltplattor.
Golv i klassrum av linoleum.
Golv i gymnastiksal och slöjdsal av trä.
Golv i toaletter av plattor.
Yttertak och taklist av galv. plåt.
Dörrar av furu. Ytterdörrar oljemålade. Innerdörrar oljade och fernissade.
Fönsterbänkar av kalksten.
Väggar och tak i klassrum kalkfärgas. I korridorer, trappor och vestibuler oljemålas till 2 meters höjd.
I duschrum insattes endast promenaddusch.
I nedanstående kostnadsberäkning har medtagits svarta tavlor och estrader i klassrum samt fast skåpinredning, men icke möbler, gymnastikinredning, armatur, gardiner, klocka m. fl. andra inventarier.

Portvaktstuga av trä på betonggrund, utvändigt reveterad och täckt med galv. plåttak.

Portvaktstugan som är avsedd att förläggas c:a 20 meter norr om skolbyggnaden inrymmer 3 rum, kök och badrum samt källare med tvättstuga och för-rådsutrymmen.

Värme från skolans värmecentral.

Kostnadsberäkning:

Byggnadsarbetet	290,000: —	
Värme- och sanitäranläggning	64,000: —	
Elektr. installation	7,500: —	
Arvode för ritningar och arbetsledning	5,600: —	
Diverse och oförutsedda utgifter	12,900: —	380,000: —
Vaktmästarebostad		14,000: —
Fyllning	12,000: —	
Grusad sandplan	8,000: —	
Områdets planering i övrigt jämte plantering och staket	17,000: —	37,000: —
	<u>Summa kronor</u>	<u>431,000: —</u>

Härtill kommer framdragning av väg samt ledningar för gas, vatten och avlopp:

Väg	4,000: —
Gas, vatten och avlopp	12,000: —
	<u>Summa kronor</u> 16,000: —

Vid kostnadsberäkningens uppgörande har undertecknad biträtts av Karlstads byggnadskontor, Byggnadsfirman Bröderna Wästlund samt Värmeldningsaktiebolaget Calor.

Karlstad den 30 oktober 1936.

OLLE LAGERGREN.

Stadsarkitekt.

Rått avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

Efter granskning av sålunda inkomna handlingar hade byggnadskommittéer beslutat föreslå folkskolestyrelsen, att föreliggande beskrivning måtte läggas till grund för uppförande av det nya skolhuset å Västerstrand, varvid kommittén dock ansett, att den planerade vaktmästarebostaden endast bör inrymma två rum och kök, men att för skolan erforderliga ekonomitrymmen böra iordningställas inom den särskilda byggnad, som för vaktmästarebostaden är ämnad komma till utförande.

Jämlikt § 53 av gällande folkskolestadga hade yttrande slutligen begärts av statens folkskolinspektör dels över den tilltänkta skolomtens läge och ändamålsenlighet och dels över de särskilda lokalernas och lekplatsens lämplighet för sitt ändamål, och hade i anledning härav följande skrivelse inkommit:

»Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Såsom begärt yttrande rörande en av mig besiktigad tomt, föreslagen till plats för planerad skolanläggning å Västerstrand, samt rörande ett av stadsarkitekten Olle Lagergren den 20 september 1936 i huvudritningar upprättat förslag till byggnad å nämnda tomt får undertecknad härmed uttala följande.

Beträffande den föreslagna tomten:

Enligt av stadens folkskolinspektör gjord utredning och av honom lämnade muntliga upplysningar rörande de barns hemvist, för vilka skolanläggningen är avsedd, synes den föreslagna tomten vara så belägen, att skolbarnens flertal komma att erhålla möjligast korta och lämpliga skolvägar. Mot tomtens läge i terrängen och dess beskaffenhet i övrigt synes, såvitt vid enbart okulär besiktning kunnat avgöras, intet vara att erinra. Tomten synes också erbjuda nöjaktiga utrymmen för lekplats, skolplantering och skolbarnsträdgård.

Beträffande den föreslagna byggnaden:

Såvitt av de upprättade ritningarna framgår, komma de föreslagna lärosalarna att erhålla tillräckliga utrymmen för det barnantal, var och en av dem avser att rymma. Den föreslagna gymnastiksalen synes komma att motsvara behovet för gymnastik och lek för de barn, som skola undervisas vid skolan, och de till gymnastiksalen hörande utrymmen och anordningar för omklädning, dusch och tvättning synas komma att uppfylla nutida anspråk. Trä- och sy-slöjdsalarna synes bliva ändamålsenliga. Mot toalettanordningarna synes, såvitt jag förstår att bedöma, intet vara att erinra.

Belysningen i samtliga undervisningslokaler synes bliva i enlighet med därom gällande krav.

Endast beträffande kapprummens anordning tillåter jag mig för min del ifrågasätta, huruvida det med hänsyn till upprätthållandet av ordningen inom skolan kan vara lämpligt att, såsom förslaget synes avse, låta fyra lärosalar hava ett gemensamt, odelat kapprum, ehuru jag vet, att skäl kunna från andra synpunkter anföras för anordningen. I övrigt har jag intet att erinra mot kapprum och trappuppgångar.

Karlstad den 27 november 1936.

BROR A. LARSON.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

Folkskolestyrelsen, som den 1 december 1936 upptagit ärendet till behandling, hade beslutat att återremittera detsamma till styrelsens byggnadskommitté med uppgift att söka anvisa en tomt av sådan beskaffenhet, att skolbyggnadsförslaget därigenom kunde förbilligas. På grund härav hade kommitterade anmodat stadsarkitekten att verkställa beräkning av den förändring av kostnaderna för ifrågavarande byggnadsarbete, som kunde bliva en följd av att skolbyggnaden förlades till det högre belägna tomtområde, som i förevarande avseende lämpligen kunde komma i fråga, och som under överläggningen i folkskolestyrelsen anvisats såsom mera fördelaktigt än det av kommitterade föreslagna, nämligen ett område beläget intill den från stadens västra infartsväg till landeriet Lugnet gående vägen, och hade från stadsarkitekten följande kostnadsberäkning inkommit:

»Till Folkskolestyrelsen.

Härmed överlämnas karta å alternativt förslag till förläggning av skolan å Landeriet Lugnet.

I nedanstående kostnads kalkyl har förutsatts att pålning icke skulle erfordras. Markundersökning har emellertid icke utförts. Området, som kan bebyggas utan att uppfyllas, värderas till 1:— kr. mera per kvm. än föregående område. Staden är icke ägare till området ifråga.

Kostnadsberäkning:

Byggnadsarbetet	260,000:—	
Värme- och sanitäranläggning	64,000:—	
Elektrisk installation	7,500:—	
Arvode för ritningar och arbetsledning	5,600:—	
Diverse och oförutsedda utgifter	12,900:—	350,000:—
Vaktmästarebostad		14,000:—
Grusad sandplan	8,000:—	
Områdets planering i övrigt jämte plantering och staket	17,000:—	25,000:—
	Summa kronor	389,000:—
Härtill kommer högre:		
Markvärde		20,000:—
Väg		2,000:—
Gas, vatten och avlopp		36,000:—
	Summa kronor	58,000:—

Karlstad den 12 januari 1937.

OLLE LAGERGREN.

Stadsarkitekt.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

Jämlikt § 53 av folkskolestadgan hade från statens folkskolinspektör därjämte inhämtats yttrande över den sålunda föreslagna nya tomten, och hade härefter följande skrivelse inkommit:

»Till Kommitterade för uppgörande av förslag till nytt skolhus
å Västerstrand.

Sedan förslag blivit väckt att förlägga det för Västerstrand planerade skolhuset till ett område, beläget intill den från stadens västra infartsväg till landeriet Lugnet gående vägen, och i anledning härav mitt yttrande rörande den föreslagna platsen enligt § 53 av gällande folkskolestadga begärts, får jag, efter att hava tillsammans med stadens folkskolinspektör besett densamma, härigenom såsom sådant yttrande uttala:

att mot den föreslagna skolomtens beskaiffenhet och läge i terrängen ingen anmärkning synes vara att göra, såvitt vid en okulär besiktning kan bedömas;

men att den icke synes mig äga ett sådant läge inom det skolområde, för vilket det planerade skolhuset är avsett, att skolbarnen komme att erhålla möjligast korta och lämpliga skolvägar.

Karlstad den 25 januari 1937.

BROR A. LARSON.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

Då en förläggning av skolbyggnaden till det föreslagna nya tomtområdet icke komme att medföra lägre byggnadskostnader, och då därjämte läget med hänsyn till de inom ifrågavarande skolområde bosatta barnens skolvägar vore mindre lämpligt, hade byggnadskommittén därefter beslutat att vidhålla sitt i ärendet tidigare avgivna förslag.

Med uttalande av att riksdagens beslut om införande av ett obligatoriskt sjunde skolår med nödvändighet kräver en utökning av antalet lokaler för stadens folkskoleväsen, samt att stadsområdet väster om Klarälven i detta hänseende först bör tillgodoses, beslöt nu folkskolestyrelsen att för sin del godkänna det uppgjorda ritningsförslaget till ny folkskolebyggnad å Västerstrand ävensom det av byggnadskommittén härför föreslagna tomtområdet samt att i övrigt biträda kommittén i frågan ovan anförda förslag. Dessutom beslöt folkskolestyrelsen meddela stadsfullmäktige, att styrelsen, så snart förhållandena det medgiva, kommer att till fullmäktige ingiva förslag till reparation av och eventuell mindre tillbyggnad till Tjäderskolan.

Gent emot detta styrelsens beslut anhöll herr Frimodig att till protokollet få anteckna följande:

»Undertecknad vill såsom sin mening till protokollet få antecknat, att den av kommittén först påtänkta tomten till skolhus på Västerstrand, ur följande synpunkter måste anses såsom mindre lämplig till skolhustomt. Den är lågt belägen och tarvar en avsevärt och kostsam påfyllnad av minst en meter, för såväl tomt som tillfartsvägar, den har ytterst dåliga grundförhållanden, varför älvens högvattenstånd säkerligen kommer att menligt inverka på en blivande byggnad. Den av undertecknad föreslagna tomten har däremot ett högre och friskare läge och är belägen endast omkring 400 m. längre väster ut än den förstnämnda, varför man ej med skäl kan tala om att densamma, ej skulle kunna anses lika centralt belägen som den förra.

Dessutom anser jag det önskvärt att lokalfrågan, för hela det västra området behandlades i ett sammanhang, eftersom det hittills ansetts som en skolenhet.

J. A. FRIMODIG.»

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 5 februari 1937 kl. 1 e. m.

LARS DALGREN.

HOLTER HULTMAN.

REINH. TERNQVIST.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Till Drätselkammaren.

Beträffande Västerstrandsskolans kostnadsberäkning får jag anföra följande. I oktober 1936 hade skolbyggnaden kostnadsberäknats till kronor 431,000:—. Sedermera ha emellertid materialpriserna stigit med 20—50 %. Arbetslönerna komma säkerligen att höjas med c:a 10 %. För närvarande torde ökningen kunna beräknas till i medeltal 20 % för totala kostnaden.

Kostnadsberäkningen av den 30 oktober 1936 måste alltså höjas sålunda:

Byggnadsarbetet.....	380,000:—
Vaktmästarebostad	14,000:—
Planering och staket	17,000:—
	<u>411,000:—</u>
20 % tillägg.....	82,000:—
	<u>493,000:—</u>
Fyllning	12,000:—
Grusad sandplan	8,000:—
	<u>513,000:—</u>

Härtill kommer kostnader för:

Väg	4,000: —
Gas, vatten och avlopp	13,000: —
	<hr/>
	17,000: —

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 17 april 1937.

OLLE LAGERGREN.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 19 februari 1937.

§ 91.

På av Stadsfullmäktige gjord begäran om yttrande angående av Karlstads Folkskolestyrelse upprättat förslag till plats för skolhus inom Västerstrand härstädes beslöt byggnadsnämnden efter överläggning förklara sig icke hava något att ur stadsplanesynpunkt erinra mot det av Folkskolestyrelsens majoritet föreslagna området, förutsatt att detsamma utfylldes till för ändamålet lämplig höjd.

Som ovan.

In fidem:
ROLF MÆCHEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 3 mars 1937.

§ 73.

Uppå remiss av stadsfullmäktiges herr ordförande hade hälsovårdsnämnden att avgiva yttrande över ett av Karlstads Folkskolestyrelse upprättat förslag till ny skolbyggnad å stadsområdet Västerstrand.

Efter föredragning av ärendet samt en stunds överläggning beslöt hälsovårdsnämnden förklara sig intet hava att erinra emot förslaget i fråga ur de synpunkter, angående vilka hälsovårdsnämnden hade att yttra sig.

Mot detta beslut reserverade sig herr Högström, som anhöll att i protokollet få intaget följande yttrande:

»Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

Med anledning av Hälsovårdsnämndens beslut denna dag att bifalla folk-skolestyrelsens förslag om placering av ett nytt skolhus på närmare angiven plats på stadsområdet Västerstrand får jag härmed anmäla min reservation.

Först och främst vill jag härmed protestera mot placeringen av skolhuset på en plats, där det kommer att ligga i närheten av genom buller störande trafikleder: norr om huset går den stora infartsvägen från väster till staden; väster ut ligger järnvägen till Skoghall, som passeras av 4 ordinarie tåg dagligen, öster om skoltomten kommer den nya vägen till Romstad och Knappstad att läggas, vilken möjligen framdrages till Vidön.

En annan olägenhet är det sankta läget, som under den oblida årstiden medför dimbildning över denna trakt.

Men den värsta svårigheten ligger däri att folkskolan på Tjädern under de år, som behövas för nybyggnaden måste brukas i det minst sagt bedrövliga skick, vari den nu befinner sig och som måste betecknas som en skam för ett så stort samhälle.

Därför vill jag föreslå att det sistnämnda skolhuset först renoveras och att enligt överlärare E. Larssons förslag nödiga skolskjutsar anordnas, tills en ny bro mellan Västerstrand och gamla Hammarövägen kommer till stånd, varigenom skolvägen ej längre hindrar barnen från Västerstrand att besöka Tjäderskolan. En mera centralt belägen småskola för de 2 lägsta klasserna bleve då tillräcklig för Västerstrand.

Karlstad den 3 mars 1937.

ARVID HÖGSTRÖM.

t. f. 1:ste stadsläkare.»

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 maj 1937.

§ 464.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 19 sistlidne april, § 307, närmare utvisar, bordlagt ärende rörande ny skolbyggnad å stadsområdet Västerstrand, så upplogs nu detta ärende till förnyad behandling.

Det antecknades, att jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 6 mars 1936 angående statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet byggnadsbidrag för ifrågavarande ändamål utginge med tre fjärdedelar av bidragsunderlaget, därest detta överstege femtusen kronor samt att sagda underlag utgjorde det belopp, som motsvarade de styrkta kostnaderna för byggnadsföretaget, i den mån dessa icke överstege den samtidigt med byggnadstillståndets meddelande fastställda högsta kostnadssumman, varå statsbidrag finge beräknas, samt vore av den beskaffenheten, att de enligt i kungörelsen närmare angivna bestämmelser finge inräknas i nämnda summa.

Efter hållen överläggning beslöt drätselkammaren föreslå stadsfullmäktige,

att besluta låta utföra ifrågavarande skolbyggnad för en beräknad kostnad av 540,000 kronor, under förutsättning att statsbidrag erhöles till byggnadsföretaget med tre fjärdedelar av bidragsunderlaget;

att uppdraga åt drätselkammaren att till vederbörande myndighet ingiva ansökning om tillstånd till byggnadsarbetets utförande och bidrag till byggnadskostnaderna; samt

att drätselkammaren senare finge inkomma med förslag till medelsanskaffning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 109.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning om byggande av ny skolbyggnad å Västerstrand, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning angående framdragande av vattenledning till Nya Kyrkogården.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 maj 1937.

§ 447.

Föredrogs följande handlingar:

»Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med Karlstads församlings kyrkoråd den 17 augusti 1936.

---

§ 19.

På förslag av ordföranden i byggnadskommittén för kapell-krematoriet byggmästaren J. A. Frimodig beslöt kyrkorådet hos drätselkammaren anhålla om framdragning till Norra Nyrkogården av vatten- och avloppsledningar samt om kännedom av villkoren för denna framdragning, varefter kyrkorådet skulle remittera ärendet till kyrkogårdsnämnden för prövning och förslag.

Rätt utdraget, betygar

CLAES JACOBSSON.

v. Pastor.»

»Enligt bilagda specifika beräkningar har utredning verkställt beträffande kostnaderna för framdragning från huvudnätet å Norrstrand av dels enbart vattenledning, dels vatten- och avloppsledningar samtidigt.

Ledningarna har dimensionerats med hänsyn tagen till deras användning jämväl för framtida bebyggelse å områdena som passeras av desamma.

Kostnaderna beräknas då bliva:

- 1) För enbart vattenledning framdragen enligt ritning litt. B 195 Kr. 18,900:—,
- 2) För både vatten och avlopp, enligt samma ritning..... » 49,000:—.

Efter samråd med byggnadskommittéerade för krematoriet anser jag mig kunna uttala, att utförandet av avloppsledning, förbunden med stadens ledningsnät i Norrstrand, f. n. icke torde vara nödvändigt. Om å krematoriets avlopp,

såsom ifrågasatts, anordnas en s. k. Hoffmansbrunn för avloppsvattnets mekaniska rening, så synes mig avloppsvattnet kunna tills vidare utledas genom redan nu befintlig ledning med utsläppande i stora dragdicket, som löper genom nedanför liggande ängar.

Karlstad den 24 maj 1937.

Karlstads Vattenledningsverk

ERIK BJÖRKMAN.»

»Kostnadsberäkning å utsträckning av enbart vattenledning
till Rudskyrkogården.

Alternativ 1 (Ledning från Rudsvägen).

620 lm. 6" vattenledningsrör inkl. rörgravsarbete à 15:—	9,300:—
600 » 4" » » » à 12: 50	7,500:—
1 st. 6" avstängningsventil inkl. arbetskostnader	150:—
1 » 4" » » »	100:—
Extra kostnader vid övergång av bäcken	750:—
Arbetsledning, diverse och oförutsett	1,700:—
	<u>Kronor 19,500:—</u>

Alternativ 2 (Ledning från Centralgatan).

Sträckan L—A—B.

500 lm. 6" vattenledningsrör inkl. rörgravsarbete à 15:—	7,500:—
1 st. 6" avstängningsventil inkl. arbetskostnader	150:—
Arbetsledning, diverse och oförutsett	750:—
	<u>8,400:—</u>

Sträckan B—C—D—E—F—G.

670 lm. 4" vattenledningsrör inkl. rörgravsarbete à 12: 50	8,375:—
2 st. 4" avstängningsventil inkl. arbetskostnader à 100:—	200:—
Extra kostnader vid övergång av infartsväg och bäck	1,000:—
Arbetsledning, diverse och oförutsett	925:—
	<u>10,500:—</u>
	<u>Kronor 18,900:—</u>

Efter 3 $\frac{1}{2}$ % ränta och 25 års amortering motsvarar anläggningskostnaden en årlig annuitet av 6,07 % å 18,900:— *Kronor 1,147: 23.*

Karlstad den 24 maj 1937.

ERIK BJÖRKMAN.»

»Kostnadsberäkning å utsträckning av vatten- och avloppsledning
till Rudskyrkogården.

Ritning litt. B 195.

Sträckan L—A—B.

320 lm. 24" isolerade cementrör för avlopp	å 20:—	6,400:—	
180 » 15" » » »	å 6:—	1,080:—	
Nedstigningsbrunnar och div. material.....		3,000:—	
320 lm. 6" gjutjärnsrör för vatten.....	å 7:50	2,400:—	
180 » 4" » » »	å 5:—	900:—	
Avstängningsventiler och div. material		1,000:—	
500 lm. rörgravsarbete	å 25:—	12,500:—	
Arbetsledning, diverse och oförutsett.....		2,720:—	30,000:—

Sträckan B—C—D—E—F—G.

70 lm. 12" glacerade lerrör	å 6:—	420:—	
600 » 9" » »	å 4:—	2,400:—	
Brunnar och div. material		2,500:—	
670 lm. 4" gjutjärnsrör för vatten.....	å 5:—	3,350:—	
Avstängningsventiler och div. material		750:—	
670 lm. rörgravsarbete	å 12:—	8,040:—	
Arbetsledning, diverse och oförutsett.....		1,540:—	19,000:—
			<u>Kronor 49,000:—</u>

Karlstad den 24 maj 1937.

ERIK BJÖRKMAN.»

I ärendet förelåg jämväl en å Karlstads stads byggnadskontor upprättad skiss med förslag å utsträckning av vatten och avlopp till Norra Kyrkogården.

Sedan drätselkammaren förklarar sig icke vara villig att för närvarande framdraga avloppsledningar till Norra Kyrkogården, beslöt kammaren att bordlägga ärendet till ett senare sammanträde; och uppdrogs åt byggnadschefen att under tiden föra de ytterligare underhandlingar i ärendet, som kunde visa sig erforderliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 maj 1937.

§ 461.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 24 i denna månad, § 447, närmare utvisar, bordlagt fråga angående framdragande av vattenledning till Nya Kyrkogården samt uppdragit åt byggnadschefen att föra de vidare underhandlingar i ärendet, som kunde vara av behovet påkallade, så hade nu byggnadschefen ingivit *dels* dessa handlingar:

»Till Drätselkammare i Karlstad.

Vi hava tagit del av det av Karlstads stads byggnadskontor uppgjorda förslaget för vattenledning till nya kyrkogården, enligt ritning litt. B 195.

Vi hava erhållit meddelande om att det f. n. endast gäller anläggning av vattenledning, men *icke* avloppsledning.

För den händelse staden lägger vattenledningen genom vårt område på sätt med heldragen blå linje markerat å ritningen (sträcka L—A—B—C—D—E—F—G) förklara vi härmed:

att vi, utan krav betr. ersättning, tillåta att ledningen av staden med servitutsrätt nedlägges över vår mark i nämnda sträckning, under förutsättning att vi för eventuellt blivande avstyckningsplan och tomter inom vårt område äga rätt erhålla anslutning å ovan nämnda ledning mot erläggande av antingen en engångsavgift (inträdesavgift) av 140: — kr. per tomt, som antingen direkt eller genom blivande ledningar erhålla vatten från ledningen å nämnda sträcka eller också en amorteringsavgift per tomt från anslutningsdagen av Kr. 9: — per år under 25 års tid.

Karlstad den 27 maj 1937.

Nils Perssons sterbhus

HILMA PERSSON.»

»Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde per capsulam med Karlstads kyrkogårdsnämnd den 31 maj 1937.

§ 42.

Nämnden beslöt — i enlighet med kommitterades för uppförande av kapell krematorium i Karlstad förslag till kyrkorådet — att för sin del godkänna bygg-

nadschefen Erik Björkmans förslag till framdragnings av vatten- och avloppsledning till Norra Kyrkogården i den del som avsåge endast vattenledningen, enligt bifogad kartsbild å sträckan B—C—D—E—F—G och slutande på ett kostnadsbelopp av 18,900:— kronor med 25 års amortering och 3½ % årlig ränta, varvid annuiteten komme att utgöra kronor 1,147:23.

Rätt utdraget, betygar

CLAES JACOBSSON.

Justeras:

HUGO SEVERIN.»

»Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med kommitterade för uppförande av kapellkrematorium i Karlstad den 31 maj 1937.

§ 66.

Kommitterade beslöt för kyrkorådet till godkännande föreslå ett av byggnadschefen Erik Björkman upprättat förslag till framdragnings av vatten- och avloppsledningar till Norra Kyrkogården i den del som avsåge endast vattenledningen, enligt bifogad kartsbild å sträckan B—C—D—E—F—G och slutande på ett kostnadsbelopp av 18,900:— kronor med 25 års amortering och 3½ % årlig ränta, varvid annuiteten komme att utgöra kronor 1,147:23.

Rätt utdraget, betygar

CLAES JACOBSSON.

Justeras:

J. A. FRIMODIG.

Ordf.»

dels ock den i först intagna skrivelse omförmälda ritningen litt. B 195, å vilken fanns tecknat godkännande av Nils Perssons sterbhus.

Efter ärendets föredragning beslöt drätselkammaren föreslå stadsfullmäktige,

all för framdragande av vattenledning till Nya Kyrkogården i enlighet med förslag, som angivits å ovannämnda med litt. B 195 betecknade kartsbild, anvisa anslag å 18,900 kronor att anskaffas genom upptagande av ett å 25 år ställt amorteringslån;

att å beslutet söka vederbörlig fastställelse; samt
att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kam-
maren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upp-
låning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.*

§ 110.

Beredningsutskottet hade uppå remiss att yttra sig över drätselkamma-
rens framställning om framdragande av vattenledning till Nya Kyrkogården.

Efter ärendets föredragning beslöt beredningsutskottet föreslå stads-
fullmäktige,

att bifalla drätselkammarens ifrågavarande hemställan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om extra anslag till Föreningen Karlstads Barnkrubba.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 31 maj 1937.*

§ 459.

Föredrogs en så lydande handling:

Drätselkammaren Karlstad.

För sakkunnig utredning och beräkning av kostnaderna för reparation av
och i samband därmed event. ombyggnad av Barnkrubbans fastighet, Haga-
gatan 35, har föreningens styrelse anlitat stadsarkitetken.

Då kostnaderna härför ej kunnat beräknas vid uppgörande av budgeten för innevarande år, anhålles härmed vördsamt, att stadsarkitektens bifogade räkning måtte betalas av staden med hänsyn till den allmännyttan, som barnkrubbeinstitutionen fyller.

För Föreningen Karlstads Barnkrubba:

ERIK GEDDA.

Karl-Ivar Asplund.»

Härvid var fogad den i skrivelsen omförmälda räkningen, vilken belöpte sig å 475 kronor.

Drätselkammaren beslöt att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville för i skrivelsen omförmäلت ändamål bevilja Föreningen Karlstads Barnkrubba ett extra tillfälligt anslag å 475 kronor med bestämmelse tillika, att beloppet ifråga skulle, för den händelse medel ej finnes tillgängliga, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 111.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om extra tillfälligt anslag till Föreningen Karlstads Barnkrubba.

Sedan ärendet föredragits, beslöt beredningsutskottet hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Drätselkammarens framställning om anslag för reparation av hopptornet vid Kanikenäsbadet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 juni 1937.

§ 476.

Från fastighetsförvaltaren förelåg en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknad får härmed meddela, att vid besiktning av hopptornet på Kannickenäsbadet det visat sig att tornets trävirke är så angripet av röta att hela östra sidan av tornet måste ersättas med nytt virke.

Tornet i nuvarande skick måste helt avstängas från användning och skall detsamma iståndsättas erfordras ett anslag av 1,000 kr. för ändamålet.

Karlstad den 7 juni 1937.

OTTO FELDT.»

Efter ärendets föredragning och en stunds överläggning beslöt drätselkammaren föreslå stadsfullmäktige

att för reparation av hopptornet vid Kanikenäsbadet anslå ett belopp av 1,000 kronor med bestämmelse tillika, att ifrågavarande belopp skulle, i den mån medel icke finnes tillgängliga, i nästkommande års stat upptagas till uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 112.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för reparation av hopptornet vid Kanikenäsbadet, beslöt föreslå stadsfullmäktige,

att bifalla drätselkammarens förevarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Hälsovårdsnämndens framställning angående löneförhöjning åt stadssjuksköterskorna.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 14 april 1937.

§ 104.

Sedan hälsovårdsnämnden, på sätt dess protokoll för den 14 sistlidne januari, § 29, närmare utvisar, bordlagt ärende angående *löneroglering för stadssjuksköterskorna i staden*, så upptogs nu detta ärende till förnyad behandling.

Under framhållande av att stadssjuksköterskornas arbetsbörda de senaste åren blivit väsentligt ökad, hemställde herr Högström, att hälsovårdsnämnden ville till stadsfullmäktige ingå med framställning om, att stadssjuksköterskornas grundlön måtte höjas från nuvarande 1,500 kronor till 1,800 kronor.

Efter en stunds överläggning beslöt hälsovårdsnämnden att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville bestämma den till stadssjuksköterskorna utgående grundlönen till 1,800 kronor.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 3 juni 1937.

§ 18.

Lönenämnden, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av hälsovårdsnämnden i protokoll den 14 sistlidne april, § 104, gjord framställning om löneförhöjning till stadssjuksköterskorna, beslöt efter tagen del av handlingarna i ärendet samt hållen överläggning att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige endast på så vis ville bifalla den förevarande framställningen,

att det till stadssjuksköterskorna utgående ålderstillägget bestämdes till 10 procent av nu gällande grundlön; samt

att sagda ålderstillägg skulle utgå från och med den 1 nästkommande juli månad.

Som ovan.

In fidem:

JOHN WIDING.

Utdrag av protokoll hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 juni 1937.

§ 473.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av hälsovårdsnämnden i protokoll den 14 sistlidne april, § 104, gjord framställning om löneförhöjning till stadssjuksköterskorna, uti vilket ärende lönenämnden avgivit infordrat utlåtande.

Efter ärendets föredragning och hållen överläggning beslöt drätselkammaren i likhet med lönenämnden att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige endast på så vis ville bifalla ifrågavarande framställning,

att det till stadssjuksköterskorna utgående ålderstillägget bestämdes till 10 procent av nu gällande grundlön; samt

att sagda ålderstillägg förklarades skola utgå från och med den 1 nästkommande juli månad.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Jämförelse mellan stadssjuksköterskornas nuvarande löneförmåner och blivande avlöning vid bifall till Drätselkammarens framställning hos Stadsfullmäktige angående höjning av till nämnda befattningshavare utgående ålderstillägg till 10 % av nu gällande grundlön.

Grundlön	1,500: —	1,500: —
Hysesersättning	600: —	600: —
Ålderstillägg, 3 st.	300: —	450: —
	<hr/>	<hr/>
	2,400: —	2,550: —
Dyrtidstillägg å hela kontanta avlöningen utom hyresersättning	540: —	576: —
	<hr/>	<hr/>
Summa Kronor	2,940: —	3,126: —

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 7 juni 1937.

H. WESTLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.*

§ 113.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över hälsovårdsnämndens framställning om löneförhöjning till stadssjuksköterskorna, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Efter ärendets föredragning beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige ville bifalla vad drätselkammaren i
ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

**Fattigvårdsstyrelsens framställning om löneförhöjning åt
avdelningssköterskan Mia Andersson.**

*Utdrag av protokoll, fört vid fattigvårdssty-
relsens i Karlstad sammanträde den 5 maj 1937.*

§ 93.

Från syster Mia Andersson hade till fattigvårdsstyrelsen inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Fattigvårdsstyrelsen, Karlstad.

Undertecknad, som i 20 år varit anställd som sjuksköterska vid Karlstads stads Ålderdomshem å sjukavdelningen från år 1916—1920, å tuberkulosavdelningen från 1920—1934 samt från 1935 och fortfarande å både sjuk- och tuberkulosavdelningarna och dessutom även tjänst gör å förlossningsavdelningen, anhåller härmed vördsamt om löneförhöjning i likhet med i Värmlands län anställda legitimerade sjuksköterskor.

Karlstad den 5 maj 1937.

MIA ANDERSSON.

Löneförmåner för avdelningssköterskor vid Karlstads lasarett.	
Grundlön	1,100 + gällande dyrtidstillägg f. n. 11 %.
3 ålderstillägg å	150 kr. efter 3—6—10 års tjänstgöring.
Beklädnadsbidrag	45 kr.
Semesterbidrag	70 kr.»

Med anledning av berörda skrivelse beslöt fattigvårdsstyrelsen ingå till stadsfullmäktige med framställning om att grundlönen för ifrågavarande befattningshavare måtte från och med den 1 maj 1937 fastställas till 1,100 kronor om året med tre ålderstillägg å vardera 110 kronor ävensom dyrtidstillägg i enlighet med till stadens övriga dylika befattningshavare utgående sådant tillägg.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

ERIC CARLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 3 juni 1937.*

§ 17.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att avgiva yttrande över utav fattigvårdsstyrelsen uti dess protokoll för den 5 sistlidne maj, § 93, gjord hemställan om löneförhöjning åt avdelningssköterskan vid Karlstads stads ålderdomshem, Mia Andersson.

Sedan ärendet föredragits uppstod överläggning, varunder upplystes, att till övriga vid fattigvården i Karlstad anställda sjuksköterskor utginge endast halvt dyrtidstillägg.

Lönenämnden, som i avvaktan på slutförande av det inom nämnden pågående arbetet med utarbetande av förslag till ny lönereglering för samtliga i stadens tjänst anställda befattningshavare icke ville tillstyrka bifall till fattigvårdsstyrelsens förevarande framställning, beslöt emellertid föreslå stadsfullmäktige

att med hänsyn till den långa tid, som syster Mia Andersson varit anställd i stadens tjänst, bevilja henne ett personligt lönetillägg å 200 kronor för år, att jämte halvt dyrtidstillägg utgå från och med den 1 sistlidne maj månad.

Som ovan.

In fidem:

JOHN WIDING.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 juni 1937.

§ 474.

Drätselkammaren, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en utav fattigvårdsstyrelsen i dess protokoll den 5 sistlidne maj, § 93, gjord framställning om löneförhöjning till avdelningssköterskan vid Karlstads stads ålderdomshem, Mia Andersson, uti vilket ärende lönenämnden avgivit infortrat utlåtande, beslöt nu att under åberopande av lönenämndens i ärendet gjorda uttalande, föreslå stadsfullmäktige

att med hänsyn till den långa tid, syster Mia Andersson varit anställd i stadens tjänst, bevilja henne ett personligt lönetillägg å 200 kronor pr år att jämte halvt dyrtidstillägg utgå från och med den 1 sistlidne maj månad.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 114.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över fattigvårdsstyrelsens framställning om löneförhöjning till avdelningssköterskan vid Karlstads stads ålderdomshem, Mia Andersson, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infortrade utlåtanden.

Sedan ärendet föredragits, uppstod överläggning, varunder yrkades av *herr Almqvist*, att beredningsutskottet hos stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan; samt

herr Warfält, att beredningsutskottet måtte föreslå stadsfullmäktige att bestämma de till syster Mia Andersson utgående löneförmånerna på följande sätt, nämligen

grundlön 1,100 kronor;

3 ålderstillägg, vart och ett å 110 kronor efter respektive tre, sex och tio års tjänstgöring;

beklädnadsbidrag 45 kronor;

semesterbidrag 70 kronor; jämte dyrtidstillägg enligt för under fattigvårdsstyrelsen anställda sjuksköterskor gällande grunder.

Sedan diskussionen förklarats avslutad samt herr ordföranden framställt propositioner på ett vart av de gjorda yrkandena beslöt beredningsutskottet utan votering föreslå stadsfullmäktige,

att bestämma de till syster Mia Andersson utgående löneförmånerna, på sätt, som av Warfält under överläggningen yrkats; samt

att ifrågavarande löneförmåner skulle utgå från och med den 1 sistlidne maj månad.

Mot detta beslut reserverade sig herrar Almqvist, Dalgren och Stolpe.
Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Magistratens framställning angående löneförhöjningar åt vid magistraten och rådhusrätten anställda skrivbiträden.

Till Magistraten i Karlstad.

År 1934 beslutade Drätselkammaren, att undertecknade, kanslibiträden hos Rådhusrätten och Magistraten, skulle anses fast anställda i stadens tjänst mot en årlig lön för vardera av 2,400 kronor jämte tre ålderstillägg å vart och ett 240 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring, ävensom dyrtidstillägg enligt för stadens övriga befattningshavare gällande grunder. Beträffande tiden för första ålderstilläggets utbetalande bestämdes för Nyqvist till den 1 januari 1931 och för Andersson till den 15 maj 1936.

Angående undertecknad Anderssons löneförmåner hade Magistraten i skrivelse till Drätselkammaren den 11 maj 1933 föreslagit, att det för stadsnotarietjänsten nödvändiga kanslibiträdet borde i fråga om förmåner likställas med Drätselkammarens kontorsbiträde Helmer Pettersson, som då åtnjöt en grundlön av 2,400 kronor.

Då emellertid nämnde Petterssons lön kort efter det våra löner fastställdes blivit reglerad och nu utgår med 2,700 kronor som grundlön, synes det oss mycket rimligt och i överensstämmelse med den jämförelse emellan tjänsterna som tidigare blivit gjord, att våra löner fortfarande böra utgå med minst samma belopp som till kontorsbiträdet hos Drätselkammaren. Vi våga nämligen förutsätta att Magistraten anser vårt arbete lika omfattande och i kvalitet fullt jämförbart med det arbete, som Drätselkammarens kontorsbiträde får sig förelagt att utföra.

Med åberopande av vad vi härövan anfört, få vi härmed hos Magistraten vördsamt anhålla, att våra grundlöner från och med den 1 januari 1937 höjes från nuvarande 2,400 kronor till 2,700 kronor med därå utgående ålders- och dyrtidstillägg.

Karlstad den 4 november 1936.

ERIC NYQVIST.

SVEN ANDERSSON.

Till Magistraten i Karlstad.

Undertecknad anhåller vördsamt i likhet med övriga ordinarie kanslibiträden inom Rådhusrätten och Magistraten om förbättrad löneställning. Jag åberopar min långa tjänstetid inom Rådhusrätten härstädes — över 30 år — min lägre avlöning än övriga ordinarie biträden — endast 200 kronor i månaden utan de extra förmåner av dyrtids- och ålderstillägg samt pensionsförmån, som dessa åtnjuta samt inte minst, att ett extra skrivbiträde, nyss hitkommen, avlönas med 210 kronor i månaden, alltså överstigande min månatliga avlöning.

Under åberopande härav anhåller jag vördsamt, att Magistraten ville tillstyrka min anhållan om att komma i åtnjutande av 250 kronor per månad.

Karlstad den 5 november 1936.

KARIN GULLBERG.

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed överlämna en från skrivbiträdena hos Magistraten Eric Nyqvist och Sven Andersson gjord framställning om förbättring av deras avlöningsförmåner. Magistraten, som delar av dem anförda skäl för framställningens befogenhet, får därför tillstyrka bifall till framställningen. Därtill kan Magistraten icke underlåta att påpeka att arbetet å ifrågavarande ordinarie skrivbiträdestjänster efter hand genom inkorporeringen men även andra förhållanden avsevärt ökats i omfattning. Ökningen av arbetet har inträtt både å andre rådmanstjänsten, i anslutning till vilken Nyqvist utför största delen av sina göromål, och å stadsnotarietjänsten, dit Andersson har sitt hela biträdesarbete förlagt. Bådas arbete är i hög grad fordrande och ansvarsfullt samt tager hela arbetsdagen i anspråk.

Överhuvud har skrivarbetet vid Rådhusrätten och Magistraten ökat i omfattning i oväntad grad. Utom Nyqvist och Andersson sysselsätts härstädes två stadigvarande skrivbiträden, nämligen Fröken Karin Gullberg och Fröken Lisa Bergman. Dessutom arbeta för närvarande två extra biträden, en på heltid sju timmar och en cirka tre timmar dagligen mot timlön.

Magistraten gjorde den 29 augusti 1936 framställning till Drätselkammaren om beviljande till Lisa Bergman av ett månatligt arvode av 210 kr. i månaden att i stället för timlön utgå från och med den 1 september 1936 ävensom semester utan avdrag å lön mot skyldighet att utföra arbete i allmänhet sju timmar per dag utan rätt till ersättning för overtidsarbete, där sådant tillfälligtvis kunde bliva av nöden. Detta ärende har Lönenämnden icke velat behandla av skäl, att det syntes vara fråga om inrättande av en ny tjänst. Drätselkammaren har hänvisat Magistraten att ingå till Stadsfullmäktige med framställningen. Magistraten hemställer därför, att Stadsfullmäktige ville bifalla Lisa Bergmans framställning. Magistraten, som nu är fullt enig om det stadigvarande behovet av Lisa Bergmans tjänst, vitsordar, att hon är en synnerligen skicklig och fortfärdig maskinskriverska samt jämväl duktig stenograf, en egenskap, som vid arbetet är av stor nytta. Hon har genom intensiteten i sitt arbete gjort skäl för ett månadsarvode av 210 kronor, vilket belopp hon i Drätselkammaren lyft sedan den 1 september 1936. Magistraten hemställer därför att hennes arvode fastställes till nämnda belopp samt att hon beviljades rätt till semesterledighet å tre veckor, som hennes framställning till Magistraten avsåg.

Vidkommande till sist Fröken Karin Gullberg finner Magistraten visserligen utsikterna för bifall till hennes framställning vara ringa. Magistraten vill dock hemställa, att hon, med hänsyn till hennes långa och väl vitsordade arbete hos Magistraten, beviljas ett arvode av samma belopp som Lisa Bergman eller 210 kronor i månaden med enahanda rätt till semester. Karin Gullbergs ansökan bifogas jämte utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 1 februari 1937, § 82.

Karlstad den 20 maj 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 februari 1937.

§ 82.

Från lönenämnden hade till drätselkammaren inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

»Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 18 januari 1937.

§ 9.

Sedan magistraten till drätselkammaren överlämnat utdrag av sitt protokoll för den 29 augusti 1936, § 309, enligt vilket magistraten funnit skäligt att med anledning av en utav skrivbiträdet Lisa Bergman gjord framställning tillerkänna henne ett arvode av 210 kronor i månaden att utgå från och med den 1 september 1936 ävensom fjorton dagars semester utan avdrag å lön mot skyldighet att utföra arbete i allmänhet 7 timmar per dag utan rätt till ersättning för övertidsarbete, där sådant tillfälligtvis på grund av ärendenas beskaffenhet kunde bliva av nöden, så beslöt nu lönenämnden, som uppå remiss från drätselkammaren hade att avgiva yttrande i ärendet, att göra följande uttalande:

'Då ärendet synes avse inrättandet av en ny tjänst, föreslår lönenämnden, att drätselkammaren återförvisar ärendet till magistraten, som därigenom lämnas tillfälle att inkomma till stadsfullmäktige med vederbörlig framställning i frågan.'

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren i enlighet med vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 3 juni 1937.*

§ 19.

I skrivelse den 20 sistlidne maj hade magistraten hos stadsfullmäktige *dels* hemställt, att fullmäktige ville bevilja skrivbiträdet hos magistraten Lisa Bergman ej mindre ett månadsarvode av 210 kronor än även rätt till semesterledighet under tre veckor årligen, *dels ock* med tillstyrkande överlämnat från skrivbiträdena Karin Gullberg, Eric Nyqvist och Sven Andersson ingivna framställningar om löneförhöjningar.

Vid sammanträde den 20 sistlidne maj hade stadsfullmäktige för yttrande remitterat samtliga skrivelser till, bland annat, lönenämnden.

Vid ärendets föredragning förelåg nu en från Karin Gullberg till lönenämnden ingiven skrivelse av följande innehåll:

»P. M.

i anslutning till min i november 1936 till Magistraten ställda ansökan om löneförbättring.

Sedan år 1904 har jag såsom skrivbiträde tjänstgjort inom Rådhusrätten på rådman Rhodins avdelning och från år 1914 såsom enda biträdet därstädes. Överflyttade sedan — efter ett par års avbrott på grund av sjukdom — den 1 juli 1925 till borgmästare Lindholms avdelning, och har jag sedan alljämt haft min tjänstgöring såsom »borgmästarens skrivbiträde.»

Under årens lopp har min tjänstgöring utökats och kommit att upptaga icke blott de arbeten, som tillkomma borgmästarens skrivbiträde utan även att omfatta göromål från andra avdelningar inom Rådhusrätten och Magistraten såsom arbeten för Konkursdomaren, uppsättningar för varje vecka av förteckningar över erkända mål, sprit- och motoruppgifter till resp. systembolag och

länsstyrelser samt uppsättande av den månatliga bötesförteckningen, den s. k. saköreslängden och utskrivningar av densamma. Dessutom deltagar jag i mån av tid i all protokollsutskrivning från de olika avdelningarna inom Rådhusrätten.

Jag beder Lönenämnden godhetsfullt beakta *dels* min långa tjänstgöring inom Rådhusrätten, c:a 30 år, *dels* att jag ej såsom övriga ordinarie skrivbiträden inom Rådhusrätten åtnjuter dyrtids- eller ålderstillägg eller pensionsförmån samt *dels* att skrivbiträdet Karin Larsson inom kronokassörskontoret, vilken tjänstgjort tillnärmelsevis ej så lång tid som jag, vid nyligen gjord lönereglering tilldelades 225 kronor per månad: och anhåller jag vördsamt, att Lönenämnden ville taga min ansökan om löneförbättring under överbäggande och tillerkänna mig en slutlig avlöning *ej* understigande vad som tillerkänts fröken Karin Larsson.

Karlstad den 29 maj 1937.

KARIN GULLBERG.»

Efter tagen del av handlingarna i ärendet samt hållen överläggning beslöt lönenämnden först enhälligt avstyrka bifall till Nyqvists och Anderssons ovanberörda framställningar.

Då härefter frågan om löneförhöjning åt Lisa Bergman och Karin Gullberg upptogs till behandling yrkades av

herr Johansson, att lönenämnden måtte bordlägga ärendet i denna del;

herr Almqvist, att lönenämnden måtte hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja Karin Gullberg ett månatligt arvode av 225 kronor men att fullmäktige ville lämna Lisa Bergmans framställning utan avseende; samt

herr O. W. Karlsson, att lönenämnden måtte hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja Karin Gullberg ett månatligt arvode av 225 kronor samt förklara sig intet hava att erinra däremot, att ersättning till det extra skrivbiträdet å magistraten utginge med 210 kronor i månaden.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, framställde herr ordföranden propositioner på ett vart av de under överläggningen gjorda yrkandena, varvid lönenämnden utan votering biföll herr O. W. Karlssons yrkande.

Härefter beslöt lönenämnden att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta, att ifrågavarande löneförmåner skulle utgå från och med den 1 nästkommande juli månad, samt att Karin Gullberg skulle åtnjuta semester enligt samma grunder som å stadskassan anställda dylika biträden.

Lönenämnden hade alltså i ärendet beslutat att föreslå stadsfullmäktige, att avslå den av Eric Nyqvist och Sven Andersson gjorda framställningen;

att bevilja Karin Gullberg ett månatligt arvode av 225 kr.;

att förklara sig intet hava att erinra däremot, att ersättning till det extra skrivbiträdet hos magistraten och rådhusrätten utginge med 210 kronor i månaden;

att Karin Gullberg skulle åtnjuta semester enligt samma grunder som å stadskassan anställda dylika biträden; samt

att ifrågavarande förmåner skulle träda i kraft den 1 nästkommande juli månad.

Som ovan.

In fidem:

JOHN WIDING.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 juni 1937.

§ 475.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över *dels* magistratens hemställan om beviljande av ett månatligt arvode å 210 kronor till skrivbiträdet Lisa Bergman, *dels ock* skrivbiträdena Karin Gullbergs, Erik Nyqvists och Sven Anderssons framställningar om löneförhöjningar.

Vid ärendets föredragning förelåg av lönenämnden avgivet utlåtande.

Drätselkammaren beslöt i enlighet med vad lönenämnden i ärendet föreslagit med den förändringen likväl att kammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa, att Karin Gullberg finge bibehålla sin nuvarande semester på tre veckor samt att Lisa Bergman tillerkändes fjorton dagars semester.

Kammaren ville alltså föreslå stadsfullmäktige

att avslå den av Erik Nyqvist och Sven Andersson gjorda framställningen;

att bevilja Karin Gullberg ett månatligt arvode av 225 kronor med rätt för henne att såsom hittills åtnjuta tre veckors semester om året;

att förklara sig intet hava att erinra däremot, att ersättning till det extra skrivbiträdet hos magistraten och rådhusrätten utginge med 210 kronor i månaden med rätt till fjorton dagars semester om året; samt

att ifrågavarande förmåner skulle träda i kraft den 1 nästkommande juli månad.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 115.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över magistratens framställning om löneförhöjning åt vid magistraten och rådhusrätten anställda skrivbiträden, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infortrade utlåtanden, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets utlåtande över namnberedningens förslag till namn å gator inom stadsdelarna Klara, Sundsta och Norrmalm.

§ 116.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en från namnberedningen till stadsfullmäktige ingiven skrivelse av följande lydelse:

»Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Namnberedningen beslöt vid sammanträde den 4 Juni 1937 föreslå Stadsfullmäktige att fastställa nedanstående gatunamn, vilka finnas angivna å bifogade kartor.

Kaserngatan, belägen å Klara.
Norrbogatan, » » Norrmalm
Krokiga gatan, » » Sundsta.
Scheelegatan, » » Norrstrand.

Karlstad den 6 Juni 1937.

På nämndens vägnar:

PER CLARHOLM.»

Uti ärendet föreddes nu de i skrivelsen åberopade kartorna, å vilka de ifrågasatta gatunamnen funnes angivna.

Efter en stunds överläggning beslöt beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige,

att fastställa de av namnberedningen föreslagna gatunamnen, med undantag av namnet Krokiga gatan, vilket beredningsutskottet ville föreslå ändrades till Vinkelgatan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets förslag angående fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1973.

§ 117.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till fördelning av tillgängliga räntan å Mellqvista slöjdstipendiefonden, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige ville besluta att tillgängliga räntan, 459 kronor, å Mellqvistska slöjdstipendiefonden skulle med

hälften till vardera fördelas mellan folkskollärarna Viktor Pettersson och Åke Bäcklund, båda i Karlstad, med skyldighet för dem att vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt för dem att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften, då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Beredningsutskottets förslag till val av ledamot i pensionsnämndens 1:sta distrikt.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.

§ 118.

Sedan överläraren Elof Larsson i skrivelse den 31 sistline maj anmält, att han av Konungens Befallningshavande i länet utsetts till ordförande i Karlstads stads tredje pensionsdistrikt, samt han med anledning därav av sagt sig ledamotskapet av pensionsnämnden inom första distriktet, så beslöt nu beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige,

att i Larssons ställe utse handlanden Petrus Lindkvist till ledamot av Karlstads stads första pensionsdistrikt för tiden till den 1 januari 1938; samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att senare inkomma med förslag till suppleant i Lindkvists ställe.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Väckta motioner angående revision av stadens räkenskaper eller tillsättande av yrkesrevisor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Genom den uppdagade förskingringen i stadskassan, har de rykten som tidigare cirkulerat i staden, om att oegentligheter skulle föreligga inom stadens förvaltning, fått ny näring. I vilken omfattning som brist föreligger i stadskassan är ju ännu ej utrett. Men då möjligheter föreligger att de kunnat pågått under en längre period, är det motiverat med en revision omfattande de senaste tio åren.

Vid stadsfullmäktiges senaste sammanträde framställde undertecknad en förfrågan till drätselkammarens ordförande, huruvida drätselkammaren skulle komma att föreslå en tioårsrevision, med anledning av den konstaterade förskingringen. På grund av det negativa svar som då lämnades, vill undertecknad genom denna motion åter föra frågan på tal. För att få slut på ryktena och för att få klarlagt i vilken omfattning oegentligheter kan föreligga, föreslår undertecknad,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt *auktoriserad revisor* att verkställa en tioårsrevision inom stadens förvaltning.

Karlstad den 8 april 1937.

ERIK SVENSSON.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Stadens kommunala förvaltning har under det senaste året varit föremål för intensiv uppmärksamhet från allmänhetens sida. Den kritik som därunder framkommit har emellertid enligt vår mening i väsentliga delar skjutit över målet. I viss utsträckning torde klandret på goda grunder snarare kunna betecknas som en förtalskampanj än som saklig och sund kritik.

Emellertid kan det icke bestridas, att omständigheter framkommit, som giva anledning till antagande, att förvaltningen icke i alla delar är så anmärkningsfri, som önskvärt vore. Dessa förhållanden hava givit oss anledning

överbäga huruvida icke stadens förvaltning borde underkastas en särskild undersökning. Det måste enligt vår mening anses som en samhällsangelägenhet, att stadens inneväanare erhålla en vederhäftig upplysning om vad som är sant och vad som endast är förtal. De förtroende- och tjänstemän, som utan grund utsätts för grava anmärkningar, borde hava mycket att vinna men intet att förlora på en dylik undersökning.

Då vi föreslå en sådan undersökning är det oss angeläget framhålla, att häruti icke ligger något som helst misstroende mot stadens egna revisorer. Detta så mycket mindre som de anmärkningar, som kunna förmodas vara välgrundade, i allmänhet framställt just av revisorerna, även om anmärkningarna ej varit av den art att de ansetts böra inflyta i vederbörande revisionsberättelse. Såvitt vi förstå är revisionen i Karlstad ordnad på ett betryggande sätt och såsom revisorer har staden alltid haft förmånen erhålla kunniga och förfarna män.

Emellertid hysa vi den uppfattningen att det smygande förtålet nu knappast kan bringas ur världen på annat sätt än genom undersökning av en inom kommunalförvaltningen speciellt erfaren yrkesrevisor. Huru ingående en dylik undersökning bör göras och hur lång tidrymd densamma bör omfatta, äro frågor som torde få avgöras efter vidare utredning.

Då framställda anmärkningar i huvudsak beröra drätselkammarens förvaltningsområde, bör uppdraget i kammarens eget intresse anförtros åt annan delegation.

På grund av ovanstående få vi härmed föreslå,

att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt sitt beredningsutskott att i samråd med stadens revisorer genom en på området erfaren yrkesrevisor låta verkställa en särskild undersökning rörande stadens räkenskaper och förvaltning.

Karlstad den 8 april 1937.

HUGO SEVERIN.

ANDERS LÖFBERG.

PER STOLPE.

HARRY ALMQUIST.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid Beredningsutskottets senaste sammanträde väckte undertecknad Hardin förslag om en femårsrevision av drätselkammarens räkenskaper för

att giva allmänheten tillfälle att erhålla full klarhet i de nu så omdiskuterade frågorna om stadens förvaltning. Emellertid önskade utskottet då icke följa denna linje. Då undertecknade anse det vara angeläget att största möjliga klarhet bringas i frågan om förvaltningen, vilja vi på detta sätt föreslå Stadsfullmäktige,

att verkställa en femårsrevision av under drätselkammaren lydande organs och medelförvaltares räkenskaper samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att verkställa de i detta avseende erforderliga åtgärderna.

Karlstad den 14 april 1937.

KARL HARDIN.

S. WARFÄLT.

Till Stadsfullmäktige i Karlstads stad.

Genom upptäckten av oegentligheter, som stadskassören Gustaf Nilsson gjort sig skyldig till, har det spørsmålet framställts, huruvida revisionen och kontrollen av stadens räkenskaper och förvaltning är tillräckligt effektiv.

Om man undersöker vilka personer, som under de senast förflutna tio åren anförtrotts uppdraget såsom stadens revisorer, skall man finna, att kommunen lyckats förvärva synnerligen kompetent folk. Det är icke nog med att erkänt duktiga bokföringsmän och skickliga sifferkarlar tillhört stadsrevisionen, utan densamma har jämväl bestått av tränade affärsmän, av dugliga jurister samt av i kommunala och i allmänna värv aktade och erfarna personer. Utan tvekan kan man också utgå ifrån, att stadens revisorer nedlagt ett samvetsgrannt arbete samt med nit och skicklighet sökt fullgöra sitt ansvarsfulla värv.

Det bör dock ihågkommas, att hur effektiv en revision än är organiserad, föreligger alltid risken för att oärliga funktionärer finna möjligheter till oegentligheter. Effektiviteten i revisionen består däri, att dessa oegentligheter upptäckas på ett så tidigt stadium, att desammas omfång begränsas till minsta möjliga.

Med den storlek, som stadens räkenskaper och förvaltning numera uppnått, kan man emellertid icke begära, att ett revisionsarbete, vilket skall skötas på de lediga stunder, som en av sitt dagliga förvärvsarbete strängt upptagen man har till sitt förfogande, skall bli lika effektivt som om en av kommunen avlönad person helt ägnar sig åt samma arbete.

Det är därför som jag anser, att tiden är mogen för att dryfta frågan om anställande av en fast avlönad stadsrevisor i Karlstad.

Med anledning av vad som i staden förekommit har krav framställts från olika håll om en tio-års revision av kommunens räkenskaper. Ehuru det torde vara svårt att avvisa ett dylikt krav, bör man dock betänka, att realiserandet av detta krav betyder ett omfattande arbete i en kommun av Karlstads storlek med sina cirka 30,000 utgiftsverifikationer per år, och frågan är om den nuvarande situationen kräver en så betydande utgift, som en tio-års revision skulle medföra för staden. Kostnaden för en revision bör ju stå i rimlig proportion till vad som av densamma kan utvinnas.

Oavsett frågan om tio-års revision, kvarstår dock, att även om densamma kommer till utförande, revisionens effektivitet för framtiden därigenom icke funnit sin lösning.

Om staden däremot tillsätter en yrkeskunnig stadsrevisor, vilken skulle sortera direkt under stadsrevisionen, kan man räkna med, att revisionen för framtiden blir effektivare. Staden skulle därigenom även slippa kostnaden för en tio-års revision, enär ifrågavarande nya befattningshavare genom effektiva stickprov bland räkenskaperna under de senaste tio åren först skulle kunna ägna sin uppmärksamhet åt om något anmärkningsvärt under nämnda tidpunkt förekommit.

Beträffande kostnaden för en fast anställd stadsrevisor torde årslönen kunna beräknas till cirka 7,000:— kronor. Då emellertid stadens kostnad för revisionsarbetet redan nu uppgår till cirka 5,000:— kronor per år, blir ökningen relativt obetydlig.

Med stöd av vad jag sålunda här ovan anfört, får jag härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att snarast tillsätta en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor.

Karlstad den 14 april 1937.

BERTIL ÖSTERBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 juni 1937.*

§ 119.

Jämlikt beslut den 15 april 1937, under § 71 i protokollet, hade stadsfullmäktige för yttrande remitterat nedannämnda i fullmäktige väckta motioner till beredningsutskottet och stadsrevisionen, nämligen:

av herrar Severin, Stolpe, Löfberg och Almqvist om uppdragande åt beredningsutskottet att i samråd med stadens revisorer genom en på området erfaren yrkesrevisor låta verkställa en särskild undersökning rörande stadens räkenskaper och förvaltning;

av herr Erik Svensson om uppdrag åt auktoriserad revisor att verkställa en tioårsrevision inom stadens förvaltning;

av herr Österberg om tillsättande av en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor; samt

av herrar Hardin och Warfält om verkställande av en femårsrevision av under drätselkammaren lydande organs och medelförvaltares räkenskaper.

Då detta ärende nu av beredningsutskottet upptogs till behandling antecknades till en början, att beredningsutskottet och stadsrevisionen vid sammanträde den 10 juni 1937 enhälligt uttalat den åsikten, att — med hänsyn till landsfogdens ännu pågående utredningar — några åtgärder för verkställande av en tillbakaverkande revision för närvarande icke borde företagas men att redan nu åtgärder borde vidtagas för anställande av en direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor.

Sedan ärendet föredragits och överläggning ägt rum beslöt beredningsutskottet, som förklarade sig senare ämna inkomma till stadsfullmäktige med yttrande rörande de i fullmäktige väckta motionerna om en tillbakaverkande revision, att föreslå stadsfullmäktige,

att besluta tillsättande av en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor; samt

att uppdraga åt stadsrevisionen att till stadsfullmäktige inkomma med närmare förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
NILS B. ECKERBOM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 17 Juni

N:o 7

Stadskamrerarens sammandrag av Karlstads stads räkenskaper ävensom redogörelse för förvaltningen av stadens donationer och fonder för år 1936.

1. Sammandrag av inkomster och utgifter för år 1936, vilka påverkat uttaxeringen	sid. 2
2. Tillgångar och skulder den ³¹ / ₁₂ 1936	» 6
3. Redogörelse för kommunalutskylderna	» 8
4. » » stadens fonderade lån	» 10
5. » » stadens donationer och fonder	» 12

Ekonomiska förvaltningsberättelser för:

6. Brandväsendet	sid. 19
7. Hamnen	» 29
8. Vatten- och avloppsverken	» 40
9. Stadsbiblioteket och föreläsningssalen	» 56
10. Fattigvården	» 62
11. Barnavården	» 82
12. Gasverket	» 87
13. Elektricitetsverket	» 98

Sammandrag av inkomster och utgifter

Litt.	Delegation	Ingående reservation	Inkomster enligt stat	Inkomster enligt bok
1 A	Magistrat och rådhusrätt	—	32,000: —	39,004: 39
B 1	Polisväsen och fångvård	—	48,965: —	51,162: 68
2	Åklagarväsen	—	—	—
2	Mantalskrivnings- och beskattningsväsen	—	8,920: —	9,264: 43
3 A	Stadsfullmäktige och deras beredningar	—	—	—
B	Stadsrevision	—	—	—
C	Drättselkammare	—	19,000: —	20,500: —
Ö	Allmän förvaltning. Övriga anslag	6,500: —	300: —	—
4	Byggnads- o. stadsplaneväsen	—	1,300: —	1,636: 60
5 A	Förvaltningsbyggnader	9,604: 13	256,750: —	228,873: 67
B	Regleringsfastigheter	—	135,500: —	127,953: 14
C	Jordbruksegendomar o. skogar	10,000: —	24,000: —	29,999: 37
6 A	Brandväsen	2,355: 11	31,365: —	32,033: 82
B	Sotningsväsen	—	—	—
7 A	Gatu- och parkförvaltning ...	7,422: 35	531,493: 19	198,323: 04
B	Centralförråd	—	188,800: —	483,100: 33
8 A	Hamnen	3,272: 83	283,786: 14	335,208: 70
11 A	Allmän hälso- och sjukvård...	—	2,250: —	2,459: —
13 A	Vattenledningsverk	—	315,225: —	333,177: 76
B	Avloppsverk	—	67,000: —	74,468: 25
C	Renhållningsväsen	—	19,000: —	18,382: 86
D	Bekvämlighetsinrättningar.....	—	1,800: —	2,232: 02
E	Varmbadhus	833: 42	35,800: —	35,429: 95
14 A	Saluhall	—	30,950: —	29,858: 39
C	Köttbesiktningebyrå	—	32,016: —	20,785: 65
15 A	Folkskola o. fortsättningsskola	—	282,522: —	296,583: 28
C	Elementarläroverk för flickor	—	134,525: —	141,523: 85
G	Allmänt läroverk	—	—	—
H	Skolor för yrkesundervisning	—	11,006: —	9,263: 96
L	Centralbibliotek	—	23,700: —	21,859: 35
P	Föreläsninganstalt	—	2,400: —	2,112: —
Ö	Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga anslag	3,900: —	15,300: —	15,300: —
16 A	Fattigvård	—	174,200: —	205,255: 82

för år 1936, vilka påverkat uttaxeringen.

Förskott till följande år	Förskott från föregående år	Utgifter enligt stat och beslut	Utgifter enligt bok	Utgående reservation	Överskott + Underskott —
—	—	69,979: 58	73,981: 76	—	+ 3,002: 21
—	—	255,895: —	254,921: 44	—	+ 3,171: 24
—	3,000: —	15,294: —	12,464: 10	—	— 170: 10
—	—	60,603: —	68,187: 98	—	— 7,240: 55
—	—	13,600: —	20,043: 49	—	— 6,443: 49
—	—	3,410: —	3,629: 39	—	— 219: 39
—	—	98,768: 34	100,001: 23	—	+ 267: 11
—	—	10,639: —	11,384: 60	7,500: —	— 2,045: 60
—	—	81,747: —	52,705: 71	29,090: 29	+ 287: 60
134,043: 41	122,875: 56	419,059: 11	439,742: 27	1,668: 22	— 29,455: 73
22,594: 07	20,945: —	146,553: 29	151,863: 61	5,000: —	— 16,208: 11
—	—	29,981: 45	36,260: 45	10,000: —	— 279: 63
—	—	167,861: 13	164,315: 91	7,200: —	— 630: 85
—	—	29,310: —	28,823: 78	—	+ 486: 22
392,338: 17	166,347: 45	926,369: 55	876,705: 11	4,206: 18	— 54,298: 82
17,110: —	26,210: —	209,900: —	476,514: 26	—	+ 18,586: 07
—	—	266,702: 14	301,367: 49	993: 13	+ 19,036: 91
—	—	43,903: 66	43,980: 88	—	+ 131: 78
—	—	221,954: 82	228,662: 90	950: 66	+ 10,294: 02
—	—	137,172: 27	157,770: 88	2,000: —	— 15,130: 36
—	—	60,200: —	59,371: 37	—	+ 211: 49
—	—	2,592: —	2,553: 28	—	+ 470: 74
8,000: —	—	45,089: —	53,461: 31	1,000: —	— 908: 94
—	—	42,747: —	32,823: 16	10,673: 95	— 1,841: 72
—	—	32,016: —	30,578: 50	—	— 9,792: 85
—	—	653,061: —	671,370: 10	—	— 4,247: 82
—	—	167,820: —	168,684: 88	—	+ 6,133: 97
1,139: 25	—	9,705: 79	7,848: 34	3,285: —	— 288: 30
—	—	27,706: 40	25,413: 78	—	+ 550: 58
—	—	40,505: —	38,709: 11	—	— 44: 76
—	—	4,286: —	4,035: 82	—	— 37: 82
1,250: —	1,250: —	19,050: —	20,834: 90	2,115: 10	—
—	22,009: 02	649,633: 04	645,165: 98	—	+ 13,513: 86

Litt.	Delegation	Ingående reservation	Inkomster enligt stat	Inkomster enligt bok
16 B	Barnavård	—	36,700: —	37,312: 30
C	Nykterhetsnämnd	—	1,456: 83	2,104: 64
D	Arbetslöshetskommitté.....	—	18,250: —	8,235: 36
Ö	Understödsverksamhet. Övriga anslag	—	6,050: —	6,050: —
17 A	Allm. pensionsförsäkringen ...	—	—	—
B	Sjukkasor	4,460: —	—	—
18 A	Arbetsförmedling.....	—	—	—
19 A	Gasverk.....	—	351,000: —	414,847: 28
B	Elektricitetsverk	1,341: 09	1,101,228: —	1,312,048: 37
C	Elektr.-verkets materialförråd	—	34,100: —	173,343: 14
20	Finansförvaltning:			
	Överskott från år 1934.....	—	220,063: 13	220,063: 13
	Räntor och lånekostnader..	—	742,849: 90	772,624: 63
	Anslag till särskilda ändamål	6,910: 20	—	—
	Medeltilloförutsedda utgifter	—	125,000: —	281,195: 48
	Egna fonder o. reservationer	—	—	—
	Förskottade medel	—	142,501: 15	—
	Upplånat kapital	—	—	—
	Utlånad kapital	—	88,438: 30	231,077: 95
	Kyrkorådet.....	—	—	189,140: —
	Upphördskonto för kommunalskatt	—	2,195,611: 35	2,214,244: 04
	Övriga skatter o. rättigheter	—	391,132: 66	234,983: 26
	Tomtförsäljning, tomtinköp och fastighetsförvärv	654: 67	5,000: —	173,565: 66
	Avsättning till Amorteringsfonden för bostadslån.....	—	—	—
	Avsättning till markförsäljningsmedel och dyl.	—	—	—
	Köttbesiktningsbyråns medel	—	—	9,889: 85
	Aktier.....	—	—	—
	Expositionshuset.....	—	—	—
			8,169,254: 65	
	Kronor	57,253: 80		9,045,477: 40
				9,695,206: 10

Förskott till följande år	Förskott från föregående år	Utgifter enligt stat och beslut	Utgifter enligt bok	Utgående reservation	Överskott + Underskott -
—	—	99,405: —	98,005: 80	—	+ 2,011: 50
—	—	2,800: —	4,022: 99	—	- 575: 18
—	—	47,550: —	35,531: 75	—	+ 2,003: 61
—	—	6,050: —	6,050: —	—	—
—	—	44,176: —	41,998: 15	—	+ 2,177: 85
—	—	3,100: —	6,149: —	—	+ 1,411: —
—	—	3,000: —	3,000: —	—	—
—	—	304,752: 20	337,530: 23	—	+ 31,069: 25
—	2,124: 24	708,377: 97	837,483: 35	1,341: 09	+ 79,590: 75
—	—	34,100: —	173,343: 14	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	560,603: 72	579,604: 35	—	+ 10,774: 10
—	—	161,903: 22	178,320: 33	4,441: 99	- 13,948: 90
—	—	144,885: 96	301,130: 68	—	— 49: 24
—	—	137,664: 84	36,149: 19	—	+ 101,515: 65
—	—	156,244: 72	—	—	+ 13,743: 57
—	—	619,326: 45	600,586: 18	—	+ 18,740: 27
—	—	—	—	—	+ 142,639: 65
—	—	—	189,140: —	—	—
—	—	—	—	—	+ 18,632: 69
—	—	150,000: —	149,639: 37	—	- 155,788: 77
16,000: —	68,600: —	22,200: —	26,509: 50	654: 67	+ 111,656: 16
—	—	—	85,125: 01	—	— 85,125: 01
—	—	—	78,978: 44	—	— 78,978: 44
—	—	—	—	—	+ 9,889: 85
—	—	—	1,000: —	—	— 1,000: —
—	—	—	1,891: 30	—	— 1,891: 30
		8,169,254: 65			
592,474: 90	433,361: 27		9,034,366: 53	92,120: 28	+ 135,358: 02
			9,695,206: 10		

Karlstad i Stadskamrerarekontoret i juni 1937.

H. WESTLIN.

Karlstads

UTGÅENDE

31 December

<i>Kassa-Konto</i>	4,480: 81		
<i>Postgirokontoret</i>	312: 38		
<i>Wermlands Ensk. Bank, Checkräkn. I.</i>	15,954: 45		
<i>Wermlands Ensk. Bank, Kohlsütersaff.</i>	26,650: —		
<i>Wermlands Ensk. Bank, Checkräkn. II.</i>	3,192: 39		
<i>Aktiebolaget Göteborgs Bank</i>	69,342: 44		
<i>Aktiebolaget Wenersborgsbanken</i>	8,489: 44		
<i>Aktiebolaget Jordbrukarbanken</i>	5,849: 35		
<i>Karlstads Sparbank</i>	6,210: 01		
<i>Utlånade medel ur fonder</i>	57,373: 21		
<i>Utgiftsförskott</i>	226,469: 03		
<i>Köttbesiktningsbyråns medel</i>	8,769: 32		
<i>Andelar i Karlstadsortens Mejeriförening</i>	1,920: —		
<i>Diverse fordringar</i>	1,012,426: 35		
<i>Avräkning med Kyrkorådet</i>	81,127: 39		
<i>Förråd</i>	305,676: 22	1,834,242: 79	
<i>Skattestatens förskott å anslag</i>	616,576: 88		
<i>Fondstatens förskott å anslag</i>	37,372: 39		
<i>Beslutad ej verkställd kapitalupplåning</i>	561,000: —		
<i>Medel till oförutsedda utgifter</i>	136,309: 52	1,351,258: 79	3,185,501: 58
<i>Fastigheter</i>	7,637,547: 22		
<i>Anläggningar</i>	6,224,189: 19		
<i>Inventarier</i>	484,162: 39		
<i>Aktiers Konto</i>	38,625: —		
<i>Utlånat kapital</i>	1,107,435: 58		
<i>Kraftleveransavtalet med Uddeholms Aktiebolag</i>	1,863,220: 81		
<i>Fondkapital</i>	1,734,130: 52	19,089,310: 71	
		Kronor 22,274,812: 29	

Drätselverk.

BALANS 1936.

31 December

<i>Avräkning med donationsfonderna</i>	136,824: 93		
<i>Imkomstförskott</i>	97,753: 15		
<i>Diverse skulder</i>	131,098: 68		
<i>Delcrederekonto för skatterestantier</i>	144,122: 41		
<i>Skattestatens överskott och underskott</i>			
Överskott för år 1935	106,471: 20		
Överskott för år 1936	135,358: 02	241,829: 22	
<i>Skattestatens reserverade anslag</i>	92,120: 28	843,748: 67	
<i>Fondstatens reserverade anslag</i>	1,010,697: 99		
<i>Järnvägsfonden</i>	175,000: —		
<i>Amorteringsfonden för järnvägslån</i>	194,261: 60		
<i>Amorteringsfonden för bostadslån ...</i>	407,269: 58		
<i>Låneregleringsfonden</i>	232,225: 13		
<i>Amorteringsfonden f. Färjestadslånet</i>	95,573: 55		
<i>Markförsäljningsmedel och dylikt ...</i>	200,075: 06		
<i>Kohlsätersaktierna</i>	26,650: —	2,341,752: 91	3,185,501: 58
<i>Upplånat kapital</i>		13,332,246: 49	
<i>Kapitalbehållning</i>		5,757,064: 22	19,089,310: 71

Kronor 22,274,812: 29

Uppbörd av kommunalutskylder.

Årets debiterade kommunalutskylder utgjorde	2,403,384: 04
varav för kyrkliga behov	189,140: —
Härav har under året influtit:	
vid 1:sta uppbördsstämman	785,916: 99
» 2:dra »	632,211: 01
» 3:dje »	610,972: 13
genom stadsfogden	120,453: 71
» övrig indrivning	9,248: 71
	Kronor 2,158,802: 55
Vid årets slut voro oguldna	244,581: 49
motsvarande 10,171 %.	

De tre nästföregående uppbördsresultaten framgår av följande:

	1935	1934	1933
Debiterade kommunalutskylder	2,339,315: 65	2,437,627: 77	2,205,725: 19
därför för kyrkliga behov	175,861: 20	194,518: —	158,301: 56
Influtit:			
Vid 1:sta uppbördsstämman	763,179: 82	757,022: 74	668,502: 81
» 2:dra »	615,051: 07	634,049: 75	566,167: 91
» 3:dje »	597,080: 20	611,065: 62	550,363: 66
genom stadsfogden	120,190: 70	94,847: 80	97,488: 89
» övrig indrivning	11,418: 05	18,857: 48	9,935: 11
Vid årets slut oguldna	232,395: 81	321,784: 38	313,266: 81
Motsvarande	9,934 %	13,201 %	14,202 %

Av vid årets slut utestående restantier hava under året influtit 166,633: 14.

Motsvarande summan var under de tre sistförflutna åren:

År 1935	237,131: 57
» 1934	153,101: 45
» 1933	117,710: 51

Skatterestantier år 1936.

Skatten avser	Utestående vid årets början	Uppdebiterat under året	Influtet under året	Utestående vid årets slut
År 1925	110,372: 15	—	14: 85	—
» 1926	87,801: 17	—	119: 48	87,681: 69
» 1927	83,633: 55	—	89: 45	83,544: 10
» 1928	86,479: 60	—	16: 21	86,463: 39
» 1929	87,361: 27	—	942: 58	86,418: 69
» 1930	114,480: 78	—	1,873: —	112,607: 78
» 1931	127,105: 95	—	3,327: 90	123,778: 05
» 1932	149,886: 13	—	19,092: 76	130,793: 37
» 1933	180,147: 15	—	40,547: 92	139,599: 23
» 1934	232,395: 81	—	100,608: 99	131,786: 82
» 1935	—	2,403,384: 04	2,158,802: 55	244,581: 49
Kronor	1,259,663: 56	2,403,384: 04	2,325,435: 69	1,227,254: 61

Stadens fonderade lån utgjordes vid 1936 års slut av:

L å n	Ränte- sats	Slutbe- taln.-år	Ursprungligt lånebelopp	Under året verk- ställd kapital- avbetalning	Skuld den 31/12 1936
1902 års lån hos Nobelstiftelsen	4 1/2	1942	1,150,000: —	45,045: 27	313,446: 04
1917 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen.....	4,75	1957	100,000: —	2,028: 11	73,794: 15
1920 » » » Karlstads Sparbank	5	1960	500,000: —	9,035: 10	393,044: 65
1920 » » » Riksförsäkringsanstalten	5 1/2	1960	300,000: —	5,172: 39	240,713: 22
1920 » » » Kungl. Postsparbanken (513)	4 1/2	1960	300,000: —	5,590: 66	245,284: 42
1920 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen.....	5,25	1960	130,000: —	2,295: 26	103,265: 99
1922 » » » Riksförsäkringsanstalten	5,25	1947	291,000: —	11,455: 26	173,540: 36
1922 » » » d:o	5 1/2	1942	415,000: —	23,872: 56	173,479: 42
1922 » » ur C. A. Fahlgrens stipendiefond ...	5 1/2	1962	10,500: —	154: 16	8,940: 30
1922 » » hos Kungl. Postsparbanken (541).....	5,25	1952	472,000: —	13,234: 31	336,298: 36
1923 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen (584)	4,9	1942	324.500: —	19,432: 97	134,054: 30
1925 » » » Riksförsäkringsanstalten	5,15	1950	382,000: —	12,916: 55	270,384: 70
1925 » » » d:o	5,25	1940	157,000: —	11,926: 04	54,393: 88
1926 » » » Karlstads Sparbank	5	1941	66,800: —	4,802: 38	27,863: 15
1926 » » » d:o	5	1946	7,395: —	346: 94	4,582: 08
1928 » » » Göteborgs Sparbank	4,85	1955	648,500: —	14,600: —	455,900: —
1928 » » » Sv. Kommunalanst. Pensionskassa	4,6	1953	300,000: —	9,272: 46	233,133: 31
1928 » » » Riksförsäkringsanstalten	4,75	1953	200,000: —	6,119: 82	156,092: 25
1928 » » » Statens järnv. änke- och pupillkassa	4,8	1953	1,718,000: —	51,373: 07	1,367,196: 52
1928 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen (687)	4,75	1943	225,000: —	15,402: 78	119,842: 29
1928 » » » d:o (7)	4,75	1948	500,000: —	22,286: 55	347,845: 46
1928 » » » Svenska Livförsäkringsanst. Trygg	4,9	1948	525,000: —	22,428: 09	372,323: 01
1929 » » » Värmlands läns landsting	5	1936	3,000: —	600: —	—
1929 » » » Kungl. Postsparbanken (718).....	4,75	1959	1,078,000: —	50,834: 36	749,027: 78
1930 » » » Värmlands läns landsting	5	1937	3,500: —	700: —	700: —
1931 » » » d:o	5	1938	3,000: —	600: —	1,200: —
1931 » » » Kungl. Generalpoststyrelsen (877)	4 1/2	1956	381,945: —	10,514: 49	333,754: 15
1931 » » » d:o (878)	4 1/2	1961	1,137,375: —	22,765: 10	1,033,036: 17
1931 » » » Stadens donationer och fonder ...	5	1941	56,077: —	5,419: 19	31,441: 64
1931 » » » Stockholms stads Sparb. (1923 års)	4 1/2	1943	1,332,500: —	74,218: 56	583,007: 05
1931 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen (1928 års)	4,6	1947	200,000: —	9,040: 58	131,571: 68
1932 » » » Värmlands läns landsting	5	1939	3,000: —	600: —	1,800: —
1933 » » » d:o	5	1940	6,000: —	1,200: —	4,800: —
1933 » » » Svenska Livförsäkringsanst. Trygg	4,1	1958	755,900: —	19,406: 04	699,944: 71
1934 » » » Riksförsäkringsanstalten	3,8	1959	250,000: —	6,400: 82	237,432: 69
1934 » » » Värmlands läns landsting	5	1941	3,600: —	—	3,600: —
1934 » » » Stadens donat. o. fonder (1924 års)	4	1944	111,530: 08	8,661: 02	92,579: 61
1934 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen.....	3,8	1947	1,394,000: —	88,127: 67	1,220,970: 91
1935 » » » Värmlands läns landsting	4	1942	2,400: —	—	2,400: —
1935 » » » Kungl. Pensionsstyrelsen.....	3,1	1958	488,000: —	14,858: 60	473,141: 40
1935 » » » Göteborgs Sparbank	3	1958	200,000: —	6,162: 78	193,837: 22
1935 » » » Ränte- och Kapitalförsäkringsanst.	3,19	1960	525,100: —	14,222: 81	503,932: 82
1936 » » » Kungl. Postsparbanken (1191) ...	3,4	1960	1,084,100: —	14,351: 54	1,069,748: 46
1936 » » » Stadens donationer och fonder ...	3,625	1956	143,000: —	—	143,000: —
Värmlands Hypoteksförening	4,5	1961	53,000: —	360: 63	50,514: 29
d:o	—	—	18,893: 65	9,367: 50	9,376: 36

L å n	Ränte- sats	Slutbe- taln.-år	Ursprungligt lånebelopp	Under året verk- ställd kapital- avbetalning	Skuld den 31/12 1936
Värmlands Hypoteksförening	—	—	17,832: 08	—	17,832: 08
Värmlands Stadshypoteksförening	4,6	1960	18,568: 11	443: 46	17,701: 03
<i>I samband med inkorporeringen:</i>					
Karlstads socken:					
1915 års lån hos Domkapitlet i Karlstad	5	1955	20,000: —	439: 28	14,086: 30
1916 » » » Statens Pensionsanstalt	5	1956	26,000: —	543: 90	18,882: 89
1921 » » » d:o	4,5	1951	30,000: —	959: 60	20,967: 61
1923 » » » Kungl. Postsparbanken (574)	4	1952	55,000: —	1,687: 08	38,430: 43
1929 » » » Värmlands läns landsting	5	1936	2,000: —	400: —	—
1931 » » » d:o	5	1938	1,500: —	300: —	600: —
1932 » » » d:o	5	1939	1,250: —	250: —	750: —
1933 » » » d:o	5	1940	2,100: —	420: —	1,680: —
Grava kommun:					
1922 års lån hos Statens Pensionsanstalt	5,5	1943	60,000: —	3,451: 46	25,081: 35
			Kronor 18,190,865: 92	677,097: 20	13,332,246: 49

Redogörelse för förvaltningen av stadens donationer och fonder år 1936.

Drätselkammaren.

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Obligationers konto	—	5,145: 83	—	5,145: 83
Amicitiafonden	1,954: 15	59: 20	46: 55	1,966: 80
Barnens dags fond 1908	57,133: 72	2,928: 53	2,700: —	57,362: 25
Bergerska fonden	3,163: 80	161: 40	163: 80	3,161: 40
C. H. Bolanders donationsfond	28,717: 53	574: 35	500: —	28,791: 88
Borgarbrandkårens kassa	1,380: 73	41: 81	—	1,422: 54
Brandkårens kassa	4,223: 36	84: 47	—	4,307: 83
Ernst Broderssons fond	29,453: 39	578: 27	540: —	29,491: 66
Lektor Bures minne	137: 94	6: 34	—	144: 28
Leontine Clarholms fond	10,000: —	538: —	538: —	10,000: —
Donationsjordsfonden	117,134: 38	74,085: 86	54,796: 75	136,423: 49
Emma Dyrssens minnesfond	3,711: 49	93: 69	89: 15	3,716: 03
Ekelundska Asylfonden	54,820: 15	2,259: 32	2,000: —	55,079: 47
Ekelundska fonden för sjuksköterskor	52,296: 76	3,072: 89	—	55,369: 65
Eneströmska fonden	189,877: 43	9,743: 75	2,000: —	197,621: 18
C. A. Fahlgrens donationsfond	29,620: 25	1,437: 40	—	31,057: 65
» stipendiefond (Flickskolan)...	7,100: 73	215: 13	110: —	7,205: 86
» » (Lärlingsskolan)	14,115: 54	652: 33	500: —	14,267: 87
Flitpremierfonden	2,942: 21	167: 54	142: —	2,967: 75
Fonden för Västra bron	47,212: 16	944: 24	—	48,156: 40
Fonden för Östra bron	6,872: 67	137: 45	—	7,010: 12
Sven af Geijerstams donationsfond	43,593: 04	1,715: 91	1,875: —	43,433: 95
Greta Gullströms premiefond	586: 12	23: 86	17: 50	592: 48
Carl Fredr. Göthbergs fond	30,935: 58	1,664: 33	1,680: —	30,919: 91
Karlstads stads Kulturfond	74,385: 85	40,151: 15	21,650: —	92,887: —
Karlstads stads Nykterhetsfond	20,534: 78	1,053: 29	956: 83	20,631: 24
Karlstads stads Olycksfallsförsäkringsfond ...	109,375: 32	10,272: 32	5,677: 12	113,970: 52
Karlstads stads Pensionsfond	385,994: 58	37,811: 89	11,755: 21	412,051: 26
P.F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn	10,515: 49	546: —	514: —	10,547: 49
Konstutställningsfonden	1,938: 13	38: 76	—	1,976: 89
Hj. Lagerlöfs donationsfond	156,058: 93	6,581: 42	24,742: 58	137,897: 77
Lagerlöfska fonden för sjuksköterskehjälp ...	10,808: 88	563: 20	559: 26	10,812: 82
Karl och Anna Lundins minne	286,248: 44	9,294: 63	4,400: —	291,143: 07
Mæchels gåva	2,000: —	107: 60	107: 60	2,000: —
Carlos Malméns donationsfond	55,971: 35	2,809: 43	—	58,780: 78
Mellqvistska fonden för slöjd	12,906: 18	501: 74	800: 50	12,607: 42

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Mellqvistska fonden för studier	10,459: —	459: —	459: —	10,459: —
Fabrikör H. Narums testamente	59,780: 55	3,087: 07	1,600: —	61,267: 62
Axel Nermans donationsfond	35,798: 72	1,925: 97	1,000: —	36,724: 69
Rudolph Palmgrens fond	21,200: —	1,076: —	1,200: —	21,076: —
Radiofonden	7,998: 43	415: 46	276: —	8,137: 89
Emil Runes donationsfond	41,179: 06	2,215: 43	—	43,394: 49
Axel Sandwalls donationsfond	155,614: 92	2,992: 08	2,692: 88	155,914: 12
Setterbergska fonden	10,000: —	538: —	538: —	10,000: —
Per Aug. Sjöbergs donationsfond	5,509: 14	139: 09	—	5,648: 23
Elin Wendts gymnastikpremiefond	1,111: 33	33: 66	25: —	1,119: 99
Fröken Anna Wenströms donationsfond för vård av skrofulösa barn	19,908: 99	986: 57	1,000: —	19,895: 56
Fonderade räntemedel	152,766: 94	28,107: 11	50,000: —	130,874: 05
Kursregleringskonto	27,929: 93	558: 60	—	28,488: 53
Lilian och Kerstin Wennbergs stipendiefond	—	2,102: 14	25: —	2,077: 14
Maria Torsells stipendiefond	—	11,809: 37	100: —	11,709: 37
Kronor	2,412,978: 07	272,508: 88	197,777: 73	2,487,709: 22

Folkskolestyrelsen.

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Besparade premiemedel	122: 18	2: 44	—	124: 62
Fahlgrenska fonden	6,038: 43	234: 76	234: —	6,039: 19
Grundströmska fonden	11,436: 54	346: 51	765: —	11,018: 05
Otto Geijers Beklädnadsfond	1,055: 01	41: 10	36: —	1,060: 11
Anna och David Karlströms fond	1,786: 83	65: 72	60: —	1,792: 55
Nilssonska fonden	6,357: 60	247: 14	235: —	6,369: 74
Kristina Nilssons Minnesfond	14,999: 78	556: 78	503: —	15,053: 56
Sångstipendiefonden	539: 38	16: 33	8: —	547: 71
P. F. och Julia Yhnells fond	1,770: 61	53: 63	—	1,824: 24
Kronor	44,106: 36	1,564: 41	1,841: —	43,829: 77

Fattigvårdsstyrelsen.

Donatorns namn eller fondens benämning.	Behållning 1 januari		Inkomster räntor och hyror	Utgifter		Behållning den 31 dec.	
	Fastighet	Kapital		Diverse	Understöd	Fastigh.	Kapital
Austrinska, donerad av Anna Austrin		750:—	30:—		30:—		750:—
Bruckspatron M. Clarholms don.-fond ..		11,462: 01	458: 48		458: 48		11,462: 01
Thure o. Malvina Sandelins understödsf.		84,767: 62	3,540: 72		3,257: 51		85,050: 83
Bergmanska, donerad av Carl Bergman		1,500:—	60:—		60:—		1,500:—
Gratifikationsfonden, donerad av Gross- handlare O. F. Ahlmark.....		10,000:—	400:—		400:—		10,000:—
Kjellmanska, donerad av Johanna Kri- stina Kjellman		2,125:—	85:—		85:—		2,125:—
Lindkvistska, donerad av Johanna Gu- stafa Lindkvist		550:—	22:—		22:—		550:—
Maria Larsdotters julgävfond.....		2,000:—	80:—		80:—		2,000:—
Lisa Larsdotters		3,500:—	157: 50		157: 50		3,500:—
Sundströmska fonden		3,000:—	120:—		120:—		3,000:—
Tinglöfska fonden		3,400:—	136:—		136:—		3,400:—
Vetterstenska fonden		1,200:—	48:—		48:—		1,200:—
Sjöstedtska fonden		1,500:—	60:—		60:—		1,500:—
Fahlgrenska fonden		2,900:—	116:—		116:—		2,900:—
D. V. Göhles fond		1,050:—	42:—		42:—		1,050:—
Grundströmska fonden		6,000:—	240:—		240:—		6,000:—
Sven O. Pettersons fond		2,300:—	92:—		92:—		2,300:—
Mellkvistska fonden		2,191: 08	87: 64		—		2,278: 72
Vibeliska fonden.....		2,000:—	80:—		80:—		2,000:—
Zanderska fonden		1,500:—	60:—		60:—		1,500:—
Götinska fonden.....		300:—	12:—		12:—		300:—
Rennerfeldtska fonden		100:—	4:—		4:—		100:—
Fellenderska fonden		22,476: 58	899: 08		899: 08		22,476: 58
Yhnellska, fonden		2,956: 04	58:—		58:—		2,956: 04
W. Bäckmans donationsfond		1,000:—	1,061: 66		61: 66		2,000:—
O. F. Ahlmarks donation av manglar		2,750:—	—		—		2,750:—
Premieobligationsfonden		150:—	—		—		150:—
Sundbergska donationen	47,600:—	49,783: 98	5,685: 11	6,328: 84	276: 24	47,600:—	48,864: 01
Regeringsfonden.....	—	4,609: 11	32: 66	973: 93	—	—	3,667: 84
Summa kronor	47,600:—	227,821: 42	13,667: 85	7,302: 77	6,855: 47	47,600:—	227,331: 03

Redogörelse för donationsmedlens placering.

Drätselkammaren.

Förteckning	Nom. värdet	Bokföringsvärdet	Anmärkingar
<i>Obligationer:</i>			
Svenska Statens 4 $\frac{1}{2}$ % av år 1929	20,600: —	20,198: —	.
d:o 4 $\frac{1}{2}$ % av år 1930	5,000: —	4,925: —	
d:o 3 % av år 1894	202,140: —	104,200: —	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 $\frac{1}{2}$ % av år 1910	472,680: —	260,200: —	
Korsnäs Sägverks Aktiebolags 5 % av år 1929 ...	12,000: —	12,000: —	
d:o 4 $\frac{1}{2}$ % av år 1931	44,000: —	37,200: —	
A.-Bol. Mölnbacka Trysil's 4 $\frac{1}{2}$ % av år 1922.....	75,000: —	73,400: —	
Stockholms Intecknings Garanti A.-B. 4 % av år 1929	27,000: —	25,650: —	
Billeruds Aktiebolags 5 % av år 1923.....	59,000: —	58,350: —	
d:o 3 $\frac{1}{2}$ % av år 1937.....	100,000: —	101,101: —	
Uddeholms Aktiebolags 5 % av år 1930.....	100,000: —	101,000: —	
d:o 4 $\frac{1}{2}$ % av år 1930	100,000: —	99,000: —	
Upplupna icke förfallna räntor	—	6,947: 68	
<i>Aktier:</i>			
Uddeholms Aktiebolag	35,000: —	32,725: —	
<i>Wermlands Enskilda Bank A.-B.:</i>			
Kapital-räkning	—	782,319: 25	
Sparkasse-räkning	—	1,976: 89	
<i>A.-Bol. Göteborgs Bank:</i>			
Kapital-räkning	—	131,833: 43	
<i>Karlstads Sparbank:</i>			
Motboksräkning	—	40,193: 53	
<i>Lån ur C. A. Fahlgrens stipendiefond:</i>			
(Lärlingsskolan)	—	8,940: 30	
<i>Lån ur Hj. Lagerlöfs donationsfond .....</i>	—	31,664: 57	
<i>Lån ur Karlstads stads Pensionsfond .....</i>	—	143,055: 90	
<i>Lån ur Karlstads stads Olycksfallsförsäkringsfond .</i>	—	94,375: 32	
<i>Styrelsen för Idrottsplatsen Tingvalla .....</i>	—	1,022: 25	
<i>Styrelsen för Föreningen Pauvres Honteux .....</i>	—	50,000: —	
<i>Tomtlån .....</i>	—	7,073: 32	
<i>Trävaruaktiebolaget N. Chr. Jensens arbetare.....</i>	—	10,083: 33	
<i>Sandwall'ska Barnhemmet .....</i>	—	100,000: —	
<i>Egnahems-Lån:</i>			
Stående lån	—	35,858: —	
Amorteringslån	—	1,815: 57	
<i>Karlstads Drätselkammare .....</i>	—	110,600: 88	
Kronor	—	2,487,709: 22	

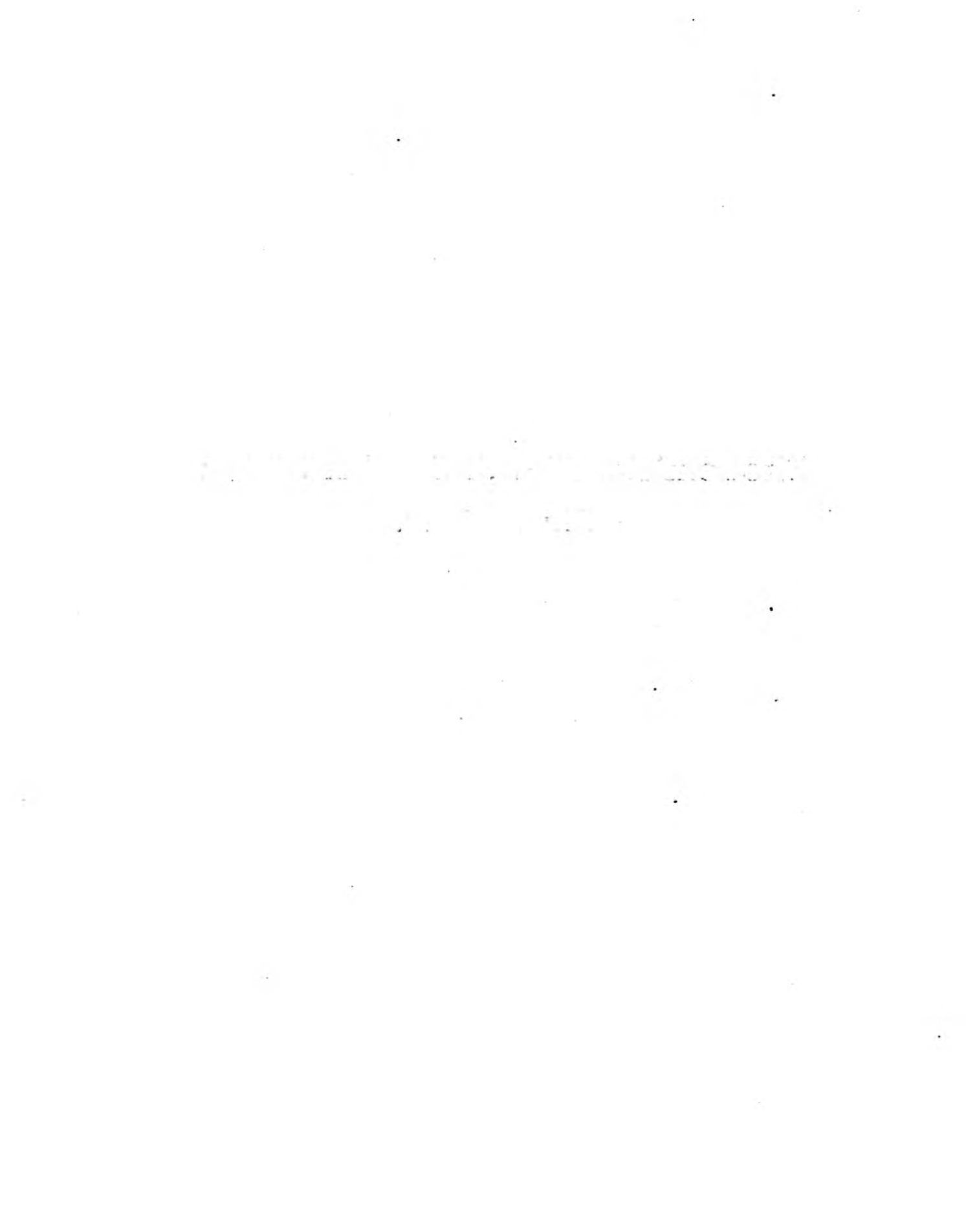
Folkskolestyrelsen.

Förteckning	Nom. värdet	Bokföringsvärdet	Anmärkingar
<i>Obligationer</i>	28,200: —	28,200: —	
<i>Wermlands Enskilda Bank A.-B.:</i>			
Sparkasse-räkning	—	2,179: 77	
Förlagsbevis	—	60: —	
<i>Karlstads Sparbank:</i>			
Motboks-räkning	—	13,390: —	
Kronor	—	43,829: 77	

Fattigvårdsstyrelsen.

Förteckning	Nom. värdet	Bokföringsvärdet	Anmärkingar
<i>Konungariket Sveriges Hypotekskassa:</i>			
175 st. 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av den $\frac{15}{5}$ 1910.....	63,000: —	45,421: 79	} Ränteavkastningen har uppgått till 4,08 % av det bokförda värdet
<i>A.-B. Mölnbacka-Trysil:</i>			
10 st. 5 $\frac{1}{2}$ % obl. av den $\frac{1}{12}$ 1922	50,000: —	50,000: —	
Partialförskrivningslån 4,75 % av år 1933	15,000: —	15,000: —	
<i>Svenska Statens obligationer:</i>			
1 st. 4 $\frac{1}{2}$ % av år 1929	10,000: —	10,000: —	
<i>Billeruds A.-B. obligationer:</i>			
2 st. 5 % av år 1923	10,000: —	10,000: —	
<i>Karlstads Sparbank</i>	—	65,819: 13	
<i>Wermlands Enskilda Bank A.-B.</i>	—	28,190: 11	
<i>Premieobligationer:</i>			
4 st. av år 1889.....	—	—	
1 » av år 1893.....	—	—	
5 » Norska Statens	—	150: —	
<i>Fastigheten, Herrhagen 217</i>	—	47,600: —	
<i>Mangelbod jämte 5 manglar</i>	—	2,750: —	
Kronor	148,000: —	274,931: 03	

**Ekonomiska förvaltningsberättelser
för år 1936.**

Brandstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1936.

Styrelse.

Ordförande: Wästlund, Olof, Byggmästare.
 v. » Johansson, A., Skolvaktmästare.
 Alstermark, A. O., Kassör.
 Ternqvist, Reinh., Fabrikör.
 Wiktorin, W. E., Verkstadsförman, samt
 Andersson, A., Ritare.
 Pettersson, Valter, Plåtslagare och
 Gräås, C. J., Sågverksarbetare, såsom suppleanter.

Såsom styrelsens sekreterare har brandchefen tjänstgjort.
 Brandstyrelsen har under året hållit 7 sammanträden.

Eldsläckningsområde.

(Sifferuppgifterna lämnade av pastorsexpeditionen samt stadsingenjören.)

Karlstads stad hade den 31 december 1936 27,026 innevånare och en areal inom jurisdiktionsgränsen av 7,500 har. Inom stadsplanen ligga 281 har, och 1030 tomter bebyggda.

Antalet bebyggda fastigheter inom planlagda delen utgjorde den 31 december 1936 1069, därav 183 st. bebyggda med stenhus, 174 st. med rappade hus och 708 st. med trähus.

Taxeringsvärde å fastigheter.

För vilka fastighetsskatt erlagts	91,155,700:—
» » » icke erlagts	13,580,600:—
	Summa kronor 104,736,300:—

Brandkårens verksamhet 1936.

Antalet utryckningar under det gångna året uppgår till 65 st.

För eldsvådor eller tillbud därtill	48 st.
» soteldar	9 »
» trängrök	1 »
» falsk alarm	1 »
» annan anledning	6 »

eller tillsammans 65 ggr

oberäknat de övningar och alarm, brandchefen låtit verkställa för utrönande av kårens tjänstbarhet.

Brandskadeersättningarnas sammanlagda belopp för såväl fast som lös egendom utgör 92,252: 17.

Hela brandförsäkringssumman för den egendom, som till större eller mindre del blivit skadad av eld, utgör 3,042,709: —.

Personal.

Brandkårspersonalen utgöres av:

1. Yrkesbrandkåren.

1 brandchef.

2 brandmästare, varav en tillika v. brandchef.

1 verkmästare, tillika maskinist.

1 förste förman.

4 andre förmän.

13 brandmän.

Summa 22 man.

Inom yrkesbrandkåren ha beträffande personalen följande ändringar inträffat.

Från och med den 1 februari har förste brandförmannen A. Carlsson och från den 24 november brandmannen A. Strömvall beviljats avsked med pension.

Från och med den 1 juli har till förste brandförman antagits andre brandförmannen S. Gustavsson och till andre brandförman från samma dag brandmannen K. Åkervall, samt till ordinarie brandman ävenledes från samma dag S. Lindh.

Hälsotillståndet å brandstationen har varit tillfredsställande. 164 sjukdagar hava förekommit, därav för olycksfall i tjänsten 49 och utom tjänsten 8 dagar.

Övningar med yrkesbrandkårens personal hava, för såvitt omständigheterna det medgivit, ägt rum varje måndag, onsdag och fredag.

En gång i veckan, lördag, har varit anslagen till allmän rengöring inom stationen.

Övningarna ha omfattat enskild utbildning, detaljövningar samt tillämpningsövningar med livräddnings- och eldsläckningsredskapen, rökövningar av olika slag, instruktionsläsning, brandskåps och brandposters plats och läge samt undervisning om materielens placering.

Personalen har under 14 dagar deltagit i Röda Korsets sjukvårdskurs. Varje dag ha automobilerna provkörts.

Alarmering har skett

genom signal från brandskåp	4 gånger
» » » » och telefon samtidigt	1 »
» telefon	58 »
» bud	2 »

Eldsvådornas betydenhet hava

1 gång	kräft	8 slangledning	från	motorsprutor,
1 »	»	3 »	»	»
2 »	»	2 »	»	»
3 »	»	1 »	»	»
2 »	»	4 »	»	brandposter,
2 »	»	2 »	»	»
3 »	»	1 »	»	»

övrige eldsvådor hava släktts med mindre eldsläckningsredskap.

Av de större eldsvådorna märkas.

Onsdagen den 13 maj kl. 10,11 kallades brandkåren per telefon till Lamberget där skogseld utbrutit genom barns lek med tändstickor.

Vid brandkårens ankomst hade elden fått stor spridning och delvis övergått till toppbrand, och stor risk förelåg för de närbelägna bostadshusen.

Tjugoen man ur reservbrandkåren alarmerades omedelbart. Med hjälp av en slangledning från Api-sprutan, yxor, spadar och ruskor lyckades man begränsa elden varefter eftersläckningen vidtog.

Efter 2,5 timmas arbete kunde brandkåren återvända hem och då hade ett område på c:a 3 tunnland avbränts.

Måndagen den 15 juni alarmerades brandkåren kl. 11,35 till Mariebergs gård i Grava socken 20 km. utanför staden, där eld uppstått i mangårdsbyggnaden genom oförsiktighet vid tjärkokning.

Då brandkåren efter 1/2 timmes körtid anlände till brandplatsen var byggnadan helt övertänd och taket jämte mellanbottnarna hade störtat in.

Elden släcktes med vatten genom 3 slangledningar från Albin-sprutan på c:a 2 timmar, och då återstodo endast väggarna och skorstensstocken.

Lördagen den 20 juni begärdes kl. 11,55 pr telefon släckningshjälp till Kils municipalsamhälle, 22 km. från staden, där eld, genom explosion av ett spritkök, uppstått i ett trevånings bostadshus av trä.

Vid explosionen erhöilo fyra kvinnor svåra brännskador, varför de omedelbart infördes till Karlstads lasarett, där senare 2 av dem avled.

Vid brandkårens ankomst hade Kils frivilliga brandkår redan börjat med släckningsarbetet. De hade utlagt 4 st. slangledningar från brandposter genom motorsprutor. Karlstads brandkår utlade en slangledning, varefter rökavlopp upphöggs i taket för att möjliggöra ett inträngande på vinden.

Efter 1 1/2 timmas arbete kunde Karlstads brandkår återvända hem och överlämna eftersläckningen till Kils frivilliga brandkår. Elden hade då förstört husets framsida jämte en del av vinden. I övrigt hade stora vattensskador uppstått på byggnaden och lösöret.

Fredagen den 25 september kallades brandkåren pr telefon till A.-B. Idrottsmagasinets lokaler här i staden kl. 2,15.

Vid brandkårens ankomst välld kraftig rök ur byggnaden och ett inre lagerrum. Väggarna i butikslokalen voro övertända. Femton man ur reservbrandkåren alarmerades omedelbart. Ett lager av jaktammunition, förvarat i ovan nämnda lagerrum, exploderade med korta mellanrum.

Fyra slangledningar utlades, varefter angrepp gjordes dels från gatan och dels från gården genom fönstren. Med hjälp av rökmasker avancerades in i lokalerna och gjordes slutlig avsläckning.

Anledningen till eldens uppkomst skulle ev. kunna vara självantändning genom oljiga tygtrasor eller kortslutning vid elektriska arbeten, som pågingo

Söndagen den 4 oktober kl. 0,10 kallades brandkåren pr telefon till Tye gård i Hammarö kommun. Vägsträckan är omkring 1 mil.

Eld hade av okänd anledning utbrutit i en byggnad, som gemensamt inrymde ladugård och loge. Vid brandkårens ankomst var nämnda byggnad övertänd och att rädda de 6 innestängda djuren visade sig outförbart.

Albin-sprutan uppställdes vid en damm belägen 75 meter från eldstället. En grenad ledning utlades och användes dels för avsläckning och dels för skydd till kringliggande byggnader.

Efter 3 timmars arbete kunde brandkåren återvända hem.

Torsdagen den 5 november kallades brandkåren pr telefon till Sandbäcksgatan 21 kl. 14,02 där eld utbrutit i ett tvåvåningshus av trä.

Vid brandkårens ankomst var byggnaden fylld av rök och lågorna slog ut genom fönstren i övre våningen samt genom taket.

En 80-årig kvinna, som genom elden i trappan, blivit innestängd i sin lägenhet 1 trappa upp, räddades över stegar av 2 brandmän ut i det fria. Mek. stegen restes till taket där rökavlopp upphöggs, en utskjutsstege restes mot ett vindsfönster på gaveln, varefter två grenade ledningar drogos dels över nämnda stegar och dels genom trappuppgången.

Elden släcktes snart och efter 1 timmas arbete kunde brandkåren återvända till stationen.

Söndagen den 20 december kl. 8,02 kallades brandkåren till Orrholmens sågverk, där eld utbrutit i ett tvåvånings reveterat trähus under tak av plåt. Av obekant anledning hade eld uppstått i andra våningen i jungfrukammaren, belägen i byggnadens södra del.

Elden angreps med 2 slangledningar, vilka grenades. I angreppet insattes tre ledningar från södra och västra sidan, en uppför kökstrappan, en över mek. stegen mot taket och en över skarvstegar mot andra våningen. Vidare lades en ledning uppför en trappa i husets mitt för att möta elden. Vid sist nämnda slangledning voro brandförmännen Gustavsson och Lindh posterade. Då dessa trängt upp för nämnda trappa, inträffade en explosion, vars orsak ej kunnat utredas. Denna explosion var så kraftig, att de båda förmännen slungades utför trappan och ned i den underliggande hallen. Lindh lyckades själv taga sig ut längs slangledningen, medan Gustavsson senare bringades i säkerhet, varefter båda transporterades till Länslasarettet för erhållande av läkarvård, de hade erhållit svåra brännskador. Lindh fick efter omläggning lämna lasarettet, varemot Gustavsson fick kvarstanna.

Vid explosionen sprängdes fönsterrutorna i byggnadens östra sida och delar av taket sletos upp. Elden spred sig därigenom med stor hastighet i byggnadens östra hälft.

Reservbrandkåren, varav hälften så gott som omedelbart tillkallats, beordrades nu i sin helhet till eldstället. Motorsprutorna Albin och Api ävensom A 3 med sin spruta insattes nu för släckningsarbetet. Vindstyrkan uppgick till 10—12 sekundmeter. Till följd av den starka stormen slungades gnistor och bränder ned över brädgården och sågverksanläggningen, vilka lågo i vindriktningen, och antände här på icke mindre än tre ställen. Sextio man från sågverket beordrades till bevakning och släckning inom sågens område, och sattes därvarande handkraftspruta i funktion. Hjälp begärdes samtidigt från Kungl. Värmlands Regemente, som avsånde 50 man, vilka utposterades inom brädgårdsavdelningen.

Elden i bostadshuset rasade under tiden med oförminskad styrka och angreps i slutliga läget med sammanlagt 8 strålar på 3 fronter, från söder, öster och väster.

Efter 3 timmar var elden begränsad, och eftersläckningen vidtog, vilken pågick i 24 timmar.

Brandredskapen, som medtagits till utryckning vid vanlig eldsvåda, hava utgjorts av:

- 1 st. redskapsautomobil, (A 1),
  - 1 st. redskapsautomobil, med bogserbar motorspruta, (A 2),
  - 1 st. redskapsautomobil med fast pump och avbröstbar mek. stege, (A 3).
- För en andra utryckning finnes ytterligare en redskapsautomobil med bogserbar motorspruta (A 4), 1 st. ångspruta med slangkärria samt utskjutsstegar.

Slanglängden, som vid eldsvådor under året varit använd, utgör sammanlagt 4,569 meter.

Väglängden, som brandkåren vid utryckning till eldsvådeplatser tillryggalagt, utgör sammanlagt 214,750 meter eller i medeltal pr utryckning 3,303 m.

Tjänstgöringen har bestått i vakthållning, vidmakthållande och putsning av materielen, såsom slangbindning, slangprovning, slanglagning, lokalernas städning, eldning, renhållning av gård och gata, reparationsarbetens utförande m. m.

Byggnader och arbeten.

I två lägenheter ha målningsarbeten samt omtapetsering utförts och nya expeditionslokaler hava iordningställt.

I brandkårens *verkstäder* ha utförts en del nya arbeten samt diverse reparations- och ändringsarbeten för bl. a. gatuavdelningen, hamnen, gasverket, centralförrådet, fastighetskontoret, vattenverket och elektricitetsverket.

Bland större arbeten märkas färdigbyggande av en Volvo brandbil.

I skräddarverkstaden ha under året följande persedlar tillverkats:

Sju stycken uniformskavajer	av	diagonaltyg,
tretton par uniformsbyxor	»	»
sju stycken uniformsvästar	»	»
en stycke uniformskavaj	»	korderojtyg,
fyra par uniformsbyxor	»	»
en stycke uttryckningsrock	»	kommisssty,
en stycke uniformskappa	»	»

Dessutom hava reparations- och ändringsarbeten, allt till ett arbetsvärde av 779: 81, vilket inlevererats till Stadskassan.

Antalet *arbetstimmar* för nedanstående verkstäder samt för reparation av brandtelegrafan uppgår till:

för mek. verkstaden	2,701 tim.
» smedjan	3,226 »
» snickeriverkstaden	1,738 »
» målningsarbeten	631 »
» brandtelegrafan	1,602 »
» elektriska arbeten.....	505 »
» diverse arbeten	4,649 »

Brandstyrkans övriga verksamhet.

Vakthållning. På telegrafvakt inom brandstationen äro 2 man i likhet med föregående år kommenderade varje dygn.

Vid offentliga föreställningar, då särskild eldfara ansetts föreligga, hava erforderligt antal brandmän varit kommenderade som brandbevakning.

Under året hava 46 dylika vakter förekommit, och har bevakningen i regel bestritts av 2 man pr gång.

Brandsyn har förrättats enligt § 22 av för staden gällande brandordning varvid 448 st. anmärkningar och förelägganden ha gjorts.

Vid efterbesiktning voro samtliga anmärkta brister avhjälpda.

Besiktningar hava av brandchefen och brandkårens befäl vid flera tillfällen verkställts å enskilda fabrikers, offentliga lokalers brandredskaps- och eldsläckningsanordningar m. m.

Permittering. Fridygn har av manskapet åtnjutits vart fjärde dygn från kl. 8 fm. till kl. 8 fm. följande dag, dessutom ha undantagsvis beviljats kortare permissioner intill högst 2 timmar.

Diverse. Nya Wermlands-Tidningen, Karlstadstidningen och Värmlands Folkblad hava haft godheten under året kostnadsfritt lämna brandkåren sina resp. tidningar, och ber jag i anledning härav få framföra personalens tack.

Besök i och för studerande av stadens brandväsande hava avlagts av brandbefäl, brandstyrelseledamöter, försäkringsledamöter m. fl. från andra städer och utlandet.

Brandkårens materiel och inventarier.

Eldsläckningsmaterielen. Under året ha följande eldsläckningsmateriel anskaffats:

- 3 st. Mohlinmunstycken,
- 1 st. Övergångskoppling till Albinspruta,
- 3 st. Grenrör,
- 1 st. Strålkastare med stativ,
- 1 st. Bältesbelysning,
- 410 meter 63 mm. linnetryckslang.

Brandtelegrafen har under året fungerat tillfredsställande. En 300 meter kabel har nedlagts över älven. Varje brandskåp provas en gång i veckan, serieledningar, larmklockor, ringledningar och telefoner dagligen.

Brandskåpens antal den 31 december 1936 var 53 stycken samt 3 stycken bibrandskåp.

Brandposternas antal den 31 december 1936 var 294 st. Under året ha 10 st. nya brandposter anlagts.

2. Borgarbrandkåren.

(Reservkåren.)

Personalen vid årets slut utgjorde 32 man.

Under året har en reservbrandman avgått och en ny reservbrandman anstälts.

Avlöning som utgår pr år för reservbrandman 100:— kr. För tjänstgöring vid eldsvåda lämnas ett arvode av 3:— kr. pr timme samt för vakt-hållning å stationen 2:— kr. pr timme.

Övningar med borgarbrandkåren ha ägt rum 12 gånger under året, och ha dessa omfattat exercis med stegar, slangutläggning, handhavandet av ång- och motorsprutor samt tillämpningsövningar. Vid ett par av dessa tillfällen ha yrkes- och borgarbrandkåren haft övningar tillsammans.

Till *eldsvådor* oah *vakthållning* å brandstationen har borgarbrandkåren i sin helhet eller delar därav kallats 4 gånger under året.

3. Sotningsväsendet.

Skorstensfejaremästaren, som ansvarar för sotningens riktiga utförande åtnjuter ett arvode, vilket finnes upptaget i brandväsendets stat.

Antalet soteldar under året fördelar sig på följande eldstäder:

Köksspisar	5 stycken
Centralvärmeledningspannor.....	1 »
Kakelugnar.....	1 »
Bageriugnar	1 »
Imrör till köksspis	1 »

eller tillsammans 9 stycken

Tablå över inkomster och utgifter år 1936.

(Sifferuppgifterna lämnade av stadskamreraren.)

1. Brandväsendet.

	Ingående reservation	För året enligt stat	För året enligt bok	Utgående reservation	Överskott (+) Underskott (-)
<i>Sammandrag:</i>					
Skattestat:					
Verkliga utgifter ...	—	166,061: 13	159,935: 85	7,200: —	— 1,074: 72
Kapitalutgifter	2,355: 11	1,800: —	4,380: 06	—	— 224: 95
Verkliga inkomster..	—	21,365: —	19,722: 67	—	— 1,642: 33
Kapitalinkomster ...	—	10,000: —	12,311: 15	—	+ 2,311: 15
					— 630: 85

2. Sotningsväsendet.

	För året enligt stat	För året enligt bok	Utgående reservation	Överskott (+) Underskott (-)
<i>Verkliga utgifter:</i>				
Ersättning till skorstensfejare- mästaren	28,510: —	28,510: —	—	—
Kontorskostnader	800: —	313: 78	—	+ 486: 22
	29,310: —	28,823: 78	—	+ 486: 22

Karlstad i april 1937.

A. A. ENGSTRÖM.

Hamnens Förvaltningsberättelse för år 1936.

Jämlikt 2 § 3 mom. av för hamnstyrelsen gällande reglemente och i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 får hamnstyrelsen härmed avgiva föreskriven

Förvaltningsberättelse.

Styrelseledamöter, suppleanter och tjänstemän hava varit:

Styrelseledamöter:	Invald
Geijer, Herman, v. Konsul, ordförande	1/1 1907
Håkansson, J. A., Speditör, v. ordförande	1/1 1918
Sjöstedt, J. W., Trafikbiträde	20/12 1928
Wennberg, Simon, Disponent	16/5 1929
Hemmingson, Gustaf, Direktör	19/12 1929
Suppleanter:	
Larsson, Per, Tillsyningsman	21/12 1931
Hanson, Gunnar, Kamrer	21/12 1931
Hanes, Alfred, Grosshandlare	21/12 1931
Tjänstemän:	
Sekreterare: Svensson, Sven Heimer, Stadsombudsman	23/5 1932
Hamnkassör: Bengzon, Magnus	9/5 1932
Hamningeniör: Björkman, Erik, Byggnadschef	1/4 1910
Hamnkaptän: Österberg, J.	1/4 1906
Hamnbokhållare: Öhström, Gustaf	15/10 1932

Sammanträden:

Styrelsen har haft 6 (7) sammanträden och protokollet upptager 85 (85) §§.

Seglationstid.

Seglationen öppnades med isbrytare den 7 april (1 april) och pågick till den ²⁶/₁ 1937 (²⁵/₁ 1936), alltså under 295 (300) dygn.

Fartygstrafiken.

Antalet fartygsresor utgjorde 3,136 (3,052), varav kommo 1,251 (1,180) på maskindrivna fartyg, 928 (869) på segelfartyg med hjälpmaskin, och 957 (1,003) på pråmar.

	Inrikes orter	Utrikes orter	Summa
Utan last ankommande från.....	355 (351)	— (2)	355 (353)
» » avgingo till	355 (262)	13 (15)	368 (277)
Summa	710 (613)	13 (17)	723 (630)

Sammanlagda in- och utgående tontalet utgjorde för:

	Inrikesfarten	Utrikesfarten	Summa
Maskindrivna fartyg ...	240,847 (214,939)	72,952 (68,365)	313,799 (283,304)
Segelfartyg med hj.-m.	45,874 (46,762)	5,136 (3,369)	51,010 (50,131)
Pråmar	63,016 (63,467)	— (—)	63,016 (63,467)
Summa	349,737 (325,168)	78,088 (71,734)	427,825 (396,902)

Härav utan last:

	Inrikesfarten	Utrikesfarten	Summa
Maskindrivna fartyg ...	82,371 (66,590)	6,243 (12,198)	88,614 (78,788)
Segelfartyg med hj.-m.	17,217 (16,422)	— (—)	17,217 (16,422)
Pråmar	5,091 (4,127)	— (—)	5,091 (4,127)
Summa	104,679 (87,139)	6,243 (12,198)	110,922 (99,337)

Godstrafiken.

Totala impoterade godsmängden utgjorde 160,535 (144,426) ton, Huvudartiklarna voro i ton med debiterade avgift: Bensin 10,901 (6,881) kr. 16,351: 16, Cement 12,615 (11,114) kr. 7,569: 32, Fotogen 3,150 (2,289) kr. 3,780: 50, Foderkakor och fodermjöl 3,924 (3,364) kr. 2,353: 64, Gödning 3,205 (3,175)

kr. 1,602: 86, Kemikalier 7,592 (5,539) kr. 4,277: 08, Kol och koks 78,058 (72,336) kr. 15,488: 09, Metaller 7,611 (7,159) kr. 6,683: 53, Socker 4,919 (5,378) kr. 3,462: 16.

Totala exporterade godsmängden utgjorde 72,661 (70,069) ton. Huvudartiklarna voro: Metaller 20,256 (17,825) kr. 8,310: 49, Papper och papp 18,768 (18,146) kr. 9,412: 30, Pappersmassa 25,672 (26,664) kr. 6,041: 70, Trävaror 122,635 (120,584) kbm. kr. 10,688: 29.

Totala importerade och exporterade godsmängden för de fem sistförflutna åren ställer sig sålunda:

	Import		Export	
1932	122,659 ton	3,487 kbm.	44,599 ton	89,205 kbm.
1933	123,843 »	7,359 »	51,305 »	99,875 »
1934	134,470 »	4,772 »	55,873 »	189,742 »
1935	144,426 »	4,730 »	70,069 »	120,584 »
1936	160,535 »	5,815 »	72,661 »	122,635 »

Hamnuppböörden.

Debiterade hamnavgifter utgjorde för:

	Inrikesfarten		Utrikesfarten		Summa	
Fartyg...	27,794: 80	(26,246: 95)	8,193: 24	(7,988: —)	35,988: 04	(34,234: 95)
Import .	53,488: 31	(44,021: 05)	27,109: 19	(23,649: 06)	80,597: 50	(67,670: 11)
Export .	31,050: 57	(34,335: 80)	12,425: 93	(11,026: 30)	43,476: 50	(45,362: 10)
Summa	112,333: 68	(104,603: 80)	47,728: 36	(42,663: 36)	160,062: 04	(147,267: 16)

Årets uppbörd visar mot föregående en ökning av 8,69 % (4,28). Vid årets slut utestodo oguldna hamnavgifter kr. 12,485: 01 (15,679: 24). Utav importen utgjorde kr. 20,218: 55 (19,711: 07) avgifter för styckegods, varav från tillfälliga trafikanter kr. 4,019: 12 (3,442: 81). Antalet styckegodsfraktsedlar var 15,657 (15,771) st.

Uppböörden för de fem sistförflutna åren ställer sig sålunda:

	Fartyg	Import	Export	Summa	Procentuell skillnad
1932	28,118: 28	63,650: 19	31,832: 64	123,601: 11	— 12,84
1933	30,960: 40	52,566: 38	35,770: 47	119,297: 25	— 3,6
1934	36,109: 97	62,737: 03	42,376: 74	141,223: 74	+ 18,38
1935	34,234: 95	67,670: 11	45,362: 20	147,267: 16	+ 4,28
1936	35,988: 04	80,597: 50	43,476: 50	160,062: 04	+ 8,69

Hamntaxan har under året varit sänkt med c:a 30 % för kolonialvaror samt mindre sänkning för en del andra huvudartiklar.

Arrenden och tomthyror.

Magasintomter.....	Kr.	44,154: 26	(42,962: 03)
Upplagsplatser, fasta	»	8,640: 50	(7,741: 08)
» tillfälliga	»	1,962: 16	(2,413: 92)
Markarrenden	»	16,251: 60	(13,815: 10)
Övrigt.....	»	950: —	(965: —)
	Summa Kr.	71,958: 52	(67,897: 13)

Lyftkranar.

Rörliga kranar:

	Drifttimmar		Hyror	
A-kranen (Temperley).....	564	(545)	3,191: 50	(3,088: 50)
B-kranen (Titan).....	1,273	(1,247,5)	13,596: —	(12,327: 75)
C-kranen (Demag).....	1,866,5	(1,784,5)	24,294: 70	(22,538: 10)
D-kranen (Portal)	1,191,5	(1,060)	9,669: 45	(8,853: 50)
	Summa	4,895 (4,637)	50,751: 65	(46,807: 85)

<i>Fasta kranar</i>	98	(98,5)	561: 50	(455: 75)
	Summa	4,993 (4,735,5)	51,313: 15	(47,263: 60)

Gripskopor användes under sammanlagt 2,518,5 (2,263,5) timmar.

Driftkostnader:

	A-kran	B-kran	C-kran	D-kran	Fasta kranar
Arbetskostnad	863: 52	2,551: 31	3,735: 83	1,876: —	67: 21
	(792: 62)	(2,045: 01)	(2,982: 64)	(1,550: 05)	(90: 47)
Strömförbrukning ...	249: 32	2,231: 21	8,243: 37	906: 44	11: 52
	(221: —)	(3,294: 92)	(6,590: 98)	(886: 76)	(13: 96)
Försäkringar	540: 20	1,129: 80	2,951: 45	450: 60	123: 80
	(540: 20)	(1,129: 80)	(2,951: 45)	(450: 60)	(123: 80)
Summa Kronor	1,653: 04	5,912: 32	14,930: 65	3,233: 04	202: 53
	(1,553: 82)	(6,469: 73)	(12,525: 07)	(2,887: 41)	(228: 23)
Underhåll	1,107: 94	2,424: 06	2,747: 35	837: 34	166: 79
	(730: 38)	(1,400: 23)	(4,995: 89)	(628: 73)	(23: 15)
Summa Kronor	2,760: 98	8,336: 38	17,678: —	4,070: 38	369: 32
	(2,284: 20)	(7,869: 96)	(17,520: 96)	(3,516: 14)	(251: 38)

Sammandrag:

	Inbragta avgifter	Driftom- kostnader	Kostn. per timma	Över- skott
A-kranen	3,191: 50 (3,088: 50)	2,760: 98 (2,284: 20)	4: 90 (4: 19)	430: 52 (804: 30)
B-kranen	13,596: — (12,327: 75)	8,336: 38 (7,869: 96)	6: 55 (6: 31)	5,259: 62 (4,457: 79)
C-kranen	24,294: 70 (22,538: 10)	17,678: — (17,520: 96)	9: 47 (9: 82)	6,616: 70 (5,017: 14)
D-kranen	9,669: 45 (8,853: 50)	4,070: 38 (3,516: 14)	3: 42 (3: 32)	5,599: 07 (5,337: 36)
Fasta kranar.....	561: 50 (455: 75)	369: 32 (251: 38)	— (—)	192: 18 (204: 37)
Summa Kronor	51,313: 15 (47,263: 60)	33,215: 06 (31,442: 64)		18,098: 09 (15,820: 96)

Skattestatens kapitalutgifter.

	Anslag: Beviljat	Belopp	Ingående reservation	Förbrukat under 1936	Utgående reservation
Hammaröfyren	^{19/11} 1931	6,000: —	772: 83	—	772: 83
Bryggor i Mariebergs- viken.....	1934	2,500: —	2,500: —	2,279: 70	220: 30

Fondstatens utgifter.

Ombyggnad av Titan- kranen	^{4/8} 1933	250,000: —	4,043: 12	4,043: 12
-------------------------------------	---------------------	------------	-----------	-----------

Kvarvarande delen av anslaget till Hammaröfyren är reserverat för målningsarbeten, eventuell grundförstärkning och tilläggsbrygga.

Återstoden av anslaget till lustbåtsbryggor i Mariebergsviken har reserverats för ännu ej fullbordade kompletteringsarbeten.

Underhåll.

	Anslag	Förbrukat
Byggnader	1,200: —	1,276: 90
Driftapparater	12,150: —	13,314: —

Gator, vägar och planteringar	8,100: —	8,722: 09
Ledningar och rörnät	2,500: —	4,326: 13
Strandskoningar och slänter	2,000: —	1,977: 69
Pålarmar och vågbrytare	2,500: —	2,458: 63
Hamnbassänger och kanaler.....	1,200: —	—
Slussar	500: —	477: 94
Kajer, bryggor och upplagsplatser	7,825: —	6,944: 44
Dykdalber, fyrar och sjömärken	3,400: —	4,834: 06
Järnvägsspår, kranspår och övergångar.....	4,000: —	1,662: 52
Muddringar.....	5,000: —	—
Övriga	2,450: —	1,447: 87
	Kronor 52,825: —	47,442: 27

Beträffande underhållskostnaderna kan särskilt noteras följande:

Anslaget för ledningar och rörnät har överskridits, beroende på att under året måst nedläggas avloppskulvert i Tyggårdsviken med anledning av påtalade sanitära olägenheter med det öppna diket.

Anslaget för dykdalber, fyrar och sjömärken har överskridits på grund av att isen vid islossningen på våren borttog dykdalberna nedanför Tingvallabron och nya måste uppsättas.

Fordonsvägen

anlitades för 419 (362) vägningar, som inbragte kr. 686: 32 (684: 93).

Järnvägstrafiken på yttre hamnplanet.

Ankomna		Avgångna		Summa	
lastade	tomma	lastade	tomma	lastade	tomma
Antal vagnar, Statens Järnvägar:					
906	806	1,153	555	2,059	1,361
(914)	(891)	(1,209)	(597)	(2,123)	(1,488)
Antal vagnar, Nordmark—Klarälvens Järnvägar:					
4,354	1,438	4,266	1,664	8,620	3,102
(4,127)	(1,532)	(3,896)	(1,628)	(8,023)	(3,160)

Avskrivningar.

Anläggningar	18,979: 70	(17,911: 30)
Driftapparater	26,339: 64	(26,698: 70)
Inventarier	—	(390: —)
	<u>Kronor 45,319: 34</u>	<u>(45,000: —)</u>

Isbrytningen.

Isbrytare förhyrdes under tiden 1—25 januari, 1—19 april, tillsammans 44 dygn. Kostnaden belöpte sig på kr. 11,297: 45 (49 dygn kr. 10,850: 18).

Vinst- och förlusträkning.

<i>Utgifter:</i>		<i>Inkomster:</i>	
Personalkostnader	27,615: 28	Hushyror	3,280: —
Underhåll	47,442: 27	Platshyror	54,756: 92
Driftkostnader	37,084: 77	Arrenden	17,201: 60
Allmänna utgifter	5,702: 41	Inventariehyror	520: —
Renhållning	5,233: 45	Diverse inkomster	68: 63
Lokalömkostnader	3,996: 31	Hamnavgifter	160,062: 04
Kontorsomkostnader	1,552: 06	Kranhyror	51,313: 15
Intresseräkning	79,799: 56	Kranvågsavgifter	466: 23
	<u>208,426: 11</u>	Måtthyror	477: 75
Avskrivningar	45,319: 34	Lustbåtsavgifter	1,735: —
Drätselverket	36,143: 91	Varuskjulsavgifter	8: 04
	<u>Kronor 289,889: 36</u>		<u>Kronor 289,889: 36</u>

Balansräkning.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
TILLGÅNGAR:				
Fastigheter	64,300: —	64,300: —	—	—
Anläggningar	1,784,000: —	1,767,300: —	—	16,700: —
Driftapparater	670,132: 53	647,836: 01	—	22,296: 52
Inventarier	3,811: 69	3,834: 69	23: —	—
Materialier	250: —	295: —	45: —	—
Diverse debitorer	—	724: 25	724: 25	—
Donationsmedel	1: —	1: —	—	—
Platshyror	232: —	392: 16	160: 16	—
Arrenden	20: —	—	—	20: —
Inventariehyror	500: —	—	—	500: —
Hamnavgifter	15,977: 46	12,784: 50	—	3,192: 96
Kranhyror	74: —	—	—	74: —
Stadskassan	—	320: 24	320: 24	—
Postgiro	80: 45	165: 06	84: 61	—
Kronor	2,539,379: 13	2,497,952: 91	—	41,426: 22
SKULDER:				
Drätselverket	2,252,896: 05	2,211,619: 83	—	41,276: 22
Införselmedel	150: —	—	—	150: —
Kapital	2,253,046: 05	2,211,619: 83	—	41,426: 22
Kronor	2,539,379: 13	2,497,952: 91	—	41,426: 22

Jämförelse mellan stat och bok för Karlstads Hamn år 1936.

Litt.	B e t e c k n i n g	Ingående reservation	För året enligt stat	Förskott från föregående år	För året enligt bok	Förskott till följande år	Utgående reservation	Överskott + Underskott—
	Verkliga utgifter.							
a	Personalkostnader	—	29,661: 45	—	27,615: 28	—	—	+ 2,046: 17
b	Kontorskostnader	—	1,550: —	—	1,552: 06	—	—	+ 2: 06
d	Allmänna kostnader	—	6,830: —	—	5,702: 41	—	—	+ 1,127: 59
e	Underhåll	—	52,825: —	—	47,442: 27	—	—	+ 5,382: 73
g	Driftkostnader	—	94,625: —	—	97,084: 77	—	—	+ 2,459: 77
i	Allmän renhållning	—	3,350: —	—	5,233: 45	—	—	+ 1,883: 45
o	Lokalkostnader	—	4,780: —	—	3,996: 31	—	—	+ 783: 69
u	Räntor	—	87,174: 55	—	79,799: 56	—	—	+ 7,374: 99
1	Avskrivning å anläggningar och inventarier	—	45,306: 14	—	45,319: 34	—	—	+ 13: 20
3	Kronor	—	266,102: 14	—	253,745: 45	—	—	+ 12,356: 69
	Kapitalutgifter.							
	Skattestat:							
v	Inköp av inventarier	—	600: —	—	23: —	—	—	+ 577: —
4	Lustbåtsbryggor i Mariebergsviken	2,500: —	—	—	2,279: 70	—	220: 30	—
	Hammaröfyren	772: 83	—	—	—	—	772: 83	—
	Kronor	3,272: 83	600: —	—	2,302: 70	—	993: 13	+ 577: —
	Fondstat:							
	Ombyggnad av Titan Kranen m. m.	4,043: 12	—	—	4,043: 12	—	—	—
	Kronor	4,043: 12	—	—	4,043: 12	—	—	—

Litt.	Beteckning	Ingående reservation	För året enligt stat	Förskott från föregående år	För året enligt bok	Förskott till följande år	Utgående reservation	Överskott + Underskott —	
Verkliga inkomster.									
107	Hushyror	—	3,180: —	—	3,280: —	—	—	100: —	
109	Platshyror	—	54,000: —	—	54,756: 92	—	—	756: 92	
110	Arrenden	—	14,800: —	—	17,201: 60	—	—	2,401: 60	
126	Hamnavgifter.....	—	130,000: —	—	160,062: 04	—	—	30,062: 04	
127	Kranavgifter.....	—	85,000: —	—	52,257: 13	—	—	17,257: 13	
128	Båtplatsavgifter.....	—	1,400: —	—	1,735: —	—	—	335: —	
129	Varuskjulsavgifter.....	—	50: —	—	8: 04	—	—	41: 96	
197	Inventariehyror.....	—	—	—	520: —	—	—	520: —	
200	Div. inkomster.....	—	50: —	—	68: 63	—	—	18: 63	
	Kronor	—	238,480: —	—	289,889: 86	—	—	+ 51,409: 36	
Kapitalinkomster.									
	Skattestat:								
	Avskrivning & anläggningar och inventarier.....	—	45,308: 14	—	45,319: 84	—	—	+ 13: 20	
Sammandrag.									
	Skattestat:								
	Verkliga utgifter	—	266,102: 14	—	253,745: 45	—	—	+ 12,356: 69	
	Kapitalutgifter	3,272: 83	600: —	—	2,302: 70	—	993: 13	+ 577: —	
	Verkliga inkomster	—	238,480: —	—	289,889: 36	—	—	+ 51,409: 36	
	Kapitalinkomster	—	45,306: 14	—	45,319: 84	—	—	+ 13: 20	
	Fondstat: Utgifter	4,043: 12	—	—	4,043: 12	—	—	+ 64,356: 25	
								härav hamnens eget överskott...	36,134: 11
								budgetsmässigt överskott	28,222: 14

Hamnkontoret i Karlstad den 27 februari 1937.

MAGNUS BENGZON.

Vänerns medelvattenstånd
vid Sjötorps slusströskel i centimeter.

Januari.....	468	(403)	Juli	477	(439)
Februari	467	(399)	Augusti.....	477	(419)
Mars	459	(406)	September	461	(403)
April	458	(421)	Oktober	439	(405)
Maj	483	(443)	November	433	(432)
Juni	487	(444)	December	431	(452)

Högsta vattenståndet inträffade i juni 487 och lägsta i december 431.
Medelvattenståndet var för året 461 (422).

Karlstad i mars 1937.

HERMAN GEIJER.

Ordförande.

Magnus Bengzon.

Berättelse rörande Karlstads Vattenlednings- och Avloppsverk år 1936.

A. Vattenledningsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar.

Anläggningskostnad och bokfört värde 1/1 1936:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
Pumpstationsbyggnad, byggnader för snabbfilter och kemikalietillsättningsapparater, samt vattentorn...	244,440: 40	120,805: 07
 <i>Driftapparater:</i>		
Pumpar, snabbfilter, kemikalietillsättningsapparater, inklusive ledningar och instrumentering inom verket.....	148,708: 53	62,406: 67
 <i>Anläggningar:</i>		
Långsamfilter, lågreservoarer och brunnar.....	350,987: 39	181,215: 35
Huvudrörnätet	1,107,770: 98	704,070: 80
Servisledningar.....	149,409: 50	72,639: 89
Summa Kronor	2,001,316: 80	1,141,137: 78

Under år 1936 hava tillkommit:

Driftapparater:

1. Utökning av reningsverket med ett 4:e snabbfilter samt anskaffning av omrörare för fällningsbassängen:

Anslag av Stadsfullmäktige ¹⁹ / ₁₂ 1935 kronor			
35,000: —, intaget i statförslaget för 1936.			
Arbetet har påbörjats 1936 och beräknas i huvudsak bli färdigt under år 1937.			
Under år 1936 har utbetalts	Kr.	12,700: 77	
2. Anskaffning av en ny elektromotorpump för renvattenpumpning från vattenverket till vattentornen jämte ny sugledning:			
Anslag av stadsfullmäktige ¹⁹ / ₁₂ 1935 kronor			
7,500: —, intaget i statförslaget för 1936.			
Under år 1936 har utbetalts	Kr.	6,594: 34	19,250: 11
Pumpen beräknas bli slutlikviderad 1937:			
<i>Servisledningar:</i>			
Statförslaget för år 1936 upptager för servisledningar ett förslagsanslag av..... Kr. 5,000: —			
På grund av den livliga nybyggnadsverksamheten av fastigheter har verkliga kostnaden uppgått till (10,307: 97 — 288: 67).....			
			10,019: 30
			<u>Kronor 1,170,407: 19</u>
<i>Avskrivningar:</i>			
å fastigheter, enligt amorteringsplan		4,311: 26	
å driftapparater, » »		3,534: 45	
å anläggningar, » »		35,399: 81	43,245: 52
			<u>Bokfört värde ³¹/₁₂ 1936, Kronor 1,127,161: 67</u>

Anläggningskostnad och bokfört värde ³¹/₁₂ 1936 fördelar sig sålunda:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggningskostnad	Bokfört värde
Pumpstationsbyggnad, byggnad för snabbfilter och kemikalietillsättningsapparater samt vattentorn...	244,440: 40	116,493: 81
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpar, snabbfilter, kemikalietillsättningsapparater jämte ledningar inom verket	167,958: 64	78,122: 33

Anläggningar:

Långsamfilter, lågreservoarer och brunnar	350,987: 39	175,037: 64
Huvudrörnätet	1,107,770: 98	681,934: 90
Servisledningar.....	159,428: 80	75,572: 99
	<u>Summa Kronor</u> 2,030,586: 21	<u>1,127,161: 67</u>

Huvudrörnätets längd $3\frac{1}{12}$ 1936 = 45,485 lm.

II. Vattenverkets drift och underhåll.

a. *Vattenförbrukningen:*

Från pumpstationen å Sandgrund har under året till staden distribuerats sammanlagt 1,244,730 kbm. vatten mot 1,193,490 kbm. år 1935, alltså en ökning med 51,240 kbm. motsvarande 2,4 %.

Av förbrukningen hava 970,272 kbm. eller alltså 78,0 % distribuerats genom mätare och återstoden 273,958 kbm. eller alltså 22,0 % utgör omätt vatten.

Maximiförbrukning pr dygn = 4,720 kbm. inträffade $18\frac{1}{6}$.

Medelförbrukning » » = 3,410 »

Minimiförbrukning » » = 1,850 » » $9\frac{1}{3}$.

Förbrukning pr innevånare och dygn (exklusive nyinkorporerade områdena $3\frac{1}{12}$ 1936: 27,026 — 4,056 = 22,970 personer), utgör: max. 205 liter, medeltal 148 liter och min. 83 liter. Om inkorporerade områdena medräknas (27,026 personer) bli motsvarande siffror resp. 175, 126 och 68 liter.

Sammanställning av vattenförbrukningen 1900—1936:

	Totalförbrukningen	Dygnsförbrukningen pr inv.		
		max.	med.	min.
1900	267,077 kubikm.	158 lit.	61 lit.	20 lit.
1901	306,648 »	145 »	67 »	34 »
1902	285,696 »	114 »	61 »	32 »
1903	312,088 »	119 »	63 »	30 »
1904	384,038 »	105 »	72 »	26 »
1905	459,945 »	163 »	84 »	47 »
1906	454,962 »	179 »	80 »	18 »
1907	521,466 »	153 »	88 »	44 »

1908	605,460	kubikm.	144	lit.	100	lit.	56	lit.
1909	681,562	»	162	»	112	»	77	»
1910	739,187	»	177	»	118	»	66	»
1911	721,313	»	183	»	111	»	51	»
1912	702,010	»	162	»	107	»	47	»
1913	813,230	»	188	»	120	»	42	»
1914	862,730	»	207	»	126	»	63	»
1915	833,650	»	181	»	122	»	48	»
1916	880,590	»	194	»	129	»	54	»
1917	953,050	»	215	»	138	»	81	»
1918	1,050,130	»	232	»	152	»	57	»
1919	1,102,640	»	222	»	159	»	94	»
1920	1,097,660	»	223	»	154	»	90	»
1921	1,165,791	»	229	»	165	»	98	»
1922	1,209,560	»	267	»	169	»	102	»
1923	1,219,510	»	246	»	170	»	96	»
1924	1,180,700	»	246	»	163	»	62	»
1925	1,115,849	»	242	»	154	»	89	»
1926	986,700	»	213	»	135	»	70	»
1927	1,023,840	»	214	»	138	»	69	»
1928	1,056,310	»	234	»	142	»	71	»
1929	1,060,220	»	230	»	141	»	54	»
1930	1,043,635	»	219	»	138	»	73	»
1931	1,048,630	»	194	»	136	»	68	»
1932	1,003,330	»	208	»	129	»	55	»
1933	1,030,660	»	226	»	131	»	71	»
1934	1,109,040	»	215	»	137	»	47	»
1935	1,193,490	»	209	»	145	»	70	»
1936	1,244,730	»	205	»	148	»	83	»

Vattenförbrukningens fördelning till olika ändamål har uppskattats sålunda:

<i>Hushållsförbrukning</i> och liknande ändamål, inkl. till hushåll hämtat vatten från de allmänna vatten- kastarna	815,324 kbm. = 65,5 %
<i>Industriell och liknande förbrukning</i> , inkl. varm- badhusets och regementets förbrukning	265,448 kbm. = 21,3 %

Allmänna behov, (vattning av gator och planteringar, vattenfontäner, spolning av avloppsledningar o. d.) samt verkets egen förbrukning och läckage ..... 163,958 kbm. = 13,2 %

b. *Reningsverkets drift.*

Det till staden distribuerade vattnet har under året renats genom *fällning* med aluminiumsulfat, *avlagring* och *snabbfiltrering*. Större delen av vattnet (c:a 95 %) har dessutom efter snabbfiltreringen filtrerats i de gamla långsamfilterna.

Avlagringsbassängen har tappats och rengjorts 2 gånger, nämligen $\frac{25}{4}$ och $\frac{5}{12}$. Avlagringsbassängens blandningskammare har renspolats varje månad.

Snabbfilterna ha renspolats 775 ggr (mot 616 år 1935). Gångtiden har i medeltal varit 35 timmar. De flesta spolningar (82 st.) hava förekommit i okt. det minsta antalet i mars. Längsta drifttiden har varit 77 tim. kortaste 4 timmar. Filterhastigheten i medeltal = 2,5 m/tim. och max. 4 m/tim.

Långsamfilterna hava varit i drift hela året. Filterrensningarna hava varit 57 st. fördelade sig sålunda: filter I 16 ggr., II 13 ggr, III 15 ggr och IV 13 ggr. Drifttiden för filterna i medeltal 26 dygn, max. 72 dygn och minimum 6 dygn. Största filterhastighet = 200 mm. pr tim.

Kemikalieåtgången har varit 88,500 kg. aluminiumsulfat, 32,500 kg. kalk. Aluminiumsulfattillsatsen har i medeltal uppgått till 60 gr. pr kbm. råvatten.

Kontrollen av reningseffekten har såsom vanligt skett vid verkets laboratorium. Dagligen har kontrollerats vattnets fysikaliska egenskaper samt pH-värde i och för kontroll av avfärgningsprocessen och efterneutraliseringen. Kontroll av vattnets beskaffenhet i bakteriologiskt-hygieniskt avseende har skett minst en gång pr månad, varvid vattnet alltid visat sig fullt oklanderligt såsom dricks- och hushållsvatten. Rörande de närmare resultaten av undersökningarna hänvisas till laboratoriejournalen.

III. Årskostnader.

Utbetalningar och inbetalningar, jämförda med i statförslaget för 1936 beräknade, framgår av bifogade statavräkning.

Inkomsterna hava under året varit	Kr. 284,342: 92
Utgifterna ställa sig sålunda:	
Räntor	Kr. 54,905: 54
Avskrivningar	» 48,167: 84
Drift- och underhållskostnader	» 105,685: 70 » 208,759: 08
	<u>Överskott Kronor 75,583: 84</u>

Motsvarande överskott under 1935 var 68,856: 72.

Kostnaden pr kbm. vatten = $\frac{20875908}{1244330} = 16,8$ öre.

Vattenavgifterna hava utgått efter 25 öre/kbm. vid mätning och 5:50 kr. pr rum vid ackordsberäkning.

B. Avloppsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar.

Anläggningskostnad och bokfört värde $\frac{1}{1}$ 1936.

<i>Fastigheter:</i>	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
Pumpstationen i Haga	31,311: 71	14,345: 48
» i Norrstrand	111,470: 62	105,900: 66
Maskinistbostad å Norrstrand	19,685: 13	18,884: 48
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpverket i Haga	32,820: 38	12,985: 60
» i Tyggårdsviken	4,457: 95	1,111: 45
» å Norrstrand	46,122: 60	40,587: 90
<i>Anläggningar:</i>		
Huvudrörnätet	1,154,884: 41	829,364: 92
Servisledningar	114,329: 11	65,729: 52
	<u>Summa Kronor 1,515,081: 91</u>	<u>1,088,910: 01</u>

Under år 1936 hava tillkommit:

Driftapparater:

Anskaffning av en ny elektromotordriven avloppspump för pumstationen vid Östra stationen:

Anslag av stadsfullmäktige ^{19/12} 1935 (intaget i statförslaget för 1936) ..... Kr. 6,000:—

Såsom förskottslikvid har under år 1936 utbetalts... 4,000:—

Huvudledningar:

1. Avloppsledningar för spill- och regnvatten till Kv. Tavlan m. fl. å Marieberg:

Anslag av Stadsfullmäktige ^{19/12} 1935 (intaget i statförslaget för 1936)..... Kr. 7,000:—

Extra anslag av Drätselkammaren: den 11 maj 1936, Kr. 970:—, den 7 dec. 1936 Kr. 950:—

Summa anslag..... Kr. 8,920:—

Verklig kostnad 10,251: 59

2. Avloppsledningar för spill- och regnvatten för kv. Valfisken och Draken:

Anslag av Stadsfullmäktige ^{19/12} 1935 (intaget i statförslaget för 1936)..... Kr. 3,300:—

Extra anslag av Drätselkammaren den 11 maj 1936 .. .. Kr. 500:—

Summa anslag..... Kr. 3,800:—

Verklig kostnad 4,011: 97

3. Avloppsledning till kv. Skolmästaren:

Anslag av Stadsfullmäktige ^{15/10} 1936 Kr. 1,550:—

Verklig kostnad 1,539: 25

4. Avloppsledningen för Svinbäcksgärdet:

Anslag av Stadsfullmäktige ^{20/6} 1935 Kr. 34,000:—

Verklig kostnad 35,456: 67 51,259: 48

Servisledningar:

I 1936 års stat har förslagsvis beräknats för servisledningar	Kr. 7,000: —	
Extra anslag av Drätselkammaren ^{27/4} 1936	Kr. 700: —	
Summa anslag	Kr. 7,700: —	
På grund av den livliga nybyggnaden av fastigheter har verkliga kostnaden uppgått till (13,435:76 — 1,000: —)		12,435:76
		<u>Kronor 1,156,605: 25</u>

Avskrivningar:

å fastigheter, enligt amorteringsplan	2,900: 17	
å driftapparater, »	3,583: 70	
å anläggningar, »	28,855: 82	35,339: 69
		<u>Bokfört värde ^{31/12} 1936 Kronor 1,121,265: 56</u>

Anläggningskostnad och bokfört värde ^{31/12} 1936 ställa sig sålunda:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggningskostnad	Bokfört värde
Pumpstation i Haga	31,311: 71	13,981: 11
» å Norrstrand	111,470: 62	103,719: 19
Maskinistbostad å Norrstrand	19,685: 13	18,530: 15
<i>Driftapparater:</i>		
Pumpverket i Haga	36,820: 38	15,280: 80
» i Tyggårdsviken	4,457: 95	1,077: 45
» å Norrstrand	46,122: 60	38,743: —
<i>Anläggningar:</i>		
Huvudrörnät	1,206,143: 89	857,289: 57
Servisledningar	126,764: 87	72,644: 29
	<u>Summa Kronor 1,582,777: 15</u>	<u>1,121,265: 56</u>

Huvudrörnätets längd ^{31/12} 1936 = 38,530 lm.

II. Avloppsverkets drift och underhåll.

a. Pumpverkets och ledningarnas skötsel:

I pumpstationerna ha under året uppfodrats:

I pumpstationen i Haga.....	1,538,505	kbm.
I pumpstationen å Norrstrand	1,023,460	»
Summa uppfodrat avloppsvatten	2,561,965	kbm.

Uppfordring pr dygn: Haga ..... max. 16,230 kbm., min. 2,160 kbm.
 Norrstrand... » 9,522 » » 1,206 »

Pumpschaktet i Haga har rensats från slam enligt nedanstående:

14 januari	17,68	kbm.
8 februari	15,60	»
29 februari	15,60	»
26 mars	17,68	»
22 april	17,16	»
13 maj	16,64	»
4 juni	17,68	»
1 juli	17,68	»
29 juli	17,52	»
20 augusti	16,64	»
17 september	18,72	»
14 oktober	18,72	»
4 november	18,72	»
4 december	20,80	»
30 december	16,64	»

Summa 263,48 kbm. slam upptagna och bortkörda.
 (217,36 kbm. år 1935)

Hela avlopps nätet har spolats med vattenledningsvatten 9 gånger med sammanlagt 31 spolningsdagar (motsvarande under 1935 var 7 gånger och 26 spolningsdagar).

b. *Omkostnader:*

Enligt förlust- och vinstkonto hava utgifter och inkomster under året varit:

Utgifter:

Räntor	49,704: 80	
Avskrivningar	35,389: 69	
Drift- och tillverkningskostnader	38,981: 15	124,075: 64

Inkomster:

W. C.-avgifter	38,278: 56	
Övriga inkomster	800: —	39,078: 56
	<u>Brist Kronor</u>	<u>84,997: 08</u>

Utbetalningar under året jämförda med i statförslaget för år 1936 beräknade framgår av bifogade statavräkning.

Karlstad i maj 1937.

ERIK BJÖRKMAN.

Vatten- och avloppsverkens förlust- och vinstkonto 1936.

Utgifter:

Vattenverket:

Personella utgifter	15,421: 41	
Kontorskostnader	700: 18	
Allmänna kostnader	3,796: 72	
Underhåll	19,841: 49	
Driftmateriel och förbrukningsartiklar	34,403: 19	
Drift- och tillverkningskostnader	23,148: 19	
Distributionskostnader	2,192: 81	
Restitutioner	235: 21	
Lokalkostnader	5,946: 50	
Räntor	54,905: 54	
Avskrivningar	48,167: 84	208,759: 08

Avloppsverket:

Personella utgifter	4,667: 36	
Kontorskostnader	121: 40	
Allmänna kostnader	320: 92	
Underhåll	9,342: 43	
Driftmateriel och förbrukningsartiklar	8,775: 65	
Drift- och tillverkningskostnader	14,949: 48	
Lokalkostnader	803: 91	
Räntor	49,704: 80	
Avskrivningar	35,389: 69	124,075: 64
	<u>Kronor</u>	<u>332,834: 72</u>

Inkomster:*Vattenverket:*

Hyror	1,155: —	
Ersättning för skötsel av brandposter.....	1,000: —	
Vattenavgifter	271,230: 92	
Mätarehyror	10,874: 95	
Arbete mot ersättning	82: 05	284,342: 92

Avloppsverket:

Hyror	300: —	
Ersättning för skötsel av gatubrunnar ..	500: —	
W. C.-avgifter	38,278: 56	39,078: 56

Drätselverket:

Skillnad i denna räkning		9,413: 24
	Kronor	332,834: 72

Jämförelse mellan stat och bok för Vattenledningsverket år 1936.

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Utg. re- servation	Överskott + Underskott—
	Verkliga utgifter.				
a	Personella utgifter	14,829: 82	15,498: 41	—	— 668: 59
b	Kontorskostnader	850: —	700: 18	—	+ 149: 82
d	Allmänna kostnader	4,575: —	3,796: 72	—	+ 778: 28
e	Underhållskostnader	19,400: —	19,841: 49	—	— 441: 49
f	Driftmateriel och förbrukningsartiklar	33,300: —	34,403: 19	—	— 1,103: 19
g	Drifts- och tillverkningskostnader	22,800: —	23,478: 19	—	— 678: 19
h	Distributionskostnader	2,350: —	2,192: 81	—	+ 157: 19
m	Restitutioner	200: —	235: 21	—	— 35: 21
n	Arbete mot ersättning	800: —	—	—	+ 800: —
o	Lokalkostnader	6,350: —	5,946: 50	—	+ 403: 50
u 1	Ränta å anläggningar och inventariers bok- förda värde	54,000: —	54,905: 54	—	— 905: 54
3	Avskrivning å anläggningar och inventarier	44,000: —	48,167: 84	—	— 4,167: 84
	Kronor	203,454: 82	209,166: 08	—	— 5,711: 26
	Skattestatens kapitalutgifter.				
v 2	Ledningar och rörnät:				
b	Servisledningar	5,000: —	10,019: 30	—	— 5,019: 30
3	Driftapparater:				
a	Anskaffande av en ny elektromotorpump för renvattenpumpning från vattenverket till vattentornen, jämte ny sugledning	7,500: —	6,549: 34	950: 66	—
4	Inköp av inventarier.....	6,000: —	2,928: 18	—	+ 3,071: 82
	Kronor	18,500: —	19,496: 82	950: 66	— 1,947: 48
	Fondstatens utgifter.				
v 2	Ledningar och rörnät:				
a	Huvudledningar:				
15	Framdragande av vattenledn. i Rudsvägen	1,000: —	—	1,000: —	—
16	D:o d:o	2,000: —	—	2,000: —	—
17	D:o d:o för Rud och Färjestad	29,000: —	—	29,000: —	—
3	Driftapparater:				
b	Reningsverkets å Sandgrund utökning med ett 4:de snabbfilter, med fullständig ut- rustning, placerat å här för reserverad plats inom det år 1924 byggda snabb- filterhuset, inkl. anskaffning av om- rörare i fällningsbassängen	35,000: —	12,700: 77	22,299: 23	—
	Kronor	67,000: —	12,700: 77	54,299: 23	—

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Utg. re- servation	Överskott + Underskott—
	Verkliga inkomster.				
107	Hyror	1,200: —	1,155: —	—	— 45: —
122	Ersättning för skötsel av brandposter ..	1,000: —	1,000: —	—	—
141	Vattenvavgifter	258,000: —	271,230: 92	—	+ 13,230: 92
142	Mätarehyror.....	10,000: —	10,874: 95	—	+ 874: 95
143	Stängningsböter	25: —	—	—	— 25: —
n	Arbete mot ersättning	1,000: —	82: 05	—	— 917: 95
a 6 a	Sjuk- och olycksfallsersättning	—	77: —	—	+ 77: —
g 4 d	Vattenundersökning	—	330: —	—	+ 330: —
	Kronor	271,225: —	284,749: 92	—	+ 13,524: 92
	Skattestatens kapitalinkomster.				
	Avskrivning å fastigheter.....	44,000: —	4,311: 26	—	+ 4,167: 84
	» å anläggningar.....		35,399: 81		
	» å inventarier		4,922: 32		
	» å driftapparater		3,534: 45		
	Försålda inventarier	—	260: —	—	+ 260: —
	Kronor	44,000: —	48,427: 84	—	+ 4,427: 84
	Sammandrag.				
	Skattestat:				
	Verkliga utgifter.....	203,454: 82	209,166: 08	—	— 5,711: 26
	Kapitalutgifter.....	18,500: —	19,496: 82	950: 66	— 1,947: 48
	Verkliga inkomster	271,225: —	284,749: 92	—	+ 13,524: 92
	Kapitalinkomster	44,000: —	48,427: 84	—	+ 4,427: 84
	Kronor	—	—	—	+ 10,294: 02
	Fondstat: Utgifter	67,000: —	12,700: 77	54,299: 23	—

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 5 maj 1937.

H. WESTLIN.

Jämförelse mellan stat och bok för Avloppsverket år 1936.

Litt.		Ing. re- servation	För året enligt stat	För året enligt bok	Utg. re- servation	Överskott + Underskott—
	Verkliga utgifter.					
a	Personella utgifter	—	4,987: 27	4,667: 36	—	+ 319: 91
b	Kontorskostnader	—	160: —	121: 40	—	+ 38: 60
d	Allmänna kostnader	—	1,100: —	320: 92	—	+ 779: 08
e	Underhållskostnader	—	7,000: —	9,342: 43	—	— 2,342: 43
f	Driftmateriel och förbruknings- artiklar	—	7,275: —	8,775: 65	—	— 1,500: 65
g	Drifts- och tillverkningskostnader	—	12,900: —	14,949: 48	—	— 2,049: 48
o	Lokalkostnader	—	1,100: —	803: 91	—	+ 296: 09
u 1	Ränta å anläggningars och inven- tariers bokförda värde	—	47,500: —	49,704: 80	—	— 2,204: 80
3	Avskrivning å anläggningar och inventarier	—	30,000: —	35,389: 69	—	— 5,389: 69
	Kronor	—	112,022: 27	124,075: 64	—	— 12,053: 37
	Skattestatens kapitalutgifter.					
	Ledningar och rörnät:					
v 2	Huvudledningar:					
a 3	Avloppsledningar för spill- och regnvatten för återstå- ende 11 tomter i kvarteret Tavlan å Mariebergsområdet jämte i samma rörgrav ned- lagt vattenrör	—	7,000: —	10,251: 59	—	— 3,251: 59
4	Avloppsledningar för spill- och regnvatten för kvarteren Valfisken och Draken (8 tom- ter) vid älven å Sundstaom- rådet, jämte samtidigt ned- lagt vattenrör	—	3,300: —	4,011: 97	—	— 711: 97
5	Framdragande av avlopps- ledningar inom kvart. Skol- mästaren å Norra stadsom- rådet	—	1,550: —	1,539: 25	—	+ 10: 75
13	Avloppsledningar för Svin- bäcksgärdet	—	—	1,456: 67	—	— 1,456: 67
b	Servisledningar	—	7,000: —	12,435: 76	—	— 5,435: 76
3	Driftapparater:					
d	Anskaffande av 1 st. ny elek- tromotordriven avloppspump i avloppsverket vid Östra sta- tion i stället för nu förslitna (byggd år 1904).....	—	6,000: —	4,000: —	2,000: —	—
4	Inköp av inventarier	—	300: —	—	—	+ 300: —
	Kronor	—	25,150: —	33,695: 24	2,000: —	— 10,545: 24

Litt.		Ing. re- servation	För året enligt stat	För året enligt bok	Utg. re- servation	Överskott + Underskott—
	Fondstatens utgifter.					
v 2	Ledningar och rörnät:					
a	Huvudledningar:					
9	Avloppsledningar å det s. k. Herrgårdsområdet	372: 95	—	—	372: 95	—
13	D:o för Svinbäcksgärdet.....	34,000: —	—	34,000: —	—	—
15	Framdragande av avloppsled- ning i Rudsvägen	—	3,100: —	—	3,100: —	—
16	D:o d:o i Rudsvägen	—	6,200: —	—	6,200: —	—
17	D:o d:o för Rud och Färjestad	—	93,000: —	—	93,000: —	—
	Kronor	34,372: 95	102,300: —	34,000: —	102,672: 95	—
	Verkliga inkomster.					
107	Hyror.....	—	300: —	300: —	—	—
122	Ersättning för skötsel av gatu- brunnar.....	—	500: —	500: —	—	—
122	Ersättning för Tyggårdsdikets rensning	—	200: —	—	—	200: —
146	W. C.-avgifter	—	36,000: —	38,278: 56	—	+ 2,278: 56
	Kronor	—	37,000: —	39,078: 56	—	+ 2,078: 56
	Skattestatens kapitalinkomster.					
	Avskrivning å fastigheter	—	} 30,000: —	2,900: 17	}	+ 5,389: 69
	D:o å anläggningar	—		28,855: 82		
	D:o å inventarier	—		50: —		
	D:o å driftapparater ...	—		3,583: 70		
	Kronor	—	30,000: —	35,389: 69	—	+ 5,389: 69
	Sammandrag.					
	Skattestat: Verkliga utgifter	—	112,022: 27	124,075: 64	—	— 12,053: 37
	Kapitalutgifter.....	—	25,150: —	33,695: 24	2,000: —	— 10,545: 24
	Verkliga inkomster...	—	37,000: —	39,078: 56	—	+ 2,078: 56
	Kapitalinkomster ...	—	30,000: —	35,389: 69	—	+ 5,389: 69
	Kronor	—	—	—	—	— 15,130: 36
	Fondstat: Utgifter	34,372: 95	102,300: —	34,000: —	102,672: 95	—

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 5 maj 1937.

H. WESTLIN.

Berättelse över Karlstads Stadsbiblioteks verksamhet år 1936.

Karlstads stadsbibliotek har med utgången av år 1936 avslutat sitt tjugutredje verksamhetsår.

Den 30 maj 1930 godkände Kungl. Maj:t Karlstads stadsbibliotek som centralbibliotek för Värmlands län.

Centralbibliotekets uppgift, utöver verksamheten som kommunalt bibliotek är i k. kungörelsen av den 24 januari 1930 § 25 angiven sålunda: »Centralbibliotek har att inom ett av Kungl. Maj:t bestämt område suppleera de lokala bibliotekens arbete genom direkt och kostnadsfri utlåning av böcker, som behövas i studiesyfte, genom utsändande av vandringsbibliotek och genom biblioteksteknisk vägledning enligt de närmare föreskrifter, som skolöverstyrelsen utfärdar». Centralbiblioteksanslag utgår utöver det understöd, som tillkommer biblioteket i egenskap av kommunalt bibliotek, med högst 10,000 kronor för år räknat.

Styrelse.

Biblioteksstyrelsen, som tillsättes av Karlstads stadsfullmäktige, har under året varit sammansatt på följande sätt: ordförande lektor August Isaacsson intill den 17 september och därefter lektor Brynolf Fänge, vice ordförande fru Nancy Enwall-Gardell, grosshandlare Gustaf Edman, plåtslagare Olof Eriksson, centralbibliotekarie G. A. Gustafson, domkyrkokomminister Claes Jacobsson, skolvaktmästare Andreas Johansson samt efter grosshandlare Edman, som avlidit under året, redaktör Carl Hasselgren, med rektor Edit Ahrenlöf, lektor Lars Dalgren och fr. o. m. den 20 mars byggnadsarbetare Fritiof Wänsberg som suppleanter.

Bibliotekarien är styrelsens sekreterare och stadskassan handhar bibliotekets kassarörelse.

Den 14 januari avled grosshandlare Gustaf Edman. I omkring 20 år hade herr Edman tillhört biblioteksstyrelsen, varav de första 10 åren som styrelsens kassaförvaltare. För allt det intresserade och goda arbete, han härunder utfört, uttalar styrelsen sin stora tacksamhet.

Efter att hava utnämnts till rektor vid Lunds folkskoleseminarium lämnade rektor Isaacsson den 17 september styrelsen för Karlstads stadsbiblio-

tek och föreläsninganstalt, vilken han tillhört i åtta år, hela tiden som styrelsens ordförande. För allt det intresserade, insiktsfulla och uppoffrande arbete, som rektor Isaacsson under denna tid nedlagt inom styrelsen, uttalar styrelsen härmed sitt varma tack.

Personal.

Bibliotekspersonalen har under året utgjorts av bibliotekarien G. A. Gustafson, 1:e assistenten fil. mag. Ingrid Danielson, 2:dre assistenten fröken Britta Schenström samt biblioteksbiträdena fru Julia Mossberg och fröken Vera Warnqvist. Sistnämnda båda befattningar äro icke heltidstjänster.

Lokaler.

Bibliotekets lokaler äro belägna i stadens fastighet, Kungsgatan 1, och omfatta: i nedre våningen utlåningsavdelning, läsrum, ett mindre arbetsrum samt kapprum; i övre våningen bokmagasin, ett studierum samt ett arbetsrum.

Lånetider.

Bibliotekets låneexpedition och läsrum ha under året hållits öppna vardagar kl. 10—14 och 17—20. Helgdagsaftnar och 1 maj har biblioteket hållits stängt, ävensom lördagar kl. 17—20 under tiden 13 juni—22 augusti.

Boksamlingen.

	Vid årets början	Förvärvade under året	Avskrivna under året	Vid årets slut
I. Bibliotekets huvudboksamling:				
Facklitteratur	11,631	945	27	12,549
Skönlitteratur på svenska språket ...	6,478	438	55	6,861
Skönlitteratur på främmande språk ..	1,037	61	—	1,098
Böcker för barn och ungdom	252	136	25	363
Summa	19,398	1,580	107	20,871
Därav i handboksamlingen	1,233	71	2	1,302
II. Vandringsbiblioteksförrådet:				
Facklitteratur	1,823	271	—	2,094
Skönlitteratur på svenska språket ...	785	155	—	940
Skönlitteratur på främmande språk ..	142	40	—	182
Summa	2,750	466	—	3,216

Bibliotekets hela bokbestånd vid 1936 års slut utgjorde alltså 24,087 band. 74 tidskrifter av löpande årgång ha under året varit tillgängliga i lärummet.

Från följande institutioner och enskilda har biblioteket fått mottaga böcker, tidskrifter och tidningar:

Direktör G. Edmans sterbhus, lektor Brynolf Fänge, Försvarsväsendets underbefälsförbund, Haglunds antikvariat, Hierta-Retzius-stiftelsen, komminister Claes Jacobsson, Judisk tidskrift, Karlstads stadsfullmäktige, Karlstads stiftsblad, Karlstads-Tidningen, Karolinska institutets bibliotek, Korrespondensinstitutet Hermod, Kungl. Biblioteket, Kungl. Vetenskapsakademiens bibliotek, magister Leo Matlawski, Nya Wermlands-Tidningen, Riksarkivet, Riksdagsbiblioteket, Riksheraldikerämbetet, Riksgäldskontoret, Skogsvårdsstyrelsen i Värmlands län, Studiekamraten, Svensk konditoritidning, Svensk motortidning, Svensk snabbskrift, Svenska hälsovårdstjänstemannaförbundet, Värmlands allmänna djurskyddsförening, Värmlands Folkblad, Värmlands K.F.U.M., Teosofisk Tidskrift, herr J. Åberg m. fl.

Härav må särskilt framhållas den gåva biblioteket fått mottaga från Hierta-Retzius-stiftelsen på 32 volymer omfattande Gustaf Retzius Biologische Untersuchungen och av densamme i förening med A. Key och C. M. Fürst utgivna anatomiska och antropologiska arbeten.

Vidare har Kungl. Maj:t tillerkänt samtliga centralbibliotek friexemplar av Sveriges officiella statistik och Statens offentliga utredningar från och med 1935.

Låntagare.

Antalet låntagare har under året varit 3,930 varav 1,604 nyinskrivna. Av låntagarna voro 3,574 boende i Karlstad och 356 i andra kommuner inom centralbiblioteksområdet. För lånerätt fordras att hava fyllt 14 år.

Låneverksamheten.

I. Huvudboksamlingen:

Boklånens antal (hemlån) uppgick under året till 83,761 band, vilket innebär en minskning av föregående års utlåning med 3,443 band. Av dessa lån kommo (siffrorna inom parentes ange utlåningen under år 1935) 27,540 (28,848) på facklitteratur, 56,221 (58,356) på skönlitteratur på svenska språket. Till enskilda låntagare boende utom staden ha under året utlämnats 5,281

(5,920) boklån, varav 3,151 (3,330) utgjordes av facklitteratur och 2,130 (2,590) av skönlitteratur. Antalet inlånade arbeten från andra bibliotek, huvudsakligen från Kungl. Biblioteket, Karolinska institutets bibliotek, Uppsala universitetsbibliotek och Riksdagsbiblioteket utgjorde 98 (97).

Följande sammanställning visar boklånen fördelning på de olika avdelningarna, vandringsbiblioteksverksamheten icke medräknad.

Bok- och biblioteksväsen	23	Arkeologi	62
Skrifter av allmänt och blandat innehåll	493	Historia.....	2,305
Religion.....	1,050	Biografi (med genealogi)	3,310
Filosofi	1,168	Antropologi med folkkunskap	219
Uppfostran och undervisning ..	429	Geografi	5,204
Språkvetenskap	475	Samhälls- och rättsvetenskap (med nationalekonomi och statistik).....	1,000
Litteraturvetenskap.....	688	Teknologi	1,207
Skönlitteratur		Ekonomi (med industri, handel och kommunikationer)	1,657
svensk (med finsk-svensk).....	27,027	Gymnastik, sport och spel	673
utländsk i svensk översättning	29,194	Krigsväsen	93
dansk och norsk (med isländsk).....	930	Matematik.....	293
engelsk	1,934	Naturvetenskap	1,776
tysk	723	Medicin	543
fransk	373		
Skön konst (med musik och teater) ...	912		

Summa:

Facklitteratur, inklusive skönlitteratur på främmande språk	27,540
Skönlitteratur på svenska språket	56,221
	Summa boklån 83,761

II. Vandringsbiblioteksförrådet:

Vandringsbiblioteken omfatta 10—30 band och utsändas på rekvisition till statsunderstödda bibliotek samt föreningar och enskilda personer i länet. Då vandringsbibliotek utsändas till annan rekvirent än statsunderstött bibliotek kräver centralbiblioteket dels att garanti lämnas för att biblioteket omsorgsfullt vårdas, dels att ett visst minimiantal personer på förhand anteckna sig som låntagare. Högst hälften av vandringsbiblioteket får utgöras av skönlitteratur. Låneavgiften är 1 kr. för varje påbörjat tiotal band och lånetiden högst 4 månader.

Under den tid biblioteket fungerar som centralbibliotek ha 252 vandringsbibliotek varit utskickade. Antalet vandringsbibliotek som utlämnats under år

1936 var 57, innehållande 808 band facklitteratur och 771 band skönlitteratur på svenska språket. Under året ha 46 vandringsbibliotek, omfattande 586 band facklitteratur och 458 band skönlitteratur på svenska språket återkommit. Ur dessa bibliotek ha 685 låntagare erhållit 2,963 boklån, varav 1,311 utgjorde facklitteratur och 1,652 skönlitteratur på svenska språket.

III. Verksamheten vid Centrallasaretet:

Sedan år 1931 handhar stadsbiblioteket skötseln av Centrallasarettets bibliotek, förrättar bokinköpen, katalogiseringen och utlåningen till patienterna. Utlåningen har verkställt av stadsbibliotekets båda assistenter, som växelvis en förmiddag i veckan besökt lasarettet, därvid böckerna kringförts på avdelningarna medelst en härför avsedd bokvagn. Utlåningen till lasarettets personal sker genom instruktionsköterskan.

Följande sammanställning visar omfattningen av lasarettetsbiblioteket och dess låneverksamhet:

Bokbestånd.

Vid årets början	1,412 band
Förvärvade under året genom köp.....	90 »
	Summa 1,502 band

Boklån.

På avdelningarna:	
facklitteratur	1,006
skönlitteratur	5,603
Till lasarettspersonalen:	
facklitteratur	380
skönlitteratur	1,630
	Summa boklån 8,619

Verksamheten i övrigt.

Genom centralbibliotekets försorg ha Fryksände församlingsbibliotek, 560 band, och Norra Råda folkbibliotek, omkring 1,500 band blivit omorganiserade under året.

Arbetet, som ägt rum i centralbiblioteket har i fråga om Norra Rådas folkbibliotek utförts av fil. mag. Ingeborg Wester, Stockholm.

Råd och vägledning beträffande bibliotekens bokinköp, katalogisering och klassifikation, lokalers inredning, biblioteksmateriel m. m. ha meddelats under centralbibliotekariens inspektionsresor ävensom vid bibliotekariernas besök i centralbiblioteket och vid förfrågningar per telefon eller brev.

Centralbibliotekets studierum har under året varit upplåtet för kurser och studiecirklar.

Frågan om inrättande av en barn- och ungdomsavdelning vid biblioteket har under året fått sin lösning. Genom att stadsfullmäktige beviljat anslag härför har byggnadsarbetet kunnat påbörjas och fortskridit så långt, att avdelningen kunnat öppnas i början av 1937.

Räkenskapssammandrag.

Inkomster:

Statsunderstöd	8,459: 40	
D:o till centralbiblioteksverksambeten	<u>10,000: —</u>	18,459: 40
Landstingsanslag		1,500: —
Övertidsavgifter m. m.		1,704: 95
Stadskassans tillskott		<u>17,044: 76</u>
		Kronor 38,709: 11

Utgifter:

Löner	18,063: —
Renskrivningskostnader	206: 60
Pensionsavgifter till S. K. P.	795: 85
Kontorsutensilier, annonser, trycksaker, porto, telefon	1,879: 93
Försäkringar, resekostnader	352: 40
Inventarier och inventariers underhåll.....	489: 45
Bokinköp och bindning.....	10,880: 32
Hyra och uppvärmning.....	4,000: —
Belysning	648: 78
Tvätt och renhållning	771: 47
Övriga kostnader	82: 74
Avskrivning och ränta på inventariers bokförda värde	<u>538: 57</u>
	Kronor 38,709: 11

Karlstad i april 1937.

G. A. GUSTAFSON.

Berättelse rörande Karlstads stads fattigvård under år 1936.

Sammanträden och därvid behandlade ärenden.

Styrelsen har under året hållit 12 ordinarie och 5 extra sammanträden.

Vid styrelsens sammanträden har bland annat föredragits och behandlats 2,459 (2,147)*) framställningar om understöd, varav 365 (397) avslagits.

Av försumliga familjeförsörjare, vilkas hustrur eller barn åtnjutit fattigvård hava 6 förelagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen. Av dessa hava 1 genom polismyndigheternas försorg inställts å arbetshemmet.

Inkomst- och utgiftsstat för fattigvården

(utom för Kroniska sjukhemmet.)

Som framgår av bilagda statavräkning hava utgifterna uppgått till 613,013: 88 (609,834: 10).

Kostnaderna för administrationen uppgå till 22,403: 24 (20,348: 53) mot i staten beräknade 21,615 kr. 68 öre samt kostnaderna för öppna vården till 406,482 kr. 83 öre (411,987: 84) mot i staten beräknade 398,672 kr. 66 öre och kostnaderna för slutna vården till 165,688 kr. 16 öre (161,899: 73) mot i staten beräknade 180,220: 17. I dessa utgifter för slutna vården ingå jämväl avskrivning å inventarier med kr. 5,947.

Inkomsterna hava uppgått till 181,997 kr. 25 öre (181,342: 66) mot i staten beräknade 153,650: —.

För fattigvårdsändamål hava direkt från Drätselkammarens stat utgått följande belopp, vilka sålunda ej finnas upptagna i fattigvårdsstyrelsens inkomst- och utgiftsstat:

Pensioner till f. d. befattningshavare	3,737: 40
Kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag	6,124: —
Inköp av inventarier till sjuk- och ålderdomshemmet Klaraborg	2,768: 56
» » » » (kroniska sjukhemmet)	1,500: 42

*) Siffror inom parantes angiva motsvarande siffror år 1935.

Inkomst- och utgiftsstat för Kroniska sjukhemmet.

Som av bilagda statavräkning framgår, hava utgifterna uppgått till 46,322 kr. 77 öre (41,879: 88) mot i staten beräknade 45,124: 53. Till dessa utgifter komma jämväl utgifter för avskrivning å inventarier med 650: — kr. Inkomsterna hava uppgått till 16,661 kr. 57 öre (4,884: 44) mot i staten beräknade 16,400: —.

Styrelsen har i likhet med tidigare år låtit verkställa nedanstående approximativa beräkning av fordringar och skulder den 31 december 1936.

Fordringar.

Från Landstinget:

Enl. Utgående Balanskonto till Drätselkammaren	61,600: —
D:o Kroniska sjukhemmet	8,000: —

: Från främmande kommuner:

Enl. utgående Balanskonto	27,960: 21
D:o osäkra (fattigvårdsprocesser pågå) ...	5,242: 90

Från Statsverket:

Enl. utgående Balanskonto till Drätselkammaren	13,961: —
--	-----------

Summa fordringar	5,242: 90	111,521: 21	116,764: 11
Frånräknas beloppet osäkra fordringar			5,242: 90
Kvarstå som säkra fordringar summa kronor			111,521: 21

Skulder.

Till främmande kommuner:

Enl. utgående Balanskonto	7,753: 15
Belopp varom fattigvårdsprocesser pågå	6,875: —
Summa skulder	14,628: 15
Fordringar över skulder alltså kronor	96,893: 06

Fonderna.

Av fondernas räntemedel hava i överensstämmelse med gällande bestämmelser utbetalats i understöd kronor 9,161:37.

Under året hava Stockholms Tomträttskassas 5 % obligationer å tillsammans kr. 20,000:— inlösts och medlen insatts på Kapitalräkning i Werm-lands Enskilda Bank.

Fastigheten Sundbergiska Stiftelsen Herrhagen 217, bestående av tre bostadshus uppförda av trä och under tak av plåt inrymmande 8 enkelrum med kokspis och gaskök och 12 lägenheter om 1 rum och kök, har under året delvis renoverats. Sålunda har 8 lägenheter målats och tapetserats, golven i vissa lägenheter omlägs samt trappor, fönster och dörrar justerats. Kostnaderna för renoveringen hava uppgått till 4,607 kr. 11 öre.

Sjuk- och ålderdomshemmet å Klaraborg.

Verkstäderna m. m.

Bokbinderiet har liksom tidigare år huvudsakligast utfört arbete för stadsbiblioteket och en del av stadens delegationer.

För anstaltens räkning hava under året tvättats 29,496 kg. (30,113 kg.) för kroniska sjukhemmet 10,147 kg. (11,816 kg.) samt för utomstående 10,161,5 kg. (5,965 kg.) kläder.

Inkomsterna för utförda arbeten hava uppgått till 10,743 kronor 05 öre (8,701:—) varav bland annat märkas inkomster av bokbinderiet 760:— kr. (936:—), tapetserarverkstaden 1,312:— kr. (1,438:—), tvättinrättningen 6,604:— kr. (2,869:—) och manglarna 1,158:— kr. (1,204:—).

Sinnessjukhuset.

Den sedan byggnadens uppförande år 1909 använda värmepannan har på grund av bristfälligheter utbytt mot två st. Götaverkens lågtryckspannor med en sammanlagd eldyta av 18 kvm.

Kostnaderna härför och för vissa rörledningsarbeten uppgingo till 4,025:— kr.

I vindsvåningen har inretts ytterligare ett rum åt sköterskan som härigenom beretts bostad om 2 rum. Dessutom har en del av vindutrymmena vinterbonats och en toalett för personalen därstädes iordningställt. Dessa

inredningsarbeten hava till större delen utförts av anstaltens snickare och vårdtagare.

De manliga patienterna hava till större delen sysselsatts med utarbeten såsom trädgårdsarbeten, vedhuggning samt tidvis under vintern med vävnadsarbeten. De kvinnliga patienterna hava sysselsatts med vävnads- och stickningsarbeten samt diverse handräckningsarbeten.

I avseende å de utförda arbetena må anföras, att å sinnessjukhuset bland annat tillverkats 5 större golvmattor, 25 meter gångmattor, 697 meter gardinväv, 510 meter kulörta vävnader, 622 meter handduksväv, 100 st. näsdukar, band och dammhanddukar.

Sjukavdelningarna.

Å tuberkulosavdelningen befintliga utrymmen hava inretts och iordningställt ett rum för kvartslampsbehandling, ett förrådsrum samt rum för smutskläder. Inredningsarbetena hava utförts av anstaltens eget folk.

Julutdelning.

I likhet med tidigare år har styrelsen jämte diakonissorna insamlat medel till utdelande av matvaror bland fattiga vid jultiden. Fattigvårdens insamling uppgick till 3,080: — kronor.

Mantalsskrivning.

Liksom tidigare år har styrelsen låtit verkställa utredning i fall då personer blivit mantalsskrivna i staden utan att i behörig ordning hava lämnat mantalsuppgifter. Efter sålunda gjorda utredningar har styrelsen funnit anledning överklaga mantalsskrivningar i 194 fall.

Hjälpsbyråns verksamhet.

Byrån har under året anlitats av 441 (400) hjälpsökande personer. Till dessa hjälpsökande hava utdelats 191 (159) nattlogi och 215 (368) måltider. Beklädnadspersedlar hava utdelats till 30 (37) personer, 3 (17) hava erhållit skohalvsulning samt 3 (2) erhållit respenningar till hemorten.

För erhållen hjälp hava 33 (27) hjälpsökande utfört arbete i vedgården. Byråns verksamhet har omhänderhafts av fattigvårdsbyråns personal. Kvällsmottagningar hava handhafts av tillsyningsman Larsson och vaktmästaren.

Kroniska sjukhemmet.

Stadens f. d. epidemisjukhus har under året omändrats och iordningställt enligt av stadsarkitekten O. Lagergren upprättade ritningar och arbetsbeskrivning. Kungl. Medicinalstyrelsen, som underställt ritningarna för granskning, har godkänt hemmet för erhållande av statsbidrag till driftkostnaderna. Totalkostnaderna för hemmets iordningställande uppgingo till sammanlagt 55,399 kr., varav cirka 30,000: — kr. för byggnadsarbetet, 15,000: — kr. för värme och sanitäranläggningar och 10,000: — kr. för elektrisk installation och radio.

Byggnaden, som är uppförd i två våningar inrymmer:

Nedre våningen: 3 vårdrum för 4 patienter, 1 rum för 2 och 3 rum för 1 patient, tillhoppa 17 vårdplatser; läkarrum, isoleringsrum, kök med elektrisk spis, disk, förråds- och kylrum, matsal och dagrum för personalen, rum och sovalkov för kokerskan, 3 rum för 2 biträden vardera samt badrum för personalen.

Andra våningen: vårdrum för 17 patienter i likhet med nedre våningen, rum med sovalkov för sköterskan samt syrum. I båda våningarna finnas thékök, bad och toalettanordningar för patienterna.

Radioemottagareapparat förmedlar utsändning till samtliga vård- och personalrum.

Vindsvåningen: rum för undersköterskan, nattvakts- och förrådsrum samt fläkt för ventilation.

Personalen består av: 1 sköterska, 1 undersköterska, 4 sjukvårdsbiträden, 1 kokerska och 1 köksbiträde.

Karlstad den 7 april 1937.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

P. LINDKVIST.

v. ordförande.

Eric Ericson.

Styrelse.

Föreståndare för distr. n:o	Ordinarie ledamöter:	Styrelseledn mot sedan år	Vald till utgå- gen av år
	Sandén, John Redaktör (Ordförande sedan 1931)	1923	1939
	Lindkvist, Petrus, Handlande (v. ordförande från den 1 nov. 1932)	1925	1939
3.	Sundelius, K. F. Målaremästare (avled ² / ₁₁ 1936)	1922	1939
	Ternqvist, R. Fabrikör.....	1923	1937
7.	Hult, Nils, Maskinist	1924	1937
9.	Karlsson, Adolf, Snickare	1927	1937
10.	Jonsson, Anna, Dispensärsköterska	1927	1937
	Kastengren, E. Fängelsedirektör	1932	1937
5.	Sjöstedt, J. W. Trafikbiträde	1927	1939
1.	Kihlström, Viktor, Svarvare	1930	1939

Suppleanter:

	Melcher, Eskil, Direktör	1931	1937
8.	Gröndahl, Axel, Köpman.....	1931	1937
4.	Viktorin, Helena, Stadsbarnmorska	1934	1939
11.	Sandell, Th. Banvakt.....	1934	1939
6.	Norbäck, Gösta, Arbetsförmedlingsdirektör	1935	1937

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare:

Ericson, Eric, Syssloman och ombudsman

Löfgren, Bror, Kassör

Löf, J. F., Tillsyningsman

Ingvar, Alb., Tillsyningsman

Larsson, Per, Tillsyningsman

Nilsson, Wald., Registrator

Wallin, Agnes, Skrivbiträde

Fattigvårdsanstalten Klaraborg:

Johansson, Gunnar, Vaktmästare

Andersson, Karl, Maskinist

Skarman, Karl, Snickare

Portvakter, 2 kvinnliga (Betty Lyrén och Malvina Karlsson)

Nyström, Anna, Husmoder
Wahlström, Gerda, Sjuksköterska
Andersson, Maria, Sjuksköterska
Andersson, Ellen, Köksföreståndarinna
Andersson, Maria, Tvättföreståndarinna

Dessutom 18 biträden under år 1936 så fördelade: på ålderdomsavdelningen 3, sjukavdelningarna 8, köket 4, tvätten 1 samt 1 arbetsledarinna å sinnessjukhuset och 1 bagerska.

Kroniska sjukhemmet:

Olsson, Karl, Vaktmästare
Rabe, Ruth, Sjuksköterska
Kihlman, Thora, Kokerska
Dessutom 5 biträden under år 1936

Sekreterare:

Lindell, Harald, Länsbokhållare, avgick $\frac{1}{6}$ 1936
(Carlsson, Eric, Länsnotarie, tillsatt $\frac{1}{6}$ 1936)

Tjänsteläkare:

Severin, Hugo t. f. 1:ste stadsläkare avgick $\frac{1}{1}$ 1936
Högström, A. t. f. 1:ste stadsläkare från $\frac{1}{6}$ 1936
Hidén, Erik, t. f. 2:dre stadsläkare från $\frac{1}{6}$ 1936

Distrikt n:r 1:

Klaravikskretsen, omfattande området väster om västra älvgrenen och söder om stadens västra infartsväg, räknat från Klaravik och till Nors sockens gräns.

Distrikt n:r 2:

Klarakretsen, omfattande Klara, Regementsområdet, Strand och övriga områden, belägna norr om stadens västra utfartsväg.

Distrikt n:r 3:

Tingvalla och Råtorpskretsarna, omfattande Tingvallastaden och Råtorp.

Distrikt n:r 4:

Vikenkretsen, omfattande Viken och Orrholmen.

Distrikt n:r 5:

Kvarnbergskretsen, omfattande Berget, Mariebergsområdet jämte landerierna öster om västra älvgrenen.

Distrikt n:r 6:

Hagakretsen, omfattande Haga, Herrhagen norr om Bergslagsgatan samt Strömsholm, Alvik och Örsholmen.

Distrikt n:r 7:

Norra Herrhagskretsen, omfattande Herrhagsområdet begränsat i norr av Bergslagsgatan i söder av Verkstadsbacken, Fryxells- och Sveagatorna ävensom Lambergområdet.

Distrikt n:r 8:

Södra Herrhagskretsen, omfattande Herrhagen söder om Verkstadsbacken, Fryxells- och Sveagatorna ävensom Kanikenäset.

Distrikt n:r 9:

Västra Norrstrandskretsen, omfattande Sundstaområdet, Hagaborg, Annelund, Björneborg, Rudsberg, Eriksborg, Viksholm, Norrmalm, Rud och Färjestad.

Distrikt n:r 10:

Östra Norrstrandskretsen, omfattande Östbro, Sundby, Vänerslund, Hagastrand, Klarastrand, Erikstad, Eriksdal, Björkhagen, Ljungby jämte Sjöstadsområdet.

Distrikt n:r 11:

Svinbäckskretsen, omfattande Svinbäcken, Kroppkärr, Edsgatan, Alsters bruk och Jäverön.

Jämförelse mellan stat och bok för Fattigvården år 1936.

Litt.		För året enligt stat	Förskott från före- gående år	För året enligt bok	Överskott + Underskott—
VERKLIGA UTGIFTER.					
1. Administration.					
a	1	Avlöningar enligt lönestaten	16,133: —	16,186: 92 —	53: 92
	6	Olycksfallsförsäkringsavgifter.....	15: —	15: 14 —	0: 14
	8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	737: 68	1,022: 25 —	284: 57
b	1	Kontorsutensilier	700: —	579: 82 +	120: 18
	2	Trycksaker.....	400: —	667: 65 —	267: 65
	3	Annonser	500: —	349: 46 +	150: 54
	4	Telefon, telegram och porto	1,800: —	1,956: 01 —	156: 01
d	7	Resekostnader	600: —	512: 90 +	87: 10
	9	Stämpelkostnader.....	500: —	360: 50 +	139: 50
	13	Kassafackhyra	30: —	30: —	—
	8	Representation	200: —	131: 25 +	68: 75
		Övriga utgifter	—	591: 34 —	591: 34
2. Öppna vården.					
a	1	Avlöningar enligt lönestaten	14,821: —	14,835: 96 —	14: 96
	6	Olycksfallsförsäkringsavgifter.....	20: —	6: 25 +	13: 75
	8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	831: 66	1,106: 33 —	274: 67
k	2	Understöd t. i staden hemortsberättigade:			
	a	Kontant	190,000: —	22,009: 02	199,948: 68 — 31,957: 70
	b	Matvaror.....	18,000: —	9,959: 99 +	8,040: 01
	d	Bränsle	20,000: —	20,122: 41 —	122: 41
	e	Beklädnad	6,000: —	7,891: 47 —	1,891: 47
	f	Sjukvård.....	8,000: —	10,041: 62 —	2,041: 62
	g	Begravningskostnader	2,000: —	2,311: 99 —	311: 99
	11	Understöd till i annan kommun hem- ortsberättigade	50,000: —	52,716: 87 —	2,716: 87
	12	Ersättning till främmande kommuner...	38,000: —	31,213: 37 +	6,786: 63
	13	Anslag t. motarbetande av bettleriet m. m. Sjukvårdskostnader att utsökas av Lands- tinget	1,000: —	1,007: 88 —	7: 88
			50,000: —	55,320: 01 —	5,320: 01
3. Slutna vården.					
a	1	Avlöningar enligt lönestaten	30,169: —	30,319: — —	150: —
	3	Religion och kulturvård.....	250: —	250: —	—
	4	Semester, vikariatsarvoden o. extra hjälp	3,000: —	3,372: 70 —	372: 70
	6	Kostnader för sjukvård och olycksfall:			
	b	Sjukvård.....	100: —	153: — —	53: —
	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter.....	110: —	88: 85 +	21: 15

Litt.		För året enligt stat	Förskott från före- gående år	För året enligt bok	Överskott + Underskott —	
a 8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	1,196: 17		1,158: 22	+ 37: 95	
d 1	Utskylder	490: —		607: 50	— 117: 50	
2	Försäkringsavgifter	400: —		396: 97	+ 3: 03	
12	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	150: —		28: —	+ 122: —	
15	Övriga kostnader:					
a	Förbrukningsartiklar som ej tillhöra annan littera	8,000: —		2,767: 83	+ 5,232: 17	
b	Radiolicenser	20: —		20: —	—	
d	Is	25: —		25: —	—	
f	Begravningskostnader	500: —		614: 55	— 114: 55	
e 1	Underhåll av byggnader	15,500: —		13,594: 54	} + 1,905: 46	
4	» » inventarier					
k 2	Kosthåll	34,000: —		32,275: 30	+ 1,724: 70	
3	Beklädnad	6,000: —		4,002: 70	+ 1,997: 30	
4	Sjukvård	4,000: —		4,596: 43	— 596: 43	
14	Tobaksvaror	1,000: —		586: 13	+ 413: 87	
15	Flit och uppmuntringspenningar	5,000: —		5,019: 50	— 19: 50	
o 1	Hyror och arrenden	32,450: —		32,450: —	—	
2	Uppvärmning	15,000: —		13,769: 77	+ 1,230: 23	
3	Belysning och kraft	10,000: —		6,822: 28	+ 3,177: 72	
4	Vattenavgifter	5,500: —		3,734: —	+ 1,766: —	
5	Utensilier för tvätt och renhållning	2,000: —		1,557: 78	+ 442: 22	
u 1	Ränta å inventariers bokförda värde ...	1,860: —		1,531: 11	+ 328: 89	
3	Avskrivning å inventarier	3,500: —		5,947: —	— 2,447: —	
	Ökning av fordringar och lager	—		18,439: 65	— 18,439: 65	
	Kronor	600,508: 51	22,009: 02	613,013: 88	— 34,514: 39	
	v. Kapitalutgifter.					
	Skattestat:					
4	Inköp av inventarier	4,000: —		4,268: 98	— 268: 98	
	Kronor	4,000: —		4,268: 98	— 268: 96	
	VERKLIGA INKOMSTER.					
102	Ersättning från statsverket	18,000: —		17,957: 48	— 42: 52	
103	» » landstinget	60,000: —		52,387: 02	— 7,612: 98	
181	» » andra samhällen	50,000: —		77,224: 61	+ 27,224: 61	
182	» » enskilda personer ...					
183	Fattigvården tillkommande pensioner ...	18,000: —		23,131: 25	+ 5,131: 25	
184	Understödstagares egendom	100: —		188: 60	+ 88: 60	
185	Inkomst från verkstäderna, tvättinrätt- ningen, trädgården och dylikt	7,000: —		10,743: 05	+ 3,743: 05	
169	Inkomst från donationer, barnavårds- nämnd m. m.	550: —		365: 24	— 184: 76	
	Kronor	153,650: —		181,997: 25	+ 28,347: 25	

Litt.		För året enligt stat	Förskott från före- gående år	För året enligt bok	Överskott + Underskott—
	Kapitalinkomster.				
	Skattestat:				
	Avskrivning å inventarier	3,500: —		5,947: —	+ 2,447: —
	Kronor	3,500: —		5,947: —	+ 2,447: —
	Sammandrag för fattigvården och dess kroniska sjukhem:				
	Skattestat:				
	Verkliga utgifter, Fattigvården	600,508: 51	22,009: 02	613,013: 88	— 34,514: 39
	Kapitalutgifter, »	4,000: —		4,268: 98	— 268: 98
	Verkliga inkomster, »	153,650: —		181,997: 25	+ 28,347: 25
	Kapitalinkomster, »	3,500: —		5,947: —	+ 2,447: —
	Verkliga utgifter, Kroniska sjukhemmet	45,124: 53		46,322: 77	— 1,198: 24
	Verkliga inkomster, » »	16,400: —		16,661: 57	+ 261: 57
	Kapitalinkomster, » »	650: —		650: —	—
	Kronor				— 4,925: 79

Karlstad den 7 april 1937.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

P. LINDKVIST.

v. Ordförande.

Eric Ericson.

Jämförelse mellan stat och bok för Kroniska Sjukhemmet 1936.

Litt.	4. Kroniska sjukhemmet	För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott—
	Verkliga utgifter.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten	7,853: —	8,458: 89	— 605: 89
3	Religion och kulturvård.....	150: —	150: —	—
4	Semester, vikariatsarvoden och extra hjälp ...	700: —	642: 75	+ 57: 25
6 b	Sjukvård.....	50: —	—	+ 50: —
e	Olycksfallsförsäkringsavgifter.....	40: —	31: 89	+ 8: 11
8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pen- sionskassa	721: 53	683: 99	+ 37: 54
d 1	Utskylder	140: —	135: —	+ 5: —
2	Försäkringsavgifter	75: —	92: 40	— 17: 40
12	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	50: —	—	+ 50: —
15	Övriga kostnader:			
a	Förbrukningsartiklar som ej tillhöra annan littera	1,500: —	3,494: 88	— 1,994: 88
b	Telefon och radiolicenser	200: —	167: 70	+ 32: 30
d	Is.....	100: —	50: —	+ 50: —
f	Begravningskostnader	250: —	344: 20	— 94: 20
e 1	Underhåll av byggnader.....	1,000: —	1,984: 81	— 984: 81
4	» » inventarier			
k 2	Kosthåll	10,000: —	9,770: 31	+ 229: 69
3	Beklädnad	400: —	225: 15	+ 174: 85
4	Sjukvård.....	2,500: —	616: 23	+ 1,883: 77
15	Flit- och oppmuntringspenningar.....	620: —	435: —	+ 185: —
o 1	Hyor och arrenden	10,000: —	10,000: —	—
2	Uppvärmning	3,500: —	2,820: 98	+ 679: 02
3	Belysning	2,300: —	2,027: 59	} — 294: 99
4	Vattenavgifter			
5	Tvätt och renhållning.....	2,000: —	2,638: 60	— 638: 60
u 1	Ränta å inventariers bokförda värde ..	325: —	335: —	— 10: —
3	Avskrivning å inventarier	650: —	650: —	—
	Kronor	45,124: 53	46,322: 77	— 1,198: 24
	Verkliga inkomster.			
102	Ersättning från statsverket	—	—	—
103	» » landstinget	11,500: —	5,000: —	— 6,500: —
181	» » andra samhällen.....	500: —	133: 40	— 366: 60
182	» » enskilda personer	1,000: —	1,229: 87	+ 229: 87
183	Fattigvården tillkommande pensioner.....	3,400: —	2,298: 30	— 1,101: 70
	Ökning av fordringar hos landstinget.....	—	8,000: —	+ 8,000: —
	Kronor	16,400: —	16,661: 57	+ 261: 57

Litt.	4. Kroniska sjukhemmet	För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott—
	Kapitalinkomster.			
	Skattestat:			
	Avskrivning å inventarier	650: —	650: —	—
	Kronor	650: —	650: —	—
	Sammandrag.			
	Skattestat:			
	Verkliga utgifter	45,124: 53	46,322: 77	— 1,198: 24
	Verkliga inkomster	16,400: —	16,661: 57	+ 261: 57
	Kapitalinkomster	650: —	650: —	—
	Kronor			— 936: 67

Karlstad den 7 april 1937.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

P. LINDKVIST.

v. Ordförande.

Eric Ericson.

Sammandrag av förteckning å understödstagare år 1936.

Direkt understödda barn		Äldre personer				Antal in-direkt understödda barn		Erhåller			Varaktigt understöd				Tillfälligt understöd				
Barn i äkten-skap	Barn utom äkten-skap	Ogift		Gift		Änkling, änka eller fränskild		m.	kv.	kommunalt sjukvårdsbidrag	kommunalt pensionstillskott	fattigvårds-understöd	Från föregående år kvarvarande	Nyttkommen	Avliden	På annat sätt avgången	Till nästa år kvarvarande	Antal under-stöds-månader	964
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.												
2	5	221	373	416	412	92	346	439	405	—	20	1,865	837	85	49	25	848	—	964

Understödsdiets beskaffenhet		Orsak till understödsbehovet																	
Intagen på	fattigvårds-anstalt	196	1	121	25	192	3	—	1,487	62	392	30	352	14	2	14	1	—	16

Fördelning av understödstagare och fattigvårdsutgifter

	I n r e		
	Försörjnings- avdelningen	Sinnessjuk- avdelningen	Akuta sjuk- avdelningen
Antal vårdplatser.....	90	24	22
Antal vårddagar	25,059	8,773	6,372
Antal vårdade	98	35	115
Medeltal vårdade pr dag	68	23	16
Lägsta och högsta beläggning	64—76	22—27	13—22
Fattigvårdens bruttosumma	76,739: —	40,986: 18	29,249: 28
Fattigvårdskostnad pr vårdplats och dag	2: 32	4: 66	3: 63
Fattigvårdens inkomster, ersatt vård m. m.....	24,819: 61	14,881: 99	3,749: 41
Fördelning av uttaxerade medel	51,920: 39	26,104: 19	25,499: 87
Fattigvårdskostnad pr vårdplats sålunda	1: 57	2: 97	3: 16
Fattigvårdskostnad pr vårddag sålunda	2: 07	2: 97	4: —
Om från fattigvårdskostnadernas nettosumma avgår:			
ränta å fastigheters bokförda värde	1,531: 11		
avskrivning å inventarier	607: 50		
utskylder och försäkringsavgifter	396: 67		
hyror	32,450: —		
Framkomna beloppen 34,985: 28	38,986: 31	16,320: 52	18,866: 10
Fattigvårdskostnad pr vårddag sålunda	1: 55	1: 86	2: 95

i olika grenar av fattigvårdens verksamhet år 1936.

vården		Y t t r e v å r d e n				
Tuberkulos- avdelningen	Summa	Uti hemmet understödda	Utackorderade i enskilt hem	Ersättning till främmande kommuner	Administration	Summa
15	151	—	—	—	—	—
2,129	42,333	—	—	—	—	42,333
20	268	—	—	—	—	—
5	112	—	—	—	—	—
3—10	102—135	—	—	—	—	—
19,970: 18	166,944: 64	358,600: 92	720: —	31,213: 37	31,147: 30	588,626: 23
3: 62	—	—	—	—	—	—
6,593: 54	50,044: 55	125,305: 70	720: —	5,927: —	—	181,997: 25
13,376: 64	116,901: 69	233,295: 22	—	25,286: 37	—	375,482: 68
2: 43	1: 06	—	—	—	—	—
6: 28	2: 76	—	—	—	—	—
7,742: 88	81,915: 81	—	—	—	—	—
3: 63	1: 93	—	—	—	—	—

Jämförelse mellan fattigvårdsutgifter och antal understödstagare
åren 1925—1936.

År	Stadens anslag till fattigvården	Sammanlagda antalet understödstagare					Folk-mängd	Antal skatte-kronor	Antal under-stödstagare i proc. av folkmängden	Fattigvårdsutgifter per			
		Uti hemmen under-stödda	Ut-ackorde-rade	I någon av fattig-vårdsin-riktlin-gens avdeln.	Kronslän sjuk-hemmet	Å annan anstalt vårdade				Summa	Understöds-tagare	Inne-vånare i staden	Skatte-krona
1925	309,902: 58	1,493	144	362	—	165	2,164	19,880	179,872: —	10,88	143: 20	15: 58	1: 72
1926	223,615: 71	1,779	6	371	—	169	2,325	20,055	180,548: —	11,59	96: 17	11: 15	1: 23
1927	267,796: 67	1,873	2	369	—	167	2,411	20,005	188,100: —	12,05	111: 07	13: 39	1: 42
1928	273,346: 47	1,714	3	219	—	152	2,088	20,319	195,606: —	10,27	130: 91	13: 45	1: 39
1929	292,785: 28	1,699	2	215	—	134	2,050	20,329	217,780: —	10,08	142: 82	14: 40	1: 34
1930	258,906: 60	1,554	4	224	—	163	1,945	20,687	238,394: —	9,4	133: 11	12: 51	1: 08
1931	286,891: 67	1,704	4	264	—	162	2,134	20,896	246,582: —	10,02	134: 44	13: 73	1: 16
1932	319,191: 01	2,273	7	232	—	189	2,701	21,116	228,502: —	12,79	118: 17	15: 11	1: 39
1933	369,372: 47	2,796	12	217	—	241	3,266	21,437	212,633: —	15,23	113: 02	17: 23	1: 73
1934	425,147: 97	2,729	10	233	—	233	2,255	25,622	226,476: —	12,70	130: 61	16: 59	1: 87
1935	456,208: 87	2,535	7	284	—	286	3,162	26,591	247,096: —	11,88	144: 29	17: 15	1: 84
1936	454,080: 83	2,393	3	251	25	162	2,834	26,920	270,520: 06	10,53	160: 23	16: 87	1: 67

Tablå över skriftväxling i fattigvårdsmål vid Karlstads stads
fattigvård under åren 1935—1936.

	1936				1935			
	Inkomna skrivelser	Avlämnade skrivelser	Utslag	Andra skrivelser på grund av bestridande	Inkomna skrivelser	Avlämnade skrivelser	Utslag	Andra skrivelser på grund av bestridande
Karlstads sökande	—	156	—	—	—	196	—	—
Svar å dylika med godkännande	92	—	—	—	140	—	—	—
Svar å dylika med bestridande	64	—	—	—	56	—	—	—
Anhängiggjort talan hos Konungens Befallningshavande enligt § 54 fattigvårdslagen	—	33	—	—	—	56	—	—
Påminnelser till Konungens Befallningshavande..	96	96	—	—	201	201	—	—
Påminnelser till Kungliga Kammarrätten	6	6	—	—	6	6	—	—
Av styrelsen återkallade fattigvårdsmål	—	5	—	—	—	21	—	—
Överklagade utslag meddelade av Konungens Befallningshavande	—	2	—	—	—	3	—	—
Av Kungliga Kammarrätten meddelade utslag ...	—	—	1	—	—	—	4	—
Av Konungens Befallningshavande meddelade utslag	—	—	28	—	—	—	40	—
Skrivelse på grund av bestridande	—	—	—	—	—	—	—	91
Summa	258	298	29	31	403	483	44	91
Främmande kommuner sökande	130	—	—	—	132	—	—	—
Anmaning: godkänts	—	76	—	—	—	61	—	—
bestritts	70	54	—	—	—	71	—	—
Förklaring till Konungens Befallningshavande ...	3	70	—	—	178	178	—	—
Förklaring till Kungliga Kammarrätten	—	3	—	—	6	6	—	—
Av Konungens Befallningshavande meddelade utslag	—	—	8	—	—	—	29	—
Av Kungliga Kammarrätten meddelade utslag ...	—	—	1	—	—	—	3	—
Av styrelsen hos Kungliga Kammarrätten överklagade utslag meddelade av Konungens Befallningshavande	—	1	—	—	—	4	—	—
Skrivelser på grund av bestridande	—	—	—	19	—	—	—	76
Summa	203	204	9	19	316	320	32	76
Summa skrivelser	461	502	38	50	719	803	76	167

Tablå utvisande fördelning av inköpta

	Normal portion		Halv portion		Kronor
	st.	Kr.	st.	Kr.	
Ålderdomsavdelningen.....	24,462	13,943: 34	597	191: 04	14,134: 38
Sinnessjukavdelningen.....	8,657	4,934: 49	116	37: 12	4,971: 61
Akuta sjukavdelningen	5,482	3,124: 74	890	284: 80	3,409: 54
Tuberkulosavdelningen	1,027	585: 39	1,102	352: 64	938: 03
Ordinarie personal	8,518	—	—	—	—
Extra personal	2,752	—	—	—	—
Summa	50,898	22,587: 96	2,705	865: 60	23,453: 56

och förbrukade matvaror under år 1936.

Extra ägg	Extra grädde	Kronor	Summa	Antal vårdagar	å pris pr person och dag
Kr.	Kr.				
86: —	49: —	135: —	14,269: 38	25,059	0: 57
136: —	101: —	237: —	5,208: 61	8,773	0: 59
141: 14	108: —	249: 14	3,658: 68	6,372	0: 61
480: —	382: —	862: —	1,800: 03	2,129	0: 68
—	—	—	5,962: 60	—	0: 70
—	—	—	1,376: —	—	0: 50
843: 14	640: —	1,483: 14	32,275: 30	42,333	

Karlstads Barnavårdsnämnds berättelse och ekonomiska redogörelse för år 1936.

Karlstads Barnavårdsnämnd får härmed avgiva berättelse och ekonomisk redogörelse över verksamheten under år 1936.

Nämnden har utgjorts av

Ordinarie ledamöter.

- Ordförande: Häradshövding Gunnar Lundström.
v. Ordförande: Fabrikör Reinhold Ternqvist.
Övriga ledamöter: Domprost C. V. Bromander;
Pastor Bror A. Larsson;
Förste stadsläkare Arvid Högström;
Överlärare Gustaf Starck;
Fru Maja Gustafsson;
Vaktmästare Andreas Johansson;
Snickare Arvid Johansson.
Suppleanter: Komminister Claes Jacobsson;
Folkskollärare J. Stenbäck;
Folkskollärarinnan Clary Nyman;
Regementsläkare E. Gedda;
Dispensärsköterskan Anna Jonsson;
Folkskollärare Nils Husberg.

Nämndens sekreterare har varit stadsnotarie Rolf Mæchel.

Personal.

Å barnavårdsexpeditionen har tjänstgjort barnavårdsföreståndare J. A. Frimodig.

Sandvallska barnhemmets personal har utgjorts av föreståndarinnan Bertha Persson, två barnavårdsbiträden och ett köksbiträde, varjämte vid vissa tillfällen kommit extra arbetskraft.

Barnhemmets läkare har varit t. f. andre stadsläkaren Erik Hidén.

Lokal.

Nämndens expeditionslokaler ha varit inrymda i kontorsbyggnaden å Klaraborg.

Ordföranden har haft mottagning i sin bostad, Älvgatan 19, varje helgfri lördag kl. 2—3 em., ävenså å andra tider efter överenskommelse.

Föreståndarens mottagningstid å expeditionen har varit kl. 9—12 varje helgfri dag. Dessutom har mottagning i rätt stor utsträckning ägt rum i föreståndarens hem.

Sammanträden och ärenden.

Barnavårdsnämnden har under år 1936 hållit 12 ordinarie och ett extra sammanträde.

Ledamot av den i § 16 om samhällets barnavård angivna tremannanämnden har varit nämndens ordf., häradshövding G. Lundström. Utöver beslutade åtgärder enligt lagen om samhällets barnavård, såsom omhändertagande av barn m. m., har nämnden handlagt 154 protokollförda ärenden.

Förebyggande åtgärder beträffande barn ha beslutats i 10 fall. Varning och förmaning av föräldrar och barn ha vidtagits i 19 fall.

Ärenden avseende på barnavårdsnämnden ankommande åtgärder enligt lagen om barn utom äktenskap fördela sig i enlighet med följande:

Barnavårdsman har förordnats för 64 nytillkomna barn. Härjämte ha 3 nytillkomna barn avlidit, innan barnavårdsman förordnats. Av de nytillkomna fallen ha 18 överflyttats till andra kommuner eller på annat sätt upphört.

I 52 antal fall har faderskapet erkänts genom avtal och i 2 fall fastställts genom dom.

I 10 antal fall har faderskapet av olika anledningar ej kunnat fastställas.

Vid årets slut utgjorde hela antalet under nämndens tillsyn stående barnavårdsmanuskap 454.

Genom barnavårdsmännen ha under året i underhållsbidrag m. m. utbetalats sammanlagt 28,100 kr.

Utom nämnda åtgärder ha barnavårdsmännen i varje fall utövat den i lag anbefallda tillsynen.

Granskningen av barnavårdsmännens anteckningar och räkenskaper för år 1936 har efter nämndens uppdrag verkställts av folkskollärare Helge Johansson, vaktmästare Andr. Johansson och fru Maja Gustafsson.

Karlstads Barnavårdsnämnds berättelse och ekonomiska redogörelse för år 1936.

Karlstads Barnavårdsnämnd får härmed avgiva berättelse och ekonomisk redogörelse över verksamheten under år 1936.

Nämnden har utgjorts av

Ordinarie ledamöter.

- Ordförande: Häradshövding Gunnar Lundström.
v. Ordförande: Fabrikör Reinhold Ternqvist.
Övriga ledamöter: Domprost C. V. Bromander;
Pastor Bror A. Larsson;
Förste stadsläkare Arvid Högström;
Överlärare Gustaf Starck;
Fru Maja Gustafsson;
Vaktmästare Andreas Johansson;
Snickare Arvid Johansson.
Suppleanter: Komminister Claes Jacobsson;
Folkskollärare J. Stenbäck;
Folkskollärarinnan Clary Nyman;
Regementsläkare E. Gedda;
Dispensärsköterskan Anna Jonsson;
Folkskollärare Nils Husberg.

Nämndens sekreterare har varit stadsnotarie Rolf Mæchel.

Personal.

Å barnavårdsexpeditionen har tjänstgjort barnavårdsföreståndare J. A. Frimodig.

Sandvallska barnhemmets personal har utgjorts av föreståndarinnan Bertha Persson, två barnavårdsbiträden och ett köksbiträde, varjämte vid vissa tillfällen kommit extra arbetskraft.

Barnhemmets läkare har varit t. f. andre stadsläkaren Erik Hidén.

Lokal.

Nämndens expeditionslokaler ha varit inrymda i kontorsbyggnaden å Klaraborg.

Ordföranden har haft mottagning i sin bostad, Älvgatan 19, varje helg-fri lördag kl. 2—3 em., ävenså å andra tider efter överenskommelse.

Föreståndarens mottagningstid å expeditionen har varit kl. 9—12 varje helgfri dag. Dessutom har mottagning i rätt stor utsträckning ägt rum i föreståndarens hem.

Sammanträden och ärenden.

Barnavårdsnämnden har under år 1936 hållit 12 ordinarie och ett extra sammanträde.

Ledamot av den i § 16 om samhällets barnavård angivna tremanna-nämnden har varit nämndens ordf., häradshövding G. Lundström. Utöver beslutade åtgärder enligt lagen om samhällets barnavård, såsom omhänder-tagande av barn m. m., har nämnden handlagt 154 protokollförda ärenden.

Förebyggande åtgärder beträffande barn ha beslutats i 10 fall. Varning och förmaning av föräldrar och barn ha vidtagits i 19 fall.

Ärenden avseende på barnavårdsnämnden ankommande åtgärder enligt lagen om barn utom äktenskap fördela sig i enlighet med följande:

Barnavårdsman har förordnats för 64 nytillkomna barn. Härjämte ha 3 nytillkomna barn avlidit, innan barnavårdsman förordnats. Av de nytillkomna fallen ha 18 överflyttats till andra kommuner eller på annat sätt upphört.

I 52 antal fall har faderskapet erkänts genom avtal och i 2 fall fastställts genom dom.

I 10 antal fall har faderskapet av olika anledningar ej kunnat fastställas.

Vid årets slut utgjorde hela antalet under nämndens tillsyn stående barnavårdsmannaskap 454.

Genom barnavårdsmännen ha under året i underhållsbidrag m. m. utbetalats sammanlagt 28,100 kr.

Utom nämnda åtgärder ha barnavårdsmännen i varje fall utövat den i lag anbefallda tillsynen.

Granskningen av barnavårdsmännens anteckningar och räkenskaper för år 1936 har efter nämndens uppdrag verkställts av folkskollärare Helge Johansson, vaktmästare Andr. Johansson och fru Maja Gustafsson.

Jämförelse mellan stat och bok.

Jämförelsen mellan stat och bok för barnavården år 1936 utvisar, att beräknade kostnader och inkomster i stort sett sammanfaller med den verkliga omslutningen för året.

Karlstad i juni 1937.

För Barnavårdsnämnden:

G. LUNDSTRÖM.

J. A. Frimodig.

Jämförelse mellan stat och bok för Barnavården år 1936.

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott—
	VERKLIGA UTGIFTER.			
	I. Öppen barnavård:			
a	Personella utgifter	10,253:—	10,593: 53	— 340: 53
b	Kontorskostnader.....	925:—	725: 48	+ 199: 52
d	Allmänna kostnader	1,050:—	1,205: 55	— 155: 55
k	Sociala kostnader.....	70,000:—	68,023: 37	+ 1,976: 63
o	Lokalkostnader	400:—	400:—	—
	II. Upptagningshemmet:			
a	Personella utgifter	3,697:—	3,708: 74	— 11: 74
b	Kontorskostnader.....	100:—	91: 50	+ 8: 50
d	Allmänna kostnader	710:—	749: 50	— 39: 50
e	Underhållskostnader	2,530:—	1,018: 98	+ 1,511: 02
k	Sociala kostnader.....	6,450:—	7,739: 06	— 1,289: 06
o	Lokalkostnader.....	2,400:—	3,267: 91	— 867: 91
u 1	Ränta å inventariers bokförda värde	90:—	62: 72	+ 27: 28
3	Avskrivning å inventarier	200:—	374: 13	— 174: 13
	Kronor	98,805:—	97,960: 47	+ 844: 53
	Skattestatens kapitalutgifter.			
	II. Upptagningshemmet:			
v 4	Inköp av inventarier	600:—	45: 33	+ 554: 67
	Kronor	600:—	45: 33	+ 554: 67
	VERKLIGA INKOMSTER.			
	I. Öppen barnavård:			
102	Statsbidrag.....	2,500:—	2,689: 10	+ 189: 10
103	Ersättning från landstinget	10,500:—	11,860: 51	+ 1,360: 51
182	Ersättning fr. främmande kommuner o. enskilda	18,500:—	13,924: 75	— 4,575: 25
	II. Upptagningshemmet:			
170	Bidrag från Axel Sandwalls donationsfond ...	2,500:—	2,692: 88	+ 192: 88
182 d	Ersättning för vård å barnhemmet.....	2,500:—	5,770: 93	+ 3,270: 93
	Kronor	36,500:—	36,938: 17	+ 438: 17
	Skattestatens kapitalinkomster.			
	II. Upptagningshemmet:			
	Avskrivning å inventarier	200:—	374: 13	+ 174: 13
	Kronor	200:—	374: 13	+ 174: 13
	Sammandrag:			
	Skattestat: Verkliga utgifter	98,805:—	97,960: 47	+ 844: 53
	Kapitalutgifter	600:—	45: 33	+ 554: 67
	Verkliga inkomster.....	36,500:—	36,938: 17	+ 438: 17
	Kapitalinkomster.....	200:—	374: 13	+ 174: 13
	Kronor			+ 2,011: 50

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 27 april 1937.

H. WESTLIN.

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

11/11/2014

Berättelse över Karlstads Gasverks verksamhet under år 1936.

Gastillverkning och förbrukning.

Enligt stationsmätaren har årets gastillverkning varit 1,575,160 kbm. mot 1,483,100 under år 1935 utvisande alltså en ökning med 92,060 kbm. motsvarande 6,21 %.

Gasbehållning i klockorna från 1935	2,400 kbm.
Gastillverkning 1936	1,575,160 »
	Summa 1,577,560 kbm.
Gasbehållning i klockorna till 1937	2,200 »
	Gasförbrukningen 1936 alltså 1,575,360 kbm.

Då gasförbrukningen 1935 utgjorde 1,483,220 kbm. har alltså förbrukningen ökat med 92,140 kbm. eller 6,21 %.

Den förbrukade gasen fördelar sig sålunda:

Enskild förbrukning.....	1,446,202 = 91,80 %
Gasverkets egen förbrukning.....	20,000 = 1,27 %
Missvisning och läckage.....	109,158 = 6,93 %
	Summa 1,575,360 kbm.

Största gasförbrukningen pr dygn ägde rum $\frac{23}{12}$ med 6,020 kbm. motsvarande 0,38 % av årsförbrukningen och minsta förbrukningen pr dygn den $\frac{24}{6}$ med 2,520 kbm.

Årsförbrukningen pr innevånare, exclusive år 1934 inkorporerade områden ($\frac{31}{12}$ 1936 summa kyrkoskrivna 27,026 % 4,056 = 22,970 personer) har varit 68,59 kbm. och om inkorporerade områden medräknats (27,026 personer) 58,3 kbm.

Kolförbrukning.

Lager $\frac{1}{1}$ 1936.

Priestmans	2,596 ton
Inköpt under året:	
Priestmans	4,714 ton
	7,310 ton

Kolförbrukning för gasberedning:

Priestmans ..... 4,723,12 ton

Lager ³¹/₁₂ 1936:

Priestmans ..... 2,586,88 ton 7,310 ton

Gasutbyte pr ton förgasade kol = 333,44 kbm. med gasens kalorimetriska värmevärde i medeltal = 4,940 kal. (mot 4,913 kal. år 1935).

Inköpspriset pr ton (i gasverkets kollador) för under året levererade kol har i medeltal varit Kr 22: 49 (mot 22: 62 år 1935).

Biprodukter.

Koks:

Lager ¹/₁ 1936 ..... 18,506 hl.

Utöver vad som åtgått till underfyrning av ugnar, pannor jämte annan gasverkets egen förbrukning har tillverkats .....

60,612 » 79,118 hl.

Under året har försålts och utlämnats..... 72,337 hl.

Lager ³¹/₁₂ 1936 .....

6,781 » 79,118 »

Netto-Koksutbyte pr ton förgasade kol = 12,8 hl.

Tjära:

Lager ¹/₁ 1936 ..... 495 fat

Tillverkning under året.....

720 » 1,215 fat

Försålt och utlämnat .....

737 fat

Lager ³¹/₁₂ 1936 .....

478 » 1,215 fat

Tjärutbyte pr ton förgasade kol c:a 35 kg.

Pris å gas och biprodukter m. m.

Gaspriset:

Priset pr kbm. gas har under året 1936 varit följande, fastställt av stadsfullmäktige den 15 november 1928.

Förbrukning t. o. m. 1,000 kbm. pr kvartal 18 öre.

» över 1,000 » » » 15 »

Med förbrukare av över 10,000 kbm. pr år träffas särskild överenskommelse om rabatt.

Gasmätarhyror: vanliga	3-lågs	Kr. 2:—	pr år
»	5- »	» 2: 50	» »
»	10- »	» 3:—	» »
»	20- »	» 4: 50	» »
automatmätare 3—5-	»	» 3:—	» »
» 10—20-	»	» 4: 50	» »

Förbrukningens fördelning enligt förestående å-pris har ställt sig sålunda:

1,249,797 kbm. (= 86,42 %)	å 18 öre	Kr. 224,944: 02
37,922 » (= 2,62 %)	å 15 »	» 5,688: 30
19,070 » (= 1,32 %)	å 12,5 »	» 2,383: 75
15,237 » (= 1,05 %)	å 12 »	» 1,828: 44
124,176 » (= 8,59 %)	å 10 »	» 12,417: 60
<hr/>		
1,446,202 kbm. å medelpris 17,09 öre		Kr. 247,262: 11
Förskottsavgifter	»	625:—
Mätningavgifter	»	13,978: 88
<hr/>		
Summa		Kr. 261,865: 99

Kokspriset:	Okross.	Grovkross.	Finkross.
$1/1—23/10$	1: 60	1: 70	1: 80
$24/10—31/12$	1: 60	1: 85	1: 95

Priserna avse koksen fritt hemkörd inom staden. Körningskostnaden har varit 15 öre pr hl.

Vid köp av partier om 10 hl. och däröver har beviljats rabatter med 5—20 öre pr hl. beroende på partiernas storlek.

För stadens delegationer gälla oavsett kvantitet, följande enhetspriser:

För okrossad	fritt hemkörd	$1/1—23/10$	$24/10—31/12$
» grovkrossad	»	Kr. 1: 40 hl.	1: 40 hl.
» finkrossad	»	» 1: 50 »	1: 65 »
		» 1: 60 »	1: 75 »

Vid avhämtning å gasverket hava prisen minskats med 15 öre pr hl.

Gasmätare:

Vid årsskiftet 1936—1937 funnos följande antal gasmätare:

Lågantal	2	3	5	10	20	30	50	60	100	150	200	300
Vanliga uppsatta												
hos abonnenter:	187	1,619	342	534	241	69	11	5	1	—	1	1
*)	(172)	(1,624)	(335)	(539)	(245)	(73)	(11)	(5)	(1)	—	(1)	(1)

*) Siffror inom ( ) avse år 1935.

I lager (ej uppsatta)	4	28	2	15	36	17	2	—	1	1	—	—
Automater uppsatta												
hos abonnenter ...	737	372	797	45	15							
	(731)	(302)	(667)	(44)	(15)							
I lager (ej uppsatta)	—	3	8	1	—							
Sammanlagda antal uppsatta mätare.....									4,977		(4,766)	
(ökning från föregående år 211 st. = 4,43 %)												
Sammanlagda antal i lager varande									118		(151)	
									<u>Summa st.</u>	5,095	(4,917)	

Kostnader för gasens tillverkning och distribution.

<i>Löner och arvoden m. m.</i>	<i>Tillverkningskostnader</i>		<i>Distributionskostnader</i>	
Förvaltning	3,548: 54		3,548: 54	
Ugnars drift	48,817: 99			
Apparaters drift.....	9,383: 66			
Ledningsnät, inkasso m. m...	—	<u>61,750: 19</u>	7,190: 38	10,738: 92
 <i>Förbrukningsmaterial:</i>				
Förvaltning	1,256: 90		1,256: 90	
Kol m. m.....	107,101: 82			
Apparaters drift	3,065: 84			
Ledningsnät, mätare m. m....	—	111,424: 56	<u>496: 40</u>	1,753: 30
 <i>Underhållskostnader:</i>				
För ugnar och apparater		11,036: 61		
Ledningsnät och inventarier				5,273: 69
 <i>Lokalkostnader:</i>				
Förvaltning		1,125: —		1,125: —

*) Siffrorna inom ( ) avse år 1935.

Försäkringsavgifter:

Förvaltning	12: 29		12: 29	
För ugnar och apparater.....	649: 50			
För distributionspersonal m.m.	—	661: 79	351: 62	363: 91

Allm. kostnader:

Förvaltning	296: 37		296: 38	
Mätningkostnader	—		14,864: 02	
Skatter	2,824: 18		2,824: 19	
Rengöring, belysning m. m....	2,009: 02		2,009: 02	
Restitutioner.....	—		277: 84	
Räntor	1,614: 41	6,743: 98	17,409: 25	37,680: 70

Avskrivningar:

På fastigheter, ugnar och apparater ...	15,875: 76			
På ledningsnät, mätare och fordringar	—			21,291: 24
		208,617: 89		78,226: 76
Avgår nettoinkomst på biprodukter.....	84,118: 02			—
		124,499: 87		78,226: 76

Tillverkningskostnaden för gasen Kr. 124,499: 87 fördelad:

$$\text{Per kbm. tillverkad gas} = \frac{124,499: 87}{1575160} = 7,90 \text{ öre (8,79)}$$

$$\text{Per kbm. försåld gas} = \frac{124,499: 87}{1446202} = 8,61 \text{ öre (9,54)}$$

Distributionskostnaden för gasen Kr. 78,226: 76 fördelad:

$$\text{Per abonnent (4,977 mätare)} = \frac{78,226: 76}{4977} = 15,71 \text{ Kr. (16,27)}$$

Nyanläggningar och avskrivningar.

Vid 1935 års slut var gasverkets bokförda värde:

Fastigheter:

Gasklocka på Kvarnberget.....	31,862: 79
-------------------------------	------------

*) Siffror inom ( ) avse år 1935.

Driftsapparater:

Retortugnar och apparater å verket.....	4,012: 97	
Gasmätare.....	48,251: 87	52,264: 84

Anläggningar:

Huvudrörnätet (40,225 m.)	278,836: 22	
Servisledningar	59,784: 34	338,620: 56
	Kronor	422,748: 19

Under året hava tillkommit:

Huvudledningar:

Utvidgningar inom områden där gasledningar förut finnas ha skett på Mariebergsområdet med 275 met. 3" ledning från Långövägen till Kvarnbergsgatan och på N:a Stadsområdet till kv. Eldaren, Rallaren och Skolmästaren med 45 meter 3" och 25 met. 6" ledning för en kostnad av	2,564: 39
Anslag härtill upptaget i statförslag för år 1936 med 2,000: — kr.	

Servisledningar:

Nya servisledningar hava framdragits för en kostnad av	5,872: 52
Anslag härför upptaget i årets statförslag med 4,000: — kr.	

Gasmätare:

Statförslaget upptager ett förslagsanslag av 5,000: — kr. som dock måst överskridas till följd av att endast i högre pris varande automatmätare måst inköpas. 180 st. dylika ha anskaffats för en kostnad av	7,822: 55
--	-----------

Under arbete varande:

För uppförande av nytt gasverk på avsedd plats vid yttre hamnen beviljade Stadsfullmäktige den 17/10 1935 § 156, ett anslag av 760,500: — kr. Arbetet härför har intill 1936 års slut dragit en kostnad av.....	174,609: 64
	Kronor
	613,617: 29

Avskrivningar:

På fastigheter: Enligt amorteringsplan ...	2,063: 07		
Extra	9,799: 72	11,862: 79	
På driftapparater: Enligt amorteringsplan	366: 32		
Extra.....	3,646: 65	4,012: 97	
På gasmätare: Enligt amorteringsplan		6,141: 72	
På anläggningar		12,610: 52	34,628: —
			<u>578,989: 29</u>
			Bokfört värde den ³¹ / ₁₂ 1936 Kronor

Fördelade sig sålunda:

Fastigheter:

Gasklocka på Kvarnberget		20,000: —
--------------------------------	--	-----------

Driftapparater:

Retortugnar och apparater å verket.....	—	
Gasmätare	49,932: 70	49,932: 70

Anläggningar:

Huvudrörnätet (40,570 m.)	273,374: 82	
Servisledning	61,072: 13	334,446: 95
Nya gasverket		174,609: 64
		<u>578,989: 29</u>
		Kronor

Karlstad den 15 maj 1937.

ERIK BJÖRKMAN.

Sammanställning av tekniska

	1922	1923	1924	1925	1926
Gastillverkning i kbm.	581,210	637,540	717,610	778,800	882,860
Ökning	—	+9,69%	+12,56%	+8,52%	+13,36%
Minskning	-18,59%	—	—	—	—
Gasförbrukning i kbm.:					
för gatubelysningen	3,094	3,094	2,432	1,742	1,261
» enskild kok- och lysgas	514,769	576,880	662,061	723,153	814,948
» gasverkets eget behov	15,000	13,000	14,500	15,000	14,500
» läckage och missvisning	48,487	44,716	38,437	39,545	53,271
Summa förbrukning	581,210	637,690	717,430	779,440	883,980
Gasförbrukning pr innevånare kbm.....	29,5	32,4	36,2	39,2	44,1
Största dygnsförbrukning.....	2,180	2,340	2,660	3,020	3,460
Minsta dygnsförbrukning.....	1,010	1,080	1,250	1,240	1,410
Gasutbyte pr 1,000 kg råvara	343,67	307,82	341,6	339,97	379,9
Koksutbyte pr ton kol hl. (från ugnarna överbliven).....	13,3	11,53	11,9	11,7	13,38
Tjärutbyte pr ton kol hl.....	0,30	0,34	0,33	0,32	0,30
Kolpris (inlagda i kolförrådet).....	34: 69	42: 48	33: 15	28: 58	37: 50
Gaspris: lysgas	35 öre ¹⁾	} 25 öre ³⁾	25 öre ³⁾	20 öre ⁴⁾	20 öre ⁴⁾
kok- och kraftgas	30. » 2)				
Utestående gasmätare	2,173	2,425	2,631	2,851	2,978
Därav automatmätare	—	—	—	—	—
Antal gatulyktor.....	17	17	8	7	7

resultat under åren 1922—1936.

1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
948,080 +7,39%	1,042,960 +10,01%	1,144,600 +9,75%	1,173,260 +2,5%	1,273,580 +8,55%	1,389,060 +9,07%	1,415,462 +1,9%	1,465,802 +3,56%	1,483,100 +1,18%	1,575,160 +6,21%
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
780	—	—	—	—	—	—	—	—	—
889,903	964,988	1,073,556	1,106,346	1,188,187	1,294,463	1,309,853	1,340,325	1,367,365	1,446,202
15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	20,000	20,000	20,000	20,000
41,697	62,472	56,344	51,614	—	79,497	85,609	105,157	95,855	109,158
947,380	1,042,460	1,144,900	1,172,960	1,203,187	1,388,960	1,416,362	1,465,482	1,483,220	1,575,360
46,5	51,2	55,6	56,58	60,3	65,2	65,5	66,5	65,98	68,59
3,540	4,100	4,260	4,420	5,100	5,180	5,128	5,482	5,520	6,020
1,620	1,580	1,940	1,840	2,220	1,660	1,810	2,100	2,210	2,520
350,8	360,8	335,5	309,4	350,18	363,44	341,65	332,6	323,14	333,44
12,21	13,45	13,09	12,3	12,77	12,9	12,91	12,06	12,6	12,8
0,25	kg. 33,22	kg. 29,93	kg. 35,31	18,15	30,7	39,0	35,0	30,0	35,0
26: 77	24: 48	25: 75	25: 88	24: 11	22: 92	22: 71	23: 09	22: 62	22: 49
20 öre ⁴⁾	20 öre ⁴⁾	18 öre ⁵⁾	18 öre ⁵⁾	18 öre ⁵⁾	18 öre ⁵⁾	18 öre ⁵⁾	18 öre ⁵⁾	18 öre ⁵⁾	18 öre ⁵⁾
3,129	3,309	3,539	3,725	3,967	4,222	4,441	4,597	4,766	4,977
740	804	955	986	1,087	1,256	1,413	1,609	1,759	1,966
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1) 1/1—30/9.

2) 1/10—31/12.

3) Förbrukning under 50 m³ pr kvartal 25 öre.

» mellan 50—250 » » » 22 »

» » 250—1,000 » » » 18 »

» över 1,000 » » » 15 »

4) » under 50 » » » 20 »

» mellan 50—1,000 » » » 18 »

» över 1,000 » » » 15 »

5) » 0—1,000 » » » 18 »

» över 1,000 » » » 15 »

» » 10,000 » » år.

» enligt särskild uppgörelse.

Förlust- och Vinst-Räkning år 1936.*Utgifter:*

Förvaltning	18,126: 58
Gastillverkning.....	180,055: 42
Distribution	28,176: 11
Övriga driftkostnader.....	4,018: 04
Restitutioner.....	277: 84
Skuldräntor	19,023: 66
Avskrivningar	37,167: —
	<hr/>
	286,844: 65
Drätselverket, nettovinst	59,405: 51
	<hr/>
	Kronor 346,250: 16

Inkomster:

Gasförbrukningen	261,865: 99
Biprodukter	84,118: 02
Arbeten mot ersättning.....	266: 15
	<hr/>
	Kronor 346,250: 16

Balans-Konto.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
<i>Tillgångar:</i>				
Anläggningar	338,620: 56	334,446: 95	—	4,173: 61
Fastigheter	31,862: 79	20,000: —	—	11,862: 79
Driftapparater	4,012: 97	—	—	4,012: 97
Inventarier	50,453: 87	52,591: 70	2,137: 83	—
Gasförbrukningen	76,829: 56	82,188: 62	5,359: 06	—
Biprodukter	35,415: 40	23,671: 33	—	11,744: 07
Gastillverkning	58,698: 90	58,178: 93	—	519: 97
Allmänna utgifter	805: 45	362: 52	—	442: 93
Arbeten mot ersättning	5,567: 82	4,474: 28	—	1,093: 54
Nya gasverksbygget	—	174,609: 64	174,609: 64	—
Kronor	602,267: 32	750,523: 97	182,106: 53	33,849: 88
<i>Skulder:</i>				
Karlstads Drätselverk	602,267: 32	750,523: 97	148,256: 65	—
Kronor	602,267: 32	750,523: 97	148,256: 65	—

Berättelse över Karlstads Elektricitetsverks verksamhet under år 1936.

Verkets omfattning.

Omformarestation och reservcentral.

Ångreservstation vid Orrholmsviken.

- 2 st. ångpannor med 440 kvm:s eldyta.
- 1 » turbogenerator à 1,500 hkr.

Omformarestationen i kv. Bilan.

- 1 st. Dieselmotorgenerator à 500 hkr. 275 kW.
- 1 » Ackumulatorbatteri à 316 kW.
- 1 » Omformare à 318 kW.
- 1 » » à 342 »
- 1 » » à 350 »

Stödomformare.

- I vattenledningsverket på Sandgrund 1 st. omformare à 90 kW.
- I rådhuskällaren 1 » likriktare à 175 kW.

Mottagnings- och transformatorstationer.

I. Primärstationen vid Ö:a järnvägsstationen.

- 1 st. nedtransformator för 31000/3100 volt à 1,200 kVA. (reserv)
- 1 » » » 31000/3100 » à 1,500 »

II. Primärstationen vid stadsträdgården.

- 1 st. nedtransformator för 50000/3100 volt à 1,500 kVA.
- 1 » » » 50000/3100 » à 2,000 » (reserv)

Sekundära transformatorstationer.

De för distribution av lågspänd växelström avsedda, verket tillhöriga transformatorstationerna voro vid årets slut följande:

N:o	L ä g e	Transformator	
		Antal	S:a kVA
1	Haga	1	125
2	Klaratjärn	1	100
3	Värmlands Rederi A.-B.	1	85
4	Kanikenäset (Hamnen I)	1	100
5	Yttre Hamnen (» II)	2	500
6	» (» III)	1	150
7	Herrhagstorget	1	50
8	Omformarestationen.....	1	150
9	Vakant		
10	Djäknefältet	1	175
11	Regementets kanslihus	1	50
12	Spritbolaget	1	75
13	Viken	2	100
14	Rosenborg	1	100
15	Mattfabriken	2	206
16	Romstad	1	75
17	Råtorp.....	1	50
18	Lidbacks villa	1	5
19	Domkyrkan	1	200
20	Sandgrund	1	250
21	Glasbruket	1	100
22	Tallåsen	1	80
23	Sanna	1	15
24	Ångcentralen	2	155
25	Sjötullen	1	25
26	Strömsholm	1	6
27	Hagaborg	1	125
28	Vattenledningsverket	1	100
29	Seminariet	1	50
30	Orrholmen	1	80
31	Vakant		
32	Svinbäcken.....	1	85
33	Sinnesslöanstalten.....	1	50
34	Cirkusplatsen.....	1	16
35	Mejeriföreningen	1	50
36	Strand	1	50
37	Pumpstationen Hagaborg	1	40
38	Kroppkärr	1	50
39	Marieberg	1	100

N:o	L ä g e	Transformator	
		Antal	S:a kVA
40	Eriksborg (Rudsberget)	1	75
41	Klaraborg	1	125
42	Sundstad	1	150
43	Tingvallagatan 19.....	1	20
44	Herrhagsskolan	1	30
46	Skolgatan, Råtorp.....	2	95
47	Lamberget	1	50
48	Drottninggatan 20	1	15
49	Telegrafverket	1	100
Summa		51	4,383

Abonnentanläggningar.

N:o	A n l ä g g n i n g	Transformator	
		St.	kVA
A 1	Karlstads Mek. Verkstad	5	1180
A 2	Spisbrödsfabriken	1	200
A 3	Bergson & Söner	1	100
A 4	Wennbergs. Mek. Verkstad	2	150
A 5	Lasarettet	1	50
A 6	Säveån	2	237
A 7	Nordmark—Klarälvens Järnväg.....	1	3
A 8	Tingvallagatan 19.....	1	100
A 9	Stadshotellet	1	94
A 10	Koop. Förbundet, Herrhagen.....	1	100
A 11	Lasarettet	2	300
Summa		18	2,514

Nyanläggningar.

Högspänningsnätet.

Till ny transformatorstation i Råtorp har från äldre transformatorstation inom samhället framdragits 251 m. 3×25 kvmm. 3 kV jordkabel.

Till Centrallasarettet för dess behov i ny ekonomibygnad har från Älvgatan utanför Epidemisjukhuset nedlagts 263 m. 3×25 kvmm. 3 kV jordkabel.

För vinnande av större driftsäkerhet vid kabelfel för Klaraborg och andra anläggningar, har transformatorn på Klaraborg förbundits med högspänningskabeln i Älvgatan med 102 m. 3×50 kvmm. 6 kV jordkabel.

Lågspänningsnätet.

Matar- och fördelningskabel till kvart. Tavlan 256 m. 4×50 kvmm. och 67 m. 4×10 kvmm. jordkabel jämte 3 st. kopplingskåp.

För sammanbindning av matarkablar har från Kungsgatan 16 till V:a Torggatan nedlagts 63 m. 4×70 kvmm. kabel.

Till nya hemmet för kroniskt sjuka (Gamla Epidemisjukhuset) har från transformatorstation i kvart. Tigern framdragits en matarkabel 233 m. 4×70 kvmm.

Mellan S:a och N:a Sundsta har nedlagts 121 m. 4×35 kvmm. kabel med anslutning till tre kabelskåp.

För nytt bostadshus har i Åttkantsgatans västra del nedlagts 75 m. 4×70 kvmm. kabel och uppsatts tre st. kabelskåp.

Hantverkaregatans luftledningsnät har ersatts med jordkabel, 548 m. 4×70 kvmm., 179 m. 4×35 kvmm. och 57 m. 4×10 kvmm. Därjämte hava förutvarande servisledningar ock omlagts till kabel anslutna från 10 st. kabelskåp.

Från transformator Hamnen III har till ny oljedepot på hamnplanet nedlagts 64 m. 4×35 kvmm. jordkabel.

I Herrgårdsgatan mellan fastigheterna 2 till 12 har nedlagts 141 m. 4×70 kvmm. kabel och uppsatts 4 st. kabelskåp.

För sammanbindning av kablar i Herrhags- och Långgatorna har i Tegnérsgratan nedlagts 131 m. 4×50 kvmm. kabel och uppsatts ett kabelskåp.

Från kopplingskåp vid Eneströmmsgatan och fram till S:a Kyrkogatan har i Karlsbergsgatan nedlagts 32 m. 1×95 kvmm., 151 m. 4×70 kvmm. och 223 m. 4×35 kvmm. kabel samt uppsatts ett kabelskåp, allt avsett för större nybyggen i kvart. Enhörningen och Freja.

I Mariedalsgatan har lagts 47 m. 4×70 kvmm. jordkabel.

Från Mejeriföreningens fastighet och fram till Hushållningssällskapets har i Våxnäsgatan lagts 90 m. 4×70 kvmm. jordkabel.

Servisledningar.

Under året hava tillkommit 116 st. nya servisledningar, därav 88 st. jordkabel- och 28 st. luftledningsserviser. 26 st. gamla luftledningsserviser hava omlagts till jordkabel, och två enfasluftserviser förstärkts till trefas.

Fastigheter.

På ångcentralens tomt, nära intill förrådsbyggnaden, har uppförts ett större skjul av korrugerad plåt på järnkonstruktion, inrymmande transformator och kabeltrummor. Förrådslokalens travers har överflyttats till detta skjul för att underlätta lastning och lossning av det förvarade tunga godset.

För ny transformator på skolgården i Råtorp har uppförts en mindre träbyggnad under papptak.

För reservtransformator vid mottagningsstation II har uppförts betongfundament sammanfogat med byggnadens grund.

Gatubelysningen.

Vid 1936 års ingång bestreds den allmänna lyshållningen medelst 556 st. afton- och 946 st. nattlampor.

Under året hava uppsatts följande gatulampor i enlighet med avlämnade lyshållningsförslag:

- 4 st. nattlampor i Växnäsparken
- 4 » nattlampor i Sundsta
- 1 » nattlampa i Ekallén, Sommarro
- 1 » nattlampa i Solhemsgatan, Färjestad
- 5 » aftonlampor i tvärgator inom Strand
- 1 » nattlampa i tvärgata vid Liseberg 3—4, Lamberget
- 1 » nattlampa i Södra Karlsgrundsgatan
- 1 » nattlampa i tvärgata vid V:a Sjöstad 12
- 3 » nattlampor i tvärgata vid Kroppkärrs samhälle
- 11 » nattlampor i gator kring kvarteren Älvkullen, Maskinisten och Filaren
- 2 » aftonlampor i gata vid Älvkullen
- 17 » nattlampor inom »Hagaborg» i Länsmansgatan, Hagaborgsgatan, Centralgatan, Skepparegatan, Nolbygatan, Eriksborgsgatan och Floragatan
- 5 » aftonlampor inom »Hagaborg» i Centralgatan, Norrstrandsgatan, Åkaregatan, Vänerslundsgatan.

- 3 st. nattlampor inom s. k. Svinbäcksgärdet
- 11 » nattlampor inom områdena, Björkhagen, Älvros, Ljungby, Klarastrand samt å Kroppkärrsvägen vid dessa områden.
- 10 » nattlampor i gator inom Norra Romstad
- 4 » nattlampor å Sundstavägen vid Älvkullen
- 3 » aftonlampor å Sundstavägen vid Älvkullen
- 5 » nattlampor å Ringervägen vid Sundstatjärnet
- 5 » aftonlampor å Ringervägen vid Sundstatjärnet
- 10 » nattlampor å Malmtorgsgatan
- 6 » aftonlampor å Malmtorgsgatan
- 9 » nattlampor å Malmtorget och angränsande gator
- 10 » aftonlampor å Malmtorget och angränsande gator
- 2 » nattlampor vid bussplatsen å stora torget
- 8 » nattlampor å stolpar å stora torget
- 8 » aftonlampor å stolpar å stora torget
- 7 » nattlampor å trafikstolpar vid Kungsgatan, Sundsta, Rudsvägen.

Sammanräknat utgöra ovanstående nytillkomna lampor 113 st. natt- och 44 st. aftonlampor. I samband med en del av nyanläggningarna hava nedtagits 14 st. natt- och 10 st. aftonlampor varför ökningen i antalet lampor utgör 99 st. nattlampor och 34 st. aftonlampor.

Förbrukningen av glödlampor har varit 3,266 st. eller 1,99 st. pr gatulampa.

Allmänna gatubelysningens anslutningsvärde är 140,68 kW (ökning 13,60 kW) och energiförbrukningen under året har beräknats till 370,662 kWh (ökning 38,590 kWh).

Samtidigt med förstärkning och utökning av jordkabelnätet ha fördelningsledningar 3×6 kvmm. för gatubelysningen nedlagts i samma gravar, på sträckningar där sådana varit behövlige.

Driftapparater.

I föregående årsberättelse omnämnd induktionsregulator för Uddeholmskraften är under året slutlikviderad och inmonterad. En del smärre kompletteringsarbeten återstå.

På inkommande kraftledning från Dejefors har anbringats 3 st. autovalve åskledare.

En reservtransformator har uppställts utanför mottagningsstation II, den utgöres av en Elektro-mekanos självkyld, oljeisolerad nedtransformator, typ TFR-Ho, n:r 56344 à 2,000 kVA, 50 per, 50,000/3,150 volt, med rattomkopp-lare, transportrullar, expansionskärl, signaltermometer samt instrumentering.

För inblåsning av spån, dels till spånladan och dels till spåntransportör, har som ersättning till den förslitna fläkten anskaffats en av Enköpings Verk-städers fabrikat, Bacho n:r 930 R 60, dragen av en 48 hkr. Asea-motor. Aggregatet har uppställts på ett betongfundament.

Å gamla glasbruket befintlig transformator har på grund av ombyggnad inom fastigheten måst flyttas, och därvid försetts med ny instrumentering samt lämpligare fördelning av utgående kablar.

En på Mariebergsområdet provisoriskt uppställd transformator har flyttats till förhyrd källarlokal i fastigheten kv. Färlan n:r 18, och försetts med an-slutningskablar och instrumentering.

I transformatorstationen vid Romstad har uppställts en 75 kVA induk-tionsregulator.

I nyuppförd transformatorbutik å skolgården på Råtorp har uppställts en 50 kVA transformator med instrumentering.

Under arbete varande.

Följande större anläggningar och utvidgningar hava under året fortsätt-ningsvis bearbetats eller ock påbörjats: instrumentering för transformator hos A.-Bol. Gatu- och Vägbeläggning, trenne transformatorstationer vid Syrgas-fabriken, Björneborg och Tallåsen, likriktareanläggningar i omformaresta-tionen, Rådhuskällaren och i kv. Tigern, utvidgning av distributionsnätet till fem nya sek. transformatorstationer, transformator och högspänningsledning för Knappstad, ny transformatorstation inom vattenverkets område; i Gustafs-lunden, Telegrafverket, Lasarettet m. fl. Dessa arbeten äro icke färdigställda, varför slutlig redogörelse inflyter i kommande berättelse.

Mätare.

Under året har inköpts följande mätare:

Likström: Ah och kWh-mätare	72
(därav 4 st. dubb.-tar.)	
Subtraktionsmätare.....	83 155 st.

Växelström: Enfas och trefas	512	
(därav 7 st. dubb.-tar.)		
Subtraktionsmätare.....	15	
Maximalmätare	5	532 st.
samt 26 st. tariffur och 7 st. tidströmställare.		

Värdeökning och avskrivningar.

Vid årets början var elektricitetsverkets bokförda värde:

Anläggningar:

Huvudledningar	313,242: 61	
Servisledningar.....	79,264: 12	
Belysningsstolpar och lampor.....	104,741: 17	497,247: 90

Fastigheter:

Mottagnings- och omformarestationer, ångcentral...	162,036: 14	
Materialförrådsbyggnad	42,465: 94	
Transformator kiosker.....	14,962: 64	219,464: 72

D-iftapparater:

Apparater i station I	41,166: 55	
Apparater i station II	14,656: 48	
Apparater i omformarestation.....	75,944: 16	
Apparater i ångcentralen	26,325: 31	
Distributionstransformatorer	105,241: 79	
Mätare	96,720: 47	360,054: 76
Under arbete varande		101,362: 07
		<u>Kronor 1,178,129: 45</u>

Under året hava tillkommit:

Anläggningar:

För i stat upptaget anslag till »Diverse kabledningar» har nyanläggning och utvidgningar av distributionsnätet för hög- och lågspänning skett

på under rubrik »Nyanläggningar» angivna platser varjämte erforderliga servisledningar framdragits, allt för en kostnad av (anslag i stat, 35,000: — kr.)	44,406: 75	
Gatubelysning enligt lyshållningsförslag (anslag i stat 20,322: — kr.)	23,054: 55	67,461: 30

Fastigheter:

Transformator och kabelskjul vid förrådet (anslag i stat 10,000: —)	10,000: —	
Transformatorbiosk i Råtorp (anslag ^{19/10} 1934 § 174, 3,000: —)	300: —	10,300: —

Driftapparater:

Spänningsregulator för Uddeholmskraften (anslag ^{15/11} 1934 § 188, inbalans 11,770: —)	10,369: 56	
3 st. åskledare i mottagningsstat. I (anslag i stat 1,650: —)	1,611: 90	
Reservtransformator i mottagningsstat. II med ställ- verk och fundament (anslag ^{15/10} 1931 § 184, 26,000: —)	20,932: 59	
Nytt spånfläktaggregat (anslag i stat 6,000: —)	6,000: —	
Instrumentering för transformator på Glasbruket (anslag ^{18/6} 1936 § 121, 4,000: —)	3,994: 47	
Instrumentering för transformator i kv. Färilan ...	2,930: 76	
Spänningsregulator i Romstadstransformator (anslag ^{18/6} 1936 § 121, 4,000: —)	1,815: 54	
Transformator med instrumentering på skolgården i Råtorp (anslag ^{19/10} 1933 § 174, 3,000: —)	2,188: 41	
Mätare för abonnemang (anslag i stat 12,000: —) ...	19,826: 61	69,669: 84
Förutom ovanstående slutförda arbeten pågå en del omläggningsarbeten, vilkas kostnader tillsvidare föras på förskottslittera, utgående balansen för dessa kapitalutgifter har ökat med		73,660: 46
		Kronor 1,399,221: 05
Avgår försäld omformare, bokfört värde.....		41: —
		Kronor 1,399,180: 05

Avskrivningar, extra och enligt fastställd plan.

På anläggningar:

Huvudledningar enligt plan.....	15,006: 12		
Servisledningar enligt plan	4,121: 26		
Belysningsstolpar och lampor	7,141: 69	26,269: 07	
På fastigheter enligt plan	7,535: 14		
D:o extra	13,564: 51	21,099: 65	
På driftapparater enligt plan	17,676: 94		
D:o extra	46,101: 68	63,778: 62	
På mätare.....		10,116: 78	
På kapitalutgifter, extra		27,963: 26	149,227: 38
			<u>Bokfört värde den ³¹/₁₂ 1936 Kronor 1,249,952: 67</u>

fördelade sig sålunda:

Anläggningar:

Huvudledningar	330,191: 37		
Servisledningar.....	85,824: 73		
Belysningsstolpar och lampor	120,654: 03	536,670: 13	

Fastigheter:

Mottagnings- och omformarestationer, ångcentralen	142,320: 49		
Förrådsbyggnaden med varuskjul	51,520: 04		
Transformatorkiosker.....	14,824: 54	208,665: 07	

Driftapparater:

Apparater i station I	22,908: 30		
Apparater i station II	24,624: 74		
Apparater i omformarestationen.....	67,579: 69		
Apparater i ångcentralen	23,553: 06		
Distributionstransformatorer m. m.	112,462: 11		
Mätare	106,430: 30	357,558: 20	
Under arbete varande		147,059: 27	

Kronor 1,249,952: 67

Mätare.

Inkopplade vid årets slut:

Växelström		Likström	
Fabrikat	Antal	Fabrikat	Antal
A. E. G:s	2,899	A. E. G:s	624
Siemens	941	Siemens	3,014
Aron	74	Aron	4
Bergman.....	29	Bergman.....	51
Körting-Mathisen	45	Körting-Mathisen	88
Isaria	127	Isaria	79
Ferranti	17	L. M. Ericsson	971
L. M. Ericsson	457	Landis & Gyr	60
Landia & Gyr	6	Keiser & Smith	12
Mie & Genest	23		
Paul Meijer	11		
Continental	24		
Elektraverken	63		
Caseral	1		
Cans	85		
Summa	4,802	Summa	4,903

Dessa mätare fördela sig på följande system:

	Trefas	Enfas	Likströms- mätare
Enkla kWh-mätare	411	4,012	4,517
Dubbeltariff	59	51	165
Maximalmätare	78	—	2
Subtraktionsmätare	1	1	30
Automatmätare	—	189	189
Summa	549	4,253	4,903

Strömbegränsare av olika fabrikat inkopplade 1936.

Fabrikat:	Antal:
Isaria.....	211
Paul Meijer.....	60
A. E. G:s.....	1,178
	<u>Summa 1,449</u>

Taxor.

På styrelsens framställning beslöto Stadsfullmäktige den 19 november 1936 en omfattande sänkning av energiavgifterna för tiden efter ³¹/₁₂ 1936. I taxor vari belysningsavgiften 35 öre pr kWh ingår sänktes detta till 30 öre pr kWh. Hushållstaxornas grundavgifter reducerades med 5 öre pr kvm. och minimiavgiften av 5:— resp. 10:— kr. pr rum upphävdes varjämte sänkning i priset pr ljuspunkt för källare vidtogs. I kWh-taxan för motor-drift sänktes priset för likström från 30 till 25 öre och för växelström från 25 till 22 öre pr kWh.

Den kombinerade krafttaxan D II ersattes med en ny taxa där kWh-priset gjordes beroende av utnyttjningstiden. Mätarhyror ersattes med en 2:— kr. högre »Abonnemangsavgift».

Anslutning.

Under året hava anslutits 556 st. nya, nedlagits 25 st. och överkopplats 15 st. anläggningar; total ökning 516 st. anläggningar.

Anläggningsökningen fördelar sig på de olika taxorna med följande belastningsvärden:

Belysning: Taxa A 1 och C	5601	} 5628 lampor o. hushållsapparater	628,060 kW
» A 2—4	27		0,540 »
Kraft: » D 1	26		14,910 »
» D 2	53		113,550 »
» D 3	14	93 motorer	2,750 »
Värme: » G	2		1,670 »
» F och H	46	48 apparater	107,850 »
			<u>869,310 kW</u>

Utökning av äldre belysningsanläggningar 95 lampor och hushållsapparater	90,250		
» » » kraftanläggningar, 17 motorer.....	22,400		
» » » värmeanläggningar, 8 apparater	9,350		
			122,000
Avgår under året fränkopplade 18 st. belysningsanläggningar	9,800		
Avgår under året fränkopplade 5 st. kraftanläggningar	15,000		
Avgår under året fränkopplade 2 st. värmeanläggningar	2,200	27,000	95,000
			<u>Summa ökning 964,310 kW</u>

Läggas härtill genom gatubelysningens utökning tillkommande 13,6 kW erhålles totala belastningsökningen utgörande 978 kW.

Vid årets slut uppgick antalet abonnemang till 11,223 st. Av abonnemangen voro 10,433 avsedda för belysning (9,034 enl. mätare och 1,399 enl. ackord), 460 st. för kraft och 330 st. för värmeändamål.

Antalet abonnenter som utnyttjade elektrisk energi för kokningsändamål utgjorde vid årets slut 481 st. därav 346 helelektrifierade kök och 135 med kokhällar. Ökningen under året har varit 89 st. spisar och 41 st. kokhällar. *Lampornas och hushållsapparaternas* antal vid årets slut utgjorde

c:a 82,500 st. med ett anslutningsvärde av c:a	4,122 kW
<i>Motorernas</i> antal utgjorde vid årets slut c:a 1,250 st. med ett anslutningsvärde av c:a	3,928 »
<i>Värmeapparaternas</i> anslutningsvärde vid årets slut beräknades till c:a	1,547 »
<i>Gatubelysningens</i> anslutningsvärde vid årets slut beräknades till c:a	141 »
<i>Egen</i> anslutning vid årets slut beräknades till c:a	50 »
	<u>Summa anslutning 9,788 kW</u>

Ökningen i anslutning utgör 11,1 %.

Energialstring.

Drifttid.

Turbogeneratoren	408 tim.
Dieselmotorgeneratoren	172 »

Alstrad energi.

Genom turbogeneratoren	250,952	
» dieselmotorgeneratoren	<u>33,300</u>	284,252 kWh

Mottagen energi.

Från Dejefors Kraft- & Fabr. A.-B.....	8,697,100	
» Uddeholms A.-B.	<u>3,074,655</u>	11,771,755 »
	Summa	<u>12,056,007 kWh</u>

Bränsle.

Under året hava följande kvantiteter bränsle förbrukats inkl. förbrukningen för varmhållning och uppeldning i

Ångcentralen:

12,115 kbm. blandad klyv- och kutterspån med c:a 3,300 v. e. pr kg.

Drages härifrån det bränsle som åtgått för uppeldning och varmhållning, nämligen 2,350 kbm. spån, har för energialstring åtgått:

9,765 kbm. klyv- och kutterspån.

Dieselmotor:

10,844 kg. brännolja med c:a 10,500 v. e. pr kg.

Energiförsäljningen.

	kWh	+ —		Del av årsförsäljn. %
		mot föregående år		
Belysning:				
A I enl. mätare	960,266			
A II » ackord	265,047			
B affärstaxa	200,867			
C hushållstaxor	1,071,845			
Sep. överenskommelser ...	414,513	2,912,538	19,9 %	24,15
Gatu- och annan allmän belysning...	374,622	374,622	10,2 %	3,11
Kraft:				
D. mindre kraftbehov, cirk. pumpar	428,795			
Storindustri, sep. o. taxa E.	3,122,221			
Stadens verk.....	678,563	4,229,579	3,8 %	35,09
Återleverans till Uddeholm	349,900	349,900	—	38,4 %
Värme:				
G. rumsuppvärmning.....	92,295	92,295	—	2,1 %
F.	66,760			
H.	517,832			
Sep. överenskommelser ...	873,897	1,458,489	—	2,6 %
Egen förbrukning	125,000	125,000	—	1,03
Förluster	2,513,584	2,513,584	—	4,6 %
Summa	12,056,007	12,056,007	—	100,00

Belysningstaxorna enligt mätare utvisa alla en kraftig ökad kWh-förbrukning, mest markerad i hushållstaxorna med en ökning från 1935 av 324,367 kWh eller 43,4 %. Bidragande härtill har varit fortsatt övergång till dessa taxor av abonnenter från taxa A I och A II och nyanslutna helektrifierade hushåll. Ackordsabonnenterna fortsätta att minska i antal beroende på allt större utbredning av nätanslutna radioapparater, vilka ej tillåtas på »ackordsljus». Kraftförbrukningens ökning är något mindre än år 1935.

Totala ökningen i antalet försålda kWh (således exkl. återleverans till Uddeholm, egen förbrukning och förluster) utgör 638,127 kWh eller 5,43 %.

Förlusterna 2,513,584 kWh fördela sig på:

Batteri	6,648	} motsvarande 20,85 % (22,41 %)
Omformare och likriktare	700,111	
Mätare, nät och transformator m. m.	1,806,825	

Belastningsförhållanden.

Årets högsta belastning inträffade ¹⁵/₁₂ kl. 16,15 och uppgick till 3,820 kW eller 7,3 % större än föregående år.

Härav lämnade Dejefors Kraft- och Fabriks A.-B.....	2,110 kW
Uddeholms Aktiebolag	1,000 »
Ångcentralen	500 »
Diesel.....	210 »

	Växelström ¹⁵ / ₁₂	Likström ²¹ / ₁₂
Maximumbelastningen inträffade och utgjorde.....	2,580 kW	1,318 kW
Max. per dygn utgående energi inträffade och uppgick till	²¹ / ₁₂ 41,500 kWh	²³ / ₁₂ 16,250 kWh
Max. belastning i % av anslutna kW = 39,00 (40,4).		

Förbrukningsavgifter.

Under året debiterade förbrukningsavgifter för förut redovisade försålda kWh belöpa sig till Kronor 1,106,060: 81 och fördela sig sålunda:

Belysning:

Enligt mätare	336,093: 10		
Enligt ackord	39,163: 44		
Affärstaxa	44,848: 72		
Hushållstaxor	147,573: 57		
Sep. överenskommelser.....	74,078: 77	641,757: 60	(572,559: 63)
Gatu- och annan allmän belysning		46,524: —	(42,515: 50)

Kraft:

Mindre kraftbehov	78,624: 15		
Storindustri	188,331: 35		
Stadens verk.....	46,692: 97	313,648: 47	(298,542: 26)

Värme:

Rumsuppvärmning	3,453: 51		
Taxa F	7,256: —		
Taxa H	25,422: 74		
Sep. överenskommelser.....	26,044: 99	62,177: 24	(64,197: 18)
		<u>1,064,107: 31</u>	
Mättningsavgifter		41,953: 50	(39,038: —)
		<u>Summa Kronor 1,106,060: 81</u>	<u>(1,016,852: 57)</u>

Siffror inom ( ) avse år 1935.

Inkomst pr kWh (exkl. mättningsavgifter, egen förbrukning och återleverans till Uddeholm) = 9,11 öre (8,84). Övriga inkomster samt det ekonomiska resultatet av årets drift framgå av bifogade räkenskapsutdrag.

Karlstad den 15 maj 1937.

J. THALÉN.

Förlust- och Vinst-Räkning år 1936.*Utgifter:*

Förvaltning	78,575: —
Tillverkning	300,513: 18
Distribution	96,685: 79
Skuldräntor	55,810: 50
Restitutioner	365: 33
Avskrivningar	155,208: 65
	<hr/>
	687,158: 45
Drätselverket, nettovinst	422,626: 39
	<hr/>
	Kronor 1,109,784: 84

Inkomster:

Strömförbrukningen	1,106,060: 81
Ledningsarmortering	386: —
Arbete mot ersättning	1,701: 07
Stängningsböter	306: —
Lägenhetshyror	388: 30
Inkomsträntor	942: 66
	<hr/>
	Kronor 1,109,784: 84

Balans-Konto.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
Tillgångar:				
Anläggningar	497,247: 90	536,670: 13	39,422: 23	—
Fastigheter	219,464: 72	208,665: 07	—	10,799: 65
Driftapparater	360,054: 76	357,558: 20	—	2,496: 56
Inventarier	20,667: 21	19,332: 90	—	1,334: 31
Strömförbrukningen	270,171: 16	302,734: 60	32,563: 44	—
Ledningsamortering.....	1,390: —	230: —	—	1,160: —
Tillverkning	64,296: 05	28,221: 77	—	36,074: 28
Allmänna utgifter	881: 27	307: 83	—	573: 44
Arbete mot ersättning	35,189: 27	42,055: 36	6,866: 09	—
Kapitalutgifter tillhörande flera littera	101,362: 07	147,059: 27	45,697: 20	—
Kronor	1,570,724: 41	1,642,835: 13	124,548: 96	52,438: 24
Skulder:				
Maskinskadeersättning	387: 25	2,546: 25	2,159: —	—
Diverse kreditorer	92,007: 21	43,444: 20	—	48,563: 01
Karlstads Drätselverk.....	1,478,329: 95	1,596,844: 68	118,514: 73	—
Kronor	1,570,724: 41	1,642,835: 13	120,673: 73	48,563: 01

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 16 September

N:o 8

Drätselkammarens anmälan om av disponenten Simon Wennberg till staden donerat konstverk.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 23 augusti 1937.*

§ 683.

Angående uppställande av ett konstverk i den nya parkanläggningen vid Mariebergsviken hade från disponenten Simon Wennberg inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknad erbjuder härmed staden som gåva en avgjutning i brons av Gustaf Lindbergs konstverk »Dimman» under förutsättning att den får uppställas i den parkanläggning för vilken jag tidigare visat mitt intresse. Kostnaderna för grund, postament och platsens iordningställande erbjuder jag mig även att bekosta. Då jag tror att konstverket kommer att pryda sin plats, hoppas jag staden vill emottaga min gåva.

Karlstad den 20 augusti 1937.

SIMON WENNBERG.»

Kammaren, som funne det ifrågasatta konstverket vara synnerligen lämpligt att uppställas i ovan nämnda parkanläggning, vilken jämväl bekostats av disponenten Wennberg, beslöt mottaga den frikostiga gåvan med uttalande av sin stora tacksamhet och erkänsla till givaren för vad han åtgjort till innebyggarnes trivsel och stadens förskönande.

Om vad sålunda förekommit skulle anmälan ske hos stadsfullmäktige. Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 121.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens anmälan om av disponenten Simon Wennberg till staden donerat konstverk; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med uttalande av stadens tacksamhet till donator, godkänna vad drätselkammaren i ärendet åtgjort.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Löjtnanten inom stadsdelen Klara.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 18 juni 1937.

§ 309.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Löjtnanten i stadsdelen Klara hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stads-

arkitektkontoret här i staden från och med den 9 april till och med den 10 maj 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads Tidningen och Värmlands Folkblad den 10 april 1937, *dels* meddelats samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten den 9 april 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

›Beskrivning till ändring av gällande stadsplanebestämmelser för kvarteret
Löjtnanten inom stadsdelen Klara i Karlstad.

Jämlikt den genom Kungl. brev av den 2 december 1932 fastställda stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteret ifråga avsett att bebyggas med friliggande bostadshus med högst 2 våningar.

Inom kvarteret finnes byggnader uppförda under dyrtid med höga outnyttjade vindar. Avsikten med nu föreslagen ändring är att möjliggöra inredande av ett eller ett par rum å vinden i sådana hus.

Följande ändring av § 8 mom. b föreslås.

Byggnad får icke uppföras med flera än 2 våningar, dock må byggnadsnämnden för äldre byggnad kunna medgiva att högst 2 bostadsrum få anordnas å vinden upptagande högst $\frac{1}{3}$ -del av byggnadens planyta. Bostadsrummen få icke anordnas som särskild bostadslägenhet, utan skola stå i samband med undervarande lägenheter.

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 3 mars 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade ingen erinran mot förslaget inkommit, och ej heller lät nu någon rättsägare sig avhöra.

Efter överläggning i ärendet beslöt byggnadsnämnden ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan angivna förslag till ändring av gällande stadsplanebestämmelser för kvarteret Löjtnanten inom stadsdelen Klara och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 626.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Löjtnanten i stadsdelen Klara.

Efter föredragning av ärendet och hållen överläggning beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 122.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till ändring av stadsplanebestämmelser för kvarteret Löjtnanten inom stadsdelen Klara, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Trätälja inom stadsdelen Tingvalla.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 18 juni 1937.

§ 316.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Trätälja inom stadsdelen Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 13 maj till och med den 15 juni 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 13 maj 1937, *dels* meddelats samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten jämväl den 13 maj 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

›Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Trätälja i Karlstad.

Kvarteret Trätälja är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna har byggnaderna i gatulinjen fastställts till 4 våningar och 14 meters höjd.

Kvarteret, som är beläget i stadens centrala del är bebyggt med bostadshus.

Kvarterets inre delar äro starkt utnyttjade och någon mera genomgripande sanering av kvarterets inre har icke kunnat åstadkommas, enär kompensation genom högbebyggelse är otänkbar.

Följande bestämmelser föreslås att gälla.

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_I får byggnad icke innehålla flera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 3,5 meter till taklist och 4,0 meter till taknock, å kvartersmark betecknad med S_{II} får byggnad icke innehålla flera än 2 våningar och icke uppföras till större höjd än 7,5 meter till taklist och 8,0 meter till taknock och å kvartersmark betecknad med S_{III} får byggnad icke innehålla flera än 3 våningar och icke uppföras till större höjd än 11,0 meter till taklist och 13,0 meter till taknock.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} , som är avsedd för slutet byggnads-sätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel och till den nockhöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. Sålunda angivna höjder må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar.

§ 4.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall byggnad förläggas på ett avstånd av minst 6,0 meter från sådan gräns.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9,0 meter, dock att byggnadsnämnden i särskilda fall må kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6,0 meter.

§ 5.

Kvartersmark betecknad med prickning får icke bebyggas.

§ 6.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 7.

Bostadslägenhet får icke anordnas i gårdshus bottenvåning och i dess övre våningar endast där byggnadsnämnden prövar dagerförhållandena vara sådana att olägenhet därav icke uppstår.

Bostadslägenhet med enbart fönsteröppning mot norr får icke inredas.

§ 8.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Karlstad den 3 maj 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade ingen erinran mot förslaget inkommit och ej heller lät nu någon rättsägare sig avhöra.

Efter överläggning i ärendet beslöt byggnadsnämnden överlämna förslaget med tillhörande karta till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan angivna förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Trätälja inom stadsdelen Tingvalla och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 632.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Trätälja inom stadsdelen Tingvalla; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 123.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Trätälja inom stadsdelen Tingvalla, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för
kvarteret Monitorn inom stadsdelen Tingvalla.**

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 18 juni 1937.

§ 320.

Jämligt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Monitorn inom stadsdelen Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 13 maj till och med den 15 juni 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts i Nya Werm-lands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 13 maj 1937, *dels* meddelats samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten jämväl den 13 maj 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

›Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret
Monitorn i Karlstad.

Kvarteret Monitorn är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna har byggnaderna i gatulinjerna fastställts till 4 våningar och 14,0 meters höjd.

Kvarteret, som är beläget i stadens centrala del är bebyggt med bostads-, affärshus och en större folkskolebyggnad. Kvarterets inre delar äro starkt utnyttjade och någon mera genomgripande sanering av kvarterets inre har icke kunnat åstadkommas, enär kompensation genom högbebyggelse är otänkbar.

Följande bestämmelser föreslås att gälla.

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_I får byggnad icke innehålla flera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 3,5 meter till taklist och 4,0 meter till taknock.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV}, som är avsedd för slutet byggnads sätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel och till den nockhöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. Sålunda angivna höjder må då byggnadsnämnden finna särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar.

§ 4.

Å kvartersmark betecknad med OB få endast byggnader för allmänt ändamål uppföras. För byggnad i gatulinje skall tillämpas samma bestäm-

melser som för byggnad å kvartersmark betecknad med S_{IV}, och för annan byggnad skall tillämpas samma bestämmelser som för byggnad å kvartersmark betecknad med S_I.

§ 5.

Å kvartersmark betecknad med ovaler får, därest gården i sin helhet överbygges, gårdsöverbyggnad utföras till högst 3,5 meters höjd över mark. Delar av gård få icke överbyggas.

Anordningar för ljusintag må till högst 1,0 meters höjd uppföras å gårdsöverbyggnad.

§ 6.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall byggnad förläggas på ett avstånd av minst 6,0 meter från sådan gräns.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9,0 meter, dock att byggnadsnämnden i särskilda fall må kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6,0 meter.

§ 7.

Kvartersmark betecknad med prickning får icke bebyggas.

§ 8.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 9.

Bostadslägenhet får icke anordnas i bottenvåning.

Bostadslägenhet med enbart fönsteröppning mot norr får icke inredas.

§ 10.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Karlstad den 3 maj 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade skriftliga anmärkningar mot förslaget inkommit från Paul Persson.

Byggnadsnämnden, som fann de mot förslaget framställda erinringarna icke förtjäna avseende, beslöt överlämna förslaget med tillhörande karta och den inkomna anmärkningsskriften till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan ingivna förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Monitorn inom stadsdelen Tingvalla och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Med anledning av nu föreslagna stadsplanebestämmelser för kvarteret Monitorn får jag i egenskap av ägare till tomt N:o 1 härmed vördsamt anföra besvär över desamma. Såsom skäl för dessa må anföras:

I nuvarande gårdshuset å ägande tomt finnas förutom lagerlokaler och vedbodas inrymda snickare-, målare- och tapetserareverkstäder, sysselsättande 12—15 man. Alla dessa utrymmen äro för min verksamhet för små, varför en påbyggnad inom en nära framtid är oundgänglig. Enligt nu föreslagna bestämmelser för kvarteret i fråga skulle en sådan byggnad endast få uppföras i en våning, vilket skulle giva mig alltför små utrymmen och orsaka mig ekonomiska förluster. Olämpligt är ju även från flera synpunkter att förlägga verkstadslokalen i huset utmed gatan. Under nuvarande förhållanden saknas även bostadslägenhet för gårdskarll, vilken lägenhet måst apteras till verkstadslokal, varför jag i en blivande nybyggnad är i behov att få inrymd även en sådan.

Då tomten i fråga är mycket rymlig och då det å intilliggande tomt Ö:a Torggatan 4, redan finnes ett gårdshus i två våningar med brandmur mot min tomt, synes det vara rätt och billigt, att även jag får uppföra en gårdsbyggnad i två våningar, varigenom mina lokalbehov blevo fullt tillgodosedda.

Av det anförda framgår, att de föreslagna stadsplanebestämmelserna för kvarteret Monitor skulle för mig medföra svåra olägenheter och ekonomiska förluster, varför jag anhåller att här framsförda erinringar välvilligt beaktas och att de föreslagna bestämmelserna i fråga om Monitor N:o 1 icke måtte fastställas.

Karlstad den 16 Juni 1937.

PAUL PERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 630.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Monitorn inom stadsdelen Tingvalla; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 124.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Monitorn inom stadsdelen Tingvalla, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lantmätaren inom stadsdelen Tingvalla.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 18 juni 1937.

§ 317.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lantmätaren inom stadsdelen

Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 13 maj till och med den 15 juni 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts i Nya Werm-lands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 13 maj 1937, *dels* meddelats samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten jämväl den 13 maj 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

›Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret
Lantmätaren i Karlstad.

Kvarteret Lantmätaren är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna har byggnaderna i gatulinjerna fastställts till 4 våningar med 14,0 meters höjd.

Kvarteret, som är beläget i stadens centrala del är bebyggt med bostads- och affärshus. Kvarterets inre delar äro starkt utnyttjade och någon mera genomgripande sanering av kvarterets inre har icke kunnat åstadkommas, enär kompensation genom högbebyggelse är otänkbar.

Följande bestämmelser föreslås att gälla.

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_1 får byggnad icke innehålla flera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 3,5 meter till taklist och 4,0 meter till taknock, å kvartersmark betecknad med S_{III} får byggnad icke innehålla flera än 3 våningar och icke uppföras till större höjd än 11,0 meter till taklist och 13,0 meter till taknock.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} , som är avsedd för slutet byggnads-sätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven

med siffra inom cirkel och till den nockhöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. Sålunda angivna höjder må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med S_{III} får byggnad icke innehålla flera än 3 våningar och å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar.

§ 4.

Å kvartersmark betecknad med prickning får byggnad icke uppföras.

§ 5.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall byggnad förläggas på ett avstånd av minst 6,0 meter från sådan gräns.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9,0 meter, dock att byggnadsnämnden i särskilda fall må kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6,0 meter.

§ 6.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 7.

Bostadslägenhet får icke anordnas i gårdshus bottenvåning och endast i dess övre våningar där byggnadsnämnden prövar dagerförhållandena vara sådana att olägenhet därav icke uppstår.

Bostadslägenhet med enbart fönsteröppning mot norr får icke inredas.

§ 8.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad, dock må byggnadsnämnden kunna medgiva att å kvartersmark betecknad med S_{II}, S_{III} och S_{IV} lokaler för industri få inredas under förutsättning att detsamma icke genom buller eller lukt eller på annat sätt blir till men för grannar eller omgivning.

Karlstad den 3 maj 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade skriftliga anmärkningar mot förslaget inkommit från Svea Andersson och S. J. Johansson.

Byggnadsnämnden, som fann de mot förslaget framställda erinringarna ej förtjäna avseende, beslöt överlämna förslaget med tillhörande karta och den inkomna anmärkningskriften till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan angivna förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lantmätaren inom stadsdelen Tingvalla och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Undertecknade, ägare av fastigheten n:o 6 i kvarteret Lantmätaren, inom Tingvallastaden i Karlstad, få härmed göra invändning mot att i föreslagna nya byggnadsbestämmelserna för kvarteret medgives industri på tomt n:o 4.

Den i närvarande stund bedrivna fabriksrörelsen är redan till olägenhet för hyresgästerna i vår fastighet, som sammanlagt innehåller 21 bostadslägenheter. Grannfastigheten n:o 5 har ungefär lika många. Att spånsugningsanläggningen inom det gemensamma gårdsutrymmet tillsammans med bullret från snickerimaskinerna äro störande kan Byggnadsnämnden själv övertyga sig om. Och olägenheten av att fabriken ytterligare skulle få utvidgas på denna plats torde vara uppenbar.

Karlstad den 14 juni 1937.

SVEA ANDERSSON.

S. J. JOHANSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 634.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lantmätaren inom

stadsdelen Tingvalla; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 125.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lantmätaren inom stadsdelen Tingvalla, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Höken inom stadsdelen Tingvalla.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 18 juni 1937.

§ 310.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till ändrade stadsplanebestämmelser för kvarteret Höken inom stadsdelen Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 27 april till och med den 27 maj 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts

i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 27 april 1937, dels meddelats samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten den 26 april 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

»Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Höken
i Karlstad.

Kvarteret Höken är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna har byggnaderna i gatulinjerna fastställts till 4 våningar och 14,0 meters höjd.

Kvarteret, som är beläget i stadens centrala del är bebyggt med bostads- och affärshus. Kvarterets inre delar äro starkt utnyttjade och någon mera genomgripande sanering av kvarterets inre har icke kunnat åstadkommas, enär kompensation genom högbebyggelse är otänkbar.

Följande bestämmelser föreslås att gälla.

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_I får byggnad icke innehålla flera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 3,5 meter till taklist och 4,0 meter till taknock, å kvartersmark betecknad med S_{II} får byggnad icke innehålla flera än 2 våningar och icke uppföras till större höjd än 7,0 meter till taklist och 8,0 meter till taknock och å kvartersmark betecknad med S_{III} får byggnad icke innehålla flera än 3 våningar och icke uppföras till större höjd än 10,5 meter till taklist och 11,0 meter till taknock.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} och S_V , som är avsedd för slutet byggnadssätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel och till den nockhöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. Sålunda angivna höjder må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar och å kvartersmark betecknad med S_V får byggnad icke innehålla flera än 5 våningar.

Byggnadsnämnden må kunna medgiva att mindre takkupor anordnas å takfall mot gata i 5-våningars hus.

§ 4.

Å kvartersmark betecknad med ovaler får, därest gården i sin helhet överbygges, gårdsöverbyggnad utföras till högst 3,5 meters höjd över mark. Delar av gård få icke överbyggas.

Anordningar för ljusintag må till högst 1,0 meters höjd uppföras å gårdsöverbyggnad.

§ 5.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall byggnad förläggas på ett avstånd av minst 6,0 meter från sådan gräns.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9,0 meter, dock att byggnadsnämnden i särskilda fall må kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6,0 meter.

§ 6.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 7.

Bostadslägenhet får icke anordnas i bottenvåning, och i gårdshus övre våningar endast där byggnadsnämnden prövar dagerförhållandena vara sådana att olägenhet därav icke uppstår.

Bostadslägenhet med enbart fönsteröppning mot norr får icke inredas.

§ 8.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Karlstad den 14 april 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade ingen erinran mot förslaget inkommit, och ej heller lät nu någon rättsägare sig avhöra.

Efter överläggning i ärendet beslöt byggnadsnämnden överlämna förslaget med tillhörande karta till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan angivna förslag till ändrade stadsplanebestämmelser för kvarteret Höken inom stadsdelen Tingvalla och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 627.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till ändrade stadsplanebestämmelser för kvarteret Höken inom stadsdelen Tingvalla; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 126.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Höken inom stadsdelen Tingvalla, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Björnen inom stadsdelen Tingvalla.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 18 juni 1937.

§ 313.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Björnen inom stadsdelen Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 13 maj till och med den 15 juni 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts i Nya Werm-lands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 13 maj 1937, *dels* meddelas samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten jämväl den 13 maj 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

»Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Björnen i Karlstad.

Kvarteret Björnen är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter faställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna föreskrives att byggnader icke få inrymma flera än 4 våningar vid Järnvägsgatan och 3 våningar vid övriga gator.

Å tomt N:o 5 finnes byggnader i 3 våningar till 13 meters höjd och å tomten N:o 6 finnes bostadshus uppförda i norra och västra gränserna till 3 våningars höjd, och i södra gränsen kontorslokaler i byggnader om 2 och 3 våningar. Å tomt N:o 3 finnes Telegrafverkets byggnad i 2 våningar. Föreslagna byggnader i kvarterets inre har dikterats av gårdsbyggnaderna å tomt N:o 6, som uppfördes år 1930 och äro fullt tidsenligt inredda. Envåningsbyggnaderna i kvarterets inre äro avsedda till garage.

På grund av kvarterets centrala belägenhet har ansetts att gatubyggnader vid Drottning- och Älvgatorna böra tillåtas innehålla 4 våningar.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_I får byggnad icke innehålla flera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 3,5 meter till taklist och 4,0 meter till taknock. Å kvartersmark betecknad med S_{II} får byggnad icke innehålla flera än 2 våningar och icke uppföras till större höjd än 7,5 meter till taklist och 8,30 meter till taknock.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{III} och S_{IV} som är avsedd för slutet byggnadssätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel, och till den nockhöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. Sålunda angivna höjder må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med S_{III} får byggnad icke innehålla flera än 3 våningar och å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar.

§ 4.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall densamma förläggas minst 6,0 meter från sådan gräns.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9,0 meter, dock må byggnadsnämnden i särskilda fall kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6,0 meter.

§ 5.

Å kvartersmark betecknad med prickning får byggnad icke uppföras.

§ 6.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 7.

Bostadslägenhet får icke anordnas i gårdshus bottenvåning och endast i dess övre våningar, där byggnadsnämnden prövar dagerförhållandena vara sådana att olägenhet därav icke uppstår.

Bostadslägenhet med fönsteröppning enbart mot norr får icke inredas.

§ 8.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Karlstad den 3 maj 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade ingen erinran mot förslaget inkommit och ej heller lät nu någon rättsägare sig avhöra.

Efter överläggning i ärendet beslöt byggnadsnämnden överlämna förslaget med tillhörande karta till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan anvgivna förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Björnen inom stadsdelen Tingvalla och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrad av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 628.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Björnen inom stadsdelen Tingvalla; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 127.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Björnen inom Tingvallastaden, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i
ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för
kvarteret Enigheten inom stadsdelen Tingvalla.**

*Utdrag av protokollet, hållet hos byggnads-
nämnden i Karlstad den 18 juni 1937.*

§ 319.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enigheten inom stadsdelen Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 13 maj till och med den 15 juni 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 13 maj 1937, *dels* meddelats samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten jämväl den 13 maj 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

›Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enigheten
i Karlstad.

Kvarteret Enigheten är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna har byggnaderna i gatulinjerna fastställts till 4 våningar med 14,0 meters höjd.

Kvarteret, som är beläget i stadens centrala del är bebyggt med bostads- och affärshus. Kvarterets inre delar äro starkt utnyttjade och någon mera genomgripande sanering av kvarterets inre har icke kunnat åstadkommas, enär kompensation genom högbebyggelse är otänkbar.

Följande bestämmelser föreslås att gälla.

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_{II} får byggnad icke innehålla flera än 2 våningar och icke uppföras till större höjd än 7,5 meter till taklist och 8,0 meter till taknock.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{III} , S_{IV} och S_V , som är avsedd för slutet byggnadssätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel och till den nockhöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. Sålunda angivna höjder må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar och å kvartersmark betecknad med S_V får byggnad icke innehålla flera än 5 våningar.

§ 4.

Å kvartersmark betecknad med ovaler får, därest gården i sin helhet överbygges, gårdsöverbyggnad utföras till högst 7,0 meters höjd över mark. Delar av gård få icke överbyggas.

Anordningar för ljusintag må till högst 1,0 meters höjd uppföras å gårdsöverbyggnad.

§ 5.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall byggnad förläggas på ett avstånd av minst 6,0 meter från sådan gräns.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9,0 meter, dock att byggnadsnämnden i särskilda fall må kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6,0 meter.

§ 6.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 7.

Bostadslägenhet får icke anordnas i bottenvåning, och i gårdshus övre våningar endast där byggnadsnämnden prövar dagerförhållandena vara sådana att olägenhet därav icke uppstår.

Bostadslägenhet med enbart fönsteröppning mot norr får icke inredas.

§ 8.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Byggnadsnämnden må dock kunna tillåta att byggnader inredas för industriellt ändamål där tillbyggnad är nödvändig för äldre industriell anläggning och industrin är av sådan art, att den icke förorsakar buller eller lukt eller på annat sätt blir till men för grannar eller omgivning.

Karlstad den 3 maj 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade ingen erinran mot förslaget inkommit, och ej heller lät nu någon rättsägare sig avhöra.

Efter överläggning i ärendet beslöt byggnadsnämnden överlämna förslaget med tillhörande karta till stadsfullmäktige med hemställan;

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan angivna förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enigheten inom stadsdelen Tingvalla och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 629.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enigheten inom stadsdelen Tingvalla; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 128.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Enigheten inom stadsdelen Tingvalla, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Druvan inom stadsdelen Tingvalla.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 18 juni 1937.

§ 318.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Druvan inom stadsdelen Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 13 maj till och med den 15 juni 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts i Nya Werm-lands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 13 maj 1937, *dels* meddelats samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten jämväl den 13 maj 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

•Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Druvan i Karlstad.

Kvarteret Druvan i Karlstad är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna har byggnaderna i gatulinjerna fastställts till 4 våningar och 14 meters höjd.

Kvarteret, som är beläget i stadens centrala del är bebyggt med bostads- och affärshus. Kvarterets inre delar äro starkt utnyttjade och någon mera genomgripande sanering av kvarterets inre har icke kunnat åstadkommas, enär kompensation genom högbebyggelse är otänkbar.

Följande bestämmelser föreslås att gälla.

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_I får byggnad icke innehålla flera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 3,5 meter till taklist och 4,0 meter till taknock, å kvartersmark betecknad med S_{II} får byggnad icke innehålla flera än 2 våningar och icke uppföras till större höjd än 7,5 meter till taklist och 8,0 meter till taknock och å kvartersmark betecknad med S_{III} får byggnad icke innehålla flera än 3 våningar och icke uppföras till större höjd än 10,5 meter till taklist och 11,0 meter till taknock.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} och S_{VV} , som är avsedd för slutet byggnadssätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel, och till den nockhöjd som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. Sålunda angivna höjder må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar och å kvartersmark betecknad med S_{VV} får byggnad icke innehålla flera än 5 våningar med översta våningen indragen såväl vid gata som gård med 1,30 meter räknat från yttre fasadliv.

§ 4.

Å kvartersmark betecknad med ovaler får, därest gården i sin helhet överbygges, gårdsöverbyggnad utföras till högst 7,0 meters höjd över mark. Delar av gård få icke överbyggas.

Anordningar för ljusintag må till högst 1,0 meters höjd uppföras å gårdsöverbyggnad.

§ 5.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall byggnad förläggas på ett avstånd av minst 6,0 meter från sådan gräns.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9,0 meter, dock att byggnadsnämnden i särskilda fall må kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6,0 meter.

§ 6.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 7.

Bostadslägenhet får icke anordnas i bottenvåning, och i gårdshus övre våningar endast där byggnadsnämnden prövar dagerförhållandena vara sådana att olägenhet därav icke uppstår.

Bostadslägenhet med enbart fönsteröppning mot norr får icke inredas.

§ 8.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Byggnadsnämnden må dock kunna tillåta att byggnader inredas för industriellt ändamål där tillbyggnad är nödvändig för äldre industriell anläggning och industrin är av sådan art, att den icke förorsakar buller eller lukt eller på annat sätt blir till men för grannar eller omgivning.

Karlstad den 3 maj 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade skriftliga anmärkningar mot förslaget inkommit från Oscar Ahlmark.

Byggnadsnämnden, som fann de mot förslaget framställda erinringarna ej förtjäna avseende, beslöt överlämna förslaget med tillhörande karta och den inkomna anmärkningsskriften till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan angivna förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Druvan inom stadsdelen Tingvalla och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Med anledning av de föreslagna stadsplanebestämmelserna för kvarteret Druvan i Karlstad får jag härmed vördsamt anföra följande.

I nämnda bestämmelser får icke förekomma mera än fyra våningar, men då jag länge funderat på att eventuellt göra om vindsvåningen till helt eller delvis bostadslägenheter, skulle detta bliva omöjligt att utföra om de föreslagna bestämmelserna skulle gå igenom. I kvarteret Jägaren och, om

jag ej är fel underrättad, Björnen, är det tillåtet med fem våningar. Jag får därför anhålla om inte ändring å de föreslagna stadsplanebestämmelserna vore möjlig beträffande kvarteret Druvan.

Karlstad den 14 juni 1937.

OSCAR AHLMARK.

v. v.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 633.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Druvan inom stadsdelen Tingvalla; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad. beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 129.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Druvan inom stadsdelen Tingvalla.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande.

Med hänsyn till att grundförhållandena inom ifrågasvarande stadsdel ur byggnadssynpunkt vore så ogynsamma att husgrunderna krävde dryga kostnader, vore det av synnerligt intresse att få bygga femvåningshus då så utan påtaglig olägenhet kunde låta sig göra och då ifrågasvarande kvarter syntes höra till dem, varest en högre bebyggelse kunde ske, så beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till byggnadsnämnden med uppdrag att inkomma med nytt förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Duvan inom stadsdelen Tingvalla.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 18 juni 1937.

§ 314.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Duvan inom stadsdelen Tingvalla hållits för allmänheten tillgängliga för granskning å stadsarkitektkontoret här i staden från och med den 13 maj till och med den 15 juni 1937, vilket, med tillkännagivande att skriftliga erinringar mot förslaget finge inom sagda tid till byggnadsnämnden ingivas, *dels* kungjorts i Nya Wermlands Tidningen, Karlstads Tidningen och Värmlands Folkblad den 13 maj 1937, *dels* meddelats samtliga av förslaget berörda rättsägare ävensom stadens drätselkammare genom rekommenderade brev, som avsänts med allmänna posten jämväl den 13 maj 1937.

Den förslaget avseende beskrivningen lydde sålunda:

›Beskrivning över förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Duvan i Karlstad.

Kvarteret Duvan är beläget inom stadsdelen Tingvalla, för vilken stadsplan och tomtindelning finnas fastställda år 1865.

Provisoriska byggnadsföreskrifter fastställdes den 3 november 1933. Före de provisoriska byggnadsföreskrifternas fastställande var (enligt då gällande byggnadsordning) tillåtet att uppföra byggnader med 4 våningar.

I de provisoriska byggnadsföreskrifterna har byggnaderna i gatulinjerna fastställts till 4 våningar och 14,0 meters höjd.

Kvarteret, som är beläget i stadens centrala del är bebyggt med bostads- och affärshus. Kvarterets inre delar äro starkt utnyttjade och någon mera genomgripande sanering av kvarterets inre har icke kunnat åstadkommas, enär compensation genom högbebyggelse är otänkbar.

Följande bestämmelser föreslås att gälla.

§ 1.

Å kvartersmark betecknad med S_I får byggnad icke innehålla flera än 1 våning och icke uppföras till större höjd än 3,5 meter till taklist och 4,0 meter till taknock, å kvartersmark betecknad med S_{II} får byggnad icke innehålla flera än 2 våningar och icke uppföras till större höjd än 7,5 meter till taklist och 8,0 meter till taknock och å kvartersmark betecknad med S_{III} får byggnad icke innehålla flera än 3 våningar och icke uppföras till större höjd än 10,5 meter till taklist och 11,0 meter till taknock.

§ 2.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} och S_V , som är avsedd för slutet byggnadssätt, skall byggnad uppföras till den taklisthöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom cirkel och till den nockhöjd, som å kartan finnes angiven med siffra inom kvadrat. Sålunda angivna höjder må då byggnadsnämnden finner särskilda skäl föreligga ökas eller minskas med högst 0,5 meter.

§ 3.

Å kvartersmark betecknad med S_{IV} får byggnad icke innehålla flera än 4 våningar och å kvartersmark betecknad med S_V får byggnad icke innehålla flera än 5 våningar.

Byggnadsnämnden må kunna medgiva att mindre takkupor anordnas å takfall mot gata i 5-våningars hus.

§ 4.

Å kvartersmark betecknad med ovaler får, därest gården i sin helhet överbygges, gårdsöverbyggnad utföras till högst 3,5 meters höjd över mark. Delar av gård få icke överbyggas.

Anordningar för ljusintag må till högst 1,0 meters höjd uppföras å gårdsöverbyggnad.

§ 5.

Därest byggnad icke uppföres i tomtgräns skall byggnad förläggas på ett avstånd av minst 6,0 meter från sådan gräns.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke understiga 9,0 meter, dock att byggnadsnämnden i särskilda fall må kunna medgiva mindre avstånd, dock ej under 6,0 meter.

§ 6.

Endast byggnader av sten få uppföras.

§ 7.

Bostadslägenhet får icke anordnas i bottenvåning, och i gårdshus övre våningar endast där byggnadsnämnden prövar dagerförhållandena vara sådana att olägenhet därav icke uppstår.

Bostadslägenhet med enbart fönsteröppning mot norr får icke inredas.

§ 8.

Lokaler för industri få icke inredas, icke heller lokaler för hantverk av sådan art att detsamma genom buller eller lukt förorsakar otrevnad.

Karlstad den 3 maj 1937.

OLLE LAGERGREN.»

Under granskningstiden hade ingen erinran mot förslaget inkommit och ej heller lät nu någon rättsägare sig avhöra.

Efter överläggning i ärendet beslöt byggnadsnämnden ingå till stadsfullmäktige med hemställan.

att stadsfullmäktige måtte för sin del antaga ovan angivna förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Duvan inom stadsdelen Tingvalla och därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 631.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Duvan inom stadsdelen Tingvalla; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 130.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Duvan inom stadsdelen Tingvalla, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Karlstads Fackliga Centralorganisations musikkårs av herrar
Eliaeson och Hardin såsom motion upptagna framställning
om anslag till musikkårens verksamhet under år 1938.**

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Undertecknad musikkår för härmed vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige måtte besluta utanordna ett anslag till musikkåren för år 1938 av 500:— kronor ur kulturfonden.

Musikkåren förbinder sig att i likhet med föregående år hålla ett antal friluftskonserter, dock minst sex stycken, som vederbörande myndighet anvisar.

Under året har musikkåren, i enlighet med villkoren för det av Stadsfullmäktige då lämnade anslaget hållit 6 friluftskonserter samt dessutom musicerat 2 ggr å Klaraborg, 1 gång å Ulleberg samt 1 gång å Fängelset.

I det vi uttrycka vår förhoppning att Stadsfullmäktige även för det kommande året liksom i år må finna skäl att stödja musikkåren, hemställa vi vördsamt om bifall till vår framställning.

Karlstad den 28 augusti 1937.

Karlstads Fackliga Centralorganisations musikkår:

HELMER PETTERSSON.

Musikkårens ordförande.

SVEN BERGQVIST.

Musikkårens kassör.

Upptages som motion:

KARL HARDIN.

EFRAIM ELIAESON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 724.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över Karlstads Fackliga Centralorganisations musikkårs av herrar Eliaeson och Hardin såsom motion upptagna framställning angående anslag av 500 kronor till föreningens verksamhet under år 1938.

Efter överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1938 bevilja Karlstads Fackliga Centralorganisations musikkår anslag av 500 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 131.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Karlstads Fackliga Centralorganisations musikkårs, av herrar Eliaeson och Hardin såsom motion upptagna framställning om anslag till musikkårens verksamhet under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Chefens för Värmlands Regemente framställning om anslag till friluftskonserter under år 1938.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under ett flertal år har regementets musikkår under sommarmånaderna utfört ett antal friluftskonserter å allmänna platser i staden. Såsom ekonomisk ersättning härför hava Stadsfullmäktige välvilligt utanordnat kr 500:— per år, vilket belopp tillförts musikkårens enskilda pensionskassa.

Med anledning härav har jag äran anhålla, att Stadsfullmäktige även nästkommande år måtte ställa samma belopp till förfogande för ovannämnda ändamål under förutsättning att minst sex friluftskonserter anordnas.

Beträffande tider och platser anhåller jag att få träffa överenskommelse direkt med Magistraten.

Karlstad den 9 augusti 1937.

TH. EVERS.

Regementschef.

J. Lindén.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 620.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av chefen för Värmlands Regemente gjord framställning om anslag av 500 kronor till anordnande under år 1938 av friluftskonserter inom staden.

Efter överläggning beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål till regementschefens förfogande ställa ett anslag för år 1938 av 500 kronor under villkor, att frågan om tid och plats för konserterna skall avgöras av regementschefen i samråd med stadsfullmäktiges ordförande efter magistratens hörande i vederbörlig ordning, med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 132.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över chefens för Värmlands Regemente framställning om anslag till friluftskonserter under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Frälsningsarméns musikkårs i Karlstad av herrar Eliaeson
och Wästlund såsom motion upptagna framställning
om anslag till kårens verksamhet.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad musikkår, vilken från staden under innevarande år för sin verksamhet åtnjuter ett anslag av 300 kronor, för vilket härmed fram bäres ett hjärtligt tack, anhåller härmed vördsamt att herrar Stadsfullmäktige ville även för nästkommande år bevilja enahanda bidrag.

Som tidigare meddelats medverkar musikkåren med ett flertal friluftskonserter i stadens parker, sjukhus och andra allmänna inrättningar. Kårens medlemmar erhåller ingen som helst ersättning för sin medverkan utan allt går på frivillighetens väg.

Under förhoppning att herrar Stadsfullmäktige även denna gång ville tillmötesgå vår begäran tecknar

Högaktningsfullt
för Frälsningsarméns Musikkår

A. B. NYSTRÖM.
Musikmästare.

ERIK F. HAMMAR.
Kårledare.

D. HAGLUND.
Ordförande.

Upptages som motion:

EFRAIM ELIAESON. OLOF WÄSTLUND.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 710.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över Frälsningsarméns musikkårs av herrar Wästlund och Eliaeson såsom motion upptagna framställning om anslag till musikkåren för år 1938.

Efter anteckning, att musikkåren under innevarande år åtnjutit anslag från staden med samma belopp, som nu begärts, beslöt kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte bevilja Frälsningsarméns musikkår anslag av 300 kronor för år 1938 med bestämmelse att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 133.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Frälsningsarméns Musikkårs i Karlstad, av herrar Eliaeson och Wästlund såsom motion upptagna framställning om anslag till kårens verksamhet, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Frälsningsarméns av herr Wästlund som motion upptagna
framställning om anslag till Karlstads slumstations
barnkoloni.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad

Med ett varmt tack för det anslag av 500 kronor som Frälsningsarméns slumstation fått i år till barnkolonien vid Lindås i Östra Fågelvik anhålla vi härmed vördsamt att stadsfullmäktige även för nästa år ville bevilja oss denna summa.

Slumsystrarnas arbete bland de fattiga, de sjuka, de gamla och barnen, är säkerligen värt både uppskattning och stöd. Varje finansiell uppmuntran är oss en stor hjälp, och i hopp om förståelse och bistånd lämna vi in denna ansökan.

Årsredogörelse för 1936 närslutes.

Övriga upplysningar angående slumstationens arbete kunna lämnas av slumstationens föreståndarinna, major Ida Qvarnström, Åttkantsgatan 18, telefon 777.

Stockholm den 2 augusti 1937.

För Frälsningsarméns slumarbete

KARL LARSSON.

Ledare av Frälsningsarmén i Sverige.

SIGNE ÖSTRAND.

Sekr. för Kvinnl. Soc. Arbetet.

Upptages som motion

OLOF WÄSTLUND.

Årsredogörelse för Frälsningsarméns slumstation i Karlstad för år 1936.

Antal besök i fattiga familjer 1,221.

Antal sjukbesök 646.

Antal personer, som erhållit hjälp vid besök på slumstationen 2,374.

Till julen bekläddes 56 barn fullständigt och 40 delvis.
38 barn på kolonien under sommaren.

<i>Inkomster:</i>		<i>Utgifter:</i>	
Kassa vid årets början ...	4,018: 42	Hushållet	428: 26
Gåvor	7,995: 07	Avlöningar och skatter ...	2,106: 66
Barnkolonien:		Hyra	924: —
Kassabehållning	463: —	Värme och lyse	175: 36
Vernströmsfond	1,000: —	Barnkolonien:	
Från staden ...	500: —	Utgifter	3,153: 61
Barnens Dag ...	580: —	Kassabehålln... ..	481: 13
Majblomman ...	400: —		3,634: 74
Werml. E. Bank	150: —	Till fattiga	3,822: 54
Div. gåvor	541: 74	Post, frakt, tel., resor	409: 25
Litteratur	821: 77	Litteratur	597: 75
		Slumsystrarnas sjuk- och pensionsfond	384: —
		Inventarier	140: 98
		Diverse	293: 62
		Kassa vid årets slut.....	3,552: 84
	<u>Kronor 16,470: —</u>		<u>Kronor 16,470: —</u>

Stockholm den 30 april 1937.

För Frälsningsarméns slumstation

IDA QVARNSTRÖM.
Föreståndarinna.

SIGNE ÖSTRAND.
Skr. för Kvinnl. Soc. Arbetet.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 23 augusti 1937.*

§ 682.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av Frälsningsarmén gjord, av herr Wästlund såsom motion upptagen framställning om anslag av 500 kronor till Karlstads Slumstations barnkoloni.

Efter antecknande av att anslag till ifrågavarande barnkoloni under de senaste åren av stadsfullmäktige beviljats med nu begärt belopp, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för år 1938 bevilja slummens barnkoloni anslag av 500 kronor att utgå medelst uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 134.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Frälsningsarméns, av herr Wästlund som motion upptagna framställning om anslag till Karlstads Slumstations barnkoloni, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1938

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed få vi vördsamt anhålla att i likhet med tidigare år stadsfullmäktige måtte bevilja Simsällskapet ett anslag av 700:— kronor för bestridande av avlöning till simlärare för simundervisningen vid Kanikenäsbadet.

Under innevarande år har simundervisning meddelats under hela badsäsongen av undervisningsvan simlärare, och har Simsällskapet för avsikt att under nästa år bedriva verksamheten i ungefär samma utsträckning som hittills.

Karlstad den 23 augusti 1937.

För Karlstads Simsällskap:

BERTIL ÖSTERBERG.

Ordf.

Tablå över inkomster och utgifter vid Kanikenäsbadet säsongen 1937.

Inkomster:

Stadens anslag ..... 700: —
Badavgifter 281: 70

Kronor 981: 70

Utgifter:

Löner ..... 705: —
Annonser, trycksaker, affische-
ring och försäkringar 136: 40
Renhållning och diverse 131: 40
Behållning 8: 90

Kronor 981: 70

Karlstad den 23 augusti 1937.

För Karlstads Simsällskap:

BENGT WIDÉN.

Kassör.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 23 augusti 1937.*

· § 680.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1938 av 700 kronor för anställande av simlärare.

Efter anteckning, att stadsfullmäktige för innevarande år beviljat anslag för ändamålet med 700 kronor, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för år 1938 bevilja Karlstads Simsällskap anslag av 700 kronor såsom bidrag till kostnaden för anställande av simlärare, under villkor, att sällskapet under samma års säsong lämnade stadens skolungdom tillfälle till kostnadsfri simundervisning varje dag mellan kl. 10 före middagen och 1 efter middagen; samt

att fullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljat anslag skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 135.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Simsällskaps framställning om anslag för år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads stifts- och läroverksbiblioteks framställning om anslag till bibliotekets verksamhet under år 1938.

Till Karlstads Drätselkammare.

För år 1937 erhöll Karlstads stifts- och läroverksbibliotek av stadsfullmäktige i Karlstad ett anslag av 2,000 kronor, varav 1,000 kronor avsågos till bokbindning och 1,000 kronor till bekostande av telefon på biblioteket

ävensom till ersättning åt bibliotekarierna för bibliotekets öppethållande åtta timmar i veckan utöver eljest fastställd expeditionstid. Antalet boklån, som under året närmast efter bibliotekets restaurering (1931) uppgick till 792, har sedan snabbt ökats och utgjorde år 1936 4881. Bibliotekets verksamhet har sålunda under årens lopp nått en högst avsevärd omfattning, och dess huvuduppgift att tillhandahålla lärare och lärjungar vid stadens lärdoms-kolor (h. allm. läroverket, folkskoleseminariet och flickskolan) facklitteratur för högre studier har visat sig vara av den allra största betydelse. Det till bokbindning utgående anslaget är alltfort lika behövt. Visserligen har under de senaste åren en ej ringa del av bibliotekets förut så gott som helt obunda bokförråd kunnat bindas. Men ännu befinna sig stora delar av bibliotekets väldiga samlingar av periodiska skrifter och akademiska avhandlingar i obundet skick, och det är en trängande nödvändighet att årligen genom bindning få konservera åtminstone någon del av dessa mycket värdefulla skrifter.

Med stöd av vad jag sålunda anfört får jag därför vördsamt anhålla, att Karlstads stifts- och läroverksbibliotek måtte för år 1938 erhålla *dels* ett anslag på 1,000 kronor, avsett att användas till bestridande av kostnaden för telefon å biblioteket ävensom för bibliotekets öppethållande under läse-terminerna ytterligare åtta timmar i veckan utöver den tid, det eljest skulle vara tillgängligt för besökande, *dels* ock ett anslag på 1,000 kronor, avsett att användas uteslutande till inbindning av bibliotekets obundna bokförråd.

Karlstad den 25 augusti 1937.

NILS LINDAHL.

Bibliotekarie.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 30 augusti 1937.*

§ 712.

Uppå remiss hade drätselkammaren att yttra sig över en för Karlstads stifts- och läroverksbibliotek gjord framställning om anslag för år 1938 med 1,000 kronor till expeditionskostnader och 1,000 kronor till inbindning.

Efter överläggning i ärendet beslöt kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för år 1938 bevilja Karlstads stifts- och läroverksbibliotek anslag med dels 1,000 kronor till expeditionskostnader dels ock 1,000 kronor till inbindning; samt

att ifrågavarande båda anslag skola utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 136.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads stifts- och läroverksbiblioteks framställning om anslag till bibliotekets verksamhet under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Lärarkollegiets vid folkskoleseminariet framställning om anslag till skolresor för barn vid övningsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad

För åren 1928—1937 ha Stadsfullmäktige efter därom gjord framställning beviljat ett årligt anslag av Etthundra (100: —) kronor till understöd åt skolresor för lärjungar vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola. För den förståelse Stadsfullmäktige härigenom visat uppfostringsarbetet vid seminariets övningsskola, frambär lärarkollegiet sin varma tacksamhet.

Samma skäl, som anfördes i lärarkollegiets skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 september 1927, föreligga fortfarande för anslagets utgående under år 1938. På grund härav får kollegiet värdsamt hemställa,

att Karlstads stadsfullmäktige för år 1938 ville bevilja ett anslag av Etthundra (100:—) kronor till understöd åt skolresor för lärjungar vid Karlstads folkskoleseminariums övningsskola.

Karlstad den 25 augusti 1937.

Å Lärarkollegiets vid Karlstads folkskoleseminarium vägnar:

ALBIN OLSSON.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde med
lärarkollegiet vid Folkskoleseminariet i Karlstad
den 25 augusti 1937.*

Närvarande: Samtliga lärare utom herr Nyreen, som var permitterad.

§ 1.

Att justera dagens protokoll utsågos herrar Asplind och Stolpe.

---

§ 5.

Kollegiet beslöt att avlåta följande skrivelse till Karlstads stadsfullmäktige angående anslag till understöd för skolresor med övningsskolans lärjungar år 1938:

»Till Stadsfullmäktige i Karlstad etc.»

Karlstad som ovan.

ALBIN OLSSON.

Justeras:

B. ASPLIND.   PER STOLPE.

Rätt utdraget intygar å tjänstens vägnar:

ALBIN OLSSON.

Meddelande angående skolresor vid Karlstads folkskoleseminariums
övningsskola

Av 1937 års anslag tilldelades klasserna 8—7 100:— kronor för en skolresa till Oslo den 7 och 8 juni under ledning av lärare G. Karlström.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 708.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av lärarkollegiet vid Karlstads folkskoleseminarium gjord framställning om anslag å 100 kronor till skolresor för barn vid seminariets övningsskola.

Efter överläggning beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1938 till ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 100 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 137.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över lärarkollegiets vid folkskoleseminariet framställning om anslag till skolresor för barn vid övningsskolan, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

gilletts verksamhet ej kunnat uppehållas i sin nuvarande omfattning, vilket torde framgå av bifogade tablå över inkomster och utgifter.

Hembygdsgillet får därför vördsamt anhålla,
att Stadsfullmäktige måtte bevilja Hembygdsgillet ett anslag å 300 kronor till verksamhetens bedrivande under år 1938.

Karlstad den 27 augusti 1937.

SIGURD GUSTAVSON.

Hembygdsgilletts ordförande.

Upptages som motion:

HUGO SEVERIN. AXEL EDÉN.

HERMAN GEIJER.

Tablå över Hembygdsgilletts inkomster och utgifter under år 1936.

Inkomster.

Medlemmarnas inbetalning:		
Årsavgifter	79: —	
Lektioner	51: —	
Tidskriften Hembygden	41: —	171: —
Försäljning:		
Slöjdalster	166: 05	
Hembygdsmärket	60: 20	226: 25
Biljettinkomster:		
Uppvisningar	392: 60	
Samkväm	127: 78	
Midsommarfest	1,301: 50	1,821: 88
Gåvor		50: —
Resebidrag från Karlskoga Hembygdsförening		85: —
Stadsfullmäktiges anslag		300: —
Lån från medlemmar		70: 10
	<u>Summa Kr.</u>	<u>2,724: 23</u>

Utgifter.

Lokalkostnader:

Karlstads folkskolestyreelse	100: —	
Övriga.....	<u>32: 17</u>	132: 17
Resebidrag och stipendier till kurser		55: 42
Musikverksamheten		475: 04
Scenverksamheten		114: 05
Material till arbetsaftnar.....		126: 26
Del i kostnad för sångstämma (anordnad i samarbete med Ingesunds folkhögskola).....		101: 65
Inventarier, dräkter		66: 18
Resa till Karlskoga 350-årsfest		85: —
Tidskriften Hembygden till medlemmarna.....		96: —
Omkostnader för uppvisningar:		
Annonser och trycksaker	198: 97	
Övriga.....	84: 50	
Midsommarfest	<u>907: 43</u>	1,190: 90
Räntor och avbetalning å skuld		210: 06
Diverse omkostnader		71: 50
	<u>Summa Kr.</u>	<u>2,724: 23</u>

Hembygdsgillet skulder den ³¹/₁₂ 1936:

Skuld till medlemmar.....		308: 66
Skuld å gillesalens piano		<u>360: —</u>
	<u>Summa Kr.</u>	<u>668: 66</u>
		(³¹ / ₁₂ 1935 Kr. 778: 56)

Inkomst- och utgiftsstat för år 1938:

Inkomster.

Uppvisningar.....		600: —
Försäljning.....		250: —
Medlemsavgifter		100: —
Stadsfullmäktiges anslag.....		<u>300: —</u>
	<u>Summa Kr.</u>	<u>1,250: —</u>

Utgifter.

Studieverksamhet, kurser	150:—
Musikverksamheten	300:—
Arbetsaftnar	200:—
Förnyelse av dräkter	100:—
Lokalhyra	100:—
Annonser, trycksaker	100:—
Ränta och amortering	200:—
Oförutsett	100:—
	Summa Kr. 1,250:—

Karlstad den 27 augusti 1937.

SIGURD GUSTAVSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 721.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hembygds-gillet av herrar Severin, Edén och Geijer såsom motion upptagna framställning om anslag av 300 kronor för gillet verksamhet under år 1938.

Efter överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige för år 1938 måtte bevilja Hembygds-gillet ett anslag av 300 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 139.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Hembygds-gillet, av herrar Severin, Edén och Geijer såsom motion upptagna fram-

ställning om anslag för år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Teateraktiebolags av herrar Håkansson och Pettersson såsom motion upptagna framställning angående anslag till bolagets verksamhet under år 1938.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under en lång följd av år, senast för år 1937, hava stadsfullmäktige beviljat Karlstads teateraktiebolag anslag med 1,000 kronor för år.

Den modernisering av Karlstads teater, som omnämnes i teaterstyrelsens till stadsfullmäktige gjorda framställning i ärendet den 28 september 1936, har, som bekant, igångsatts under innevarande år samt numera fortskridit så långt, att teaterombyggnaden närmar sig sitt fullbordande.

Företagets färdigställande har emellertid mycket fördröjts, varjämte kostnaderna därför blivit väsentligen större än de från början beräknade, allt ägnat att menligt påverka bolagets ekonomiska förhållanden bl. a. genom att medföra ökade ränteutgifter.

Teaterstyrelsen föranlåtes härav att hos staden söka fortsatt stöd till uppehållande av teaterbolagets verksamhet samt får i följd härav hemställa, att stadsfullmäktige måtte även för år 1938 bevilja bolaget anslag å 1,000 kronor.

Styrelse- och revisionsberättelser för teaterbolaget bifogas i transumt resp. avskrift.

Karlstad den 25 augusti 1937.

För Karlstads Teateraktiebolag:

GEORG SAMUELSON.

Upptages såsom motion av:

J. A. HÅKANSSON. TH. PETTERSSON.

Transumt:

Styrelseberättelse.

Styrelsen för Karlstads Teateraktiebolag får härmed avgiva berättelse för verksamhetsåret 1936.

Året har varit betydelsefullt på grund av då förekommande åtgärder till framförande av frågan om modernisering av Karlstads Teater.

En återblick på denna frågas uppkomst och utveckling torde därför vara på sin plats.

Teaterverksamheten har för höstsäsongen år 1936 rönt inverkan av den länge rådande ovissheten om teaterombyggnadsföretagets utförande och i sådan händelse om tiden därför. Bland annat fann sig styrelsen vid ovan omnämnda sammanträde den 3 juli 1936, därvid styrelsen hade att taga ställning till redan då av riksteaterns publikorganisation planerade turnéer under hösten 1936, böra avstå från till nämnda tid i utsikt ställda goda föreställningar.

Ovan omnämnda hyresavtal med Karlstads teaterförening upphörde att gälla den 30 september 1936. Under årets vårsäsong bedrevs sålunda teaterverksamheten å teatern av nämnda förening. Under höstsäsongen åter hade föreningen om hand teaterns utbyrande för teaterbolagets räkning. Teatern har under året använts för föreställningar dels vårsäsongen 20, därför hyresavgifter influtit med tillsammans Kr. 1,015:—, dels ock höstsäsongen 8, i hyresavgifter inbringande tillbopa Kr. 595:—. Motsvarande siffror utgöra för år 1935: föreställningar resp. 18 och 11 samt i hyresavgifter resp. Kr. 1,305:— och Kr. 1,035:—.

Beträffande teaterbolagets inkomster och utgifter under år 1936 hänvisas i övrigt till här efteråt intagna balans samt förlust- och vinsträkningar.

Balansräkningar:

<i>Tillgångar:</i>	Ingående:	Utgående:
Fastigheten.....	113,000:—	113,000:—
Inventarier.....	1,357: 41	1,221: 67
Biljettsatser	504:—	480: 60
Bankräkningar	497: 47	15,441: 75
Diverse fordringar	—	582:—
Kassabehållning	—	646: 38
Balanserad förlust	750: 57	250: 53
	Kronor 116,109: 45	131,622: 93

<i>Skulder:</i>	Ingående:	Utgående:
Aktiekapitalet	58,250: —	58,250: —
Reservfonden.....	53,176: 83	53,176: 83
Pianofonden	2,750: —	2,800: —
Biljettfonden	116: 62	171: 22
Diverse skulder.....	48: —	386: 16
Låneräkning	1,768: —	1,838: 72
Lotterimedelsanslag	—	15,000: —
	Kronor 116,109: 45	131,622: 93

Förlust- och Vinsträkning:

<i>Förluster:</i>		
Inbalanserad förlust.....		750: 57
Nedskrivning av inventarier	135: 74	
Underskott å belysning	31: 68	
Underskott å uppvärmning	59: —	
Brandförsäkring	679: 50	
Skatter	725: 50	
Reparationer	282: 83	
Diverse omkostnader (besiktning, annonser m. m.)...	412: 85	
Kassamannens arvode.....	150: —	
Intresse (överskott å skuldränta).....	49: 86	2,526: 96
	Summa Kr.	3,277: 53

Inkomster:

Anslag från Karlstads stad.....	1,000: —	
Hyror	1,995: —	
Influtna premieavgifter	32: —	3,027: —
Balans: Inbalanserad förlust	750: 57	
Avgår vinst.....	500: 04	250: 53
	Summa Kr.	3,277: 53

Såsom framgår av förestående, har under år 1936 uppburits lotterimedelsbidrag med Kr. 15,000. Under innevarande år hava lyftats de av Karlstads stadsfullmäktige anslagna fondräntemedlen; ytterligare lotterimedelsbidraget å

Kr. 50,000 förväntas snart bliva för bolaget tillgängligt. Då omförmälda lotteri-medel beviljats med villkor av eventuell återbetalningsskyldighet, har därutinnan av bolaget redan mottagna beloppet upptagits bland bolagets skulder.

Karlstad den 10 april 1937.

GEORG SAMUELSON.

TH. PETTERSSON.

RAGN. TJERNELD.

TORSTEN NILSSON.

J. A. HÅKANSSON.

Vidimeras:

B. LARSSON.

MONA HEDMAN.

Avskrift.

Undertecknade, som granskat Karlstads Teateraktiebolags räkenskaper och förvaltning för år 1936, få häröver avgiva följande

Revisionsberättelse.

Vi hava tagit del av protokoll och styrelseberättelse samt genomgått och siffergranskat räkenskaper och verifikationer, vilka sistnämnda genom påskrift försetts med bevis om granskningen.

Vi kunna vitsorda:

att räkenskaperna äro rätt förda och fullständigt verifierade,

att protokollförda beslut iakttagits,

att bolagets i bank innestående medel verifierats, samt

att bolagets fasta och lösa egendom varit till betryggande värde försäkrat mot brandskada.

Av det med Karlstads Teaterförening upprättade hyreskontraktet hava vi tagit del.

Ifråga om bolagets ställning och resultat av dess verksamhet hänvisa vi till styrelsens förvaltningsberättelse, vars sifferuppgifter äro med räkenskaperna överensstämmande.

Vi tillstyrka fastställande av den upprättade balansräkningen och biträda styrelsens förslag att den under året uppkomna nettovinsten, kronor 500:04, användes till nedskrivning av den från föregående år balanserade förlusten.

Revisionen har ej givit anledning till någon erinran. Då vi finna, att styrelsen nedlagt ett nitiskt och förtjänstfullt arbete i Karlstads Teateraktiebolags intresse, tillstyrka vi full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 22 april 1937.

KARL AD. FALK.

HERMAN GEIJER.

Vidimeras:

B. LARSSON

MONA HEDMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 718.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Karlstads Teateraktiebolag av herrar Håkansson och Pettersson såsom motion upptagen framställning om anslag med 1,000 kronor för år 1938.

Det antecknades, att staden beviljat teateraktiebolaget anslag för vardera av åren 1934, 1935, 1936 och 1937 med 1,000 kronor.

Då av den framlagda utredningen framginge, att teateraktiebolaget fortfarande vore i behov av ekonomiskt stöd och det vore ett samhällsintresse att teaterverksamheten uppehölls, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bevilja Karlstads Teateraktiebolag anslag av 1,000 kronor för år 1938 med bestämmelse-tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel ur Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 140.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Teater Aktiebolags, av Herrar Håkansson och Pettersson såsom motion upptagna framställning angående anslag till bolagets verksamhet under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Orkesterförenings framställning om anslag för verksamhetsåret 1937—1938.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Orkesterförening ämnar i höst fortsätta den verksamhet, som föreningen nu kunnat upprätthålla i sju ton år. En förutsättning härför är, att föreningen allt fortfarande får åtnjuta det stöd, som stadsfullmäktige skänkt föreningens verksamhet.

Föreningen har för arbetsåret 1936—1937 erhållit understöd dels av stadsfullmäktige med 2,500 kronor och dels av lotterimedel med 2,350 kronor. Dessa understödsbelopp hava kunnat förslå till hållande av fem konserter tack vare minskade anspråk på ersättning från yrkesmusikernas sida samt därigenom, att lokaler för övningar och konserter upplåtits i högre allmänna läroverket.

Beträffande resultatet av orkesterns arbete torde kunna sägas, att det samma fortfarande såsom tillförene blivit synnerligen välvilligt bedömt. I tidigare under åren 1935 och 1936 gjorda framställningar om bidrag har

styrelsen anfört, att man kunde spåra ett något ökat intresse för föreningens konserter mot vad som förut varit fallet. Intresset synes hava ytterligare något ökats under arbetsåret 1936—1937.

Med stöd av vad sålunda anförts och med hänvisning till bifogade styrelseberättelse för arbetsåret 1936—1937 ävensom under åberopande därav, att de skäl, som varit bestämmande för stadsfullmäktiges tidigare beslut om anslag till föreningen, fortfarande förefinnas, får styrelsen för Karlstads Orkesterförening härmed vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige i likhet med föregående år måtte bevilja föreningen ett anslag av 2,500 kronor, avseende arbetsåret 1937—1938.

Karlstad den 27 augusti 1937.

För Karlstads Orkesterförening:
VALDEMAR VENDEL.

Styrelseberättelse.

Styrelsen för Karlstads Orkesterförening får härmed avgiva följande berättelse över föreningens verksamhet under dess sjuttonde arbetsår 1936—1937.

Föreningens styrelse har under året utgjorts av f. lektorn Valdemar Vendel, ordförande, advokaten O. H. Granqvist, vice ordförande, länsassessorn Ernst Stridsberg, sekreterare, bankdirektören Ragnar Tjerneld, kassaförvaltare, direktören Wilhelm Nyström bibliotekarie, som numera avlidit, och faktorn Axel Edén.

Suppleanter i styrelsen hava varit musikdirektören Elof Isakson, musiksergeanten G. Nilsson och lektorn Per Stolpe.

Av styrelsens ledamöter äro herrar Stridsberg och Edén samt av suppleanterna herr Stolpe i tur att avgå.

Under det gångna arbetsåret har föreningen genom Sveriges Orkesterföreningars Riksförbund mottagit 2,350 kronor, utgörande den av Musikaliska Akademien bestämda andelen av det anslag, Kungl. Maj:t anvisat av lotterimedel för musiklivets höjande. Dessutom har orkesterföreningen av Karlstads stadsfullmäktige beviljats ett anslag av 2,500 kronor. För det ekonomiska stöd föreningen sålunda åtnjutit, vill styrelsen härmed uttala ett varmt tack.

Ehuru anslagen ej varit så rikliga som önskvärt varit, har verksamheten likväl kunnat upprätthållas tack vare tillmötesgående från de aktiva medlemmarnas sida, varav de flesta allt fortfarande äro yrkesmusiker. Dessa sist-

nämnda hava nämligen medgivit en betydlig reducering av arvodena, en uppoffring, för vilken styrelsen uttalar sin uppriktiga erkänsla.

Under detta arbetsår har föreningen givit fem konserter, därav två med populärt program. Samtliga konserter hava hållits i högre allmänna läroverkets högtidssal. Därjämte har orkestern medverkat vid en av Örebro orkesterförening den 20 mars 1937 i Örebro anordnad musikfest ävensom vid en konsert i december 1936 till förmån för slumverksamheten i Karlstad.

Såsom dirigent under spelåret har tjänstgjort musikediktören Isakson med undantag därav, att musikediktören Gustaf Bengtsson dirigerat dels hela populärkonserten den 6 december 1936 dels ock framförandet vid konserterna den 14 mars och den 11 april 1937 av verket »Älven sjunger», komponerat av Bengtsson.

Under spelåret hava såsom solister medverkat: vid konserten den 14 februari 1937 pianisten Wiatcheslaw Witkovsky och vid konserten den 11 april 1937 violinisten Adolf Zahél. I övrigt har föreningen av ekonomiska skäl icke ansett sig kunna engagera några solister.

Styrelsen tror sig kunna påstå, att den i berättelsen för arbetsåret 1935—1936 uppgivna ökningen av konsertbesökare i någon mån fortgått under arbetsåret 1936—1937.

För det stora intresse, som musikediktören Isakson visat för höjning av orkesterns kvalitet, och det nitiska arbete, som orkestern nedlagt vid övningarna under det gångna arbetsåret, vill styrelsen uttala sitt varma tack.

Bland de under året framförda verken må utöver det ovan angivna särskilt nämnas:

Beethoven, symfoni N:r 1.

Haydn, symfoni N:r 94.

Mozart, konsert i D moll för piano med orkester.

Aulin, konsert N:r 3 i C moll för violin med orkester.

Mendelsohn Bartholdy, Ouvertyren »Ruy Blas.»

Smetana, Ouvertyren till »Brudköpet.»

Sibelius, del av sviten »Kung Kristian II.»

Angående föreningens ekonomi får styrelsen hänvisa till bifogade tablå.

Karlstad den 27 augusti 1937.

VALDEMAR VENDEL.

Ordförande.

Ernst Stridsberg.
Sekreterare.

Avskrift.

Sammandrag.

Behållning från 1936 okt.	206: 84	
varifrån avgår skuld till amatörfonden	206: 50	0: 34

Inkomster:

Anslag {	staden	2,500: —	
	Riksf.	2,350: —	4,850: —
Ränta		3: 39	
Annonsinkomster		773: 50	
Biljett & Abonnemang		1,217: —	6,843: 89
			<u>S:a Kronor 6,844: 23</u>

Utgifter:

Konsert omk. m. m.	6,555: 91	
Ränta	20: —	6,575: 91
		<u>S:a Kronor 268: 23</u>

som redovisas med

Motb.-beh.	379: 31	
Kassabeh.	6: 51	
	385: 82	
avgår amatörfonden	117: 50	268: 32

Rätt avskrivet från en av skattmästaren hos Karlstads Orkesterförening, bankdirektören R. Tjerneld den 25 augusti 1937 lämnad uppgift angående föreningens räkenskaper under spelåret 1936—1937; betyder

ERNST STRIDSBERG.

Sekreterare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 augusti 1937.*

§ 706.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av Karlstads Orkesterförening gjord framställning om anslag av 2,500 kronor för verksamhetsåret 1937—1938.

Efter anteckning, att anslag beviljats för verksamhetsåret 1936—1937 med belopp motsvarande det nu begärda, beslöt kammaren hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads Orkesterförening anslag med ett belopp av 2,500 kronor för verksamhetsåret 1937—1938 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslag skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 141.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Orkesterförenings framställning om anslag för verksamhetsåret 1937—1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Lokalkommitténs för Karlstads Barnavårdscentral framställning om anslag för verksamheten under år 1938.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Med bifogande av års- och revisionsberättelse över Karlstads Barnavårdscentralens verksamhet för år 1936, intagen i Värmlands Fattigvårds- och Barnavårdsförbunds årsredogörelse, får Lokalkommittén för Karlstads Barna-

vårdscentral härmed vördsamt anhålla att för 1938 komma i åtnjutande av ett anslag på kronor 2,500:—, eller samma belopp, som beviljades för år 1937.

Karlstad den 27 augusti 1937.

G. LUNDSTRÖM.

Ordförande.

Siri Cronquist.

Sekreterare.

Årsberättelse för Karlstads Barnavårdscentral år 1936.

Verksamheten har fortgått efter samma linjer som tillförne. Dess omfattning i förhållande till föregående år framgår av nedanstående tabell.

Tabell I.

År	Antal nyanmälda	Hela årskullet	Antal döda	Kvarstående vid årets slut	Besök å mottagningarna	Besök i hemmen	Antal bröstbarn (helt eller delvis) vid 6 mån. ålder. Antal som blivit flaskbarn vid samma ålder 2)	Antal, som från blandad mjölk- uppfoädnings återgått till helt bröstbarn
1932 ¹⁾	78	78	1	42	372	110	—	10
1933	108	150	—	70	849	132	40/14	5
1934	110	180	—	104	1181	197	52/19	7
1935	156	260	—	147	1450	235	63/10	15
1936	157	304	1	186	1619	220	81/9	19

1) endast 3 kvartal. Centralen öppnades i april 1932.

2) barn som redan vid inskrivningen voro rena flaskbarn, ej medräknade.

Då den hittillsvarande lokalen — folkskolans läkarrum — visat sig synnerligen otillräcklig, har detta säkert verkat hindrande på en ytterligare utsvällning av verksamheten utöver den, som blivit fallet. På denna grund har den lokalkommitté, som Värmlands Fattigvårds- och Barnavårdsförbund nu organiserat för denna liksom för sina övriga barnavårdscentraler, inriktat sina huvudsakliga strävanden på att få en bättre och rymligare lokal, vilket också i slutet av året lyckades i det att lokalkommittén fått hyra en synnerligen lämplig lokal, V. Kyrkogatan 1 i en fastighet tillhörande Karlstads Sparbank. Denna lokal, som är mycket centralt belägen i staden, har sådana utsökta fördelar som uppvarmd, överbyggd gård, tillgång till varmgarage, frånvaro av trappor, som be-

höva passeras med barnvagnar, särskild uppgång och särskilt väntrum för misstänkt smittsamma fall och slutligen rum, där en av sköterskorna kan bo. Emellertid behövde vissa ombyggnadsarbeten utföras och möbler anskaffas, och för att få medel till detta, ansökte förbundet hos Allm. arvsfonden om 3,800 kr., varav dock endast 2,800 kr. beviljades. Lokalen har icke blivit färdig för inflyttning förrän sista dagarna av året.

Endast ett dödsfall har inträffat bland till centralen anslutna barn, nämligen ett barn med svår medfödd missbildning.

Tabell II.

Kvarstående från föregående år 147 st.	} Hela klientelet 304 st.
Anmälda under år 1936 ..... 157 »	
Avgångna under år 1936 ..... 118 »	
Kvarstående vid årets slut ..... 186 »	

Av de nyanmälda voro:

bröstbarn	flaskbarn	blandad mjölkuppfödning	blandad kost
107	13	33	4

Avgångna bland de under året nyanmälda:

avflyttade	dödsfall	över maximiåldern (15 eller 24 mån.)	andra orsaker
7	1	6	14

En synnerligen glädjande företeelse är att avgången i olaga tid har minskats så väsentligt nämligen från 53 förra året till endast 14 detta. Man måste i detta se ett tecken på den ökade uppskattning som mödrarna ägna verksamheten.

Personalen har varit oförändrad. Som vikarierande läkare vid förfall för undertecknad har t. f. 2:e stadsläkaren Doktor E. Hidén tjänstgjort.

Från Sjöliniska förlossningshemmet har ett antal elever fått gå som frielever vid barnavårdscentralen.

Beträffande centralens ekonomi hänvisas till följande tablå:

Kassaredogörelse för Karlstads Barnavårdscentralers inkomster och utgifter under år 1936.

Balans den 1 januari 1936:

Innestående å bok N:r 75708	549: 73	
» » » » 81762	623: 18	
Kontant hos Barnavårdscentralen	4: 64	1,177: 55

Inkomster under året:

Medlemsavgifter	1,289: —	
Anslag av Karlstads systembolag	500: —	
» » Karlstads stadsfullmäktige	1,000: —	
Bidrag från Karlstads »Barnens Dag» genom Karlstads Röda korskrets	1,161: —	
Inkomst av filmförevisning	20: —	
Ränta å bankmedel	16: 88	3,986: 88
		<u>Kronor 5,164: 43</u>

Utgifter under året:

Läkarearvode	1,260: —	
Löner åt föreståndarinna och biträde	2,398: —	
Medicin och utgifter å barnavårdscentralen	106: 17	
Porto och telefon	121: 15	
Blanketter	131: 11	
Annonser	25: 20	
Tvätt.....	40: 35	
Diverse.....	69: 50	4,151: 48
Utbetalat förskott till Firma Form och Färg för inredning av den nya lokalen	500: —	
		<u>Kronor 4,651: 48</u>

Balans den 31 december 1936:

Innestående å bok N:r 5807 i W. E. B.....	512: 94	
Kontant	0: 01	512: 95
		<u>Kronor 5,164: 43</u>

Karlstad den 19 februari 1937.

K. CRONQVIST.
Barnavårdscentralens kassör.

Undertecknade utsedda att granska Karlstads Barnavårdscentralens räkenskaper för år 1936, få efter fullgjort uppdrag intyga, att räkenskaperna äro förda med ordning och reda samt utgiftsposterna vederbörligen verifierade. Då granskningen i övrigt icke givit anledning till anmärkning, få vi föreslå att styrelsen beviljas full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 februari 1937.

K. LEIFE.

TAGE HUSS.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 707.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över lokalkommitténs för Karlstads Barnavårdscentral framställning om anslag av 2,500 kronor för sin verksamhet under år 1938.

Efter anteckning, att barnavårdscentralen för innevarande år åtnjutit anslag från staden med samma belopp, som det nu begärda, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 2,500 kronor under år 1938 med bestämmelse tillika, att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå medelst uttaxering i den mån medel därtill icke finnes tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 142.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över lokalkommitténs för Karlstads Barnavårdscentral framställning om anslag för verksamheten under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Skollovskoloniförenings framställning om anslag för år 1938.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till närslutna bilagor får Karlstads Skollovskoloniförening härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1938 till föreningens verksamhet anslå ett belopp av Tretusen (3,000:—) kronor.
Karlstad den 24 augusti 1937.

Å Styrelsens för Karlstads Skollovskoloniförening vägnar:

AXEL RYDBORG.

Ordförande.

Carl Olsen.

Den ekonomiska ställningen pr den 31 december 1936 framgår av följande

Redogörelse.

Föreningens tillgångar voro vid årets början:

Fastigheten Kampudden	13,500:—	
Inventarier	2,000:—	
Innestående i bank	666: 52	
	16,166: 52	
Avgår skuld å fastigheten	5,000:—	11,166: 52

Inkomsterna under året uppgingo till:

Stadsfullmäktiges anslag	2,000:—	
Anslag ur »Barnens-Dags-fond»	1,350:—	
Årsavgifter	1,124:—	
Gåvor	150:—	
Bidrag av Barnens Dag 1936	1,161:—	
Överfört från Byggnadsfonden	7,837:—	
» » Zelma Nermans fond	470:—	
» » Hilda o. Alfred Nybergs silverbröllopsfond	320:—	
Ur Karl Sandbergs fond	100:—	
Räntor	12: 93	
Diverse inkomster	4: 86	14,529: 79
	Summa kronor	25,696: 31

Utgifterna under året uppgingo till:

Skollovskoloniverksamheten å Kampudden:

matvaror	2,929: 66	
bränsle	56: 65	
lyse och elektrisk kraft	41: 10	
förbrukningsartiklar	230: 80	
löner	632: —	3,890: 21
Barns och ledares resor	313: 40	
Andra resekostnader	230: 95	544: 35
Inventarier, avskrivning		188: 82
Försäkringar		84: 95
Porto och telefon		8: 40

Föreningens fonder redovisas sålunda:

1. Byggnadsfonden:

Tillgångar vid årets början:

Nom. 1,000: — kr. A.-B. Stjärnfors-Ställdalens 5 % obligation av år 1927	1,000: —	
Innestående i bank: å bok n:o 62,808	8,640: 11	
å bok n:o 9,935	450: 53	10,090: 64

Inkomster under året:

Obligationsränta	50: —	
Bankränta: å bok n:o 62,808	124: 76	
å bok n:o 9,935	9: 49	184: 25
	<u>Summa kronor</u>	<u>10,274: 89</u>

Utgifter under året:

Överfört till föreningens egna räkenskaper	7,837: —
--	----------

Tillgångar vid årets slut:

Obligation som ovan	1,000: —	
Innestående i bank: å bok n:o 62,808	927: 87	
å bok n:o 9,935	510: 02	2,437: 89
	<u>Summa kronor</u>	<u>10,274: 89</u>

2. Fru Zelma Nermans beklädnadsfond:

Tillgångar vid årets början:

Nom. 500: — kr. Svenska Statens 4 % obl. av år 1931	500: —	
» 500: — » » » 4 % » » » 1933	500: —	
Innestående i bank	<u>457: 20</u>	1,457: 20

Inkomster under året:

Överfört från föreningens egna räkenskaper	470: —	
Obligationsränta	40: —	
Bankränta	<u>7: 83</u>	517: 83
	Summa kronor	1,974: 03

Utgifter under året:

Överfört från föreningens egna räkenskaper		470: —
--	--	--------

Tillgångar vid årets slut:

Nom. 500: — kr. Svenska Statens 4 % obl. av år 1931	500: —	
» 500: — » » » 4 % » » » 1933	500: —	
Innestående i bank	<u>505: 03</u>	1,505: 03
	Summa kronor	1,975: 03

3. Hilda och Alfred Nybergs silverbröllopsfond:

Tillgångar vid årets början:

Innestående i bank	1,320: 25	
--------------------------	-----------	--

Inkomst under året:

Bankränta	<u>23: 27</u>	1,343: 52
-----------------	---------------	-----------

Utgift under året:

Överfört till föreningens egna räkenskaper	320: —	
--	--------	--

Tillgångar vid årets slut:

Innestående i bank	<u>1,023: 52</u>	1,343: 52
--------------------------	------------------	-----------

Åbyggnaderna å kolonifastigheten Kampudden äro brandförsäkrade för 36,000:— kronor och inventarierna därstädes äro brandförsäkrade för 2,000:—. Dessutom har föreningen inbrottsförsäkrat för 3,000:— kronor.

GUSTAV STARCK.

Kassaförvaltare.

Rätt avskrivet betygar:

GUSTAV STARCK.

Årsberättelse.

Karlstads Skollovskoloniförening har under år 1936 utökat sin verksamhet. Sålunda har under sommaren den nya byggnaden tagits i anspråk, och nittio barn ha beretts kolonivistelse på Kampudden.

Nästa etapp för föreningen är att bereda klena och sjuka barn specialbetonad kolonivistelse t. ex. vid västkust eller fjällkoloni, och vissa förberedelser ha vidtagits härför.

Föreningen har även detta år haft samarbete med Karlstads Gymnastikförening, och genom koloniföreningen ha 120 barn anmälts till gymnastikföreningens dagläger vid Alster.

Till skollovskolonien anmäldes 156 barn. Sedan anmälningarna inkommit, underställdes dessa skolläkaren och skolsköterskan för påseende, och därvid gjordes anteckningar om behovet av kolonivistelse.

En uttagningskommitté, bestående av skolans över- och tillsyningslärare, stadens diakonissor samt representanter för koloniföreningen, verkställde sedan den slutliga uttagningen, då såväl medicinska som sociala synpunkter beaktades. Efter denna uttagning verkställde skolläkaren undersökning av de uttagna barnen.

Före avresan badade barnen å härvarande varmbadhus, som gratis uppläts av badhusstyrelsen, och gossarna klipptes gratis hos frisörmästare O. G. Gustafsson, Herrhagen. Styrelsen ber härför få uttala ett varmt tack.

På Kampudden ha, som förut nämnts, nittio barn, 50 gossar och 40 flickor, varit fördelade på tvenne kolonier, den första under tiden 8 juni—13 juli och den andra under tiden 17 juli—21 aug. I vardera grupperna 25 gossar och 20 flickor.

Hälsotillståndet var gott, och vistelsen för barnen hade tydligen avsedd verkan. Genomsnittsökningen var för första gruppen 1,1 kg. pr barn och för andra gruppen 1,3 pr barn. Största viktökningen, en gosse, var 3,3 kg.

De direkta utgifterna för verksamheten voro kr. 4,303: 47. Pr barn sålunda kr. 47: 81.

Ett barn har varit utackorderat i lanthem.

Till föreståndarinna hade styrelsen utsett småskollärarynna Sigrld Nilsson och till kokerska fröken Sigrld Samuelsson. Dessutom ha tvenne biträden anställt.

Föreståndarynna hade 14 dagars semester och till hennes vikarie lärarynna Rut Jörn utgick en ersättning av kr. 50: —.

Till personalen, som på ett utmärkt sätt skött sina åligganden, ber styrelsen få framföra sitt hjärtliga tack.

Stadsfullmäktige hade anslagit kr. 2,000:— till koloniverksamheten. Styrelsen uttalar härför sitt värdsamma tack.

Från Karlstads Kooperativa Handelsförening har föreningen mottagit kr. 150:— som gåva, och styrelsen ber få uttala ett varmt tack härför.

Från 1936 års Barnens Dag har mottagits kr. 1,161:— och anslaget ur »Barnens Dags fond» har uppgått till kr. 1,350:—.

I medlemsavgifter från 417 medlemmar har influtit kr. 1,124:—.

Till stadens diakonissor, som välvilligt biträtt vid kolonibarnens uttagning och avresa, samt till alla, som på ena eller andra sättet visat sin förståelse för verksamheten, vill styrelsen uttala sitt tack.

Föreningens styrelse har under året varit:

Folkskolinspektör A. Rydborg,	ordförande,
Doktor E. Gedda,	vice ordförande,
Överlärare G. Starck,	kassaförvaltare,
Slöjdlärare C. Olsen,	sekreterare,
Doktor H. Severin och Borgmästarinnan Fru Anna Lundblad.	

Suppleanter voro Fruarna Gerda Holm och Ulla Jakobsson och folkskol-lärare N. Lindberg.

Revisorer ha varit Överlärare K.-I. Asplund och Redaktör C. Hasselgren med Folkskollärare K. Bengtsson som suppleant. Som representant för stadsrevisionen har Stationsskrivare E. Kjellenberg deltagit.

Föreningen har under året haft ett och styrelsen fyra sammanträden.

STYRELSEN.

Carl Olsen.

Rätt avskrivet betygar:

GUSTAV STARCK.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, utsedda att revidera Karlstads Skollovskoloniförenings räkenskaper för år 1936, få efter fullgjort uppdrag avgiva följande redogörelse.

Vi hava utan anmärkning tagit del av förda protokoll samt funnit kassörens till styrelsens årsberättelse fogade uppgifter om föreningens inkomster och ut-

gifter under året samt dess ekonomiska ställning vid årets början och slut överensstämma med räkenskaperna, vilka äro noggrant förda och försedda med vederbörliga verifikationer.

Av föreningens värdehandlingar äro donationsbrev och obligationer överlämnade till Wermlands Enskilda Bank A.-B. i öppet förvar.

Då av revisionen framgått, att styrelsen med intresse och ospard möda handhaft föreningens angelägenheter under verksamhetsåret, få vi tillstyrka, att ansvarsfrihet tacksamt beviljas för 1936 års förvaltning.

Karlstad den 27 april 1937.

KARL-IVAR ASPLUND.

CARL HASSELGREN.

Från stadsrevisionen har deltagit:

E. KJELLENBERG.

Rätt avskrivet betygar:

GUSTAV STARCK.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 711.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över Karlstads Skollovskoloniförenings ansökan om bidrag för år 1938 med 3,000 kronor till sin verksamhet.

Efter anteckning, att föreningen innevarande år åtnjutit bidrag från staden med samma belopp, som nu begärts, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1938 bevilja Karlstads Skollovskoloniförening anslag med 3,000 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 143.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Skollovskoloniförenings framställning om anslag för år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

all stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslaget.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Värmlands läns Turisttrafikförenings framställning om
anslag för år 1938.**

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Värmlands läns turisttrafikförening, som har till uppgift att arbeta för ett ökande av turisttrafiken till landskapet genom utgivande av broschyrer och genom annan lämplig propaganda i in- och utlandet, får härmed med hänvisning till bilagda årsberättelse för år 1936 hemställa att ett belopp av 500 kronor måtte ställas till förfogande för föreningens verksamhet under år 1938.

Ett exemplar av föreningens i år utgivna broschyr biläggas även.

Karlstad den 20 augusti 1937.

Värmlands Läns Turisttrafikförening.

HERMAN GEIJER.

E. Kjellenberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 augusti 1937.

§ 681.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över Värmlands läns Turisttrafikförenings framställning om anslag av 500 kronor till föreningens verksamhet under år 1938.

Efter föredragning av handlingarna och överläggning i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Värmlands läns Turisttrafikförening ett anslag av 300 kronor för år 1938 med bestämmelse, att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 144.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Värmlands läns Turisttrafikförenings framställning om anslag för år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Värmlands läns Turisttrafikförening anslag för år 1938 av 500 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Värmlands Fornminnes- och Museiförenings framställning om anslag för år 1938.

Till Drätselkammaren.

Värmlands Fornminnes- och Museiförening, som under innevarande år 1937 haft förmånen att från Karlstads stad åtnjuta ett anslag å 3,000:— kronor för Värmlands museum, får härmed vördsamt ansöka om ett med 1,000:— kronor förhöjt anslag för år 1938, alltså *summa 4,000:— kronor*, för att genom denna ökning kunna i museet anställa ett skrivbiträde såsom hjälp åt intendenten. Tack vare i december 1936 erhållna lotterimedel för avlönande av museets intendent och å dessa utfallande räntemedel, vilka dock under nuvarande låga ränteförhållanden tyvärr givit endast hälften av vad som vid museets anhållan om lotterimedel avsetts, har museiföreningen för första gången kunnat uppställa en stat, där inkomster och utgifter balanserats utan att man — såsom fallet varit förut — måst tillgripa sådana förtvivlade åtgärder som täckande av i staten förutsedd och absolut ofrånkomlig »brist att fylla» genom användande av besparade fondmedel. Denna stat för 1937 var dock från början så svag, att den allra minsta oförutsedda ökning av utgifterna vore ägnad att förrycka densamma. Så har tyvärr också skett. Ett plötsligt läckage å en värmepanna har slukat ett oförutsett belopp av c:a 400:— kr. och den onormala arbetsbelastningen på museets enda tjänsteman, intendenten, har nödvändiggjort från styrelsens sida beviljandet av ett extra, hjälpanslag på 300:— kr. utöver de 600:— kr., som i staten upptagits för skrivbiträde. Omöjligheten att för 50:— kr. i månaden erhålla en kompetent hjälpkraft åt intendenten säger sig självt. Omfattningen av museets arbeten torde framgå av det faktum, att museet under senare delen av år 1935 och förra hälften av år 1936 kunnat sysselsätta 8 arbetslösa kontorister, för vilkas avlönande medel erhållits av Statens Arbetslöshetskommission. Härigenom har museet besparat staden stora utgifter i arbetslöshetsunderstöd till dessa personer och deras familjer. I och med det statliga reservarbetets upphörande har museet och intendenten berövats dessa hjälpkrafter. Såsom det framgår av bifogad styrelseberättelse har intendenten fr. o. m. den 1 juni 1936 varit så gott som i fullständig avsaknad av musealt biträde under det året och därför måst huvudsakligast inrikta sig på den

inre museala tjänsten, varigenom den utåtriktade, mera pedagogiska museiverksamheten måst nödvändigt inskränkas. Detta har bidragit till att besöksfrekvensen i museet minskat under senare hälften av 1936 i jämförelse med föregående år. Den totala besöksminskningen under 1936 i jämförelse med år 1935 har utgjort 3,785, beroende som sagt på att museets intendent icke haft skrivbiträdeshjälp och därigenom icke medgivits tid att i tillräcklig utsträckning ägna sig åt den för stadens befolkning och särskilt ungdomen viktigare uppgiften såsom personlig vägledare i fornminnesvård, kulturhistoria och konst. Det oaktat hava c:a 3,000 gruppbesökare — i de flesta fall under intendents direkta ledning — under år 1936 studerat museets samlingar eller tillfälliga utställningar. Intendentens arbetsbörda framgår också tillfyllest av årsredogörelsen för gjorda förvärv, under 1936 över 1,000 nummer konst- och kulturhistoriska föremål, av vilka huvudparten eller 617 nummer härrör från omläggningen av Stora torgets stenbeläggning. Den av detta fyndmaterial under innevarande år i museet anordnade utställningen »Vad Karlstadjorden gömmer», vilken systematiskt visats för stadens arbetare, skolor, ungdomar, etc., torde också kunna framhållas såsom uttryck för museets viktiga pedagogiska verksamhet, bortsett från den betydande ökning av kunskapen om stadens forna historia, som denna utställning faktiskt inneburit. Förutom nämnda antal kulturhistoriska förvärv har museet under 1936 erhållit c:a 1,500 arkivalier och ökat klipparkivet med minst 10,000 kulturhistoriska tidningsurklipp.

Museets verkliga ekonomi utläses bäst av de i den bifogade staten för 1937 upptagna anslagen: till skrivbiträde *under ett år* 600:—, till museibygnadens underhåll 100:—, inredningsarbeten 100:—, konservering av föremål 50:—, transporter och frakter 100:—, annonser och affischer 200:— kulturhistoriska undersökningar 300:—, inköp av konstsaker 200:— samt av kulturhistoriska föremål 240:—, till vård av Frödingsdungen 25:—, inredning i Mariebergs herrgård 50:—, etc. Värmlands museum torde vara det enda länsmuseum av motsvarande storlek, som på grund av otillräckliga fonder och anslag nödgas laborera med sådana småbelopp.

Av det anslag, som staden lämnat museet för 1936, har museet på sätt och vis återbetalat till staden 860:65, nämligen till elektricitet 759:70 samt till vatten, m. m. 100:75 kr. Såsom turistattraktion kan museet också sägas tillföra staden värden genom de främlingar, som i många fall just för museets skull besöka Karlstad. Av de i årsberättelsen av den 10 juni 1937 för

år 1936 uppförda studiegruppsbesöken voro över 2,000 personbesök från andra orter, vartill komma alla de enskilda, i gruppstatistiken ej ingående hitresta främlingar.

Under återopande av ovanstående och härmed bifogade avskrifter av styrelseberättelse för 1936, ekonomisk redogörelse för 1936 samt stat för Värmlands museum för 1937 och revisionsberättelse för verksamhetsåret 1936 får alltså Värmlands Fornminnes- och Museiförening vördsamt anhålla om ett anslag för år 1938 å 4,000:— kr.

Karlstad den 20 augusti 1937.

För Värmlands Fornminnes- och Museiförening

Enligt uppdrag:

HELGE KJELLIN.

Sekreterare.

Avskrift.

Redogörelse för år 1936.

Värmlands Museums fond

uppgick den 1 Januari 1936 till		426,583: 61
Tillkommer:		
Räntor.....	4,385: 10	
Medlemsavgifter	2,480: —	
Årskort till museet	182: —	
Inträdesavgifter till museet.....	3,158: 60	
Försålda årsböcker, kataloger och vykort	528: 80	
Anslag från Landstinget.....	2,000: —	
» » Karlstads stad.....	3,000: —	
Provision å försålda konstverk m. m.	755: 62	
Tryckningsbidrag från hembygdsföreningar	382: 50	
Annonser till årsboken	557: 75	
Diverse inkomster	71: 46	
Räntor från Lotterimedelsfonden	2,259: 26	19,761: 09
	Kronor	446,344: 70

Avgår:

Omkostnader.....	20,763: 57	
Driftskostnader för museibyggnaden	2,640: 19	
Tillfälliga utställningars kostnader	451: 29	
	<u>23,855: 05</u>	
Nedskrivning av museibyggnaden.....	503: 06	
» » inventarier	421: 66	
Tillfört fonden för inköp av kulturhistoriska föremål	500: 29	25,280: 06
Fondens behållning den 31 December 1936 utgör	Kronor	421,064: 64
och redovisas sålunda:		
Innestående i Wermlands Enskilda Bank A.-B.	1,279: 20	
» på postgiro	56: 03	

Obligationer:

nom. Kr. 18,000 Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % 1929		
» » 15,000 Svenska Skeppshypotekskassans 5% 1930 ...		
» » 10,000 Svenska Bostadskreditkassans 5% 1932		
» » 25,000 Malmö Stads 4 ¹ / ₂ % 1930.....		
» » 14,000 Hellefors Bruks A.-Bol. 4% 1935		
» » 5,000 Oxelösund—Flen—Västmanl. Järnvägs A.-Bol. till 4% konv. 1924.....		
» » 8,000 Trafik-A.-Bol. Grängesberg—Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % 1930		
tills. nom. Kr. 95,000, bokförda till ett belopp av		89,265: 72
Upplupen ränta å ovanstående obligationer		945: 21
90 aktier i Wermlands Enskilda Bank, Aktiebolag		1,170: —
Museibyggnaden		294,000: —
Inventarier.....		5,000: —
Museiföremål -konst		12,057: —
Inredning vid Mariebergs herrgård		510: 53
Fordran av Friluftsmuseet.....		18,429: 15
	Kronor	<u>422,712: 84</u>

Avgår:

Reserverade medel för statligt reservarbete i museet	1,648: 20
	Kronor <u>421,064: 64</u>

Friluftsmuseets fond

uppgick den 1 Januari 1936 till 1,922: 71

Tillkommer:

Anslag från Karlstads stad.....	1,000: —	
Hyror	750: —	
Inkomster från friluftsfester	936: 60	
» » kaffestugan och vattenkiosken	1,888: 30	
Diverse inkomster	274: 08	4,848: 98
	<u>Kronor</u>	<u>6,771: 69</u>

Avgår:

Räntor.....	4: 23	
Omkostnader.....	4,699: 24	
Förlust å dansbanan	888: 94	5,592: 41
Fondens behållning den 31 December 1936 utgör och redovisas sålunda:	Kronor	1,179: 28
Innestående i Wermlands Enskilda Bank A.-B.		1,292: 18
» i Aktiebolaget Göteborgs Bank		1,469: 74
» i Karlstads Sparbank		501: 42
<i>Obligationer:</i>		
nom. Kr. 2,000 Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 4 % 1931.....		
10 st. Svenska Statens premieobligationer 1933, bokförda i ...		2,508: 32
Friluftsmuseets byggnader		13,621: 68
Inventarier vid friluftsmuseet		4,514: 57
Klädkammaren		180: —
	<u>Kronor</u>	<u>24,087: 91</u>

Avgår:

Skuld till Värmlands Museum	18,429: 15	
Medel till friluftsscenen	3,978: 06	
Medel till hantverkshuset i »Gamla Karlstad»	501: 42	22,908: 63
	<u>Kronor</u>	<u>1,179: 28</u>

Fonden för inköp av kulturhistoriska föremål

uppgick den 1 Januari 1936 till 23,260: 99

Tillkommer:

Räntor.....	239: 66	
Bidrag från Värmlands Museums fond	500: 29	739: 95
	<hr/>	
Fondens behållning den 31 December 1936 utgör	Kronor	24,000: 94
och redovisas sålunda:		
Innestående i Karlstads Sparbank	7,910: 42	
Inköpta kulturhistoriska föremål	16,090: 52	
	<hr/>	
	Kronor	24,000: 94

Lotterimedelsfonden

uppgick den 1 Januari 1936 till ..... 50,000: —

Tillkommer:

För fondering anvisade nya lotterimedel	100,000: —	
Räntor.....	2,259: 26	102,259: 26
	<hr/>	
	Kronor	152,259: 26

Avgår:

Överfört till Värmlands Museums fond såsom bidrag till musei- intendentens avlöning		2,259: 26
	<hr/>	
Fondens behållning den 31 December 1936 utgör	Kronor	150,000: —
och redovisas sålunda:		
Innestående i Wermlands Enskilda Bank A.-B.		100,585: 62
<i>Obligationer:</i>		
nom. Kr. 10,000 Kon. Sveriges Stadshypotekskassas 4 ¹ / ₂ % 1930		
» » 14,000 Kon. Sveriges Stadshypotekskassas 4 % 1931		
» » 25,000 Svenska Bostadskreditkassans 4 ³ / ₄ % 1932 ...		
	<hr/>	
nom. Kr. 49,000, bokförda i		49,414: 38
	<hr/>	
	Kronor	150,000: —

Tillsammans uppgå Värmlands Fornminnes- och Museiförenings fonder
31 December 1936 till Kr. 596,244: 86.

Under museiföreningens förvaltning stå dessutom följande fonder:

*Kapten B. A. de Verdiers, Gustafsfors, donation för underhåll av Värmlands
Fältjägares minnessten på Trossnäs.*

Donationens belopp utgjorde den 1 Januari 1936		2,426: 02
Tillkommer: Räkningar.....		48: 39
	Kronor	2,474: 41
Avgår: Omkostnader		25: —
Donationens belopp uppgår den 31 December 1936 till	Kronor	2,449: 41
placerade i Wermlands Enskilda Bank A.-B.		

Fonder för Alsterdungens och Frödingsstenens underhåll.

(Gåva från Bokförläggare Albert Bonnier, Stockholm.)

Fonden uppgick den 1 Januari 1936 till		500: —
Tillkommer: Ränta		10: —
Fondens belopp uppgår den 31 December 1936 till	Kronor	510: —
placerade i Wermlands Enskilda Bank A.-B.		

Karlstad den 27 Februari 1937.

F. L. TIMÉN.

Vidimeras:

HELGE KJELLIN.

Statförslag för Värmlands Museum för år 1937.

Inkomster.

	Stat 1936	Räkenskaper 1936	Stat 1937
Anslag från landstinget	2,000: —	2,000: —	3,000: —
Anslag från Karlstads stad	3,000: —	3,000: —	3,000: —
Ränta å museets obligationer och banktill- tillgodohavande	7,000: —	6,644: 36	8,500: —
Ränta i sparbank	239: —	239: 66	239: —
Medlemsavgifter och årskort	2,600: —	2,662: —	2,600: —
Entréavgifter	4,000: —	3,158: 60	3,200: —
Kataloger, årsböcker, vykort m. m.	700: —	528: 80	600: —

Tryckningsbidrag från hembyggsföreningar m. fl. samt annonser till årsboken	1,000: —	580: —	1,000: —
Provision å konstutställningar	200: —	755: 62	600: —
Mariebergs herrgård	100: —	75: 25	100: —
Diverse inkomster	—	28: 71	—
	20,839: —	20,055: 50	22,839: —

Utgifter.

Omkostnadsräkning.

Intendenten	8,000: —	8,000: —	8,400: —
Vikarie för intendenten	300: —	400: —	300: —
Skrivbiträde	—	—	600: —
Kassör och siffergranskare	700: —	700: —	700: —
Vaktmästare	2,240: —	2,600: —	2,600: —
Vaktmästarens hustru	360: —		
Extra städhjälp	325: —	289: —	200: —
Vikarie för vaktmästaren	124: —	111: —	124: —
Resor	200: —	340: 20	250: —
Ved och bränsle för vaktmästaren och museet	90: —	90: —	90: —
Biblioteket och arkivet	300: —	481: 65	300: —
Kulturhistoriska undersökningar i länet	300: —	300: —	300: —
Annonser och affischer	100: —	216: 04	200: —
Försäkringar	635: —	611: 73	615: —
Telefon och telegram	300: —	382: 33	350: —
Frimärken och porton	300: —	243: 30	250: —
Kontorsmaterialier och trycksaker	350: —	795: 19	400: —
Tryckning av vykort	—	102: 70	—
Transporter och frakter	150: —	83: 80	100: —
Medlemsavgifter till andra föreningar	165: —	160: 44	160: —
Diverse förbrukningsartiklar	500: —	423: 91	400: —
Fotografering och skioptikon	300: —	260: 32	300: —
Konservering	200: —	25: 98	50: —
Årsskriften 1935	1,950: —	2,062: 42	—
Årsskriften 1936	1,500: —	1,677: 70	250: —
Årsskriften 1937	—	—	1,700: —
Diverse oförutsedda utgifter	250: —	485: 86	235: —
	19,639: —	20,763: 57	18,874: —

Driftskostnader för museibygnaden.

Uppvärmning	1,800: —	1,719: 27	1,700: —
Elektricitet	700: —	759: 70	750: —
Vatten, renhållning, sotning m. m.	200: —	100: 75	100: —
Underhåll av byggnaden	200: —	60: 47	100: —
<i>Tillfälliga utställningar</i>	400: —	451: 29	400: —
<i>Inköp av kulturhistoriska föremål.</i>			
Räntor	239: —	239: 66	240: —
Anslag	—	500: 29	—
<i>Inventarier</i>	500: —	374: —	300: —
<i>Inköp av konst saker</i>	200: —	524: 45*)	200: —
<i>Mariebergs herrgård: inredning</i>	100: —	24: —	50: —
utg. (elektr.).....	—	8: 50	—
<i>Frödingsdungen</i>	50: —	—	25: —
<i>Inredningsarbeten</i>	50: —	—	100: —
<i>Ventilation å vinden</i>	400: —	503: 06	—
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	24,478: —	26,029: 01	22,839: —

Vidimeras:

G. THOMASSON. B. SANDQVIST.

Avskrift.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, utsedda att granska Värmlands Fornminnes- och Museiförenings förvaltning och räkenskaper för år 1936, få efter fullgjort uppdrag avge följande berättelse.

Vi hava genomgått Styrelsens, Arbetsutskottets, Redaktionsnämndens och Mariebergsskogs nämndens protokoll ävensom kassaförvaltarens till Styrelsens berättelse fogade uppgifter om föreningens inkomster och utgifter under året samt dess ekonomiska ställning vid räkenskapsårets slut, vilken vi funnit i full överensstämmelse med räkenskaperna, utan att anledning till anmärkning förekommit.

Räkenskaperna, vilka enligt bifogade intyg äro siffergranskade av särskild person, äro förda med synnerlig reda och omsorg och vederbörligen verifierade.

Föreningens värdehandlingar samt i banker inestående tillgodohavanden hava vi granskat och befunnit i god ordning.

*) Efter avdrag för insamling till Koppfältsbordet kr. 163: 80.

Brandförsäkringshandlingarna hava granskats och efter vad vi kunnat utröna, äro de till beloppen fullt betryggande. I vad mån löpande försäkringar täcka värdena å deponerade och föreningens egna museiföremål undandraget sig vårt bedömande.

Av revisionen har framgått, att Styrelsen och Intendenten med nit och osparad möda handhaft föreningens angelägenheter under verksamhetsåret, varför vi tillstyrka, att ansvarsfrihet beviljas Styrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 12 juni 1937.

H. ALLSING.

GUST. LILJEBERG.

Vidimeras:

B. SANDQVIST. G. THOMASSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 702.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en för Värmlands Fornminnes- och Museiförening gjord ansökan om anslag från staden för år 1938 med 4,000 kronor.

Efter anteckning, att från staden till föreningen för innevarande år utgått anslag med 3,000 kronor samt att landstingets förvaltningsutskott föreslagit anslag för år 1938 av enahanda belopp, beslöt kammaren, som icke funne sig böra tillstyrka ökat anslag från staden, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för år 1938 bevilja Värmlands Fornminnes- och Museiförening anslag av 3,000 kronor, att utgå av tillgängliga medel ur kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 145.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Värmlands Fornminnes- och Museiförenings framställning om anslag för år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren
i ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Mariebergsskogs nämndens framställning om anslag för anordnande av underhållningsprogram i samt skötsel av Mariebergsskogen med mera under år 1938.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Mariebergsskogs nämnden, som för innevarande år åtnjutit ett anslag av 1,750: — kronor från Karlstad stad, nämligen 1,000: — kronor till avlöande av parkvakt för Mariebergsskogsparkens städning samt 500: — kronor för anordnande av avgiftsfria söndagskonserter och annan kostnadsfri underhållning inom parkområdet, ävensom 250: — kronor till fåglarnas underhåll och vård i fågeldammarna, får härmed — under betygande av sin tacksamhet såväl för dessa anslag som ock för det av staden detta år till musikestraden uppförda omklädningsrummet för uppträdande artister — värdsamt anhålla, att även under år 1938 få åtnjuta samma anslag, alltså summa 1,750: — kronor, och bifogar för den skull härjämte avskrift av berättelse över verksamheten i Mariebergsskogen under år 1936, redogörelse över den ekonomiska verksamheten under 1936 samt Mariebergsskogens sommarprogram för 1937.

Mariebergsskogens konsertverksamhet år 1936 missgynnades av regn och besvärande konkurrens vissa dagar av andra nöjesattraktioner. Den genomgående regniga väderleken ödelade också i så hög grad Mariebergsskogens ekonomi, att densamma endast genom upptagande av ett tillfälligt lån från Värmlands museum kunde räddas. De avgiftsfria konserterna drogo en kostnad av 107:44 kr. utöver det av staden beviljade anslaget, de historiska festspelen medförde en förlust på 686:45 kr., varjämte övriga fester gävo en ytterligare förlust på 87:85 kr. Även dansbanan ökade årets förlust med 88:94 kr., varemot konserterna medförde en vinst på 2,318:34 kr. På grund av Mariebergsskogens stora omkostnadskonto måste dock ett extralån på 2,500:— kr. upptagas.

Mariebergsskogen har — för att kunna sanera ekonomien — innevarande år 1937 avstått från anordnande av historiska festspel såsom för riskabla så länge icke en överbyggd friluftsscen finnes till förfogande, och har istället huvudsakligast inriktat sig på konsertverksamhet, såsom det bifogade programhäftet utvisar. Den genomgående goda kvalitén i de givna programmen och ett försiktigt engagerande av artistkrafter samt naturligtvis i främsta rummet det genomgående vackra sommarvädret har detta år medfört den förbättringen i ekonomien, att Mariebergsskogen kunnat hittills avbetala 1,500:— kr. på fjolårets skuld samt verkställa en del nödvändiga underhållsarbeten på Friluftsmuseets byggnader och Mariebergsskogs nämnden hoppas också kunna detta år slutföra inredningen av den från Norra Finnskoga erhållna s. k. Kärrbackstrandgården, vilken i flera år fått stå halvfärdig. Genom överförandet till Mariebergsskogen 1936 av en från Sunnemo skänkt gammal ramsåg samt detta år av tvenne vid Hyttan i Karlstad nedrivna byggnader, vilka alla måst på grund av bristande medel t. v. lagras, har Mariebergsskogen dock att motse stora kostnader för dessas återuppförande.

På grund av fjolårets ekonomiska förluster genom regn har Mariebergsskogen innevarande år sökt skydda varje konsert och fest genom s. k. regnförsäkring, men premierna för dessa hava hårt betungat budgeten. Kostnaden för polisvakthållning i samband med Mariebergsskogens konserter och fester är också en i hög grad betungande faktor, i all synnerhet som Mariebergsskogen icke själv fått bestämma antalet för varje gång tjänstgörande polisvakter. Totalkostnaden för polisvakthållningen i Mariebergsskogen innevarande år torde komma att överskrida 600:— kr. För upp-

rätthållande av god ordning inom parkområdet har Mariebergsskogs nämnden icke ansett sig böra f. n. söka någon ändring ifråga om polisutgifterna utan även t. o. m. genom utökande av egna vakter sökt sörja för att ordningsstörande element utestängas eller åtminstone övervakas. Flera nattliga ronder hava företagits inom området, och parkens grindar hava varje kväll stängts kl. 11 och åter öppnats följande morgon kl. 7. Efter festtillfällen har parkstängningen ägt rum en halvtimme efter festens avslutande. Dessa åtgärder, vilka ävenledes ökat kostnaderna för vakthållningen, hava dock lett till det goda resultat, att inga som helst klagomål på ordningshållningen kunnat framställas. Såväl i detta avseende som ifråga om en genomgående kultiverad prägel på de erbjudna nöjena tror sig Mariebergsskogs nämnden alltså hava sökt på ett rätt sätt fylla sin påtagna uppgift som en stadens folkpark.

I förhoppning att Drätselkammaren och Stadsfullmäktige välvilligt vilja beakta Mariebergsskogs nämndens strävanden i detta avseende och stödja densamma i dess olika uppgifter, får Mariebergsskogs nämnden alltså vördsamtt ansöka om ett anslag å 1,750: — kronor för år 1938.

Mariebergsskogen har detta år givit dels en icke avgiftsbelagd Förstamajfest med konsert av Värml. regementes musikkår, dels på Svenska Flaggens dag den 6 juni i samband med »Värmlandsbarnens sångarting» givit c:a 1,200 barn fritt tillträde samt gratisbespisat samtliga med mjölk och smörgåsar, dels genom K. F. U. M. anordnat en lägerbålsafton inom parken, också utan entré, samt anordnat flera söndagskonserter utan avgift och har förberett anordnande av ytterligare en del dylika.

Karlstad den 20 augusti 1937.

För Mariebergsskogs nämnden enligt uppdrag:

HELGE KJELLIN.

Avskrift.

Berättelse

angående verksamheten vid Värmlands Fornminnes- och Museiförenings
Friluftsmuseum i Mariebergsskogen under år 1936.

Mariebergsskogen har under år 1936 utvecklat en livlig verksamhet, som slagit alla föregående rekord vad beträffar konserternas antal. Olyckligtvis miss-

gynnades dock flera av dem av regning väderlek, vilket givit utslag i besöks-siffrorna. Sommarprogrammet begynte, liksom närmast föregående år, under synnerligen ogynnsamma omständigheter. Valborgsmässöfesten, som brukar vara den för Mariebergsskogens ekonomi grundläggande faktorn, lockade endast 178 personer, detta på grund av ihållande regn. Vid festen ifråga medverkade professor Helge Kjellin och sångföreningen Manhem.

Sommarprogrammet har för övrigt bjudit på följande tillställningar:

9—10 maj	Sonora-kvartetten	973	betalande besökare	
16—17 »	Sångaren Folke Andersson, ackomp. av musikdirektör Otto Nordlund	2,645	»	
27 »	Sångerskan Hillevi Stenhammar	70	»	(regn)
28 »	Eda-Köla musikcirkulärs orkester	—	—	(regn)
6—7 juni	Värmlandsspel (Krönikespel av förf. Linus Brodin »Hos Lagman Folkvidr på Hammars gård)	2,264	»	
11—12 »	Operettsångerskan Greta Söderberg	538	»	
17 »	Sonora-kvartetten	—	—	
20—21 »	Hovsångaren Åke Wallgren	979	»	
24—25 »	Midsommarfest, anordnad av Värmländska ungdomsringen för bygdekultur	2,095	»	
27—28 »	Operasångaren Sven Herdenberg	1,159	»	
29 »	Håkan von Eichwalds orkester	964	»	
4—5 juli	Kungl. Operans manskvartet	1,012	»	
11—12 »	Sångerskan Ingrid Wiksjö	842	»	
18—19 »	Wiggerskvartetten	1,448	»	
25—26 »	Fru Lydia Hedberg (Bergslagsmor)	152	»	(regn)
8—9 aug.	Sångaren Hilmer Borgerling och danskonstnärinnan Signe Malmberg. Fest anordnad i samarbete med Nationaltemplarordens ungdomsförbund, logen Heimdal	810	»	
10 »	Lili Gyenes 20 zigenarflickor	2,583	»	
15—16 »	Gunnel och Sven-Olov Sandbergs rytmiska revy med Gösta Jonssons orkester. Fest anordnad i samarbete med Mariehavs idrottsförening.....	4,007	»	
20 »	Karlstads Fackl. Central-orkesters konsert	—	—	

22—23 aug.	Cabaret Kanariefågeln: Hjalmar Meissner, Ruth Moberg och Gösta Kjellertz. Fest anordnad i samarbete med Mariehovs idrottsförening.....	1,576	betalande besökare
29—30 »	Höstfest med »Hela Värmlands marknad» amatörcirkus under ledning av konstnären Oscar Jonsson, barnolympiad, fackeldans och fyrverkeri, sång av hr Gustaf Bäckström och av A. B. F.-kören Sångarkamraterna, Arvika (32 personer) samt uppträdande av »Vikingatruppen»	1,186	» (regn)
5—6 sept.	Slutfest (delvis repris av höstfesten).....		» (regn)

I samband med höstfesten anordnades en tombola till förmån för Friluftscenens fond, vilken därmed tillfördes 1,129:88 kr.

Under året har genom Karlstads stads försorg uppförts en musikestrad i Mariebergsskogen, vilken invigdes den 18 maj.

I brist på medel har den kulturella bebyggelsen måst ligga nere under året. »Spikgården» står fortfarande och spökar halvfärdig.

En ålderdomlig ramsåg från Gräås i Sunnemo socken, skänkt av flera Sunnebor, har nedfraktats och lagrats.

Genom stadens försorg har en del av en av f. stationsinspektoren L. Rydén till staden skänkt större samling levande vilda växter inplanterats i den av staden vid Mariebergs herrgård utförda trädgårdsanläggningen.

Mariebergsskogens energiske och initiativrike ordf., folkskolläraren Sigurd Gustavson, har hösten 1936 begärt entledigande från sin befattning inom Mariebergsskogsnämnden och som ordf. efterträts av f. bankkassören Erik Setterberg.

Karlstad den 18 januari 1937.

ERIK SETTERBERG.

Helge Kjellin.

Vidimeras:

HELGE KJELLIN.

Avskrift.

Redogörelse

över den ekonomiska verksamheten i Mariebergsskogens Friluftsmuseum
under arbetsåret 1936.

INGÅENDE BALANS KONTO.

Skulder:

Friluftscenens fond	2,756: 54
Värmlands Museum	15,929: 15
Friluftsmuseets fond.....	1,922: 71
	<hr/>
	Kronor 20,608: 40

Tillgångar:

Wermlands Enskilda Bank	6: 96
Friluftscenens fond, obl.	2,508: 32
» » Göteborgs Bank	248: 22
Inventarier	4,494: 07
Byggnader	13,170: 83
Klädkammaren	180: —
	<hr/>
	Kronor 20,608: 40

Inkomster:

Ingående Balans:

Wermlands Enskilda Bank	6: 96
Göteborgs Bank.....	248: 22
Karlstads Drätselkammare (ansl. till frikonserter och städn. av parken)	1,000: —
Kaffestugan	5,731: 11
Vattenkiosken.....	6,555: 47
Konserter.....	10,097: 10
Fester	2,879: 81
Dansbanan	1,185: —
Reklam	571: 75
Räntor	97: 83
Hyror	750: —
Karlstads Fabriks- & Hantverksförening, gåva	500: —
Friluftscenens fond, tombola	1,829: —
Återburen nöjesskatt.....	1,986: 57

Värmlandsspelen	2,128: 05	
Gåvor till Ramsågen.....	100: —	
Lån av Värmlands Museum	2,500: —	
		<u>Kronor 38,166: 87</u>

Utgifter:

Omkostnader:

Löner	2,956: 19	
Vatten	51: 50	
Eldning och ljus	169: 70	
Kaffestugans omkostnader	2,558: 30	
Telefon	244: 30	
Renhållning	315: 86	
Fåglarne	155: 53	
Underhåll av byggnader	261: 92	
Försäkringar	208: 98	
Oförutsedda utgifter	335: 26	<u>7,257: 54</u>
Vattenkiosken, varor	4,807: 27	
Kaffestugan, varor	3,032: 71	
Friluftskonserter utan entré	607: 44	
Konserter	7,778: 76	
Fester	2,967: 66	
Dansbanan	2,073: 94	
Reklam	470: —	
Räntor	9: —	
Inventarier	20: 50	
Ramsågen från Gräs.....	550: 85	
Friluftscenens fond, tombola	699: 12	
Nöjesskatt	1,814: 24	
Värmlandsspelen	2,814: 50	
Utgående Balans: Wermlands Enskilda Bank	1,292: 18	
Göteborgs Bank	1,469: 74	
Karlstads Sparbank.....	501: 42	
		<u>Kronor 38,166: 87</u>

*VINST & FÖRLUST KONTO.**Förlust:*

Konserter utan entré	107: 44
Fester	87: 85
Dansbanan	888: 94
Räntor	4: 23
Värmlandsspelen	686: 45
Omkostnads-konto	6,757: 54
	<u>Kronor 8,532: 45</u>

Vinst:

Kaffestugan och kiosken	3,446: 60
Konserter.....	2,318: 34
Reklam	101: 75
Hyror	750: —
Nöjesskatt	172: 32
Friluftsmuseets fond.....	743: 43
	<u>Kronor 8,532: 45</u>

*UTGÅENDE BALANS KONTO.**Tillgångar:*

Wermlands Enskilda Bank.....	1,292: 18
Friluftscenens fond, obl.	2,508: 32
» Göteborgs Bank	1,469: 74
Hantverkshusets fond, Karlstads Sparbank.....	501: 42
Inventarier	4,514: 57
Byggnader	13,621: 68
Klädkammaren	180: —
	<u>Kronor 24,087: 91</u>

Skulder:

Friluftscenens fond	3,978: 06
Hantverkshusets fond	501: 42
Värmlands Museum	18,429: 15
Friluftsmuseets fond.....	1,179: 28
	<u>Kronor 24,087: 91</u>

Karlstad den 31 december 1936.

NILS EKBERG.

Parkförvaltare.

Vidimeras:

HELGE KJELLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 augusti 1937.*

§ 703.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en för Mariebergsskogs nämnden gjord ansökan om anslag för år 1938 av tillhoppa 1,750 kronor.

Efter anteckning, att från staden till nämnden under innevarande år utgått anslag med nu begärt belopp, varav 500 kronor till underhållningsprogram och 1,250 kronor till parkens städning och utfodring av fåglarna därstädes, beslöt kammaren, med uttalande, att den del av nu ifrågasatta anslaget, som avsåge underhållningsprogram, borde komma till användning allenast vid tillfällen, då inträdesavgift till Mariebergsskogen icke upptages, att hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för nu ifrågavarande ändamål bevilja Mariebergsskogs nämnden anslag av sammanlagt 1,750 kronor för år 1938 med bestämmelse att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av tillgängliga medel ur Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 146.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Mariebergsskogs nämndens framställning om anslag för anordnande av underhållningsprogram i samt skötsel av Mariebergsskogen med mera under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Gymnastikförenings framställning om anslag för verksamheten under år 1938.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Gymnastikförening anhåller härmed om ett anslag för år 1938 av 1,200: — kronor.

Verksamheten förlidet år har varit mycket livlig och omfattat 10 avdelningar med tillsammans 12,000 övningsbesök.

Karlstad den 27 augusti 1937.

Karlstads Gymnastikförening.

GUST. WASE.

Ordf.

ERIK HIDÉN.

v. Ordf.

PAUL RHODIN.

Skr.

Ekonomisk tablå över Karlstads Gymnastikförenings verksamhet 1 juli 1936—30 juni 1937.

Inkomster:

Kassabehållning 1 juli 1936	190: 59
Anslag av Stadsfullmäktige	1,200: —
Terminsavgifter.....	1,502: —
Övriga inkomster.....	97: 49
Gymnastikuppvisning	253: 25
Anslag till barnläger	1,080: 50
	Kronor 4,323: 83

Utgifter:

Annonser och trycksaker	285: 58
Porto m. m.	20: 95
Gymnastiksalar: hyra	518: 70
» städning	177: —
Instruktörsarvoden	1,380: —
Övriga utgifter	252: 65
Barnlägret vid Alster	1,118: 29

Gymnastikuppvisning	514: 70
Kassabehållning	55: 96
	Kronor 4,323: 83

Karlstad den 31 augusti 1937.

INGEBORG ASPLUND.

Kassör.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 704.

Uppå remiss hade drätselkammaren att yttra sig över Karlstads Gymnastikförenings framställning om anslag av 1,200 kronor till föreningens verksamhet under år 1938.

Efter antecknande att stadsfullmäktige för innevarande år beviljat föreningen anslag med enahanda belopp, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1938 bevilja Karlstads Gymnastikförening ett anslag av 1,200 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 147.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Gymnastikförenings framställning om anslag för verksamheten under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Karlstads Gymnastikförenings framställning om anslag för anordnande av ett dagläger för skolbarn från Karlstad.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den av Karlstads Gymnastikförening bedrivna daglägerverksamheten för barn från Karlstads skolor har med varje år blivit alltmera populär. För innevarande år har anslutningen rent av fördubblats men också sprängt sönder de ekonomiska kalkylerna för lägerverksamheten.

Med hänsyn till de medel, varöver föreningen förfogat, har antalet deltagare varit fixerat till omkring 100-talet barn i åldern 7—12 år från Karlstads skolor. Samarbete har uppehållits med skollovskolonistyrelsen för att i främsta rummet bereda vistelse vid daglägret åt sådana barn, vilka sökt men ej kunnat beredas plats vid barnkoloni.

Vid anmälningstidens utgång i år befanns att ej mindre än 245 barn anmält önskan att vara med på daglägret, som var avsett att pågå vardagarna under tiden 28 juni—17 juli. Gymnastikföreningens styrelse stod inför ett svårt problem. De ekonomiska resurserna medgav icke att efter kungjorda principer bereda alla anmälda möjlighet att få vara med. Men vilka skulle gallras bort? Skulle gallringen ske strikt efter årgångar så att någon årsgrupp, ex. 7- eller 12-åringarna avvisades? Eller skulle gymnastikföreningen söka gallra efter behovsprincipen? Den härför nödvändiga objektiva prövningen ansåg sig icke styrelsen kapabel att ingå på utan stannade inför ett försök att bereda alla anmälda tillfälle att få delta, då såväl plats- som ledarefrågan ej lade hinder i vägen härför.

Principen har alltid varit att behandla barnen lika med fri bespisning av bullar, smörgåsar, mjölk och en apelsin pr dag. Endast de verkligt hjälpbehövande ha erhållit anslag till fria resor till och från lägerplatsen. Samtliga barn och ledare ha varit olycksfallsförsäkrade under lägervistelsen samt under resan.

Den bilagda ekonomiska redogörelsen visar, att en förlust uppstått å årets verksamhet, på grund av den stora tillslutningen, med 435:90 kronor.

Då emellertid lägerverksamheten har sin stora sociala och hygieniska betydelse och är mycket uppskattad av barn och målsmän, är det vår förhoppning att även stadsfullmäktige må finna denna verksamhet av sådan betydelse, att ej blott årets förlust utan jämväl anslag som möjliggör verk-

samhetens fortsättande ett annat år ställes till föreningens förfogande. Föreningens möjligheter härutinnan blir helt beroende av den ställning Stadsfullmäktige må finna anledning intaga.

Vi hemställa därför att Stadsfullmäktige må dels för täckande av bristen för årets dagläger och dels för verksamhetens fortsättande nästa år bevilja ett anslag av 2,000: — kronor.

Karlstad den 26 augusti 1937.

För Karlstads Gymnastikförening:
GUST. WASE. ERIK HIDÉN.
PAUL RHODIN.

Avskrift.

Ekonomisk tablå över Karlstads Gymnastikförenings dagläger vid Alster
28 juni—17 juli 1937.

Utgifter:

Platshyra	150: —	
Olycksfallsförsäkring	174: 75	
Bröd	331: 97	
Smör och mjölk	382: 10	
Frukt	247: 71	961: 78
Ledarearvoden		315: —
Resor för ledare	41: 60	
» » obemedlade	39: 20	80: 80
Förbandsartiklar		13: 46
Diverse materiel		29: 30
Frakter, telefon, porto, trycksaker	49: 25	1,774: 34

Inkomster:

Behållning från 1936	138: 44	
Anslag av Karlstads stad	1,000: —	
» » Svenska Gymnastikförbundet.....	200: —	1,338: 44
		<u>435: 90</u>

Brist Kronor 435: 90

Karlstad den 19 augusti 1937.

För Karlstads Gymnastikförening:
INGEBORG ASPLUND.

Kassör.

Vidimeras:
GUST. WASE.

Karlstads Gymnastikförening har för avsikt att även nästa sommar anordna ett s. k. dagläger för barn. Då platserna vid skollovskolonierna ej räcka till för alla dem, som äro i behov av någon tids sommarvistelse på landet, har daglägret tagit som sin uppgift att i möjligaste mån avhjälpa denna brist.

Barnen beredas vid daglägret tillfälle till badning, simundervisning, gymnastik och lek under 3 av sommarens i regel varmaste veckor. De bli sålunda under flera timmar dagligen delaktiga av bad, sol och motion i frisk luft, alltsammans ovärderliga hälsofaktorer för dessa barn, som många gånger komma från hem med mindre goda hygieniska förhållanden. Värdet av denna gymnastikföreningens verksamhet synes mig vara så påtaglig, att någon längre motivering härför är överflödigt.

Jag vill sålunda från *medicinsk synpunkt* understryka det värdefulla och behjärtansvärda däri, att föreningen genom det nu begärda anslaget från stadsfullmäktige blir i stånd att också nästa sommar genom sin daglägerverksamhet bidra till ifrågavarande barns fysiska fostran.

Karlstad den 28 augusti 1937.

ERIK HIDÉN.

T. f. 2:de stadsläkare.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 705.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av Karlstads Gymnastikförening gjord ansökan om anslag av 2,000 kronor för anordnande av dagläger för skolbarn från staden under år 1938.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kammaren, som funne nu ifrågavarande verksamhet vara så behjärtansvärd, att ökning från 1,000 kronor till 1,500 kronor av årliga anslaget borde ske, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bevilja Karlstads Gymnastikförening anslag för nu ifrågavarande ändamål dels för år 1938 av 1,500 kronor dels ock till täckande av under år 1937 uppkommet underskott med 500 kronor med bestämmelse tillika att båda dessa anslagsbelopp skola utgå ur tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 148.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Karlstads Gymnastikförenings framställning om anslag för anordnande av ett dagläger för skolbarn från Karlstad, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Föreningen Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1938.

Karlstads Stadsfullmäktige.

För föreningen Karlstads barnkrubbas verksamhet under år 1938 anhålles värdsamt om ett anslag å kronor 6,100:—.

Av åtföljande räkenskapsutdrag och statförslag framgår, att vårt höjda anslagsäskande beror på dels stigande driftskostnader för verksamhetens drivande i förhyrda lokaler, dels upphörande hyresinkomster genom beslutad försäljning av föreningens fastighet i syfte att undgå en annars ofrånkomlig och dyrbar reparation och ombyggnad utan att fullgoda arbetsförhållanden därigenom kunnat erhållas.

Karlstad den 29 augusti 1937.

För Föreningen Karlstads Barnkrubba:

HILDA ÅSTRÖM.

K.-I. Asplund.

Föreningen Karlstads Barnkrubbas inkomster och utgifter 1937.

<i>Inkomster:</i>	per 28 aug.	per 31 dec. (beräknade)
Hyror	150: —	150: —
Barnens avgifter	494: 80	700: —
Medlemsavgifter	—	300: —
Intresse	225: 41	400: —
Stadens anslag	2,000: —	2,000: —
Diverse	31: 58	80: —
	Kronor	
	2,901: 79	3,630: —

<i>Utgifter:</i>	per 28 aug.	per 31 dec. (beräknade)
Löner	1,448: 60	1,900: —
Mat	1,125: 29	1,600: —
Bränsle	228: 01	400: —
Inventarier.....	—	—
Diverse	251: 28	400: —
Omkostnader (fastigheten)	389: 35	800: —
	Kronor	
	3,442: 53	5,100: —

Inkomst- och Utgiftsstat för år 1938.

(För beräkning av stadens anslag för år 1938.)

<i>Inkomster:</i>	1936	1938
Hyror	922: —	—
Barnens avgifter	780: 40	700: —
Medlemsavgifter	340: —	300: —
Intresse	432: 99	400: —
Diverse	146: 23	100: —
Stadens anslag	2,250: —	6,100: —
	Kronor	
	4,871: 62	7,600: —
Utgifter utöver inkomster	495: 79	—
	Kronor	
	5,367: 41	7,600: —

<i>Utgifter:</i>	1936	1938
Hyror	—	2,500:—
Löner	1,917: 41	2,200:—
Mat (4 vuxna + 20 barn)	1,685: 99	2,400:—
Bränsle	399: 52	—
Inventariers avskrivning	72: 50	—
Diverse	454: 67	500:—
Omkostnader (fastigheten)	837: 32	—
	Kronor 5,367: 41	7,600:—

Avskrift.

Styrelseberättelse för år 1936.

Styrelsen för Föreningen Karlstads Barnkrubba får härmed avgiva följande berättelse över 1936 års verksamhet.

Under året har styrelsen hållit två ordinarie sammanträden, nämligen den 29 april och den 26 november.

Barnkrubban har under tiden 13 jan.—20 juni och 17 aug.—19 dec. hållits öppen sammanlagt 237 dagar. Antalet vård dagar har varit 3,928, vilket utgör i medeltal 16 barn dagligen.

Hälsotillståndet bland barnen var under vårterminen mindre gott. Många barn voro under årets tre första månader insjuknade i influensa och halsfluss; dessutom förekommo under mars och april 29 fall av mässling och 17 fall av kikhosta. Under höstterminen däremot var hälsotillståndet ovanligt gott.

Julfest hölls tisdagen den 12 januari 1937. Under året hade 62 barn varit inskrivna i krubban; alla dessa inbjödos till julfesten och av dem infunno sig 50. Styrelsemedlemmarna kunde även i år med glädje konstatera, att barnkrubbebarnen ha många goda givare, som icke förtröttas utan årligen göra julfesten till en verklig glädjedag för barnen. Till alla dem som med gåvor av olika slag bidragit till festglädjen uttalar styrelsen sitt varma tack.

Från Karlstads stad har föreningen för år 1936 åtnjutit anslag av 2,250 kronor. Under året har föreningen anhållit om och beviljats dylikt anslag för 1937 å 2,000 kronor. Från föreningen Karlstads Barnens-Dag har föreningen fått mottaga 873 kronor.

Under höstterminen inspekterades barnkrubban av förste provinsialläkaren Elof Edlund, och har styrelsen från länsstyrelsen delgivits dennes inspektions-

rapport med uppmaning att taga del av där gjorda påpekanden och önskemål. Styrelsen är väl medveten om, att där gjorda anmärkningar äro fullt berättigade, och hoppas styrelsen, att de nu aktuella planerna på ny- eller ombyggnad skola kunna realiseras i en ej alltför avlägsen framtid.

Föreningens ekonomiska ställning vid 1936 års slut framgår av följande räkenskapsutdrag:

Vinst- och förlusträkning för år 1936.

Utgifter:

Löner	1,917: 41
Hushållet	1,685: 99
Bränsle, ljus, vatten.....	399: 52
Diverse rörelsen	454: 67
Fastigheten	837: 32
Avskrivning å inventarier	72: 50
	Kronor 5,367: 41

Inkomster:

Hyror	922: —
Dagavgifter.....	780: 40
Medlemsavgifter	340: —
Räntor	432: 99
Stadens anslag	2,250: —
Diverse	146: 23
	4,871: 62
Utgifter utöver inkomster	495: 79
	Kronor 5,367: 41

Balansräkning den 31 december 1936.

Tillgångar:

Innestående i Wermlands Enskilda Bank A.-B.	2,308: 18
Innestående i Karlstads Sparbank	7,374: 88
Obligationer	9,176: 26
Fastigheten	22,554: 17
Inventarier.....	652: 57
Kassabehållning	169: 64
	Kronor 42,235: 70

Skulder:

»Nybergs gåva»	1,020: 62
»Barnens fond».....	6,354: 26
Barnens-dags-medel	912: 59
Tomtskuld till Karlstads stad	2,905: 50
Kapitalkonto	30,724: 26
Kvartslampans medel	318: 47
	Kronor 42,235: 70

I tur att avgå ur styrelsen äro: Fru Lisa Pettersson, Fru Helfrid Severin och Doktor Hilma Örström samt suppleanten Fru Ingrid Gräslund.

Karlstad den 27 april 1937.

Å Styrelsens vägnar:

E. GEDDA.	LISA PETTERSSON.
Ordf.	Sekr.

I enlighet med originalet intyga:

HILMA ÖRSTRÖM. MÄRTA SETTERBERG.

Avskrift.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, utsedda att granska Föreningen Karlstads Barnkrubbas räkenskaper och förvaltning för år 1936, få efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

Beträffande föreningens inkomster och utgifter under år 1936 och dess ekonomiska ställning vid samma års slut hänvisa vi till av kassaförvaltaren uppgjord tablå, om vars riktighet vi hava övertygat oss.

Föreningens räkenskaper och styrelsens protokoll äro av oss genomgångna utan anmärkning.

Vi hava undersökt, att föreningens banktillgodohavanden och obligationer äro i överensstämmelse med räkenskaperna. Obligationerna jämte två depositionsbevis å tillsammans Kr. 900:— äro deponerade hos Wermlands Enskilda Bank Aktiebolags notariatavdelning.

Fastigheten är brandförsäkrad för Kr. 35,000:— och inventarierna för Kr. 4,500:— vilka belopp vi anse betryggande.

Å inventarierna hava avskrivits Kr. 72: 50.

Då räkenskaperna äro förda med reda och omsorg och utgifterna fullständigt verifierade och revisionen i övrigt ej givit anledning till anmärkning tillstyrka vi, att styrelsen och kassaförvaltaren beviljas full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 april 1937.

A. SJÖBERG.

F. KULLMAN.

I revisionen har undertecknad deltagit såsom representant för stadens revisorer.

FILIP CARLSON.

Rätt avskrivet intyga:

A. TÖRNQVIST.

G. RUNDQVIST.

Föreningen Karlstads Barnkrubba.

För år 1936.

Ingående balanskonto:

Barnensdagsmedel.....	46: 22	Werm. Ensk. Bank A.-B.	1,993: 36
Lånekonto	2,905: 50	Obligationer	9,176: 26
Kapitalkonto	31,220: 05	Fastigheten.....	22,554: 17
Kvartslampan	313: 98	Inventarier	716: 02
		Kassa	45: 94
	<hr/>		<hr/>
	Kr. 34,485: 75		Kronor 34,485: 75

Vinst- och Förlusträkning:

Löner	1,917: 41	Hyror	922: —
Hushållet	1,685: 99	Barnens avgifter	780: 40
Bränsle, ljus	399: 52	Medlemsavgifter.....	340: —
Diverse: rörelsen	454: 67	Räntor.....	432: 99
fastigheten	837: 32	Stadens anslag	2,250: —
10 % avskr. å invent.....	72: 50	Diverse	146: 23
			<hr/>
		Kronor	4,871: 62
	<hr/>	Utgifter utöver inkomster...	495: 79
	Kronor 5,367 41		<hr/>
		Kronor	5,367: 41

Utgående balanskonto:

Wernl. Ensk. Bank A.-B.	2,308: 18	»Nybergs gåva».....	1,020: 62
Karlstads Sparbank	7,374: 88	»Barnens fond».....	6,354: 26
Obligationer	9,176: 26	Barnensdagsmedel.....	912: 59
Fastigheten.....	22,554: 17	Lånekonto	2,905: 50
Inventarier	652: 57	Kapitalkonto	30,724: 26
Kassa	169: 64	Kvartslampan	318: 47
	<u>Kronor 42,235: 70</u>		<u>Kronor 42,235: 70</u>

A. SJÖBERG.

F. KULLMAN.

FILIP CARLSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 september 1937.

§ 724.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av föreningen Karlstads Barnkrubba gjord ansökan om anslag av 6,100 kronor till föreningens verksamhet under år 1938.

Utöver vad handlingarna i ärendet innehölle skulle här antecknas, att enligt inhämtade uppgifter vid försäljning av föreningen tillhöriga fastigheten N:o 2 i kvarteret Uttern inom stadsdelen Haga betingats en köpeskillning av 23,500 kronor, av vilket belopp emellertid skulle betalas dels stadens fordran av föreningen, 2,900 kronor, dels ock försäljningsprovision. Under år 1937 beräknades vidare brist uppstå på verksamheten med ett belopp av cirka 900 kronor, som jämväl skulle täckas ur köpeskillingen för fastigheten.

Under överläggningen i ärendet anfördes, att då nu begärdes ett anslag av 6,100 kronor mot för år 1937 beviljat anslag av 2,000 kronor så syntes föreningen bära inkomma med fullständig redogörelse för huru dess verksamhet beräknades för framtiden kunna finansieras och om densamma med hänsyn till frågan om anskaffande av lokaler skulle under år 1938 kunna utan inskränkning fortgå.

Med hänsyn till verksamhetens sociala betydelse borde emellertid ekonomiskt bistånd lämnas föreningen och funne sig kammaren kunna för denna gång tillstyrka anslag med begärt belopp under framhållande likväl av att den vid behandling av sedermera eventuellt inkommande anslagsbegäran givetvis hade fri prövningsrätt ifråga om anslag och detsamma storlek.

Drätselkammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bevilja föreningen Karlstads Barnkrubba ett anslag för år 1938 av 6,100 kronor under villkor att föreningens verksamhet under sagda år komme att bedrivas i minst samma omfattning som under innevarande år, ävensom bestämma att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 149.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över styrelsens för Föreningen Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetarnas Bildningsförbunds av herrar Eliaeson, Andreas Johansson och fru Johansson såsom motion upptagen ansökan om stadens bistånd vid lösande av förbundets lokalfråga.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Sedan lång tid tillbaka bedriver härvarande lokalavdelning av Arbetarnas bildningsförbund en omfattande studiecirkelverksamhet. Ett 30-tal studiecirklar med ett medlemsantal av omkring 300 har under de senaste åren varit i verksamhet. Tack vare ekonomiskt stöd från staden, bidrag från fackliga sammanslutningar och uppoffringar från de enskilda studiecirkelmedlemmarnas sida har verksamheten nu tagit så fasta former att ABF:s studiecirkelverksamhet numera borde kunna räknas till de fria och frivilliga fortbildningsinstitutioner inom samhället, vilka man gärna vill önska fortsatt verksamhet och utveckling. Emellertid är studiecirkelverksamhetens fortbestånd och utveckling i hög grad beroende av om lokalledningen kan ställa erforderliga lokaler till cirkulärnas förfogande. Hittills ha en del cirklar arbetat i stadsbibliotekets studierum, under något år i ett par lärosalar i Tingvallaskolan, under senaste vinter i Kooperativa föreningens studiolokaler m. fl. ställen såsom i kafélokaler och i studiecirkelmedlemmarnas hem. Det torde vara uppenbart, att med denna splittring i fråga om arbetsställen det icke är möjligt att uppehålla den ordning och reda i arbetet som är önskvärd och som är förutsättningen för att resultaten skall bli de allra bästa. Lokalavdelningens styrelse har därför särskilt under innevarande arbetsår, blivit fullt övertygade om, att lokalfrågan måste ordnas på ett mera tillfredsställande sätt. Många förslag ha också diskuterats. Genom framställningar till bolag, större affärer och enskilda om bidrag till verksamheten hade man hoppats att åtminstone för tillfället kunna ordna lokalfrågan genom att hyra härför lämplig bostadslägenhet. Tyvärr har dock icke denna utväg visat sig framkomlig. De beräknade bidragen ha så gott som uteblivit och styrelsen har måst uppge tanken att på denna väg ordna lokalfrågan.

Under sökandet efter lokaler har styrelsen emellertid blivit erbjuden en bostadslägenhet på 4 rum och kök i Mariedal 8. Men då denna fastighet äges av en bostadsförening, skulle det gälla att förvärva äganderätten till

lägenheten. Som rummen med några mindre ändringar äro lämpliga för ifrågakommande ändamål, och de årliga kostnaderna för lägenheten relativt små har förslag framkommit om bostadslägenhetens förvärvande för ABF:s verksamhet.

Som emellertid studiecirkelarna icke förfoga över de medel, som fordras för förvärvandet av nämnda lägenhet har studieledningen vågat vända sig i detta ärende till Stadsfullmäktige. Lägenheten säljes för kr. 12,100 och den insats, som fordras, är kr. 5,000. Härtill skulle komma c:a kr. 500 för vissa ändringsarbeten. Då de årliga omkostnaderna för lägenheten: räntor, amortering, skatter, försäkringar m. m. utgör kr. 736, torde man svårligen kunna uppbringa billigare lokaler för verksamheten. Fyra av rummen kunna användas för studiecirkelarnas sammanträden och det femte (köket) iordningställes till studeledarens expedition.

Genom denna anordning bleve det ganska väl sörjt för cirkelarnas lokalbehov. Två cirklar skulle kunna arbeta under kvällen i varje rum, och lokaler på så sätt beredas åt ett 40-tal studiecirklar.

Som redan framhållits vet studieledningen sig ingen utväg att själva ordna lokalfrågan. Det är därför som vi vågat vända oss till Stadsfullmäktige med en vördsam förfrågan, huruvida icke Stadsfullmäktige t. ex. genom ett anslag, och ett lån, ur kulturfonden kunde medverka till att ovannämnda bostadslägenhet förvärvades för studiecirkelarnas verksamhet.

Undertecknade vilja därför under hänvisning till vad som sålunda anförts vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige ville taga denna fråga under övervägande och på sätt Stadsfullmäktige kan finna lämpligt, bidra till och om möjligt lösa den för studieverksamheten i staden alltjämt lika aktuella lokalfrågan.

Karlstad den 30 april 1937.

För Arbetarnas bildningsförbund i Karlstad

FOLKE CARLSSON.

Ordförande.

Upptages som motion:

EFRAIM ELIAESON.

ANDREAS JOHANSSON.

KARIN JOHANSSON.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningssanstalt den 10 juni 1937.

§ 2.

På remiss från Stadsfullmäktige hade styrelsen att avgiva yttrande över en av herrar Efraim Eliaeson, Andreas Johansson och fru Karin Johansson upptagen framställning från härvarande lokalavdelning av Arbetarnas bildningsförbund angående förvärvandet av en bostadslägenhet i fastigheten Mariedal 8 här i staden, avsedd att användas för studiecirkelnas sammankomster.

Under överläggningen härom påpekades, att biblioteksstyrelsen vid flera tillfällen framhållit behovet av lokaler för de inom staden verksamma studie-sammanslutningarna. Stadsbibliotekets studierum har sedan länge varit otillräckligt för cirkelnas behov, och ett stort antal lokaler, belägna i olika delar av staden, har därför måst användas.

Att det under sådana förhållanden varit förenat med stora svårigheter för studieledningen att åstadkomma sammanhållning, god ordning i arbetet och kontroll över verksamheten, torde vara lätt att inse. När därför nu förslag framkommit att på ett mera rationellt sätt tillgodose lokalbehovet för studiecirkelnas, vill styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningssanstalten, utan att ha tagit ställning till de föreslagna lokalernas lämplighet eller sättet för deras förvärvande, dels vitsorda behovet av lokaler för nämnda studie-verksamhet, dels livligt tillstyrka att lokalfrågan får sin snara lösning.

Som ovan.

In fidem:

G. A. GUSTAFSON.

Rätt avskrivet intygar:

G. A. GUSTAFSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 722.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en för Arbetarnas Bildningsförbund i Karlstad gjord, av herrar Eliaeson

och Andreas Johansson samt fru Johansson som motion upptagen ansökan om stadens bistånd till lösande av frågan om anskaffande av lokaler för förbundets verksamhet.

Uti ärendet hade biblioteksstyrelsen avgivit infortrat yttrande.

Som staden icke, åtminstone för närvarande, kunde bereda lokaler för nu ifrågavarande ändamål och förbundet dessutom redan med äganderätt förvärvat den i ansökningsen nämnda lägenheten i fastigheten Mariedal N:o 8, så funne kammaren att staden borde bistå förbundet vid nu gjorda förvärv, om vars lämplighet kammaren emellertid icke ville yttra sig.

Då det tillika upplystes, att lägenheten torde kunna utan ekonomisk förlust för förbundet avyttras vid eventuellt kommande tillfälle att få lokalfrågan ordnad på annat och kanske lämpligare sätt, så fann sig kammaren, med hänsyn till att förbundets verksamhet borde utan avbrott fortgå, böra hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att bevilja Arbetarnas Bildningsförbund i Karlstad ett lån ur stadens donationer och fonder av 5,000 kronor att med lika belopp återbetalas under tio år från lånets utlämnande samt mot en räntesats av 3,5 procent å oguldet belopp med rätt emellertid för kammaren att avpassa räntesatsen efter framdeles rådande ränteläge.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 150.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över Arbetarnas Bildningsförbunds av herrar Eliaeson, Andreas Johansson och fru Johansson såsom motion upptagen ansökan om stadens bistånd vid lösande av förbundets lokalfråga, uti vilket ärende biblioteksstyrelsen och drätselkammaren avgivit infortrade utlåtanden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning om anslag för ny plåtbeläggning å Herrhagsskolans yttertak.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige ville bevilja folkskolestyrelsen ett särskilt anslag å 20,000:— kronor för ny plåtbeläggning å Herrhagsskolans yttertak.

Karlstad den 4 juni 1937.

Å Karlstads Folkskolestyrelsens vägnar:

LARS DALGREN.

Ordförande.

Axel Rydborg.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 1 juni 1937.*

---

§ 48.

Sedan Herrhagsskolans yttertak under en följd av år underkastats ständiga reparationer men nu befinner sig i ett sådant skick att detsamma icke låter sig vidare reparera, hade byggnads- och ekonominämnden föreslagit folkskolestyrelsen att till stadsfullmäktige ingå med hemställan om ett förslagsanslag å 20,000:— kronor för ny plåtbeläggning å Herrhagsskolans yttertak.

Folkskolestyrelsen beslöt nu i enlighet med detta byggnads- och ekonominämndens förslag.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 4 juni 1937 klockan 1,30 e. m.

LARS DALGREN.

EDIT AHRENLÖF.

R. LÖFGREN.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 juni 1937.

§ 522.

Efter remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över en av folkskolestyrelsen gjord framställning om anslag å 20,000 kronor för ny plåtbeläggning å Herrhagsskolans yttertak.

Efter ärendets föredragning beslöt drätselkammaren föreslå stadsfullmäktige, att fullmäktige ville för nyssnämnda ändamål anslå ett belopp av 20,000 kronor med bestämmelse tillika, att beloppet skulle, i den mån medel icke funnes tillgängliga, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 151.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning om anslag för ny plåtbeläggning å Herrhagsskolans yttertak, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om anslag för till- och påbyggnad av gymnastikflygeln med mera vid läroverket.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Under bifogande av protokollsutdrag och övriga bilagor (1—5) får undertecknad härmed på uppdrag av styrelsen för Karlstads högre elementarläro-

verk för flickor hemställa om beviljande av ett anslag av *Elthundrasextontusen (116,000) kronor* för till- och påbyggnad av gymnastikflygeln samt anskaffande av lös inrednings- och undervisningsmateriell.

Karlstad den 22 februari 1937.

ERNST LUNDHOLM.

Skolstyrelsens ordförande.

Utdrag ur protokoll hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 17 februari 1937.

---

§ 4.

Förelåg slutligt förslag och ritningar till tillbyggnad av gymnastikflygeln jämte av stadsarkitekten uppgjorda kostnadsberäkningar. Styrelsen, som vid flere sammanträden ingående behandlat denna fråga, beslöt att uppdraga åt ordföranden att inlämna förslaget till stadsfullmäktige med hemställan om beviljande av ett belopp av 110,000 kronor till nybyggnaden.

Ett förslag till nyinköp av undervisningsmateriell för den naturvetenskapliga undervisningen förelåg slutande på ett belopp av 4,250 kr., för komplettering av teckningssalen krävdes 350 kr., för handarbetssalens utrustning behövdes 900 kr. samt till bokhyllor, möbler m. m. till elevbibliotek, frukostrum, läkarrum 500 kr.

Med anledning härav beslöt styrelsen hemställa till stadsfullmäktige om beviljande av ett belopp av 6,000 kr. och skulle denna anhållan åtföljas av specifikation.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Rätt utdraget bestyrker:

ERNST LUNDHOLM.

Skolstyrelsens ordförande.

P. M.

angående flickskolans behov av nya lokaler.

Vid den inspektion, som den 18 och 19 sept. 1935 förrättades vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor av undervisningsrådet H. Wallin, påtalades be-

träffande skolans lokaler en del brister, som skolstyrelsen redan förut haft anledning att sysselsätta sig med. Klassrummen, vilkas utrymmen varit bestämda av att de redan förut varit avsedda för helt andra ändamål, äro i allmänhet mindre än minimikraven på skollokaler. Antalet lärosalar har i allmänhet räckt till (även om ibland fysik- och biologirummen fått tagas i anspråk som klassrum) men de allra flesta äro så små, att de ej räcka till för stora klasser.

Elevantalet i skolan har från 387 läsåret 1931—32 vuxit till 449 vid början av höstterminen 1936, och klassavdelningarna växa ut mot maximisiffrorna 30—35 st. För närvarande finnas endast ett par klassrum, som utan olidlig trängsel rymmer delta antal elever, varför det är nödvändigt med *några nya större klassrum*.

Det stora antalet elever, som dagligen resa ut och in från landet (f. n. ca 90 st.) kräver inrättandet av ett *frukostrum*. För tillfället är ett korridorutrymme provisoriskt ordnat för detta ändamål, och denna korridor får dessutom ersätta bristen på elevrum, något som behövs för elevernas håltimmar.

Vidare behövs *ett rum för skolläkaren*, och man kan ej vänta sig att för framtiden denne, som hittills varit fallet, skall upplåta sitt privata mottagningsrum för de terminligen återkommande läkarundersökningarna.

Skolan kan för närvarande ej bereda någon lokal för *elevbiblioteket* och torde i detta hänseende ensam bland stadens skolor representera ett efterblivet stadium.

Den nyinrättade realskolelinjen och den större plats på det nuvarande schemat, som naturvetenskaperna intaga, nödvändiggör — som av undervisningsrådet Wallins skrivelse framgår — *nya lokaler för undervisningen i fysik och kemi*. Det kan knappast längre få pågå utan ännu allvarligare erinringar från inspekterande myndighet, att den naturvetenskapliga undervisningen bedrivs under nuvarande lokala förhållanden. Enbart detta är enligt styrelsens mening anledning till att snarast möjligt söka få till stånd nya lokaler.

Elevantalets tillväxt har även medfört, att den nuvarande *handarbetssalen* ej längre räcker till för alla avdelningar utan att en del handarbete måste förläggas till för tillfället lediga klassrum.

Slutligen är av samma anledning den nuvarande *gymnastiksalen* för liten och även utrymmena för avklädning otillräckliga.

För att fylla alla dessa behov av nya och större lokaler får flickskolestyrelsen härmed till stadsfullmäktige ingiva bifogade förslag till om- och tillbyggnad av gymnastikflygeln och torde förslaget framgå av de *) ritningar och kostnadsförslag, som utarbetats av stadsarkitekten.

*) Tillgängliga hos stadsombudsmannen.

Om vid en eventuell ombildning av skolan till kommunal flickskola elevantalet skulle växa, torde lokalbehovet även för detta fall anses vara fyllt, och lokalerna i det skick, att en dylik omorganisation kunde medgivas.

Skolstyrelsen är fullt medveten om att det framlagda förslaget ej kan tillfredsställa alla de anspråk, som man på sakkunnigt håll kan ställa på en gymnastiksal, då den är i minsta lag och smal i förhållande till längden. En större och bredare gymnastiksal skulle emellertid medföra ett nybyggnadsförslag med betydligt större kostnader än det nu föreliggande. Med hänsyn till de stora anspråk, som för närvarande ställas på Karlstads stad för skolväsendets växande behov har styrelsen nedpressat kraven till ett minimiförslag.

Till- och påbyggnaden av gymnastikflygeln skulle resultera i:

I bottenvåningen. En gymnastiksal 3 meter längre än den nuvarande med lärarinne- och redskapsrum. Härigenom skulle i gamla skolan nya avklädningsrum erhållas där vi nu ha rum för lärarinna och redskap.

1 tr. upp. Ritsal med nödiga utrymmen. 2 handarbetsrum med materiell och provrum.

2 tr. upp. 3 stora klassrum.

3 tr. upp. 2 naturvetenskapliga lärosalar, laboratorium, nödvändiga rum för materiell och samlingar.

I gamla skolan skulle då nuvarande fysikrummet bli ett stort klassrum. Nuvarande biologisalen skulle bibehållas. Laboratoriet skulle bibehållas och användas för huvudsakligen biologiska laborationer. En del av korridorutrymmet utanför biologirummet skulle avskiljas till förvaring av biologiska samlingarna, som till en del skulle flyttas ut från biologirummet. I gamla skolan skulle man genom att i tillbyggnaden få tre nya klassrum erhålla rum för läkare-mottagningar, frukost- och elevrum samt ett rum för lärjungebiblioteket.

Beträffande kostnadsförslaget bör anmärkas, att i den stora posten för värme- och sanitäranläggningar ingår en ny värmepanna samt modernisering av värmeledningssystemet med pumpanordning. Den nya värmepannan skulle ersätta en gammal, som nu är förbrukad och i det tillstånd, att den när som helst måste ersättas med en ny. Värmeledningssystemet är i övrigt i det skick, att det måste överses och göras effektivare.

Den nya avdelningen för naturvetenskaplig undervisning samt lokalerna för handarbete och teckning, elevbibliotek, frukost- och läkarrum kräver dessutom

anslag till undervisningsmateriell och möbelutrustning till ett belopp av förslagsvis 6,000 kr. enligt bifogad specifikation.

Karlstad den 22 februari 1937.

ERNST LUNDHOLM.

Skolstyrelsens ordförande.

Till Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Sedan undertecknad den 18 och 19 september 1935 inspekterat Karlstads högre elementarläroverk för flickor, får jag härmed beträffande skolans lokaler meddela följande:

Skolans lokaler äro mycket väl hållna och i stort sett tillfredsställande, även om en del klassrum äro väl små i förhållande till antalet där placerade lärjungar. Detsamma gäller om skolans gymnastiksal, som enligt vanlig beräkning skulle rymma endast omkring 40 lärjungar, under det en del gymnastikavdelningar för närvarande omfatta 50 à 60 lärjungar. Vidare får jag framhålla angelägenheten av att den naturvetenskapliga undervisningen beredes större utrymmen. För denna undervisning erfordras åtminstone två lärosalar, vardera rymmande 35 lärjungar, med tillhörande materielrum samt ett rymligt laboratorium, så inrett, att det vid behov må kunna användas som lärosal. Tillräckliga lokaler torde kunna erhållas genom inredning av något av skolbyggnadens odisponerade vindsutrymmen. För undvikande av alltför många trappor synes vindsutrymmet i gymnastikflygeln från skolsynpunkt bäst lämpa sig härför.

Stockholm den 1 oktober 1935.

HARALD WALLIN.

Undervisningsråd.

Till Styrelsen för Karlstads Flickskolor.

Härmed överlämnas förslag till om- och tillbyggnad för Flickskolan. Kostnaderna för ifrågavarande arbeten hava beräknats sålunda:

Byggnadsarbetet	73,170: —
Elektrisk installation	4,800: —
Värme- och sanitäranläggning	22,000: —

Ritningar och arbetsledning	2,300:—
Diverse och oförutsedda.....	7,730:—
	<u>Summa kronor 110,000:—</u>

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 21 januari 1937.

OLLE LAGERGREN.

Specifikation på ny undervisningsmateriell, möbler och nyinredning i samband med den föreslagna tillbyggnaden till flickskolan.

A. *Undervisningsmateriell för den naturvetenskapliga undervisningen:*

Elektrisk kopplingstavla.....	1,000:—	
Akkumulatorer	150:—	
6 st. volt-amp.-metrar.....	350:—	
Induktionsspolar	42:—	
Kalorimetrar och termometrar	48:—	
4 vågar med viktsatser	100:—	
12 st. stavmagneter	60:—	
Kondensatorer	30:—	
5 dosgalvanometrar, 5 motstånd	300:—	
Väggplanscher	100:—	
Experimentlåda för växelström	65:—	
Växelströmstransformator och generator	220:—	
Spegelgalvanometer med skala.....	150:—	
Mörkrumsgardiner	100:—	
Modeller av strömmätningssinstrument	42:—	
8 st. motstånd	40:—	
6 st. lamphållare	18:—	
Lampa för optiska försök	35:—	
Balloptikon.....	800:—	
2 st. mikroskop.....	600:—	4,250:—

B. *Bokhyllor, möbler m. m. till elevbibliotek, frukostrum, läkarrum* 500:—

C. *Nyinredning till teckningssalen* ..... 350:—

D. *Bord, skåp m. m. (bl. a. 2 symaskiner) till handarbetssalen...* 900:—

Summa kronor 6,000:—

Obs! Den fasta nyinredningen ingår i stadsarkitektens förslag till kostnadsberäkningar.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 2 april 1937.

§ 137.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade byggnadsnämnden att avgiva yttrande över en av flickskolestyrelsen gjord framställning om anslag för bl. a. till- och påbyggnad av flickskolans gymnastikflygel.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöt nämnden, som fann sig icke böra i denna ordning underkasta ritningarna detaljgranskning, förklara sig icke hava något att i princip erinra mot byggnadsföretaget.

Som ovan.

In fidem:

ROLF MÆCHEL.

Ex protocollo:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 14 april 1937.

§ 94.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden att yttra sig över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om beviljande av ett anslag av 116,000 kronor för till- och påbyggnad av gymnastikflygeln samt anskaffande av lös inrednings- och undervisningsmateriel.

Efter ärendets föredragning och en stunds överläggning beslöt hälsovårdsnämnden att i ärendet göra följande uttalande:

»Vid granskning av handlingarna har hälsovårdsnämnden funnit, att den tilltänkta gymnastiksalen skulle bli belägen i huvudsak mot norr, varjämte den till stor del komme att bli förlagd under markens yta. Då detta synes mindre lämpligt, har hälsovårdsnämnden velat framhålla detsamma. I övrigt har nämnden icke någon anmärkning mot det föreliggande förslaget. Dock vill nämnden hemställa, att ritningarna underställas skolöverstyrelsens prövning, innan beslut i ärendet fattas.»

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 maj 1937.

§ 460.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 19 sistlidne april, § 306, närmare utvisar, bordlagt ärende angående om- och tillbyggnad av gymnastikflygeln vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor, så upptogs nu detta ärende ånyo till behandling.

Drätselkammaren fann sig med anledning av hälsovårdsnämndens i dess protokoll för den 14 april 1937, § 94, gjorda uttalanden, böra påpeka, att det i förevarande fall icke vore fråga om en ny gymnastiksal utan endast om på- och tillbyggnad av redan befintlig, vilken redan förut godkänts av vederbörande myndigheter.

Då emellertid, såsom även av hälsovårdsnämnden påpekats, ritningarna icke underställts skolöverstyrelsens prövning, beslöt drätselkammaren att bordlägga ärendet till ett senare sammanträde; och skulle under tiden samtliga handlingar tillställas skolöverstyrelsen med anhållan om dess uttalande i frågan.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med skrivelse av den 11 dennes har Ni till Kungl. Skolöverstyrelsen insänt förslag till om- och tillbyggnad för Karlstads högre elementarläroverk för flickor med anhållan, att överstyrelsen ville uttala sig om förslaget.

Med anledning härav får överstyrelsen anföra följande. Förslaget synes under förhanden varande omständigheter överstyrelsen i stort sett tillfredsställande. Överstyrelsen vill dock påpeka att materialutrymmena för den naturvetenskapliga avdelningen synas knappt tilltagna, även som att kapprummet för de tre stora klassrummen i våningen 2 trappor upp torde vara väl litet. För att få kapprummet ökat kunde eventuellt väggen till det mittersta klassrummet flyttas något mer åt norr.

Stockholm den 28 juni 1937.

HARALD WALLIN.

RAGNAR EKHOLM.

Karin Romberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 640.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning om anslag för dels till och påbyggnad av läroverkets gymnastikflygel dels ock anskaffande av inrednings- och undervisningsmaterial.

Kammaren, som funne att de föreslagna åtgärderna vore av behovet påkallade men att utan ökade kostnader smärre avvikelser från nu föreliggande ritningarna eventuellt kunde ifrågakomma, beslöt hemställa,

att för till- och påbyggnad av läroverkets gymnastikflygel i huvudsaklig överensstämmelse med ifrågavarande förslag och för anskaffande av inrednings- och undervisningsmaterial anvisa anslag av tillhoppa 116,000 kronor;

att av nämnda anslagsbelopp 110,000 kronor skall anskaffas genom upptagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas och återstoden 6,000 kronor, genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnes tillgängliga;

att bemyndiga drätselkammaren att låta utföra arbetet; samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 152.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om anslag för till- och påbyggnad av gymnastikflygeln med mera vid läroverket, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Badhusstyrelsens framställning om anslag för ombyggnad av varmbadhuset samt i anledning därav inkomna motioner.

Till Stadsfullmäktige.

Badhusstyrelsen erhöll (Stadsfullmäktiges handlingar 1936 Ser. B. N:r 6) enligt Stadsfullmäktiges den 18 juni 1936 fattade beslut till sitt förfogande ett belopp av 12,000 kronor för att genom styrelsens expert ingenjören G. Heijkenskjöld låta uppgöra byggnadsritningar, konstruktionsritningar, arbetsbeskrivningar och preliminära entreprenadhandlingar rörande den tilltänkta om- och tillbyggnaden av varmbadhuset. Därefter hava från Heijkenskjöld infordrade handlingar av förberörda art till styrelsen överlämnats. Sedan dessa med biträde av Heijkenskjöld av styrelsen ingående granskats och godkänts, har styrelsen för att tjäna till ledning för byggnadskostnadens beräknande inbjudit sex för nu ifrågavarande bygge kompetenta byggnadsfirmor att inlämna anbud å bygget. Fyra av de sålunda för själva byggnaden anmodade firmorna hava inlämnat anbud. Av dessa har endast det lägsta varit definitivt. Det är likväl gällande endast till den av styrelsen vid anbudens infordrande proponerade dagen den 1 april 1937. Anbudet måste sålunda vara antaget senast den 31 dennes för att gälla.

Styrelsen har haft sin uppmärksamhet inriktad på möjligheten att i vissa avseenden vidtaga förenklingar för att sålunda vinna besparingar i byggnadsprojektet. Ingeniör Heijkenskjöld har därvid biträtt styrelsen. Det har emellertid visat sig, att något väsentligt i nämnda hänseende icke står att vinna. Hejkenskjölds uppgjorda förslag hava därför lämnats orubbade.

I samband med infordrande av anbud å själva byggnadsarbetet har styrelsen införskaffat anbud å dels värmeledning, ventilation, varmvattenberedning, vatten- och avloppsledningar, dels vattenreningsanläggningar. Anbud därå hava ingivits. Sammanlagda kostnaden för alla nu berörda arbeten belöpa sig å Kr. 354,000:—. Därtill måste emellertid läggas ytterligare vissa poster, vilka helt allmänt beräknats utan ledning av inkomna anbud, nämligen för planering och ordnande av det närmast badhuset varande området, för elektriska ledningar, för arbetsledning, kontroll, ytterligare ritningar och besiktningar samt slutligen för diverse och oförutsedda utgifter 46,000:— kronor. Inalles beräknas kostnaden för om- och tillbyggnaden sålunda utgöra 400,000:— kronor.

Som synes överstiger denna summa ganska väsentligt den ursprungligen av ingenjören Heijkensköld enligt de *preliminära* ritningarna beräknade byggnadskostnaden, som utgjorde Kr. 303,900:—, i vilket belopp han likväl inberäknat kostnad för ritningar och andra nödiga handlingar m. m. med Kr. 18,900:—.

Berörda av Heijkensköld den 22 maj 1936 dagtecknade beräkning av byggnadskostnaden har givetvis grundats å då rådande priser. Någon ändring i byggnadsplanens omfattning av beskaffenhet att i avsevärd grad påverka kostnadsberäkningen har icke förekommit. Ökningen är att hänföra till byggnadskostnadernas, särskilt material och arbetskostnadernas oerhörda stegring under mellantiden, redan inträdd eller med mer eller mindre säkerhet för närmaste framtiden beräknad. Ehuru en kostnadsökning på c:a 100,000:— kronor förefaller hart när ofattbar, torde den på i byggnadsbranschen förfarna personer icke verka överraskande.

Emellertid ställer denna kostnadsökning onekligen styrelsen inför den frågan, om planen bör fullföljas. En sporre till fullföljd har styrelsen fått därigenom att Kungl. Maj:t redan för bygget ställt 40,000:— kronor av tipsmedel till förfogande och att det på ett tillförlitligt sätt ställts i utsikt att ytterligare 35,000:— kronor av samma medel skola komma bygget till godo. Villkoren för dessa medels tagande i anspråk torde icke medgiva byggets uppskjutande. Sedan det väl igångsatts, kan dock tiden för lyftningen jämkas. Någon bedömning av, huruvida materialpriserna nu nått kulmen, kan tydligen icke göras. Härutinnan äro priserna på järn och trä avgörande, i sin ordning beroende av krigsrustningarna i världen. Skulle rustningarna fortsätta, är ytterligare prisstegring att förvänta. Som motvikt kan framhållas att, om för bygget till en del lånemedel måste komma till användning, de låga räntorna är ett gynnsamt moment. Även för den händelse ombyggnaden uti ifrågavarande omfattning icke komme till stånd, måste, såsom styrelsen tidigare framhållit, en omfattande, till 50- å 60,000:— kronor beräknad reparations- och underhållskostnad å det gamla varmbadhuset bliva oundgänglig. Det torde dessutom vara ofrånkomligt att i varmbadhuset med det snaraste installera en filteranläggning för badvattnet till ungefär samma kostnad, som angives för den i ombyggnaden ingående.

Det är givet, att den ökade byggnadskostnaden rubbat tillförlitligheten av den driftskalkyl, som ingenjör Heijkensköld den 22 maj 1936 framlade och som visade något överskott. Likväl torde en uppgjord ny kalkyl visa,

att driftsresultatet torde ställa sig fördelaktigare än väntas kunde. Man får i detta sammanhang erinra sig, att badhuset nu går med en förlust av c:a 9,000 kronor och att det ombyggda badhuset kommer att erbjuda åtskilliga lokaler till uthyrning med ett beräknat hyresbelopp av c:a 3,000 kronor för-räntande ett investerat kapital av bortåt 100,000: — kronor. I övrigt hänvisas till bifogade av Heijkensköld utarbetade driftskalkyl som då detta skrives, likväl icke kommit styrelsen tillhanda.

Angående de allmänna förutsättningarna för behovet att i ett samhälle som Karlstad häva tillgång till ett modernt bad utanför hemmen vill styrelsen hänvisa till vad, som förekommit inför Stadsfullmäktige den 18 juni 1936. Därutinnan vill styrelsen endast erinra därom, att behovet av simundervisning året runt understrukits såväl av skolmyndigheter som andra. Tilläggas bör även, att det är felaktigt att tro, att Karlstad är väl utrustat i badhänseende. Tvärtom måste det fastslås att Karlstad är ganska efterblivet på detta område, om man jämför staden med en hel del andra i avseende å folkmängden jämförbara städer.

Badhusstyrelsen har vägt alla dessa omständigheter för och emot ett igångsättande nu av badhusbygget och har beslutit föreslå Stadsfullmäktige att redan nu igångsätta detsamma och sålunda bevilja ett förslagsanslag å 325,000: — kronor (400,000—75,000) för utförande av ombyggnaden av badhuset i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag samt att uppdraga åt Drätselkammaren att själv eller genom utsedda byggnadskommitterade träffa erforderliga uppgörelser med anbudsgivare och utföra byggnadsarbetet.

Angående medelsanskaffningen förutsätter styrelsen, att Drätselkammaren kommer att avgiva förslag i sitt yttrande till Stadsfullmäktige.

Styrelsen vill till sist nämna, att styrelsen har för avsikt att till bestri-dande av kostnaden för planeringen och ordnandet av området omkring badhuset söka om möjligt erhålla bidrag från privat intresserad institution.

Entreprenadkontraktsförslag, värmeprogram, samt beskrivning av snabbfilter med dithörande apparatur och 28 blad ritningar bifogas, jämte anbud med tillhörande handlingar.

Karlstad den 15 mars 1937.

På Badhusstyrelsens vägnar:

HUGO SEVERIN.

Erik Lundblad.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 16 april 1937.

§ 182.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade byggnadsnämnden att avgiva yttrande över ett av badhusstyrelsen väckt förslag angående om- och tillbyggnad av varmbadhuset.

Byggnadsnämnden beslöt meddela, att med den nu gällande stadsplanen den ifrågasatta tillbyggnaden icke finge utföras, men att nämnden icke hade något emot att söka få till stånd en sådan stadsplaneändring, att arbetets utförande därigenom möjliggjordes.

Som ovan.

In fidem:

ROLF MÆCHEL.

Ex protocollo:

Gustaf E. Berg.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 14 april 1937.

§ 93.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden att yttra sig över ett av badhusstyrelsen till stadsfullmäktige avgivet förslag angående om- och tillbyggnad av badhuset.

Efter en stunds överläggning beslöt hälsovårdsnämnden förklara sig intet hava att erinra mot förslaget i fråga ur de synpunkter, angående vilka hälsovårdsnämnden hade att yttra sig.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Till Stadsfullmäktige.

På sätt framgår av Drätselkammarens protokoll för den 19 april 1937, § 328, intaget i Stadsfullmäktiges handlingar för den 20 maj 1937, har vid försäljning av vissa staden tillhöriga obligationer uppstått en kursvinst å kr.

97,940: —; och har drätselkammaren föreslagit Stadsfullmäktige, att av nämnda belopp kr. 22,940: — måtte avsättas till en kursregleringsfond för mötande av eventuella kursförluster vid kapitalplaceringar samt att återstående kr. 75,000: — måtte få balanseras, till dess Drätselkammaren kunde inkomma med förslag till medlens användande.

Vid ärendets behandling i Drätselkammaren förelåg förslag, att de 75,000: — kronorna skulle föreslås till användning för blivande ombyggnad av stadens varmbadhus.

Badhusstyrelsen får i anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med det sålunda framkomna förslaget så att ombyggnaden må kunna lättare bli verklighet.

Karlstad den 10 maj 1937.

På Badhusstyrelsens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Stadsfullmäktige.

För den planerade om- och tillbyggnaden av stadens varmbadhus ha Stadsfullmäktige redan till ritningar och alla därmed sammanhängande arbeten anvisat en summa av kr. 12,000: —. Av statsmedel äro för innevarande år beviljade kr. 40,000: — och för nästkommande år ställda i utsikt ytterligare kr. 35,000: —. Av stadsfullmäktige alternativt till kallbadhus redan anslagna medel, nu uppgående till kr. 42,000: —, torde väl osökt komma till användning vid skapandet av vår simhall. En preliminär framställning från Badhusstyrelsen om ett avsevärt bidrag från den s. k. Vinfonden har från vederbörandes sida rönt stort tillmötesgående.

Mycket är sålunda redan åtgjort för badhusfrågans lösning och det behöves väl här knappast framhållas, vad allt ett modernt badhus betyder i hälsovårdande och idrottsligt hänseende, för ökad simkunnighet och färdighet i livräddning, såsom en välkommen hjälp åt våra skolor i deras arbete för ungdomens fysiska fostran.

Under nuvarande säregna förhållanden på byggnadsmarknaden är det vanskligt eller omöjligt att framlägga exakta kostnadsberäkningar för det tilltänkta företaget, men hur än dessa komma att gestalta sig, måste det ju

ligga i allas intresse att nödig medelanskaffning (lån eller uttaxering) hålles inom så snäva gränser som möjligt. — Livligt intresserade av att det redan i alla detaljer utarbetade badhusförslaget måtte komma till utförande, föreslå därför undertecknade,

att av den kursvinst på kr. 97,940: —, som vid inlösen av uppsagda statsobligationer kommit staden till godo, kr. 75,000: — av Fullmäktige anslås till sagda byggnadsföretag.

Karlstad den 10 maj 1937.

O. W. KARLSSON.   REINH. TERNQVIST.   HUGO SEVERIN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt § 328 i drätselkammarens i Karlstad protokoll av den 19 april 1937 hava drätselkammarens ordförande jämte stadskamreraren till kammaren anmält, att efter inlösen av en post Svenska Statens obligationer, 3 % av 1894, för staden uppstått en kursvinst på kronor 97,940: —, och föreslås att av dessa penningar kronor 22,940: — avsättas till ett »Kursregleringskonto» samt att återstående kronor 75,000: — måtte anslås till blivande ombyggnad av stadens varmbadhus.

Kammaren har emellertid icke gått med på förslaget, utan föreslår att de omnämnda 75,000: — kronorna balanseras, till dess kammaren till fullmäktige inkommer med förslag till medlens användande.

Undertecknad, som i min egenskap av ordförande i Karlstads Simsällskap haft tillfälle att på nära håll konstatera huru nödvändigt det är både för badverksamhetens utövande och för simundervisningens bedrivande att varmbadhusets ombyggnad snarast kommer till stånd, vill på det livligaste instämma i drätselkammarordförandens och stadskamrerarens förslag. Gång på gång bringas från skilda håll i erinran de dåliga badförhållandena i staden, och det är tydligt, att ordnade förhållanden icke kunna påräknas förrän varmbadhusets ombyggnadsfråga fått sin lösning. Det borde vara en hederssak för staden, att snarast möjligt lösa detta viktiga problem. Det största hindrande momentet torde väl härvidlag vara som så många gånger annars brist på pengar, men om styrelsen för varmbadhuset kunde kalkylera med vissa disponibla belopp, skulle det för dem bliva lättare att framlägga ett slutgiltigt förslag.

Den opåräknade vinst som staden erhållit på här ovan omtalade obligationsaffär synes mig vara särskild lämpad att avsätta för varmbadhusets räkning, varför jag tillåter mig föreslå,

att den vinst, som för staden uppstått vid försäljningen av nom. kr. 202,140: — Svenska Statens 3 % obligationer av år 1894 kronor 75,000: — avsätts till blivande ombyggnad av stadens varmbadhus.

Karlstad den 14 maj 1937.

BERTIL ÖSTERBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 juli 1937.

§ 598.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över *dels* av badhusstyrelsen gjorda framställningar om ej mindre anslag för utförande av ombyggnad av varmbadhuset i enlighet med till stadsfullmäktige ingivet förslag än även användande för nämnda ändmål av 75,000: — kronor utav den vinst, som för staden uppstått vid försäljning av nom. kronor 202,140: — Svenska Statens 3 % obligationer av år 1894, *dels ock* av herrar O. W. Karlsson, Reinh. Ternqvist, Hugo Severin och Bertil Österberg väckta motioner av samma innehåll som badhusstyrelsens sistnämnda framställning.

Beträffande frågan angående ombyggnad av varmbadhuset hade byggnadsnämnden och hälsovårdsnämnden avgivit infordrade utlåtanden.

Ärendena, som jämlikt drätselkammarens beslut den 19 april 1937, § 305, och den 24 maj samma år, § 444, cirkulerat bland kammarens ledamöter, upptogos nu till behandling, varvid till en början badhusstyrelsens ordförande doktorn Hugo Severin, som enligt kammarens beslut den 12 i denna månad, § 565, inbjudits att övervara behandlingen av förevarande ärenden, lämnade en kort översikt över badhusfrågans läge, varav framgick, bland annat, att anslag å 83,750: — kronor av tipsmedel ställts i utsikt till ifrågasvarande ombyggnad; dessa i utsikt ställda medel kunde styrelsen emellertid gå miste om därest icke beslut angående den planerade ombyggnaden fattades snarast möjligt.

Sedan överläggning ägt rum, beslöt drätselkammaren, som för närvarande icke ville föreslå stadsfullmäktige uttaxering eller upptagande av lån för ifrågavarande ändamål, hos stadsfullmäktige hemställa att fullmäktige ville besluta,

att därest medel kunna anskaffas, låta utföra ombyggnad av varmbadhuset i huvudsaklig överensstämmelse med det av badhusstyrelsen framlagda förslaget samt kostnadsfritt upplåta för ändamålet erforderlig plats;

att den genom stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1919, § 126, bildade fonden för förskönande av antingen västra Klarälvstranden eller stora torget eller ock för anläggande av ett kallbadhus för staden, vilken fond den 1 januari innevarande år uppgick till 41,830 kronor 78 öre, finge tagas i anspråk för ombyggnad av varmbadhuset;

att 75,000:— kronor av den vinst, som för staden uppstått vid försäljning av nom. kronor 202,140:— Svenska Statens 3 % obligationer av år 1894 skulle anslås till förevarande ombyggnadsarbeten;

att upphäva sitt beslut av den 16 maj 1929, § 100, angående förvaltandet av Carlos Malméns fond;

att sagda fond, vilken den 1 januari innevarande år uppgick till 58,780 kronor 78 öre, finge tagas i anspråk för ombyggnad av varmbadhuset;

att uppdraga *dels* åt badhusstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra framställning om bidrag av lotterimedel för ifrågavarande ändamål *dels ock* åt drätselkammaren att undersöka, huruvida ytterligare fondmedel skulle kunna tagas i anspråk för täckande av det belopp, som kunde komma att fattas för genomförande av de planerade ombyggnadsarbetena; samt

att drätselkammaren och badhusstyrelsen, innan arbetena igångsattes, skulle till stadsfullmäktige inkomma med förslag till slutlig medelsanskaffning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 153.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över badhusstyrelsens framställning om anslag för ombyggnad av varmbadhuset samt i anledning därav inkomna motioner, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtta bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Mot beslutet, i vad det avsåge disponerande av kursvinsten å 75,000 kronor, reserverade sig herr Stolpe med yrkande, att utredning måtte verkställas, huruvida dessa medel finge för nu ifrågavarande ändamål användas och sålunda icke, vilket herr Stolpe ifrågasatte, skulle tilläggas respektive fonder.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning i fråga om arvode för biträde vid ordnande av lagfarter och inteckningsdödningsar.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 12 juli 1937.*

§ 590.

Som staden förvärvat ett stort antal områden för utläggande av gator och vägar samt dessa områden blivit avstyckade eller voro föremål för avstyckningsförfarande, så att ansökningar om lagfart och dödande av inteckningar kunde till inskrivningsdomären ingivas, men ordnandet av dessa ting, särskilt vad beträffar inteckningsdödningsarna, droge ett omfattande och tidsödande arbete, så hade kammaren funnit att med ordinarie arbetskraft detta icke kunde ske utan dröjsmål ifråga om det löpande arbetet, varför kam-

maren uppdragit åt t. f. stadsombudsmannen Nils B. Eckerbom, att, sedan han frånträtt sitt nuvarande förordnande, omhänderhava detta arbete och vad därmed sammanhängde mot ett arvode av 400 kronor i månaden och skulle uppdraget gälla för tiden från och med den 1 september till och med den 30 november innevarande år.

Det skulle jämväl antecknas, att magistraten hos kammaren föreslagit att, därest icke biträdande jurist kunde givas uppdrag att ordna och för framtiden omhänderhava ett registratur över stadens samliga fastigheter, åt jurist måtte givas det mera tillfälliga uppdraget att ombesörja de lagfarter och inteckningsdödningar, som erfordrades beträffande av staden redan förvärvade gatumarks- och andra fastigheter, och vilket arbete icke kunde medhinnas av ordinarie arbetskraft.

Med anledning av vad sålunda förekommit beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte till bestridande av oannämnda Eckerbom beviljade arvode anvisa anslag av 1,200 kronor att anskaffas genom uttaxering i den mån medel därtill eljest ej funnes tillgängliga.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 154.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning i fråga om arvode för biträde vid ordnande av lagfarter och inteckningsdödningar, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om anslag till inköp av en lastautomobil för elektricitetsverkets räkning.

Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 8 juni 1937.

§ 60.

Angående inköp av lastbil för elverkets räkning hade från belysningsingeniören inkommit följande skrivelse:

»Inköp av elektrobil för 1500 kg:s last.

Elektricitetens stora utberedning inom hushåll, hantverk, industri och välfärdsinrättningar samt allmänhetens beroende därav har nu blivit så stort, att varje åtgärd att förebygga avbrott eller förkorta sådana utan att därmed i någon större grad fördyra distributionen bör vidtagas.

Här föreslaget inköp av en 1500 kg:s lastbil är en åtgärd i antytt syftemål.

Jag vill för undvikande av missuppfattning redan nu meddela, att denna bil icke kommer att inkräkta på våra ordinarie transporter, vilka tingas hos åkerierna och uppgå till en årlig kostnad av 10,000 kronor. Dessa åkeritransporter gälla anläggningsarbeten, för vilka man uppgjort arbetsschema. *Den föreslagna bilen skall däremot användas för tillfälliga och oförutsedda transporter, som till stor del komma att utföras efter den ordinarie arbetstiden och särskilt under natten för reparationer samt för ofta förekommande servisanslutningar.* Dessa servisanslutningar utföras mellan kl. 3—5 på morgonen, den tid å dygnet, då allmänheten ligger i sin djupaste slummer. Under dessa transporter köres bilen av en montör, som även deltar i reparationsarbetet, en ekonomisk fördel med hänsyn till det 100 % tillägget för nattarbete.

Förutom nyss nämnda ändamål skall den egna bilen användas för transport av *kompletteringsmateriel till arbetslagen*, t. ex. utkörning av isolatorer, kabelboxar, kopparringar, rör m. m. Dylika transporter utföras nu i regel av montörerna på cyklar, men då materialet är både tungt och skrymmande, måste den lastade cykeln eller cyklarna ledas till arbetsplatsen, ett förhållande som visat sig bli mycket oekonomiskt och dessutom i olämplig grad inkräktat på tiden för det mera kvalificerade och dyrbarare montörsarbetet. Att för dylika

och tillfälliga transporter tunga åkeriskjuts blir för tidsödande och montörerna få vänta för länge på materialiet. Under dessa dagtransporter köres elektrobilen av förrådsvakten.

Jag har även undersökt möjligheten av hjälp från brandkåren med *nattkörning vid tillfälliga* reparationer och sådan hjälp kan nog erhållas; detta är ju bra, för vid dylika arbeten erfordras ofta två bilar. Vår egen bil kör då ut och lokaliserar felet under det att den andra uppåddas för lastning av reparationsmateriel. Det ena goda föreskjuter icke det andra; en pålitlig tillgång till transportmedel är så värdefull, att jag t. o. m. funnit denna möjlighet av hjälp från brandkåren önskvärd som ytterligare resurs, för vilken jag anser ett årligt bidrag från elverket vara motiverat. Under den orkan, som drog över Karlstad för några år sedan hade vi haft behov av fem bilar. Men utan montörer komma vi dock ej långt vid sådana reparationer; är då chauffören kunnig i montörsyrket och dessutom lokaliserad å nätet ha vi dubbel nytta av chauffören. Han kan då sändas iväg på egen hand med bilen och göra avkopplingar av ledningen å ömse sidor om felstället och sedan fortsätta till förrådet och hämta nödig reparationsmateriel.

För tillfälliga transporter under dagen av kompletteringsmateriel kan brandkårsbilen ej stå till förfogande, varför den således ej kan göra oss samma nytta som egen bil.

För avsett ändamål och med hänsyn till transportområdets ringa utsträckning har jag funnit en *elektrobil* lämpligare än en bensindriven bil. Med normal batteriutrustning kör bilen 5 mil utan omladdning. Varje gång bilen kommer till förrådet inkopplas strömmen och batteriet laddas och på detta sätt kan körsträckan pr. dag mångfaldigas och bli 10 å 15 mil.

Den maximala körningen kommer sannolikt ej att överstiga 5 mil pr. dag.

Elektrobilens tekniska och ekonomiska fördelar gentemot bensinbilens äro följande:

1. Elektrobilens hållbarhet är större och därmed blir den årliga amorteringskostnaden lägre.

Anledningen därtill är den, att den vibrationsfria elektromotordriften ej förorsakar de skakningar och påfrestningar, som ju i hög grad uppstå vid explosionsmotorns ryckiga gång.

2. Bromsningen vid bensindrif sker genom bromsband å axeln och den inbromsade levande kraften omsättes i värme genom friktion mellan gummihjulen och marken, alltså ett oerhört gummislitage. Vid elektrobilen sker inbroms-

ning genom att motorns magnetisering ökas och motorn går då som generator samt levererar energi till ackumulatorn, m. a. o. den inbromsade levande kraften omsättes i ackumulerad energi och först vid *full* inbromsning av vagnen tillgripes bromsbandet.

3. Frånvaron av växlar för olika hastigheter förenklar körningen. Vid elektromotordrift ändras hastigheten genom fotpedalens rörelse ned och upp, varvid motorns magnetisering ändras. Övergång från en hastighet till en annan blir mjuk samt vagnens acceleration blir hastigare, man kan så att säga »segdraga bilen i uppforsbacken».

4. Motorn kräver ej någon nämnvärd tillsyn, då bensinmotorn däremot är en mycket nyckfull apparat, som ständigt skall ompysslas.

5. Ackumulatorn kan för en billig avgift underhållsförsäkras.

6. Eventuella skador å elektrobilen kunna avhjälpas av chaufföremontören.

7. Elektrobilen betraktas ej som brandfarlig apparat och kan därför inställas i vanlig lokal.

Jämförande kostnader mellan elektrobilen och bensinbilen.

Elektrobilen (inköp 5,000 kronor)

Ränta och amortering (10 år)	650:—
Gummiringar	100:—
Reparationer	100:—
Batteriets underhåll	225:—
Olja och smörjmedel	15:—
Strömförbrukning (5 mil i 300 dagar) 5500 kWh. á 2 öre	110:—
Skatt	70:—
	Summa kronor 1270:—

Bensinbilen (inköp 5,000 kronor)

Ränta och amortering (5 år)	1000:—
Gummiringar	150:—
Reparationer	450:—
Olja och smörjmedel	50:—
Bensin, 3000 liter á 25 öre	750:—
Skatt.....	140:—
	Summa kronor 2540:—

Ovanstående siffror äro hämtade ur en engelsk tidskrift, »Electric Vehicles», och baserade på praktiska försök från en vagnpark om 14 bilar.

Det må framhållas, att detta bilinköp blir till stor nytta för oss vid bedömandet av elektrobilens praktiska användbarhet och ekonomi även för andra företag, ty jag är fullt övertygad om, att elektrobilfrågan blir aktuell inom kort.

Elektrobiltransporten, som för 10 år sedan betraktades som *en utopi*, har nu inom kontinentens storstäder (Paris, London, New-York) blivit *verklighet*.

På grund av vad jag här ovan framhållit och utrett, föreslår jag belysningsstyrelsen att för vissa elverkets transporter inköpa en elektrobil för en kostnad av 5,000 kronor.

Karlstad den 7 juni 1937.

J. THALÉN.

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen, som fann de av belysningsingeniören framförda synpunkterna riktiga, hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja styrelsen ett anslag av 5000 kronor.

Mot beslutet reserverade sig herr Lundholm under motivering att han för sin del icke funnit utrett, att behov av egen lastbil för elverket för närvarande förelåge.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 639.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens framställning enligt dess protokoll den 8 juni 1937 om anslag för inköp av en lastbil för elektricitetsverkets räkning.

Då elektricitetsverkets behov av bil för transporter icke, såsom även anmärkts i ärendet tillhörande handlingar, bleve tillgodoset genom inköp av den ifrågasatta lastbilen, utan åkerierna fortfarande komme att bliva anlitade för verkets körslor, fann kammaren, att med föreslagna köpet kunde tillsvidare anstå, och beslöt förty hemställa,

att stadsfullmäktige icke för närvarande måtte bifalla belysningsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 155.

Beredningsutskottet hade uppå remiss att yttra sig över belyningsstyrelsens framställning om anslag till inköp av en lastautomobil för elektricitetsverkets räkning, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande. Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja belyningsstyrelsen ett anslag av 5,000 kronor att, i den mån medel ej därtill finnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Mot beslutet reserverade sig herrar Dalgren och Johansson under yrkande av bifall till drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning får härmed anhålla, att Stadsfullmäktige måtte besluta »fullmäktiges åtagande av erforderliga kostnader för lärarens avlöning samt för lokaler och materiell för tiden 1 juli 1937—30 juni 1938». Protokollsutdrag, utvisande fullmäktiges beslut härom, skall vara inkommet till skolöverstyrelsen, innan sökt statsbidrag kan beviljas, varvid föreskrivits, att i formuleringen av fullmäktiges beslut här citerade lydelse skall finnas ordagrant intagen.

Karlstad den 29 juni 1937.

Å skolstyrelsens vägnar:
ERNST STRANDMAN.
Ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 juli 1937.

§ 571.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning, att stadsfullmäktige måtte åtaga sig erforderliga kostnader för lärares avlöning samt för lokaler och material under tiden 1 juli 1937—30 juni 1938; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 156.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående försäljning av stadsägorna N:ris 1182 och 1643.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 juli 1937.

§ 596.

Föredrogs en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Genom beslut den 18 april 1929, under § 257 i protokollet, har drätselkammaren beslutat att till mig försälja cirka 390 kvadratmeter av byggnadsplatsen N:o 9 B i Klarastrand mot en köpeskilling av 3 kronor per kvadratmeter. Med stöd av sagda beslut har mellan drätselkammaren och mig den 6 september 1929 upprättats köpekontrakt beträffande ifrågavarande område, vilket genom särskilda förrättningar den 29 maj 1929 avstyckats från stamfastigheterna samt åsatts registerbeteckningarna stadsägan N:o 1182 A och stadsägan N:o 1643. Den 4 september 1929 har jag jämväl inbetalat den i köpekontraktet stadgade köpesumman ettusenettundraåttioåtta kronor (1,188) 29 öre.

I förenämnda köpekontrakt har i mom. 4 stadgats följande: »Detta köp göres beroende av, huruvida staden kan förvärva Kungl. Maj:ts tillstånd att försälja ifrågavarande stadsägor, vilka äro belägna på stadens donationsjord; och skall framställning härom göras i samband med begäran om fastställelse av kommande stadsplan för Klarastrand».

Enligt vad jag inhämtat å stadsingenjörskontoret har hos Kungl. Maj:t återkallats gjord ansökan om fastställelse av nyssnämnda stadsplan.

Avsikten med inköpet av ovannämnda stadsägor var att söka sammanläggning av desamma med annan av mig ägd tomtmark. Sådan sammanläggning är jag emellertid nu förhindrad att söka, enär jag ej kan erhålla full lagfart å de från staden inköpta stadsägorna. Då jag är i hög grad beroende av, att mina härvarande fastighetsförhållanden ordnas samt då jag redan lagt ner mycket pengar på desamma, får jag härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville till stadsfullmäktige ingå med hemställan om, att fullmäktige hos Kungl.

Maj:t måtte göra framställning om godkännande av den genom förenämnda köpekontrakt av den 6 september 1929 gjorda försäljningen av stadsägorna N:ris 1182 A och 1643.

Karlstad den 14 juli 1937.

C. N. HILLER.»

Drätselkammaren, som fann sig kunna vitsorda de av Hiller lämnade uppgifterna, beslöt föreslå stadsfullmäktige,

att bifalla Hillers ovanintagna framställning; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingå med framställning om rätt för staden att försälja stadsägorna N:ris 1182 och 1643.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 157.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående försäljning av stadsägorna N:ris 1182 och 1643, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående försäljning av tomten n:o 8 i kvarteret Duvan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 augusti 1937.

§ 606.

Sedan fråga uppstått om försäljning av tomten n:o 8 inom kvarteret Duvan här i staden hade kammaren uppdragit åt herrar ordföranden, vice ordföranden och Wästlund att föra förhandlingar med dels Karlstads Systemaktiebolag, som för närvarande förhyrde de staden tillhöriga lokalerna inom fastigheten, dels ock konsul Otto Ziegler, vilken förklarar sig vilja inköpa fastigheten, därest överenskommelse kunde träffas.

Som systemaktiebolaget emellertid förklarar sig icke vilja inköpa fastigheten, enär bolagets lokalfråga näppeligen kunde lösas på ett rationellt och ekonomiskt sätt genom en ombyggnad av fastigheten, hade förhandlingarna slutförts med konsul Ziegler, varefter upprättats en så lydande köpehandling:

» Köpekontrakt.

Till konsuln Otto Ziegler upplåter och försäljer Karlstads stad härigenom tomten n:o 8 inom kvarteret Duvan här i staden jämte de därå belägna byggnader, som tillhöra staden, mot en köpeskillning av Tvåhundra-tjugufemtusen (225,000: —) kronor och under i övrigt följande villkor:

- 1:o) Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.
- 2:o) Tillträde av försålda fastigheten skall ske den 1 oktober 1937.
- 3:o) Köpeskillingen Tvåhundra-tjugufemtusen (225,000: —) kronor skall erläggas kontant å tillträdesdagen.
- 4:o) Alla skatter och onera beträffande fastigheten, vilka belöpa sig på tiden före tillträdesdagen betalas av säljaren och de, som belöpa sig på tiden därefter, av köparen.
- 5:o) Köparen skall respektera nu gällande hyreskontrakt på oförändrade villkor beträffande av staden upplåtna lokaler inom fastigheten.
- 6:o) Staden överlåter fastigheten till köparen med den rätt staden äger till densamma och utfäster sig staden icke att lagfart kan beviljas i annan ordning än lagfartslagen stadgar ifråga om kungörelselagfart.

7:o) Lagfartskostnaden å detta fång skall betalas av köparen ensam.
Av detta kontrakt äro upprättade två lika lydande exemplar, varav säljaren och köparen erhållit var sitt.

Karlstad den 6 augusti 1937.

För Karlstads Drätselkammare:

J. A. HÅKANSSON.

/ *Sven Heimer Svensson.*
Säljare.

OTTO ZIEGLER.

Köpare.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna undertecknade köpevitnen:

LARS THOMASSON.

JOHN WIDING.»

Kammaren, som ansåg, att staden mot den bestämda köpeskillingen borde avhända sig fastigheten, vars omändring och reparation efter systembolagets avflyttning torde komma att draga avsevärda kostnader, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att med godkännande av ovanintagna köpekontrakt den 6 augusti 1937 till konsuln Otto Ziegler mot en köpeskillning av 225,000 kronor försälja tomten N:o 8 inom kvarteret Duvan jämte de därå belägna byggnader, som tillhöra staden.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 158.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående försäljning av tomten N:o 8 i kvarteret Duvan, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för underhåll av under kammarens vård stående fastigheter för år 1936.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 augusti 1937.

§ 723.

Angående tilläggsanslag för underhåll av under drätselkammarens vård stående fastigheter för år 1936 hade från fastighetsförvaltaren inkommit en så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknad får härmed meddela att reparationsanslagen för stadens fastigheter under år 1936 överskridits med för förvaltningsbyggnader kronor 5,568: 57 och regleringsfastigheter kronor 18,714: 07 eller sammanlagt 24,282: 64 kronor och får undertecknad i anledning härav avgiva följande förklaring och hemställer samtidigt vördsamt att Drätselkammaren må hos Stadsfullmäktige begära erforderligt tilläggsanslag för täckandet av uppkomna brist.

Anledningen till överskridandet av anslagen orsakas i huvudsak av de vid reparationer ständigt uppkommande oförutsedda arbeten, brister som man ej kunnat se före påbörjandet av arbetet, samt alla de arbeten som bli en följd av andra reparationer, speciellt de elektriska ledningarna som alltid beröres vid lägenheters renovering. De elektriska ledningar som i huvudsak äro av kristidsbeskaffenhet måste i regel ersättas helt och hållet. Dessutom har kraven från hyresgästernas sida ökat väsentligt, man vill ha mera ändamålsenligt inredda kök med bänkar och skåp, skafferier och garderober. Tidigare har en lägenhet om ett rum och kök så gott som saknat nämnda inredningar. Det har konstaterats att vid utförandet av dylika inredningar lägenhetsinnehavaren visat sin tacksamhet genom ett bättre vårdande av lägenheten.

Förutom ovannämnda orsaker är ökade omkostnader för körningar att räkna med. Dessutom ökade arbetskostnader under året genom det nya avtalet.

Här nedan specificerade arbeten som varit av behovet påkallade men vartill medel ej blivit anslagna har således orsakat ovannämnda överskridande.

Förvaltningsbyggnader.

Rådhuset: I underhållsstaten år 1936 är, liksom under de föregående åren, upptaget 1,500: — kronor som dock i regel måst överskridas till det dubbla. Under år 1936 har anslaget överskridits i större grad då en del oförutsedda arbeten har måst utföras, dels anordning för estrad i Rådhusalen, dels upprensning av norra vinden jämte iordningställandet av vinden till förvaringsplats av äldre årgångar verifikationer m. m., hyllinredningar, branddörr, elektriska ledningar med armatur m. m. och under året har även en mera noggrann skötsel av lokalernas linoleummattor verkställts varjämte Maskinist Hults bostad har fått en uppsnygning, allt dragande en merkostnad utöver anslaget med cirka..... Kronor 2,908: 11

Vaktmästarebostaden, Yrkesskolan: Med anledning av bostadens bristfälliga beskaffenhet påsynades diverse åtgärder, dels insättandet av fönster i köket, trägolv ovanpå f. d. tvättstugegolv som bestod av sten samt uppsättandet av vindfång och eldstad jämte målning dragande en kostnad av ..... Kronor 954: 45

Kallbadhuset: På anmodan av Drättselkammaren i anledning av från Simsällskapet gjord framställning om åtgärder för iordningställandet av badhuset jämte pontoner utfördes en rätt omfattande reparation å bryggor, läktare och pontoner dragande en kostnad av kr. 1,468: 88 varvid anslagna medel överskridits med Kronor 1,268: 88

I underhållsstaten finnes en post för div. material och transporter vilket anslag överskridits till större delen beroende på ökade transportkostnader speciellt snökörning med ..... Kronor 437: 13

S:a Kronor 5,568: 57

Regleringsbyggnader.

Fastigheten Kv. Enhörningen N:o 1 (Karlsvik): Fortsatt iordningställandet av påbörjad renovering av lägenheterna på begäran av brandstyrelsen. Ny trappa, trappväggarna klädda med masonit, nya golv, dörrar och fönster, spisar och skåpinredningar samt elektriska ledningar dragande en kostnad av ..... Kronor 2,490: —

<i>Kv. Enhörningen N:o 3—4:</i> I samband med införandet av varmvattenanläggning m. fl. arbeten liksom linoleummattor ett parkettgolv samt kylskåp, varigenom hyran har kunnat höjas. Kronor	1,120: —
<i>Kv. Loke N:o 218:</i> Utdömda elektriska ledningar i källaren, trappor och vinden ersatts med nya..... Kronor	622: —
<i>Strömsholm N:o 4:</i> Vid renovering av lägenhet visade det sig nödvändigt bryta upp golven och komplettera bjälklag, lägga in trossbottnar varjämte tillkom nya bänk- och skåpinredningar, spis och ledningar dragande en merkostnad av ..... Kronor	1,700: —
<i>Kv. Uttern:</i> Utdömda kakelugnar samt en kokspis utbytts varjämte 2 lägenheter måst fullständigt renoveras, igenrostade invändiga vatten- och avloppsledningar i hela huset har ersatts med nya dragande en kostnad av ..... Kronor	2,792: —
<i>Lilla Wåxnäs:</i> Tvättstugans vatten- och avloppsledningar måste omläggas. Då tvättstugan, som är belägen i bostadsbyggnad var mycket bristfällig i övrigt ansågs det lämpligt att vidtaga förändring så att den blev mera isolerad från lägenheterna med separat ingång, golv sänkt i ett lägre plan än bostadsvåningens. Samtidigt avskildes ett utrymme till diskrum för gårdens arrendator allt dragande en kostnad av ..... Kronor	1,684: —
<i>Sundsborg:</i> Fortsatt de år 1935 påbörjade reparationsarbetena. Inredning av tvenne lägenheter på andra våningen samt uppförandet av uthusbyggnad ..... Kronor	5,980: —
<i>Magasin Yttre hamn (Järnvågen):</i> Omläggning av cirka 300 kvm. golv ..... Kronor	867: —
Anslaget för diverse material och körningar har överskridits med	Kronor 1,419: 07
	S:a Kronor 18,714: 07

Karlstad den 30 augusti 1937.

OTTO FELDT.»

Som överskridandet av anslaget förorsakats av ett flertal oförutsedda brister å byggnaderna, som oundgängligen måste avhjälpas i sammanhang med övriga reparationer, samt vissa tilläggsarbeten varit erforderliga, fann sig kammaren böra hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige för underhåll av stadens byggnader under år 1936 måtte bevilja tilläggsanslag av 24,282 kronor 64 öre att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 159.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för underhåll av under kammarens vård stående fastigheter för år 1936, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om godkännande av avtal med Johan Jönssons sterbhusdelägare om avstående till staden av två områden av stadsägan N:o 876 vid Älvkullen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 juli 1937.

§ 581.

Sedan drätselkammaren, på sätt dess protokoll för den 7 sistlidne juni, § 500, närmare utvisar, uppdragit åt stadsombudsmannen att till kammaren inkomma med förslag till avtal med Johan Jönssons sterbhus angående framdragande av vatten- och avloppsledningar till Älvkullen, så förelåg nu ett så lydande:

»AVTAL.

Mellan Karlstads stad, här nedan kallad staden, och Johan Jönssons sterbhus, här nedan kallat sterbhuset, är denna dag följande avtal träffat:

1:o) Avtalet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.

2:o) Sterbhuset överlåter till staden med full äganderätt, utan vederlag samt gravationsfritt *dels* cirka 1,300 kvadratmeter av stadsägan N:o 876, som enligt förslag till stadsplan för Sundsta skall utgöra parkremsa utmed Klarälven, *dels ock* cirka 550 kvadratmeter av nämnda stadsäga, som enligt samma stadsplane-förslag skall utgöra gata genom stadsägan i fråga.

3:o) Staden förbinder sig att i den mån så erfordras för bebyggelsen *dels* nedlägga vatten och avloppsledningar å sträckorna A—B och B—C enligt bifogade av Karlstads stads byggnadskontor uppgjorda ritning litt. B 214, *dels ock* iordningställa enkel grusad väg i tvärgata mot älven, betecknad med B—A å ovannämnda ritning.

4:o) Såsom ersättning för flyttning av sterbhuset tillhörigt brygghus från gatumarken vid älven skall staden betala etthundratjugufem (125) kronor.

5:o) Staden medgiver från stadsägan N:o 876 avstyckade tomter rätt att mot *dels* en inträdesavgift av sextio (60) kronor per tomt *och dels* villkor i övrigt enligt gällande reglemente för anslutning av vatten- och avloppsledningar till stadens rörnät erhålla anslutning till stadens vatten- och avloppsledningsnät.

6:o) De under mom. 2:o) onförmälda områdena få av sterbhuset brukas, intill dess staden önskar taga desamma i anspråk.

7:o) Staden äger med stöd av denna handling söka lagfart å de under mom. 2:o) här ovan överlåtna områdena.

Av detta avtal äro två exemplar upprättade, varav staden tagit ett och sterbhuset ett.

Karlstad den 12 juli 1937.

För KARLSTADS STAD:

J. A. Håkansson.

Sven Heimer Svensson.

För JOHAN JÖNSSONS STERBHUS:

J. Grafford. Agda Grafford.

Anna Aurora Enskog. David Enskog

K. S. Jönsson. Anna Jönsson.

Ester Maria Jönsson.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna:

John Widing.

Ingemar Hedlund.

Drätselkammaren beslöt att för sin del godkänna avtalet och skulle kammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan

att fullmäktige ville godkänna ovanintagna avtal.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 160.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om godkännande av avtal med Johan Jönssons sterbhusdelägare om avstående till staden av två områden av stadsägan N:o 876 vid Älvkullen, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag till reparationer å högre allmänna läroverket.

Till Drätselkammaren.

Från Högre allm. läroverket har begärts följande reparationer att utföras under sommaren 1937.

Hyvling och målning av gymnastiksalens golv 384 kvm.	1,160: —
Justering och målning av fönster i södra fasaden å annexbyggnaden	936: —
Div. mindre lagningar och bättring av färg i samtliga klassrum...	700: —
	S:a kr. 2,796: —

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 26 juni 1937.

OLLE LAGERGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 juli 1937.

§ 563.

Efter framställning av stadsarkitekten beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville till reparationer å högre allmänna läroverket anslå ett belopp av 2,796 kronor med bestämmelse tillika, att beloppet i fråga skulle, i den mån medel icke finnes tillgängliga, i nästa års stat upptagas till uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 161.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till reparationer å högre allmänna läroverket, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag till avlöning åt vikarie för stadsfiskalen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 19 juli 1937.*

§ 601.

Av t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde hade till drätselkammaren överlämnats en så lydande handling:

»Avskrift.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET.

Till Juris kandidaten Hugo Höfde.

Sedan justitiekanslersämbetet, efter ansökan beviljat stadsfiskalen i Karlstad Albert Nelson tjänstledighet under tiden från och med den 1 juli till och med den 31 december 1937, förordnar ämbetet härigenom Eder att under oförmålda tid tills vidare uppehålla stadsfiskalsbefattningen i nämnda stad, dock med rättighet för Nelson att före utgången av den beviljade ledigheten åter inträda i tjänstgöring.

Stockholm den 16 juni 1937.

STEN FALLENIOUS

Henrik Olschanski

Bestyrkes i tjänsten och överlämnas vördsamt till Drätselkammaren i Karlstad för kännedom.

Karlstad i stadsfiskalskontoret den 17 juli 1937.

HUGO HÖFDE.»

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja anslag av 2,400 kronor till täckande av kostnaderna för avlöning åt vikarie för stadsfiskalen under tiden från och med den 1 juli till och med

den 31 december 1937 ävensom bestämma, att ifrågavarande belopp skulle, i den mån medel därtill icke funnes tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

NILS B. ECKERBOM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 162.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag till avlöning åt vikarie för stadsfiskalen, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets utlåtande över magistratens förslag till kommunalombud vid mantalsskrivningen år 1938.

Överlämnas till Stadsfullmäktige med tillstyrkande.
Karlstad den 8 september 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Magistratan i Karlstad.

Härmed får jag vördsamt hemställa, att Magistraten ville hos Stadsfullmäktige föreslå, att nedannämnda personer måtte utses till mantalsskrivningsombud vid mantalsskrivningen för år 1938, nämligen:

rådhusvaktmästaren Gunnar Malm,
poliskonstapeln Henrik Janzén,
poliskonstapeln Oskar Nilsson,
f. poliskonstapeln Rickard Söderlund,
kontoristen Erik Persson,
kontoristen Axel Wirén,
snickaren Adolf Karlsson samt
f. brandmannen August Strömvall.

Mantalsskrivningsombudens antal har hittills varit sju, en för varje taxeringsdistrikt. Erfarenheten har emellertid visat att sjunde distriktet (med staden den 1 januari 1934 inkorporerade områden) är för vidsträckt för ett ombud, varför en uppdelning av detta distrikt i tvenne delar synes ofrånkomlig. Enär Länsstyrelsen fastställer antalet mantalsskrivningsombud, har jag under hand erhållit meddelande, att en framställning i samband med förslag till tid för mantalsskrivningen om utökning av ombudens antal till åtta, kommer att av Länsstyrelsen godkännas. Någon höjning av det för ändamålet anvisade anslaget synes mig i anledning härav icke behöva ifrågakomma.

Karlstad den 7 september 1937.

ÅKE WAHLBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.*

§ 163.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över magistratens förslag till kommunalombud vid mantalsskrivningen för år 1938, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige därtill måtte utse rådhusvaktmästaren Gunnar Malm, poliskonstapeln Henrik Janzén, poliskonstapeln Oskar Nilsson, f. poliskonstapeln Rickard Söderlund, kontoristen Erik Persson, kontoristen Axel Wirén, snickaren Adolf Karlsson och f. brandmannen August Strömvall.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av nämnd för allmän fastighetstaxering år 1938.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 september 1937.

§ 164.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av nämnd för allmän fastighetstaxering år 1938, beslöt föreslå stadsfullmäktige att till ledamöter i nämnden utse speditören J. A. Håkansson med plåtslagaren O. W. Karlsson som suppleant, byggmästaren Olof Wästlund med fabrikören Reinh. Ternqvist som suppleant och handlanden Fritz Johansson med skolvaktmästaren Andreas Johansson som suppleant.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 21 Oktober

N:o 9

Byggnadsnämndens förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 3 september 1937.

§ 441.

Jämlikt byggnadsnämndens därom fattade beslut hade handlingar med förslag till stadsplan för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand jämte tillhörande stadsplanebestämmelser hållits för granskning tillgängliga å stadsingeniörskontoret i Karlstad från och med den 25 Mars 1937 till och med den 27 April 1937, varom kungörelse varit intagen i Nya Werm-lands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 25 Mars 1937 ävensom underrättelse tillsänts samtliga av förslaget berörde rättsägare i rekommenderade brev, avsända med allmänna posten den 1 April 1937.

Sedan i anledning av framställda anmärkningar mot förslaget detta jämkats i viss del, hade detta jämkningsförslag å stadsingeniörskontoret hållits de av jämkningen berörda rättsägarna för granskning till handa från och med den 20 Maj 1937 till och med den 2 Juni 1937, därom samma rättsägare underrättats genom skrivelser, avsända med allmänna posten under rekommendation den 19 Maj 1937.

Bland de om förslagen underrättade rättsägarna hade befunnit sig stadens drätselkammare.

Mot förslagen hade framställts erinringar av följande personer:

- 1:o) av Karl-Ivar Asplund m. fl. i skrivelse den 22 April 1937;
- 2:o) av Karl-Ivar Asplund m. fl. i skrivelse den 1 Juni 1937;
- 3:o) av Svenska Petroleum Aktiebolaget Standard i skrivelse den 13 April 1937;
- 4:o) av Seth Holmgren i skrivelse den 26 April 1937;
- 5:o) av Fritiof Söderström i skrivelse den 26 April 1937;
- 6:o) av Fridolf Karlsson i skrivelse den 19 April 1937; samt
- 7:o) av Herman Johansson i skrivelse den 27 April 1937.

Det skulle här antecknas, att ovan omnämnda jämkning av det ursprungliga förslaget föranletts av innehållet i den under 1:o) härovan omnämnda anmärkningsskriften, och att den under 2:o) upptagna skriften avsåg efter jämkningen kvarstående anmärkningar.

Vidare skulle antecknas, att såväl rektor vid Högre allmänna läroverket som Läroverksöverstyrelsen och preliminärt även Byggnadsstyrelsen uttalat sig för markreservat för läroverksanläggning norr om Sundstatjärnet såsom lämpligare än enligt tidigare förslag gjorda markreservat invid Klarälven, under det att läroverkets lokalstyrelse förklarat sig föredraga det tidigare förslaget.

Den över stadsplaneförslaget gjorda beskrivningen med däri intagna stadsplanebestämmelser lydde sålunda:

»B E S K R I V N I N G

till förslag till stadsplan för stadsdelen Sundsta samt del av stadsdelen Norrstrand i Karlstad.

Förslaget omfattar den del av norra stadsområdet, som begränsas av gamla stadsgränsen i norr, av Rudsvägen i öster och av Klarälven i söder och väster jämte del av stadsdelen Norrstrand belägen nordost om korsningen mellan Rudsvägen och den nya infartsleden. En mindre rätning av Rudsvägen har därjämte föreslagits, för vilken mindre delar av kvarteren Kamrern, Ritaren och Affärsmannen öster om denna väg lagas i anspråk. Därjämte erfordras en del av kvarteret Brobyggaren för den trafikplats, som föreslagits i korsningen mellan

Rudsvägen och den nya infartsleden. I stadsplanen har ej medtagits det område mellan nya infartsleden och Klarälven, som för närvarande utnyttjas som koloniområde. Orsaken härtill är, att en stadsplaneläggning av detta område ansetts böra ske först i samband med utformningen av en planerad ost-västlig genomfartsled. Ur stadsplanen har vidare uteslutits det område i sydöstra hörnet, som för närvarande disponeras för kyrkogård samt den närmast väster därom belägna i privat ägo varande marken. Orsaken härtill är dels att ägaren till den senare marken förklarat sig icke önska vidtaga några exploateringsåtgärder under de närmaste 10 åren och dels oklarheten rörande utformningen av detta områdes anslutning till kyrkogården.

Förslaget avser dels framdragandet av två nya trafikleder från Rudsvägen till den nya bron över Klarälven, dels beredandet av plats för en ny läroverksbyggnad med tillhörande erforderligt område för lek och idrott. Därjämte avser förslaget att trygga ett ändamålsenligt bebyggande av området.

Följande särskilda bestämmelser i avseende å byggnadskvarterens och områdenas användande föreslås till fastställelse.

§ 1.

Mom. 1. Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

Mom. 2. Med W betecknat område skall utgöra vattenområde och får ej utfyllas eller överbyggas.

§ 2.

Mom. 1. Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Mom. 2. Med B, F eller Ö betecknade områden få bebyggas endast för bostadsändamål.

Därjämte äger byggnadsnämnden medgiva inredning av lokaler för handelsändamål, garageändamål och efter hälsovårdsnämndens hörande för hantverksändamål samt i undantagsfall av samlings-salar.

Mom. 3. Med R betecknat område får bebyggas endast för restaurantändamål.

Mom. 4. Med Gb betecknat område får bebyggas endast med byggnader avsedda för förvaring eller reparation av automobiler eller ock för försäljning av motorbränsle eller därmed sammanhängande förnödenheter avsedda för motordrift.

Mom. 5. Med P betecknat område är avsett som parkeringsplats och får där endast uppföras mindre paviljong eller dylik byggnad i 1 våning efter byggnadsnämndens prövning.

Mom. 6. Med Wb betecknad del av vattenområde må på bro över vattnet hållas tillgänglig för allmän gatutrafik.

§ 3.

Mom. 1. Med F betecknat område får bebyggas endast med en fristående huvudbyggnad å varje tomt.

Å tomt bebyggd före den 1 april 1930 äger dock byggnadsnämnden medgiva uppförandet av uthus med den areal, som byggnadsnämnden i varje särskilt fall prövar skälig, dock högst tjugo (20) m².

Mom. 2. Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående eller ock två med varandra sammanbyggda i gemensam tomtgräns.

§ 4.

Mom. 1. Å med F betecknat område får byggnad icke förläggas närmare gräns mot grannes tomt än sex (6) m.; dock kan detta avstånd minskas till fyra och en halv (4,5) m., om byggnad endast uppföres i en våning och byggnadsnämnden finner detta kunna ske utan olägenhet för granne.

Mom. 2. Byggnad å med Ö betecknat område skall, därest den ej sammankopplas med byggnad å grannes tomt, förläggas på minst fyra och en halv (4,5) m. avstånd från grannes tomtgräns; dock äger byggnadsnämnden medgiva mindre avstånd under förutsättning att avståndet mellan byggnaderna icke understiger nio (9) m.

Mom. 3. Å med F betecknat område, där enligt vad ovan i § 3 stadgats, uthus få uppföras, får avståndet mellan byggnader inne å tomt ej vara mindre än nio (9) m. Om särskilda förhållanden därtill föranleda äger byggnadsnämnden medgiva mindre avstånd, dock minst sex (6) m.

Där så med hänsyn till byggnadens ringa storlek eller andra omständigheter prövas kunna ske, må byggnadsnämnden efter grannes hörande medgiva, att uthus uppföres i gräns mot grannes tomt utan att sammanbyggas med byggnad å denna tomt eller på mindre avstånd från tomtgränsen än fyra och en halv (4,5) m.

Mom. 4. Byggnad, som förlägges mot eller indrages från med prickning betecknat område, får mot nämnda område förses med fönster.

Mom. 5. Med iakttagande av här angivna bestämmelser äger byggnadsnämnden att i samband med beviljande av byggnadslov meddela närmare föreskrifter beträffande bostadshusens och uthusens läge å tomt inom med F betecknat område.

§ 5.

Med F eller Ö betecknade områden få bebyggas till högst en femtedel ($\frac{1}{5}$) av tomtens yta. Huvudbyggnad jämte täckta utsprång och uthus, där sådana förekomma, få icke uppföras till större areal än sammanlagt tvåhundra (200) m².

§ 6.

Mom. 1. Med II betecknat område får icke bebyggas med hus om flera än två (2) våningar.

Mom. 2. Med II v $\frac{1}{3}$ betecknat område får icke bebyggas med hus om flera än två (2) våningar, med rätt att i ett plan dessutom inreda vinden till högst en tredjedel ($\frac{1}{3}$) av byggnadens bottenyta till bostadsändamål.

Mom. 3. Med III betecknat område får icke bebyggas med hus om flera än tre (3) våningar.

Mom. 4. Med IV betecknat område får icke bebyggas med hus om flera än fyra (4) våningar.

Mom. 5. Med F eller Ö och I betecknat område får icke bebyggas med hus om flera än en (1) våning och större höjd än fyra och en halv (4,5) m. Vinden får icke inredas till bostadsändamål.

Mom. 6. Med Ö och I v betecknat område får icke bebyggas med hus om flera än en (1) våning och större höjd än fyra och en halv (4,5) m. Därjämte får vinden inredas till bostadsändamål.

Mom. 7. Med F och II betecknat område får icke bebyggas med hus om flera än två (2) våningar och större höjd än sju och åtta tiondels (7,8) m. Vinden får icke inredas till bostadsändamål.

Mom. 8. Med Gb betecknat område får icke bebyggas med hus med mera än en (1) våning och till större höjd än fyra (4,0) m.

Mom. 9. Å med H jämte siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan, än siffran i romben anger.

Mom. 10. Tak å byggnad får icke givas större lutning mot horisontalplanet än trettio (30) grader.

Mom. 11. Uthus, som uppföres fristående får icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan än två och sju tiondels (2,7) m. till taklist och tre och sju tiondels (3,7) m. till taknock, dock får vägg, som förlägges i gräns mot grannes tomt icke givas större höjd än tre (3) meter. Byggnadsnämnden må i särskilt fall medgiva mindre ökning av sagda höjder, då detta prövas utan olägenhet kunna ske.

§ 7.

Med arabisk siffra efter bokstaven F eller Ö betecknade områden få icke bebyggas med hus, inrymmande bostadslägenheter för flera familjer å varje tomt, än som sagda siffra angiver.

§ 8.

Mom. 1. Inom med F eller Ö betecknade områden får byggnad uppföras av trä.

Mom. 2. Där fristående uthus förlägges i gräns mot grannes tomt, behöver det icke förses med brandmur med mindre byggnadsnämnden prövar detta vara nödvändigt med hänsyn till brandsäkerheten.

§ 9.

I med korta tvärstreck på ena sidan betecknad gräns får utfart från tomt ej anordnas.

Stockholm den 16 december 1936.

FRANS PERSSON.

Byråingenjör.

Granskad:

ALBERT LILIENBERG.»

I anledning av de mot förslaget framställda erinringarna beslöt byggnadsnämnden anföra följande:

Den av Karl-Ivar Asplund m. fl. framförda synpunkten angående *dispositionen* av vägbredden vore en sak, som ej hade med stadsplanen att göra, utan bleve vägmyndigheternas sak att taga under omprövning.

Beträffande den av Svenska Petroleum Aktiebolaget Standard framställda anmärkningen ville nämnden påpeka, att bolaget ej vore markägare, och att saken numera finge anses ordnad i det uppgörelse om markarrende vore träffad. Anmärkningen saknade vid sådant förhållande betydelse.

Övriga framställda erinringar vore själva stadsplanefrågan ovidkommande, varför byggnadsnämnden ansåge desamma böra lämnas utan avseende.

Byggnadsnämnden beslöt överlämna samtliga handlingar i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan, att fullmäktige måtte besluta,

att för sin del antaga ifrågavarande förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand samt därå söka vederbörlig fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Sedan vi haft tillfälle taga del av det föreliggande förslaget till stadsplan för stadsdelen Sundsta i Karlstad, få vi härmed framhålla följande synpunkter, vilka vi anhålla måtte beaktas vid ärendets vidare behandling.

Enligt vår uppfattning är det av avgörande betydelse för stadsplanens utformning, hur frågan om Sundstavägen kommer att lösas. Om gångbanor komma att anläggas på östra eller västra eller båda sidor om Sundstavägen eller om särskilda gångbanor icke alls skola förekomma. På grund härav anse vi det lämpligt, att framhålla vår uppfattning beträffande detta spörsmål, och yrka, på det bestämdaste, att permanentbelagd gångbana om cirka fem meters bredd, avskild från körbanan medelst planteringar, gräsmatta eller ev. stängsel anläggas å västra sidan av Sundstavägen. Vi anse det klart, att gångtrafiken kommer att få avsevärd omfattning, i synnerhet som läroverket lär komma att förläggas till den preliminärt fastställda platsen norr om tjärnet och bebyggelsen väster om Sundstavägen måste antagas komma att kraftigt utvecklas. Genomgående gångtrafik till de bebyggda områdena norrut, Färjestads Travbana och andra platser skulle jämväl med denna anordning tillgodoses. Det torde även vara berättigat att antaga, att stadsdelen Sundsta kommer att bli en omtyckt promenadplats även för innevånare, bosatta i andra stadsdelar. Vårt

önskemål synes så mycket lättare kunna realiseras som staden redan nu äger tillräcklig mark för utläggning av gångbanor på föreslaget sätt. En sådan gångbana torde jämväl bilda en naturlig fortsättning av den å kyrkogårdsvägen från Färjestadsvägen till korsningen med vägen till Ruds kyrkogård redan befintliga.

Därest gångbanan anlägges å Sundstavägens västra sida, synes det oss uppenbart, att det i stadsplaneförslaget intagna förbudet mot utfart från tomterna i kvarteret Skorpionen samt förbudet mot genomfart genom nämnda kvarter utan olägenhet kan modifieras så till vida, att gångtrafik blir tillåten. I samband härmed yrkas, att gångväg måtte anordnas i Pilgatans förlängning österut till Sundstavägens västra gångbana. Genom denna anordning skulle förbättrade förbindelser och under alla väderleksförhållanden väl framkomliga vägar både åt norr och söder erhållas för dem, som äro bosatta vid Pilgatan och angränsande gator. Vidare skulle Pilgatan i estetiskt avseende vinna på, att den i öster finge liknande utseende som i väster. Härigenom skulle Pilgatan icke kunna förbyggas åt öster utan utsikten från den vid Pilgatan belägna parken skulle bliva fri både mot älven och Sundstatjärnet. Det synes oss även vara önskvärt, att så stor del av gångtrafiken som möjligt ledes in på en särskilt anlagd gångbana, så att den relativt smala Wibeligatan i möjligaste mån avlastades från gångtrafik. Det torde vara berättigat att antaga, att biltrafiken å Wibeligatan kommer att bliva av ganska stor omfattning, i synnerhet när den i stadsplaneförslaget angivna bilverkstaden kommer till stånd. Wibeligatan torde då med säkerhet komma att användas även för uppställning och provkörning av bilar. Vårt förslag om Pilgatans utdragande till Sundstavägen är icke nytt utan har tidigare omfattats även av vederbörande myndigheter vid uppgörande av det stadsplaneförslag, som legat till grund för hittills gjorda tomtförsäljningar vid Pilgatan. Att så är fallet framgår av över dessa tomter upprättade kartor. Genom det nu föreliggande stadsplaneförslaget kommer alltså de förutsättningar, under vilka tomtköpen här ingingos att i hög grad förändras. Då kvarteret Skorpionen givits en längd av cirka 450 meter synes det oss naturligt, att åtminstone någon genomfart för gångtrafik ordnades, och finna vi Pilgatans förlängning i detta avseende synnerligen lämplig.

Om den i stadsplanebestämmelserna omnämnda i ostvästlig riktning över koloniträdgårdsområdet planerade genomfartsleden kommer till stånd, torde körtrafiken å Sundstavägen icke komma att bliva större än att gångväg i Pilgatans förlängning åt öster kunde tillåtas även om gångbana icke som vi yrkat skulle anläggas å Sundstavägens västra sida.

Betr. Castor och Polluxplanerna.

Enligt nu föreliggande förslag till stadsplan finnes ingen direkt förbindelse från dessa planer till Brogatan. För oss, som bo inom kvarteren Castor och Pollux, är det synnerligen önskvärt, att gångväg från dessa planer direkt till Brogatan alltså i ostvästlig riktning anordnas. Då det finnes breda trottoarer på Brogatans båda sidor, kan gångtrafiken på dessa vägar icke tänkas kollidera med körtrafiken på Brogatan. Vi nödgas taga olämpliga omvägar för uppnående av de vid Brogatan belägna affärerna, därest denna sak icke kan ordnas i enlighet med vårt förslag. Vi kunna heller icke finna, att något som helst berättigat skäl skulle kunna anföras som motiv för avslag av vår framställning. Tvärtom torde den ringa gatubredden inom särskilt den äldre bebyggelsen motivera, att gångtrafiken ledes kortaste och bekvämaste vägar till Brogatan.

Under åberopande av vad vi här ovan anfört, få vi därför hämställa
att gångbana måtte anläggas å västra sidan av Sundstavägen;
att gångväg anordnas i Pilgatans förlängning österut till Sundstavägen;
att gångväg tillåtes från fastigheterna i kvarteret Skorpionen till Sundstavägen;
att gångvägar anordnas från Castor och Polluxplanerna till Brogatan, samt
att även om frågan om gångbana å västra sidan av Sundstavägen icke anses
böra avgöras i samband med stadsplanen, stadsplanen likväl ändras i enlighet
med våra här ovan anförda önskemål.

Karlstad den 22 april 1937.

Karl-Ivar Asplund.
Överlärare, Wibeligatan 15.

T. Lindstedt.
Ingenjör, Gylleniusgatan 17.

Edvin Strömberg.
Ingenjör, Wibeligatan 9.

Yngve Rundkvist.
Tomtebogatan 12.

Osvald Lilja
Egnahemsgatan 12.

Gust. Andersson.
Arvidslundsgatan 29.

Fritz Olsson.
Direktör, Wibeligatan 10.

Karl Boman.
Byggmästare, Wibeligatan 11.

Nils Lind.
Egnahemsgatan 3.

Birger Sundin.
Egnahemsgatan 4.

C. E. Olsson.
Tomtebogatan 18.

Gottfrid Eriksson.
Arvidslundsgatan 31.

Uno Ljungdahl.
Byggmästare, Wibeligatan 13.

Åke Klinte.
Tandläkare, Gylleniusgatan 13.

V. E. Wiktorin.
Tomtebogatan 10.

Gösta Lilja.
Egnahemsgatan 10.

Axel Andersson.
Arvidslundsgatan 25.

David Dahlström.
Arvidslundsgatan 33.

O. F. Forsberg. Tomtebogatan 14.	Fritz Almgren. Egnahemsgatan 6.	Arvid Olsson. Tomtebogatan 16.
Sven W. Carlsson. Egnahemsgatan 8.	K. G. Berg. Egnahemsgatan 22.	Karl Melin. Arvidslundsgatan 43.
Berndt Gummeson. Arvidslundsgatan 37.	C. Ekman. Tomtebogatan 15.	O. Feldt. Tomtebogatan 11.
S. Holmgren. Älvkullsgatan 2.	G. Wahlquist. Ingeniör, Noréngatan 7.	F. Hellquist. Agardsgatan 2.
J. A. Olsson. Trädgårdsm., N:a Sundsta 6.	J. S. Jakobsson. Klaratjärnsgatan 9.	David Forslund. Klaratjärnsgatan 22.
Herman Johanson. N:a Sundsta 9.	G. Lundberg. N:a Sundsta 3.	F. Hultström. N:a Sundsta 1.
G. Westberg. N:a Sundsta 2.	Aug. Andersson. Agardsgatan 15.	K. Cronqvist. Gylleniusgatan 11.
Sven Tellow. Dahlgrensgatan 3.	Yngve Knöös. Gylleniusgatan 7.	Å. Sjöqvist. Agardsgatan 5.
O. V. Magnusson. Elfdaliegatan 6.	D. Pettersson. Brogatan 13.	C. A. Westerhaag. Castorplan 1.
Erik Andersson. Brogatan 9.	Lars Jonsson. Kyrkogårdsgatan 4.	Daniel Pettersson. Brogatan 9.
Matilda Karlsson. Elfdaliegatan 16.	J. A. Karlsson. Elfdaliegatan 14.	J. A. Bergdahl. Mellangatan 6.
N. Aug. Sundström. Kyrkogårdsgatan 2.	S. M. Gustavsson. Elfdaliegatan 10.	Gustaf Gerdes. Elfdaliegatan 12.
Maria E. Häll. Mellangatan 12.	Frida Nilsson. Dahlgrensgatan 4.	Edit Ahrenlöf. Dahlgrensgatan 6.

Uti förestående framställning evad den gäller anläggning av gångbana å västra sidan av Sundstavägen instämman även undertecknade.

För Karlstads Koloniträdgårdsförening:

ARVID JOHANSSON.

Ordförande.

Andreas Johansson.

Kassör.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

I anslutning till vår den 22 april 1937 dagtecknade inlaga rörande förslag till stadsplan för stadsdelen Sundsta i Karlstad, och sedan vi haft tillfälle att taga del av Byggnadsnämndens delvis omarbetade stadsplaneförslag, få vi härmed ytterligare anföra följande.

Vi vidhålla till alla delar, de synpunkter, som vi framhållit i vår ovan nämnda inlaga och understryka, att vi alltjämt anse, att frågan om Sundstavägens utformning bör definitivt fastställas i samband med detta stadsplaneärende. Enligt det nu föreliggande förslaget skulle en plantering komma att anläggas väster om Sundstavägen. Därmed synes Byggnadsnämnden antingen hava underkänt vårt yrkande om gångbana å denna sida eller i varje fall alltjämt ställt denna fråga på framtiden. Vi ställa oss något frågande inför lämpigheten av nu ifrågasatta planteringar och framhålla, att, därest gångtrafiken, icke skall tillåtas framgå å Sundstavägen eller en gångbana omedelbart intill densamma, så förefaller det oss som om dessa planteringar enbart skulle kunna iakttagas av de vägförande, som färdas å Sundstavägen. Därest jämväl en gångbana anlägges, skulle även den promenerande allmänheten kunna hava glädje av de föreslagna planteringarna. Härigenom skulle även modernaste principer å stadsplaneväsendets område kunna realiseras på så sätt, att en från gångtrafiken helt skild körbana utan förbindelse med denna skulle kunna erhållas. Det framgår ej heller av stadsplaneförslaget, huruvida gångbanor äro avsedda att anläggas på östra sidan av Sundstavägen. Om gångbanor skulle anläggas på denna sida påpeka vi, att åtminstone den genomgående gångtrafiken för att kunna använda dessa gångbanor måste *korsa* Sundstavägen två gånger. Den lokala trafiken å en sådan gångbana torde jämväl bliva relativt obetydlig, enär en stor del av det område, som i så fall skulle beröras, upptages av Sundstjärnet. Vi framhålla, att gångtrafiken från Arvidslund, Viksholm och Älvkullen f. n. måste framgå å Sundstavägen samt att detta förhållande kan förväntas bliva långvarigt, enär Wibeligatan sannolikt icke ännu på många år kommer att utdragas till nämnda områden. Men även sedan så skett, kommer, som vi förut framhållit, denna gata att bliva för hårt belastad, om den skall mottaga all trafik från Arvidslund m. fl. stadsdelar. Vi tillåta oss även göra en jämförelse med infartsvägarna till Örebro både från Karlskoga- och Arbogahället. På båda dessa ställen hava särskilda gång- och cykelvägar anlagts vid sidan av körbanan. Såvitt vi kunna finna, är detta en synnerligen lämplig

anordning, vilken är ägnad att avlasta en stor del av trafiken från körvägen. Det förefaller oss, som om förhållandena i detta fall vore tämligen jämförbara med de å Sundsta-området.

Vi åberopa jämväl i övrigt vad vi tidigare anfört och anhålla, att Byggnadsnämnden måtte vid behandling av stadsplaneärendet taga största möjliga hänsyn till våra nu och tidigare framförda yrkanden.

Karlstad den 1 juni 1937.

ERIK ANDERSSON.	KARL-IVAR ASPLUND.	D. PETTERSON.
EDVIN STÖMBERG.	T. LINDSTEDT.	FRITZ OLSSON.
G. LUNDBERG.	NILS LIND.	K. CRONQVIST.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Angående den föreslagna stadsplanen *för området vid den nya Östra Infarten till Karlstad.*

Genom skrivelse till Byggnadsnämnden den 9 november 1933 och till Drätselkammaren den 5 januari, 6 november 1934 (från dåvarande Vestkustens Petroleum A.-B., numera Svenska Petroleum A.-B. Standard), samt vår skrivelse till Drätselkammaren den 28 mars 1935, hava vi anhållit om att få arrendera eller köpa markområde vid korsningen mellan den nya Östra Infarten och Rudsvägen. På området ifråga skulle vi uppföra modern servicestation.

Byggnadsnämnden har tidigare meddelat oss, att de för sin del ej ha något emot att Drätselkammaren för nämnda ändamål utarrenderar mark, och har Drätselkammaren genom utdrag av protokoll (varav avskrift bifogas), hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 23 september 1935, beslutat att ett markområde (inom blå ram å bifogade ritning nr 585-4b) skulle utarrenderas till oss.

Vi ha dock ej velat bygga på tomten, förrän stadsplanen blivit närmare fixerad.

Av det stadsplaneförslag över området, som nu utställas på Stadsingeniörskontoret, finna vi emellertid, att den markyta, som vi enligt ovan ansett vara nödvändig för vår nya servicestation, uppdelats i mindre enheter, tydligen avsedda för *mindre s. k. tappstation*. Någon *servicestation* i det moderna utförande, som vi hela tiden ansett oss behöva i Karlstad, är det i varje fall omöjligt att uppföra på platsen, om det nämnda stadsplaneförslaget fastställs.

Med stöd av ovanstående anhålla vi därför vördsamt att Byggnadsnämnden ändrar den föreslagna stadsplanen så att erforderlig mark i huvudsak överensstämmande med förslaget å nämnda ritning nr 585-4b, kan till oss utarrenderas eller försäljas för blivande servicestation.

Sedan den nya infarten öppnats för trafik, har vår gamla servicestation vid Svinbäcksvägen kommit alldeles i bakläge. Denna station är den enda vi för närvarande ha i staden, där vi kunna mottaga bilar för tvättning och smörjning etc.

Kundkretsen ökar dock oavbrutet och Svinbäcksstationen har blivit för liten och omodärn. Sedan den dessutom kommit att ligga avsides från huvudtrafikstråket, har behovet av modärnare och större station blivit så starkt, att vi redan under sommaren måste tänka på nybyggnad.

Vi hoppas därför att detta vårt förslag vinner Byggnadsnämndens gillande, så att vi med det snaraste kunna börja arbetet på platsen.

Göteborg den 13 april 1937.

Svenska Petroleum A.-B. Standard

AXEL LEFFLER.

GEORG KARLSSON.

Avskrift.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 september 1935.

§ 519.

Angående anbringande av bensinstation å Norra stadsområdet vid östra infartsvägen hade inkommit av kartskiss åtföljda så lydande handlingar.

»Till etc.	Bil. A.
»Utdrag etc.	» B.
»Utlåtande etc.	» C.

Efter föredragning av handlingar beslöt kammaren att för en tid av fem år räknat från och med den 1 oktober 1935 till Svenska Petroleum A.-B. Standard upplåta ifrågavarande å bifogade kartskissen utmärkta området mot en årlig avgift av 1,000 kronor under villkor *dels* att å kartskissen streckade områdena skall till staden avträdas efter tre månaders uppsägning, *dels ock* att bolaget utan

någon som helst kostnad för staden träffar uppgörelse med Dahlgrens Efterföljare J. E. Jansson Aktiebolag om avstående av mark, som kan vara erforderlig för ifrågavarande bensinstation.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Vidimeras:

E. SANDBERG. J. KNUTSSON.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Med anledning av förslaget till stadsplan för stadsdelen Sundsta enligt vilket ett jordområde skall tagas från min tomt stadsägan 864 för att användas till gatumark för Klaratjärnsgatan ber jag få hänvisa till överlåtelsehandling av den 18 oktober 1930 samt till karta över den mark som i enlighet med överlåtelsehandling uppgjord av förre stadsingeniör G. Lovén i oktober 1929.

Skulle staden utöver denna uppgörelse behöva mera gatumark av min tomt får särskild uppgörelse därom träffas.

Karlstad den 26 april 1937.

SETH HOLMGREN.

Klaratjärnsgatan 4.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Med anledning av förslaget till stadsplan för stadsdelen Sundsta enligt vilket ett jordområde skall tagas från min tomt stadsägan 865 för att användas till gatumark för Klaratjärnsgatan, får jag härmed för min del förklara mig villig, att mot ersättning av marken överlämna densamma för ifrågavarande ändamål.

Karlstad den 26 april 1937.

FRITIOF SÖDERSTRÖM.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Undertecknad, som tagit del av förslag till stadsplan för Sundsta, får härmed i egenskap av ägare till stadsägan 874, anmäla mitt missnöje mot förslaget.

Som motivering härför får jag framhålla att ett sådant intrång i min tomt och förändring av dess figur, kommer att medföra så stor reducering i fastighetens försäljningsvärde, att jag föredrar densamma försäljning till staden, mot ersättning som den i nuvarande skick anses betinga.

Tomtebogatan 3, Karlstad den 19 april 1937.

FRIDOLF KARLSSON.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad,

Karlstad.

Undertecknad, som är ägare till tomten Sundsta 9 vid Wibeligatan, har på stadsingeniörskontoret tagit del av förslaget om att anlägga en lekplats för barn på Sundsta, varvid bl. a. min nämnda tomt skulle tagas i anspråk för detta ändamål.

Med anledning härav vill jag på det bestämdaste protestera mot det framlagda förslaget, då min tomt ej är till salu. Jag har nämligen för avsikt att själv bebygga densamma.

Karlstad den 27 april 1937.

Vördsamt

HERMAN JOHANSON.

Avskrift.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Genom stadsarkitektkontoret i Karlstad har Ni i skrivelse till Kungl. Byggnadsstyrelsen den 13 juni 1936 anhållit om styrelsens yttrande rörande två till tomt för en blivande läroverksbyggnad alternativt föreslagna områden i Karlstad, det ena om 32,000 kvadratmeter, beläget norr om Sundstatjärnen, och det andra om 10,000 kvadratmeter, beläget vid Klarälven i Sundstaområdets södvästra hörn.

Byggnadsstyrelsen får i anledning härav och sedan vissa kompletterande handlingar införskaffats från orten anföra följande.

Såväl stadens drätselkammare som läroverkskollegiet och lokalstyrelsen vid läroverket hava uttalat sig för området vid Klarälven. Enligt protokollsutdrag från lokalstyrelsens sammanträde den 8 maj 1936 har kollegiet enhälligt förordat detta område. Av protokollsutdraget inhämtas även, att, ehuru området möjligen kunde befinnas för litet för både läroverkshus och idrottsplan, kollegiet likväl ansåge denna omständighet icke böra utgöra hinder för områdets utnyttjande

till läroverkstomt, då det enligt kollegiets mening icke vore nödvändigt och knappast önskvärt, att idrottsplatsen komme i omedelbar närhet av skolan. Lokalstyrelsen har enhälligt uttalat sig till förmån för byggnadens förläggning vid älven samt understrukit fördelen att idrottsplanen bleve förlagd något avsides från skolan.

För egen del finner byggnadsstyrelsen det föreslagna området norr om Sundstatjärnen vara såsom byggnadsplats för ett nytt läroverkshus avgjort att före- draga framför det vid Klarälven belägna. Det senare området är redan nu om- givet av bebyggelse, som försvårar en eventuell erforderlig utvidgning av läro- verkstomten. Härtill kommer att tomtens form och läge i förhållande till väderstrecken svårligen medgiva sådan orientering av en blivande läroverksbyggnad att skolsalarna kunna förläggas åt sydost, vilket är önskvärt och numera vanligen iakttages. Byggnadsstyrelsen finner det dessutom mindre välbetänkt att reservera en skoltomt, vars storlek icke medger att en idrottsplan anordnas i omedelbar anslutning till gymnastikbyggnaden, vilken anordning enligt byggnadsstyrelsens mening vara den lämpligaste. Enligt uppgift från tillförordnade stadsarkitekten i staden torde icke heller i närheten av detta område kunna åstadkommas en sportplats.

Området norr om Sundstatjärnen är däremot tillräckligt stort för mötande av eventuella utvidgningsbehov och kan bebyggas så att skollokaler komma att ligga i lämpligaste väderstreck. Den ovan förordade kombinationen av gymnastikbyggnad och sportplats kan jämväl här genomföras, varjämte såsom en ytterligare fördel må framhållas, att själva Sundstatjärnen skulle i samband med sportplatsen kunna utnyttjas för idrottsändamål. I förhållande till de för- delar, som detta område sålunda erbjuder, synes den obetydliga ökningen av avståndet från stadens nuvarande centrum icke böra tillmätas avgörande betydelse

Byggnadsstyrelsen får slutligen framhålla, att vid ett vidare utarbetande av det i ärendet omförmälda förslaget till stadsplan för stadsdelen Sundsta det nu förordade området avgränsas på ett sätt, som med hänsyn till områdets ifråga- satta användning är lämpligare, än vad å den föreliggande skissen anges.

Till byggnadsstyrelsen översända handlingar och karta återgå.

Stockholm den 30 juli 1936.

ÅKE TENGELIN.

PAUL HEDQUIST.

Curt Nilsson.

Rätt avskrivet intyga:

LARS THOMASSON.

INGEMAR HEDLUND.

Avskrift.

Till Kungl. Skolöverstyrelsen.

På uppdrag av Karlstads stads byggnadsnämnd får jag samtidigt härmed vördsamt översända dels kopia av karta med förslag till stadsplan för stadsdelen Sundsta, varå utvisas det område som nu avsatts för framtida läroverksanläggning, dels en översiktskarta över staden. På stadsplanekartan har jämväl inprickats det område, som enligt tidigare förslag varit avsett för läroverkets behov. Som stadsplaneförslaget varit i vederbörlig ordning utställt, därvid inga erinringar mot detsamma framställt till den del, det avser läroverksreservatet, skulle ärendet strängt taget vara färdigt att framläggas för slutlig prövning. Då emellertid enligt vad byggnadsnämnden har sig bekant inom lärarekretsar meningarna äro delade vilket område, som för läroverkets vidkommande är att föredraga, det nu avsatta eller det tidigare, har byggnadsnämnden, innan den fastställer ärendet för slutlig prövning, velat för säkerhets skull och för att påskynda ärendets avgörande inhämta Kungl. Styrelsens yttrande i nyssberörda avseende, därvid nämnden vill till Kungl. Styrelsens kännedom jämväl överlämna bifogade utlåtande av läroverkets rektor.

Karlstad den 22 juni 1937.

för Karlstads stads byggnadsnämnd
enligt uppdrag:

GUSTAF E. BERG.

Rätt avskrivet intyga:

I. HEDLUND.   LARS THOMASSON.

Avskrift.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Sedan byggnadsnämnden med överlämnande av förslag till stadsplan för Sundsta-området infordrat yttrande angående tvenne på nämnda stadsplaneförslag upptagna områden, vilka föreslagits som alternativa reservat för en ny läroverksbyggnad, får jag härmed anföra följande.

Av de två till läroverksreservat föreslagna områdena är det ena, — här nedan kallat Alternativ I — beläget på norra älvstranden, det andra — här

nedan kallat Alternativ II — norr om Sundsta-tjärnen. Alternativ I beräknas omfatta 15- à 20,000 m². Denna areal tillfredsställer i ingen mån de krav på utrymme, som böra ställas för ett modernt läroverk. Även om det kunde tänkas, att själva läroverksbyggnaden samt en gymnastikbyggnad kunde rymmas på detta område, så skulle dock skolgårdsutrymmet bli alldeles för knappt. Vidare torde det på grund av områdets form bli svårt att skänka byggnaderna en idealisk orientering. För idrottsplats skulle icke finnas något utrymme i läroverkets omedelbara närhet.

Alternativ II omfattar ungefär 40,000 m². Denna areal medger den bästa tänkbara orientering av byggnaderna. Vidare kan nödigt utrymme avskiljas för skolgård och lekplats. Slutligen kan också en idrottsplats anläggas inom läroverkets område. Den sistnämnda omständigheten, måste tillmätas mycket stor betydelse. Dels underlättas nämligen den viktiga tillsynen och vården av en idrottsplats, om den är belägen i omedelbar närhet av läroverksbyggnaden, dels kan platsen utnyttjas för enstaka gymnastiklektioner.

Trots att sålunda Alternativ II är det enda, som av utrymmesskäl synes kunna komma ifråga såsom reservat för ett nytt läroverk har läroverkskollegiet vid ett tidigare tillfälle yttrat sig för Alternativ I, en uppfattning, som ännu har förespråkare inom kollegiet. De som företråda denna uppfattning framhålla energiskt den olägenhet, som ligger i det andra alternativets mera perifera läge i förhållande till stadscentrum. Förvisso är det ytterst beklagligt, att icke tidigare ett område närmare stadscentrum reserverats för ett nytt läroverk. Men då det nu är ett ofrånkomligt faktum, att ett nytt läroverkshus under alla förhållanden måste förläggas ett gott stycke utanför centrum, så bör man icke fästa för stor vikt vid den omständigheten att Alternativ II, vilket, som nämnt är, av de två föreslagna reservaten på grund av utrymmesskäl är det enda accepttabla, ligger ungefär 8 minuters gångväg längre bort från stadscentrum än Alternativ I. Den anförda synpunkten förlorar ytterligare i betydelse, om man betänker, dels att en mycket stor del av läroverkets ungdom under allra största delen av året förflyttar sig till och från skolan per cykel, dels att för dem som bo på längre avstånd, den ständigt växande busstrafiken kommer att erbjuda goda förbindelser, dels att ett nytt läroverk på det ifrågasatta området norr om Sundsta-tjärnen med säkethet automatiskt kommer att medföra uppkomsten av en ny bostadsbebyggelse inom hela denna statsdel, så att läroverket ingalunda kommer att ligga så perifert som man nu befarar.

Till sist må det tillåtas mig att anföra ytterligare en omständighet, som talar mot Alternativ I, ehuru dess påpekande ligger mera i själva stadens och stadsplanens än i läroverkets speciella intresse. En stor stenbyggnad, uppförd på norra älvstranden, skulle tvivelsutan trycka ned den omkringliggande låga villabebyggelsen och äventyra de stora skönhetsvärden, som Kartstads stadsbild äger inom detta område, vilket får sin karaktär av samspelet mellan älvens vatten, strändernas grönska, broarne och de låga villorna. Däremot skulle en monumental läroverksbyggnad uppförd på området norr om Sundsta-tjärnen komma att utgöra ett naturligt arkitektoniskt centrum för hela denna stadsdel.

Mot utformningen av stadsplanen beträffande Alternativ II vill jag invända, att den raka förbindelseväg, som avskär läroverksområdet från tjärnen, enligt min mening är onödig och olämplig. Det är önskvärt, att området får gå omedelbart fram till och omfatta norra delen av tjärnen, detta såväl ur estetisk som rent praktisk synpunkt. Tjärnen kommer att erbjuda ypperliga möjligheter för anläggande av skridskobanor i omedelbar anslutning till skolgård eller idrottsplats. Under alla förhållanden bör icke körtrafik tillåtas mellan tjärnen och läroverksområde. Skulle en gångväg anses önskvärd, bör den på ett mjukare sätt följa tjärnens strandlinje. Vidare vore det önskvärt, att de utlagda tomterna närmast läroverksreservatet icke såldes förr än ritningarna för en eventuell läroverksbyggnad blivit fastställda, detta för att lämna möjlighet för smärre eventuellt erforderliga jämkningar i områdets planläggning.

Under hänvisning till det ovan anförda ber jag för min del få livligt tillstyrka, att området norr om Sundsta-tjärnen avskiljes som läroverksreservat.

Karlstad den 22 juni 1937.

ELOV TENGBLAD.

Rektor vid högre allm. läroverket i Karlstad.

Rätt avskrivet intyga:

RUNE LARSSON. LISA BERGMAN.

Avskrift.

Till Karlstads stads byggnadsnämnd.

Sedan Ni i skrivelse av den 22 juni 1937 begärt skolöverstyrelsens yttrande rörande ifrågasatt reservat i stadsplanen för en framtida läroverksanläggning, vill överstyrelsen meddela följande.

Överstyrelsen, som i likhet med rektor anser, att det varit lyckligare, om ett område närmare stadens centrum tidigare reserverats som plats för läroverk, vill för sin del av de nu föreslagna alternativen förorda platsen norr om Sundstatjärnen (alternativ II).

Stockholm den 29 juli 1937.

N. J. F. ALMKVIST.

ERIK HERNKVIST.

Thorsten Sjöberg.

Rätt avskrivet intyga:

LARS THOMASSON.

INGEMAR HEDLUND.

Avskrift.

*Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde
med lokalstyrelsen vid Karlstads högre allmänna
läroverk den 8 maj 1936.*

§ 2.

Sedan från härvarande drätselkammare den 30 april 1936 till lokalstyrelsen i och för yttrande remitterats en framställning av byggnadsnämnden i Karlstad av den 17 april d. å., vari yttrande begäres över två alternativa förslag till tomt för blivande läroverksbyggnad, hade rektor först underställt frågan kollegiets granskning. Detta hade enhälligt beslutat sig för byggnadens förläggning invid älven i Sundstaområdets sydvästra hörn. Området skulle möjligen befinnas för litet för både läroverkshus och idrottsplan, men det hade erinrats om, att idrottsplatsen förut tänkts förlagd å ett annat lämpligt område i närheten, vilket väl fortfarande kunde låta sig göra, och att det icke alls var nödvändigt och knappast önskvärt, att idrottsplatsen komme i omedelbar närhet av skolan. Läroverket vore emellertid i trängande behov av en idrottsplan, varför kollegiet önskade framhålla vikten av att en sådan komme till stånd med det allra snaraste. Vägen från Tingvallabron till Sundstatjärnens norra ände skulle kräva en 8 à 9 minuters längre tid att gå för skolans lärjungar i allmänhet än promenaden från nämnda bro till en skola, förlagd invid älven.

Även lokalstyrelsen uttalade sig enhälligt till förmån för byggnadens förläggning vid älven, under förutsättning att området där skulle befinnas tillräck-

ligt för en läroverksbyggnad, samt underströk starkt, att det vore en absolut fördel, att idrottsplatsen låge något avsides från skolan.

Som ovan.

In fidem:

VIKTOR HAMMARBERG.

Rätt avskrivet betygar å tjänstens vägnar:

HADAR GRUDE.

• Kollegiesammanträde den 8 september 1937.

Närvarande: samtliga läroverkets lärare utom lektor Lundholm, som anmält laga förfall.

§ 1.

Den vid kollegiets sammanträde den 30 april 1937 tillsatta kommittén, som fått i uppdrag att utarbeta förslag till kollegiets yttrande i anledning av från byggnadsnämnden i Karlstad inkommen skrivelse, framlade ett sådant förslag. Efter en stunds diskussion beslöt kollegiet att i enlighet med kommitténs under diskussionens gång modifierade förslag göra följande uttalande:

»Kollegiet vill under beklagande av att icke tidigare ett närmare stadens centrum beläget område avskiljts som läroverksreservat icke motsätta sig, att området norr om Sundsta-tjärnen reserveras för detta ändamål. Då emellertid allvarliga anmärkningar kunna göras mot detta område, anser kollegiet det nödvändigt att, innan platsen för ett blivande läroverk blir definitivt bestämd, en fullständig utredning verkställas för att utröna, huruvida verkligen icke något mera gynnsamt beläget område finnes tillgängligt för ändamålet. Kollegiet anser, att exempelvis Våxnäsområdet med tillhörande park skulle utgöra en mycket lämplig plats för ett läroverk.»

Mot kollegiets beslut anförde adjunkten Bystedt följande reservation:

»Mot Karlstads läroverks kollegiums yttrande den 8 september 1937 angående reserverandet från Karlstads stads sida av tomt för blivande läroverksbyggnader får undertecknad härmed avgiva följande reservation.

Nuvarande läroverkets tomt är 8,440 m². Därå äro uppförda läroverkets samtliga byggnader, gymnastikhuset inberäknat, vilka byggnader upptaga en

sammanlagd markyta av nära 3,000 m². Skolgård och lekplan tillsammans utgöra mindre än 5,000 m². Området alt. I vid älven å Sundsta är mellan 25,000 och 26,000 m², troligen närmare 26,000 m². Om en 10 m. bred väg med plantering utbygges utefter hela älvstranden, åtgå härtill omkring 3,000 m². Återstå för ett blivande läroverk minst 22,000 m². Ett nytt läroverkshus komme antagligen att byggas i tre våningar, varför nuvarande husplan ökat med en tredjedel till 4,000 m² tydligen bleve fullt tillräckligt. För skolgård och idrottsplan återstode då 18,000 m², vilket borde räcka till. I varje fall borde det för eleverna erbjuda en gynnsammare lösning än alternativ II, som visserligen med uppgivna 40,000 m² skulle tillåta en större idrottsplats men på grund av det stora avståndet från stadens centrum måste anses ofördelaktigare. *

Räknat från nuvarande läroverkshuset bleve vägen till det nya läroverket enligt alternativ II = 1,550 meter, motsvarande tiden 19 minuter för gående. Motsvarande för alternativ I bleve 840 meter och 10 minuter. Redan alt. I skulle således medföra en avsevärd tidsökning, men en förläggning enligt alt. II komme att medföra en tidsökning för vägen fram och åter under frukostrasten på 18 minuter jämfört med alt. I och ej mindre än 38 min. jämfört med nuvarande läge för de flesta lärjungar. Då skolschemat synes tendera mot ökad belastning, t. ex. som följd av den differentierade undervisningen, kan en ökning av elevernas fritid ej i framtiden påräknas. En förlängning av skolvägen måste därför medföra frukostätning i skolan för ett ökat antal lärjungar. Ekonomiskt betungande bussresor komme att bli följderna för de flesta. Särskilt bör framhållas den starkt ökade olägenheten, som bleve följderna för det stora antalet elever från landsbygden och grannsamhällena, som nu dagligen resa med tåg eller bussar med olika ankomsttider till järnvägsstationer och busscentraler belägna på stort avstånd från ett blivande läroverk förlagt enligt alt. II.

Det bleve ej enbart välsituerade folklager, som komme att drabbas av en fördyring av utbildningen vid vårt läroverk. Några siffror må här anföras. Våren 1937 inskrevos i första klassen av folkskolan i Karlstad 167 gossar. Samma vår anmäldes från samma folkskolor för inträde i läroverkets första klass 1⁵ 60 gossar, till klass 1⁴ antagligen 25 gossar. Summa 85. Detta betyder, att av en årskull gossar i Karlstad önska föräldrarna placera hälften i läroverket. Vidgade läroverkslokaler skulle tillåta intagning av ett ökat antal av de anmälda (i år ha 20 godkända till 1⁵ ej kunnas beredas plats). Detta och många andra tecken tyda på att läroverket är på väg att bliva en skola för alla, vilket vitsordas av uttalanden av nuvarande ecklesiastikministern. En rad åtgärder pla-

neras av regering och riksdag för att främja en dylik utveckling. Men att förlägga ett blivande läroverk till en obestridlig utkant av staden med en skolväg av 2—5 kilometer för de allra flesta, pekar i motsatt riktning.

Karlstads läroverksungdom skulle genom förläggning av ett blivande läroverksbygge enligt alt. II beredas en olägenhet, som en storstad som Stockholm gör allt för att undvika och som mindre städer bruka anse som en stor fördel att undslippa.

På grund av vad här anförts får jag anmäla min reservation mot kollegiets beslut i denna fråga och av de föreslagna alternativen tillstyrka bifall till reservering av tomt för ett blivande läroverksbygge enligt alternativ I vid älven å Sundstads-området.

Karlstad den 8 september 1937.

HJ. BYSTEDT.

Adjunkt vid h. allm. läroverket i Karlstad.»

§ 2.

Till att justera dagens protokoll utsågos herrar Malmdahl och Werner.

In fidem:

ELOV TENGBLAD.

Justeras:

W. WERNER.   A. MALMDAHL.

Rätt avskrivet betygas

Ex officio:

GIDEON ARFVIDSSON.

Vik. rektor.

Avskrift.

Protokoll fört vid sammanträde med lokalstyrelsen vid Karlstads högre allmänna läroverk den 16 september 1937.

Närvarande: Länsassessor Stridsberg, adjunkt Bystedt, byggmästare Wästlund samt undertecknad. Dr P. Clarholm såväl som hans suppleant folkskollärare E. Strandman voro på grund av sjukdom förhindrade att närvara.

§ 1.

Till att justera dagens protokoll utsågos herrar Stridsberg och Bystedt.

---

§ 8.

Från Byggnadsnämnden i Karlstad hade genom stadsarkitekten till lokalstyrelsen remitterats följande:

»Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 september 1937.

§ 725. Från byggnadsnämnden hade inkommit förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand, vilket förslag bland annat upptog område för blivande läroverksbyggnad.

Som emellertid varken läroverkskollegiet eller lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket avgivit yttranden över förslaget i dess nu föreliggande skick men sådant yttrande, enligt kammarens mening, lämpligen borde till frågans allsidiga belysning föreligga vid ärendets behandling så beslöt kammaren hos byggnadsnämnden hemställa, att nämnden måtte över förslaget inhämta kollegiets och lokalstyrelsens utlåtande.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.»

Med anledning härav beslöt lokalstyrelsen att avgiva följande yttrande:

Lokalstyrelsen instämmer till alla delar i det yttrande, som avgivits av Karlstads högre allmänna läroverks kollegium vid dess sammanträde den 8 september 1937 men vill dessutom för sin del framhålla önskvärdheten av att reservatet norr om Sundsta-tjärnen får gå fram till och omfatta norra delen av Sundsta-tjärnen, som komme att bli en viktig integrerande del av läroverkets lek- och idrottsplats och följaktligen icke borde genom en väg avskäras från läroverkets övriga område.

Mot detta beslut reserverade sig adjunkten Hj. Bystedt under hänvisning till den mot kollegiets beslut av den 8 september i denna fråga avgivna reservationen.

Som ovan.

In fidem:

ELOV TENGBLAD.

Justeras:

ERNST STRIDSBERG. HJ. BYSTEDT.

Vidimeras

Ex officio:

GIDEON ARFVIDSSON.

Adjunkt.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 september 1937.

§ 753.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren, som funne de mot förslaget framställda erinringarna icke vara av beskaffenhet att föranleda ändring i detsamma, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för sin del antaga byggnadsnämndens ifrågavarande förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand samt därå söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 166.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över byggnadsnämndens förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Sundsta och del av stadsdelen Norrstrand, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hälsovårdsnämndens framställning om tillsättande av ytterligare en hälsovårdsinspektör.

Transumt av protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 12 september 1934.

§ 260.

Föredrogs följande skrivelse:

»Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

Härmed få vi överlämna ett enligt nämndens uppdrag upprättat förslag till ny instruktion för sundhetstillsyningsmännen i staden.

Såsom därav framgår, hava vi ansett lämpligare, att verksamheten uppdelas på sundhetstillsyningsmännen efter arbetets art än att staden skulle indelas i särskilda distrikt, vart och ett med en tillsyningsman, som därinom skulle utföra allt tillsynsarbete.

Vidare hava vi utgått ifrån att sundhetstillsyningsmännens antal ökas till tre, vilket vi, om tillsynen skall kunna utövas så, att den länder till avsedd nytta för samhället, anse ofrånkomligt, då staden genom inkorporeeringen av stora områden avsevärt ökat såväl i areal som folkmängd och även statsmyndigheternas fordringar på tillsynen, särskilt vad bostäder beträffar, ständigt stegras.

I samband härmed hemställa vi, att nämnden måtte ingå till stadsfullmäktige med begäran, att fullmäktige för nästkommande år måtte anslå medel för avlönande av en tredje sundhetstillsyningsman.

Karlstad den 12 september 1934.

OTTO ÅGREN.

HUGO SEVERIN.

HUGO BERG.»

Vid skrivelsen fanns fogat detta förslag till instruktion:

Hälsovårdsnämnden beslöt nu att för närmare granskning av det uppgjorda förslaget till instruktion bordlägga ärendet.

Som emellertid nämnden i likhet med de kommitterade fann det erforderligt med tre tillsyningsmän, beslöt nämnden hemställa hos stadsfullmäktige, att fullmäktige måtte anslå medel från och med nästkommande år för avlönande av en tredje sundhetstillsyningsman, som enligt nämndens förmenande i löneavseende borde likställas med de två nuvarande.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL JULIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 8 december 1934.*

§ 34.

Uppå remiss hade lönenämnden att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning om tillsättande av ytterligare en sundhetstillsyningsman med löneförmåner såsom för de båda förutvarande.

Lönenämnden, som allenast hade att yttra sig i fråga om löneförmånerna för den ifrågasatta befattningshavaren, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige, om befattningen komme att tillsättas, ville bestämma grundlönen till 2,100 kronor per år jämte tre ålderstillägg å vardera 210 kronor efter 3, 6 och 9 års oförvitlig tjänstgöring ävensom dyrtidstillägg enligt för stadens övriga befattningshavare gällande grunder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 25 maj 1936.*

§ 418.

Sedan kammaren, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande över hälsovårdsnämndens framställning om anställande av ytterligare en sundhetstillsyningsman eller såsom titel numera lydde hälsovårdsinspektör, den 10 december 1934 med förmälan, att kammaren icke ägde kännedom om den tilltänkta fördelningen av arbetet sundhetstillsyningsmännen emellan och ej heller vore övertygad om att inrättandet av en ny

heltidsbefattning vore den enda utvägen för tillsyningsgöromålens behöriga skötande, hos hälsovårdsnämnden hemställt om ytterligare utredning i ärendet samt kännedom om de blivande instruktionerna hade från hälsovårdsnämnden med bifogande av dels instruktion för hälsovårdsinspektörerna dels ock för bostadsinspektionen inkommit en så lydande hemställan:

»Till Drätselkammaren.

Hälsovårdsnämnden hade den 12 september 1934, under § 260 i då hållet protokoll, beslutat att för närmare granskning bordlägga uppgjort förslag till instruktion för sundhetstillsyningsmännen men på i protokollet angivna skäl hos stadsfullmäktige hemställt att, utöver de båda förut anställda tillsyningsmännen ytterligare en tillsyningsman måtte anställas.

Vid sin då gjorda framställning hade nämnden efter utredning av särskilda kommitterade funnit att, om tillsynen av hälsovården skulle kunna utövas, så att den lände till avsedd nytta för staden, varmed från och med den 1 januari 1934 inkorporerats stora områden, vilka även tarvade tillsyn, och för tillgodo-seende av nödvändiga krav på inspektion av bostäder, en uppdelning av arbetet tillsyningsmännen emellan borde äga rum icke uteslutande efter särskilda distrikt utan fastmera efter arbetets art.

Drätselkammaren, till vilken ärendet remitterats, hemställde sedermera hos hälsovårdsnämnden om ytterligare utredning i ärendet i sammanhang med fastställande av instruktioner för befattningshavarne.

Hälsovårdsnämnden har numera antagit instruktion för hälsovårdsinspektörerna och utfärdat föreskrifter rörande bostadsinspektion, vilka handlingar här bifogas och varav framgår befattningshavarnes åligganden.

Nämnden är av den bestämda uppfattningen, att ytterligare en hälsovårdsinspektör måste anställas och får hemställa, att drätselkammaren måtte snarast behandla ärendet samt vidarebefordra detsamma till stadsfullmäktige.

Karlstad den 14 maj 1936.

Enligt uppdrag:

ERIK LUNDBLAD.»

Som lönenämnden i ärendet avgivit yttrande samt kammaren efter den utredning, som numera föreläge, funnit det ofrånkomligt att ytterligare en hälsovårdsinspektör anställdes, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att anställa ytterligare en hälsovårdsinspektör utöver de två redan förut anställda, samt

att beträffande denna nya befattning bestämma grundlönen till 2,100 kronor, varav två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar jämte tre ålderstillägg å vardera 210 kronor efter tre, sex och nio års tjänstgöring ävensom dyrtidstillägg i enlighet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 5 oktober 1937.

§ 328.

Sedan nämnden hos stadsfullmäktige gjort framställning om tillsättande av ytterligare en hälsovårdsinspektör, vilken framställning blivit, med förslag om samma löner som för de förutvarande inspektörerna, tillstyrkt av drätselkammaren men ännu icke varit föremål för stadsfullmäktiges behandling, så hade fullmäktige sedermera den 20 maj 1937, såsom § 118 i då hållet protokoll närmare utvisar, fastställt lönerna för nu anställda hälsovårdsinspektörer till 2,700 kronor om året, varav två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, samt tre ålderstillägg, vart och ett å 270 kronor, att utgå efter tre, sex och nio års tjänstgöring ävensom dyrtidstillägg i enlighet med för stadens övriga befattningshavare gällande grunder, varjämte velocipedslitningsersättning till inspektörerna bestämts till 50 kronor om året.

Nämnden, som funne att lika löner borde bestämmas till samtliga hälsovårdsinspektörer, beslöt nu hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga nämnden att från och med den 1 januari 1938 tillsätta ytterligare en hälsovårdsinspektör med samma löneförmåner, som blivit bestämda för de nu anställda inspektörerna.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 6 oktober 1937.*

§ 26.

Uppå remiss hade lönenämnden att yttra sig över hälsovårdsnämndens framställning angående löneförmåner för en tredje hälsovårdsinspektör i staden.

Efter tagen del av handlingarna beslöt lönenämnden hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla hälsovårdsnämndens
ifrågavarande framställning.*

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 11 oktober 1937.*

§ 824.

Uppå remiss hade drätselkammaren att ånyo avgiva utlåtande över hälsovårdsnämndens framställning angående löneförmånerna vid tillsättande av ytterligare en hälsovårdsinspektör utöver de två redan förut anställda.

Kammaren, som redan förut på då angivna skäl tillstyrkt den nya befattningens inrättande med löneförmåner motsvarande de förut anställda inspektörernas, beslöt nu hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad hälsovårdsnämnden
nu i ärendet föreslagit.*

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 167.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över hälsovårdsnämndens framställning om tillsättande av ytterligare en hälsovårdsinspektör, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Hamnstyrelsens framställning om anslag för anordnande av vissa lokaler och utökning av kranspåren vid yttre hamnen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen
i Karlstad den 8 oktober 1937.*

§ 92.

Som det befunnits ändamålsenligt att bereda tullen samt hamnservisen, kranškötare och hamnförmännen lokaler sammanförda i en byggnad samt att förråd för hamnen med inredning av verkstad för kranarna jämte rum för hamnens arbetare bleve inrättade, så hade styrelsen beslutat vidtaga anordningar i dessa hänseenden och beräknades kostnaderna för förstnämnda byggnad till 6,000 kronor och för de övriga nyttigheterna till 3,800 kronor. Till täckande av ifrågavarande belopp tillhopå 9,800 kronor funnes överskott i hamnens stat för innevarande år.

Vidare erfordrades för hamnens rationella utnyttjande, förlängning av kranspår för de båda stora hamnkranarna 25 meter väster ut i och för lossning till större upplagsområde, vilket arbete droge en kostnad av 16,000 kronor, som lämpligen kunde anskaffas av lånemedel.

Hamnstyrelsen beslöt hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för nu ifrågavarande ändamål bevilja styrelsen anslag av sammanlagt 25,800 kronor,

att bestämma att förenämnda anslagsbelopp skall anskaffas, 9,800 kronor genom användande av tillgängliga redan uttaxerade medel och återstoden, 16,000 kronor, genom upplagande av ett tillfälligt lån att sedermera fonderas; samt

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka vederbörlig fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 818.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hamnstyrelsens framställning om anslag å sammanlagt 25,800 kronor till vissa anordningar vid hamnen.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla hamnstyrelsens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 168.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över hamnstyrelsens framställning om anslag för anordnande av vissa lokaler och utökning av kranspåren vid yttre hamnen, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Lönenämndens förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år.

Utdrag av protokoll hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 oktober 1937.

§ 24.

Sedan nämnden hos vederbörande delegationer anhållit om uppgifter huruvida för innevarande år några förändringar ansågos erforderliga i det av stadsfullmäktige den 17 september 1936 godkända förslaget till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler, hade nu till nämnden inkommit dylika uppgifter från samtliga av ärendet berörda delegationer; och beslöt nämnden, som icke fann skäl till avvikelse från de lämnade uppgifterna, att uppgöra och till stadsfullmäktige med hemställan om godkännande överlämna ett så lydande:

Förslag till värdering av naturaförmåner och sportler år 1937.

Magistraten:

Exekutionsvaktmästarna, sportler	2,500: —
Stadsfogden	1,500: —

Byggnadsnämnden:

Stadsingeniören, sportler	4,000: —
Stadsarkitekten, »	4,000: —

Hälsovårdsnämnden:

Förste stadsläkaren, (vakant)	
Stadsveterinären, sportler	1,000: —
Inspektörerna, »	300: —

Fattigvårdsstyrelsen:

Syslomanen fri bostad, lyse och värme	1,700: —
Vaktmästaren » » » » »	800: —
Snickaren » » » » »	600: —
Maskinisten » » » » »	800: —

Sjuksköterskorna fri bostad, lyse, värme och kost.....	800:—
Husmodern » » » » » »	800:—
Undersköterskan » » » » » »	800:—
Köksföreståndar. » » » » » »	800:—
Tvättföreståndar. » » » » » »	800:—

Kroniska sjukhemmet:

Sjuksköterskan fri bostad, lyse, värme och kost.....	800:—
Undersköterskan » » » » » »	800:—
Vaktmästaren fri bostad, lyse och värme	700:—
Samtliga biträden	600:—

Brandkåren:

Brandmästaren, fri bostad m. m.	1,000:—
Brandförmän och brandmän, fri beklädnad	200:—

Poliskåren:

Ordningsspoliskonstaplar (ordinarie, extra och distrikts-) fri beklädnad	200:—
--	-------

Flickskolan:

Föreståndarinnan, hyresersättning, fri värme och lyse	1,980:—
Vaktmästaren, fri bostad, värme och lyse	500:—

Folkskolan:

Samtliga lärare och lärarinnor. ersättning för bostad och bränsle i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 17 september 1936, § 144.

Överläraren i östra distriktet	500:—
Överläraren i västra distriktet	400:—
Sångläraren, arvode	600:—
Trädgårdsläraren, arvode.....	650:—
Vaktmästarna, fri bostad, värme och lyse	500:—
Vaktmästaren vid Tingvallaskolan, fri bostad, värme och lyse.....	700:—

Badhusstyrelsen:

Badmästaren, 1:ste, naturaförmåner	800:—
» » sportler	700:—
Maskinisten, naturaförmåner	800:—

Baderskan Beda Grahn,	sportler	600:—
» Hanna Sundelius,	»	600:—
» Hilda Bernhard,	»	300:—
» Linnéa Karlsson,	»	600:—

Belysningsstyrelsen:

Gasverksföreståndaren, fri gas, koks och elektricitet	1,000:—
Belysningsingeniören, fri gas och elektricitet	300:—
Gasmästaren, fri gas, koks och elektricitet	235:—

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 821.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över lönenämndens förslag enligt dess protokoll den 6 oktober 1937, § 24, till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år; och beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna lönenämndens ifrågasvarande förslag.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 169.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över lönenämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till värdering av vissa befattningshavares naturaförmåner och sportler under innevarande år, beslöt efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna lönenämndens ifrågasvarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag till ersättning för arbete med stadens arkivhandlingar med mera.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 815.

Kontoristen Arthur Hägg hade redan under den tid, numera avlidne majoren C. E. Nygren enligt av stadsfullmäktige givet uppdrag varit sysselsatt med ordnande av stadens arkiv, biträtt med sortering av arkivhandlingar och deras forslande till de särskilda lokalerna och anmälades nu att av detta arbete ännu återstode en mindre del samt att rengöring av vissa handlingar erfordrades, vilket restarbete beräknades taga en tid av en eller två månader.

Efter anteckning, att Hägg för sitt arbete uppburit ersättning från stadskassan med 50 kronor i veckan och att till honom utbetalts ett belopp av 1,453 kronor, beslöt kammaren, att Hägg som utfört ett ordentligt och bra arbete, skulle tills vidare dock under ytterligare högst två månader fortsätta arbetet.

Till täckande av redan erlagda samt för återstående tid beräknade kostnader, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige anhålla om anslag.

Kammaren beslöt förty hemställa,

att stadsfullmäktige för ifrågavarande ändamål måtte bevilja ett anslag av 1,853 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 170.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till ersättning för arbete med stadens arkivhandlingar med mera; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning om arvode till skolans rektor för år 1938.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning får härmed anhålla, att Stadsfullmäktige måtte fastställa arvodet för rektor vid skolorna för år 1937 till 1,500: — kronor. Arvodet har för varje år bestämts till detta belopp från och med år 1923.

Karlstad den 29 juni 1937.

Å styrelsens vägnar:

ERNST STRANDMAN.

Ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 oktober 1937.

§ 22.

Uppå remiss hade lönenämnden att yttra sig över framställning från Karlstads skolor för yrkesundervisning att arvodet till skolans rektor under kalenderåret 1938 måtte bestämmas till 1,500 kronor.

Nämnden beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja rektor vid Karlstads skolor för yrkesundervisning arvode under kalenderåret 1937 med 1,500 kronor varå dyrtidstillägg icke skall utgå.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 819.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning

inkommen framställning angående arvode till skolans rektor för kalenderåret 1937, i vilket ärende lönenämnden den 6 oktober 1937, § 22 avgivit utlåtande.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1937 fastställa arvodet åt rektor vid Karlstads skolor för yrkesundervisning till 1,500 kronor utan dyrtidstillägg.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 171.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning om arvode för skolornas rektor under kalenderåret 1937, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning i fråga om löneförmåner för biträdena å kronokassörskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

På sätt framgår av bifogade utdrag av Magistratens protokoll för den 10 september 1937, § 331, har Magistraten beviljat andra ordinarie biträdet å kronokassörskontoret Stig Olof Olsson tjänstledighet under tiden från och med den 1 oktober 1937 till den 1 juli 1938.

Kronokassören har med anledning härav hos Magistraten i skrivelse den 13 september 1937, som bifogas, hemställt, att Magistraten för nämnda tid måtte förordna dels tredje ordinarie biträdet Eva Norling att uppehålla Olssons tjänst mot erhållande av den för Olsson fastställda lönen 175 kronor i månaden dels ock annan person (Siv Ekman) att uppehålla tredje ordinarie biträdesbefattningen mot erhållande av den för Eva Norling fastställda lönen 150 kronor i månaden.

Löneförmånerna för biträdena å kronokassörskontoret äro reglerade genom Stadsfullmäktigebeslut den 19 februari 1937, § 39.

Då detta beslut innebär fastställande av personliga löner för de dåvarande befattningshavarna och icke reglering av lönerna för befattningarna som sådana, får Magistraten hemställa, att Stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till kronokassörens ovannämnda hemställan i vad den avser ersättningarna till vikarierna.

Karlstad den 15 september 1937.

På Magistratens vägnar:

HARRY JACOBSON.

Till Magistraten i Karlstad.

Härmed får jag vördsamt överlämna en ansökan från fröken Siv Ekman i Karlstad rörande den under kontorsbiträdet Stig Olof Olssons tjänstledighet lediga kontorsbiträdesbefattningen å kontoret.

Fröken Ekman är född den $\frac{2}{8}$ 1917. Efter tagen del av handlingarna och efter om fröken Ekman därutöver inhämtade upplysningar har jag intet att erinra emot, att fröken Ekman förordnas att tills vidare under Olssons ledighet uppehålla en kontorsbiträdesbefattning å kontoret.

Därest Magistraten finner så kunna ske, hemställer jag vördsamt, att kontorsbiträdet Eva Norling förordnas att uppehålla Olssons tjänst med rätt att uppbära med densamma förenad lön kr. 175:— per månad. Fröken Ekman skulle i så fall förordnas att uppehålla fröken Norlings tjänst. Under alla förhållanden hemställer jag, att, därest fröken Ekman erhåller vikariat, hennes löneförmåner fastställas till 150:— kr. per månad.

Karlstad i kronouppbördskontoret den 13 september 1937.

N. HERTING.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 6 oktober 1937.*

§ 23.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade lönenämnden att yttra sig över framställning från magistraten i fråga om löneförmåner för biträdena å kronokassörskontoret.

Nämnden, som icke funne anledning till erinran mot magistratens förslag beslöt hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bifalla nu föreliggande framställning,

att bestämma lönerna för biträdena å kronokassörskontoret till, för första biträdet 225 kronor i månaden, för andra biträdet 175 kronor i månaden och för tredje biträdet 150 kronor i månaden men att dyrtidstillägg å dessa löner icke skall utgå; samt

att samtliga ifrågavarande biträden skola åtnjuta årlig semester av fjorton dagar.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 oktober 1937.*

§ 820.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en från magistraten inkommen framställning i fråga om löneförmåner för biträdena å kronokassörskontoret, uti vilket ärende lönenämnden avgivit infortrat utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 172.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över magistratens framställning i fråga om löneförmåner för biträdena å kronokassörskontoret, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1938.

Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknade av Drätselkammaren utsedda uppgöra förslag till underhåll av stadens under Drätselkammarens vård stående byggnader får härmed föreslå följande anslag till reparations- och underhållsarbeten för nämnda byggnader under år 1938.

Litt. 5 A Förvaltningsbyggnader	Kr.	19,300:—
» 5 B Regleringsbyggnader	»	28,200:—
» 5 C Jordbruksfastigheter	»	8,700:—
	<u>Summa Kr.</u>	<u>56,200:—</u>

Karlstad den 11 oktober 1937.

REINH. TERNQVIST. OLOF WÄSTLUND.

OTTO FELDT.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 826.

Sedan inom kammaren utsedda delegerade tillsammans med fastighetsförvaltaren uppgjort förslag till underhåll år 1938 av de stadens byggnader, kammaren hade i sin vård, så blev nu detta förslag jämte tillhörande specifikation till kammaren överlämnat och då anledning till anmärkning däremot ej förekom, beslöt kammaren, med erinran därom att för nu ifrågasvarande ändamål för innevarande år beviljats ett belopp av 46,700 kronor, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bevilja ett anslag av 56,200 kronor för reparations- och underhållsarbeten under år 1938 å stadens ifrågasvarande byggnader, ävensom bestämma, att berörda anslag skall, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 173.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag för reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1938, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens förslag till utökning och förbättring av gatubelysningen inom staden.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 8 september 1937.

§ 74.

Från gatubelysningsdelegerade hade angående utökning och förbättring av allmänna lyshållningen inkommit följande skrivelse:

»Till belysningsstyrelsen.

Undertecknade, av drätselkammaren och belysningsstyrelsen utsedda delegerade för uppgörande av förslag till förbättring och erforderlig utökning av gatubelysningen, hava granskat inkomna ansökningar om nya gatulampor och i övrigt övervägt vissa ändringar och kompletteringar av gatubelysningen, och få härmed överlämna följande handlingar:

- A. Lyshållningsförslag för år 1938 utgörande sammandrag av de olika förslagen.
- B. Specifikationerna n:r 1—19 till förutnämnda förslag.

Karlstad den 8 september 1937.

J. A. HÅKANSSON.

ERNST LUNDHOLM.

ERIK BJÖRKMAN.

AXEL SVENSSON.»

Vid skrivelsen funnos fogade däri omförmälda lyshållningsförslag för år 1938 jämte tillhörande 19 specifikationer, vilka senare bilades styrelsens handlingar:

Lyshållningsförslaget var så lydande:

»Sammandrag av lyshållningsdelegerades till belysningsstyrelsen avlämnade specificerade förslag till förbättring och erforderlig utökning av gatubelysningen år 1938.

1. Strand: justering och samtidigt utökning med 7 st. nattlampor i

Våxnäsgratan mellan västra järnvägsbron och Klaravik

Anläggningskostnad ..... 1,600: —

Årlig kostnad ..... 390: —

2. Romstad, Söderäng: 1 st. nattlampa i Dalagatan utanför Bogården, 1 st. nattlampa i korsningen mellan Stora Söderängsgatan och Änggatan		
<i>Anläggningskostnad</i>	100:—	
<i>Årlig kostnad</i>	54:—	
3. Råtorpsvägen: justering och samtidig utökning med 5 st. natt- lampor å Råtorpsvägen mellan Tårdgårdsgatan och Fjärstagatan		
<i>Anläggningskostnad</i>	350:—	
<i>Årlig kostnad</i>	145:—	
4. Färjestadsvägen: 1 st nattlampa vid tomt n:r 12		
<i>Anläggningskostnad</i>	80:—	
<i>Årlig kostnad</i>	30:—	
5. Färjestad: Övertagandet av befintlig 1 st. nattlampa i hörnet av Skogstorps- och Karlslundsgatorna		
<i>Årlig kostnad</i>	22:—	
6. Rudsplan: 1 st. nattlampa vid Rudsplan omedelbar intill N:a infarten		
<i>Anläggningskostnad</i>	190:—	
<i>Årlig kostnad</i>	41:—	
7. Kroppkärr: 3 st. nattlampor å Rosendalsvägen, 1 st. nattlampa vid Sundins fastighet å Edebäcksgatan		
<i>Anläggningskostnad</i>	240:—	
<i>Årlig kostnad</i>	90:—	
8. Mariebergsskogen: 7 st. lampor för tillfällighetsbelysning å väg genom skogen		
<i>Årlig kostnad</i>	50:—	
9. Sommarro: 1 st. nattlampa vid Sommarrovägen 12		
<i>Anläggningskostnad</i>	60:—	
<i>Årlig kostnad</i>	28:—	
10. Marieberg: 1 st. aftonlampa och 1 st. nattlampa i Mariebergs- gatan förbi kvarteret Rosen, 6 st. aftonlampor i Hööksgatan mellan Rosenborgs- och Kvarnbergsgatorna		
<i>Anläggningskostnad</i>	1,920:—	
<i>Årlig kostnad</i>	300:—	

11. Gustafsberg: 5 st. nattlampor inom området	
<i>Anläggningskostnad</i>	390: —
<i>Årlig kostnad</i>	149: —
12. Hagaborg, i korsningen mellan N:a och Ö:a infarterna och närmaste gatudelar 4 st. gatulampor, 4 st. dubbelarmade refugestolpar, 2 st. belysta vägvisarestolpar	
<i>Anläggningskostnad</i>	140: —
<i>Årlig kostnad</i>	366: —
13. Arvidslundsgatan: 1 st. nattlampa mellan tomterna 19 och 21	
<i>Anläggningskostnad</i>	170: —
<i>Årlig kostnad</i>	39: —
14. Hagaborg: 2 nattlampor å Länsmansgatan, 2 st. nattlampor å Hagaborgsgatan mellan Rudsvägen och avloppspumpverket	
<i>Anläggningskostnad</i>	510: —
<i>Årlig kostnad</i>	139: —
15. V:a Torggatans norra del mellan Herrgårds- och N:a Strandgatorna, omläggning av gatubelysningen utökad med 4 st. nattlampor och 3 st. aftonlampor	
<i>Anläggningskostnad</i>	2,700: —
<i>Årlig kostnad</i>	456: —
N:a Strandgatan mellan V:a och Ö:a Torggatorna omläggning av gatubelysningen utökad med 3 st. nattlampor och 3 st. aftonlampor	
<i>Anläggningskostnad</i>	1,700: —
<i>Årlig kostnad</i>	323: —
16. Tingvallastadens nordöstra del, komplettering och justering av gatubelysningen utökad med 4 st. nattlampor och 2 st. aftonlampor utefter N:a Strandgatans östra del, N:a Kyrkogatan samt V:a Kanalgatan norr om Herrgårdsgatan	
<i>Anläggningskostnad</i>	960: —
<i>Årlig kostnad</i>	264: —
17. Karlbergsgatan: 1 st. nattlampa och 1 st. aftonlampa mellan S:a Kyrkogatan och Eneströmsgatan	
<i>Anläggningskostnad</i>	490: —
<i>Årlig kostnad</i>	100: —

18. Repslagaregatan: omläggning av gatubelysningen utökad med 3 st. aftonlampor, mellan Åttkantsgatan och Mariedalsgatan	
<i>Anläggningskostnad</i>	1,070:—
<i>Årlig kostnad</i>	161:—
19. S:a Herrhagen: utförandet av erforderlig gatubelysning där nybyggnad pågår	
<i>Anläggningskostnad</i>	5,000:—
<i>Årlig kostnad</i> upptages i kommande års lyshållningsförslag.	
	Summa <i>anläggningskostnad</i> Kronor 17,670:—
	» <i>årlig kostnad</i> ..... » 3,147:—»

Styrelsen, som för sin del godkände förslaget, innebärande en anläggningskostnad av kr. 17,670:— och en ökad årlig kostnad av kr. 3,147:—, beslöt, sedan det antecknats, att förutvarande belysning under år 1937 beräknats draga en årlig kostnad av kr. 55,045:50, överlämna lyshållningsförslaget till magistraten.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 798.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens förslag enligt dess protokoll den 8 september 1937, § 74, till ökning och förbättring av gatubelysningen inom staden, mot vilket förslag magistraten förklarat sig intet hava att erinra.

Som årliga kostnaden skulle upptagas i 1938 års statförslag för staden, beslöt kammaren nu hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande anläggningskostnader anvisa ett anslag av 17,670 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 174.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens förslag till utökning och förbättring av gatubelysningen inom staden, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit utlåtande, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifråga-
varande framställning.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter å skattestat för gasverket under år 1938.

*Utdrag av protokollet, hållet hos belysnings-
styrelsen i Karlstad den 7 oktober 1937.*

§ 80.

Gasverksföreståndaren överlämnade följande förslag till skattestat för gasverket för år 1938:

»Kapitalutgifter.

Skattestat:

Nyanläggningar och nyanskaffningar av vinstmedel:

Ledningsnät:

3,000: —	Huvudledningar och omläggning inom om- råden varest gasledningar förut finnas ...	5,000: —	
4,000: —	Servisledningar	4,000: —	9,000: —

Inventarier:

6,500: —	Mätare	8,000: —	
900: —	Övriga inventarier.....	1,500: —	9,500: —

Summa Kapitalutgifter 18,500: —»

Styrelsen beslöt med godkännande av förslaget hos stadsfullmäktige hemställa om anslag för ifrågavarande ändamål med kr. 18,500: —.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 827.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter för gasverket under år 1938.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 18,500 kronor att, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 175.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter för gasverket under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter för elektricitetsverket under år 1938.

Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 7 oktober 1937.

§ 82.

Belysningsingeniören överlämnade följande förslag till kapitalutgifter för elverket för år 1938:

»Kapitalutgifter.

Skattestat:

Nyanläggningar och nyanskaffningar av vinstmedel:

Förvaltning:

700: — Kontorsinventarier ..... 700: —

Distribution:

45,000: — Servisledningar ..... 8,000: —

Offentlig belysning:

37,025: — Ändring och utökning av allmän belysning, enligt förslag ..... 17,670: —

Inventarier:

15,000: — Mätare ..... 20,000: —

4,000: — Övriga inventarier ..... 6,000: — 26,000: — 52,370: —

101,725: — Summa kronor 52,370: —

Fondstat:

Om- och tillbyggnad av materialförrådet ..... 80,025: —

Komplettering av ångpanneanläggning ..... 45,000: —

Spänningsregulator för högspänningsnätet ..... 15,000: —

Sektionsbrytare för högspänningskabelnätet ..... 15,000: —

Summa kronor 155,025: —»

Beträffande anslagen å fondstat överlämnade belysningsingeniören härjämte P. M. så lydande:

»Förslag till om- och tillbyggnad av Elverkets materialförråd.

Med den omfattning, Elverkets arbeten fått under de senaste åren, har ökat utrymme för verkstads- och förrådslokaler visat sig vara av behovet påkallat. De kommande 15 åren med omfattande nya kabelarbeten för omläggning av likströmsnätet till växelström kräver ytterligare ökat materialutrymme. Materialutlämningen, som nu sker genom en lucka till verkstadslokalen är otidsenlig och inkräktar på verkstadsutrymmet. Verkstadsutrymmet är dels genom nämnda intrång vid materialutlämning dels genom ökat behov av plats för diverse instrumenteringsarbeten för knappt. Vidare må anföras, att lokalerna kräva en genomgående reparation genom påläggning av ny puts. För mätareavdelningen 1 tr. upp blir en sådan reparation besvärlig, enär vi med hänsyn till mätarnas ömtålighet för damm då måste förhyra en provisorisk lokal för mätarejusteringsavdelningen, och ur denna synpunkt är det även lämpligt att begagna tillfället för en tillbyggnad av förrådet. Av sagda anledningar föreslås följande om- och tillbyggnader:

1) Ombyggnadsarbeten i befintlig byggnad;

a) bottenvåningen:

Nuvarande verkstadslokal omändras till verkmästarekontor, materialutlämning, kläd- och matrum, tvättrum och W. C. Nuvarande förrådslokal apteras till verkstad. Nuvarande verkmästarekontor användes till förvaring av oljefat.

b) våning 1 tr.:

Av nuvarande mätarelokal användes ett utrymme på 5×6 kvm. till mätareprovningrum. Befintlig lägenhet för eldare bibehålles. Övrigt utrymme apteras till bostadslägenhet för verkmästaren.

2) Nybyggnadsarbeten:

a) Tillbyggnad 1:

Denna utföres intill nuvarande förrådsbyggnads norra gavel, i 2 våningar av sten med en bottenareal av 13×13 kvm. Bottenvåningen skall användas till förråd för lättare gods samt till förrådskontor. Övre våningen skall disponeras helt för mätarejustering. Tak av trä med zinkplåt.

b) Tillbyggnad 2:

Denna utföres i omedelbar fortsättning av tillbyggnad n:r 1, och utföres i 2 våningar dels av slaggbetong, dels av trä med puts, med en bottenareal av 12,4×13 kvm. Bottenvåning disponeras dels för 2 garage, dels för reparation av transformatorer och dels för förvaring av tyngre gods såsom transformatorer, motorer etc. Övre våningen disponeras dels för mätareförråd dels för förvaring av lättare gods. Återstående utrymme intill stadens garagebyggnad disponeras för förvaring av stegvagnar under samma takhöjd som för stadens garagebyggnad.

3) Värmeanläggning:

Nuvarande byggnad är till en del uppvärmd med elektriska kaminer. Nu föreslås en fullständig uppvärmning med varmvatten, som tages från ångcentralen, vilken är påeldad under den kalla årstiden.

Kostnadsförslag:

Enligt av fackmän uppgjorda beräkningar skulle kostnaden för här ovan föreslagna arbeten bliva följande:

1) *Gamla byggnaden:*

1:sta våningen:

Ändringsarbeten ..... 8,100: —

2:dra våningen:

Puts ..... 2,000: —

Bostadslägenhet ..... 5,400: — 15,500: —2) *Nybyggnadsarbeten:*

Nybyggnad n:r 1 ..... 27,625: —

» » 2 ..... 21,900: —

3) Värme, sanitets- och elektrisk anläggning ..... 15,000: —

Summa Kronor · 80,025; —

Karlstad den 1 september 1937.

J. THALÉN.»

»Förslag till komplettering av Elverkets ångpanneanläggning.

Ångcentralen är vår kraftreserv, som tages i bruk för belastningsspetsar vintertid samt vid avbrott i vattenkrafttillförseln.

Denna reserv har kvantitativt varit oförändrad den gångna 25-årsperioden men relativt energiförbrukningen sjunkit i proportionen 3,5 till 1. Utan att göra sig skyldig till överdrift kan man om den nuvarande kraftreserven säga, att den är synnerligen svag och borde ökas med ytterligare en turbin om 1500 kW.

På grund av rådande dyrtid vill jag icke nu förorda en omfattande nyanläggning, utan inskränker mig till att föreslå en komplettering av eldanordningen för den av de två pannorna, som nu saknar sådan anordning för kolbränsle. Vidare föreslår jag insättandet av ytterligare vattenrörslingor i pannan, varmed denna panna ensam kan lämna full effekt för turbinen om normalt 1000 kW och vid forcering 1200 kW. För att hastigt få upp trycket i pannan föreslår jag, att kolet males till pulver, som inblåses i förbränningsrummet. Med dessa anordningar kan den begränsade reservkraften hastigare än hittills insättas på de områden, som äro mest i behov av ostörd drift. Anläggningen är ett led i den för framtida behov kalkylerade förstoringen av reserveffekten. Med en liknande anordning på den andra pannan skulle ångmängden motsvara behovet för en turbineffekt av c:a 3000 kW.

Fördelarna med föreslagna anordningar äro följande:

- 1) Hastigare påeldning genom kolpulvret och därmed bättre nytta av reservkraften.
- 2) En panna blir tillräcklig för full turbineffekt och därmed minskas bränsleåtgången.
- 3) Enbart kol kan tillgripas, om spånladan skulle vara tömd på bränsle, och detta medför den ekonomiska fördelen, att vi kunna fullt utnyttja det billigare bränslet, då vi däremot nu alltid måste reservera 30 % av spånladans bränsleförråd till vinterperiodens slut för att möta eventuella driftavbrott i vattenkrafttillförseln.

Kostnad:

Kolkvarn, fläkt och fyranordning	23,000: —
Vattenrörslingor	18,000: —
Murningsarbeten och hantlangning	4,000: —
	Kronor 45,000: —

Anläggningen är av det slag, att medel därför kan upplånas med en amorteringstid av 20 år.

Karlstad den 1 september 1937.

J. THALÉN.»

»Förslag till inköp av en spänningsregulator å 1500 kW för högspänningsnätet.

För reglering av spänningen å högspänningsnätet erfordras ytterligare en regulator å 1500 kW för en kostnad av 15,000:— kronor. Anläggningen är av den art, att medel därtill kan upplånas för 20 års amortering.

Karlstad den 1 september 1937.

J. THALÉN.»

»Förslag till insättandet av sektionsbrytare å högspänningskabelnätet.

För sektionering av högspänningskabelnätet i transformatorhus, där plats för dylikt ändamål är reserverad, erfordras ett anslag av 15,000:— kronor, Medel kan lämpligen anskaffas genom lån å 20 år.

Karlstad den 1 september 1937.

J. THALÉN.»

Belysningsingeniören överlämnade härjämte ritningar å den föreslagna nybyggnaden för materialförrådet.

Det antecknades, att av styrelsen utsedda delegerade, nämligen herrar Ander, Tränk och Nystedt, detaljgranskat de å fondstaten upptagna anslagskraven samt att dessa delegerade för sin del tillstyrkte anläggningarnas utförande.

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen med godkännande av belysningsingeniörens förslag hos stadsfullmäktige hemställa om anslag för ifrågasvarande ändamål med 207,395 kronor, av vilket belopp 52,370 kronor vore av beskaffenhet att anskaffas genom uttaxering och 155,025 kronor att kunna anskaffas genom upplåning på 25 år.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 828.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens framställning enligt dess protokoll den 7 oktober 1937, § 82, angående kapitalutgifter för elektricitetsverket för år 1938.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att för ifrågavarande ändamål bevilja anslag av sammanlagt 207,395 kronor;

att av nämnda anslagsbelopp 155,025 kronor skall anskaffas genom upplåning att sedermera fonderas samt återstoden 52,370 kronor skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga;

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning, söka Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt, kammaren kunde finna lämpligt, verkställa ifrågavarande upplåning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 176.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över belysningsstyrelsens förslag till kapitalutgifter för elektricitetsverket under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1938.

Underhåll av gator och landsvägar 1938.

Till underhåll av stadens gator, torg, promenader och landsvägar föreslås att följande belopp upptagas i statförslag för 1938.

I.

Till underhåll av körbanor, trottoarer, gångbanor, promenader, rännstenar och gatutrappor *inom stadens planlagda område:*

Stadsdelen Tingvalla	13,000:—	
» Klara	7,000:—	
» Haga	2,500:—	
» Herrhagen	12,000:—	
» Berget och Mariebergsområdet	9,000:—	
» Viken	4,000:—	
		47,500:—

II.

Till underhåll av *landsvägar*, för vilka staden har laglig underhållsskyldighet eller för vilka årliga underhållet genom drätselkammarens försorg är på annat sätt fastställt:

1) *Inom stadens gamla område:*

a) Västra vägen, till Svängom	9,000:—	
b) Östra vägen, utmed älven och genom Svinbäcken	1,500:—	
d) Gamla Hammarövägen	4,000:—	
e) Nya Hammarövägen (Jakobsbergsvägen)	1,000:—	
f) Rudsvägen, till Rudsberget	500:—	
g) Råtorpsvägen (mellan Kaserngatan och Råtorp)	800:—	
h) Romstadsvägen	3,500:—	
i) Väg till Djäknefältet, Lamberget och Örsholmen	2,500:—	

j)	Orrholmsvägen	500:—		
k)	Sundstavägen	800:—		
l)	Sjöstadsvägen	800:—	24,900:—	
2)	<i>Inom det inkorporerade området:</i>			
p)	Västra vägen, från Svångom till Grums härads gräns	18,000:—		
q)	Östra vägen, nya leden från Tingvalla över Sundsta, Kroppkärr till Alster: Förräntning och amortering av as- faltbeläggningen.....	4,000:—		
	Underhåll av hela sträckan <u>3,000:—</u>		7,000:—	
r)	Väg till Alsters station	1,000:—		
s)	Färjestadsvägarna (gamla och nya)	10,000:—		
t)	Väg genom Råtorps samhälle, förräntning och amortering av permanent belägg- ning samt underhåll	3,000:—		
u)	Väg Kroppkärr—Edsgatan	12,000:—		
v)	Väg Alster—Gunnerud	3,500:—		
x)	Väg Hagalund—Henstad	3,500:—	58,000:—	82,900:—

III.

Till underhåll av vägar och gator *inom icke stadsplanlagda bostadsområden:*

Förslagsvis.....	18,000:—
	<u>Kronor 148,400:—</u>

Karlstad den 30 sept. 1937.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 11 oktober 1937.*

§ 829.

Inom kammaren utsedda delegerade hade tillsammans med byggnads-
chefen verkställt besiktning å stadens gator och vägar för utrönande av

vilka underhållsarbeten, som behövde komma till utförande under år 1938, varefter byggnadschefen angående ifrågavarande arbeten uppgjort kostnadsförslag, slutande å sammanlagt 148,400 kronor.

Kammaren, som ansåg de föreslagna underhållsarbetena böra under år 1938 komma till utförande, beslöt överlämna förslaget till stadsfullmäktige med hemställen,

att fullmäktige måtte, med förslagets godkännande, till underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1938 bevilja anslag å tillhoppa 148,400 kronor, att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel ej därtill finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 177.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående anslag för underhåll av gator och vägar såväl inom som utom stadens planlagda område under år 1938, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator med mera under år 1938.

Ny- och ombyggnader av gator m. m. 1938.

Kostnadssammandrag

över ifrågasatta ny- och ombyggnader av gator, torg och allmänna platser.

I. Inom fastställd stadsplan.

Stadsdelen Tingvalla:

Hamngatan:

Med komplettering av det förslag till gatans beläggning mellan järnvägstorget och Östra Torggatan, som upptagits i 1937 års gatuförslag, ombygges gatudelen i principiell överensstämmelse med vad som skett å delen mellan järnvägstorget och Grevgatan, på följande sätt:

Ena trädraden i gatan närmast husraden borttages och nuvarande södra körbanan upprives, varefter ny körbana utföres mellan återstående trädraden och trottoaren med 6,5 m. bred smågatstensbeläggning, varvid gatstenen erhålles från upprivna gamla körbanan. Närmast trottoaren sättes med gamla kullerstenen.

Trottoaren utanför kv. Höken belägges med smågatsten. Gatudelen mellan kvarstående trädraden och järnvägs-parken uppdelas i en cykelbana belagd med asfalt och en grusad promenad närmast parken.

Beräknad kostnad	29,000: —	
Varifrån avgår i 1937 års stat upptagna	8,000: —	21,000: —

Västra torggatan:

Trottoaren å gatans östra sida, mellan Kungsgatan och Strandgatan, förses till sin hela bredd med smågatstensbeläggning. Trottoaren å gatans västra sida, kompletteras utanför kv. Vågen med smågatsten i mitten till likhet med nuvarande beläggning utanför kv. Udden 5,200: — 26,200: —

*Stadsdelen Herrhagen och Tormestad:**Kanikenäsgatan:*

Terrassering samt grusad trottoar och makadamiserad körbana utföres utanför kv. Idun och Mården till samma gatubredd som förut skett utanför kv. Vesslan 9,500:—

Geijersgatan:

Grusad trottoar och makadamiserad körbana utmed kv. Järven ..... 5,400:—

Örsholmsgatan:

Utanför kv. Lammet, där staden sålt tomt, hårdgöres och makadamiseras körbana samt ordnas vattenavledning och grusad gångbana ..... 3,500:—

Torparegatan:

Å västra sidan terrasseras, hårdgöres och grusas gångbana 800:— 19,200:—

*Stadsdelen Berget och Mariebergssområdet:**Treffenbergsgatan:*

Terrassering och bergsprängning för delen mellan Mariebergsvägen och Kvarnbergsgatan. Grusad trottoar och makadamiserad körbana utanför kv. Katedern ..... 5,500:—

Hööksgatan:

Rännstenen och trottoaren fullbordas å gatans norra del mellan Rosenborgsgatan och Mariebergsvägen. Körbanan kompletteras med asfalt å samma sträcka ..... 7,500:— 13,000:—

II. Inom bostadsområden å Norrstrand där stadsplan uppgjorts men ännu ej fastställt.

Länsmansgatan:

Fortsatt terrassering och hårdgörning av körbana samt anläggning av grusad gångbana utanför av staden försålda tomter ..... 4,000:—

Kroppkärrsvägen:

I hörnet mellan Kroppskärrsvägen och Eriksdalsgatan, utanför kv. Skolmästaren anlägges grusad gångbana med vattenavledning utanför av staden försålda tomter ...

2,000: — 6,000: —

Kronor 64,400: —

Karlstad den 30 september 1937.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 830.

För utrönande av vilka arbeten i avseende å nybyggnad och omläggning av gator med mera, som lämpligen borde komma till utförande under år 1938, hade inom kammaren utsedda delegerade tillsammans med byggnadschefen verkställt undersökning, varefter byggnadschefen rörande de ifrågasatta arbetena inkommit med förslag och kostnadsberäkning, slutande å sammanlagt 64,400 kronor.

Beträffande erforderliga medel ville kammaren föreslå *dels* att anslagen till terrassering, trottoar och körbana utanför kvarteren Idun och Mården å 9,500 kronor, till rännsten, trottoar och körbana i Hööksgatan å 4,000 kronor samt till anordningarna beträffande Kroppkärrsvägen å 2,000 kronor bestredes av tomtförsäljningsmedel *dels* att anslagen till åtgärderna i Örsholmogatan å 3,500 kronor och till arbetena i Treffenbergsgatan å 5,500 kronor anskaffades genom donationsjordsmedel *dels ock* att övriga anslag anskaffades genom uttaxering.

Kammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att godkänna ifrågavarande förslag till ny- och ombyggnad av gator med mera under år 1938;

att för utförande av ifrågavarande arbeten bevilja anslag av tillhoppa 64,400 kronor med bestämelse, att beloppet skall anskaffas, 23,000 kronor ur tomtförsäljningsmedel, 9,000 kronor ur donationsjordsfonden och återstoden 32,400 kronor genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga; samt

att göra underdånig ansökan om tillstånd för användande av ovannämnda 9,000 kronor ur den fond, som bildats genom influtna köpeskillingar för försåld donationsjord.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 178.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående ny- och omläggning av gator med mera under år 1938, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Ohlssons motion angående iordningställande av Hantverkaregatan.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Undertecknade fastighetsägare, boende Hantverkaregatan, anhålla härmed vördsamt, att Fullmäktige må besluta att under år 1937 omlägga och asfaltera Hantverkaregatan å Norrstrand.

Tomterna utefter nämnda gata, med undantag av två stycken som tillhöra staden, ha som bekant varit bebyggda sedan ett 40-tal år tillbaka. Gatan är också ganska livligt trafikerad, på grund av att ett flertal åkerier

samt livsmedelsaffärer äro belägna utefter densamma. Det borde därför även ur hälsovårdssynpunkt vara fullt motiverat.

Tacksamma för tillmötesgående på denna begäran.

Karlstad i December 1936.

Nitton namnunderskrifter.

Upptaget som motion

REINH. OHLSSON.

Utdrag av protokoll hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 832.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade kammaren att avgiva yttrande över en av ett antal fastighatsägare gjord, av herr Ohlsson som motion upptagen framställning om iordningställande av Hantverkaregatan.

Kammaren beslöt för närvarande föreslå att rännsten av tuktad sten å gatans båda sidor och till hela dess längd utlades samt att trottoarerna avjämnades, hårdgjordes och grusades, allt för en sammanlagd kostnad av 10,500 kronor och beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 10,500 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 179.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över herr Ohlssons motion angående iordningställande av Hantverkaregatan, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för underhåll av Knappstadsvägen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 831.

Efter besiktning av Knappstadsvägens nuvarande beskaffenhet hade gatu-kommittéerade funnit lämpligt föreslå, att nuvarande vägen till Knappstads anhalt samt avtagsvägen till järnvägsövergången mot Zakrisdal iståndsättes för en av byggnadschefen beräknad summa av 6,500 kronor. De arbeten, som därmed skulle utföras bestå i avdikning av vatten, bortsprängning av uppstickande stenar, avjämning, breddning i kurvor, anordning av lämpliga mötesplatser samt grusning av körbanan.

I ovannämnda kostnad vore även medräknat underhåll av vägen å nämnda sträckor för år 1938, inklusive snöplöjning samt jämväl de arbeten, som erfordrades under nuvarande höst för vägens hållande i trafikabelt skick.

Sedan stadsingeniören upplyst, att ifrågavarande väg vid skifte avsatts för gemensamt begagnande, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för ifrågavarande ändamål anvisa anslag av 6,500 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 180.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om anslag för underhåll av Knappstadsvägen; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetslöshetskommitténs framställning att av för innevarande år beviljat men icke använt anslag till dagunderstöd och hyreshjälp få använda ett belopp av 10,000 kronor för anordnande under innevarande höst av arbeten för de arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade arbetslösa i Karlstad vill fästa Stadsfullmäktiges uppmärksamhet på de olidliga förhållanden som råder, särskilt för de äldre arbetslösa här i staden.

Sedan i våras är kontantunderstödet indraget och inget direkt arbete är i gång för beredande av arbete åt de arbetslösa. Det enda som står till buds är de uttagningar som göres till förekommande arbeten i stadens regi. Denna form är naturligtvis bättre än arbeten i A. K. regi, men dessa arbetstillfällen äro otillräckliga och det ges fall bland undertecknarna av denna hänvändelse där personer gått arbetslösa i fyra månader och däröver utan att under tiden ha varit uttagna i arbete en enda dag. En del av dessa har också försörjningsplikt mot andra.

De få kronor som erhållas genom fattigvården äro otillräckliga och för övrigt anser vi att det strider mot god ordning att arbetslösa personer skall hänvisas till fattigvården medan de organ som äro tillsatta för att handlägga dessa saker ger dem en god dag.

Vi begär att Stadsfullmäktige omedelbart behandlar dessa saker och ger vederbörande organ instruktioner att omedelbart ordna arbete eller understöd i sådan omfattning att de arbetslösa beredes möjlighet att leva.

Karlstad i augusti 1937.

(Femtiofem namnunderskrifter.)

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med arbetslöshetskommittén i Karlstad den 22 september 1937.

§ 6.

Uppå remiss hade kommittén att avgiva yttrande över en till stadsfullmäktige ställd skrivelse undertecknad av femtiofem arbetslösa personer här

i staden med hemställen, att arbeten omedelbart måtte igångsättas i sådan omfattning att de arbetslösa bereddes drägliga levnadsvillkor.

I anledning härav får kommittén anföra följande:

Vid granskning av underskrifterna å förenämnda skrivelse har kommittén bemärkt, att tjugofem av undertecknarna under den gångna sommaren arbetat och alltjämt arbeta i stadens kommunala arbeten i fjortondagarsskift. Något behov av ytterligare hjälp föreligger enligt kommitténs mening icke för dessa arbetslösa. Vidare hava fem av undertecknarna på grund av ålder eller sjukdom sin arbetsförmåga i sådan grad nedsatt, att de icke böra komma ifråga till erhållande av arbetslöshetshjälp utan i stället böra hänvisas till fattigvården. Återstående tjugofem personer hava av skilda anledningar icke kunnat placeras vare sig i stadens ordinarie arbeten eller i annat arbete i öppna marknaden.

Kommittén anser det behjärtansvärt, att denna sistnämnda kategori, med hänsyn tagen även till att flertalet av dem äro familjeförsörjare, beredas tillfällig hjälp av staden i form av arbete i avbidan på statsmakternas ställningstagande till de arbetslöshetskommittéernas kommande förslag rörande den s. k. restarbetslöshetens avhjälpande. Som en försöksanordning vill kommittén därför föreslå, att ett lämpligt kommunalt reservarbete under återstående delen av året anordnas. Vid detta arbete bör genom arbetsstyrkans indelning i förslagsvis 14-dagars skift, dock med öppen lämnad möjlighet att behålla familjeförsörjare med flera barn längre tid i arbete, kunna beredas sysselsättning för omkring 25 arbetslösa. Till ifrågavarande arbete skall kommittén äga anvisa arbetskraften efter behovsprövning. Arbetet bör utföras på ackord mot gängse ackordspriser.

Å kommitténs för innevarande år beviljade anslag till bedrivande av dagunderstöds- och hyreshjälpsverksamhet beräknar kommittén, att det kommer att uppstå en besparing om 10,000 kronor. Kommittén föreslår, att stadsfullmäktige ville medgiva att dessa 10,000 kronor tages i anspråk till täckande av kostnaderna för det föreslagna reservarbetet.

Som ovan.

In fidem:

BERTIL GEIJER.

Justerat den 28 september 1937.

EINAR KASTENGREN.

HUGO SEVERIN. C. ALB. ANDERSSON.

Rätt utdraget intygar:

BERTIL GEIJER.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 802.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av arbetslöshetskommittén enligt dess protokoll den 22 september 1937 gjord framställning att av beviljat men icke använt anslag till dagunderstöd och hyreshjälp måtte få användas ett belopp av 10,000 kronor för anordnande under innevarande höst av arbeten för de arbetslösa.

Efter anteckning, att i innevarande års stat upptagits anslag med 25,000 kronor till dagunderstöd och 1,500 kronor till hyreshidrag beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla arbetslöshetskommitténs ifrågavarande framställning samt bemyndiga drätselkammaren att, då förhållandena så krävde, anordna för ändamålet lämpliga arbeten.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 181.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över Arbetslöshetskommitténs framställning att av för innevarande år beviljat men icke använt anslag till dagunderstöd och hyreshjälp få använda ett belopp av 10,000 kronor för anordnande under innevarande höst av arbeten för de arbetslösa, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1938.

Utdrag av grotokoll, hållet hos nykterhetsnämnden i Karlstad den 23 september 1937.

§ 517.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande dels över en från Karlstads lokalavdelning av Vita Bandet inkommen av vederbörlig årsberättelse ävensom tablå över föreningens ekonomiska ställning åtföljd ansökan om anslag för år 1938, dels en av Karlstads nykterhetssällskaps ungdomsavdelningar gjord, likaledes av vederbörliga redogörelser åtföljd framställning om anslag för år 1938.

Sedan antecknats, att inga ändrade förhållanden inträtt för någon av sökandena, och att de begärda anslagsbeloppen vore desamma, som tidigare utgått, beslöt nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till de gjorda framställningarna.

I detta sammanhang beslöt nykterhetsnämnden även hemställa om anslag för nykterhetsnämndens egen verksamhet, och ville nämnden för detta ändamål framlägga följande statförslag:

Förslag till inkomst- och utgiftsstat för nykterhetsnämnden år 1938.

Utgifter:

Till Vita Bandet	300:—	
„ nykterhetssällskapens ungdomsavdelningar.....	350:—	
„ sekreterarearvode	300:—	
„ arvode åt ombudsmannen	1,200:—	
„ vårdkostnad får alkoholister	800:—	
„ utrustning åt utskrivna	250:—	
„ läkarearvode, trycksaker, resor och diverse	250:—	
	Summa Kronor	3,450:—

Inkomster:

Beräknat statsunderstöd att fyllas genom anslag	500:—	
Till nykterhetsnämnden	2,300:—	
„ Vita Bandet	300:—	
„ nykterhetssällskapens ungdomsavdelningar	350:—	2,950:—
	Summa Kronor	3,450:—

Det antecknades, *dels* att nämnden icke funnit sig böra för nästa år vidtaga några förändringar i sina anslagskrav, *dels* att tillgängliga räntan å fonderade rusdrycksmedel, vilken ränta tidigare anslagits för nu ifrågavarande ändamål, utgjorde 825 kronor 52 öre.

Nykterhetsnämnden beslöt ingå till stadsfullmäktige med hemställan:

att stadsfullmäktige måtte anvisa de sålunda begärda anslagen för år 1938 å tillhopa 2,950 kronor, beträffande anslaget till nykterhetssällskapens ungdomsavdelningar att gå till fördelning enligt förut fastställda grunder, ävensom bestämma, att av anslagsbeloppet 825 kronor 52 öre skall täckas av räntan å fonderade rusdrycksmedel och återstående belopp 2,124 kronor 48 öre anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 799.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1938; och beslöt kammaren efter tagen del av handlingarna hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla nykterhetsnämndens ifrågavarande förslag

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 182.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över nykterhetsnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren
i ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för anordnande av bekvämlighetsinrättning i Järnvägsparken.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 4 oktober 1937.*

§ 808.

Hälsovårdsnämnden, som ansett att till förhindrande av förorening i vid Hamngatan och Järnvägsgatan belägna fastigheter en bekvämlighetsinrättning borde anordnas å plats i närheten av järnvägsstationen, hade anhållit att drätselkammaren måtte låta vidtaga åtgärder i ärendet.

Kammaren hade därefter förhandlat med Statens Järnvägar, därvid överenskommelse träffats om uppförande i Järnvägsparken öster om centralstationen av en pissoar under förutsättning att nu befintliga, tämligen bristfälliga inrättningen borttoges.

Fastighetsförvaltaren hade i ärendet uppgjort ritningar och kostnadsförslag, slutande på 3,000 kronor.

Kammaren beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

*att fullmäktige måtte för ändamålet bevilja anslag av
3,000 kronor att, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga,
anskaffas genom uttaxering.*

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 183.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för anordnande av bekvämlighetsinrättning i Järnvägsparken, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

**Drätselkammarens framställning angående efterskänkande av
utskylder, påförda avlidne försäljningschefen
Fritz Gustaf Ekenberg.**

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 september 1937.

§ 774.

Försäljningschefen Fritz Gustaf Ekenbergs efterlevande maka, Gerda Ekenberg, hade anhållit om efterskänkande av den avlidne för år 1936 påförda stadsutskylder till ett belopp av 1,151 kronor 72 öre.

Vid ansökningen fanns fogat transumt av bouppteckning efter den avlidne, utvisande att han avlidit den 2 mars 1937, efterlämnande förutom makan, två minderåriga barn samt en behållning i boet av 9,518 kr. 36 öre.

Det antecknades, att innevarande års prövningsnämnd fattat beslut, så att befrielse för dödsboet att erlægga kronoutskylder ägt rum.

Av nu ifrågakomna skattebeloppet belöpte sig 251 kronor 10 öre på dödsboets fastighet, vilket belopp kammaren icke ville föreslå till avskrivning.

Då synnerligen ömmande skäl finge anses föreligga, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte av ovanberörda stadsutskylder efterskänka ett belopp av 900 kronor 62 öre.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 184.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående efterskänkande av utskylder, påförda avlidne försäljningschefen Fritz Gustaf Ekenberg, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående understöd till kommunalarbetaren Wilhelm Andersson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 september 1937.

§ 775.

Sedan kammaren den 16 augusti 1937 på grund av då företedda läkareintyg och med tillämpande av gällande kollektivavtal beviljat kommunalarbetaren Wilhelm Andersson sjukavlöning, så hade Andersson nu angående beskaffenheten av sin sjukdom inkommit med ett så lydande intyg:

»Kommunalarb. 64-åriga Wilh. Andersson från Karlstad, som av mig undersökts, lider av en obehandlingsbar deformerande process i högra höften, så beskaffad att förbättring är utesluten.

I högra knäleden finnes likaledes en lätt deformerande process och förslag till behandling av denna bifogas.

Herr Andersson är för all framtid oförmögen till verkligt arbete.

Göteborg den 4 september 1937.

H. CAMITZ.

Med. Doktor.»

Som Andersson för framtiden icke kunde bliva arbetsför hade stadskamreraren angående hans pensionsförhållanden låtit uppgöra så lydande handlingar:

»Stensättaren *Wilhelm Andersson*, född den 9 juli 1873. Ogift.

Pensionsålder 67 år.

Anställdes hos staden år 1888. Ansluten till stadens pensionskassa fr. o. m. den 1 januari 1924.

Tjänsteår hos staden f. n.: 49.

Anmäld slutlön: 1,400: — kronor.

Pensionsunderlag: 1,701: — kronor.

Härå utgående årlig pension: kr. 1,020: 60 jämte

dyrtidstillägg ..... » 420: —

Kronor 1,440: 60.»

»Förtidspensionering av *Wilhelm Andersson*.

Beträffande uträkningen av Anderssons å pensionsbeloppet utgående dyrtidstillägg är denna verkställd sålunda: pensionsbeloppet kr. 1,020: 60 blir pr månad kr. 85: 05, vartill enligt av Kungl. Maj:t fastställda allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare etc. (se Svensk förf.-s. 266/1923), vilka äro tillämpliga i föreliggande fall, lägges kr 30: —. Det härigenom uppkomna beloppet, kr. 115: 05, utgör tillägsunderlaget och det därå beräknade dyrtidstillägget, räknat efter 31 % enligt nu gällande indextal, utgör kr. 35: — pr månad eller kr. 420: — pr år.»

Kammaren, som av principiella skäl icke ville bevilja Andersson sjukavlöning för någon längre tid och förutsättning för hans förtidspensionering icke förelåge med hänsyn till att arbetsoförmögenheten icke oavbrutet fortvarit under en tid av tre år, funne emellertid att Andersson efter 49 års anställning hos staden rimligen borde för sin bärning beredas understöd motsvarande hans blivande pensionsförmåner intill den tid, då pensionsbrev enligt gällande reglemente kunde för honom utfärdas.

Kammaren beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bevilja Andersson understöd med 1,020 kronor 60 öre om året jämte dyrtidstillägg därå enligt

för hans pensionering gällande grunder med bestämmelse att ifrågavarande understöd skall utgå från och med den 1 oktober 1937 tills pensionsbrev kan för honom utfärdas.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 185.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående understöd till kommunalarbetaren Wilhelm Andersson, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Arbetarnas Bildningsförbunds av fru Johansson och herr Andersson såsom motion upptagna framställning om anslag för verksamheten under år 1938.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning i Karlstad får härmed hemställa om ett anslag av 1,250 kronor att användas för sin fortsatta studieverksamhet under år 1938.

Över verksamheten under föregående år bilägges redogörelse i sammandrag.

Karlstad den 31 aug. 1937.

För ABF:s lokalavdelning i Karlstad

FOLKE CARLSSON

Ordförande.

Upptages som motion:

KARIN JOHANSSON. C. ALB. ANDERSSON.

Sammandrag av räkenskaperna 1936.

Inkomster:

Kontant i kassan den 1 januari 1936	603: 11
Årsavgifter och anslag av anslutna föreningar	951: 50
Cirkelmedlemmarnas avgifter	583: 85
Musikcirkelns konserter	75: —
Landstingets anslag	250: —
Stadsfullmäktiges anslag för hösten 1936	350: —
	Kronor 2,813: 46

Utgifter:

Lokalhyror	982: —
Läraryrvoden	826: —
Korrespondenskurser, böcker samt noter	587: 41
Föreläsningar	98: 68
Styrelsearvoden 1935—1936	100: —
Omkostnader	101: 42
Kassabehållning till 1937	117: 95
	Kronor 2,813: 46

Rätt avskrivet intygar lokalavdelningens revisorer:

J. E. EKLUND.

C. G. CARLSSON.

Budgetförslag för verksamhetsåret 1938.

Inkomster:

Medlemsavgifter	450: —
Cirkelmedlemmarnas avgifter	500: —
Anslag av anslutna föreningar	500: —
Landstingets anslag	250: —
Stadsfullmäktiges anslag för år 1938	1,250: —
	Kronor 2,950: —

Utgifter:

Lokalhyra	800: —
Läraryrvode	850: —

Föreläsningskurser	200:—
Korrespondenskurser samt böcker	600:—
Skötsel av studiehemmet	200:—
Annonser och trycksaker	200:—
Oförutsett	100:—
	Kronor 2,950:—

Arbetarnas bildningsförbunds lokalavdelning i Karlstads verksamhetsberättelse för arbetsåret 1936.

Vid föregående årsmöte beslutades att förlägga kommande årsmöten på våren för att på så vis få räkenskapsåret att omfatta kalenderår.

Styrelsens sammansättning har varit följande: Folke Carlsson, ordf., F. Wänsberg, v. ordf., E. Holmgren, kassör, fru Karin Johansson, sekr., Sven Nord, v. sekr.

Under året har hållits 12 protokollförda styrelsemöten samt ett extra ombudsmöte. Lokalavdelningen består nu av 32 anslutna org. mot föregående år 29. Som synes har under det gångna året en del nya föreningar knutits till lokalavd. och denna organisation pågår allt fortfarande. Ty ännu är det en del fackorganisationer som saknas i ABF.

För verksamheten 1936—1937 anhöll styrelsen hos stadsfullmäktige om ett anslag på 1,000 kr. Fullmäktige fann lämpligt att för hösten 1936 bevilja ett anslag på 350 kr., samt föreskrev att om avdelningen för år 1937 önskade anslag av staden, så skulle ansökan därom, åtföljd av verksamhetsberättelse ingivas före den 1 sept. 1936. Med stöd av stadsfullmäktiges beslut och önskningar begärdes för 1937 ett anslag på 1,250 kr., vilket har beviljats. Tack vare den stora förståelse och välvillighet som visats från stadsfullmäktiges sida för det fria bildningsarbetet kan det bedrivas och omvårdas i den omfattning det nu sker.

Studiecirkelverksamheten våren 1936:

Fackföreningskunskap	6	cirklar	86	medl.
Esperanto	4	»	40	»
Teater	3	»	64	»
Engelska	3	»	56	»
Svenska	2	»	22	»
Organisationskunskap	1	»	20	»

Musik	1	cirkel	18 medl.
Kommunalkunskap	1	»	15 »
Mätninglära	1	»	13 »
Arbetardiktning	1	»	12 »
Kvinnans ställn. genom tiderna	1	»	12 »
Socialismen	1	»	10 »
Aktuell politik	1	»	10 »
Bokföring	1	»	6 »

1935 års studiecirkelantal har bibehållits men antalet deltagare har gått ned något. Detta är ju en genomgående tendens landet över och har väl närmast sin förklaringsgrund i det glädjande faktum att arbetslösheten minskat så kraftigt. Ökad sysselsättning inom industrin betyder ju i många fall skiftgång och övertidsarbete och måste innebära svårigheter för många att deltaga i ordnat studiecirkelarbeta, samtidigt har bristen på lämpliga lokaler varit en annan orsak inte minst lika viktig. Genom att studiecirkelarna äro spridda i så många lokaler och priserna variera å dessa, kan man inte komma ifrån att hyrornas konto enl. studiecirkelarnas rapporter stigit avsevärt.

Studiecirkelverksamheten hösten 1936.

Organisationskunskap	6	cirkel	82 medl.
Engelska språket	4	»	42 »
Svenska »	3	»	41 »
Teater	2	»	32 »
Sång	2	»	32 »
Kommunalkunskap	2	»	14 »
Matematik	1	»	22 »
Befolkningsfrågan	1	»	17 »
Musik	1	»	16 »
Kvinnans ställning genom tiderna	1	»	10 »
Partiprogrammet (Soc.-dem.)	1	»	10 »
Syndikalismen	1	»	9 »
Social psykologi	1	»	7 »
Bokföring	1	»	6 »

Tyvårr ägnas fortfarande litet intresse åt studiet av arbetarrörelsens historia, fackföreningskunskap, nationalekonomi och svenskt näringsliv. Bland språk-

cirklarna där esperanto haft ledareplatsen har under hösten helt upphört. Orsaken är säkert att finna hos Esperantoföreningens mindre livaktighet. De engelska språkcirklarna ha därför intagit första plats. Två av de engelska cirklarna har Fil. kand. Britta Schenström lett. Det vore önskvärt om de övriga engelska cirklarna kunde gå upp i dessa två cirklar som Fil. kand, Schenström leder till kommande arbetsår, kostnaderna skulle på så vis kunna nedbringas för språkcirklarna.

Framhållas bör att cirklar i organisationskunskap innehar en alltför dominerande ställning. Faran ligger häri att dessa cirklar icke kommer sig för att fortsätta i mera krävande och värdefullare ämnen. Detta är dock meningen Cirklarna i organisationskunskap skola icke vara något annat än en inkörspport för fortsatta cirkelstudier. Alltså hoppas styrelsen att dessa cirklar ska fortsätta sina cirkelstudier.

Musikverksamheten fortsätter att utvecklas, den har gjort goda framsteg. Bland besättningen har förekommit vid en del tillfällen blåsinstrument och piano. Ingen skada skulle ske om flera fackföreningsmedlemmar plockade med sina fioler samt infunne sig på cirkelns övningar för att bedriva litet musikstudier, vid sidan om det övriga arbetet. En av musikcirkelns medl. har besökt Ingesunds folkhögskola, för att studera musik främst då cellospelning. För detta ändamål anslag styrelsen 100. kr. med sikte på att musikcirkeln på så vis kunde få en kraft som svarade för cellostämman.

Övrig verksamhet:

För att få god fart på studiearbetet på höstterminen anordnade styrelsen ett propagandamöte på Högre Allm. Läroverket med studierektor Gunnar Hirdman som medverkare. Han talade över ämnet »Kampen för ett rikare liv», dessutom medverkade musikcirkeln. I samband med propagandamötet hade anordnats en bokutställning i pelargången inom Läroverket, denna vart mycket uppskattad.

Styrelsen har velat under det gångna året stabilisera hela studieverksamheten. En stor del fackföreningar och dess möten har besökts, då styrelsens representant har framhållit betydelsen av studiearbetet och att ett studiehem borde iordningställas för de arbetande studiecirklarna. För detta ändamål har 11 fackföreningar skriftligen meddelat att anslag har beviljats att årligen utgå för detta ändamål. Ett varmt tack vill styrelsen ställa till de kamrater, vilka verksamt bidrager till att förverkliga styrelsens plan och de i studiecirklarna deltagande medlemmarnas

önskan att de måtte få tillbringa lektionerna i tjänliga lokaler. Vår vädjan står ännu öppen till de anslutna organisationerna som ej beslutat stödja oss i vårt arbete att förverkliga studiehomet. Angående studiehomet har många förslag diskuterats. Vi har vänt oss till bolag och större företag för att om möjligt få ekonomisk hjälp för att på så vis kunna få råd förhyra en större lägenhet för tillfället, men bidragen har uteblivit. I skrivande stund har emellertid en lägenhet på 4 rum och kök kunnat uppbringas. Då det är en billig hyra och även som den är lämplig för övrigt har styrelsen stannat för densamma. Som det gäller ett köp av lägenheten, ty denne äges av en bostadsförening och kontantinsatsen är 5,000 kr., har styrelsen vågat vända sig till staden med anhållan om hjälp för att förvärva äganderätten av lägenheten.

Styrelsen har tillåtit sig att samarbeta med Värmlands läns Hälsovårdsförbund, för att undersöka möjligheterna för hållande av föredrag och upplysning i fysisk och psykisk hälsovård. Föreläsningarna väntas börja till hösten 1937.

Vi har även samarbetat med Fackliga Centralorganisationen i Karlstad. Styrelserna planerade en serie föreläsningar i näringsgeografi och nationalekonomi. Den första föreläsningsserien avverkades den 28—29 nov. 1936 och som föreläsare var Fil. mag. Oscar Olausson. Ämnet var »Sveriges näringsliv, Världens kraft- och bränsletillgångar, Världshandel och Världsvägar».

Tillsammans med Karlstadskretsen av SDUK anordnades en sångstämma. Denna vart mycket lyckad och önskemål har framkommit att densamma skulle göras om. Stämman leddes av musikdir. Bertil Blomberg, Västerås.

I samarbete med Karlstads Föreläsningförening har anordnats 10 föreläsningar fördelade på 5 kvällar i ämnet »Internationella Problem» föreläsare var Fil. kand. A. Degerman, Molkom. Kursen var fulltalig varje gång och mycket givande och lärorik.

Vid det avslutade arbetsåret kan konstateras fortsatt framgång i ABF:s verksamhet. Bildningsrörelsen kan betraktas såsom en av vårt lands viktigaste folkrörelser. Då gemene man tillvaratager en del av sin fritid för att bedriva studier under sakkunniga och kvalificerade lärarkrafter har mycket vunnits i denna medborgarbildning. Styrelsen riktar ett varmt tack till alla dem, som verksamt bidragit till uppnåendet av årets goda resultat. Men ännu ha vi mycket ogjort framför oss, innan vi på allvar kunna glädja oss åt frukten av vårt arbete. Vi ställa den förhoppningen, att samma intresse och arbetsvilja, som kommit

till uttryck i årets arbete, skall sätta sin prägel på kommande års verksamhet och därvid leda till nya framgångar för ABF.

Karlstad i maj 1937.

FOLKE CARLSSON

Ordf.

F. WÄNSBERG

E. HOLMGREN.

KARIN JOHANSSON.

SVEN NORD.

Rätt avskrivet intygar:

KARIN JOHANSSON

Lokalavd. sekr.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 september 1937.

§ 752.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en för Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning gjord, av fru Johansson och herr Andersson såsom motion upptagen ansökan om anslag till avdelningens studieverksamhet under år 1938.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 16 september 1937, under § 194 i då hållet protokoll, beviljat avdelningen ett lån för lösandet av dess lokalfråga å 5,000 kronor att med lika belopp återbetalas under tio år från lånets utlämnande samt mot en räntesats å 3,5 procent å oguldet belopp.

Kammaren, som ansåge att avdelningen för sina utgifter under år 1938, varibland amortering och ränta å ovannämnda lån, vore i behov av nu begärda anslaget, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Arbetarnas Bildningsförbunds avdelning här i staden för sin verksamhet under år 1938 anslag av 1,250 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 186.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Arbetarnas Bildningsförbunds av fru Johansson och herr Andersson såsom motion upptagna framställning om anslag för verksamheten under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren
i ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Centralförbundets för nykterhetsundervisning framställning
om anslag för anordnande av instruktionskurs
i Karlstad under oktober månad 1937.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Kungl. Maj:t och riksdagen på därom av Centralförbundet för nykterhetsundervisning (C. F. N.) gjord anhållan beviljat medel för anordnandet 1937—1938 av ett antal instruktionskurser för lärare för behandling av den lagstadgade nykterhetsundervisningen i skolorna, har Kungl. Skolöverstyrelsen i enlighet med Kungl. Maj:ts bemyndigande utfärdat följande anvisningar rörande anordnandet av dessa kurser:

»I. Kursernas ämnesomfattning.

Vid kurserna böra företrädesvis följande ämnen behandlas:

1. Alkoholfrågan, en allmän överblick över alkoholen och dess fysiologiska verkningar samt över alkoholmissbruket och dess följder för individen och samhället.

2. För nykterhetsundervisningen viktiga författningar, stadgar och reglementen.

3. Pedagogiskt-metodiska anvisningar.

4. Orientering beträffande tillgängliga hjälpmedel för nykterhetsundervisningen, t. ex. handledningar och handböcker, läro- och läseböcker, undervisningsmateriel etc.

5. Litteraturanvisningar samt övriga anvisningar för lärarnas fortsatta studier i alkoholfrågan.

II. Kursernas organisation.

Den detaljerade organisationen av ifrågavarande kurser bestämmes av Centralförbundet för nykterhetsundervisning, vilket har att samråda med överstyrelsens nykterhetskonsulent, Sveriges Lärares Nykterhetsförbund, folkskolinspektörerna inom respektive län samt med rektorerna för de undervisningsanstalter, varifrån lärare anmäla sig för deltagande i kurserna.

Instruktionskurserna böra, i den mån sådant är möjligt, hållas fristående från Centralförbundets för nykterhetsundervisning övriga kurser och omfatta minst två dagar.

III. Statsstipendier.

Till stipendiater vid kurserna kunna antagas ett antal av omkring 40 lärare och lärarinnor till vilka ersättning för resekostnader utgå med belopp motsvarande kostnaden för resa i 3:dje klass å järnväg. Därutöver må utbetalas ersättning för mat och logi intill högst 10 kronor för deltagare, som ej äro bosatta å kursorten eller i dess närhet och högst 5 kronor för å kursorten eller i dess närhet boende stipendiat.

IV. Kursernas administrationskostnader.

Av kommunala organ och intresserade organisationer må bidrag kunna begäras för de utgifter, vilka kunna uppstå å de orter, till vilka kurserna förläggas — — .»

Utöver ovan nämnda stipendiater kan kursledningen mottaga även andra lärare än statsstipendiaterna samt ledamöter av skolstyrelser etc., vilka på

egen bekostnad önska övervara kurserna eller delar av dem. En värdefull förmån erbjudes därigenom särskilt resp. kursorters lärarekårer och skolmyndigheter med flera.

Såsom framgår av Skolöverstyrelsens anvisningar, måst C. F. N. för täckandet av de lokala omkostnaderna vända sig till de kommunala organen å de orter, där kurserna förläggas, eller till intresserade organisationer å dessa orter med anhållan om något bidrag till omförmälda kostnader.

Instruktionskurser — omfattande resp. län — hava under budgetåret 1936—1937 hållits i Norrtälje, Laholm, Ljusdal, Lindesberg, Östersund, Skara, Västervik och Hälsingborg.

De lokala omkostnaderna för dessa kurser ha i medeltal uppgått till kronor 233:40 pr kurs.

I dessa kostnader hava ingått dels någon ringa ersättning till den lokale kurssekreteraren, till hyra för lokaler i den mån dylika ej kunnat erhållas utan ersättning samt till vaktmästare, lyse och städning, för behöflig annonsering, porton och skrivmaterialier, maskinskrivning etc.

I enlighet med ovan av Kungl. Skolöverstyrelsen utfärdade direktiv kommer alltså C. F. N. att för nästa budgetår (1937—1938) söka anordna åtta instruktionskurser för lärare, varav fyra under höstterminen 1937 och fyra under vårterminen 1938. Höstens kurser förläggas till Sölvesborg 25—26 september, *Karlstad 9—10 oktober*, Eskilstuna 16—17 oktober och Skellefteå 20—21 november.

Under åberopande av vad sålunda anförts får Centralförbundet för nykterhetsundervisning härmed vördsamt anhålla,

att stadsfullmäktige i Karlstad måtte bevilja ett anslag av kronor 240:— för kursen i Karlstad.

Stockholm den 18 maj 1937.

För Centralförbundet för nykterhetsundervisning:

OLOF OLSSON.

August Ljunggren.

Upptages som motion av

AUG. LINDH.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 september 1937.

§ 751.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av Centralförbundet för nykterhetsundervisning gjord, av herr Lindh såsom motion upptagen ansökan om anslag av 240 kronor för anordnande av en nykterhetskurs i Karlstad den 9 och 10 oktober 1937.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja Centralförbundet för nykterhetsundervisning anslag av 240 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 187.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Centralförbundets för nykterhetsundervisning framställning om anslag för anordnande av instruktionskurs i Karlstad under oktober månad 1937, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsrevisionens förslag angående anställning och löneför- måner för blivande stadsrevisor.

Till Lönenämnden, Karlstad.

Vid Sammanträde med Karlstads Stadsfullmäktige den 17 juni d. å. beslöts bl. a.:

att tillsätta en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor; samt

att uppdraga åt stadsrevisionen att till stadsfullmäktige inkomma med närmare förslag i ärendet.

Ärendet har varit föremål för behandling vid två sammanträden i stadsrevisionen och vid det sista beslöts om vissa bestämda förslag angående löneförmåner, kompetensvillkor m. m., för en blivande stadsrevisor, ävensom, att för vinnande av tid, redan nu överlämna ärendet till lönenämnden för yttrande.

Stadsrevisionens förslag framgår av närlagt protokollsutdrag.

Karlstad den 14 september 1937.

Å stadsrevisionens vägnar:

ERNST STRANDMAN.

Ordförande.

*Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
av Karlstads Stadsfullmäktige utsedda sakrevisorer
den 13 september 1937.*

Närvarande: Herrar ordföranden och vice ordföranden samt Th. Aldén, Einar Kjellenberg och Enar Lundström, ävensom suppleanterna Jens Andersson, Filip Carlsson och Carl Larsson.

§ 24.

Att justera dagens protokoll utsågos herrar Th. Aldén och Enar Lundström.

---

§ 26.

Övergicks till fortsatt behandling av det från Stadsfullmäktige remitterade ärendet om anställande av en stadsrevisor.

Från Svenska Stadsförbundet hade erhållits upplysningar om städer, i vilka särskild stadsrevisor är anställd, samt löneförhållanden och reglementen för sådan tjänsteman: Gävle, Eskilstuna, Örebro, Norrköping och Hälsingborg. Avskrifter därav hade före sammanträdet av ordföranden tillställts revisionens medlemmar. *Bil.*

Efter en längre överläggning enades revisionen om att föreslå Stadsfullmäktige att för en blivande stadsrevisor bestämma följande *lönevillkor*:

Grundlön kr. 4,800: —, samt

3 ålderstillägg, vardera å kr. 480: —, att utgå efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring, samt att

å såväl grundlön, som ålderstillägg bör utgå dyrtidstillägg enligt för Karlstads stads tjänstemän gällande bestämmelser.

Kompetensvillkoren för en blivande stadsrevisor anser stadsrevisionen böra vara:

»Till stadsrevisor må endast den anlagas, som dels avlagt ekonomisk examen vid svensk handelshögskola, i vilken examen ingått ämnena handelsteknik, rättsvetenskap och nationalekonomi med sådana vitsord, som krävas för erhållande av auktorisering såsom revisor, eller styrkt, att han äger jämförlig utbildning, och dels genom praktisk verksamhet förvärvat erfarenhet i räkenskaps- och förvaltningsfrågor.»

Tillsättandet av stadsrevisor föreslås av stadsrevisionen böra ske på följande sätt:

»Då stadsrevisortjänsten skall tillsättas, kungör stadsrevisionen densamma ledig med utsättande av viss tid, inom vilken tjänsten må sökas.

Stadsrevisorn tillsättes av stadsrevisionen medelst förordnande tillsvidare och med sex månaders ömsesidig uppsägning.»

§ 27.

Instruktion för stadsrevisor i Karlstad bör utarbetas i samband med utarbetande av nya instruktioner och reglementen för övriga stadens tjänstemän och nämnder av den för denna angelägenhet av Stadsfullmäktige redan tillsatta kommittén.

§ 28.

Beslöts att till lönenämnden för yttrande översända ärendet genom utdrag av vid sammanträdet fört protokoll.

Karlstad, som ovan

ERNST STRANDMAN.

Justeras:

TH. ALDÉN. ENAR LUNDSTRÖM.

Ur protokollet rätt utdraget betygas:
GUNNEL HELLSTRAND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 6 oktober 1937.*

§ 20.

Lönenämnden hade att yttra sig över ett av stadsrevisionen avgivet förslag till löneförmåner för blivande stadsrevisor;
och beslöt nämnden efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad stadsrevisionen därtinnan i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 oktober 1937.*

§ 822.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över ett av stadsrevisionen avgivet förslag ifråga om anställande av stadsrevisor.

Efter tagen del av handlingarna beslöt kammaren hemställa,

allt stadsfullmäktige måtte bifalla vad stadsrevisionen i fråga om stadsrevisorns kompetensvillkor, anställning och löneförmåner föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 188.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över stadsrevisionens förslag i fråga om anställning och löneförmåner för blivande stadsrevisor,

uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag för tilläggsarvode åt t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 812.

Angående personligt tilläggsarvode hade från t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde inkommit så lydande handlingar:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknad, vilken alltsedan den 1 februari 1935 innehaft förordnande å stadsfiskalstjänsten i staden, har nu av Justitiekanslersämbetet erhållit nytt sådant förordnande under tiden från och med den 1 juli till och med den 31 december 1937.

Arvode har under angivna tiden till mig utgått med 200 kronor under februari 1935 samt månatligen 300 kronor till och med maj 1936 och 400 kronor under tiden därefter.

Under min långa tjänstgöringstid har jag helt naturligt så småningom inrättat mig på ett annat sätt än som för en tillfällig vistelse härstädes; bland annat har jag ingått äktenskap. Med hänsyn därtill och då det nu utgående arvodets storlek vid jämförelse med arvoden för liknande långförordnanden förefaller vara i underkant, får jag härigenom vördsamt hemställa att Drätselkam-

maren måtte bevilja mig ett personligt tillägg å arvodet med 100 kronor i månaden.

Vid Drätselkammarens bedömande av denna ansökan anhåller jag, att hänsyn vidare måtte tagas till min utbildning (juriskandidatexamen, tingsmeriter, polisutbildning och landsfogdemeriter) samt till min väl vitsordade tjänstgöring härstädes. (Se bilagda intyg.)

Det är mig bekant, att hos Drätselkammaren för närvarande för yttrande föreligger en ansökan från borgmästaren om överflyttande av polischefsskapet i staden å undertecknad, uti vilken ansökan angivits, att undertecknad förklarar mig villig att övertaga denna befattning mot ett tilläggsarvode av 100 kronor i månaden. I anledning därav får jag meddela, att därest Drätselkammaren beviljar denna ansökan, jag är villig att, närhelst kan komma ifråga åtaga mig polischefsskapet i staden utan särskild ersättning.

Därest Drätselkammaren finner skäl bifalla min ansökan, vore jag synnerligen tacksam, om förhöjda arvodet bestämdes att utgå från och med den 1 juli 1937.

Karlstad den 10 augusti 1937.

HUGO HÖFDE.

Avskrift.

Tjänstgöringsbetyg.

Sedan tillförordnade stadsfiskalen Hugo Höfde hos mig anhållit om tjänstgöringsbetyg för att bifogas ansökning till förste polisintendentbefattningen i Göteborg, får jag härmed till bevis meddela följande.

Under tiden efter den 1 juli 1936, då jag tillträdde landsfogdebefattningen i Värmlands län, har Höfde, vilken sedan den 1 februari 1935 med vissa kortare avbrott uppehållit stadsfiskalstjänsten i Karlstad, under olika tider tjänstgjort som vikarie för mig i sammanlagt 1 månad 7 dagar. Under denna tid har Höfde vidare bland annat dels enligt honom, i visst fall efter bemyndigande av Justitiekanslersämbetet, meddelade förordnanden i ett flertal mål fullgjort vad som eljest jämlikt 4 § i landsfogdeinstruktionen ankommit på landsfogden, dels ock verkställt vissa omfattande utredningar i anledning av anmälningar mot befattningshavare vid polisväsendet i Karlstad för tjänstefel.

I sin tjänstgöring har Höfde ådagalagt utmärkt skicklighet, synnerligen god arbetsförmåga, synnerligen stort nit samt synnerligen stor noggrannhet och ordning, varjämte han iakttagit ett utmärkt hedrande uppförande.

Karlstad i landsfogdeexpeditionen den 29 maj 1937.

GUSTAF PERSSON.

Vidimeras:

Å. ALLENMARK. F. O. BJÖRCK.

Avskrift.

Juris kandidaten Hugo Höfde har efter förordnanden uppehållit stadsfiskals-tjänsten i Karlstad under tiden från och med den 1 februari 1935 till och med den 31 mars 1936. Sedan han därefter förvaltat landsfogdetjänst till och med den 16 maj 1936, innehar han nu förordnande såsom stadsfiskal härstädes från sist-nämnda dag till och med den 30 juni 1937.

På begäran får jag härigenom intyga, att Höfde vid utövande av stadsfiskalstjänsten med anhängiggörande och utförande av de åtal, som förekommit, städse ådagalagt synnerligen gott omdöme, stort nit och utmärkt skicklighet samt överhuvud skött sig på ett sätt, som tillvunnit honom Rådhusrättens fulla förtroende.

Karlstad den 30 maj 1937.

ERIK LUNDBLAD.
Borgmästare i Karlstad.

Vidimeras:

Å. ALLENMARK. F. O. BJÖRK.

Efter anteckning, att Höfde vore förordnad såsom stadsfiskal för tiden till och med innevarande års utgång, beslöt kammaren att från och med den 1 oktober och så länge han bleve förordnad, bevilja honom personligt arvode med 100 kronor i månaden utöver det arvode av 400 kronor i månaden, som förut blivit bestämt och vartill stadsfullmäktige beviljat anslag för år 1937.

Kammaren beslöt vidare hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja anslag för nämnda arvode avseende år 1937 med 300 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill ej finnas tillgängliga.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 189.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för tilläggsarvode åt t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Länstyrelsens skrivelse med tillhörande handlingar angående
överflyttande av chefskapet över befattningshavarne vid polis-
väsendet i staden å t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde.**

Överlämnas till magistraten i Karlstad, som ville i ärendet infordra yttrande från stadsfullmäktige i Karlstad samt med nämnda yttrande och eget utlåtande jämte remisshandlingarna hit inkomma.

Stadsfullmäktiges yttrande bör innehålla, bland annat:

1) huruvida chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i Karlstad bör tillsvidare och så länge t. f. stadsfiskalen, juris kandidaten Hugo Höfde innehar förordnande såsom stadsfiskal överflyttas å Höfde,

2) huruvida stadsfullmäktige äro villiga att såsom ersättning till Höfde för dennes befattning med polischefskapet bevilja etthundra kronor i månaden utöver det arvode av 400 kronor i månaden, som han uppbär såsom vikarie för stadsfiskalen A. Nelson.

Karlstad i landskansliet den 23 mars 1937.

IVAR VENNERSTRÖM.

R. Sundelius.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Jag får härmed värdsamt i egenskap av polischef påkalla Konungens Befallningshavandes uppmärksamhet på att nuvarande provisoriska anordningar angående åklagarväsendet i Karlstad innebära stora olägenheter. Stadsfiskalen Albert Nelson har beviljats tjänstledighet i ett sammanhang sedan den 1 februari 1935 och har av Justitiekanslersämbetet meddelats ledighet till utgången av juni månad 1937. Sålunda har stadsfiskalstjänsten icke skötts eller kommer att vara skött av den ordinarie innehavaren på nära två och ett halvt år. Som skäl för sina ledighetsansökningar har Nelson åberopat läkarebetyg. Sedan längre tid tillbaka har det utgjort ett önskemål hos Rådhusrätten och Magistraten, att en stadigvarande ändring ifråga om innehavet av åklagarebefattningen i staden måtte snarast bliva vidtagen. Vid senaste stadsfullmäktigesammanträdet den 21 januari 1937 förelåg till behandling ett ärende angående beviljande av ett arvode av 400 kronor i månaden till stadsfiskalen Nelsons vikarie jur. kand. Hugo Höfde. Jag framhöll därvid, att den nuvarande anordningen med ständigt återkommande sjukledigheter från tjänsten för Nelson och stadsfiskalstjänstens uppehållande genom vikarier icke längre borde få fortsätta. Som Magistratens egen ansökan om pension för Nelson ännu icke slutbehandlats av Stadsfullmäktige, påminde jag om densamma. Endast en stadsfullmäktigeledamot upptog den av mig väckta frågan till genmäle, därvid endast fästade sig vid grunderna för det upprepade beviljandet av tjänstledighet för Nelson. Det framstod för mig tydligt, att Nelsons pensionsfråga låg mycket illa till hos stadsfullmäktige. Någon sympati för det av Magistraten väckta förslaget om framställning till Kungl. Maj:t angående statlig fyllnadspension till Nelson framkom icke vid sammanträdet och har icke heller tidigare avhörts.

Frågan om Nelsons pensionering skulle till äventyrs, även om det icke är önskligt, kunna tills vidare lämnas åsido blott det bleve konstaterat, att justitiekanslersämbetet icke vidare komme att låta Nelson återinträda i utövning av stadsfiskalstjänsten. Det lär, då sjukledighet varat oavbrutet i minst 2 1/2 år, vara vissa utsikter att justitiekanslersämbetet skulle intaga en sådan ståndpunkt, särskilt med hänsyn till innehållet av det i pensionsärendet av Nelson åberopade läkarebetyget. För Nelsons del skulle en sådan position icke vara ofördelaktig, då han alltjämt ägde uppbära nuvarande löneförmåner.

Fördelen för det allmänna synes uppenbar och skulle bestå däri att vikariatet kunde ordnas på ett beständigare sätt än nu, antagligen genom justitiekanslersämbetets förordnande av vikarie tills vidare.

Anordningen skulle lämna tillfälle till ett uppordnande av ett måhända än viktigare förhållande, nämligen chefskapet för polisen i Karlstad. Det torde för allmänhetens del vara av betydelse, att en viss nyordning inom ledningen vid polisen vidtoges. Den nuvarande anordningen med en magistratsledamot såsom polischef har redan i »Betänkande angående omorganisation av landsfogdetjänsterna avgivet av inom justitie- och socialdepartementen tillkallade sakkunniga» år 1934 i stort sett underkänts (se bl. a. sid. 16, 22, 29, 35 och 36). Även andra officiella yttranden i samma riktning hava förekommit.

Före år 1922 var stadsfiskalen Nelson närmast under borgmästaren chef för polisen i Karlstad i det han jämlikt Kungl. brev av den 10 augusti 1907 skulle i egenskap av poliskommissarie hava tillsynen och befälet över poliskåren. På grund av Nelsons förhållande i tjänsten blev han fräntagen befattningen med polisen. De skäl, som i ärendet hos stadsfullmäktige därom anförts (se bilagda stadsfullmäktigetryck), voro icke de verkliga. Det torde i korthet i detta sammanhang kunna anföras, att därest Nelson skött chefskapet för polisen på tillbörligt sätt, åklagare- och poliskommissariebefattningarnas skiljande i stället för att vara en vinst såsom då anfördes utan tvivel inneburit en förlust.

Jag skulle nu vilja föreslå i viss mån en återgång till före 1922 härutinnan rådande förhållanden, så, att med borgmästarens befriande från polischefskapet stadsfiskalen övertog detsamma. Då det icke vidare torde ifrågakomma att besätta stadsfiskalstjänsten i Karlstad annat än med en jurist, torde en sådan anordning icke innebära någon risk från det allmännas sida. Något skäl att bibehålla formellt borgmästaren vid polischefskapet torde icke förefinnas, då den nu föreslagna anordningen redan förekommer i andra städer (sid. 16 i ovanberörda betänkande).

Med anförande härav får jag vördsamt anhålla, att Konungens Befallningshavande ville taga sig an uppordnandet av ovan berörda förhållandena och sålunda *dels* förskaffa visshet i frågan, huruvida justitiekanslersämbetet för framtiden kommer att finna sig förhindrad låta Nelson återinträda i tjänstgöring *dels* under förutsättning att besked från justitiekanslersämbetet i den riktningen erhålles, hos Kungl. Maj:t efter erforderliga utredningar och

hänvändelser till stadsfullmäktige göra framställning avseende en kombination av stadsfiskalstjänsten med polischefsbefattningen.

Jag vill slutligen nämna, att stadens kostnad för stadsfiskalens övertagande av polisbefälet synes bliva överkomlig, enär den nuvarande vikarien å stadsfiskalstjänsten förklarar sig åtnöjas med en ersättning därutinnan av 100 kronor i månaden utöver det arvode av 400 kronor i månaden, som han hittills uppburit såsom vikarie för stadsfiskalen Nelson.

Här bilägges *dels* vissa handlingar angående den hos stadsfullmäktige vilande frågan om pension åt Nelson *dels* vissa yttranden i fråga om polischefsskapet i länets magistratsstäder efter omorganisation av landsfogdebefattningarna, bland vilka yttranden ett av magistraten avgivet jämväl berör pensionsfrågan.

Karlstad den 8 februari 1937.

ERIK LUNDBLAD.

Borgmästare, polischef.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Karlstads stads
polisnämnd den 8 april 1937.*

§ 7.

På remiss hade polisnämnden att yttra sig i ärende angående Länsstyrelsens den 23 nästlidne mars gjorda begäran om Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet här i staden borde tillsvidare och så länge juris kandidaten Hugo Höfde innehade förordnande såsom stadsfiskal överflyttas å denne, samt huruvida Stadsfullmäktige vore villiga att såsom ersättning till Höfde för dylik befattning med polischefskapet bevilja ett särskilt arvode av 100 kronor i månaden.

Polisnämnden beslöt uttala:

Den nuvarande stadsfiskalen vore sjuklig, enligt läkarintyg av den 10 januari 1934 lidande av neuros. Han hade ock därför beviljats upprepade tjänstledigheter. Vare sig stadsfiskalstjänsten komme att bestridas av ordinarie innehavaren eller av hans tillfälliga vikarier, syntes under dylika förhållanden ett överflyttande av det viktiga och ansvarsfulla polischefskapet till sagda tjänst icke böra ifrågakomma, och lika litet syntes polischefskapets uppdragande direkt åt en tillfällig stadsfiskalsvikarie såsom speciellt uppdrag

åt honom för hans någon eller några månaders stadsfiskalsförordnande vara lämpligt. Till följd av denna sin uppfattning ville nämnden föreslå Stadsfullmäktige att uttala sig mot polischefskapets överflyttande å den nuvarande stadsfiskalsvikarien juris kandidaten Höfde.

Vad anginge frågan om arvode för ifrågasatt polischefsförordnande funne nämnden att, — då redan år 1906, såsom handlingarna i ärendet utvisade, uppdraget att såsom poliskommissarie utöva tillsynen och befälet över polis-kåren ansågs påkalla en avlöning av 1,000 kronor om året, — det av Länsstyrelsen angivna arvodesbeloppet måste anses nu vara motiverat för uppdrag att såsom polischef självständigt utöva samma tillsyn och befäl.

Som ovan.

Vid protokollet:
TH. PETTERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 813.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en från länsstyrelsen till stadsfullmäktige inkommen, den 23 mars 1937 dagtecknad skrivelse med tillhörande handlingar angående överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i staden å t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde, så länge Höfde innehade förordnande såsom stadsfiskal.

I ärendet hade polisenämnden avgivit yttrande.

Det antecknades, att drätselkammaren förut denna dag på ansökan beviljat t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde ett personligt arvode av 100 kronor i månaden utöver det arvode av 400 kronor i månaden, han uppbure såsom stadsfiskalsvikarie samt att Höfde i sin ansökan förklarar, att han vid bifall till densamma, närhelst kunde komma ifråga, åtog sig polischefskapet utan särskild ersättning därför.

Efter hållen överläggning beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad polisenämnden i saken anfört.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 190.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över länsstyrelsens skrivelse med tillhörande handlingar angående överflyttande av chefskapet över befattningshavarne vid polisväsendet i staden å t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde.

I ärendet hade polisenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Under överläggningen i ärendet anfördes, att många skäl talade för bifall till polischefens framställning, och att polischefskapet lämpligen borde tillsvidare och så länge juris kandidaten Hugo Höfde innehade förordnande såsom stadsfiskal överflyttas å Höfde, vilken vore synnerligen väl vitsordad och, såsom av handlingarna framginge, åtog sig uppdraget utan särskild ersättning. Å andra sidan anfördes att ändring för närvarande icke borde vidtagas men att frågan likväl i annat sammanhang borde tagas under omprövning.

Utskottet beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren
i ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Länsstyrelsens skrivelse med åtföljande handlingar angående
vidtagande av anstalter för poliskårens uppbringande
till fulltalig styrka.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt 2 § 1 st. i lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket skall i stad polismän finnas anställda i den omfattning, det erfordras för polisverksamhetens ombesörjande i polisdistriktet.

I 14 § 2 st. samma lag föreskrives, bland annat, att därest Konungens Befallningshavande finner, att polisdistriktet åsidosätter sina åligganden, Konungens Befallningshavande skall hos polisdistriktet göra framställning om rättelse. Vidtages ej i anledning av Konungens Befallningshavandes framställning erforderlig åtgärd, äger Konungens Befallningshavande därom förordna. Finnes det vara av nöden, må Konungens Befallningshavande förelägga lämpligt vite och till sådant vite fälla.

En av landsfogden i Värmlands län till Konungens Befallningshavande ingiven skrivelse utvisar, att för närvarande fem ordinarie poliskonstapels-tjänster i staden icke uppehållas, ävensom att endast tre i stället för normalt fyra extra poliskonstaplar tjänstgöra.

Under åberopande härav vill Konungens Befallningshavande härmed anmoda stadsfullmäktige att skyndsamt och senast den 1 november 1937 vidtaga anstalter för poliskårens uppbringande till fulltalig styrka, vid äventyr att Konungens Befallningshavande vidtager de åtgärder, vartill omständigheterna kunna föranleda.

Landsfogdens skrivelse med bilagor bifogas.

Karlstad i landskansliet den 24 september 1937.

IVAR VENNERSTRÖM.

R. Sundelius.

Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Genom remiss den 11 februari 1937 har Länsstyrelsen anmodat mig att efter utredning uti därvid överlämnat ärende avgiva yttrande rörande polisväsendet i Karlstad.

Den utredning, som av mig i anledning härav verkställts, har jag med skrivelse den 14 mars innevarande år översänt till Riksdagens Justitieombudsman i samband med avgiven redogörelse för vissa andra förhållanden inom polisväsendet i Karlstad, varom undersökning ägt rum genom min försorg.

På grundval av ifrågakomna utredning har Justitieombudsmannen, på sätt framgår av i avskrift bilagda skrivelse till poliskommissarien Per Zandén i Karlstad, meddelat Zandén en erinran om angelägenheten av att för

polistjänsten givna föreskrifter, såvitt möjligt, noggrant efterföljas. I övrigt har utredningen icke föranlett någon Justitieombudsmannens åtgärd.

Vid avgivande av det yttrande rörande polisväsendet i Karlstad, som Länsstyrelsen i ärendet infordrat av mig, har jag för avsikt att framlägga förslag till en ganska genomgripande omorganisation härav. På grund av de många omständigheter, som härvid tarva ett närmare övervägande, torde det dröja ännu någon tid, innan jag anser mig kunna taga definitiv ståndpunkt till ifrågakommande förslags utförande.

Emellertid finner jag mig redan nu böra fästa Länsstyrelsens uppmärksamhet på att genom inträffad minskning av polispersonalens antal såväl vad angår befälsposter som meniga, föranledd av orsaker, för vilka här nedan närmare redogöres, föreskriften i 2 § polislagen om skyldighet för stad att anställa polismän i den omfattning, som erfordras för polisverksamhetens ombesörjande, icke för närvarande kan för Karlstads vidkommande anses vara tillgodosedd. Till belysning härav må hänvisas till i det följande lämnade uppgifter.

Karlstads poliskår, som står under närmaste chefskap av en poliskommissarie, är fördelad på två avdelningar: ordningsavdelningen och kriminalavdelningen.

Ordningsavdelningen består av 4 överkonstaplar, 24 ordinarie konstaplar, 4 extra konstaplar samt 2 distriktskonstaplar. Därav äro i regel 1 överkonstapel och 3 konstaplar beordrade att biträda med arbetet å kriminalavdelningen.

Kriminalavdelningen består av 4 ordinarie kriminalkonstaplar. Till förstärkning av avdelningens personal äro, såsom framgår av det föregående, regelmässigt dit från ordningspolisen kommenderade 1 överkonstapel och 3 konstaplar.

Förestående uppgifter avse den personal, som sysselsättes vid stadens polisväsende, således icke de vid kåren anställda befattningshavare, vilka tjänstgöra vid länets statspolis.

1) Poliskommissarien Per Zandén har i följd av mot honom anställt åtal för tjänstefel, varom rättegång för närvarande pågår vid Karlstads Rådhusrätt, genom beslut av polischefen den 24 juli 1937 avstängts från tjänstgöring till dess i anledning av ifrågakomna åtal blivit slutligen dömt eller domstol annorledes förordnat.

Till vikarie för Zandén har förordnats överkonstapeln John Bergdahl. Bergdahl har sedan flera år varit stadigvarande kommenderad till tjänstgöring å kriminalavdelningen, varunder hans överkonstapelstjänst å ordningsavdelningen uppehållits av en ordinarie poliskonstapel. För den sistnämnde har vikarie emellertid ej varit förordnad.

2) Överkonstapeln Axel Kinberg, som efter åtal för tjänstefel av Karlstads Rådhusrätt genom utslag den 4 maj 1937 ådömts, jämte böter, 4 månaders suspension, är i avbidan på Kungl. Hovrättens prövning av målet avstängd från tjänstgöring enligt av polischefen meddelat beslut. Såsom vikarie för Kinberg tjänstgör en ordinarie konstapel, för vilken vikarie emellertid ej förordnats.

3) Under den tid statspoliskonstapeln O. Hagstedt bevistar pågående kurs i högre klassen vid statens polisskola, vilken började den 24 juli och avslutas den 21 december 1937, tjänstgör som vikarie för honom poliskonstapeln T. Steinich, vilkens befattning under tiden står obesatt.

4) För poliskonstapeln Jacob Holm, som genomgår samma kurs som förenämnde Hagstedt, finnes vikarie ej förordnad.

5) En vakant kriminalkonstapelsbefattning uppehålls för närvarande i avbidan på dess återbesättande av en ordinarie konstapel, för vilken vikarie ej förordnats.

6) Två extra konstaplar genomgå pågående kurs i lägre klassen vid statens polisskola. Under tiden har endast en ersättare för dem antagits.

Av dessa uppgifter framgår sålunda, att för närvarande 5 ordinarie poliskonstapelstjänster icke uppehållas, ävensom att endast 3 i stället för normalt 4 extrakonstaplar tjänstgöra. Det må vidare anmärkas, att den tjänst (överstat) vid kriminalavdelningen, vilken under många år innehafts av överkonstapeln Bergdahl, numera icke bestrides i vidare mån än Bergdahl hinner utföra därmed förenade göromål vid sidan av vad som åligger honom i egenskap av poliskommissarie. Vidare må framhållas, att den personalminskning, som genomgång av polisskolekurs medför, icke kan sägas vara av tillfällig art. Vid statens polisskola givas årligen såväl beträffande högre som lägre klassen två kurser, vilka vara omkring fem månader vardera, och i regel detaga i varje kurs några polismän från Karlstad.

För att i någon mån söka motverka den sålunda förefintliga personalbristen har det blivit nödigt att i stor utsträckning ålägga personalen extra

tjänstgöring, rörande vars omfattning jag får hänvisa till bifogade från t. f. poliskommissarien Bergdahl infordrade uppgift.

I anledning av vad ovan anmärkts synas mig åtgärder snarast böra vidtagas för erforderlig förstärkning av polispersonalen i olika tjänstegrader.

Karlstad i landsfogdeexpeditionen den 14 september 1937.

GUSTAF PERSSON.

Till Stadsfullmäktige.

Anmodad inkomma med yttrande i anledning av Konungens Befallningshavandes skrivelse den 24 september 1937 till Stadsfullmäktige angående vidtagande av anstalter för poliskårens i Karlstad uppbringande till fulltalig styrka får jag anföra följande.

Då det gäller att taga ställning till Konungens Befallningshavandes anmodan, förtjänar klargöras ändamålet med den extrapoliskontingent, som vid poliskåren finnes. Denna kontingent är organisatoriskt sett i främsta rummet avsedd att lämna tillgång på vikarier för sådana ordinarie polismän av den lägsta graden, som av sjukdom, kommendering å högre grad, semester eller annan orsak icke äro disponibla. Om sålunda även alla de fyra extra-konstaplarna äro uttagna till vikarier på en gång, kan man därför icke säga, att polisstyrkan icke är fulltalig. Möjligen visar ett sådant förhållande på en i och för sig förefintlig svaghet i organisationen, ehuru motsatsen avsetts. Det måste även framhållas, att det icke kan anses stå i strid med gällande organisation, att de extra poliserna beredas tillfälle att genomgå polisskolans lägre kurs. Det är såväl i kårens som den enskilde polismannens intresse nödvändigt att de extra poliserna snarast möjligt förvärva kompetens att bliva ordinarie.

Landsfogdens förmenande, att vissa vikariatsförordnanden icke meddelats, synes mig ganska egendomligt. I den mån luckor bland personalen uppstått, vare sig det gällt högre eller lägre grad, hava desamma undan för undan nerifrån och uppåt fyllts med lämpliga polismän bland den övriga disponibla personalen genom kommenderingar. Några »förordnanden» av viss person för viss ledig polisman har icke förekommit annat än undantagsvis och då av särskild anledning. Jag har icke ansett annat förfarande vara nödigt.

Jag åberopar från tillförordnade poliskommissarien John Bergdahl inkommen framställning, så lydande:

»Till Herr Polischefen i Karlstad.

Vid poliskåren råder sedan lång tid tillbaka stor brist på personal. I synnerhet har detta varit fallet under innevarande höst, då poliskommissarien och en överkonstapel äro avstängda från tjänstgöring, 2 poliskonstaplar bevista polisskolans högre kurs och 2 extrakonstaplar bevista samma skolas lägre kurs varjämte en kriminalkonstapelstjänst är vakant. Befälstjänsterna och kriminalkonstapelstjänsten uppehållas av polismän i lägre grad inom poliskåren. För de patrullerande konstapelstjänster, som på grund av förestående blivit obesatta, ha vikarier icke anställts i annan mån, än att en extrakonstapel utöver de 4 sådana tjänster, som finnas inrättade vid poliskåren, varit anställd sedan den 1 sistlidne augusti. Det är också svårt att till vikarietjänster erhålla personal, som äger polisutbildning och således inom rimlig tid efter antagande kan användas i patrulleringstjänst.

Den 15 instundande oktober bli emellertid ett antal extrakonstaplar, vilka under tiden sedan den 15 sistlidne april tjänstgjort vid vissa statspolisavdelningar, lediga från denna tjänstgöring. Dessa polismän hava före början av sin tjänstgöring hos statspolisen genomgått kurs, motsvarande lägre kursen vid statens polisskola, och bland dem kan sannolikt erhållas erforderligt antal lämpliga vikarier. Sålunda har extrakonstapeln Lennart Åberg, vilken tjänstgör vid i Karlstad förlagda statspolisavdelningen och som enligt erhållna upplysningar gjort sig förtjänt av goda vitsord, förklarat sig villig att eventuellt mottaga sådan vikariatanställning, som här ifrågasättes.

På grund av förestående får jag vördsamt hemställa, att Polischefen ville gå i författning om att snarast möjligt anställa 5 vikarierande polismän vid ordningsavdelningen, vilka skulle åtnjuta samma löneförmåner, som extrakonstapel vid poliskåren. Polismän, som, i likhet med de vid statspolisavdelning tjänstgörande extrakonstaplarna, innehava egna uniformer, torde skäligen böra tillerkännas viss ersättning för användande av sådan uniform i tjänsten. Därjämte hemställes, att, därest lämpliga vikarier icke på annat sätt erhålles, Herr Polischefen ville antingen genom att sätta sig i förbindelse med Statspolisintendenten eller vederbörande föreståndare för de olika statspolisavdelningarna eller på annat sätt förskaffa uppgift å lämpliga vikarier.

Karlstad den 30 september 1937.

JOHN BERGDAHL.

t. f. poliskommissarie.»

Lägges denna Bergdahls framställning till grund för beräkning av personalbristen, utgöres denna inalles av två man. Tager man ytterligare hänsyn därtill, att poliskommissarietjänsten uppehålles av en överkonstapel jämte egen tjänst, utgöres den faktiska personalbristen av *en man*. Bristen är dessutom av tillfällig art såsom av handlingarna framgår.

Oavsett vad som ovan sagts, måste jag emellertid anse önskvärt att den vid poliskåren anställda extrapoliskkontingenten av 4 konstaplar såvitt möjligt hålles fulltalig. I själva verket innebär vad som sålunda bör eftersträvas anställande av vikarier för de vikariatsämnen, som de extra poliserna äro avsedda att utgöra. Något sådant var vid den extrapoliskkontingentens tillkomst icke möjligt och först på sista tiden synas möjligheter i nu berörda avseende hava yppats. Möjligen kan staden till vikarier för de extra poliserna erhålla polismän bland dem, som utexaminerats från militärstatens polis-skola och som ännu icke erhållit fastare anställning. En sådan vikarie bör kunna göra anspråk på minst en ersättning, som motsvarar det belopp, efter vilket lönen till en extra poliskonstapel utgår. En sålunda anlita hjälpkraft kan ju icke med visshet påräkna att få stanna någon längre tid. När vakanserna upphört, så att extrapoliskkontingenten bleve fulltalig, måste han lämna sin tillfälliga anställning. Ett skäl för en högre ersättning till den tillfälligt anställda är givetvis, att det för en sådan i allmänhet blir dyrare att uppehålla sig å främmande ort.

För att komma till ett praktiskt resultat i den föreliggande frågan skulle jag vilja föreslå, att ett förslagsanslag å 5,000 kronor ställes till polisnämndens förfogande för anställande — i den mån så är möjligt — och efter polischefens förordnande — av polismän mot en månadslön av högst 250 kronor utan dyrtidstillägg till utfyllande av uppkomna luckor i den extrapoliskkontingenten.

I detta sammanhang vill jag till sist erinra om det trängande behovet av att en tidigare av magistraten gjord framställning om utökning av den ordinarie polisstyrkan vinner behandling.

Karlstad den 4 oktober 1937.

ERIK LUNDBLAD.

Polischef.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Karlstads stads
polisnämnd den 8 oktober 1937.*

§ 18.

På remiss hade polisnämnden att avgiva yttrande i ärende angående Länsstyrelsens i skrivelse den 24 nästlidne september Stadsfullmäktige givna föreläggande att skyndsamt och senast den 1 nästa november vidtaga anstalter för poliskårens uppbringande till fulltalig styrka, vid äventyr att Länsstyrelsen vidtog de åtgärder, vartill omständigheterna kunde föranleda.

Länsstyrelsens föreläggande grundades å en skrivelse från landsfogden i länet av den 14 september, varuti gjordes gällande, att för närvarande fem ordinarie poliskonstapelstjänster icke uppehölls, ävensom att endast tre i stället för normalt fyra extrakonstaplar vore tjänstgörande. Landsfogden anmärkte vidare, att den tjänst över stat vid kriminalavdelningen, vilken under många år innehafts av överkonstapeln Bergdahl, numera icke be-stredes i vidare mån än Bergdahl hunne utföra därmed förenade göromål vid sidan av vad som ålåg honom i egenskap av poliskommissarie. Ytterligare framhölls, att den personalminskning, som genomgång av polisskola medförde, icke kunde sägas vara av tillfällig art, i det att några polismän från Karlstad i regel deltog i varje såväl högre som lägre kurs uti polis-skolan. Landsfogden förklarade slutligen, att i anledning av vad sålunda anmärkts syntes honom åtgärder snarast böra vidtagas för erforderlig för-stärkning av polispersonalen i olika tjänstegrader.

Polischefen borgmästaren Lundblad hade i yttrande den 4 innevarande månad anført, att de fyra extrakonstapelsbefattningarna i poliskåren vore avsedda att lämna tillgång till vikarier vid förekommande behov, att efter anlåtande av de tre nu tjänstgörande extrakonstaplarna såsom vikarier den uppgivna personalbristen utgjorde endast två man, ävensom att sagda brist vore av tillfällig art. För att emellertid, om så befunnes möjligt, uppbringa extrapoliskontingenten till fulltalig styrka föreslog polischefen, att ett för-slagsanslag å femtusen kronor ställdes till polisnämndens förfogande för tillfälligt anställande av nödigt antal extra polismän.

Polisnämnden beslöt följande uttalande:

Nämnden finner, att de i landsfogdens skrivelse omförmälda förhållan-dena icke falla inom polisnämndens och Stadsfullmäktiges behörighetsom-

råden i annan mån än vad gäller nödiga medels anvisande till de särskilda tjänsternas uppehållande utöver anslagen i årets stat.

Polisnämnden föreslår därför stadsfullmäktige att hos Länsstyrelsen åberopa polischefens yttrande.

Meddelande att årets anslag till extra tjänstgöring samt till semester- och vikariatavvoden förbrukats och överskridits med tillsammans 3,154 kronor 28 öre, vill polisnämnden hos Stadsfullmäktige tillstyrka polischefens nu gjorda framställning om ett förslagsanslag för löpande år å femtusen kronor till bestridande av polisverkets kostnader i nu ifrågavarande avseenden under återstående del av året ävensom till täckande, in den mån anslaget därtill föreslår, av de skedda överskridandena.

Som ovan.

Vid protokollet:

TH. PETERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 oktober 1937.

§ 823.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en från länsstyrelsen inkommen, den 24 september 1937 dagtecknad skrivelse till stadsfullmäktige med förständigande om vidtagande av anstalter för stadens poliskårs uppbringande till fulltalig styrka.

Uti ärendet hade polischefen och polisnämnden avgivit yttranden.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att i ärendet såsom yttrande åberopa vad polischefen anført; samt

att för ändamål, polisnämnden föreslagit, anvisa anslag av 5,000 kronor att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 191.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över länsstyrelsens skrivelse med åtföljande handlingar angående vidtagande av anstalter för poliskårens uppbringande till fulltalig styrka, uti vilket ärende polischefen, polisnämnden och drätselkammaren avgivit infortrade utlåtanden; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Konungens Befallningshavandes i länet framställning angående
tillsättande av en luftskyddsnämnd här i staden.**

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Kungl. Maj:t har den 11 juni 1937 utfärdat luftskyddslag, som trätt i kraft den 1 juli 1937 (Svensk Författningssamling 1937 n:r 504).

Enligt 6 § i nämnda lag äger kommun besluta att luftskyddsnämnd skall tillsättas för att följa luftskyddets planläggning och därvid företräda kommunens intresse. Luftskyddsnämnd utses av dem, som i allmänhet utöva kommunens beslutanderätt, samt består av tre eller fem med den kommunala förvaltningen förtrogna personer. Jämte ledamöterna utses suppleanter till lika antal.

Då Konungens Befallningshavande har för avsikt att under innevarande höst vidtaga åtgärder för luftskyddets planläggning inom länet, har Konungens befallningshavande velat påpeka angelägenheten av att kommunen tillsätter luftskyddsnämnd.

Karlstad i landskansliet den 25 september 1937.

IVAR VENNERSTRÖM.

R. Sundelius.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 797.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över Konungens Befallningshavandes i länet framställning i fråga om tillsättande av en luftskyddsnämnd här i staden för att följa luftskyddets planläggning och därvid företräda stadens intressen.

Det antecknades, att med luftskydd enligt den åberopade lagen avsåges åtgärder av icke militär natur, vilka åsyfta att försvåra anfall från luften eller begränsa verkningarna av sådant anfall samt att luftskyddsnämnd skall bestå av tre eller fem med den kommunala förvaltningen förtrogna personer.

Som åtgärder för luftskydd finge anses synnerligen påkallade och stadens intressen därvid borde bevakas, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta luftskyddsnämnd för staden bestående av fem ledamöter och fem suppleanter.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 192.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över Konungens Befallningshavandes i länet framställning angående tillsättande av en luftskyddsnämnd här i staden, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillsätta en luftskyddsnämnd bestående, för tiden till den 1 januari 1942, av speditören J. A. Håkansson, sammankallande, fängelsedirektören Einar Kastengren, byggmästaren Olof Wästlund, ingeniören Gust. Ryrfelt och byggnadschefen Erik Björkman samt till suppleanter, att inkallas i här nämnd ordning, snickaren Arvid

Johansson, telegrafassistenten Rudolf Nordström, brandchefen A. A. Engström, sparbanksdirektören Gust. Liljeberg och överläraren Karl-Ivar Asplund.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens framställning att stadsfullmäktige i och för omarbetning av förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius måtte hos Kungl. Maj:t återkalla sin underdåniga begäran om fastställelse av förslaget.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 1 oktober 1937.

§ 518.

Sedan Kungl. Byggnadsstyrelsen i avgivet yttrande över ett av stadsfullmäktige den 15 april 1937 antaget förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius inom stadsdelen Tingvalla avstyrkt bestämmelsernas fastställelse, beslöt byggnadsnämnden ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte återkalla sin hos Kungl. Maj:t gjorda underdåniga framställning om fastställelse å berörda förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius inom stadsdelen Tingvalla samt återremittera detsamma till byggnadsnämnden för omarbetning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 800.

Uppå remiss hade drätselkammaren att yttra sig över byggnadsnämndens framställning om att stadsfullmäktige måtte återkalla sin hos Kungl.

Maj:t gjorda underdåniga framställning om fastställande av förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius inom stadsdelen Tingvalla samt återremittera detsamma till byggnadsnämnden; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 193.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över byggnadsnämndens framställning att stadsfullmäktige i och för omarbetning av förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Mercurius måtte hos Kungl. Maj:t återkalla sin underdåniga begäran om fastställelse av förslaget, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens framställning om återremiss av antagna stadsplanebestämmelser för kvarteren Trätälja, Monitorn, Lantmätaren, Höken, Björnen, Enigheten och Duvan i och för omarbetning.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 1 oktober 1937.

§ 517.

Sedan stadsfullmäktige den 16 september 1937 antagit av byggnadsnämnden överlämnade förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren

Trätälja, Monitorn, Lantmätaren, Höken, Björnen, Enigheten och Düvan, allt inom stadsdelen Tingvalla, hade nämnden under hand från Kungl. Byggnadsstyrelsen erfarit, att styrelsen under inga förhållanden komme att tillstyrka fastställelse å dessa bestämmelser i vad avsåge omfattningen av bebyggelsen inom kvarterens inre delar.

Då vid sådant förhållande det syntes olämpligt att fastställa förslagen i oförändrat skick, vilket med all sannolikhet endast skulle medföra onödiga omkostnader, beslöt byggnadsnämnden ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte, med upphävande av sina den 16 september 1937 fattade beslut i avseende å ovan omförmälta stadsplanebestämmelser, återremittera förslagen till byggnadsnämnden för omarbetning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 oktober 1937.

§ 801.

Uppå remiss hade drätselkammaren att yttra sig över byggnadsnämndens framställning om att stadsfullmäktige måtte, med upphävande av sina den 16 september 1937 fattade beslut angående förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Trätälja, Monitorn, Lantmätaren, Höken, Björnen Enigheten och Düvan, återremittera förslagen till byggnadsnämnden för omarbetning; och beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 194.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över byggnadsnämndens framställning om återremiss av antagna stadsplanebestämmelser för kvarteren Trätälja, Monitorn, Lantmätaren, Höken, Björnen, Enigheten och Duvan i och för omarbetning, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens framställning att stadsfullmäktige måtte genom ett principuttalande giva byggnadsnämnden del av sina önskemål i fråga om femvåningsbebyggelse inom stadsdelen Tingvalla.

Till Stadsfullmäktige.

I särskilda framställningar till stadsfullmäktige har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att fullmäktige måtte *dels* återkalla sin hos Kungl. Maj:t gjorda anhållan om fastställelse å stadsplanebestämmelser för kvarteret Merkurius inom stadsdelen Tingvalla, *dels* upphäva sina den 16 september 1937 fattade beslut om antagande av dylika bestämmelser för kvarteren Trätälja, Monitorn, Lantmätaren, Höken, Björnen, Enigheten och Duvan, allt inom stadsdelen Tingvalla, *dels* återremittera samtliga ifrågavarande förslag till byggnadsnämnden för omarbetning.

Den omarbetning, nämnden på grund av från Kungl. Byggnadsstyrelsen erhållna upplysningar i första hand ansett ofrånkomlig, gäller bebyggelsen i kvarterens inre delar. En annan fråga är, i vad mån gatubyggnaderna i kvarteren skola få uppföras till en höjd av fem våningar. Beträffande ett

annat förslag till stadsplanebestämmelser, nämligen för kvarteret *Druvan*, hava stadsfullmäktige till nämnden återremitterat förslaget för omarbetning med hänsyn till att grundförhållandena ur byggnadssynpunkt vore så ogynnsamma att husgrunderna krävde dryga kostnader, varför det vore av synnerligt intresse att få bygga femvåningshus inom detta kvarter i större utsträckning än som föreslagits. Av de ovannämnda kvarteren hade femvåningshus föreslagits för kvarteren *Merkurius*, *Höken*, *Enigheten* och *Duvan*, vilket av fullmäktige godkänts. Kungl. Byggnadsstyrelsen har i princip ställt sig avvisande mot all femvåningsbebyggelse här i staden, men är det möjligt, att undantag kan komma att göras för vissa kvarter med hänsyn till grundförhållandena.

Innan byggnadsnämnden skriker till utarbetande av nya förslag till stadsplanebestämmelser såväl för ifrågavarande som andra kvarter inom stadsdelen Tingvalla, vore det av vikt för nämnden att erhålla ett förhandsuttalande av stadsfullmäktige, i vad mån fullmäktige anse femvåningsbebyggelse böra bibehållas eller upptagas i de nya förslagen till stadsplanebestämmelser, och får nämnden därför hemställa,

att stadsfullmäktige måtte genom ett principuttalande giva byggnadsnämnden del av sina önskemål i fråga om femvåningsbebyggelse inom stadsdelen Tingvalla.

Karlstad den 14 oktober 1937.

På Byggnadsnämndens vägnar:

TORSTEN NILSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.

§ 195.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en från byggnadsnämnden till stadsfullmäktige inkommen framställning att fullmäktige måtte genom ett principuttalande giva byggnadsnämnden del av sina önskemål i fråga om femvåningsbebyggelse inom stadsdelen Tingvalla.

Efter hållen överläggning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville i ärendet göra det uttalandet, att byggnadsnämnden vid förslag till nya stadsplanebestämmelser beträffande stadsdelen Tingvalla måtte intaga medgivande till byggande av femvåningshus inom de centrala delarna och särskilt inom sådana kvarter, där redan nu finnes bebyggelse till motsvarande höjd eller — och framför allt — där grundförhållandena äro så ogynnsamma att femvåningsbebyggelse ur ekonomisk synpunkt måste anses påkallad.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till fyllnadsval av mantals- skrivningsombud för år 1938.

Överlämnas till Stadfullmäktige med förordande.

Karlstad den 13 oktober 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Magistraten i Karlstad.

Enär rådhusvaktmästaren Gunnar Malm samt poliskonstaplarna Henrik Janzén och Oskar Nilsson äro förhindrade fullgöra dem tilldelade uppdrag såsom mantalsombud vid 1938 års mantalsskrivning i staden får jag härmed värdsamt hemställa, att Magistraten ville föreslå stadsfullmäktige, att till mantalsombud i stället för dessa personer utse f. polisöverkonstapeln G. A. Möller, Malmtorgsgatan 10, f. poliskonstapeln A. Y. Nilsson, Eriksborgsgatan 17, och kontoristen Stig Ander, Kungsgatan 16, samt till suppleanter för samtliga mantalsombud journalisten Gösta Clawe, Nygatan 12, livförsäkringsinspektören Karl Adolf Eriksson, Östra Kanalgatan 20, och bokföraren Viktor Nilsson, S. Fjärstadsgatan 8, i Karlstad.

Karlstad den 12 oktober 1937.

ÅKE WAHLBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 15 oktober 1937.*

§ 196.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över en från magistraten till stadsfullmäktige med förordnande överlämnad skrivelse i fråga om utseende av mantalsskrivningsombud för år 1938; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige till mantalsskrivningsombud i stället för dem, som voro förhindrade, måtte utse f. polisöverkonstapeln G. A. Möller, f. poliskonstapeln A. Y. Nilsson och kontoristen Stig Ander samt till suppleanter för nu och förut utsedda mantalsskrivningsombud för år 1938 journalisten Gösta Clawe, livförsäkringsinspektören Karl Adolf Eriksson och bokföraren Viktor Nilsson.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 18 November

N:o 10

Magistratens framställning angående pension till stadsfiskalen Albert Nelson.

Överlämnas till stadsfullmäktige med tillstyrkande och under anhållan, att beslut i ärendet måtte skyndsamt av stadsfullmäktige fattas och meddelas Magistraten.

Karlstad den 5 November 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Magistraten i Karlstad.

I skrivelse den 4 november 1937 har stadsfiskalen i Karlstad Albert Nelson anhållit om avsked. Såsom förutsättning för denna ansökan har Nelson angivit skola gälla, att han i årlig pension under sin återstående livstid erhöles i ett för allt 5,000 kronor samt att efter hans död hans hustru Leonarda Eugenie Nelson, född Ekelund, och hans son Albert Hans Urban i årlig pension i ett för allt erhöles, hans hustru så länge hon lever ogift och hans son intill fyllda aderton år, om hans hustru ensam lever efter, ettusenfemhundra kronor, om både hans hustru och hans son leva efter,

ettusenfemhundra kronor till hustrun och sjuhundrafemtio kronor till sonen och om allenast hans son lever efter, ettusentrehundra kronor.

Över ansökningen hava magistraten i Karlstad samt landsfogden och länsstyrelsen i Värmlands län avgivit yttranden.

Justitiekanslersämbetet har denna dag beviljat Nelson avsked från hans befattning såsom stadsfiskal i Karlstad med utgången av den månad under vilken lagakraftägande beslut om pensionering av Nelson samt hans hustru och son av det innehåll som angivits i Nelsons ansökan föreligger.

Justitiekanslerämbetet får härigenom anhålla, att magistraten i Karlstad ville ofördröjligen till stadsfullmäktige i staden göra framställning att i fråga om Nelsons och hans efterlevandes pensionering skyndsamt fatta beslut av ovan angivet innehåll.

Sedan sådant beslut föreligger, torde magistraten till justitiekanslersämbetet översända beslutet jämte lagakraftbevis, varefter ämbetet vill vidtaga åtgärder för stadsfiskalstjänstens återbesättande.

Karlstad den 5 november 1937.

OLOF ALSÉN.

Allan Brusén.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 5 november 1937.*

§ 27.

Lönenämnden hade att avgiva yttrande över magistratens framställning till stadsfullmäktige att i fråga om stadsfiskalen Albert Nelsons och hans efterlevandes pensionering fatta beslut av innehåll, som angåves i Justitiekanslersämbetets beslut att bevilja Nelson avsked från hans befattning såsom stadsfiskal i Karlstad.

Efter hållen överläggning beslöt nämnden enhälligt hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bevilja stadsfiskalen Albert Nelson årlig pension under hans återstående livstid i ett för allt av 5,000 kronor samt efter hans död hans hustru Leonarda Eugenie Nelson,

född Ekelund, och hans son Albert Hans Urban i årlig pension i ett för allt erhöles, hans hustru så länge hon lever ogift och hans son intill fyllda aderton år, om hans hustru ensam lever efter, ettusenfemhundra kronor, om både hans hustru och hans son leva efter, ettusenfemhundra kronor till hustrun och sjuhundrafemtio kronor till sonen och om allenast hans son lever efter, ettusentrehundra kronor.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 november 1937.

§ 894.

Drätselkammaren hade att avgiva yttrande över magistratens framställning till stadsfullmäktige att ifråga om stadsfiskalen Albert Nelsons och hans efterlevandes pensionering fatta beslut av innehåll, som angåves i Justitiekanslersämbetets beslut att bevilja Nelson avsked från hans befattning såsom stadsfiskal i Karlstad.

I ärendet hade lönenämnden avgivit utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit,

att för ändamålet erforderliga medel skola anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga, samt

att underställa beslutet Konungens Befallningshavandes i länet prövning och fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.*

§ 199.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva yttrande över magistratens framställning angående pension till stadsfiskalen Albert Nelson, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren
i ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets utlåtande över Karl Oskar Perssons ansökan om tillstånd att idka handel med skrot och lump samt därmed jämförliga varor.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.*

§ 200.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en till Konungens Befallningshavande i länet ställd ansökan om tillstånd för Karl Oskar Persson att inom länet idka handel med skrot och lump samt därmed jämförliga varor; och beslöt utskottet hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte för sin del förklara sig intet
hava att erinra mot bifall till ansökningen.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Styrelsens för Föreningen Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1938.

(Se ock stadsfullmäktiges handlingar för den 16 september 1937.)

Karlstads Stadsfullmäktige.

Då förhandlingarna ang. beslutad försäljning av Barnkrubbans fastighet strandat, har styrelsen beslutat fortsätta verksamheten under nuvarande betingelser.

Med återkallande av vår anslagsansökan av den 29 aug. d. å. hemställa vi härmed vördsamt om ett anslag å Kronor 4,900:— (Fyratusenniohundra) för verksamheten under år 1938.

Karlstad den 6 november 1937.

För Föreningen Karlstads Barnkrubba:

ERIK GEDDA.

Karl-Ivar Asplund.

»Föreningen Karlstads Barnkrubba.

Inkomster 1937:

	per 31/10	per 31/12 (beräknade)
Hyror	150:—	150:—
Barnens avgifter	515: 60	700:—
Medlemsavgifter	185:—	300:—
Intresse.....	286: 66	400:—
Stadens anslag	2,000:—	2,000:—
Diverse	31: 58	80:—
Disponerande av Barnendagsmedel	912: 59	912: 59
» » Kvartslampans medel	318: 47	318: 47
	Kronor 4,399: 90	4,861: 06
Utgifter utöver inkomster ¹⁾		1,038: 94
	Kronor	5,900:—

¹⁾ Ovanstående underskott har täckts genom ett i Wermlands Enskilda Bank A.-B. upptaget lån å Kronor 1,000:—.

	<i>Utgifter 1937:</i>	
	per 31/10	per 31/12 (beräknade)
Löner	1,733: 43	2,250: —
Mat	1,321: 06	1,720: —
Bränsle, ljus och vatten	303: 01	450: —
Inventarier	321: 95	330: —
Omkostnader (fastigheten)	500: 62	700: —
Diverse	418: 14	450: —
	Kronor 4,598: 21	5,900: —

Inkomst- och Utgiftsstat för år 1938.

(För beräkning av stadens anslag för år 1938.)

	<i>Inkomster:</i>	
	1936	1938
Hyror	922: —	—
Barnens avgifter	780: 40	700: —
Medlemsavgifter	340: —	300: —
Intresse.....	432: 99	400: —
Diverse	146: 23	100: —
Stadens anslag	2,250: —	4,900: —
	Kronor 4,871: 62	6,400: —
Utgifter utöver inkomster	495: 79	—
	Kronor 5,367: 41	6,400: —

	<i>Utgifter:</i>	
	1936	1938
Löner	1,917: 41	2,200: —
Mat (4 vuxna + 20 barn)	1,685: 99	2,400: —
Bränsle	399: 52	500: —
Inventarier, avskrivningar	72: 50	100: —
Omkostnader (fastigheter)	837: 32	700: —
Diverse (telefon, medicin, annonser).....	454: 67	500: —
	Kronor 5,367: 41	6,400: —

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 897.

Sedan stadsfullmäktige till kammaren för förnyat yttrande återremitterat en av styrelsen för Föreningen Karlstads Barnkrubba gjord framställning om anslag av 6,100 kronor för verksamheten under år 1938, hade föreningen med återtågande av denna ansökan inkommit med ny sådan avseende ett belopp av 4,900 kronor.

Med hänsyn till att utredning ifrågasatts angående omorganisation av verksamheten, som finge anses vara av sådan social betydelse att den borde utan avbrott fortgå, funne sig kammaren böra föreslå att föreningen även för år 1938 lämnades ekonomiskt stöd i avvaktan på den förut nämnda utredningens resultat samt beslöt förty hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja föreningen Karlstads Barnkrubba ett anslag för år 1938 av 4,900 kronor under villkor att föreningens verksamhet under sagda år komme att bedrivas i minst samma omfattning som under innevarande år, ävensom bestämma att ifrågavarande anslagsbelopp skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 201.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över styrelsens för föreningen Karlstads Barnkrubba framställning om anslag till sin verksamhet under år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herrar Lindhs, Geijers och Håkanssons motion angående anslag till byggande av en friluftsscen i Mariebergsskogen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Bland de bildningsvärden, som det under de senaste decennierna blivit en angelägen uppgift att göra till hela folkets egendom, intar scenkonstens värden en framskjuten plats. En livlig verksamhet har landet runt utvecklats för att på skilda orter skapa förutsättningar för framförande av dramatisk konst.

Många års erfarenhet visar, att sommarteaterverksamheten äger de bästa möjligheter att föra folkets flertal samman med teaterkonsten. Förnämliga klassiska verk, som under vintersäsongen med svårighet förmå vinna publik, samla däremot tusental av åskådare, när de framföras av sommartheater. En bidragande orsak härtill torde vara, att många av landets främsta sceniska krafter sommartid medverka i turnéer landet runt.

Den livliga publikfrekvens som utvecklas kring den konstnärligt högstående och tekniskt värustade sommarteatern, innebär en betydelsefull kulturell såväl som social faktor, som icke får försummas. Det stora flertalet av ett samhälles invånare är sommartid hänvisat till det bildnings- och nöjesliv, den förströelse och vederkvickelse, som vinnes i anslutning till den i samhället bedrivna parkverksamheten. Det torde därför med all rätt kunna anses vara ett betydelsefullt kommunalt intresse, att samhället är sceniskt rustat att kunna bjuda folket på de andliga och konstnärliga värden, som givas genom förnämlig sommarteaterverksamhet.

Karlstad, som i högre grad än flertalet svenska städer är att betrakta som en hjärtpunkt i bygdens och länets liv, är synnerligen vanlottad, när det gäller möjligheter att bjuda god sommartheater. Staden saknar helt friluftsscen, och de förnämliga teaterturnéer, som numera till folkets glädje och uppbyggelse sommartid beresa landet, gå Karlstads invånare förlustiga.

I Mariebergsskogens stadspark äger dock staden en plats, som innesluter stora möjligheter för anordnande av en friluftsscen. Försöksvis har här framförts friluftsteater, men de primitiva anordningarna ha dock ofta ointetgjort de bästa ansträngningar. Sommarturnéerna äro numera i regel

rustade att spela från scen, och då sådan ej finnes, ha de nödgats avböja inbjudan att göra föreställning i Karlstad. Ett betydande publikintresse är dock att räkna med.

Likaså torde kunna erinras om, hurusom numera på Mariebergsskogs-nämndens initiativ årligen i parken från en dansbana uppföres s. k. »värmlandsspel», dramatiska festspel med värmlandsmotiv, framförda av amatörer. I 1935 års festspel uppbars huvudrollen av skådespelerskan fru Gerda Lundequist.

Nämnden för Mariebergsskogens friluftsmuseum har sedan många år arbetat för byggande av en friluftsscen i parken. På nämndens framställning har sålunda Drätselkammaren låtit upprätta en avvägningskarta över ett till friluftsscen lämpligt område i parken. Ett förslag till friluftsscen har därjämte uppgjorts av stadsarkitekten Olle Lagergren. Med stöd av härå gjorda kostnadsberäkningar ingick nämnden åren 1933 den 10 oktober och 1934 den 14 april till Kungl. Maj:t med anhållan om bidrag ur lotterimedel för byggande av friluftsscen, vilket likväl då icke kunde beviljas.

År 1935 bildades »Föreningen Mariebergsskogens friluftsscen i Karlstad» med syfte att verka för åstadkommande av en friluftsscen i Mariebergsskogen. Då utvecklingen på teaterbyggandets område gått mycket fort under de senast tilländalupna åren, har föreningen låtit utarbeta nytt förslag till scenbyggnad. Det nya förslaget har uppgjorts av A.-B. Fribärande Träkonstruktioner i Töreboda genom dess arkitekt Joel Lundequist. Förslaget söker tillgodose alla scentekniska erfarenheter på sommarteaterns område. Sålunda är t. ex. takkonstruktionen av en helt ny typ, som på ett förnämligt sätt ansluter sig till parkens terrängbeskaffenhet. Salongen rymmer 909 sittplatser, varjämte de helt öppna sidorna giva fri inblick åt den sluttande terrängens ståplatser. (Se Bil. 1 a, b, c, d.)

Kostnadsberäkningar å detta förslag ha uppgjorts var för sig av tvenne byggnadsfirmor, och beräknas byggnadskostnaderna för teaterbyggnaden komma att uppgå till 70,000 kronor. Till denna summa bör läggas kostnad för viss scenteknisk utrustning, vadan totalkostnaden beräknas till 75,000 kr.

Genom tillgängliga medel, åstadkomna genom festligheter till förmån för en friluftsscen i Mariebergsskogen, genom medlemsavgifter och gåvor beräknar »Föreningen Mariebergsskogens friluftsscen» kunna ställa 10,000 kronor till förfogande vid byggnadsplanernas förverkligande. Därjämte har föreningen den 8 mars 1936 ingått till Kungl. Maj:t med anhållan, att för-

eningen måtte tilldelas ett anslag på 30,000 kronor ur lotterimedel till byggande av en friluftsscen i Mariebergsskogen. Under förutsättningar att denna summa beviljas, varom föreningen hyser de livligaste förhoppningar, återstår en brist att täcka, uppgående till 35,000 kronor.

En friluftsscen i Mariebergsskogen blir, såsom här ovan framhållits, av största betydelse för stadsbefolkningens trivsel och uppbyggelse. Därjämte torde kunna förutses en betydande publiktillströmning från bygderna staden runt, som måste verka livliggörande på folklivet under sommarmånaderna. Då Karlstads stadsfullmäktige städse ställt sig förstående till och i mån av tillgängliga medel understött sådana företag, som syfta till invånarnas bästa, dristar sig »Föreningen Mariebergsskogens friluftsscen» vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 35,000 kronor för byggande av en friluftsscen i Mariebergsskogen.

Karlstad den 15 mars 1936.

Vördsamt

JOHN SANDÉN.

Ordförande i Föreningen Mariebergsskogens friluftsscen i Karlstad.

Förestående framställning upptages såsom motion.

AUG. LINDH.

HERMAN GEIJER.

J. A. HÅKANSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 25 oktober 1937.

§ 883.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av Föreningen Mariebergsskogens friluftsscen gjord, av herrar Lindh, Geijer och Håkansson som motion upptagen framställning om anslag till byggande av en friluftsscen i Mariebergsskogen.

Sedan kammaren, som vore livligt intresserad av att en friluftsscen i Mariebergsskogen komme till stånd, vid flera tillfällen haft under övervägande huruledes staden på lämpligaste sätt borde lämna den för ändamålet bildade föreningen sitt stöd samt därvid föreslagits anslag från Kulturfonden, så hade angående denna fonds ställning inkommit så lydande handling:

Till Drätselkammaren.

Anmodad inkomma med uppgift å det belopp stadsfullmäktige ytterligare kunna disponera av Kulturfondens avkastning under innevarande år får jag härmed avgiva följande redovisning baserad på en beräknad nöjesskatt av 83,000: — kronor.

Vid årsskiftet beviljade, ej lyftade anslag	3,257: 42
Vid årsskiftet kvarstående disponibla medel	5,806: 23
Beräknade, disponibla medel för år 1937:	
Av nöjesskatlemedel	31,125: —
Av fondens ränta	4,000: —
	<u>35,125: —</u>
	Kr. 44,188: 65

Av stadsfullmäktige t. o. m. september månad 1937 beviljade anslag inklusive vad som kvarstod från föregående år 35,663: 65
Beräknat kvarstående oanvänt Kr. 8,525: —

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 8 oktober 1937.

H. WESTLIN.

Efter överläggning beslöt kammaren att till främjande av föreningens syfte att åstadkomma en friluftsscen i Mariebergsskogen hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål anvisa anslag av 8,000 kronor att utgå av Kulturfonden.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 202.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över herrar Lindhs, Geijers och Håkanssons motion angående anslag till byggande av en friluftsscen i Mariebergsskogen, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drättselkammarens framställning angående anslag till Hembygdsgillet för utgivande av en minnesskrift.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 900.

Angående anslag till Hembygdsgillet för utgivande av en minnesskrift hade inkommit en så lydande ansökan:

»Till Drättselkammaren i Karlstad.

Hembygdsgillet högtidlighåller denna höst sitt 15:de verksamhetsår. Detta sker bl. a. genom utgivande av en minnesskrift, som till sitt innehåll bliver en hembygdsbok för Karlstad och Värmland.

Det största avsnittet i minnesskriften blir en »Krönika i ord och bild för gammal och ung över Karlstads stads historia, dess kommunala verk och inrättningar» med huvudrubrik »*Till allas säkerhet och välfärd*». Krönikans författare är folkskollärare Sigurd Gustavson. Den får ett omfång på c:a 40 sidor, dess yttre format blir 245×180 mm., varjämte den blir vackert illustrerad med c:a 80 Karlstadsfotografier.

Krönikan ger först en kort skildring av stadens historia, vari ingår en bildserie med förklarande text. Härefter följer en avdelning »Siffror som tala», belysande stadens utveckling under de senaste 25 åren. Den nya tiden inleds med en koncentrerad översikt av stadsfullmäktige samt övriga kommunala styrelser och delegationer. Så kommer krönikans andra huvudavdelning med skildring i ord och bild av kommunala verk och inrättningar.

Krönikan är ämnad att kunna användas vid hembygdsundervisningen i folkskolan, som nu helt saknar lättfattlig och åskådlig lärobok om hemstadens liv, lämplig att sätta i händerna på de unga eleverna. Men den riktar sig också till den stora allmänheten bland stadens invånare och avser att giva vederhäftig och populär upplysning om det kommunala välfärdsarbetet.

Gillet minnesbok kommer i sin helhet att få ett omfång av 175 sidor. Dess framställningskostnad belöper sig till c:a 4 kronor pr exemplar. Men genom tryckningsbidrag av olika slag kan försäljningspriset nedbringas till 3 kr. pr exemplar. Upplagan blir 1,000—1,500 exemplar. Samtliga minnesbokens

författare, sålunda även beträffande Krönikan, ha givit sina bidrag utan honorar. Av här nämnda tryckningskostnad kommer c:a 1,000 kronor att hänföra sig till Krönikan, därav en betydande del klichékostnad.

Då Krönikan kan förväntas få stor betydelse ej blott, när der gäller det unga släktets undervisning i vad som rör hemstaden, utan även i spridande av vederhäftig allmänupplysning om den kommunala förvaltningen och dess verksamhetsorgan, dristar sig Hembygdsgillet inkomma med begäran om, att Drättselkammaren ur Kulturfonden måtte bidraga med hälften av den beräknade kostnaden för Krönikans tryckning. Hembygdsgillet vill därjämte anhålla, att Drättselkammaren måtte bidraga till utgivande av en särtrycksupplaga av Krönikan, avsedd att spridas i vidaste kretsar. Uppstår behållning vid minnesbokens och särtrycksupplagans försäljning, kommer denna att lika fördelas mellan Hembygdsgillet och dess stödförening »Föreningen Gillesgården Stenudden» att användas till verksamhetens bästa.

Med stöd av, vad här framhållits, får Hembygdsgillet värdsamt anhålla, att Drättselkammaren ur Kulturfonden måtte bevilja gillet i anslag dels 500 kronor som bidrag till Krönikans tryckning i minnesskriften och dels 500 kronor till utgivande av en särtrycksupplaga i 2,000 exemplar av Krönikan att försäljas till möjligast lägsta pris.

Karlstad den 1 november 1937.

För Hembygdsgillet:

SIGURD GUSTAVSON.

Ordförande.»

Kammaren, som ansåge, att nu ifrågavarande företag vore av sådan beskaffenhet att detsamma borde givas ekonomiskt stöd samt att Kulturfonden genom inflytande nöjesskatt skulle få medel tillgängliga, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte för det i ovanintagna ansökan angivna ändamål bevilja anslag av sammanlagt 1,000 kronor att utgå av tillgängliga medel från Kulturfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.*

§ 203.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående anslag till Hembygds-gillet för utgivande av en minnesskrift, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifråga-
varande framställning.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Barnavårdsnämndens framställning angående arvode till dess ordförande för år 1938.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 1 januari 1938 träder 1937 års lagar och förordningar om bidragsförskott, barnbidrag, moderskapshjälp, moderskapspenning och mödrahjälp i tillämpning.

Den befattning, som barnavårdsnämnderna komma att få taga med de i berörda författningar reglerade förhållandena bliva vittomfattande.

Tillämpningen av lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn har *helt* lagts i barnavårdsnämndens hand, och största delen av det arbete, som av barnavårdsnämnd har att utföras vid lagens tillämpning, åvilar enligt densamma ordföranden.

Barnavårdsnämnden i Karlstad, som för närvarande har under sin vårdnad 454 barn utom äktenskap, kan beräknas komma att årligen behandla omkring 150 stycken ansökningar om bidragsförskott. Det åligger ordföranden att emottaga och granska ansökningarna, ombesörja desammas kommunikering med respektive barnafäder, föredraga ärendena i nämnden, ombesörja ett

tidsödande underrättelseförfarande samt att årligen till Konungens Befallningshavande ingå med detaljerad ansökan om gottgörelse av statsverket för utgivna bidragsförskott.

Även i övrigt bliver ordförandens arbetsbörda i hög grad ökad genom tillkomsten av ovan berörda nya författningar.

Då den arbetsbörda, som i och med ingången av nästa år kommer att åvila ordföranden, med säkerhet kommer att i jämförelse med nu rådande förhållanden åtminstone fördubblas, hemställer nämnden, att såsom årligt arvode åt ordföranden måtte anslås 800: — kronor. Ett dylikt arvode komme väl icke att utgöra full ersättning för det arbete, som uppdraget kräver, men nämnden har med hänsyn till uppdragets karaktär av kommunalt sådant, velat stanna vid att föreslå nämnda belopp.

Karlstad den 18 oktober 1937.

För Barnavårdsnämnden i Karlstad.

GUSTAV STARCK.

v. ordf.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 5 november 1937.*

§ 30.

Lönenämnden hade att avgiva yttrande över en av barnavårdsnämnden gjord framställning att dess ordförande måtte beviljas arvode med 800 kronor för år 1938.

Efter överläggning beslöt lönenämnden hemställa,

alt stadsfullmäktige för år 1938 måtte bevilja barnavårdsnämndens ordförande arvode med 800 kronor samt att underställa beslutet härom Konungens Befallningshavandes i länet prövning och fastställelse.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 899.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över barnavårdsnämndens framställning att dess ordförande måtte beviljas ett arvode med 800 kronor för år 1938, uti vilket ärende lönenämnden avgivit infordrat utlåtande.

Efter föredragning härav och överläggning i ärendet beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 204.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över barnavårdsnämndens framställning angående arvode till dess ordförande för år 1938, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om inköp av lägenheten Villaområdet 1¹ i Råtorp.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 November 1937.

§ 905.

Sedan det visat sig, att delar av den snickaren P. A. Nilsson tillhöriga fastigheten Villaområdet 1¹ i Råtorp *dels* vore erforderliga för anläggande av pumpstation, *dels ock* enligt för Råtorp gällande byggnadsplan skulle ingå i gator, så hade med Nilsson förts underhandlingar om förvärv för stadens räkning av berörda fastighet. Härvid hade upprättats ett preliminärt köpekontrakt, som nu föredrogs, och vilket var av följande lydelse:

»K Ö P E K O N T R A K T.

Till Karlstads stad upplåter och försäljer undertecknad, P. A. Nilsson, fastigheten Villaområdet 1¹ i Råtorp, Karlstad, jämte alla de rättigheter, som tillhöra eller kunna komma att tillhöra berörda fastighet, såsom nyttjanderätter, servitutsrätter med mera.

För köpet gälla följande villkor:

- 1:o) Köpet göres beroende av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.
- 2:o) Köpeskillingen är bestämd till Tvåtusentvåhundra (2,200) kronor.
- 3:o) Fastigheten överlåtes i det skick, vari densamma nu befinner sig, att tillträdas omedelbart.
- 4:o) Köpeskillingen erlägges, sedan säljaren företett bevis därom, att fastigheten är gravationsfri, samt överlämnat nödiga åtkomsthandlingar för detta fäng.
- 5:o) Alla skatter och onera, som förfalla till betalning före tillträdesdagen, betalas av säljaren och de, som förfalla därefter av köparen.
- 6:o) Kostnaderna för lagfart å detta fäng betalas av köparen ensam.

Härav äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 8 november 1937.

För Karlstads Drätselkammare:

J. A. HÅKANSSON.

/ Sven Heimer Svensson.

P. A. NILSSON.»

Som kammaren fann det föreslagna priset skäligt, beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta,

att godkänna förvärv för stadens räkning av fastigheten Villaområdet 1¹ i Råtorp;

att för köpeskillingsens erläggande anvisa anslag av 2,200 kronor ävensom bestämma, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle, i den mån medel därtill eljest ej finnas tillgängliga anskaffas genom uttaxering; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att *dels*, i den mån så skulle visa sig erforderligt, vidtaga ändringar i köpekontraktet, *dels ock* i övrigt vidtaga alla i ärendet erforderliga åtgärder.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 205.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över drätselkammarens framställning om inköp av lägenheten Villaområdet 1¹ i Råtorp; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drättselkammarens framställning om upplåtande av område för uppförande av ålderdomshem å Herrhagen samt utseende av två ledamöter och en suppleant i styrelsen för nämnda hem, som skall kallas »Carl och Anna Lundins minne» eller »Minnet».

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 906.

Uti testamente den 17 september 1931 hade änkefru Anna Lundin bestämt att, sedan vissa kontanta legat utgått, hela återstoden av hennes förmögenhet skulle tillfalla staden Karlstad. I samma handling hade, bland annat, vidare bestämts att för huvuddelen av de donerade medeln skulle i staden byggas ett särskilt för ändamålet avpassat ålderdomshem till beredande av bostad mot billig hyra åt ensamma, obemedlade äldre fruntimmer, företrädesvis sådana som sett bättre dagar. I spetsen för hemmet, som torde kallas »Carl och Anna Lundins minne» eller »Minnet» skall enligt testamentsbestämmelserna finnas en styrelse av fem personer, varav två utses av stadsfullmäktige och två av kyrkorådet, varjämte domprosten i Karlstad alltid skall vara självskriven femte ledamot och ordförande i styrelsen.

Änkefru Lundin hade vidare uttryckt den önskan att ålderdomshemmet skulle byggas inom stadsdelen Herrhagen samt att byggandet måtte företagas så fort som möjligt.

Sedan änkefru Lundin den 10 juli 1931 avlidit, hade stadsfullmäktige den 21 därpå följande september på framställning av den avlidnes sterbhusdelägare medgivit vissa jämkningar i testamentet, på sätt närmare framginge av § 154 i då hållet protokoll. Fullmäktige hade vid samma tillfälle jämväl bemyndigat f. lektorn Valdemar Vendel och speditören J. A. Håkansson att å stadens vägnar träffa närmare uppgörelse med sterbhusdelägarna och därvid jämväl underteckna och godkänna erforderliga handlingar och arvskiftesinstrument ävensom vidtaga alla övriga i ärendet erforderliga åtgärder.

Drättselkammaren, som velat bringa förslaget till utförande så fort som möjligt, hade därför hemställt om sådan ändring i stadsplanen för Herrhagen, att hemmet inom denna stadsdel skulle kunna uppföras och hade

vidare för frågans snabba fortgång, anmodat stadsarkitekten Olle Lagergren att uppgöra byggnadsritningar oaktat stadsplan för området icke blivit fastställd.

Vidare hade kammaren uppdragit åt herrar ordföranden, vice ordföranden och förre lektorn Valdemar Vendel, vilken vid upprepade tillfällen överlagt med änkefru Lundin i fråga om testamentets innehåll och hemmets uppförande, att ytterligare utreda ärendet.

Sedan under hand blivit känt, att upprättat stadsplaneförslag blivit fastställt, införskaffade stadsarkitekten avskrift av Kungl. brev därom, vilken handling kom arkitekten till handa den 3 innevarande november månad. Därpå följande dag sammanträdde de utsedda kommitterade samt godkände preliminärt byggnadsritningarna och platsen för byggnadens uppförande, vilken förutsattes skulle kostnadsfritt av staden upplåtas, samt föreslogo att stadsfullmäktige måtte välja två ledamöter och en suppleant i styrelsen för hemmet ävensom att drätselkammaren måtte verkställa utredning angående huru stort belopp som skulle för byggnadens uppförande komma till användning.

Det antecknades att änkefru Lundins donation den 31 december 1936 visade en behållning av 291,143 kronor 7 öre och att den plats, som enligt stadsplanen avsåges för ålderdomshemmets uppförande, vore belägen mellan vattentornet å Herrhagen och Karlagatan samt att området innehölle i areal c:a 2,900 kvadratmeter och ägdes av staden.

Drätselkammaren ville i det läge ärendet sålunda nu befunne sig, hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att kostnadsfritt upplåta det i handlingarna avsedda området för uppförande av meromnämnda ålderdomshem, som skall kallas »Carl och Anna Lundins minne» eller »Minnet»;

att utse två ledamöter jämte en suppleant i styrelsen för hemmet för en tid av fyra år räknat från och med den 1 januari 1938;

att hemställa att kyrkorådet måtte för sin del verkställa val beträffande ifrågavarande styrelse; samt

att om testamentets innehåll och vad i övrigt i ärendet förekommit underrätta domprosten i Karlstad.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.*

§ 206.

Beredningsutskottet hade att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om upplåtande av område för uppförande av ålderdomshem å Herrhagen samt utseende av två ledamöter och en suppleant i styrelsen för nämnda hem, som skall kallas »Carl och Anna Lundins minne» eller »Minnet».

Efter tagen del av förhandlingarna och hållen överläggning beslöt utskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning,
samt

att till ledamöter i styrelsen för hemmet för tiden till den 1 januari 1942 utse speditören J. A. Håkansson och grosshandlaren Anders Löfberg med hypoteksombudsmannen Harry Almqvist som suppleant.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Drätselkammarens framställning om anslag för fortsatt framdragande av vatten- och avloppsledningar inom
Färjestad och Rud.**

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 904.

Angående framdragande av vatten- och avloppsledningar hade inkommit så lydande handlingar:

»Till Drätselkammaren.

Sedan de förut beslutade vatten- och avloppsledningarna inom Norrmalm och Färjestad nu äro färdiga samt senare beslutade fortsättningen av ledningarna å Ruds område beräknas bliva färdiga inom närmaste tiden, får jag härmed, efter framställning från respektive fastighetsägare om ledningsarbetenas ytterligare fortsättande, överlämna framställning av maj månad från en del berörda fastighetsägare samt kostnadsberäkning av 15 oktober 1937 slutande å kronor 35,000: — jämte tvenne ritningar.

Karlstad den 22 oktober 1937.

ERIK BJÖRKMAN.»

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Om staden framdrager huvudledning för vatten- och avlopp inom Norrmalm med anslutning för Rud samt anlägger skyddsvall mot älvens översvämning allt enligt av stadens byggnadschef uppgjort förslag, förbinda sig å närslutna förteckning påtecknade fastighetsägare att godkänna följande villkor för dessa ledningars utförande och begagnande:

1. att staden utför ledningarna, som bliva stadens egendom, med rätt för staden att bestämma över inkopplingen till desamma även av fastigheter från angränsande områden,
2. att alla till ledningarna anslutna fastigheter inom områdena från anslutningsdagen till stadskassan inbetala *dels* en engångskostnad (kopplingsavgift) av 60 kronor per tomt, *dels* årligen under 25 år en avgift av 9: — kronor per run, (motsvarande 5: — för avloppsledningarna + 4: — kr. för vattenledningarna) utöver gällande av stadsfullmäktige fastställd taxa för vatten- och W. C.-avgifter.
3. att staden övertager allt underhåll och all skötsel av de föreslagna huvudledningarna.
4. att all för gator avsedd mark, vari ledningarna läggas kostnadsfritt överlämnas till staden.

5. att åt drätselkammaren uppdrages att med fastighetsägarna träffa närmare kontraktsuppgörelse angående sättet för erläggande av fastighetsägarna ovan nämnda avgifter.

Karlstad i maj 1937.

Namn	Adress	Jordregisternummer	Rum	Kök
Allan Jonsson	Färjestadsvägen 39	1 ¹¹⁷	5	4
»	»	1 ⁸⁰		
»	»	1 ¹⁰⁴		
»	»	1 ⁶⁶		
Verner Persson	Skansgatan 3	1 ⁸³	1	1
Ture F. Ny	» 5	1 ⁸⁴	2	1
Yngve Asp	» 7	1 ⁸⁵	2	1
O. E. Larsson	» 9	1 ⁸⁶	3	2
C. V. Nilsson	» 6	1 ⁹⁷	2	2
»	»	1 ¹⁰⁵		
»	»	1 ¹⁰²		
»	»	1 ⁶²		
Nils Broberg	Oskarsberg 1	1 ⁴⁸	6	4
Allan Jonsson	Färjestadsvägen 28	1 ¹⁹	7	3
»	»	1 ¹¹⁶		
»	»	1 ⁶¹		
Harald Andersson och Aug. Olsson	Skansgatan 4	1 ¹⁸	3	2
Ernfrid Nylander	Solhemsgatan 4	1 ¹⁷	3	2
Leif Gunnarsson	Skogsberg 5	1 ⁶²	4	2»

Efter anteckning att stadsfullmäktige den 19 november 1936 och den 17 juni 1937 fattat beslut i fråga om framdragande av vatten- och avloppsledning till Norrmalm, Rud och Färjestad för en sammanlagd kostnad av 160,000 kronor och att de nu ifrågasatta arbetena vore en fortsättning av de redan beslutade företagen och överenskommelse med vederbörande fastighetsägare blivit, såsom framginge av här ovan sist intagna handling, träffad, så beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa att fullmäktige måtte besluta,

att för utförande av nu ifrågavarande ledningsarbeten anvisa anslag av 35,000 kronor att anskaffas genom tillfällig upplåning att sedermera fonderas,

att å beslutet, i vad det avsåge upplåning söka vederbörlig fastställelse; samt

att bemyndiga drätselkammaren att på tid och sätt kam-maren kunde finna lämpligt verkställa ifrågavarande upp-låning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.*

§ 207.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag för fortsatt framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Färjestad och Rud, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifråga-varande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för täckande av under år 1936 överskridna anslag tillhörande gatu- och parkförvaltningen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 903.

Angående överskridande under år 1936 av anslag för gatu- och parkförvaltningen hade inkommit så lydande handlingar:

»Uppgift

å erforderligt anslagsbelopp för täckandet av under år 1936 överskridna anslag tillhörande gatu- och parkförvaltningen.

	Enligt stat och D.K:s extra anslag	Verkliga kostnader	Brist
Underhåll av gator, torg och öppna platser	54,900: —	60,210: 95	5,310: 95
D:o planteringar och promenader	42,700: —	52,030: 20	9,330: 20
D:o landsvägar	91,500: —	100,984: 50	9,484: 50
D:o ledningar och rörnät	2,000: —	3,840: 43	1,840: 43
D:o strandskoningar.....	10,000: —	15,238: 71	5,238: 71
D:o trafiksignaler, vägvisare o. d.	1,500: —	2,622: 49	1,122: 49
Allmän renhållning	62,600: —	96,332: 68	33,732: 68
Anläggningsarbeten inom stadsdelen Klara	23,500: —	25,295: 19	1,795: 19
Pråmkanalen: Lånemedel	46,100: —		
Statsbidrag	26,823: 55		
	72,923: 55	76,771: 75	3,848: 20
Mariebergsvikens uppmuddring och strandens planering.....	330,000: —	343,573: 99	13,573: 99
Anläggningsarbeten inom kv. Färlan, Läraren och Vaktmästaren	42,000: —	46,756: 16	4,756: 16
	Kronor 737,123: 55	829,484: 02	92,360: 47

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 6 november 1937.

H. WESTLIN.»

»P. M. ang. gatu- och parkförvaltningens kostnader för 1936,
enligt »jämförelse mellan stat och bok».

Betr. överskridna anslag är särskilt att märka följande:

Ökningen å kontot för utredningar har sin förklaring i de omfattande undersökningar, som krävts för arbetsplanen angående västra vägens ombyggnad. Dessa kostnader äro numera överförda till västra vägens konto — dit de rätteligen höra — sedan anslag ordnats till vägbygget.

Beträffande planteringarnas skötsel har även för 1936 det i staten upptagna anslaget Kr. 36,000:— varit för lågt beräknat och har överskridits med Kr. 8,990:59. Särskilt fördyrande har varit skötseln av de stora nya gräsmattorna å ömse sidor om Tingvallabron samt icke minst det omfattande arbete, som under året, bl. a. i anslutning till revisorernas påpekande, utförts för utrotande eller i görligaste mån förminskande av maskrosorna å gräsmattorna i stadens planteringar.

Sopning av gator, torg och allmänna platser har på grund av utökning av de allmänna platserna (bl. a. Tingvallabron med uppfarter) samt alltmer ökade kraven å renhållningen måst avsevärt överskridas. Härtill kommer att entreprenadsumman till Fattigvårdsstyrelsen på grund av ökade omkostnader måst ökas.

Betr. den stora kostnaden för vinterunderhållet, avseende snöbortkörning, sandning m. m., vari även ingår gatornas behandling med motorväghyvlarna, hänvisas till D. K:s protokoll av 24 aug. 1936, § 515.

Karlstad den 1 juni 1937.

Karlstads stads Byggnadskontor

ERIK BJÖRKMAN.»

Det antecknades att i drätselkammarens protokoll för den 24 augusti 1936 under § 515 intagits en från byggnadschefen inkommen så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Härmed får jag fästa kammarens uppmärksamhet på att kostnaderna under 1:sta halvåret 1936 för snöskottning, snöbortkörning, sandning o. d. av stadens gator, vägar och torg och det alltmer ökade kravet på att vägar och gator

ständigt skola vara trafikabla och så riskfria som möjligt för biltrafiken, uppgått till omkring 31,000:— kronor, under det att i staten för ändamålet upptaget förslagsanslag är endast Kr. 12,000:—, som under normala förhållanden kan vara tillräckligt.

Om tidig vinter inträffar kunna kostnaderna för hela året komma att ytterligare avsevärt ökas, i varje fall uppstå ytterligare kostnader för sandning.

Karlstad den 20 aug. 1936.

ERIK BJÖRKMAN.»

Kammaren funne de skedda anslagsöverskridandena hava varit under föreliggande omständigheter oundvikliga samt att beloppen beträffande strandskoningar, Mariebergsvikens uppmuddring och planering samt anläggningsarbeten inom kvarteren Färjan, Läraren och Vaktmästaren å tillsamman 23,568 kronor 86 öre vore hänförliga till åtgärder i fråga om donationsjord, vadan donationsjordsfonden borde kunna tagas i anspråk till täckande av detta belopp, samt att återstående belopp 68,791 kronor 61 öre borde anskaffas genom uttaxering.

Kammaren beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för ifrågakomna ändamål bevilja tilläggsanslag för år 1936 med tillsamman 92,360 kronor 47 öre,

att detta anslagsbelopp skall anskaffas, 23,568 kronor 86 öre ur donationsjordsfonden och återstoden 68,791 kronor 61 öre genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga; samt

att hos Kungl. Maj:t göra framställning att ovanskrivna belopp 23,568 kronor 86 öre må utgå av den fond, som bildats av influtna köpeskillingar för försåld donationsjord.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.*

§ 208.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för täckande av under år 1936 överskridna anslag tillhörande gatu- och parkförvaltningen, beslöt hemställa,
*att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifråga-
varande framställning.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Drätselkammarens framställning i anledning av inkomna an-
sökningar från ett antal sjukkassor om bidrag
från staden till sjukkassorna.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed få vi vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads Erkända Lokalsjukka och Karlstads Mekaniska Werkstads Personals Erkända Sjukka ett till 3: — kr. förhöjt bidrag per medlem för år 1938.

Den erkända sjukasserörelsens betydelse för medlemmarnas trygghet vid iråkad sjukdom torde numera vara så känd, att någon utförligare motivering för att bestyrka detta kan vara överflödig. Utöver den i lagen bestämda ersättningen till minst 730 dagar för samma sjukdomsfall, har läkarevårds- och sjukvårdsförsäkring införts, vilken även kompletterats med sjukvårdsförsäkring jämväl för medlems barn under 15 år, varigenom dessa tillförsäkras fri sjukhusvård för sammanlagt 730 dagar i följd och dessutom samma förmåner ifråga om läkarevård, som tillkommer övriga sjukvårdsförsäkrade medlemmar. Barnförsäkringen har medfört en avgiftsförhöjning med 10 öre per medlem och månad eller 1:20 kr. per år.

I vilken utsträckning medlemmarna tagit sjukkassorna i anspråk under förlidet år framgår av närslutna förvaltningsberättelser.

Statistiken visar ett antal dagar, för vilka sjukpenning utbetalts, av 58,638, därav på Karlstads erkända 43,832 och för mekaniska verkstadspersonalens kassa med 14,806 sjukdagar. I sjukhjälp, läkarvård, moderskapshjälp, barnmorskevård och lasarettsvård har för 1936 utbetalts från Karlstads erkända sjukkasse 94,288: 17 kr. och från verkstadskassan 60,474: — kr. eller tillhoppa 154,692: 17 kr.

Från medlemmarna har under samma tid influtit i avgifter från Karlstads erkända 62,709: 50 och från verkstadskassan 35,709: — kr. eller sammanlagt 98,418: 50 kr. Medlemmarna ha sålunda tillförts ekonomisk hjälp från kassorna med 56,273: 67 kr. utöver inbetalda kontingenter.

Statsmedel samt bidrag från staden och centralkassan ha icke kunnat täcka mellanskillnaden, varför båda kassorna redovisa förlust för 1936.

Emellertid visar en verkställd utredning att inom Karlstads erkända sjukkasse c:a 17,500: — kr. lämnats i sjukhjälp till 45 personer, vilka utan sjukkassans stöd med säkerhet kommit att åvila fattigvårdsstyrelsen, enligt bestyrkande av tillsyningsmännen vid fattigvårdsbyrån, J. F. Löf och Per Larsson. För verkstadskassan beräknas utgiften för liknande fall till omkring 17,000: — kr. berörande ett 25-tal personer. Staden skulle sålunda fått en väsentlig lättnad i sina fattigvårdsutgifter tack vare den vidsträckta hjälp medlemmarna åtnjutit från de erkända sjukkassorna.

Det synes oss därför vara välbetänkt från stadens myndigheter, att genom ett större anslag bereda de erkända sjukkassorna möjlighet att fortsätta på den inslagna vägen att bli ett hela familjernas försäkringskydd. Vi hoppas därför om förståelse och även att genom ökad anslutning från yngre personer åstadkomma önskad balans i vår ekonomiska verksamhet och därigenom undvika en för rekryteringen hinderlig avgiftsförhöjning.

Som jämförelse kan nämnas utgående anslag till de erkända sjukkassorna från följande kommuner:

Stockholm	3: — kr.	} pr medlem och år, jämte viss del av lasarettsvård.
Göteborg	4: — »	
Eskilstuna	3: — »	
Alingsås	3: — »	
Kristinehamn	3: — »	
Hälsingborg	2: 50 »	
Södertälje	2: 50 »	
Malmö	2: — »	
Hammarö socken ...	2: — »	

Med stöd av ovanstående få vi därför vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige måtte bevilja vår anhållan om ökat medlemsbidrag till 3:— kr. för år 1938.

Karlstad den 26 augusti 1937.

Karlstads Erkända Lokalsjukkassa.
GUST. WASE. ADOLF KARLSSON.

Karlstads Mek. Werkstads Personals Erkända Sjukassa
O. W. KARLSSON. L. G. LARSSON.

På begäran av Karlstads erkända sjukassa ha vi genomgått denna kassas sjukhjälsutbetalningar under år 1936 och därvid funnit, att kassan under nämnda år, för sjukhjälp, läkarvård och lasarettsvård, utbetalt omkring 17,500:— kronor till 45 st. medlemmar vilka eljest för eget och sina familjemedlemmars behov måst anlita fattigvården. Härtill komma ett stort antal medlemmar, vilka med största sannolikhet utan sjukkassans bistånd nödgats anlita fattigvården.

Karlstad den 20 augusti 1937.

PER LARSSON. J. F. LÖF.
Fattigvårdstillsyningsmän.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 901.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över från Karlstads erkända lokalsjukkassa och Karlstads Mek. Werkstads personals erkända sjukassa inkommen framställning om bidrag från staden under år 1938.

Till kammaren hade därutöver inkommit liknande framställningar från ett antal andra sjukkassor inom staden.

I ärendet hade stadskamreraren på kammarens anmodan inkommit med en så lydande sammanställning:

»Till Drätselkammaren.

Härmed överlämnas från inom staden verksamma, lokala sjukkassor inkomna ansökningar om anslag från Karlstads stad för år 1938.

Ansökningar hava inkommit från sju stycken erkända eller med dem jämställda sjukkassor, varjämte avdelning n:r 115 av Framtidsförbundets sjukkassa i Karlstad jämväl anhållit om kommunalt bidrag med samma belopp, som kan komma erkänd kassa till del. De sökande kassorna äro följande, och har jag för varje angivit det antal medlemmar, som förefunnits vid senaste årsskiftet.

Karlstads Erkända Lokalsjuk-kassa	2,311
Karlstads Mekaniska Werkstads Personals erkända sjuk-kassa	780
Svenska Typograf-förbundets erkända centralsjuk-kassas Karlstads-avd. ...	100
C. J. Wennbergs Arbetare sjuk- och begravningskassa	99
Karlstads Spinneri- & Väveri A.-Bol:s arbetares sjuk- o. begravningskassa	160
Möbelaktiebolaget Larsson & C:o arbetares sjuk-kassa.....	35
A.-Bol. Walfr. Svenson & C:o arbetares sjuk-kassa	34
Avd. n:r 115 av Framtidsförbundets sjuk-kassa i Karlstad	808

Av dessa hava de sju först nämnda med tillhoppa 3,519 medlemmar jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 15 oktober 1936 varit berättigade till ett bidrag av 1: — krona per medlem för år 1937.

Karlstads Erkända Lokalsjuk-kassa och Karlstads Mekaniska Werkstads Personals erkända sjuk-kassa hava med utförlig motivering anhållit om ett till 3: — kronor per medlem förhöjt anslag, varemot de övriga begärt antingen lika stort anslag som i år eller också det bidrag stadsfullmäktige på drätselkammarens förslag kan komma att bevilja.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 7 oktober 1937.

H. WESTLIN.»

Överläggning uppkom, varunder

herr Eliaeson med hänvisning till de skäl, som i den till stadsfullmäktige inkomna framställningen anförts för höjning av bidraget till de erkända sjuk-kassorna yrkade, att bidraget till dessa måtte höjas till två kronor men att bidraget till de övriga kassor, som förut erhållit sådant måtte bibehållas vid för innevarande år bestämt belopp, en krona per medlem, uti vilket yrkande herr Karlsson instämde; samt

herr Eriksson yrkade att, därest bidragshöjning skulle ifrågakomma, bidrag skulle utgå med två kronor per medlem i både de erkända sjuk-kassorna och i de så kallade yrkessjuk-kassorna.

Kammaren beslöt efter omröstning hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att för år 1938 bevilja bidrag med dels två kronor för inom staden mantalsskriven sjukpenningförsäkrad medlem i de erkända sjukkassorna dels ock en krona för sådan medlem, i de före den 1 januari 1934 bildade, icke erkända sjukkassorna, verksamma vid lokala företag inom staden, så kallade yrkes-sjuk-kassor; samt

att för ändamålet bevilja förslagsanslag av 7,000 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Mot beslutet reserverade sig herr Eriksson, som ansåg att det av honom under överläggningen framställda yrkandet bort bifallas.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 209.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning i anledning av inkomna ansökningar från ett antal sjuk-kassor om bidrag från staden till kassorna, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifråga-varande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens anmälan angående försäljning av obligationer.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 902.

Angående försäljning av obligationer hade inkommit så lydande skrivelse:

»Till Drätselkammaren.

Med anmälan att jag enligt uppdrag numera försålt Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obligationer får jag meddela, att härvid uppstått en kursvinst å tillhopa kronor 217,004:26.

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 5 november 1937.

H. WESTLIN.»

Kammaren, som förut bestämt att försäljning av ifrågavarande obligationer skulle ske, beslöt att hos stadsfullmäktige anmäla vad sålunda förkommit och skulle kammaren sedermera till fullmäktige avgiva förslag angående ifrågavarande medels användning.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 210.

Beslöt beredningsutskottet efter tagen del av handlingarna, och som något utskottets yttrande i ärendet icke kunde anses erforderligt, att till stadsfullmäktige överlämna av drätselkammaren gjord anmälan angående försäljning av Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obligationer.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Magistratens framställning om att ett för stadsfiskalen och polisen gemensamt skrivbiträde måtte anställas från och med den 1 januari 1938.

Överlämnas till Magistraten.

Karlstad den 8 oktober 1937.

ERIK LUNDBLAD.

Magistraten har beslutit överlämna denna framställning till Stadsfullmäktige och därvid förorda densamma till bifall.

Karlstad den 8 oktober 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Herr Polischefen i Karlstad.

Enär behovet av ett skrivbiträde för stadsfiskalens och polisens skrivarbete allt mer gör sig gällande får jag vördsamt hemställa, att Herr Polischefen efter samråd med stadsfiskalen och gemensamt med denne ville göra framställning hos Stadsfullmäktige om, att ett för stadsfiskalen och polisen gemensamt skrivbiträde finge anställas från och med den 1 januari 1938 och att för avlöning åt skrivbiträdet erforderligt anslag, förslagsvis 1,800 kronor, upptages i nästa års lönestat med halva beloppet å åklagareväsendets och halva beloppet å polisväsendets stat.

Karlstad den 30 september 1937.

JOHN BERGDAHL.

t. f. Poliskommissarie.

Av ovanstående har undertecknad denna dag tagit del och får jag härmed vitsorda, att med hänsyn till det myckna skrivarbete, som utföres inom polisen, delvis på undertecknads uppdrag, samt då det synes mig synnerligen

oekonomiskt för staden, att befattningshavare inom polisväsendet må användas till rent mekaniskt arbete, till vilket billigare arbetskraft otvivelaktigt kan erhållas, ett behov av skrivbiträde för polisens och undertecknads räkning föreligger.

Karlstad i stadsfiskalskontoret den 8 oktober 1937.

HUGO HÖFDE.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden
i Karlstad den 5 november 1937.*

§ 28.

Lönenämnden hade att avgiva yttrande över en från magistraten till stadsfullmäktige överlämnad framställning om att ett för stadsfiskalen och polisen gemensamt skrivbiträde måtte anställas från och med den 1 januari 1938 och att för avlöning åt nämnda skrivbiträde erforderligt anslag, förslagsvis 1,800 kronor, måtte upptagas i sagda års lönestat med halva beloppet på åklagarväsendets och halva beloppet å polisväsendets stat.

Efter överläggning beslöt nämnden hos stadsfullmäktige hemställa att fullmäktige måtte besluta,

att låta från den 1 januari 1938 tillsvidare anställa ett för stadsfiskalen och polisen gemensamt skrivbiträde mot en avlöning av 150 kronor i månaden, varå dyrtidstillägg emellertid icke skall utgå.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 8 november 1937.*

§ 898.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över magistratens framställning om att ett för stadsfiskalen och polisen gemensamt skrivbiträde måtte anställas från och med den 1 januari 1938, uti vilket ärende lönenämnden avgivit infortrat utlåtande.

Efter föredragning härav och överläggning i ärendet beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 211.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över magistratens framställning om att ett för stadsfiskalen och polisen gemensamt skrivbiträde måtte anställas från och med den 1 januari 1938, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Länsstyrelsens skrivelse med tillhörande handlingar ifråga om stadsfullmäktiges yttrande rörande överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i Karlstad från borgmästaren till stadsfiskalen.

(Se ock stadsfullmäktiges handlingar för den 21 oktober 1937.)

Överlämnas till Stadsfullmäktige med anmodan att häröver avgiva förnyat yttrande.

Karlstad den 5 november 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNBBLAD.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att skyndsamt dels infordra förnyat yttrande från stadsfullmäktige i Karlstad rörande överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i Karlstad från borgmästaren till stadsfiskalen, dels ock med nämnda yttrande och magistratens eget utlåtande jämte remisshandlingarna hit inkomma.

Karlstad i landskansliet den 5 november 1937.

På tjänstens vägnar:

R. SUNDELIUS.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Karlstads stads
polisnämnd den 8 november 1937.*

§ 21.

Stadsfullmäktige hade den 21 nästlidne oktober i ärende angående fråga om överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet här i staden från borgmästaren å t. f. stadsfiskalen Hugo Höfde beslutat att såsom eget yttrande åberopa vad polisnämnden i saken anfört enligt nämndens protokoll den 8 april detta år § 7.

Sedan Justitiekanslersämbetet numera på ansökan av stadsfiskalen Albert Nelson meddelat denne avsked från hans befattning med utgången av den månad, under vilken lagakraftvunnet beslut i Nelsons pensioneringsfråga komme att föreligga, hade Länsstyrelsen genom resolution den 5 i denna månad anmodat Magistraten att skyndsamt infordra yttrande från Stadsfullmäktige rörande förslag om överflyttande av chefskapet öfver polisverkets befattningshavare till stadsfiskalen.

Polisnämnden, som på remiss hade att yttra sig i detta ärende, beslöt föreslå stadsfullmäktige att förklara sig i det förändrade läge, vari frågan om polischefskapets överflyttning kommit i och med beslutet om Nelsons avsked, icke hava något att erinra mot den i ärendet nu ifrågasatta överflyttningen av sagda chefskap från borgmästaren å stadsfiskalstjänsten.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

Vid protokollet:
TH. PETTERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 november 1937.

§ 896.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande i fråga om överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i Karlstad från borgmästaren till stadsfiskalen.

I ärendet hade polisenämnden avgivit utlåtande enligt dess protokoll den 8 november 1937, § 21.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad polisenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 212.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över länsstyrelsens skrivelse med tillhörande handlingar ifråga om stadsfullmäktiges yttrande rörande överflyttande av chefskapet över befattningshavarna vid polisväsendet i Karlstad från borgmästaren till stadsfiskalen.

I ärendet hade polisenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte såsom yttrande avgiva den förklaring polisenämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets utlåtande över stadsrevisionens av magistraten överlämnade berättelse angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1936.

Inneliggande, från sakrevisorerna inkomna revisionsberättelse för år 1936 överlämnas härmed till stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstad den 4 november 1937.

På Magistratens vägnar:

ROLF MÆCHEL.

Till Magistraten i Karlstad.

Undertecknade, av Stadsfullmäktige i Karlstad utsedda sakrevisorer för granskning av 1936 års räkenskaper och förvaltning, få efter verkställt uppdrag avgiva följande

Revisionsberättelse.

Enligt gällande instruktion har arbetet utförts *dels* av de av Stadsfullmäktige valda sakrevisorerna, och på grund av arbetets omfattning jämväl av de valda suppleanterna, *dels* av de av Stadsfullmäktige likaledes valda inventerings- och besiktningsmännen, samt

dels av, av sakrevisorerna särskilt valda siffergranskare.

Därvid har iakttagits att granskningen av Drätselkammarens räkenskaper och förvaltning enligt bestämmelserna i reglementet verkställdes av ordföranden och vice ordföranden, samt att arbetet i övrigt genom särskilt beslut fördelats mellan revisorerna, varvid iakttagits att ingen ledamot av delegation deltagit i granskningen av dennas räkenskaper och förvaltning.

Revisionen har tidigare i skrivelse av den 5 sistlidne juni meddelat Stadsfullmäktige att revisionsberättelse icke i föreskriven tid kunnat avlämnas och om anledningen till förseningen.

Vid granskningen av de olika delegationernas och styrelsernas förvaltning och räkenskaper har intet förekommit, med undantag för vad nedan nämnes,

som givit oss anledning till anmärkning eller eljest varit av den art, att vi ansett det böra inflyta i berättelsen.

Vissa under granskningen gjorda iakttagelser av mindre betydelse ha vi, liksom tidigare skett, i särskilda p. m. meddelat vederbörande delegationer för kännedom, övertygade om att våra påpekanden skola vinna dessas beaktande.

Så har ock skett i fråga om sifferrevisorernas och inventeringsmännens erinringar.

Vi kunna dock icke underlåta att i vår berättelse erinra om förre stadskassören Gust. Nilssons oegentligheter, om vilka revisionen i särskild skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 april meddelat närmare uppgifter.

Enligt gällande instruktion för stadskassören i Karlstad, § 4, åligger det stadskassören för uppbördens ställa av Drätselkammaren godkänd borgen eller annan säkerhet till ett belopp av tretusen kronor. Detta har icke skett. Med hänsyn till instruktionens formulering kan stadsrevisionen icke med bestämdhet avgöra, huruvida staden genom denna underlåtenhet lidit eller kommer att lida förlust. Revisionen anser därför, att Drätselkammaren bör undersöka, om icke varje medels-förvaltande tjänsteman bör ställa säkerhet för samtliga omhändertavda medel.

I samband med upptäckten av ovan nämnda oegentligheter föreslogo vi skärpta kontrollåtgärder rörande kassarörelsen etc., vilka förslag också vunnit beaktande.

Arbetsfördelningen å kassakontoret torde i vissa avseenden böra omläggas. I denna angelägenhet bör lämpligen den av Stadsfullmäktige tillsatta reglements-kommittén framlägga förslag.

Stadens byggnader och av densamma ägda inventarier äro brandförsäkrade och pågår f. n. en justering av värdena i och för tecknandet av nya försäkringsavtal, gällande från och med den 1 jan. 1938.

Avskrivningar, som av vederbörande delegationer gjorts i boksluten, föreslås till godkännande.

Vi tillstyrka ansvarsfrihet för 1936 års förvaltning.

Karlstad den 2 november 1937.

ERNST STRANDMAN.

BERTIL ÖSTERBERG.

ENAR LUNDSTRÖM.

TH. ALDÉN.

E. KJELLENBERG.

FILIP CARLSON.

JENS ANDERSON.

K. LARSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.*

§ 213.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över stadsrevisionens av magistraten överlämnade berättelse angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1936; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i enlighet med revisorernas förslag bevilja stadens samtliga delegationer full ansvarsfrihet för 1936 års räkenskaper och förvaltning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Motioner angående särskild revision av stadens räkenskaper och förvaltning.

(Se ock stadsfullmäktiges handlingar den 15 april och 17 juni 1937.)

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde
med stadsrevisionen i Karlstad den 8 november 1937.*

Närvarande: samtliga ledamöter och suppleanter.

§ 61.

Till justeringsmän för dagens protokoll valdes hrr Bertil Österberg och Enar Lundström.

§ 62.

Stadsfullmäktige hade genom beslut den 15 april, § 71 i protokollet, för yttrande remitterat nedan nämnda motioner till stadsrevisionen och beredningsutskottet:

av herrar Severin, Stolpe, Löfberg och Almqvist om uppdragande åt beredningsutskottet att i samråd med stadens revisorer genom en på området erfaren yrkesrevisor låta verkställa en särskild undersökning rörande stadens räkenskaper och förvaltning;

av herr Erik Svensson om uppdrag åt auktoriserad revisor att verkställa en tioårsrevision inom stadens förvaltning; samt

av herrar Hardin och Warfält om verkställande av femårsrevision av under drätselkammaren lydande organs och medelförvaltares räkenskaper.

Motionerna hade av beredningsutskottet och stadsrevisionen behandlats vid gemensamt sammanträde den 10 sistlidne juni och återupptogs nu till överläggning vid ett likaledes gemensamt sammanträde.

Vid därefter av revisionen hållen enskild överläggning beslöts enhälligt att till stadsfullmäktige göra följande uttalande och förslag:

Vid sammanträde den 10 juni 1937 uttalade stadsrevisionen enhälligt den åsikten att, med hänsyn till landsfogdens ännu pågående utredningar, några åtgärder för verkställande av en tillbakaverkande revision för det dåvarande icke borde företagas. Det har emellertid nu upplysts att tidpunkten för avslutandet av landsfogdens undersökningar för närvarande icke med bestämdhet kan angivas. Med hänsyn härtill beslöt stadsrevisionen föreslå stadsfullmäktige,

att en kommission på tre opartiska personer, varav en utomstående jurist, en av handelskammare auktoriserad revisor och en med den kommunala förvaltningen i Karlstad väl förtrogen person, skall utses för att verkställa en tillbakagående revision av stadens räkenskaper och förvaltning, med rätt för kommissionen att, därest den så anser påkallat, helt eller delvis gå tillbaka i tiden tio år.

Karlstad som ovan.

ERNST STRANDMAN.

Justeras:

BERTIL ÖSTERBERG. ENAR LUNDSTRÖM.

Avskriftens likhet med originalet intygas:

ERNST STRANDMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.*

§ 214.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade utskottet att yttra sig över ett antal inkomna motioner om särskild granskning av stadens räkenskaper och förvaltning samt tillsättande av en stadsrevisor, vilka motioner funnos intagna i stadsfullmäktiges handlingar den 17 juni 1937 i serien A, N:o 6 sid. 100 och följande, samt i serien B under § 155.

Fullmäktige hade vid sammanträde ovannämnda dag beslutat att tillsätta en fast avlönad och direkt under stadsrevisionen sorterande stadsrevisor samt att uppdraga åt revisionen att till fullmäktige inkomma med närmare förslag i ärendet. Härefter hade revisionen inkommit med förslag i detta ärende avseende stadsrevisorns löneförmåner, kompetens och anställning, vilket förslag av fullmäktige bifallits den 21 oktober 1937, § 239 i protokollet. Befattningen hade sedermera av revisionen kungjorts till ansökan ledig med tillträde den 1 januari 1938.

I sitt yttrande till stadsfullmäktige angående stadsrevisorns tillsättande hade utskottet förklarat sig senare vilja inkomma med yttrande rörande övriga angivna motioner.

Från stadsrevisionen hade nu inkommit utdrag av dess protokoll den 8 november 1937, § 62, innefattande uttalande och förslag till stadsfullmäktige angående särskild granskning av stadens räkenskaper och förvaltning.

Utskottet, som funne att detta revisionens förslag finge anses innefatta yttrande över de väckta motionerna, beslöt efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige med bifall till revisionens förslag måtte besluta,

att en kommission bestående av tre opartiska ledamöter, varav en utomstående jurist, en av handelskammare auktoriserad revisor och en med den kommunala förvaltningen i Karlstad väl förtrogen person, skall utses för att verkställa en särskild granskning av stadens räkenskaper och förvaltning med rätt för kommissionen att, därest den så anser påkallat, helt eller delvis gå tillbaka i tiden tio år, samt

att förklara de ovanberörda motionerna icke föranleda annan åtgärd än den nu föreslagna.

Mot beslutet reserverade sig herr O. W. Karlsson under anförande, att han ansåge, att sedan stadsrevisor blivit tillsatt, denne skulle jämväl granska de föregående årens räkenskaper och förvaltning, varvid han borde lämnas tillgång till biträde i den mån så vore erforderligt och vartill stadsfullmäktige borde anvisa särskilt anslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av ortsombud att avgiva yttrande över ansökningar om bosättningslån.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 november 1937.

§ 215.

Jämlikt bestämmelse i Kungl. Maj:t kungörelse den 30 september 1937 om statliga bosättningslån skall i varje kommun finnas en av kommunen vald person med uppgift att såsom ortsombud avgiva yttranden över ansökningar om bosättningslån till trolovade eller, under viss förutsättning, äkta makar. Efter beslut av vederbörande kommun må ortsombudet i stad väljas av drätselkammaren. Ortsombudet, för vilket skall finnas en ersättare, väljes för en tid av två år.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att utse ortsombud jämte ersättare enligt bestämmelserna i ovannämnda kungörelse.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 16 December

N:o 11

Drätselkammarens förslag rörande omläggning av stadens fonder i enlighet med bestämmelserna i lag om kommunal fondbildning.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 december 1937.

§ 1018.

Stadskamreraren hade i anledning av lagen om kommunal fondbildning år 1936 inkommit med redogörelse för lagens bestämmelser och förslag ifråga om dess tillämpning beträffande stadens fonder.

Efter tagen del av handlingarna beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att sammanslå Nykterhetsfonden med Kulturfonden,

att godkänna förslag till reglemente för Kulturfonden samt underställa beslutet härom vederbörlig fastställelse,

att bilda en fond benämnd Fastighetsförsäljningsfonden, vari skall ingå förutom fonden med samma namn, Jordförvärvsfonden, Förnyelsefonden, Gatumarkersättningsfonden och Fonden av vinstmedel för fastighetsförsäljningar samt att underställa beslutet härom vederbörlig fastställelse,

att bilda en fond benämnd Väg- och brofonden, vari skall ingå Järnvägsfonden, Fonden för Östra bron och Fonden för Västra bron,

att godkänna förslag till reglemente för Väg- och brofonden samt underställa beslutet härom vederbörlig fastställelse, samt

att av Låneregleringsfonden ett belopp av 204,569 kronor 83 öre skall ingå i staten för år 1938.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Till Drätselkammaren.

Med anmälan, att lag av den 12 juni 1936 rörande kommunal fondbildning, vilken lag trädde i kraft den 1 juli 1936, jämväl äger tillämpning å fond, som funnes vid lagens ikraftträdande, får jag efter verkställd utredning vördsamt i ärendet anföra följande.

Lagen om kommunal fondbildning finnes intagen i Svensk Författningssamling år 1936, n:r 281.

Samtidigt ha utfärdats

dels lag angående användning i vissa fall av kommun eller annan samfällighet tillhörig egendom (Sv. F. n:r 282) och

dels lag angående ändring i vissa delar av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad (Sv. F. n:r 284). Dessa två lagar innehålla kompletterande bestämmelser till lagen om kommunal fondbildning.

I första paragrafen av lagen om kommunal fondbildning stadgas, att kommun äger att, på sätt i lagen föreskrives, för framtida ändamål avsätta medel till fond.

I promulgationsbestämmelserna till lagen stadgas, såsom förut anmärkts, att lagen, vilken trätt i kraft den 1 juli 1936, äger tillämpning jämväl å fond, som finnes vid lagens ikraftträdande.

Fond, till vilken kommun äger att avsätta medel, skall enligt § 1 i lagen kunna hänföras till någondera av följande tre typer:

Särskild fond för tillgodoseende av särskilt uttryckligen angivet kommunalt behov, *Allmän fond* för utjämning av skattetrycket mellan olika år samt *tillfällig fond*.

Fonder, tillhörande typen *särskild fond*, kunna med hänsyn till lagbestämmelserna angående tillvägagångssättet vid deras tillkomst indelas i två grupper, den ena gruppen avseende sådana fonder, som kunna bildas i den ordning, som stadgas för kommunala beslut i allmänhet, och den andra gruppen avseende sådana fonder, för vilkas tillkomst erfordras kvalificerad (två tredjedels) majoritet i den beslutande församlingen samt därjämte Konungens tillstånd.

Till den första i § 2 beskrivna gruppen höra fonder för följande ändamål:

a) för beredande av pension, olycksfallsersättning eller sjukunderstöd åt personer i kommunens tjänst eller av pension åt deras efterlevande (pensionsfond);

b) till täckande av förlust, som genom skada å kommun tillhörig egendom eller annorledes kan komma att tillskyndas kommunen under sådana omständigheter, att kommunen eljest kunnat genom försäkring skydda sig mot förlusten (försäkringsfond);

c) för vidmakthållande av anläggning, tillhörande inkomstgivande företag, i den mån överskott å företagets inkomster utöver dess utgifter därtill lämna tillgång (förnyelsefond);

d) för tillgodoseende av kommunens behov att äga tillgång till rörelsekapital att tillfälligt nyttjas för bestridande av löpande utgifter, intill dess att därför avsedda inkomster inflyta (kassaförlagsfond); samt

e) till bestridande av kostnaderna för förvärvande av viss ägodel, genomförande av visst företag eller upprättande av viss anstalt, där kommunen fattat beslut om ägodelens förvärvande, företagets genomförande eller anstaltens upprättande.

Till den andra gruppen, för vilken bestämmelser angivas i § 3, höra övriga särskilda fonder, vilka uppkomma därigenom, att kommun besluter avsätta medel för tillgodoseende av annat särskilt, uttryckligen angivet kommunalt behov, än i § 2 sägs. För dylikt beslut erfordras, såsom förut meddelats, två tredjedelar av de i omröstningen till beslutet deltagandes röster samt Konungens medgivande.

Vill kommun taga till särskild fond avsätta medel i anspråk för annat ändamål, än vid avsättningen bestämts, erfordras för sådant beslut två tredjedelar av de i omröstningen deltagande röster samt Konungens medgivande.

Medgivande i nu nämnda hänseenden kan lämnas genom Konungens fastställelse å reglemente eller andra föreskrifter för fonden.

Allmän fond är en skatteregleringsfond för utjämning av skattetrycket mellan olika år.

I §§ 4 och 5 av lagen om kommunal fondbildning stadgas följande:

»4 §.

1 mom. I samband med fastställande av utgifts- och inkomststaten äger kommun utan särskilt medgivande av myndighet besluta om avsättning av visst belopp till allmän fond eller tagande i anspråk av visst belopp ur fonden i enlighet med följande föreskrifter.

Avsättning till fonden må ske, därest den utdebitering av allmän kommunalskatt för varje skattekrone, som utan avsättning till fonden erfordras för det följande året, understiger medeltalet av vad som under de närmast föregående fem åren utdebiterats för varje skattekrone. Medel ur fonden må tagas i anspråk för kommunens allmänna utgifter, därest den utdebitering av allmän kommunalskatt för varje skattekrone, som utan att medel ur fonden tagas i anspråk erfordras för det nästföljande året, överstiger nyssnämnda medeltal.

Genom avsättning, varom här är fråga, må utdebitering av allmän kommunalskatt för varje skattekrone ej ökas med mer än hälften av vad som skulle hava erfordrats för att uppbringa utdebiteringen till det i föregående stycke omförmälda medeltalet och fonden ej bringas att överstiga hälften av det belopp, som enligt den för löpande året gällande utgifts- och inkomststaten skolat täckas med allmän kommunalskatt och kommunal progressivskatt.

Genom att medel ur fonden enligt detta mom. tagas i anspråk må ej utdebiteringen för varje skattekrone minskas med mer än hälften av vad som skulle hava åtgått för att nedbringa utdebiteringen till förenämnda medeltal. Ej heller må genom beslut enligt detta mom. under ett kalenderår tagas i anspråk mer än en tredjedel av det högsta belopp, vartill fonden uppgått vid slutet av något av de tre kalenderår, vilka närmast föregått året för beslutet.

2 mom. Har på grund av föreskrift i lag överflyttning av uppgifter skett mellan kommun och samfällighet som i 10 § avses, eller har ändring i den kommunala indelningen ägt rum, äger Konungen meddela därav betingade föreskrifter rörande tillämpning av reglerna i 1 mom.

5 §.

1 mom. Där särskilda skäl äro, må med Konungens tillstånd, utöver vad i 4 § är medgivet, avsättning ske till allmän fond eller sådan fonds medel tagas i anspråk. Vid meddelande av tillstånd till avsättning som nu sagts äger Konungen föreskriva villkor för de avsatta medlens tagande i anspråk.

Tillstånd enligt detta mom. kan meddelas genom Konungens fastställelse å reglemente eller andra föreskrifter rörande fonden.

2 mom. För beslut enligt 1 mom. erfordras två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster.»

Avsättning till allmän fond eller tagande i anspråk av visst belopp ur sådan fond må alltså endast ske i samband med fastställande av utgifts- och inkomststaten.

Förutsättning för att avsättning skall kunna äga rum är vidare, att den i samband med fastställandet av utgifts- och inkomststaten bestämda utdebiteringen av allmän kommunalskatt per skattekrone utan avsättning till fonden understiger medeltalet av den utdebitering, som förekommit under de fem närmast föregående åren.

Med allmän kommunalskatt i detta sammanhang synes — enligt de vid Kungl. Maj:ts proposition i ärendet fogade uträkningarna — för den borgerliga kommunens vidkommande endast avses utdebitering för den borgerliga kommunens behov.

Om sålunda avsättning till allmän fond sättes ifråga i samband med antagandet av budget för Karlstads stad för år 1938, måste den för samma år bestämda utdebiteringen — före avsättning till fonden — i borgerliga kommunen understiga medelutdebiteringen under åren 1933—1937.

Utdebiteringen per skattekrone har här i staden för nämnda år utgjort:

för år 1933	kr. 7,805
» » 1934	» 8,57
» » 1935	» 8,57
» » 1936	» 8,09
» » 1937	» 8,12
eller sålunda i medeltal för nämnda fem år	» 8,231

Därest alltså avsättningen till allmän fond över huvud taget skall kunna ifrågasättas för Karlstads stads vidkommande i samband med antagandet av

budgeten för år 1938, måste den utdebitering för borgerliga kommunen, som bestämmes för samma år, understiga kr. 8,231 per skattekrona.

Tillfällig fond kan enligt § 6 uppkomma på följande tre sätt:

a) Hava medel influtit vid avyttring av tillgång för stadigvarande bruk eller såsom ersättning på grund av försäkring av dylik tillgång och finna medlen ej omedelbar användning, skola de tillsvidare, i avvaktan på beslut om deras tagande i anspråk för visst ändamål, avsättas till tillfällig fond.

b) Har överskott uppstått å lån, som upptagits med Konungens tillstånd och som ej i sin helhet åtgått för det med lånet avsedda ändamålet, skall överskottet avsättas tillfällig fond.

c) Har kommun på annat sätt än under a) och b) sägs erhållit belopp, som ej är att hänföra till kommunens löpande inkomster, må kommun avsätta beloppet till tillfällig fond.

I fallen a) och b) är kommunen alltså pliktig att avsätta vederbörande medel till tillfällig fond. I fallet c) står det däremot kommunen öppet att använda medlen på annat sätt.

Medel, tillhörande fond, som bildats av överskott å lån, upptaget med Konungens tillstånd, må icke tagas i anspråk utan Konungens medgivande. Medel, tillhörande annan tillfällig fond, må, därest icke särskilda villkor blivit stadgade för deras disponerande, genom beslut i vanlig ordning tagas i anspråk för anskaffande av tillgång för stadigvarande bruk. Vill kommunen disponera över medlen för annat ändamål, skall beslut härom för att vinna bindande kraft underställas Konungens prövning och fastställelse.

Uti §§ 8, 9 och 10 hava meddelats följande bestämmelser för förvaltningen och förräntningen av fonds medel.

»Fonds medel skola vara på betryggande sätt anbragta, kommun obetaget att nyttja fondens medel i stället för belopp, som kommunen jämlikt Konungens medgivande eller eljest äger upplåna. Kassaförlagsfond må jämlikt sitt ändamål nyttjas utan hinder av den inskränkning som nu stadgats. Där utöver må kommunen nyttja fonds medel allenast efter Konungens tillstånd. Vid anbringande eller nyttjande av fonds medel skall tillses, att medlen vid behov äro tillgängliga.

Fonds medel må ej utan tillstånd av länsstyrelsen anbringas annorlunda än hos bank, å postgirokonton eller i sådana tillgångar, i vilka förmyndare äger utan överförmyndares tillstånd anbringa omyndigs medel.

Vad nu sagts utgör ej hinder att till fond avsätta och i densamma behålla vad kommunen vid avyttrande av tillgång för stadigvarande bruk bekommit i andra tillgångar än penningmedel.

Vid bildande av särskild fond kan föreskrift meddelas, att ränta enligt vissa grunder skall tillföras fonden. Dylig föreskrift skall lända till efterrättelse, där icke kommunen med två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster fattar annat beslut, som varder av Konungen fastställt. Ränta å särskild fond, vid vars bildande dylig föreskrift ej givits, så ock å allmän och å tillfällig fond skall ej tillföras fonden.

Vad i denna lag är föreskrivet angående kommun skall äga motsvarande tillämpning å församling, särskild skoldistrikt, municipalsamhälle, fattigvårds-samhälle, som avses i 6 § lagen om fattigvården, samt landsting.»

Staden äger alltså hädanefter rätt att använda egna fonders medel endast i stället för belopp, som staden jämlikt Konungens medgivande eller eljest äger upplåna. Detta innebär, att i stadens rörelse använda egna fondmedel till den del, desamma överstiga av Konungen medgivna, ännu ej hos annan långivare upptagna lån, skola inräknas i stadens utan underställning skedda upplåning. Skulle staden hava behov av att upptaga lån till större belopp, än som rymmes inom särskilda tillstånd och den underställningsfria lånerätten, får dylig upplåning ske varken ur stadens egna fondmedel eller hos annan långivare. Upplåning »nyttjande» — utöver den underställningsfria lånerätten av egna fonders medel får ske endast efter Konungens tillstånd.

Vid beräkning av utan underställning skedd upplåning måste hädanefter på grund av dessa bestämmelser i första hand utredas, huru stort belopp av stadens egna fonder, som nyttjas i stadens rörelse.

Det bör dock i detta sammanhang påpekas, dels att nu angivna inskränkning icke gäller för nyttjande av kassaförslagsfonds medel och dels att förslag föreligger om genomförande av ändring i bestämmelserna för kommuns underställningsfria lånerätt. Bifalles detta förslag, kommer stadens underställningsfria lånerätt att avsevärt utökas.

I § 11 bestämmes följande angående fonder, som ej falla under lagens bestämmelser:

»Denna lag avser ej skogsaccisfond, fond av överskottsmedel å hamns rörelse eller fond, som utgör prästlönetillgång för pastorat, samt ej heller fond uppkommen genom avsättning av medel, som erhållits såsom vederlag för fastighet, vilken för något kommunens gemensamma nytta avseende

ändamål tillfallit kommunen genom gåva eller testamente, eller fond bildad av annan egendom, som tillfallit kommun genom gåva eller testamente med föreskrift angående egendomens användning, eller av vederlag för sådan egendom».

Slutligen bestämmes följande angående lagens tillämpning å vid lagens ikraftträdande befintliga fonder:

»Denna lag träder i kraft den 1 juli 1936 och äger tillämpning jämväl å fond, som finnes vid lagens ikraftträdande.

Därest äldre fond av annat slag än i § 11 omförmäles ej är av den beskaffenhet, som i 1 § sägs, skola 8—10 §§ äga motsvarande tillämpning å densamma, och få ej sådan fonds medel tagas i anspråk utan Konungens medgivande, kommun obetaget att före den 1 juli 1938 i vanlig ordning besluta om fondmedlens avsättande till särskild fond enligt denna lag.»

Såsom av § 11 inhämtas, falla icke sådana fonder, som bildats av donationsmedel m. m. under lagens bestämmelser.

Däremot falla av staden själv bildade fonder under lagen.

Är äldre fond ej i enlighet med lagens bestämmelser, har kommun rätt att före den 1 juli 1938 i vanlig ordning besluta om sådan fonds förändring till särskild fond enligt lagen. Efter sådan förändring kan fonden fritt användas i enlighet med föreskrifterna för den nybildade särskilda fonden. Fattas icke beslut om förändring före den 1 juli 1938, erfordras Konungens medgivande för att fondens medel skola få tagas i anspråk.

Följande fonder beröras av den nya fondlagen.

Karlstads stads Pensionsfond.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 412,051:26.

Den 20 mars 1924 beslöto stadsfullmäktige att antaga ett av en särskild pensioneringskommitté utarbetat förslag till pensionsreglemente för Karlstads stads befattningshavare samt befattningshavares efterlevande maka och barn.

Detta reglemente blev av Konungens befallningshavande i Värmlands län fastställt den 21 augusti 1924.

Beträffande personer födda år 1892 och tidigare bestämmer reglementet bl. a.:

Såväl egen som familjepension utgår efter samma grunder som för befattningshavare födda efter år 1892, vilka äro obligatoriskt anslutna till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa.

Pensionsavgifterna beräknas och erläggas på samma sätt som för ovan nämnda befattningshavare, födda efter år 1892.

»De av befattningshavarna sålunda inbetalta avgifterna avsätts till en fond, (Karlstads stads Pensionsfond), vilken förvaltas av drätselkammaren och redovisas bland stadens övriga donationer och fonder. Till denna fond skola även föras de anslag, stadsfullmäktige tid efter annan kunna komma att anvisa för ändamålet.

Fonden tillföres ränta efter den procentsats, drätselkammaren kommer att bestämma.

Fonden får icke förminskas, utan endast ränteavkastningen av densamma användas såsom bidrag till bestridande av utgående pensioner, intill dess fonden ernått den storlek, att densamma med hänsyn till pensionstagarnes alltmer minskade antal, successivt kan nedbringas och förbrukas.»

Då denna fond uppenbarligen utgör en sådan lagligen tillåten särskild fond, som omförmäles i § 2 a av nu ifrågavarande lag, erfordras icke något särskilt beslut rörande densamma.

Karlstads stads Olycksfallsförsäkringsfond.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 113,970:52.

Genom beslut den 15 december 1921 hava stadsfullmäktige bestämt att det belopp, som stadens vid försäkring i Riksförsäkringsanstalten skulle hava att i premier till denna erlægga, skall avsättas till en fond med ovannämnda namn;

att drätselkammaren skall förvalta fonden ifråga;

att stadens delegationer årligen skola till fonden inbetala de försäkringsavgifter, som enligt Riksförsäkringsanstaltens uppgift belöper sig på varje delegation;

att samtliga de ersättningar, som staden på grund av inträffade olycksfall enligt Riksförsäkringsanstaltens beslut kan bliva skyldig utgiva, skola utgå ur fonden;

att ränta skall tillgodoföras fonden å dess behållning efter en procentsats, som av drätselkammaren bestämmes samt

att fonden skall redovisas i särskild räkenskap.

Sedermera hava stadsfullmäktige den 19 mars 1931 beslutat, att förenämnda avsättning till fonden skall fr. o. m. 1932 minskas med 10 % årligen för att 10 år senare helt upphöra.

Då denna fond uppenbarligen utgör en sådan lagligen tillåten särskild fond, som omförmäles i § 2 a av nu ifrågavarande lag erfordras icke något särskilt beslut rörande denna fond.

Karlstads stads Kulturfond.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 83,823: 35.

År 1930 den 18 december beslöto stadsfullmäktige, att fr. o. m. 1931 avsätta av den årligen inflytande nöjesskatten

under 1:sta året.....	10 %
» 2:dra »	20 %
» 3:dje »	30 %
» 4:de »	40 %
» 5:te »	50 %

Den sålunda gjorda avsättningen skulle tillföras förenämnda fond under 1:sta t. o. m. 5:te året med hela det avsatta beloppet och därefter med 25 % därav.

Fr. o. m. 6:te året (1936) skall 75 % av den avsatta nöjesskatten jämte $\frac{9}{10}$ -delar av fondens ränteavkastning jämlikt stadsfullmäktiges beslut för varje särskilt fall användas för olika kulturella, sociala och liknande ändamål. De sålunda under år 1936 anslagna beloppen utgjorde Kr. 24,907: 42, varjämte vid årsskiftet funnos tillgängliga ytterligare Kr. 5,806: 23.

Då fonden, som förutom tidigare omnämnd avsättning jämväl skall tillföras $\frac{1}{10}$ -del av den under varje år upplupna ränta, kommer att uppgå till 250,000: — kronor, skola stadsfullmäktige besluta om användningen av densamma, varvid tillses att minst 50,000: — kronor skola kvarstå å fonden för att bilda underlag för fortsatt fondering. Fondens ändamål skall i första hand vara tillgodoseendet av framtida behov av lokaler för kulturella och sociala ändamål.

För beslut rörande den samlade fondsummans användning skall erfordras $\frac{2}{3}$ -delars majoritet och skulle vid något tillfälle dylik ej kunna uppnås skall frågan för tillfället förfalla och först sedan fem (5) år tilländalupit på nytt upptagas till behandling.

Denna fond utgör uppenbarligen en sådan lagligen tillåten särskild fond, som omförmäles i § 3 av nu ifrågavarande lag; och erfordras för beslutets genomförande två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster ävensom Kungl. Maj:ts medgivande och fastställelse av reglemente för fonden

Förslag till dylikt reglemente bifogas.

Karlstads stads Nykterhetsfond.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 19,683:28.

Genom beslut av stadsfullmäktige den 28 september 1905, § 125, skulle årligen fem procent av de till stadskassan inflytande vinstmedlen från Karlstads Spritförsäljningsbolag tillsvidare fr. o. m. den därpå följande vinstutdelningen avsättas till en fond för nykterhetens främjande. De årliga besparingar, som därefter uppkommo, kvarstodo i boksluten utan någon ränteberäkning, men den 19 maj 1924 beslöt drätselkammaren på förslag av undertecknad, att det överskott som dittills uppstått, Kr. 9,736:47, skulle överflyttas och redovisas bland stadens donationer och fonder varvid årligen uppkommande överskott jämte ränta på behållningen skulle tillföras fonden.

Sedan staden mist all ersättning för frångången andel i vinst vid brännvinsförsäljning har årligen ställts till stadsfullmäktiges förfogande ränteavkastningen av ifrågavarande fond att användas till nykterhetens befrämjande.

Då nykterhetsfondens användning i stort sett synes sammanfalla med gällande bestämmelser för kulturfonden tillåter jag mig vördsamt föreslå, att drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige hemställa om sammanslagning av de båda nämnda fonderna, samt att i samband härmed för nykterhetens befrämjande erforderliga medel därefter skola anvisas ur kulturfonden.

Ifrågavarande beslut skall för att äga giltighet underställas Kungl. Maj:ts fastställelse.

Jordförvärvsfonden.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 6,690:21.

Jämlikt Kungl. Breven den 10 juni 1904, 27 oktober 1905 och 26 april 1907 har drätselkammaren under sistnämnda år upptagit ett 40-årigt amorteringslån å Kr. 2,650,000:—, i vilket lån fanns upptaget ett belopp å Kr. 45,000:— till kajbyggnad utanför stadshotellet.

Kajbyggnaden blev sedermera täckt medelst en del av köpeskillingen för stadshotellet och beslöto stadsfullmäktige den 30 december 1907, § 200, i anledning av denna ändring att förenämnda Kr. 45,000:— skola reserveras i ock för »framtida jordförvärv».

Fonden har under åren disponerats sålunda:

År 1909 Sannaegendomens erpropriation	12,789:03
» 1911 Inlösen av donationsjord.....	26,000:—
» 1913 Inköp av ägofiguren n:r 169 å Lambergs- slätten.....	1,000:—
	<hr/>
Kronor	39,789:03

varefter fonden tillförts skillnaden emellan verkliga och beräknade inkomsten av tomtförsäljningar med	1,479: 24	38,309: 79
och återstår den 31 december 1936		6,690: 21
	Kronor	45,000: —

Ifrågavarande medel böra enligt mitt förmenande läggas till den tillfälliga fond, som jämlikt § 6 i fondbildningslagen kommer att bildas av inflytande tomtförsäljningsmedel, och vilken jämlikt § 7 i samma lag genom beslut i vanlig ordning får tagas i anspråk för anskaffande av tillgång för stadigvarande bruk.

Då den nu föreslagna användningen av fonden får anses vara nytt ändamål torde densamma böra underställas Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse. Ränta har icke tillförts denna fond.

Förnyelsefonden.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 5,427: 47.

Den 18 oktober 1917 hava stadsfullmäktige beslutat:

att godkänna stadens bokföringskommittérades förslag till disposition av samtliga de medel, som motsvara affärsverkens och drätselkammarens nedskrivningar å anläggningar, fastställa,

att de medel av varje särskilt verks driftsöverskott, som motsvara vattenlednings-, gas- och elektricitetsverkens nedskrivningar enligt kommittérades plan av vattenlednings- och belysningsstyrelsen inlevereras till drätselkammaren och av kammaren avsättas;

att de medel, som motsvara nedskrivningarna enligt den av kommittérade föreslagna planen för de under drätselkammarens förvaltning stående fastigheterna, avsättas, i den mån nedskrivningarna motsvaras av verkligen influtna inkomster av fastigheterna med avdrag av reparationskostnad;

att av de sålunda avsatta nedskrivningsmedlen i första hand gäldas amorteringarna å stadens fasta lån; och

att de årliga skillnaderna mellan ovannämnda nedskrivningsmedel och resp. amorteringar å de fasta lånen reserveras att, i den mån de räcka till och efter särskilt beslut av stadsfullmäktige i varje enskilt fall, användas till ersättningsarbeten och nyanskaffningar, speciellt för affärsverken, vilka anläggningar i allmänhet hava kort livslängd.

Reserverande av dylika nedskrivningsmedel har endast kunnat ske år 1922 och med den förkortade amorteringstid, som numera av Kungl. Maj:t föreskrives för kommunala lån, och i sammanhang därmed ökad amortering torde någon avsättning av ifrågavarande art icke vara att förvänta inom rimlig tid. Med anledning härav anser jag, att förnyelsefondens behållning bör likaledes läggas till i förenämnda stycke omnämnda tillfälliga fond, som jämlikt § 6 i fondbildningslagen kommer att bildas av inflytande tomtförsäljningsmedel.

Då den nu föreslagna användningen av fonden får anses vara nytt ändamål torde densamma böra underställas Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse. Ränta har icke tillförts denna fond.

Fastighetsförsäljningsfonden.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 23,000: —.

Efter inköp av Färjestad gård hade stadsfullmäktige den 30 juli 1931 beviljat anslag för bland annat iordningställande av arrendatorsbostad i nedre våningen av manbyggnaden å Färjestads gård.

Med upphävande av detta sitt beslut beslöto stadsfullmäktige den 21 januari 1932, att ifrågavarande manbyggnad med visst tillhörande område skulle för användning till upptagningshem för barn och hem för späda barn och deras mödrar, benämnt »Axel Sandwalls barnhem», överföras till Sandwallska donationsfonden mot en ersättning ur fonden av Kr. 50,000: —.

Vid den sålunda ändrade dispositionen av ovannämnda manbyggnad beslöto stadsfullmäktige den 17 mars 1932, att på gården uppföra en nybyggnad innehållande arrendatorsbostad och gårds kontor. Medel till byggnaden ifråga jämte utdragning av erforderlig vattenledning, tillhoppa Kr. 27,000: —, skulle utgå av förenämnda köpeskilling för manbyggnaden med tillhörande parkområde.

Resterande 23,000: — kronor hava kvarstått å ett konto benämnt »fastighetsförsäljningsfonden» och har meningen varit att vid lämplig tidpunkt ingå till stadsfullmäktige med förslag rörande medlens användning för något kapitalbildande ändamål.

Enligt mitt förmenande bör dessa medel likaledes läggas till förenämnda tillfälliga fond, som kommer att bildas av inflytande tomtförsäljningsmedel, men är jag däremot icke förvissad om att inte en dylik åtgärd kan innebära att medlen ifråga därigenom kunna komma till användning för nytt ända-

mål, varför jag hemställer om att beslutet underställes Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Ränta har icke tillförts denna fond.

Gatumarkersättningsfonden.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 105,220: 33.

Vid försäljning av fastigheter har sedan år 1924 tillämpats att gatumarkersättningen avsatts för att sedermera kunna användas för förvärv av gatumark och andra utgifter i samband med fastighetsförvärv, varom stadsfullmäktige kunde komma att besluta. Någon användning av ifrågavarande medel har hittills icke förekommit.

Uti § 6 i fondbildningslagen är föreskrivet att dessa medel numera skola avsättas till tillfällig fond och får enligt § 7 i samma lag genom beslut i vanlig ordning tagas i anspråk för anskaffande av tillgång för stadigvarande bruk. I anspråktagande för annat ändamål fordrar Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Ränta har icke tillförts denna fond.

Fonden av vinstmedel från fastighetsförsäljningar.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 59,737: 05.

I enlighet med innehållet uti § 6 i fondbildningslagen har fr. o. m. 1 juli 1936 tillämpats den bestämmelsen, att vid försäljning av fastighet och fastighetsdelar den del av försäljningsbeloppet, som överstigit fastighetens bokförda värde, reserverats och bokförts å »tomtförsäljningskonto». Detta konto behandlas som en tillfällig fond och får enligt § 7 i samma lag genom beslut i vanlig ordning tagas i anspråk för anskaffande av tillgång för stadigvarande bruk. I anspråktagandet för annat ändamål fordrar Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Fonden, jämte de ytterligare fonder som stadsfullmäktige kunna komma att med densamma sammanlägga, torde lämpligen kunna benämnas »Fastighetsförsäljningsfonden».

Ränta tillägges icke denna fond.

Amorteringsfonden för järnväglån.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 194,261: 60.

I samband med försäljning av stadens innehav av aktier i Karlstads—Munkfors Järnväg avsattes en summa motsvarande oguldet belopp å de lån,

som upptagits för aktiernas förvärvande. Av det sålunda avsatta beloppet har härefter årligen använts så stor del, som motsvarar amorteringen av vad som upplånats för ifrågavarande aktieförvärv.

Fonden bör enligt mitt förmenande bibehållas som särskild fond under namnet »Amorteringsfonden» och användas på sätt som hittills.

Genom resolution den 13 maj innevarande år har Kungl. Maj:t medgivit Mjölby stad rätt att använda inflytande tomtförsäljningsmedel till ränta och amortering av det lån, som upptagits vid exploateringsområdets förvärvande och synes mig detta beslut täcka användningen av nu ifrågavarande amorteringsmedel, varför beslutet icke torde behöva underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Ränta skall icke tillföras fonden.

Amorteringsfonden för bostadslån.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 407,269: 58.

Sedan staden år 1920 och följande år upptagit bundna amorteringslån, vilka använts till utlåning i och för byggnadsproduktionsunderstödjande har det gång efter annan inträffat att låntagarna inlöst sina lån eller att staden i en eller annan form måst övertaga fastigheterna, varvid hinder mött att i motsvarande grad avbetala på de av staden upptagna, under viss tidsperiod bundna lån. Härvid har ett belopp, motsvarande vad som vore oguldet å det utlämnade lånet, avsatts och använts till amortering av stadens lån i förhållande till den avsatta summans storlek.

Fonden bör enligt mitt förmenande bibehållas som särskild fond och sammanläggas med i föregående stycke omnämnda »Amorteringsfonden» och användas på sätt som hittills skett. Ej heller detta beslut torde behöva underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Amorteringsfonden för hypotekslån.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 95,573: 55.

Vid köp av vissa fastigheter har staden nödgats övertaga fast bundna hypotekslån, vilka icke utan stora kostnader i form av överkurs å obligationer kunnat inlösas. De sålunda övertagna hypotekslånen utgjordes den 31 december 1936 av:

Färjestad	Kr. 50,514: 29
Paulsburg	» 9,526: 15
Kroppkärr	» 17,832: 08
Sjötullen	» 17,701: 03

Vid ifrågavarande fastighetslikvider hava belopp motsvarande det utestående lånet avsatts för att sedermera användas till de årliga amorteringarna.

Fonden bör likaledes enligt mitt förmenande bibehållas som särskild fond och sammanläggas med i föregående stycken omnämnda »Amorteringsfonden» samt användas på sätt som hittills skett.

Även detta beslut torde icke behöva underställas Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, då detsamma synes sammanfalla med mjölbyfallet.

Järnvägsfonden.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 175,000: —.

Den 17 februari 1927, § 47, beslöto stadsfullmäktige att teckna 350,000: — kronor i ett aktiebolag, bildat för byggande och trafikerande av en smal-spårig järnväg från Nordmark—Klarälvens järnväg i trakten av Råda uppför Klarälvsdalen till Sundhultsmon eller Slättne, samt att för ändamålet erforderligt anslag skulle utgå av tillgängliga medel.

Ovanstående beslut blev av stadsfullmäktige upphävt den 18 juni 1931, § 128.

Den 19 oktober 1933, § 166, anslogo stadsfullmäktige Kronor 175,000: — till byggande av ny bro över Klarälvens östra gren vid Sundsta med bestämmelse att beloppet skall bestridas av de medel, som blivit avsatta men icke använda för tecknande av aktier i här ovan nämnda järnvägsföretag.

Jag tillåter mig vördsamt föreslå att förestående medel avsättas till en särskild fond enligt § 3 förslagsvis benämnd »Väg- och bro fonden» samt att medlen framdeles efter stadsfullmäktiges beslut och användas för någon förestående större brobyggnad.

Fonden, som icke skall tilläggas ränta, skall underställas Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Fonden för Östra bron.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 7,010: 12.

Genom nådigt brev den 27 maj 1909 har Kungl. Maj:t i enlighet med Riksdagens beslut förklarat, att den genom hertig Carls den 15 mars 1584 för staden Karlstad utfärdade privilegiebrev staden tillförsäkrade frihet från viss andel i byggnads- och underhållsskyldigheten beträffande den så kallade Östra bron i Karlstad och därmed den på nämnda privilegiebrev grundande förpliktelse för jordägare inom Kils och Nyeds härader samt Fryksdals och Elfdals häraders övre och nedre tingslag att bygga och underhålla bron till

samma andel skulle upphöra med utgången av år 1909, under villkor dock, att bemälda byggnadsskyldige jordägare dessförinnan hade i laggillt skick försatt den del av bron, som nu av dem underhölles, samt till staden överlämnade den brobyggnadskassa, som kunde finnas vid nämnda tidpunkt.

På framställning av brobyggnadsskyldige beslöto stadsfullmäktige den 15 juni 1910 övertaga det ifrågavarande byggandet och underhållet av bron redan innan de genom synen bestämda arbetena för dess försättande i laggillt skick blivit av brobyggnadsskyldige företagna till utförande; dock under förutsättning att den vid 1910 års slut befintliga brokassan, vilken icke finge understiga 2,200:— kronor, efter verkställd revision överlämnades till staden före utgången av januari månad 1911.

Den 18 januari 1911 överlämnades kassans reviderade behållning, Kr. 2,809:63. Genom tillagda räntor har fonden den 31 december 1936 kommit att uppgå till förenämnda Kr. 7,010:12.

Jag tillåter mig vördsamt föreslå att fondens behållning sammanlægges med tidigare föreslagna »Väg- och bro fonden», och att medlen framdeles efter stadsfullmäktiges beslut och användas för någon förestående större brobyggnad.

Fonden, som i fortsättningen icke skall tilläggas ränta, skall underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Fonden för Västra bron.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 48,156:40.

Genom nådigt brev den 3 januari 1915 har Kungl. Maj:t i enlighet med Riksdagens beslut förklarat, att den genom hertig Carls den 15 mars 1584 för staden Karlstad utfärdade privilegiebrev nämnda stad tillförsäkrade frihet från viss andel i byggnads- och underhållsskyldigheten beträffande den så kallade västra bron i Karlstad och därmed den på nämnda privilegiebrev grundade förpliktelse för jordägare inom Näs, Gillbergs, Nordmarks och Jösse härader att bygga och underhålla till samma andel skulle upphöra den 1 april 1916, dock under villkor att bemälda brohållningsskyldiga jordägare samtidigt till staden överlämnade hälften av Karlstads västra brobyggnadskassa för lantintressenter, därvid ifråga om beräkningen av stadens hälft skulle läggas till grund det belopp, vartill kassan vid 1915 års slut enligt årets bokslut uppginge utan andra avdrag än för nödiga reparationer och förvaltningskostnader.

Vid sammanträde den 11 mars 1916 för fördelning av brobyggnadskassan mellan de brobyggnadsskyldige och Karlstads stad fastställdes det staden tillkommande beloppet till Kr. 46,152:28, vilken summa vid samma tillfälle överlämnades till stadens ombud.

Under årens lopp har fonden tillförts räntor med tillhoppa Kr. 33,160:96 varemot jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1916, § 128, och 16 december 1920, § 253, av densamma disponerats sammanlagt Kr. 31,156:84 till underhåll av bron.

Även ifråga om denna fond tillåter jag mig vördsamt föreslå, att fondens behållning sammanlægges med tidigare omnämnda »Väg- och bro fonden», så att medlen framdeles efter stadsfullmäktiges beslut och användas för någon förestående större brobyggnad.

Fonden, som i fortsättningen icke skall tilläggas ränta, skall underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Låneregleringsfonden.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 232,225:13.

I samband med år 1932 skedd omläggning av stadens bokföring uppstod ett överskott å Kr. 204,569:83, vilket i brist på utredning och i avvaktan på eventuell upptäckt av något bokföringsfel överfördes till ett konto benämnt »låneregleringsfonden». Det då framkomna överskottet har sedan visat sig vara bestående och har fonden från år 1932 jämväl tillförts alla de besparingar, vilka uppkommo på lån till vilkas upptagande Kungl. Maj:ts tillstånd söktes och erhöles.

Ränta har ej tillförts denna fond.

Enligt § 6 av fondbildningslagen är kommun hädanefter pliktig att till tillfällig fond avsätta överskottsmedel å lån, som av kommunen upptagits med Kungl. Maj:ts tillstånd och som ej i sin helhet åtgått för det med lånet avsedda ändamålet.

Dessa till tillfällig fond avsatta medel, få, enligt § 7 i fondbildningslagen ej tagas i anspråk utan Kungl. Maj:ts tillstånd.

Då den avsättning till fonden, som, oavsett förenämnda överskott vid 1932 års omläggning av bokslutet, i nu ifrågavarande hänseende ägt rum här i staden är i överensstämmelse med föreskrifterna uti fondbildningslagen erfordras beträffande denna del av fonden icke något särskilt beslut utöver att namnet lämpligen bör ändras till »låneöverskottsmedelsfonden». Be-

träffande meromnämnda år 1932 ingående Kr. 204,569:83 tillåter jag mig föreslå, att desamma tagas i anspråk för nästa års inkomst- och utgiftsstat, varigenom en avsättning till »skatteregleringsfond» med ett större belopp möjliggöres.

Under förutsättning av bifall till de nu framlagda förslagen skulle Karlstads stad komma att erhålla följande fonder:

Särskilda fonder.

Karlstads stads Pensionsfond.
 Karlstads stads Olycksfallsförsäkringsfond.
 Karlstads stads Kulturfond.
 Amorteringsfonden.
 Väg- och bro fonden.

Tillfälliga fonder.

Fastighetsförsäljningsfonden.
 Låneregleringsfonden.

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 27 november 1937.

H. WESTLIN.

REGLEMENTE

för

Karlstads stads Kulturfond.

Stadsfullmäktige i Karlstad hava den 18 december 1930 beslutat, att fr. o. m. år 1931 avsätta av den årligen inflytande nöjesskatten:

År 1931	10 %
» 1932	20 %
» 1933	30 %
» 1934	40 %
» 1935	50 %

De sålunda gjorda avsättningarna hava under åren 1931—1935 tillförts Kulturfonden med hela det avsatta beloppet och skall fr. o. m. 1936 årligen 25 % av det sålunda avsatta beloppet läggas till fondens kapital.

Fr. o. m. 1936 skall 75 % av den avsatta nöjesskatten jämte $\frac{9}{10}$ -delar av fondens ränteavkastning i enlighet med stadsfullmäktiges beslut för varje särskilt fall användas för olika kulturella, sociala och liknande ändamål.

Då fonden, som förutom tidigare omnämnd avsättning jämväl skall tillföras $\frac{1}{10}$ -del av den under varje år upplupna räntan, kommer att uppgå till 250,000:— kronor, skola stadsfullmäktige besluta om användningen av densamma, varvid skall tillses att minst 50,000:— kronor skola kvarstå å fonden för att bilda underlag för fortsatt fondering.

Fondens ändamål skall i första hand vara tillgodoseendet av framtida behov ifråga om lokaler för kulturella och sociala ändamål.

För beslut rörande den samlade fondsummans användning skall erfordras $\frac{2}{3}$ -delar av de i omröstningen deltagandes röster; och skulle vid något tillfälle dylik ej kunna ernås skall frågan för tillfället förfalla och först sedan fem (5) år tilländalupit på nytt upptagas till behandling.

REGLEMENTE

för

Väg- och bro fonden

Till denna fond överföres per 31 december 1937 tillgängliga medel från »Järnvägsfonden», »Fonden för Västra bron» och »Fonden för Östra bron».

Fondens kapital, som i fortsättningen icke tillföres ränta, skall i enlighet med blivande beslut av stadsfullmäktige användas för något staden berörande större kommunikationsändamål, i främsta rummet någon förestående större brobyggnad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 216.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens förslag rörande omläggning av stadens fonder i enlighet med bestämmelserna i lag om kommunal fondbildning; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning i fråga om de stadens fonder, som icke beröras av lagen om kommunal fondbildning.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 december 1937.

§ 1019.

Stadskamreraren hade i anledning av lagen om kommunal fondbildning år 1936 inkommit med redogörelse för de stadens fonder, som icke vore berörda av samma lag.

Efter föredragning av handlingarna beslöt kammaren hemställa,
att stadsfullmäktige måtte besluta att för närvarande icke vidtaga annan åtgärd beträffande ifrågavarande fonder än att uppdraga åt drätselkammaren att sedermera inkomma med förslag till desammas disposition.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem

SVEN HEIMER SVENSSON.

Till Drätselkammaren.

I samband med denna dag ingiven anmälan rörande lag av den 12 juni 1936 om kommunal fondbildning får jag, ifråga om nedan nämnda trenne fonder, vilka icke synas vara berörda av denna lag, vördsamt anföra följande:

Köpeskilling för Kohlsätersaktierna.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 26,625:—.

Genom beslut den 18 april 1935 konfirmerade stadsfullmäktige ett den 8 i samma månad träffat avtal mellan Karlstads stad genom dess drätselkammare och Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag, enligt vilket staden till banken i kommission försålde hela sitt innehav av aktier i Kohlsäters aktiebolag mot en överenskommen köpeskilling av 25,000:— kronor. Köpeskillingsbeloppet skulle inestå hos banken för stadens räkning å särskilt konto och förräntas efter en räntesats av 4 % per år. Efter utgången av

det avtal, som den 25 februari 1933 träffats mellan staden, banken och Kohlsäters Aktiebolag om rabatt å Kohlsäters Aktiebolags elektriska energiavgifter m. m., skall kapitalet och den upplupna räntan tillhandahållas staden.

Då, som förut nämnts, staden icke förfogar över ifrågavarande medel förrän efter utgången av det förenämnda avtalet mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank och Uddeholms Aktiebolag tillåter jag mig föreslå, att med beslut rörande medlens användning får anstå intill dess desamma av staden lyftats. Någon fondering av medlen kan väl knappast komma i fråga förrän den dag då desamma disponeras av staden.

Brandkårens Kassa.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 4,307: 83.

Fonderingen tillkommen fr. o. m. år 1871 genom uttaxering enligt brandordningen § 60, mom. 1 samt genom böter för förfallolös frånvaro från brandkårens arbeten; från år 1876 tillföll endast böterna kassan, och någon uttaxering under likartad titel förekommer ej vidare; år 1882 användes kassan, med undantag av Kr. 538: 35, till »flyttning och delvis uppbyggandet av det vid Biskopsudden befintliga spruthuset» samt troligen till hjälp vid inköp av ångspruta, år 1916 den 15 juni anslogo fullmäktige 710: — kronor ur kassan till utgifter i samband med uppsättandet av en 2:dra reservkår, varav dock (under åren 1917 och 1918) utbetaltes endast Kr. 345: 75.

Efter sistnämnda år har kassan endast i så måtto förändrats, att behållningen ökats med under resp. år upplupen ränta.

Med hänsyn till fondens förhållandevis ringa storlek ifrågasätter jag lämpligheten av densammas bibehållande som fond utan föreslår, att Kamraren, efter inhämtande av förslag från brandstyrelsen, ingår till stadsfullmäktige med hemställan om medlens användning för något lämpligt ändamål.

Borgarbrandkårens Kassa.

Behållning den 31 december 1936 Kr. 1,422: 54.

I oktober år 1878 överlämnades till Rektor vid Karlstads högre Allmänna Läroverk en så lydande handling:

»Sedan Carlstads Friwilliga Brandkår, tillfölje den omorganisering stadens allmänna eldsläckningsväsende för några år sedan undergått, icke

kunnat fortfara att såsom sådan verka, men den erfarenhet man såväl här som på flera andra ställen haft, om det kraftiga biträde wid inträffade eldsvådor, de på sin tid befintliga Friwilliga Brandkårerna lemnade: likasom man äfven varit i tillfälle finna att skolungdomen i hvad på dem berott ofta visat både wilja och förmåga att lemna god hjelp vid eldsvådor: såväl genom mod och rådighet som genom ett raskt och oförtrutet ingripande vid hämmandet af dylika; så, och för att åt vårt samhälle tillvarataga dessa krafter, och på samma gång åt ynglingarna bereda tillfälle att winna insigt i och erfarenhet vid en för hvarje samhälle så maktpåliggande angelägenhet, hvarigenom De i framtiden kunna blifva i än widsträktare måhn det samhälle till gagn som De komma att tillhöra:

Har Carlstads friwilliga Brandkår welat åt Carlstads högre Elementar Lärowerk öfverlemna en nu iordningsställd mindre Eldsläcknings- och räddningsmateriel, jemte uti härwarande sparbank innestående cassabehållning, för att utaf Dem bland skolungdomen som därwid vilja tjenstgöra nu och framdeles omhänderhafvas och Carlstads friwilliga Brandkår på detta sätt komma att ånyo lefwa upp och fortfara.

Nedanstående wilkor äro för detta ändamål bestämda:

1. Wid eldsvådor står denna frivilliga kår under stadens Brandchefs öfverbefäl.
2. Åt Lärowerkets Rector och Gymnastiklärare samt åt ynglingarne sjelfwa öfverlemnas ordnandet af denna Kår, såväl hvad beträffar Befäl, indelning och öfningar, som ock wården om redskapen.
3. Namnrulla, upptagande namn, födelseår och hemwist, å de ynglingar som ingå i denna Kår, upprättas för hwarje år wid nyårstiden, och förwaras bland Kårens handlingar, och af hvilken en afskrift då bör avlemnas till stadens Brandchef.
4. Benämningen af Kåren skall vara Carlstads Högre Elementar Lärowerks friwilliga Brandkår.
5. En sparbanksbok öfverlemnas äfven härmed, med uti Carlstads Sparbank innestående kronor Etthundrasextiofyra (164: —) och 98 öre för att dermed underhålla materielen, och hvilken sparbanksbok förwaras af Lärowerkets Rector, som altså är för medlen ansvarig.
6. Skulle i en framtid Lärowerket icke wilja fortfara med detta åt Dess ungdom lemnade uppdrag, skall då i behåll warande materiel och pen-

ningar öfverlemnas till Staden Carlstad som då borde, på annat för ändamålet lämpligt sätt, ordna och uppehålla 'Carlstads friwilliga Brandkår'.
Carlstad i Oktober 1878.

Enligt uppdrag

O. WENNERBERG.

K. BERGMAN.

C. FORSSELL.

Ofvanstående antages. Karlstad den 9 December 1878.

J. WALLINDER.
Rektor.

CHR. FLEETWOOD.
t. f. Gymnastiklärare.

FÖRTECKNING

öfver den materiel m. m. som af f. d. Carlstads Friwilliga Brandkår enligt beslut nu aflemnas till Carlstads högre Elementar Lärowerks Friwilliga Brandkår.

En mindre Spruta med tillhörande 1 wäfslang 30 fot lång 1 strålrör med munstycke. 2 stycken smärre wattenkärror med kärl. 20 stycken wattenämbar af plåt jemte 4 st. stänger därtill.

En till sprutan hörande kärra, jemte 2^m mindre stegar, anbringade på kärran.

En materialkärra med

En räddningsslang af wäf

3 stycken d:o linor med krokar

En fana

En sparbanksbok N:o 13428, med Carlstads sparbank derå nu finnes ett innestående belopp af Etthundrasextiofyra Kronor 98 öre årets ränta oberäknad.

Carlstad i Oktober 1878.

Enligt uppdrag

O. WENNERBERG.

K. BERGMAN.

C. FORSSELL.

Ofvanskrifna materiel m. m. är af Carlstads högre Elementarläroverk på å omstående blad angifna vilkor, i fullgodt skick emottagen.

Karlstad den 9 December 1878.

J. WALLINDER.
Rektor.

CHR. FLEETWOOD.
t. f. Gymnastiklärare.»

Sedermera inkom i maj 1933 till Stadsfullmäktige en så lydande skrivelse:

»Härmed överlämnas en motbok med Karlstads Sparbank n:r 13428, slutande å ett belopp av kronor Ettusentvåhundrafyrtiofem (1,245:—) och 69 öre.

Vid undertecknads övertagande av rektoratet härstädes aug. 1919 uppgick beloppet till kronor 671:73; det har sedermera vuxit med ränta på ränta till ovan angivna summa. Dessa pengar har aldrig ingått i skolans räkenskaper. Huru de tillkommit, fick jag endast en vag upplysning om. De skulle ha något att göra med en förut existerande frivillig brandkår vid läroverket.

Sedermera har emellertid anträffats närslutna handling, varav framgår, att, då numera läroverket icke har något att göra med stadens brandväsen, de besparade medlen skola överlämnas till staden.

Till staden skulle likaledes den åt läroverket överlämnade brandmaterielen inlevereras. Detta är undertecknad urståndsatt att göra, då mig veterligt ingen som helst materiel av åsyftat slag funnits i skolans förvar under nuvarande rektors tid.

Karlstad den 26 maj 1933.

VIKTOR HAMMARBERG.

Rektor.»

På förslag av brandstyrelsen beslöto stadsfullmäktige den 16 november 1933, att, då den i staden befintliga borgarbrandkåren motsvarar en frivillig brandkår, ställa ifrågavarande medel till brandstyrelsens förfogande för att användas till borgarbrandkåren på sätt brandstyrelsen kan finna lämpligt.

Fonden har förvaltats av drätselkammaren och tillförts ränta i vanlig ordning.

Då fonden eller avkastningen av densamma icke kommit till användning under den långa tid av snart 60 år, under vilken densamma ägt bestånd och jämväl med hänsyn till dess ringa storlek anser jag, att fonden ifråga icke bör bibehållas i sin nuvarande form utan lämpligen efter brandstyrelsens hörande användas för något önskvärt och lämpligt ändamål.

Karlstad i stadskamrerarekontoret den 27 november 1937.

H. WESTLIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 217.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning i fråga om de stadens fonder, som icke beröras av lagen om kommunal fondbildning, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning angående utökning av den årliga lästiden vid Karlstads Folkskolor till 39 veckor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt hemställa om att erhålla i samma protokollsutdrag begärt medgivande angående utökning av den årliga lästiden vid Karlstads folkskolor till 39 veckor.

Karlstad den 30 november 1937.

Å folkskolestyrelsens vägnar:

LARS DALGREN.

Ordförande.

Axel Rydborg.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 30 november 1937.*

---

§ 85.

Jämlikt folkskolestyrelsens beslut den 7 september 1937, § 68, hade från stadens folkskolinspektör följande skrivelse inkommit:

Avskrift.

»Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Jämlikt folkskolestyrelsens beslut den 7 september 1937, § 68, med uppdrag åt mig att verkställa utredning dels angående inrättande av 7-klassig folkskola inom Karlstads skoldistrikt och dels rörande förlängning av den årliga lästiden vid folkskolorna inom distriktet får jag, vad avser den senare åtgärden, härmed vördsamt anföra följande.

Genom beslut av årets riksdag skall lärarepersonalens avlöning från och med den 1 januari 1938 utgå i enlighet med av staten utfärdade bestämmelser, vilka gälla alla ordinarie och icke-ordinarie folk- och småskollärare. Omfattningen av den avlöning, som på grund härav av statliga medel skall komma lärarepersonalen till godo, är dock beroende av den årliga lästidens längd.

Denna årliga lästid utgör vid stadens folkskolor för närvarande 34 $\frac{1}{2}$ veckor (242 dagar), fördelade på en hösttermin om 16 veckor (i regel omfattande tiden 28 augusti—17 december) och en vårtermin på 18 $\frac{1}{2}$ veckor (omfattande i vanliga fall tiden 15 januari—31 maj). Enligt reglementets bestämmelser ingår en veckas ledighet vid påskhögtiden icke i vårterminens lästid. Den vid folkskolorna inom staden sålunda tillämpade lästiden är den minsta möjliga, för att statsbidrag till lärarepersonalens avlöning skall kunna erhållas. En utökning av densamma har hitintills icke kunnat ske, utan att skoldistriktet måst ikläda sig kostnaderna för den härav följande övertidsersättningen å lärarna.

Genom ovannämnda riksdagsbeslut har en ytterst kärkommen möjlighet beretts stadens skoldistrikt att, utan att de kommunala utgifterna i större utsträckning därav ökas, åt den skolungdom, vars grundläggande undervisning den har sig anförtrodd, bereda utbildningsmöjligheter, som, vad i varje

fall den årliga undervisningstidens längd vidkommer, icke bör stå andra städers folkskoleväsen efter, samtidigt som en välbehövlig utökning av lärarepersonalens avlöningsförmåner därigenom också kan tillgodoses.

I Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente för lärare vid folk- och småskolor den 30 september 1937 (n:o 868) har medgivits skoldistrikt rätt att på i övrigt stadgade villkor utsträcka den årliga lästiden till 39 veckor (273 dagar). Vad angår Karlstads skoldistrikt borde i dylikt fall höstterminen lämpligen bestämmas till 17 och vårterminen till 22 veckor. Höstterminen torde då böra omfatta tiden 24 augusti—20 december och vårterminen 10 januari—12 juni. En utökning i proportion härmed av den årliga lästiden för fortsättningsskolorna torde dessutom få anses nödvändig.

Ehuru avlöningen till folkskolans lärare i läsämnen (manliga och kvinnliga folkskollärare samt småskollärarinnor) bestrides av statsmedel, synas dock de bestämmelser, som ligga till grund för statens bidrag till avlöning åt lärare i övningsämnen (manliga och kvinnliga slöjdlärare samt gymnastik- och skolkökslärarinnor), allt framgent bli gällande. Då emellertid en utsträckning av lästiden medför en motsvarande arbetsökning jämväl för sistnämnda lärare, kräver rättvisan att även dessa erhålla en avlöning, som motsvarar den, som staten tillerkänner lärarna i folkskolans läsämnen. Denna löneökning, som framdeles bör närmare bestämmas efter särskild framställning till stadsfullmäktige, måste helt bestridas av kommunala medel, och kommer, därest nu gällande relationsförhållanden mellan lärarnas i läsämnen löner å ena sidan och övningslärarnas å den andra fortfarande bli gällande, enligt en gjord preliminär beräkning att i runt tal uppgå till omkring 17,000: — kronor. Då hela lärarepersonalens avgifter till statens pensionsanstalt framdeles skola betalas av lärarna själva och icke, såsom nu sker, av skoldistriktet, bör från nämnda belopp avgå härför utgående anslag, vilket redovisningsåret 1936—37 uppgick till 7,112: 20 kronor. Det förtjänar också att nämnas, att alla kommunala bidrag till lärarepersonalens ålders-tillägg framdeles komma att bortfalla, varigenom en kommunal mindrekostnad om 13,650: — kronor härigenom uppstår, oavsett å samma belopp utgående kommunala dyrtidstillägg. Anföras bör ock, att, även om ingen utökning av lästiden sker, lönerna för lärarna i folkskolans läsämnen ändock komma att i någon mån höjas, varigenom övningslärarnas avlöningsförmåner redan härigenom rätteligen bör utökas, för att dessa lärare må i lönehänseende bli jämställda med vederbörande kategori av lärare i folkskolans

läsämnen, varigenom ovannämnda merkostnad av 17,000: — kronor visserligen kommer att minskas men icke helt försvinna.

Stadens utgifter för folkskoleväsendet torde, efter en förlängning av läsåret till 39 veckor, även komma att medföra andra merkostnader än dem, som hänföra sig till övningslärarepersonalens avlöning. Genom nämnda förlängning kommer sålunda skolornas bränslesäsong att utökas med åtta dagar, men kostnadsökningen härför låter sig svårligen beräknas, vilket jämväl kan sägas om skolornas belysnings- och vattenavgifter. Att en utökning av lästiden även medför en stegrad förbrukning av slöjd- och skolköksmateriell samt strörre krav för att kunna förse därav behövande barn med förbrukningsmateriell (skriv- och räkneböcker, blyertspennor, ritpapper, radergummi o. dyl.) ävensom för barnbispisningen och för skolbarnens resekostnader ligger i öppen dag, men torde anslagsökningen härför icke behöva uppgå till några större belopp. Det bör icke heller förnekas, att avlöningen åt vissa skolornas befattningshavare, t. ex. skolvaktmästare, skäligen bör höjas som en följd av det genom arbetstidens förlängning utökade arbetet, men stadens härav följande merutgifter kunna ej med någon säkerhet beräknas, utan torde nämnda förhållanden regleras i samband med de framställningar, som i ärendet eventuellt kunna komma att göras.

På grund av vad sålunda anförts ber jag härmed vördsamt få föreslå folkskolestyrelsen

att hos stadsfullmäktige göra framställning om, att staden från och med den 1 januari 1938 måtte ikläda sig de förpliktelser i ekonomiskt hänseende, som komma att bli en följd av att den årliga lästiden vid stadens folkskolor från och med nästkommande kalenderår utökas till 39 veckor;

att, därest stadsfullmäktige beslutar i enlighet härmed, framställning i vederbörlig ordning måtte göras, om att § 12 mom. 1 av det för stadens skoldistrikt nu gällande reglementet måtte erhålla följande lydelse:

»Den årliga undervisningstiden utgör 39 veckor, fördelade på en hösttermin och en vårtermin.

Höstterminen omfattar 17 veckor och vårterminen 22 veckor.

Läsåret börjar med höstterminen;» samt

att härav följande nya förhållanden måtte äga tillämpning från och med den 1 januari 1938.

Karlstad den 22 november 1937.

AXEL RYDBORG.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.»

Folkskolestyrelsens undervisnings- samt byggnads- och ekonominämnder hade förberedande behandlat förevarande ärende och därvid föreslagit folkskolestyrelsen att bifalla i föreliggande skrivelse avgivet förslag.

Folkskolestyrelsen beslöt nu enhälligt i enlighet med vad av dess nämnder sålunda föreslagits.

Som ovan.

In fidem.

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen tisdagen den 30 november 1937 klockan 8 e. m.

LARS DALGREN.

ALB. SVENSSON. AXEL EDÉN.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 december 1937.

§ 1010.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över av folkskolestyrelsen gjord framställning angående utökning av den årliga lästiden vid Karlstads folkskolor till 39 veckor samt åtagande av därmed följande ekonomiska förpliktelser ävensom ändring i nu gällande reglemente för stadens skoldistrikt.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bifalla vad folkskolestyrelsen i nu förevarande hänseenden föreslagit; samt

att bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning göra framställning om härav föranledd ändring i skolreglementet.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 218.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning angående utökning av den årliga lästiden vid Karlstads Folkskolor till 39 veckor, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren
i ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Folkskolestyrelsens framställning i fråga om löneförhöjning till folkskoleinspektören.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får Karlstads folkskolestyrelse vördsamt anhålla att folkskolinspektörens lön måtte höjas med det belopp, vilket såsom särskilt statsbidrag utgår till folkskolinspektörstjänsten.

Karlstad den 4 juni 1937.

Å Karlstads Folkskolestyrelsens vägnar:

LARS DALGREN.

Ordförande.

Axel Rydborg.

*Utdrag av protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 1 juni 1937.*

---

§ 39.

Sedan undervisningsnämnden upptagit till behandling den av folkskolestyrelsen till nämnden remitterade frågan rörande statsbidrag till folkskol-

inspektörens lön hade nämnden beslutat föreslå folkskolestyrelsen att, som förutsättning för sådant bidrags erhållande var, att inspektören hade en undervisningsskyldighet av 5 timmar i veckan, fastställa sådan skyldighet till sagda antal timmar från och med läsåret 1937—38. Då detta innebure en utökning av inspektörens undervisning med 3 veckotimmar, hade undervisningsnämnden samtidigt beslutat föreslå folkskolestyrelsen att ingå till stadsfullmäktige med begäran om en löneförhöjning för honom med 1,000: — kronor motsvarande det erhållna statsbidraget.

Folkskolestyrelsen beslöt nu i överensstämmelse med vad av undervisningsnämnden i ärendet sålunda föreslagits.

Som ovan.

In fidem:
LARS DALGREN.

Justerat å folkskoleexpeditionen fredagen den 4 juni 1937 klockan 1,30 e. m.

LARS DALGREN.
EDIT AHRENLÖF. R. LÖFGREN.

Rätt utdraget betyder:
AXEL RYDBORG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 5 november 1937.*

§ 24.

Uppå remiss hade lönenämnden att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning angående höjning av folkskoleinspektörens lön.

Efter föredragning av handlingarna och hållen överläggning beslöt lönenämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för läsåret 1937—1938 bevilja folkskoleinspektören löneförhöjning med 1,000 kronor motsvarande det bidrag, som erhöles från staten, under villkor dock att inspektören under angivna tid åtog sig den undervisningsskyldighet, som angåves i folkskolestyrelsens protokoll.

Som ovan.

In fidem:
SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 december 1937.

§ 1011.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över av folkskolestyrelsen gjord framställning i fråga om löneförhöjning till folkskoleinspektören, uti vilket ärende lönenämnden avgivit utlåtande.

Efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 219.

Uppå remiss hade beredningsutskottet, att yttra sig över folkskolestyrelsens framställning i fråga om löneförhöjning till folkskoleinspektören, uti vilket ärende lönenämnden och drätselkammaren avgivit infordrade utlåtanden; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drättselkammarens framställning att staden måtte åtaga sig att förmedla statslån till viss bostadsbyggnadsverksamhet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 29 november 1937.

§ 994.

Enligt Kungl. kungörelsen den 30 juni 1937 angående tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet (Svensk Författningssamling N:o 658*) stadgas att statslån enligt nämnda kungörelse utgår för främjande av sådant byggnadsföretag, som avser uppförandet i städer och stadsliknande samhällen av bostadshus, huvudsakligen innehållande rymliga smålägenheter.

Lån må utgå endast å ort, där sådan byggnadsverksamhet, som i första stycket sägs, icke utan dylikt statligt stöd kan beräknas inom den närmare tiden komma till stånd i den omfattning, som befinner önskvärd med hänsyn till bostadsförhållandena å orten. För byggnadsföretag i Stockholm, Göteborg och Malmö samt i städer och stadsliknande samhällen i övrigt, där tillgången på sådana bostadshus, som i första stycket avses, är jämförelsevis god, må lån icke utgå.

Låneverksamheten må förekomma allenast i kommun, som åtagit sig att i enlighet med föreskrifterna i denna kungörelse utan kostnad för statsverket eller låntagare förmedla lån av ifrågavarande art.

Förmedlingsorgan är, där kommun ej annorlunda beslutar, i stad drättselkammaren och på landet kommunalnämnden eller municipalnämnden.

Lån må ej överstiga vare sig

a) en femtedel av summan av de lån, som lämnats mot säkerhet av sådana inteckningar i fastigheten eller, där tomten innehaves allenast med tomträtt, i tomträten, vilka äga bättre förmånsrätt än den säkerhet, som ställes för statslånet;

b) femton procent av det värde å fastigheten eller, där fråga är om tomträtt, å byggnaden, som statens byggnadslånebyrå med ledning av särskild värdering godkänt;

---

*) Tillgänglig hos stadsombudsmannen.

c) femton procent av det taxeringsvärde, som efter byggnadsföretagets fullbordande åsättes fastigheten eller, där fråga är om tomträtt, byggnaden.

Annuiteten å amorteringslån skall utgöra sju procent av ursprungliga lånebeloppet.

Lån må icke beviljas för byggnadsföretag, vilket jämväl utan statligt stöd kan väntas komma till stånd under närmare tiden, och ej heller för byggnadsföretag i vederbörande kommuns egen regi.

För lån skall ställas säkerhet, vilken skall bestå av inteckning i vederbörande fastighet, liggande inom nittio procent av taxeringsvärdet.

Ansökan om lån göres av byggnadsföretagaren och skall, ställd till Statens byggnadslånebyrå, ingivas till förmedlingsorganet inom kommunen.

Förmedlingsorganet har att jämte eget yttrande till byggnadslånebyrån insända inkomna låneansökningar samt därtill hörande handlingar.

Det åligger förmedlingsorganet att under byggnadstiden ombesörja erforderlig teknisk kontroll över byggnadsföretaget. Tillika har förmedlingsorganet att under lånetiden öva tillsyn över byggnaden samt att, då fara uppkommer att denna genom vanvård eller annorledes förlorar i värde, så att den för statslånet lämnade panten anses icke utgöra nöjaktig säkerhet, och rättelse oaktat anmaning icke vidtages, om förhållandet gör anmälan till byggnadslånebyrån.

Drätselkammaren funne visserligen, att tillgången på bostadslägenheter inom staden genom den livliga byggnadsverksamheten under de senare åren vore god men att likväl brist rådde ifråga om rymliga smålägenheter av tidsenlig beskaffenhet, varför det ur bostadspolitisk synpunkt vore behöfligt och ändamålsenligt att tillgång till nu ifrågavarande statslån bereddes dem, som så önskade och därav kunde vara i behov.

Kammaren beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att staden skall åtaga sig att i enlighet med bestämmelserna i ovan åberopade kungörelse utan kostnad för statsverket eller låntagare förmedla lån av nu ifrågavarande art.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 220.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning att staden måtte åtaga sig att förmedla statslån till viss bostadsbyggnadsverksamhet, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifråga-
varande framställning.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens förslag till yttrande över betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten avgivet av 1936 års utredning angående sådana arbeten.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 6 december 1937.*

§ 1008.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten, avgivet av 1936 års utredning angående sådana arbeten, vilken utredning bestått av generaldirektören Sigfrid Hansson, hemmansägaren Gust. E. Andersson, lektorn Edvard Björnsson, byråingenjören Dag Blomberg och docenten Erik Lundh med kanslisekreteraren Håkan Rahm som sekreterare.

Förslaget vore refererat i Svenska Stadsförbundets tidskrift år 1937 häfte 8 sid. 422 och följande.

Ifrågavarande utredning avsåge åstadkommande av i första hand en planläggning av sådana statliga, kommunala och, i särskilda fall, även enskilda arbetsföretag, som under en följande tidsperiod kunna väntas komma till utförande och vilkas igångsättande icke är bundet till en viss tidpunkt, samt i andra hand en utredning av förutsättningarna för bedrivande av en

av staten så anpassad subventionspolitik, att det bleve med vederbörande företagares ekonomiska intressen förenligt att uppskjuta eller framflytta föreliggande arbetsföretag av nämnd beskaffenhet i syfte att bereda arbetstillfällen under en lågkonjunktursperiod med åtföljande stegrad arbetslöshet. Utredningen avsåge med andra ord att anvisa utvägar för en av det allmänna bedriven konjunkturutjämningspolitik.

Ur tillgängliga handlingar inhämtades, att utredningsmännen under år 1936 låtit verkställa inventering av arbetsobjekt beträffande kommunala och enskilda företag för 10-årsperioden 1937—1946. Enligt utredningsmännens mening förelåge en betydande tillgång på såväl kommunala arbeten som andra väg- och gatuarbeten, vilka väl lämpade sig såsom beredskapsarbeten till motverkande av arbetslöshet. Frågan skulle då bliva att öka kommunernas intresse för en konjunkturutjämnande kommunalpolitik. Utredningsmännen framhålla, att det borde ligga i kommunernas intresse att igångsätta beredskapsarbeten till motverkande av akut arbetslöshet inom eget område, men då fråga vore om att under en högkonjunktur skjuta arbeten på framtiden torde endast statliga stödåtgärder i förening med en framsynt kommunalpolitik leda till önskvärt resultat. Det vore vidare nödvändigt att redan under goda tider vidtaga anstalter och förberedelser för en i konjunkturutjämnade syfte lämplig fördelning av arbetsföretagen.

De stödåtgärder, som från statens sida anvisas såsom lämpliga äro väsentligen av följande art, nämligen a) beredande av statsbidrag till utarbetande av planer för arbeten, vilka först framdeles kunna komma till utförande, b) kontroll över den kommunala upplåningen, c) reglering av statens bidragsverksamhet, samt d) fondering av automobilskattemedel för väg- och gatuarbeten.

Utarbetande av arbetsplaner toge i allmänhet en avsevärd tid i anspråk och draga ofta stora kostnader. Då det ur beredskapssynpunkt är nödvändigt, att arbetena, för att kunna tjäna det avsedda syftet, kunna igångsättas med minsta möjliga tidsutdräkt, bör staten under vissa förutsättningar bevilja statsbidrag till kostnaderna för arbetsplanernas utarbetande för att därigenom öka kommunernas intresse för sådana förberedande åtgärder.

Beträffande lånekontrollen förorda utredningsmännen, att vid prövning av kommunala låneärenden under goda tider hänsyn skall tagas jämväl till frågan om den ur konjunkturutjämningsynpunkt lämpligaste tidpunkten för det med lånet avsedda arbetets utförande.

Den tredje här ovan omnämnda stödåtgärden är reglering av statens bidragsverksamhet. Å ena sidan föreslå utredningsmännen härvidlag en minskning under goda tider av statsbidragen till sådana arbetsföretag, till vilka normalt utgår statsbidrag med en viss procent av kostnaden. Härigenom borde man kunna påverka kommunerna att uppskjuta sådana företag till en för motverkande av arbetslöshet lämpligare tidpunkt. Å andra sidan förorda utredningsmännen en ökning av statens bidragsverksamhet under kriser, dels genom ökning i lämplig omfattning av de ordinarie anslagen för normalt bidragsberättigade arbeten och dels så till vida, att under en period av lågkonjunktur statsbidrag skulle utgå jämväl till sådana arbetsföretag, som under alla förhållanden skola komma till utförande och därigenom enligt nu gällande bestämmelser icke kunna erhålla sådant bidrag, så framt vid arbetets verkställande anlitas arbetslösa till visst antal från annan ort. En sådan bidragspolitik från statens sida skulle — mena utredningsmännen — under goda tider medföra en ökad återhållsamhet vid beslutande av nya företag men under dåliga tider hava en stimulerande verkan.

En särställning bland de kommunala arbetena intaga enligt utredningsmännens mening väg- och gatuarbeten därigenom att dessa finansieras huvudsakligen genom bidrag av tillgängliga automobilskattemedel. Då tillflödet av automobilskattemedel ökas under goda ekonomiska konjunkturer och statsbidraget då följaktligen bliver rikligare, få ifrågavarande arbeten sin största omfattning under tider, då arbetstillgången i övrigt är störst. Utredningsmännen hava tänkt sig en ändring härutinnan genom en under goda tider företagen fondering av automobilskattemedel för vinnande av en av konjunkturväxlingarna mera oberoende fördelning av bidrag till sådan verksamhet. Då automobilskattemedlen emellertid för närvarande tagits i anspråk för täckande av statsbidrag i så stor omfattning, att även under kommande år inflytande medel delvis kan beräknas åtgå härför, kan en fondering för närvarande icke komma till stånd, ehuru utredningsmännen det oaktat funnit lämpligt att upptaga saken till prövning såsom en åtgärd, som framdeles kan tjäna såsom ett led i statens konjunkturutjämningspolitik.

Utredningsmännen hava härutinnan tänkt sig, att de under en tvåårsperiod inflytande automobilskattemedlen skulle, till den del de överstiga motsvarande medel för nästföregående tvåårsperiod, fonderas för användning i en tidsperiod av arbetslöshet.

Drätselkammaren funne utredningsmännens synpunkter på och förslag rörande konjunkturutjämnings svårösta problem synnerligen beaktansvärda.

Den anförda synpunkten, att det allmänna bör söka bidraga till en utjämnning av konjunkturväxlingarna genom att planlägga de offentliga arbetena så, att de begränsas under högkonjunktur men utökas under depressionstider för att kompensera den vikande privata företagsamheten, måste anses vara riktig.

Kommunernas möjligheter att på egen hand vidtaga konjunkturutjämnande åtgärder genom reglering av de offentliga arbetena äro givetvis begränsade. Om en mera allmän konjunkturanpassning i förevarande hänseende från kommunernas sida skall kunna påräknas, måste, såsom utredningsmännen också förutsatt, staten genom särskilda åtgärder bidraga till en sådan anpassning.

De åtgärder, som av utredningsmännen i sådant hänseende föreslagits, torde i stort sett kunna anses såsom ändamålsenliga och förslaget sålunda grundat på riktiga principer och av beskaffenhet att böra genomföras.

Med åberopande av vad härovan sagts beslöt drätselkammaren hemställa,
att stadsfullmäktige måtte såsom yttrande i ärendet åberopa vad kammaren sålunda anført.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 221.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att avgiva utlåtande över drätselkammarens förslag till yttrande över betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten avgivet av 1936 års utredning angående sådana arbeten, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag till uppförande vid Kroniska sjukhemmet av en uthusbyggnad.

Protokoll, hållet vid sammanträde med Karlstads fattigvårdsstyrelse den 15 oktober 1937.

§ 181.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen ingå med en framställning till stadsfullmäktige om ett anslag å sextusen (6,000) kronor till uppförande vid Kroniska sjukhemmet av en uthusbyggnad, innehållande likbod m. m.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

ERIC CARLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 november 1937.

§ 985.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning om anslag med 6,000 kronor till uppförande vid Kroniska sjukhemmet av en uthusbyggnad.

Som enligt verkställd utredning ifrågavarande sjukhusbod vore behöflig för sjukhemmet, beslöt kammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål bevilja anslag av 6,000 kronor, att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 222.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag till uppförande vid hemmet för kroniskt sjuka av en uthusbyggnad, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren
i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Drätselkammarens framställning om förslagsanslag under år
1938 av 5,000 kronor för det så kallade allmänna luftskyddet.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med överlämnande av närlagda avskrift av en denna dag hit inkommen skrivelse från Luftskyddsinspektionen får Konungens Befallningshavande hemställa, att vid bestämmandet av 1938 års budget måtte upptagas ett efter här berörda förhållanden anpassat anslag för luftskyddsändamål.

Karlstad i landskansliet den 24 november 1937.

Bertil Geijer.

IVAR VENNERSTRÖM.

Avskrift.

LUFTSKYDDESINSPEKTIONEN.

Till Länsstyrelsen i Värmlands län, *Karlstad.*

Enligt luftskyddslagens 10 § åligger det kommun att lämna erforderligt biträde vid planläggningen av luftskyddet inom kommunen. Enligt chefens för

socialdepartementet uttalande i samband med propositionen angående luftskyddslag innebär ifrågavarande stadgande för kommunens del, att denna kommer att svara för erforderligt biträde vid planläggningen i den mån sådant icke kan erhållas av enskilda, d. v. s. kommunen kommer att medverka vid planläggningen av det luftskydd, som rör samhället i dess helhet (det s. k. allmänna luftskyddet). Vad större städer och samhällen beträffar står det klart, att en sådan planläggning icke kan komma till stånd utan att särskild personal avdelas härför. För ordningen och säkerheten inom samhället ansvarar den kommunala polisen. Det ankommer därför på denna att med tillgänglig eller av förhållandena påkallad utökad personal vidtaga de förberedande åtgärder, som erfordras för att densamma redan i fredstid skall kunna intaga en förstärkt beredskap. Först härigenom blir det nämligen möjligt för polisen att uthärda de påfrestningar, för vilka den allmänna ordningen och säkerheten i händelse av luftskydds- eller krigstillstånd utsätts.

Det är också endast i ett avseende som kommunernas medverkan vid luftskyddets förberedande under fredstid gjorts *obligatorisk*, nämligen då det gäller att lämna erforderligt biträde vid planläggningen. Denna planläggning omfattar bl. a. uppsättande och utbildning av beredskapskårer inom de olika grenarna av den allmänna luftskyddstjänsten samt viss av staten ej bekostad materielutrustning för dessa kårer. Något tvång för kommunerna att eljest bidra till luftskyddet har icke stadgats, ehuru det förutsättes, att kommunerna med hänsyn till ansvaret för civilbefolkningen skola finna med sitt intresse förenligt att medverka på de områden, där staten icke biträder, d. v. s. huvudsakligen sådana, vilka sammanhånga med den kommunala förvaltningen. Dessa äro i huvudsak följande:

- a) åtgärder för driftspersonalens skydd vid tekniska verk och andra kommunala företag eller inrättningar (bl. a. genom anordnande av skyddsrum);
- b) åtgärder för ifrågavarande personals alarmering *inom* företaget;
- c) tekniska skydds- och reservanordningar för driften vid anläggningar för samhällenas förseende med vatten, gas- och elektricitet, vilka anordningar böra vidtagas särskilt i samband med förekommande utvidgningar och moderniseringar;
- d) mörklägningsanordningar, innefattande bl. a. vissa omläggningar av ledningar och manövreringsanordningar för gatubelysningen samt sådana anordningar för avskärmning och nedbringande av ljusstyrkan, som erfordras vid inskränkt belysning och mörklägning;

- e) anordnande av förstärkta skyddsrum för den aktiva personalen inom det civila luftskyddet samt upprättande av hjälplatser;
- f) förstärkning av brandredskapen, åtgärder för vattentillgångens säkerställande och förbättring av anordningarna för brandalarm.

Gränsen för kommuns *befogenhet att bevilja anslag* för luftskyddsändamål synes, enligt uttalanden i propositionerna angående luftskyddet, mot vilka uttalanden från riksdagens sida icke riktats någon gensaga, kunna dragas så, att sagda befogenhet inskränkes till att avse sådana kommunen i dess helhet rörande åtgärder, som enligt av länsstyrelsen granskad luftskyddsplan såvitt möjligt böra utföras i fredstid och som ej bekostas av statsmedel.

På grund av vad ovan anförts har luftskyddsinspektionen härmed äran anhålla, att länsstyrelsen ville i skrivelse till de kommunala organen, särskilt å orter, som ur luftskyddssynpunkt äro betydelsefulla, framhålla vikten av att i budgeten för nästkommande år upptages ett efter förhållandena avpassat anslag för luftskyddsändamål. Tyvärr är det icke möjligt för inspektionen att bedöma vilka belopp som kunna erfordras, enär de lokala förhållandena växla. För en mindre eller medelstor stad synes emellertid ett reservationsanslag, approximativt beräknat till 5,000—10,000 kronor, vara för nästkommande budgetår erforderligt för att sätta vederbörande luftskyddschefer i stånd att sörja för de med den förberedande planläggningen förbundna åtgärderna.

Stockholm den 23 november 1937.

A. ZETTERQUIST.

Gustav T. Ronge.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

BERTIL GEIJER.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 november 1937.

§ 984.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en från Konungens Befallningshavande i länet inkommen, den 24 november 1937 dagtecknad skrivelse med tillhörande handlingar angående anslag för det så kallade allmänna luftskyddet.

Kammaren, som funne att anslag från staden för nu avsedda ändamål vore synnerligen påkallat, beslöt, med uttalande av att kostnaden för närvarande icke kunde beräknas, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte under år 1938 för ifrågavarande ändamål bevilja förslagsanslag av 5,000:— kronor, att anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 223.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om förslagsanslag under år 1938 av 5,000 kronor för det så kallade allmänna luftskyddet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om arvode till dess ordförande för år 1938.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 november 1937.

§ 983.

Enligt av stadsfullmäktige den 19 november 1936 fattat beslut, som av länsstyrelsen fastställts, hade arvode till drätselkammarens ordförande under år 1937 utgått med 3,000 kronor.

Med hänvisning till vid ovannämnda besluts fattande andragna skäl ville kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att jämväl för år 1938 skall till drätselkammarens ordförande utgå arvode med 3,000 kronor, vilket belopp funnes upptaget i statförslaget för nämnda år

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 224.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om arvode till dess ordförande för år 1938, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Fattigvårdsstyrelsens framställning att arvode till dess ordförande måtte bestämmas för år 1938.

Till Stadsfullmäktige.

Härmed får fattigvårdsstyrelsen anhålla att styrelsens ordförande måtte för år 1938 beviljas ett arvode av 1,200 kronor eller samma arvode som utgått för vart och ett av de senare åren.

Karlstad den 29 november 1937.

På Fattigvårdsstyrelsens vägnar:

J. SANDÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 november 1937.

§ 986.

Uppå remiss hade kammaren att avgiva yttrande över en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning om arvode för år 1938 till styrelsens ordförande. Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1938 bevilja fattigvårdsstyrelsens ordförande arvode med 1,200 kronor, vilket belopp funnes upptaget i statförslaget för nämnda år.

Denna § justerades genast.

Som ovan

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 225.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över fattigvårdsstyrelsens framställning att arvode till dess ordförande måtte bestämmas för år 1938, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Framställning om dels extra ersättning för år 1937 dels ökat arvode för år 1938 till ordförandena i stadens fyra pensionsnämnder.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då den nuvarande indelningen av stadens pensionsdistrikt beslöts, eller den 19 oktober 1933, bibehöllos de gamla arvoden för ordförandena i första, andra och tredje distriktet och sattes för det fjärde till samma belopp som för ordföranden i det andra distriktet eller 600 kronor per år. I framställningen från ordförandena anfördes att det torde vara lämpligt bibehålla arvoden vid sina nuvarande belopp även under 1934 för att erfarenhet skulle hinna vinnas beträffande arbetets omfattning.

Sedan detta beslut fattats ha trenne betydelsefulla reformer genomförts rörande folkpensioneringen. Från att tidigare folkpension med pensions-tillägg erhållits först vid invaliditet eller av läkare styrkt varaktig oförmåga till arbete utgår nu sådan vid fyllda 67 års ålder då de årliga inkomsterna understiga 520 kronor. Denna reform har medfört ett ökat antal ärenden. Den andra reformen är Karlstads uppförande i dyrortsgrupp som föranlett omprövning av alla under 1937 utgående tilläggs-pensioner. I första distriktet ha sålunda under 1937 323, i andra 402, i tredje 354 och i fjärde 290 pensionsansökningar uppsatts, registrerats och handlagts i nämnderna. Som jämförelse kan nämnas att under 1935 respektive 1936 handlades i första distriktet 74 resp. 58, i andra 89 resp. 70, i tredje 84 resp. 53 och i fjärde 64 resp. 77 pensionsansökningar. Slutligen kommer de beslutade barnbidragen att för 1938 medföra utökat arbete. Utökat arbete i form av efterkontroll, beredande av sjukvård och yrkesutbildning genom pensionsstyrelsens försorg har även tillförts ordförandena i nämnderna.

I Arvika, där nämndens ordförande åtnjuter ett arvode av 800 kronor ha fullmäktige beslutat ett extra arvode till ordföranden för merarbetet 1937 av 1,000 kronor och i Kristinehamn hemställa ordförandena om ett extra arvode för 1937 av 600 resp. 800 kronor i första och andra distriktet. I arvoden för 1938 föreslås i Arvika 1,500 kronor och i Kristinehamn 1,200 kronor respektive 1,400 kronor.

Med stöd av vad härovan anförts, ökat arbete och de ökade ersättningar som i grannstäderna föreslås, hemställes vördsamt att för 1937 en extra ersättning av 500 kronor till vardera ordföranden måtte utgå samt att arvodet för 1938 måtte utgå med 900 kronor till vardera av ordförandena i första, andra, tredje och fjärde distriktet.

På nämndsordförandenas vägnar:

ELOF LARSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 december 1937.

§ 1012.

Uppå remiss hade drätselkammaren att yttra sig över inkommen framställning om dels extra ersättning för år 1937 dels ock ökat arvode för år 1938 till ordförandena i stadens fyra pensionsnämnder.

Det antecknades, att sådan ändring av pensionsdistriktens omfång numera vore vidtagen, att arbetet inom de olika distriktet finge anses likvärdigt samt vidare att arbetets omfattning genom ny lagstiftning blivit väsentligen ökat.

Kammaren funne skäligt, att den för år 1937 begärda extra ersättningen borde beviljas men ansåge att halvt dyrtidstillägg, såsom hittills skett, icke borde utgå å arvodena, varför ett fast arvode av 1,000 kronor borde fastställas för en var av ordförandena för år 1938.

Sålunda beslöt kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för år 1937 bevilja en var av ordförandena i stadens fyra pensionsnämnder extra ersättning med 500 kronor,

att för år 1938 bevilja dem vardera arvode av 1,000 kronor, varå dyrtidstillägg icke skall utgå; samt

att för ändamålet erforderliga medel skola anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 226.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över framställning om dels extra ersättning för år 1937 dels ock ökat arvode för år 1938 till ordförandena i stadens fyra pensionsnämnder, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning angående belysningsanordning vid skidbacken å Svinbäckshöjden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 december 1937.

§ 1013.

Angående belysning vid den av Skidfrämjandets Karlstadskommitté anordnade skidbacken å Svinbäckshöjden hade inkommit så lydande handlingar:

»Till Drätselkammaren, Karlstad.

Den genom Skidfrämjandets Karlstadskommitté anordnade övningsbacken för skidlöpare å Svinbäckshöjden nalkas nu sin fullbordan. — Företagets utförande har möjliggjorts främst genom tillmötesgående från Karlstads Mekaniska Werkstads A.-B., som ställt mark till förfogande, men även genom välvillig medverkan från stadens sida, och slutligen genom bidrag, som lämnats från banker, bolag och enskilda i staden med omnejd. I stor omfattning har arbetskraft utan kostnader för kommittén ställts till förfogande av Agronom Sten Helmer, Edsgatan. Dessutom ha medlemmar ur en av stadens idrottsföreningar nedlagt ett intresserat arbete på backens jämnande.

För att emellertid backen skall helt kunna utnyttjas och syftet med densamma ernås, bör den kunna användas även under den mörka delen av dagen. Det synes därför vara av stor vikt att belysning anordnas i backen.

Med anledning härav hemställer kommittén att Karlstads stad beviljar ett anslag för anläggande av erforderlig belysning enligt bilagt kostnadsförslag, och att sedermera staden beviljar fri strömförbrukning.

Under framhållande av den betydelse ur idrotts- och rekreationssynpunkt som tillkomsten av denna idrottsplats måste anses innebära, särskilt för kontors- och affärsanställda samt skolungdom, vågar kommittén hoppas på välvilligt bifall till denna sin framställning.

Karlstad den 3 december 1937.

Skidfrämjandets Karlstadskommitté:

HJ. LÖFGREN.

Ordf.

Mats Ronge.

Skr.»

»Skidfrämjandets Karlstadskommitté, Karlstad.

Beträffande planerad belysning av skidbacken vid Svinbäcken.

På begäran av köpman Mats Ronge hava vi tagit del av Edra planer på anordnandet av belysning av skidbacken vid Svinbäcken och utfört approximativa beräkningar å kostnaden för samma.

I. Fullt utbyggd skulle den tilltänkta belysningsanläggningen vid backen omfatta 5 st. belysningsarmaturer anordnade på stolpar och spänn.

Anläggningskostnaden för själva ledningarna, utan armatur och lampor har beräknats till Kr. 700:— inberäknat tilledningen från elverkets fördelningsnät vid närmaste fastighet rakt åt öster på c:a 150 m. avstånd. Kostnaden för armaturerna uppskattas till Kr. 350:—.

Brinntiden uppskattas till 240 tim. pr säsong och effekten till 1,25 kW, vilket gör en energiförbrukning av 300 kWh. För ifrågavarande ändamål hava vi möjlighet att bevilja 50 % rabatt på vanlig belysningstaxa.

Strömkostnaden beräknas således bliva *Kr. 45:—* pr säsong.

II. På grund av de relativt höga anläggningskostnaderna har förhandlats om en första utbyggnad av förestående anläggning.

Denna skulle utom den nödvändiga tilledningen omfatta endast 2 st. belysningsarmaturer vid backens östra sida.

Anläggningskostnaden för denna del har beräknats till c:a *Kr. 400:—* utan armatur och lampor.

Vi äro villiga att till Eder under första säsongen utlåna två reflekorarmaturer för en rimlig hyreskostnad, varemot kostnaden för lampor debiteras Eder fullt.

Strömkostnaden beräknas i detta fall till c:a *Kr. 22:—* pr säsong räknat efter samma grunder, som under alt. I. varvid effekten räknats till 0,6 kW.

Högaktningsfullt

Karlstads Stads Elektricitetsverk

J. THALÉN

g:m W. Stenborg.»

Kammaren som funne, att den ifrågasatta belysningen vore erforderlig för att övningar skulle under aftnarna kunna bedrivas av dem, som eljest icke hade ledig tid och att den tilltalande friluftssport, varom nu vore fråga, borde uppmuntras, beslöt, med uttalande att belysningsanläggningen i sin helhet borde på en gång utföras, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga belysningsstyrelsen att låta utföra ifrågasvarande anläggning,

att för detta ändamål anvisa anslag av tillhoppa 1,050 kronor.

att för strömkostnaden anvisa anslag för år 1938 av 45 kronor; samt

att ifrågavarande båda anslagsbelopp å sammanlagt 1,095 kronor skola anskaffas av tillgängliga medel från Kulturfonden

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 227.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning angående belysningsanordning vid skidbacken å Svinbäckshöjden, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Belysningsstyrelsens framställning om anslag för utbyggnad av elektricitetsverkets ångcentral.

Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 26 november 1937.

§ 98.

Angående utvidgning av elverkets ångkraftreserv hade från belysningsingeniören inkommit följande förslag:

»Utvidgning av reservkraftcentralen.

I staten för kommande år framförde jag behovet av ökad kraftreserv, men på grund av då rådande exceptionellt höga och ständigt stigande materialpriser inskränkte jag mig till att endast påyrka vissa kompletterande anordningar för att öka centralens driftberedskap. Dessa anordningar skulle dock utgöra ett led i en följande utökning av kapaciteten.

Då jag i augusti kalkylerade anslagsbehovet för år 1938, hade högbelastningen ej ännu inträtt, varför jag då ej heller kunde säga något om behovet av effekt

för vintersäsongen. Med stöd av tillgängliga siffror över november kan jag dock nu med bestämdhet påstå, att det maximala effektbehovet i år kommer att öka med minst samma siffra som föregående år, och därmed skulle vi komma att fullt utnyttja tillgängliga resurser av effekt eller 3,900 kW.

I siffror är tillgången av effekt följande:

från Dejefors	882 kW
» Uddeholm	2,000 »
» Ångcentralen	1,000 »
» Diesel-aggregat	268 »
	Summa 4,150 kW
Avgår för ojämn fördelning av effekten...	250 kW
	Netto 3,900 kW

För de närmaste två åren måste vi reservera 500 kW. och därmed skulle maximala effektbehovet utgöra 4,400 kW. Hur skall detta ökade kraftbehov tillgodoses?

Från Uddeholm kunna vi abonnera på ytterligare 500 kW men därför erfordras ej oväsentliga kostnader för mottagningsstation och kablar. Den årliga kostnaden för nämnda anordningar samt effektavgift till Uddeholm för 500 kW. beräknas uppgå till 12,000 kr. pr år, motsvarande ränta och amortering å ett kapital av 171,000:— kronor. En ny ångturbin av modern konstruktion skulle genom mindre bränsleåtgång komma att nedbringa *nuvarande* bränslekostnad med 4,000:— kr. pr år, motsvarande en kapitalvinst å 57,000:— kronor. Denna utredning visar alltså, att om en utvidgning av befintlig bränslekraftcentral för 500 kW kan ske inom en kostnadsram av 228,000:— kr., så är denna utvidgning ekonomiskt likvärdig med abonnemang av spetskraft från Uddeholm. Nu kostar denna utvidgning för 500 kW. endast 125,000:— kronor.

Med hänsyn till den f. n. absoluta frånvaron av reservkraft vid tiden för maximalt effektbehov, och då en kraftreserv ändock är ofrånkomlig, bör man givetvis begagna detta tillfälle även för reservfrågans lösande genom insättandet på en gång av en ångturbin å 2,000 kW, för vilken kostnaden enligt nedanstående detaljkalkyl beräknats till 225,000:— kronor.

Kostnadsförslag till ångcentralens utvidgning med ett maskineri för 2,000 kW.

Ångturbin med generator à 2,000 kW. ytkondensor, vacuumpump, kondensvattenpump och diverse	125,000: —
Instrumentering och transformatorer för hjälpmaskinen	15,000: —
Elektromotorpump för matarvatten	3,000: —
Insättandet av vattenrörslingor i en panna, eldstadsanordning för kol och spån	15,000: —
Kol- och spånfickor samt bränsletransportanordningar	15,000: —
Jordkablar	10,000: —
Maskinhusets utvidgning samt fundament	30,000: —
Diverse och oförutsedda utgifter	12,000: —
	Summa Kronor 225,000: —

Hur olämpligt jag än anser ett förnyat anslagskrav så här strax efter budgetens fastställande vara, och hur gärna jag än skulle velat uppskjuta detta arbete till nästa budgetår, måste jag dock se förhållandena sådana de äro, och draga konsekvensen därav. Till den eventuella frågan om uppskov med detta anslagskrav vill jag framhålla följande synpunkter:

1) *att* uppskov med denna anläggning till nästa budgetår kan med hänsyn till *osedvanligt långa leveranstider* komma att betyda, att vi inte ens till hösten 1939 kan påräkna det ofrånkomliga krafttillskottet, och denna bekymmersamma eventualitet gäller för bägge de härovan anförda aalternativa lösningarne.

2) *att* reservkraftmöjligheten vid eventuellt avbrott i vattenkrafttillförseln eller vid fel å egna mottagningsstationer för sådan kraft är lika med noll;

3) *att* ångturbinen, som är den drygaste posten, på grund av det stora varvtalet. 3,000 pr min., ur värdesynpunkt innehåller mindre material än arbete. och att kopparn nu står relativt lågt;

att någon sänkning av arbetskostnader ej är att vänta på ett par år framåt;

4) *att* räntan nu är läg och därmed upplåning på lång sikt (20 år) förmånlig;

5) *att* befintligheten av en riklig och egen reserv möjliggör en ekonomisk hushållning av abonnerad kraft till ej oväsentligt penningebelopp.

Karlstad den 25 nov. 1937.

J. THALÉN.»

Från konsulterande ingenjörfirmorna K. G. Eliasson, Göteborg, och J. Alb. Siegborn Stockholm förelågo följande yttranden i ärendet:

»Göteborg den 25 nov. 1937.

YTTRANDE.

På uppdrag av Belysningsstyrelsen i Karlstad får jag härmed avgiva följande yttrande över Chefen för Karlstads Stads Elektricitetsverk, Ing. J. Thalén, framlagt förslag rörande utbyggnad av elektricitetsverkets ångcentral.

Enligt det föreliggande förslaget skulle ångcentralen utvidgas med ett ångturbinaggregat för en avgiven trefaseffekt av 2,000 kilowatt.

Ing. Thalén påpekar i sitt förslag att den nu befintliga utrustningen i ångcentralen, 1,000 kW, tillsammans med befintlig Dieselgenerator om 268 kilowatt numera fullständigt utnyttjas för att täcka det numera regelbundet uppträdande spetskraftbehovet, vilket har till följd att någon reserv vid eventuellt inträffande avbrott å kraftöverföringarna från »Uddeholm» och »Dejefors» numera icke finnes.

Maximibelastningen under innevarande år beräknas komma att uppgå till c:a 3,900 kilowatt.

För att täcka detta maximala effektbehov finnas följande krafttillgångar:

»Dejefors»	882 kW
»Uddeholm»	2,000 »
Nuvarande ångcentralen.....	1,000 »
Dieselaggregat	268 »
	<u>Summa 4,150 kW</u>

Hela detta effektbelopp kan emellertid icke helt utnyttjas enär effekterna från »Uddeholm» och »Dejefors» arbeta på tvenne skilda nät med icke samtidigt förekommande maximibelastningar. Detta gör att ett visst effektbelopp får frånräknas, enligt erfarenhetsvärden c:a 7 % eller c:a 250 kW.

Rent netto skulle sålunda återstå $4,150 - 250 = 3,900$ kilowatt, vilket exakt motsvarar behovet under innevarande år.

Leveranstiderna för nya utrustningen vare sig det gäller elektrisk eller ångteknisk utrustning äro f. n. mycket långa och torde i här föreliggande fall knappast kunna beräknas bliva kortare än 1—1½ år, vilket gör att man redan nu tvingas taga ställning till på vilket sätt det stigande effektbehovet skall tillgodoses.

För de närmaste 2 åren beräknas enbart för normal ökning det maximala effektbehovet komma att uppgå till ytterligare 500 kW, d. v. s. totalt 4,400 kilowatt.

Detta senare effektbelopp kan tänkas erhållas antingen genom ett abonnemang å ytterligare 500 kW från »Uddeholm» eller genom att utvidga ångkraftanläggningen.

En utökning av abonnemanget från »Uddeholm» skulle, under förutsättning av att reserv i transformatorer fortfarande skall finnas i ungefär samma proportion som f. n.. föra med sig en utvidgning av transformator- och ställverksanläggningarna för Uddeholmskraften inkl. erforderliga kablar.

Kostnaderna för denna utvidgning beräknas rent approximativt uppgå till Kr. 40,000: — vari inberäknats kostnaden för erforderliga byggnader.

Beräknas 8 % för förräntning, amortering och underhåll härav kommer man till en årlig kostnad av Kr. 3,200: —.

Det från »Uddeholm» på ovan angivet sätt uttagna, ökade effektbeloppet skall, enligt mellanvarande avtal, betalas med Kr. 2,50 pr kW och månad, motsvarande Kr. 30: — pr kW och år vid 8 månaders uttag eller totalt 12,000: — kr.

Tillsammans med förut beräknade Kr. 3,200: — för ränta, amortering och underhåll motsvarar detta sålunda c:a Kr. 15,000: — pr år.

Härvid har avgiften för energien, kilowattimmarna, icke medräknats, enär denna avgift, utgörande $\frac{120}{Q}$, praktiskt taget motsvaras av bränslekostnaderna vid alternativet för ångturbinen.

Vid alternativet med ångturbin har av inkomna, preliminära anbud framgått att en modärn ångturbingenerator för 500 kW avgiven trefaseffekt inkl. erforderliga tillbehör kan beräknas kosta c:a 125,000: — kronor.

Beräknas ränta, amortering och underhåll efter samma %-sats som förut, vilket torde vara berättigat, erhålles en årlig kostnad för ångkraftanläggningen av Kr. $\frac{8 \times 125,000}{100} = 10,000: —$ kronor.

Detta alternativ bliver sålunda billigare än alternativet med inköp av ytterligare effekt från »Uddeholm».

Detta förutsätter givetvis någorlunda normala priser å bränslet och i *genomsnitt* icke överstigande c:a 30: — kr. pr ton fritt Karlstad.

Skall en utvidgning av ångkraftverket ske bör man vid denna utvidgning även taga hänsyn till behovet av reservkraft för viss tid framåt. I kalkylerna

för elektricitetsverkets framtida utveckling ingår bl. a. en utvidgning av reservkraftanläggningen och det torde därför vara skäl att nu sammankoppla dessa båda frågor. Utvidgningen bör sålunda tilltagas så stor att dels det nu föreliggande ökade behovet av spetskraft täckes och dels att det redan förut beräknade behovet av reservkraft även täckes. Detta reservkraftbehov har tidigare angivits till c:a 1,500 kilowatt.

Storleken å den nya ångturbingeneratoren bör sålunda vara av storleksordningen 2,000 kilowatt.

Ett dylikt aggregat beräknas, med hjälp av inkomna preliminära anbud, kosta c:a 225,000: — kronor inkl. erforderliga tillbehör och byggnadsarbeten.

Årliga kostnaden för ränta, amortering och underhåll beräknas för denna senare anläggning uppgå till *Kr. 18,000: —*.

Genom insättandet av en ny, mera tekniskt fulländad, ångturbin ävensom bättre och mera ekonomiska eldningsanordningar för pannorna beräknas en bränslebesparing av c:a 40 %, vilket motsvarar en årlig besparing av *Kr. 4,000: — pr år*, varigenom den årliga kostnaden för det nya, större aggregatet nedbringas till *Kr. 18,000 — 4,000 = 14,000: — kronor*.

Den föreslagna utvidgningen av ångkraftverket medför givetvis ett rätt betydande kapitalutlägg och frågan om icke den nuvarande ångkraftstationen skulle kunna helt ställas i reserv, genom att den effekt som f. n. ständigt uttages från densamma erhöles genom ökad uttagning från »Uddeholm», uppställer sig givetvis.

En närmare undersökning av detta alternativ ger vid handen följande.

För att kunna från »Uddeholm» uttaga ytterligare den förut angivna effektökningen av 500 kW och dessutom nuvarande ångturbins 1,000 kW samt Dieselgeneratorns 268 kW skulle erfordras en nyanläggning om c:a 1,800 kW motsvarande en transformatoranläggning om c:a 2,300 kVA eller, med hänsyn till behovet av transformatorreserv, c:a 3,000 kVA.

En dylik anläggning beräknas kosta c:a *Kr. 80,000: —*, erforderliga kablar c:a *Kr. 20,000: —* eller tillsammans c:a *Kr. 100,000: —*.

Beräknas härå 8 % erhöles en årlig kostnad av *Kr. 8,000: —*.

Avgifterna för det i detta fall till »Uddeholm» överflyttade effektbeloppet av c:a 1,800 kilowatt hava beräknats komma att uppgå till *Kr. 21,010: —* eller i runt tal *Kr. 21,000: — pr år*, inkl. 7 % utjämningsmarginal.

Tillsammans med den förut beräknade årliga kostnaden skulle totalkostnaden sålunda bliva $8,000 + 21,000 = 29,000: — kr$.

Denna sistnämnda kostnad är c:a 15,000:— kr. högre än vad kostnaden bliver vid alternativet med den större ångturbinen å 2,000 kilowatt.

Härtill kommer att en utvidgning av Uddeholmsavtalet i verkligheten icke utgör någon verklig reservtillgång, då man alltid måste räkna med att avbrott kan inträffa å en kraftöverföring även om dessa avbrott tendera att bliva färre och kortare i den mån överföringstekniken förbättras.

Tillgången till egen ökad effekt är givetvis en ovärderlig fördel vid framtida underhandlingar rörande ny energileverans.

Slutligen bör påpekas att det befintliga ackumulatorbatteriet, enligt erhållna uppgifter, numera är i sådant skick att detsamma inom loppet av något år måste tagas ur drift på grund av att det är alldeles förslitet samt att en reparation resp. ersättande av detta batteri skulle komma att medföra en kostnad av i runt tal 150,000:— kronor.

Kommer den föreslagna ångturbinen till utförande utgör densamma, under förutsättning av att lämpliga åtaganden vidtagas för reservens ögonblickliga sättande i drift, en acceptabel ersättare för ackumulatorbatteriet och då icke endast för likströmsabonenterna utan även för vissa kategorier övriga växelströmsförbrukare.

En annan sak som i detta sammanhang bör beaktas är att en eventuell överflyttning av den nuvarande reservstationens effekt till Uddeholm helt uttömer möjligheterna att enligt nu gällande avtal uttaga kraft från Uddeholm. Genom utvidgningen av ångkraftanläggningen har man för framtida behov reserverat motsvarande effekt från Uddeholm, vilken bl. a. kan tänkas behöva tagas i anspråk vid tillfälle då ångreserven icke anses ekonomiskt lämplig att köra igång eller vid inträffande fel å ångreservanläggningen.

Åberopande vad jag här ovan anfört får jag för min del tillstyrka det av Ingeniör J. Thalén framlagda förslaget om ökning av Karlstads Stads Elektricitetsverks ångkraftanläggning med ytterligare 2,000 kilowatt såsom under nuvarande förhållanden den lämpligaste och mest ekonomiska lösning av det föreliggande kraftproblemet.

Göteborg den 25 Nov. 1937.

KARL G. ELIASSON.»

»Stockholm den 25 nov. 1937.

Karlstads Stads Elektricitetsverk, Karlstad.

På uppdrag av Karlstads Belysningsstyrelse bedja vi härmed få lämna följande yttrande över förslag till utvidgning av Eder reservkraftcentral, daterat den 25 nov. 1937, vilken utvidgning delvis planerats med vår hjälp.

Anläggningen har planerats i samråd med Ingeniör Thalén efter våra direktiv, och har särskilt stor hänsyn tagits till att uppeldning och variation i eldningen skall kunna ske så snabbt som möjligt för att kunna anpassas efter variationerna i turbinens ångförbrukning även inom mycket stora gränser.

Turbinaggregatets storlek har valts, dels med hänsyn till förekommande belastningsspetsar, och dels för tillgodoseende av förekommande reservkraftbehov vid strömavbrott från Dejevors eller Uddeholm, och synes det oss, som om den beräknade effekten vore i ekonomiskt avseende väl avvägd. Att kraftbehovet kan lösas på så billigt sätt som det föreslagna beror på möjligheten av, att pannorna kunna ombyggas, så att de kunna lämna ånga i tillräcklig mängd för den föreslagna turbinen. Vi anse, att något billigare sätt att ordna en kraftcentral för denna kapacitet icke gärna kan vara möjligt.

På grund av vad här ovan framhållits kunna vi på goda grunder tillstyrka den av Eder Ingeniör Thalén föreslagna och kostnadsberäknade utvidgningen av Eder ång- och kraftcentral.

Högaktningsfullt

J. ALB. SIEGBORN.»

Sedan belysningsingeniören närmare redogjort för kraftfrågans nuvarande läge och väntad ökning av kraftbehovet för nästa och kommande år och sedan närvarande delegerade för elverket, herr Tränk, betonat vikten och nödvändigheten av en ökad kraftreserv, som vid eventuella strömavbrott från Uddeholm eller Dejevors kunde lämna de av den elektriska kraften mest beroende abonnenterna erforderlig kraftreserv, enades styrelsen därom, att omedelbara åtgärder borde vidtagas för en ökning av elverkets tillgång på reservkraft.

Som antagbara möjligheter för tillgodoseende av detta erforderliga effekt-tillskott uppställdes och diskuterades följande alternativa förslag:

- 1) att genom en utvidgning av mottagningsstationen för Uddeholmskraften öka kraftuttagningen från Uddeholm med 500 kW;

- 2) att insätta en ångturbin eller dieselmotor å 500 kW;
- 3) att insätta en ångturbin om 2,000 kW;
- 4) att utvidga mottagningsstationen för Uddeholmskraften och till denna överflytta den nuvarande kraftuttagningen från ångturbin och dieselmotorn om sammanlagt 1,268 kW för att på så sätt bereda reservkraft till motsvarande effektbelopp.

Med stöd av vad belysningsingeniören och ingenjören Eliasson anført antecknades följande jämförelser mellan härövan upptagna alternativa förslag:

Alternativ 1. Anläggningskostnaden utgör 40,000 kronor och årliga kostnaden 15,000 kronor. Någon ökad kraftreserv erhålles ej enl. detta alternativ.

Alternativ 2. Anläggningskostnaden utgör 125,000 kronor och årliga kostnaden 10,000 kronor. Ej heller med detta alternativ vinnes någon ökad kraftreserv.

Alternativ 3. Anläggningskostnaden utgör 225,000 kronor och årliga kostnaden 14,000 kronor. Enligt detta alternativ erhålles en kraftreserv på 1,500 kW.

Alternativ 4. Anläggningskostnaden utgör 100,000 kronor och årliga kostnaden 29,000 kronor. Enligt detta alternativ erhålles reservkraft till ett kraftbelopp

Då med alternativen 1 och 2 ej vunnes någon ökad kraftreserv ansåg sig styrelsen kunna lämna dessa båda alternativ åsido. Vid valet mellan alternativen 3 och 4 ansåg sig styrelsen böra lämna förord åt alternativ 3, enär detta gäve den största reservtillgången, och dessutom vore i ekonomiskt som andra avseenden mest fördelaktigt.

Styrelsen ville därjämte understryka den av belysningsingeniören påpekade, för närvarande låga kostnaden för amorteringslån på 20 år, vilken kostnad enligt inhämtad upplysning nu utgjorde 6,79 procent.

På grund av vad sålunda utretts och anförts beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville för utvidgning av elektricitetsverkets ångcentral i enlighet med av belysningsingeniören upprättat förslag bevilja styrelsen ett anslag av 225,000 kronor.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 29 november 1937.*

§ 982.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över av belyningsstyrelsen gjord framställning angående anslag för utbyggnad av elektricitetsverkets ångcentral.

Efter föredragning av handlingarna och hållen överläggning, under vilken belyningsingeniören närmare redogjorde för förslaget, fann kammaren genom den i ärendet förebragta utredningen att utökning av kraftcentralen vore erforderlig samt att det av belyningsstyrelsen föreslagna alternativet för utbyggnaden vore rationellt och ur ekonomisk synpunkt fördelaktigt. Medel för ändamålet kunde lämpligen anskaffas ur den fond, som enligt § 6 i lagen om kommunal fondbildning skall bildas av influtna fastighetsförsäljningsmedel, förslagsvis benämnd Fastighetsförsäljningsfonden (ej att förväxla med donationsjordsfonden).

Kammaren beslöt förty hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta,

att bifalla belyningsstyrelsens ifrågavarande framställning; samt

att för ändamålet anvisa 225,000 kronor, att anskaffas ur Fastighetsförsäljningsfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 228.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över belyningsstyrelsens framställning om anslag för utbyggande av elektricitetsverkets ångcentral, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infordrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning i fråga om anskaffning av medel till köpeskillingarna för av staden inköpta egendomen Lugnet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 29 november 1937.

§ 987.

Stadsfullmäktiges hade den 18 mars 1937, såsom § 53 i protokollet jämte tillhörande tryckta handlingar (serien A N:o 3 sid. 11 och följande) närmare utvisar, godkänt upprättade kontrakt angående förvärv för stadens räkning av egendomen Lugnet för köpeskillning av sammanlagt 155,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt uppdragit åt drätselkammaren att inkomma med förslag till slutlig medelsanskaffning.

Jämlikt fullmäktige uppdrag ville kammaren nu avgiva förslag till anskaffning av ifrågavarande medel samt beslöt därvid hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bestämma att beloppet 155,000 kronor skall anskaffas ur Fastighetsförsäljningsfonden.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 229.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning i fråga om anskaffning av medel till köpeskillingarna för av staden inköpta egendomen Lugnet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Byggnadsnämndens framställning om särskilt anslag å 15,000 kronor för utarbetande av stads- och stomplaner för staden.

Utdrag av protokollet, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 19 november 1937.

§ 614.

Sedan byggnadsnämnden på sätt avgåves i nämndens protokoll för den 1 oktober 1937, § 510, i sitt statförslag för år 1938 upptagit ett extra anslag å 5,000 kronor för upprättande av förslag till stadsplaner, avseende i första hand stadsdelen Viken, hade nämnden från länsstyrelsen anmodats att påskynda såväl stadsplanearbetet i vidare utsträckning som ock framför allt utarbetandet av stomplan, varav det förstnämnda arbetet i väsentlig grad vore beroende. Då nämnden saknade egna arbetskrafter för den sålunda utvidgade arbetsplanens genomförande inom den tid, som förutsattes såge sig nämnden nödsakad att i avsevärd omfattning anlita främmande arbetskraft, vilket medförde, att det i statförslaget sålunda upptagna anslaget ej ens tillnärmelsevis komme att förslå till kostnadernas täckande.

De planer, som under nästkommande år måste färdigställas, vore *dels* dispositionsplan för hela stadsområdet, *dels* stomplan för den centralare delen därav, *dels* stadsplane för följande områden, nämligen stadsdelen Viken, samtliga kvarter i stadsdelarna Tingvalla, Haga och Herrhagen samt Norrstrandsområdet, varjämte arbetet med stadsplaner för Våxnäsområdet och Strand åtminstone borde påbörjas.

Beträffande kostnaden för dessa förslag ville nämnden framhålla, att enbart dispositionsplan och stomplan torde betinga en kostnad av cirka 18,000 kronor och stadsplanen för Viken cirka 2,000 kronor. Därest övriga planförslag, såsom nämnden hade för avsikt, utarbetades med tillhjälp av den ordinarie arbetskraft, som stode nämnden till buds, skulle till anlitande av främmande arbetskraft krävas en kostnadssumma av cirka 20,000 kronor, eller 15,000 kronor utöver vad nämnden i sitt statförslag begärt.

I anledning av vad sålunda anförts beslöt byggnadsnämnden ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte för år 1938 bevilja byggnadsnämnden ett tilläggsanslag å 15,000 kronor utöver det i nämndens stat upptagna beloppet till utarbetande av stads- och stomplaner för staden.

Denna § justeras genast.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 november 1937.

§ 976.

Uppå remiss hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av byggnadsnämnden gjord framställning om särskilt anslag å 15,000 kronor utöver det i nämndens stat upptagna beloppet för utarbetande av stads- och stomplaner för staden; och beslöt kammaren hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte bifalla byggnadsnämndens ifrågasvarande framställning samt bestämma att beloppet 15,000 kronor skall anskaffas genom uttaxering, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 230.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över byggnadsnämndens framställning om särskilt anslag å 15,000 kronor för utarbetande av stads- och stomplaner för staden, uti vilket ärende drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag till kapital- utgifter för centralförrådet under år 1938.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 6 december 1937.*

§ 1017.

I centralförrådets statförslag för år 1938 hade upptagits såsom kapital-
utgifter:

Å skattestat:

Fastigheter:

Del av kostnader för uppförande av varmgarage för bilar, motor- väghyvlar och andra maskiner	1,940: —
---	----------

Inventarier:

Del av kostnader för inköp av 2 st. lastbilar med snöplogar och andra tillbehör	7,000: —
Del av kostnad för inköp av 1 st. motorväghyvel	2,100: —
1 st. 4,5 tons lastbil med hydr. tippningsanordning och snöplogs- aggregat	20,500: —
Övriga inventarier	8,000: —
	Kronor 39,540: —

Beträffande de tre härovan först upptagna posterna hade stadsfullmäk-
tige förut fattat beslut om uttaxering, varför kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för inköp av lastbil och inventarier anvisa
anslag av 28,500:— kronor att i den mån medel därtill eljest icke finnas
tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 231.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till kapitalutgifter för centralförrådet under år 1938, beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifråga-
varande framställning.*

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

**Drätselkammarens framställning om anslag till kapital-
utgifter för vattenledningsverket under år 1938.**

*Utdrag av protokoll hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 6 december 1937.*

§ 1016.

I vattenledningsverkets statförslag för år 1938 hade upptagits såsom kapitalutgifter:

Å skattestat:

Ledningar och rörnät:

Servisledningar.....	7,000:—
Inköp av mätare och inventarier	7,000:—
	<hr/>
	Kronor 14,000:—

Kammaren beslöt hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål an-
visa anslag av 14,000 kronor att, i den mån medel därtill
eljest icke finnas tillgängliga, anskaffas genom uttaxering.*

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 232.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till kapitalutgifter för vattenledningsverket under år 1938, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens framställning om anslag till kapitalutgifter för avloppsverket under år 1938.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 december 1937.

§ 1015.

I avloppsverkets statförslag för år 1938 hade upptagits såsom kapitalutgifter:

Å skattestat:

Ledningar och rörnät:

Servisledningar	8,000:—
Inköp av inventarier	300:—

Kronor 8,300:—

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågasvarande ändamål anvisa anslag av 8,300 kronor att, i den mån medel därtill eljest icke finnas tillgängliga anskaffas genom uttaxering.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 233.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om anslag till kapitalutgifter för avloppsverket under år 1938, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågasvarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Drätselkammarens förslag till användning av stadens andel av under budgetåret 1936—1937 influtna automobilskattemedel.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 december 1937.

§ 1009.

Sedan från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen till staden inlevererats 147,743 kronor 4 öre, utgörande staden författningsenligt tillkommande andel av under budgetåret 1936—1937 influtna automobilskattemedel, så hade kammaren den 8 sistlidne november månad uppdragit åt byggnadschefen att inkomma med förslag rörande ifrågasvarande medels användning varefter inkommit så lydande förslag:

»Enligt Stadsfullmäktiges särskilda beslut skola till förräntning och amortering av under 1924—1923 utförda permanenta körbaneanläggningar användas	43,335: 16
Återstoden av årets bilskattemedelstilldelning föreslås använd till täckande av kostnader för om- och nybyggnad av vissa för automobiltrafiken viktiga vägar, gator och broar enligt Stadsfullmäktiges beslut av 19 december 1935	104,407: 88
Karlstad den 6 december 1937.	Summa kronor 147,743: 04

Karlstads stads byggnadskontor:

ERIK BJÖRKMAN.»

Kammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte angående ifrågavarande medels användning besluta i enlighet med vad byggnadschefen i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 234.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över drätselkammarens förslag till användning av stadens andel av under budgetåret 1936—1937 influtna automobilskattemedel, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets utlåtande över Vald. Björcks ansökan om tillstånd att idka yrkesmässig handel med skrot.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 235.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en till Konungens Befallningshavande i länet ställd ansökan om tillstånd för Vald. Björck att inom länet idka yrkesmässig handel med skrot; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del förklara sig intet hava att erinra mot bifall till ansökningen.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Herr Geijers motion angående tillsättande av en kommitté för utredning angående vidtagande av åtgärder för trafikens ordnande inom staden.

Till Stadsfullmäktige.

I sammanhang med de två genom Nationalföreningen för trafiksäkerhetens befrämjande den 12 och 13 november 1937 i Karlstad med understöd av stat och kommun anordnade trafikdagarna har bland allmänheten här livligt diskuterats de under trafikdagarna till gångtrafikanternas säkerhet vidtagna anordningarna med å vissa gatukorsningar uppmålade gula linjer, mellan vilka de gående skulle kunna utan fara färdas. Diskussionen har även förts i pressen såsom framgår av bifogade nummer av Nya Wermlands-Tidningen för den 16 och 17 dennes. Systemet med gula linjer för angivande av övergång över våra gator har på vissa håll av olika skäl funnits olämpligt. (En annan sak är valet av platser för angivande av övergångsställen). I avseende å systemets lämplighet kan blott behöva hänvisas till denna dags lätta snöfall, som gjort de gula linjerna osynliga och systemet overksam. Mellan olika kategorier av trafikanter måste det uppkomma konkurrens om plats å gatorna. De motordrivna trafikmedlen äro de yngsta på arenan. Med deras framfart är likväl på grund av den maskinella kraften, även vid omsorgsfullt handhavande och än mera om föraren av fordonet är vårdslös, ett allvarligt faromoment förbundet. I synnerhet är det gångtrafikanterna, som blivit lidande, men å andra sidan kunna även motorförarna med rätta klaga över det sätt, varpå de gående ofta färdas. Motorförarnas rättigheter och skyldigheter äro genom allmänna förordningar helt reglerade. Med gångtrafiken är det sämre ställt, även om vissa allmänna bestämmelser finnas. Utöver de givna allmänna bestämmelserna måste det inom städer och stadsliknande samhällen, synes det mig, utföras praktiska anordningar, som året om lämna gångtrafikanterna möjlighet att på lämpliga ställen i trygghet passera de hårdast av trafiken belastade körbanorna. Sådana anordningar, närmast avsedda att skänka de gående trygghet, skulle utan tvivel vara till gagn även för motortrafiken, ej minst genom att samla fotgängarna. Även den i trafiken ofta oroande cykelåkningen skulle antagligen röna en god inverkan av nu ifrågasatta säkerhetsanordningar.

Utan att närmare ingå på denna fråga, som för vår stad, enligt min mening, bör utredas, får jag anhålla, att Stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté av tre eller fem personer för åstadkommande av utredning i ämnet och för avgivande av de förslag, som av utredningen föranledas.

Karlstad den 18 november 1937.

HERMAN GEIJER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 236.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att yttra sig över herr Geijers motion om tillsättande av en kommitté för utredning angående vidtagande av åtgärder för trafikens ordnande inom staden; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål tillsätta en kommitté på fem personer samt att till ledamöter i densamma utse borgmästaren E. Lundblad, sammankallande, lektorn Per Stolpe, konsuln Herman Geijer, byggnadschefen Erik Björkman och chauffören Gunnar Johansson.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Badhusstyrelsens framställning angående ökning av antalet ledamöter i styrelsen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.*

§ 237.

På framställning av badhusstyrelsen beslöt beredningsutskottet hemställa, *att* stadsfullmäktige måtte besluta att badhusstyrelsen skall bestå av fem ledamöter i stället för såsom nu är bestämt tre ledamöter.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Beredningsutskottets förslag till val av ledamöter i en särskild kommission för granskning av stadens räkenskaper och förvaltning.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 238.

Stadsfullmäktige hade den 18 november 1937, såsom § 271 i då hållet protokoll närmare utvisar, beslutat *dels* att tillsätta en kommission av tre opartiska ledamöter, varav en utomstående jurist, en av handelskammare auktoriserad revisor och en med den kommunala förvaltningen i Karlstad väl förtrogen person för att verkställa en särskild granskning av stadens räkenskaper och förvaltning med rätt för kommissionen att, därest den så ansåge påkallat, helt eller delvis gå tillbaka i tiden tio år *dels ock* att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter uti ifrågavarande granskningskommission.

Efter att i ärendet hava rådgjort med direktören för Svenska Stadsförbundet beslöt utskottet utan meningsskiljaktighet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att till ledamöter uti ifrågavarande granskningskommission utse förste kanslisekreteraren i finansdepartementet, Bengt Arfwidson, auktoriserade revisorn Oscar Lindahl i Stockholm samt plåtslagaren O. W. Karlsson; samt

att till ordförande i sagda kommission utse kanslisekreteraren Arfwidson.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.

Den 16 December

N:o 11½

Belysningsstyrelsens förslag om godkännande av överenskommelser dels mellan Karlstads stad, Uddeholms Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag dels ock mellan Karlstads stad, Werm-lands Enskilda Bank Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag i anledning av att de industriella anläggningarna vid Kohlsäter blivit nedlagda.

Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 13 december 1937.

§ 104.

Sedan styrelsen på sätt § 92 härovan i protokollet för den 27 oktober 1937 utvisar dels uttalat, att styrelsen icke hade något att erinra mot att förhandlingar upptogos med Kohlsäters Aktiebolag dels till sina förhandlingsdelegerade utsett belysningsingenjören Thalén och ingenjören K. G. Nystedt, så hade efter förhandlingar, i vilka deltagit representanter jämväl för Werm-lands Enskilda Bank Aktiebolag och Uddeholms Aktiebolag, delegerade enats om att tillstyrka antagande av följande, av övriga parter godkända kontraktsförslag: *Bil. A, B.*

Styrelsen hade nu att avgiva yttrande i detta ärende.

Under den hållna överläggningen yrkades dels av herr Eriksson att styrelsen måtte tillstyrka antagande av de föreliggande kontraktsförslagen dels av herr Asplund med instämmande av herr Lundholm, att styrelsen ville förklara sig icke kunna för dagen avgiva något yttrande med hänsyn till den ringa tid, som styrelsens ledamöter haft till sitt förfogande för att sätta sig in i frågan.

Då styrelsen härefter skulle företaga omröstning, förklarade sig tjänstgörande ordföranden herr Håkansson icke vilja deltaga i densamma, var-efter styrelsen till ordförande under omröstningen utsåg herr Ander.

Vid härefter företagen omröstning röstade herrar Ander, Eriksson och Nystedt för herr Erikssons förslag samt herrar Lundholm, Asplund och Ryrfeldt för herr Asplunds förslag, medan herr Österberg nedlade sin röst.

Styrelsen hade sålunda med tre röster mot tre och ordförandens utslagsröst beslutat tillstyrka antagande av de föreliggande kontraktsförslagen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Bilaga A.

Med anledning av de ändrade förhållanden, som inträtt därigenom, att de industriella anläggningarna vid Kohlsäter i Gillberga socken genom vålded den 19 sistlidne juni nästan helt raserats och fabriksdriften i följd därav nedlagts, har för reglerande av de skyldigheter, som åligga Karlstads stad, Uddeholms Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag enligt avtal om leverans av elektrisk kraft dels den 29 juli 1930 mellan staden och Uddeholms Aktiebolag kallat Uddeholms Karlstadskontrakt med fyra tillägg, dels samma dag mellan Uddeholms Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag kallat Uddeholms Kohlsäterskontrakt dels ock den 31 december 1932 mellan staden, Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag mellan nämnda parter träffats följande överenskommelse:

§ 1.

Av ovan angivna kontrakt, som i övrigt behålla sin giltighet, upphöra tilläggskontrakt N:o 4 till Uddeholms Karlstadskontrakt av den 29 juli 1930,

kontraktet samma dag mellan Uddeholms Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag samt kontraktet den 31 december 1932 mellan staden, Kohlsäters Aktiebolag och Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag under förutsättning av sistnämnda bolags godkännande att gälla den 1 januari 1938, och i anslutning därtill frikallas Wermlands Enskilda Bank från sin garanti enligt §§ 3 och 8 i sistnämnda kontrakt.

§ 2.

Beträffande den frikraft, som staden enligt mellanvarande kontrakt tillförsäkrats av Uddeholm, förbinder sig Uddeholm att till den del denna icke av staden uttages, under åren 1938 till och med 1942 gottgöra staden efter följande priser:

År 1938	vintertid	0,9 öre/kwh	sommartid	0,45 öre/kwh
» 1939	»	1 » »	»	0,5 » »
» 1940	»	1,1 » »	»	0,55 » »
» 1941	»	1,2 » »	»	0,60 » »
» 1942	»	1,3 » »	»	0,65 » »

Härvid är dock att iakttaga att även om den av staden under något år sålunda ej uttagna energimängden skulle enligt ovanstående motsvara ett högre värde än Sjutusen (7,000:—) kronor, Uddeholm dock icke är pliktigt att utgiva ersättning med högre belopp än detta.

Ovannämnda ersättningar skola erläggas för perioderna vintertid (november—mars) och sommartid (april—oktober) vid respektive periodslut.

§ 3.

Avtalet erhåller gällande kraft endast under förutsättning att Karlstads stadsfullmäktige vid sammanträde innevarande månad slutgiltigt godkänna *dels* dessa överenskommelser *dels ock* ett denna dag i samband med ovanberörda ändrade förhållanden mellan staden, Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag träffat avtal.

Karlstad den 13 december 1937.

för Karlstads stad
J. A. HÅKANSSON.

Uddeholms Aktiebolag
GERH. LARSSON
enl. fullmakt.
Kohlsäters Aktiebolag
CARL FR. LÖWENHIJELM.

Bilaga B.

Med anledning av de ändrade förhållanden, som inträtt därigenom, att de industriella anläggningarna vid Kohlsäter i Gillberga socken genom vådeld den 19 sistlidne juni nästan helt raserats och fabriksdriften därstädes nedlagts, har mellan Karlstads stad, Wermlands enskilda Bank Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag träffats följande avtal:

§ 1.

Kontraktet mellan parterna den 31 december 1932 rörande leverans av elektrisk kraft upphör att gälla den 1 januari 1938 och banken frikallas därmed från sin garanti enligt §§ 3 och 8 i kontraktet samt bolaget från skyldigheten att i sin styrelse hava representanter för staden.

§ 2.

Utan något som helst anspråk på regressrätt mot bolaget bemyndigar staden banken att använda ett på räkning hos banken insatt belopp av Kr. 25,000:—, utgörande likvid för aktierna i bolaget, jämte upplupen ränta till avbetalning å trenne av staden utställda och av bolaget godkända växlar å sammanlagt Kr. 87,318:50, och banken efterskänker helt sin återstående fordran av bolaget på grund av samma växlar samt befriar i samband därmed staden från dess vidare betalningsskyldighet för växlarna.

§ 3.

Bolaget förbinder sig att senast den 1 juli 1938 ställa ett belopp av Kr. 75,000:— till förfogande för att av bolaget i samråd med vederbörande kommunala myndigheter eller genom deras försorg utdelas till anställda och arbetare vid Kohlsäter, vilka genom fabriken nedläggande berövats sina möjligheter till försörjning, och banken garanterar, att bolaget uppfyller denna förpliktelse.

§ 4.

Avtalet erhåller gällande kraft endast under förutsättning, att Karlstads stadsfullmäktige vid sammanträde den 16 innevarande månad slutgiltigt godkänna *dels* detta avtal *dels ock* denna dag mellan stadens representanter och Uddeholms Aktiebolag träffade överenskommelser rörande sådan ändring av

gällande avtal rörande kraftleverans, som betingas av det i § 1 här ovan omnämnda kontraktets annullerande.

Karlstad den 13 december 1937.

för Karlstads stad
J. A. HÅKANSSON.

Wermlands Enskilda Bank
Aktiebolag

A. DAHLIN.

Otto Ågren.

Kohlsäters Aktiebolag
CARL FR. LÖWENHJELM.
E. NILSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 december 1937.

§ 1030.

Som känt vore, hade de industriella anläggningarna vid Kohlsäter genom eldsvåda blivit så svårt skadade, att fabriksdriften nedlagts. I anledning av de i följd därav ändrade förhållandena beträffande stadens leverans av elektrisk energi till anläggningarna hade underhandlingar angående upphävande och ändring av vissa kontrakt förts mellan de av saken berörda parterna, nämligen Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag, Uddeholms Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag, därvid staden representerats av byggmästaren Olof Wästlund, maskinisten Nils O. Hult, belysningsingenjören John Thalén och ingenjören K. G. Nystedt.

Partsrepresentanterna hade under förhandlingarnas gång enats om att för godkännande framlägga tvenne kontraktsförslag. Belysningsstyrelsen hade i avgivet yttrande tillstyrkt förslagets antagande.

De kontrakt, som nu vore föremål för upphävande eller ändring samt de kontrakt, som med dessa ägde sammanhang voro intagna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar den 16 januari 1930, den 26 juni samma år och den 19 januari 1933. På grund av den stora brådskan med ärendets avgörande får kammaren allenast hänvisa till dessa kontraktsbestämmelser för jämförelse mellan vad nu gäller och vad, enligt de föreslagna kontrakten skall komma att gälla.

Det syntes kammaren vara en fördel för staden, att de så kallade Kohlsätersväxlarna, för vilka staden vore utställare och i händelse av Kohlsäters

Aktiebolags insolvens bleve betalningsskyldig, nu avvecklades utan annan ekonomisk uppoffring för staden än den, som låge däri, att stadens köpeskilling för aktierna i Kohlsäters Aktiebolag finge för ändamålet tagas i anspråk.

Vidare borde uppskattas, att banken garanterat, att ett belopp, av 75,000 kronor ställdes till förfogande för utdelning till anställda och arbetare vid Kohlsäter, vilka på grund av fabriken nedläggande berövats sina möjligheter till försörjning genom sina förutvarande befattningar och vore det, enligt vad under förhandlingarna uppgivits, så avsett, att ett större belopp skulle redan till instundande julhelg utdelas.

Kammaren funne sig med hänsyn till föreliggande omständigheter böra föreslå stadsfullmäktige,

att godkänna de båda här ovan intagna, den 13 december 1937 dagtecknade avtal mellan däri berörda parter.

I beslutet deltog ej herrar Håkansson och Pettersson.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1937.

§ 240.

Beredningsutskottet hade att yttra sig över belyningsstyrelsens förslag om godkännande av överenskommelser dels mellan Karlstads stad, Uddeholms Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag dels ock mellan Karlstads stad, Wermlands Enskilda Bank Aktiebolag och Kohlsäters Aktiebolag i anledning av att det ifrågasatts att de industriella anläggningarna vid Kohlsäter skola bliva nedlagda.

Efter överläggning, varunder belyningsingenjören Thalén närmare redogjorde för kontraktförslagets innebörd, beslöt utskottet, som visserligen funne att tid för frågans tillbörliga utredning icke stått utskottet till buds, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1937.	Den 16 December	N:o 12
-------	-----------------	--------

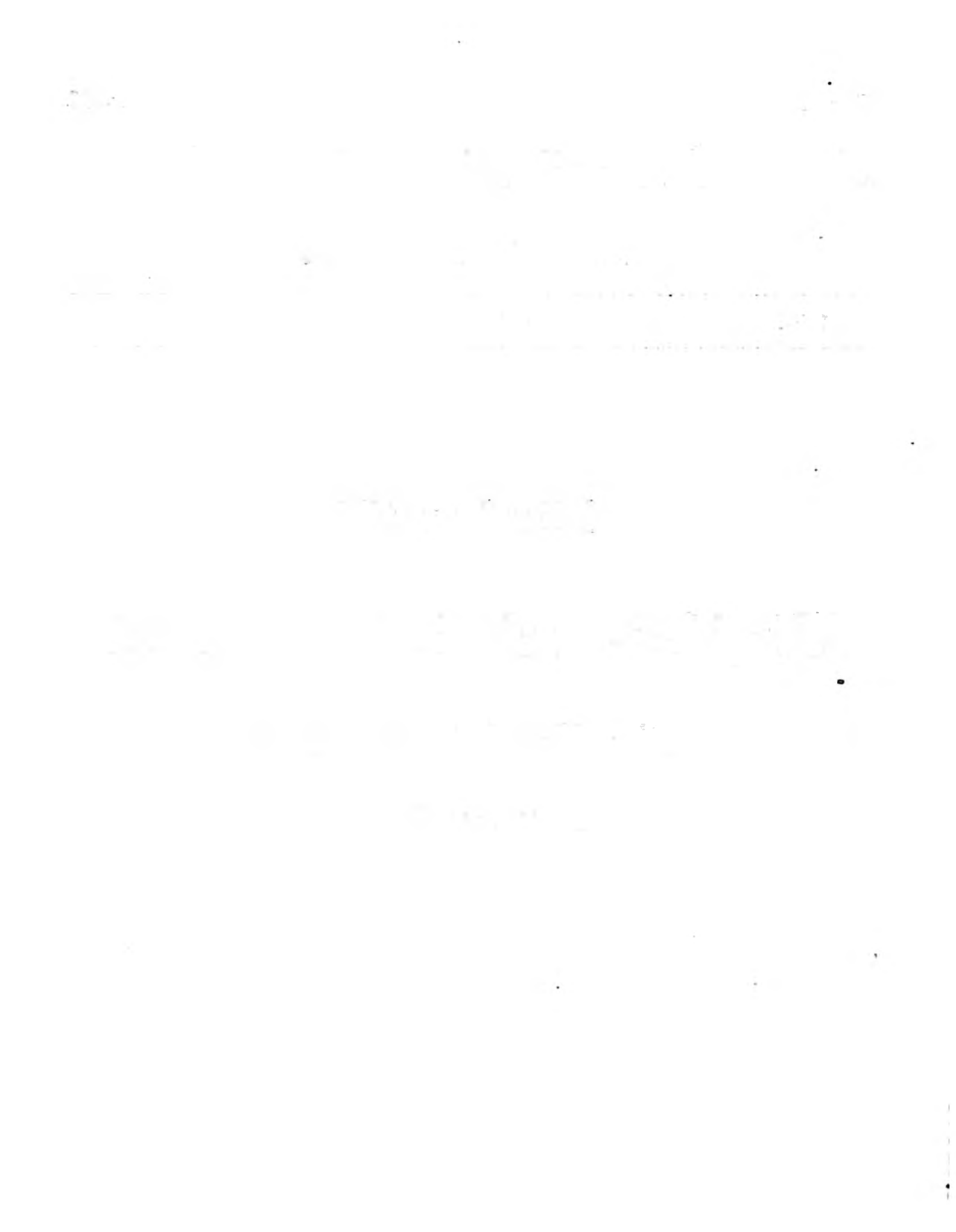

Förslag till

Utgifts- och inkomststat

för Karlstads stad

för år 1938

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed överlämna det av Drätselkammaren upprättade förslaget över stadens inkomster och utgifter år 1938 jämte tillhörande inkomna specialstater och en å stadskamrerarekontoret upprättad promemoria angående statförslaget.

Till dessa handlingar får Magistraten hänvisa och allenast hemställa, att Stadsfullmäktige ville godkänna det upprättade statförslaget med förbehåll för Stadsfullmäktiges bifall till de särskilda anslag, som ännu ej varit föremål för Stadsfullmäktiges prövning.

Magistraten får därjämte föreslå Stadsfullmäktige besluta, att uppbörden av utskylderna för borgerliga och kyrkliga kommunen skall ske gemensamt samt fördelas på tre uppbördsstämmor.

Karlstads rådhus den 7 december 1937.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 december 1937.

§ 1014.

Sedan inom kammaren förut pågått arbete med uppgörande av förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1938, så företogs nu ärendet till slutlig behandling; och beslöt kammaren efter överläggning och under hänvisning till handlingarna i ärendet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1938 samt sålunda fastställa uttaxeringen till 8 kronor 50 öre för varje debiterad skattekrona enligt kommunalskattelagen, varav 7 kronor 70 öre för den borgerliga kommunen och 80 öre för den kyrkliga kommunen.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos budgetsberedningen i Karlstad den 6 december 1937.

§ 2.

Budgetsberedningen, som hade att yttra sig över uppgjort förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1938 jämte tillhörande handlingar, beslöt efter hållen överläggning och med uttalande att den icke under för handen varande omständigheter ville föreslå avsättning till »Karlstads stads pensionsfond» av något belopp för nästkommande år, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige måtte antaga det framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1938.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 december 1937.

§ 239.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över avgivet förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938, över vilket förslag budgetsberedningen avgivit utlåtande, beslöt efter tagen del av handlingarna och hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med budgetsberedningens förslag.

Som ovan.

In fidem:

SVEN HEIMER SVENSSON.

Till Drätselkammaren.

I och för godkännande får jag härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938 jämte tilläggsstat för år 1937.

Statförslaget är som vanligt uppgjort med ledning av till drätselkammaren inkomna specialstater ävensom infordrade uppgifter. De ändringar i förslagsstaterna, som företagits, angivas här nedan under respektive titlar utom i de fall, ändringarna innebära rent redaktionella rättelser.

Skatteunderlaget har, jämfört med föregående år, ytterligare förbättrats. Antalet skattekronor har ökats från 270,520: 06 till 301,956: 06 eller med 11,7 %. Till jämförelse kan nämnas att medeltalet för den ökning av antalet skattekronor som uträknats för Sveriges samtliga städer utgör 7,3 %.

Till underlättande av granskningen får jag härmed avgiva en kortfattad kommentar till statförslaget.

1. Rätts- och ordningsväsen.

A. Magistrat och rådhusrätt.

Utgifter	Kr. 76,664: 58	(f. å. 71,791: 58)
Inkomster	» 37,000: —	(f. å. 38,000: —)

Renskrivningskostnaderna, vilka förra året minskats till 500: — kronor hava ånyo ökats och upptagits med 2,000: — kronor. Lönestatens ökning motsvaras i huvudsak av dyrtidstilläggets ökning från 29 till 32 %. Till stadskassan indragna sportler hava med hänsyn till innevarande års resultat ansetts böra minskas från 38,000: — till 37,000: — kronor.

B 1. Polisväsen och fångvård.

Utgifter	Kr. 281,815: —	(f. å. 263,625: —)
Inkomster	» 55,450: —	(f. å. 50,985: —)

Även i detta fall förklaras lönestatens ökning med under föregående avdelning omnämnda stegring av dyrtidstillägget. Kostnaderna för specialundersökningar och expertutlåtanden hava ökats från 1,000: — till 3,000: — kronor. Stadens ersättning från statsverket för statspolisen har ökats med 4,000: — kronor.

B 2. Aklagarväsen.

Utgifter ..... Kr. 7,882: — (f. å. 8,040: —)

Minskningen i avlöningsstaten beroende på att avlöning till stadsfiskalen upptagits utan ålderstillägg.

2. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

Utgifter ..... Kr. 66,975: 18 (f. å. 64,151: 13)

Inkomster ..... » 10,400: — (f. å. 9,400: —)

Med hänsyn till innevarande års resultat har exekutionsvaktmästarnes provision ansetts kunna minskas med 1,500: — kronor och arvodet för upptagandet av deklaraionsblanketter har upptagits med 1,200: — kronor eller samma belopp vartill kostnaderna år 1937 uppgått.

Med hänsyn till pågående fastighetstaxering, har ersättning till ledamöterna i taxeringsnämnderna ökats med 1,000: — kronor.

Till stadskassan indragna sportler har likaledes ökats med 1,000: — kronor.

3. Allmän förvaltning.**A. Stadsfullmäktige och deras beredningar.**

Utgifter ..... Kr. 18,150: — (f. å. 17,150: —)

Kostnaderna för trycksaker har ytterligare ökats med 1,000: — kronor.

B. Stadsrevision.

Utgifter ..... Kr. 27,731: — (f. å. 4,430: —)

Avlöning till den nya stadsrevisorn har upptagits i enlighet med stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

Kostnaderna för den av stadsfullmäktige beslutade särskilda granskningskommissionen har upptagits med 20,000: — kronor.

Till kontorskostnader har upptagits 500: — kronor, varemot lokalkostnaderna nu icke kunna beräknas.

C. Drätselkammare.

Utgifter ..... Kr. 102,429: 35 (f. å. 96,752: 75)

Inkomster ..... » 20,500: — (f. å. 20,500: —)

Kostnaderna för trycksaker har ökats med 1,000: — kronor.

Ö. Övriga anslag.

Utgifter	Kr. 14,300: 50	(f. å. 8,877: 25)
Inkomster	» 300: —	(f. å. 300: —)

Årsavgifterna till Svenska Statsförbundet och Svenska Städernas Förhandlingsorganisation hava upptagits med belopp, som meddelats drätselkammaren av resp. institutioner.

För luftskyddsändamål har upptagits ett reservationsanslag å 5,000: — kronor.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

Utgifter	Kr. 77,370: 21	(f. å. 45,600: 21)
Inkomster	» 2,200: —	(f. å. 1,700: —)

Kostnadsökningen i huvudsak beroende på av stadsfullmäktige beslutade anslag för upprättande av stadsplaneförslag för Viken och Kvarnberget, kronor 5,000: —, ävensom för nymätning, kronor 7,000: —. Därjämte har i staten upptagits av byggnadsnämnden begärt anslag för stomplanutredningar, kronor 15,000: —.

5. Fastighetsförvaltning.**A. Förvaltningsbyggnader.**

Utgifter	Kr. 340,801: 09	(f. å. 330,688: 09)
Inkomster	» 229,550: —	(f. å. 228,300: —)

Underhåll av byggnader hava upptagits i enlighet med av stadsfullmäktige tidigare fattat beslut i ärendet. Kostnaderna för uppvärmning hava ökats med 2,000: — kronor.

På grund av högst nödvändig renovering av möbler inom företrädesvis Rådhuset har anslag till underhåll av inventarier ökats med 1,200: — kronor.

Hyran för skolor för yrkesundervisning har ökats med 1,250: — kronor och stadsbibliotekets hyra med 1,000: — kronor.

B. Regleringsfastigheter.

Utgifter	Kr. 110,835: 29	(f. å. 113,869: 29)
Inkomster	» 114,000: —	(f. å. 134,500: —)

Kostnader för underhåll av byggnader hava upptagits i enlighet med av stadsfullmäktige tidigare fattat beslut. Kostnaderna för uppvärmning hava ökats med 1,500: — kronor.

Inkomst av lägenhetshyror hava minskats från 112,000: — till 95,000: — kronor, företrädesvis beroende på att hyror från Systemaktiebolaget och Aktiebolaget Skånska banken bortfallit. Inkomster av tomt- och fastighetsförsäljningar hava på grund av ny lagstiftning bortfallit.

C. Jordbruksegendomar och skogar.

Utgifter ..... Kr. 43,538: 45 (f. å. 34,025: 45)

Inkomster ..... » 32,000: — (f. å. 33,000: —)

Ränta å fastigheters bokförda värde har ytterligare ökats med 5,000: — kronor.

6. Brand- och sotningsväsen.

A. Brandväsen.

Utgifter ..... Kr. 177,594: 09 (f. å. 168,666: 32)

Inkomster ..... » 30,400: — (f. å. 31,365: —)

Till underhåll av byggnader har av brandstyrelsen upptagits 11,000: — kronor, utgörande:

Utbyte av utdömda elektriska ledningar ..... 3,000: —

Iordningställande av ett övningsrum ..... 4,000: —

Yttre reparationer av fastigheterna ..... 4,000: —

B. Solningsväsen.

Utgifter ..... Kr. 29,010: — (f. å. 29,310: —)

Kostnaderna för telefon m. m. har jag ansett kunna minskas med 300: — kronor till 500: — kronor.

7. Gatu- och parkförvaltning.

A. Gator, vägar och dylikt.

Utgifter ..... Kr. 547,298: 50 (f. å. 539,430: 54)

Inkomster ..... » 45,193: 19 (f. å. 56,093: 19)

Samtliga stadsfullmäktiges beslut till och med novembersammanträdet rörande ny- och omläggning, ävensom underhåll av stadens gator och vägar under år 1938 hava i staten iakttagits.

Kostnaderna för is-, snö- och sandkörning hava med hänsyn till senaste årens resultat ansetts böra ökas till 30,000: — kronor.

B. *Centralförråd.*

Utgifter ..... Kr. 282,640: — (f. å. 212,240: —)

Inkomster ..... » 243,100: — (f. å. 190,200: —)

Erforderliga uttaxeringsmedel, kronor 39,540: —, motsvaras av:

Sista 5:te-delen av kostnaden för uppförande av varmgarage samt inköp av två lastbilar och motorhyvel Kr. 11,040: —

Inköp av en st. 4¹/₂ tons lastbil med hydr. tippningsanordning och snöplogsaggregat ..... » 20,500: —

Övriga inventarier ..... » 8,000: —

Kronor 39,540: —

8. *Hamnförvaltning.*

Utgifter ..... Kr. 295,295: 72 (f. å. 279,149: 09)

Inkomster ..... » 329,258: 93 (f. å. 316,960: 14)

Det av hamnstyrelsen ingivna statförslaget har kompletterats med kapitalinkomster motsvarande avskrivning å anläggningar och inventarier.

11 A. *Allmän hälso- och sjukvård.*

Utgifter ..... Kr. 46,703: — (f. å. 43,477: 50)

Inkomster ..... » 2,550: — (f. å. 2,550: —)

Avlöning till en ny hälsovårdsinspektör har upptagits i lönestaten.

13. *Allmän hygien.*

A. *Vattenledningsverk.*

Utgifter ..... Kr. 249,357: — (f. å. 250,006: 50)

Inkomster ..... » 377,575: — (f. å. 345,225: —)

Ökningen i lönestaten motsvaras av minskning av kostnaderna för uppfordring. Kostnaderna för underhåll av byggnader, bassänger m. m. hava ökats med 6,000: — kronor och underhåll av driftapparater med 1,000: — kronor.

Inkomsten av vattenavgifter har ansetts kunna ytterligare ökas med 30,000: — kronor och mätarehyror med 1,500: — kronor.

B. Avloppsverk.

Utgifter	Kr. 131,969: —	(f. å. 146,483: 18)
Inkomster	» 78,000: —	(f. å. 72,000: —)

C. Renhållningsväsen.

Utgifter	Kr. 59,400: —	(f. å. 60,200: —)
Inkomster	» 18,500: —	(f. å. 19,000: —)

D. Bekvämlighetsinrättningar.

Utgifter	Kr. 2,591: —	(f. å. 2,591: —)
Inkomster	» 2,500: —	(f. å. 1,800: —)

Inkomsten av kabinettsavgifter har ökats med 700: — kronor.

E. Varmbadhus.

Utgifter	Kr. 48,220: —	(f. å. 44,705: —)
Inkomster	» 35,050: —	(f. å. 34,800: —)

Förutom avlöningar enligt lönestaten har av styrelsen upptagits övriga avlöningsposter (tillfällig löneförbättring) med 1,200: — kronor. Kostnaderna för bränsle har ökats med 3,500: — till 11,000: — kronor.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

A. Saluhall.

Utgifter	Kr. 28,752: —	(f. å. 28,851: —)
Inkomster	» 29,925: —	(f. å. 30,950: —)

Inkomsten av hallhyror har minskats med 1,000: — kronor.

C. Köttbesiktningebyrå.

Utgifter	Kr. 27,500: —	(f. å. 27,492: 60)
Inkomster	» 22,650: —	(f. å. 21,792: 60)

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

A. *Folkskola och fortsättningsskola.*

Utgifter	Kr. 762,575: 29	(f. å. 676,174: 44)
Inkomster	» 412,937: —	(f. å. 312,502: —)

Ökningen av inkomster och utgifter är i stort sett beroende på den av statsmakterna genomförda löneregleringen.

C. *Elementarläroverk för flickor.*

Utgifter	Kr. 175,665: —	(f. å. 167,650: —)
Inkomster	» 132,035: —	(f. å. 134,505: —)

Lönekostnaderna hava ökats med 8,500: — kronor, i huvudsak beroende på, att, i följd av tidigare beslutad likställighet med folkskollärarinnorna, dessas av senaste riksdagen beslutade lönereglering medfört ökning av flickskollärarinnornas tillfälliga lönetillägg, varjämte i likhet med övriga delegationer dyrtidstilläggets höjning inverkat.

G. *Allmänt läroverk.*

Utgifter	Kr. 5,000: —	(f. å. 4,000: —)
----------------	--------------	------------------

Kostnader för underhåll har ökats med 1,000: — kronor.

H. *Skolor för yrkesundervisning.*

Utgifter	Kr. 29,666: 50	(f. å. 28,028: 50)
Inkomster	» 10,355: —	(f. å. 10,200: —)

Utgiftsökningen beroende på grund av höjda lokalhyror.

L. *Centralbibliotek.*

Utgifter	Kr. 45,475: 39	(f. å. 43,878: —)
Inkomster	» 23,900: —	(f. å. 24,300: —)

Statförslaget har ökats med kronor 1,000: — avseende höjning å hyran.

P. *Föreläsninganstalt.*

Utgifter	Kr. 4,292: —	(f. å. 4,286: —)
Inkomster	» 2,400: —	(f. å. 2,400: —)

Ö. *Övriga anslag.*

Utgifter	Kr.	17,850: —	(f. å. 16,950: —)
Inkomster	»	17,500: —	(f. å. 14,350: —)

Samtliga under denna titel upptagna anslag hava redan tidigare av stadsfullmäktige beviljats.

16. *Understödsverksamhet.*A 1. *Fattigvård.*

Utgifter	Kr.	539,237: 95	(f. å. 576,609: 80)
Inkomster	»	165,300: —	(f. å. 171,600: —)

Anslag till kontantunderstöd har av styrelsen minskats med 25,000: — kronor, samt för matvaror med 3,500: —, varemot kostnaderna för bränsle till utdelning ökats med 5,000: — kronor samt beklädnad och sjukvård med vardera 1,000: —. Kostnaderna för understöd till i andra kommuner boende, ävensom ersättning till främmande kommuner, hava på grund av ändrade förhållanden ifråga om pensionstillägg kunnat avsevärt minskas.

Ifråga om den slutna vården har kosthåll ökats med 6,000: — kronor och uppvärmning likaledes med 6,000, — kronor. De beräknade inkomsterna av ersättning från statsverket, landstinget och andra samhällen, hava minskats med resp. 4,000: —, 10,000: — och 10,000: — kronor, varemot fattigvården tillkommande pensioner ökats med 15,000: —.

A 2. *Fattigvårdens kroniska avdelning.*

Utgifter	Kr.	60,885: 39	(f. å. 56,694: 99)
Inkomster	»	23,500: —	(f. å. 20,910: —)

Ifråga om kroniska sjukhemmet har ökning måst ske för bl. a. kosthåll, uppvärmning samt tvätt och renhållning.

B. *Barnavård.*

Utgifter	Kr.	132,251: —	(f. å. 102,047: —)
Inkomster	»	56,400: —	(f. å. 36,200: —)

Sjukvårdskostnaderna som utsökes av landstinget har av styrelsen upptagits med 1,000: — kronor högre belopp och har jag med anledning härav

ökat den beräknade inkomna ersättningen från landstinget med likaledes 1,000: — kronor.

Under utackorderingskostnader har upptagits barnbidragsförskott med 40,000: — kronor, varav $\frac{3}{4}$ -delar komma att erhållas från staten under år 1939 och senare. Med anledning härav har jag ansett att denna summa, 30,000: — kronor, jämväl skall upptagas som inkomst och i anledning därav ökat inkomstposten statsbidrag och förskottsbidrag från 3,000: — till 33,000: — kronor.

C. *Nykterhetsnämnd.*

Utgifter	Kr.	2,800: —	(f. å.	2,800: —)
Inkomster	»	1,325: 52	(f. å.	1,563: 15)

D. *Arbetslöshetskommitté.*

Utgifter	Kr.	21,700: —	(f. å.	35,000: —)
Inkomster	»	2,250: —	(f. å.	5,300: —)

Ö. *Övriga anslag.*

Utgifter	Kr.	11,200: —	(f. å.	8,300: —)
Inkomster	»	—	(f. å.	5,000: —)

Samtliga anslag i enlighet med av stadsfullmäktige tidigare fattade beslut.

17. *Allmän försäkring.*

A. *Allmänna pensionsförsäkringen.*

Utgifter	Kr.	49,052: —	(f. å.	33,196: —)
----------------	-----	-----------	--------	------------

Arvode till ordförandena har i enlighet med inkomsten framställning, vilken av drätselkammaren tillstyrkts, ökat till 4,000: — kronor.

På grund av ändrad lagstiftning har kostnaderna för pensionstillägg och understöd ökat från 23,500: — kronor till 40,000: — kronor.

B. *Sjukkassor.*

Utgifter	Kr.	7,000: —	(f. å.	3,300: —)
----------------	-----	----------	--------	-----------

18. Förmedlingsverksamhet.

A. Arbetsförmedling.

Utgifter ..... Kr. 3,000: — (f. å. 3,000: —)

19. Industriella verk.

A. Gasverk.

Utgifter ..... Kr. 365,764: 45 (f. å. 310,762: 92)

Inkomster ..... » 411,500: — (f. å. 363,000: —)

B. Elektricitetsverk.

Utgifter ..... Kr. 943,442: 50 (f. å. 801,025: —)

Inkomster ..... » 1,268,352: 50 (f. å. 1,160,205: 50)

Till ombyggnadskostnader för ledningsnätet har av styrelsen upptagits från 500: — till 45,000: — kronor förhöjt belopp.

I samråd med elektricitetsverksföreståndaren har inkomsten av kraftförsäljningen ökats med 25,000: — kronor, varigenom det beräknade driftöverskottet ökats till 449,305: — kronor.

C. Elektricitetsverkets materialförråd.

Utgifter ..... Kr. 55,000: — (f. å. 54,300: —)

Inkomster ..... » 55,000: — (f. å. 54,300: —)

20. Finansförvaltning.

Räntor och lånekostnader.

Utgifter ..... Kr. 564,080: 32 (f. å. 578,594: 79)

Inkomster ..... » 771,461: 89 (f. å. 764,647: 99)

Anslag till särskilda ändamål.

Utgifter ..... Kr. 202,729: 23 (f. å. 184,931: 92)

Ökningen i huvudsak beroende på under året tillkommande nya pensionärer. Till täckande av eventuell förlust å subventionsfastigheter har jämväl för år 1938 upptagits kronor 10,000: —.

Medel till oförutsedda utgifter.

Anslag till stadsfullmäktiges förfogande Kr. 110,000: — (f. å. 100,000: —)
 Anslag till finansförvaltningens » » 20,220: 55 (f. å. 12,132: 34)

Medel till oförutsedda utgifter hava ökats med till stadsfullmäktiges förfogande kronor 10,000: — och till drätselkammarens förfogande kronor 8,088: 21.

Egna fonder och reservationer.

Avsättningar ..... Kr. 309,664: 84 (f. å. 139,164: 84)

Jämlikt § 4 i lagen av den 12 juni 1936 rörande kommunal fondbildning har till allmän fond (skatteregleringsfond) avsatts 165,000: — kronor.

Upplånat kapital.

Till amortering av stadens fonderade skuld har i staten upptagits Kr. 766,516: 58 (f. å. 715,553: 93) att bestridas sålunda:

Uttaxeringsmedel	Kr. 725,530: 10	(f. å. 676,779: 83)
Med medel från amorteringsfonden för järnvägslån.....	» 27,812: 18	(f. å. 26,686: 55)
Med medel från amorteringsfonden för byggnadslån	» 12,193: 20	(f. å. 11,289: 69)
Med medel från färjestadslånet och liknande	» 981: 10	(f. å. 797: 86)

Utlånat kapital.

Kapitalinkomster ..... Kr. 93,948: 35 (f. å. 90,195: 99)

Skatter och rättigheter.

Utgifter	Kr. 155,000: —	(f. å. 140,000: —)
Inkomster.....	» 2,947,374: 26	(f. å. 2,795,819: 24)

Utgifterna, skatteavkortningarna, hava ökats med 15,000: — kronor. Skatterestantierna å inkomstsidan hava ansetts kunn abibehållas vid 90,000: — kronor. Automobilskattemedlen hava upptagits med samma belopp som influtit för budgetåren 1936—1937.

Överskottet för år 1936

uppgår till Kr. 135,358:02 emot Kr. 106,471:20 för år 1935.

Under överskott mot skattestat har jämväl upptagits ett sedan flera år kvarstående överskott å 204,569:83, varigenom den tidigare omnämnda avsättningen till allmän fond kunnat möjliggöras i skedd omfattning

Tilläggsstat för år 1937.

I särskild tilläggsstat för år 1937 hava sammanförts alla stadsfullmäktiges anslag under året. Härför erforderliga uttaxeringsmedel hava i första hand täckts genom till stadsfullmäktiges förfogande i 1937 års stat tillgängliga medel och därutöver erforderliga kronor 208,689:02 (f. å. 142,501:15) medtagits uti 1938 års stat. I tilläggsstaterna hava upptagits följande på flera års uttaxering fördelade anslag.

Sista femtedelen, 48,800:— kronor, av stadsfullmäktige år 1933, § 86, anvisade medel för moderniserings- och tillbyggnadsarbeten å ålderdomshemmet Klaraborg.

(Uttaxeras åren 1934—1938.)

2:dra tredjedelen, kronor 25,058:34, av stadsfullmäktiges anslag år 1936, § 32, till iordningställandet av lokaler för Karlstads skolor för yrkesundervisning.

(Uttaxeras åren 1936—1938.)

2:dra tredjedelen, kronor 15,466:68, av stadsfullmäktiges anslag år 1936, § 62, till omändring av gamla epidemisjukhuset till hem för kroniskt sjuka.

(Uttaxeras åren 1936—1938.)

I såväl statförslaget som tilläggsstaten hava stadsfullmäktiges beslut t. o. m. novembersammanträdet iakttagits.

Enligt från Kyrkofullmäktige inkomna protokollsutdrag erfordras för den kyrkliga kommunen följande uttaxering:

Till prästlönekassan	Kr.	70,000:—
» församlingen.....	»	94,800:—
» kyrkogårdarnas förvaltning	»	60,000:—

Sammandrag

av taxeringslängderna för Karlstads stad år 1937.

Taxeringsvärde å fast egendom

för vilken fastighetsskatt erlägges:

Jordbruksfastighet:

jordbruksvärde	2,039,700: —		
skogsvärde	507,900: —		
tomt- och industrivärde	78,900: —	2,626,500: —	

Annan fastighet:

markvärde.....	16,644,700: —		
byggnadsvärde	76,273,900: —	92,918,600: —	95,545,100: —

för vilken fastighetsskatt icke erlägges:

tillhörig staten	4,838,000: —		
» staden m. fl.	9,027,600: —	13,865,600: —	

Summa taxeringsvärde å all fast egendom 109,410,700: —

Antal skattekronor och skatteören:

För jordbruksfastighet:

för jordbruksvärde	1,019: 85		
» skogsvärde	203: 16		
» tomt- och industrivärde	39: 45	1,262: 46	

För annan fastighet..... 47,721: 76

För inkomst .....

Summa skattekronor och skatteören 301,956: 06

Stadens andel i kommunala progressivskattens grundbelopp..... 79,299: 59

Skogsaccis, accispliktigt rotvärde 31,260: — å 2: 30 ..... 718: 98

Karlstad i Kronouppbördskontoret den 15 november 1937.

N. HERTING.

Uttaxering enligt gällande överenskommelse angående kommunalutskylders utgörande.

Avgifter för mantalsskrivna personer c:a	11,000: —
Grundskatt av fast egendom för vilken fastighetsskatt icke utgöres	4,386: 08
Grundskatt av fast egendom för vilken fastighetsskatt utgöres	85,990: 59
Summa	101,376: 67

Karlstad i kronouppbördskontoret den 15 november 1937.

N. HERTING.

Uppgift

å skattekronor och skatteören samt uttaxering åren 1900—1937.

1900	34,263: —	4: —		1920	305,187: 76	9: —
1901	36,460: 14	4: 75		1921	394,688: 31	8: —
1902	46,652: 66	5: —		1922	340,043: 53	7: 25
1903	46,112: 68	5: —		1923	236,563: 16	7: —
1904	50,308: 28	5: —		1924	185,662: 21	7: —
1905	51,942: 19	5: —		1925	185,392: 86	8: —
1906	53,052: 54	5: —		1926	179,872: 86	8: 50
1907	57,900: 69	5: 80		1927	180,556: 03	8: 80
1908	86,226: 78	5: 75		1928	188,099: 88	8: 80
1909	79,902: 62	7: —		1929	195,606: 74	8: 80
1910	79,659: 74	7: 20		1930	217,780: 47	8: 40
1911	76,004: 58	7: 50		1931	238,394: 32	7: 95
1912	81,494: 60	6: 85		1932	246,582: 67	7: 95
1913	86,011: 30	6: 50		1933	228,502: 07	8: 65
1914	97,486: 20	6: 50		1934	232,666: 66	9: 50
1915	102,160: 30	6: 60		1935	226,476: 96	9: 40
1916	104,770: 20	6: 81		1936	247,096: 66	8: 90
1917	122,817: 70	8: —		1937	270,520: 06	8: 90
1918	179,627: 90	8: 25		1938	301,956: 06	—
1919	230,592: —	9: 25				

Karlstads stads
Utgifts- och inkomststat
för år 1938

Sammandrag av specialstater.

D e l e g a t i o n	Skattestnt		Fondstat		Skattestat		Fondstat Inkomster
	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster		
1. Rätts- och ordningsväsen:							
A. Magistrat och rådhusrätt.....	76,664: 58	—	—	37,000: —	—	—	—
B. 1. Polismäns och fängsvård.....	280,815: —	1,000: —	—	54,950: —	500: —	—	—
2. Åklagarväsen	7,882: —	—	—	—	—	—	—
2. Mantalsskrivnings- och beskatt- ningsväsen.....	66,975: 18	—	—	10,400: —	—	—	—
3. Allmän förvaltning:							
A. Stadsfullmäktige och deras beredningar	18,150: —	—	—	—	—	—	—
B. Stadsrevision	27,731: —	—	—	—	—	—	—
C. Drätselkammare.....	102,429: 35	—	—	20,500: —	—	—	—
Ö. Övriga anslag	14,300: 50	—	—	300: —	—	—	—
4. Byggnads- och stadsplaneväsen	76,370: 21	1,000: —	—	1,500: —	700: —	—	—
5. Fastighetsförvaltning:							
A. Förvaltningsbyggnader	325,801: 09	15,000: —	—	225,550: —	4,000: —	—	—
B. Regleringsfastigheter	110,835: 29	—	—	114,000: —	—	—	—
C. Jordbruksegendomar och skogar	43,538: 45	—	—	32,000: —	—	—	—
6. Brand- och sotningsväsen:							
A. Brandväsen	173,594: 09	4,000: —	—	18,400: —	12,000: —	—	—
B. Sotningsväsen	29,010: —	—	—	—	—	—	—
7. Gatu- och parkförvaltning:							
A. Gator, vägar och dyligt	547,298: 50	—	—	45,193: 19	—	—	—
B. Centralrådet	243,100: —	39,540: —	—	235,100: —	8,000: —	—	—
8. Hamnförvaltning:							
A. Hamnen	279,195: 72	100: —	16,000: —	279,830: —	49,428: 93	—	—
11. Allmän hälso- och sjukvård:							
A. Allmän hälso- och sjukvård	46,403: —	300: —	—	2,500: —	50: —	—	—

D e l e g a t i o n	Skattestat		Fondstat		Skattestat		Fondstat	
	Verkliga utgifter	Kapital-utgifter	Utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapital-inkomster	Inkomster	Inkomster
13. Allmän hygien:								
A. Vattenledningsverk	235,357: —	14,000: —	—	—	329,575: —	48,000: —	—	—
B. Avloppsverk	123,669: —	8,300: —	—	—	43,000: —	35,000: —	—	—
C. Renhållningsväsen	59,400: —	—	—	—	18,500: —	—	—	—
D. Bekvämlighetsinrättningar ...	2,591: —	—	—	—	2,500: —	—	—	—
E. Varmbadhus	48,070: —	150: —	—	—	34,450: —	600: —	—	—
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel:								
A. Saluhall	28,652: —	100: —	—	—	29,800: —	125: —	—	—
C. Köttbesiktningsbyrå	27,450: —	50: —	—	—	22,450: —	200: —	—	—
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:								
A. Folkskola och fortsättnings-skola	760,075: 29	2,500: —	—	—	408,937: —	4,000: —	—	—
C. Elementarläroverk för flickor	174,165: —	1,500: —	—	—	131,035: —	1,000: —	—	—
G. Allmänt läroverk	5,000: —	—	—	—	—	—	—	—
H. Skolor för yrkesundervisning	29,366: 50	300: —	—	—	10,055: —	300: —	—	—
L. Centralbibliotek	44,975: 39	500: —	—	—	23,400: —	500: —	—	—
P. Föreläsningsanstalt	4,292: —	—	—	—	2,400: —	—	—	—
Ö. Övriga anslag	17,850: —	—	—	—	17,500: —	—	—	—
16. Understödsverksamhet:								
A. Fattigvård	593,123: 34	7,000: —	—	—	183,800: —	5,000: —	—	—
B. Barnavård	131,951: —	300: —	—	—	56,200: —	200: —	—	—
C. Nykterhetsnämnd	2,800: —	—	—	—	1,325: 52	—	—	—
D. Arbetslöshetskommitté	21,700: —	—	—	—	2,250: —	—	—	—
Ö. Övriga anslag	11,200: —	—	—	—	—	—	—	—
17. Allmän försäkring:								
A. Allm. pensionsförsäkringen ...	49,052: —	—	—	—	—	—	—	—
B. Sjukkasor	7,000: —	—	—	—	—	—	—	—
18. Förmedlingsverksamhet:								
A. Arbetsförmedling	3,000: —	—	—	—	—	—	—	—

D e l e g a t i o n	Skattestat		Fondstat	Skattestat		Fondstat
	Verkliga utgifter	Kapital-utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapital-inkomster	Inkomster
19. Industriella verk:						
A. Gasverk	347,264: 45	18,500: —	—	390,000: —	21,500: —	—
B. Elektricitetsverk	736,047: 50	52,370: —	155,025: —	1,185,352: 50	83,000: —	—
C. Elektricitetsverkets Material-förråd	55,000: —	—	—	55,000: —	—	—
20. Finansförvaltningen:						
Räntor och lånekostnader ..	564,080: 32	—	—	771,461: 89	—	—
Anslag till särskilda ändamål	202,729: 23	—	—	—	—	—
Medel till oförutsedda utgifter	130,220: 55	—	—	—	—	—
Egna fonder och reservationer	309,664: 84	—	—	—	—	40,986: 48
Förskottade medel	208,689: 02	—	—	—	—	—
Upplånat kapital	—	725,530: 10	40,986: 48	—	—	171,025: —
Utlånat kapital	—	—	—	—	93,948: 35	—
Skatter och rättigheter	155,000: —	—	—	622,312: 60	—	—
Reserverade anslag	26,019: 01	2,084: 33	210,044: 80	26,019: 01	2,084: 33	210,044: 80
				5,444,546: 71		
Överskott från år 1936	—	—	—	339,927: 85	—	—
Allmän kommunalskatt	—	—	—	2,325,061: 66	—	—
	7,585,548: 40	894,124: 43	422,056: 28	8,109,536: 22	370,136: 61	422,056: 28
	8,479,672: 83			8,479,672: 83		

1 A. Magistrat och rådhusrätt.

Fastställd stat
år 1937*Verkliga utgifter.*

59,164: 33	a	1. Avlöningar enligt lönestaten.....	60,139: 33	
—		2. Magistratens deputerade vid val	1,500: —	
500: —		3. Renskrivningskostnader.....	2,000: —	
1,500: —		4. Semester- och vikariatsarvoden	1,900: —	
12: —		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	10: —	
2,215: 25		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	2,215: 25	67,764: 58
500: —	b	1. Kontorsutensilier.....	500: —	
1,200: —		2. Trycksaker	1,500: —	
1,800: —		3. Annonser	1,800: —	
600: —		4. Telefon, telegram och porto.....	700: —	4,500: —
100: —	d	7. Resekostnader	100: —	
50: —		12. Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	50: —	
50: —	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera.....	150: —	300: —
100: —	e	Underhåll av inventarier		100: —
2,000: —	o	1. Hyra för lokal och inventarier	2,000: —	
1,000: —		2. Uppvärmning	1,000: —	
500: —		3. Belysning	500: —	
500: —		5. Tvätt och renhållning	500: —	4,000: —
<u>71,791: 58</u>			<u>Kronor</u>	<u>76,664: 58</u>

Verkliga inkomster.

<u>38,000: —</u>	101.	Till stadskassan indragna sportler.....	<u>37,000: —</u>
38,000: —			Kronor 37,000: —

1) Härav Kr. 3,775: — utgörande ersättning av Statsverket för uteblivna sportler ifråga om lösen av inteckningsförynyselser.

1. B 1. Polisväsen och fångvård.

Verkliga utgifter.

198,685: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	208,940: —	
2,600: —		3. Extra tjänstgöring	3,000: —	
750: —		4. Semester- och vikariatsarvoden	5,000: —	
		6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
1,200: —	b	Läkare och sjukvård	1,200: —	
400: —	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	350: —	1,550: —
12,000: —		7. Beklädnadspersedlar	12,000: —	
18,290: —	8. a	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa..	19,100: —	
4,000: —	b	Avgifter till stadens pensionsfond	3,615: —	22,715: —
				253,205: —
1,500: —	b	1. Kontorsutensilier	2,000: —	
400: —		2. Trycksaker	400: —	
50: —		3. Annonser	50: —	
2,500: —		4. Telefon, telegram och porton	2,900: —	5,350: —
4,400: —	d	7. Resekostnader, skjutslegor och dylikt ...	4,400: —	
—		10. Föreningsavgift	50: —	
50: —		12. Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	50: —	
		15. Övriga kostnader:		
200: —	a	Förbrukningsartiklar som ej tillhöra annat littera	200: —	
500: —	b	Kontanta utlägg i tjänsten...	500: —	
1,000: —	d	Specialundersökningar och expertutlåtanden	3,000: —	
1,200: —	e	Fångars och omhändertagnas vård och underhåll	1,400: —	
200: —	f	Fotograferingskostnader	250: —	
100: —	g	Sängservis	100: —	
400: —	h	Skadeersättningar.....	400: —	
1,000: —	i	Tjänsteutrustning	500: —	
50: —	ö	Övriga	50: —	6,400: —
				10,900: —
500: —	e	Underhåll av inventarier		500: —
100: —	k	Sjukvårdsutensilier.....		100: —

4,620: —	o 1.	Hyra för lokaler och garage	4,620: —	
2,000: —	2.	Uppvärmning	2,000: —	
1,500: —	3.	Belysning	1,500: —	
1,800: —	5.	Tvätt och renhållning	1,800: —	9,920: —
330: —	u 1.	Ränta å inventariers bokförda värde.....	340: —	
300: —	3.	Avskrivning å inventarier	500: —	840: —
<u>262,625: —</u>			<u>Kronor</u>	<u>280,815: —</u>

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

<u>1,000: —</u>	4.	Inköp av inventarier	<u>1,000: —</u>	
1,000: —			Kronor	1,000: —

Verkliga inkomster.

102. Anslag av statsverket:

1,685: —		För hållande av reservpoliser	1,700: —	
49,000: —		För statspolisavdelningen	<u>53,000: —</u>	54,700: —
—	107.	Hyror	<u>250: —</u>	
<u>50,685: —</u>			Kronor	54,950: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

<u>300: —</u>		Avskrivning å inventarier	<u>500: —</u>	
300: —			Kronor	500: —

1 B 2. Åklagarväsen.

Verkliga utgifter.

6,502: —	a 1.	Avlöning enligt lönestaten.....	5,784: —	
200: —	4.	Semester- och vikariatsarvoden	200: —	
8: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	8: —	
—	8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	<u>500: —</u>	6,492: —
150: —	b 1.	Kontorsutensilier.....	150: —	
250: —	2.	Trycksaker	400: —	
400: —	4.	Telefon och telegram.....	<u>300: —</u>	850: —

15: —	d 15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera...	25: —
15: —	e	Underhåll av inventarier	15: —
300: —	o 1.	Hyra för lokal och inventarier	300: —
100: —	2.	Uppvärmning	100: —
50: —	3.	Belysning	50: —
50: —	5.	Tvätt och renhållning.....	50: —
			500: —
8,040: —			Kronor 7,882:—

2. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

Verkliga utgifter.

40,238: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	42,242: —	
	2.	Diverse arvoden:		
9,000: —		Exekutionsvaktmästarnes		
		provision	7,500: —	
800: —		Arvode för emottagande av		
		deklarationsuppgifter	1,200: —	
2,700: —		Ersättning till ledamöter i		
		taxeringsnämnderna.....	3,700: —	
1,200: —		Biträde vid mantalsskrivning	1,200: —	13,600: —
550: —	4.	Semester och vikariatsarvoden.....	550: —	
40: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	30: —	
1,508: 13	8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas		
		pensionskassa	1,578: 18	
250: —	15.	Velocipedslitningsersättning	250: —	58,250: 18
500: —	b 1.	Kontorsutensilier	500: —	
1,500: —	2.	Trycksaker	1,500: —	
300: —	3.	Annonser	300: —	
900: —	4.	Telefon och telegram.....	1,000: —	3,300: —
15: —	d 12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	25: —	
50: —	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat		
		littera.....	100: —	

350: —	d	15. b Kostnader för utbärning av kronodebet- sedlar.....	400: —	
—	d	Ersättning till bankerna för uppbörd.....	650: —	1,175: —
250: —	e	Underhåll av inventarier		250: —
2,250: —	o	1. Hyra för lokal och inventarier	2,250: —	
800: —		2. Uppvärmning	800: —	
450: —		3. Belysning	450: —	
500: —		5. Tvätt och renhållning	500: —	4,000: —
64,151: 13			Kronor	66,975: 18

Verkliga inkomster.

9,000: —	101.	Till stadskassan indragna sportler.....		10,000: —
400: —	107.	Ersättning från Landskontoret för hållandet av de- klarationskontor.....		400: —
9,400: —			Kronor	10,400: —

3 A. Stadsfullmäktige och deras beredningar.

Verkliga utgifter.

1,200: —	a	1. Avlöning enligt lönestaten.....	1,200: —	
200: —		3. Tillfälligt skrivbiträde	200: —	1,400: —
50: —	b	1. Kontorsutensilier	50: —	
11,000: —		2. Trycksaker	12,000: —	
700: —		3. Annonser	700: —	
500: —		4. Telefon, telegram och porto.....	500: —	13,250: —
300: —	d	7. Resekostnader.....		300: —
1,600: —	o	1. Hyra för lokal och inventarier	1,600: —	
800: —		2. Uppvärmning	800: —	
400: —		3. Belysning	400: —	
400: —		5. Renhållning	400: —	3,200: —
17,150: —			Kronor	18,150: —

3 B. Stadsrevision.

Verkliga utgifter.

4,000: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	6,336: —	
—		2. Särskild granskningskommission.....	20,000: —R *)	
390: —		3. Renskrivningskostnader	390: —	
5: —		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	5: —	
—		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	500: —	27,231: —
15: —	b	Kontorskostnader	500: —	
4,410: —			Kronor	27,731: —

3 C. Drätselkammare.

Verkliga utgifter.

71,940: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten.....	75,540: —	
2,000: —		3. Tillfälligt skrivbiträde	2,000: —	
30: —		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	30: —	
1,312: 75		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,289: 35	78,859: 35
1,000: —	b	1. Kontorsutensilier	1,000: —	
3,000: —		2. Trycksaker	4,000: —	
1,500: —		3. Annonser	1,500: —	
3,200: —		4. Telefon, telegram och porto.....	4,000: —	10,500: —
150: —	d	3. Utredningskostnader	150: —	
1,000: —		7. Resekostnader	1,000: —	
120: —		13. Kassafackshyra	120: —	
		15. Övriga kostnader:		
300: —	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	500: —	
1,700: —	b	Inkassering och utbärning av räkningar	1,800: —	3,570: —

*) R betecknar reservationsanslag.

500: —	e	Underhåll av inventarier	500: —
5,000: —	o	1. Hyra för lokal.....	5,000: —
2,000: —		2. Uppvärmning	2,000: —
1,000: —		3. Belysning	1,000: —
1,000: —		5. Tvätt och renhållning	1,000: —
			9,000: —
96,752: 75			Kronor 102,429: 35

Verkliga inkomster.

20,500: —	104.	Ersättning av vatten-, gas- o. elektricitetsverken, folkskolan och kyrkorådet för bokföring och uppbörd	20,500: —
			Kronor 20,500: —
20,500: —			

3 Ö. Allmän förvaltning. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

100: —	b	2. Trycksaker	200: —
300: —		3. Annonser	400: —
			600: —
150: —	d	3. Utredningskostnader	200: —
500: —		6. Tomtregleringskostnader	500: —
1,000: —		7. Resekostnader	1,000: —
2,000: —		8. Representationskostnader	2,000: —
1,000: —		9. Lagsöknings-, protokolls-, indrivnings-, skiljenämndskostnader och dylikt	1,000: —
10. Föreningsavgifter:			
1,590: —		Svenska Stadsförbundet	1,755: —
437: 25		Svenska städernas förhandlingsorganisation	445: 50
300: —		Riksförbundet för bildande konst	300: —
			2,500: 50

d 12. Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.

600: —	Svenska Stadsförbundet	600: —	
200: —	Övriga	200: —	800: —
200: —	15. j Utfodring av vildänderna i Klarälven ...		200: —
—	ä Anslag till luftskyddsändamål	5,000: —	R
500: —	ö Övriga kostnader	500: —	13,700: 50
<u>8,877: 25</u>			Kronor 14,300: 50

Verkliga inkomster.

300: —	Bidrag av medel ur Kulturfonden		300: —
<u>300: —</u>			Kronor 300: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

Verkliga utgifter.

28,748: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	31,068: —	
1,000: —	3. b Tillfälligt ritbiträde å stadsingenjörskontoret	1,000: —	
1,200: —	4. Semester- och vikariatsarvoden	1,200: —	
15: —	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	10: —	
2,937: 21	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	2,937: 21	
	15. Kostnader för hållande av automobil i tjänsten:		
480: —	a Stadsarkitekten	750: —	
—	b Stadsingenjören	1,000: —	1,750: —
			37,965: 21
800: —	b 1. Kontorsutensilier (stadsarkitekten 500: —)	1,100: —	
250: —	2. Trycksaker (stadsarkitekten 100: —)	250: —	
300: —	3. Annonser	300: —	
400: —	4. Telefon och telegram	600: —	2,250: —
200: —	d 3. a Stadsplaneutredningar	400: —	
—	b Upprättande av stadsplaneförslag för Viken och Kvarnberget	5,000: —	R
—	d Stomplaneutredningar	15,000: —	R
700: —	4. a Fastighetsregistret	700: —	
—	d Nymätning	7,000: —	R

500: —	d	5.	Planmätningar	500: —	
2,700: —		7.	Resekostnader	1,800: —	
150: —		9.	Protokollskostnader och dylikt	600: —	
—		10.	Föreningsavgifter.....	100: —	
50: —		12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	75: —	
70: —		15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	100: —	31,275: —
150: —	e		Underhåll av inventarier		150: —
400: —	n		Arbete mot ersättning		400: —
1,600: —	o	1.	Hyra för lokal.....	1,600: —	
800: —		2.	Uppvärmning	800: —	
400: —		3.	Belysning	400: —	
400: —		5.	Tvätt och renhållning	400: —	3,200: —
450: —	u	1.	Ränta å inventariers bokförda värde.....	430: —	
700: —		3.	Avskrivning å inventarier	700: —	1,130: —
<u>45,400: 21</u>				<u>Kronor</u>	<u>76,370: 21</u>
	v		<i>Kapitalutgifter.</i>		
			Skattestat:		
—		4.	Inköp av 2 st. kartskeep till stadsarkitektkontoret	800: —	
200: —			Övriga inventarier	200: —	1,000: —
<u>200: —</u>				<u>Kronor</u>	<u>1,000: —</u>
			<i>Verkliga inkomster.</i>		
300: —		101.	Till stadskassan indragna sportler.....	400: —	
300: —		105.	Kartlösen	400: —	
—		122.	Ritningskopiering	300: —	
400: —	n		Arbete mot ersättning	400: —	
<u>1,000: —</u>				<u>Kronor</u>	<u>1,500: —</u>
			<i>Kapitalinkomster.</i>		
			Skattestat:		
700: —			Avskrivning å inventarier	700: —	
<u>700: —</u>				<u>Kronor</u>	<u>700: —</u>

Karlstad i November 1937.

För Byggnadsnämnden:
TORSTEN NILSSON.

5 A. Förvaltningsbyggnader.

Verkliga utgifter.

1,448: —	a	1. Avlöning enligt lönestaten	1,511: —	
350: —		5. Arbetaresemester	400: —	
60: —		6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
427: 59	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	60: —	
250: —		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	427: 59	
25: —		15. Kostnader för hållande av automobil i tjänsten	250: —	2,648: 59
100: —	b.	1. Kontorsutensilier	25: —	
100: —		2. Trycksaker	100: —	
850: —		3. Annonser	100: —	
4,000: —		4. Telefon, telegram och porto	850: —	1,075: —
800: —	d	1. Utskylder	3,500: —	
200: —		2. Försäkringsavgifter	800: —	
250: —		15. Övriga kostnader:		
	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	200: —	
	b	Stadens ur	250: —	450: —
15,100: —	e	1. Underhåll av byggnader	19,300: —	
150: —		4. Underhåll av inventarier	1,200: —	20,500: —
777: 50	o	1. Hyror (tullkiosk och rådhusvaktmästarens bostad)	777: 50	
8,000: —		2. Uppvärmning	10,000: —	
3,500: —		3. Belysning	3,500: —	
1,000: —		4. Vattenavgifter	1,200: —	
3,500: —		5. Inre renhållning och tvätt	4,000: —	
2,700: —		6. Yttre renhållning	3,200: —	
100: —		7. Markiser och innanfönster	150: —	22,827: 50
267,000: —	u	1. Ränta å fastigheters och inventariers bokförda värde	270,000: —	
5,000: —		3. Avskrivning å inventarier	4,000: —	274,000: —
315,688: 09			Kronor	325,801: 09

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

4. Inventarier:

15,000: —	a Inköp av inventarier.....	15,000: —R
<u>15,000: —</u>		<u>Kronor 15,000: —</u>

Verkliga inkomster.

106. Hyror av stadens förvaltningar:

4,000: —	Magistrat och rådhusrätt	4,000: —
5,400: —	Polisväsen och fångvård	5,400: —
500: —	Åklagarväsen	500: —
3,300: —	Mantalskrivnings- och beskattningsväsen	3,300: —
3,200: —	Stadsfullmäktige och deras beredningar	3,200: —
9,000: —	Drätselkammare	9,000: —
3,200: —	Byggnads- och stadsplaneväsen	3,200: —
12,700: —	Brandväsen	12,700: —
3,400: —	Gatu- och parkförvaltning	3,400: —
2,000: —	Centralförråd	2,000: —
2,500: —	Hamnen	2,500: —
900: —	Allmän hälso- och sjukvård	900: —
650: —	Vattenledningsverk.....	650: —
500: —	Bekvämlighetsinrättningar	500: —
3,000: —	Varmbadhus	3,000: —
15,000: —	Saluhall	15,000: —
7,300: —	Köttbesiktningbyrå	7,300: —
67,100: —	Folkskola och fortsättningsskola	67,100: —
20,000: —	Elementarläroverk för flickor	20,000: —
4,250: —	Skolor för yrkesundervisning	5,500: —
4,000: —	Centralbibliotek	5,000: —
32,400: —	Fattigvård	32,400: —
10,000: —	Fattigvård (f. d. Epidemisjukhuset)	10,000: —
2,250: —	Gasverk	2,250: —
6,750: —	Elektricitetsverk	6,750: —
<u>223,300: —</u>		<u>Kronor 225,550: —</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

5,000: —	Avskrivning å inventarier	4,000: —
5,000: —		Kronor 4,000: —

5 B. Regleringsfastigheter.

Verkliga utgifter.

2,896: —	a 1. Avlöning enligt lönestaten.....	3,022: —	
200: —	5. Arbetaresemester	200: —	
	6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
100: —	a Sjuk- och olycksfallsersättning... 100: —		
25: —	d Läkare och sjukvård	25: —	
120: —	e Olycksfallsförsäkringsavgifter ... 110: —	235: —	
264: 89	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	264: 89	
600: —	15. Kostnader för hållandet av automobil i tjänsten samt 3:ne velocipedslitningsersättningar	650: —	4,371: 89
50: —	b 2. Trycksaker	50: —	
75: —	3. Annonser	75: —	125: —
11,800: —	d 1. Utskylder	10,500: —	
1,600: —	2. Försäkringsavgifter	1,600: —	
100: —	9. Stämpelkostnader	100: —	12,200: —
27,200: —	e 2. Underhåll av byggnader		28,200: —
638: 40	o 1. Hyror och arrenden	638: 40	
3,000: —	2. Uppvärmning	4,500: —	
1,500: —	3. Belysning	1,800: —	
2,700: —	4. Vattenavgifter	3,000: —	
5,000: —	6. Yttre renhållning.....	6,000: —	15,938: 40
56,000: —	u 1. Ränta å fastigheters bokförda värde.....	50,000: —	
113,869: 29		Kronor 110,835: 29	

Verkliga inkomster.

112,000: —	107. Lägenhetshyror	95,000: —
1,500: —	108. Nederlagshyror	2,000: —
16,000: —	109. Tomt- och platshyror	17,000: —
<u>129,500: —</u>		<u>Kronor 114,000: —</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

5,000: —	Tomt- och fastighetsförsäljningar	—
<u>5,000: —</u>		<u>Kronor —</u>

5 C. Jordbruksegendomar och skogar.

Verkliga utgifter.

2,148: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten.....	2,211: —	
70: —	6. e Olycksfallsförsäkringsavgifter	70: —	
132: 45	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	132: 45	
250: —	15. Kostnader för hållande av automobil i tjänsten	<u>250: —</u>	2,663: 45
50: —	b 3. Annonser		50: —
5,000: —	d 1. Utskylder	5,000: —	
1,200: —	2. Försäkringsavgifter	<u>1,200: —</u>	6,200: —
4,400: —	e 3. a Underhållskostnader	8,700: —	
200: —	b Markförbättring	<u>200: —</u>	8,900: —
200: —	o 2. Uppvärmning	200: —	
25: —	3. Belysning	25: —	
300: —	4. Vattenavgifter	300: —	
50: —	6. Yttre renhållning.....	<u>200: —</u>	725: —
<u>20,000: —</u>	u 1. Ränta å fastigheters bokförda värde.....		25,000: —
34,025: 45		<u>Kronor</u>	<u>43,538: 45</u>

Verkliga inkomster.

29,000: —	110. Arrenden	29,000: —
<u>4,000: —</u>	111. Skogsavverkning.....	<u>3,000: —</u>
33,000: —		Kronor 32,000: —

6 A. Brandväsen.*Verkliga utgifter.*

	a 1. Avlöningar enligt lönestaten:		
82,269: —	a Yrkesbrandkåren	83,195: 84	
3,600: —	b Borgarbrandkåren	3,100: —	
3,275: —	d Verkstaden.....	<u>3,300: —</u>	89,595: 84
2,500: —	3. Extra kostnader vid eldsläckning ävensom brandsyn	2,500: —	
800: —	4. Semester- och sjukvikariearvode	1,000: —	
	6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
500: —	b Läkare och sjukvård	500: —	
500: —	e Olycksfallsförsäkringsavgifter <u>500: —</u>		1,000: —
	7. Naturaförmåner:		
4,100: —	a Beklädnadspersedlar	6,400: —	
75: —	e Värme (kokgas)	<u>60: —</u>	6,460: —
13,522: 32	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	<u>14,918: 82</u>	115,474: 66
300: —	b 1. Kontorsutensilier ..	300: —	
200: —	2. Trycksaker	150: —	
25: —	3. Annonser	25: —	
1,100: —	4. Telefon, telegram och porto.....	<u>1,100: —</u>	1,575: —
400: —	d 2. Försäkringsavgifter.....	400: —	
75: —	12. Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	75: —	

	d 15. Övriga kostnader:			
25: —	a Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	25: —		
1,000: —	b Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter ...	1,000: —		
200: —	d Skylltar till brandposter	250: —	1,275: —	1,750: —
11,000: —	e 1. Underhåll av byggnader	11,000: —		
	4. Underhåll av inventarier:			
300: —	a Logements- och andra inven- tarier	300: —		
5,500: —	b Brandmaterial och redskap ..	5,500: —		
200: —	e Förbrukningsartiklar	200: —	6,000: —	
300: —	10. Underhåll av brandtelegrafan	500: —		17,500: —
700: —	f Driftsmaterial			500: —
	g Driftkostnader:			
1,200: —	14. Ång- och motorsprutor	1,100: —		
250: —	15. Elektrisk ström	250: —		
150: —	16. Verkstäderna	150: —		1,500: —
	n Material för arbete mot ersättning:			
300: —	1. Snickeriverkstad	300: —		
2,200: —	2. Smedja	2,200: —		
100: —	3. Skrädderiverkstad	100: —		2,600: —
12,700: —	o 1. Hyror	12,700: —		
3,100: —	2. Uppvärmning	3,800: —		
1,100: —	3. Belysning	1,100: —		
1,000: —	4. Vattenavgifter	1,000: —		
650: —	5. Tvätt och renhållning	675: —		19,275: —
1,650: —	u 1. Ränta å inventariers bokförda värde	1,419: 43		
10,000: —	3. Avskrivning å inventarier	12,000: —		13,419: 43
<u>166,866: 32</u>			Kronor	<u>173,594: 09</u>
	v			
	<i>Kapitalutgifter.</i>			
	Skattestat:			
1,800: —	4. Inköp av inventarier*)		4,000: —	
<u>1,800: —</u>	*) Ökningen beror på inköp av en motorspruta.		Kronor	<u>4,000: —</u>

Verkliga inkomster.

8,565: —	107.	Hysesinkomster	8,600: —
200: —	121.	Ersättning för eldsläckning	200: —
10,000: —	122.	Ersättning för utförda arbeten.....	7,000: —
2,600: —	n	Material för arbeten mot ersättning	2,600: —
<u>21,365: —</u>			<u>Kronor 18,400: —</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat: .....

10,000: —	Avskrivning å inventarier	12,000: —
<u>10,000: —</u>		<u>Kronor 12,000: —</u>

Karlstad den 4 oktober 1937.

OLOF WÄSTLUND.

A. A. Engström.

6 B. Sotningsväsen.

Verkliga utgifter.

28,510: —	a	Ersättning till Skorstensfejarmästaren ...	28,510: —
800: —	b	Telefon m. m.	800: —
<u>29,310: —</u>			<u>29,310: —</u>
			<u>Kronor 29,310: —</u>

Karlstad den 4 oktober 1937.

OLOF WÄSTLUND.

A. A. Engström.

7 A. Gatu- och Parkförvaltning.

Verkliga utgifter.

26,669: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten.....	28,531: —	
6,000: —		4.	Semester- och vikariatsarvoden	6,000: —	
		6.	Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
2,100: —		a	Sjuk- och olycksfallsersättning	2,100: —	
400: —		d	Läkare och sjukvård	400: —	
3,000: —		e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	3,000: —	5,500: —
941: 04		8.	Avgifter till Sveriges kommalanställdas pensionskassa	2,000: —	
2,800: —		15.	Automobil- och velocipedslitningsersättn.	3,000: —	45,031: —
300: —	b	1.	Kontorsutensilier	400: —	
150: —		2.	Trycksaker	150: —	
50: —		3.	Annonser	50: —	
750: —		4.	Telefon, telegram och porto.....	850: —	1,450: —
200: —	d	2.	Försäkringsavgifter	200: —	
1,500: —		3.	Utredningskostnader	3,000: —	
200: —		7.	Resekostnader	200: —	
75: —		12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	75: —	
100: —		15 a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	100: —	3,575: —
	e		Underhåll av:		
600: —		4.	Inventarier	600: —	
		6.	Gator, torg och öppna platser:		
13,000: —		a	Tingvallastaden	13,000: —	
7,000: —		b	Klara	7,000: —	
2,500: —		e	Haga	2,500: —	
12,000: —		f	Herrhagen	12,000: —	
7,000: —		g	Berget och Mariebergsområdet	9,000: —	
4,000: —		h	Viken	4,000: —	
18,000: —		i	Utom stadsplan	18,000: —	65,500: —
		7.	Broar:		
2,000: —		a	Östra bron	2,000: —	
200: —		b	Gångbron över pråmkanalen	200: —	

3,000: —	e 7. d	Västra bron	3,000: —	
200: —	e	Vinterbro i inre hamn	200: —	
7,000: —	f	Örsholmsbron	500: —	
50: —	g	Lambersbron	50: —	
2,000: —	h	Tingvallabron	3,000: —	
1,200: —	j	Jakobsbergsbron	600: —	
—	k	Gångbron å östra järnvägsbron	300: —	
—	l	d:o västra d:o	300: —	10,150: —
	8.	Planteringar och promenader:		
40,000: —	a	Planteringskostnad o. vård	40,000: —	
2,000: —	b	Mariebergsskogen	2,000: —	
2,400: —	d	Hyra för växthus	2,400: —	
1,500: —	g	Gödningsämnen	1,500: —	45,900: —
	9.	Landsvägar:		
9,000: —	a	Västra vägen, till Svängom...	9,000: —	
1,500: —	b	Östra vägen, utmed älven och genom Svinbäcken ...	1,500: —	
4,000: —	d	Gamla Hammarövägen	4,000: —	
5,000: —	e	Nya Hammarövägen (Jakobs- bergsvägen)	1,000: —	
500: —	f	Rudsvägen, till Rudsberget...	500: —	
800: —	g	Råtorpsvägen (mellan Kasern- gatan och Råtorp)	800: —	
3,500: —	h	Romstadsvägen	3,500: —	
2,500: —	i	Väg till Djäknefältet, Lam- berget och Örsholmen ...	2,500: —	
500: —	j	Orrholmsvägen	500: —	
800: —	k	Sundstavägen	800: —	
800: —	l	Sjöstadsvägen	800: —	
18,000: —	p	Västra vägen, från Svängom till Grums härads gräns ...	18,000: —	
	q	Östra vägen, nya leden från Tingvalla över Sundsta, Kropp- kärr till Alster: Förräntning och amortering av asfaltbeläggningen	4,000: —	

3,000: —	e 9. q	Underhåll av hela sträckan <u>3,000: —</u>	7,000: —	
1,000: —	r	Väg till Alsters station	1,000: —	
10,000: —	s	Färjestadsvägarna (gamla och nya)	10,000: —	
3,000: —	t	Väg genom Råtorps samhälle, förräntning och amortering av permanentbeläggning samt underhåll	3,000: —	
12,000: —	u	Väg Kroppkärr—Edsgatan...	12,000: —	
3,500: —	v	» Alster—Gunnerud	3,500: —	
3,500: —	x	» Hagalund—Henstad.....	3,500: —	
—	y	Knappstavägen	<u>6,500: —</u>	89,400: —
3,000: —	10.	Ledningar och rörnät	4,000: —	
12,000: —	11.	Strandskoningar	12,000: —	
500: —	12.	Pålarmar	500: —	
800: —	13.	Lekplatser.....	800: —	
1,300: —	14.	Stängsel.....	1,300: —	
500: —	15.	Vattenkonster	500: —	
800: —	16.	Diken.....	800: —	
300: —	17.	Livräddningsredskap	300: —	
1,500: —	18.	Trafiksignaler, vägvisare och dylikt	2,500: —	
—	20.	Bilvågen	<u>300: —</u>	234,550: —
	g	Driftskostnader:		
	1.	Vattenkonster:		
400: —	a	Stadsträdgården	400: —	
300: —	b	Hamntorget	300: —	
350: —	d	Herrhagsparken	350: —	
250: —	e	Sandgrundsdammen.....	250: —	
200: —	f	Mariebergsskogen	200: —	
300: —	g	Wennbergsparken.....	300: —	
—	h	Malmtorget	<u>400: —</u>	2,200: —
500: —	2.	Ersättning för skötsel av gatubrunnar ...	500: —	
300: —	3.	Transport av trädgårdsoffor	<u>300: —</u>	3,000: —

	i	1. Allmän renhållning:		
4,000: —		b Avstjälningsplatser	4,000: —	
28,000: —		d Sopningavgator och allmänna platser	29,000: —	
9,000: —		e Vattning av gator och all- männa platser	9,000: —	
6,000: —		f Snöplöjning	6,000: —	
12,000: —		g Is-, snö- och sandkörning ...	30,000: —	
2,500: —		h Diken	2,500: —	
2,500: —		i Gatubrunnar och dylikt	2,500: —	
100: —		l Renhållningsmaterial	100: —	83,100: —
9,500: —		3. Allmänna vattenkastare	9,500: —	
55,045: 50		4. Allmän lyshållning	58,192: 50	150,792: 50
10,000: —	n	Arbete mot ersättning		10,000: —
1,000: —	o	1. Hyra för lokal		1,000: —
31,000: —	v	5. Anläggningsarbeten i Tingvallastaden:		
	a	Hamngatan:		
		Omläggning av körbana och gångbana mellan Järnvägs- torget och Östra Torggatan	21,000: —	
	d	Västra Torggatan:		
		Omläggning av trottoarerna mellan Kungsgatan och Strandgatan	5,200: —	
	ö	Stora torgets omläggning med tuktad sten	¹⁾ 23,000: —	49,200: —
7,000: —		6. Anläggningsarbeten i Klara	—	
8,000: —		8. Anläggningsarbeten å Herr- hagen och Tormestad:		
	i	Kanikenäsgatan:		
		Trottoar och körbana utmed kv. Idun och Mården ...	9,500: —	
	k	Geijersgatan:		
		Trottoar och körbana utmed kv. Järven	5,400: —	

¹⁾ Att uttaxeras med 24,000: — kronor under år 1936 o. med 23,000: — kronor under åren 1937 o. 1938.

	v 8.1	Örsholmsgatan:			
		Gångbana och körbana			
		utanför kv. Lammet ...	3,500: —		
	m	Torparegatan:			
		Gångbana å västra sidan ..	800: —	19,200: —	
41,200: —	9.	Anläggningsarbeten å Berget och			
		Mariebergssområdet:			
	a	Treffenbergsgatan:			
		Trottoar och körbana utan-			
		för kv. Katedern	5,500: —		
	b	Hööksgatan:			
		Trottoar och körbanan kom-			
		pletteras mellan Marie-			
		bergsvägen och Rosen-			
		borgsgatan.....	7,500: —	13,000: —	
31,500: —	11.	Anläggningsarbeten inom bo-			
		stadsområden å Norrstrand:			
	a	Länsmansgatan:			
		Fortsatt terrassering och			
		hårdgörning av körbana			
		och gångbana	4,000: —		
	b	Kroppkärrsvägen:			
		Gångbana och vattenavled-			
		ning i hörnet mellan			
		Kroppkärrsvägen och			
		Eriksdalsgatan	2,000: —		
	d	Hantverkaregatan:			
		Rännstenar och trottoarer.	10,500: —	16,500: —	97,900: —
					Kronor 547,298: 50
<u>539,430: 54</u>					

Verkliga inkomster.

	125.	Gatuamorteringar och dylikt:			
1,677: 66	a	Romstadsområdet	1,677: 66		
815: 53	b	Sommarområdet	815: 53		
300: —	d	Kv. Maskinisten	300: —		2,793: 19

300: —	157.	Vågavgifter	400: —	
10,000: —	n	Arbete mot ersättning	10,000: —	
43,000: —		Medel ur donationsjordsfonden till:		
		Örsholmsgatan.....	3,500: —	
		Treffenbergsgatan	5,500: —	9,000: —
—		Medel av tomtförsäljningsmedel till:		
		Terrassering, trottoar och körbana utan-		
		för kv. Idun och Mården	9,500: —	
		Rännsten, trottoar och körbana i Hööks-		
		gatan	7,500: —	
		Kroppkärrsvägen	2,000: —	
		Länsmansgatan	4,000: —	23,000: —
56,093: 19			Kronor	45,193: 19

Karlstad i november 1937.

För Gatu- och Parkförvaltningen:

ERIK BJÖRKMAN.

7 B. Centraförråd.

Verkliga utgifter.

4,153: 83	a	1. Avlöningar: enligt lönestaten	5,032: —	
2,400: —		övrig personal	3,000: —	
150: —		5. Arbetaresemester	200: —	
		6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
50: —	a	Sjuk- och olycksfallsersättning... 50: —		
10: —	d	Medicin och dylikt..... 10: —		
90: —	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter ... 80: —	140: —	
667: 41		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas		
		pensionskassa	600: —	8,972: —
150: —	b	1. Kontorsutensilier	300: —	
100: —		2. Trycksaker	100: —	
400: —		4. Telefon, telegram och porto.....	400: —	800: —

100: —	d 1.	Utskylder	50: —	
260: —	2.	Försäkringsavgifter	400: —	
	15.	Övriga kostnader:		
25: —	a	Förbrukningsartiklar, som ej till- höra annat littera	25: —	
200: 86	ö	övriga	260: 10	285: 10
				735: 10
2,000: —	e 1.	Underhåll av byggnader	3,000: —	
6,000: —	4.	Underhåll av inventarier	6,000: —	9,000: —
3,000: —	n	Arbete mot ersättning		3,000: —
3,992: 90	o 1.	Lokal och platshyror	3,992: 90	
300: —	2.	Uppvärmning	400: —	
150: —	3.	Belysning	200: —	4,592: 90
150,000: —	s	Inköp av varor		200,000: —
8,000: —	u 1.	Räntor	8,000: —	
8,000: —	3.	Avskrivning å inventarier	8,000: —	16,000: —
<u>190,200: —</u>				<u>Kronor 243,100: —</u>

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

	1.	Fastigheter:		
*) 1,940: —		Uppförande av varmgarage för bilar, motorväghyvlar och andra maskiner (9,700: —).....	*) 1,940: —	
4,000: —		Utvidgning av garaget	—	1,940: —
	4.	Inventarier:		
*) 7,000: —		Inköp av: 2 st. lastbilar med snöplogar och andra tillbehör (35,000: —)	*) 7,000: —	
*) 2,100: —		1 st. motorväghyvel (10,500: —).....	*) 2,100: —	
—		1 st. 4,5 tons lastbil med hydr. tippningsanordning och snöplogsaggregat	20,500: —	
7,000: —		Övriga inventarier	8,000: —	37,600: —
<u>22,040: —</u>				<u>Kronor 39,540: —</u>

*) Att uttaxeras under åren 1934—1938.

		<i>Verkliga inkomster.</i>	
16,000: —	197.	Inventariehyror	17,000: —
3,300: —	n	Arbete mot ersättning	3,300: —
<u>162,900: —</u>	s	Försäljning av varor.....	<u>214,800: —</u>
182,200: —		Kronor	235,100: —
		<i>Kapitalinkomster.</i>	
Skattestat:			
8,000: —		Avskrivning å inventarier	8,000: —
<u>8,000: —</u>		Kronor	<u>8,000: —</u>

Karlstad i november 1937.

För Karlstads stads Centralförråd:

ERIK BJÖRKMAN.

8 A. Hamnen.

Verkliga utgifter.

25,640: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	25,940: —	
1,000: —		3. Tillfälligt skrivbiträde	1,000: —	
500: —		4. Semester- och vikariatsarvoden	500: —	
1,700: —		5. Arbetssemester	1,700: —	
		6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
500: —	a	Sjuk- och olycksfallsersättning.....	500: —	
900: —	e	Olycksfallförsäkringsavgifter	400: —	
		7. Naturaförmåner:		
75: —	a	Beklädnadspersedlar	75: —	
1,000: —		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,000: —	
		15. Övriga:		
100: —	a	Velocipedslitningsersättning	100: —	
200: —	b	Verktygsslitningsersättning	200: —	31,415: —

300: —	b 1.	Kontorsutensilier	300: —	
300: —	2.	Trycksaker	300: —	
100: —	3.	Annonser	100: —	
1,000: —	4.	Telefon, telegram och porto	1,000: —	1,700: —
470: —	d 1.	Utskylder... ..	400: —	
5,000: —	2.	Försäkringsavgifter	7,500: —	
300: —	3.	Utredningskostnader	300: —	
300: —	7.	Resekostnader	300: —	
300: —	8.	Representationskostnader	300: —	
100: —	9.	Lagsökningskostnader	100: —	
300: —	10.	Föreningsavgifter	225: —	
60: —	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. d....	70: —	9,195: —
	e	Underhåll av:		
2,000: —	1.	Förvaltningsbyggnader	2,000: —	
500: —	2.	Hysesfastigheter	500: —	
500: —	4.	Inventarier	500: —	
	5.	Driftapparater:		
500: —	n	Pråmar	500: —	
	o	Lyftkranar:		
1,200: —	A	Temperleykranen	1,200: —	
6,500: —	B	Titankranen	3,500: —	
1,500: —	C	Demagkranen	4,500: —	
1,000: —	D	Portalsvängkranen	1,000: ...	
400: —	E-H	Fasta kranar	500: —	
500: —	p	Mudderverk	500: —	
500: —	q	Mudderelevator	500: —	
1,000: —	r	Kranskopor	1,500: —	
200: —	s	Kranvågen	200: —	
800: —	6.	Gator och torg	800: —	
	7.	Broar:		
600: —	h	Körbron över pråmkanalen	600: —	
800: —	8.	Planteringar och promenader	800: —	
8,500: —	9.	Landsvägar	9,000: —	
1,000: —	10.	Ledningar och rörnät	1,000: —	
2,000: —	11.	Strandskoningar och slänter	2,000: —	

4,500: —	e 12.	Pålarmar och vågbrytare	3,000: —	
300: —	14.	Stängsel.....	300: —	
200: —	16.	Diken.....	200: —	
700: —	19.	Belysningsstolpar och armatur	700: —	
	22.	Hamnbassänger och kanaler:		
600: —	a	Hamnbassängen	600: —	
600: —	b	Pråmkanalen	600: —	
	23.	Slussar:		
200: —	a	Slussportar	200: —	
200: —	b	Slussbassäng.....	200: —	
2,000: —	24.	Kajer	3,500: —	
	25.	Bryggor:		
1,500: —	a	Inre hamn: Lastbryggor	3,500: —	
1,200: —	b	Lustbåtsbryggor.....	1,500: —	
300: —	d	Båttrappor, pontonbryggor o. dylikt.....	400: —	
25: —	e	Hamnroddarebryggor	25: —	
1,000: —	26.	Upplagsplatser	3,000: —	
4,500: —	27.	Dykdalber.....	2,500: —	
600: —	28.	Fyrar och sjömärken.....	800: —	
	29.	Spår:		
1,500: —	a	Järnvägsspår.....	1,500: —	
1,000: —	b	Kranspår å yttre hamnplanet	1,000: —	
1,500: —	30.	Järnvägsövergångar.....	1,500: —	
50: —	31.	Bekvämlighetsinrättningar	50: —	
5,000: —	32.	Muddring, förslagsvis.....	5,000: —	
	g	Driftskostnader:		
20,000: —	17.	Lyftkranar	20,000: —	
12,000: —	18.	Isbråkning.....	12,000: —	
1,000: —	19. a	Fyrbelysning	1,000: —	
3,700: —	b	Hamnbelysning	3,700: —	
600: —	20.	Pejling	600: —	
250: —	21.	Prickhållning	250: —	
175: —	22.	Hamnroddare	175: —	
500: —	23.	Bevakning vid hamnen	500: —	
				61,175: —

200: —	g 24.	Tyggårdsdikets länshållning	200: —	
200: —	35.	Övriga	200: —	38,625: —
	i 1.	Allmän renhållning:		
200: —	a	Bekvämlighetsinrättningar	200: —	
2,000: —	d	Sopning och annan renhållning	2,000: —	
1,000: —	f	Snöplöjning och snöskottning	1,500: —	
800: —	k	Järnvägsspår	800: —	
50: —	l	Renhållningsmaterial	50: —	4,550: —
2,600: —	o 1. a	Lokalhyra	2,500: —	
340: —	b	Stadskassans andel i platshyra	340: —	
420: —	d	Platshyra	420: —	
300: —	2.	Uppvärmning	300: —	
200: —	3.	Belysning	200: —	
200: —	4.	Vattenavgifter	200: —	
300: —	5.	Tvätt och renhållning	300: —	4,260: —
82,163: 95	u 1.	Räntor	76,846: 79	
45,730: 14	3.	Avskrivning å anläggningar och inventarier	49,428: 93	126,275: 72
—		Firandet av hamnens 100-års jubileum och utgivandet av jubileumsskrift	2,000: —	
<u>272,549: 09</u>			Kronor	279,195: 72
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
100: —	4.	Inköp av inventarier	100: —	
6,500: —		Vattenledning bakom inre kranspåret ...	—	100: —
<u>6,600: —</u>			Kronor	100: —
		Fondstat:		
—		Förlängning av kranspår för båda stora brokranarna, 25 meter väster ut i och för lossning till större upplagsområde	16,000: —	
<u>—</u>			Kronor	16,000: —
		<i>Verkliga inkomster.</i>		
3,180: —	107.	Hushyror	3,180: —	
54,000: —	109.	Platshyror	59,000: —	

17,500: —	110. Arrenden	18,000: —	
150,000: —	126. Hamnavgifter	152,000: —	
45,000: —	127. Kranhyror	46,000: —	
1,500: —	128. Båtplatsavgifter	1,600: —	
50: —	200. Diverse	50: —	279,830: —
<hr/> 271,230: —		<hr/>	<hr/> Kronor 279,830: —

Karlstad den 8 oktober 1937.

HERMAN GEIJER.

Ordförande.

Magnus Bengzon.

11 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Verkliga utgifter.

26,525: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	30,788: —	
	3. Diverse arvoden:		
600: —	a Dispensärläkaren	600: —	
750: —	b Läkaren för tuberkulosavdel-		
	ningen å Klaraborg	750: —	
600: —	d Bostadstillsyn	—	
300: —	e Yrkesinspektion	—	1,350: —
950: —	4. Semester- och vikariatsarvoden	950: —	
45: —	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	45: —	
	7. Naturaförmåner:		
508: —	b Beklädnadsersättning	200: —	
	d Hyresersättning:		
1,200: —	Stadssjuksköterskorna	1,200: —	
1,500: —	Distriktsbarnmorskorna ...	—	1,400: —
849: 50	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas		
	pensionskassa	1,350: —	
100: —	15. Velocipedslitningsersättning	150: —	36,033: —

100: —	b 1.	Kontorsutensilier	150: —	
500: —	2.	Trycksaker	1,000: —	
400: —	3.	Annonser	400: —	
700: —	4.	Telefon, telegram och porto	700: —	2,250: —
20: —	d 2.	Försäkringsavgifter	40: —	
800: —	7.	Resekostnader (inkl. omnibussbiljetter) ...	800: —	
30: —	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	30: —	
50: —	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	100: —	970: —
25: —	e	Underhåll av inventarier		25: —
	k 1.	Dispensärverksamhet:		
1,860: —	a	Hyra, städning och värme...	1,860: —	
1,070: —	b	Bidrag till Värmlands läns landstings dispensärnämnd	1,070: —	2,930: —
100: —	5.	Medicin och sjukvårdsutensilier	100: —	
500: —	6.	Desinfektion och rättutrotning	800: —	
150: —	7.	Vaccination	150: —	
300: —	8.	Livsmedelsundersökning	300: —	4,280: —
	o 1.	Hyra för lokal:		
1,700: —		Könspolikliniken	1,700: —	
900: —		Expeditionslokal och labora- torium	900: —	2,600: —
20: —	2.	Uppvärmning	20: —	
25: —	3.	Belysning	25: —	
150: —	5.	Tvätt och renhållning	150: —	2,795: —
50: —	u 3.	Avskrivning å inventarier		50: —
<u>43,377: 50</u>				Kronor <u>46,403: —</u>
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
100: —	4.	Inköp av inventarier		300: —
<u>100: —</u>				Kronor <u>300: —</u>

Verkliga inkomster.

2,500: —	136. Sjuksköterskeersättning.....	2,500: —	
2,500: —		Kronor	2,500: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

50: —	Avskrivning å inventarier	50: —	
50: —		Kronor	50: —

Karlstad den 13 oktober 1937.

AUG. LINDH.

Ordförande.

13 A. Vattenledningsverk.

Verkliga utgifter.

10,292: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	22,732: —	
1,500: —	3. Tillfälligt skrivbiträde	1,800: —	
250: —	4. Semester- och vikariatsarvoden	250: —	
1,000: —	5. Arbetaresemester	1,200: —	
300: —	6. Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
25: —	a Sjuk- o. olycksfallsersättning	300: —	
250: —	d Läkare och sjukvård	100: —	
1,239: 50	e Olycksfallsförsäkringsavgifter	200: —	600: —
200: —	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	2,200: —	
25: —	15. Velocipedslitningsersättning	200: —	28,982: —
200: —	b 1. Kontorsutensilier	50: —	
25: —	2. Trycksaker	200: —	
700: —	3. Annonser	25: —	
3,300: —	4. Telefon, telegram och porto.....	700: —	975: —
500: —	d 1. Utskylder	3,000: —	
	2. Försäkringsavgifter	500: —	

600: —	d 3.	Utredningskostnader	800: —	
100: —	7.	Resekostnader	100: —	
50: —	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	50: —	
25: —	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	25: —	
25: —	ö	Övriga	25: —	4,500: —
	e	Underhåll av:		
9,000: —	1.	Byggnader, bassänger m. m.	15,000: —	
500: —	4.	Inventarier	1,000: —	
5,000: —	5.	Driftapparater	15,000: —	
	10.	Ledningar och rörnät:		
4,500: —	a	Huvudledningar	5,000: —	
700: —	b	Servisledningar	1,500: —	
1,000: —	d	Vattenkastare	1,000: —	7,500: —
	f	Driftsmaterial och förbrukningsartiklar:		38,500: —
20,000: —	2.	Elektrisk ström	22,000: —	
300: —	4.	Maskinförnödenheter	300: —	
15,000: —	10.	Vattenreningskemikalier.....	15,000: —	37,300: —
	g	Drift- och tillverkningskostnader:		
	4.	Vattenförbrukning:		
9,000: —	a	Filtrering	10,000: —	
13,000: —	b	Uppfodring, extra maskin- skötsel	2,500: —	
500: —	d	Vattenundersökning.....	500: —	13,000: —
900: —	5.	Renhållning av bassänger och reservoarer	900: —	13,900: —
	h	Distributionskostnader:		
800: —	1.	Mätareuppsättning	800: —	
1,000: —	2.	Mätareavläsningar	1,200: —	
50: —	3.	Tillsyn av privata ledningar och apparater	50: —	
500: —	4.	Ersättning till stadskassan för bokföring och uppbörd	500: —	2,550: —
200: —	m	Restitutioner		200: —
800: —	n	Arbete mot ersättning		800: —
650: —	o 1.	Hyra för lokal.....	650: —	
3,000: —	2.	Uppvärmning	3,000: —	
1,000: —	3.	Belysning	1,000: —	

800: —	o 5. Inre renhållning och tvätt	800: —	
1,200: —	6. Yttre renhållning.....	1,200: —	6,650: —
55,000: —	u 1. Ränta å anläggningar och inventariers bokförda värde	53,000: —	
47,000: —	3. Avskrivning å anläggningar och inventarier	48,000: —	101,000: —
<u>212,006: 50</u>		Kronor	235,357: —

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

2. Ledningar och rörnät:

7,000: —	a Huvudledningar	—	
7,000: —	b Servisledningar	7,000: —	7,000: —
6,000: —	4. Inköp av mätare och inventarier		7,000: —
<u>20,000: —</u>		Kronor	14,000: —

v *Fondstat:*

2. Ledningar och rörnät:

18,000: —	a Huvudledningar		—
<u>18,000: —</u>		Kronor	—

Verkliga inkomster.

1,200: —	107. Hyror	1,200: —	
1,000: —	122. Ersättning för skötsel av brandposter	1,000: —	
285,000: —	141. Vattenavgifter	315,000: —	
10,000: —	142. Mätarehyror	11,500: —	
25: —	143. Stängningsböter	25: —	
1,000: —	n Arbeta mot ersättning	850: —	
<u>298,225: —</u>		Kronor	329,575: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

47,000: —	Avskrivning å anläggningar och inventarier	48,000: —	
<u>47,000: —</u>		Kronor	48,000: —

Karlstad i november 1937.

För Karlstads Vattenledningsverk:

ERIK BJÖRKMAN.

13 B. Avloppsverk.

Verkliga utgifter.

3,861: 50	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten.....	3,909: —	
300: —		3.	Tillfälligt skrivbiträde.....	—	
400: —		5.	Arbetaresemester	400: —	
		6.	Kostnader för sjukvård och olycksfall:		
100: —	a		Sjuk- o. olycksfallsersättning	100: —	
25: —	e		Olycksfallsförsäkringsavgifter	25: —	125: —
261: 68		8.	Avgifter till Sveriges kommu- nalanställdas pensionskassa	300: —	
50: —		15.	Velocipedslitningsersättning	50: —	4,784: —
10: —	b	2.	Trycksaker	10: —	
150: —		4.	Telefonavgifter	150: —	160: —
150: —	d	1.	Utskylder	150: —	
100: —		2.	Försäkringsavgifter	100: —	
900: —		3.	Utredningskostnader	1,200: —	1,450: —
	e		Underhåll av:		
1,200: —		1.	Byggnader	1,200: —	
100: —		4.	Inventarier	100: —	
1,000: —		5.	Driftapparater	1,000: —	
		10.	Ledningar och rörnät:		
4,000: —	a		Huvudledningar	5,000: —	
700: —	b		Servisledningar	800: —	5,800: —
					8,100: —
	f		Driftsmaterial och förbrukningsartiklar:		
25: —		1.	Gas	25: —	
8,000: —		2.	Elektrisk ström	8,000: —	
100: —		4.	Maskinförnödenheter	100: —	
150: —		5.	Brännolja	150: —	8,275: —
	g		Drifts- och tillverkningskostnader:		
9,000: —		6.	Pumpverken.....	9,000: —	
4,000: —		7.	Ledningar och brunnar.....	5,000: —	
400: —		24.	Rensning av Tyggårdsdiket	400: —	14,400: —

600: —	o 2. Uppvärmning	600: —	
200: —	3. Belysning	200: —	
200: —	5. Renhållning	200: —	1,000: —
48,500: —	u 1. Ränta å anläggningar och inventariers bokförda värde	50,500: —	
33,000: —	3. Avskrivning å anläggningar och inventarier	35,000: —	85,500: —
<u>117,483: 18</u>		Kronor	123,669: —

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

2. Ledningar och rörnät:

2,700: —	a Huvudledningar	—	
8,000: —	b Servisledningar.....	8,000: —	
300: —	4. Inköp av inventarier	300: —	8,300: —
<u>11,000: —</u>		Kronor	8,300: —

v *Fondstat:*

2. Ledningar och rörnät:

18,000: —	a Huvudledningar	—	
<u>18,000: —</u>		Kronor	—

Verkliga inkomster.

300: —	107. Hyror	300: —
500: —	122. Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500: —
200: —	Ersättning för Tyggårdsdikets rensning	200: —
38,000: —	146. W.-C.-avgifter	42,000: —
<u>39,000: —</u>		Kronor 43,000: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

33,000: —	Avskrivning å anläggningar och inventarier	35,000: —
<u>33,000: —</u>		Kronor 35,000: —

Karlstad i november 1937.

För Karlstads Avloppsverk:

ERIK BJÖRKMAN.

13 C. Renhållningsväsen.

Verkliga utgifter.

	i 2. Ersättning till renhållningsverket:		
40,900: —	a Sophämtning	40,900: —	
19,000: —	b Latrinhämtning	18,500: —	
300: —	d Hämtning av slask	—	
<u>60,200: —</u>			Kronor 59,400: —

Verkliga inkomster.

19,000: —	151. Hämtningsavgifter	18,500: —
<u>19,000: —</u>		Kronor 18,500: —

Karlstad i november 1937.

AUG. LINDH.

Ordförande.

13 D. Bekvämlighetsinrättningar.

Verkliga utgifter.

2,040: —	a 1. Personella utgifter	2,040: —	
1: —	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	1: —	2,041: —
50: —	e Underhållskostnader	50: —	
500: —	o 1. Hyra för lokal	500: —	
<u>2,591: —</u>			Kronor 2,591: —

Verkliga inkomster.

1,800: —	152. Kabinettsavgifter	2,500: —
<u>1,800: —</u>		Kronor 2,500: —

13 E. Varmbadhus.

Verkliga utgifter.

18,870: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten	18,000: —	
—		2.	Övriga avlöningskostnader (tillfälliga) ...	1,200: —	
200: —		4.	Semester- och vikariatsarvoden	150: —	
75: —		6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	70: —	
150: —		7.	Värme (kokgas)	150: —	
660: —		8.	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	660: —	20,230: —
50: —	b	1.	Kontorsutensilier	50: —	
200: —		2.	Trycksaker	200: —	
400: —		3.	Annonser	350: —	
225: —		4.	Telefon och telegram	250: —	850: —
1,500: —	d	1.	Utskylder	1,500: —	
100: —		2.	Försäkringsavgifter	100: —	
500: —		3.	Utredningskostnader	500: —	
10: —		12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	10: —	
25: —		15.	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	25: —	2,135: —
	e		Underhåll av:		
1,000: —		1.	Byggnader	700: —	
300: —		4.	Inventarier	200: —	
300: —		5.	Driftapparater	400: —	1,300: —
	f		Driftmaterial och förbrukningsartiklar:		
100: —		2.	Elektrisk ström	125: —	
200: —		4.	Maskinförnödenheter	150: —	
7,500: —		6.	Bränsle (kol och ved)	11,000: —	
5,750: —		9.	Vatten	5,500: —	
		13.	Badutensilier:		
700: —	a		Tvål och såpa	750: —	
80: —	b		Badborstar	75: —	
80: —	d		Salt	80: —	
80: —	e		Tallbarrsolja	75: —	
150: —	f		Övriga	100: —	1,080: —
250: —	14.		Tvättutensilier	250: —	18,105: —

3,000: —	o 1.	Hyra för lokal.....	3,000: —	
200: —	2.	Uppvärmning	275: —	
1,100: —	3.	Belysning	1,100: —	
200: —	5.	Renhållning	200: —	4,575: —
300: —	u 1.	Ränta å inventariers bokförda värde.....	275: —	
300: —	3.	Avskrivning å inventarier	600: —	875: —
<u>44,555: —</u>			<u>Kronor</u>	<u>48,070: —</u>

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

150: —	4.	Inköp av inventarier.....	150: —
<u>150: —</u>			<u>Kronor</u> 150: —

Verkliga inkomster.

800: —	107.	Hyrer	800: —
33,000: —	156.	Badavgifter	33,000: —
700: —	157.	Vågavgifter	650: —
<u>34,500: —</u>			<u>Kronor</u> 34,450: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

300: —	Avskrivning å inventarier	600: —
<u>300: —</u>		<u>Kronor</u> 600: —

Karlstad i november 1937.

För Badhusstyrelsen:

ERIK LUNDBLAD.

14 A. Saluhall.

Verkliga utgifter.

4,186: —	a 1.	Avlöning enligt lönestaten.....	4,282: —	
300: —	4.	Semester- och vikariatsarvoden	210: —	
20: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	15: —	
15: —	7.	Beklädnadspersedlar	15: —	4,522: —

10: —	b 1.	Kontorsutensilier	10: —	
15: —	2.	Trycksaker	10: —	
50: —	3.	Annonser	25: —	
80: —	4.	Telefon och telegram	80: —	125: —
1,500: —	d 1.	Utskylder	1,400: —	
75: —	2.	Försäkringsavgifter	75: —	
100: —	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	100: —	1,575: —
1,300: —	e 1.	Underbåll av byggnader	1,000: —	
50: —	4.	Underbåll av inventarier	50: —	1,050: —
15,000: —	o 1.	Hyror	15,000: —	
2,000: —	2.	Uppvärmning	2,200: —	
2,000: —	3.	Belysning	2,000: —	
600: —	4.	Vattenavgifter	600: —	
1,200: —	5.	Renhållning	1,400: —	21,200: —
100: —	u 1.	Ränta å inventariers bokförda värde.....	55: —	
150: —	3.	Avskrivning å inventarier	125: —	180: —
<u>28,751: —</u>			Kronor	<u>28,652: —</u>
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
100: —	4.	Inköp av inventarier.....	100: —	
100: —			Kronor	100: —
		<i>Verkliga inkomster.</i>		
800: —	157.	Vågavgifter	800: —	
30,000: —	161.	Hallhyror.....	29,000: —	
<u>30,800: —</u>			Kronor	<u>29,800: —</u>
		<i>Kapitalinkomster.</i>		
150: —		Avskrivning å inventarier	125: —	
150: —			Kronor	125: —

Karlstad i november 1937.

För Karlstads Saluhallsstyrelse:

HUGO BERG.

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Verkliga utgifter.

12,920: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten.....	13,436: —	
900: —		2.	Besiktningsveterinärens ställföreträdare ...	900: —	
		3.	Tillfällig personal:		
125: —		a	Mikroskopistbiträde	125: —	
100: —		d	Vaktmästare	100: —	225: —
750: —		4.	Semester- och vikariatsarvoden	700: —	
40: —		6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	25: —	
400: —		7.	Hysesersättning	400: —	
		8.	Kostnader för pensionering:		
593: 98		a	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	593: 98	
1,603: —		b	Avgifter till Karlstads stads pensionsfond	1,603: —	2,196: 98
50: —		15.	Velocipedslitningsersättning	50: —	17,932: 98
20: —	b	1.	Kontorsutensilier	20: —	
100: —		2.	Trycksaker	100: —	
25: —		3.	Annonser	15: —	
250: —		4.	Telefon och telegram	250: —	385: —
25: —	d	2.	Försäkringsavgifter	25: —	
300: —		15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	250: —	
55: 62		ö	Övriga kostnader.....	27: 02	277: 02
50: —	e		Underhåll av inventarier		302: 02
50: —					75: —
200: —	k	5.	Utensilier för laboratoriet	50: —	
		9.	Bortforsling och destruktions av avfall.....	—	50: —
7,300: —	o	1.	Hyra för lokal.....	7,300: —	
100: —		2.	Uppvärmning	75: —	
125: —		3.	Belysning	125: —	
250: —		4.	Vattenavgifter	225: —	
700: —		5.	Inre renhållning samt tvätt	650: —	8,375: —
160: —	u	1.	Ränta å inventariers bokförda värde.....	130: —	
200: —		3.	Avskrivning å inventarier.....	200: —	330: —
27,392: 60					Kronor 27,450: —

	v	<i>Kapitalutgifter.</i>	
		Skattestat:	
100: —		4. Inköp av inventarier.....	50: —
<u>100: —</u>			<u>Kronor 50: —</u>
		<i>Verkliga inkomster.</i>	
1,000: —		107. Hyror	1,000: —
300: —		122. Ersättning av drätselkammaren för gatuhållning och eldning	300: —
200: —		157. Vågavgifter	300: —
20,092: 60		162. Besiktningavgifter	20,850: —
<u>21,592: 60</u>			<u>Kronor 22,450: —</u>
		<i>Kapitalinkomster.</i>	
		Skattestat:	
200: —		Avskrivning å inventarier	200: —
<u>200: —</u>			<u>Kronor 200: —</u>

Karlstad i november 1937.

För Köttbesiktningbyrån:

AUG. LINDH.

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Verkliga utgifter.

		I. Administration:	
21,100: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	22,938: —
		2. Diverse arvoden:	
500: —		Överläraren i östra distriktet	500: —
400: —		» i västra »	400: —
200: —		» i forts.-skolan...	200: —
700: —		6 tillsyningslärare	850: —
450: —		2 skolgångstillsyningsmän ...	460: —

81: —	a 2.	1 slöjdförest. för träslöjd ...	85: —	
56: —		1 » » pappslöjd ..	55: —	
200: —		1 » » syslöjd.....	200: —	
150: —		1 materialföreståndare	150: —	2,900: —
400: —	3.	Renskrivningskostnader	400: —	
—	4.	Semester- och vikariatsarvoden	300: —	
50: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	45: —	
1,170: 47	8. a	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	1,085: —	
900: —	b 1.	Kontorsutensilier	900: —	
1,500: —	2.	Trycksaker	2,000: —	
700: —	3.	Annonser	700: —	
2,500: —	4.	Telefon, telegram och porton	2,500: —	
1,800: —	d 1.	Utskylder	1,800: —	
800: —	2.	Försäkringsavgifter	800: —	
200: —	3.	Utredningskostnader	200: —	
4,000: —	7.	Resekostnader	6,000: —	
300: —	12.	Tidningar, tidskrifter och dyl.....	300: —	
1,500: —	14.	Ersättning till Stads-kassan för bokföring och kassaförvaltning m. m.	1,500: —	44,368: —

II. Undervisning i folkskola:

358,166: 50	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten:		
		ämneslärare	400,857: 29	
		övningslärare.....	44,624: —	445,481: 29
	2.	Diverse arvoden för undervisning i:		
3,120: —		10 slöjdgrupper à 240: — ...	2,400: —	
1,440: —		6 » » à 180: — ...	1,080: —	
—		Dyrtidstillägg å slöjdarvoden	720: —	
1,418: —		Trädgårdsskötsel	1,440: —	
—		Sång och gymnastik	790: —	
—		Hjälpklass	750: —	
7,000: —		Vikariatsarvoden	7,000: —	
3,000: —		Timarvoden	3,000: —	17,180: —
300: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	270: —	

8,011: 44	a	8. a Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	8,010: —	
8,000: —		d Avgifter till statens pensionsanstalt	—	
3,000: —	j	1. Skolköksmateriel.....	3,000: —	
6,000: —		2. Slöjdmateriel	6,000: —	
4,500: —		3. Annan undervisningsmateriel	4,500: —	
1,000: —		4. Skolträdgård.....	1,500: —	485,941: 29

III. Undervisning i fortsättningsskola:

23,610: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten.....	24,380: —	
12,000: —		2. Diverse arvoden: Timarvoden	7,000: —	
50: —		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	45: —	
337: 03	8. a	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	337: —	
3,000: —	j	1. Skolköksmateriel.....	2,000: —	
1,000: —		2. Slöjdmateriel	700: —	
600: —		3. Annan undervisningsmateriel	600: —	35,062: —

IV. Särskilda anordningar till undervisningens befrämjande:

274: —	l	1. Avlöningar enligt lönestaten.....	286: —	
2,300: —		2. Böcker och dylikt	3,000: —	
500: —		3. Fraktutlägg m. m.	500: —	
2,100: —	k	21. Skolresor (därav 100 kr. till seminariets övningskola)	2,100: —	5,886: —

V. Socialpedagogiska anordningar:

4,090: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten.....	6,468: —	
—		8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	550: —	
—	k	4. Läkareundersökning av elever i folkskolans avgångsklass.....	500: —	
1,600: —		5. Medicin och sjukvårdsutensilier	1,000: —	
13,000: —		16. Tandvård	13,000: —	
300: —		17. Skolbad (utensilier)	500: —	

7,000: —	k 18.	Barnbespisning.....	6,000: —	
300: —	19.	Skodon och skolagning.....	300: —	
1,000: —	20.	Folkskoleunderstöd.....	1,000: —	
2,000: —	21.	Fortsättningsskoleunderstöd	2,500: —	
5,000: —	22.	Fri undervisningsmateriel	5,000: —	36,818: —
		VI. Lokaler, skolmöbler och dylikt:		
20,000: —	e 1.	Underhåll av byggnader	20,000: —	
5,000: —	4.	» » inventarier	5,000: —	
68,000: —	o 1.	Hyror	68,000: —	
19,000: —	2.	Uppvärmning	22,000: —	
5,000: —	3.	Belysning	4,000: —	
2,000: —	4.	Vattenavgifter	2,000: —	
22,000: —	5.	Tvätt och renhållning	24,000: —	145,000: —
		VII. Förräntning och avskrivning:		
4,000: —	u 1.	Ränta å fastigheters och inventariers bokförda värde	3,000: —	
4,000: —	3.	Avskrivning å inventarier	4,000: —	7,000: —
<u>673,674: 44</u>			Kronor	760,075: 2
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
2,500: —	4.	Inköp av inventarier.....	2,500: —	
<u>2,500: —</u>			Kronor	2,500: —
		<i>Verkliga inkomster.</i>		
	102.	Statsbidrag:		
4,148: —		Till avlöning åt folkskoleinspektören.....	5,362: —	
192,454: —		» » » folk- och småskollärare	288,958: —	
21,886: —		» » » fortsättningsskollärare ...	17,000: —	
12,420: —		» » » slöjdlärare	12,000: —	
2,688: —		» » för undervisning i hushållsgöromål.....	3,800: —	
3,825: —		» provisorisk avlöningsförbättring åt lärare i slöjd och hushållsgöromål ...	2,400: —	
2,556: —				

60,000: —		Dyrtidstillägg av statsmedel	52,800: —	
1,350: —		Byggnadsbidrag till redan befintliga under- visningslokaler	2,700: —	
—		Hysesbidrag för förhyrda undervisnings- lokaler	800: —	
5,175: —		Underhålls- och materielbidrag	5,575: —	
—		Tjänstebostadsbidrag	8,960: —	400,355: —
2,000: —	107. {	Hyror för lärarebostäder	6,582: —	
		» » skollokaler.....	2,000: —	8,582: —
<u>308,502: —</u>				<u>Kronor 408,937: —</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

<u>4,000: —</u>		Avskrivning å inventarier	<u>4,000: —</u>
4,000: —			Kronor 4,000: —

15 C. Elementarläroverk för flickor.

Verkliga utgifter.

I. Administration:

3,530: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten ...	3,610: —	
		7. Naturaförmåner:		
80: —	e	Värme och lyse	90: —	3,700: —
250: —	b	1. Kontorsutensilier	750: —	
1,450: —		2. Trycksaker	1,500: —	
400: —		3. Annonser	300: —	
400: —		4. Telefon, telegram och porto ...	400: —	2,950: —
25: —	d	2. Försäkringsavgifter	25: —	
300: —		7. Resekostnader	300: —	
30: —		10. Föreningsavgifter	30: —	
125: —		12. Tidningsprenumerat, tid- skrifter och dylikt	175: —	
10: —		13. Kassafackshyra.....	10: —	

	d 15.	Övriga kostnader:			
200: —	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	200: —		
100: —	ö	Övriga	100: —	840: —	7,490: —
		II. Undervisning:			
113,700: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten ...	122,200: —		
		4. Vikariatsarvoden:			
25: —	a	Arvoden	25: —		
655: —	b	Avgifter till vikariatskassan	670: —		
50: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter ...	50: —		
		7. Naturaförmåner:			
1,575: —	d	Hysesersättning	1,575: —		
500: —	e	Värme och lyse	500: —		
		8. Kostnader för pensionering:			
535: —	a	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	535: —		
3,835: —	e	Avgifter till statsunderstödda pensionsinrättningar	3,930: —	129,485: —	
800: —	j	1. Skolköksmateriel	800: —		
1,800: —	3.	Annan undervisningsmateriel ...	1,800: —		
100: —	4.	Skolträdgård	100: —	2,700: —	132,185: —
					:
		III. Socialpedagogiska anordningar:			
900: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	850: —		
100: —	k	4. Sjukvård	100: —		
75: —	5.	Medicin och sjukvårdsutensilier	75: —	175: —	1,025: —
		IV. Lokaler, skolmöbler och dylikt:			
3,025: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	3,025: —		
3,800: —	e	1. Underhåll av byggnader	2,300: —		
400: —	4.	Underhåll av inventarier	450: —	2,750: —	
20,025: —	o	1. Hyror och arrenden	20,025: —		
3,600: —	2.	Uppvärmning	3,600: —		
700: —	3.	Belysning	800: —		

600: —	o 4.	Vattenavgifter	600: —		
650: —	5.	Tvätt och renhållning.....	650: —	25,675: —	31,450: —

V. Förräntning och avskrivning:

1,000: —	u 1.	Ränta å inventariers bokförda värde.....	1,015: —		
1,000: —	3.	Avskrivning å inventarier.....	1,000: —		2,015: —

166,350: — Kronor 174,165: —

v Kapitalutgifter.

Skattestat:

1,300: —	4.	Inköp av inventarier.....			1,500: —
----------	----	---------------------------	--	--	----------

1,300: — Kronor 1,500: —

Verkliga inkomster.

102. Statsbidrag:

4,800: —	a	Allmänna anslaget	4,800: —		
800: —	b	Till huslig ekonomi	800: —		
3,000: —	d	Lönebidrag	3,000: —		
7,305: —	e	Ålderstillägg	7,505: —		
35,000: —	f	Tillfällig löneförbättring.....	34,500: —		
15,500: —	g	Dyrtidstillägg	17,500: —		68,105: —

64,850: — 166. Skolavgifter .....

2,250: — 167. Pensionsavgifter .....

133,505: — Kronor 131,035: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

1,000: —		Avskrivning å inventarier.....			1,000: —
----------	--	--------------------------------	--	--	----------

1,000: — Kronor 1,000: —

15 G. Allmänt läroverk.

Verkliga utgifter.

2,500: —	a 7.	Hyresersättning åt rektor			2,500: —
1,500: —	e 1.	Underhåll av byggnader			2,500: —
		4. Underhåll av inventarier			
		Övriga utgifter			

4,000: — Kronor 5,000: —

15 H. Skolor för yrkesundervisning.

Verkliga utgifter.

		I. Administration:		
2,900: —	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	2,900: —	2,900: —
25: —	b	1. Kontorsutensilier	25: —	
200: —		2. Trycksaker	200: —	
150: —		3. Annonser	150: —	
30: —		4. Porto	30: —	405: —
5: —	d	2. Försäkringsavgifter	5: —	5: —
		II. Undervisning:		
14,923: 50	a	1. Avlöningar enligt lönestaten.....	14,841: 50	
5: —		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	5: —	14,846: 50
1,500: —	f	Förbrukningsartiklar		1,500: —
600: —	j	Undervisningsmateriel		600: —
		III. Åtgärder för undervisningens befrämjande:		
830: —	d	15. Premier och stipendier.....		830: —
300: —	l	Bibliotekskostnader		300: —
		IV. Lokaler, skolmöbler och dylikt:		
130: —	e	1. Underhåll av lokalerna	130: —	
100: —		4. Underhåll av inventarier	100: —	230: —
4,250: —	o	1. Hyra för lokal.....	5,500: —	
800: —		2. Uppvärmning	1,100: —	
300: —		3. Belysning	300: —	
30: —		5. Tvätt och renhållning	200: —	7,100: —
		V. Förräntning och avskrivning:		
350: —	u	1. Ränta å inventariers bokförda värde.....	350: —	
300: —		3. Avskrivning å inventarier.....	300: —	650: —
<u>27,728: 50</u>				<u>Kronor 29,366: 5</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

300: —	4. Inköp av inventarier.....	300: —
--------	------------------------------	--------

300: —		Kronor	300: —
--------	--	--------	--------

Verkliga inkomster.

102. Statsanslag:

7,300: —	För undervisning	7,225: —	
180: —	» undervisningsmateriel	300: —	
500: —	» förbrukningsmateriel	700: —	
90: —	» bibliotek	100: —	8,325: —

600: —	107. Hyror	500: —
--------	------------------	--------

400: —	168. Avgifter för skriv- och ritmateriel	400: —
--------	--	--------

700: —	169. Avkastning av donationer	700: —
--------	-------------------------------------	--------

130: —	170. Gåvomedel	130: —
--------	----------------------	--------

9,900: —		Kronor	10,055: —
----------	--	--------	-----------

Kapitalinkomster.

Skattestat:

300: —	Avskrivning å inventarier	300: —
--------	---------------------------------	--------

300: —		Kronor	300: —
--------	--	--------	--------

ERNST STRANDMAN.

Hj. Bystedt.

15 L. Centralbibliotek.

Verkliga utgifter.

19,670: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten.....	20,570: —	
300: —	3. Renskrivningskostnader och dylikt.....	300: —	
14: —	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	9: 54	
744: —	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	795: 85	21,675: 39

175: —	b 1.	Kontorsutensilier	175: —	
575: —	2.	Trycksaker	575: —	
125: —	3.	Annonser	125: —	
950: —	4.	Telefon, telegram och porto.....	950: —	1,825: -
25: —	d 2.	Försäkringsavgifter	25: —	
150: —	7.	Resekostnader	150: —	
1,500: —	14.	Kurskostnader	500: —	
50: —	15.	Övriga kostnader.....	50: —	725: -
250: —	e	Underhåll av inventarier		200: -
12,000: —	l	Bokinköp och bindning		12,500: -
4,000: —	o	1. Hyror.....	4,000: —	
		2. Uppvärmning		
900: —	3.	Belysning	900: —	
1,300: —	5.	Tvätt och renhållning	1,300: —	6,200: -
350: —	u 1.	Ränta å inventariers bokförda värde.....	350: —	
500: —	3.	Avskrivning å inventarier	500: —	850: -
<u>43,578: —</u>			Kronor	43,975: 3

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

300: —	4.	Inköp av inventarier.....	500: -
<u>300: —</u>			Kronor 500: -

Verkliga inkomster.

	102.	Statsbidrag:		
9,600: —		Stadsbiblioteket	9,800: —	
10,000: —		Centralbiblioteket	10,000: —	19,800: -
	103.	Landstingsbidrag:		
1,000: —		Biblioteksverksamhet	1,000: —	
—		D:o vid Centrallasarettet	500: —	
1,500: —		Kursverksamhet	500: —	2,000: -
1,500: —	176.	Övertidsavgifter m. m.		1,400: -
200: —	180.	Övriga inkomster		200: -
<u>23,800: —</u>			Kronor	23,400: -

Kapitalinkomster.

Skattestat:

500: —	Avskrivning å inventarier.....	500: —
500: —		Kronor 500: —

Karlstad den 6 oktober 1937.

BRYNOLF FÅNGE.

15 P. Föreläsninganstalt.

Verkliga utgifter.

456: —	a 1. Avlöning enligt lönestaten.....	462: —	
	2. Diverse arvoden:		
2,000: —	a Föreläsare.....	2,000: —	2,462: —
35: —	b 1. Kontorsutensilier.....	35: —	
100: —	2. Trycksaker.....	100: —	
600: —	3. Annonser.....	600: —	
25: —	4. Telefon och porto.....	25: —	760: —
100: —	d 15. j Föreläsares resekostnader.....	100: —	
20: —	ö Övriga.....	20: —	120: —
50: —	e Underhållskostnader.....		50: —
50: —	l Bokinköp.....		50: —
500: —	o 1. Hyror.....	500: —	
350: —	5. Tvätt och renhållning.....	350: —	850: —
4,286: —		Kronor	4,292: —

Verkliga inkomster.

	102. Statsbidrag:		
750: —	Till föreläsningar.....		750: —
1,500: —	177. Årskort och inträdesbiljetter.....		1,500: —
150: —	178. Kursavgifter.....		150: —
2,400: —		Kronor	2,400: —

Karlstad den 6 oktober 1937.

BRYNOLF FÅNGE.

15 Ö. Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga anslag

Verkliga utgifter.

2,000: —	a § 180.	Karlstads stifts- och läroverksbibliotek.....	2,000: —
300: —	b § 183.	Hembygdsgilletts ungdomslag	300: —
2,500: —	d § 185.	Karlstads Orkesterförening	2,500: —
500: —	e § 176.	Kungl. Värmlands Regementes Musikkår.....	500: —
1,200: —	f § 191.	Karlstads Gymnastikförening	1,200: —
1,000: —	f § 192.	Karlstads Gymnastikförening (barnläger).....	1,500: —
700: —	g § 179.	Karlstads Simsällskap	700: —
350: —	h § 233.	Nykterhetsföreningar	*)350: —
1,000: —	j § 184.	Karlstads Teater Aktiebolag	1,000: —
1,750: —	k § 190.	Mariebergsskogs nämnden:	
		Underhållningsprogram	500: —
		Städning	1,000: —
		Fågelutfodring	250: —
			1,750: —
3,000: —	l § 189.	Värmlands Fornminnes- och Museiförening ...	3,000: —
300: —	m § 188.	Värmlands Turisttrafikförening	500: —
300: —	n § 182.	Karlstads Husmodersförening	500: —
300: —	p § 177.	Frälsningsarméns Musikkår i Karlstad.....	300: —
500: —	q § 175.	Karlstads Fackliga Centralorganisations Musikkår	500: —
1,250: —	r § 237.	Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning ...	1,250: —
<u>16,950: —</u>			Kronor 17,850: —

Verkliga inkomster.

<u>14,350: —</u>	Bidrag av medel ur Kulturfonden	17,500: —
14,350: —		Kronor 17,500: —

*) Uttaxering.

16 A. Fattigvården.

Verkliga utgifter.

I. Administration:

19,671: —	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	20,312: —		
15: —		6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter...	15: —		
1,022: 25		8.	Avgifter till Sveriges kommun- nalanställdas pensionskassa..	1,356: 58	21,683: 58	
500: —	b	1.	Kontorsutensilier	500: —		
1,500: —		2.	Trycksaker	1,500: —		
400: —		3.	Annonser	500: —		
1,900: —		4.	Telefon, telegram och porto ...	2,200: —	4,700: —	
600: —	d	7.	Resekostnader	800: —		
200: —		8.	Representation	200: —		
500: —		9.	Stämpelkostnader.....	500: —		
100: —		12.	Tidskrifter	100: —		
30: —		13.	Kassafackhyra	30: —		
200: —			Mantalslängd.....	200: —	1,830: —	28,213: 58

II. Öppna vården:

12,330: —	a	1.	Avlöningar enl. lönestaten.....	13,070: —		
20: —		6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter...	20: —		
1,106: 33		8.	Avgifter till Sveriges kommun- nalanställdas pensionskassa..	801: 12	13,891: 12	
	k	2.	Understöd till i staden hemorts- berättigade:			
175,000: —	a		Kontant	150,000: —		
11,000: —	b		Matvaror (Matanvisningar)...	7,500: —		
18,000: —	d		Bränsle	23,000: —		
6,000: —	e		Beklädnad	7,000: —		
9,000: —	f		Sjukvård	10,000: —		
2,000: —	g		Begravningskostnader	2,000: —	199,500: —	
50,000: —		11.	Understöd till i annan kom- mun hemortsberättigade	32,000: —		
37,000: —		12.	Ersättning till främmande kom- muner	20,000: —		

1,000: —	k 13. Anslag till motarbetande av bettleriet	1,000: —	
55,000: —	Sjukvårdskostnader att utsökas av Landstinget	55,000: —	108,000: — 321,391: 12

III. Slutna vården:

30,586: 50	a 1. Avlöningar enligt lönestaten ...	33,940: —	
250: —	3. Religion- och kulturvård	250: —	
3,500: —	4. Semester, vikariatsarvoden och extra hjälp	3,500: —	
100: —	6. Kostnaden för personalens b Sjukvård	100: —	
80: —	e Olycksfallsförsäkringsavgifter	50: —	
1,158: 22	8. Avgifter till Sveriges kommu- nalanställdas pensionskassa..	1,523: 25	39,363: 25
607: 50	d 1. Utskylder	450: —	
450: —	2. Försäkringsavgifter	450: —	
28: —	12. Tidningsprenumeration	150: —	
	15. Övriga kostnader:		
7,000: —	a Förbrukningsartiklar som ej tillhöra annat littera	5,000: —	
20: —	b Radiolicenser	20: —	
25: —	d Is	—	
600: —	f Begravningskostnader	800: —	6,870: —
8,000: —	{ e 1. Underhåll av byggnader		11,000: —
	4. » » inventarier		
34,000: —	k 2. Kosthåll	40,000: —	
5,000: —	3. Beklädnad	4,500: —	
4,500: —	4. Sjukvård	4,500: —	
800: —	14. Tobaksvaror	800: —	
5,500: —	15. Flit- o. uppmuntringspenningar	5,700: —	55,500: —
32,450: —	o 1. Hyror och arrenden	32,450: —	
14,000: —	2. Uppvärmning	20,000: —	
8,000: —	3. Belysning och kraft	8,000: —	
4,500: —	4. Vattenavgifter	4,500: —	
2,000: —	5. Utensilier för tvätt o. renhållning	2,000: —	66,950: —

1,860: —	u 1. Ränta å invent. bokförda värde	1,450: —		
3,500: —	3. Avskrivning å inventarier.....	4,500: —	5,950: —	185,633: 25
572,609: 80			Kronor	535,237: 95

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

4,000: —	4. Inköp av inventarier		4,000: —
4,000: —		Kronor	4,000: —

Verkliga inkomster.

18,000: —	102. Ersättning från statsverket	14,000: —
60,000: —	103. » » landstinget	50,000: —
45,000: —	181. » » andra samhällen	35,000: —
10,000: —	182. » » enskilda personer	10,000: —
25,000: —	183. Fattigvården tillkommande pensioner	40,000: —
100: —	184. Understödstagares egendom	200: —
9,000: —	185. Inkomst från verkstäderna, tvättinrättning, trädgård och hönsgård	11,000: —
1,000: —	169. Inkomst från donationer, barnavårdsnämnd m. m...	600: —
168,100: —		Kronor 160,800: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

3,500: —	Avskrivning å inventarier	4,500: —
3,500: —		Kronor 4,500: —

Kroniska sjukhemmet:

Verkliga utgifter.

8,636: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	10,152: 40
150: —	3. Religion- och kulturvård	150: —
1,000: —	4. Semester, vikariatsarvoden och extra hjälp	1,500: —
50: —	6. b Sjukvård till personalen	50: —
40: —	e Olycksfallsförsäkringsavgifter	40: —
683: 99	8. Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensionskassa	683: 99
		12,576: 39

135: —	d 1.	Utskylder	100: —	
75: —	2.	Försäkringsavgifter	75: —	
	12.	Tidningsprenumeration	84: —	
	d 15.	Övriga kostnader:		
1,500: —	a	Förbrukningsartiklar som ej till- höra annan littera	2,000: —	
200: —	b	Telefon och radiolicenser	200: —	2,200: —
250: —	f	Begravningskostnader		250: —
4,500: —	e	1. Underhåll av byggnader		5,000: —
		4. D:o av inventarier		
11,000: —	k 2.	Kosthåll	12,000: —	
300: —	3.	Beklädnad	500: —	
2,500: —	4.	Sjukvård	2,500: —	
700: —	15.	Uppmuntringspenningar	700: —	15,700: —
10,000: —	o	1. Hyror och arrenden	10,000: —	
3,500: —		2.	Uppvärmning	4,500: —
2,000: —		3.	Belysning och kraft	2,300: —
800: —		4.	Vattenavgifter	800: —
2,500: —		5.	Tvätt och renhållning	3,500: —
325: —	u	1. Ränta å inventariers bokförda värde	300: —	
650: —		3.	Avskrivning å inventarier	500: —
<u>51,494: 99</u>			<u>Kronor</u>	<u>57,885: 39</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

5,200: —	4.	Inköp av inventarier	3,000: —
<u>5,200: —</u>			<u>Kronor</u> 3,000: —

Verkliga inkomster.

10,000: —	102.	Ersättning från statsverket	9,000: —
1,260: —	103.	» » landstinget	4,000: —
500: —	181.	» » andra samhällen	—
1,000: —	182.	» » enskilda personer	3,000: —
7,500: —	183.	Fattigvården tillkommande pensioner	7,000: —
<u>20,260: —</u>			<u>Kronor</u> 23,000: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

650: —	Avskrivning å inventarier.....	500: —
650: —		Kronor 500: —

Karlstad den 15 oktober 1937.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

J. SANDÉN.

Ordf.

Eric Ericson.

16 B. Barnavården.

Verkliga utgifter.

I. Öppen barnavård:

5,330: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	6,366: —	
4,400: —	2.	Arvode till barnavårdsmännen	4,500: —	
400: —	3.	Tillfälligt skrivbiträde	400: —	
10: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	10: —	
150: —	15.	Slitning av automobil och bensinförbr.	150: —	11,426: —
100: —	b 1.	Kontorsutensilier	100: —	
175: —	2.	Trycksaker	400: —	
50: —	3.	Annonser.....	50: —	
600: —	4.	Telefon, telegram och porto	600: —	1,150: —
800: —	d 7.	Resekostnader	1,000: —	
100: —	9.	Rättegångskostnader.....	100: —	
50: —	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	50: —	
	15.	Övriga kostnader:		
50: —	h	Kallelser och ärenden	50: —	
50: —	ö	Övriga	50: —	100: —
1,500: —	k 3.	Beklädnad	1,900: —	
5,500: —	4. a	Sjukvårdskostn. att utsökas av landstinget	6,500: —	
500: —	b	Läkarevård och medicin	500: —	

	k 23. Utackorderingskostnader:			
28,000: —	a För utackorderade barn	30,000: —		
12,000: —	b För utackorderade barn som tillhöra andra kommuner..	3,000: —		
—	d Barnbidragsförskott Kronor 40,000: —, varav $\frac{1}{4}$ utgör kommunens bidrag, $\frac{3}{4}$ er- hålles från staten under år 1939 eller senare	40,000: —	73,000: —	
	24. Ersättning till:			
9,500: —	a Främmande kommuner.....	3,000: —		
15,000: —	b Främmande inrättningar	14,000: —	17,000: —	98,900: —
600: —	o 1. Hyror			600: —
	II. Upptagningshemmet:			
3,492: —	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	3,540: —		
400: —	4. Semester- och vikariatsarvoden.....	400: —		
10: —	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	10: —		3,950: —
100: —	b 4. Telefon, telegram och porto			100: —
100: —	d 1. Skatter	75: —		
180: —	7. Resekostnader	200: —		
30: —	12. Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dyl.	30: —		
500: —	15. a Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	400: —		705: —
1,000: —	e 1. Underhåll av byggnader	1,000: —		
30: —	4. » » inventarier	30: —		
1,500: —	8. » » parken	1,500: —		2,530: —
5,500: —	k 2. Kosthåll	6,500: —		
650: —	3. Beklädnad	650: —		
400: —	4. Sjukvård och medicin	400: —		
200: —	15. Flitpenningar	200: —		7,750: —
1,200: —	o 2. Uppvärmning	1,800: —		
300: —	3. Belysning	300: —		
500: —	4. Vattenavgifter	400: —		
600: —	5. Tvätt och renhållning	800: —		3,300: —

90: —	u 1. Ränna å inventariers bokförda värde	90: —	
200: —	3. Avskrivning å inventarier	200: —	290: —
<u>101,847: —</u>		<u>Kronor</u>	<u>131,951: —</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

200: —	4. Inköp av inventarier	300: —	
200: —		<u>Kronor</u>	<u>300: —</u>

Verkliga inkomster.

Öppen barnavård:

2,500: —	102. Statsbidrag och förskottsbidrag	3,000: —	
10,500: —	103. Ersättning från landstinget	10,500: —	
15,000: —	182. a » » främmande kommuner ...	3,000: —	
3,000: —	b » » enskilda	5,000: —	21,500: —
—	f » » ensk.(barnbidragsförskott)		

Upptagningshemmet:

2,500: —	182. d Ersättning för vård å barnhemmet	1,200: —	
2,500: —	e Bidrag från Axel Sandvalls donationsfond	2,500: —	3,700: —
<u>36,000: —</u>		<u>Kronor</u>	<u>25,200: —</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

200: —	Avskrivning å inventarier	200: —	
200: —		<u>Kronor</u>	<u>200: —</u>

Karlstad i november 1937.

För Karlstads Barnavårdsnämnd:

G. LUNDSTRÖM.

Ordf.

J. A. Frimodig.

16 C. Nykterhetsnämnd.

Verkliga utgifter.

1,500: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	1,500: —	
24: —	3.	Renskrivningskostnader	24: —	
1: —	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter	1: —	1,525: —
75: —	b	Kontorskostnader		75: —
800: —	k 25. a	Interneringskostnader	800: —	
250: —	b	Utrustningspersedlar	250: —	
75: —	d	Resekostnader	75: —	
50: —	e	Läkareundersökningar	25: —	
25: —	f	Övriga	50: —	1,200: —
<u>2,800: —</u>			<u>Kronor</u>	<u>2,800: —</u>

Verkliga inkomster.

500: —	102.	Statsbidrag	500: —
1,063: 15	169.	Räntemedel ur nykterhetsfonden	825: 52
<u>1,563: 15</u>			<u>Kronor</u> <u>1,325: 52</u>

16 D. Arbetslöshetskommitté.

Verkliga utgifter.

900: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	600: —
2,800: —	d	Övriga administrationskostnader	2,300: —
	k 26.	Arbetslöshetshjälp:	
4,000: —	b	Arbetslösas placering å främmande arbetsplatser	3,000: —
25,000: —	d	Dagunderstöd	15,000: —
1,500: —	f	Hyreshjälp	—
800: —	o	Lokalkostnader	800: —
<u>35,000: —</u>			<u>Kronor</u> <u>21,700: —</u>

Verkliga inkomster.

5,000: —	102.	Statsbidrag:	
300: —	a	Dagunderstöd	2,250: —
	b	Hyreshjälp	—
<u>5,300: —</u>			<u>Kronor</u> <u>2,250: —</u>

16 Ö. Understödsverksamhet. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

2,000: —	a § 258. Barnkrubban	4,900: —
500: —	b § 178. Slummens barnkoloni	500: —
3,000: —	e § 187. Karlstads Skollovskoloniförening	3,000: —
300: —	f § 233. Vita Bandet	300: —
2,500: —	g § 186. Värmlands Fattigvårds- och Barnavårdsförbund	2,500: —
<u>8,300: —</u>		<u>Kronor 11,200: —</u>

Verkliga inkomster.

5,000: —	Bidrag av medel ur Kulturfonden	—
<u>5,000: —</u>		<u>Kronor —</u>

17 A. Allmänna Pensionsförsäkringen.

Verkliga utgifter.

I. Pensionsnämnderna:

2,744: —	a 1. Arvode till ordförandena enligt lönestat...	4,000: —	
200: —	2. Arvode till ledamöter	200: —	
2: —	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter	2: —	4,202: —
150: —	{ b 2. Trycksaker		150: —
	{ 3. Annonser		
100: —	d 12. Prenumerationskostnader		100: —

II. Övriga utgifter:

23,500: —	d 15 b Pensionstillägg och understöd	40,000: —	
6,500: —	d Kommunala pensionstillägg och sjukvårds- bidrag (att utbetalas gen. fattigvården)	4,600: —	44,600: —
<u>33,196: —</u>		<u>Kronor</u>	<u>49,052: —</u>

17 B. Sjuk-kassor.

Verkliga utgifter.

3,300: —	Bidrag till:	
	a Karlstads Erkända Lokalsjuk-kassa, 2: — kronor pr medlem	1) 7,000: —
	b Karlstads Mekaniska Verkstads Personals erkända sjuk-kassa, 2: — kr. pr medlem	
	d Svenska Typografförbundets erkända centralsjuk-kassas Karlstadsavdelning, 2: — kr. pr medlem ...	
	e Karlstads Spinneri- & Väveri A.-B.:s sjuk- och begravningskassa, 1: — kr. pr medlem	
	f C. J. Wennbergs Arbetare sjuk- och begravningskassa, 1: — kr. pr medlem	
	g Möbelaktiebolaget Larsson & C:o arbetares sjuk-kassa, 1: — kr. pr medlem	
	h A.-B. Walfr. Svensson & C:o arbetares sjuk-kassa, 1: — kr. pr medlem	
3,300: —		

1) Stadsfullmäktiges beslut av den 18 nov. 1937, § 266.

18 A. Arbetsförmedling.

Verkliga utgifter.

3,000: —	Bidrag till länets förmedlingsanstalt.....	3,000: —
3,000: —		Kronor 3,000: —

19 A. Gasverket.

Verkliga utgifter.

I. Förvaltning.

Löner och arvoden:

6,894: 50	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	7,367: 50	
—	3.	Renskrivning m. m.	600: —	
105: 59	8.	Pensionsavgifter	<u>93: 31</u>	8,060: 81

Förbrukningsmaterial:

350: —	b 1.	Kontorsutensilier	400: —	
600: —	2.	Trycksaker	600: —	
100: —	3.	Annonser	200: —	
1,000: —	4.	Telefon, telegram och porton ..	<u>1,200: —</u>	2,400: —

Underhållskostnader:

50: —	e 4.	Kontorsinventarier		50: —
-------	------	--------------------------	--	-------

Lokalkostnader:

2,250: —	o 1.	Hyra för kontorslokal.....	2,250: —	
30: —	d 2.	Försäkringsavgifter	<u>30: —</u>	2,280: —

Allmänna kostnader:

300: —	d 7.	Utredningskostnader	300: —	
300: —	3.	Resekostnader	300: —	
555: —	10.	Föreningsavgifter	555: —	
100: —	12.	Tidningar och tidskrifter	<u>100: —</u>	1,255: —
5,600: —	1.	Skatter	<u>5,900: —</u>	19,945: 81

II. Gastillverkning.

A. Ugnar.

4,792: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	8,845: —
40,000: —	g 8. a 1	Löner till arbetare (eldare)	18,000: —
1,700: —	5	Semesteravlöningar	800: —

500: —	g 8. a 6	Sjukavlöningar, läkare och medicin	300: —	
300: —	7	Beklädnadspersedlar	150: —	
1,395: 17	8	Pensionsavgifter	1,395: 17	
95,000: —	f 6.	Kol till förgasning	140,000: —	
1,000: —	20.	Övrig förbrukningsmaterial	1,000: —	
400: —	d 2.	Försäkringsavgifter	600: —	
1,000: —	e 4.	Underhåll av ugnsinventarier	500: —	
8,500: —	5. b	Underhåll av ugnar	500: —	
—	d 15.	Allmänna kostnader	1,500: —	173,590: 17

B. Apparater.

8,500: —	g 8. a 1	Löner till arbetare	5,500: —	
200: —	5	Semesteravlöningar	200: —	
100: —	6	Sjukavlöningar, läkare och medicin	100: —	
30: —	7	Beklädnadspersedlar	30: —	5,830: —

Förbrukningsmaterial:

650: —	f 2.	Elektrisk ström m. m.	3,000: —	
50: —	9.	Vatten	50: —	
1,200: —	15.	Reningsmassa	2,500: —	
1,350: —	20.	Övriga	1,350: —	6,900: —
90: —	d 2.	Försäkringsavgifter	90: —	

Underhållskostnader:

2,000: —	e 1. ---	Underhåll av byggnader ...	500: —	
300: —	4.	Underhåll av maskininven- tarier m. m.	300: —	
3,000: —	5. b	Underhåll av driftapparater	500: —	1,300: —
				187,710: 17

III. Distribution.

Löner och arvoden:

3,225: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	7,605: —	
----------	------	----------------------------------	----------	--

4,250: —	h 4.	Ersättning till stadskassan för bokföring och inkassering...	4,250: —		
600: —	5.	Förrådskostnader.....	600: —		
800: —	a 5.	Semesteravlöningar	800: —		
200: —	6.	Sjukavlöningar, läkare och medicin	200: —		
150: —	7.	Beklädnadspersedlar	150: —		
1,070: 66	8.	Pensionsavgifter	1,228: 47	14,833: 47	
		<i>Förbrukningsmaterial:</i>			
400: —	f 20.	Diverse förbrukningsmaterial		400: —	
		<i>Underhållskostnader:</i>			
	e 10.	Ledningsnät:			
3,000: —	a	Huvudledningar ...	4,000: —		
1,000: —	b	Servisledningar ...	1,000: —	5,000: —	
800: —	4.	Inventarier, verktyg och cykelersättning	800: —	5,800: —	
475: —	d 2.	Försäkringsavgifter		475: —	
		<i>Mätningkostnader:</i>			
3,000: —	h 1.	Uppsättning och nedtagning av mätare	4,000: —		
4,500: —	e 5. g	Reparation och underhåll av mätare	3,500: —		
2,500: —	h 2.	Avläsning och inkassering.....	2,500: —		
4,000: —	3.	Abonnemangskontroll och propaganda	4,000: —	14,000: —	35,508: 47
		IV. Biprodukter.			
18,000: —	g 9. a	Koks	18,000: —		
4,000: —	b	Tjära	5,000: —	23,000: —	
		VI. Övriga driftskostnader.			
400: —	o 2.	Uppvärmning av verket.....	400: —		
2,000: —	3.	Belysning av verket	2,000: —		
1,600: —	6.	Renhållning av verket	1,600: —	4,000: —	

VII. Hjälpplittera.

7,000: —	n	Arbeten mot ersättning	7,000: —	
100: —	m	Restitutioner.....	100: —	
19,000: —	u 1.	Räntor	48,500: —	
24,000: —	2.	Avskrivningar	21,500: —	77,100: —
<u>296,362: 92</u>			<u>Summa verkliga utgifter Kronor</u>	<u>347,264: 45</u>

Driftöverskott:

<u>42,637: 08</u>		Allt inlevereras till Stadskassan		42,735: 55
339,000: —			<u>Summa Kronor</u>	<u>390,000: —</u>

Kapitalutgifter.

Skattestat:

Nyanläggningar och nyanskaffningar av vinstmedel:

Ledningsnät:

3,000: —		Huvudledningar o. omläggning inom områden varest gasledningar förut finnas	5,000: —	
4,000: —		Servisledningar	4,000: —	9,000: —

Inventarier:

6,500: —		Mätare	8,000: —	
900: —		Övriga inventarier	1,500: —	9,500: —

<u>14,400: —</u>			<u>Summa kapitalutgifter Kronor</u>	<u>18,500: —</u>
------------------	--	--	-------------------------------------	------------------

*Verkliga inkomster.**Gas:*

239,400: —	191.	Enskild och egen förbrukning.....	246,000: —	
13,600: —	142.	Mätningavgifter	14,000: —	260,000: —

Biprodukter:

71,000: —	192. a	Koks	114,000: —	
8,000: —	b	Tjära	9,000: —	123,000: —
<u>7,000: —</u>	122.	Arbeten mot ersättning		7,000: —
<u>339,000: —</u>			<u>Summa verkliga inkomster Kronor</u>	<u>390,000: —</u>

*Kapitalinkomster.**Skattestat:*

24,000: —	Avskrivningar	21,500: —
<u>24,000: —</u>	<u>Summa kapitalinkomster Kronor</u>	<u>21,500: —</u>

Karlstad den 5 oktober 1937.

J. A. HÅKANSSON.

Erik Björkman.

19 B. *Elektricitetsverket.**Verkliga utgifter.*I. *Förvaltning.**Löner och arvoden:*

20,822: 50	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	22,472: 50	
1,200: —	3.	Renskrivning, rithjälp m. m....	1,700: —	
300: —	7. e	Naturaförmåner	300: —	
—	8.	Pensionsavgifter	280: —	24,752: 50

Förbrukningsmaterial:

900: —	b 1.	Kontorsutensilier	900: —	
900: —	2.	Trycksaker	900: —	
600: —	3.	Annonser	600: —	
2,400: —	4.	Telefon, telegram och porton ..	2,400: —	4,800: —

Underhållskostnader:

150: —	e 4.	Kontorsinventarier	150: —	
--------	------	--------------------------	--------	--

Lokalkostnader:

6,750: —	o 1.	Hyra för kontorslokal	6,750: —	
100: —	2.	Uppvärmning	100: —	
100: —	3.	Belysning	100: —	6,950: —
200: —	d 2.	Försäkringsavgifter	200: —	

		<i>Allmänna kostnader:</i>		
5,000: —	d 3.	Utredningskostnader	5,000: —	
600: —	7.	Resekostnader	600: —	
300: —	8.	Representationskostnader	300: —	
900: —	10.	Föreningsavgifter	900: —	
100: —	12.	Tidningar och tidskrifter m. m.	100: —	6,900: —

		<i>Skatter:</i>		
10,300: —	d 1. a	Kronoskatt.....	13,000: —	
29,000: —	b	Kommunalskatt	30,000: —	43,000: —
				86,752: 50

II. Tillverkning.

		<i>Löner och arvoden:</i>		
16,500: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	21,365: —	
6,000: —	2.	Avlöning till extra personal ...	6,000: —	
1,700: —	5.	Semesteravlöningar	1,700: —	
200: —	6.	Sjukavlöningar, läkare, medicin	200: —	
50: —	7.	Beklädnadspersedlar	50: —	
—	8.	Pensionsavgifter	877: —	30,192: —

		<i>Förbrukningsmaterial:</i>		
	f 5.	Bränsle för kraftalstring:		
—	a	Kol	500: —	
100: —	b	Ved	100: —	
12,000: —	d	Spån	12,000: —	
1,500: —	e	Brännolja	1,500: —	14,100: —
600: —	4. e	Smörjolja	600: —	14,700: —

		<i>Övrig förbrukningsmaterial:</i>		
200: —	f 4. a	Kolborstar	200: —	
250: —	b	Syra	250: —	
300: —	d	Trassel, putsmedel m. m.	300: —	
1,400: —	9.	Vatten.....	1,400: —	2,150: —

Underhållskostnader:

e 1. Fastigheter:

500: —	d Mottagningsstationer	500: —	
400: —	b Omformarestationen	3,400: —	
600: —	a Ångreservstationen ..	<u>3,600: —</u>	7,500: —

e 5. Maskiner:

500: —	j Huvudtransformatorer	500: —	
3,000: —	f Diesel, omformare o. ack.-batteri	3,000: —	
3,000: —	m Ångreservstationen ..	<u>5,000: —</u>	<u>8,500: —</u> 16,000: —

Ställverk och instrumentering:

300: —	e 19. a Mottagningsstationer	1,500: —	
1,500: —	b Diesel och omformare	1,500: —	
200: —	d Ångreservstationen	200: —	
200: —	4. Inventarier.....	<u>200: —</u>	3,400: —

Lokalkostnader:

1,155: —	o 1. Hyror	1,155: —	
100: —	2. Uppvärmning	100: —	
300: —	g 15. Belysning	300: —	
1,000: —	i 1. Renhållning av gård och gata	<u>1,000: —</u>	2,555: —

Försäkringar:

350: —	d 2. a Olycksfallsförsäkring	350: —	
450: —	b Brandförsäkring	450: —	
2,600: —	d Maskinskadeförsäkring	2,600: —	
187: 50	e Stormskadeförsäkring	<u>187: —</u>	3,587: —
200: —	d 15. Allmänna kostnader		200: —

Inköp av elektrisk kraft:

230,000: —	f 2. Prima kraft	<u>240,000: —</u>	312,784: —
------------	------------------------	-------------------	------------

III. Distribution.

Löner och arvoden:

12,190: —	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten ...	23,360: —	
12,750: —	h 4.	Ersättning till stadskassan för bokföring och inkassering ...	12,750: —	
4,200: —	a 2.	Ersättning till lampskötareper- sonal	4,200: —	
2,700: —	5.	Semesteravlöningar	2,700: —	
300: —	6.	Sjukavlöningar, läkare, medicin	300: —	
100: —	7.	Beklädnadspersedlar	100: —	
3,000: —	8.	Pensionsavgifter	1,806: —	45,216: —

Förbrukningsmaterial:

	f 4.	Oljor:		
100: —	a	Smörjolja	200: —	
200: —	b	Transformatorolja	200: —	
200: —	20.	Övrig förbrukningsmaterial ...	200: —	600: —

Underhållskostnader:

	e 1.	Fastigheter:		
3,000: —	e	Förrådsbyggnad...	200: —	
1,000: —	f	Distributionstrans- formator	1,000: —	1,200: —
	e 5.	Maskiner:		
200: —	h	Omformare och likriktare.....	200: —	
1,000: —	f	Distributionstrans- formator	1,000: —	1,200: —
	e 19.	Ställverk:		
200: —	e	Omformare och likriktare.....	200: —	
3,800: —	f	Distributionstrans- transformator...	3,800: —	4,000: —

	e 10. Ledningsnät:		
	a 1. Högspänningsledningar:		
2,000: —	a Luftnät	2,000: —	
4,000: —	b Kabelnät	4,000: —	6,000: —
	2. Lågspänningsledningar:		
11,000: —	a Luftnät	11,000: —	
10,000: —	b Kabelnät	10,000: —	21,000: —
			27,000: —
	e 20. Offentlig belysning:		
	a 1. Allmän gatubelysning:		
5,000: —	a Lampor	6,000: —	
8,000: —	b Övrigt...	8,000: —	14,000: —
	2. Hamnbelysning:		
200: —	a Lampor	200: —	
300: —	b Övrigt...	300: —	500: —
			14,500: —
1,800: —	4. Inventarier, verktyg och cykel-		
	ersättning	1,800: —	49,700: —
	<i>Lokalkostnader:</i>		
645: —	o 1. Hyror	645: —	
100: —	g 15. Belysning	100: —	
500: —	i 1. Renhållning	500: —	1,245: —
	<i>Försäkringar:</i>		
1,125: —	d 2. a Olycksfallsförsäkring	1,125: —	
175: —	b Brandförsäkring	175: —	
250: —	d Ansvarsförsäkring	250: —	
1,200: —	e Maskinskadeförsäkring	1,500: —	3,050: —
	<i>Allmänna kostnader:</i>		
1,800: —	d 7. Resekostnader	1,800: —	
3,000: —	18. Propaganda och reklam	3,000: —	4,800: —
	<i>Mätningkostnader:</i>		
7,000: —	h 1. Uppsättning och nedtagning av		
	mätare	5,000: —	

6,000: —	e	5. g 1. Justering av mätapparater...	4,000: —		
1,500: —		2. Reparation och underhåll av mätapparater.....	1,500: —	10,500: —	
		<i>Avläsning och inkassering:</i>			
3,200: —	h	2. a Ordinarie avläsning	3,300: —		
1,500: —		b Månads- och mellanavläsning..	1,700: —		
600: —		d Stängningslistor	600: —		
700: —		e Dragning av tariffomställare ...	800: —		
1,500: —	3.	Abonnemangskontroll	2,000: —	8,400: —	
		<i>Ombyggnadskostnader:</i>			
500: —	h	5. a Ledningsnät	45,000: —		
300: —		b Installationer.....	300: —		
200: —		d Apparat- och lampbyte	200: —	45,500: —	
	u	1. <i>Räntor:</i>			
21,500: —		b Tillverkning	21,500: —		
36,500: —		d Distribution	36,500: —	58,000: —	
	u	3. <i>Avskrivningar:</i>			
300: —		a Förvaltning	300: —		
40,000: —		b Tillverkning	} 82,700: —		
42,700: —		d Distribution		83,000: —	
		<i>Hjälplittera:</i>			
25,000: —	n	Arbete mot ersättning.....	25,000: —		
1,500: —	m	Restitutioner	1,500: —	26,500: —	
<u>654,500: —</u>				<u>336,511: —</u>	
		Summa verkliga utgifter Kronor			736,047: 50
		<i>Driftöverskott:</i>			
422,705: 50		Att inlevereras till Stadskassan		424,305: —	
<u>1,077,205: 50</u>				<u>Summa Kronor 1,160,352: 50</u>	

*Kapitalutgifter.**Skattestat:*

Nyanläggningar och nyanskaffningar av vinstmedel:

Förvaltning:

700: —   Kontorsinventarier ..... 700: —

Distribution:

45,000: —   Servisledningar ..... 8,000: —

Offentlig belysning:

37,025: —   Ändring och utökning av allmän belysning, enligt förslag ..... 17,670: —

Inventarier:

15,000: —   Mätare ..... 20,000: —

4,000: —   Övriga inventarier ..... 6,000: —   26,000: —   52,370: —

101,725: —   Summa Kronor   52,370: —

44,800: —

Fondstat:

Om- och tillbyggnad av materialförrådet..... 80,025: —R

Komplettering av ångpanneanläggning ..... 45,000: —R

Spänningsregulator för högspänningsnätet ..... 15,000: —R

Sektionsbrytare för högspänningskabelnätet ..... 15,000: —R

44,800: —   Summa Kronor   155,025: —

Verkliga inkomster.

196. Energiförsäljning:

940,000: —   a 1. Enskild förbrukning... 1,015,000: —

55,000: —   2. Abonnemangsavgifter .. 60,000: —   1,075,000: —

d Allmän förbrukning:

55,045: 50   1. Gatubelysning 58,192: 50

1,250: —   2. Hamnbelysning ..... 1,250: —   59,442: 50

Övriga inkomster.

240: —   195. Inkomsträntor ..... 240: —

420: —   107. Lägenhetshyror ..... 420: —

25,000: —   122. Arbeten mot ersättning... 25,000: —

150: —	143. Stängningsböter	150: —	
100: —	193. Ledningsamortering	100: —	25,910: —
<u>1,077,205: 50</u>			<u>1,160,352: 50</u>
			Summa verkliga inkomster Kronor 1,160,352: 50

*Kapitalinkomster.**Skattestat:*

83,000: —	Avskrivningar	83,000: —
<u>83,000: —</u>		<u>83,000: —</u>
		Summa kapitalinkomster Kronor 83,000: —

Karlstad den 5 oktober 1937.

J. A. HÅKANSSON.

J. Thalén.

19 C. Elektricitetsverkets materialförråd.

Verkliga utgifter.

	a	Personella utgifter:	
3,700: —	1.	Avlöningar enligt stat	4,170: —
	8.	Pensionsavgifter	<u>230: —</u>
			4,400: —
100: —	b	Kontorskostnader	100: —
500: —	e	Underhållskostnader	500: —
<u>50,000: —</u>	s	Inköp av varor	<u>50,000: —</u>
<u>54,300: —</u>			Summa verkliga utgifter Kronor 55,000: —

Verkliga inkomster.

1,000: —	197.	Inventariehyror	1,000: —
<u>53,300: —</u>	s	Försäljning av varor	<u>54,000: —</u>
<u>54,300: —</u>			Summa verkliga inkomster Kronor 55,000: —

Karlstad den 5 oktober 1937.

J. A. HÅKANSSON.

J. Thalén.

20. **Finansförvaltning.***Verkliga utgifter.***Räntor och lånekostnader:**

575,594: 79	Ränta å upplånat kapital	561,080: 32	
3,000: —	Ränta å tillfälliga lån	<u>3,000: —</u>	564,080: 32

Anslag till särskilda ändamål:

82,000: —	Stadskassans tillskott till under året utgående pensioner	90,000: —	
49,710: 44	Pensioner: Enligt pensionsstaten jämte dyrtidstillägg 13,420: —	55,438: 11	
30,460: —	Dyrtidstillägg till pensioner utgående från Karlstads stads pensionsfond	35,037: —	
1,000: —	Tullbevakningskostnader	500: —	
9,775: 14	Ersättning till Grava församling	9,767: 68	
670: 54	Ersättning till Mellansysslets Tingslag	670: 64	
1,200: —	Ersättning till Dahlgrens Efterföljare för avstående av mark vid Arvidslund (utgår den 14 mars 1941)	1,200: —	
115: 80	Annuitet å odlingslån till Kungliga Statskontoret (utgår 1951)	115: 80	
10,000: —	Till täckande av förlust å subventionsfastigheter	<u>10,000: —</u>	202,729: 23

Medel till oförutsedda utgifter:

100,000: —	Anslag till stadsfullmäktiges förfogande	110,000: —	
12,132: 34	Anslag till drätselkammarens förfogande	<u>20,220: 55</u>	130,220: 55

Egna fonder och reservationer:

101,664: 84	Automobilskattemedel till stadsfullmäktiges förfogande	104,664: 84	
—	Beräknat anslag från Landstinget för arbetslöshetens bekämpande	—	

	För kulturella ändamål reserverade medel:		
37,500: —	Kulturfonden.....	40,000: —	
	Skatteregl.-fond (enligt § 4 i lagen av den 12 juni 1936 rörande kommunal fondbildning)	165,000: —	309,664: 84
	Skatter och rättigheter:		
125,000: —	Skatteavkortningar.....	140,000: —	
15,000: —	Restitutioner å kommunalskatt.....	15,000: —	155,000: —
	Förskotterade anslag:		
142,501: 15	Tilläggsstat för år 1937		208,689: 02
<u>1,297,325: 04</u>			<u>Kronor 1,570,383: 96</u>
	<i>Kapitalutgifter.</i>		
	Skattestat:		
	Upplånat kapital:		
676,779: 83	Avbetalning av lån att bestridas genom uttaxering		725,530: 10
	Fondstat:		
	Upplånat kapital:		
	Avbetalning av lån att bestridas med medel från amorteringsfonden:		
26,686: 55	för järnvägslån.....	27,812: 18	
11,289: 69	för byggnadslån	12,193: 20	
797: 86	för Färjestadslånet och liknande.....	981: 10	40,986: 48
<u>715,553: 93</u>			<u>Kronor 766,516: 58</u>
	<i>Verkliga inkomster.</i>		
	Överskott mot skattestat:		
106,471: 20	Överskott från år 1936	135,358: 02	
	Tidigare överskott.....	204,569: 83	339,927: 85
	Räntor och lånekostnader:		
	Räntor från andra förvaltningar:		
330: —	Polisväsen och fångvård	340: —	
450: —	Byggnads- och stadsplaneväsen	430: —	

267,000: —	Förvaltningsbyggnader	270,000: —	
56,000: —	Regleringsfastigheter	50,000: —	
20,000: —	Jordbruksegendomar och skogar	25,000: —	
1,650: —	Brandväsen	1,419: 43	
8,000: —	Centralförråd	8,000: —	
82,163: 95	Hamnen	76,846: 79	
55,000: —	Vattenledningsverk	53,000: —	
48,500: —	Avloppsverk	50,500: —	
300: —	Varmbadhus	275: —	
100: —	Saluhall	55: —	
160: —	Köttbesiktningsbyrå	130: —	
4,000: —	Folkskola och fortsättningsskola	3,000: —	
1,000: —	Elementarläroverk för flickor ...	1,015: —	
350: —	Skolor för yrkesundervisning ...	350: —	
350: —	Centralbibliotek	350: —	
2,125: —	Fattigvård	1,750: —	
90: —	Barnavård, Upptagningshemmet	90: —	
19,000: —	Gasverk	48,500: —	
58,000: —	Elektricitetsverk	58,000: —	
83,844: 94	d:o (Kohlsäterslänen)	81,309: 24	730,360: 46
5,234: 10	Aktiebolaget Smålägenheter		5,101: 43
50,000: —	Subventionslån		35,000: —
1,000: —	Bankräntor		1,000: —
<u>871,119: 19</u>			<u>771,461: 89</u>
			Kronor 1,111,389: 74

Skatter och rättigheter:

2,196,622: 89	Allmän kommunalskatt, för året	2,325,061: 66
90,000: —	d:o restantier	90,000: —
62,572: 98	Progressivskatten	79,299: 59
108,338: 94	Grundskatt för fast egendom	90,376: 67
15,000: —	Avgift för mantalsskrivna personer	11,000: —
145,000: —	Automobilskattemedel	148,000: —
1,151: 77	Skogsaccis	718: 98
10,000: —	Hundskatt	11,500: —

75,000: —	Nöjesskatt	80,000: —	
1,000: —	Artistskatt	1,000: —	
500: —	Bötesandelar	500: —	
75,000: —	Tolagsmedel	65,000: —	
132: 66	Tullfrihetsersättning	132: 66	
9,000: —	Stämmoböter	7,500: —	
500: —	Ersättn. av staten för främmande trosbekännare	600: —	
6,000: —	Hammarö kommun	6,000: —	
—	Vänerns reglering (inlutet år 1937)	30,684: 70	622,312: 60
<u>3,666,938: 43</u>			<u>Kronor 4,058,764: —</u>

Kapitalinkomster:

Skattestat:

Utlånat kapital:

2,681: 38	Avbetalning å lån till Aktiebolaget Smålägenheter	2,814: 05	
31,165: 98	Avbetalning å subventionslån	31,968: 24	
56,348: 63	Elektricitetsverket (Kohlsätersförsäljningen) ...	59,166: 06	93,948: 35

Fondstat:

Egna fonder och reservationer:

38,774: 10	Disponerat ur amorteringsfonderna	40,986: 48	
<u>128,970: 09</u>		<u>Kronor 134,934: 83</u>	

Karlstads stads

Tilläggsstat

för år 1937

Sammandrag av specialstater.

Delegation	Skattestat		Fondstat		Skattestat		Fondstat	
	Verkliga utgifter	Kapitalutgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapitalinkomster	Inkomster	Inkomster	
1. Rätts- och ordningsväsen:								
A Magistrat och rådhusrätt ...	150:—	—	—	—	—	—	—	
B 1 Polismästaren och fångvård.....	5,369:—	—	—	—	—	—	—	
2 Åklagarväsen	5,100:—	—	—	—	—	—	—	
2. Mantalsskrivnings- och beskattningensväsen.....	1,200:—	—	—	—	—	—	—	
3. Allmän förvaltning:								
C Drätselkammare	1,853:—	—	—	—	—	—	—	
Ö Övriga anslag.....	16,448: 79	—	—	10,806: 23	—	—	—	
4. Byggnads- och stadsplanensväsen	2,500:—	—	—	—	—	—	—	
5. Fastighetsförvaltning:								
A Förvaltningsbyggnader.....	24,626: 91	106,154: 18	110,000:—	—	—	—	—	
B Regleringsfastigheter	18,714: 07	—	—	—	—	—	—	
C Jordbruksegendomar och skogar.....	19,445: 54	66,904:—	—	—	66,904:—	—	—	
7. Gatu- och parkförvaltning:								
A Gator, vägar och dyligt	815,360: 47	—	215,000:—	744,568: 86	—	—	—	
11. Allmän- hälso- och sjukvård:								
A Allmän- hälso- o. sjukvård	530:—	—	—	—	—	—	—	
13. Allmän hygien:								
A Vattenledningsverk	—	500:—	36,900:—	—	—	—	—	
B Avloppsverk.....	—	1,500:—	45,000:—	—	—	—	—	

Delegation	Skattestat		Fondstat		Skattestat		Fondstat	
	Verkliga utgifter	Kapitalutgifter	Utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapitalinkomster	Inkomster	Inkomster
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:								
A Folk- och fortsättningsskola	21,266: —	—	—	—	—	—	—	—
C Elementarläroverk för flickor	—	6,000: —	—	—	—	—	—	—
G Allmänt läroverk	2,796: —	—	—	—	—	—	—	—
H Skolor för yrkesundervisn.	1,300: —	1,200: —	—	—	—	—	—	—
Ö Övriga anslag	11,490: —	—	—	—	11,190: —	—	—	—
16. Understödsverksamhet:								
A Fattigvård	2,472: 62	—	—	—	—	—	—	—
Ö Övriga anslag	475: —	—	—	—	—	—	—	—
19. Industriella verk:								
B Elektricitetsverk	—	5,000: —	—	—	—	—	—	—
20. Finansförvaltning:								
Anslag till särskilda ändamål	1,602: 53	—	—	—	—	—	—	—
Medel till oförutsedda utgifter	—	—	—	—	100,000: —	—	—	—
Förskottade medel	—	—	—	—	208,689: 02	—	—	—
Egna fonder	—	—	—	—	—	—	—	—
Upplånat kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Tomt- och fastighetsförvärv ...	—	2,510: 56	—	—	—	310: 56	—	406,900: —
	952,699: 93	189,768: 74	406,900: —	1,075,254: 11	67,214: 56	406,900: —	—	—
	1,142,468: 67		1,142,468: 67					

SPECIALSTATER.

1 A. Magistrat och rådhusrätt.

Verkliga utgifter.

1937, § 151.	Löneförhöjning åt vissa vid magistraten och rådhusrätten anställda skrivbiträden	150:—
	Kronor	150:—

1 B 1. Polisväsen och fångvård.

Verkliga utgifter.

1937, § 82.	Förbättrade löneförmåner för kriminalkonstaplarna	369:—
» § 242.	Kostnader i samband med Länsstyrelsens skrivelse till Stadsfullmäktige med förständigande om vidtagande av anstalter för stadens poliskårs uppbringande till fulltalig styrka	5,000:—
	Kronor	5,369:—

1 B 2. Åklagarväsen.

Verkliga utgifter.

1937, § 10.	Ersättning till vikarie åt stadsfiskalen under tiden 1 januari t. o. m. 30 juni 1937	2,400:—
» § 206.	Ersättning till vikarie åt stadsfiskalen under tiden 1 juli t. o. m. 31 december 1937	2,400:—
» § 240.	Tilläggsarvode åt t. f stadsfiskalen Hugo Höfde.....	300:—
	Kronor	5,100:—

2. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

Verkliga utgifter.

1937, § 39.	Lönereglering för de å kronokassörskontoret anställda biträdena.....	1,200:—
	Kronor	1,200:—

3 C. Drättselkammare.

Verkliga utgifter.

1937, § 221.	Ersättning för arbete med stadens arkivhandlingar med mera	1,853: —
	Kronor	1,853: —

3 Ö. Allmän förvaltning. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

1937, § 33.	Kostnader för utgivande av Karlstads stads Historia, del II	5,806: 23 R
» § 34.	Resande av en minnessten å framlidne majoren C. E. Nygrens grav	335: —
» § 62.	Inköp av utav major C. E. Nygrens sterbhus innehavda samlingar rörande Karlstads stads historia m. m.	5,000: —
» § 87.	Utbetalning till Firman Witalis Jansson & C:o i samband med Stadskassör Gustaf Nilssons förskingring	4,107: 56
» § 198.	Arvode till juris kandidaten Nils B. Eckerbom för biträde vid ordnande av lagfarter och inteckningsdödnigar.....	1,200: —
	Kronor	16,448: 79

Verkliga inkomster.

1937, § 33/62.	Bidrag av medel ur Kulturfonden	10,806: 23
	Kronor	10,806: 23

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

Verkliga utgifter.

1937, § 55.	Anslag till påbörjandet av en stomplan för Karlstads stad.....	500: —
» § 61.	Anskaffande och uppsättande av gatunamns- och husnummerskyltar	2,000: —
	Kronor	2,500: —

5 A. Förvaltningsbyggnader.

Verkliga utgifter.

1936, § 32.	Iordningställandet av lokaler för Karlstads skolor för yrkesundervisning	1) 15,058: 34
1937, § 148.	Reparation av hopptornet vid Kanikenäsbadet	1,000: —
» § 203.	Tilläggsanslag för underhåll av under kammarens vård stående förvaltningsbyggnader för år 1936.....	5,568: 57
» § 234.	Anordnande av bekvämlighetsinrättning i Järnvägs-parken	3,000: —
	<u>Kronor</u>	<u>24,626: 91</u>

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1933, § 86.	Moderniserings- och tillbyggnadsarbeten å ålderdoms-hemmet å Klaraborg	2) 48,800: —
1936, § 32.	Värme- och sanitäranläggning i Gamla seminariet... 1)	10,000: —
» § 62.	Omändring av gamla epidemisjukhuset till hem för kroniskt sjuka..... 1)	15,466: 68
1937, § 51.	Tilläggsanslag för ombyggnads- och reparationsar-beten å Yrkesskolan	18,387: 50
» § 52.	Tilläggsanslag för omändring av Gamla Epidemi-sjukhuset till hem för kroniskt sjuka	13,500: —
	<u>Kronor</u>	<u>106,154: 18</u>

Fondstat:

1937, § 196.	Till- och påbyggnad av gymnastiksalen vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor	110,000: — ^R
	<u>Kronor</u>	<u>110,000: —</u>

5 B. Regleringsfastigheter.

Verkliga utgifter.

1937, § 203.	Tilläggsanslag för underhåll av under kammarens vård stående regleringsfastigheter för år 1936.....	18,714: 07
	<u>Kronor</u>	<u>18,714: 07</u>

1) Av stadsfullmäktige beviljat anslag uttaxeras med lika delar under åren 1936—1938.

2) D:o D:o 1934—1938.

5 C. Jordbruksegendomar och skogar.

Verkliga utgifter.

1937, § 104.	Reparation av fastigheten Fredricelund.....	3,500: —
» § 140.	Diverse reparationsarbeten å egendomen Lång	8,486: —
» § 141.	Anslag till täckande av kostnaderna för utförda reparationsarbeten å egendomen Lång	7,459: 54
	Kronor	19,445: 54

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1937, § 104.	Ombyggnad av fastigheten Fredricelund	15,500: —
» § 140.	Ombyggnads- och dräneringsarbeten å egendomen Lång	11,404: —
» § 141.	Anslag till täckande av kostnaderna för utförda ombyggnads- och förbättringsarbeten å egendomen Lång	40,000: —
	Kronor	66,904: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

1937, § 104.	Bidrag av fastighetsförsäljningsmedel	15,500: —
» § 140/141.	D:o d:o	51,404: —
	Kronor	66,904: —

7 A. Gatu- och parkförvaltning.

Verkliga utgifter.

1937, § 37.	Omläggning, förbättring och permanentbeläggning av västra infartsvägen till Karlstad (beräknad total anläggningskostnad Kr. 913,000: — jämte lösen av mark Kr. 23,000: — eller tillsammans Kr. 936,000: —) ...	721,000: —R
» § 121.	Vidtagande av vissa provisoriska anordningar för omnibusstrafiken vid Norra Strandgatan	2,000: —
» § 265.	Tilläggsanslag för täckande av under år 1936 överskridna anslag	92,360: 47
	Kronor	815,360: 47

Kapitalutgifter.

Fondstat:

1937, § 37.	Omläggning, förbättring och permanentbeläggning av västra infartsvägen till Karlstad	215,000: —	R
		<u>Kronor</u>	215,000: —

Verkliga inkomster.

1937, § 37.	Bidrag till kostnaderna för västra infartsvägen:		
	Statsbidrag, 80 % å 900,000: — ...	720,000: —	
	Karlstad-Skoghall's järnväg	<u>1,000: —</u>	721,000: —
1937, § 265.	Bidrag ur Donationsjordsfonden:		
	Strandskoningar	5,238: 71	
	Mariebergsvikens uppmuddring och strandens planering	13,573: 99	
	Anläggningsarbeten inom kv. Färlan, Läraren och Vaktmästaren	<u>4,756: 16</u>	23,568: 86
		<u>Kronor</u>	744,568: 86

11 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Verkliga utgifter.

1937, § 118.	Reglering av hälsovårdsinspektörerna K. G. Berg och Olof Flodin tillkommande löneförmåner	332: —
» § 149.	Lönereglering för stadssjuksköterskorna	<u>198: —</u>
		Kronor 530: —

13 A. Vattenledningsverk.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1937, § 81.	Framdragande av vattenledning i Kanikenäsgatan från Långgatan till tomten n:r 177 i kv. Idun	500: —
		<u>Kronor</u> 500: —

Fondstat:

1937, § 142.	Framdragande av vattenledning till Ruds område öster om Färjestadsvägen.....	8,000:—R
» § 146.	Framdragande av vattenledning till Nya Kyrkogården	18,900:—
» § 264.	Fortsatt framdragande av vattenledning inom Färjestad och Rud	10,000:—R
	<u>Kronor</u>	<u>36,900:—</u>

13 B. Avloppsverk.

Skattestat: *Kapitalutgifter.*

1937, § 81.	Framdragande av avloppsledning i Kanikenäsgatan från Långgatan till tomten n:r 177 i kv. Idun	1,500:—
	<u>Kronor</u>	<u>1,500:—</u>

Fondstat:

1937, § 142.	Framdragande av avloppsledning till Ruds område öster om Färjestadsvägen.....	20,000:—R
» § 264.	Fortsatt framdragande av avloppsledning inom Färjestad och Rud	25,000:—R
	<u>Kronor</u>	<u>45,000:—</u>

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Verkliga utgifter.

1937, § 144.	Tillsättande av en ordinarie skolskötersketjänst.....	1,266:—
» § 195.	Plåtbeläggning av Herrhagsskolans yttertak	20,000:—
	<u>Kronor</u>	<u>21,266:—</u>

15 C. Elementarläroverk för flickor.

Skattestat: *Kapitalutgifter.*

1937, § 196.	Inköp av undervisningsmateriel och möbler samt kostnader för diverse nyinredningar i samband med tillbyggnaden av gymnastiksalen	6,000:—R
	<u>Kronor</u>	<u>6,000:—</u>

15 G. Allmänt läroverk.

Verkliga utgifter.

1937, § 205.	Anslag till reparationer å högre allmänna läroverket	2,796: —
	Kronor	2,796: —

15 H. Skolor för yrkesundervisning.

Verkliga utgifter.

1936, § 248.	Inköp av skolköksutrustning för det i skolans lokaler nyinredda skolköket	1,300: —
	Kronor	1,300: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1936, § 248.	Inköp av skolköksutrustning för det i skolans lokaler nyinredda skolköket	1,200: —
	Kronor	1,200: —

15 Ö. Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

1937, § 32.	Bidrag till en upplysningskurs i alkoholfrågan avsedd att hållas i Filipstad under tiden 20—23 mars ..... ¹⁾	300: —
» § 86.	Bidrag till styrelsen för idrottsplatsen Tingvalla ...	1,000: —
» § 113.	Anslag till Karlstads lokalavdelning av Motorförarnas Helykterhetsförbund	150: —
» § 115.	Anslag till ett barnens sångarting	300: —
» § 192.	Tilläggsanslag till Karlstads Gymnastikförenings barnläger	500: —
» § 238.	Anslag till Centralförbundet för nykterhetsundervisning för anordnandet av en instruktionskurs i Karlstad	240: —
» § 259.	Anslag till Föreningen Mariebergsskogens friluftsscen i Karlstad.....	8,000: —R

¹⁾ Uttaxering.

1937, § 260.	Anslag till Hembygdsgillet för utgivandet av en minnesskrift.....	1,000: —
		<u>Kronor 11,490: —</u>
	<i>Verkliga inkomster.</i>	
	Bidrag av medel ur Kulturfonden	11,190: —
		<u>Kronor 11,190: —</u>

16 A. Fattigvård.

Verkliga utgifter.

1937, § 116.	Anslag till Fattigvårdsstyrelsen i anledning av träffat avtal med vissa befattningshavare vid stadens fattigvårdsanstalt	2,300: —
» § 150.	Löneförhöjning för avdeln.-sköterskan Mia Andersson	172: 62
		<u>Kronor 2,472: 62</u>

16 Ö. Understödsverksamhet. Övriga anslag.

Verkliga utgifter.

1937, § 147.	Anslag till Föreningen Karlstads Barnkrubba	475: —
		<u>Kronor 475: —</u>

19 B. Elektricitetsverk.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1937, § 199.	Inköp av en elektrobil	5,000: —
		<u>Kronor 5,000: —</u>

20. Finansförvaltning.

Verkliga utgifter.

1937, § 17.	Understöd till stadsarbetaren August Henning Lundberg	1,237: 40
» § 236.	Understöd till stensättare Wilhelm Andersson	365: 13
		<u>Kronor 1,602: 53</u>

F. Tomt- och fastighetsförvärv.*Kapitalutgifter.*

Skattestat:

1937, § 111.	Mellanavgift för markbyte inom kvarteret Tjuren ...	310: 56
» § 262.	Inköp av fastigheten Villaområdet 1 ¹ i Råtorp	2,200: —
		<hr/>
	Kronor	2,510: 56

Kapitalinkomster.

Skattestat:

1937, § 111.	Bidrag av tomtförsäljningsmedel.....	310: 56
		<hr/>
	Kronor	310: 56

Bilagor till
Utgifts- och inkomst-
staten

Lönestat för år 1938.

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänata ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
I A. Magistrat och rådhusrätt.								
Borgmästare (Lundblad).....	14,500:—	2	1,000:—	—	—	15,500:—	1	15,500:—
1:ste rådmän (Berg).....	11,000:—	2	1,000:—	—	—	12,000:—	1	12,000:—
2:de rådmän (Jacobsson).....	11,000:—	1	500:—	—	—	11,500:—	1	11,500:—
Stadsnotarie (Maechel).....	8,000:—	1	83:33 ¹⁾	—	—	8,083:33	1	8,083:33
Kontorsbiträde (Nygvist).....	2,400:—	3	720:—	—	—	3,120:—	1	3,120:—
do (Andersson).....	2,400:—	1	240:—	—	—	2,640:—	1	2,640:—
do (Gullberg).....	2,700:—	—	—	—	—	2,700:—	1	2,700:—
do (Bergman).....	2,520:—	—	—	—	—	2,520:—	1	2,520:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag.....	—	—	—	—	—	—	—	2,076:—
								Kronor 60,139:33
¹⁾ 1:sta ålderstillägget fr. o. m. 1 November 1938.								
²⁾ Jämte dyrtidstillägg.								
I B 1. Polisväsen och fångvård.								
Poliskommissarie (Zandén).....	4,450:—	4	1,200:—	—	—	5,900:—	1	5,900:—
Kriminalöverkonstapel (Jansson).....	3,000:—	3	900:—	—	—	4,100:—	1	4,100:—
Överkonstaplar:								
(Björck, Bergdahl, Finnström, Malmby).....	2,900:—	3	870:—	—	—	3,970:—	4	15,880:—
(Kindberg).....	2,900:—	2	580:—	—	—	3,680:—	1	3,680:—
Kriminalkonstaplar:								
(Ohlsson, Sköld).....	2,700:—	3	810:—	—	—	3,710:—	2	7,420:—
(Örthberg, vakant).....	2,700:—	2	540:—	—	—	3,440:—	2	6,880:—
(Åslund).....	2,700:—	1	270:—	—	—	3,170:—	1	3,170:—
Rådhusvaktmästare (Malm).....	2,500:—	3	750:—	—	—	3,250:—	1	3,250:—
Poliskonstaplar:								
(Janzen).....	1,045:—	3	310:—	—	—	1,355:—	1	1,355:—
(Johansson, Nilsson, Lind, Wadell, Stejnick, Asker, Johannesson, Gevert, J. A. Andersson, Wahl, Fransson, C. E. Carlsson).....	2,500:—	3	750:—	—	—	3,250:—	12	39,000:—
(Wingren, Lundh).....	2,500:—	2	500:—	—	—	3,000:—	2	6,000:—
(Lindqvist, J. Holm, Hagstedt, Fallberg, Eriksson, G. A. Carlsson, G. A. Holm, Dahllöf, Rosenberg, E. Andersson, Kjellberg).....	2,500:—	1	250:—	—	—	2,750:—	11	30,250:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
(Modin, Forsén, F. L. Carlsson, Dahlström, Törnqvist).....	2,500:—	—	—	—	2)	2,500:—	5	12,500:—
(vakant efter Janzén)	1,455:—	—	—	—	2)	1,455:—	1	1,455:—
Distriktskonstaplar:								
(Boman, Larsson).....	2,200:—	—	—	—	2)	2,200:—	2	4,400:—
Extra konstaplar	2,200:—	—	—	—	2)	2,200:—	4	8,800:—
Skrivbiträde	900:—	—	—	—	—	900:—	1	900:—
Dyrdstilllägg, förslagsvis	—	—	—	—	—	—	—	54,000:—
							Kronor	208,940:—
1) Beklädnadsersättning.								
2) Åtnjuta fri tjänstebeklädnad.								
3) Avgår i maj 1938.								
4) Resterande lön å I B 2.								
I B 2. Åklagarväsen.								
Stadsfiskal	3,700:—	—	—	—	—	3,700:—	1	3,700:—
Skrivbiträde	900:—	—	—	—	—	900:—	1	900:—
Dyrdstilllägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	1,184:—
							Kronor	5,784:—
1) Utan dyrdstilllägg. Resterande lön återfinnes å I B 1.								
2. Mantalskrivnings- och beskattningsväsen.								
Kronokassörskontoret:								
Kronokassör (Herting)	6,000:—	—	—	—	—	6,000:—	1	6,000:—
Kronobokhållare (Wahlberg)	3,300:—	—	—	—	—	3,300:—	1	3,300:—
Kontorsbiträde (Larsson)	2,700:—	—	—	—	—	2,700:—	1	2,700:—
d:o (Olsson)	2,100:—	—	—	—	—	2,100:—	1	2,100:—
d:o (Norling).....	1,800:—	—	—	—	—	1,800:—	1	1,800:—
d:o extra	500:—	—	—	—	—	500:—	—	500:—
Stadsfogdekontoret:								
Stadsfogde (Ellwén).....	4,000:—	—	800:—	—	—	4,800:—	1	4,800:—
Exekutionsvaktmästare:								
(Wallentin, Sjöström och Carlsson)	1,500:—	—	450:—	—	3) 4)	1,950:—	3	5,850:—
Exekutionsvaktmästare:								
(Nilsson).....	1,500:—	—	150:—	—	3) 5)	1,650:—	1	1,650:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Ålderstillägg	Belopp					
Exekutionsvaktmästare: (vakant)	1,500:—	—	—	2)	3) 5)	1,500:—	1	1,500:—
Kontorsbiträde	1,800:—	—	—	—	—	1,800:—	1	1,800:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	10,242:—
Kronor 42,242:—								
1) Utan dyrtidstillägg. 2) 3 % på indrivning av kommunalutskylder. 3) Dyrtidstillägg på garanterad uppdragsprovision Kr. 1,400:— förutom lön. 4) Velocipedslitningsersättning med tillsammans » 150:— 5) » » Kr. 50:—								
3 A. Stadsfullmäktige och deras be- redningar.								
Sekreterare (Svensson)	—	—	—	1,200:—	—	1,200:—	—	1,200:—
Kronor 1,200:—								
3 B. Stadsrevision.								
Stadsrevisor	4,800:—	—	—	—	—	4,800:—	1	4,800:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	1,536:—
Kronor 6,336:—								
3 C. Drättselkammare.								
Ordförande (Håkansson)	—	—	—	3,000:—	—	3,000:—	—	3,000:—
Stadskamrer (Westlin)	8,000:—	2	1,000:—	—	—	9,000:—	1	9,000:—
Stadskassör (vakant)	3,600:—	—	—	—	—	3,600:—	1	3,600:—
1:ste Stadsbokhållare (Ekstubb) ..	3,300:—	3	990:—	—	—	4,290:—	1	4,290:—
Stadsbokhållare (Forsell)	2,400:—	3	720:—	—	—	3,120:—	1	3,120:—
Kontorsbiträde (Petersson)	2,700:—	3	810:—	—	—	3,510:—	1	3,510:—
» (Holmgren)	2,400:—	2	480:—	—	—	2,880:—	1	2,880:—
» (Björkman)	2,400:—	3	720:—	—	—	3,120:—	1	3,120:—
» (Malm)	2,400:—	1	240:—	—	—	2,640:—	1	2,640:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
Kvinnliga kontorsbiträden	11,400:—	—	—	—	—	11,400:—	5	11,400:—
Automatinkassare (Carlsson)	1,500:—	—	—	—	—	1,500:—	1	1,500:—
Kontorsvakt (Andersson)	1,500:—	—	—	—	—	1,500:—	1	1,500:—
Springpojkar	720:—	—	—	—	—	720:—	2	1,440:—
Stadsombudsman (Svensson)	7,000:—	2	1,000:—	—	—	8,000:—	1	8,000:—
Kontorsbiträde (Widing)	2,400:—	1	240:—	—	—	2,640:—	1	2,640:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	13,900:—
							Kronor	75,540:—
1) Utan dyrtdstillägg.								
4. Byggnads- och stadsplaneväsen.								
Stadsarkitekt (Lagergren)	5,000:—	1	500:—	—	—	5,500:—	1	5,500:—
Stadsingeniör (Grude)	5,000:—	—	—	—	—	5,000:—	1	5,000:—
Sekretärer (Berg)	2,400:—	—	—	500:—	—	500:—	—	500:—
Ritare (Strömwall)	2,400:—	3	720:—	—	—	3,120:—	1	3,120:—
1:e mätare (Tränk)	2,530:—	3	759:—	—	—	3,289:—	1	3,289:—
2:e » (Andersson)	2,400:—	3	720:—	—	—	3,120:—	1	3,120:—
Ritare (Hedlund)	2,400:—	1	150:—	—	—	2,550:—	1	2,550:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	7,989:—
							Kronor	31,068:—
1) Automobilsitningsersättning Kr. 750:—.								
» » 1,000:—.								
2) 1/2 dyrtdstillägg.								
3) 1-sia ålderstillägget fr. o. m. 16 maj 1938.								
5 A. Förvaltningsbyggnader.								
Fastighetsförvaltare (Feldt)	1,000:—	1	100:—	—	—	1,100:—	1	1,100:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	411:—
							Kronor	1,511:—
1) Resterande lön återfinnes å 5 B och 5 C.								
2) Automobilsitningsersättning Kr. 250:—, Resterande ersättning återfinnes å 5 B och 5 C.								

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
5 B. Regleringsfastigheter.								
Fastighetsförvaltare (Feldt)	1) 2,000:—	1	200:—	—	2)	2,200:—	1	2,200:—
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	822:—
						Kronor 3,022:—		
1) Resterande lön återfinnes å 5 A och 5 C.								
2) Automobilsiftningsersättning Kr. 500:—. Resterande ersättning återfinnes å 5 A och 5 C.								
5 C. Jordbruksegdomar och skogar.								
Fastighetsförvaltare (Feldt)	1) 1,000:—	1	100:—	—	2)	1,100:—	1	1,100:—
Skogsförvaltare (Magnell)	—	—	—	3) 700:—	—	700:—	1	700:—
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	411:—
						Kronor 2,211:—		
1) Resterande lön återfinnes å 5 A och 5 B.								
2) Automobilsiftningsersättning Kr. 250:—. Resterande ersättning återfinnes å 5 A och 5 B.								
3) Utan dyrktidstillägg.								
6 A. Brandväsen.								
Yrkesbrandkåren:								
Brandchef (Engström)	5,000:—	2	1,000:—	—	—	6,000:—	1	6,000:—
Sekretärer (Engström)	—	—	—	150:—	—	150:—	—	150:—
Brandmästare (Ahlén)	2,300:—	3	690:—	—	1) 2) 150:—	3,140:—	1	3,140:—
» (Kylberg)	3,300:—	—	—	—	1) 150:—	3,450:—	1	3,450:—
Verkmästare (Stålbom)	2,300:—	3	555: 84	—	1) 150:—	3,005: 84	1	3,005: 84
1:ste Brandförman (Gustavsson)	2,950:—	3	885:—	—	3)	3,835:—	1	3,835:—
2:dre Brandförmän (Källmer, Lindh och Åkervall)	2,800:—	3	840:—	—	3)	3,640:—	3	10,920:—
2:dre Brandförmän (Larsson)	9) 2,100:—	3	630:—	—	3)	2,730:—	1	2,730:—
» (Ersättare för Larsson)	710:—	—	—	—	3)	710:—	—	710:—
Brandmän (Nilsson, Jansson, K. Back, Kraft, Johansson och Karlsson)	2,700:—	3	810:—	—	3)	3,510:—	6	21,060:—
Brandman (Ohlsson)	2,700:—	2	540:—	—	3)	3,240:—	1	3,240:—
» (E. Back)	2,700:—	1	270:—	—	3)	2,970:—	1	2,970:—
Brandmän (Forsell, Larsson och Kull) 7) 2,700:—	—	1	135:—	—	3)	2,835:—	3	8,505:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
8 A. Hamnen.								
Sekreterare (Svensson).....	—	—	—	400:—	—	⁶⁾ 400:—	—	400:—
Hamnkassör (Bengzon)	3,500:—	—	—	—	—	⁶⁾ 3,500:—	1	3,500:—
Hamningenjör (Björkman)	2,000:—	—	100:—	—	—	2,100:—	1	2,100:—
Hamnbokhållare (Öhström)	2,100:—	2	420:—	—	—	2,520:—	1	2,520:—
Hamnkaptan (Österberg).....	2,500:—	2	1,000:—	—	¹⁾ 1,100:—	²⁾ 4,600:—	1	4,600:—
Hamnförman (Öberg)	2,700:—	3	810:—	—	—	⁶⁾ 3,510:—	1	3,420:—
Slussvakt (Magnusson)	1,000:—	—	—	⁸⁾ 600:—	⁶⁾ 300:—	1,900:—	1	1,900:—
Hamnservis (Olsson)	2,000:—	3	600:—	—	—	2,600:—	1	2,600:—
Dyrtdistillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	4,900:—	—	4,900:—
						Kronor	26,030:—	25,940:—
<p>1) Hyresersättning Kr. 1,000:— samt ersättning för lyse Kr. 100:—. 2) Dyrtdistillägg utgår endast å lönen Kr. 3,500:—. 6) Utan dyrtdistillägg. 7) Hyresersättning. 8) Renhållningsersättning. 9) 3:dje ålderstillägget från den 1/6 1938.</p>								
11 A. Allmän hälso- och sjukvård.								
Sekreterare.....	—	—	—	500:—	—	¹⁾ 500:—	—	500:—
Förste stadsläkaren (vakant).....	5,000:—	—	—	—	—	5,000:—	1	5,000:—
Andre »	2,500:—	—	—	—	—	2,500:—	1	2,500:—
Stadsveterinären (Berg)	1,500:—	—	—	—	—	1,500:—	1	1,500:—
Inspektör (Flodin)	2,700:—	3	810:—	—	³⁾ —	3,510:—	1	3,510:—
» (Berg)	2,700:—	3	810:—	—	³⁾ —	3,510:—	1	3,510:—
» (vakant)	2,700:—	—	—	—	³⁾ —	2,700:—	1	2,700:—
Stadssjuksköterska (Mide)	1,500:—	3	450:—	—	⁴⁾ —	1,950:—	1	1,950:—
» (Larsson)	1,500:—	3	450:—	—	⁴⁾ —	1,950:—	1	1,950:—
Dyrtdistillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	7,668:—
						Kronor	30,788:—	—
<p>1) Utan dyrtdistillägg. 2) Kr. 750:— jämte dyrtdistillägg såsom läkare vid the avd. å Klaraborg. 3) Kr. 50:— för velocipedslitningsersättning. 4) Kr. 600:— hyresersättning.</p>								

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
13 A. Vattenledningsverk.								
Andel i löner:								
Byggnadschef (Björkman)	1,800:—	—	—	—	—	1,800:—	—	1,800:—
Byggnadsseksassistent (Forsgren) ..	1,800:—	—	—	—	—	1,800:—	—	1,800:—
Bokhållare (Eliesson)	1,950:—	—	—	—	—	1,950:—	—	1,950:—
Rörmästarsförman (vakant)	1,900:—	—	—	—	4)	1,900:—	1	1,900:—
Bitr. d:o (Sv. Olsson)	1,200:—	1	120:—	—	—	1,320:—	—	1,320:—
Maskinmästare (Pettersson)	2,700:—	3	810:—	—	—	3,510:—	1	3,510:—
1:ste Maskinist (vakant)	2,500:—	—	—	—	—	2,500:—	1	2,500:—
2:dre d:o (vakant)	2,400:—	—	—	—	—	2,400:—	1	2,400:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	5,552:—
							Kronor	22,732:—
1) Resterande lön återfinnes å Hamnens, Gatuförvaltningens, Avlopps- och Gasverkens lönestater.								
2) Resterande lön återfinnes å Gatuförvaltningens lönestat.								
3) » » » å Avloppsverkets lönestat.								
4) Velipedslitningsersättning Kr. 50:—.								
13 B. Avloppsverk.								
Andel i löner:								
Byggnadschef (Björkman)	700:—	—	—	—	—	700:—	—	700:—
Rörmästarsförman (vakant)	900:—	—	—	—	—	900:—	—	900:—
Bitr. d:o (Sv. Olsson)	1,800:—	1	130:—	—	1)	1,430:—	—	1,430:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	879:—
							Kronor	3,909:—
1) Velipedslitningsersättning Kr. 50:—.								
13 E. Varmbadhus.								
Föreståndare (Ronge)	—	—	—	1)	500:—	500:—	—	500:—
Kassörskas (Övergaard)	1,700:—	1	170:—	—	—	1,870:—	1	1,870:—
Kontorsbiträde (Rhodin)	600:—	—	—	—	—	600:—	1	600:—
1:ste badmästare (Hellqvist)	1,500:—	3	450:—	—	2)	1,950:—	1	1,950:—
2:dre » (vakant) ..	450:—	—	—	—	—	450:—	1	450:—
Maskinist (Carlsson)	1,500:—	3	450:—	—	2)	1,950:—	1	1,950:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänata alderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
Eldare (Olsson).....	1) 1,500:—	—	—	—	—	1,500:—	1	1,500:—
Baderska (Linnéa Karlsson).....	600:—	3	180:—	—	—	780:—	1	780:—
» (Beda Grahm).....	480:—	3	180:—	—	—	660:—	1	660:—
» (Hilda Bernhard).....	480:—	3	180:—	—	—	660:—	1	660:—
» (Hanna Sundelius).....	600:—	1	60:—	—	—	660:—	1	660:—
» (Hedvig Andersson).....	1) 630:—	—	—	—	—	630:—	1	630:—
Tvätterska (Elsa Carlsson).....	900:—	3	180:—	—	—	1,080:—	1	1,080:—
» (Ester Carlsson).....	900:—	2	120:—	—	—	1,020:—	1	1,020:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag.....	—	—	—	—	—	—	—	3,690:—
								Kronor 18,000:—
1) Utan dyrtdstillägg.								
2) Fri bostad jämte värme och lyse.								
3) Lönen beräknad fr. o. m. 1 okt. 1938.								
4) » » t. o. m. 30 sept. 1938.								
14 A. Saluhall.								
Hallmästare (Ohlson).....	2,500:—	3	750:—	—	1)	3,250:—	1	3,250:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag.....	—	—	—	—	—	—	—	1,032:—
								Kronor 4,282:—
1) 10 % å inlevererade vågavgifter.								
14 C. Köttbesiktningbyrå.								
Besiktningveterinär (Berg).....	4,500:—	2	1,000:—	—	—	5,500:—	1	5,500:—
Mikroskopist och kassörskas.....	1,200:—	3	360:—	—	—	1,560:—	1	1,560:—
Hallmästare (Lundqvist).....	2,200:—	3	660:—	—	1) 2) 3)	2,860:—	1	2,860:—
Dyrtdstillägg, förslagsanslag.....	—	—	—	—	—	—	—	3,516:—
								Kronor 13,436:—
1) Hyresersättning Kr. 400:— utan dyrtdstillägg.								
2) 10 % å inlevererade vågavgifter.								
3) Velocipedslitningsersättning Kr. 50:—.								

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Ålderstillägg	Belopp					
15 A. Folkskola och fortsättnings-skola.								
I. Administration:								
Folkskolinspektör A. Rydberg	1,828:—	3	1,500:—	—	—	9,788:—	1	9,788:—
Skrivtrådet G. Starck	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	1	1,000:—
Vaktmästare:								
Gustav Larsson	1,500:—	3	450:—	—	—	1,950:—	1	1,950:—
Andreas Johansson	1,500:—	3	450:—	—	—	1,950:—	1	1,950:—
Hjalmar Johansson	1,500:—	3	450:—	—	—	1,950:—	1	1,950:—
Kristina Svensson	900:—	3	450:—	—	—	1,350:—	1	1,350:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	4,950:—	—	4,950:—
II. Undervisning i folkskola:								
Folkskollärare:								
A. R. Gustafsson ¹⁾	2,745:—	Avlöning den		Prov. av-	—	3,208:33	1	3,208:33
G. A. Gustafsson ²⁾	5,490:—	2 jan. 1938		lönings-	—	6,019:33	1	6,019:33
Daniel Gelin	5,490:—			förstärkn.	—	6,019:33	1	6,019:33
Elof Larsson	5,490:—				66:—	6,019:33	1	6,019:33
Gustav Starck	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Nils Svensson	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
K. Sundelius	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Markus Kästel	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Helge Johansson	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Sigurd Gustavsson	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Gideon Lindgren	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Nils Husberg	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Hj. R. Wiklund ³⁾	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Karl A. Bengtsson	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
F. Nathan Johnson	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
G. Ragnar Bäckström	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Karl Ivar Asplund ⁴⁾	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Nils Lindberg	5,490:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
G. Erlandsson	5,130:—				132:—	6,019:33	1	6,019:33
Gustav Johanson ⁵⁾	{ 2,385:—				132:—	5,986:—	1	5,986:—
Bertil Magnusson	{ 2,565:—				132:—	5,986:—	1	5,986:—
	4,770:—				132:—	5,592:67	1	5,592:67
					132:—	5,412:67	1	5,412:67
					132:—	5,232:67	1	5,232:67

1) Beroende på stadsfullmäktiges beslut.

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Avlöning den 2 jan. 1938	Arvodet	Prov. avlöningsförstärkn.	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
Arne Norsell	4,770:—	330: 67	—	132:—	5,232: 67	1	5,232: 67
Ersättare för A. R. Gustafsson fr. o. m. 1 juli 1938.....	2,100:—	—	—	66:—	2,166:—	—	2,166:—
<p>1) Avgår med pension den 1 juli 1938. 2) Tjänstledig för tjänstgöring som stadsbibliotekarie. Vikarie: Erling Johansson. 3) » » i fortsättningskolan. » Hilding Landin. 4) » » i » » Gösta Sundström. 5) Uppflyttning i 18 löneklassen fr. o. m. 1 juli 1938.</p>							
E. o. folkskollärare:							
B. Hagström	3,960:—	—	—	132:—	4,092:—	1	4,092:—
Stig Pettersson	3,960:—	—	—	132:—	4,092:—	1	4,092:—
Karl Lundgren	3,960:—	—	—	132:—	4,092:—	1	4,092:—
Edvin Larsson	3,960:—	—	—	132:—	4,092:—	1	4,092:—
Folkskollärarinnor:							
Clary Nyman ¹⁾	2,220:—	327: 83	—	66:—	2,613: 83	1	2,613: 83
Lisa Jahl	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Hanna Wirén	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Ragnhild Dyhlén	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Frida Nilsson	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Anna Stark	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Ellen Helin	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Hanna Eriksson	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Gertrud Lindgren	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Anna Persson	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Sigrid Arnberg	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Ruth Gren	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Gerda Holm	4,440:—	327: 83	—	132:—	4,899: 83	1	4,899: 83
Ester Ekström	4,440:—	302: 83	—	132:—	4,874: 83	1	4,874: 83
Anna Hellman	4,440:—	302: 83	—	132:—	4,874: 83	1	4,874: 83
Ester Dreher	4,440:—	302: 83	—	132:—	4,874: 83	1	4,874: 83
Agda Lindberg ²⁾	{ 2,100:—	277: 83	—	132:—	4,729: 83	1	4,729: 83
Solveig Landin	{ 2,220:—	252: 83	—	132:—	4,344: 83	1	4,344: 83
	3,960:—						

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Avlöning den 2 jan. 1938	Arvoden	Prov. avlöningsförstärkn.	Summa avlöning	Antal tjänster	Auslag år 1938
Ersättare för Clary Nyman fr. o. m. den 1 juli 1938	1,875:—	—	—	66:—	1,941:—	—	1,941:—
<p>1) Avgår med pension den 1 juli 1938. Tjänstledig för tjänstgöring i fortsättningskolan. Vikarie: Maria Sundqvist. 2) Uppflyttning i 16 löneklassen fr. o. m. 1 juli 1938.</p>							
E. o. folkskollärarinnor:							
Alice Franke	3,360:—	—	—	216:—	3,576:—	1	3,576:—
Anna Emanuelsson	3,360:—	—	—	216:—	3,576:—	1	3,576:—
Småskollärarinnor:							
Emilia Nyrén ¹⁾	1,590:—	214: 67	—	108:—	1,912: 67	1	1,912: 67
Elsa Ödqvist ¹⁾	1,590:—	214: 67	—	108:—	1,912: 67	1	1,912: 67
Ida Ödqvist ¹⁾	1,590:—	214: 67	—	108:—	1,912: 67	1	1,912: 67
Thyra Freding	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Signe Bergström	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Anna Lindström	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Irma Grundy	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Sara Svensson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Maria Nilsson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Anna Svensson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Fianna Nilsson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Astrid Eklund	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Greta Roth	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Anna Olsson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Maria Svensson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Karin Mide	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Olga Carlsson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Anna Brandt-Vinje	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Ingegård Sjögren	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Elin Stenarsson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Greta Larsson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Anna Larsson	3,180:—	214: 67	—	216:—	3,610: 67	1	3,610: 67
Hanna Widing	3,180:—	198:—	—	216:—	3,594:—	1	3,594:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Avlöning den 2 jan. 1938	Arvodet	Prov. avlöningsförstärkn.	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
Hanna Genander	3,180:—	198:—	—	216:—	3,594:—	1	3,594:—
Ingrid Backman	3,180:—	198:—	—	216:—	3,594:—	1	3,594:—
Lydia Nilsson	3,180:—	181:33	—	216:—	3,577:33	1	3,577:33
Elsa Lundh	3,030:—	181:33	—	216:—	3,427:33	1	3,427:33
Edith Nylén	3,030:—	181:33	—	216:—	3,427:33	1	3,427:33
Agnes Andersson	1,515:—	181:33	—	216:—	3,502:33	1	3,502:33
Rut Kullander	1,590:—	181:33	—	216:—	3,427:33	1	3,427:33
Rut Jörn	3,030:—	164:66	—	216:—	3,260:66	1	3,260:66
Ersättare för Emilia Nyrén fr. o. m. den 1 juli 1938	2,880:—	—	—	108:—	1,473:—	—	1,473:—
Ersättare för Elsa Ödqvist fr. o. m. den 1 juli 1938	1,365:—	—	—	108:—	1,473:—	—	1,473:—
Ersättare för Ida Ödqvist fr. o. m. den 1 juli 1938	1,365:—	—	—	108:—	1,473:—	—	1,473:—
1) Avgår med pension den 1 juli 1938.							
E. o. småskollärarinnor:							
Sigrid Nilsson	2,730:—	—	—	216:—	2,946:—	1	2,946:—
Ingrid M. Larsson	2,580:—	—	—	216:—	2,796:—	1	2,796:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	45,339:—
Övningslärare.	Ersättn. för bostad						
Stöjdllärare:	m. bränsle						
Carl Olsen	2,268:—	3	900:—	1,180:—	4,348:—	1	4,348:—
Ivar Wassberg	2,068:—	1	300:—	894:—	3,262:—	1	3,262:—
Oskar Klarström	2,068:—	1/2	150:—	894:—	3,112:—	1	3,112:—
Stöjdllärarinnor:							
Annie Norberg	1,468:—	3	600:—	608:—	2,676:—	1	2,676:—
Adèle Lindh	1,468:—	3	600:—	608:—	2,676:—	1	2,676:—
Karin Andersson	1,468:—	3	600:—	608:—	2,676:—	1	2,676:—
							400,857:29

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta ålderstillägg		Arvoden	Ersättn. för bostad m. bränsle	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
Elisabeth Löfberg	1,468:—	2	400:—	—	608:—	2,476:—	1	2,476:—
Ester Larsson	1,468:—	1	200:—	—	608:—	2,276:—	1	2,276:—
Berta Cervén	1,468:—	—	—	—	608:—	2,076:—	1	2,076:—
Skolkökslärarinnor:								
Sigyn Samzelius	2,040:—	3	900:—	—	894:—	3,834:—	1	3,834:—
Ingeborg Andersson	2,040:—	2	600:—	—	894:—	3,534:—	1	3,534:—
Vik. skolkökslärarinna: (Tjänsten delad)	1,580:—	—	—	—	894:—	2,474:—	1	2,474:—
Gymnastiklärarinna:								
Astrid Bure	1,200:—	—	—	—	—	1,200:—	1	1,200:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	8,004:—	—	8,004:—
III. Undervisning i fortsättningskola:						44,624:—		44,624:—
Lärare:								
Hjalmar Wiklund	3,088:—	3	1,200:—	—	1,180:—	5,468:—	1	5,468:—
Karl Ivar Asplund	3,088:—	2	800:—	—	1,180:—	5,068:—	1	5,068:—
Clary Nyman	2,640:—	3	900:—	—	894:—	4,434:—	1	4,434:—
Greta Lundgren	2,540:—	3	900:—	—	894:—	4,334:—	1	4,334:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	5,076:—	—	5,076:—
IV. Särskilda anordningar till undervisningens främjande:						24,380:—		24,380:—
Skolbibliotekarie (N. Johnson)	—	—	—	250:—	—	250:—	1	250:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	36:—	—	36:—
V. Socialpedagogiska anordningar:						286:—		286:—
Skolläkare (E. Gedda)	—	—	—	2,300:—	—	2,300:—	1	2,300:—
Skolsköterska (Greta Stenarson)	1,800:—	—	—	—	—	1,800:—	1	1,800:—
Baderska (Matilda Nilsson)	—	—	—	700:—	—	700:—	1	700:—
» (Linnéa Löfgren)	—	—	—	900:—	—	900:—	1	900:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	768:—	—	768:—
						6,468:—		6,468:—
						499,553:29		499,553:29

Kronor

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänta		Tillfällig löneförbättring	Tillf. löne-tillägg	Div. för-månar	Ar-voden	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Ålderstilläg	Belopp							
15 C. Elementarläroverk för flickor.										
I. Administration:										
Ombudsman (Pettersson)	—	—	—	—	—	—	500:—	500:—	1	500:—
Revisor (Samuelson)	—	—	—	—	—	—	200:—	200:—	1	200:—
Skrivbiträde (Strand)	—	—	—	—	—	1)	300:—	300:—	1	300:—
Vaktmästare (Fredriksson)	1,500:—	3	450:—	—	—	—	—	1,950:—	1	1,950:—
Dyrktidstillägg.....	—	—	—	—	—	—	—	660:—	—	660:—
II. Undervisning:										
Studierektor (Lundholm)	—	—	—	—	—	—	500:—	500:—	1	500:—
Föreståndarinnan (Ahrenlöf)	2,000:—	1	300:—	1,500:—	545:—	2)	—	4,345:—	1	4,345:—
Ämneslärarinnor: (Geijer, Wegner, Wahlund, Lindqvist, Sandström, Heimdahl, Börjeson, Lagerlöf, Frykberg, Törneblad, Larsson)	1,400:—	2	600:—	1,500:—	565:—	—	—	4,065:—	11	44,715:—
(Evnall, Ståhl, vakant)	1,400:—	1	300:—	1,500:—	700:—	—	—	3,900:—	3	11,700:—
(Tengberg)	1,400:—	—	—	—	820:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Teckningslärarinnan (Fogelqvist)	1,200:—	3	800:—	1,200:—	965:—	—	—	4,165:—	1	4,165:—
Skolkökslärarinnan (Johansson)	1,740:—	2	580:—	1,160:—	240:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Gymnastiklärarinnan (Wendt)	1,460:—	2	500:—	1,240:—	225:—	—	—	3,425:—	1	3,425:—
»	960:—	2	320:—	640:—	155:—	—	—	2,075:—	1	2,075:—
Sånglärarinnan (Undén)	1,380:—	2	460:—	920:—	225:—	—	—	2,985:—	1	2,985:—
» (extra)	1,190:—	2	280:—	560:—	755:—	—	—	2,785:—	1	2,785:—
Handarbetslärarinnan (Forsgren)	370:—	—	—	140:—	280:—	—	—	790:—	1	790:—
» (extra)	1,300:—	2	520:—	1,040:—	205:—	—	—	3,065:—	1	3,065:—
Timlärarinnor, förslagsvis	1,040:—	—	—	760:—	165:—	—	—	1,965:—	1	1,965:—
Vikarier, »	2,600:—	—	—	2,050:—	—	—	—	4,650:—	—	4,650:—
Dyrktidstillägg, statligt	—	—	—	790:—	605:—	—	—	1,395:—	—	1,395:—
» kommunalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,500:—
»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,700:—
»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	122,200:—
III. Socialpedagogiska anordningar:										
Skolläkare (vakant)	—	—	—	—	—	—	850:—	850:—	1	850:—
IV. Renhållning:										
Ståderska (Kristofferson)	1,100:—	—	—	—	—	—	—	1,100:—	1	1,100:—
» (Olsson)	1,045:—	—	—	—	—	—	—	1,045:—	1	1,045:—
» (Axelsson)	880:—	—	—	—	—	—	—	880:—	1	880:—
Kronor 129,685:—										

1) Fri bostad med värme och lyse.

2) Hyresersättning 1,575:—, värme och lyse.

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938	
		Ålderstillägg	Belopp						
		Antal							
15 H. Skolor för yrkesundervisning.									
I. Administration:									
Rektor (Hj. Bystedt)	—	—	—	1,500:—	—	—	—	—	
Skrivbiträde	—	—	—	400:—	—	—	—	—	
Vaktmästare (Ernst J. Berg)	—	—	—	1,000:—	—	2,900:—	—	2,900:—	
II. Undervisning:									
Kurser för handel:									
222 timmar à 3:—	—	—	—	666:—	—	—	—	—	
680 » à 4:50	—	—	—	3,060:—	—	—	—	—	
204 » à 5:—	—	—	—	1,020:—	—	—	—	—	
68 » à 5:40	—	—	—	367:20	—	5,113:20	—	5,113:20	
Kurser för metallarbetare:									
252 timmar à 4:50	—	—	—	1,134:—	—	—	—	—	
102 » à 5:—	—	—	—	510:—	—	—	—	—	
34 » à 5:40	—	—	—	183:60	—	1,827:60	—	1,827:60	
Kurser för snickare:									
525 timmar à 4:50	—	—	—	2,362:50	—	—	—	—	
68 » à 5:—	—	—	—	340:—	—	2,702:50	—	2,702:50	
Kurser för målare:									
144 timmar à 4:25	—	—	—	612:—	—	—	—	—	
68 » à 5:—	—	—	—	340:—	—	952:—	—	952:—	
Kurser i husligt arbete:									
1,012 timmar à 3:60	—	—	—	3,643:20	—	—	—	—	
Kurser i textning och reklamteckning:									
134 timmar à 4:50	—	—	—	603:—	—	603:—	—	603:—	
								Kronor	17,741:50

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänsta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938
		Antal	Belopp					
16 B. Barnavården.								
I. Öppen barnavård.								
Ordförande (Lundström).....	—	—	—	800:—	—	1) 800:—	—	800:—
Barnavårdsföreståndare (Frimodig) ...	2,700:—	3	810:—	—	—	3,510:—	1	3,510:—
Sekreterare (Mæchel)	—	—	—	620:—	—	1) 620:—	—	620:—
Bitr. sekreterare (Ericson)	—	—	—	200:—	—	1) 200:—	—	200:—
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	1,236:—	—	1,236:—
						6,366:—		6,366:—
II. Upplysningshemmet.								
Föreståndarinnan (Persson)	1,450:—	2	290:—	—	2)	1,740:—	1	1,740:—
Biträde (Johansson)	600:—	2	120:—	—	2)	720:—	1	720:—
Biträden	540:—	—	—	—	2)	540:—	2	1,080:—
						3,540:—		3,540:—
1) Utan dyrtidstillägg.								
2) Fritt vivre.								
							Kronor	9,906:—
16 C. Nykterhetsnämnd.								
Sekreterare (Berg)	—	—	—	300:—	—	300:—	—	300:—
Ombudsman (Hult)	—	—	—	1,200:—	—	1,200:—	—	1,200:—
							Kronor	1,500:—
16 D. Arbetslöshetskommitté.								
Ordförande (Kastengren).....	—	—	—	600:—	—	—	—	600:—
							Kronor	600:—
17 A. Allmänna pensionsförsäkringen.								
Ordföranden i 1:sta pens.-distriktet...	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
» i 2:dra »	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
» i 3:dje »	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
» i 4:de »	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
							Kronor	4,000:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938	
		Antal	Belopp						
19 A. Gasverk.									
I. Förvaltning:									
Föreståndare (Björkman)	3,000:—	—	—	—	1) ¹⁾	3,000:—	—		
Sekreterare (Jacobson)	—	—	—	212: 50	—	212: 50	—		
Bokhållare (Edström)	1,000:—	3	300:—	—	—	1,300:—	—		
Kontorsbiträde (Troselius)	600:—	3	180:—	—	—	780:—	—		
Extra kontorsbiträden	975:—	—	—	—	—	975:—	—		
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	1,100:—	—	7,367: 50	
II. Tillverkning.									
Gasmästare (Lindh)	2,500:—	3	750:—	—	2) ²⁾ 3) ³⁾ 4) ⁴⁾	3,850:—	—		
Maskinist (Johansson)	2,800:—	1	280:—	—	600:—	3,080:—	—		
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	1,915:—	—	8,845:—	
III. Distribution:									
Verkmästare (Andersson)	2,800:—	1	280:—	—	5) ⁵⁾	3,080:—	—		
Gas-bokhållare (Nilsson)	2,400:—	1	240:—	—	—	2,640:—	—		
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	1,885:—	—	7,605:—	
								Kronor	23,817: 50
1) Fri värme, kokgas och lyse.									
2) Fri kokgas och lyse.									
3) Velocipedslitningsersättning.									
4) Kr. 600:— utgör hyresersättning varpå dyrtidstillägg icke utgår.									
19 B. Elektricitetsverk.									
I. Förvaltning:									
Föreståndare (Thalén)	7,500:—	2	1,000:—	—	1) ¹⁾	8,500:—	—		
Sekreterare (Jacobson)	—	—	—	637: 50	—	637: 50	—		
Bokhållare (Edström)	3,000:—	3	900:—	—	—	3,900:—	—		
Kontorsbiträde (Troselius)	1,800:—	3	540:—	—	—	2,340:—	—		
Extra kontorsbiträden	2,925:—	—	—	—	—	2,925:—	—		
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	4,170:—	—	22,472: 50	

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lön	Intjänta		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1938	
		Ålderstillägg	Belopp						
II. Tillverkning:									
Maskinmästare (Gewert)	2,600:—	3	780:—	—	—	3,380:—	—	—	
1:e Maskinist (Forsberg)	2,600:—	3	780:—	—	—	3,380:—	—	—	
2:e » (Hagberg)	2,600:—	3	750:—	—	—	3,250:—	—	—	
3:e » (Håkansson)	2,400:—	3	720:—	—	—	3,120:—	—	—	
4:e » (Westberg)	2,400:—	3	720:—	—	—	3,120:—	—	—	
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	5,115:—	—	21,365:—	
III. Distribution:									
Distributionsing. (Stenborg)	4,500:—	3	1,350:—	—	—	5,850:—	—	—	
Verkmästare (Andersson)	2,800:—	3	840:—	—	2)	3,640:—	—	—	
Övermontör (Larsson)	2,600:—	3	780:—	—	3)	3,380:—	—	—	
Installationsmästare	2,400:—	—	—	—	2)	2,400:—	—	—	
Mätarejusterare (Larsson)	2,200:—	2	440:—	—	—	2,640:—	—	—	
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	5,450:—	—	23,360:—	
								Kronor	67,197: 50
1) Fri belysning. Ersättning för värme Kr. 300:—.									
2) Velocipedslitningsersättning.									
3) Halv velocipedslitningsersättning.									
19 C. Elektricitetsverkets materialförråd.									
Förrådsförvaltare (Moberg)	2,400:—	3	720:—	—	—	3,120:—	—	—	
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	1,050:—	—	4,170:—	
								Kronor	4,170:—

Pensionsstat för år 1938.

Namn	Årlig pension	Härav:		Dyrtds-tillägg	Summa Kronor
		av uttaxeringsmedel	från pensionsfonden		
1 A. Magistrat och rådhusrätt.					
f. Borgmästare K. J. Lindholm	6,000:—	3,000:—	3,000:—	1,536:—	7,536:—
f. Rådman C. Lidbergs änka.....	2,000:—	—	2,000:—	636:—	2,636:—
f. Rådman R. Rhodin.....	6,000:—	4,000:—	2,000:—	1,536:—	7,536:—
1 B. 1. Polisväsen och fångvärd.					
f. Poliskonstapel Hedmans änka	525:—	525:—	—	268:—	793:—
f. d:o J. O. Nordström	1,536:—	1,536:—	—	576:—	2,112:—
f. d:o E. Törnqvist	390:—	390:—	—	196:—	586:—
f. Överkonstapel C. W. Widner	2,400:—	2,400:—	—	772:—	3,168:—
f. Rådhusvaktmästare L. G. Fridén	2,425:20	—	2,425:20	772:—	3,197:20
f. Poliskonstapel Augustssons änka	748:80	—	748:80	352:—	1,100:80
f. d:o A. Y. Nilsson.....	2,246:40	—	2,246:40	716:—	2,962:40
f. Överkonstapel Lundqvists änka	915:—	—	915:—	404:—	1,319:—
f. d:o Aug. Stålfors	2,745:—	—	2,745:—	872:—	3,617:—
f. d:o G. A. Möller	2,745:—	—	2,745:—	872:—	3,617:—
f. Poliskonstapel J. R. Söderlund	2,170:20	—	2,170:20	688:—	2,858:20
f. d:o G. Andersson	2,331:—	—	2,331:—	744:—	3,075:—
f. d:o Rasks änka.....	1,203:30	—	1,203:30	480:—	1,683:30
f. d:o Larssons änka	—	—	—	576:—	576:—
f. d:o Erik H. Svärd	2,406:60	—	2,406:60	768:—	3,174:60
f. Överkonstapel M. I. Blomberg	2,739:—	—	2,739:—	872:—	3,611:—
f. Krim'nalkonstapel K. R. Wide.....	2,491:80	—	2,491:80	792:—	3,283:80
f. Poliskonstapel K. Henr. Janzén	1,403:85	—	1,403:85	448:—	1,851:85
1 B 2. Åklagarväsen.					
f. Stadsfiskal Albert Nelson	5,000:—	5,000:—	—	—	5,000:—
2. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.					
f. Kronokassör A. Nymansson	3,000:—	3,000:—	—	960:—	3,960:—
f. d:o G. Johanssons änka	2,494:80	—	2,494:80	792:—	3,286:80
f. Stadsfogde Lindhs änka.....	1,084:80	1,084:80	—	460:—	1,544:80
f. Exekutionsvaktmästare K. J. Berg	3,036:60	—	3,036:60	968:—	4,004:60
4. Byggnads- och stadsplaneväsen.					
f. Stadsingenjör G. Lovéns änka	2,952:—	—	2,952:—	1,192:—	4,084:—

1) Fr. o. m. 1939 utgör den årliga pensionen Kr. 2,406:60.

Namn	Årlig pension	Härv:		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
5. Fastighetsförvaltning.					
f. Byggnadsförman Nilssons änka	606:—	—	606:—	304:—	910:—
f. Snickare Johan Karlsson	409:80	—	409:80	204:—	613:80
f. Körkarl Anders Janssons änka	340:20	—	340:20	172:—	512:20
6 A. Brandväsen.					
f. Brandman Edvard Bjurström	1,578:60	—	1,578:60	576:—	2,154:60
f. 1:e Brandförman Fr. Carlsson	2,027:40	—	2,027:40	644:—	2,671:40
f. Brandman A. Strömvall..... ¹⁾	2,413:80	—	2,413:80	—	2,413:80
f. Brandförman E. Larsson	663:75	—	663:75	—	663:75
7 A. Gatu- och parkförvaltning.					
f. Stadsarbetare G. Nilssons änka	200:—	200:—	—	72:—	272:—
f. d:o L. J. Persson	873:—	873:—	—	384:—	1,257:—
f. d:o L. A. Öhlin.....	698:40	698:40	—	336:—	1,034:40
f. d:o Alfr. Anderssons änka	260:80	—	260:80	128:—	388:80
f. d:o B. J. Hultström	612:60	—	612:60	308:—	920:60
f. d:o J. F. Pettersons änka	234:24	—	234:24	116:—	350:24
f. Stensättare K. I. Pettersson	918:60	—	918:60	404:—	1,322:60
f. d:o Em. Anderssons änka	340:20	—	340:20	172:—	512:20
f. Stadsförman C. W. Norberg	2,194:80	—	2,194:80	696:—	2,890:80
f. Stadsarbetare A. Hultströms änka	—	—	—	304:—	304:—
f. d:o S. A. Jonsson	646:20	—	646:20	316:—	962:20
f. d:o N. G. Haglund.....	720:—	720:—	—	344:—	1,064:—
f. Stensättare J. G. Svensson	1,020:60	—	1,020:60	440:—	1,460:60
f. d:o Axel Jansson	952:80	—	952:80	416:—	1,368:80
f. Stadsarbetare A. Alfredssons änka	292:80	—	292:80	148:—	440:80
7 B. Centralförråd.					
f. Förrådsvakt Karl Persson	526:80	—	526:80	268:—	794:80
8. Hamn.					
f. Hamnkaptén Svenssons änka	300:—	—	—	152:—	452:—
f. Hamnförman Svanströms änka	646:60	300:—	646:60	316:—	962:60
f. Hamnkamrer Olssons änka	1,105:—	—	1,105:—	468:—	1,573:—
f. Hamnarbetare Erik Olsson	986:40	—	986:40	428:—	1,414:40
f. Mudderbas Anders Johansson	255:15	—	255:15	110:—	365:15

¹⁾ Fr. o. m. 1939 utgör den årliga pensionen Kr. 2,655:—.

²⁾ » » 1939 » » » » 1,020:60.

Namn	Årlig pension	Härav:		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
11 A. Allmän hälso- och sjukvård.					
f. Stadsläkare Söderbaums änka	1,000:—	1,000:—	—	432:—	1,432:—
f. Stadsjukskoterska G. Flack	500:—	500:—	—	252:—	752:—
f. Tillsyningsman O. Sandberg	1,083:—	1,083:—	—	460:—	1,543:—
f. Barnmorska Lovisa Eriksson	104:70	104:70	—	—	104:70
f. 1:e stadsläkare Severins änka	1,600:—	—	1,600:—	508:—	2,108:—
13 A. Vattenledningsverk.					
f. Vattenledningsförförman Gustafssons änka...	405:—	405:—	—	204:—	609:—
f. Vattenledningsarbetare A. V. Vermelin ...	884:40	—	884:40	392:—	1,276:40
f. d:o K. Törnqvist	408:—	—	408:—	204:—	612:—
f. Rörnåtsförförman A. W. Gustafsson	2,448:—	—	2,448:—	780:—	3,228:—
f. Maskinist Axel A. Norberg	1,936:80	—	1,936:80	616:—	2,552:80
f. d:o Axel B. Larsson	1,763:40	—	1,763:40	576:—	2,339:40
13 E. Varmbadhus.					
f. Maskinist Schröders änka	525:80	525:80	—	268:—	793:80
f. Kassörskan Amelie Vendel	880:—	880:—	—	392:—	1,272:—
f. Badmästare Axel W. Andersson	1,752:60	—	1,752:60	576:—	2,328:60
15 A. Folkskola och Fortsättningskola.					
f. Lärarinna Augusta Lundgren	635:—	635:—	—	192:—	827:—
f. Översånglärare N. Fr. Lindh	1,434:—	1,434:—	—	436:—	1,870:—
f. Ståderska Matilda Olsson	710:—	710:—	—	324:—	1,034:—
f. Lärarinna Maria Johansson	531:—	531:—	—	160:—	691:—
f. d:o Vendela Borgman	686:28	686:28	—	208:—	894:28
f. d:o Albertina Olsson	476:10	476:10	—	144:—	620:10
f. Folkskollärare S. Th. Gren	741:31	741:31	—	220:—	961:31
f. Ståderska Augusta Persson	396:—	396:—	—	—	396:—
f. d:o Anna Johnson	412:50	412:50	—	—	412:50
f. d:o Augusta Wik	214:50	214:50	—	—	214:50
f. Lärarinna Ida Bore	727:20	—	727:20	216:—	943:20
f. d:o Hedvig Tubbin	654:60	—	654:60	196:—	850:60
f. d:o Hilma Hallgren	507:60	—	507:60	156:—	663:60
f. d:o Helena Setterblad	678:60	—	678:60	208:—	886:60
f. d:o Thérèse Lindberg	606:—	—	606:—	180:—	786:—
f. d:o Hilma Eklund	507:60	—	507:60	156:—	663:60
f. Folkskollärare E. Strandman	712:80	—	712:80	220:—	932:80

Namn	Årlig pension	Härav:		Dyrtdis- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
f. Lärarinna Elin Danielsson	507: 60	—	507: 60	156: —	663: 60
f. d:o Gerda Pettersson	423: —	—	423: —	128: —	551: —
f. d:o Augusta Dalmé	633: —	—	633: —	192: —	825: —
f. d:o Bettan Persson	1,209: —	—	1,209: —	372: —	1,581: —
f. d:o Anna Ljungkvist	626: 40	—	626: 40	192: —	818: 40
f. d:o Helene Strandman	325: 80	—	325: 80	100: —	425: 80
f. d:o Viktoria Henze	190: 80	—	190: 80	56: —	246: 80
Vaktmäst. K. Anderssons änka	605: 60	—	605: 60	288: —	893: 60
f. Lärarinna Marika Roth	1,345: 20	—	1,345: 20	412: —	1,757: 20
f. Folkskollärare A. R. Gustafsson ¹⁾	537: —	—	537: —	162: —	699: —
f. Lärarinna Clary Nymán ¹⁾	313: 20	—	313: 20	96: —	409: 20
f. d:o Emilia Nyrén ¹⁾	203: 70	—	203: 70	60: —	263: 70
f. d:o Elsa Ödqvist ¹⁾	203: 70	—	203: 70	60: —	263: 70
f. d:o Ida Ödqvist ¹⁾	203: 70	—	203: 70	60: —	263: 70
f. Vaktmäst. Kristine Svensson ²⁾	772: 20	—	772: 20	341: —	1,113: 20
15 C. Elementarläroverk för flickor.					
f. Lärarinna Hildur Rehnberg	930: —	930: —	—	408: —	1,338: —
f. d:o E. von Wachenfeldt	598: 52	598: 52	—	300: —	898: 52
f. Föreståndarinnan A. Danielsson	685: 20	—	685: 20	332: —	1,017: 20
15 H. Skolor för yrkesundervisning.					
f. Teckningslärare Cäsars änka	500: —	500: —	—	252: —	752: —
16 A. Fattigvård.					
f. Rättare Lars D. Bomb	1,056: 20	1,056: 20	—	452: —	1,508: 20
f. Sjuksköterska M. Larsson	300: —	300: —	—	152: —	452: —
f. Tillsyningsman Lindhs änka	706: 40	—	706: 40	336: —	1,042: 40
f. Maskinist Karl Andersson	1,816: 80	—	1,816: 80	576: —	2,392: 80
19 A. Gasverk.					
f. Maskinist Karl Thomasson	850: 20	—	850: 20	384: —	1,234: 20
f. Bokhållare J. Parks änka	284: 55	—	284: 55	119: —	403: 55
f. Mätareövermontör Olssons änka	901: 88	—	901: 88	440: —	1,341: 88
f. Retorteldare K. O. Andersson	374: 40	—	374: 40	188: —	562: 40
f. d:o V. E. Nilsson	918: 60	—	918: 60	404: —	1,322: 60
f. Materialvakt K. A. Andersson	1,020: 60	—	1,020: 60	440: —	1,460: 60
f. Montör K. G. Kamp	935: 40	—	935: 40	408: —	1,343: 40
f. Verkmäst. Larson-Glas' änka	735: 20	—	735: 20	348: —	1,083: 20

1) Pensionsmässig fr. o. m. 1 juli 1938.

2) » » » 1 februari 1938.

Namn	Årlig pension	Härav		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
19 B. Elektricitetsverk.					
f. Bokhållare J. Parks änka	853: 65	—	853: 65	357: —	1,210: 65
f. Maskinist Albin S. Nyhlén	1,423: 20	—	1,423: 20	568: —	1,991: 20
f. Grovarbetare Nils J. Bergman	526: 80	—	526: 80	268: —	794: 80
f. Maskinist Karl A. Rosén	1,822: 20	—	1,822: 20	576: —	2,398: 20
f. d:o Alfr. Sund	968: 40	—	968: 40	420: —	1,388: 40
f. d:o Karl J. L. Wallenius	1,828: 80	—	1,828: 80	580: —	2,408: 80
f. Eldare Adolf Andersson	940: 20	—	940: 20	412: —	1,352: 20
f. Installationsmäst. Bolanders änka	—	—	—	536: —	536: —
Av Stadsfullmäktige beviljade understöd.					
f. Sotaremästare F. Wolgasts änka	430: —	430: —	—	—	430: —
f. Stadsträdgårdsmäst. C. H. Granqvists änka	430: —	430: —	—	—	430: —
f. Skolkassör A. Norsells änka	360: —	360: —	—	—	360: —
f. Detektivkonstapel Aug. Söderkvist	600: —	600: —	—	—	600: —
f. Stadsarbetare Henning Lundberg	1,330: 40	1,330: 40	—	—	1,330: 40
f. » Wilh. Andersson	1,020: 60	1,020: 60	—	440: —	1,460: 60
Kronor	143,985: 78	42,018: 11	101,967: 67	48,457: —	192,442: 78

1) Gäller till den 26 juli 1939.

2) » » » 9 » 1940.

Dyrtidstillägg å uttaxerade pensioner .....

13,420: —

» å pens.-fondens » .....

35,037: —

Specifikation å amortering och ränta under år 1938.

N:o	Motsvarande belopp i staten för år 1937		Slut- belåh. år	Ursprungligt lånebelopp	Skuld 1/1 1938	Annuitet år 1938	
	Amortering	Ränta				Amortering	Ränta
Amorteringslån:							
1	46,959: 69	13,321: 46	1902	1,150,000: —	266,486: 35	48,955: 48	11,325: 67
2	2,124: 45	3,505: 22	1917	100,000: —	71,669: 70	2,225: 36	3,404: 31
3	9,486: 85	13,756: 56	1920	500,000: —	383,557: 80	9,961: 19	13,424: 52
4	2,415: 77	5,421: 46	1920	130,000: —	100,850: 22	2,542: 59	5,294: 64
5	5,456: 87	13,239: 23	1920	300,000: —	235,256: 35	5,757: —	12,939: 10
6	5,845: 07	10,972: 77	1920	300,000: —	239,439: 35	6,111: 05	10,706: 79
8	12,056: 66	9,110: 87	1922	291,000: —	161,483: 70	12,689: 64	8,477: 89
9	25,185: 55	9,541: 37	1922	415,000: —	148,293: 87	26,570: 76	8,156: 16
10	162: 64	491: 72	1922	10,500: —	8,777: 66	171: 59	482: 77
11	13,929: 12	17,655: 66	1922	472,000: —	322,369: 24	14,660: 39	16,924: 39
13	19,432: 97	6,139: 49	1923	324,500: —	113,844: 01	21,018: 70	4,553: 76
21	13,590: 32	13,752: 06	1925	382,000: —	236,794: 38	14,299: 23	13,043: 15
22	12,560: 38	2,692: 96	1925	157,000: —	41,833: 50	13,228: 45	2,024: 89
23	5,042: 50	1,393: 16	1926	66,800: —	22,820: 64	5,294: 63	1,141: 03
24	364: 29	229: 10	1926	7,395: —	4,217: 79	382: 50	210: 89
27	53,838: 97	64,333: 30	1928	—	—	—	—
28	9,703: 89	10,613: 81	1928	1,718,000: —	1,313,357: 55	56,423: 25	61,687: —
29	6,413: 97	7,339: 11	1928	300,000: —	223,429: 42	10,155: 40	10,162: 30
30	15,300: —	22,111: 15	1928	200,000: —	149,678: 28	6,722: 25	7,030: 83
31	16,143: 11	5,503: 05	1928	565,000: —	440,600: —	16,000: —	21,369: 10
32	23,357: 74	16,248: 54	1928	225,000: —	103,699: 18	16,919: —	4,727: 16
33	23,527: 06	18,243: 83	1928	500,000: —	324,487: 72	23,912: 49	15,693: 79
36	53,277: 67	34,953: 57	1929	525,000: —	348,795: 95	24,679: 89	17,091: —
37	700: —	35: —	1930	1,078,000: —	695,750: 11	55,838: 40	32,392: 84
38	600: —	60: —	1931	3,000: —	—	—	—
39	10,992: 96	14,896: 64	1931	3,000: —	600: —	600: —	30: —
40	23,801: 06	46,221: 84	1931	381,945: —	322,761: 19	11,493: 20	14,396: 40
41	5,690: 15	1,572: 08	1931	1,137,375: —	1,009,235: 11	24,884: 15	45,138: 75
42	600: —	90: —	1932	56,077: —	25,751: 49	5,974: 66	1,287: 57
43	1,200: —	240: —	1933	3,000: —	1,200: —	600: —	60: —
44	20,201: 69	28,697: 73	1933	6,000: —	3,600: —	1,200: —	180: —
45	6,644: 05	9,022: 44	1934	755,900: —	679,743: 02	21,029: 96	27,869: 46
46	720: —	180: —	1934	250,000: —	230,788: 64	6,896: 52	8,769: 97
46	—	—	1941	3,600: —	2,880: —	720: —	144: —

N:o	Motsvarande belopp i staten för år 1937		Slut- betaln. år	Ursprungligt lånebelopp	Skuld 1/1 1938	Annuitet år 1938	
	Amortering	Ränta				Amortering	Ränta
47	10,047: 47	3,703: 18	1934	111,530: 08	82,532: 14	10,449: 36	3,301: 29
48	91,476: 53	46,396: 89	1934	1,394,000: —	1,129,494: 33	94,952: 63	42,920: 79
49	—	96: —	1935	2,400: —	2,400: —	480: —	96: —
50	5,719: 90	6,347: 66	1935	200,000: —	187,489: 56	6,538: 09	5,526: 59
51	15,319: 22	14,429: 94	1935	488,000: —	457,822: 18	15,794: 11	13,947: 68
52	14,680: 13	15,959: 31	1935	525,100: —	489,252: 69	15,152: 16	15,487: 28
68	29,439: 16	36,123: 32	1936	1,084,100: —	1,040,309: 30	30,448: 59	35,113: 89
69	4,992: 02	5,183: 75	1936	143,000: —	138,007: 98	5,172: 98	5,002: 79
70	—	—	1937	156,500: —	156,500: —	4,292: 46	4,695: —
71	—	—	1937	485,300: —	485,300: —	13,752: 95	13,346: 19
	—	5,000: —		—	—	—	5,000: —
Övertagna lån:							
53	77,975: 87	25,368: 92	1923	1,332,500: —	505,031: 18	81,923: 40	21,816: 14
54	9,456: 44	6,052: 30	1928	200,000: —	122,115: 24	9,891: 44	5,617: 30
55	255: 57	2,326: 14	1961	53,000: —	50,137: 43	393: 82	2,309: 18
56	464: 23	875: 34	1960	18,568: 11	17,236: 80	485: 99	852: 64
57	78: 06	431: 94		18,893: 65	—	—	—
72	—	—	1996	13,000: —	12,935: —	67: 27	465: 73
73	—	—	1982	5,000: —	4,799: 52	34: 02	220: 98
Karlstads socken: (i samband m. inkorporeringen)							
58	461: 24	704: 32	1915	20,000: —	13,625: 06	484: 31	681: 25
59	493: 33	1,021: 91	1916	26,000: —	18,311: 79	599: 65	915: 59
60	1,002: 78	937: 88	1921	30,000: —	19,839: 03	1,047: 90	892: 76
61	1,755: 24	1,519: 84	1923	55,000: —	36,675: 19	1,826: 16	1,448: 92
64	300: —	30: —	1931	1,500: —	300: —	300: —	15: —
65	250: —	37: 50	1932	1,250: —	500: —	250: —	25: —
66	420: —	84: —	1933	2,100: —	1,260: —	420: —	63: —
Grava kommun: (i samband m. inkorporeringen)							
67	3,641: 29	1,379: 47	1922	60,000: —	21,440: 06	3,841: 56	1,179: 20
Tullfälliga lån:							
—	—	2,000: —		—	—	—	2,000: —
—	—	1,000: —		—	—	—	1,000: —
				18,744,333: 84	13,247,366: 75	766,516: 58	564,080: 32